Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1922-1922

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 6. JANUAR 1922 XLIX AARGANG

ARBEJDERNES FAGLIGE SEMINAR
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

KØBENHAVNS AFDELING

Tarifen af 19. Juli 1919 gælder bestandig. Forsaavidt der — navnlig hos uorganiserede Bogtrykkere — skulde gøre sig Misforstaaelser gældende, anmodes Kollegerne om *kun at tage Forbehold* og indberette eventuelle Sager til Formanden.

Lokalstyrelsen.

K. B.s NYTAARSGAVE

De Forhandlinger, der har fundet Sted i forrige Uge, og som sluttelig sprængtes af K. B.s Styrelse den 1. Januar Kl. 10 om Formiddagen, har i Retning af Besværlighed ikke afveget fra alle tidligere. Desuden havde K. B.s Styrelse just heller ikke gjort noget til at lette Sagen. Thi først en halv Snes Dage før Tarifens Udløb tilsender man Dansk Typograf-Forbund et Tarifforslag af et Omfang og et Indhold, som man tidligere brugte et halvt Aars Tid om at behandle til Ende, men som nu skulde gaa en, to, fire!

Det tilsendte Forslag indeholdt en systematisk Nedsættelse af saa godt som alt, hvad der findes af Priser i Tarifen. Desuden havde man udeladt blot de mindste Rettigheder, som Typograferne i den sidste Menneskealder har erhvervet sig, og erstattet dem med rene Slavebestemmelser. Og dertil kom saa endelig det Nedslag i Løn, som enhver Typograf er fortrolig med, at det *maa* komme, — men som dog ikke gerne skulde sætte os ned paa Sultegrænsen!

K. B.s Styrelses Aktion, som man med fuld Føje kan kalde den, var saaledes af en ret uhyggelig Art. Og Haabet om, hvad det under Forhandlingerne maatte lykkes os at redde, førte os til en sørgelig Skuffelse. Forhandlingerne i sig selv var noget for sig. Adskillige Gange fik vi at høre, at dette eller hint af K. B.s Forlangender ikke var fremsat, fordi Bogtrykkerne vilde benytte sig af Typografernes »svage« Stilling for Tiden. Paa denne Maade knaldede Diktaturets Pisk ind imellem sobre Udtryk og slebne Former for den Forestilling, der skulde kaldes — Forhandling. Saaledes gik 4—5 Dage og Nætter.

Den femte Dag om Formiddagen forelaa K. B.s Styrelses Nytaarspræsent i Form af et Ultimatum som følger:

Nedsættelse af Dyrtidstillæget med 16 Kr. 24 Øre.

Nedsættelse af det personlige Tillæg med 50 pCt. (= gennemsnitlig 8 à 9 Kr.).

Nedsættelse af Maskinsætternes Løn med yderligere 6 Kr.

Do. do. for Rotationstrykkere.

Nedsættelse af Tusindbetalingen til henholdsvis 92 og 100 Øre.

Nedsættelse af Betalingen for Overarbejde til 50 pCt. for alle Timer paa Hverdage, men intet Dyrtidstillæg.

O. s. v., o. s. v., o. s. v.

Den reelle Nedgang i Lønnen vilde herefter andrage for en faglært Arbejder ca. 25 Kr. ugentlig + en større Februarregulering + en ødelagt Tarif. Og for Maskinsættere og Rotationstrykkere vilde Nedgangen endog straks andrage ca. 31 Kr.

Man vil derfor forstaa, at overfor K. B.s Styrelses Ultimatum gjorde vort Udvalg endnu et fortvivlet Forsøg paa at faa en Forhandling, i hvert Fald om det vigtigste, som endnu slet ikke havde været berørt mellem Parterne ved det grønne Bord — nemlig om Dyrtidstillæget og enkelte andre Ting.

Men Svaret fra K. B.s Styrelse var et hensynsløst og ubarmhjertigt Nej!

Og hermed havde Principalerne sprængt Forhandlingerne.

Der kunde i denne Sag være Anledning til at komme ind paa adskillige Ting. Men det altoverskyggende er dog den Kendsgerning, at K. B.s Styrelses hele Politik har været og er den at ville diktere Typograferne en Overenskomst, som sætter Typograferne tilbage og under det Niveau, som dog maatte anses som rimeligt. Motiveringen er en lang, lang Række Postulater om Samfundshensyn, Fagets Indsats for at afhjælpe Verdenskrisen — alt som man kroede sig i Magtbrynde og forblommet frydede sig i Tanken om sygelig Hævn.

Ja, Hævn — men for hvad?

Thi hvad har denne K. B.s Styrelse i de senere Aar fattedes andet end Evnen til at kunne forhandle. Det er ikke vor Opgave at gøre Arbejdet billigt. Men K. B.s Styrelse har Gang paa Gang — tiltrods for at vi var til at tale med — tvunget os til at indtage de Standpunkter, hvor vi maatte støtte os til Retten. Og Resultatet for K. B.s Styrelse er blevet den ene Dom værre end den anden. Aldrig har man kunnet tage imod en udstrakt Haand til Forsoning i baade den ene og anden Sag. Aldrig Raaderum for Fornuft. Og saa vover denne Styrelse baade i Tide og Utide at skilte med og tale om Fagets Interesser og gebærde sig i den mest misforstaaede Iver for en indbildt Mission.

Til den Række af Fejlgreb, der er lavet, føjede Hr. Levison sin sidste paa Nytaarsdagen. Og maaske er *det* ikke den sidste.

Hvad der nu skal ske, véd vi ikke. Men saa galt staar det dog ikke til med de »svage« Typografer, at de godvillig vil bøje sig for et Lune, der ser paa sine »Medarbejdere« som var det Slaver, der kunde bydes Slavekaar.

Den Dag maa ikke komme. ***

ARBEJDSLØSHEDSLOVEN

(Af *H. Crone.*)

Efter stærke Fødselsveer traadte den nye Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. ud i Livet den 1. Januar. Enkelte af Bestemmelserne træder dog først i Kraft den 1. April 1922.

Loven, som den endelig blev vedtaget, er et Kompromis, og den bærer selvsagt Præg deraf. Der staar Ting i den, som ikke vilde have staaet der, og Ting, som vilde have staaet anderledes, hvis Socialdemokratiet havde haft Magten. Men Loven bærer tillige Præg af, at Socialdemokratiet er et stærkt Oppositionsparti, og Forløbet af denne Lovs Behandling turde være et Varsko til Arbejdsgiverne under de forestaaende faglige Forhandlinger.

Paa nogle Omraader betyder Loven for Arbejderne en Forringelse fra tidligere Love. Dette gælder saaledes selve Bygningen, der igennem det samlede Lovkompleks forvandler Arbejdsløshedskasserne fra at være en selvstændig styret og selvstyrende Institution til at være et Led i forskellige Omraader, der kommer ind under fælles Ledelse af en Direktør.

Herved er Stillingen som Arbejdsløshedsinspektør blevet ophævet, og Kasserne maa tage Afsked med den hidtilværende Inspektør, Frk. Black. Med hende mister Kasserne en Embedsmand, der med stor social Forstaaelse varetog Kassernes Interesser. Meget vil afhænge af, om den nye Arbejdsdirektør vil være af samme Støbning, thi er han det, saa er Brodden taget væk fra det nye i Loven.

Det er lykkedes at borttage de værste Uhyrligheder fra det oprindelige og senere ved Behandlingerne i de to Ting yderligere forværrede Lovforslag, der kun kunde betegnes som en Klasselov, man vilde paatrykke Arbejderklassen paa et Tidspunkt, da den med sine ca. 70.000 arbejdsløse stod ude af Stand til at frigøre sig for Loven.

Ved et Forlig i den ellevte eller snarere i den tolvte Time lykkedes det at give Loven en saadan Karakter, at den alt i alt maa siges at være vel anvendelig for organiserede Arbejdere.

I det følgende skal jeg i sammentrængt Form give et Resumé af det nye i den ved-

tagne Lov uden at komme ind paa de oprindelige Forslag.

Loven er delt i 3 Afsnit, der hver for sig omhandler sit Omraade: 1. Arbejdsanvisning, 2. Anerkendte Arbejdsløshedskasser, 3. Ekstraordinær Arbejdsløshed. Og endelig et 4. Afsnit, der omhandler Tilsynet med de tre Afdelinger. — Den før omtalte Arbejdsdirektør er Formand for Tilsynet med alle Afdelinger.

I. ARBEJDSANVISNING

Tilsynet med Anvisningen føres foruden af Direktøren af et Nævn, bestaaende af 4 Arbejdsgivere og 4 Arbejdere, valgt af Indenrigsministeren efter Indstilling fra henholdsvis Arbejdsgiverforeningen og De samv. Fagforbund. Nævnene skal være raadgivende for Direktøren.

Anvisningskontoret i København skal virke som Centralarbejdsanvisningskontor for hele Landet, men Bestyrelsen vælges i Modsætning til tidligere paa samme Maade her som Bestyrelserne for de stedlige Anvisningskontorer i det øvrige Land og skal bestaa af et lige Antal Arbejdere og Arbejdsgivere, der vælges af Kommunalbestyrelsen, og der skal gives de stedlige Organisationer Lejlighed til at foretage Indstilling. Til Valg af Formand udkræves der et Stemmetal paa over Halvdelen af det kommunale Raads Medlemstal. Nuværende Bestyrelser fungerer til 31. Marts 1922.

Der er indført en Bestemmelse om, at en Arbejdsgiver, der har rekvireret Arbejdskraft, hvis han, forinden Arbejderne er naaet frem til Arbejdsstedet, har antaget andre Arbejdere, skal godtgøre den forgæves ydede Rejsehjælp.

Kontoret er pligtig til paa Anmodning at give Oplysning om, hvorvidt bestemte Arbejdere, der ønskes anvist Arbejde, er ledige, *men ingen uvedkommende har Adgang til at gøre sig bekendt med de Oplysninger, der foreligger fra Arbejdsløshedskasserne.*

Med Hensyn til de meget omtalte Kontrolkort er der indført følgende Bestemmelse: *Enhver, der efter den 1. April 1922 begærer Understøttelse, skal af Kassen have udstedt et Arbejdsløshedskort, der betegnes ved et Løbenummer, der skifter for hver Gang, nyt Kort udstedes. Ved Arbejdstiltrædelse skal Kortet paategnes af Arbejdsgiveren med Datoen for Arbejdets Paabegyndelse, hvorefter vedkommende Arbejder selv skal afgive det til sin Kasse.* Hvis Arbejdsgiveren forsyner Kortet med nogen Art af Paategning, ifalder han en Bøde paa indtil 500 Kr. Hvis han udviser Forsømmelighed med Hensyn til Paategning af Kortet ifalder han en Bøde paa indtil 25 Kr. Arbejderen er ikke underkastet nogen Bødebestemmelse. Ved Arbejdets Ophør paahviler det Arbejdsgiveren uopholdelig at give Meddelelse til Arbejdsanvisningskontoret.

Under Strejke og Lockout skal Kontoret ikke foretage Anvisninger, naar Meddelelse herom kommer fra kompetent Myndighed indenfor de faglige Organisationer. Med Hensyn til ikke varslede Arbejdsstandsninger har man optaget Bestemmelserne fra den midlertidige Lov af 30. November 1918, hvorfor det maa antages at være unødvendigt at komme nærmere ind herpaa.

II. ANERKENDTE ARBEJDSLØSHEDSKASSER

Tilsynet bestaar her paa samme Maade som tidligere af et Nævn, bestaaende af 6 af Arbejdsløshedskasserne valgte Tillidsmænd samt 2 af Folketinget og 2 af Landstinget valgte Medlemmer og endelig Arbejdsdirektøren som Formand.

Maksimum for Understøttelsens Størrelse er 4 Kr. pr. Dag for Familieforsørgere og 3½ Kr. pr. Dag for Ikke-Familieforsørgere. Maksimumsstørrelsen for Dagpenge vil dog være at revidere ved Fremsættelsen af dertil sigtende Lovforslag inden 1. December 1922.

Til den meget omtalte Paragraf, der indeholder Bestemmelsen om, under hvilke Forhold der ikke kan ydes Understøttelse, er der med Bibeholdelse af alle tidligere Grunde indført en Definition af Begrebet: *Uden fyldestgørende Grund at vægre sig ved at overtage et af Kassens Bestyrelse eller af et kommunalt Anvisningskontor anvist Arbejde.*

Definitionen har faaet følgende Affattelse: *Det skal ikke kunne anses for fyldestgørende Grund til at vægre sig ved at overtage et Arbejde, at Lønnen for Arbejdet er lavere end den, som den paagældende har haft, naar Lønnen dog ikke er under, hvad der i den paagældende Virksomhed eller Egn sædvanlig ydes for tilsvarende Arbejde.*

(Fortsættes.)

BOGTRYKKERFORENINGENS FORMAND OG ANSVARET

»Social-Demokraten« skriver:

»Social-Demokraten«s Læsere er gjort bekendt med, at Bogtrykkerforeningens Forhandlere fremsatte et Ultimatum paa det langvarige Møde, som fandt Sted Nytaarsnat og efterfølgende Formiddag, og at dette blev Anledning til Forhandlingernes Sprængning.

Til en Række Kapitalistblade — bl. a. »Nationaltidende« — har imidlertid Bogtrykkerforeningens Formand. Hr. *Ejnar Levison*, givet en Fremstilling af Mødet, hvor han søger at vælte Ansvaret for det skete Brud over paa Typografforbundets Formand, vor Partifælle Hr. *Jul. Schrøder*, og »syndikalistiske Elementer indenfor Typografforbundet«.

Hr. Levison synes at være af den Opfattelse, at Arbejdsgiverne kan fremsætte et Ultimatum med en lang Række Krav om Forringelser og — naar Arbejderne ikke vil sluge det — da tale om, at det er Arbejderne, som »stiller vidtgaaende Krav«.

Det er Arbejdsgiverne, som her har stillet vidtgaaende Krav, og det er Arbejderne, der værger sig mod disse. Naar saa Arbejdsgiverne sluttelig giver deres Fordringer Form af et Ultimatum, da er det naturligvis dem, der bryder Forhandlingerne. Den Ting kan Kapitalistbladenes lange Artikler intet ændre ved.

For at imidlertid ikke Tavshed fra vor Side skal blive misforstaaet, har vi rettet en Henvendelse til Hr. *Jul. Schrøder* og bedt ham ytre sig om Sagen.

— Hr. Levisons Udtalelser — siger Hr. Schrøder — har i høj Grad forbavset mig.

Den Samtale, jeg havde med Bogtrykkerforeningens Formand, blev paa hans Forlangende ført under *fortrolige* Former.

Jeg reagerede gentagende imod denne ejendommelige Maade at forhandle paa, men mødtes hver Gang med det bestemte Svar, at *kun* paa denne Maade vilde Bogtrykkerne føre Forhandlingerne videre.

Jeg bøjede mig derfor for Hr. Levisons Forlangende, enskønt jeg var meget derimod, thi egentlig har jeg intet at snakke *»fortroligt«* om — hverken med Hr. Levison eller andre Bogtrykkere.

Det ser derfor ejendommeligt ud og er et mærkeligt Udslag af *Loyalitet*, naar denne »Fortrolighed« faa Timer efter brydes af selve Forslagsstilleren — Hr. Levison — som gentagne Gange under vor Samtale betonede, at saafremt Forhandlingerne bristede, skulde vor »fortrolige« Samtale betragtes, som om den ikke havde fundet Sted. En Aftale, som *jeg* overholdt overfor Journalister og andre, som i Løbet af Søndagen ringede mig op.

Hr. Levison refererer oven i Købet Begivenhederne i høj Grad tendentiøst — for ikke at sige noget værre.

Det, vi forhandlede om, var *Grundlaget* for den videre Forhandling, hvilket bevises ved Bladmeddelelserne Nytaarsdag, som stammer fra selve *Bogtrykkerforeningens Sekretær*.

Ganske naturligt kunde der ikke være Tale om en Forhandling om de langt over hundrede Ændringer, Bogtrykkerne har stillet til den bestaaende Tarif — Ændringer, som alle betød Forringelser i de hidtidige Arbejdsvilkaar.

Vi gennemgik dem én for én — et langt og besværligt Stykke Arbejde — og jeg opnoterede saa godt som muligt under disse Omstændigheder baade de Paragrafer, hvor Hr. Levison mente at kunne rokke sig, og de, han ikke mente at kunne give efter paa.

Jeg erklærede dog *gentagne* Gange, at min Opnotering kun betød en Orientering af, *hvor* Parterne i Øjeblikket stod, *men ingenlunde at vi var enige.*

Til Slut forhandlede vi om visse *Hovedpunkter*, som jeg til Slut erklærede mig villig til at anbefale mine Kolleger i Kommissionen. Dette gjorde jeg, fordi Hr. Levison erklærede denne Anbefaling for den *eneste* Betingelse, paa hvilken han vilde forhandle om *disse* Punkter. Ogsaa denne Forhandlingsmaade kan vel betegnes som i høj Grad ejendommelig.

Jeg forbeholdt mig dog stadig Retten til Ændringer paa disse Punkter og har ikke givet noget som helst Løfte om, at de vilde blive »uvæsentlige«.

At Hr. Levison paa sin Side opfattede Situationen paa samme Maade bevises derved, at han ogsaa fremkom med *meget væsentlige* Ændringer til disse Punkter.

Det er mig ubehageligt at skulle røbe, hvad der er sket under en Samtale, som jeg — om end nødtvungent — er gaaet ind paa at betragte som fortrolig, men Modparten tvinger mig dertil.

— — —

Hr. Levisons Udtalelser kan saaledes kun betragtes som et Forsøg paa, dels overfor Offentligheden at give det Skin af, at syndikalistiske Elementer indenfor Typografernes Tarifkommission har sprængt Forhandlingerne, dels ved at insinuere et Modsætningsforhold mellem Typograf-Forbundets Formand og den øvrige Kommission at skabe Splittelse blandt Typograferne.

Om det første vil lykkes, véd jeg ikke, men med Hensyn til det andet kan han spare sig Ulejligheden. Der er — mig bekendt — ingen »syndikalistiske Elementer« i vor Kommission, og der er den mest absolute Enighed om, at Bogtrykkernes Ultimatum, som vi efter 19 Timers uafbrudt Forhandling fik kastet i Hovedet, er *ganske uantageligt* for de typografiske Arbejdere, og *vi vil af al vor Kraft modsætte os dettes Gennemførelse.*

»KAMMERATEN« SØRENSEN-KJELD

Sørensen-Kjeld er en meget klog Mand. Saa klog, at han nu begynder at skolemesterere om, hvad der *først og fremmest* og hvad der *tilsidst* er vort Forbunds Formaal. Tak for Underretningen. Jeg troede ellers, Formaalene var lige vigtige, enten de stod først eller sidst i Forbundslovene.

Men S.-K. er ogsaa en meget naiv Mand, thi ellers kunde han ikke fremsætte en saa *taabelig* Paastand, at jeg vil piske Organisationen til at fravige dens Formaal og ufortrødent hævder, at Forbundet er baseret som en Hjælpeinstitution. *Noget saadant Nonsens har jeg selvfølgelig aldrig skrevet.*

Men mest naturligt er det dog, at man i disse ekstraordinære arbejdsløse Tider hovedsagelig taler om disse Forhold. S.-K. sætter maaske mere Pris paa at tale om noget andet, f. Eks. »Kammeraterne«.

Det er jo beklageligt, at S.-K. ikke har faaet noget godt Indtryk af Kammeraterne i København; men maaske har »Kammeraterne« i København heller ikke faaet noget godt Indtryk af S.-K. Og den spenderede halve Pægl havde saaledes en daarlig Virkning.

Forøvrigt forekommer det mig ikke S.-K. værdigt ved enhver Lejlighed at lade sin Galde flyde ud over en stor Del af vore Kolleger, fordi nogle enkelte af dem ikke har været efter S.-K.s Hovede.

Har S.-K. aldrig truffet »Lusepustere« i Provinsen, eller har han maaske saa stor en Tro om sig selv, at han mener aldrig at have været omtalt paa samme Maade?

Jeg synes, man skal være saa varsom med at kaste den første Sten. . . .

S.-K. fabler om at tage Arbejde under tarifmæssig Løn. Det er atter en Forvrængning af, hvad jeg har skrevet. Jeg skrev om Faren ved at nedsætte Understøttelserne, at der af arbejdsløse var hentydet i én Retning. Hermed mente jeg en Udtalelse fra en Generalforsamling, hvor en arbejdsløs pointerede, at saafremt Understøttelserne blev nedsat til et saa lille Beløb, at de ikke kunde *eksistere*, blev de arbejdsløse nødt til at tilbyde deres Arbejdskraft til *Minimalløn* — og ikke under tarifmæssig Betaling, som S.-K. insinuerer.

S.-K. skulde vænne sig til at sætte sig noget bedre ind i de Forhold, han ønsker at tale om, han kunde derved spare mindst Halvdelen af sine lange Indlæg i »Typ.-Tid.« Thi Hovedparten af S.-K.s sidste Artikel handler nemlig kun om denne forvanskede Opfattelse.

S.-K. anbringer mig nok saa flot som »fuldt udsprungen Rose i dette skønne Blomsterbed«. Hvad S.-K. mener med dette, forstaar jeg ikke, thi jeg mener endnu at høre hjemme i den samme Urtegaard som S.-K. Men jeg kan kun sammenligne S.-K. med en »Fandens Mælkebøtte«, der har faaet Lov til at staa i Urtehaven, fordi den er saa vanskelig at hæmme i sin Fremtrængen.

S.-K. vrøvler om de Holm'ske Fortropper. Og noget vil han skrive paa Dumhedens Konto eller adressere til sygelig Begrebsforvirring. Til hvilken af disse Benævnelser han vil henføre disse Fantasitropper, maa han selv bestemme; jeg kender i hvert Fald ikke saadanne Tropper.

I Stedet for at svare mig paa Spørgsmaalet om, hvorledes han har tænkt sig en yderligere Kontingentnedsættelse gennemført, fremsætter S.-K. nu det Spørgsmaal, hvorfor de arbejdsløse ikke henvender sig paa Arbejdsgiverforeningens Kontor og kræver Understøttelserne suppleret.

Mon S.-K. vilde være saa barnagtig, hvis han var i en af de arbejdsløses Sted? Jeg tror det næppe. Snarere vilde man Uge efter Uge høre hans Beklagelser over, at der ikke var mere Sammenhold og Offervilje blandt Arbejderne.

Kedeligt nok, at man ikke kommer til at opleve det.

S.-K. benytter til Slut atter et af sine journalistiske Kneb at forvanske Modpartens Udtalelser, idet han tillægger mig en Udtalelse om, at det skal være *farligt for Kollegerne*, at der er 700 arbejdsløse i København. Jeg har skrevet: »og mon vi her i København kan være tjent med til Nytaar at have 700 arbejdsløse, som er berøvet deres vigtigste Eksistensmuligheder«. Muligvis er en saadan Journalistik nødvendig for det Maal og de Interesser, S.-K. arbejder for, men den er absolut ikke *fair*.

Det er maaske paa den Maade, Sørensen-Kjeld søger at udvikle Kammeratskabet.

— — —

Vald. Jensen skal ellers have Tak for Oplysningen om, at København ikke er hele Danmark. Jeg kender meget, meget mere end Køge, som ogsaa hører til Danmark.

Min Stilling til Kontingent- og Understøttelsesspørgsmaalet er og vil altid blive denne:

Lige saa længe jeg ikke ønsker at bytte med en af de arbejdsløse, lige saa længe er jeg villig til at betale et Kontingent, som betinger en anstændig Understøttelse til de arbejdsløse.

Erik Holm.

STORBRITANNIEN

Det er desværre umuligt at berette noget gunstigt om Forretningstilstanden i det engelske Bogerhverv. I Virkeligheden var Tilstanden i November Maaned lidt bedre end i den foregaaende Maaned, men denne Bedring var kun forbigaaende. Efterspørgslen efter mindre Tryksager til Julen er nu fordi, og Bogtrykarbejdet ligger nu meget stille. Den store Arbejdsløshed er stadig det væsentligste Spørgsmaal i England. I London alene er 1200 Kolleger arbejdsløse, og i Provinsen er 7—10 Procent af Medlemmerne i den samme sørgelige Tilstand. De, der arbejder, søger af alle Kræfter at lette de arbejdsløses Skæbne.

Typograferne gør i denne Henseende meget mere end alle andre Fag. Det hele britiske Haandværk gennemgaar meget svære Tider. For Typograferne begynder det nye Aar med en Lønnedsættelse paa 2 Shilling 6 Pence om Ugen, hvilket allerede var bestemt i en Overenskomst, som blev afsluttet mellem Principaler og Medhjælpere i Løbet af Sommeren, og tilmed er Hjælpsomheden nu mere paakrævet. Dog regner man med, at Principalerne vil udsætte Lønnedsættelsen endnu en Tid. Skulde dette ikke ske, vil Typograferne under de nuværende Tilstande ikke kunne forstaa — *og ikke kunne glemme* — en saadan Optræden. I England paastaas, at engelske Firmaer paa Grund af den lave tyske Markkurs ikke undser sig for at forværre Tilstanden paa det hjemlige Marked ved at sende deres Cirkulærer o. s. v. i større Mængder til Tyskland og lade dem sende tilbage derfra enkeltvis for at spare Porto eller lader dem baade sætte, trykke og adressere fra Tyskland.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

afholdt aarlig Generalforsamling Søndag den 11. Decbr. i Romersgade. — Til Dirigent valgtes *C. Christoffersen*, til Sekretær *W. Dahlin*.

Formanden, *H. C. Nielsen*, aflagde Beretning og Regnskab. Aaret viste en Tilbagegang af 12 Medlemmer, hvilket han fandt uforstaaeligt, naar Hensyn tages til det lave Kontingent af 10 Øre om Ugen, men haabede, at det kunde rettes igen ved Agitation. Kassereren supplerede Formandens Beretning med nogle finansielle Oplysninger, hvorefter Beretning og Regnskab vedtoges enstemmigt.

Til Valg af Kasserer (afgaaende *Laur. Jensen*), 1 Styrelsesmedlem (afgaaende *P. Nordlunde*) og 1 Revisor (afgaaende *Carl J. Christoffersen*) genvalgtes disse. Saafremt der ikke begæres skriftlig Afstemning i Løbet af 14 Dage, er Valget endeligt.

Under Eventuelt opkastede Kassereren, *Laur. Jensen*, Spørgsmaalet om Optagelse af ikkefaglærte i Stiftelsen, men da Lovene kun omhandler Ret for Typografer til Optagelse, kunde dette ikke lade sig praktisere.

Efter at *N. Wendt*, *Michelsen* og *Jeppesen* m. fl. havde haft Ordet om Landophold eller Skovtur til Fribeboerne, lovede Styrelsen at tage dette under Overvejelse, men Tiderne var jo vanskelige med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen.

Generalforsamlingen hævet. *W. D.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 10. December 1921 ekstraordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. Til Bestyrelse for 1922 genvalgtes: Formanden *P. Lunding*, Næstformand *H. Fuglsang* og Sekretær *S. Gullander*. Suppleanter *Aavold* og *Skaaning*. Til Revisorer: *Aavold* og *Olsen*. Suppleant *Rosenkilde*. Til Kontrahenter: *Olsen* og *Jepsen*. — Det vedtoges ikke at afholde den sædvanlige Vinterfest. *sg.*

NYKØBING F. LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling paa »Slotsgaarden« Lørdag den 10. December. 19 Medlemmer var mødt. *P. Pedersen* valgtes til Dirigent. Lokalkassens Tilskud til Juleuddelingen forhøjedes fra 75 til 100 Kr. Derefter foretoges Valg. Til Formand genvalgtes *John Nilsson*, til Kasserer *H. J. Hansen* (med Akklamation), til Bestyrelsen *C. Søderberg* og *H. Nemøe* og nyvalgtes *N. Hansen*. Som Revisor genvalgtes *Nissen-Pedersen* og til Kontrahent og Bestyrelsesmedlem i Lærlingeafdelingen *Vilh. Hansen*. For at forberede en kommende Vinterfest nedsattes et 3 Mands Udvalg. — Under Eventuelt henstillede *Jensen-Gaard*, at Bestyrelsen, naar der efter Nytaar omdeles Skatteselvangivelser, henleder Ligningsmyndighedernes Opmærksomhed paa det store Kontingent, Typograferne i det forløbne Aar har maattet betale, for om muligt at faa fradraget det Beløb, der er betalt til Understøttelse.

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Generalforsamling den 19. December. Formandens Løn fastsattes til Kontingentfrihed. Til Formand genvalgtes *Chr. Jensen-Petersen*. Til Bestyrelse valgtes: *Mads Petersen*, *Chr. Hansen*, *Hans Petersen*, *Oluf Larsen* og *Th. Thomsen*. Revisorerne genvalgtes. Haandværkssvendenes Rejseforening bevilgedes 5 Kr. aarlig i tre Aar. Det vedtoges at afholde Vinterfest, og der nedsattes et Udvalg til at arrangere den. *J. P. H.*

NÆR OG FJÆRN

TIL INKASSATORERNE. Kontingenterne bedes indtil videre opført saaledes paa Hvid Liste: For heltbetalende, der er Medlemmer af alle Kasser 675 Øre. Heltbetalende til Faglig Afdeling 530 og kvindelige 265 Øre. For Hustruer og Lærlinge over 18 Aar er Kontingentet fremtidig 70 Øre, medens Lærligen under 18 Aar kun betaler 60 Øre.

Ekstrakontingentet er som hidtil henholdsvis 100 og 50 Øre. Kontingent for Medlemmer over 62 Aar, der ikke skal betale til Invalidefonden, indbetales i Fremtiden paa Rød Liste.

Det samme gælder alle Restancer for 1921, der ikke er indbetalt paa Listen for 49.—52. Uge.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Ind- og Udbetaling foregaar i denne Uge i Morgen Lørdag Kl. 7—9 (lukket i Dag, Fredag).

Ved Juletræsfesten er fundet en Slipsnaal, som kan afhentes hos Kassereren. — Resultatet af Lodtrækningen af Lotteriet findes i omstaaende Annonce.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG. De af Begravelseskassens udenbys Medlemmer, der ikke allerede har indsendt Kontingent for 1922 (5 Kr. 20 Øre pr. enkelt Person, 7 Kr. 80 Øre pr. Ægtepar) erindres om at indsende dette til *B. Nielsen*, Borgergade 29 ², Aalborg, inden Udgangen af Aarets første Maaned. Har nogen taget fast Ophold paa et Sted, hvor

der findes en genforsikret Begravelseskasse, kan Overflytning til en saadan finde Sted uden nyt Indskud og med den samme Begravelseshjælp (300 Kr.), som den fraflyttede Kasse yder.

JULEGAVE. Hver enkelt af saavel det kvindelige som mandlige Personale i Hamburger & Langes Bogtrykkeri (C. Hamburger) modtog Dagen før Juleaften et Beløb paa 50 Kr. De af Personalet, der kun havde været ansat en kort Tid i Forretningen, modtog et mindre Beløb.

25-AARS JUBILÆUM. Der er atter Jubilæum i Fredericia. Den 11. Januar har Faktor *C. F. C. Skovgaard* været Medlem af Dansk Typograf-Forbund i 25 Aar. Med Afbrydelse af et lille Svip i Herning og Militærtjenesten har Jubilaren hele Tiden været knyttet til Fredericia Dagblad, der ogsaa var Lærestedet.

Skovgaard hører til de stille i Organisationslivet, men har ofte rent lokalt brugt sin udmærkede Pen i Prosa og Poesi — paa sidstnævnte Maade ikke mindst til Glæde for Medlemmerne i Fredericia, der hilser paa den almindelig afholdte Kollega ved en lille Sammenkomst paa »Fremad« Lørdag den 14. ds.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg endvidere modtaget:

. Grafisk Bureaus Pers. 71,00, C. Maylands Pers. 88,50, Hamburger & Langes Pers. 46,00, L. A. Jørgensens Pers. 35,00, Knudtzons Pers. 75,00, Aamodts Pers. 63,00, Ferslews Pers. 69,00, Fraenckels Pers. 45,00, Nationaltr.s Pers. 20,00, Rigsdagstr.s Pers. 29,00, Centraltr.s Pers. 6,50, I. H. Schultz' Pers. (8. B.) 172,05; tilsammen Kr. 720,05. — Ialt med det tidligere indkomne *14.086 Kr. 00 Øre.*

København, 3. Januar 1922.

Laur. Jensen.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 2. Januar: Aabenraa: 200,00. 3. Januar: Grenaa 500,00. — Rettelse: I forrige Nr. var fejlagtig opført Næstved 500,00, skal være *Aalborg.*

København, 3. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Fra Nytaar bortfalder Søn- og Helligdagskonsultationen hos Dr. Kuhn. Aftenkonsultation Onsdag Kl. 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kay Vilhelm Valdemar Larsen, udl. 30. 12. 21 i Forlagstr. (arb. s. St.). Tr.lærl. Ervin Maximillian Freyberg (Johs. G. Nielsen).

Aarhus: Sætter Karl S. Chr. Pedersen, udl. 1. 1. 22 hos S. Jensen Sort, og Sætter Sigfred Petersen, udl. 31. 12. 21. i Aarhus Amtstidende. Odense: Hj.arb. Chr. Jensen (overfl. fra Tekstilarbejderne).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Københavnh: 3489 Aage Ejner Lassen fra Aalborg (arbl.). 1050 Holger Rasmussen fra Hatte- og Bundtmagerforb. (Dyva & Jeppesen).

Esbjerg: 6839 Chr. Frandsen (arbl.). Hadersley: 4477 Johan Knudsen (arbl.). Hjørring: 3295 Bernhard Pedersen (arbl.). Holbæk: 3205 Wentzel Petersen (arbl.). Kolding: 1281 Jens Chr. Jørgensen (arbl.). Lyngby: 1976 Hans Ingemann Hansen (arbl.). Odense: 4308 Karl Ejner Hansen (arbl.). Roskilde: 2452 Elly Schmidt (arbl.). Silkeborg: 3900 Svend Madsen (arbl.) og 3477 Aage Sørensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1605 Kaj Schmidt til Hillerød i Pl.

Aalborg: 7038 Ejner Jensen til Kbhvn. (arbl.), 3489 Ejnar Lassen til Kbhvn. (arbl.), 3172 Holger Nielsen til Hjørring (arbl.) og 3418 Oluf M. Pedersen paa Rejse. Aarhus: 2936 J. Christiansson til Stege i Pl. Horsens: 3446 Svend Aage Olsen til Hillerød (arbl.). Køge: 7044 Gunnar Nielsen til Stege i Pl. Odense: 6207 Harry Rasmussen til Vejle (arbl.). Ringkøbing: 6325 P. Th. Munch paa Rejse. Silkeborg: 6310 Alfr. Michaelsen til Herning. Vejle: 4321 Frederik Lund til Næstved (arbl.).

UDMELDTE

Københavnh: 1795 Ejner Piculell (fratr. Faget). 4591 Inger Nielsen (Gudmudsen), Bestyrer.

Aarhus: 4905 Marie Jønsson (fratr. Faget). Esbjerg: 6966 Søren Pedersen (Bogtrykker). Fredericia: 6094 Peter Petersen (Medl. af Syge- og Begravelsesk. alene). Vejle: 4931 Marie Andreasen (fratr. Faget).

ANNULERET UDSLETTELSE

Københavnh: 3672 G. Petersen (Rom). Restancen betalt indenfor den i Lovene fastsatte Tidsfrist.

UDSLETTET MED RESTANCE

Fredericia: 6937 Kr. Petersen (Medl. af Syge- og Begravelsesk. alene). Holstebro: 3646 H. C. A. Jacobsen.

DØD

Odense: 4373 Sophus Backhausen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Kassereren træffes ikke i Dag, Fredag, men i Morgen, Lørdag, Kl. 7—9. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alt Kontingent indbetalt senest Fredag den 20. ds.

Ved Juletræsfesten blev følgende Nr. udtrukket: 28, 104, 134, 238, 303, 336, 359, 381, 417, 447, 519, 610, 672, 761, 828, 895, 903, 966, 990, 1012, 1023, 1056, 1159, 1167, 1217, 1263, 1288, 1319, 1333, 1340, 1416, 1423, 1541, 1608, 1641, 1712, 1771, 1816, 1839, 1933, 1945, 2004, 2121, 2166, 2240, 2342, 2467, 2562, 2600, 2650, 2651, 2667, 2678, 2764, 2810, 2853, 2962, 3021, 3094, 3211, 3495, 3500, 3532, 3535, 3542, 3554, 3800, 3899, 4067, 4070, 4096, 4221, 4274, 4303, 4348, 4439, 4507, 4593, 4742, 4833, 4855, 4920, 4990, 5050, 5186, 5279, 5286, 5299, 5309, 5387, 5405, 5434, 5562, 5627, 5668, 5673, 5723, 5791, 5804, 5942. — Gevinsterne udleveres fra den 7. Januar mod Aflevering af Lodsedlen hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsdage 3 [4]. Gevinster, der ikke er afhentet senest den 20. ds., tilfalder Foreningen.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Warnøe, (26)

Kultorvet Nr. 14[1] - Telf. Byen 7565.

Yder Rabat til Sygekassens Medlemmer.

Konsultation 10—3½. Mandag, Onsdag og Fredag 5—7½. Bedøvelse hele Dagen.

Chr. Thomsen

Lille Blegdamsvej Nr. 1

Telefon Nora 2165 v

leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.

Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende. (25)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 13. JANUAR 1922 XLIX AARGANG

FORHANDLINGERNE

—

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« skrev vi, at efter at K. B.s Styrelse havde sprængt Forhandlingerne med Dansk Typograf-Forbund, vidste vi ikke, hvad der efter dette vilde ske.

Samtidig som Bladet udkom, blev vi anmodet om Genoptagelse af Forhandlingerne i Dansk Arbejdsgiverforening til Møde i Tirsdags Kl. 1½.

Her mødtes Parterne til den aftalte Tid, og fra begge Sider var mødt det samlede Tarifudvalg. Plenarmødet, under hvilket intet nyt fremkom, varede nogle Timer, hvorefter et mindre Udvalg traadte sammen og gennemgik de af K. B.s Styrelse stillede Ændringer paany, efter at dette alt var gjort flere Gange direkte mellem Parterne i Forvejen.

Det lykkedes under disse Forhandlinger ikke at komme saa langt frem, som Parterne Nytaarsnat havde nærmet sig hinanden. Og under de fortsatte Forhandlinger mellem et endnu snævrere Udvalg *skærpede Modparten sine Krav* saaledes, at Forhandlingerne i Løbet af Natten ganske langsomt ebbede ud og noget over 6-Tiden om Morgenen fuldstændig bristede. Arbejdsgiverne havde paa dette Tidspunkt *skærpet* deres Betingelser i en saadan Grad, at der ingen Tvivl lodes tilbage om, at man ønskede Typografernes fuldstændige Underkastelse af en i alle Henseender umulig Tarif.

Aldrig er Dansk Typograf-Forbund stillet overfor et mere ondartet og, efter hvad vi nu kan se, bevidst Forsøg paa at gennemtrumfe noget, man *kalder* Tarif, men som efter *fag*mæssig Forstand maa kaldes for Galmandsværk.

K. B.s Styrelse *tvinger* Dansk Typograf-Forbund ud i en Situation, for hvilket K. B. maa tage Ansvaret. Det af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer valgte Tarifudvalg saavel som Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer vil staa enigt og sluttet om med deres Eksistens som Indsats at sætte sig imod Diktatorernes fuldstændig umulige Forlangender.

***

ARBEJDSLØSHEDSLOVEN

(Af *H. Crone.*)

(Sluttet.)

—

III. EKSTRAORDINÆR ARBEJDSLØSHED

Medens de to foregaaende Afsnit har omhandlet Omraader, hvorpaa der har været lovgivet tidligere, saa staar vi ved dette Afsnit overfor noget nyt, idet der vel har været Love i Anledning af ekstraordinære Forhold, men alle disse Love bærer Præget af Midlertidigheden. Den nye Lov tager derimod Sigte ikke alene for nærværende Tid, men ogsaa paa Arbejdsløshed af katastrofal Karakter i Fremtiden, hvad enten denne omfatter alle Fag, eller den er begrænset til et enkelt Fag eller Branche.

Der oprettes et Fond, hvis Midler anvendes dels til Understøttelse, dels til Tilskud til Nødhjælpsarbejder, og endelig til Kursus for arbejdsløse. Fonden træder i Virksomhed, naar Indenrigsministeren, efter at have forhandlet med et Rigsdagsudvalg paa 16 Medlemmer, skønner, at der er ekstraordinær Arbejdsløshed til Stede; ligesom det efter samme Fremgangsmaade bestemmes, naar den indstiller sin Virksomhed.

Midlerne tilvejebringes ved, at Staten indskyder 7 Mill. Kr., der indbetales efterhaanden, som der er Brug for dem; dog senest den 31. Marts 1922. I hvert følgende Finansaar yder Staten endvidere et Tilskud, svarende til ⅓ af det i foregaaende Finansaar af Fonden udredede Beløb. Arbejdsgiverne yder et Bidrag aarlig af gennemsnitlig 9 Kr. pr. Helaarsarbejder. Endvidere indskyder Arbejdsløshedskasserne 5 pCt. af det ordinære Medlemsbidrag.

Naar Fondens Midler er steget til 50 Mill. Kr., skal der foretages en almindelig Nedsættelse af baade Arbejdsgivernes og Arbejdsløshedskassernes Bidrag, der dog atter sættes op, saa snart som Midlerne gaar ned under 50 Mill. Kr.

Fondens Bestyrelse henlægges til et Arbejdsnævn, bestaaende af Arbejdsdirektøren som Formand, 4 Rigsdagsmedlemmer, 4 Arbejdsgivere, 1 Repræsentant for Arbejdsløshedskasserne samt 2 af Indenrigsministeren som Repræsentanter for Kommunerne valgte Medlemmer.

Understøttelserne udbetales af de kommunale Hjælpekasser, naar det førnævnte Arbejdsnævn har udstedt Bemyndigelse dertil. Arbejdsløshedsfonden betaler de to Tredjedele, og den ene Tredjedel betales af den vedkommende Kommune.

Understøttelserne, der ydes med overvejende Hensyntagen til Forsørgerpligten, kan ydes enten som fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør eller som Tillæg til den vedtægtsmæssige Understøttelse til Familieforsørgere med Børn under 15 Aar; dog kan saadan Hjælp ikke ydes, hvis den arbejdsløse bevislig i en Del af Aaret har tjent saa meget, som i den paagældende Egn maa anses for at være tilstrækkeligt til at leve for hele Aaret.

Understøttelserne kan for fortsat Hjælp ikke overstige det af Arbejdsløshedskasserne hidtil ydede Beløb med et Tillæg for Familieforsørgere af 45 Øre pr. Barn.

Indenrigsministeren fastsætter efter Indstilling af Arbejdsnævnet de nærmere Regler for Understøttelserne, herunder deres Beløb og Varighed. Til Udbetaling af de saaledes fastsatte Understøttelser kræves der ingen Kommunalbestyrelses Beslutning, men Kommunalbestyrelsen kan bemyndige Hjælpekassen til udover det nævnte Beløb at yde Familieforsørgere en Hjælp af indtil 1 Kr. pr. ledig Dag (indtil 1. April 1922 indtil 1½ Kr. pr. Dag) enten som fortsat Hjælp eller som Tillægshjælp. Denne Hjælp samt de 45 Øre pr. Dag for hvert Barn vil dog være at nedsætte med henholdsvis 20 Øre og 3 Øre for hver 162 Kr., som Dyrtidstillægget for gifte Mænd i Statstjenesten falder i Forhold til Beløbet pr. 1. Oktober 1921.

Til arbejdsløse Personer, der ikke er Medlem af nogen Arbejdsløshedskasse, kan der ydes Understøttelse efter Skøn i hvert enkelt Tilfælde.

Retten til Hjælp bortfalder af de samme Grunde og efter de samme Regler, som er gældende for Arbejdsløshedskasserne, og desuden hvis den arbejdsløse vægrer sig ved at tage Arbejde ved Nødhjælpsarbejde.

Nødhjælpsarbejder kan kun iværksættes af Staten eller Kommunerne eller af private Institutioner, der nyder offentlig Støtte, og kan kun omhandle saadanne Arbejder, som ellers ikke for Tiden vilde være blevet bragt til Udførelse. Til Nedsættelse af Udgifterne til Arbejdsløn ved saadanne Arbejder ydes der af Fonden et Beløb pr. Arbejdsdag for hver beskæftiget Arbejder. Beløbet maa dog i intet Tilfælde overstige 3 Kr.

Arbejdsvilkaarene skal ved Nødhjælpsarbejder fastsættes saaledes, *at de flest mulige arbejdsløse derved kan finde Beskæftigelse*, og at det paa den ene Side bliver fordelagtigt for de arbejdsløse at faa Beskæftigelse ved disse Arbejder fremfor at oppebære Understøttelse og paa den anden Side stadig bliver af Interesse for de paagældende at søge Beskæftigelse ved andet Arbejde.

Til at træffe Afgørelse om, hvorvidt et Arbejde kan anerkendes som Nødhjælpsarbejde, og til at føre den fornødne Kontrol dermed, nedsættes der i København og hvert Amt under Forsæde af en af Indenrigsministeren udnævnt Formand et Udvalg, hvori Arbejdsgivere og Arbejdere er ligeligt repræsenteret. Udvalget afgiver Indstilling til Indenrigsministeren angaaende Arbejdsvilkaarene, der skal være godkendt, forinden Arbejdet paabegyndes.

Til Raadighed for Indenrigsministeren nedsættes et Arbejdsudvalg, bestaaende af Chefen for Indenrigsministeriets Socialdepartement, Formand, Arbejdsdirektøren og 10 andre Medlemmer, hvoraf 2 vælges af Indenrigsministeren, 3 af Arbejdsgiver-

foreningen, 3 af De samv. Fagforbund, 1 af De samv. danske Landboforeninger og 1 af De samv. danske Husmandsforeninger. Dette Udvalg skal ogsaa i Tider, hvor der ikke hersker ekstraordinær Arbejdsløshed, planlægge saadanne Arbejder, der ved eventuel ekstraordinær Arbejdsløsheds Indtræden kan paabegyndes med kort Varsel.

Endelig kan der for Fondens Midler ydes Kommunerne Tilskud til Oprettelse af Uddannelses-Kursus for arbejdsløse; dog maa Deltagelsen i disse særlig for arbejdsløse bestemte Kursus afbrydes, naar der anvises vedkommende Arbejde.

Efter nærmere af Indenrigsministeren i Henhold til Indstilling af Arbejdsnævnet fastsatte Regler kan der endvidere af Fondens Midler ydes Understøttelse til arbejdsløse, der ønsker at deltage i et Kursus af længere Varighed — f. Eks. Kursus paa Folke-Højskole, Fagskole, Handels- eller teknisk Skole.

IV. TILSYNET MED ARBEJDSANVISNINGEN OG ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRINGEN M. M.

Idet der under hvert enkelt Afsnit af Loven er omtalt det særlige Tilsyn af hver Afdeling, der omfattes af Loven, skal der kun tilføjes, at Formanden kan indkalde Medlemmerne af alle Afdelingers Arbejdsnævn til samlet Møde til Drøftelse af Spørgsmaal af almindelig Interesse for de af Loven omfattede Forhold.

Til Slut skal jeg kun til min objektive Fremstilling af Loven føje Haabet om, at den og de, der vælges til at overvaage og føre Loven ud i Livet, maa være Mænd med Forstaaelse af denne Lovs særlige sociale Betydning og med Forstaaelse af den Klasse, som Loven omfatter.

INGEN GENTJENESTE

Redaktøren af Svensk Typograf-Tidning, *Nils Wessel*, som repræsenterede vore svenske Kolleger paa den internationale Typograf-Kongres i Wien, aflagde paa Gennemrejsen et Besøg i Berlin. Om sine Indrtyk herfra skriver han bl. a. i ovennævnte Blad:

. . . Temmelig sent naar vi frem til Berlin. Staden ligner sig selv fra før Krigen. Den virker nærmest som Parvenu og giver ikke noget Indtryk af gammel Kultur. Den er jo ogsaa som Stad ganske ung: ca. 400 Aar gammel.

Sporene fra Revolutionen synes udvisket. Det historiske Vindue i Kejserslottet, fra hvilket Liebkneckt talte under de mindeværdige Novemberdage i 1918, er repareret, og Slottet fremtræder i samme Fysiognomi som før.

Det stærke militære Præg, som før var over det berlinske Gadeliv, er tydeligt formindsket, og ser man endnu nogle mere fremtrædende Militæruniformer, tilhører de i Reglen Entente-Officerer eller Soldater, som er placeret i Berlin for at vaage over, at Tyskerne opfylder Bestemmelserne i Versailles-Overenskomsten.

En stærk Paamindelse om Krigen faar man af den talrige Mængde mer eller mindre lemlæstede Individer, som tigger paa Unter den Linden. De slæber sig frem paa Gaden eller ogsaa sidder de nedsunkne paa et Gadehjørne eller i en Portaabning og venter paa sin Almisse.

I øvrigt gør Berlin i Øjeblikket Indtryk af sydende Liv. Der har man ingen Arbejdsløshed at tale om, takket være Tyskernes lave Valuta. Det ganske Europas Bestillinger strømmer til Tyskland og Østrig, og Arbejderne i de høje Valutalande gaar ledige og sulter.

Tyskerne finder dette fuldkommen i sin Orden. Før Krigen havde de i Aartier tudet os i Ørene, at de var Verdens fornemste Folk og som Følge deraf kaldede til at herske over hele Verden. Da den øvrige Menneskehed ikke vilde finde sig i dette, erklæredes Krigen, og i Kraft af den Overmenneskemoral, de ansaa sig for berettigede til at betjene sig af, for de frem som Barbarer i de overfaldne Lande. Det var jo et aabenbart Brud af disse underlegne Folk at sætte sig op imod Tyskernes overlegne Kultur, og derfor skulde de straffes og straffes ordentligt.

Men Boblen brast, og Resultatet blev et sviende Nederlag. Nu synger Tyskerne en anden Vise, ihvorvel Tonarten i Realiteten bliver den samme. Nu er de Verdens mest forurettede Nation — Nationen, som berøvedes alt og derfor kan paakalde alles Medlidenhed. Intet andet Folk har lidt, som Tyskerne nu lider, og derfor er alle Nationer pligtige at hjælpe dem. Indholdet i Visen nu synes et andet, men det bliver dog til sidst det samme: »Deutschland, Deutschland über alles«.

Jeg tænkte paa dette Karaktertræk hos Tyskerne, da jeg ved en Tilfældighed kom til at aflægge et Besøg i Berlins næststørste Trykkeri — Rigstrykkeriet er det største — Ullstein & Co. Paa Grund af særlige Omstændigheder kom jeg sammen med nogle Personer af anden Nationalitet til at aflægge Besøget, og jeg havde troligvis ikke faaet Adgang, hvis man havde vidst, at jeg var svensk Typograf. Vi førtes omkring i det storartede Etablissement, som sysselsætter ca. 600 Bogtrykarbejdere. Da vi kom ind i Maskinrummet, overraskedes jeg ved at lægge Mærke til, at saa mange af Presserne kørte med svenske Forme. Uden at forraade min Nationalitet spurgte jeg vor Ledsager, hvorfor man trykkede saa meget paa fremmede Sprog. »Ja,« svarede denne, »det er svenske Romaner, som vi har paataget os at trykke for et stort Bogforlag i Sverige. De har saa meget at gøre i Bogtrykkerierne i Sverige.«

Manden saa fuldkommen alvorlig ud, da han sagde dette, og jeg formener, han løj uden selv at vide det. Maaske havde den svenske Kunde bundet ham Løgnen paa Ærmet.

Men jeg er ogsaa overbevist om, at selv om Manden havde kendt Sandheden og vidst, at denne Trykning af svenske Bøger i Tyskland gjorde svenske Arbejdere arbejdsløse, og at Arbejdsløsheden blandt de svenske Bogtrykarbejdere er 10—20 Gange saa stor som blandt de tyske, saa havde det ikke rørt ham det ringeste.

Jeg støtter denne min Antagelse paa den Behandling, som Hollændernes og Skandinavernes Begæring om Foranstaltninger mod den tyske Smudskonkurrence fik paa Kongressen i Wien. Det var med et Skuldertræk man forklarede, at der intet andet var at gøre end at søge at drive Lønnen i Tyskland og Østrig saa højt op, at det ikke længere kunde betale sig for Udlændinge at lade Arbejdet udføre i Tyskland. Og — føjede man til — det er umuligt at føre nogen Kontrol i denne Henseende. Og hvem skulde udøve den?(!)

Summa summarum er, at det i alt Fald er saligere at give end at tage. Vi kan glæde os over, at vi har kunnet hjælpe Tysklands og Østrigs nødlidende Folk, og vi faar lade os nøje med vor egen gode Samvittighed og de hjulpnes i Ord udtrykte Taknemmelighed. Men hvad vi skal vogte os for, er at haabe paa nogen Gentjeneste fra deres Side — selv om dette ikke skulde høre til de allersværeste Skuffelser.

BRØDRENE LAGERSTRÖMS BOGTRYKKERI I STOCKHOLM

II.

»Nordisk Boktryckarekonst« indtager nu en grundfæstet Plads ikke alene i Sveriges, men i hele Nordens Fagliteratur. Og det tæller interesserede Medarbejdere i alle Nordens Lande, ligesom det ogsaa har god Udbredelse, — maaske ikke den Udbredelse det fortjener, men dog saa meget, at det læses overalt i de interesserede Fagkredse. Indtil den Tid kommer, da Danmark faar sit eget faglige Tidsskrift, burde Tilslutningen herfra dog sikkert være større. Det er en stor Mængde udmærket fagligt Stof, Tidsskriftet har bragt frem i de 21 Aar, det har udgaaet. De to Brødre — Udgiverne — er overordentligt flittige Skribenter, og foruden at deres Artikler alene for det oplysende Indholds Skyld er læseværdige, er de skrevet i det smukkeste svenske Sprog, man kan ønske sig. Tidsskriftet, der udgaar i 4°, er godt redigeret, smukt sat og trykt (paa udmærket Papir), rigt illustreret og ofte medfølger Bilag i Farvetryk. Hvad Indholdet angaar, afholder det sig selvfølgelig strengt fra at blande sig i Striden mellem Kapital og Arbejde. Det kan bestilles hos enhver Boghandler.

Foruden dette Tidsskrift har Brødrene Lagerström udgivet 9 Bind af et udmærket Fagbibliotek. Hvert Bind omhandler sin specielle Sag, hvad jeg anser for langt mere praktisk end én stor voluminøs Bog, der kun vanskelig lader sig benytte som Haandbog i det daglige Livs Praksis. Det ene af disse Fagskrifter (»Titelformenes Udvikling«) er skrevet af den danske Forfatter *Emil Selmar*. Disse Fagbøger burde være i enhver Typografs og Principals Eje, — i det mindste burde der findes et Eksemplar paa ethvert Bogtrykkeri og tilgængeligt som daglig Haandbog.

Udgivelsen af al denne Fagliteratur — hvoraf en Del er skrevet af Brødrene Lagerström — er selvfølgelig alene for sig et betydeligt Arbejde i Retning af Oplysning for vort Fags Udøvere. Deres Forfatter- og Udgivervirksomhed strækker sig dog langt videre. I 1913 udgav *Hugo Lagerström* et mindre Skrift, »En Svensk Boktryckstyp«, 4°, trykt paa haandgjort Papir, Titel i rødt og sort, Oplag 100 Eksempl., trykt i Stockholms grafiske Fagskole, hvis Inspektør Forfatteren er. Og i Begyndelsen af 1920 udsendte *Hugo Lagerström* et mægtigt Arbejde under Titlen »Svensk Bokkonst. Studier och anteckningar över särdragen i svensk bokstavsform og svenskt typtryck«. Det er et rigt illustreret Værk — med Prøver fra gammelt og nyt svensk Bogtryk — paa tæt ved 200 Sider i stort 4°, trykt i to Farver, hvor det har været nødvendigt for at gengive det gamle svenske Tryk. Brødskriften er en smuk Mediæval, Dekorationerne er efter Tegninger af *Berta Svensson*. Det er, baade for Indholdets og Udstyrelsens Skyld, et af disse Arbejder, som enhver Fagmand eller Bogelsker ønsker at eje til Nytte og Glæde. Trykt hos Brødr. Lagerström.

Firmaets Forlagsvirksomhed er ret stor, men det hele kan ikke nævnes her, selv om det havde været ønskeligt. Nogle faa af Bøgerne maa dog nævnes, i Forbindelse med den Oplysning, at Firmaet har udgivet en stor Del dejlige bibliofile Værker. Og det kan tilføjes, at Firmaets Bøger i Almindelighed udkommer til en Pris, der er overkommelig for enhver Bogelsker, — samt at Prisen stiger med Aarene, særlig naar de bliver udsolgt. Men dette er jo i nogen Grad en Følge af, at de bibliofile Bøger kun er trykt i Oplag paa fra 100 Ekspl. til 4—500 Ekspl. — allesammen repræsenterende, saavel hvad Papir, Sats, Tryk og Tegninger angaar, noget af det bedste og skønneste, som findes mellem nordisk Bogtryk. Og Indholdet er altid godt.

Den smukkeste — og dyreste — Udgave, som findes af den berømte svenske Forfatterinde *Selma Lagerlöfs* bekendte Bog »Gösta Berlings Saga«, er trykt i 1909 af Brødr. Lagerström. Den blev trykt i stort 4°, rødt og sort, fint Papir og i kun 100 Ekspl., der gik som Gevinster ved et Kunst-

og Industrilotteri 1909. Prisen var da ansat til 100 Kr. pr. Ekspl., men nu, da de kun kan købes antikvarisk, er Prisen mindst 200 Kr.

En Bog af *August Strindberg* har Brødrene trykt, nemlig det overdaadigt dejligt udstyrede Værk »Antibarbarus«. Dekorationer og Tegninger er af den udmærkede Bogkunstner og Forfatter *Arthur Sjögreen*. Stor 4°, rødt og sort Tryk, særligt til Bogen lavet Papir. Der hviler fra først til sidst en Skønhed i typografisk og bogkunstnerisk Henseende over dette Arbejde, som man næppe finder Mage til i nordisk Bogindustri — det er virkelig Bogkunst.

Firmaet udgiver flere forskellige Serier, hvis enkelte Værker dog kan købes særskilt. Der er saaledes Serien »Mesterstykker af Sveriges Literatur«, lille 4°, og Serien »Kunstliteratur« — ikke at forglemme »De Hundrede Bøger« (hvis Pris varierer fra 35 Kr. paa hollandsk Papir, 75 Kr. paa japansk Papir til 175 Kr. paa Pergament), samt Serien »Facsimile-Optryk af ældre svensk Literatur« o. m. fl. Serier og Bøger, der ikke tilhører Serien, men som i Poesi eller paa Prosa behandler andre og ofte vidt forskellige Emner: Kunst i almindelig Forstand, Kirkekunst, Arkitektur, Politik, Biografier etc. etc., — men ligegyldigt hvilket Formaal, hvilket Papir, hvilke Skrifter eller Farver, der er valgt, eller hvilke Bog-Illustratorer, der har medvirket, Resultatet er altid det samme — ligegyldigt om man tager den enkelte Bog eller hele Samlingen: alt hører til Bogkunst, alt er beaandet af den sande, ægte Kunst, der jo er en saa sjælden Gave, at man kun kan glæde sig over, at den her er kommen paa sin rette Plads, hos de rette Folk, der har Evne og Vilje til at give Nutiden noget af det skønneste Bogtryk, der overhovedet er udført her i Norden.

Der kunde siges meget endnu om Virksomheden, som Brødrene Lagerström udfolder; der kunde endnu nævnes og beskrives en stor Del Værker, — men det sagte maa være nok for at gøre Kolleger og Venner af smukt Bogtryk opmærksom paa, hvilken Guldgrube i bogkunstnerisk Henseende vi har saa nær ved os og saa let tilgængelig i sproglig Henseende, som Lagerströms svenske Bogtryk er, for de som ønsker at udvide deres Horisont og gøre Studier i Bogtryk udenfor Danmark. Og saadanne *bør* gøres for end yderligere at højne vor egen udmærkede Bogkunst. Man maa aldrig være sig selv nok, — man maa altid lære og stræbe efter et højere Maal, — dette er den eneste Maade at fuldkommengøre Kunsten paa.

Margrethebo, Svendborg, 11. Decbr. 1921.

L. Chr. Nielsen.

FRANKRIG

Fra det franske Bogarbejderforbunds sidste Generalforsamling er der særlig to vigtige Begivenheder at fæstne Opmærksomheden ved.

For det første Sammenslutningen af Litografforbundet med Bogarbejderforbundet. Begge Forbund havde allerede længe ønsket en saadan Sammenslutning, som nu er gennemført til alle Parters Glæde.

Den anden bemærkelsesværdige Begivenhed var Journalistforeningens Optagelse i Bogarbejderforbundet. Nogle Delegerede, som forsøgte at forny Aanden i den gamle Organisation, havde paa Nancyer-Generalforsamlingen foreslaaet Journalisternes Optagelse i Forbundet og fandt ogsaa Tilslutning. Desværre mislykkedes Forsøget fuldstændigt. Foreningen havde næsten intet Eksistensgrundlag, og mange Bogarbejdere mener, at Journalisternes Interesser er for vidt forskellige fra Arbejdernes Interesser, til at de kan varetage disse sidste.

Bogarbejderforbundets Nationalraad, bestaaende af Distriktsformænd (Tillidsmænd) var forsamlet i Begyndelsen af November Maaned i Paris. Forbundsledelsens Virksomhed blev enstemmigt godkendt. Nationalraadet formanede de Provinsafdelinger, som hører til den moskovitiske (russiske) Organisation, fuldstændig at komme ud af de Opløsningstilstande, som hersker der.

Det blev endvidere besluttet at opsige de gensidige Overenskomster, som var afsluttet mellem de Forbund, der hører til det internationale Sekretariat. Nationalraadet overvejede at lade indføre saadanne Ændringer, som Kollega Liochon havde talt for paa den internationale Wienerkongres, og at fastsætte saadanne Betingelser, at Gensidigheden senere vil komme Forbundsmedlemmerne til Nytte, saaledes at de vil og kan arbejde i et fremmed Land.

Husk

Typografernes Sangforenings

Aarfest med Bal

i Morgen Lørdag Kl. 7¼

i Arbejderforeningen af 1860.

(Se Annonce i „Soc.-Dem." Lørdag Morgen.)

UNGARSK TRYKKEFRIHED

I den fredelige ungarske By Miskolez er — om man kan tro »Manchester Guardian« — nylig foregaaet en Begivenhed, som i sit ret oprørende Forløb ikke savner sine komiske Sider og fremfor alt faar en til at grunde over, hvorledes det egentlig staar til med den ungarske Trykkefrihed. Der blev nemlig til Byen forlagt et Flyvekompagni, for Størstedelen bestaaende af anløbne Officerer, der aabenbart var ret vilkaarlige og spillede Befolkningen adskillige Puds, som til sidst kulminerede i Opkrævning af Told af Personer, som skulde passere en Bro over den lille Flod Sajo. Den offentlige Mening blev mere og mere oprørt, og en Dag tog den lokale Avis sig af Sagen i en Artikel med Overskriften »Banditterne ved Sajo«, hvori de selvbestaltede Toldere fik læst og paaskrevet, uden at Skribenten dog vovede at nævne deres Navne.

Dette var dog tilstrækkeligt til at faa Blodet til at koge over hos de angrebne. En fuldt bevæbnet Afdeling paa 16 Mand kom pludselig til Syne paa Bladets Redaktion og gennempryglede dennes Medlemmer fra den øverste til den laveste. Da dette Hverv var udført, gik de ned i Sætteriet, hvor de ved Hjælp af deres Revolvere tvang Typograferne til at sætte følgende Notits:

»Ærede Læsere! En af vore Kolleger, en smudsig Jøde, har skrevet en Artikel under Overskriften »Banditterne ved Sajo«. Vi kan meddele, at vi nu har sparket dette Kryb ud, og at vi — efter at have faaet vor retfærdige Straf af det herværende Flyvermilitær — tilbyder Korpset vor Tjeneste.

Hovedredaktøren og Medarbejderne.«

Trykkeriet holdtes besat, til Bladet var trykt og ekspederet, hvorpaa Diktatorerne gik. Men Redaktionens Medlemmer kunde ikke holde ud at være i Byen efter denne Krænkelse, men rejste allerede den følgende Dag til Budapest.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. December. Efter at *Formanden* havde mindet vor nylig afdøde Kollega *H. C. Dahl*, valgtes *Aksel Andersen* til Dirigent og *P. Christiansen* til Sekretær. Forhandlingsbogen godkendtes og forskellige Meddelelser, som blev afgivet af Formanden, toges til Efterretning.

Derefter vedtoges det at afholde Juletræsfest Nytaarsaften under sædvanlige Former.

De rejsendes Ekstraunderstøttelse og Styrelsens Gratiale for 1922 foresloges uforandret og vedtoges. Som Kassererens Honorar for 1922 foresloges 400 Kr., samt at der for det forløbne Aar udbetales Kassereren 100 Kr. i Gratiale paa Grund af det ret omfattende Arbejde, der kræves af denne Tillidsmand. Vedtoges enst.

Som Kasserer genvalgtes *Chr. Rostgaard* og som Styrelsesmedlem *P. Christiansen* med Akklamation. Da Oscar Guldbrandsen ikke var at formaa til at modtage Genvalg, fandt der skriftlig Afstemning Sted imellem E. Stecher Christensen, Evald Petersen og H. P. Alb. Jensen med det Resultat, at *E. Stecher Christensen* valgtes med 17 St. Derefter havde H. P. A. Jensen 13 og E. Petersen 5 St. Som Revisorer genvalgtes *S. Stegger Sørensen* og som Revisorsuppleant *Aksel Andersen* med Akklamation.

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt ordinær Generalforsamling den 6. Januar. De forskellige Regnskaber godkendtes. Hovedkassens balancerede med Kr. 4814,70, til Forbundet indsendes Kr. 2421,70, Lokalkassens Balance Kr. 316,50. Formue 336,13. Sygehjælpekassen havde haft en Udgift paa Kr. 616. Formue Kr. 922,70. Der vekseledes et Par Bemærkninger om de nye Lærlinge- og Arbejdsløshedslove samt om Undervisningen i Fagskolen paa Teknisk Skole.

J. P. H.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Se omstaaende Annonce.

RETTELSE. I Artiklen om *Arbejdsløshedsloven* i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« er der under Afsnit I, Arbejdsanvisningen, indløbet en Fejl, idet der i 5. Stk., 13. Linie efter Ordet »nogen« er faldet det lille Ord »anden« ud. Herved er Paragrafen blevet ganske modsigende sig selv. Der skal staa: Hvis Arbejdsgiveren forsyner Kortet med nogen *anden* Art af Paategning o. s. v.

H. C.

JULEGAVE. Redaktør *Nygård*, »Middelfart Venstreblad«, har i Lighed med tidligere Aar, uden Hensyn til Anciennitet, tildelt Personalet Julegaver. Typograferne fik 25 Kr., Lærlingene 10 Kr. og Avisbudene 5 Kr. Det er paaskønnelsesværdigt, at der endnu findes Arbejdsgivere, der har lidt tilovers for Arbejderne. *A. L.*

DØDSFALD. Vor Kollega *Sophus Backhausen*, Odense, afgik ved Døden Mandag den 2. Januar i en Alder af 44 Aar. Han var født i Aarhus og var Søn af nu afdøde Bogtrykker B., var selv i nogle Aar Bogtrykker i Silkeborg, men har i de senere Aar arbejdet paa »Fyns Tidende«. Det var Tuberkulose, der efter 6 Aars Forløb gjorde Ende paa hans Liv. Backhausens stille og hjertelige Væsen skaffede ham kun Venner, og Kollegerne lønnede ham da ogsaa derfor ved at vælge ham til forskellige Tillidshverv, som han kun gav Afkald paa, da Sygdommen tog mere og mere Overhaand. Han efterlader sig Hustru og 6 Børn, hvoraf 1 konfirmeret. *A. J.*

EN NY SÆTTEMASKINE? »Korrespondent« bringer fra Helsingsfors en Meddelelse om, at en finsk Ingeniør Puzyno har opfundet en yderst billig Sættemaskine for Haandkraft. Den skal ved en let Haandbevægelse kunne sætte almindelig Trykskrift, opløse Satsen igen automatisk og ikke behøve nogen Motor. Det er ikke uden Spænding, man afventer at høre nærmere om dette Underværk, navnlig med Hensyn til den »lette Haandbevægelse«.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg endvidere modtaget:

Grenaa Lokalafdeling 19.00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 11.246,20*.

København, 10. Januar 1922.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 9. Januar: Haslev 400,00; Rønne pr. Bl. 205,00.

København, 10. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. Januar: Helsingør 500,00. 9. Januar: Rønne i St. f. Oktober Kv. Overskud 205,00. 10. Januar: Viborg 500,00.

København, 10. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Køge: Typograf Vald. Jensen, Codanvej 1 ².

NY LOKALKASSERER

Køge: Typograf Chr. M. Petersen, Vestergade 44 ¹. Træffes 10—11 Fmd.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Erik Paulsen, udl. 31. 12. 21 hos Chr. Jørgensen (arb. s. St.). 2827 Christensens Hustru Elisabeth Margrethe.

Hjørring: Sætter Sofus Magdalus Kruckow, udl. 31. 12. 21 i Vends. Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7038 Ejnar Jensen fra Aalborg (arbl.). 3913 Jens Lindgreen fra Aarhus (arbl.). 3757 Alfred Sørensen fra Rudkøbing (arbl.).

Aalborg: 3418 Oluf M. Pedersen (arbl.). Esbjerg: 3819 Ove E. Jensen (arbl.). Hillerød: 3446 Svend Aage Olsen (arbl.) og 1605 Karl Schmidt (Pallesen). Hjørring: 3172 Holger Nielsen (arbl.). Kolding: 2599 Chr. Schmidt (arbl.). Nykøbing F.: 6627 Svend Aage Jensen (arbl.). Odense: 6207 Harry Rasmussen (arbl.) og 3774 Max Jørgensen (arbl.). Stege: 7044 Gunnar Nielsen (Dagbladet) og 2936 Jakob Kristjanson (Dagbladet). Sønderborg: 3830 Friedrich Hess (arbl.) og 4166 Gustaf Alfred Holm i Pl.

FRATRAADTE

København: 6861 Bruno Petersen til Svendborg (arbl.). 4525 Jenny Refshammer til Varde (arbl.).

Aalborg: 1463 A. P. Andersen paa Rejse. Aarhus: 3919 J. H. Lindgreen til Kbhvn. (arbl.). Hillerød: 7012 Kristian Poulsen til Skive (arbl.) og 3966 H. C. Berg paa Rejse. Hobro: 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Nykøbing F.: 6270 Herman Persson til Nakskov i Pl. Odense: 4300 Bruno Petersen til Faaborg i Pl.

UDMELDTE

København: 2331 Ida Nielsen (fratr. Faget). 2423 Louise Heindorf Petersen (fratr. Faget).

Nykøbing F.: 4984 Dagmar Petersen (fratr. Faget). Odense: 5075 Marie Rasmussen (fratr. Faget).

DØDE

København: 1324 Enke Else Schrøder. 38 Enke Marie Magdalene Danum.

afholder selskabelig Sammenkomst i St. Andreas Ordenens Lokaler, Frederiksberg Allé 11, Søndag d. 29. Januar Kl. 6. Adgangskort faas hos Kassereren. (3)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
Erik Levison
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag d. 20. ds. Kl. 8 Aften i »Kafé Baltzer«, Frederiksborggade. — Dagsordenen bekendtgøres i næste Numer.

Forslag, der ønskes behandlede, maa indsendes til Formanden inden 4 Dage.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt senest *Fredag d 20. ds.* — Alt Regnskabet vedrørende Juletræsfesten bedes samtidigt opgjort. (13a)

Kassereren.

Københavns Trykkerklub.

Medlemsmøde

Fredag d. 20. Jan. 1922 Kl. 8, Blegdamsvej 26, St. til Gaden.

Foredrag om Fremstilling af Tre- og Firefarvetryks-Postkort ved Carl E. Jensen.

Enhver interesseret Kollega indbydes. (15)

Styrelsen.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8: Koncertprøve. Mød alle.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Besiddere

opnaar store Fordele ved Anvendelse af

Magasiner, som aldrig bliver oparbejdet. — Beskadigede Magasiners Indtrædningsspidser bliver autogén — H bliver altsaa ikke som ellers med Loddetin fornyet, men Messing paa Messing.

Den bevægelige Styring D. 517 (Hølzer-System), ingen Brud af Fingeren ved Tovtransportslæden, samt ingen Beskadigelse af de enkelte Dele, og ingen Brud ved de aflukkende Dele.

Dobbelt-Knivblad (System Højer), garanterer sikker Bortfjernelse af Blyrester fra de støbte Dele.

Stort Lager af Reservedele kan følge fra Fabrikanten. Nærmere gennem *Bruno Baumann, Berlin, Adlershof,* eller *Hr. Robert Baumann, Gl. Kongevej 41, København V.* — Patent anmeldt. (28)

Forbundter!

(Sætter.)

Som saadan kan en dannet, ung Mand faa Plads 1. Februar i et Akcidenstrykkeri i Provinsen. — Billet mrkt. »27« med Lønfordring bedes indsendt til Ekspeditionskontoret. — Kost og Logi gives.

Mindre Bogtrykkeri

i jysk Købstad i fortrinlig Drift og med gode Kunder er til Salg.

Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Chr. Thomsen

Lille Blegdamsvej Nr. 1
Telefon Nora 2165 v
leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.
Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende. (25)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 20. JANUAR 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Al Tilgang til *København* er lukket indtil videre.

København, 16. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

TIL SITUATIONEN

De endeløse Forhandlinger mellem K. B.s Styrelse og Dansk Typograf-Forbund er nu blevet afbrudt med et Lock-out-Varsel.

For Dansk Typograf-Forbund er der derefter ikke længer nogen som helst Tvivl om Formaalet.

Efter at Forbundet nu i ca. ½ Aar frivillig har villet række K. B.s Styrelse Haanden og frivilligt har villet yde de Ofre, der med Rimelighed maatte kunne forlanges, har Forbundet nærmest faaet Skam til Tak.

Der har i dette halve Aar været ført Forhandlinger — Gud véd hvor mange? Og dernæst — hvilke Forhandlinger! Mens Dansk Typograf-Forbund har gjort sit yderste for at komme til en Forstaaelse, har K. B.s Styrelse ved et enestaaende Komediespil omhyggelig undgaaet enhver Tilnærmelse fra vor Side. Bag et Væld af fine Talemaader og »moralske« Sætninger har der ligget noget andet — nemlig et lønligt Onske om (uden dog at gøre det altfor tydeligt) at kunne *diktere* Dansk Typograf-Forbund Betingelserne.

Saaledes mærkede vi det i August, da man smed os hele tre Ultimata, det ene værre end det andet, i Hovedet. Om Forhandling var der saaledes ikke Tale. Der var lige saa lidt Tale om det den Gang, som der — hold dig fast, kære Læser — nogensinde siden har været forhandlet et eneste Ord om vort Dyrtidstillæg!

Det lyder mærkeligt, men det er sandt! Alt har været Diktat.

Og vor Anelse om Diktaturet, som dengang vaagnede og manede os til Forsigtighed, har ikke slaaet fejl. Det Forslag til Tarif, som vor Modpart tilsendte os et Par Dage før Jul, er en fuldkommen Metamorfose til alt i vor tidligere. Pligter og Rettigheder, der alle Tider flød af selve det kollektive Forhold, er indskrænket til det første. De allerfleste Paragrafer er ikke til at kende igen.

Og saa korser man sig over, at hertil har Dansk Typograf-Forbund dristet sig til at stille Ændringer! Ja, man gør meget mere. Vi tillod os at forespørge, hvorfor Tusindbetalingen i København skulde være mindre end i Provinsen. I den sidste er den 106 — her er foreslaaet 100 Øre.

Hr. Levison *benægtede*, at i Provinsen var den 106 Øre — og ergo var Forslaget her ikke lavere. Den er ligesom skaaret ud af Holbergs Comoedier.

Vi skal lade staa hen, hvor meget af K. B.s Styrelses Vilje der tillige er Bogtrykkerforeningens. Men vi véd, at det Diktat, der er forelagt Dansk Typograf-Forbund, i sin Helhed er uden Bogtrykkernes Vidende.

Det er K. B.s Styrelses Værk, der skulde være dikteret Typograferne Nytaarsaften, men som det, af Grunde vi ikke her skal gaa nærmere ind paa, ikke lod sig gøre. Nu mener den samme K. B.s Styrelse Tidspunktet for bedre passende til Forsøget ved med Arbejdsgiverforeningens Hjælp at putte os i Sæk med andre Fag.

Hvis det forinden kunde nytte at spørge, saa maatte Spørgsmaalet blive dette: Hvorfor skal Typograferne atter trykkes ned i en Paria, med en ussel Tilværelse, en evig Kamp om lidet eller intet Lys — alt det, som vi kender, men har kendt værre endnu? Og saaledes er det, at et Par Desperados i K. B.s Styrelse vil gøre det.

Hertil har Hr. Harald Jensen lakonisk sagt: Hvad skal en Arbejder med Klaver?

Harald Jensen, der selv har været Arbejder, ser bort fra, at vi ikke allesammen kan blive Bogtrykkere. Og han glemmer ganske aabenbart, at en Arbejder ogsaa har noget at leve for: hans Familieliv, hans Hustru og Børn! Han har det at leve for: at betale enhver sit! Hr. Harald Jensen burde kende den Hæderlighed, der udtrykkes i disse Ord, og som baade formilder og forskønner Kampen for Tilværelsen. Skal ikke ogsaa en Arbejder kunne opfylde en Hustrus eller et Barns Ønske og give efter for et bedende Øje.

Hvorfor skal dette ødelægges og Smalhans atter indføres for den, der Dagen lang lægger sine Kræfter i Arbejdet?

Ja, hvorfor, hvorfor?

Thi det, man hidtil har foredraget os, har intet med Svaret at gøre — saasandt som det kun har været en anden Form for Diktaturet, til hvilket Lock-outen nu skal være Midlet.

***

EUROPAS KINESERE

Man kan vist uden Overdrivelse sige, at den danske Arbejderbevægelse — baade den faglige og den politiske — gennem mange Aar har hentet sine Impulser fra vort sydlige Naboland. Om dette har været os til Gavn eller Skade, er det ikke Hensigten at undersøge nærmere her. Meningen er ikke at dvæle ved det forbigangne, men derimod ved det fremtidige Forhold til den tyske Arbejderbevægelse.

Efter den Stilling, de tyske Arbejdere indtager i Lønspørgsmaalet — hvor de udviser en Kineser-Nøjsomhed, der har affødt en Smudskonkurrence, som atter foraarsager, at de øvrige Landes Arbejdere drages ned paa Sultegrænsen — kan man ikke længere se hen til Tysklands Arbejdere som de førende indenfor den internationale Arbejderbevægelse. Og man kan heller ikke vedblive at bevare Tavshed overfor dette Forhold. Det maa tilkendegives de tyske Arbejdere, at de handler urigtigt og er i Modstrid med den Aand, der *burde* være den raadende mellem de internationale Sammenslutninger — i en Tid, hvor Arbejdsgiverne i de forskellige Lande mere og mere handler i Kontakt med hverandre. Det er ikke nok, at Førerne for Arbejdernes Internationale med visse Mellemrum samles og snakker og vedtager en Række Resolutioner, som kun gælder til Wandsbeck, fordi de slet ikke efterleves.

Det er derfor et glædeligt Tidens Tegn, at man begynder at tage Bladet fra Munden og peger paa Misforholdet. Forleden bragte vi en Artikel af »Svensk Typograf-Tidning«s Redaktør *Nils Wessel*, som illustrerede den tyske Konkurrence. Nedenstaaende er et Brudstykke af en Artikel, som vor svenske Kollega *G. Emil Malmberg* har skrevet i samme Blad:

». . . Befinder den nuværende Typograf-Internationale sig paa Højde med Tidens Krav? Dette Spørgsmaal trænger sig paa, naar man ser Referatet fra den internationale Typograf-Kongres i Wien. Debatten ligger langt fra paa et højt Plan, og den »Klassekampens Mark«, som omtaltes i en af Resolutionerne, kan man søge efter baade med Lys og Lygte — uden at opdage andet end tysk Smaaborgerlighed.

Da der skulde kræves Handling i Proletarsolidaritetens Navn, blev det bare en Resolution, som siger alt og derfor ingen Ting. . . .

Tyskernes Tale om at gøre en Ende paa deres Smudskonkurrence ved at drive deres Lønninger op paa et højere Niveau, maa vel nærmest betragtes som en daarlig Spøg.

Tysk Typograf-Forbunds hidtidige Politik er et Bevis paa, at de, der har Ledelsen, vistnok ikke engagerer sig i en Offensiv mod Arbejdsgiverne. Dette Forbunds »Forsvar« mod Bogtrykkerne har sit Tyngdepunkt ved Forhandlingsbordet. Og dér opnaas sandelig ikke den Effekt, som Seits talte om.

Den sidste Tarifrevision i Tyskland har tilfulde vist, at man egenlig intet mente med Talen om at presse Lønningerne i Vejret, saa at Smudskonkurrencen forsvandt. Lønnen for en tysk Typograf for det kommende Tarifaar beløber sig til den storartede Sum af ca. 10 Kroner om Ugen.

Det sørgelige i Sagen er, at det trods alt er Tyskernes Aand, som sætter Præget paa Typograf-Internationalen.

Hvad der er paafaldende angaaende Valutaspørgsmaalet, er den knappe og hurtige Behandling, som blev dette uhørt vigtige Spørgsmaal til Del. Her savnedes tydeligt Mænd med Interesse og Evne til at behandle dette Spørgsmaal i hele

sit internationale Omfang. Dette Spørgsmaal kan ikke løses af Tysklands og Østrigs Arbejdere alene. Her var nødvendig en international Aktion fra *alle* Landes Arbejdere. Man kunde med Rette fordre noget Initiativ fra Amsterdam-Internationalen i Valutaspørgsmaalet. Der har været saa stille om dette Spørgsmaal, siden Jouhaux fremlagde sin Opfattelse paa Kongressen i London 1920. . . .«

KØBENHAVNS AFDELING

Alle Instruktioner og Bekendtgørelse om Møde i Anledning af Lock-outens Indtræden vil eventuelt findes i næste Nr. af »Typ.-Tid.« *Styrelsen.*

REFLEKSIONER

Elsk din Næste, du Kristensjæl,
træd ham ikke med Jernskohæl,
ligger han end i Støvet . . .
Bjørnson.

Lidt post festum kommer denne Artikel, som berører det svundne Aar, der desværre ingen lyse Minder har at byde paa. Derfor havde man egentlig mere Lyst til at lægge et Glemselens Tæppe over det end til at dvæle ved dets Bedrøveligheder.

Det er jo imidlertid Skik at standse et Øjeblik og se sig tilbage, naar der springer et nyt Tal frem i Tælleapparatet paa Livets store Hurtigpresse. Vi skal denne Gang gøre det ganske kort.

Afdøde Viggo Hørup fortalte en Gang i en af sine Taler Kong Oluf Hungers Historie. Han gjorde det paa følgende Maade: Der *var* Hunger, han *led* Hunger, og saa er der ikke mere at sige om ham.

Hvis man skulde fortælle den danske Arbejderbevægelses Historie i det svundne Aar, kunde det ogsaa gøres med faa Ord: Det var et Nedgangens Aar, et Trængselens Aar, et Resignationens Aar!

Men hvorfor denne Trængsel? — spørger du.

Har Naturen da været karrig? Har vi ikke kunnet glæde os ved Foraar, Sol og Sommer fra først i Februar til sidst i Oktober, hvorved vort lille Land er blevet sat i Stand til at skænke os en Afgrøde, større og rigere end paa mange Aar?

Det lader sig vist ikke benægte. Men hvor mærkeligt det end lyder, saa betyder det saa uendelig lidt — for ikke at sige slet intet — for de arbejdende Klasser, hvad enten der høstes lidt eller meget. Thi Varerne bliver ikke billige, fordi Jordens Afgrøde er stor, idet det store Flertal er berøvet Adgangen til Jorden og dens Frugter. Overalt, saavel her hjemme som ude i Verden sidder et lille Mindretal af Spekulanter, som sørger for »Regulering« af Produktion og Priser — Godtfolk, hvis Livsopgave det er at mage det saa, at Arbejdernes Købeevne altid er saa lav, at de maa lide Mangel selv midt i Overfloden.

Og til at opretholde denne Tilstand har man et udmærket Middel — *Arbejdsløsheden.* Efterhaanden som Anvendelsen af dette Vaaben ved Samarbejde mellem Verdens Kapitalister bliver sat i System, bliver dets Virkninger frygteligere.

Overalt — maaske med Undtagelse af Tyskland — har Afhjælpningen af Arbejdsløsheden været det Problem, der har optaget Sindene mest. Her hjemme er det hele kun blevet til Snak. Man har nedsat Kommissioner, afholdt Møder, Regeringens Medlemmer har i henved to Aar holdt Taler om Arbejders Iværksættelse. Og al denne Snak og dette Kommissionsvæsen har kostet Landet enorme Summer, men indtil Dato er der vistnok ikke sat et eneste Statsarbejde i Gang til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Det hele er en Gentagelse af Molboernes Adfærd, da de skulde jage Storken ud af Rugmarken! —

Ogsaa Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer har i det forløbne Aar følt Arbejdsløhedens Svøbe. Mere end en Femtedel af Forbundets Medlemmer har været uden Beskæftigelse og vilde været henvist til en yderst kummerlig Tilværelse, om ikke deres arbejdende Kammerater havde vist en enestaaende Offervillighed. At vore arbejdende Kolleger har kunnet bringe dette Offer, har naturligvis til Dels sin Grund i, at vi hører til et af de Fag, hvem Lønnedslaget har ramt mindst — *i hvert Fald indtil Dato.* Og vi vil nødig slippe det Haab, at det ved forenede Anstrengelser og Sammenhold — og Forstaaelse fra vor Modparts Side — skal lykkes at bevare den *forholdsvis* gode Stilling, vi i Øjeblikket indtager indenfor Arbejdernes Rækker. Vi har den Tro, at det baader begge Parter bedst.

Naturligvis maa vi tage den Nedgang i Lønnen, som er en Følge af Vareprisernes Dalen. Men denne Nedgang er jo heller ingen Forringelse af vore økonomiske Forhold — forudsat, at de statistiske Beregninger foretages paa Retfærdighedens Grundlag. Her maa vi forlange fyldestgørende Oplysninger. Vi maa vide, efter hvilke Regler man vælger de Uger Varepriser, hvorefter Beregningen foretages. Om det er bestemte Uger i Halvaaret, eller de vælges vilkaarligt. Thi vi har jo mere end en Gang set, hvorledes Prisen paa de vigtigste Næringsmidler har været Genstand for et pludseligt og meget betydeligt Fald for atter efter otte eller fjorten Dages Forløb at stige til de gamle Højder.

Men Arbejdsgiverforeningen med Hr. Langkjær i Spidsen er ikke tilfreds med den Lønreduktion, som svarer til Prisfaldets Dalen. Nej, der skal mere til. Arbejderne skal dukkes — nu, da man mener at have Støvelhælen godt placeret paa vor Nakke. En saadan Lejlighed kommer maaske aldrig igen. Lige ved Hundredtusind arbejdsløse! Donnerwetter! Kan man forlange det bedre?

Imidlertid — enhver Djævel har sin Tid at regere i, og denne Lov gælder ogsaa for Arbejdsgiverforeningen og dens Formand. Men forinden Linen er løbet ud, kan der ganske vist være sket adskillig Fortræd.

I de sidste Dage har Hr. Langkjær jo begyndt at tage sig af de københavnske Typografers Interesser. Hvor megen Malurt han i Forening med Københavns Bogtrykkerforening har tænkt at skænke i *deres* Bæger, vil den nærmeste Fremtid give Svaret paa. De københavnske Bogtrykkeres ledende Mænd *synes* jo ikke at være i Besiddelse af det samme Maadehold, deres Provinskolleger udviste i Sommer. Men de Herrer gør dog sikkert bedst i at regne med, at en Drik *kan* tilberedes saa bedsk, at vedkommende, som skal sluge den, nægter at føre Bægeret til Munden.

Jeg begyndte denne Artikel med et Citat at Hørup. Jeg kunde fristes til ogsaa at slutte den med en bekendt Udtalelse af den gamle Frihedskæmper. Det var paa et Møde i Havdrup efter at han var blevet slaaet af Alberti, at han udtalte:

»Altid skal min Haand være imod den Politik, som jeg anser for den lumpneste af alle, den, der rotter de rige sammen om at plyndre de fattige og sætter Overklassen paa Nakken af dem, der har mindst at staa imod med, for at trykke dem ned til ingen Ting.«

Arbejdsgiverforeningens Politik kan næppe karakteriseres paa nogen bedre Maade end ved ovenstaaende Udtalelse, som er blevet kaldt Hørups politiske Testamente.

Men hvor er de henne de store Demokrater, der skulde bringe hans Tanker videre? Er ogsaa de indrulleret i den Langkjær'ske Garde?

Svaret paa dette Spørgsmaal vil vi kunne finde i de radikale Dagblade, hvis Lockouten mod Typograferne bringes til Udførelse.

Men endnu er der vel Haab om, at Fornuften vil sejre, saa der opnaas en Forstaaelse mellem Parterne. *Fr. N.*

BOLIGNØDEN

Næst efter Arbejdsløsheden er der vel ingen af de sociale Ulykker, der trykker Befolkningen mere end Bolignøden. Trods alle sociale »Fremskridt« er vi nu naaet dertil, at store Dele af de arbejdende Klasser foruden at mangle Beskæftigelse tillige er uden Hjem, og fortsættes »Fremskridtet« ad de samme Baner som hidtil, vil den Tid ikke være fjern, da de ulykkelige er henvist til — som Skovens Dyr — at grave sig Huler i Jorden!

Alt, hvad der er foretaget her i Landet for at afhjælpe Bolignøden, har ikke bragt os Spørgsmaalets Løsning nærmere. De af Stat og Kommuner ydede Tilskud til Byggeforeninger er kun kommet Grundspekulanterne til Gode.

I Bladet »Politiken« fortæller *S. Berthelsen* forleden, hvorledes man i Amerika med Held har søgt at aflaste Bolignøden. I Storbyen New York vedtog man i Februar 1921 en Lov, der giver fuldstændig Skattefrihed foreløbig i 10 Aar for al Nybygnings Værdi! I Forvejen havdes en $2^1/_2$ Procent Ejendomsskyld (altsaa baade paa Bygningsværdi og Jordværdi), men fremtidig bortfalder altsaa Ejendomsskylden for al Nybygning, hvilket følgelig betyder er Skattelettelse paa omtrent 500 Kr. aarlig for hver Beboelseslejlighed, hvis dennes Bygningsværdi kan sættes til 20.000 Kr.

Virkningerne af denne »lille« Skatte-Reform har været fuldstændig fænomenale — og endog oversteget Forslagsstillernes Forudsigelser i Retning af at fremme Byggeriet i New York.

Ifølge foreliggende officielle Oplysninger er der nemlig, siden denne »lille« Skattelov traadte i Kraft, i de 30 Uger fra

26. Februar til 17. September 1921, blevet paabegyndt (registreret) ikke mindre end ca. 33.500 Boliger à ca. 20.000 Kroners Værdi imod kun ca. 8500 i samme Tidsrum Aaret forud! Altsaa omtrent 1000 nye Boliger pr. Uge!

Hr. Berthelsen mener, at en tilsvarende Reform, indført f. Eks. i København, fra Februar 1922 vilde fremkalde Opførelsen af 100 nye Boliger ugenlig i Sommerhalvaaret eller 3000 nye Boliger inden Oktober Flyttedag 1922.

Reformen har vakt Opmærksomhed i England, og i det engelske Underhus har en af Ministrene udtalt, at han er rede til at overveje Reformens Overførelse til England.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NYKØBING M. UNDERAFDELING

afholdt Fredag den 6. Januar sin kvartaarlige Generalforsamling, der fejredes som en Fest, idet Foreningen holdt sin én-aarige Fødselsdag. — Efter at *Kassereren* havde aflagt Regnskabet, som godkendtes, drøftede man Afdelingens Virksomhed i det forløbne Aar. Der foretoges Valg af nye Medlemmer til Bestyrelsen. Formanden afgik, og i hans Sted valgtes *Marinus Refsgaard*, i hvem Foreningen sikkert har faaet en dygtig Leder. Sekretæren genvalgtes, og til Kasserer valgtes *Alfred Bach*, idet nemlig alle i ham saa den bedste Mand til »at holde igen« paa Foreningens smaa Midler. Den afgaaede Formand, *Chr. Hansen*, talte om Foreningens Fremtid og overgav Formandsposten til *Marinus Refsgaard*, der ligeledes udtalte sine Ønsker om alt godt for Foreningen i Fremtiden. — Sidste Del af Festen fejredes med fælles Kaffebord. —*c.*—

RØNNE LOKALAFDELING

holdt ordinær Generalforsamling i »Industrien«s Lokaler Lørdag den 7. Januar. — Kun en meget lille Kreds af Medlemmerne havde beæret Generalforsamlingen med deres Nærværelse. Formanden, *H. Kürstein*, ønskede Medlemmerne et glædeligt Nytaar. — Sekretæren, *Blomberg*, oplæste Protokollen, der godkendtes, *Formanden* Regnskaberne, der ligeledes godkendtes. Hovedregnskabet balancerede med 3553 Kr. 56 Øre. — *Formanden* og *Blomberg* gav Beretning fra Fællesorganisationens Delegeretmøde, herunder særlig fra Fællesbageriet, hvilket gav Anledning til en længere Diskussion. — Under »Eventuelt« diskuteredes forskellige lokale Spørgsmaal.

— »Den Selskabelige« holdt derefter Generalforsamling, hvor det vedtoges at holde Foreningens Vinterfest den 11. Februar. *C. B.*

KØGE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 7. Januar. Efter at Regnskaberne var godkendte, gik man over til Valg af Bestyrelse. Formanden, *Fr. Nielsen*, erklærede, at han ikke modtog Genvalg. Det samme gjorde Kassereren, *Chr. Petersen*. Den nyvalgte Bestyrelse kom til at bestaa af følgende: *Vald. Jensen* (Formand), *Aage Christensen* (Næstformand), *Chr. M. Pedersen* (Kasserer), *Carl Chr. Andersen* (Sekretær), *H. Steffensen* og *Verner Nordholt*. Til Revisorer valgtes *C. Frederiksen* og *Chr. Petersen* og som Repræsentant i De samvirkende Fagforeninger *Fr. Nielsen*.

Derefter rettede *Jørg. Larsen* en Kritik imod den afgaaede Formand, fordi denne havde ladet foretage en skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne om at bevilge en Sum af Lokalkassen til de arbejdsløses Julenddeling i Stedet for at lade dette afgøre ved en Generalforsamling. Han fandt denne Maade at bevilge Penge paa højst mærkelig. *Fr. Nielsen* henviste til, at det var gammel Praksis, og at lignende Afstemninger havde fundet Sted lige saa længe, Lokalkassen havde eksisteret. Og naar man benyttede denne Praksis, var det kun for at undgaa de mange Generalforsamlinger. Aarsagen til, at han havde stillet Forslag om en Ekstrabevilling, var den, at den foretagne Indsamling til Julenddelingen blandt Medlemmerne havde givet et mindre godt Resultat. — Mellem *Jørg. Larsen* og *Fr. Nielsen* førtes nu en meget skarp Diskussion, der sluttede uden nogen Vedtagelse.

Under »Eventuelt« forespurgte *Chr. Petersen*, om man ikke — i Lighed med Lokalafdelingen i Nykøbing F. — skulde anmode Ligningskommissionen om i Selvangivelserne at maatte fradrage et Beløb, som svarede til det høje Ekstrakontingent. Fra flere Sider udtaltes, at Ligningskommissionen ingen Ret havde til at give en saadan Tilladelse, der var i Strid med Skattelovene. Det vedtoges dog at lade Formanden forhøre sig hos Ligningskommissionens Formand om Sagen.

KALLUNDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 12. Januar 1922 paa »Højskolehjemmet«. 5 Medlemmer var mødt. *Formanden* bød velkommen og ønskede glædeligt Nytaar samt udtalte sin skarpeste Misbilligelse af Medlemmernes svigtende Interesse for Generalforsamlingerne og rettede en alvorlig Opfordring til de mødte Medlemmer om at agitere for en større Tilslutning fremtidig.

Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1956,80; Lokalkassens med Kr. 107,25. Regnskaberne godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes: *Sophus Andersen* (Formand), *Chr. Olesen* (Næstformand), *Asger Nielsen* (Sekretær), *L. P. Rasmussen* og *Rosenkuist*. Suppleanter: *V. Nielsen* og *E. Andersen*. Til Revisorer genvalgtes: Faktor *Henriksen* og *Rosenkuist;* Suppleanter: *Carlsen* og *V. Nielsen*. Til Repræsentanter til Fællesorganisationen genvalgtes: *Sophus Andersen* og *Chr. Olesen*. Til Fanebærer genvalgtes: *A. Jørgensen*.

Formanden omtalte den nye Arbejdsløshedslov og konstaterede, at den vilde aflaste vort Forbund en Del, da de arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, af Kommunen faar henholdsvis 21, 24½ og 28 Kr.

Det vedtoges enstemmigt for Januar Kvartal af Lokalkassen at betale fhv. Kbmd. Preuss' Sygekassekontingent. — Til Kallundborg Bibliotek bevilgedes 25 Kr. *A. N.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Januar 1922 paa »Grand«. 14 Medlemmer var mødt. — *Formanden* gav en Oversigt over, hvorledes den nye Arbejdsløshedslov vil virke. Dernæst gav Formanden en Oversigt over Virksomheden i Kvartalet. Hovedkassens Regnskab balancerede med 2691 Kr. 97 Øre og Lokalkassens Regnskab balancerede med 263 Kr. 73 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. Endvidere gav Formanden en Aars-Oversigt over Lokalkassens Virksomhed. — Til Formand genvalgtes *H. Hansen* og til Næstformand genvalgtes *Wilh. Pedersen*. Revisorer: *M. Jensen* (Genvalg) og *P. Kjær*. Repræsentant til Fællesorganisationen: *M. Jensen*. Repræsentanter til »Soc.-Dem.«: *P. Sørensen* og *Wilh. Pedersen*. Repræsentant til Lærlingeafdelingen: *P. Kjær*. Fanebærer: *Birkemose* og Suppleant: *Svalgaard*. — Forslag om Afholdelse af Karneval maatte paa Grund af »Spansk« udskydes til næste Aar. *WHP.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SANGFORENING. Aarsfesten vil blive afholdt, saa snart Forholdene tillader. Billetterne er fremdeles gældende og bedes opbevarede.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. For at undgaa Udslettelse maa alle Restancer være indbetalt i Dag, Fredag, Kl. 7—9. — Alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes ogsaa opgjort i Dag.

JUBILÆUM kan den 1. Februar fejres af Silkeborg Afdelings mangeaarige Formand og Kasserer, *Rasmus Bindslev*, som ovennævnte Dato har været Svend i 25 Aar. At Jubilaren er kendt af Kollegerne Landet over, bevistes da vi satte Bindslev ind i Hovedbestyrelsen, men faa kender ham som vi i Silkeborg. Mangen Tørn har Jubilaren taget med Principalerne, og hans Dygtighed ved Forhandlinger med dem er kommet mangen Kollega tilgode. Arbejderne i Silkeborg har da ogsaa vist Bindslev Tillid og sat ham ind i Byraadet. Med Haab om, at Bindslev endnu i mange Aar vil varetage vore Interesser, saavel faglige som politiske, ønsker vi ham til Lykke med de 25 Aar. Han har i 14 Aar været Formand for Silkeborg Afdeling.

DØDSFALD. I en Alder af 67 Aar er vor gamle Kollega *Adolf Theodor Jørgensen* afgaaet ved Døden af Nyrebetændelse. Jørgensen udlærte i 1874 i »Berlingske Tidende« og har i de sidste 35 Aar arbejdet i Ekspresstrykkeriet. Han var en stille og bramfri Kollega, der kun efterlader sig Venner. Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen.

MASKINSÆTTERNE I SYDJYLLAND — omfattende Byerne: Vejle, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa, Sønderborg, Tønder, Ribe, Esbjerg, Varde og Ringkøbing — afholder Møde i Kolding Søndag den 29. Januar Kl. 10 Form. — Mødet indledes med Instruktion med tekniske Spørgsmaal og Svar, derefter Generalforsamling. — Anmeldelse om Deltagelse modtager *P. Pedersen*, Rendebanen 2 2, Kolding.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

5. December 1921.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden refererede Resultatet af en Undersøgelse angaaende de forefaldne Lønnedsættelser. Hos Krohn havde der i samme Anledning været afholdt Mægling uden Resultat. Det besluttedes at forfølge Sagen videre. — Fra K. B. forelaa Skrivelse med Spørgsmaal angaaende Tabeller i Monotypesats og om Forbundets Stilling iøvrigt angaaende Præstation. Besluttedes besvaret efter Omstændighederne. — Fra K. B. forelaa Krav paa Erstatning for Makulatur. Da der er beregnet Fortjeneste paa Makulaturet kan Kravet ikke imødekommes. — Lønsag behandledes. — Et Understøttelsesspørgsmaal behandledes. — Anmodning om Hjælp til Bandage. Ca. 1/3 bevilgedes. — Et Par Anmodninger om Hjælp imødekommedes. — Gammel Kollega, arbejder halv Dag for halv Løn, anmoder om Kontingentfrihed. Anbefales til Forretningsudvalget. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Skrivelse fra et Medlem. Henlagdes. — Møde med et Personale i Anledning af en tidligere behandlet Sag. Intet nyt fremkom. Visse Henstillinger vedtoges. — Mødet hævet.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg endvidere modtaget:

H. H. Thieles Pers. 25,50, Kruckows Pers. 10,00; tilsammen Kr. 35,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 14.121,50*.

København, 17. Januar 1922.

Laur. Jensen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 11. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 100,00, Kt. 600,00, ialt 700,00; Næstved pr. Bl. 500,00, Kt. 1927,45, ialt 2427,45. 13. Januar: Køge 305,20. 14. Januar: Kalundborg 1222,05. 16. Januar: Holstebro pr. Bl. 335,25;

Nakskov 1389,85; Nyborg 600,00; Ringkøbing 1576,45; Svendborg 650,00. 17. Januar: Assens pr. Bl. 100,00, Kt. 72,75, ialt 172,75; Faaborg 740,00; Hobro 76,55; Maribo 999,90; Nykøbing M. 482,90; Roskilde pr. Bl. 600,00, Kt. 870,10, ialt 1470,10; Silkeborg pr. Bl. 914,00; Skive pr. Bl. 632,20, Kt. 1000,00, ialt 1632,20; Sønderborg 900,00; Vejle 2890,00.

København, 17. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

11. Januar: Frederikshavn i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00; Næstved i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 500,00. 12. Januar: Aabenraa 500,00; Lyngby 500,00; Svendborg 1000,00. 16. Januar: Aalborg 1000,00; Slagelse 500,00; Holstebro i St. f. Oktober Kv. Overskud 335,25. 17. Januar: Assens i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00; Roskilde i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 600,00; Silkeborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 914,00; Skive i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 632,20.

København, 17. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

NYE LOKALFORMÆND

Maribo: Typ. A. Th. Madsen, Søndergade 42.

Nyborg: Typ. C. Pelck, Vestervoldgade 17 1. Træffes kun mellem Kl. 12 og 1 og 5½—6½. Henvendelse paa Trykkeriet frabedes.

NY LOKALKASSERER

Maribo: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7. Træffes 1—1½ Middag og 6—7 Aften.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Esther Birtha Cefrida Søndervang, udl. 15. 1. 22 hos Krohn (arb. s. St.). Hj.arb. Aage Albert Larsen (Berl. Tid.). 164 Hansens Hustru Ane Petrea Olivia. 1664 Olsens Hustru Edith Salvira. 3095 Nielsens Hustru Mary Hedda. 3290 Jensens Hustru Dorthea. 2679 Nielsens Hustru Karla Kirstine. 3161 Hedemans Hustru Marie Margrethe Adelheid. Lærl. Ejnar Olav Ølund Løntoft.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Aalborg: 6702 Carl Jacobsen (arbl.). Faaborg: 4300 Bruno Svend Aage Petersen (Faaborg Avis). Hjørring: 7037 Jens Juel Nielsen (Hjørring Bogtrykkeri). Holstebro: 6379 Hans Christensen i Pl. Kolding: 2639 Sofus Vald. Sørensen (arbl.). Slagelse: 3381 Georg Olsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4358 Karl Andersen til Nykøbing (arbl.). 4553 Lilly Nielsen til Helsingør (arbl.).

Aarhus: 3251 L. C. Olsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Holstebro: 3646 Albert Jacobsen paa Rejse. Sønderborg: 3830 Friedrich Hess til Udlandet.

UDMELDTE

København: Gusta Collin (fratr. Faget).

Aalborg: 3405 Jesper Hymøller (fratr. Faget).

UDSLETTET MED RESTANCE

Ringkøbing: 4128 Anker Schiødt.

ANNULERET UDSLETTELSE

Holstebro: 3646 H. C. A. Jacobsen (Restancen betalt).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Paa Grund af Situationen er den ordinære Generalforsamling og Stiftelsesfesten foreløbig udsat.

Medlemmer, der har skiftet Plads og af den Grund ikke har kunnet findes, bedes af Hensyn til Aarsregnskabet straks indbetale det resterende Kontingent til Kassereren, F. Traugott Nielsen, Jægersborggade 57³, L. Se iøvrigt herom Klublovenes § 4. *Styrelsen.*

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 20. Januar Kl. 8 prc. i Kaféen »Baltzer«, Frederiksborggade.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Næstformand, Kasserer, 1 Styrelsesmedlem og 1 Revisor. 5. Festen. 6. Eventuelt.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer maa være indbetalt i Dag **Fredag Kl. 7—9,** da det ellers vil have Udslettelse til Følge.

Billetter og Lodsedler fra Juletræsfesten bedes ogsaa betalt i Dag. *Kassereren.* (13b)

B&A-K

Den aarlige Generalforsamling afholdes Lørd. den 29. Januar Kl. 11 i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden). Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

Gutenbergkoret.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling den 3. Februar Kl. 8 i Kafé du Parc, Gyldenløvesgade 25. — Dagsorden: Beretning, Regnskab, Valg af Formand, Valg af Sekretær, Nye Lovforslag og Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet, indsendes til Formanden, E. Fossing, Edv. Griegsgade 18, Str., senest 8 Dage før Generalforsamlingens Afholdelse. (4a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotypesætter.

En dygtig Sætter kan faa en god Plads paa »**Folkebladet**«, Varde. (30)

Forbundter!

(Sætter.)

Som saadan kan en dannet, ung Mand faa Plads 1. Februar i et Akcidenstrykkeri i Provinsen. — Billet mrkt. »27« med Lønfordring bedes indsendt til Ekspeditionskontoret. — Kost og Logi gives.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Chr. Thomsen

Lille Blegdamsvej Nr. 1

Telefon Nora 2165 v

leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.

Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende. (25)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 28. JANUAR 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører. mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 5. Februar præc. Kl. 5½ Em.

i Idrætshuset.

Dagsordenen bekendtgøres i næste Numer af Typ.-Tid.

Medlemskort skal forevises.

Grundet paa alle Lokalers Optagelse i Anledning af Storkonflikten maa Typograferne foreløbig indrette sig med Kontrol o. s. v. saaledes, som var instrueret ved Bebudelsen af den sidste Storstrejke. I næste Nr. af »Typ.-Tid.« skal disse Instruktioner blive gentaget.

Arbejdet standses ikke af de i Litografisk Principalforenings Virksomheder beskæftigede kvindelige Arbejdere, idet en foreløbig Overenskomst er opnaaet.

Til de af vore Medlemmer, der arbejder hos udenfor K. B. staaende Firmaer, hvor Arbejdet fortsættes, vil Instruktioner fremsendes i næste Nr. eller faas hos Formanden.

Det er forbudt ethvert Medlem at træffe nogen som helst Overenskomst med K. B.-Medlemmer. *Styrelsen.*

LOCK-OUTEN

Efter at Dansk Typograf-Forbund den 13. Januar modtog 1. Varsel om Lock-out, er dette efterfulgt af det 2det og sidste den 25. Januar, og som lyder:

I Fortsættelse af vor Skrivelse af 13. ds. tillader vi os herved at meddele, at vor kompetente Forsamling i Dag har vedtaget, at der iværksættes Arbejdsstandsning overfor de hos Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien beskæftigede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund fra Fredag den 3. Februar ved den normale Arbejdstids Ophør, forsaavidt der ikke, forinden Arbejdsstandsningen iværksættes, er opnaaet en for Københavns Bogtrykkerforening og os tilfredsstillende Ordning af Løn- og Arbejdsvilkaarene i det københavnske Bogtrykfag.

Herefter haver alle vedkommende sig at rette. Der behøver ikke at gøres noget Spørgsmaal — *alle* Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund *er* udelukket fra nævnte Tids Ophør.

— — —

Københavns Bogtrykkerforenings Styrelse, der i ½ Aar har dinglet rundt i noget, den overfor alle andre har kaldt Forhandlinger — Forhandlinger med Dansk Typograf-Forbund, men som er tilstrækkelig karakteriseret, og som ogsaa K. B.s Medlemmer har begyndt at faa Forstaaelsen af, har hermed sat Kronen paa sit Værk.

Trods alt, hvad der kunde være ydet *Faget* af Tjenester, har K. B.s Styrelse intet foretaget andet end søde Ord, Trusler og Sagsanlæg, mens Typograferne ærligt og redeligt har staaet med Tilbud om Forhandling for at *give*, for at ofre.

K. B.s Styrelse har nu grebet til det sidste Middel, som kom frem paa Horizonten, efter at Styrelsen var kommet sig efter sin Dukkert ved Den faste Voldgiftsret.

Midlet staar i Hævnens Tegn — Hævn *over* den, som havde Ret, Hævn *for* den, som havde Uret! Og dermed griber K. B.s Styrelse til det brutaleste, det snedigste, men samtidig naiveste Vaaben, nemlig Lock-outen. Det er naivt derved, at man tror, at man gør Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer bange. Det er naivt, hvis man tror, at Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer endnu skulde mene, at Ulven ikke kommer.

Thi vi *véd*, at med K. B.s sidste »Tilbud« er der intet at tabe, og vi *venter* os intet andet Tilbud, der har med den mindste Retfærdighed at gøre. Vor Konklusion er — ligesom Sekretær Nygaard fra De samvirkende Fagforbund sagde — at vi endnu ikke er en slagen Hær, som K. B.s Styrelse kan byde, hvad den finder for godt.

Og det skal vare lidt, før dette sker — om det nogensinde sker.

Altsaa, K. B.s Styrelse lock-outer. Den sidste Galskab maa vel have sit Løb, Bægeret skal tømmes til Bunds.

Paa næste Lørdag begynder Spillet.

***

DEN STORE SØSLANGE

Lige som i sin Tid den store Søslange hvert Aar kom frem fra sit Skjul i Bladenes Agurketid, saaledes møder Arbejdsgiverforeningen ogsaa med visse Mellemrum frem med deres Trusel om Lockout. Tidligere, da Arbejdsgiverne paa Grund af de opadgaaende Konjunkturer havde Fordel af de lange Overenskomster, var der længere imellem Krigsbrølene. Nu er det blevet anderledes. Nu hører vi dem hvert Aar, naar Solen stiger højere paa Himlen, og naar Naturen begynder at vaagne efter Vinterhvilen for i Forening med Menneskenes travle Hænder at skabe de Værdier, hvoraf vort Velfærd afhænger. Ja, Lockout-Truslerne er lige saa sikre som Sommer følger Vinter, og man kunde for saa vidt lige saa godt opføre dem i Almanaken saaledes, at der f. Eks. ud for den 1. Februar kom til at staa: *Lockout* — lige som enhver anden Højtidsdag!

Vi staar altsaa igen overfor den store Søslange, der truer med at opsluge os alle. Og Spørgsmaalet er lige som ved de tidligere lignende Situationer: Vil det *denne* Gang blive til Alvor? Eller vil den trække sin slimede Krop tilbage til sit Skjul? Med andre Ord: *Vil* Arbejdsgiverne denne Gang den store Kamp? Eller er det hele kun Armbevægelser for at skræmme bange Sjæle?

Den almindelige Mening er vel nok den, at naar alle de forberedende Øvelser er gennemgaaet, saa ender det hele Postyr med et Forlig ved Forligsinstitutionens Hjælp. Og da vi nu har faaet *fire* Forligsmænd i Stedet for *en*, maa der absolut være større Chancer!

Vi maa altsaa regne med, at det bærer mod en ny generel Ordning. Men hvis denne skulde blive af samme Beskaffenhed som i Fjor, hvor den allerstørste Del af Arbejderne maatte gaa med til store Lønreduktioner ud over, hvad der fulgte af Pristallets Fald, ja, saa maa Arbejderne sige Nej, og lad der saa ske, hvad der vil.

Paa nogle faa Undtagelser nær passer det jo slet ikke med de faktiske Forhold, naar Arbejdsgiverforeningen i sin Lockoutskrivelse paastaar, at Arbejdernes Løn er steget langt ud over, hvad Prisstigningen berettiger til. Et lille Eksempel illustrerer allerbedst Paastandens Urigtighed og Urimeligheden i Arbejdsgivernes Krav.

Efter Forretningsfører Lyngsies Oplysninger i et Interview, som har været offenliggjort i Provinsblade, gaar Arbejdsgiverforeningens Krav ud paa, at *Arbejdsmændenes* Løn skal reduceres med mindst 35 Øre pr. Time ud over den Reduktion, som Pristallets Dalen foraarsager. Arbejdsmændenes Timeløn er for Tiden 133 Øre, hvilket med en 8-Timers Arbejdsdag giver Kr. 63,84. Kravet om en Nedsættelse af Timelønnen med 35 Øre bringer Ugelønnen ned paa Kr. 47,04. Da Pristallet ved sidste Opgørelse viste 137 pCt. over 1914's Priser, og Ugelønnen falder ca. 1 Kr. for hver 3 pCt., Pristallet gaar ned, vil dette altsaa sige, at hvis vi følger Pristallet ned til sit Udgangspunkt, fik Arbejdsmændene en yderligere Reduktion af ca. 45 Kr., og deres Ugeløn vilde da komme til at ligge omkring ved 2 *Kroner!*

Nu er der vel ingen Sandsynlighed for, at vi foreløbig kommer ned paa de gamle Priser, men Forholdet er jo det samme — kun at vi nu opererer med større Tal.

For Typografernes Vedkommende er Forholdet det, at skønt de hører til de bedre lønnede Fag, vil de — hvis Københavns Bogtrykkerforenings Krav gennemføres — komme ned paa et forholdsvis lavere Lønniveau end før Krigen — hvad Minimallønnen angaar.

Nej, det, som Arbejderne maa hævde og staa fast paa, er dette: *Ingen Lønreduktion ud over den, der flyder af Pristallets Fald.*

Vil Arbejdsgiverne ikke være tilfreds hermed, er det maaske paa Tiden, at vi gaar bort ikke alene fra de generelle Overenskomster, men *ogsaa fra de kollektive Aftaler i de enkelte Fag.* Thi disse Aftaler kan — efterhaanden som de udvikler sig til rene Slavekontrakter — kun være til Betryggelse for Arbejdsgiverne. Og hvorfor skal vi yde dem denne Betryggelse ved vor Underskrift, der hæfter over for Voldgiftsretten, som ved sine Domme kan tømme vore Kasser? Kollektive Aftaler, der byder paa Sulteløn, er jo værre end slet ingen Overenskomst. Og Hr. Langkjær vil jo have Krig. Han har jo nylig udtalt, at Krig mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er nødvendig for Samfundets Bestaaen. Lad ham da faa den. Men ikke saadan, at det bliver ham, der hver Gang bestemmer Tidspunktet for Kampen. Der gives dog adskillige Ljligheder mellem Aar og Dag, hvor Arbejderne — hvis de var fri for de bindende Aftaler — kunde høste Fordel ved lidt Uro paa Arbejdspladsen!

Derfor behøver Arbejderne jo ikke at løbe fra hverandre. Interessefællesskabet skal nok holde dem sammen.

Spørgsmaalet om at gaa bort fra de kollektive Aftaler bliver aktuelt, efterhaanden som Lockout-Uhyret bliver mere og mere paagaaende. *Fr. N.*

DE SAMVIRKENDES MYNDIGHED

—

Spørgsmaalet om De samvirkende Fagforbunds Myndighed til at afslutte *bindende* Overenskomster med Arbejdsgiverforeningen paa Underorganisationernes Vegne var som bekendt Genstand for en indgaaende Drøftelse paa det i December Maaned afholdte Repræsentantskabsmøde. Da Spørgsmaalet jo snart bliver brændende, gengiver vi efter »Arbejderen« Hovedindholdet af de tre Udvalgs-Ordføreres Taler:

C. F. Madsen: . . . Medens det tidligere var saaledes, at Hovedbestyrelserne i de fleste Tilfælde kunde afslutte Overenskomster, er denne Beføjelse nu frataget disse i det langt overvejende Antal Organisationer, men derimod henlagt til Urafstemninger eller Delegeretmøder. Paa Generalforsamlingen i Marts viste det sig, at en Række Organisationer lod Forligsmandens Mæglingsforslag gaa til Urafstemning, hvor det i flere Tilfælde blev forkastet til Trods for, at Generalforsamlingen havde vedtaget Forslaget. En lignende Situation bør vi ikke komme i igen.

I Udvalget er der ikke opnaaet Enighed om en fælles Indstilling, idet der foreligger et Flertals- og et Mindretalsforslag, samt en Udtalelse fra et enkelt Medlem. Flertallet, hvis Ordfører Taleren var, formener, at der i de gældende Love er Bestemmelser, som tilstrækkelig tydeligt godtgør De samvirkende Fagforbunds Myndighed under store Lønsituationer, hvorfor der ikke trænges til nye Lovparagraffer, men kun at faa fastslaaet, hvorledes disse skal forstaas. Der er Enighed i Udvalget om, at man i alle Tilfælde bør lade Organisationerne selv føre Overenskomstforhandlingerne til Ende og tage Stilling til foreliggende Forslag, og der er Enighed om, at der kan komme til at foreligge samlede Situationer, hvor det er nødvendigt, at Sammenslutningen tager endelig Beslutning, men om Maaden, hvorpaa dette skal ske, er det, at Uenigheden i Udvalget er fremkommet.

Taleren gennemgik derefter det af Udvalgsflertallet fremsatte Forslag til Beslutning og anbefalede det til Vedtagelse.

Martin Petersen (Snedkerforbundet), der var Ordfører for Mindretallet, bemærkede først, at den foreliggende Sag er et af de mest fundamentale Forhold i De samvirkende Fagforbund, og Spørgsmaalet er skabt af Foraarssituationen med det af Forligsmanden stillede generelle Forslag. Han vilde indrømme, at det er rigtigt, at De samvirkende Fagforbund har vedtaget flere generelle Overenskomster, uden at der er indvendt noget herimod, men det var, da det gik opad og der skaffedes Arbejderne Fordele.

Udvalgets Mindretal mener, at deres Forslag ikke bryder med bestaaende Forhold; men derimod bygger saavel paa Forbundenes som De samvirkende Fagforbunds Love. Medens Mindretallets Forslag bygger paa de Afstemningsregler, der er gældende i de forskellige Forbund ved Vedtagelse af Overenskomster, tager Flertallets Forslag ikke Hensyn til dette Forhold. Taleren gennemgik Forslagets Indhold og paaviste de Punkter, hvorom der var Enighed i Udvalget. Uenigheden bunder i den Maade, hvorpaa den endelige Afgørelse skal træffes, naar der foreligger en samlet Situation, der nødvendiggør Sammenslutningens Indgriben. Troede, at det var farligt at fortolke De samvirkende Fagforbunds Love derhen, at man helt og fuldt saa bort fra Forbundenes Lovbestemmelser om det paagældende Forhold.

Taleren var ikke Tilhænger af Urafstemning ved Overenskomsters Afslutning, men saa længe vi har Urafstemning i Forbundenes Love, maa vi respektere disse Bestemmelser. Selv om man ønsker, at Centralorganisationen skal være stærk, og det ønskede han, saa kan man ikke ustraffet bryde med de Bestemmelser, som de enkelte Forbund har truffet angaaende dette vigtige Forhold. Han kunde ikke erkende, at den af Mindretallet foreslaaede Afgørelsesmaade var saa indviklet som paastaaet fra anden Side. Fremgangsmaade er ikke alene brugbar, men foruden at følge Forbundenes Love styrker den Centralorganisationen. Taleren kritiserede Lyngsies Standpunkt, der helt borttog Centralorganisationens Myndighed i afgørende Situationer. Dette Standpunkt vil skabe en Usikkerhed, som er i højeste Grad uheldig. Mindretallets Forslag er det bedste og er brugeligt som en midlertidig Ordning, indtil vi kan faa Forbundenes Love afstemt efter De samvirkende Fagforbunds Love.

M. C. Lyngsie: Da jeg i 1898 var med til at oprette De samvirkende Fagforbund, var vi klar over, at de forskellige Lands-Forbund, der var dannet paa faglig Grund, maatte kunne optræde som en Enhed under visse Forhold og yde hinanden Hjælp; men vi var ogsaa enige om, at de enkelte Forbund maatte bygges op paa deres egne særlige Forhold med Bevaringen af deres Selvstændighed saa langt, det var muligt. Men det, man vil gøre ved at antage et af de foreliggende Forslag, er at omdanne De samvirkende Fagforbund til den afgørende Myndighed, som i et givet Tilfælde kan paatvinge en Organisation en Overenskomst, som den ellers ikke vilde antage. Man vil give De samvirkende Fagforbund Magt til med bindende Virkning at kontrahere for den enkelte Organisation. En Fremgangsmaade som den foreslaaede kan Arbejdsgiverforeningen benytte, saa at de kan knægte det enkelte Fag ved Hjælp af de andre Fag. Vi har Eksempler nok paa, at Lysten til at bruge denne Fremgangsmaade er til Stede. Det er en Fordel for De samvirkende Fagforbund at kunne sige til Arbejdsgiverforeningen, at det ikke kan binde de enkelte Organisationer. Begge de foreliggende Forslag tilsigter at give De samvirkende Fagforbund en Myndighed, som det aldrig har været Meningen, at De samvirkende Fagforbund skal have. Vi vil tilintetgøre Fagenes Suverænitet, og dette skal vi vogte os for. En Myndighed som den, man her vil give Centralorganisationen, vil virke dødbringende for denne, thi der vil hurtigt komme til at foreligge Situationer, hvor De samvirkende Fagforbund skal træffe Afgørelse i Tilfælde, hvor Arbejdsgiverforeningen vil gennemtvinge Forringelser i Overenskomsterne. Selv om man er i Stand til at paavise, at der er Tilfælde, hvor De samvirkende Fagforbund har forlangt af en eller flere Organisationer, at en løbende Konflikt skulde afsluttes eller en truende Konflikt afværges, saa er det dog ikke det samme som det, der her foreslaas, hvor man vil legalisere det Forhold, at De samvirkende Fagforbund kan optræde med bindende Virkning for de enkelte Organisationer. Anbefalede at forkaste begge de foreliggende Forslag. Derved bliver vi ved den hidtil bestaaende Ordning, og derved gavner vi De samvirkende Fagforbund bedst.

Diskussionen sluttede som meddelt med, at Spørgsmaalet henvistes til fornyet Overvejelse indenfor Forretningsudvalget, som skal fremkomme med en Udtalelse ved næste Generalforsamling.

HVAD SKAL EN ARBEJDER MED KLAVER?

Nogle Bemærkninger til Hr. Bogtrykker Harald Jensen.

—

Idet jeg erkender den noget usædvanlige Form, hvorunder disse Linjer kommer Dem for Øje, maa jeg samtidig indrømme, at det kun er efter adskillige Overvejelser og efter moden Omtanke, at jeg griber Pennen for at faa Dem i Tale og derigennem beslaglægge Deres Tid.

Efter Gennemlæsningen heraf vil De sikkert give mig Ret i, at saafremt Henvendelsen ikke fører til det, som jeg havde tænkt mig, bærer De selv Ansvaret derfor.

Anledningen er denne, at ifølge »Typ.-Tid.« Nr. 3, i en Artikel betitlet »Til Situationen«, refereres en Udtalelse fra Dem saaledes: *»Hvad skal en Arbejder med Klaver?«*

I al Almindelighed vilde jeg ikke have opholdt mig ved en saadan Udtalelse fra en Arbejdsgiver; men saafremt en saadan Udtalelse virkelig kommer fra Dem, vidner det om, hvilken uhyre Udvikling en Mand i den modne Alder kan gennemgaa i Løbet af 14 Aar.

Foruden min nuværende Titel: Typograf, har jeg en anden, som jeg kunde kalde: forh. Typograflærling i Harald Jensens Bogtrykkeri.

I Aarene 1908—10, hvor jeg figurerede som Typograflærling, lagde jeg ofte Mærke til, at man kunde ikke rubricere Dem under Betegnelsen »den tavse Dansker«, thi det var ikke saa sjældent, jeg havde Lejlighed til at lære mangt og meget af Deres som Regel rammende Udtalelser.

Næppe har De vel den Gang tænkt Dem, at jeg, som iøvrigt er udgaaet fra samme Skole som De selv, hvor Flid, Sparsommelighed og Nøjsomhed blev sat i Højsædet, efter saa mange Aars Forløb kunde huske disse Udtalelser og nu gerne vilde foreholde Dem disse.

Bl. a. denne Udtalelse, som tager Sigte paa Forholdet mellem Mester og Lærling. Jeg havde staaet 3 Aar i Lære, da jeg skulde fortsætte hos Dem, og inden jeg begyndte, sagde De til mig: *»Arbejdsmetoden her for Lærlingenes Vedkommende er af den Beskaffenhed, at der først og fremmest lægges Vægt paa den omhyggelige og nøjagtige 1. Klasses Udførelse. Jaskeri, som senere skal laves om og derved bliver langt dyrere, er jeg en Hader af.«*

Jeg giver Dem den Dag i Dag fuldkommen Ret i Deres Betragtninger. Mangt og meget i vort Fag vilde være anderledes, saafremt denne Sætning stod klart for alle Mestre.

Men, mellem os sagt, hvor mange kan i saa Henseende træde frem og slaa sig for Brystet?

— Den Dag, jeg blev udlært, blev jeg kaldt »ind paa Kontoret« til Bogtrykker Harald Jensen.

Efter i et Par jævne Ord at have lykønsket mig til den nye Værdighed som Svend, kom den næste Episode, som staar blændende klart i min Hukommelse. Trind og rund stod De for mig, med Hovedet paa Sned og med løftet Pegefinger. Og De sagde da nogle Ord, jeg aldrig vil glemme: *»Men glem ikke »den gamle Mand«.* Thi om Du lever længe nok, saa kommer den Dag, hvor det er rart at have nogle Værdier til Hjælp. *Du skulde altid lægge 10 % af din Løn til Side i Sygdoms- og andre Tilfælde. Og Samfundet som saadant vilde være daarligt indrettet, saafremt det ikke til enhver Tid saa sig i Stand til at yde enhver arbejdsduelig og arbejdsvillig Mand en Løn, som satte ham i Stand til en saadan 10 %'s Henlæggelse.«*

Jeg gav Dem fuldkommen Ret og gør det den Dag i Dag.

Og ligesaa snart, mine organisatoriske Interesser var vakt, tænkte jeg: Københavns Bogtrykkerforening skulde blot have en Mand som Harald Jensen i sin Tarif-Kommission. Thi han har en human Opfattelse af Spørgsmaalene.

Men, maa jeg nu spørge Dem, Hr. Harald Jensen, hvorledes vil De faa Udtalelsen fra 1910 og Deres sidste Udtalelse: *Hvad skal en Arbejder med Klaver?* til at harmonere sammen?

Thi jeg kan ikke klare den.

Selv har De ofte fortalt, hvor elendige Forholdene var i Deres Svendetid. Selv ønskede De Dem dengang frem til bedre og lysere Kaar for Dem selv, Deres Hustru og Sønner.

Og saa vil De nu være med til at skabe Forhold for Svendene, Forhold, som De selv tidligere paa det kraftigste har fordømt!

Jeg gør Dem sikkert ikke Uret, naar jeg mener, at Ordet »Klaver« i Deres citerede Sætning ikke alene er ment med Strengeinstrumentet, som benævnes saadan.

Nej, Deres Mening opfatter jeg i Realiteten saaledes: *»Hvorfor skal en Arbejder kunne tillade sig Luksus?*

Nægtes kan det ikke, at vor Tid hengiver sig til megen og unyttig Luksus. Spørg blot f. Eks. Dr. Hindhede, og han vilde paa staaende Fod kunne holde et flydende Foredrag om, hvor lidt et Menneske, f. Eks. en Arbejder, i Realiteten behøver til Livets Opretholdelse. Han vilde pege paa en Hest og sige: Se, dette Dyr, som ser sig i Stand til at trække endog svære Byrder. Hesten lever af Græs, Havre, iblandet Halm, samt Vand, og den befinder sig vel derved. Og Hr. Hindhede vilde, medens De uden Tvivl med tindrende Øjne paahørte dette, endvidere meddele, at hans Forsøgsdyr — undskyld: Forsøgsmennesker! — lever for 13½ Øre om Dagen, udelukkende god og nærende Mad, bestaaende af Grød, Kartofler og Brød.

Men den samme Dr. Hindhede glemmer ganske vist altid at meddele, hvorledes vedkommendes aandelige Habitus kommer til at fungere. (Og i Bogtrykfaget kan dette ikke siges at være ligegyldigt). Og han glemmer ogsaa at meddele, at han selv, hver Gang han har prøvet paa at vegetere paa en saadan Kost, efter kort Tids Forløb har maattet lade sig indlægge paa en Privatklinik til Fedekur.

Hvilket i Praksis beviser, at »graa er al Slags Teori — — —«.

Blandt de københavnske Typografer gaar der Rygter om, at De skulde være blevet Hindhedianer, idet De var kommet til den Erkendelse at ville give Afkald paa Kødets Lyst, Øjnenes Lyst og Livets Hoffærdighed. Og at denne Opfattelse skulde have dikteret Dem ovennævnte Udtalelse.

Rent personlig tror jeg dog ikke paa det Rygte.

Min Mening med denne min Henvendelse til Dem i Anledning af de standsede Forhandlinger, det udsendte Frigørelsesvarsel (hvorfor iøvrigt ikke benytte det gode gamle Ord: Lockout?) og den deraf følgende Uro er ikke den, at vi Typografer som saadan gruer for Fremtiden. Det vil De komme til at erkende, saafremt Københavns Bogtrykkerforening fremdeles vil benytte sig af Magt i Stedet for Ret.

Men min Mening er denne: Da jeg véd, at Bogtrykker Harald Jensen er et endog meget fremskudt Medlem af K. B.s Tarif-Kommission, og da Deres 12 Aar gamle Udtalelser nu synes at være ombyttede med andre, vilde jeg herigennem gerne tillade mig at gøre Dem opmærksom paa, at *De havde Ret* — rent menneskeligt og samfundsmæssigt — dengang De overfor den nyudlærte unge Svend udtalte:

»Samfundet som saadant vilde være daarligt indrettet, saafremt det ikke til enhver Tid saa sig i Stand til at yde enhver arbejdsduelig og arbejdsvillig Mand en Løn, som satte ham i Stand til en 10 %'s Henlæggelse.«

København, 21. Januar 1922.

Sophus J. Nielsen,
Medl. Nr. 521.

LITOGRAFERNE

Den nye Overenskomst i Litografiaget gaar i Korthed ud paa, at der ingen Lønnedslag sker straks, hvorimod der skal reguleres i Henhold til Pristallene baade i Februar og August Maaned, saaledes at Lønningerne stiger eller falder med 2½ Øre pr. Time pr. 3 Points Pristallet stiger eller falder. Minimallønsatserne reguleres baade i op- og nedadgaaende Retning, men de personlige Lønninger paavirkes ikke heraf, da disse kun skal undergives Reguleringerne i Februar og August.

I de almindelige Overenskomstbestemmelser lykkedes det ikke helt at undgaa Forringelser, men 8-Timers Dagen, der har været gældende i Faget siden 1917, bevaredes ubeskaaret. Spørgsmaalet om Overarbejdsbetalingens Nedsættelse udsattes til et senere Tidspunkt, naar det af de i Foraaret almindelige faglige Forhandlinger fremgaar, om der i overvejende Grad er sket en Forandring af denne Betaling. Overenskomsten gælder 1 Aar.

EN »HUMAN« ARBEJDSGIVER

Foranlediget af en under Mærket A. L. i »Typ.-Tid.« den 13. ds. optagen Notits anmoder Middelfart Lokalafdeling om Optagelse af nedenstaaende Resolution:

»Fællesorganisationen for Middelfart og Omegn har paa Foranledning af Typografernes Fagforening gjort sig bekendt med Arbejdsforholdene paa »Middelfart Venstreblad« og paa Grundlag af de meddelte Oplysninger udtaler Generalforsamlingen den 9. November en Misbilligelse af, at Red. Nygaard paa saa hensynsløs Maade har kastet et Par ældre Arbejdere, der i en lang Aarrække har tjent Forretningen, paa Gaden, og da Red. Nygaards Optræden maa skønnes at være sket for at komme ud over en af Fagforeningens Tillidsmænd, staar dette Skridt i skærende Modsætning til den Frihed, han hver Dag i sit Blad lader forkynde at være Talsmand for.

Endvidere misbilliger Generalforsamlingen paa det skarpeste den ukollegiale Optræden, som det øvrige Personale har udvist i denne Sag. Særlig misbilliges paa det allerskarpeste den Optræden, som den sidst antagne har udvist ved, trods Kollegernes Henstilling om ikke at modtage Pladsen, alligevel at gøre dette og derved direkte var Aarsag til, at en Arbejder og Familieforsørger blev arbejdsløs.«

— — —

Denne Resolution kaster sikkert et tilstrækkeligt klart Lys over Arten af Red. Nygaards Humanitet, saavelsom over andet og overflødiggør yderligere Kommentar.

Middelfart Lokalafdeling.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SILKEBORG LOKALAFDELING afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Januar. Til Dirigent valgtes *Gaardsted.* Regnskaberne, som *Bindslev* forelagde, udviste en Balance for Hovedkassen paa 3427 Kr. 95 Øre. Lokalkassens Balance var 521 Kr. 52 Øre. Regnskaberne godkendtes. Til Formand genvalgtes *Rasmus Bindslev* med Akklamation. Den øvrige Bestyrelse genvalgtes ligeledes. Som Revisorer genvalgtes *Ørvad* og nyvalgtes *Ejner Nielsen,* da Bentzen nægtede at modtage Genvalg. Som Fanebærer genvalgtes *Rudolf Jensen.* Det vedtoges at holde Generalforsamlingerne paa »Sommerlyst«. Der udspandt sig en livlig Diskussion om den nye Arbejdsløshedslov. Der var stærk Stemning for Udtrædelse af den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse. *D. A.*

NÆR OG FJÆRN

BOG- OG AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. Generalforsamlingen afholdes Søndag den 29. Januar Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Se Annoncen).

BREV henligger paa Forbundskontoret til Trykker Aage Petersen og til German Gøtke fra Amerika.

DEN »NYE« TID. Københavns-Afdelingen indankede den 8. December forrige Aar en Sag mod Krohns Bogtrykkeri (Næstformand i K. B. Harald Jensen) for Voldgiftsretten angaaende nogle formentlige ulovlige Lønafdrag. *Først den 14. Januar er Modsvaret afgivet, og Sagen er ikke procederet endnu.*

EN RESOLUTION. Fredericia Lokalafdeling har vedtaget følgende:

»Fredericia Lokalafdelings Generalforsamling den 20. Januar 1922 udtaler Haabet om, at de københavnske Fagfæller vil staa fast i Kravet om menneskelige Levevilkaar for vort Fags Udøvere og tilsiger vor Støtte i Kampen herfor.«

DEN GRAFISKE INDUSTRI I ØSTRIG truer af en fuldstædig Katastrofe. Papirfabrikanterne har nemlig bebudet, at de med ét Slag agter at forhøje Papirpriserne med omkring 800 pCt., hvorved Priserne bliver ca. 1000 Gange højere end før Krigen.

I et i denne Anledning af Forlæggere og Bogtrykkere udsendt Cirkulære betones, at denne Forhøjelse betyder en automatisk Standsning af alle Trykkerier, thi Almenheden bliver ikke i Stand til at betale de Priser, som da maatte fordres for Bøger, Akcidenser og Blade. Bladudgiverne i Wien forklarer, at dersom disse Priser træder i Kraft, vil samtlige Blade i Wien være truet i deres Eksistens, hvorved ca. 20.000 Personer vil blive brødløse. Fra flere Sider hævdes det, at det er paa Tiden, at Papirindustrien stilles under skarp Kontrol eller socialiseres, da de indenfor denne Industri virksomme Kapitalister ved flere Lejligheder har vist Tilbøjelighed til at ville lamslaa hele Samfundet.

EN PATRIOTISK MINISTER. Hollands Landbrugsminister har bestilt Tryksager i Tyskland for 30.000 Gulden. Derved har han sparet 20.000 Gulden. Saa meget var nemlig det laveste hollandske Tilbud højere end det tyske.

DET SVENSKE PRISTAL var ved Aarsskiftet 116 pCt. højere end i 1914.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 18. Januar: Thisted pr. Bl. 525,00, Kt. 500,00, ialt 1025,00. 19. Januar: Brønderslev pr. Bl. 420,90; Viborg pr. Bl. 259,25. 20. Januar: Haderslev pr. Bl. 254,40; Horsens pr. Bl. 1000,00, Kt. 2167,65, ialt 3167,65; Middelfart pr. Bl. 200,00, Kt. 309,00, ialt 509,00. 21. Januar: Aabenraa pr. Bl. 130,00; Fredericia pr. Bl. 158,40; Korsør 421,20; Ribe pr. Bl. 58,25; Rudkøbing pr. Bl. 200,00, Kt. 579,45, ialt 779,45; Tønder pr. Bl. 475,00, Kt. 400,00, ialt 875,00. 23. Januar: Esbjerg pr. Bl. 300,00, Kt. 1026,58, ialt 1326,58; Hillerød 2850,00; Hjørring pr. Bl. 800,00; Holbæk 1925,65; Kolding pr. Bl. 600,00, Kt. 3094,25, ialt 3694,25; Nykøbing F. pr. Bl. 300,00, Kt. 2465,00, ialt 2765,00; Slagelse pr. Bl. 500,00, Kt. 1500,00, ialt 2000,00. 24. Januar: Ringsted pr. Bl. 500,00, Kt. 200,00, ialt 700,00; Stege 545,00; Varde pr. Bl. 200,00, Kt. 370,00, ialt 570,00; Randers pr. Bl. 500,00, Kt. 1800,00, ialt 2300,00. 25. Januar: Grenaa pr. Bl. 176,60, Kt. 300,00, ialt 476,60; Løgstør pr. Bl. 59,90; Marstal 100,00.

København, 25. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 18. Januar: Thisted i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 525,00; Nyborg 300,00; Svendborg 1000,00. 19. Januar: Brønderslev i St. f. Oktober Kv. Overskud 420,90; Viborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 259,25; Helsingør 500,00; Haderslev i St. f. Oktober Kv. Overskud 254,40; Horsens i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 1000,00; Middelfart i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00. 21. Januar: Aabenraa i St. f. Oktober Kv. Overskud 130,00; Fredericia i St. f. Oktober Kv. Overskud 158,40; Ribe i St. f. Oktober Kv. Overskud 58,25; Rudkøbing i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Tønder i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 475,00; Fredericia 500,00. 23. Januar: Esbjerg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 300,00; Hjørring i St. f. Oktober Kv. Overskud 800,00; Kolding i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 600,00; Nykøbing F. i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 300,00; Slagelse i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 500,00; Hjørring 400,00. 24. Januar: Ringsted i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 500,00; Varde i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Randers i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 500,00; Kolding 400,00; Viborg 500,00. 25. Januar: Grenaa i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 176,60; Løgstør i St. f. Oktober Kv. Overskud 59,90.

København, 25. Januar 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Tønder: Herbert Lange, Slotsgade 13.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Ketty Margaritha Frandsen, udl. 19. 1. 22 hos Laursen (arb. s. St.). Lærl. Aage Jahn Nielsen (Forlagstrykkeriet). 1733 Peter Holm og Hustru Olga Olivia (Syge- og Begravelseskassen). 3159 Pedersens Hustru Dagmar Alfrida. 4020 Dyrthings Hustru Emma Emilie.

Aarhus: Sætter Lester Jørgensen, udl. 26. 10. 21 hos Bogtr. Bredahl, Rønde, og Paal. Else Mariane Carlsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6449 Søren Knudsen fra Frederikshavn (arbl.). 2808 Alfr. Jensen fra Norge (arbl.). 1850 Thorkild Rommerdahl fra Aarhus (arbl.). 1611 Kai Nielsen fra Aarhus (arbl.). 4652 Irma Johansen fra Bogbinderforb. (Nordisk Nodestiktr.).

Aarhus: 3850 Axel Chr. Jensen (arbl.). Fredericia: 1463 A. P. Andersen (arbl.). Hobro: 2592 N. P. Gudum (arbl.). Holbæk: 3982 M. S. Nielsen (Venstrebladet). Nykøbing F.: 4358 Karl Andersen (A/S Centraltrykkeriet) og 6270 Herman Persson (arbl.). Næstved: 4321 Fr. Lund (arbl.). Odense: 7102 Ewald Elsner (Andelsbogtrykkeriet), 4335 Osvald Petersen (arbl.) og 5111 Sigrid Granau (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1892 Hans Peter Hansen til Nykøbing F. i Pl.

Aarhus: 1611 Kai Johs. Nielsen til Kbhvn. (arbl.) og 1850 Thorkild Aage Rommerdahl til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 3819 Ove E. Jensen paa Rejse. Hjørring: 7037 Jens J. Nielsen til Horsens (arbl.). Horsens: 7037 Jens Juel Nielsen til Hjørring i Pl. og 4341 Chr. S. Lykke til Kolding (arbl.). Nykøbing F. 4335 Osvald Edv. Petersen til Nakskov i Pl. Næstved: 6968 Th. M. Petersen til Stege i Pl. Randers: 3852 Georg E. Bech til Tønder i Pl. Varde: 3982 M. Schmidt Nielsen til Holbæk i Pl.

UDMELDTE

København: 4703 Agnes Larsen (fratr. Faget). 2218 Ingeborg Johansen (fratr. Faget).

ANNULERET UDSLETTELSE

Ringkøbing: 4128 Anker Schødt (Restancen betalt).

DØD

København: 227 Adolf Th. Jørgensen (Expres-trykkeriet).

B&A-K

Den aarlige Generalforsamling afholdes Sønd. den 29. Januar Kl. 11 i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden). Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

STC Vinterfesten aflyses indtil videre. — Lodtrækningen finder Sted Søndag den 29. Januar. (8a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Forbundter.

Som saadan kunde jeg ønske en Plads straks paa et Akcidenstrykkeri, helst paa Fyn. Billet mrkt. »31« modtager Ekspeditionskontoret.

Syning og Reparation

udføres for 2 Kr. pr. Dag + Kosten.

Paula Kofoed,

Vognmagergade 21⁴ o. G.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULORTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikiede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

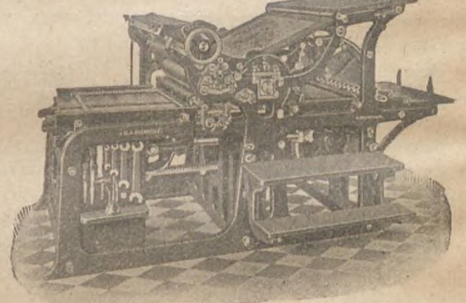
Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 3. FEBRUAR 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 5. Februar præc. Kl. 5½ Em.

i **Idrætshuset.**

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Medlemskort skal forevises.

Styrelsen.

TIL MEDLEMMERNE I KØBENHAVN

I Aften, Fredag, ved den normale Arbejdstids Ophør indtræder den af Københavns Bogtrykkerforenings Styrelse dekreterede Lock-out i Bogtrykfaget — alt saafremt der ikke forinden eller efter, at »Typ.-Tid.« er gaaet i Trykken, er sket en Ændring i Situationen, om hvilket Medlemmerne i saa Fald skal blive holdt à jour gennem »Soc.-Dem.« eller paa anden Maade.

Den samlede Afdelingsstyrelse i Forbindelse med samtlige Brancheklubbers Formænd fungerer som Komité for de udelukkede og har Sæde paa Forbundskontoret.

Komitéen har derefter vedtaget følgende:

Tillidsmændene paa nedennævnte Trykkerier maa hver Dag til en af dem eller Personalet fastsat Tid kontrollere og afkrydse paa en udfærdiget Liste enhver i det betræffende Trykkeri til Lock-out-Dagen ansat Arbejder. Kontrolleringslisten maa inddeles i Sættere, Trykkere, Hjælpearbejdere o. s. v. og opbevares. Dertil egnede Lister faas paa Forbundskontoret. Som Kontrolleringssted maa vælges et i Nærheden af Trykkeriet passende Sted.

Tillidsmændene maa derefter hver Dag efter Kontrolleringen af vedkommende Personale selv lade sig kontrollere af Komitéen Kl. 1—3 i Forbundslokalet, eventuelt afgive Rapport til Bureauet (Formandens Kontor).

Tillidsmændene maa endelig paa hvert Arbejdssted i Samraad med Personalet træffe Bestemmelser om Vagt, og hvad man ellers iøvrigt i hvert enkelt Tilfælde maa anse for nødvendigt.

Ovenstaaende Bestemmelser gælder Personalerne hos:

Aamodt, Aller, P. Andr. Andersen, Axelholm, Bagge, »Berl. Tid.«, Bærentzen, Centraltrykkeriet, Christreu, Chr. Christensen, Duplex-Trykkeriet, Dyva & Jeppesen (begge Steder), Ekspres-trykkeriet, Ferslews Avistrykkerier, Ferslew & Co., Fjeldsøe, Forlagstrykkeriet, Fraenckel, Frederiksberg Bogtrykkeri, Fyrtaarnet, Grafisk Bureau, Grafiske Institut, Græbe, Hasselbalch, Hertz, Hoffensberg, Ihrich, Harald Jensen, Jensen & Rønager, Charles Johansen, Chr. Justesen, Hans Jørgensen, Pilestræde, L. A. Jørgensen, J. Jørgensen & Co., Kihl, Knudtzon, Kristensen & Mikkelsen, Krohn, Kruckow-Waldorff, »København«, Langkjær, Laursen, Luno, Mayland, Holger Meyer, Missionstrykkeriet, Mohr & Co., S. L. Møller, Nationaltrykkeriet, B. Nielsen, P. A. Nielsen, Nielsen & Lydiche, Nordisk Bogtrykkeri, Nørrebros Bogtrykkeri, O. C. Olsen & Co., C. C. Petersen, Egm. H. Petersen, »Politiken«, Qvist & Komp., Rigsdagstrykkeriet, Rom, Rosenberg, Schultz, Simmelkjærs Skriftstøberi, Steenbeck, Strandberg, Søborg, Teller, H. H. Thiele, C. Th. Thomsen, Trier, Valentin & Lund, Weiss.

Personalerne fra følgende Trykkerier kontrolleres paa Forbundskontoret fra Kl. 9—12 Formiddag:

»Absalon«, Chr. Andersen, Appel, Backhausen, Birch, Bjarnø, Brockmann & Svendsen, E. Bruun & Co., Bryrup, Calberg, Cato, Aug. Christensen, W. J. Christensen, Dansk Papirvarefabrik, »Elektra«, Enevoldsen & Andersen, Erbs, Geisler, Gudmundsen, Hartvig-Hansen, I. A. Hansen, Henningsen, Herdahl, Alexander Jensen, C. C. Jensen, Fr. Jensen, Chr. Jørgensen, Magstræde, J. Knudsen, Emil Kristensen, »København«, Ryesgade, P. W. Larsen, Leisner, Løser, Matzens Clicheanstalt, »Mercantil«, Mohn, Mortensen & Søn, Thor Møller, Johs. G. Nielsen, C. L. Nielsen, Th. Nielsen, Georg Nielsen & Co., Emil Olsen, Oluf A. J. Olsen, Thorsøe Olsen, Prior, Rannje, Skou & Madsen, Stenders Kunstforlag, Weile & Sønner.*)

De nuværende *arbejdsløse* maa alle møde til Kontrol hver Dag Kl. 12—3 hos Kassereren.

*

I alle Forretninger, som ikke agter at deltage i Lock-outen (hermed menes saavel de udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Firmaer som eventuelle af ovenstaaende Firmaer) *fortsættes Arbejdet.* Men Melding herom maa i saa Fald afgives paa Forbundskontoret snarest.

Lokalstyrelsen.

*) Det maa forbeholdes, at eventuelle andre Medlemmer enten af Københavns Bogtrykkerforening eller Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening kan være glemt. Fra disse eventuelle Arbejdssteder møder Personalerne ogsaa til Kontrol paa Forbundskontoret mellem Kl. 9—12.

I TARIFENS DØDVANDE

INGEN LØNREDUKTION!

Naar man véd, hvilken Energi og hvilken Gaaen-op i sit Arbejde *Haandsætteren* maa lægge for Dagen for gennem en alt for lav Tusindbetaling at tjene en Ugeløn, og naar man — trods mulige Godtgørelser — véd, hvilket Tidsspilde Haandsætteren har paa saa mangfoldige Maader, der kræver en Tid, ingen tager i Betragtning, af sløv Vane, Haandsætteren ikke engang selv — saa véd man ogsaa, at naar den ene Vinkelhge efter den anden bliver hævet ud i Skibet, til Kolumnen endelig har sit bestemte Linjetal, at Fingre paa venstre Haand kærtegnende og undersøgende glider op og ned paa dens venstre Side, der er saa glat som en Alenstok. Den bindes ud, og den samvittighedsfulde Sætter kan med nogle faa Fingre hæve den i vandret Stilling, uden at der falder noget ud. Naar de 16 Kl. er færdige som Ark til Trykkeriet og har undergaaet sin Proces, og Trykkeren af dette Ark, i tilfældigt Ærinde paa Sætteriet, mimrende af tilfreds Arbejdsglæde slaar denne Sætter paa Skulderen og siger: »Det *var* et Ark, dig kan jeg li', ikke en Spis!« — Saa maa man spørge: »Har Sætteren ved sit Arbejde i *Jura*, Matematik-, Tabel-, Annonce- eller Akcidenssats ikke fortjent sin nuværende Løn?« — *Jo, vist har han saa!*

Naar man véd, hvilke Fordringer der stilles til *Maskinsætteren:* Ved Magasinskiftning (muligvis mange Gange om Dagen), en Prop *her* til Understøttelse af Lukkemekanismen, noget andet Understøttelsesmateriale *dèr*, hvorom »Montøren« siger: »Saadan skal det ikke være!«, men som Nødvendigheden kræver, saafremt der skal kunne arbejdes med gamle, forslidte Maskiner. Det er nemlig ikke alle, der kan sidde og sætte skær Sats med bestemte Formater paa taknemmelige »Ideal-Dobbeltdækkere«. Der findes Opgaver som f. Eks.: 13 Linjer paa 6 Cicero, 17 L. paa 19 C., 21 paa 15 og 9 paa 23 ÷ 1/4. Foruden at passe Maskinen i sin Helhed, og som paa slette Arbejdssteder for Blyets Vedkommende kan volde Bryderi nok, har Maskinsætteren *at levere Linjer* med fuldstøbt Bund og klart Præg. Har man en Masse Formatskiftning, gælder det om at have Hukommelsen i Orden. Gaar han over til andet Arbejde, maa han huske at tage det haandgjorte ÷ 1/4 af Bakke-Indstillingen, og saaledes i det uendelige. — Har denne Mand for sit Slid ikke fortjent den Løn, han faar nu? — *Jo, vist har han saa!*

Naar man véd, at *Trykkeren*, der med Farvesans i Øjet forstaar at blande det netop saaledes sammen, at den bedst mulige Farveklang efter Ønske kommer frem, og som tre til fire Trappetrin højt, med Alens Mellemrum, ligger saa lang han er over den store Cylinder og bortskærer *her* og lapper *dèr*, for endelig efter fuldendt Møje at præstere Billeder, der roses selv af Mennesker, der ikke har Forstand paa Arbejdet, fordi Billedtrykkerens Arbejde taler for sig selv. — Har denne Mand ikke fotjent den Løn, han faar nu? — *Jo, vist har han saa!*

Naar man véd, at *Trykkeriarbejderen* har saa meget at bestille, at man som Regel træffer ham anpusten, skulde han saa ikke være sin nuværende Løn værd? — *Jo, vist er han saa!*

Naar man véd, at *en kvindelig Arbejder* i det grafiske Fag — bare f. Eks. Skyld — træder Digelen i 8 Timer. Skulde hun ikke være sin nuværende Løn værd? — *Jo, vist er hun saa!*

— — — Det fordømte Sludder og Vrøvl om, at vi Typografer er »Arbejdernes Studenter«, er i sig selv den mest misvisende Pryd, vi kan smykke os med, samtidig med, at det er mere selvnedsættende, end vi fortjener, trods vor reaktionær-reformistiske Optræden. — Men Pionér indenfor Arbejderbevægelsen, som vi Typografer uden Ret har kaldt os, kan vi blive, om vi magter at fastholde vort nuværende økonomiske Standpunkt. I denne Henseende har vi et vægtigt Vaaben (om vi evner at bruge det til Gavns) i Standsningen af Dagbladene, foruden et muligt daarligt Sammenhold mellem Bogtrykkerne, men først og fremmest kræves der Forstaaelse og Sammenhold os selv imellem. — Nu for Tiden maa vi særlig huske paa, at *»som vi reder, saa ligger vi!«* — Nu, som altid, er det os selv — Medlemmerne — der bør varetage vore egne Interesser.

Vi Typografer er *Mellemled* mellem Aandens og Haandens Arbejdere. Alle lægger vi, mere eller mindre, som vi har Evne til, Intelligens i vort Arbejde (vor Overføring) til Viderebefordring hos den store Masse — der ikke alene bestaar af dumme Arbejdere, men nok saa dumme Medmennesker *i alle Stillinger*. (Hvad Slags Manuskripter maa en Sætter ikke til Tider slide sig igennem?!).

Uden at gøre os bedre end nogen anden Arbejderorganisation, maa vi dog kræve Respekt for vort Arbejde og Ret til at leve taaleligt paa Jord. — Det nytter derfor ikke at lytte til politiske Forføreres og Vildlederes Ord om, at vi *bør* være saa medgørlige som vel mulig overfor private Udbyttere. — Nej, vi *bør* stride for vor økonomiske Eksistens, saa godt vi kan, — og det i Menneskehedens Navn.

Dette til Eftertanke for vor Tarifkommission; thi: Da vi typografiske Arbejdere under Krigsaarene maatte nøjes med en i Forhold til alt og alle latterlig ringe Løn, medens *Bogtrykkerne* tjente tykt, kun ved stærkt Pres og under stort Spektakel lagde 1 à 2 Kr. paa Lønnen, og i Aarevis paa denne Maade holdt os nede, saa vi faktisk stod tilbage for alt, hvad vi tidligere havde været foran eller dog holdt Trit med, — og kendtes Trykkeri-Indehavernes Indtægter, vilde sikkert den sunde Fornuft byde: at skal Tryksager blive billigere, *maa alt, hvad der ligger over den almindelige Arbejder i vort Fag, renoncere*, før det bliver vor Tur.

Til Slut en Overflødighedsbemærkning, der er paa sin Plads, at det til Dato har vist sig at være *en stor, tyk Principal-Løgn* i hele den danske Arbejderbevægelse, at der bliver mere Arbejde, og at vi tjener os selv og »Samfundet« ved at gaa ned i Løn. Nej, vi maa være forberedt paa, at en hel Masse Kolleger kommer til at glide ud af Faget, — og netop det er en Grund til, at Lønnen ikke bør forringes, for at vi til fælles Gavn har Evne til at betale et Kontingent, der ifølge vore Vedtægter skal skærme de mindre heldige Kolleger i det nuværende økonomiske Ragnarok. *Harald Nielsen.*

DET FRIE ORD

Det har vakt en Del Forbavselse hos udenforstaaende, at Københavns Bogtrykkerforening har draget Dagbladene med ind i Lock-outen, og det har tillige vakt adskillig Misfornøjelse blandt Bladudgiverne. Sandheden er vel den, at hverken Bogtrykkerforeningens Ledelse eller Bladudgiverne har nogen Medbestemmelsesret her. Saa fast sidder de i Hr. Langkjærs Knibtang, at de bare har at holde Kæft, Trit og Retning, selv om Ødelæggelsen truer dem.

Under »Paaskestormen« for to Aar siden rettedes der fra disse Blades Side stærke Bebrejdelser imod Arbejderne, fordi de kneblede det frie Ord ved at standse Arbejdet i Bladtrykkerierne. Knap to Aar efter er man naaet saa vidt i Udviklingen, at *man selv gør det!*

Og hvorfor lader man sig uden at mukke stoppe denne Knebel i Munden? Der siges, at en af Grundene er den, at da Hr. Langkjær — under store Ofre fra Arbejdsgiverforeningens Side — nu en Gang har faaet indrettet sit Kamptrykkeri, *skal* det for enhver Pris prøves. I Fjor naaede man kun at faa trykt et Prøvenumer — i Aar *vil* man have det interessante Blad frem. Og naar Typograferne ikke vil gaa angrebsvis frem, maa man selv besørge Standsningen — det frie Ords Undertrykkelse.

Det er et for Bladene dyrt Eksperiment, der minder meget om de bekendte japanske Selvmord.

Men Arbejdsgiverforeningens krigsgale Ledelse opnaar ganske vist at sikre sig imod Kritik fra *den* Side. Her er vi maaske ved Hovedaarsagen til, at Bladene drages med ind i Lock-outen.

Og saa bryder man sig Pokker om det frie Ord!

DEN TYSKE KONKURRENCE

Det er kun lidet eller intet, man har kunnet læse i »Typ.-Tid.« om de genforenede Landsdele, skønt vi dog nu har hørt til Danmark i halvandet Aar, og skønt vi har vænnet os saadan i Løbet af Tiden, at vi vel kan mærke, at i Danmark er ikke alt Guld, som bærer Glans. Som en lille Prøve kan vi nævne den forfærdelig langsomme Forvaltningspraksis. Desuden er der meget andet, man kunde tale om, men som dog ikke skal omtales her. Af D. T.-F.s Praksis maa jeg dog nævne noget, som vi nye Medlemmer kun daarligt eller slet ikke kan vænne os til: Det er den offentlige Afstemningsmetode. I Mands Minde har vi som Parti og Fagforeningsmedlemmer stræbt efter at opnaa almindelig, lige og fri Valgret. I D. T.-F. synes det at være anderledes. Ved hver Afstemning over Valg eller Bidrags-Spørgsmaal maa den afstemmende sætte sit fulde Navn under sit Votum. Det maa vel antages, at i Anledning af sidste Bidrags-Forhøjelse har mangen en stemt mod sin Overbevisning. Han var maaske imod Forhøjelsen, stemte dog for den, for ikke at tiltrække sig de arbejdsløses eller nogle over-radikales Uvilje. Thi *hvorledes* han havde stemt, blev dog snart bekendt ved hans egen Underskrift, selv naar »Diskretion« skulde være »Æressag«. Vi Sønderborgere mener i hvert Tilfælde, at den *hemmelige* Afstemning, altsaa uden Underskrift, er bedre, fordi kun paa denne Maade Medlemmernes sande, uhildede Mening kan gøre sig gældende.

Naar hidtil ingen Sønderjyde har ytret sig over Dit eller Dat i Typ.-Tid.«, saa skyldes det nærmest den Kendsgerning, at vi stadig venter vore ledende Kollegers Besøg, f. Eks. Karl Sørensen, for ved Tale og Modtale at blive bekendt med Institutionerne i den danske Fagforening. En Gang har Kollega Sørensen været her, men siden er der gaaet $1^1/_2$ Aar. Hvis dette skulde være Skik i Danmark, saa mener vi, at ogsaa dette kunde behøve en Forbedring. Det turde være forstaaeligt, at de tysksindede blandt de herværende Kolleger følger Begivenhederne indenfor Fagforeningen ganske særlig kritisk og med Interesse læser Artiklerne i vort nye Organ. Vi véd jo godt, at mangen én af de danske Kolleger bærer et stille Nag til det meget hadede Tyskland, og derved er der allerede i Artiklerne fremdukket en Bemærkning mod »Barbarerne«, som burde været undgaaet, idet dog »den danske Fagforening i mange Aar har hentet sine Impulser hos Nabolandet i Syd«, som Artiklen »Europas Kinesere« i Nr. 3 saare rigtig bemærker. Dette Indlæg fremkalder dog kun et Smil, naar der siges, at Kollegerne i Tyskland ved deres lave Løn bærer Skylden for den daarlige Situation i Danmark. Det er jo sandt: De tyske Kolleger faar 10 Kroner om Ugen og drager derved Arbejdet fra alle Grænselande til sig. Men sandt er det ogsaa, at de tyske Kolleger ved alt dette Arbejde endnu sulter; og selv om deres Løn den Dag i Dag ogsaa blev fordoblet eller tredoblet, saa maatte de dog sulte, kære Artikelskriver, og Kollegerne i Nabolandene havde alligevel ingen Fordel. Er det ikke nemt at indse? Her en lille Forklaring: I Sønderborg var man lige før Genforeningen bleven ked af de evindelige Lønstridigheder. Til sidst mødtes Arbejdsgivere og Arbejdere ved hver Maaneds Slut og beregnede det nye Pristal. Dette blev offenliggjort i Pressen, og paa næste Lønningsdag modtog hver Arbejder i Land og By det nye Tillæg. Altsaa en helt fredelig Fremgangsmaade. Dog . . . Købmændene fik ogsaa nys om Lønforhøjelsen og satte deres Priser saa meget højere; saa stod vi igen paa det samme Punkt. Derved synker selvfølgelig samtidig Valutaen, og Udlandet køber lige saa billigt som hidtil. De ser altsaa, kære Kollega, at der intet er gjort med højere Lønninger for de tyske Kolleger. Det nytter ikke dem noget og heller ikke os. Det nytter heller ikke Redaktør Nils Wessel eller Kollega Malmberg noget som Hovedvidne. Men noget andet: Den tyske Valuta bliver ikke bedre, inden Versailles-Meningsløsheden er aflivet. Det er Aarsagen til hele Verdens Nød. »Hele Verden lider af Handelens Sammenbrud« (Lloyd George i sin sidste Tale i den nationale Partidag). Maaske skrider Arbejderne en Gang til at tage Offensiven mod dette Versailles-Uhyre, saa bliver det anderledes, kære Kollega, ogsaa i Danmark; thi saa vil der opstaa andre Forhold ogsaa i Danmark og — en Regering, som Arbejderne ønsker den. Det skulde blive os klart, at det ikke alene er Tyskland, som betaler Krigsbyrderne, men at ogsaa de neutrale Lande bærer en tung Byrde.

B. Helmke, Sønderborg.

— — —

Kollega Helmke maa ikke tro, at det er af manglende Interesse for Kollegerne i Sønderjylland, naar »Typ.-Tid.« ikke indeholder mere om Forholdene dernede. Men mon man ikke giver Skylden herfor en forkert Adresse? Vi synes, det paahviler vore Fagfæller i den hjemvendte Landsdel selv at fortælle os lidt om, hvad der ligger dem paa Hjerte. De er velkomne i »Typ.-Tid.«s Spalter. Og naar Forretningsføreren kun har vist sig én Gang, har det sin Grund i, at han kun kommer til en Afdeling, naar der bliver kaldt paa ham. Hvis man derfor ønsker enten hans eller Forbundsformandens Tilstedekomst, behøver man blot at gøre vedkommende opmærksom derpaa.

Om den tyske Konkurrence kun dette: Det er jo de tyske Kollegers Repræsentanter, der selv paa Wiener-Kongressen har henvist til, at den eneste Maade, hvorved denne Konkurrence kunde modarbejdes, var en Højnelse af Arbejdslønnen i Tyskland. At det vil vare længe, inden Maalet naas ad den Vej, vil vi give Kollega Helmke Ret i. Men kunde han ikke tænke sig andre Veje? Hvad om vore tyske Fagfæller — af Hensyn til det internationale Sammenhold — nægtede at udføre Tryksager paa fremmede Sprog, saa længe Arbejdsløsheden i de omliggende Lande er saa forfærdende? Det vilde sikkert være mere virkningsfuldt. Og var det egentlig noget urime-

ligt Forlangende, naar man erindrer, at Arbejderne bl. a. i de skandinaviske Lande paa forskellig Maade har vist deres Hjælpsomhed over for Tyskland? Lige for lige, naar Venskab skal holdes!

At Versailles-Traktaten tynger paa hele Europas Befolkning, er der ingen Tvivl om, men vi kan ikke indrømme, at den har nogen Skyld i, at Tysklands Købmænd sluger de tyske Arbejderes forhøjede Lønninger. *Red.*

EN RESOLUTION

Randers Afdeling har paa en Generalforsamling den 18. ds. vedtaget følgende:

»Københavnske Kolleger!

Gjort bekendt med det skamløst frække Forslag til Overenskomst, Bogtrykkerne har budt jer, gjort bekendt med Truslen om Lock-out, saafremt I ikke underkaster jer Udbytternes Ønsker og Vilje, udtaler Randers Lokalafdelings Generalforsamling den 18. Januar 1922 sin absolutte Solidaritet med jer i den kommende Kamp og tilsiger jer al den Støtte, vi formaar.

Københavnske Kolleger!

Eders Kamp er vor Kamp!

Bøj jer ikke for Bogtrykkernes og Arbejdsgiverforeningens Diktatur, der søger at trykke os alle ned i Elendigheden!

Vi tilraaber jer: Hold ud!«

ET FARLIGT PRINCIP

Der er én Sætning i Fr. N.s »Reflektioner«, som efter min Mening ikke bør gaa upaatalt hen. Det er denne: »Naturligvis maa vi tage den Nedgang i Lønnen, som er en Følge af Varepriserne Dalen«. Konsekvensen af en saadan »Naturlighed« vil være den simple, at vi aldrig nogensinde kommer ud af Stedet, idet vor Løn jo bestandig vil staa i samme Forhold til Varepriserne, og al økonomisk Højnelse vil dermed være udelukket.

At vi kan blive *tvungen* til i en given Situation at maatte lade Lønnen følge nedadgaaende Priser, er en Sag for sig. Men det bør aldrig — og allermindst af nogen Fagforeningsleder — anerkendes som selvfølgeligt og derved gøres til et Princip.

Og sker det alligevel, bør det øjeblikkelig og afgjort tilbagevises, thi farligere Anskuelse har Fagbevægelsen ikke i Øjeblikket at slaas med. *Johs. Erwig.*

— — —

Jeg giver Johs. Erwig Ret i, at Ordet »naturligvis« uden Skade kunde været udeladt. Men jeg har — naturligvis — aldrig dermed ment, at vi for Tid og Evighed skulde binde os til Statistisk Departements Opgørelse, ogsaa af den Grund, at vi ingen Borgen har for, at de Indberetninger, hvorefter Udregningerne foretages, svarer til de faktiske Forhold. J. E. maa have overset, at jeg flere Gange — sidst i »Typ.-Tid.«s Nr. 50 — har taget Forbehold med Hensyn til *vedblivende* at følge Pristallet. Da jeg skrev mine »Refleksioner«, tænkte jeg nærmest paa den *øjeblikkelige* Situation. Og Johs. E. vil vel nok give mig Ret i, at det under de givne Forhold vil blive vanskeligt — for ikke at sige umuligt — at slippe uden om den Lønnedgang, *der svarer til Prisfaldet.* Jeg hælder derfor til den Anskuelse, at det er *farligere* for »en Fagforeningsleder« at bibringe Medlemmerne den Tro, at det er muligt at slippe uden om det uundgaaelige.

Der kunde jo komme et Bagslag.

Fr. N.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HADERSLEV LOKALAFDELING

afholdt Onsdag den 11. Januar ordinær Generalforsamling paa »Union«. Forsamlingen, der var besøgt af 14 Medlemmer, lededes af Næstformanden, Kollega *Riedel*, der udtalte Haabet om et godt Samarbejde i det nye Aar og gav derefter en kort Oversigt over den øjeblikkelige faglige Situation. Herefter fremlagdes det reviderede Regnskab, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 3152,90 og for Lokalkassens Vedkommende en Balance paa Kr. 376,95 og en Beholdning paa Kr. 37,40. Herfor gaves Decharge. — Til Bestyrelsen genvalgtes alle undtagen Sekretæren, hvortil valgtes undertegnede. — Angaaende Kassererens Løn udspandt der sig en mindre Diskussion, der endte med en Nedsættelse fra 200 Kr. aarlig til 30 Kr. Kvartalet. — Dernæst belyste Kollega *Riedel* den nye Arbejdsløshedslov. Flere af Medlemmerne var paa forskellige Punkter i Uklarhed om dens praktiske Anvendelse og rettede Spørgsmaal desangaaende, som Taleren derefter besvarede. — Under Eventuelt enedes man om at fastsætte de ordinære Generalforsamlinger til den 12. April, Juli og Oktober og de maanedlige Møder til den 2den Lørdag i de øvrige Maaneder. Som fremtidig Mødelokale fastsattes »Union«. — Sluttelig vedtoges det at afholde en selskabelig Sammenkomst Lørdag den 4 .Februar paa Hotel »Royal«. Prisen sattes til 7 Kr. Parret inkl. alt (arbejdsløse 1/2 Pris). Til at tilrettelægge Festen valgtes *F. Møller, Corner* og *H. Nissen.* — Forsamlingen sluttede Kl. 9,55 med Afsyngelsen af »Internationale«. Arbejdet i Afdelingen gaar jævnt godt. Til Forsamlingerne møder gennemsnitlig Halvdelen. *H. J. Nissen,* Sekr.

SVENDBORG LOKALAFDELING

havde sin aarlige Generalforsamling den 13. Januar i »Rolighed«. *Formanden* (Corfitz Madsen) gav en Oversigt over Aarets Begivenheder. Afdelingen havde aldrig haft saa mange arbejdsløse som nu, nemlig 15. I 1921 var ialt udbetalt her i Understøttelse paa Stedet Kr. 13.561,50. — I Oktober Kvartal balancerede Hovedkassen med 7354 Kr. 28 Øre, til samme var indsendt 650 Kr. og fra samme modtaget 3550 Kr. Lokalkassens balancerede med 475 Kr. 21 Øre. Kassebeholdning: Kr. 170,46. — Valg: Til Kasserer genvalgtes *Søren Jensen.* Til Styrelsen: *C. W. Jensen.* Til Revisor: *N. P. Jensen.* Til »Sydfyns Soc.-Dem.«s Kontrahentforsamling: *Corfitz Madsen* og *P. M. Nielsen.* Til Repræsentant i Lærlingeforeningen: *Corfitz Madsen.* — Den tidligere omtalte Fest var ikke afholdt, men gaar nu af Stabelen i Løbet af en Maaneds Tid. — Efter at Dagsordenen var udtømt, udtalte *Dirigenten* (N. P. Jensen) nogle velvalgte Ord i Anledning af den truende Strid i København. —*n.*

SKIVE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 14. Januar ordinær Generalforsamling paa Landmandshotellet. Efter at Formanden, *Chr. Mortensen,* havde aflagt Beretning og Regnskaber, der balancerede med henholdsvis Kr. 3743,20 og Kr. 625,21 for Hovedkassens og Lokalkassens Vedkommende, foretoges de forskellige Valg. Til Formand genvalgtes *Chr. Mortensen,* til Bestyrelsen iøvrigt: *Harald Nielsen* (Næstformand), *Leonhard Sørensen* (Sekretær), *Georg Christoffersen* og *Leo Wiborg.* Til Revisorer: *Laur. Pedersen* og *H. J. Gjernyx.* Repræsentant til Lærlingeafdelingen: *Formanden.* Repræsentant til Fællesbageriet: *H. Nielsen.* Fanebærer og Suppleant: *Harry König* og *Leo Wiborg.*

Efter Forslag fra Formanden vedtoges det enstemmigt at ophæve den lokale Sygekasse fra 1. April 1922. — Derefter betalte Lokalkassen Husleje. — 13 Medlemmer til Stede. *M.*

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Lørdag den 14. Januar 1922 i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Der var mødt 14 Medlemmer. Formanden, *Just Rasmussen,* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Chr. Bisgaard* oplæste og fremlagde de forskellige Regnskaber, som enstemmig godkendtes. Forbundsregnskabet udviste en Indtægt paa 6232 Kr. 47 Øre og en Udgift paa 6219 Kr. 80 Øre (deraf indsendt til Hovedkassen 2890 Kr.). Lokalkassens Regnskab balancerede med en Indtægt paa 616 Kr. 83 Øre og en Udgift paa 413 Kr. 36 Øre; Beholdning ved Kvartalets Slutning 203 Kr. 47 Øre. — Rebslagerforbundets Vejle-Afdeling, som for Tiden er ude i Strejke, bevilgedes et Tilskud paa 20. Kr. — Paa Forslag af *Formanden* vedtoges det at yde 25 Kr. til Præmier til de dygtigste Lærlinge i Fagskolen paa Teknisk Skole. — Det vedtoges fremtidig at lade Bestyrelsen afgaa skiftevis, saaledes at der til Juli vælges Kasserer og 2 Bestyrelsesmedlemmer; Resten af Valgene foregaar i December. *Ærenlund-Madsen.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 19. Januar paa »Skipperhus«. Dirigent *Emil Nielsen.* — Punkt 1: Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt. — Punkt 2: Beretning. *Formanden* aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at der gennemsnitlig i det svundne Aar havde været 9 arbejdsløse og 2 syge. *Th. Larsen* takkede Formanden for Løsningen af en lokal Sag. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Punkt 3: Regnskaberne. *Formanden* oplæste de forskellige Regnskaber, der alle godkendtes enstemmigt. — Punkt 4: Valg. Til Formand valgtes *C. Christoffersen.* Bestyrelse: *Th. Bertelsen, Bønnelycke, A. E. Christensen, Rich. Due, Chr. Jensen* og *Chr. Nielsen.* Suppleanter: *Ch. Fischer* og *Riis.* Revisorer: *S. Chr. Jensen* og *Rich. Rasmussen.* Kontrahenter: *C. Christoffersen* og *Emil Nielsen.* Fanebærer: *Rich. Rasmussen.* Alle Valg var »Genvalg med Akklamation«.

Efter Generalforsamlingen samledes man til et lille fornøjeligt »Punsesold« i Anledning af Afdelingens forlængst overstaaede 40-Aars Jubilæum. (Afd. er oprettet 1. Juli 1880). *Th. Larsen* (der har været Medlem siden Oprettelsen) og *Emil Nielsen* fremdog her forskellige Smaatræk fra de svundne Aar. *Chr.—N.*

FREDERICIA LOKALAFDELING

holdt en stærkt besøgt Generalforsamling Fredag den 20. ds. — Hovedregnskabet balancerede med Kr. 3262,20 og Lokalkassens med Kr. 808,23. — *Formanden* omtalte bl. a. Bestræbelserne for at fordele Ekstraarbejdet mellem de stadigværende 4—5 arbejdsløse og paapegede det højst mærkelige i, at disse Bestræbelser havde mødt Modstand fra et Firma, hvorfra man sidst skulde vente det. Det vedtoges at sende en Skrivelse desangaaende. — Til Formand genvalgtes *W. Berggren,* til Næstformand *Ingv. Arent* og til Sekretær nyvalgtes *Johs. Honoré,* efter at H. P. Marcussen forgæves var opfordret til at fortsætte. Til Revisorer nyvalgtes *E. Rasmussen* og *K. Kristensen.*

— — —

Lærlinge-Afdelingen holdt 1-aarig Fødselsdag paa »Hotel Danmark« Lørdag den 7. Januar. Der serveredes Chokolade og Kaffe og fandt en morsom Bortlodning Sted. En udmærket Sang var skrevet i Dagens Anledning. *B.*

NÆR OG FJÆRN

GENERALFORSAMLINGEN. Siden Tirsdag Morgen har der atter været ført vidtløftige Forhandlinger med K. B. Disse vedvarer endnu, da »Typ.-Tid.« gaar i Trykken. Om noget positivt Resultat kan naas eller ej, kan paa nærværende Tidspunkt ikke siges. Dagsordenen til den ekstraordinære Generalforsamling paa Søndag kan derfor endnu ikke fastslaas, men vil blive bekendtgjort paa Mødet. Alle Københavns Afdelings Medlemmer anmodes om at komme til Stede.

FRA RANDERS har Københavns-Afdelingen modtaget en Tilkendegivelse, i hvilken tilsiges Sympati og Støtte.

DØDSFALD. Onsdag den 25. Januar døde en af vore yngre Kolleger i Vejle, *Peter Grøn.* Afdøde, der i Midten af November Maaned blev indlagt paa Vejle Sygehus, lidende af en Mavesygdom, var nu saa vidt helbredet, at der var Udsigt til, at han inden ret længe atter kunde optage sin Gerning. Men saa blev han angrebet

af Influenza — der i denne Tid er ualmindelig stærkt udbredt her i Byen — og denne Sygdom gjorde i Løbet af en halv Snes Dage Ende paa hans Liv.

Peter Grøn, der kun blev 23 Aar gammel, havde lært i Udbys Bogtrykkeri i Vejle, men i det sidste Aars Tid arbejdet paa »Vejle Social-Demokrat«, var en god Kollega, som alle, der kendte ham, satte Pris paa. Altid tjenstvillig og en flink og dygtig Arbejder.

Hans Jordefærd fandt Sted i Onsdags.

EN ADVARSEL. »De grafiske Fag« advarer i sit sidste Numer Lærlingene imod at gøre fælles Sag med Typograferne ved at aftrykke Bestemmelserne i den ny Lærlingelov om Lærlingenes Forhold under en Lock-out eller Strejke.

Vi har ingen Anelse om, hvorledes Lærlingene vil stille sig under Lock-outen. Og der vil vel heller ikke fra Typografernes Side blive lagt noget Pres paa dem. Men vi véd, at Lærlingeloven ikke indeholder nogen Straffebestemmelser over for en Lærling, *der rammes af Sygdom.* I denne Tid, hvor »den spanske« er over os igen, kunde det jo tænkes, at ogsaa Typograflærlinge kunde angribes. Og det er jo Lægernes Raad, at man ikke skal gaa for længe med Sygdommen i Kroppen, men gaa til Sengs, naa snart man mærker Symptomerne.

Man kan aldrig være for omhyggelig, naar det gælder ens Helbred.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 28. Januar: Aalborg pr. Bl. 800,00; Lyngby pr. Bl. 175,00. 30. Januar: Aarhus 8177,45. 31. Januar: Odense pr. Bl. 1000,00, Kt. 8921,75, ialt 9921,75; Struer pr. Bl. 105,00, Kt. 200,00, ialt 305,00.

København, 31. Januar 1922.
Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 26. Januar: Ribe 200,00; Silkeborg 600,00. 28. Januar: Aalborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 800,00; Lyngby i St. f. Oktober Kv. Overskud 175,00; Brønderslev 500,00; Vejle 600,00. 30. Januar: Slagelse 1000,00. 31. Januar: Odense i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 1000,00; Haderslev 500,00; Struer i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 105,00; Hjørring 300,00.

København, 31. Januar 1922.
Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Struer: Typograf Peter Larsen, Vestergade 1.

NY LOKALKASSERER

Odense: Typograf J. Th. Petersen, Roarsvej 13 3. Træffes Kl. 1—6. Ingen Henvendelse paa Trykkeriet.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Ernst Børgesen, udl. 16. 1. 22 i P. Andr. Andersens Bogtr. (arb. s. St.). Lærl. Hellmuth Johansen (Juliussens Bogtr.). 2804 Hansens Hustru Valborg. 3348 Pedersens Hustru Ingeborg Marie. 1298 Larsens Hustru Hildeborg Trein. 1425 Andersens Hustru Agnes Kristine. Sætter Oskar Valdemar Andersen Eckberg (Calberg) tidl. Medlem. Hj.arb. Adolf Victor Holm (Kihl).

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

TILTRAADTE

København: 1605 Kaj Schmidt fra Hillerød (arbl.).

Hjørring: 6998 P. E. Christensen (Hjørring Bogtrykkeri). Holbæk: 3385 E. Christensen (Venstrebladet). Horsens: 7037 Jens Juel Nielsen (arbl.). Ringkøbing: 6325 P. Th. Munck (arbl.). Sønderborg: 7111 Albert Sørensen (Dybbøl-Posten). Varde: (svensk 5876) Carl Albert Carlsson (Ribe Amtstidende).

FRATRAADTE

Holbæk: 3385 E. Christensen til Arbejdsmandsforbundet. Nykøbing F.: 3080 Axel Schmidt til Esbjerg (arbl.) og 6270 Herman Persson til Nakskov i Pl. Roskilde: 3380 Kund Petersen til Kolding i Pl. Thisted: 6998 Peder Emil Christensen til Hjørring i Pl.

UDMELDTE

Grenaa: 3837 Hans Hagen Høyer Christensen (Faktor). Sønderborg: 7090 Nicolai Sørensen og 3892 Friedrich Eggert (Bogtrykker).

DØDE

Skanderborg: 6011 Carl Hansen. Vejle: 3232 Peter Grøn.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted hos Kassereren, A. Hansen, Nansensgade 50, St. Fredag den 3. Februar fra 5—8 Aften. *Styrelsen.*

Københavns Trykkerklub

afholder

ordinær Generalforsamling

Fredag d. 17. Februar Kl 8.

Blegdamsvej 26, St. til Gaden.

Dagsorden:

1. Beretning (Forhandlingsprotokollen.)
2. Regnskabet.
3. Valg af Formand.
4. Valg af 2 Styrere og 1 Revisor.
5. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet, maa indsendes 8 Dage før Generalforsamlingen til C. Schmidt, Rolfsvej 9 2 (15a)

B&A-K

Medlemsmøde afholdes Lørd. 4. Febr. Kl. 8 i **Rosenborggade 15,** Ungdomssalen (K. F. U. M.).

Dagsorden: 1. Tarifen. 2. Eventuelt.

Enhver Bog- og Akcidenssætter har Adgang. *Styrelsen.*

Gutenberg-Koret.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag den 3. Februar Kl. 8 i Café du Parc, Gyldenløvesgade. (4b)

Ved Lodtrækningen blev følgende Numre udtrukket: 497, 133, 895, 77, 11, 40, 693, 598, 343, 108, 37, 768, 974, 910. Gevinsterne afhentes senest 15. Februar hos J. Uhrbrand, Ægirsgade 18 3. (3b)

Typografernes Sangforening.

Sangerne bedes møde i Aften Kl. 7½ pr. (1b)

ANNONCER

En paalidelig Typograf,

der kan lede Arbejdet og selv arbej 'e med i Bladets Trykkeri, kan faa Plads ved Henvendelse til »*Nordsjælland*«, Helsingør. (34)

Dygtig Akcidenssætter

(25 Aar), energisk og pligtopfyldende, søger Plads i Provinsen eller København, eller som Annonce- og Avissætter. Fine Anbefalinger haves. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Linotypesætter,

der er villig til at deltage i Annoncesætsætning og Ombrydning, kan faa fast Plads i et socialdemokratisk Provinsblad. Billet mrkt. »33« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

Haand-Diegel

(Fluesmækker), god Rammevidde, er billig til Salg. Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Chr. Thomsen

Lille Blegdamsvej Nr. 1

Telefon Nora 5241

leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.

Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende. (25)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 10. FEBRUAR 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

PROVINSERNE

I Henhold til det af Statistisk Departement offenliggjorte Pristal, som udviser en Nedgang fra 137 til 112, er Dyrtidstillæget i Provinserne nedsat med 8 Kr. pr. Uge fra og med Fredag den 3. Februar. Ikke fuldt beskæftigede kvindelige Hjælpearbejderes Dyrtidstillæg nedsættes i Forhold til Beskæftigelsestiden med 16 Øre pr. Time.

LOKALKASSERERE OG INKASSATORER

Saafremt Lock-outen i den kommende Uge iværksættes i København, vil der efter Forbundsstyrelsens Beslutning fra og med Fredag den 17. Februar være at opkræve et obligatorisk Ekstrakontingent paa 10 % af Arbejdsfortjenesten hos samtlige *arbejdende* Medlemmer.

TIL SAMTLIGE LOKALKASSERERE

I Henhold til Arbejdsløshedskasselovens Bestemmelser vedrørende Understøttelsernes Højde har Forbundsstyrelsen vedtaget fra og med Fredag den 17. Februar at nedsætte Hjælpekasseunderstøttelsen for heltbetalende Medlemmer til 2 Kr. pr. Dag, for halvtbetalende 1 Kr. pr. Dag, uanset hvad der ydes i Tillægshjælp fra det offenlige, dog maa Understøttelsen i intet Tilfælde overstige $^2/_3$ af Gennemsnitsfortjenesten.

Gifte kvindelige Medlemmer, hvis Mænd har Arbejde, kan kun erholde Hjælpekasseunderstøttelse i én Periode (140 Dage).

Der kan for Fremtiden ikke udbetales Hjælpekasseunderstøttelse til Medlemmer, som ikke har indbetalt mindst 13 Ugebidrag. Denne Bestemmelse gælder dog ikke for de Medlemmer, som i Øjeblikket hæver Understøttelse.

København, 8. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

TIL SITUATIONEN

—

Den ekstraordinære Generalforsamling i Søndags Aftes i Idrætshuset fik et værdigt Forløb. *Samuelsens* og *Schrøders* Foredrag dannede Aftenens Indhold og var Grundlaget for den Resolution, der énstemmigt vedtoges og snart efter sendtes viden om gennem Ritzau. Førend Generalforsamlingen sluttede, steg Typografernes Sangforening saa op paa Forhøjningen, og nu lød paa sin Maade for første Gang »Snart dages det Brødre« ud over Salen.

Dernæst har De samvirkende Fagforbund haft Generalforsamling. Denne Generalforsamling er som bekendt den højeste Myndighed indenfor Arbejderbevægelsen. Det var ret karakteristisk at se og høre, at akkurat de samme Anskuelser, som kom frem i Idrætshuset, ogsaa her endog i forstærket Form kom til Orde.

De samvirkende Fagforbunds Stilling turde være et ret nøje Spejlbillede af de faktiske Forhold ude omkring i Forbundene. Foreløbig er Situationen nu spændt til paa Lørdag, da Resultatet af Afstemningerne skal foreligge færdige.

Forligsmændenes Forslag, dette vidunderlige Dokument, bliver sikkert Tyngdepunktet for alle Afgørelser. For vort Vedkommende er Forslaget ikke klart. Men naar man nu hører, at Forligsmændene skal have udtalt Betænkeligheder om dets Rækkevidde, bliver man just ikke derved mere orienteret.

Vi skal ikke indlade os paa nogen Kritik af Forligsmandsforslaget. Dertil er Situationen *for* alvorlig. Det hele hænger i en Traad, som det kan være let nok at klippe over, men som ingen kan garantere for, at den kan knyttes igen.

Men det hele hører til og kan kun forekomme i en Verden, der er af Lave. Man skulde vel synes, at naar vi Typografer hidtil har kunnet klare Skærene med vor Modpart, saa skulde dette vel ogsaa kunne lade sig gøre under Nedgangen, som man kalder den. Og det vilde ogsaa være et stift Stykke, at et Par Udbyttere af ren personlig Lyst skulde kunne føre Faget ud i en ren og skær Katastrofe.

Men Situationen ligger som den gør. I Løbet af 24 Timer kan Lock-outen erklæres og blive til fuld Virkelighed. Forsaavidt er Situationen vanskelig, ja den vanskeligste vort Fag nogensinde har staaet overfor. Og selv om vi gerne vil være Optimister, saa længe vi kan aande, saa er der ikke meget Haab om, at Duen med Oliebladet skal komme flyvende paa Arbejdets dystre og graa Himmel. ***

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

—

Lørdag den 4. Februar holdt Forbundsstyrelsen Møde paa Forbundskontoret.

Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingen og *Lundin* valgtes til Sekretær.

LOCKOUT-SITUATIONEN

Formanden redegjorde for de med Bogtrykkerforeningen førte Forhandlinger og hævdede, at man i det store og hele havde bevaret vor Tarif, naar man undtog nogle enkelte mørke Punkter. Gennemgik det af Forligsmændenes Forslag, der angik de tre Hovedpunkter: Løn, Arbejdstid og Overarbejdsbetaling. Da Forslaget for Typografernes Vedkommende havde en noget uklar Affattelse, havde Formanden henvendt sig til Forligsinstitutionens Formand og faaet det Svar, at Dyrtidstillæget, der i Forligsforslaget var fastsat til 14 Kr., yderligere skulde reduceres med Februar-Reguleringen, hvorved det kom ned paa 6 Kr. Meddelte, at Tarifkommissionen og Styrelsen havde godkendt den med Bogtrykkerne trufne Overenskomst, men havde taget Forbehold overfor Forligsmændenes Forslag.

Efter nogen Diskussion blev Forhandlingerne afbrudt, da Forretningsudvalget blev kaldt til Møde sammen med Principalerne i Arbejdsgiverforeningen for at søge en Forstaaelse om Forligsmændenes Forslag. Da Forhandlingerne genoptoges, meddelte *Formanden*, at deres Sammenkomst med Principalerne var endt resultatløst. Om dette Punkt førtes en længere Forhandling, som resulterede i, at man samledes om en Udtalelse til Forelæggelse paa Generalforsamlingen. Denne findes gengivet i Afdelingens Generalforsamlings-Referat andet Steds i Bladet.

NEDSÆTTELSE AF ARBEJDSLØSHEDS-UNDERSTØTTELSEN

Laur. Jensen forelagde et Forslag om Nedsættelse af Understøttelsen i Henhold til de nugældende Love. *Magnus Hansen*, Odense, gjorde opmærksom paa, at Hjælpearbejderne betalte samme Kontingent som de faglærte Arbejdere, men de kunde ikke opnaa samme Understøttelse. Henstillede derfor, at man søgte en Ordning paa dette Spørgsmaal. Efter nogen Forhandling vedtoges følgende Ordning:

Hjælpekasseunderstøttelsen *nedsættes* med 2 Kr. pr. Dag for heltbetalende Medlemmer og 1 Kr. pr. Dag for halvtbetalende, uanset hvad der ydes i Tillægshjælp fra det offentlige, dog maa Understøttelserne i intet Tilfælde overstige $^2/_3$ af Gennemsnitsfortjenesten.

Gifte kvindelige Medlemmer, hvis Mænd har Arbejde, kan kun erholde Hjælpekasseunderstøttelse i en Periode af 140 Dage.

Der kan for Fremtiden ikke udbetales Hjælpekasseunderstøttelse til Medlemmer, som ikke har indbetalt mindst 13 Ugebidrag.

Udlændinge, som hæver Understøttelse her i Landet, kan ikke erholde Hjælpekasseunderstøttelse.

Den frivillige Understøttelse bortfalder, naar den nye Arbejdsløshedslov træder i Kraft i sit fulde Omfang, 1. April.

— *Berendt* fremdrog Spørgsmaalet om Funktionærernes Lønninger. *Samuelsen*

meddelte, at der herom vilde fremkomme Forslag fra Forretningsudvalget, naar Situationen havde klaret sig.

FORBUNDSTRYKKERIET

Otto Rundberg aflagde Beretning fra det om denne Sag nedsatte Udvalg. Dette havde fra Lederen af Andelstrykkeriet, Bogtrykker Charles Petersen, modtaget et udførligt Forslag til en eventuel Sammenslutning af det paatænkte Forbundstrykkeri og Andelstrykkeriet. I Anledning af dette Forslag havde Udvalget haft et Møde med De samv. Brugsforeninger. Paa Grund af Lederskifte i Andelstrykkeriet var man endnu ikke naaet til noget Resultat. Til de forskellige Fagorganisationer var udsendt en Forspørgsel, om man var villig til at lade Tryksager udføre i et saadant Trykkeri. 12 Organisationer havde stillet sig helt imødekommende, medens 10 kunde sympatisere med Tanken, men ikke vilde binde sig til nogen bestemt Aftale. Til en Del kooperative Foretagender var ligeledes sendt Forespørgsler, og der var indledet Forhandling med en københavnsk Trykkeriejer om eventuelt Køb af dennes Trykkeri. *Formanden* foreslog, at man tog Beretningen til Efterretning og udsatte den videre Drøftelse til et senere Forbundsstyrelsesmøde.

NYT MØDE

Efter Afslutningen af De samv. Fagforbunds Generalforsamling Tirsdag den 7. Februar afholdtes et nyt Møde.

Formanden gav den triste Meddelelse, at Forbundskontoret var affolket paa Grund af Sygdom, idet Karl Sørensen som bekendt i længere Tid havde været syg, og endskønt han var i Bedring næppe vilde faa Udgangstilladelse, før Vejret blev mildere, og nu var ogsaa Frk. Hvidtfeldt blevet syg. Der var derfor i Øjeblikket ingen Arbejdskraft i Forbundets Kontorafdeling.

Der udspandt sig derefter nogen Diskussion, under hvilken man rettede en Opfordring til Formanden om midlertidig at overtage Bestillingen som Forretningsfører, hvilket denne til Slut lovede at gøre — saa godt han med det korte Varsel var i Stand til — idet han dog udtalte Haabet om, at Konstitueringen kun maatte blive af kort Varighed.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

TIL MEDLEMMERNE I KØBENHAVN

Saafremt Lock-outen kommer til Udbrud, gælder følgende Regler:

Den samlede Afdelingsstyrelse i Forbindelse med samtlige Brancheklubbers Formænd fungerer som Komité for de udelukkede og har Sæde paa Forbundskontoret.

Komitéen har derefter vedtaget følgende:

Tillidsmændene paa nedennævnte Trykkerier maa hver Dag til en af dem eller Personalet fastsat Tid kontrollere og afkrydse paa en udfærdiget Liste enhver i det betræffende Trykkeri til Lock-out-Dagen ansat Arbejder. Kontrolleringslisten maa inddeles i Sættere, Trykkere, Hjælpearbejdere o. s. v. og opbevares. Dertil egnede Lister faas paa Forbundskontoret. Som Kontrolleringssted maa vælges et i Nærheden af Trykkeriet passende Sted.

Tillidsmændene maa derefter hver Dag efter Kontrolleringen af vedkommende Personale selv lade sig kontrollere af Komitéen Kl. 1—3 i Forbundslokalet, eventuelt afgive Rapport til Bureauet (Formandens Kontor).

Tillidsmændene maa endelig paa hvert Arbejdssted i Samraad med Personalet træffe Bestemmelser om Vagt, og hvad man ellers iøvrigt i hvert enkelt Tilfælde maa anse for nødvendigt.

Ovenstaaende Bestemmelser gælder Personalerne hos:

Aamodt, Aller, P. Andr. Andersen, Axelholm, Bagge, »Berl. Tid.«, Bærentzen, Centraltrykkeriet, Christreu, Chr. Christensen, Duplex-Trykkeriet, Dyva & Jeppesen (begge Steder), Ekspres-trykkeriet, Ferslews Avistrykkerier, Ferslew & Co., Fjeldsøe, Forlagstrykkeriet, Fraenckel, Frederiksberg Bogtrykkeri, Fyrtaarnet, Grafisk Bureau, Grafiske Institut, Græbe, Hasselbalch, Hertz, Hoffensberg, Ihrich, Harald Jensen, Jensen & Rønager, Charles Johansen, Chr. Justesen, Hans Jørgensen, Pilestræde, L. A. Jørgensen, J. Jørgensen & Co., Kihl, Knudtzon, Kristensen & Mikkelsen, Krohn, Kruckow-Waldorff, »København«, Langkjær, Laursen, Luno, Mayland, Holger Meyer, Missionstrykkeriet, Mohr & Co., S. L. Møller, Nationaltrykkeriet, B. Nielsen, P. A. Nielsen, Nielsen & Lydiche, Nordisk Bogtrykkeri, Nørrebros Bogtrykkeri, O. C. Olsen & Co., C. C. Petersen, Egm. H. Petersen, »Politiken«, Qvist & Komp., Rigsdagstrykkeriet, Rom, Rosenberg, Schultz, Simmelkjærs Skriftstøberi, Steenbeck, Strandberg, Søborg, Teller, H. H. Thiele, C. Th. Thomsen, Trier, Valentin & Lund, Weiss.

Personalerne fra følgende Trykkerier kontrolleres paa Forbundskontoret fra Kl. 9—12 Formiddag:

»Absalon«, Chr. Andersen, Appel, Backhausen, Birch, Bjarnø, Brockmann & Svendsen, E. Bruun & Co., Bryrup, Calberg, Cato, Aug. Christensen, W. J. Christensen, Dansk Papirvarefabrik, »Elektra«, Enevoldsen & Andersen, Erbs, Geisler, Gudmundsen, Hartvig-Hansen, I. A. Hansen, Henningsen, Herdahl, Alexander Jensen, C. C. Jensen, Fr. Jensen, Chr. Jørgensen, Magstræde, J. Knudsen, Emil Kristensen, »København«, Ryesgade, P. W. Larsen, Leisner, Løser, Matzens Clicheanstalt, »Mercantil«, Mohn, Mortensen & Søn, Thor Møller, Johs. G. Nielsen, C. L. Nielsen, Th. Nielsen, Georg Nielsen & Co., Emil Olsen, Oluf A. J. Olsen, Thorsøe Olsen, Prior, Rannje, Skou & Madsen, Stenders Kunstforlag, Weile & Sønner.*)

De nuværende *arbejdsløse* maa alle møde til Kontrol hver Dag Kl. 12—3 hos Kassereren.

*

I alle Forretninger, som ikke agter at deltage i Lock-outen (hermed menes saavel de udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Firmaer som eventuelle af ovenstaaende Firmaer) *fortsættes Arbejdet.* Men Melding herom maa i saa Fald afgives paa Forbundskontoret snarest.

Lokalstyrelsen.

*) Det maa forbeholdes, at eventuelle andre Medlemmer enten af Københavns Bogtrykkerforening eller Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening kan være glemt. Fra disse eventuelle Arbejdssteder møder Personalerne ogsaa til Kontrol paa Forbundskontoret mellem Kl. 9—12.

KØBENHAVNS AFDELINGS GENERALFORSAMLING

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 5. Februar Kl. 5½ i Idrætshuset.

Til Dirigent valgtes *Emil Frederiksen*, til Sekretær *O. Lundin.*

Formanden, *Jul. Samuelsen*, beklagede, at det ikke havde været muligt at faa Ændringerne til Tarifens almindelige Bestemmelser trykt, saaledes at de kunde have været udleveret ved Generalforsamlingen, men haabede, dette kunde ske, forinden den skriftlige Afstemning skulde finde Sted. Gennemgik derefter udførligt hele det Forslag, der var stillet fra Bogtrykkerforeningen, og hvad der til Slut var opnaaet. Mente, det var lykkedes trods enkelte mørke Punkter at bevare vor Tarif, og den samlede Tarifkommission havde da ogsaa sluttet sig til Forslaget, men med Forbehold overfor Forligsinstitutionens Forslag angaaende Løn, Arbejdstid og Overarbejdsbetaling.

Forbundets Formand, *Jul. Schrøder*, omtalte de Forhandlinger, der var ført mellem Hovedorganisationerne. Fralagde sig ethvert Ansvar for Forligsinstitutionens Forslag, da hverken han eller nogen anden indenfor vort Fag var spurgt til Raads. Forslaget var da ogsaa saa uklart affattet, at ikke engang Forligsinstitutionens Formand var klar over dets Rækkevidde f. Eks. overfor vore kvindelige og mandlige Hjælpearbejdere. Som Forslaget forelaa vilde det imidlertid betyde en øjeblikkelig Nedgang paa ca. 31 Kr., og dertil kom de 2 Overarbejdstimer à 25 pCt. Der var om Lørdagen ført en Forhandling i Arbejdsgiverforeningen om Forstaaelsen af Forslaget, denne endte dog ganske resultatløs. Advarede mod radikale Fraser og tomme Ord, hver maatte være sig sit Ansvar bevidst og handle derefter. Stillede til Slut følgende Resolution:

»Generalforsamlingen tiltræder den mellem Typografernes Forhandlingsudvalg og Københavns Bogtrykkerforening trufne Aftale om Tarifens almindelige Bestemmelser, men maa paa det bestemteste protestere imod Forligsinstitutionens uklare og ufuldstændige Forslag, der for det første er et langt større Lønnedslag, end Pristallets Dalen berettiger til, dernæst betyder en relativ større Nedgang, end Forligsforslaget eller synes at forudsætte, idet der ikke er taget Hensyn til de Forringelser, som alt er sket i Tarifens Specialbestemmelser, og endelig betydeligt nedsætter de Overarbejdsgodtgørelser, som har været gældende i vort Fag i over 30 Aar og derfor intet som helst har med »Krigskonjunkturer« at gøre.

8-Timers Dagen, som har været vort Eje i 15 Aar, kan derved i Praksis forlænges til 10 Timer imod et ringe Vederlag.

Dansk Typograf-Forbund maa derfor forbeholde sig — efter De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling — at tage endelig Stilling til Overenskomstforslaget.«

Sonnenborg beklagede, at De samv. Fagforbund ikke i Tide havde gjort deres Pligt. *Hellberg* kunde tiltræde de almindelige Bestemmelser, men Forligsforslaget var ganske uantageligt. Ønskede, at man i Resolutionen afviste Forslaget i Stedet for at protestere imod det, og at man henstillede til De samv. Fagforbunds Generalforsamling at forkaste det. *Tverskow, Th. Svendsen, Frederiksen, Sofus Henriksen* og

C. F. Hansen anbefalede at forkaste. Frk. *Crone:* Vi er ikke isoleret, men skal staa enigt sammen med den øvrige Arbejderklasse. *Svend Johansen* protesterede mod, at Paalæggerskerne i Stentrykkerierne allerede var gaaet 14 Kr. ned i Løn. Til Slut opfordrede *Jul. Schrøder* til at vedtage Resolutionen i den af ham foreslaaede Skikkelse. Efter at Hellbergs Ændringer var forkastet, vedtoges Resolutionen enstemmigt.

FORLIGSFORSLAG

Forretningsudvalgets Medlemmer har atter tilbragt en Dag og en Nat i Arbejdsgiverforeningen, idet Udvalgets Nærværelse ganske uventet i Onsdags med ca. 1 Times Varsel blev begæret af Københavns Bogtrykkerforening. Der fandt ingen Forhandling Sted. Men det konstateredes, at der herskede store Uoverensstemmelser i Opfattelsen af det generelle Forligsforslag. Efter Forligsmandens Tilstedekomst hen ad Aften, og efter at der var stillet Parterne visse Spørgsmaal, stillede Forligsmanden Kl. 1½ om Natten følgende Supplementsforslag, som altsaa foreslaas for

BOGTRYKFAGET I KØBENHAVN

Angaaende Dyrtidstillæg og Betaling for Overarbejde i Bogtrykfaget i København stiller Forligsinstitutionen — med Henvisning til det almindelige Mæglingsforslag af 2. Februar og til de mellem Parterne førte Forhandlinger — følgende

Mæglingsforslag:

1.

Der ydes som Dyrtidstillæg til Minimallønningerne:

til faglærte mandlige Arbejdere 14 Kr.,
til ufaglærte mandlige Arbejdere 14 Kr. og
til Kvinder 10 Kr.

I disse Dyrtidstillæg fragaar Februar-Reguleringen og den kommende August-Regulering.

2.

Fællesbestemmelsernes § 2 affattes saaledes:

Overarbejde efter en Virksomheds ordinære Arbejdstid betales med et Tillæg af 25 % for de første 2 Timer pr. Dag (den ene af disse Overarbejdstimer kan dog lægges umiddelbart før den normale Arbejdstids Begyndelse) og de næste 2 Timer med 50 %.

Arbejde herudover betales med et Tillæg af 100 %.

Overarbejde for Haand- og Maskinsættere i Dagbladene betales efter Kl. 11 Nat med et Tillæg af 100 %.

Dette gælder for saavel fastlønnede som akkordlønnede Arbejdere.

Spisetider, der anses for nødvendige i Anledning af Overarbejde, betales ikke.

Parterne er enige om ikke at fastsætte nogen Begrænsning for Retten til Overarbejde, men Dansk Typograf-Forbund har Paataleret overfor Københavns Bogtrykkerforening for eventuelle Misbrug.

Til alle Overarbejds- og Helligdagstimer ydes 1/48 af det almindelige ugentlige Dyrtidstillæg, forhøjet med Procentsatsen for paagældende Time.

3.

Fællesbestemmelsernes § 3 affattes saaledes:

Søn- og Helligdagsarbejde samt Arbejde paa de ved Lov hjemlede Fridage betales med 100 % Tillæg.

Indkaldes en Haand- eller Maskinsætter ved Dagbladene til Arbejde hellige Nætter, betales det ekstra med 3 Kr. for at møde.

Der garanteres mandlige Dagbladsarbejdere en Mindste-Indtægt af 20 Kr. — heri indbefattet de 3 Kr. Mødepenge — og kvindelige Arbejdere af 10 Kr.

Helligdage regnes fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 næste Morgen.

Den 8. Februar 1922.

J. Dalhoff.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet Lørdag den 14. Januar. Dirigent: *D. Rasmussen.* — Forhandlingsprotokollen godkendtes. — Formanden, *P. Lunding,* aflagde Beretning for det svundne Aar samt oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 2811 Kr. 25 Øre. Lokalkassens med 394 Kr. 34 Øre, Beholdning 315 Kr. 34 Øre. Sygehjælpekassens med 340 Kr. 75 Øre, Beholdning 328 Kr. 75 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes. — Det vedtoges at forhøje Lokalkontingentet med 10 Øre og nedsætte Sygekontingentet til 10 Øre ugenlig samt nedsætte Syge-Dagpengene til 1 Kr. pr. Dag, alt fra 1. Februar. — Den Bytten-Sats, der fandt Sted imellem Bladene, drøftedes indgaaende, og det vedtoges enstemmigt at sende Kontrolkomiten for den lokale Socialdemokrat en Henstilling om, at det ikke skete med Satsen til Socialdemokraten, men i Stedet benytte den ledige Arbejdskraft. *sg.*

RANDERS LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Onsdag den 18. Januar. *Formanden* gav en kort Oversigt over Virksomheden og de faglige Forhold i Aarets Løb og sluttede med en Omtale af den foreliggende Lockout-Situation. Det vedtoges med Akklamation at tilsende vore københavnske Kolleger den i et tidligere Numer bragte Resolution.

Formanden gav derfter en kort Oversigt over den ny Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshed og vilde opfordre Fagfællerne til Kamp imod denne uhyggelige Slavelov, mente, at vor Arbejdsløshedskasse burde frigøre sig for Statsanerkendelsen. — Toges efter forskellige Bemærkninger til Efterretning.

Til Formand genvalgtes *Alfr. Andersen* uden Afstemning. I Stedet for Randrup, der ikke ønskede Genvalg, og Ch. Andersen, der var bortrejst, valgtes *Valentin Christensen* og *O. K. Jørgensen til Bestyrelsen.* Suppleant blev *Sophus Hansen.* Til Revisor genvalgtes *Jens Poulsen.* Til Fanebærer valgtes *A. Grabow,* Suppleant *W. Hammerby.* Som Tillidsmand for Underafdelingen genvalgtes *Formanden.*

Efter at *A. Andreasen* havde opfordret Medlemmerne til at omfatte Organisationen og dens Arbejde med større Interesse, end Tilfældet var nu, sluttede Generalforsamlingen.

Derefter afholdtes Generalforsamling i Lokalkassen. Det reviderede Regnskab oplæstes og godkendtes.

Angaaende Skoletrykkeriet meddelte *Formanden,* at Forbundet ikke saa sig i Stand til at laane Afdelingen de nødvendige Penge til Betaling af Skriftmateriellet. Bestyrelsen fik derpaa Mandat til at forhandle med Hjælpesygekassen om af den at laane 1500 Kr. til ovennævnte Øjemed. *Vikar.*

HERNING LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 20. Januar ordinær Generalforsamling paa Højskolehjemmet.

Formanden, *Anton Jensen,* dirigerede. Regnskaberne oplæstes og viste, at Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2648,51 og Lokalkassens Regnskab med Kr. 250,40. Regnskaberne godkendtes.

Til Formand genvalgtes *Anton Jensen* og til Næstformand valgtes *Georg Jensen* i Stedet for L. Rasmussen, der nægtede at modtage Genvalg. Til Revisor valgtes *Andr. Larsen.* Suppleant: *N. Nielsen.* Til Skuemestre valgtes *Nis Hansen* og *L. Rasmussen.* Til Repræsentanter ved »Hern. Soc.-Dem.« valgtes *Morgenstern* og *Anton Jensen.* Til Fanebærer valgtes *Morgenstern.*

Derefter afholdt Hjælpe-Sygekassen Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med Kr. 302,00, oplæstes og godkendtes.

12 Medlemmer var mødt. *W. J.*

KOLDING LOKALAFDELING

Fredag den 20. Januar afholdt Kolding Afdeling ordinær Generalforsamling. Formanden, *Vald. Petersen,* bød de ca. 50 mødte Medlemmer Velkommen. Til Dirigent valgtes *P. Møller-Jensen.*

Formanden aflagde Beretning over Virksomheden, som godkendtes.

Kassereren, *Peder Pedersen,* oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens balancerede med 7737,00 Kr., Ekstrakassens med 2657,58 Kr. Kassebeholdning 426,78 Kr. Sygekassens Regnskab balancerede med 2400,84 Kr. Kassebeholdning 2268,59 Kr. Regnskaberne godkendtes.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *Emma Stengaard, Søren Sørensen* og *Hans Jensen.* Til Revisor genvalgtes *H. C. Petersen.* Til Fanebærer genvalgtes *Fr. Skov.*

Der bevilgedes 100 Kr. til Børnebespisningen og 20 Kr. til Svendehjemmet.

Under Eventuelt forespurgte *Aksel Lemming* om Kolding Afdelings Stilling til København-Situationen. *Formanden* svarede, at han troede, Provinskollegernes Offervilje var stor. Han havde det Haab, at man vilde vise sig solidarisk med Københavnerne og støtte dem i deres Kamp paa en saadan Maade, som gavnede mest og gav de bedste Resultater. *H. J.*

HJØRRING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag Aften den 21. December i »Christiansgave«. — Formanden, *Hans Fr. Bjørn,* aflagde Beretning. Der er ikke sket noget nævneværdigt. — Hovedregnskabet: Indtægt Kr. 2631,51, Udgift Kr. 2608,00 (heraf indsendt til Hovedkassen 800 Kr.), Kassebeholdning Kr. 23,51. Privatkassen: Indtægt Kr. 454,58, Udgift Kr. 260,95, Kassebeholdning Kr. 193,63. Beretning og Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Formandens Løn bibeholdes: Kr. 4,50 ugenlig. — *Bjørn* genvalgtes enstemmig som Formand. Ligeledes genvalgtes enstemmig Revisorerne: *Chr. Andersen* og *Elbert Hansen.* Som Fanebærer valgtes *Niels Petersen.* Formanden vedbliver at være Bibliotekar. Repræsentanterne til »Hjørring Social-Demokrat, *Formanden* og *Sandholm,* genvalgtes. — Under Eventuelt drøftedes den private Sygehjælp ganske kort. Den fortsættes som hidtil et Kvartal endnu. — Til Stede 12 Medlemmer. *Chr. S.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 2. Januar 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Forskellige Takskrivelser og Nytaarshilsener oplæstes. Til Efterretning. — Et Godtgørelsesspørgsmaal for fast Hellignatarbejde forelaa. Beslutning toges. — Bogtrykker Chr. Christensen, Stationsvej (Frederiksberg), havde ikke kunnet betale Ugeløn til et Par Medlemmer. Arbejdsstedet blokeres. — Et Medlem var ikke mødt rettidig i ny Plads, hvorved den var bleven besat af en anden. Understøttelsen suspenderes, men efter de nærmere foreliggende Omstændigheder toges tillige anden Beslutning. — Fra Arbejdsløshedsinspektoratet var fremkommet Meddelelse om, at Ministeriet havde eftergivet et Medlems Tilbagebetalingspligt i Anledning af en mod ham af Bogtrykker Levison rejst Sag angaaende vedkommendes Arbejdsløshedsunderstøttelse. Til Efterretning. — Angaaende Afholdelse af Karneval besluttedes det at afvente de forestaaende Begivenheder med Hensyn til Tarifforhandlinger og i Tilfælde af Konflikt ikke at afholde noget

saadant. — En Afskedigelsessag uden Opsigelsesfrist behandledes, og det vedtoges at gøre Krav paa Erstatning for to Uger. — Et Medlem anmoder om Refusion af Speciallægeregning for Behandling af hans Datter. Halvdelen af Udgiften bevilgedes. — Tre hvilende Ret-Sager behandledes. — Et Medlem anmoder om Hjælp. Nægtedes. — Der aflagdes Beretning fra Tarifforhandlingerne, som efter en længere Diskussion toges til Efterretning. — Mødet hævet.

FOLKEUNIVERSITETS-FORENINGEN

FORAARSEMESTER 1922

4 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime.

1. »Gammel og nyere dansk Bygningskunst« (med Lysbilleder) af Dr. phil. Vilh. Lorenzen. Tirsdag den 28. Februar og følgende 5 Tirsdage.

2. »Menneskets Urtid« (med Lysbilleder) af Dr. phil. Fr. Poulsen. Onsdag den 1. Marts og følgende 5 Onsdage.

3. »Ældre og nyere Anskuelser om, hvorledes Jorden blev til« (med Lysbilleder) af Dr. phil. Victor Madsen. Fredag den 3. Marts og følgende 5 Fredage.

4. »Irlands Folkekamp« (med Lysbilleder) af Forfatter Aage Meyer-Benedictsen. Mandagene 6., 13. og 27. Marts, 3., 10. og 24. April.

Alle Foredragene holdes paa Universitetsannekset, Studiestræde 6, Kl. 8—10 Aften.

Adgangskort faas hos Formanden.

NÆR OG FJÆRN

STEMMESEDLER om Tariffen er Onsdag og Torsdag udsendt til Trykkerierne. *Alle* bedes stemme. De maa dernæst være tilbage Fredag Aften hos Formanden eller allersenest *indleveret* Lørdag Morgen Kl. 8. Telefonopringninger *før* Lørdag Morgen Kl. 10 frabedes. I Trykkerier, hvor man eventuelt ikke har modtaget Stemmesedler, bedes Personalet henvende sig paa Kontoret i Aften og stemme.

LOCK-OUTEN kan først træde i Kraft fra Mandag. Kollegerne bedes have deres Opmærksomhed henvendt paa eventuelle Meddelelser i »Social-Demokraten«.

EFTERLYSNING. En sort Skindkrave tabt ved Generalforsamlingen i Idrætshuset i Søndags. Bedes afleveret paa Forbundskontoret eller til Marie Ellingsen, Trekronersgade 27 1.

OVERFRAKKE er i Søndags blevet forbyttet i Kafé Odin, og Fejltagelsen bedes rettet. Ring til Forbundskontoret.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Februar: Aalborg 1200,00; Randers 400,00.
2. Februar: Odder i St. f. Oktober Kv. Overskud 690,00; Faaborg 200,00; Helsingør 400,00; Lyngby 500,00; Næstved 500,00; Rønne 600,00.
7 Februar: Horsens 800,00; Nykøbing F. 300,00; Roskilde 400,00; Skanderborg 450,00.

København, 7. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

TELEFON CENTRAL 14823
Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B
Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

NY LOKALFORMAND OG -KASSERER

Skanderborg: Typ. Edv. Jensen, Villa »Herta«.

NY LOKALKASSERER

Odense: Typ. J. Th. Petersen, Roarsvej 13 3. Træffes Kl. 1 *og* 6. Ingen Henvendelser paa Trykkeriet.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Aksel Robert Chr. Larsen, udl. 1. 2. 22 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Sætter William Westerberg, udl. 1. 2. 22 hos V. A. Christensen (arb. s. St.). Trykker Henry Uldall Christoffersen, udl. 1. 2. 22 hos L. A. Jørgensen (arb. s. St.). Paal. Ella Hansen (Celudan), tidl. Medl. 3469 Andersens Hustru Jensine Marie.

Helsingør: Sætter Johan Berhardt Lundberg, udl. 2. 10. 21 hos J. M. Welsch, Helsingør. Odder: Sætter Carl Jespersen, udl. 27. 1. 22 hos Kjeldsen i Odder. Viborg: Trykker Ejner Jørgensen, udl. 1. 2. 22 hos Backhausens Eftfl. i Viborg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6968 Thorvald Petersen fra Stege (arbl.). 2634 Karl From fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 3927 Egolf Bruno Jacobsen (De fore. Bogtr.). Esbjerg: 3080 Axel Schmidt (arbl.). Haderslev: 7071 Hans Rossan (arbl.). Kolding: 3380 Knud Petersen (Kolding Avis). Nakskov: 3241 Aage Petersen (arbl.). Nykøbing F.: 6270 M. Hermann Persson (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3241 Aage Petersen til Hillerød (arbl.). 7071 Hans Peder Rossan til Haderslev (arbl.). 7135 Henry Andersen til Helsingør. 4176 Fredrik Helmudt til Hillerød i Pl.

Esbjerg: 3973 A. E. Sørensen til Horsens (arbl.). Holbæk: 3205 Wentzel Petersen til Køge (paa Højskole). Nakskov: 6270 Hermann Persson til Nykøbing F. (arbl.). Odder: 3927 E. R. G. Jacobsen til Aarhus i Pl. Slagelse: 3327 Svend Rasmussen til Ringsted (arbl.).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 26. Februar 1922 Kl. 11 Form., Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Styrelsen.

Eventuelle Forslag, der ønskes behandlede, bedes tilsendt Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48 2, inden den 19. Februar.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Paa Grund af Dødsfald
kan en »Typograph«-Maskinsætter straks faa Plads i »**Skanderborg Amtsavis« Bogtrykkeri.**

Haand-Diegel
(Fluesmækker), god Rammevidde, er billig til Salg. Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Chr. Thomsen
Lille Blegdamsvej Nr. 1
Telefon Nora 5241
leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.
Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende. (25)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4 2.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 17. FEBRUAR 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling
(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes
Søndag den 19. Februar Kl. 11 præc.
i **Idrætshuset.**

Dagsorden: Lock-outen.
Medlemskort maa forevises.

Styrelsen.

UNDERSTØTTELSE OG KONTINGENT UNDER LOCKOUTEN

Ifølge Forretningsudvalgets og Københavns Afdelings Styrelses Beslutning betales der ingen Lockoutunderstøttelse de første 6 Dage. Herefter ydes Understøttelse efter Forbundslovenes § 58 saaledes, at der Fredag den 24. ds. første Gang udbetales Understøttelse for 3 Dage.

Ekstrakontingentet opkræves første Gang Fredag den 17. ds. og er af Forbundsstyrelsen ansat til *10 % af Arbejdsfortjenesten.* Kontrollen med Beløbets Rigtighed maa overlades til Lokalkasserere og Inkassatorer, og det er naturligvis en Æressag for alle Medlemmer at betale det rigtige Kontingent.

Samtidig retter Forretningsudvalg og Afdelingsstyrelse en indtrængende Opfordring til samtlige *arbejdende* Kolleger i *København* om at betale 10 % af de første 90 Kr.s Arbejdsfortjeneste og 20 % af den Fortjeneste, man har herudover.

Følges disse Linjer saavel med Hensyn til Kontingent som til Understøttelse, vil vore kæmpende Kammerater i København med Sindsro kunne se Fremtiden i Møde.

København, 15. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

DEN FEMTENDE FEBRUAR

Denne Dag bliver en Mindedag — en alvorlig Mindedag i vor Organisations Historie.

Paa denne Dag sattes Kronen paa det Værk, som har været K. B.s Styrelses. Aldrig har nogen ansvarlig Styrelse handlet mere letsindig med Ild. Den Ild, der nu har fænget, skal ogsaa kræve sit Ansvar. Den skal kræve sit Ansvar, fordi den er Resultatet af en Politik, en aarlang Politik af vor Modpart, der fuldstændig har savnet den eneste og nødvendige Forudsætning, nemlig Evnen til at kunne forhandle. Vi siger det, og vi gentager det, fordi Begivenhederne har givet os Ret nu lige til det sidste.

»Forslaget« til en ny Tarif var i lange Tider Resultatet af et Par Drømmeres Fantasi indenfor K. B.s Styrelse. Man forestillede sig som et Par Figurer, der blot som mimiske og oratoriske Talenter sagde, svarede og dikterede. Og Typograferne skulde bare adlyde.

Ak, ak, hvilken Fejltagelse!

Og med Fejltagelser er Tiden gaaet og gaaet, saalænge at der endnu den Dag i Dag betales efter den Tarif, der udløb Nytaarsaften.

Men efter alt dette, som nu er Historie, kom der endelig en Forhandling, en virkelig Forhandling i Dansk Arbejdsgiverforening, og Resultatet af denne blev endelig tiltraadt énstemmig af vort samlede Forhandlingsudvalg. Endelig! Og glædeligvis kunde vi ogsaa sige. Det var nu med Arbejdsgiverforeningen lykkedes at naa et Resultat, som Parterne hver især kunde være tjent med.

Hvorfor var dette ikke sket Nytaarsaften? Thi saa var alt gaaet normalt, og vi havde forlængst været bragt i Orden med Hensyn til vore Overenskomstforhold.

Det kunde synes, at det er et Tilfælde, der ligner en Tanke — dette, at det var bevidst hos vor ærede Modpart at bringe Sagen derhen, hvor nye Sten, nye Ulykker skulde kunne komme hindrende i Vejen.

Og de kom.

Forligsmanden blev den, der netop ikke svarede til sit Navn. Det første Forslag skal vi ikke udtale os om — det blev for vort Vedkommende kun en Abort. Men det næste blev endnu værre.

Og Resultatet var givet. Vi vil dog her sige, at det, der skiller, i Virkeligheden ikke er stort. Men det er der, og der er intet at slaa af paa.

I Belysning af dette er det, at K. B.s Styrelses Gerning skal ses. Det skal raabes vidt og bredt, at desperatere Lockout er ikke set. Og den Dag haaber vi skal komme, at det hele skal afdækkes for den typografiske Verdens Øjne, hvilken Blanding af sygelig Hævn og diktatorisk Selvfølelse, der har siddet til Højbords i K. B.s Styrelse.

Det indre Liv i K. B. maa vel være derefter. Men vi véd nu tillige, hvilken Cirkusdans der er opstaaet ifølge vor Styrelses nye Taktik — en Taktik, der er nøje baseret paa de raadende Forhold, og som det for os viser sig, at den passer rigtig og godt ind i Situationen.

Vi ser til. Og vort *Sammenhold* skal atter være den Mur, der skal bestaa sin Prøve i den sværeste Situation, vi nogensinde har haft.

***

DEN STORE KAMP

Afstemningen blandt Fagforbundenes Medlemmer over Forligsmandens *Mæglings*forslag — hvis man kan betegne det saadan — fik altsaa det Resultat, det fortjente, og som alle havde ventet: Ca. 70.000 Nej mod ca. 13.000 Ja. Kun tre Forbund havde vedtaget Forslaget, medens 22 havde forkastet det. For Typografernes Vedkommende blev Forslaget saa godt som pure afvist, idet kun 178 stemte Ja og 2397 afgav Nejstemmer. 6 var blanke og 2 ugyldige.

For Arbejdernes Vedkommende var der altsaa intet at tage fejl af. Derimod havde Arbejdsgivernes Generalforsamling — som sædvanlig, kan man næsten sige — indtaget en ulden Stilling. Den Udtalelse, som tilstilledes Forligsmanden, var af den Beskaffenhed, at ingen var klar over, om det betød Ja eller Nej. Forligsmanden betegnede den vedtagne Resolution som et *formelt Afslag*, men en *reel Vedtagelse* af Forslaget!

Og man forstaar saa godt Arbejdsgivernes fordægtige Optræden i et Øjeblik, hvor de er i Færd med at begaa en uhørt Forbrydelse imod det hele Folk og specielt imod Arbejderklassen. Men trods alle Krumspring vil det ikke lykkes at bortforklare over for Offenligheden, at det, man kræver i Lønreduktion, er langt ud over, hvad de faldende Konjunkturer berettiger til.

Imidlertid varede Arbejdsgivernes vakvende Holdning ikke længere end til det Tidspunkt, da de var bleven bekendt med Arbejdernes Svar. Nu var Stunden kommet, da Lockout-Herrerne, som var bleven forlenet med uindskrænket Myndighed, skulde vise deres Magt. Og saa kom Budskabet om, at henimod 200.000 Arbejdere skulde kastes ud fra Arbejdspladserne Tirsdag Aften den 14. Februar.

Taktiken fra de Herrer Urostifteres Side har forøvrigt hidtil været baseret paa at *skræmme* Arbejderne ved Trusler. Man husker saaledes, at der forsøgtes at lægge Pres paa Afstemningen ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling ved Meddelelsen om, at det fra Arbejdsgivernes Side vilde blive betragtet som ensbetydende

med Lockout, *hvis blot et eneste Forbund forkastede Forligsmandens Forslag!*

Ja, selv i den sidste Skrivelse, hvori den endelige Lockout erklæres, har man endnu ikke opgivet Haabet om ved frygtelige Trusler og Gebærder at faa Arbejderne til at falde til Føje, idet Lockout-Magerne her udtaler, at »vi maa forbeholde os at stille videre Krav saa vel med Hensyn til en Forlængelse af Arbejdstiden som med Hensyn til en yderligere Nedsættelse af Overarbejdsbetalingen og af de bestaaende Lønninger, end Forligsinstitutionens Mæglingsforslag fastslaar, lige som vi da ogsaa vil forbeholde os at stille andre Krav, som Udviklingen gennem Aarene har vist var paakrævet, f. Eks. om Indførelse af Garantier for Overenskomsters Overholdelse m. m.«

Ved at møde alle disse Trusler faar man uvilkaarlig en Mistanke om, at den Langkjær'ske Revolutionsgarde slet ikke er saa sikker paa, at det store Opgør vil ende med en absolut Sejr for den.

Der er et andet Punkt, som ogsaa peger i Retning af, at man havde regnet med, at de tomme Trusler var nok. Det første Lockout-Varsel mod Bogtrykfaget gjaldt jo samtlige Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling. I den endelige Lockout-Skrivelse har man undtaget alle Dagbladene. Skrivelsen har følgende Form:

»Under Henvisning til vor anbefalede Skrivelse af 25. f. M. samt til den med Forligsinstitutionen under 3. ds. trufne Aftale om, at den ved vor nævnte Skrivelse varslede Lockout i Bogtrykfaget i København udsættes til Iværksættelse med 24 Timers Varsel, tillader vi os herved at meddele, at Lockouten vil blive iværksat fra Tirsdag den 14. ds. ved normal Arbejdstids Ophør i det i Skrivelsen af 25. f. M. omhandlede Omfang, *dog med Undtagelse af de ved Fremstillingen af Dagbladene, herunder »Statstidende« og »Danske Politiefterretninger«, beskæftigede Arbejdere*, alt for saa vidt der ikke forinden Arbejdsstandsningens Iværksættelse er opnaaet en for Københavns Bogtrykkerforening og os tilfredsstillende Ordning af Løn- og Arbejdsforholdene i Faget.«

Hvorledes denne Frontforandring skal forstaas, kan der naturligvis være delte Meninger om. Det er jo ingenlunde udelukket, at Dagbladene har nægtet at parere Ordre, og at dette er den egentlige Grund. Men hvordan det end forholder sig hermed, saa er det dog en Kendsgerning, at man ikke har turdet gaa til en Standsning af Dagspressen, og her er vi altsaa ved et ømt Punkt.

Alt taget i Betragtning er Arbejdernes Stilling ikke saa haabløs, som man gerne vil gøre den til, idet vi véd, at en Lockout som denne er som et tveægget Sværd, der skærer til begge Sider. Det er jo den rene Selvopgivelse Aar efter Aar at bøje Nakken ind under disse magtbrunstige Herrers Aag og *godvillig* lade sig trykke ned i Elendigheden. Og fremfor alt skal vi ikke lade os kysse af de store Fagter, thi den, der dør af Skræk, skal begraves i Rendestenen!

Skønt vi ikke tror paa, at Arbejdsgiverne, som nu lader sig forføre af en lille Klike krigsgale Mænd, vil komme til at staa som Diktatorer overfor os, naar Kampen er endt, saa er dog et tabt Slag at foretrække for en langsom og modstandsløs Gliden ned til Fortidens usle Trællekaar. Og en Trøst er det da ogsaa at vide, at intet Middel har været sparet i Kampen mod Undertrykkerne.

Og saa lader vi Hadets Blomst vokse frodigt i vor Urtegaard, medens vi samler glødende Kul til de Herrer Lockouteres Hoveder.

Thi de *vil* jo Klassekampen i dens yderste Konsekvenser. *Fr. N.*

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Oktober Kvartal 1921.

—

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Oktbr. 1921:		
Sætternes Privatkasse	46.886,25	
Trykkernes do.	5.045,33	
do. Ekstrakasse	1.866,94	
do. Begravelseskasse	5.404,72	
Kvindernes Privatkasse	978,55	
Lokalkassen	36.717,73	
Det særlige Fond	37.470,21	
		134.369,73
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent, Ekstrakontingent m. m.	217.297,35	
Refunderet fra Kommunerne:		
København 122.067,28		
Frederiksberg 11.251,75		
Gentofte 668,00		
	133.987,03	
		351.284,38
Sygekassen:		
Kontingent m. m.	14.000,05	
Ref. Dyrtidshjælp til Syge	219,00	
Kontingent til Invalidefonden	3.215,70	
Underskud ved Kvartalets Slutning	754,16	
		18.188,91
Hjælpekassen:		
Kontingent m. m.		4.454,70
Begravelseskassen:		
Kontingent		7.223,35
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbet. Medl.	12.361,40	
Kontingent af halvtbet. Medl.	1.238,90	
Administrationstilskud fra Kommunen	915,49	
		14.515,79
Sætternes Privatkasse		1.515,10
Trykkernes do.		703,95
do. Ekstrakasse		35,00
do. Begravelseskasse		130,05
Kvindernes Privatkasse		412,80
Det særlige Fond:		
Kontingent	17.882,55	
Novemberfesten à conto	600,00	
Juleindsamlingen	14.398,20	
Administrationstilskud fra Kommuner	896,05	
Andre Indtægter	42,00	
		33.818,80
Balance Kr.		566.652,56

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderstøttelse à 3,75	7,50	
do. à 3,25	117,00	
do. à 2,75	68,75	
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00 i 9248 Dage	36.992,00	
à 3,50 i 9960 Dage	34.860,00	
à 3,25 i 409 Dage	1.329,25	
à 3,00 i 2262 Dage	6.786,00	
à 2,75 i 1355 Dage	3.726,25	
à 2,50 i 3641 Dage	9.102,50	
Hjælpekasseunderstøttelse	86.686,90	
Fortsat Hjælp	115.296,75	
Indsendt til Hovedkassen	56.311,48	
		351.284,38
Sygekassen:		
Pengehjælp	5.642,85	
Betalt Hospital	1.730,60	
Lægehonorar og ekstra Læge	7.663,02	
Speciallæger	2.237,64	
Vagthold etc.	53,10	
Barselhjælp	300,00	
Medicin til arbejdsløse	44,10	
Administration	450,00	
Andre Udgifter	67,60	
		18.188,91
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	2.272,00	
Indsendt til Hovedkassen	2.182,70	
		4.454,70
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	3.300,00	
do.	100,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	3.623,35	
		7.223,35
Lokalkassen i København:		
Lønninger	2.330,25	
Porto	277,60	
Tryksager	684,25	
Kontingentopkr. og Budløn	841,50	
Møder, Lokale- og Husleje	599,84	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	663,87	
Telefon og Telegram	348,53	
Overført til Privatkasserne	2.466,30	
Kontingent for Styrelsen, Inkassatorer, 27.—52. Uge 1921	5.695,00	
Flytningsomkostninger	1.179,62	
Kontorsager	183,46	
Arbejderskolen	120,00	
Gutenberg-Koret	150,00	
Børnenes Kontor	100,00	
Andre Udgifter	197,52	
		15.837,74
Sætternes Privatkasse		1.450,10
Trykkernes do.		603,40
do. Ekstrakasse		0,00
do. Begravelseskasse		0,00
Kvindernes Privatkasse		297,80
Det særlige Fond:		
Lønninger	3.188,25	
Kontingentopkr. og Budløn	812,50	
Juleuddelingen og indsendt til Hovedkassen	20.526,84	
Novemberfesten	46,00	
Sygehjælp	8.436,60	
Ekstra Hjælp	1.297,60	
Flytningsomkostninger	1.179,62	
Andre Udgifter	27,95	
		35.515,36
Beholdning den 31. Decbr. 1921:		
Sætternes Privatkasse	46.951,25	
Trykkernes do.	5.145,88	
do. Ekstrakasse	1.901,94	
do. Begravelseskasse	5.534,77	
Kvindernes Privatkasse	1.093,55	
Lokalkassen	35.395,78	
Det særlige Fond	35.773,65	
		131.796,82
Balance Kr.		566.652,56

København, 31. Januar 1922. *Laur. Jensen.*

Obs. Det henstilles til Tillidsmændene i Henhold til Kundgørelsen i forrige Nr. at overvaage, at Kontrollen sker i Overensstemmelse med de givne Regler. Kontrollering af *Tillidsmænd* foregaar Kl. 1—3 i Forbundslokalet. Personalerne fra Smaatrykkerierne som nævnt i forr. Nr. fra 9—12 sammesteds. Alle *arbejdsløse* hver Dag Kl. 12—3 hos Kassereren.

JUBILÆUM

Naar der i dette Tilfælde lægges Beslag paa en Plads i »Typ.-Tid.«, er det som Følge af den meget sjældne Begivenhed, at vor over hele Landet velkendte Kollega *Carl Christensen*, kaldet Holbæk-Christensen, den 20. Februar samtidig kan fejre sin 70-aarige Fødselsdag og sit 50-aarige Svendejubilæum, idet han, der er født i Holbæk 1852, udlærte paa »Holbækposten« paa sin Fødselsdag 1872 og gik straks i Plads i Vordingborg med en ugenlig Løn paa 2 Rdl. + Kost og Logis.

Han kan se tilbage paa et Liv fuldt af Begivenheder; har arbejdet i en stor Del af vore Provinsbyer, rejst en Del i Tyskland, ligesom han sammen med A. C. Meyer med stor Iver deltog i 80'ernes sociale Bevægelse. For ca. 35 Aar siden slog han sig ned i København, hvor han bl. a. i 16 Aar har arbejdet i Bladet »København« og de sidste 12 Aar hos Fjeldsøe.

Holbæk-Christensen er en sjælden brav, hjælpsom og hjertevindende Kollega, der trods sin Alder er i Besiddelse af en Spændstighed og Livsglæde, der gør mangen en ung Mand til Skamme; en brillant Selskabsmand, der altid er parat med en Sang eller en lille Deklamation.

Naar vi bringer ham vor Hilsen paa Højtidsdagen, er det med Ønsket om, at hans gode Helbred og do. Hjertelag endnu i mange Aar maa blive bevaret. *E. J.*

FAGFORBUNDENES AFSKAFFELSE

De norske Arbejderes Landsorganisations sidste Kongres nedsatte en Komité, som skulde udarbejde Forslag til nye Organisationsformer for Fagforbundene. Denne Komité har nu afsluttet sit Arbejde. Ifølge »Typografiske Meddelelser« har Udvalget delt sig saaledes, at de 4 Medlemmer, deriblandt *Ole Lian* og Tranmæl, foreslaar, at Landsorganisationen fremtidig bygges paa Samorganisationer i Stedet for Fagforbund.

Derved vil alle nu bestaaende Fagforbund blive ophævet, og i deres Sted indtræder de lokale Samorganisationer. Disse overtager da Forbundenes Opgaver, naar det gælder det administrative Arbejde, lige som de sammen med Landsorganisationen skal varetage Arbejdernes Interesser overfor Arbejdsgiverne.

Saa længe man under denne nye Organisationsform finder det formaalstjenligt at opretholde Arbejdsløshedsunderstøttelse og Forsikring til efterladte, overtages dette af Landsorganisationen. Der bliver da *ensartet Kontingent* og *ensartet Understøttelse* for *alle* Landsorganisationens Medlemmer, bortset fra Inddelingen i hel- og halvtbetalende. Invalidekassen og Sygekassen skal helt bortfalde. Ogsaa for Reservefondens Vedkommende bliver der ensartet Kontingent og Understøttelse.

Kontingent og Understøttelse fastsættes af Landsorganisationens Kongres.

Som et Surrogat for Forbundene foreslaas oprettet 11 Industrigrupper. Blandt disse omfatter Gruppe 9 Bogtrykkerier, Bogbinderier, kemigrafiske Anstalter, litografiske Anstalter, Skriftstøberier og Avispersonaler.

Industrigrupperne faar ikke paa noget Omraade nogen afgørende Indflydelse, hverken naar det gælder Fastsættelsen af Arbejdsvilkaarene eller indre Anliggender (Kontingent og Understøttelse).

Endvidere kan nævnes, at alle Forbundenes Fagblade inddrages og i Stedet for udgives et Fællesblad for Landsorganisationens samtlige Medlemmer.

De fire andre af Komitéens Medlemmer, deriblandt »Typografiske Meddelelser«s Redaktør, *L. Rungstad*, kan ikke tiltræde denne Indstilling og fremsætter bl. a. følgende Udtalelse:

»Teoretisk set er nok den nye Organisationsform føderalistisk. Men i Praksis vil den blive *mere centralistisk* end den Form, vi har nu. Bliver derfor denne Organisationsform gennemført under den Forudsætning, at den skal give Medlemmerne større Magt og Indflydelse, saa vil dette være et Folkebedrag, som kan faa skæbnesvangre Følger for den norske Fagbevægelse.«

MASKINSÆTTERMØDE I KOLDING

Søndag den 29. Januar 1922 samledes de sydjyske Maskinsættere i Kolding for at danne en Kredssammenslutning for de sydjyske Byer samt for at drøfte tekniske Spørgsmaal. Om Formiddagen samledes man paa Højskolebladets Maskinsætteri, hvor *P. Pedersen*, Kolding, holdt et lille Instruktionsforedrag om Kvægsølv- og Termoelement-Gas-Regulatoren, der — indstillet paa rette Maade — regulerede Metallets Varmegrad saaledes, at det hverken blev for varmt eller koldt, saa Sætteren intet havde at bekymre sig om desangaaende. Foredraget var ledsaget af Tegninger. Der blev stillet en Del Spørgsmaal, som besvaredes af *P. Pedersen* og *Flade*, Haderslev. Til Slut takkede *P. Pedersen* de to Indehavere af det store Etablissement, Højskolebladets Trykkeri, d'Hrr. P. Rasmussen og Fuglsang, fordi de havde stillet Lokalet og Maskinerne til Disposition. Bogtrykker *P. Rasmussen* udtalte sin Glæde over at have overværet Sammenkomsten og set den Interesse, hvormed de tilstedeværende fulgte Foredraget og Demonstreringen. Firmaet var villig til ogsaa i Fremtiden at stille Lokalet til Raadighed.

Om Eftermiddagen holdtes det egenlige Møde paa Hotel »Aagaarden«, hvor *P. Pedersen*, Kolding bød velkommen og valgtes til Dirigent. *Flade*, Haderslev, gennemgik Lovene for Kredssammenslutningen, som et 5 Mands Udvalg havde udarbejdet. De vedtoges med en lille Tilføjelse til Paragraf 6. I Diskussionen deltog *H. Nielsen*, Esbjerg, *Arnø*, Vejle, *Flade*, Haderslev, *Lassen*, Aabenraa, *P. Pedersen*, *Vald. Petersen*, *Fr. Skov*, *M. Andersen* og *H. C. Christensen*, Kolding.

Til Formand valgtes *P. Pedersen*, til Næstformand *Vald. Petersen*, til Kasserer *Jørg. Andersen*, alle Kolding, til Sekretær *Chr. Petersen*, Esbjerg, og Bestyrelsesmedlem *Flade*, Haderslev. Revisorer: *Lykke* og *M. Andersen*, Kolding.

Efter at *Nielsen*, Esbjerg, havde bragt en Hilsen fra Chr. Petersen, Esbjerg, som paa Grund af Sygdom var forhindret i at være til Stede, og Aabenraa var valgt som næste Mødested, sluttede Dirigentet Mødet og udbragte et Leve for Sammenslutningen. — 27 Kolleger deltog i Mødet.

M. Andersen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 26. Januar i »Menton«s Lokaler.

Regnskaberne og Beretningen godkendtes enstemmigt. Lokalkassekontingentet fastsattes for 1922 som for sidste Aar — 25 og 10 Øre pr. Uge. Formandens Løn blev som hidtil 100 Kr., medens Kassererens forhøjedes fra 200 til 300 Kr., og Revisorerne bevilgedes fremtidig 20 Kr. aarlig til Deling. For veludført Arbejde i det forløbne Aar bevilgedes *Kassereren*, Joh. Gerdt, et Gratiale paa 100 Kr.; han takkede og udtalte, at han i afvigte Aar havde modtaget over 1500 Besøg af Kolleger i forskellig Anledning, samt forestaaet Udbetaling af smaa 50.000 Kr. *H. P. Pedersen* kunde, begrundet paa sin Virksomhed som Hjælpekasseformand i Nørre-Tranders, ikke modtage Genvalg som Formand. *Joh. Gerdt*, *B. Nielsen* m. fl. takkede Formanden for udført Arbejde i Foreningens Interesse, men da der ikke efter Generalforsamlingens Skøn paa denne fandtes et brugeligt Emne, nedsattes et 3-Mand Udvalg, bestaaende af *Joh. Gerdt*, *Jens Skov* og *Will. Andersen*, til snarest at udpege et eller flere, og *Formanden* lovede at fungere, til en ny Generalforsamling var afholdt om dette Spørgsmaal. *Kassereren* genvalgtes enstemmigt. I Stedet for Th. Wegener, der havde bedt sig fritaget, valgtes *Jens Skov* til Bestyrelsen med H. Lindeneg som Suppleant. Derefter foretoges Genvalg af *C. F. Christensen* som Sekretær, *Rob. Nielsen* og *Eskildsen* som Revisorer og *Brundlund* som Fanebærer. Valg af Bladrepræsentanter udsattes til næste Generalforsamling, medens *C. F. Christensen* valgtes til Lærlingeafdelingen. — Mødet hævet. *C. C.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 27. Januar. *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent og *P. Christiansen* som Sekretær. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen*, aflagde Beretning over Virksomheden i Aarets Løb. Der havde været afholdt 6 ordinære og 5 ekstraordinære Generalforsamlinger, 21 Styrelsesmøder, 1 Tillidsmandsmøde, 1 Fagmøde, 4 Karnevalsudvalgsmøder og 2 Møder i Udvalget for Teknisk Skole. Omtalte derefter vore københavnske Kollegers Lønkamp og at der jo som bekendt fra Arbejdsgivernes Side var udsendt 2. Lock-out-Varsel. Der var i det hele taget en Masse »Elektricitet« i Luften, og det var muligt, at der for en Række Fags Vedkommende vilde blive erklæret Sympatistrejke, hvori det fornemste Vaaben vilde være en god Disciplin. Formanden manede til at tage Situationen med Ro og i alle Forhold at staa ubrødeligt sammen. — Beretningen toges til Efterretning uden Diskussion.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Kvartalsregnskab udviste en Balancesum paa Kr. 24.339,45 og Aarsregnskabet Kr. 84.909,94. Lokalkassens Kvartalsregnskab udviste en Balancesum paa Kr. 5145,19 og Aarsregnskabet Kr. 10.424,23. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Det overlodes til Styrelsen at arrangere Karneval, saafremt Forholdene iøvrigt kan tillade det.

Et ældre Medlem indstilledes aldeles enstemmigt til Kontingentfrihed.

— — —

Hjælpekassen holdt derefter Generalforsamling, hvor Forhandlingsbog og Regnskab godkendtes. Kvartalsregnskabet balancerede med Kr. 8016,00 og Aarsregnskabet med Kr. 8271,69.

— Derefter afholdt Bogtrykfagets Lokalsygekasse ordinær Generalforsamling. Formanden, *P. Christiansen*, aflagde Beretning om Sygekassens Virksomhed i det forløbne Kvartal og stillede herunder i Udsigt, at der i næste Uge maatte afholdes en ekstraordinær Generalforsamling, da der i Aften var tilgaaet Kassereren et saa uforholdsmæssigt stort Antal Sygemeldinger, at der var Fare for, at Kassens Midler ikke vilde strække til. — Kassereren, *Axel Madsen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 3148,04. Indbetalt Kontingent Kr. 1397,80, udbetalt i Understøttelse Kr. 1812. Kassens Formue var derefter Kr. 1289,54. Regnskabet godkendtes. Til Sekretær valgtes *Søren Petersen*.

— Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Onsdag den 1. Februar. Dirigent *Marth. Pedersen*. *Formanden* foreslog paa Bestyrelsens Vegne, at man fra Lørdag den 4. Februar nedsatte Sygeunderstøttelsen til 3 Kr. pr. Dag for heltbetalende og Kr. 1,50 for halvtbetalende samt endvidere, at man udskrev et Ekstrakontingent, til der var Balance i Kassen. Dette Forslag vedtoges. *S. P.*

UNDERAFDELINGEN I RANDERS

afholdt Lørdag den 28. Januar sin ordinære Generalforsamling, som var særdeles godt besøgt. Der blev bl. a. valgt en ny Bestyrelse, som kom til at bestaa af: *Jens Drachmand Kragh*, Formand, *Jens M. Jensen*, Næstformand, *Louis Christensen*, Kasserer, *Aage Holmboe*, Sekretær, *Vagn Snerle*, Bestyrelsesmedlem, *Nichlaus Ibsen*, Suppleant, og *Næstformanden* og *Gudmund Jacobsen* som Revisorer. Kontingentet blev fastsat til 28 Øre ugenlig. Det henstilles til Medlemmerne om vedblivende at møde fuldtalligt ved de maanedlige Møder. *J—s.*

GUTENBERG-KORET

afholdt ordinær Generalforsamling den 3. Februar i Café du Parc.

Forinden man gik over til Forhandlingerne omtalte *Formanden*, at vor Dirigent, *Knud Haase*, i Dag fejrede sin 50-aarige Fødselsdag. Koret havde i den Anledning overrakt ham en smuk Gave.

Formanden, *E. Fossing*, aflagde Beretning. Omtalte bl. a. Koncerten i Charlottenlunds Palmehave. Tillige Festen for vore to Sangkammerater Mich. Schmidt og Jens Larsen. Koret havde assisteret ved Novemberfesten, som denne Gang var særlig vellykket.

Kassereren, *Langsted*, oplæste Regnskabet, som godkendtes.

Valg af Formand: *E. Fossing* genvalgtes med Akklamation. Til Sekretær valgtes *H. Janstrup* og til Revisor *Chr. Nielsen*.

Derefter foretoges nogle Lovændringer.

Under Eventuelt fremkom bl. a. en interessant Beretning af *Mich. Schmidt* fra Københavns Korsammenslutning. *N. M.*

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 9. Februar i Falkonerallé 96 med Tarif og Forligsmandsforslaget paa Dagsordenen.

Dirigent *C. Schmidt*. Sekretær *H. Nygaard*. *Formanden* gennemgik den foreliggende Situation. Aldrig før havde Bogtrykkerne og Typograferne ført saa vidtløftige Forhandlinger som de nu afsluttede. Det var dog lykkedes tildels at bevare Tarifens nugældende Bestemmelser, men dertil kom jo Forligsmændenes Forslag, som paalagde Arbejderne store Lønreduktioner og en maskeret forlænget Arbejdstid, selv om 8-Timers Dagen paa Papiret var bibeholdt. Nævnte forskellige Eksempler paa, hvorledes Lønningerne efter de foreliggende Forslag vilde blive. Haabede, at naar der nu skulde stemmes, at man ikke lod sig lede af Stemninger, men lod en alvorlig Overvejelse af Forholdene blive Grundlaget for sin Stemme.

O. Tverskou aflagde Beretning over de med Bogtrykkerne førte Forhandlinger. Det var lykkedes at afværge Bogtrykkernes Forsøg paa at gøre Trykkerne til Paalæggersker; syntes ellers vi var sluppet nogenlunde igennem Forhandlingerne, men kunde dog ikke i Forbindelse med Forligsmandsforslaget anbefale det foreliggende. *Aksel Jensen* redegjorde som Repræsentant for Rotationstrykkerne det for dem gældende Afsnit. Man var blevet nødt til at gaa ind paa en lavere Minimalløn, men var til Gengæld kommet ind under Fællesbestemmelserne med Hensyn til forlagt Arbejdstid.

C. Schmidt var glad for, at denne Generalforsamling var indkaldt. Kunde ikke gaa med til det foreliggende Forslag, som kun betød Forringelser.

Sofus Andersen, Lundin, Johs. Larsen, Magnussen, Christophersen, Nygaard og *Røder* udtalte sig alle imod det foreliggende Forslag.

V. Pedersen fremhævede Overarbejdsparagrafen, mente der maatte forlanges tilføjet »Saavidt Dansk Typograf-Forbund ikke kan anvise ledig Arbejdskraft«, hvilket Forsamlingen tiltraadte.

Den førte Debat sluttede med et kraftigt Hurra for Sammenhold i den kommende Tid.

Efter Behandling af et Par Sager under Eventuelt sluttede Generalforsamlingen.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 1. Februar: Stubbekøbing 440,00. 2. Februar: Odder pr. Bl. 690,00. 10. Februar: Skanderborg pr. Bl. 425,00. 14. Februar: Københavns pr. Bl. 58.147,67; Herning pr. Bl. 650,00. 15. Februar: Helsingør 12,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 14. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 8. Februar: Svendborg 1000,00; Viborg 500,00. 9. Februar: Hjørring 400,00; Hobro 100,00; Kolding 800,00. 10. Februar: Skanderborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 425,00. 13. Februar: Randers 400,00; Vejle 600,00. 14. Februar: Københavns i St. f. Oktober Kv. Overskud 58.147,67.

København, 14. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Esther Ragnhild Johanne Mikkelsen, udl. 6. 2. 22 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Paal. Dagmar Gyrithe Tripler (tidl. Medl.), B. Nielsen. Trykkerlærl. Børge Louis Thorlaksen (Fyrtaarnet). Sætterlærl. Aage Emanuel Andersen (Fyrtaarnet). 3467 Ørnvalds Hustru Christine Elisabeth.

Maribo: Paal. Eva A. Munk Pollas. Nykøbing M.: Sætter Chr. Melchior Hansen, udl. 1. 2. 22 hos Georg Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 973 Olaf Jensen fra Lager- og Pakhusarb. (Eksprestr.). 2452 Elly Schmidt fra Roskilde (Københavns Bogtr.).

Aarhus: 3296 Sigurd Nørdgaard (arbl.). Køge: 3318 Thorkild Andersen (arbl.). Nyborg: 127 Michael M. Andersen (arbl.). Ringsted: 3327 Sv. Rich. Rasmussen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4402 Charles Andersen til Randers (arbl.). 4480 Laurits Sørensen til Aarhus (arbl.). 1622 Felix Jensen til Hillerød i Pl. 633 Chr. Andersen til Frederiksværk i Pl. 3444 Adolf Nielsen til Køge (arbl.).

Aalborg: 6702 Carl S. Jacobsen paa Rejse. Hadersley: 7071 Hans Rossan til Sønderborg i Pl. Odense: 127 M. Andersen til Nyborg (arbl.). Roskilde: 2452 Elly Schmidt til Kbhvn. i Pl. Rønne: 6981 Peter Stick paa Rejse. Silkeborg: 6285 Richardt Petersen til Thisted (arbl.). Svendborg: 4316 Mar. R. Jørgensen til Kolding i Pl. og 3318 Thorkild Andersen til Køge (arbl.).

DØD

København: 159 Niels Lundager Christensen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 26. Februar 1922 Kl. 11 Form., Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabets Godkendelse. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Kasserer og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig Linotype-Sætter,
fuldt fortrolig med Maskinen, kan faa Plads fra 24. Februar. — Henvendelse til *A. Thiel*, Tidende, Nakskov. (37)

Ung Typograf,
energisk og pligtopfyldende, søger Plads straks eller senere som Annonce- eller Akcidenssætter. Har Kendskab til Linotype-Maskinsætning. Billet mrkt. »39« med Lønopgivelse modtager Ekspeditionskont.

Maskinsætter.
Hurtig og dygtig Linotypesætter kan faa fast Plads. Kopi af Anbefalinger.
(38) **Aalborg Stiftstidende.**

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 24. FEBRUAR 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I Henhold til Lov af 22. December 1921 om Arbejdsløshedsforsikring m. m. er samtlige Landets Kommuner forpligtede til at yde fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør til alle Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser. I den Anledning har Forbundsstyrelsen besluttet straks at standse den af Forbundet hidtil udbetalte fortsatte frivillige Understøttelse.

KONTINGENTNEDSÆTTELSE

I Anledning af Forbundsstyrelsens Beslutning om at standse den frivillige Understøttelse meddeles, at det hidtil opkrævede Ekstrakontingent af 1 Kr. for heltbetalende og 50 Øre for halvtbetalende Medlemmer *bortfalder fra Lørdag den 25. Februar* (9. Uge). Sidste Indbetaling finder saaledes Sted Fredag den 24. ds.

København, 22. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

TIDENS KRAV

I det sidste halve Aar har Københavns Bogtrykkerforenings Medlemsblad »De grafiske Fag« i særlig Grad været optaget af at bibringe Typograferne Forstaaelsen af Tidens Krav, hvad efter Bladets Mening først og fremmest bestaar i *mindre Løn* og *længere Arbejdstid.*

Bladet maa i sit sidste Numer bekende, at alle Bestræbelser i den nævnte Retning har været omsonst. Typograferne har været uimodtagelige for de velmente Raad fra den Side, og — skriver Bladet — nu er Tærningerne kastede, og Spillet maa gaa sin Gang!

Naar Resultatet er blevet rent negativt, er Grunden at søge i den Omstændighed, at de Herrer, som har villet lære fra sig, har manglet visse Evner for at kunne give Læremesterens Rolle.

Hvad nytter det f. Eks., at en Lærer eller Opdrager advarer sine Elever mod at drikke Spiritus, hvis han selv møder beruset i Skolen hver Dag? Og det er jo noget i den Retning, vore Bogtrykkere eller deres Ledere har gjort. Tidens Krav er *Resignation* og *Lønreduktion,* siger de. Men samtidig opretholder de selv en Minimalberegning, der giver dem en Avance, om hvis Glubskhed der gaar sære Frasagn i vide Kredse.

Jeg traf saaledes for nogen Tid siden en Mand, som kendte lidt til de københavnske Bogtrykkeres Fortjeneste ifølge »den videnskabelige«. Vi talte om den store Arbejdsløshed, og jeg siger da: »Det vil vel hjælpe lidt, naar den nye Tarif kommer med de lavere Arbejdslønninger.« — »Det betyder kun saa lidt med Arbejdslønnen,« sagde han. »Nej, det er Bogtrykkernes Avance, det er galt med. Hvis De vidste —« Han fuldførte ikke Sætningen og vilde ikke nærmere ind paa det Tema.

Det peger just ikke i Retning af *Resignation!*

Ved Forkyndelsen af Evangeliet om Tidens Krav og Tidens Lære har de gode Bogtrykker-Pædagoger tillige gjort sig skyldige i adskillig Overdrivelse. Man vil saaledes aldrig kunne faa overbevist Arbejderne om, at det har noget med Retfærdighed eller nationaløknomisk Nødvendighed at skaffe, naar det nu forlanges, at Arbejderne — *og de alene* — hvet Aar skal tage en ekstra Nedgang i Lønnen *foruden* Pristals-Nedgangen. Og der er heller ingen, der formaar at bibringe os den Tro, at det skulde være nødvendigt af Hensyn til Samfundet at genindføre 10-Timers Dagen og allermindst i et sundhedsfarligt Fag som Bogtrykfaget.

Nej, Typograferne er omtrent lige saa kloge som andre Mennesker. Vi kan godt se, at al den megen Tale om Tidens Dit og Tidens Dat kun er beregnet paa at dække over den egenlige Sandhed. Og Sandheden i den hele Komedie — desværre ender den maaske dramatisk nok — er jo den simple, at de københavnske Bogtrykkere ikke har kunnet modstaa Fristelsen til at *misbruge* den Magt, som de igennem den store Arbejdsløshed *i Øjeblikket* er kommen i Besiddelse af.

Der er bleven hentydet til fra den Side, at der var smaa Mænd i Typografernes Ledelse. Den Holdning, K. B.s Mænd i den allersidste Tid har indtaget, vidner i Sandhed ikke om Mænd med Storsyn eller Fremsyn. Dette mødte vi derimod noget af, da vi sidste Forsommer var til Overenskomstforhandlinger sammen med *Provins-Bogtrykkerne.*

Det skal siges her, at *de* misbrugte ikke Magten, skønt Forholdene den Gang var os lige saa ugunstige som nu. *De* ønskede ikke at skabe Forhold indenfor Faget, som vilde fremkalde den gamle Uro og Misfornøjelse. Og *de* kunde godt se og indrømme, at vi allerede havde faaet én betydelig Lønreduktion gennem det høje Kontingent, som Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer maa yde til Understøttelse af deres arbejdsløse Kammerater.

Der var ingen Magtbrunst, og der var intet at hævne!

Vi kan ikke se rettere, end at det er hos Københavns Bogtrykkerforening, Ufordrageligheden ligger. Hvis Provinsens Typografer sidste Sommer var bleven stillet over for en lignende Buket, som indeholdes i Forligsmandens »Mæglings«- Forslag, vilde den være bleven afvist lige saa afgørende, som Københavnerne gjorde det forleden. Det er udenfor al Tvivl.

Provinskollegernes Stilling overfor den nuværende Situation er da lige til og klar: *De vil aldrig kunne tilraade Københavnerne at underskrive en Tarif, der byder disse en lavere Løn, end Provinsianerne faar.* Og de vil heller ikke kunne anbefale at gaa med til en Overenskomst, *der indeholder en maskeret 10-Timers Arbejdsdag.* Det vilde jo være selvmorderisk for vor Organisation at gaa ind paa, at de første 2 Overarbejdstimer betales med 25 pCt.s Godtgørelse og de næste 2 med 50 pCt. Saa burde der i hvert Fald indføres en Sikkerhedsventil, som f. Eks. forbød nogen Arbejder at have mere end 50 Overarbejdstimer i et Aar.

Provinskollegerne ser fuldt vel, at den Kamp, Københavns Afdeling nu er ude i, ogsaa er *deres* Kamp, og at de Vilkaar, de københavnske Typografer vil blive tvungne ind under — hvis de taber — før eller senere ogsaa vil naa Provinsens Bogtrykarbejdere.

Og derfor vil vi alle over det ganske Land hver især gøre, hvad der staar i vor Magt for at støtte de udelukkede, saa det bliver muligt at tilbageslaa det paabegyndte Angreb paa vore for Aartier tilbage erhvervede Rettigheder.

Dette er *Øjeblikkets* og derfor ogsaa *Tidens* Krav til Danmarks typografiske Arbejdere.

Fr. N.

UNDER LOCKOUTEN

Den Generalforsamling, som Typograferne afholdt i Søndags, staar som et smukt Vidnesbyrd om Enighed under den foreliggende Situation. Vel var der forskellige Meninger, men da Afstemningen foretoges, var det med saa godt som Enstemmighed, at den valgte Taktik og den aflagte Beretning godkendtes. Som et mægtigt Vingesus lød det, da tre Tusind Hænder raktes i Vejret og gav det bekræftende Tegn. Og naar hver enkelt har faaet Tid

til at tænke over Sagerne, vil der næppe være én, der hverken i Hoved eller Hjerte tvivler om Rigtigheden af den trufne Beslutning om Ledelsens Dispositioner.

— — —

Som en Art Modsætning til dette virker det pudsigt at læse i en Artikel i »De grafiske Fag«:

»Et er i hvert Fald sikkert: indenfor Københavns Bogtrykkerforening hersker der kun én Opfattelse: Tarifen af 19. Juli 1919 maa med sine Udvækster som en Erindring om Krigens Udskejelser sættes paa Musæum til Efterslægtens Ihukommelse af visse Folks Rædselsregimente, den har omsider — lidt sent — spillet Fallit.«

Vi skal ikke imødegaa dette Vrøvl, der maa være skrevet af en »Professor«.

Men vi kunde have Lyst til at spørge Professoren: Hvad er det for Udvækster, Tarifen af 19. Juli 1919 bærer som Erindring om Krigens Udskejelser?

Os bekendt blev der i Tarifen af ommeldte Dato ikke ændret saa meget som et Komma. Tarifen i hele sin Aand blev lavet i 1913, og da var der som bekendt ingen Krig!

Men det er jo heller ikke os, der skal bildes noget ind. Det er imidlertid med en stille Gysen, at vi ser »De grafiske Fag« vurdere Opfattelsen indenfor Københavns Bogtrykkerforening. Og vi tilføjer: Den maa dog vist være et Numer for stram for d'Herrer Principaler at sluge.

— — —

Under den samme Tarif arbejder der nu i København 800 af vore Medlemmer. Og der gaar hver Dag flere Folk i Arbejde. Dette kunde indgyde os det — Haab, siger vi, at disse 800 snart arbejdede under Forhandlingernes Tegn.

Skønt — det er ikke godt at vide, hvor tosset det skal være! Det gælder i vort Fag som i hele den store Situation: De Værdier, der ødes, er af et saadant Omfang og til saa liden Baade for Lockoutens Udøvere, at den er meningsløs.

Men den Lockout, som dekreteredes af K. B.s Styrelse, synes tillige at blive den rene Fiasko.

Og hvad den ikke er, vil vi love, at den skal blive. Med Hensyn til de Krav, som man har stillet til Typograferne, saa har disse samlet Typograferne i en Enighed, der er fuldkommen og stærk.

Selv om der skulde gaa baade Vinter og Vaar, saa skriver Dansk Typograf-Forbund ikke under paa K. B.s Styrelses Krav.

Dertil er de for glubske.

***

EN FORKLARING

Da der hersker nogen Uklarhed overfor det Forhold, at enkelte Dagblade er standset, uagtet Arbejdsgiverne i deres sidste Skrivelse undtog fra Lockouten de Typografer, der var beskæftiget ved Fremstillingen af Dagblade, skal vi give en lille Forklaring. Flere af Dagbladene fremstilles jo hos Bogtrykkere, der tillige udfører Bog- og Akcidensarbejde.

Typografernes Ledelse fandt det Forhold meningsløst, at Arbejdsgiverne skulde kunne smide de Arbejdere ud, som udførte det sidstnævnte Arbejde, medens de, der var beskæftiget ved Avisarbejde *i samme Forretning*, skulde blive staaende. Man tog da det Standpunkt, at enhver Forretning kunde lockoute eller lade være, men *ingen kunde gøre begge Dele*. Følgen heraf var den, at Avisarbejderne i de her antydede blandede Forretninger fulgte deres Kammerater, da disse udelukkedes.

KØBENHAVNS AFDELING

TIL FAKTORER OG LIGN.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at alle Faktorer bør forlade deres Pladser under Lockouten uden Hensyn til, om de er Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund eller ej, og at Overhørighed overfor dette vil blive anset som et mod Typograferne rettet fjendtligt Skridt.

Eventuelle Anmodninger om Dispensation maa behørigt motiverede omgaaende indsendes til Styrelsen.

P. B. V.
Jul. Samuelsen.

KAMP

Ved Lockoutens Ikrafttræden er den største Kamp begyndt, som vore Organisationer endnu har været ude for. Om dens Rækkevidde og Følger kan ingen paa det nuværende Tidspunkt dømme om, men at de Ulykker, den vil anrette, vil blive af et Omfang, som vi sent vil kunne udslette Mindet om, turde være givet.

I Krigens vanskelige Aar bar Arbejderklassen med en forbavsende Taalmodighed de Byrder, Dyrtiden lagde paa dens Skuldre. Først sent fulgte Lønningerne Prisernes hastige Bevægelse opad. Vel bragte Aarene 1919—20 os Dækning for Dyrtiden og hævede i ringe Grad vor Levestandard op over det Lavmaal, hvorpaa den tidligere befandt sig. De mange Historier om Arbejdernes Ødselhed og Ramaskrigene over de spredte »ulovlige« Strejker er jo endnu i frisk Minde.

Men medens Arbejderne saaledes under Prisernes opadgaaende Bevægelse fulgte *bagefter* og kun krævede og fik Dækning for Dyrtiden, er Forholdet jo noget ganske andet under den nedadgaaende Bevægelse. Allerede længe før Prisfaldet var konstateret, lykkedes det Arbejdsgiverne at trykke vor Løn langt udover, hvad et senere lavere Pristal kunde »berettige« dem til. Denne hastige Nedgang *foran* og udover Pristallet har man ønsket at fortsætte. Men vi har reageret og med en knusende Majoritet forkastet det Forslag, der for nylig var til Afstemning.

Begrundelsen for de Fordringer, man fremsatte fra Arbejdsgivernes Side, var et Ønske om at komme den nødstedte Industri til Hjælp. Men denne Begrundelse er jo ganske falsk; thi ingen vil vel paastaa, at en forarmet Arbejderklasse skulde være en bedre Aftager af Industriens Produkter end en økonomisk velstillet. Nej, det man ønsker fra Arbejdskøbernes Side, er at udnytte den Reaktion, som altid var Krigens trofaste Følgesvend, og at fratage Arbejderne den 8-Timers Dag, man af Angst gik med til, da det lyste rødt i Øst. Man haaber, at den langvarige og omfattende Arbejdsløshed skal have svækket vore Organisationers Kampevne i en saadan Grad, at man kan diktere »Freds«betingelserne. Men det er min sikre Overbevisning, at man her har forregnet sig. Vore Organisationer har lykkeligt undgaaet den Splittelse, som andre Steder hindrer og ødelægger Arbejdernes Aktionsevne. Det er derfor min sikre Tro, at den Kamp, vi nu er inde i for at holde vore Hjem oppe, vil styrke og udvikle dette Sammenhold, og at det vil være stærkt nok til at tilbagevise det Angreb, Arbejdsgiverne har rettet imod de Rettigheder og Goder, vi gennem mangeaarigt Arbejde har tilkæmpet os.

14. Februar 1922. *O. A. Lundin.*

ET TILBAGETOG

Det vakte en berettiget Opsigt, da en Del Mænd og Kvinder indenfor Statskirken for kort Tid siden protesterede imod Arbejdsgivernes Glubskhed ved et offenligt Opraab til Folket. Heri hed det bl. a.:

Med Hensyn til Arbejdstidens Længde, da er vi ikke ganske i Stand til at bedømme 8-Timers Dagens økonomiske Virkninger og de Vanskeligheder, den kan medføre for Erhvervslivet, men vi vil ud fra vor Erfaring, saa indtrængende vi kan, paapege, at den kortere Arbejdstid er en Kulturfaktor af stor Betydning, idet den skaffer Arbejderne en Mulighed for kulturel og aandelig Udvikling, som lang Arbejdstid ofte ganske udelukker, og Hensynet hertil bør stærkt understreges, naar Spørgsmaalet om kortere eller længere Arbejdstid skal afgøres.

Med Hensyn til Kravet om Lønreduktioner er Offenligheden desværre ikke i Stand til fuldt ud at bedømme Forholdene, bl. a. fordi Industrien ikke har offenliggjort Oplysningerne om dens virkelige Stilling. At en Nedgang i Lønnen maa finde Sted, er anerkendt af alle, ogsaa Arbejdernes Tillidsmænd. Men vi maa fremhæve Vigtigheden af, at Arbejdsgiverne, derunder Industrien, selv bærer sin Del af Byrden, saa meget mere som der under Krigskonjunkturerne ofte er skabt unaturlige Papirværdier, som ingen Ret har til at bevares.

Det var jo gode og sande Ord, men hvis man havde haabet, at denne Protest betød et Omslag i Kirkens Stilling over for Arbejdernes sociale Kamp, er man blevet skuffet. En af Protestanterne, Hr. Professor *Ammundsen*, har allerede halet i Land, idet han nu opfordrer Arbejderne til at vedtage Forligsforslaget. Den gode Professor desavuerer dermed fuldstændig, hvad han skrev i Opraabet. Er han bleven bange for sin egen Skygge?

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 19. Februar Kl. 11 i Idrætshuset.

Til Dirigent valgtes *Emil Frederiksen*, til Sekretær *Lundin*.

Formanden, *Jul. Samuelsen*, redegjorde for de sidste Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen, under hvilke Forligsinstitutionens Forslag yderligere var forringet. Resultatet af Afstemningen maatte da ogsaa være givet, og den Enstemmighed, hvormed man havde forkastet det, viste en ægte og dyb Forstaaelse af, at et saadant Forslag kunde vi ikke modtage. Undtagelsen af Bladene havde ganske forandret Kampens Karakter. Omtalte Forholdene ved de forskellige Dag- og Ugeblade. Vi havde 800 i Arbejde, 800 arbejdsløse og 1500 lockoutede. Kontrolsystemet virkede godt. Mente, vi maatte slide denne Situation, men vilde dog benytte enhver Lejlighed til at slutte en ærefuld Fred.

Der førtes nu en meget lang Diskussion om De samv. Fagforbunds Stilling og om Betimelig-

heden af at strejke i Bladene. I denne deltog *Aage Jensen, Sonnenborg, Lundin, Hellberg, Samuelsen, Svend Johansen, Schrøder, Schnoor, Karl Schmidt, Sofus Henriksen* og flere.

Følgende af *Aage Jensen* stillede Resolutioner vedtoges:

»Typograferne udtaler sin Anerkendelse og Tak til Bladbudenes Forbund af 1897 for den resolute Stilling, de har taget ved at erklære Sympatistrejke, hvor Typograferne er udelukkede, og tilsiger vi til Gengæld Bladbudene vor fulde moralske Støtte ved Genantagelse ved Konfliktens Afslutning.«

»Typograferne henstiller til de organiserede Postbude, at de nægter at udbringe de Blade, Typograferne er i Konflikt med.«

Følgende af *Hellberg* stillede Resolutioner forkastedes:

»Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdelings Generalforsamling den 19. Februar 1922 opfordrer De samv. Fagforbund til snarest at søge de danske Arbejdere samlet til en fælles Kamp i Form af en omfattende Modstrejke mod Arbejdsgivernes Lockout og tilsiger de københavnske Typografers kraftige Støtte hertil.«

»Generalforsamlingen beslutter at etablere Strejke i de Virksomheder, der af Arbejdsgiverne er undtaget fra Lockouten, og paalægger derfor Ledelsen senest Mandag den 20. ds. at afgive Strejkevarsel.«

Til Slut vedtoges saa godt som enstemmigt følgende af *Schnoor* foreslaaet Udtalelse:

»Generalforsamlingen den 19. Februar 1922 udtaler sin Tilslutning til den Taktik, som Ledelsen i Øjeblikket fører under den nuværende Konflikt og tager Formandens Redegørelse til Efterretning.«

Derefter sluttedes Generalforsamlingen med Hurraraab for et godt Sammenhold og godt Resultat.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt den 29. Januar ordinær Generalforsamling, der for en Gangs Skyld var nogenlunde velbesøgt. *A. Tiedje* valgtes til Sekretær, *Møller-Madsen* til Dirigent, hvorefter Formanden, *Magnus Hansen*, efter først at have udtalt nogle Mindeord over afdøde *Sof. Backhausen*, aflagde Beretning. Gennemgik og omtalte herunder særlig den ny Arbejdsløshedslov. Uden Omtale godkendtes Beretningen. — Kassereren, *L. Maegaard*, oplyste, at Hovedkassens Regnskab balancerede med 18.243 Kr. 75 Øre, indsendt 9921 Kr. 75 Øre. Lokalkassens Balance var 2058 Kr. 57 Øre, i Sparekassen: 1056 Kr. 22 Øre. Disse Regnskaber, foruden Juleuddelingens, godkendtes enstemmigt. — Punkt 3 hed Matricespørgsmaalet. *Formanden* gennemgik Matriceuvæsenets Udvikling her i Afdelingen og beklagede, at særlig Fyns Soc.-Dem. efterhaanden havde taget Førerskabet — et Forhold, Typograferne ikke kunde være tjent med. Der udspandt sig herom en længere Debat, hvorunder der fra flere Sider rettedes en skarp Kritik mod nævnte Blads Stilling til dette Spørgsmaal. Det overdroges sluttelig *Formanden* overfor Bladet at udtale Generalforsamlingens bestemte Ønske om, at det uheldige Forhold bringes til Ophør.

Derefter foretoges Valg af Kasserer. Maegaard havde bestemt frabedt sig Genvalg, hvorfor, da ingen andre bragtes i Forslag, Bestyrelsen i hans Sted foreslog *Jens Petersen* som hans Efterfølger. Han valgtes. Til Bestyrelsen nyvalgtes *Laur. Larsen* i Stedet for Bilgrav, der ikke ønskede Genvalg, medens *Jul. Nielsen* og *W. Johansson* genvalgtes. Som Suppleant genvalgtes *Møller-Madsen*.

Det vedtoges at fortsætte med Ekstraunderstøttelsen til de arbejdsløse, hvis vedtægtsmæssige Understøttelse er opbrugt.

Angaaende Blokaden overfor Kerteminde Avis førtes der nogen Debat. *Formanden* havde modtaget en Skrivelse fra Bladudgiverforeningen, der ønskede Blokaden hævet, men efter at have oplyst om de faktiske Forhold, vedtog Generalforsamlingen enstemmig at kræve Blokaden opretholdt, indtil der var skaffet vore Kolleger deres Ret, og der var skabt Garantier for tarifmæssige Forholds Indførelse.

Formandens Løn fastsattes til 200 Kr., og Kassererens til 300 Kr. + 100 Kr. i Dyrtidstillæg.

Under Eventuelt drøftedes den faglige Situation foruden et Par andre Spørgsmaal. —*n.*

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

SANGFORENINGEN - SPORTSKLUBBEN
CYKLEKLUBBEN - GUTENBERG-KORET

LØRDAG DEN 11. MARTS 1922 KL. 8—1
I CITY SELSKABSLOKALER

Af det righoldige Program fremhæves:

Kabaretkunstneren **Robert Storm-Petersen.**

Den østrigske Kabaret-Kunstnerinde **Lia Manya.**

Skuespillerinde **Sigrid Creutz-Hindborg.**

Kabaretsangerinden **Ellen Jacobsen.**

Humoristen **Johannes Darning.**

Akkompagnatrice *Paula Giers.*

(Se det udførlige Program.)

Musiken under Ledelse af Hr. Musikdirektør *Fr. Schmidt.*

Deltager-Billetter à Kr. 3.50, der gælder til hele Festen, faas hos Foreningens Medlemmer samt hos *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 [4].

Grundet paa de mindre Forhold, som det lille Karneval er henvist til, sælges der kun et begrænset Antal Billetter, saa det anbefales at sikre sig Billet i Tide.

FESTUDVALGET

NÆR OG FJÆRN

—

TIL STENTRYKPAALÆGGERSKERNE. Opmærksomheden henledes paa, at Lockout-Bidraget for Stentrykpaalæggerskerne, der er nedsat i Løn, kun er 5 pCt. af Fortjenesten.

UNDERSTØTTELSE til de lockoutede udbetales i Dag for 3 Dage. I næste Uge og fremdeles udbetales for 6 Dage ad Gangen.

RETTELSE. I »Typ.-Tid.« Nr. 6 er opslaaet et nyt Medlem i Odder Lokalafdeling »Sætter Carl Jespersen«. Det skal være: Kvindelig Hjælpearbejder Carla Jespersen.

SØLVBRYLLUP. Vor kendte Kollega *Emil Frederiksen*, som i mange Aar har arbejdet hos Græbe og er Medlem af Københavns Styrelse, fejrer Tirsdag den 28. ds. sit Sølvbryllup. Hjertelig til Lykke. *A.*

25-AARS SVENDEJUBILÆUM kan den 1. Marts fejres af Faktor *Georg Andersen*, Nykøbing F., idet det er 25 Aar siden, han udlærtes i Venstrebladets Bogtrykkeri. Efter en halv Snes Aars Virksomhed her gik han over Gaden og fik Ansættelse ved Lolland-Falsters Stiftstidende, hvor han siden har virket, i de senere Aar som Faktor. Hr. Andersen kan altsaa samtidig holde 25-Aars Jubilæum som Medlem af Nykøbing F. Lokalafdeling.

HALVFJERDS AAR. Typograf *F. F. Hansen*, København, naar den 26. Februar 70-Aars Milepælen.

80 AAR. Et af Odense-Afdelingens gamle, kendte Medlemmer, Typograf *L. Madsen*, har paa Søndag (26. Februar) naaet denne høje Alder. Madsen, der er Fynbo, lærte Faget i Assens og arbejdede i sin Ungdom flere Steder her i Landet og i Flensborg, kom senere til Odense og arbejdede en længere Aarrække i »Fyns Tidende«s Trykkeri. I Efteraaret 1917 forlod Madsen Sætterkassen paa af Alder, men han er endnu nogenlunde rask og rørig og sysler om Sommeren med sin lille Have ved hans Bopæl: Sdr. Boulevard Nr. 102. — Indenfor Afdelingen har Madsen i mange Aar været valgt til Kasserer for Ekstrakassen. Mange Kolleger vil mindes ham paa 80-Aars-Dagen.

DØDSFALD. Søndag den 5. ds. afgik pludselig og uventet Sønderborg Lokalafdelings Formand, *Nis Conrad*, ved Døden i en Alder af kun 30 Aar. Afdøde, der havde deltaget i Verdenskrigen og været i engelsk Fangenskab, var kendt som en god og opriglig Kollega, hvis Navn stadig mindes med Respekt og Ære. *Kj. M.*

ET FORNUFTIGT FORSLAG. Paa Københavns Afdelings Generalforsamling i Søndags udtalte *Michaelsen*, at der indenfor Bladsætterklubben vilde blive stillet Forslag om, at Bladsætterne, som stod i Arbejde, ydede *33 pCt.* af deres Ugefortjeneste til de lockoutede.

DET GAAR FREMAD. I København har der i det sidste Aar været foretaget 92.859 Udpantninger for Skat. En Trøst er det dog, at det rimeligvis bliver værre til næste Aar!

DET FØRSTE OFFER. »Kristeligt Dagblad« hører til et af de Dagblade, som er blevet ramt af Lockouten. De første Dage forsøgte Arbejdsgiverforeningen at tage sig af Bladet ved at lade det trykke i sit »berømte« Menageri i Kælderen paa Vestervoldgade. Men Tilværelsen her mellem Kælderæsler og andre lyssky Dyr, som holder til, hvor Solens Lys ikke kan naa, har formentlig ikke behaget Bladet, og saa indstillede det Virksomheden indtil videre.

STYRELSESMØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 25. Januar 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Svar forelaa fra K. B. angaaende en tidligere behandlet Sag, ifølge hvilket vort Krav var imødekommet. Til Efterretning. — Angaaende en i forrige Møde behandlet Afskedigelsessag, i hvilken K. B. var anmodet om 2 Ugers Løn, havde der været afholdt Mæglingsmøde. Efter de foreliggende Vidneforklaringer mener Styrelsen ikke, at Sagen er egnet til at kunne føres til en heldig Afslutning, hvorfor den henlægges. — Fra K. B. forelaa en mærkelig Skrivelse angaaende »Klods-Hans«. Henlægges. — Fra Sygekasseinspektoratet forelaa Meddelelse om visse Medlemmers Uberettigelse til at være nydende Medlemmer af Sygekassen. Til Efterretning. — Det vedtoges paa given Foranledning at tegne Abonnement paa et Eksemplar af Sygekassernes Sundhedsblad. — Med litografisk Principalforening var der opnaaet en foreløbig Overenskomst, efter hvilken vore kvindelige Medlemmer i Stentrykkerierne gaar 14 Kr. ned i Løn, og som var vedtaget paa et Møde med nævnte Medlemmer. Til Efterretning. — Fra Randers var fremkommet en Sympatitilkendegivelse i Anledning af den optrækkende Konflikt. Til Efterretning. — Et Oplæringsspørgsmaal paa Linotype forelaa. Beslutning toges. — Optagelsessag behandledes. — Understøttelsesspørgsmaal ligeledes. — Københavns Papirvarefabrik havde anmodet om Arbejdskraft, hvilket var nægtet i Henhold til tidligere behandlet Sag angaaende Bogtrykker Chr. Christensen. Det skyldige var derefter indgaaet. Blokaden hæves. — De unges Idræt anmoder om Hjælp. 25 Kr. bevilges. — Børnenes Kontor do. do. 100 Kr. bevilges. — En Række Anmodninger og Hjælp og Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

Af *LOCKOUT-BIDRAG* har jeg til i Dag modtaget:

Forbundskontorets Pers. 135,65, Provinsbl.s Stereotyperingsanstalt 56,64, Nordisk Nodestik 2,60, Frk. L. Andersen 2,60, Frk. I. Jacobsen 2,40, P. Birch 8,60, Frk. K. Hansen 6,60, K. Christiansen 11,00, H. C. Rasmussen 9,00, Frk. Ardén 2,60, Politikens Pers. 1233,70, Nørrebros Centraltr.s Pers. 153,70, Svend Olsen 16,20, Frk. I. Johansen 2,60, Frk. O. Petersen 6,10, J. Andersen 14,40, Nationaltid.s Pers. 2259,25, Carl Hansen 11,00, Berl. Tid.s Pers. 2134,08, S. Nielsson 13,40, Dagbl. Københavns Pers. 519,00, H. Crone (1.-2. B.) 26,40, Soc.-Dem.s Pers. 2045,00, Fru Vilhelm Dister 6,00, Ludv. Petersens Pers. 19,90, Sollegaard Petersen 12,00, Bærentzens Pers. 407,57, Kruckows Pers. 49,50, Heydes Pers. 35,90,

Matzens Pers. 26,80, Schmidt & Magnussens Pers. 36,20, Hamburger & Langes Pers. 150,10, Bøhms Pers. 67,90, Oscar Johansen 21,00, Vilh. Hansens Pers. 124,85, Hansons Stempelfabriks Pers. 62,76, Brd. Markers Pers. 35,08, Spuhr & Siebuhrs Pers. 82,38, Ugens Nyheders Pers. 29,00, Hafnias Pers. 101,90, Ritzaus Pers. 72,63, Martins Pers. 55,90, Frelsens Hærs Pers. 82,16; tilsammen *Kr. 10152,05.*

København, 22. Februar 1922.

Samtlige arbejdende Trykkeripersonaler bedes hver Uge indsamle Lockout-Bidraget paa samme Maade som ved Juleindsamlingen og betale Beløbet gennem Anton Jensen eller direkte til

Laur. Jensen.

Hjærtelig Tak

for al den venlige Opmærksomhed, der vistes mig den 20. Februar.

Tak til Gutenberg-Koret for den smukke Morgenhilsen. *Carl Christensen.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. Februar: Herning i St. f. Oktober Kv. Overskud 650,00; Hjørring 500,00; Odder 200,00. 16. Februar: Helsingør 400,00. 17. Februar: Struer 100,00. 21. Februar: Varde 200,00.

København, 21. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Sønderborg: Typograf Aage Petersen, Blomstergade 4—6.

NYE MEDLEMMER

København: 1134 Svalins Hustru Karen Marie.

TILTRAADTE

København: 1871 Ulf Holmfred fra Nykøbing F. 2776 Aug. Kalbitzer fra Hamborg i Pl.

Aarhus: 4480 Lauritz Sørensen (arbl.). Hadersley: 2226 Peter Böttker (arbl.). Holbæk: 3385 E. Christensen (fra Arbejdsmandsforb.) og 3493 Johs. Mortensen (arbl.). Køge: 3444 Adolf Nielsen (arbl.). Randers: 4402 Ch. L. W. Andersen (arbl.). Thisted: 6285 Richardt Petersen (arbl.). Tønder: 7111 Albert Sørensen (Neue Tond. Zeitung). Varde: 3380 Knud Petersen (Vestj. Folkeblad).

FRATRAADTE

København: 4394 Marius Kierkegaard til Vejle (arbl.). 2711 Peter Böttker til Hadersley (arbl.). 620 Oskar Hansen til Fredericia (arbl.). 509 Victor Bjønnun til Udl. (arbl.).

Esbjerg: 4328 Viggo Christensen til Aarhus (arbl.). Fredericia: 1463 A. P. Andersen paa Rejse. Holbæk: 3385 E. Christensen (til Arbejdsmandsforb.). Kolding: 3380 Knud Petersen til Varde i Pl. Nykøbing F.: 1871 Viggo Ulf Holmfred til Kbhvn. (arbl.). Varde: 5878 (svensk) Carl Carlsson paa Rejse.

UDMELDTE

Kolding: 4908 Ingrid Andersen (fratr. Faget). Odense: 3125 H. P. Christiansen Block.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Ordinær Generalforsamling

afholdes Søndag den 5. Marts 1922 Kl. 11 Form., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt.

(15 h) *Styrelsen.*

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 26. Februar 1922 Kl. 11 Form., Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabets Godkendelse. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Kasserer og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Montør.

Som saadan søges Plads af hurtig og paalidelig Maskinsætter med 19 Aars Erfaring. Uddannet paa mekanisk Værksted. Event. som første Maskinsætter. — Billet mrkt. »40« modt. Ekspeditionskontoret.

En ugift, virkelig dygtig

Linotypesætter

kan faa en **absolut fast Plads** i et større jydsk Bladtrykkeri. Billet mrkt. »41« med Oplysninger modt. Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som ufforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og 468 x

Genzsch-Antikva

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 3. MARTS 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

KØBENHAVNS AFDELING

Det indskærpes, at alle Faktorer, uden Hensyn til, om de er Medlemmer af Forbundet eller ej, har at forlade deres Pladser under Konflikten, ligegyldigt hvorledes de har været og er beskæftiget, og at de ingen som helst Forbindelse maa have med Arbejdsstedet.

København, 1. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

—

TIL SAMTLIGE LOKALKASSERERE

Ifølge den nye Lov om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring er Kommunalbestyrelserne berettigede til at afkræve Arbejdsanvisningskontorerne Oplysning om, hvilke af vore Medlemmer der har været ledige, og hvilket Antal Dage hver enkelt har været ledig.

Det er i den Anledning paalagt vor Arbejdsløshedskasse at henlede vore Lokalkassereres Opmærksomhed paa, at Til- og Afmeldinger tilsendes det stedlige Anvisningskontor umiddelbart efter, at vedkommende Medlem er blevet ledig eller er tiltraadt Arbejde, samt det nøjagtige Antal Dage vedkommende har været ledig.

Hovedbestyrelsen.

UNDER LOCKOUTEN

DE HØJE LØNNINGER

—

I halvandet Aar snart er Typograferne og deres Ledelse tudet Ørene fulde af K. B.s Styrelse om, hvad der har været Aarsagen til Arbejdsløsheden indenfor Bogtrykfaget. I »De grafiske Fag« og i »Bogtrykkerbladet« har man spundet og vævet, op ad Stolper og ned ad Døre, om den samme Aarsag — de høje Typografløninger!

Man er færdig ved at skulle tro, at Bogtrykfaget er noget for sig, og for hvilket Arbejdsløshed maatte være et Fænomen. Det er, som om man aldrig skulde have kendt Arbejdsløshed før inden for vort Fag. Det skal indrømmes, at Ledigheden denne Gang er af en noget langvarig Karakter. Men selv saadanne Perioder kan der paavises flere af i det korte Spand af Tid, som man f. Eks. kalder den sidste Menneskealder. Men at det var grundet paa høje Lønninger, at saadanne Perioder indtraf, har man dog ikke hørt før. Og der er sandelig heller ingen Anledning til særlig at antage denne Grund nu.

Hvorledes skulde ogsaa vort Fag kunne være noget for sig i hele den store Krise, som Landene for Tiden gennemgaar? Maa ikke Bogtrykfaget ganske naturligt tage sin Snert af Tiden og dens Ubehageligheder for ikke at udtrykke det værre? Hvorledes skulde Arbejdet i andre Fag, ja i saa godt som alle Industrifag kunne ligge stille, og samtidig var Arbejdsløsheden i vort Fag ikke en Følge af denne Kendsgerning, men derimod af noget saa problematisk som vore »høje« Lønninger?

At dette virkelig kan siges!

Thi det preller dog ganske simpelt af paa den Kendsgerning, at Bogtrykfaget er det Fag, der har staaet sig godt for ikke at sige bedst i den Tid, Krisen har varet. Det højeste Procenttal, vi har været oppe paa af arbejdsløse, har været 25. I hvor mange Fag har man ikke været langt, langt højere. Selv om vi ikke kan blive fede heraf, saa er det dog soleklart, at naar de fleste andre Fag, uden Hensyn til deres Lønforhold, er ramt og ramt langt haardere af Arbejdsløshed, saa kan Bogtrykfaget ikke afsondre sig og undgaa Virkningerne deraf. Det vilde jo være umuligt.

Man har peget paa den tyske Konkurrence. Men intet fornuftigt Menneske har vel under de hidtidige Valutaforhold anset det for muligt, at Typograferne ved en Nedsættelse af Lønnen skulde kunne have bevaret Arbejdet i Danmark. Dertil vilde der kræves mere, end der kunde overkommes.

Men staar vi for Resten ikke overfor en Vending i dette Spørgsmaal? Lønningerne i Tyskland er steget, og Aftagerne har nok været alt andet end glade for det tyske Arbejde.

At Typografernes høje Lønninger skulde være Skyld i Arbejdsløsheden i Bogtrykfaget er derfor en Myte, opfundet for Tilfældet. Man kunde lige saa godt forsøge at fortælle os, at det er Harald Jensens Typografers høje Lønninger, der er Skyld i Verdens-Krisen! Det ene er ikke mere galt end det andet.

Men Sandheden er en ganske anden. Bogtrykfagets Principaler har under Krigen tjent Guld — i Dyngevis. Man skrev sine Regninger uden Spor af Skrupler eller Hensyn. Den Tid er naturligvis forbi. Og dertil kommer nu, at visse Principaler er blevet ramt vel haardt af de daarlige Konjunkturer.

Men saa skal det gaa ud over Arbejderne!

Typograferne med de »høje« Lønninger tager Situationen paa en *anden* Maade. Ved forstaaende Offervillighed har de nu langt ind paa det andet Aar underholdt deres arbejdsløse, som var de alle Medlemmer af én Familie. Heraf kunde Bogtrykkerne lære. Det bliver hverken ved at æde hinanden eller ved at æde Arbejderne, at vort Fag bliver reddet eller kommer ovenpaa igen.

Arbejdsløsheden — Krisen og det hele — hører sammen med den kapitalistiske Produktionsmaade. Hvad der skal gøres ved den, det véd jeg ikke. Men vi *skal* igennem den.

For overhovedet at eksistere, er et Samarbejde nødvendigt. Dette Samarbejde maa være baseret paa Maadehold. I den Fordring, Principalerne stiller til deres Medarbejdere, maa de tage dette i Betragtning. En forholdsmæssig Nedgang i Lønnen har Typograferne for længe siden villet række Haanden.

— — I Stedet for lockouter man.

I Stedet for gælder de samme »høje« Lønninger den Dag i Dag. Hver Time paa Dagen gaar der ikke ét Stykke, men mange Stykker Arbejde fra K. B.s Medlemmer over til de udenforstaaende. Baade vedkommende Bogtrykker kommer med dette saavel som vedkommende Kunde. Foruden paa saa godt som alle Dagbladene arbejdes der paa nogle og tredsindstyve Trykkerier og med alt ialt 900 Mand.

Dette er en Farce!

Om hvilken vi kan slutte vore Linjer med et: Længe leve de høje Lønninger!

***

VI TABER IKKE, NAAR —

—

I et af H. C. Andersens smukke Eventyr fortælles om en ung Alpejæger, som uden at styrte ned kunde bestige de stejleste Bjergtinder. Naar man advarende bebrejdede ham hans Dristighed, svarede han altid: *Man falder ikke ned, naar man ikke tror det!*

Der ligger i disse Ord en hel Livsvisdom. Troen har saa uendelig meget at sige. Det nytter ikke, man giver sig i Lag med et vanskeligt Arbejde, hvis man ikke tror at kunne udføre det. Og har man sat sig et Maal her i Livet, men ikke ejer en ukuelig Tro paa, at det kan naas, maa man før

eller senere give op. Tro paa Sagen og Tro paa sig selv — det er det, som bærer fremad.

I den Kamp, som vi Typografer nu staar midt i, er der ogsaa Brug for Tro — stærk Tro paa vor Sags Retfærdighed og paa en lykkelig Afslutning af Striden.

Selv om vore Modstandere mener, at Tiden er dem gunstig til et Opgør, kunde det dog hænde, at de har forregnet sig. Er vi blot alle besjælet af den ene Tanke: Vi *vil* ikke bøje Nakken og tage imod de opstillede Betingelser, da vil vi undgaa Nederlagets Ydmygelser.

Thi vi taber ikke, naar vi ikke selv tror det.

Men foruden *Tro* kræves der et Par andre Dyder: *Offervillighed og Nøjsomhed.* Skulde vi ikke en kort Tid kunne spænde Livremmen ind, bide Tænderne sammen og sige til os selv: Underkaster vi os ikke disse Indskrænkninger, denne frivillige Faste, skal Lockout-Herrerne nok sørge for, at Fasten bliver stedsevarende.

Der er ingen Tvivl om, at den Kamp, der kæmpes nu, eller rettere: Udfaldet af denne Kamp vil faa afgørende Betydning for Arbejdernes Livs-Standard i lange Tider. Arbejdsgiverne — vel at mærke de samvittighedsløse, dem, der ikke regner en Arbejder for saa meget som sin Hund, og de synes jo at være de fleste i Øjeblikket — er bange for, at Bladet snart skal vende, at Arbejdsløshedskrisen har naaet sit højeste. Derfor gælder det for dem om at benytte Tiden eller Elendigheden til at gøre det fremtidige Udbytte saa stort som muligt. At Arbejderne derved trykkes ned i en Tilværelse, der lige som tidligere vil gøre deres Liv til en eneste lang og fortvivlet Kamp med Nærings-Sorgen, rører naturligvis ikke de Herrer.

Men naar vi véd, at dette er vor Fremtids Lod, hvis vi taber — naar vi véd, at det er nu, netop nu i dette Foraar, at vor Skæbne skal afgøres, skulde vi da ikke kunne tage os sammen og sige: *Vi vil kæmpe, indtil vi opnaar en hæderlig Fred!*

Selv om andre Fag har givet op, lader vi os ikke paavirke deraf. Vort Fag ejer i sig selv Kraft nok til at føre Kampen, og vor Organisation er saa god, at der ingen Fare er for Frafald. Og naar vore Modstandere blot bliver fortrolig med den Tanke, at der ligger Alvor og Vilje bag vore Beslutninger, kunde det jo tænkes, at den Utilnærmelighed, de tilsyneladende omgiver sig med, blev afløst af en mere imødekommende Aand, der kunde føre til en fornuftig Ordning, inden der bliver slaaet *for* meget i Stykker.

Vi har jo dog endnu ret gode Kort paa Haanden. *Fr. N.*

LOCKOUTEN

—

Saa fik vi da Lockouten, Denne for Samfundet skadelige Tilstand, fremtvunget af nogle faa krigsgale Arbejdsgivere; thi det kan man hurlig blive enig om, at Flertallet af Arbejdsgiverne — i dette Tilfælde Bogtrykkerne — kun kan se deres Interesser truet ved Lockoutens Iværksættelse.

De Bogtrykkere, som profiterer mest ved denne Situation, er sikkert de, som staar uden for Bogtrykkerforeningen, og det vil sikkert vise sig, at de udmærket kan betale de saakaldte »høje Krigslønninger«, uden at de derfor behøver at indskrænke sig med Hensyn til Bil, Villa o. m. a.

Det var glædeligt at se den saa godt som enstemmige Afvisning af »Forligs«mandsforslaget. Man siger jo ellers, at et magert Forlig er bedre end en fed Proces. Men dette Forslag har altsaa med Rette forekommet Typograferne at være for underernæret. Det vilde muligt ogsaa have bragt Typograferne Kaar, der sikkert vilde være ligesaa nøjsomme som dem, vi nu maa leve under paa Grund af den os paatvungne Lockout.

Det er derfor et stort Spørgsmaal, om ikke Lockouten kommer til at virke mod sin Hensigt — at skade Bogtrykkerne mere end Typograferne.

Det saakaldte »Mæglings«-Forslag maa derfor revideres ganske betydeligt, for at Typograferne skal kunne stemme for det, og selv mange Bogtrykkere mener det samme, og det, at Dagbladene og en Del Bogtrykkere stadig fortsætter paa de gamle Vilkaar, tyder jo heller ikke paa, at det var nødvendigt at fremstille et saa umuligt Forslag.

Hvad der ogsaa er en stor Uretfærdighed, er, at man ikke har en tilsvarende Oversigt over Arbejdsgivernes Fortjeneste, som man har over Arbejdernes.

Der er nemlig ingen Tvivl om, at naar Priserne sættes ned, gaar de kun saa meget ned, som Arbejderne gaar ned i Løn. Man har ingen Bevis for, at Arbejdsgiveren gaar tilsvarende ned i sin Indtægt, og det vilde jo ikke være mere end rimeligt, at han ogsaa ydede et tilsvarende Nedslag i sin Indtægt — men saa vilde Arbejdsgiverne vel heller ikke være saa forhippede paa at faa Lønningerne ned.

Men som sagt, vi er nu ude i Lockouten, og vi holder ud, til der kommer et Forslag, som vi kan *forsvare* at gaa med til.

—Y.—

AARSAGEN

—

Flere Gange er det i »De grafiske Fag« blevet hævdet, at Typograferne kunde være sluppet betydelig billigere med Hensyn til Lønreduktionen, hvis deres Ledelse havde modtaget det Tilbud, der fra Bogtrykkernes Side blev budt dem Nytaarsnat.

Af gode Grunde skal jeg ikke komme ind paa nogen nærmere Undersøgelse af dette Forslags Værd, hverken hvad Løn eller Specialbestemmelserne angaar. Men det forekommer mig, at der i denne Henvisning til tidligere fremsatte *billigere* Tilbud ligger en Indrømmelse eller maaske rettere: en ufrivillig Konstatering af, at det er Københavns Bogtrykkerforenings ledende Mænd, der bærer Ansvaret for, at vi er komne ud i Lockout-Situationen.

Man har jo nemlig fra den Side stadig sagt og skrevet, at det var af Hensyn til Publikum, til Bogtrykfagets Kunder, at man krævede det store Løn-Nedslag, og at Faget ganske simpelt vilde gaa til Grunde, hvis Bogtrykkernes Krav ikke gennemførtes. Men var da dette Hensyn til Kunderne og Fagets Eksistens ikke i lige saa høj Grad til Stede Nytaarsnat som nogle Dage senere, da Forligsmanden havde fremsat sit »Mæglings«-Forslag? Eller var der paa dette Omraade sket en Forandring i Retning af større Krav fra Kundernes Side fra Onsdag til Lørdag? Det vil dog ingen paastaa.

Vi slaar altsaa fast som en uomstødelig Kendsgerning, at Bogtrykkerforeningens Ledelse paa et givet Tidspunkt under Forhandlingerne har fundet det forsvarligt at tage imod en mindre Lønreduktion end den, de kræver nu. Heraf fremgaar det med al ønskelig Klarhed, *at det ikke er af Hensyn til Kundernes Interesser eller af Frygt for Fagets Undergang,* naar Bogtrykkerforeningen lockoutede Typograferne.

Naar »De grafiske Fag« i sit sidste Nummer skriver: »Nej, den offenlige Mening, Publikum, bør vide, at det er af Hensyn til dets Interesser, at Arbejdsgiverne er tvunget ud i den Kamp, som nu føres« — da er dette *vildledende Tale.*

Lockoutens Aarsag maa derfor søges andre Steder. Det sandsynligste er vel nok, at Aarsagen er at finde i enkelte Mænds personlige Lyst til at give Typograferne en Lektion.

Men en saadan kan blive dyr.

Fr. N.

SYGEKASSEKONTINGENTET

for de lockoutede kan indbetales til vedkommende Tillidsmand, som laver en Liste med Nr. og Navn og indbetaler til Anton Jensen Lørdag Middag paa Kontoret.

Enkelt-Medlemmer kan betale til Laur. Jensen.

Kontingentet er 140 Øre for Mænd og 65 Øre for Hustruer, som tillige er Medlem af Invalidefonden. Ikke-Medlemmer af denne 10 Øre mindre pr. Hoved.

Mænd alene og Børn Kr. 1,55.

OMORDNING AF KONTROLLEN

—

Fra førstkommende Mandag indskrænkes Kontrollen til hver anden Dag (Mandag, Onsdag og Fredag). Med denne Lempelse skal Kontrollen nøje overholdes.

Det samme gælder de arbejdsløse.

Personalerne fra følgende Trykkerier bliver fra og med Mandag Kl. 9—12 kontrolleret paa Forbundskontoret paa *den særlige Liste,* som altsaa omfatter:

Aamodt, P. Andr. Andersen, Christtreu, Chr. Christensen, Fyrtaarnet, Grafisk Bureau, Ihrich, Charles Johansen, Chr. Justesen, Hans Jørgensen (Pilestræde), Kristensen & Mikkelsen, Laursen, Mayland, Mohr & Co., B. Nielsen, P. A. Nielsen, Nordisk Bogtrykkeri, Nørrebros Bogtrykkeri, Rom, Rosenberg, Steenbeck, Strandberg, Søborg, Teller, Trier, Valentin & Lund samt Dyva & Jeppesen (Kultorvet).

Paa Forbundskontoret kontrolleres endvidere som sædvanlig Kl. 9—12:

»Absalon«, Chr. Andersen, Appel, Backhausen, Birch, Bjarnø, Brockmann & Svendsen, E. Bruun & Co., Bryrup, Calberg, Cato, Aug. Christensen, W. J. Christensen, Dansk Papirvarefabrik, »Elektra«, Enevoldsen & Andersen, Erbs, Geisler, Gudmundsen, Hartvig-Hansen, I. A. Hansen, Henningsen, Herdahl, Alexander Jensen, C. C. Jensen, Fr. Jensen, J. Knudsen, Emil Kristensen, »København« (Ryesgade), P. W. Larsen, Leisner, Løser, »Mercantil«, Mohn, Mortensen & Søn, Thor Møller, Johs. G. Nielsen, C. L. Nielsen, Th. Nielsen, Georg Nielsen & Co., Emil Olsen, Oluf A. J. Olsen, Thorsøe Olsen, Prior, Rannje, Skou & Madsen, Stenders Kunstforlag, Weile & Sønner.*)

*) Det maa forbeholdes, at eventuelle andre Medlemmer enten af Københavns Bogtrykkerforening eller Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening kan være glemt. Fra disse eventuelle Arbejdssteder møder Personalerne ogsaa til Kontrol paa Forbundskontoret mellem Kl. 9—12.

Tillidsmændene kontrollerer hver anden Dag Personalerne fra

Aller, Axelholm, Bagge, Centraltrykkeriet, Duplex-Trykkeriet, Dyva & Jeppesen (Sølvgade), Eksprestrykkeriet, Ferslew & Co., Fjeldsøe, Forlagstrykkeriet, Fraenckel, Frederiksberg Bogtrykkeri. Grafiske Institut, Græbe, Hasselbalch, Hertz, Hoffensberg, Harald Jensen, Jensen & Rønager, L. A. Jørgensen, J. Jørgensen & Co., Kihl, Knudtzon, Krohn, Langkjær, Luno, Holger Meyer, Missionstrykkeriet, S. L. Møller, Nationaltrykkeriet, Nielsen & Lydiche, O. C. Olsen & Co., C. C. Petersen, Egm. H. Petersen, Qvist & Komp., Rigsdagstrykkeriet, Schultz, Simmelkjærs Skriftstøberi, H. H. Thiele, C. Th. Thomsen, Weiss,

og bliver dernæst selv kontrollerede paa Forbundskontoret Kl. 1—3.

Personalerne maa i videst mulig Grad holde Øje med vedkommende Virksomhed og meddele alt af Interesse paa Forbundskontoret.

Husk!
Typografernes Karneval

i City Selskabslokaler

Lørdag den 11. Marts Kl. 8—1.

Angaaende Program og Billetter, se forrige Numer af Typograf-Tidende.

KONCERT FOR DE UDELUKKEDE

Gutenberg-Koret afholder Koncert for de lockoutede Typografer Lørdag den 4. Marts Kl. 3 pr. i K. F. U. M.s Festsal (Indgang fra Rosenborggade).

Billet maa personlig afhentes og faas paa Kontoret hos Formanden Fredag Kl. 4—7 og Lørdag Formiddag, saa længe Forraad haves.

Ingen Garderobe.

Kun én Billet.

Og kun for de lockoutede.

PROGRAM

I. *Gutenberg-Koret:*
O. Borg: Sangen.
Folkevise: Roselil.
A. Guldbrandsen: Vaarsang.
Berner: Regensianeren.

II. Hr. Typograf *Chr. Møller:*
Klaversolo.

III. Hr. Typograf *Erh. Fossing* (Baryton):
Chr. Lepsøe: Jeg elsker de vuggende Toner.
F. Pacius: Soldatgossen.
H. E. Geehl: Kun for dig.

IV. Hr. Translatør og Sproglærer *S. Blessing:*
Oplæsning.

V. Hr. Typograf *Alf. Olsen* (Tenor):
Curtis: Carmela.
Alf. Tofft: Jeg vil elske mit Land.
Leoncavallo: Canios Sang af »Bajadser«.

VI. Hr. Typograf *E. Randborg* (Tenor) og Hr. *E. Lindgren* (Bas):
Nennerberg: Gluntén på föreläsning.
— Gluntens vigilans.
— Upsala är bäst.
— Magisterens mislykade serenad.

VII. *Gutenberg-Koret:*
Alf. Poulsen: Naar Fjordene blaaner.
O. Borg: Aftenrøster.
Veit: Skarnbassen og Rosen.
*** Internationale.

Ved Flygelet:
Fru *Esther Hansen* og Fru *Selma Fossing.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt efter Anmodning fra 25 Medlemmer ekstra Generalforsamling Fredag den 17. Februar med Dagsorden: »Den faglige Situation«. Dirigent *Aksel Andersen,* Sekretær *P. Christiansen.*

Thomas Pedersen indledede paa de 25 Medlemmers Vegne med at give en Oversigt over Arbejds- og Lønforholdene under Krigsperioden og særlig fra Begyndelsen af 1921, da Arbejdsgiverforeningen paabegyndte den Offensiv, der nu i Desperation var naaet saa vidt, at der blev budt Sultelønninger samtidig med Kravet om at stryge 8-Timers Dagen. Det forbavsede ingen, at de hidtil førte Forhandlinger var bristet i alle Fag, fordi de *skulde* briste, og fordi der *skulde* erklæres Arbejderne Krig. Det var det værste Anslag, der endnu var rettet imod de danske Arbejdere, og Taleren var af den Formening, at Arbejderne ikke længere burde staa med Hænderne i Lommerne, men burde opfordre De samv. Fagforbund til at tage Generalstrejken i Anvendelse. Oplæste en Resolution i saa Henseende og opfordrede Forsamlingen til at vedtage den.

Indlederen støttedes kraftigt af *Aage Møller,* der betegnede Kravene om Lønnedsættelse og Arbejdstidsforlængelse som en umulig Redningsplanke i den foreliggende Situation og henviste bl. a. til Tyskland, hvor Lønreduktionerne havde bragt Arbejderne ned i den dybeste Elendighed. Opfordrede til at stemme for Th. Pedersens Resolution.

Formanden, Hans Madsen, P. Christiansen og *E. Stecher Christensen* talte imod at vedtage Resolutionen, ikke mindst ud fra den Betragtning, at ingen havde spurgt om vor Mening, og at en lille lokal Afdeling som vor næppe var kompetent til at give gode Raad for hele den samlede Arbejderbevægelse her i Danmark.

Efter et Par Timers Debat sattes Resolutionen under Afstemning med det Resultat, at 5 stemte for og ca. 75 imod, og dermed hævedes Generalforsamlingen.

Paa Bladarbejdernes Sammenslutnings Møde den 26. Februar 1922, hvor det vedtoges at forhøje det 20 % Lockout-Bidrag til 33⅓ %, blev følgende Sympatitilkendegivelse vedtaget:

Til vore lockoutede Kolleger!

Ud fra det Synspunkt, at det er alle Kollegers Pligt at bidrage sit til, at Kampen mod Arbejdsgivernes uberettigede Angreb og ublu stillede Krav føres til en for Fagets Arbejdere værdig Afslutning, tilsiger vi jer den størst mulige Støtte.

For Bladarbejdernes Sammenslutning:
Vald. Hansen.
O. Helsted. E. Jeppesen. S. Magnussen.
Carl Schnoor. Magnus Søndergaard.

Ovenstaaende Henvendelse er anerkendt af og anbefales paa det bedste af
Københavns Styrelse.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 5. Marts Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

DØDSFALD. En ung Kollega, *Willy Jensen,* udlært hos Fraenckel & Co. for ca. 11 Maaneder siden, er afgaaet ved Døden paa Sundby Hospital efter Blindtarmsbetændelse. Afdøde, der skildres som en brav og god Kollega, begravedes den 1. Marts paa Vestre Kirkegaard, hvor Fanen sænkedes over hans Grav.

ET »FINT« REKLAMESKRIFT. Arbejdsgiverforeningens Blad »Arbejdsgiveren« fremstilles nu i Krigskælderen paa Vestervoldgade. Dets sidste Numer indeholder 24 Sider, men kun hveranden Side er læselig — Resten er det rene Makulatur. Det ser nærmest ud, som det var trykt med Skosværte og af — Skomagere.

I TSCHEKOSLOVAKIEN er Arbejdet for Dannelsen af et Forbund indenfor Bogtrykfaget nu tilendebragt, og Forbundets Ledelse har udsendt en Meddelelse om, at der den 26. Marts afholdes en konstituerende Kongres i Prag, hvortil man opfordrer de europæiske Broderorganisationer at sende Repræsentanter.

I FRANKRIG har man indført den Bestemmelse, at de i Udlandet trykte Bøger, hvis Forlæggere bor i Frankrig, paa den sidste Tekstside skal være forsynet med udførlig Adresse paa det fremmede Trykkeri, og denne Adresse skal være saaledes forbundet med Værket, at dens Fjernelse vil beskadige eller ufuldstændiggøre dette.

REGNSKABS-OVERSIGT FOR DANSK TYPOGRAF-FORBUND

OKTOBER KVARTAL 1921

A. Afdelingerne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Oktober 1921	1.424,26
Ordin. Kontingent	366.768,70
Ekstrakontingent	52.423,50
Andre Indtægter	1.318,50
Tilskud fra Hovedkassen	25.206,50
Balance Kr.	447.141,46

Udgift.

Rejseunderstøttelse	1.883,30
Understøttelse paa Stedet	135.649,75
Understøttelse af Hjælpekassen	113.542,62
Fortsat Understøttelse	24.528,16
Sygeunderstøttelse	36.561,81
Begravelseshjælp	3.800,00
Andre Udgifter	1.691,85
Indsendt til Hovedkassen	128.005,00
Beholdning den 31. December 1921..	1.478,97
Balance Kr.	447.141,46

B. Hovedkassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Oktober 1921	936.920,71
Renter	17.304,34
Indsendt fra Afdelingerne	128.005,00
Kommunetilskud til B. A.	421,64
Statstilskud til B. A.	67.609,80
Salg af Organisationshistorien	6,00
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	1.363,19
Afdrag paa Prioritetslaan	3.000,00
Balance Kr.	1.154.630,68

Udgift.

Tilskud til Afdelingerne	25.206,50
Overfartsbilletter	95,00
Typograf-Tidende	5.996,72
Strejkebidrag til D. s. F.	10.048,75
Tarifforhandlinger	1.894,00
Administrationsbidrag til D. s. F. ...	1.438,35
do. til Det intern. Sekretariat	2.136,00
Voldgiftsretten i København	374,60
Sagførersalær og Sagsomkostninger..	354,30
Legatunderstøttelse	385,00
Bidrag til Fagskolen	1.050,00
Sygeunderstøttelse af Hovedkassen ..	204,00
Flytteudgifter	861,86
Husleje, Brændsel, Belysn. og Reng.	1.331,38
Kontorartikler	63,50
Lønninger og Honorarer	5.845,10
Rejseudgifter og Diæter	1.168,40
Porto	343,30
Telegram og Telefon	228,78
Tryksager	575,08
Repræsentationsudgifter	113,00
Brandforsikring	6,00
Bladhold	1,78
Bogbinder	5,50
Nedskrevne Obligationer	3.000,00
Beholdning den 31. December 1921..	1.091.903,78
Balance Kr.	1.154.630,68

København, 24. Februar 1922.

Karl Sørensen.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

Lyngby 54,60, Maribo 176,30, Odder 123,80, Slagelse 735,00, Aabenraa 400,00, Esbjerg 572,15, Faaborg 139,20, Holbæk 580,58, Holstebro 393,70, Kalundborg 295,00, Køge 265,90, Middelfart 184,70, Nakskov 486,80, Nykøbing M. 198,60, Roskilde 387,95, Silkeborg 532,40, Skive 400,00, Stege 80,40, Stubbekøbing 50,10, Thisted 326,80, Tønder 261,85, Varde 204,40, Viborg 397,95, Kolding 1124,60, Assens 138,80, Grenaa 63,00, Haderslev 447,70, Haslev 67,80, Hillerød 611,00, Hobro 112,50, Korsør 80,00, Næstved 765,53, Odense 2796,43, Ribe 136,00, Ringkøbing 328,00, Ringsted 403,93, Rudkøbing 194,20, Vejle 969,70. Tilsammen Kr. *15.487,37*.

København, 28. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 21. Februar: København 25.000,00. 23. Februar: Lyngby 500,00. 25. Februar: Sønderborg 500,00. 28. Februar: Tønder 500,00.

København, 28. Februar 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Aalborg: Typograf Magnus Christensen, Danmarksgade 84.

FLYTTET LOKALFORMAND

Lokalformanden i *Køge* er flyttet til Jens Johansensvej 4 1.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Oda Karen Olsen, udl. 14. 2. 22 i Akts. »Presto« (arb. s. St.). 249 Kanstrups Hustru Mathilde Alvilda. Lærl. Osvald Peter Talleruphus (Kihl).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1622 Felix Jensen fra Hillerød (arbl.). 4355 Chr. le Fevre fra Odense (Bogtrykker). 2873 Edvin Jørgensen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus: 4328 Viggo Christensen (Stiftsbogtr.). Fredericia: 620 Oscar Hansen (arbl.). Køge: 6713 Alfred F. Hansen (arbl.). Roskilde: 4329 Ove Pehrson (Tidende). Stubbekøbing: 6627 Sv. Aage Jensen.

FRATRAADTE

København: 3180 Victor Pettersson til Sverige (arbl.).

Aalborg: 6130 Th. Kassow paa Rejse. Aarhus: 2873 Edv. Jørgensen til Kbhvn. (arbl.) og 6120 P. Lund til Kolding. Køge: 3318 Thorkild Andersen til Svendborg (arbl.). Nakskov: 6713 A. H. Hansen til Køge (arbl.). Nykøbing F.: 6627 Svend Aage Jensen til Stubbekøbing i Pl. Slagelse: 4329 Ove Holger Pehrson til Roskilde i Pl.

UDMELDTE

Herning: 6426 Peter Christensen (Faktor). Hjørring: 6331 Chr. E. Hansen (Faktor). Køge: 6222 H. Chr. Hansen (fratr. Faget). Odense: 3928 Marius Jensen (Bogtrykker).

UDSLETTET

Nakskov: 3447 Ahlmann Mortensen (forsvunden).

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

DØDE

København: 645 Willy Jensen (Fraenckel).
Ringkøbing: 4336 Johs. V. Lindholt.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent og Afstempling af Kort finder Sted Fredag d. 3. Marts hos Kassereren, Nansensgade 50, St., fra 5—8. Billetter til Festen kan faas samtidig. Medlemmerne bedes agitere for Festen.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne."

Maskinsætter

(Linotype) antages. (Den afg. 10 Aar i Pladsen.) Skriftlig Henvendelse med vedl. Anbefalinger og Opgivelse af sidste Arbejdssted sendes under Billet mrkt. »43« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Forbundter,

1 Aars Uddannelse, ønskes paa et Akcidenstrykkeri, helst straks. Bill. mrkt. »47« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Akcidenstrykker,

helst 25—30 Aar, der selvstændig kan paatage sig alt forefaldende Arbejde, kan faa Plads.

I. M. Elmenhoff & Søns Bogtrykkeri,
Randers. (48)

Ung Typograf,

energisk og pligtopfyldende (25 Aar, gift), søger Plads straks som Annonce- eller Akcidenssætter. Billet mrkt. »44« til Ekspeditionskontoret.

En ugift, virkelig dygtig
Sætter-Trykker

kan faa en fast Plads i en sjællandsk Provinsby nær København. Billet mrkt. »45« med Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Trykkeri

til Salg. Billet mrkt. »42« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri-Materiale,

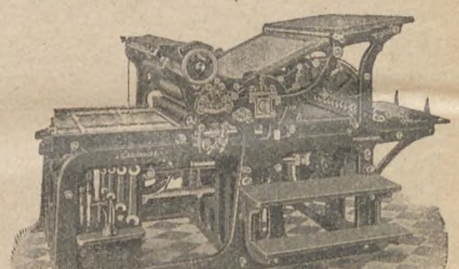
Skrifter, Reoler, Formbrædder, Maskine, og alt øvrigt Tilbehør til Bogtrykkeri, sælges meget billigt til kontant Køber. *Henvendelse maa ske snarest til Siegfr. Olsens Bogtrykkeri, Storehedinge.* (46)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 10. MARTS 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 7. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

UNDER LOCKOUTEN

Bogtrykker *Levison*, der har haft det sjældne Held at føre Faget ud i en Lockout, men hvis Resultat der nu indenfor Bogtrykkerne er delte Meninger om, har ganske naturligt begyndt at faa Skrupler. I en Artikel i »Berl. Tid.«, som nu gaar igen i »De grafiske Fag«, har han ladet sig interviewe, og paa Grundlag af et Referat fra Typografernes Generalforsamling den 19. Februar, hvori det hedder:

»Formanden, Jul. Samuelsen, redegjorde for de sidste Forhandlinger i Arbejdsgiverforeningen, under hvilke Forligsinstitutionens Forslag yderligere var forringet. Resultatet af Afstemningen maatte da ogsaa være givet, og den Enstemmighed, hvormed man havde forkastet det, viste en ægte og dyb Forstaaelse af, at et saadant Forslag kunde vi ikke modtage«,

søger han at lægge Skylden for Forkastelsen paa Jul. Samuelsen.

Der er nu dertil at bemærke, at ved Generalforsamlingen den 19. Februar *var* Forslaget forkastet, som det jo ogsaa fremgaar af Referatet. Forkastelsen var foregaaet den 11. Februar, efter at det nye Forligsmandsforslag var offenliggjort i »Typograf-Tidende« uden nogen som helst Kommentar hverken her eller paa Stemmesedlen eller paa noget Møde.

Men saa kan Samuelsens officielle Udtalelser den 19. Februar intet som helst have haft med *Afgørelsen* at skaffe, som altsaa fandt Sted ca. en halv Snes Dage i Forvejen.

Tilbage staar saa Udtalelsen af 19. Februar. Og ifølge denne skulde Forligsmandsforslaget af 8. Februar være en *Forringelse* af det første Forslag — altsaa af Forslaget af 3. Februar. Men Hr. Levison mener nu, at det sidste Forslag var en *Forbedring*. Og en Forbedring for Typograferne!

Det faktiske er imidlertid, at paa et Møde mellem Parterne i Tiden mellem de to Forslags Fremkomst benægtede Principalerne, at det i første Forslag foreslaaede Dyrtidstillæg gjaldt alle Bogtrykfagets Arbejdere. Dyrtidstillægget gjaldt saaledes hverken for de mandlige eller kvindelige Hjælpearbejdere — de skulde intet have. Men det staar der jo ikke et Muk om i Forligsforslaget, selv om Forligsmanden i en mundtlig Samtale med Jul. Schrøder nogle Dage senere skal have taget Forbehold med Hensyn til Kvinderne. Og Resultatet blev jo ogsaa, at disse sidste i det nye Forslag fik et noget mindre Dyrtidstillæg.

Men dernæst kommer Betalingen for Overarbejde.

I det første Forslag hed det næst efter de to første Timer à 25 pCt., at de hidtil gældende Regler forblev uforandrede. Dette vilde K. B. nu heller ikke anerkende. Og i det nye Forslag blev de hidtil gældende Regler ogsaa godt barberede og de to første Timer à 25 pCt. bibeholdt.

Vor Modpart argumenterede med, at Grundlaget for de allerede førte »Tarifforhandlinger« med Hensyn til Overarbejdsparagrafferne havde været at bringe alle disse ind under Fællesbestemmelserne, hvilket maatte nødvendiggøre et nyt og mere detailleret Forslag for Typograferne. Typograferne holdt paa, at Forudsætningerne for saadanne Fællesbestemmelser maatte være bristet ved Forligsmandens Forslag af 3. Februar, der udtrykkelig fastslaar de hidtil gældende Regler uforandrede i alle andre Tilfælde end for de første 2 Timer.

Og se: Forligsmanden følger Bogtrykkerne, der nok kan bruge de 2 Timer à 25 pCt. (Nytaarsnat tilbød K. B. os 50), men iøvrigt ikke de hidtil gældende Regler uforandrede, og giver i Forslag af 8. Februar de berømte 2 Timer og forandrer og forringer de hidtil gældende Regler for alt andet Overarbejde.

Dette vil Hr. Levison kalde at forbedre!

Sammenholder man de hidtil gældende Regler i Tarifens §§ 2, 42, 80, 81, 111 og 117 med Godtgørelserne i det 2det Forligsforslag, spejder man forgæves efter *Forbedringer*, men i de første 4 Paragraffer kan der paavises deciderede *Forringelser* — alt bortset fra de berømte 25 pCt.s-Timer.

For ifølge sin bedste Overbevisning at fremføre dette paa et Tidspunkt, da Tarif*forslaget* forlængst er forkastet og Typograferne udelukkede, angriber Hr. *Levison* offenlig Samuelsen. Den fine Mands Insinuationer er Samuelsen vist ligeglad med.

Men her har vi Hr. *Levison* lyslevende, som han er, og som han kendes.

Naar det gælder om at komme Sandheden kun saa nær som muligt, mærker man hans Naivitet. Rent kostelig virker det at læse, at naar det, som Hr. *Levison* lader »Berlingske Tidende« skrive om Formiddagen, nogle faa Timer efter er besvaret i »Ekstrabladet«, saa er det fordi, »Social-Demokraten« ikke har villet optage Svaret!

Hr. *Levisons* Opsats i »De grafiske Fag« kaldes til Orientering for Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer.

Velbekomme!

Til Orientering for *Faget* vil efter dette tjene, at de Betingelser, som i mindste Maal maa være nødvendige før eller siden for Samarbejdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, bliver tvivlsomme, saa længe Hr. *Levison* overhovedet spiller nogen Rolle.

***

»STORE« OG »SMAA«

I denne Tidsalder, hvor det mere end nogensinde er den enkeltes Velfærd, der sættes som Maal, er det kun naturligt og forstaaeligt, at de »smaa« rotter sig sammen for igennem deres Sammenhold og Fællesskab at forsøge at vorde mere eller mindre »store«. Maaske mange af dem har let ved at overse, at de mister en hel Del af deres Selvbestemmelse og Initiativ derved, at de bringer et Offer, som Sammenslutningens Styrke ikke formaar at erstatte. Men de *gør* det i hvert Fald; og Nøden driver dem dertil.

Der er næppe stort at bebrejde dem i den Anledning. —

Men paa den anden Side Svælget, dér hvor de »store« og »stærke« og »det private Initiativ« holder til og synes at høre hjemme, dér blev man ved Synet af Arbejdernes Sammenslutninger grebet af Uro og Bekymring og mangehaande Tanker. Da Musene dannede en Sammensværgelse, maatte ogsaa Løverne træde op. Det var jo *nødvendigt;* det var den bitre Nød, der drev dem til det! Ganske vist, *Organisationen* havde visse ubehagelige og mindre fordelagtige Ting i sit Følge: »Det private Initiativ» gik ad undas, den *enkeltes* Magt og Storhed betød mindre end før, nu, da det kom an paa »Stemmerne«. Den Kølle, der skulde knuse de »smaa«, den blev en Pind til de »store«s Ligkiste; man kendte ikke længer Forskel paa højre og venstre; man slog i Blinde; man vilde ramme *os* — men ramte *sig selv* værst!

Thi hvad der til en vis Grad fremmer Tingene for de »smaa«, det *hæmmer* dem i tilsvarende Grad for de »store«.

Det »Selvforsvar«, den betrængte danske Industri — med Hr. Langkjær i Spidsen — præsterer, er kun lidet indsigtsfuldt; det er usselt og smaatskaaret, det er taabeligt og kortsynet.

Det paastaas fra den Kant, at den typografiske Ledelse bestaar af »smaa Mænd«. En saadan Udtalelse minder alt for meget om »Skæven« og »Bjælken«; den kræver i og for sig ingen Kommentar. Men jeg tør nok sige, at de Herrer Ledere af »Arbejdsgiverforeningen« forekommer mig at være *mindre*, end de strængt taget har Lov til, og begrædeligt vilde det være, om ikke den typografiske Ledelse i det mindste viste sig stor nok overfor *saadanne* Modstandere.

Hvis jeg ikke følte mig tilfulde overbevist om, at Hr. Langkjær var den betrængte danske Industris inkarnerede (og stærblinde) Riddersmand, vilde jeg anbefale ham at tænke lidt over Indholdet af denne Artikel. *Viggo Nielsen.*

HR. CALUNDAN FORTÆLLER

Paa et Møde i Stege forleden fortalte Redaktøren af »Landmands-Tidende«, Hr. Calundan, ifølge »Sydsjællands Social-Demokrat« en lille interessant Historie om, at han forleden havde rejst sammen med en større jysk Bogtrykker. Denne havde betroet Hr. Calundan, at han en Gang havde været Socialdemokrat, men var derimod nu fuldblods Kapitalist. Han beskæftigede 12 til 15 Mand i sit Bogtrykkeri, og han og hans Meddirektør havde sidste Aar haft hver 40.000 Kr. i Udbytte af Forretningen, foruden normal Gage. Dette var opnaaet ved, at der, som Bogtrykkeren selv havde udtrykt sig, ikke var Spor af Konkurrence i Faget, idet den paagældende Mester-Organisation i hvert enkelt Tilfælde bestemte, hvem der skulde have Arbejdet og til hvilken Pris. —

Man vil heraf se, at Hr. Calundan er temmelig aabenmundet om, hvad der gaar i Svang indenfor den kapitalistiske Verden, hvor »Kræfternes frie Spil«, efter »de stærke Mænds« Opfattelse, er det eneste Middel til at fremkalde Prisfaldet — skriver »Sydsj. Social-Dem.«

Vi lader Hr. Calundans Fortælling gaa videre til Bogtrykkernes Overvejelse.

LOCKOUTEN

gaar sin sædvanlige Gang fra Dag til Dag. Paa fjerde Uge har Kollegerne været udelukkede i København, uden at der er sket nævneværdige Forandringer, siden Situationen dannede sig.

Rygterne svirrer og svirrer, hvilket maaske kan være meget naturligt under de ret ekseptionelle Forhold. Men vi advarer mod at fæste Lid til noget som helst af, hvad der fortælles. Om Udsigterne kan i Øjeblikket intet siges. Men det er tydeligt at skimte Offenlighedens mer eller mindre skjulte Ønske og Haab om Fred. Og jævnsides med dette iagttager man Forligsmandens langsomme, men formentlig sikre Arbejde for at føje det bristede sammen. Om det bliver i den store Situations Kølvand, eller om vi formaar at navigere vor egen Skude ad ene Vej maa staa hen.

Stillingen mellem vore udelukkede Kolleger er mønsterværdig. Ikke et Kny har der lydt, og alle Mand befinder sig i den tætsluttede Række. Man er fuldstændig klar over, at Situationen skal slides, og at en hurtig Afgørelse ikke behøver at være det samme som en ærefuld Afgørelse, end sige en Sejr. Det er kun i Fortrøstning om en saadan, at vi vil se hen til den Dag, da Vinkelhager og Hjul atter kommer i Gang.

Imellem Bogtrykkerne er Stemningen alt andet end lys og behagelig. De er rigtignok foreløbig blevne Ofrene for deres Ledelses ukloge Politik. Der er vist ikke én Bogtrykker — indenfor K. B. — uden at han sukker og sukker dybt under Trykket af den meningsløse Kamp, som Faget er ført ud i.

I Ro og Stilfærdighed vil Typograferne derfor afvente de Begivenheder, som én Gang — før eller siden — maa komme.

***

TIL DE ARBEJDENDE KOLLEGER I BOGSÆTTERIERNE

Paa Bladarbejdermødet den 26. Februar vedtoges det at forhøje Lockout-Bidraget til 33⅓% over 90 Kr., og denne Indbetaling har fundet Sted i samtlige Blade fra Fredag den 3. Marts. — Vi opfordrer derfor samtlige Kolleger i Bogtrykkerierne til at følge dette Eksempel, saaledes at der kan blive en ekstra Udbetaling til vore lockoutede Kammerater.

For Bladarbejdernes Sammenslutning:
Vald. Hansen.
O. Helsted. E. Jeppesen. S. Magnussen.
Carl Schnoor. Magnus Søndergaard.

BELGIEN

Som i de fleste andre Lande er ogsaa i Belgien reaktionære Kræfter i Bevægelse for at fratage Arbejderne 8-Timers Arbejdsdagens Velsignelse. Nogle styrer direkte mod sit Maal, andre søger at naa det ved *Overarbejde*. For at forhindre dette, har Typograf-Forbundet truffet en Overenskomst med Principalorganisationen af følgende Indhold:

Principalorganisationens Medlemmer kan af sit Personale forlange *52 Overarbejdstimer i et Aar* for at kunne udføre overordenlige Fordringer af Kunderne. Arbejdstidens Forlængelse maa ikke overskride to Timer pr. Dag. Overarbejde maa kun forlanges af dem, som har været beskæftiget i Forretningen i mindst tre Maaneder. Betalingen af disse Overarbejdstimer sker i Henhold til Lov om 8-Timers Arbejdsdagen. Regnskabsførelsen over ydede Overarbejdstimer skal for hver Principal ske særskilt efter de lovlige Bestemmelser. Arbejderorganisationen har til enhver Tid Ret til at faa Indblik i denne Regnskabsførelse gennem Syndikatskammeret. Fremvisning af Registret sker i Principalforbundets Lokale i Nærværelse af vedkommende Arbejdsgiver og en Principal- og en Arbejder-Repræsentant. Selvfølgelig maa Syndikatskammeret ikke lade vedkommende Register komme ud af sit Værge. Ved særskilt Fuldmagt kan Principalerne erholde Tilladelse til at forlange yderligere 12 Overarbejdstimer i Maanederne November og December. Denne Overenskomst er foreløbig og kan helt eller delvis falde bort ved den kollektilve Overenskomsts Udløb, det vil sige i Slutningen af Juni 1922.

NÆR OG FJÆRN

ANTON JENSEN træffes paa Kontoret Fredag Aften Kl. 5—6½ og Lørdag Middag Kl. 12—2 for Indbetaling af Sygekassekontingent for de udelukkede. Kontingentet bedes indbetalt paa Rød Liste.

GUTENBERG-KORETS KONCERT for de udelukkede blev over al Maade vellykket. Tilhørerne fik en fornøjelig Eftermiddag og kvitterede ved vældige Klapsalver.

Gutenberg-Koret fortjener oprigtig Tak for Arrangementet.

I SVERIGE opgøres de arbejdsløses Tal for Tiden til over 140.000.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Onsdag den 22. Februar paa »Kong Frederik« for at vælge ny Formand. Det derom nedsatte Udvalg indstillede at rette fornyet Henstilling til *H. P. Pedersen* om fortsat at fungere, men da han fastholdt helst at ville være fritaget, blev endelig efter en længere Forhandling Maskinsætter *Magnus Christensen* valgt. Generalforsamlingen udtalte enstemmig sin Tak til den afgaaede Formand for hans Arbejde i Foreningens Interesse, ligesom *Johan Gerdt* gav Udtryk for det gode Samarbejde gennem flere Aar.

Sluttelig diskuteredes den øjeblikkelige Situation — Arbejdsløshedsloven og Rimeligheden i at søge Kommuneskatten nedsat, begrundet paa vort høje Fagforeningskontingent, m. v., hvorefter Generalforsamlingen hævedes. *C. C.*

THISTED LÆRLINGEAFDELING

afholdt Lørdag den 25. Februar Generalforsamling paa »Grand Hotel«. Formanden, *Ingvard Jensen*, aflagde Regnskabet, der balancerede med 66 Kr. 80 Øre, og som enstemmigt godkendtes. Til Formand genvalgtes *Ingvard Jensen*. Til Bestyrelsen valgtes *Knud Bergquist, Johannes Fuglsang, Aksel Jensen* og *Laurits Larsen*. Til Revisorer valgtes *Henry Pedersen* og *Harald Jensen*. Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord. *K. B.*

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 1. Marts paa »Jernbanehotellet«. Anledningen var en Henvendelse fra et af Papirarbejderne ved Magle Mølle nedsat Udvalg, hvori man forlangte, at *samtlige Dagblade* (ogsaa socialdemokratiske) burde standses for at hjælpe Papirarbejderne i deres Kamp. Bestyrelsen havde holdt Møde med Papirarbejdernes Udvalg, og paa dette Møde var man enedes om at faa en Forhandling i Stand mellem Papirarbejdernes Udvalg og en af Dansk Typograf-Forbunds leende Mænd. I den Anledning var Forbundets Formand, *Jul. Schrøder*, ankommet, og *Formanden* bød ham Velkommen, hvorefter *L. Christiansen* valgtes til Dirigent. Formanden, *Chr. Jensen-Petersen*, aflagde Beretning fra Forhandlingen med Papirarbejderne og oplyste, at Schrøder havde haft en Forhandling med Papirarbejdernes Udvalg, og denne var for saa vidt faldet tilfredsstillende ud paa begge Sider.

Derefter fik *Jul. Schrøder* Ordet for en Beretning fra Lockoutens Forløb i København. Medlemmerne fik nu et interessant Foredrag at høre, og flere ser sikkert med andre Øjne paa Ledelsens Stilling overfor Lockouten i København efter disse Oplysninger. Efter Schrøders Foredrag fulgte en kort Diskussion, som resulterede i enstemmig Vedtagelse af følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds Næstved-Afdeling udtaler paa sin ekstraordinære Generalforsamling Onsdag den 1. Marts 1922, afholdt paa Foranledning af en Henvendelse fra Papirindustriarbejdernes Forbund, Næstved-Afdeling, hvor man opfordrer til at foranledige Arbejdet standset ved *samtlige* Dagblade, *at* man efter Forbundets Formand, Hr. Schrøders Oplysninger paa nærværende Møde ikke kan tage Ansvaret for Følgerne af at standse *samtlige* Dagblade, som Situationen foreligger, men anser det for givet, at vort Forbund efterkommer Opfordringen, naar den fremkommer fra De samv. Fagforbunds Side.«

Denne Resolution blev overrakt Papirarbejderne ved deres Møde Torsdag den 2. Marts.

REGNSKAB FOR OKTOBER KVARTAL 1921

	Indtægt												Udgift																Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasseunderstøttelse		Friv. Understøttelse		Reservefondsunderstøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	24	40	1986	95	276	50	»	»	1520	»	3807	85	22	75	969	»	996	»	1556	»	»	»	92	»	»	»	15	»	130	»	3780	75	27	10
Aalborg	70	89	8585	30	1209	»	»	»	2500	»	12365	19	59	25	2884	»	3314	»	3792	60	»	»	1376	»	»	»	63	50	800	»	12289	35	75	84
Aarhus	»	»	21342	95	2996	50	»	»	»	»	24339	45	53	75	5906	»	5459	»	1334	75	»	»	2867	»	400	»	141	50	8177	45	24339	45	»	»
Assens	25	»	717	»	100	»	»	»	200	»	1042	»	6	50	368	»	376	»	89	75	»	»	»	»	»	»	4	»	172	75	1017	»	25	»
Brønderslev	15	»	520	90	74	»	»	»	900	»	1509	90	37	50	328	»	288	»	415	50	»	»	»	»	»	»	5	»	420	90	1494	90	15	»
Esbjerg	»	»	3153	75	438	50	5	»	300	»	3897	25	64	»	1032	»	1100	»	191	67	»	»	168	»	»	»	15	»	1326	58	3897	25	»	»
Faaborg	35	20	863	55	122	»	»	»	»	»	1020	75	»	»	90	»	120	»	29	75	»	»	»	»	»	»	5	»	740	»	984	75	36	»
Fredericia	35	»	2220	70	306	50	»	»	700	»	3262	20	24	30	814	50	924	»	493	50	»	»	785	50	»	»	27	»	158	40	3227	20	35	»
Frederikshavn	48	86	1003	»	141	»	22	»	150	»	1364	86	42	»	57	»	112	»	395	50	»	»	»	»	»	»	»	»	700	»	1306	50	58	36
Grenaa	15	»	479	80	68	»	»	»	1155	30	1718	10	6	50	545	»	672	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	476	60	1703	10	15	»
Hadersley	»	»	2543	40	359	50	»	»	250	»	3152	90	22	50	756	50	832	»	854	50	»	»	412	»	»	»	21	»	254	40	3152	90	»	»
Haslev	41	70	368	20	52	»	»	»	»	»	461	90	»	»	»	»	»	»	46	75	»	»	»	»	»	»	»	»	400	»	446	75	15	15
Helsingør	35	»	1472	40	204	»	»	»	2980	85	4692	25	47	»	2273	»	2058	»	38	25	»	»	246	»	»	»	18	»	12	»	4692	25	»	»
Herning	12	01	1501	50	210	»	»	»	925	»	2648	51	64	50	427	»	528	»	731	50	»	»	230	»	»	»	10	»	650	»	2641	»	7	51
Hillerød	50	«	3576	70	497	»	»	»	»	»	4123	70	14	75	199	50	236	»	330	25	»	»	432	»	»	»	15	»	2850	»	4077	50	46	20
Hjørring	14	21	2033	80	283	50	»	»	300	»	2631	51	31	50	459	50	504	»	222	»	«	«	576	»	»	»	15	»	800	»	2608	»	23	51
Hobro	29	»	598	65	84	50	»	»	180	65	892	80	47	75	301	»	404	»	25	50	»	»	»	»	»	»	3	»	76	55	857	80	35	»
Holbæk	35	»	3734	65	525	50	»	»	»	»	4295	15	19	50	841	50	780	»	382	50	»	»	288	»	»	»	23	»	1925	65	4260	15	35	»
Holstebro	10	10	2249	55	318	»	»	»	233	60	2811	25	68	25	1032	50	1256	»	68	25	»	»	36	»	»	»	15	»	335	25	2811	25	»	»
Horsens	»	»	4855	80	674	50	»	»	402	10	5932	40	13	50	1224	50	1029	»	246	75	»	»	218	»	»	»	33	»	3167	65	5932	40	»	»
Kallundborg	35	»	1693	80	228	»	»	»	»	»	1956	80	23	75	149	50	204	»	42	50	»	»	280	»	»	»	»	»	1222	05	1921	80	35	»
Kolding	35	»	6097	»	855	»	750	»	»	»	7737	»	44	»	1428	50	1467	»	716	25	»	»	318	»	»	»	34	»	3694	25	7702	»	35	»
Korsør	15	»	582	20	78	»	»	»	»	»	675	20	55	50	»	»	44	»	51	»	»	»	81	«	»	»	7	50	421	20	660	20	15	»
Køge	23	75	1331	70	201	»	»	»	200	»	1756	45	6	»	392	50	266	»	762	25	»	»	»	»	»	»	9	50	305	20	1741	45	15	»
Lyngby	19	92	270	»	40	»	»	»	1625	»	1954	92	52	75	557	50	648	»	498	»	»	»	»	»	»	»	3	50	175	»	1934	75	20	17
Løgstør	35	»	229	05	33	»	»	»	491	35	788	40	7	»	294	»	344	»	47	»	»	»	»	»	»	»	1	50	59	90	753	40	35	»
Maribo	35	»	1097	90	155	50	»	»	»	»	1288	40	5	50	»	»	»	»	34	»	»	»	208	»	»	»	6	»	999	90	1253	40	35	»
Marstal	14	80	185	95	27	»	»	»	200	»	427	75	»	»	73	50	84	»	98	50	»	»	»	»	»	»	1	»	100	»	357	»	70	75
Middelfart	34	97	732	»	115	»	»	»	1300	»	2181	97	19	50	654	»	633	»	245	75	»	»	72	»	»	»	14	50	509	»	2147	75	34	22
Nakskov	35	»	2660	40	376	»	»	»	137	45	3208	85	25	25	502	»	576	»	106	75	»	»	559	»	»	»	15	»	1389	85	3173	85	35	»
Nyborg	30	56	1313	75	181	50	»	»	1025	»	2550	81	40	25	734	»	778	»	183	80	»	»	180	»	»	»	10	»	600	»	2526	05	24	76
Nykøbing F.	35	»	4160	90	587	50	»	»	200	»	4983	40	9	25	710	50	787	»	494	79	»	»	154	»	»	»	27	»	2765	»	4947	54	35	86
Nykøbing M.	50	»	1069	15	151	»	»	»	»	«	1270	15	16	75	231	»	256	»	128	50	»	»	98	»	»	»	7	»	482	90	1220	15	50	»
Næstved	35	»	4171	70	595	»	13	»	»	»	4814	70	15	50	514	50	616	»	120	25	»	»	1056	»	»	»	30	»	2427	45	4779	70	35	»
Odder	32	25	900	15	124	50	»	»	»	»	1056	90	6	50	109	»	124	»	88	50	»	»	»	»	»	»	5	50	690	»	1023	50	33	40
Odense	»	»	15993	25	2250	50	»	»	»	»	18243	75	76	75	2323	»	2496	»	1521	25	»	»	1803	»	»	»	102	»	9921	75	18243	75	»	»
Randers	1	06	6987	40	978	50	»	»	600	»	8566	96	16	25	2108	75	2168	»	1462	75	»	»	437	»	»	»	40	50	2300	»	8533	25	33	71
Ribe	6	30	766	95	107	»	»	»	150	»	1030	25	19	50	207	»	706	50	»	»	»	»	»	»	»	»	5	»	58	25	996	25	34	»
Ringkøbing	35	»	2217	20	312	»	»	»	»	»	2564	20	37	»	180	»	272	»	63	75	»	»	386	»	»	»	14	»	1576	45	2529	20	35	»
Ringsted	30	35	2191	»	300	»	»	»	200	»	2721	35	36	50	707	»	807	»	356	50	»	»	78	»	«	»	12	50	700	»	2697	50	23	85
Roskilde	»	»	3052	60	424	»	»	»	400	»	3876	60	46	»	761	50	805	»	744	»	»	»	50	»	«	»	»	»	1470	10	3876	60	»	»
Rudkøbing	15	«	1288	70	182	»	»	»	»	»	1485	70	16	»	212	»	153	50	63	75	»	»	234	»	»	»	12	»	779	45	1470	70	15	»
Rønne	30	81	2979	25	417	50	126	»	»	»	3553	56	»	»	977	50	1116	»	623	»	»	»	591	»	«	»	20	»	205	»	3532	50	21	06
Silkeborg	34	85	2801	10	392	»	»	»	200	»	3427	95	32	»	852	»	964	»	439	75	»	»	174	»	»	»	18	»	914	»	3393	75	34	20
Skanderborg	20	39	677	05	94	50	»	»	200	»	991	94	58	75	70	»	303	»	113	75	»	»	»	»	»	»	4	»	425	»	974	50	17	44
Skive	35	»	2766	35	387	»	»	»	554	85	3743	20	43	25	724	»	886	»	367	25	»	»	38	»	»	»	17	50	1632	20	3708	20	35	»
Slagelse	36	10	4367	90	609	50	»	»	300	»	5313	50	42	50	1287	»	1448	»	395	»	»	»	108	»	»	»	25	50	2000	»	5306	»	7	50
Stege	12	55	473	50	70	»	»	»	»	»	556	05	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	545	»	545	»	11	05
Struer	38	31	338	95	47	»	»	»	»	»	424	26	28	75	»	»	32	»	25	50	»	»	»	»	»	»	»	75	305	»	392	»	32	26
Stubbekøbing	33	07	472	25	65	»	»	»	»	»	570	32	15	50	»	»	12	»	68	50	»	»	»	»	»	»	2	»	440	»	538	»	32	32
Svendborg	27	98	3317	80	458	50	»	»	3550	»	7354	28	21	50	2819	50	3212	»	569	25	»	»	38	»	»	»	14	»	650	»	7324	25	30	03
Sønderborg	18	50	1403	55	198	50	«	»	»	»	1620	55	24	50	276	»	231	»	17	»	»	»	112	»	»	»	»	»	900	»	1560	50	60	05
Thisted	17	92	2148	55	300	50	»	»	225	»	2691	97	7	»	259	»	304	«	458	50	»	»	584	»	»	»	26	50	1025	»	2664	»	27	97
Tønder	9	90	1733	40	244	»	»	»	»	»	1987	30	9	75	94	50	120	»	530	75	»	»	336	»	«	»	11	»	875	»	1977	»	10	30
Varde	9	38	1152	10	161	50	»	»	»	»	1322	98	29	25	157	50	210	»	184	»	»	»	156	»	»	»	4	50	570	»	1311	25	11	73
Vejle	14	17	5453	30	765	»	»	»	»	»	6232	47	59	»	967	50	854	»	868	30	»	»	556	»	»	»	25	»	2890	»	6219	80	12	67
Viborg	35	»	2314	40	325	50	»	»	950	35	3625	25	97	»	1011	»	1210	»	792	50	»	»	205	»	»	»	15	50	259	25	3590	25	35	»
København	1424	26	155200	75	21778	50	916	»	25206	50	204526	01	1690	05	42853	75	46125	»	24528	16	»	»	16618	50	400	»	974	25	69857	33	203047	04	1478	97
	»	»	211567	95	30645	»	402	50	»	»	242615	45	193	25	92796	»	67417	62	»	»	»	»	19943	31	3400	»	717	60	58147	67	242615	45	»	»
	1424	26	366768	70	52423	50	1318	50	25206	50	447141	46	1883	30	135649	75	113542	62	24528	16	»	»	36561	81	3800	»	1691	85	128005	»	445662	49	1478	77

Efter et Par lokale Spørgsmaals Drøftelse, sluttede Generalforsamlingen, *der var besøgt af saa godt som alle Afdelingens Medlemmer*, med, at *Formanden* bad Schrøder overbringe Forretningsfører Karl Sørensen en Hilsen med Ønsket om god Bedring. (Tilslutning fra Medlemmerne).

M. P.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Protokollen oplæst og godkendt. — Formanden afgav en kort Beretning fra det afholdte Forbundsstyrelsesmøde. Til Efterretning. — I Anledning af en mod Krohns Bogtrykkeri ved Voldgiftsretten rejst Sag var der samme Dag indgaaet paa Forlig, som senere vilde fremkomme. Til Efterretning. — Fra et Dagblads Personale var indbragt et Spørgsmaal om Overarbejdsbetaling paa forlagt Arbejdstid. Sagen udsættes. — Meddelelse forelaa fra Kommunens Hjælpekasse om Udvidelse af den i forrige Efteraar iværksatte Brændselshjælp. Til Efterretning. — En Afskedigelsessag forelaa. Efter de foreliggende Omstændigheder henlægges Sagen og optages eventuelt senere. — Det vedtoges at offenliggøre i »Soc.-Dem.«, at Kontingent indbetales Lockout-Aftenen for indeværende Uge paa Kontoret. — En længere Række af Hvilende Ret-Sager og Anmodninger om Hjælp behandledes. — Derefter havde Lockout-Komitéen Møde.

Det er i Morgen Lørdag

Karnevalet afholdes i City Selskabslokaler Kl. 8—1.

Restbeholdningen af Billetterne sælges i Dag og i Morgen hos A. Andreasen, Vølundsgade 3, 4. Sal.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Frk. Magda Gede 8,60, Forbundskontorets Pers. (2. B.) 141,65, Provinsbladenes Stereotyperingsanst. 82,72, Frk. E. Nielsen 6,60, Frk. J. Jakobsen 2,40, Arthur Hansen 12,00, Johan Kryger 10,00, Frk. I. Sørensen 4,90, Frk. Karla Hansen 4,90, Frk. D. Nielsen 2,45, Kanstrup 11,00, Johs. Cramer 11,60, Frk. Klara Møller 5,20, Fru P. Lilja 5,20, Frk. A. Larsen 5,00, Frk. Ella Hansen 4,90, Carl Nielsen 8,00, Karl Lassen 10,60, Chr. Jørgensens Pers. 54,11, »H. P.« 87,20, Børsen & Folkets Avis' Pers. 339,00, Bærentzens Pers. 372,94, Svend Nielsen 20,15, Faktor V. Hansen 25,00, Henry Rasmussen 6,80, Frk. Ardén 2,60, Politikens Pers. (2. B.) 1212,60, Frk. E. Jensen 4,70, Frk. E. Mikkelsen 2,50, Frk. Carla Nielsen 5,20, Frk. E. Jensen 2,60, Frk. J. Johansen 2,60, P. Birch 8,60, H. Klein 8,10, Nationaltid.s Pers. 2166,80, M. Lauridsen 7,35, Frk. Ellen Larsen 5,30, Frk. Karen Andersen 5,30, Carl Hansen 11,00, Frk. Carla Andersen 5,30, Social-Dem.s Pers. 2182,00, Kandrup & Wunsch (1. B.) 127,40, I. P. Jensen (1. B.) 2,60, Normaltrykkeriet (1. B.) 74,40, Jørgensen & Bjerregaard (1. B.) 6,60, P. Hansen (1. B.) 238,20, Catos Pers. (1. B.) 7,65, Bordings Pers. (1. B.) 454,72, Chr. E. Jensen 10,00, Aage Hansen (1. B.) 100,60, Jarmers Pers. (1.-2. B.) 88,40, Furøs Pers. (1.-2. B.) 65,20, Andreasen & Lachmann (1.-2. B.) 15,00, Berg & Co. 10,00, Krigsministeriet (1.-2. B.) 52,80, Industritrykkeriet (1.-2. B.) 126,10, Løvgreens Pers. (1.-2. B.) 66,55, Ehbrecht (1. B.) 38,10, Rasmussen & Rugh (1. B.) 150,30, Martins Pers. 2. B.) 88,65, Kruckows Pers. (2. B.) 53,65, Johnsen & Co. (1.-2. B.) 105,20, Hohlenberg (1.-2. B.) 120,40, Paritas Pers. (1.-2. B.) 47,00, Dansk Andelstryk. (1.-2. B.) 602,05, Hoff (1.-2. B.) 38,40, Hans Jensen (1.-2. B.) 24,00, Heydes Pers. (2. B.) 35,90, Matzen (2. B.) 26,80, Spuhr & Siebuhr 77,40, Ehbrecht (2. B.) 38,50, Ugens Nyheder 56,83, Berl. Tid.s Pers. (2. B.) 2107,05, Fru Paula Lilja 2,60, Frk. Klara Møller 2,60, Frk. H. Crone (3. B.) 16,00, Frk. I. Mouritzen 4,22, Fru Caroline Larsen 4,22, Frk. Viola Holm 4,22, Frk. F. Jakobsen 2,40, Frk. A. Gustafsson 4,70, Fru K. Uhlott 7,80, Frk. Ingeborg Jensen 7,80, C. Sørensen 12,20, Ella Arnesen 2,35, Kaj Christiansen 22,00, Arthur Hansen 12,00, Charles Andersen 9,40, John Kryger 10,00, Karen Hansen 6,60, Johs. Petersen 12,33, Fru Bredahl 6,20, Carl Nielsen 8,00, Forbundskontorets Pers. (3. B.) 136,00, »Anonymt«

64,20, K. Lassen 10,60, A. Sørensen 10,20, Vald. Jørgensen 12,00, Carl Hansen 11,00, Svend Nielsson 13,40, Nørrebros Centraltr.s Pers. 285,00, Jernbanetrykkeriet (Aage Jensen, Wm. Rahn, A. Christoffersen, Sv. Gøtsche) 160,00, Københavns Pers. (3. B.) 1170,00, Politikens Pers. (3. B.) 1657,87, Adam Hansen 31,40, H. C. Rasmussen 24,60, Rath 23,00, Frk. Anna Christiansen 7,80, Frk. Lilly Hansen 7,80, Frk. Irma Johansen 2,60, Frk. Edith Jensen 2,60, Peter Birch 8,60, Frk. Esther Veidicksen 2,60, Aksel Hansen 28,20, Chr. Klein 8,10, Nationaltidendes Pers. (3. B.) 3130,61, Georg Rasmussen (1.-2. B.) 32,80, Hamburger & Langes Pers. (2. B.) 142,40, Schmidt & Magnussens Pers. (2. B.) 36,20, Ritzaus Pers. (2. B.) 71,95, Hansons Stempelfabrik (2. B.) 62,76, Brd. Marker (2. B.) 35,04, P. Christiansen (1.-2. B.) 7,05, Hafnias Pers. (2. B.) 168,20, Just Rasmussen (1.-2. B.) 5,10, Bøhms Pers. (2. B.) 91,90, Aage Hansens Pers. (2. B.) 92,50, Chr. E. Jensen (2. B.) 10,00, Oskar Johansen (2. B.) 21,00, Cato (2. B.) 7,65, Bordings Pers. (2. B.) 429,08, Jørgensen & Bjerregaards Pers. (2. B.) 6,60, Normaltrykkeriets Pers. (2. B.) 82,70, I. P. Jensen (2.-3. B.) 5,20, Kandrup & Wunsch (2. B.) 168,70, do. Rest fra 1. B. 17,00, Frelsens Hærs Pers. (2.-3. B.) 180,50, P. Hansens Pers. (2. B.) 277,80, Berg & Co. (2. B.) 5,00, Ludvig Petersen (2. B.) 20,00, Andreasen & Lachmann (2. B.) 12,50, Martins Pers. (3. B.) 73,55, Industritrykkeriets Pers. (3. B.) 88,00, »Ekstra« 12,00, Provinsbladenes Stereotyperingsanst. (3. B.) 88,72, Rasmussen & Rughs Pers. (2. B.) 183,60, Jarmers Pers. (3. B.) 37,80, Dansk Bogtrykkeri (Ch. Petersen) (1.-2. B.) 74,00, Vilhelm Hansen (2.-3. B.) 286,85, Kjellins Pers. (1.-3. B.) 78,00, L. Rolff (1.-3. B.) 27,00, Københavns Bogtr. (1.-3. B.) 72,00, Børsen & Folkets Avis' Pers. (2. B.) 486,00, Kruckow & Waldorfs Pers. (3. B.) 52,00, Brd. Jensen (1.-3. B.) 19,25, Emil Jakobsen (1.-3. B.) 119,10, Normaltrykkeriet (3. B.) 93,10, Bærentzens Pers. (3. B.) 453,02, Hoffs Pers. (3. B.) 37,40; tilsammen Kr. 23.169,74. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 32.321,79.*

København, 6. Marts 1922.

Laur. Jensen.

PROVINSERNE

Aarhus 4117,85, Fredericia 406,55, Nykøbing F. 712,00, Aalborg 1000,00, Rønne 567,00, Løgstør 48,80, Frederikshavn 177,60, Herning 225,10, Horsens 809,70, Svendborg 500,00, Nyborg 229,20, Skanderborg 160,70; tilsammen Kr. 8954,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 24.441,87.*

København, 7. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

TAK

Hjertelig Tak for al udvist Opmærksomhed i Anledning af vort Sølvbryllup.

Emil Frederiksen og Hustru.

Min hjerteligste Tak for al venlig Opmærksomhed paa min 80 Aars Fødselsdag.

Odense, Sdr. Boulevard 102.

L. Madsen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Chr. Petersen, udl. 3. 3. 22 hos Johan Lassen (arb. s. St.). Paal. Oda Dagmar Marie Andersen, udl. 1. 3. 22 hos Andersen & Krogh *(arbejdsløs).* 2945 Johannes Vedersø og Hustru Jensine (Syge- og Begravelseskassen). 6386 Hansens Hustru Agnes Kathrine. Hj.arb. Mogens Peter Theodor Jørgensen (Berl. Tid.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3839 Hans Madsen fra Aalborg (arbl.). 1236 Aksel Hansen fra Udlandet (arbl.). 7135 Henry Andersen fra Helsingør (Aage Hansen).

Aalborg: 3153 Hj. Berthelsen (arbl.). Faaborg: 3423 Svend Frantzen (arbl.). Holstebro: 6673 Daniel V. Jensen (arbl.). Kolding: 4402 Charles Andersen (Venstrebladet). Roskilde: 6619 Sv. G. Thomsen (Tidende) og 2452 Elly Schmidt (arbl.). Skive: 3478 Chr. Andersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3478 Chr. Andersen til Skive (arbl.).

Aalborg: 3839 Hans Madsen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 3039 Poul Pedersen til Haderslev. Holstebro: 6946 Siegfr. Mortensen til Varde i Pl. Køge: 3423 Svend Frantzen til Faaborg (arbl.). Løgstør: 3153 Hj. Bertelsen til Aalborg (arbl.). Næstved: 6619 Svend G. Thomsen til Roskilde i Pl. og 6465 Svend O. B. Dideriksen til Slagelse i Pl. Roskilde: 6673 D. V. Jensen til Holstebro (arbl.). Thisted: 3378 Karl Styrbech Jensen til Stege i Pl.

UDMELDTE

København: 2395 Ellen Larsen (fratr. Faget).

Aarhus: 3566 Jac. Vilh. Jensen (Bogtrykker). Frederikshavn: 6828 Thode Bruus (Faktor). Kolding: 6462 C. E. Hansen (Faktor).

DØD

København: 3264 Aksel Victor Larsen (Ihrich).

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Typograf

(24 Aar) *søger* Plads ved Akcidens eller Avis *snarest.* Tilbud i Billet mrkt. »49« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Trykkeri-Materiale,

Skrifter, Reoler, Formbrædder, Maskine, og alt øvrigt Tilbehør til Bogtrykkeri, sælges meget billigt til kontant Køber. *Henvendelse maa ske snarest til Siegfr. Olsens Bogtrykkeri, Storehedinge.* (46)

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

Chr. Thomsen
Lille Blegdamsvej Nr. 1
Telefon Nora 5241
leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.
Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende. (25)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Livsforsikring med eller uden Ubetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Sundbyøster Boulevard 4².
(22)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 17. MARTS 1922 XLIX AARGANG

KØBENHAVNS AFDELING

Laur. Jensen er syg. Under hans Sygdom er *Anton Jensen* indtil videre konstitueret som Kasserer. Til at inkassere Kontingent hos Inkassatorerne paa Trykkerierne er midlertidig ansat Typograf *Peter Jensen*. — Inkassatorerne anmodes venligst om at have Listerne i Orden, ligesom man bedes gøre Kvitteringsbogen i Orden til Underskrift. *Styrelsen.*

SITUATIONEN

Som Medlemmerne vil have set af Dagspressen, har Københavns Bogtrykkerforening efter at være gjort bekendt med Afstemningsresultatet i Forbundets københavnske Afdeling henvendt sig til Arbejdsgiverforeningen med Anmodning om Tilladelse til at udelukke samtlige Dagbladsarbejdere i København.

Resultatet af denne Henvendelse foreligger nu i en Skrivelse, der er tilsendt De samv. Fagforbund:

Efter at den mellem Styrelserne for Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund under 10de ds. vedtagne Overenskomst af sidstnævnte Forbunds Medlemmer er blevet forkastet, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at forsaavidt der ikke forinden maatte være opnaaet Enighed om en Ordning af Fagets Løn- og Arbejdsvilkaar, vil de ved de københavnske Dagblade beskæftigede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund fra og med Fredag den 31te Marts være at aflønne i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag af 3. Februar og 8. Marts.

Som det fremgaar af Skrivelsen, er det altsaa ikke lykkedes K. B. at faa Arbejdsgiverforeningen til at være sig følgagtig i en Dagblads-Lockout. Derimod har man vedtaget et Skridt, som tangerer stærkt imod Kapitalist-Syndikalisme og bekræfter den ofte i den senere Tid udtalte Sætning, at Bolshevismen nu er flyttet over i Arbejdsgivernes Lejr — efter at den har vist sig ubrugelig hos os.

Om Bogtrykkerne vil have mere Held i Benyttelsen af den Slags Metoder, vil Tiden vise. Det foretagne Skridt er efter vor Formening ganske i Strid med Septemberforliget og al Kotume i det kollektive Overenskomstforhold.

Sagen vil uopholdelig blive behandlet paa et Forretningsudvalgsmøde i vort Forbund, og det forunderlige Frigørelsesvarsel vil ganske sikkert blive indanket for Den faste Voldgiftsret.

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Forbundsstyrelsen afholdt i Onsdags Møde i København.

Formanden, *Jul. Schrøder*, aabnede Mødet og forklarede, at Grunden til Mødets Afholdelse var den Situation, der var skabt ved Københavns Afdelings Forkastelse af den Overenskomst, som Tarifkommissionen var enedes med K. B.s Ledelse om.

Jul. Samuelsen gjorde nærmere Rede for, hvad der var sket, og meddelte, at vi fra K. B. havde modtaget en Skrivelse, der blandt andet indeholdt følgende:

»Efter at Københavns Bogtrykkerforening er gjort bekendt med, at Dansk Typograf-Forbund den 13. ds. har forkastet Tarifkommissionens Forslag, tager Generalforsamlingen i Københavns Bogtrykkerforening i Dag Tarifkommissionens Redegørelse til Efterretning og paalægger Styrelsen overfor Arbejdsgiverforeningen at begære Lockout iværksat saavel overfor de i Dagbladene i København beskæftigede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund som overfor alle Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, der er beskæftigede hos Medlemmer af Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.«

Denne Resolution var paa Bogtrykkerforeningens Generalforsamling vedtaget med alle Stemmer mod én.

Det vedtoges sluttelig at give Forretningsudvalget Bemyndigelse til at træffe alle under Konfliktsituationen fornødne Foranstaltninger.

KOMMER FORLIGET?

Det er en lidt vanskelig Opgave at skulle skrive om den foreliggende Lockout-Situation i et Ugeblad. Thi Begivenhederne afløser hurtig hinanden, og Billedet forandres fra Dag til Dag.

I Begyndelsen af afvigte Uge var Luften fyldt med *Forligs-Stof*. Forligsmændene havde taget Listeskoene paa for at vejre Stillingen i de kæmpende Parters Hovedkvarter, og alle følte, at det bar mod Forlig. Ikke uden Grund mente man, at den Afgørelse, som Arbejdsnævnet og Indenrigsministeren havde truffet angaaende Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse under Lockouten, havde virket som en kold Straale paa de krigslystne Lockout-Herrers hede Hoveder.

Efter at Arbejdsgiverforeningen i Slutningen af Ugen havde holdt deres Generalforsamling, hvor Forligsmændenes nye Forslag var blevet forkastet »med alle Stemmer mod én«, syntes der at være foregaaet en Luftforandring. Nu var *Sprængstoffet* det fremherskende. Og Forkastelsen af Forligsforslaget efterfulgtes af nye frygtelige Trusler om nye Tusinders Udelukkelse fra Arbejdspladserne til April.

Imidlertid var Arbejdsgivernes Generalforsamling ikke mere umedgørlig, end at den overdrog sin Myndighed til Hovedbestyrelsen. Dette kunde opfattes saaledes, at Forkastelsen og Truslerne kun var en taktisk Manøvre, beregnet paa at paavirke Afstemningen paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Man er jo efterhaanden blevet vænnet til ikke at opfatte en Udtalelse altfor bogstavelig. Som Regel skal den forstaas lige modsat. Og der er da heller intet til Hinder for, at der — trods Arbejdsgivernes stærke Ord — i Løbet af faa Dage foreligger et Forslag, som fører til Kampens Afslutning.

DET FORKASTEDE FORSLAG

Det Forslag til Overenskomst, som den københavnske Tarifkommission var enedes med Bogtrykkerforeningens Ledelse om, har følgende Ordlyd:

Ved et Fællesmøde i Dag i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund enedes man paa Grundlag af Forslag til Tarif af 2. Februar 1922 om følgende Afgørelse af de tilbageværende Uoverensstemmelser mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund:

Der ydes som Dyrtidstillæg til Minimallønningerne til mandlige Arbejdere et Tillæg af 11 Kr. pr. Uge og til kvindelige Arbejdere et Tillæg af 7 Kr. pr. Uge.

Iøvrigt foretages følgende Ændringer og Tilføjelser til Tarifforslaget:

Til § 1 føjes som nyt Stykke »Ved Forlæggelse af Arbejdstiden skal denne være gennemgaaende«.

§ 2 »Ekstratimer« formuleres saaledes: »Betalingen for Overarbejde i de første 2 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør afgøres ved senere Forhandling mellem Parterne. Indtil der foreligger Resultat

af disse Forhandlinger, betales efter de hidtil gældende Satser, *50 pCt.* Overarbejde i de følgende 2 Timer betales med et Tillæg af 50 pCt. og herudover med 100 pCt.

Overarbejde for Haandsættere i Dagblade betales med 1 Kr. pr. Time før Kl. 12 Nat og 1 Kr. pr. ½ Time efter Kl. 12 Nat, foruden Satspris eller dennes Værdi. Skal Sætteren begynde henholdsvis før Kl. 7 eller Kl. 8 Morgen, betales et Tillæg af 50 pCt.

Indkaldes en Sætter til Arbejde før eller efter den i Helligdagsloven forbudte Tid, betales det ekstra med 3 Kr. for at møde samt 2 Kr. pr. ½ Time og iøvrigt ordinær Betaling. Helligdage regnes fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 næste Morgen.

Overarbejde for Maskinsættere betales med 50 pCt. til Kl. 11 og 100 pCt. til Kl. 2. Derefter ekstra med 1 Kr. pr. Time.

Hellig- og Søndagsarbejde for Maskinsættere i Avissætterier godtgøres efter Reglerne for Haandsættere i Dagbladene.

Til alle Overarbejds- og Helligdagstimer ydes 1/48 af det almindelige, ugentlige Dyrtidstillæg forhøjet med Procentsatsen for paagældende Time.«

Iøvrigt som Tarifforslaget.

§ 5: Som nyt Stykke tilføjes i Slutningen af Paragraffen den gamle Tarifs § 5 sidste Stykke.

§ 75 ændres til »Blandet Sats godgøres paa Monotype pr. Blanding ved C-Borde med 40 Bogstaver for de første 100 Blandinger paa Arket og for Resten med 20 Bogstaver. Ved D-Borde med det halve, altsaa henholdsvis 20 og 10 Bogstaver.

For iblandede enkelte Bogstaver, Tal eller Tegn regnes kun Halvdelen af foranstaaende Satser. Enkelte hyppigt forekommende halve Blandinger godtgøres ikke.

Ved »blandet Sats« forstaas det i Haandsættertariffens § 19 2. Stk. angivne.

Paa Side 32 ændres 2. Stk. til: »Alle nuværende, personlige Tillæg nedsættes med 20 pCt.«

Ovenstaaende indgaas under Forbehold af de respektive Organisationers Sanktion, og naar Vedtagelse foreligger, hæves Lockouten, og Arbejdet genoptages.

Parterne er enige om, at der ikke fra nogen af Siderne maa finde nogen Art af Fortrædigelse Sted som Følge af Forhold, der staar i Forbindelse med Konflikten.

København, 10. Marts 1922.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
Vilh. Nygaard.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
Wreschner.

For Københavns Bogtrykkerforening:
E. Levison.

For Dansk Typograf-Forbund:
Jul. Samuelsen.

ALFRED JOHAN DAHLQUIST

8. DECBR. 1849 — 8. MARTS 1922

—

Onsdag den 8. Marts døde *Alfred Dahlquist*, »Den typografiske Trykkerforening«s Æresmedlem. Han var denne Forenings Stifter og dens Formand i den første Række vanskelige Aar, da Arbejderne skulde vækkes til Selvstændighed og Forstaaelse af Organisationens Kraft. Det var i de Tider, da Arbejderne var meget konservative. Dahlquist selv var den Gang ogsaa konservativ, men han var opfyldt af den Følelse, at han skyldte sine Kammerater alt, hvad han kunde udrette. Han samlede Trykkerne, fulgte med Udviklingen og førte dem fremad, fast og sikkert.

Indtil 1892 var de danske Typografer delt i 4 Foreninger: Dansk typografisk Forening i Provinserne og de 3 københavnske: Den typografiske Forening, Ny typografisk Forening og Den typografiske Trykkerforening. Ved Sammenslutningen i 1892 faldt Ny typografisk Forening fra, mens Dahlquist førte Trykkerne ind i Forbundet og dermed i De samvirkende Fagforbund.

Dahlquist var aldrig stærk af Helbred. Han pønsede derfor paa at trække sig tilbage fra den ulønnede Formandsplads, men tog først sin Afsked, da han følte sig sikker paa i sin unge Ven og Kampfælle, Lauritz Jensen, at have fundet en Mand, som kunde føre hans kære Trykkerforening videre. Han arbejdede hos Thiele. I 43 Aar stod han ved sin gamle Maskine. »Vi to, min Presse og jeg, har gensidigt slidt hinanden op i det lange Tidsrum,« skrev han til en Ven, da Helbredet for nogle Aar siden tvang ham til at forlade sin Plads. Nedbrudt og skrantende, men oprejst i Følelsen af at have gjort sin Pligt mod sin Forening og sit Arbejde, mod Kammeraterne og Maskinen, henlevede han sine sidste Aar ved Hjælp af en ugenlig Understøttelse paa 7 Kroner fra det Thiele'ske Bogtrykkeris Pensionskasse, som han i mange Aar havde bidraget til, samt ved Hjælp fra Foreningen og af Alderdomsunderstøttelse. Men han satte en Ære i »at klare Pynten« og gjorde dette til det sidste.

Dahlquist efterlader sig Hustru og 3 voksne Børn, to Døtre og en Søn, der er Massør. Hans Begravelse fandt Sted i Søndags paa Katolsk Kirkegaard ved Vestre Kirkegaard. Her var hans Forenings Fane og Guttenberg-Banneret plantet ved Baaren, hvor sørgeklædte Odd Fellow-Brødre paraderede som Æresvagt. I det store Følge bemærkedes mange gamle Venner og Kolleger. Præsten, Pastor Nørfelt fra Eliaskirken, sagde et sandt Ord om ham: Han var en gammel Hædersmand.

BREVE FRA AMERIKA

Fra Typograf *C. A. Svensson.*

—

Brooklyn, 28./11. 1920.

Vi har det alle godt! Og jeg arbejder paa det samme Sted, hvor jeg har været de sidste 8 Maaneder.

Vi har endnu ikke truffet Overenskomst med Bogtrykkerne. Vi arbejder endnu under Fjoraarets Prisliste. Spørgsmaalet om Forhøjelse af Lønnen er imidlertid i Hænderne paa en *arbitrator*, d. v. s. under *arbitration* (Voldgift), og vi venter Afgørelsen i Løbet af et Par Uger. — —

Brooklyn, 30./5. 1921.

Først skal jeg omtale Arbejdsforholdene lidt — her i New York og i Amerika. »Arbitrationen« bestemte, at vor Løn fra og med Oktober 1920 skulde forhøjes med 5 Dollars i Ugen — fra 45 til 50 Dollars for 48 Timers ugenligt Arbejde. Denne Beslutning toges Ugen mellem Jul og Nytaar. Den første Uge i Aar betaltes 50 Doll., og efter den anden Uge begyndte vi at erholde vort *»back pay«*, til vi har erholdt det fulde Beløb, vi havde at fordre fra 1. Oktober 1920. Den 1. Maj i Aar indførtes 44 Timers Arbejdstid i Ugen med Bibeholdelsen af samme Løn (50 Doll.). Saa nu har vi erholdt, hvad vi gik ud i *»varation«* (Strejke) for i Oktober 1919. Og New York er nu *100 % »50—44«*, d. v. s. alle Trykkerier tilhørende *»Nr. 6«* (Organisationens Nr.) er gaaet ind paa Vilkaarene om 50 Doll. Ugeløn og 44 Timers ugenlig Arbejdstid. Vor Aftale rækker dog ikke længere end til 1. Oktober i Aar — og siden er der Udsigt til Nedsættelse i Lønnen.

Paa en hel Del større Pladser her i Landet er der Strejke i Anledning af 44-Timers Arbejdsdagen. Der findes mellem 4—5000 strejkende Typografer i Landet.

I April Maaned betalte vi 5 % af vor Løn til Strejkefonden. Siden den 2. Maj betaler vi ialt 11½ % om Ugen dertil samt 1,10 Doll. i Maaneden i Kontingent, — saa det bliver jo til en Del i Afgifter til vor Organisation. —

— — — Paa medfølgende Fotografi ser du mine Børn. Min Søn, Louis, skal som Chauffør gøre en Udflugt med Søstrene med min »flivvor« (Ford-Bil). Den benyttede jeg stadig til at køre til og fra Strejkemoderne i, medens vi havde Strejke, — dette er vel næsten utænkeligt i Danmark eller Sverige. — — —

Paa Tale om forøgede Udgifter kan jeg nævne, at Prisen paa Vand i Huset (Brevskriveren har sit eget Hus. *Overs.*) er steget med 100 %, Gas med 12 %. Stenkullene, jeg i Fjor købte for mit Vinterbehov, kostede 16,25 Doll. pr. Ton (Aaret forud betalte jeg 8 Doll. og før Krigen 6—7 Doll. pr. Ton). Skatten paa mit Hus er forøget fra 50 Doll. i Fjor til 80 Doll. i Aar. Desuden maa jo alle betale Indkomstskat. I Fjor var min Skat 8,65 Doll. Huslejen her er forhøjet fra 100—400 % — og der findes ingen Lejligheder at faa. Saa Forholdene her i Landet er alt andet end gode. I mange Fag nedsættes Lønnen, særlig for Industriarbejdere. Og hertil kommer en vældig Arbejdsløshed. I Særdeleshed gaar Huslejen op, — men Madvarer gaar næsten ikke ned i Pris. Store Strejker har vi og flere ventes der.

— — — Hvis du nogensinde træffer Vennerne *Victor Petersen* og *Peter Lauritzen* saa hils dem venligt fra mig.

Brooklyn, 27./11. 1921.

Sidst jeg skrev, talte jeg lidt om, at vi stod overfor et nyt Tarifforslag. Vor Organisation (Nr. 6) fordrede 5 Doll. Paalæg, og Bogtrykkerne vilde nedsætte Lønnen med 10 Doll. i Ugen. Spørgsmaalet overgik sluttelig til Voldgiftsdomstolen, og vi venter hver Dag, at Dommen skal falde. Den nye Tarif skal træde i Kraft den første Uge i December.

Vi har endnu stor Arbejdsløshed, ogsaa indenfor vort Fag. Desuden har vi siden den 1. April haft en ugenlig Uddebitering af 11½ % af vor Ugeløn. Dette er selvfølgelig noget, der mærkes, i Særdeleshed hvor der er mange Børn.

Brooklyn, 8./1. 1922.

Vi har den herligste Vinter. Ingen videre Kulde og ingen Sne. — Arbejdsforholdene indenfor Faget er noget forbedret, skønt Arbejdsløsheden i sin Helhed er stor. Vi har endnu indenfor Typografforbundet her i Landet Strejke i omtrent 200 Lokalafdelinger med omtrent 8000 Medlemmer i Strejke for Indførelsen af 44-Timers Arbejdsdagen. Som jeg vist forud har nævnt, er vi her i New York indgaaet paa en ny Tarif — 44 Aarbejdstimer i Ugen med en Ugeløn af 50 Dollers. Den gælder til 1. Oktober 1923.

C. A. Svensson.

TYPOGRAFERNES INTERNATIONALE

SEKRETARIATSKOMMISSIONENS MØDE DEN 22. FEBRUAR

—

Fra Norsk Centralforening for Bogtrykkere forelaa Spørgsmaal om, hvorledes denne skulde forholde sig overfor det internationale Bogtrykker-Sekretariat ved en eventuel Indmeldelse i Moskva-Internationale af de norske Arbejderes faglige Landssammenslutning, hvoraf man var Medlem. Kommissionen forstod fuldt ud de norske Kollegers Stilling, men maatte i denne Sag henholde sig til den i Wien vedtagne Resolution.

Dansk Typograf-Forbund meddelte, at der fra den 15. Februar var erklæret Lockout overfor de danske Arbejderorganisationer, og at denne omfattede ca. 200.000 Arbejdere, deriblandt Flertallet af de københavnske Kolleger. De paa Dagbladene arbejdende Kolleger og Provinskollegerne arbejdede videre paa de gamle Betingel-

ser. Kommissionen udtalte sin fulde Sympati overfor de udelukkede og tilsagde dem i Nødstilfælde materiel Støtte.

Forbundet af grafiske Arbejdere i Jugoslavien gav Meddelelse om, at Tarifbevægelsen var afsluttet med et godt Resultat. Samtidig erklæredes, at Afspærringen for Tilgang til Landet var ophævet.

Fra den polske Sammenslutning af Bogtrykarbejdere forelaa Anmodning om Optagelse i Typografernes Internationale. Optagelsen vedtoges, da alle Forudbetingelser var til Stede.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 12. Marts Kl. 10½ i Odd Fellow-Palæet, Bredgade 28.

Dagsorden: Forslag til Overenskomst. Til Dirigent valgtes *Emil Frederiksen*, til Sekretær *O. Lundin*.

Formanden, *Jul. Samuelsen*, begyndte med at udtale, at vi paa sidste Generalforsamling var blevet enige om, at den Situation, vi var inde i, skulde slides igennem, og den fulgte Taktik havde da ogsaa bevirket, at Bogtrykkerne nu var forhandlingsvenlige. Der havde været ført en Del Forhandlinger med forskellige Faktorer, der ikke vilde forlade Arbejdet, men det havde ikke været muligt at faa dem til at indse det forkerte i deres Optræden. Hvis vi havde Magt som Agt, skulde disse Folk aldrig tilbage til deres Pladser. Fabriksinspektøren var skredet ind forskellige Steder, hvor mindreaarige Lærlinge var beskæftiget ved Maskiner, hvor de ikke maatte benyttes. Saa heri et Bevis for, at Autoriteterne var mere fordomsfri i disse Spørgsmaal end vore Modstandere. Trykkeriarbejderne havde faaet Paalæg om ikke at røre Papiret, før det laa paa de Steder, hvor de til daglig skulde hente det. Omtalte dernæst Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen, der tilsidst havde ført til, at Dyrtidstillægget forhøjedes med 5 Kr., og de gamle Overarbejdssatser var i det væsentlige erobret tilbage. At Spørgsmaalet om Overarbejdsbetalingen for de 2 første Timer udskydes til senere Forhandling, var kun en formel Bemærkning — det faktiske var, at vi havde 50 pCt., og heri skulde der ikke ske nogen Ændring. Derimod skulde der fremdeles trækkes 20 pCt. af de personlige Tillæg. Forklarede, hvorledes Afstemningen skulde foregaa, for at den kunde være tilendebragt Mandag Aften. Forslaget vil blive upaavirket af hele den øvrige Situation. Anbefalede paa Styrelsens og Forhandlingsudvalgets Vegne at vedtage Forslaget, da vi derved kom mere ærefuldt tilbage end mange andre, der havde været ude i Lockout. — *Hellberg* fandt, at Anbefalingen i Dag stod i daarligt Forhold til de mange stærke Ord paa sidste Generalforsamling. Spurgte Samuelsen, om han mente, saafremt alle de øvrige Fag blev tvunget til en Nedgang i Overarbejdsbetalingen, at *vi* da kunde holdes udenfor. Forslaget, der blev budt os Nytaarsnat, var kun 62 Øre daarligere end det foreliggende, og det afviste vi som ganske uantageligt. Forstod ikke, at vi skulde foregribe Begivenhedernes Gang ved at vedtage denne Maskering af Overarbejdsbetalingen. Vi havde været de første til at gennemføre 8-Timers Dagen og skulde derfor ikke gerne være de første til at svigte i et saadant Principspørgsmaal. Vi kunde ikke leve blot nogenlunde anstændigt for de Lønninger, der her blev budt os. Vi bør derfor afvise Forslaget og vente og se, hvilke Modforholdsregler De samv. Fagforbund vil tage paa Generalforsamlingen. — Frk. *Crone* mente ikke, Talen var om, hvad vi kunde leve for, men om vi var i Stand til at gennemføre noget bedre end det foreliggende. Der er ingen, der vil benægte, at Forslaget indeholder store Forringelser af vor gamle Tarif, men det maatte ses i Forhold til, hvad andre Arbejdere havde maattet aflevere. Men selv om vi vedtog dette, hvad hun vilde anbefale, stod vi selvfølgelig sammen med den øvrige Arbejderklasse. — *Harald Nielsen* angreb skarpt Arbejdernes Ledere, dog mente han, vore Forhandlere havde gjort, hvad de kunde. Havde ikke nogen Tiltro til Pristallet. Hvad hjælper det os, at Priserne paa Silkestrømper og Automilringe falder. Anbefalede at forkaste. — *Tverskou:* Det er jo første Gang, et Forhandlingsudvalg kommer tilbage med Forringelser. Var en Tilhænger af, at De samv. Fagforbund straks havde erklæret Generalstrejke. Men som de danske Arbejdere var, troede han ikke, de kunde gennemføre en Masseaktion. Anbefalede at stemme for Forslaget, det var ikke godt, men det bedste, vi kunde opnaa. — *Schrøder* stod ganske frit overfor Forslaget, da han ikke havde deltaget i Forhandlingerne. Det glædede ham, at Typografferne var ved godt Mod. Forsvarede den Taktik, der var ført. Angreb stærkt den Fløj, der altid var i Opposition. Da vi gik i Kamp, var der ikke en eneste Mislyd, haabede det fremdeles vilde være saaledes. Var ikke bange for Bestemmelsen om Betalingen for de to Overarbejdstimer. Skulde ikke agere Profet, men hvis vi skulde føre Kampen en Maaned endnu for en Daler, troede han ikke, det kunde betale sig. Efter et Aars Uro i vort Fag trænger vi til Ro og Arbejde. Vilde derfor anbefale at vedtage Forslaget. — Her vedtoges Afslutning med de indtegnede Talere, som kun fik en derefter følgende 3 Minutters Taletid. — *Weilstrup* vilde have foreslaaet en Resolution, hvori Lockoutbidragene forhøjedes fra 20 til 33⅓ pCt. og 50 pCt. af Overarbejde. Da Resolutionen imidlertid var indleveret for sent, kunde den ikke behandles. — Efter Bemærkninger af *Nielsson, Søndergaard, Samuelsen*, som beklagede, at et Tarifkommissionsmedlem, nemlig Hellberg, bibragte Medlemmerne et urigtigt Billede af Sagerne trods bedre Vidende, *Aage Jensen, Carl F. Hansen, Carl Schmidt, W. Møller* og *Alfred Petersen* sluttede Generalforsamlingen.

UNDERSTØTTELSESKASSEN FOR ENKER OG EFTERLADTE

holdt Søndag den 26. Februar ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22. Formanden, *J. Larsen*, bød Velkommen. Dirigent: *P. Nordlunde*. Sekretær: *C. O. Petersen*.

Formanden beklagede, at Beretning og Regnskab ikke var blevet tilsendt Medlemmerne; dette skyldtes Bogtrykkeren, der ikke havde faaet det færdigt til Trods for, at det var indleveret til denne i god Tid. — Efter Forslag af *P. Nordlunde* vedtoges det at udsætte Generalforsamlingen, indtil Beretning og Regnskab forelaa trykt.

Formanden gav dog et lille Overblik over Kassens Virksomhed i det forløbne Aar samt meddelte, at der var indkommet en Lovændring, som nu vilde komme til Behandling paa den udsatte Generalforsamling.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG

og Typografernes Hjælpekasse afholdt 28. Februar ordinær Generalforsamling. *Formanden* aabnede Mødet med en Tak til Medlemmerne for udvist Opmærksomhed ved hans Sølvbryllup, hvorefter han oplæste Regnskaberne for 1921 og sluttede med at bemærke, at vel udviste Regnskaberne en god Formuefremgang i det forløbne Aar, men 1922 var ikke begyndt under saa gode Forhold, idet der i Aarets to første Maaneder af Sygekassen var udbetalt 300 Kr. mere i Dagpenge end i hele Aaret 1921; tilmed skulde Reservefonden fremtidig være lig Gennemsnittet af de tre sidste Aars Bruttoudgift, hvad der nødvendigggjorde en større Henlæggelse til denne.

Efter at Regnskaberne var godkendt og Beretning for det forløbne Aar aflagt, stillede *Lars Pedersen* paa Bestyrelsens Vegne Forslag om at yde Formanden et Gratiale paa 100 Kr., hvilket vedtoges.

Til Bestyrelsen genvalgtes *S. P. Petersen, M. Wadum* og *B. Nielsen* og nyvalgtes *N. P. Sørensen* med *Aage Svendsen* og *Axel Nielsen* som Suppleanter. Som Revisor genvalgtes *Emil Eskildsen* med *H. C. Aandersen* som Suppleant. Til Formand genvalgtes *B. Nielsen*.

Det vedtoges at tiltræde den mellem Dansk Tandlægeforening og Sygekassernes Centralforening afsluttede Overenskomst.

Et Andragende fra Dansk Blindesamfund henlagdes.

Under Eventuelt kritiserede *P. Abrahamsen* et af Bestyrelsen udsendt Cirkulære, hvilket gav Anledning til en længere Diskussion, der først sluttede henad Midnat. *C. F. C.*

NÆR OG FJÆRN

50 AARS JUBILÆUM. Randers Typografers Nestor, *A. Westermann*, kan Fredag den 17. Marts se tilbage paa 50 Aars Virksomhed som Typograf paa »Randers Amtsavis«.

W. er født i Assens 1849 og blev udlært som Typograf i Svendborg i 1867, hvortil Faderen, Toldassistent, Kammerraad W., var bleven forflyttet. Han arbejdede derefter i Bordings Bogtrykkeri i København og senere paa »Middelfart Avis«, »Fredericia Avis« og paa »Freja« i Aabenraa og kom i 1870 til Rasmussens Bogtrykkeri i Randers, hvor han arbejdede, til han den 17. Marts 1872 tiltraadte sin nuværende Plads i Amtsavisens Trykkeri.

W. vil særlig huskes blandt Landets ældre Typografer som Medstifter af »Jyllands typografiske Forening« i 1880 og som Lokalformand og Repræsentant for Randers Afdelingen i en længere Aarrække.

Naar Arbejdskammeraterne og Kollegerne i Randers paa Festdagen siger vor gamle Kollega Tak for mange Aars godt Samarbejde og paa forskellig Maade giver Udtryk for den Agtelse, alle nærer for ham, er der ingen Tvivl om, at ogsaa mange udenfor Randers, som gennem Aarene har lært at kende og skatte Westermanns retlinede og noble Karakter, vil føje deres Ønsker til vore, at han endnu en Del Aar maa kunne færdes glad og tilfreds blandt Kolleger, Slægt og Venner. *S.*

ET JUBILÆUM. Vor kendte Kollega *L. Chr. Nielsen*, Svendborg, kan den 23. Marts fejre sit 40aarige Jubilæum som Typograf. Skønt L. Chr. Nielsen er fyldt 58 Aar, er han endnu i Besiddelse af sin fulde Arbejdsevne og en usvækket Interesse for den grafiske Kunst.

NAVNEFORANDRING. Vor Kollega Søren Thomsen, f. i Aarhus, har erholdt Navneforandring til *Hammerbøl*.

LIVSFORSIKRINGSPRÆMIE til Arbejdernes Livsforsikring kan af de udelukkede betales paa Forbundskontoret hos Anton Jensen eller paa Hovedkontoret, Dosseringen 4. — Forsikringsmærker kan ogsaa rekvireres hos den nye Inkassator, Hr. Peter Jensen.

EN HILSEN. Malmö typografiska förening samlad till möte sänder eder sin hälsning med önskan om fremgång i eder kamp, ni kämpa även för oss. *Görloff.*

NOGLE TAL. Ifølge en i Slutningen af Februar foretagen Opgørelse var der indenfor vort Fag her i Landet 2690 arbejdende Medlemmer, 1419 lockoutede og 1080 arbejdsløse.

TIL OMSTAAENDE AMERIKA-BREVE kan vi oplyse, at disse er sendt til vor Kollega *L. Chr. Nielsen* i Svendborg, der stadig korresponderer med Brevskriveren, og som velvilligst har overladt os dem til Offenliggørelse i »Typ.-Tid.« efter at have oversat dem til dansk. Brevskriveren, Typograf *C. A. Svensson*, rejste i 1892 til Amerika fra Malmø, hvor han indenfor Arbejderbevægelsen var en kendt Personlighed. Ogsaa blandt den Tids københavnske Kolleger var han velkendt og meget afholdt. — Vi har ment, at disse Uddrag af Privatbrevene, vi omstaaende gengiver, just nu har Interesse ogsaa for danske Kolleger.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Berl. Tidende (3. B.) 2512,92, Social-Demokraten (3. B.) 2942,00, Frk. Henriette Bengtsen 2,35, Fru Kirsten Nielsen 5,20, Orla Hansen 8,70, Frk. Marie Jensen 10,00, Frk. Edith Andersen 4,70, Frk. J. Jacobsen 2,40, Frk. Ingeborg Jensen 2,60, Frk. Anna Jans 6,10, Frk. Ella Arnesen 2,35, Axel Hansen 9,40, Frk. Karen Hansen 6,60, Fru Kirsten Nielsen 5,20, Arthur Hansen 12,00, John Krüger 10,00, Poul Ovesen 13,60, Frk. Klara Møller 2,60, Fru Ella Hansen 4,90, Fru Edith Rasmussen 5,20, Fru Martha Winther 17,60, Forbundskontorets Personale 236,00, Rath 23,00, Svend Nielsson 13,40, Karl Lassen 10,60, Schlegel 9,00, V. Hansen 25,00, Hamburger & Lange (3. B.) 134,50, Oscar Johansen (3. B.) 21,00, Bøhm (3. B.)

91,90, Schmidt & Magnussen (3. B.) 48,20, Matzen (3. B.) 38,00, Ritzau (3. B.) 71,87, Heyde (3. B.) 36,00, Hansons Stempelfabrik (3. B.) 62,76, Spuhr & Siebuhr (3. B.) 82,40, Marker (3. B.) 35,04, Hafnia (3. B.) 129,00, Bording 425,14, Rugh & Rasmussen (3. B.) 155,40, Chr. E. Jensen (3. B.) 10,00, Provinsbladenes Andelsselskab (4. B.) 88,72, Aage Hansen (3. B.) 100,60, Furø & Haagensen (3. B.) 32,60, Cato (3. B.) 7,65, Kandrup & Wunsch (3. B.) 182,00, Andreasen & Lachmann (4. B.) 10,00, Berg & Co. 5,00, Athenes Pers. (1.-4. B.) 49,00, Industritrykkeriet (4. B.) 87,20, Løvgreen (3.-4. B.) 159,15, Johnsen & Co. (3.-4. B.) 135,20, Adam Hansen (3. B.) 24,60, Henry Rasmussen (3. B.) 24,60, Nørrebros Centraltrykkeri (4. B.) 256,60, Kaj Hansen 18,00, Helge Andersen 18,00, »Børsen« og »Folkets Avis«s Pers. (3. B.) 433,00, Georg Rasmussen (3.-4. B.) 36,40, Irma Jacobsen 2,60, Edith Jensen 2,60, Krigsministeriet (3.-4. B.) 59,30, Martin (4. B.) 73,55, Chr. Klein 8,10, Normaltrykkeriet (4. B.) 105,10, Bærentzens Pers. 532,41, Peter Birch 8,60, Chr. Jørgensens Pers. (3.-4. B.) 104,42, Nationaltidendes Pers. (4. B.) 2971,40, Social-Demokratens Pers. (4. B.) 3020,00, Politikens Pers. (4. B.) 1698,77, Berlingske Tidendes Pers. (4. B.) 2535,12; tilsammen Kr. 20.034,82. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 53.356,61.*

København, 14. Marts 1922.

Anton Jensen.

PROVINSERNE

Hjørring 334,60, Marstal 73,50, Helsingør 241,90, Sønderborg 337,40, Hobro 112,50, Slagelse 735,00, Stubbekøbing 77,35, Aalborg 1000,00, Esbjerg 530,33, Faaborg 139,20, Fredericia 405,95, Holbæk 555,10, Korsør 94,60, Køge 212,40, Lyngby 45,20, Maribo 207,00, Middelfart 185,30, Nakskov 441,20, Næstved 842,32, Rudkøbing 228,00, Silkeborg 553,00, Skive 400,00, Stege 110,80, Svendborg 500,00, Varde 212,70, Viborg 403,70, Kolding 1129,35, Odense 2607,30; tilsammen Kr. 12.715,70. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 37.157,57.*

København, 14. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 1. Marts: Odder 150,00; København 50.000,00. 2. Marts: Aarhus 2000,00; Fredericia 300,00. 3. Marts: Aalborg 500,00. 9. Marts: Helsingør 241,90. 14. Marts: Esbjerg 300,00.

København, 14. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Ketty Viola Jensen, udl. 12. 3. 22 hos Valentin & Lund. 4174 Schraders Hustru Sofie Frederikke Hansigne. 1560 Hansens Hustru Ingeborg Ottilia. Sætterlærl. Henry Martin Nielsen i Centraltr. (Syge- og Begravelseskassen).

TILTRAADTE

København: 4176 Fr. Hellmundt fra Hillerød (arbl.). 127 Michael Andersen fra Nyborg (arbl.). 4767 Mary Krogh fra Maribo (arbl.). 620 Oskar Hansen fra Fredericia (arbl.).

Aalborg: 6130 Th. Kassow (arbl.). Assens: 6719 Gunnar Sørensen (Ravnø). Haderslev: 3039 Poul Pedersen (Rødding). Kolding: 3752 Johan E. H. Nielsen (Venstrebladet). Nykøbing F.: 6627 Svend Aage Jensen (arbl.). Odense: 6154 Viktor Jensen (syg) og 4300 Bruno Petersen (arbl.). Roskilde: 3380 Knud Petersen (arbl.). Slagelse: 6465 Svend Didriksen (Sorø Amtstidende). Tønder: 3477 Aage Sørensen (Vestslesvigs Tidende).

FRATRAADTE

Esbjerg: 3752 Johan E. H. Nielsen til Kolding i Pl. Faaborg: 4300 Bruno Sv. Aage Petersen til Odense (arbl.). Fredericia: 6719 Gunnar Sørensen til Assens i Pl. og 620 Oscar Hansen til Kbhvn. (arbl.). Maribo: 4767 Mary N. Krogh til Kbhvn. (arbl.). Nakskov: 6553 Otto Westfalen Nielsen til Nyborg (arbl.) og 6154 Viktor Jensen paa Rejse. Nyborg: 127 Mich. M. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Roskilde: 6619 Sv. G. Thomsen til Næstved (arbl.). Silkeborg: 3477 Aage Sørensen til Tønder i Pl. Skive: 7012 Kr. Poulsen til Hillerød i Pl.

UDMELDT

Vejle: 4860 Christine Davidsen (fratr. Faget).

DØD

København: 1709 Alfred Johan P. Dahlquist.

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 2. April Kl. 10½.

(Stedet vil senere blive bekendtgjort.)

Dagsorden: 1) Protokol og Beretning. 2) Regnskabet. 3) Valg. 4) Eventuelt.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forbundter.

I en af Sjællands største Provinsbyer kan en ung Mand med gode Forkundskaber og Lyst og Interesse for Faget faa videre Uddannelse saavel i Sætning som Trykning. Gode Betingelser. Antages fra April eller Maj. Billet mrkt. »54« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

Sætter-Trykker antages straks til Akcidens-Arbejde; samme Sted Uddannelse ved Universal-Paalægningsapparat.

»Vestslesvigs Tidende«,
Tønder.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

DRUBIN

Telefon 9090 — Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver.

(14)

Maskinsætter-Plads!

Ved stort, jysk Dagblad er Linotype-Maskinsætterplads ledig. — Uden virkelig Dygtighed, saavel som Sætter som i Kendskab til Maskinen, nytter det ikke at ansøge.

Ansøgning med Afskrift af Anbefalinger og Lønfordring sendes Ekspeditionskontoret under Billet mrkt. »51«.

Ung Typograf

(24 Aar) *søger* Plads ved Akcidens eller Avis *snarest.* Tilbud i Billet mrkt. »49« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

En Typograf (Sætter-Trykker),

der kan lede et Akcidenstrykkeri i mindre Provinsby, kan faa varig Plads straks. Billet med Anbefalinger mrkt. »50« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Forbundter,

eventuel Lærling, søges til et 1. Kl.s Akcidenstrykkeri i en større Provinsby. Nærmere gennem Billet mrkt. »52«, som indlægges paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 24. MARTS 1922 XLIX AARGANG

LAUR. JENSEN

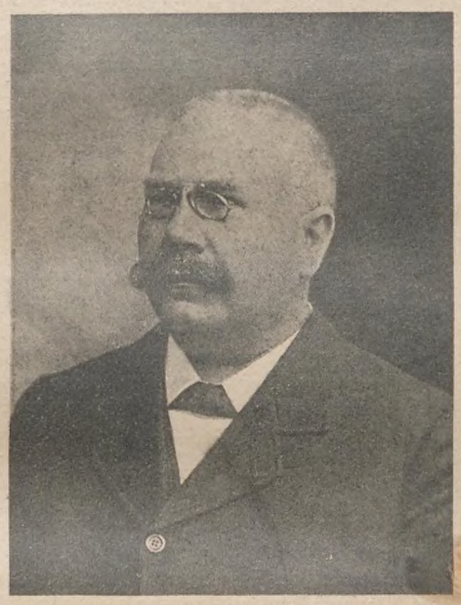
FØDT 25. JULI 1866. — DØD 21. MARTS 1922.

—

Høj, sværlemmet, med et Blik, der lyste af Godhed, en lidt forover ludende Holdning, i Aarenes Løb med et svært Korpus, en Type paa en »Trykkersvend« fra gamle Dage, var han.

Han udlæres i Græbes Bogtrykkeri den 3. Oktober 1885 og melder sig straks ind i Den typografiske Trykkerforening og i Den typografiske Forening den 24. Oktober 1885. I Trykkerforeningen kommer Laur. Jensen snart til at spille en Rolle. Der var paa den Tid ingen synderlig Forstaaelse af Tidens sociale Spørgsmaal blandt Trykkerne, og han bliver da den, der med hele Ungdommens Varme slaar til Lyd for de sociale Rørelser. Naturligvis vækker hans radikale Anskuelser de gamle Trykkersvendes Forundring og Misnøje, men Tilfældet, krystalliseret i en utro Kasserers Dispositioner, kommer ham til Hjælp, og han faar efterhaanden en mægtig Indflydelse i det lille Kongerige. Selv er han præget af Branchens specielle Atmosfære, og maaske ikke mindst af den Grund vokser hans Magt. Der herskede en aldeles udpræget Lavsfølelse indenfor Trykkernes lille Kreds, og den, der ikke var besjælet heraf, kunde ingen Vegne komme. Men han havde samtidig et udpræget *socialt Instinkt*, en Underklassefølelse, som distinkt angav ham den Plads, han skulde indtage. Det kunde naturligvis medføre visse Begrænsninger i hans Blik paa den moderne Udvikling, som Organisationerne naturnødvendigt maatte gennemgaa, men der var hos ham en levende Forstaaelse af Arbejderklassens retmæssige Krav til Samfundet, som i Aarenes Løb voksede sig stærkere og stærkere og førte ham til det sikre Standpunkt.

Han forstaar snart, at for at Trykkerne som Klasse skal vinde frem, nytter det ikke, at de isolerer sig. Derfor virker han med al den agitatoriske Kraft, han i sin Ungdom er i Besiddelse af, for at løfte sine Kaldsfæller ud af den lille Celle, som de saa gerne vilde blive i. Det koster Kamp og Arbejde, og mangen Gang kniber det med at holde Fodslaget. Men her hjælper selve Lønspørgsmaalet til at slutte Rækkerne; han bliver en ildfuld Talsmand for Trykkernes specielle økonomiske Spørgsmaal. I utallige Tarifkommissioner kæmper han til det yderste for at højne sine Kammeraters økonomiske Vilkaar. Da Arbejdet i 1888 og 1889 lægges til Rette for at samle Typograferne under en fælles Ramme, staar det ham endnu ikke helt klart, hvad Formaalet er, men da Arbejdet i 1891 og 1892 sætter sine første Frugter i Samlingsbestræbelserne, som bliver Resultatet af den skandinaviske typografiske Kongres,

gaar han med som den ivrigste, og de forhen saa konservative Trykkere er, takket være Dahlquists og hans Arbejde, de første, der som Organisation vedtager Sammenslutningen. Periodisk kommer dog stadig »Selvstændighedsfølelsen« frem, og meget Arbejde og mange Dages og Nætters slidsomme Diskussioner er ført for at naa til det fælles Forbund. Men efter at han i Oktober 1892 er valgt til Formand i Trykkerforeningen, gaar det fremad med raske Fjed, og han indser nu, hvilke betydningsfulde Opgaver der venter paa deres Løsning. Og da den endelige Centralisation saa fuldbyrdes efter tretten Aars møjsommeligt Arbejde, kan det med Rette siges, at han har ydet sin store Indsats for at det lykkelige Resultat kunde naas. Han vælges da fra 1. Juli 1905 til Fælleskasserer for den store københavnske Afdeling, og nu begynder et administrativt Arbejde, som passes med en Jernflid og en Agtpaagivenhed i alle de mindste Enkeltheder, som vel nok skal søge sin Lige. Han udfolder her en Arbejdskraft, som er enestaaende, tidlig og silde er han paa Færde, hans Regnskaber er mønsterværdige, og i Varetagelsen af sin Gerning overfor de arbejdsløse lægger han hele sin Sjæls ejegode Egenskaber. Han havde en overstrømmende Følelse i sit Sind, og alt er indstillet paa at kunne udrette det mest mulige for at yde Kammeraterne den størst tænkelige Hjælp. Han er i denne Henseende et tro Spejlbillede af den Urkraft af Hjælpsomhed, som alle Dage har besjælet Typografernes Kreds.

Alle, der har kendt Laur. Jensen fra de unge indtil hans sidste Dage, vil mindes hans glade Sind. Han kunde ganske vist, naar noget gik ham særligt imod, hænge med Næbet, men det varede ikke længe, og naar et eller andet muntert Ord lød, løstes Tungebaandet, og hans glade Livssind lyste op i Tilværelsens Graavejr. Og som han saa kunde more sig! Og dertil kom hans digteriske Aare. Det er en kendt Sag, at faa Fag har dyrket »Visen« som Typografernes. Navnlig har der gaaet et stort Ry af mange af de Sange, som havde Typografer til Autorer. Men at en »Trykker« ogsaa kunde udmærke sig som Viseforfatter, hørte til Sjældenhederne. Og paa dette Omraade fejrede Laur. Jensen ikke sine mindste Triumfer.

Nu er ogsaa han gaaet paa den store Rejse. En trofast Kammerat, en ihærdig og jernflittig Arbejder for sine Kaldsfællers Interesser har lukket sine Øjne. Han har draget sin Plovfure i Arbejdets Mark saa dyb, at den sent vil lukkes. *V. P.*

NOTER

Laur. Jensen blev allerede for nogle Aar siden angrebet af en Nyresygdom, som han imidlertid ikke ænsede synderlig. I længere Tid havde han følt sig daarlig tilpas, men det overvældende Arbejde, som navnlig de sidste Maaneder bragte, lod ham ikke Fred, og han passede det med sin sædvanlige minutiøse Samvittighedsfuldhed. Saa gik det ikke længere, og i Mandags for 8 Dage siden lagde han sig ind paa Lucas Stiftelsen. Det stod snart Lægerne klart, at der kun var ringe Udsigt til, at han kunde klare sig. Nyresygdommen havde taget for alvorligt fat. Hans Hustru var hos ham, da han drog sit sidste Suk i Tirsdags Morges ved 8-Tiden.

*

Som bekendt var Laur. Jensen til sin Død Næstformand i Forbundet, en Stilling, han havde beklædt fra 1892, da »Typografernes Reservefonds og Rejsekasser« dannedes. Efter Forbundets sidste Delegeretmøde valgtes han til Formand i Dansk Typograf-Forbunds Arbejdsløshedskasse. Han var desuden fra 1907 Kasserer for Typografernes Stiftelse, Revisor i De samvirkende Fagforbund, i Arbejdernes Landsbank og i Arbejdernes Boligforening.

*

Efter at have udlært i Græbes Bogtrykkeri arbejdede Laur. Jensen i flere Aar i Lazarus' Bogtrykkeri paa Frederiksberg og blev i en ret ung Alder Faktor i Maylands Bogtrykkeri, hvor han ogsaa arbejdede i mange Aar.

*

Begravelsen finder Sted fra Nordre Kapel paa Vestre Kirkegaard paa Søndag Kl. 1¼.

TRYKKERIHULERNE

Som det vil være Kollegerne bekendt, rettes der for Tiden et maskeret Angreb mod 8-Timers Arbejdsdagen, men da vi 1908 fik 8-Timers Dagen indført, var det grundet paa det sundhedsfarlige Arbejde og uhygiejniske Kaar, danske Typografer arbejdede under; men har det forandret sig, er Faget blevet mindre usundt, siden man nu vover at byde os 10 Timers Arbejdsdag? Jeg tillader mig at betvivle det, for ingen er vel i Tvivl om, at der her i København findes Masser af Værksteder, som kalder sig Bogtrykkerier, men som jeg nærmest vil betegne som Huler. Hvorfor er Bogtrykkerier som oftest installeret i en Baggaard eller i en skummel Kælder? Er Faget virkelig saa lyssky, at det ikke tør vove sig frem i Dagens Lys, eller er vi Typografer virkelig kommet saa langt ned, at vi finder os i at arbejde i saadanne snavsede Lokaler uden at reagere. Ja, mange er af den Beskaffenhed, at det er forbunden med Livsfare at arbejde der i længere Tid.

Min Hensigt med disse Par Linier er, at vi, naar Lockouten er endt, og vi atter gaar i Arbejde, at vi da alle nøje paaser, at Fabriksregulativet bliver overholdt, saasom: Fejning, Gulvvask, Spytbakker, Forbindingskasse, Hvidtning af Lofter og Vægge, Spiselokaler, Udluftning og Ventilation af Lokaler, i Særdeleshed hvor der arbejdes i flere Hold (skal mindst være $^1/_2$ Time mellem hvert Hold), Lærlingenes Overarbejde ikke at forglemme o. s. v.; thi i mange Trykkerier synes alt dette at være et ukendt Begreb. Naar vi da alle passer paa og kræver vore Rettigheder gennemført (de er jo hverken mange eller store), kan vore Levevilkaar med Tiden maaske blive lidt mere menneskelige.

A. C.

RESPEKT FOR LOVEN!

Det er vanskeligt at faa den fornødne Respekt for den nye Arbejdsløshedslov. Den synes at være indrettet saaledes, at den kan trækkes ud og ind ligesom en Harmonika — alt efter som det behager det saakaldte Arbejdsnævn og den til enhver Tid siddende Indenrigsminister.

For et Par Uger siden erklæredes det for Lov og Ret, at naar en Arbejder, der tilhører en Arbejdsløshedskasse, hvori der findes lockoutede Medlemmer, har været arbejdsløs i to Maaneder, forinden Lockouten traadte i Kraft, saa skulde han fortsat kunne erholde sin Understøttelse.

Denne Afgørelse var vel ikke helt tilfredsstillende for Arbejderne. Man kunde ikke ret fatte det retfærdige i, at naar man — maaske gennem mange Aars Bidrag — har forsikret sig en Arbejdsløshedskasse og ved Tidernes Ugunst bliver arbejdsløs, saa skulde Understøttelsen kunne fratages os, naar det behagede Arbejdsgiverforeningen at lave Lockout. Naar der imidlertid ingen Protester lød fra Arbejdernes Side imod den trufne Afgørelse, skyldtes det vel for en Del den Omstændighed, at de to Maaneders Karantæne kun kom til at omfatte et Mindretal af de arbejdsløse, idet de fleste havde været ude i Arbejdsløshed i længere Tid.

Men hvad der var Lov og Ret og rimeligt for fjorten Dage siden, synes nu at skulle miste sin Gyldighed. Arbejdsgiverforeningen er utilfreds, og saa maa »Harmonikaen« hives i en anden Retning. Nu kræver man Understøttelsen frataget *alle* Medlemmer af en Arbejdsløshedskasse, der har lockoutede Medlemmer.

Det skal blive interessant at se, om de paagældende Myndigheder tør gaa til denne uhørte Fortolkning af Loven, hvis Paragraf om det nævnte Forhold lyder:

»En anerkendt Arbejdsløshedskasse maa ikke yde Understøttelse under Strejke eller Lockout til Personer, *der omfattes af samme.*«

Hvorledes man vil bevise, at en Mand, der har været arbejdsløs i lang Tid, forinden der overhovedet var Tale om Lockout, kan omfattes af denne og desaarsag skal miste sin retmæssige Understøttelse — ja, det er i hvert Fald vanskeligt for Folk med almindelig sund Fornuft at fatte.

Der skal i Sandhed en bred Ryg til at bære Ansvaret for en slig Fortolkning.

Der har da ogsaa udenfor Arbejdernes Kreds hævet sig Røster imod denne Fortolkning. Den konservative Folketingsmand, Grev *Holstein* har saaledes i »Berlingske Tidende« taget Ordet derimod. Han retter bl. a. følgende Spørgsmaal til Hr. Langkjær:

». . . Jeg vil endvidere spørge Hr. Langkjær, om han virkelig tror, at en saadan Fortolkning i en økonomisk Kriseperiode kan gennemføres i Praksis uden stor Fare for at sprænge det hele, møjsommeligt opbyggede Arbejderorganisations-System? Jeg vil endelig i alle Parters Interesse bede ham sige mig, om han ønsker Arbejdsproblemet løst gennem Organisations-Systemets Sammenbrud, og om han er rede til at tage Ansvaret for en saadan Kuldkastelse og dens samfundsmæssige Følger?«

Og Folketingsmanden slutter med følgende:

»Den naturlige Konsekvens heraf er, at Arbejdsløshedslovens Paragraf 20 snarest bør revideres med fornøden Hensyntagen til de foreliggende uforudsete Forhold. Det drejer sig om intet mindre end Medborgeres Ret til at være eller ikke være. En saadan Ret bør ikke vedblivende afhænge af et vilkaarligt varierende administrativt Skøn uden faste retslige Holdepunkter.«

BØR VI SLUTTE NU?

Mødet mellem vore Repræsentanter og Bogtrykkerforeningens Ledelse i Mandags endte altsaa med, at den bebudede Voldgiftssag om Bogtrykkernes Ret til fra den 1. April at ophæve den hidtil gældende Overenskomst gaar sin Gang.

Selv om det naturligvis har sin store Interesse at faa afgjort dette Spørgsmaal, forekommer det mig, at vi — uanset, hvorledes Voldgiftsdommen falder ud — ikke vil komme Konfliktens Afslutning et Hanefjed nærmere.

Under saadanne Omstændigheder kunde der dog vist være god Grund til at tage under alvorlig og nøgtern Overvejelse, om en Fortsættelse af Kampen er Kampens Ofre værd.

Forligsmandens Forslag blev med Rette stemt ned, fordi det var meningsløst og som Mæglingsforslag umuligt. Det Forslag, den nedsatte Tarifkommissions store Flertal den 10. Marts enedes med Bogtrykkerforeningens Ledelse om, var af den Beskaffenhed, *at en Vedtagelse var forsvarlig.* Det indeholdt en betydelig Indrømmelse for Dyrtidstillægets Vedkommende, *og det fjernede faktisk den maskerede 10 Timers Arbejdsdag.*

Saa vidt jeg kan skønne, staar Kampen nu i Virkeligheden kun om, hvorvidt vi kan opnaa et Par Kroner mere om Ugen eller ikke. Og da føler jeg Trang til at spørge mine Kolleger Landet over: Kan det betale sig at fortsætte Kampen, naar det, vi eventuelt kan opnaa — vi har jo ingen Sikkerhed derfor — *sættes til paa en eneste Uge?*

Jeg henstiller til de københavnske Kolleger endnu en Gang at underkaste det sidste Forslag en nærmere Prøvelse ved en fornyet Afstemning. Vi kan saamænd godt være bekendt at slutte paa det foreliggende Grundlag — uden at røbe nogen Svaghed.

En Fortsættelse af Kampen er Hasardspil og en Leg med Ild.

Fr. N.

FATTIGDOMMENS AARSAG

Vi er saa vante til Fattigdommen, at vi endog i de mest fremskredne Lande betragter de store Massers naturlige Lod, at vi anser det for en selvfølgelig Ting, at store Klasser selv under vor højeste Civilisation skal savne de nødvendige Betingelser for et sundt Liv, og at det store Flertal kun skal kunne skaffe sig et nødtørftigt og knapt Livsophold ved det haardeste Arbejde. Der findes Professorer i Statsøkonomi, som lærer, at denne Tingenes Tilstand er en Følge af de sociale Love, som det er forgæves at beklage sig over. Der er Religionstjenere, som prædiker, at dette er den Tilstand, som en alvis og almægtig Skaber har bestemt for sine Børn! Hvis en Arkitekt byggede et Teater saaledes, at ikke mere end en Tiendedel af de besøgende kunde se og høre, vilde han blive kaldt en Stymper og en Fusker. Hvis en Mand, som skulde holde et Gæstebud og anskaffede saa lidet Mad, at ni Tiendele af Gæsterne maatte gaa sultne derfra, vilde vi kalde ham en gal Mand eller noget værre. Ikke desto mindre er vi saa vante til Fattigdommen, at endog Forkynderne af, hvad der gaar og gælder for Kristendom, siger os, at Verdensaltets store Bygmester, om hvis uendelige Dygtighed hele Naturen vidner, har gjort denne Verden til et saadant Makværk, at det store Flertal af de menneskelige Skabninger, han har kaldt til at bebo den, ved de af ham bestemte Anordninger er dømte til Mangel, Lidelse og sløvende Arbejde, som ikke giver nogen Lejlighed til at udvikle de aandelige Kræfter — at de maa tilbringe deres Liv i en haard Kamp for blot at opholde Livet!

Men hvem kan se sig omkring uden at faa Øje paa, at hvor Aarsagen til Fattigdommen end ligger, i Naturens Karrighed ligger den ikke — uden at se, at det er Blindhed eller Gudsbespottelse at antage, at Skaberen har dømt Massen af Mennesker til haardt Arbejde blot for at opholde Livet?

Hvis nogle Mennesker ikke har nok til et anstændigt Livsophold, har da ikke andre langt mer end de virkelig behøver? Hvis der ikke findes nok af Nødvendighedsgenstande til at strække til for alle, til at give alle fuldt op, er da Grunden dertil den, at

vi har naaet Grænsen for Produktionen af Nødvendighedsgenstande? Er al vor Jord i Brug? Er alt vort Arbejde beskæftiget? Er al vor Kapital nyttiggjort? Tværtimod, hvor vi end vender vore Øjne hen, ser vi det mest forbavsende Sløseri med produktive Kræfter — produktive Kræfter saa mægtige, at hvis det var dem tilladt at virke frit, vilde Tilvirkningen af Formue blive saa uhyre, at der vilde findes mere end nok for enhver. I hvilken Produktionsgren er Grænsen naaet? Findes der en eneste Fornødenhedsartikel, som vi ikke kunde producere uhyre meget mere af?

Saa sandt er det, at Fattigdommen ikke kommer af nogen Mangel paa Evne til at producere mere Formue, at vi fra alle Kanter hører, at Produktionsevnen overstiger Muligheden for at finde et Marked — at den stadige Frygt synes at være den, *at der skal blive produceret for meget*, ikke derimod for lidt! Opretholder vi ikke en høj Toldmur og har vi ikke i hver Havn en Skare af Toldembedsmænd af Frygt for, at andre Landes Folk skal oversvømme os med deres Varer? Staar ikke en stor Del af vore Maskiner stadig i Uvirksomhed? Findes der ikke selv under, hvad vi kalder gode Tider, et uhyre Antal af ledige Mænd, som med Glæde vilde arbejde og producere Formue, om de blot kunde faa Lejlighed dertil? Hører vi ikke ogsaa nu fra alle Kanter om Ulæmper paa Grund af et Overskud af produktiv Kraft og om Sammenslutninger for at indskrænke Produktionen?

. . . Dette tilsyneladende Overmaal af Produktion og produktiv Kraft gaar igennem alle Industrigrene og er iøjnefaldende over hele den ciciliserede Verden. Lige fra Bjørnebær, Bananer eller Æbler til Oceandampskibe og Spejle findes der næppe nogen Artikel, hørende til menneskelig Komfort eller Bekvemmelighed, som ikke kunde tilvirkes i langt større Mængde end nu uden at formindske Produktionen af noget som helst andet.

Dette er saa klart, at mange tænker og taler og skirver, som om Vanskeligheden var den, *at der ikke fandtes nok Arbejde* til at strække til for alle. Vi nærer en stadig Frygt for, at andre Nationer skal udføre for os noget af det Arbejde, som vi kunde gøre for os selv, og for at hindre dem derfra, beskytter vi os ved en Toldtarif. Vi priser dem som Velgørere, der — som vi siger — »skaffer Sysselsættelse«. Vi taler bestandig, som om dette at »skaffe Sysselsættelse«, denne »Arbejdsgivning« var den største Velgerning, der kunde gøres Samfundet. At dømme efter meget, som tales, og meget, som skrives, skulde man tro, at Aarsagen til Fattigdommen var, at der ikke var Arbejde for saa mange Mennesker, og at hvis Skaberen havde gjort Klippen haardere, Jordbunden mindre frugtbar, Jernet saa sjældent som Guld og Guld som Diamanter, eller hvis Skibe oftere sank og Byer oftere brændte ned, vilde der være mindre Fattigdom, fordi der vilde være mere Arbejde at udføre!

Henry George.

DEN TYSKE KONKURRENCE

I sin Besvarelse af mit Indlæg i Nr. 5 anser Kollega Nielsen det tilsyneladende for at være den bedste Hjælp mod den danske Arbejdsløshed, at de tyske Kolleger nægter at udføre Arbejde fra Udlandet. Denne Tanke er rigtignok meget nærliggende, men vidner dog, ligesom Tanken om en Lønforhøjelse for de tyske Arbejdere, om en vis Kortsynethed. Spørgsmaalet, hvorledes det skal og kan gennemføres, glemmes. Det udenlandske Arbejde udgør en høj Procentdel i Tyskland, saa der vilde blive mange arbejdsløse. En stor Del er ogsaa bleven fremstillet i Tyskland allerede før Krigen, skulde ogsaa dette forbydes? Den danske Agitation i Mellem- og Sydslesvig underholder i Flensborg og Slesvig med sine Kroner egne Trykkerier, hvor der fremstilles Tryksager til Nordslesvig. Paa denne Maade brødløsgøres altsaa danske Arbejdere ved danske Penge; maaske ogsaa Arbejdere har støttet denne Agitation finansielt. Det vilde altsaa blive til en Kamp mellem den tyske Fagforening og sønderjydsk Fonds. Og hvad vi kræver, vil ogsaa alle andre Fagforeninger kunne kræve. Grænsen maatte altsaa spærres hermetisk. Hvis dette kunde gennemføres, vilde Danmark være hjulpet. Men — kære Koll. Nielsen — saa vilde Ententen straks protestere; thi uden Udførsel vilde Tyskland jo ikke kunne betale. Tyskland selv kan ikke frembringe de mange Milliarder. Det skulde enhver kunne udregne selv. Tyskland er et vældigt Hul i Europas Hjerte, der kun virker som et Drænrør. Fra alle Sider suger det Verdens Penge til sig og leder dem videre til sine Kreditorer, der morer sig kosteligt, at hele Verden er saa dum og ikke mærker det. Kapitals-Klasserne, ogsaa dem i Tyskland, finder derved altid deres Profit. Betale maa kun den lille Mand, og det jo mere, jo mindre han ejer. Men bliver en neutral Stat ked at dette Forhold og synes at lægge Mærke til Bedrageriet, saa udsendes en Mand som f. Eks. General Tenant, som skal oppiske den indsovede Hurra-Stemning. Folket, frem for alt Arbejderne, tiljubler ham og — bløder videre og forhaaner hinanden som »Europas Kinesere« o. s. v. — alt til Fryd og Gammen for den internationale Kapitalisme. Til Situationens Forbedring i Danmark, saavel som i hele Verden, fører altsaa ikke Lønforhøjelsen for de tyske Arbejdere, heller ikke Arbejdsnægtelse, men udelukkende Slettelsen eller i det mindste en Forandring af Fredstraktaten. Fra dette Punkt kunde Arbejderne saa stræbe videre.

At Kollega Nielsen hentyder til den aldeles højsindede Hjælp fra Skandinavien, tvinger mig til at hentyde til den hundredfoldig udviste Solidaritet fra de tyske Arbejderes Side — hvad jeg gerne vilde have undgaaet. Under en Generalstrejke i Sverige omkring ved Aaret 1910 gav udelukkende Byen Hamborg mere i rede Penge end hele Landet Frankrig. Man gør, hvad man kan, Kollega N., men taler ikke om det.

Kollega Sørensen lovede under sit sidste Besøg i Sønderborg snart at ville komme igen. Det venter vi paa endnu: Diskussion behøves, mere end nogensinde. I slige Tider maa Føreren være alle Vegne, naar han vil have Tropperne fast i Haanden. *B. Helmcke*, Sønderborg.

— — —

Skønt der kunde indvendes adskilligt imod ovenstaaende Betragtninger — der gaar jo f. Eks. andre Generaler end Tenant rundt i Europa og øver en uheldig Indflydelse paa sine Omgivelser — synes Tiden ikke at være egnet til en videre Meningsudveksling om disse Spørgsmaal. Det er sikkert mere opportunt i Øjeblikket at vende os imod vore egne Pappenheimere, hvis Anfører er »General« Langkjær. *Red.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder ordinær Generalforsamling Tirsdag den 28. Marts Kl. 8 i Søpavillonen.

70 AARS FØDSELSDAG kan Lørdag den 25. Marts fejres af Typograf *Carl W. Nielsen*, Gormsgade 11. Nielsen, der i de sidste 10 Aar har arbejdet i Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri, er i Forhold til sin Alder endnu en temmelig rask Mand. I Besiddelse af et glad Sind og et godt Humør har han kun skaffet sig Venner blandt sine Kolleger. Dagen fejres ved en privat Familiefest. *C. A.*

NAVNEFORANDRIG. Vor Kollega Nr. 1269 Fr. Nielsen (Missionstrykkeriet) har erholdt Navneforandring og hedder fremtidig *Slagelse.*

DØDSFALD. Mandag den 13. Marts mistede Odense Afdeling et af sine ældre Medlemmer, idet *Marinus Olsen* i en Alder af 56 Aar afgik ved Døden efter 4 Aars Sygdom. Marinus Olsen lærte Typografien hos Bang i Næstved, og efter at have arbejdet der en Tid kom han til Milo i Odense, hvor han var i en lang Aarrække, kun med en Afbrydelse paa et Aarstid, hvor han var i Esbjerg, og kom saa senere til Ringkøbing, hvor Sygdom tvang ham bort fra Faget. Afdøde begravedes under stor Deltagelse fra Ansgar Kirke i Odense Søndag den 20. Marts.

DEN ISLANDSKE TYPOGRAFFORENING (Hid isl. prentarafélag). Den 4. April kan den isl. Typografforening fejre sit 25 Aars Jubilæum, idet Foreningen blev stiftet den 4. April 1897 i Reykjavik.

Foreningen blev stiftet med kun 12 Medlemmer, men har nu 90. Foreningen har en Sygekasse — den første der blev stiftet paa Island — og har tilkæmpet Typograferne en anselig Lønforhøjelse (nu 96—104 pr. Uge) samt 8 Timers Arbejdsdag. *Th. Kr.*

Typografernes Sangforening.

Aarsfesten finder Sted Onsdag den 12. April Kl. 7¼ i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 90.

De tidligere udstedte Billetter er gyldige. (1 c)

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Jarmers Pers. (4. B.) 37,90, Bøhms Pers. (4. B.) 64,70, Ugens Nyheders Pers. (3.-4. B.) 137,20, Ebrechts Pers. (3.-4. B.) 76,60, Dansk Bogtrykkeris Pers. (3.-4. B.) 84,00, Vilh. Hansen (4. B.) 143,50, Hafnia (4. B.) 130,80, Hamburger & Lange (4. B.) 158,00, Schmidt & Magnussen (4. B.) 48,20, Ritzaus Pers. (4. B.) 71,88, Matzen 38,00, Heyde 36,00, Brd. Marker (4. B.). 35,04, Spuhr & Siebuhr (4. B.) 88,60, Hansons Stempelfabrik (4. B.) 80,56, Paritas (3.-4. B.) 47,00, Hohlenbergs Pers. (3.-4. B.) 115,60, Catos Pers. (4. B.) 7,65, Hoff 29,46, Rasmussen & Rugh (4. B.) 196,63, Bording (4. B.) 548,50, Kruckow-Waldorff (4. B.) 75,95, Frelsens Hærs Pers. (4. B.) 93,30, Furø & Haagensen (4. B.) 32,60, Chr. E. Jensen (4. B.) 10,00, Oscar Johansen (4. B.) 21,00, P. Hansen (3.-4. B.) 584,75, I. P. Jensens Pers. (3.-4. B.) 2,60, Kandrup & Wunsch (4. B.) 177,25, Jørgensen & Bjerregaard (3.-4. B.) 13,20, Brd. Jensen (Danielsen) (4. B.) 6,41, Bogtrykker Rolff (4.-5. B.) 18,00, Kjellin & Petersen (4. B.) 30.00, Hans Jensen (3.-4. B.) 24,00, Aage Hansens Pers. (4. B.) 82,60, Berg & Co. (5. B.) 5,00, Andreasen & Lachmann (5. B.) 10,00, Elektra 24,00, Bogtrykkeriet, Stationsvej 5, 34,40, Jarmers Pers. (5. B.) 37,90, Frk. Crone (4.-5. B.) 32,00, Aage E. Jensen 36,00, Forbundskontorets Pers. 176,00, Charles Andersen 37,60, Elof Burmann 8,00, Frk. Jacobsen 2,40, Edith Andersen 2,35, Marie Janssen 2,35, Julie Sørensen 2,35, Kanstrup 22,00, Karen Olsen 4,70, Ella Arnesen 2,35, Povl Ovesen 13,60, Karen Hansen 6,60, Dagmar Nielsen 4,90, Karla Hansen 7,35, Ingeborg Sørensen 7,35, Axel Hansen 9,40, Johan Kryger 10,00, Kaj Sørensen 12,60, M. Winther 5,50, Weidicksen 5,20, Edith Rasmussen 2,60, Paula Lilja 5,20, Klara Møller 2,60, Kaj Christiansen 22,00, Carl Nielsen 16,00, Fru Alma Larsen 7,50, Th. Mørck 40,00, Blom Hansen 40,00, Københavns Pers. (4. B.) 679,00, Svend Nielsson 13,40, Adam Hansen 20,00, Henry Rasmussen 20,00, Rath 23,00, Svend Olsen 11,60,

Lilly Hansen 2,60, Nationaltidendes Pers. (5. B.) 2996,90, Edith Jensen 2,60, Irma Johansen 2,60, Olivia Petersen 9,15, Ella Jensen 7,05, Chr. Klein 8,10, Jørgen Andersen 65,80, Berl. Tidendes Pers. 2472,80, C. W. Bærentzens Pers. (5. B.) 530,86, Victor Mønster 12,00, Kaj Hansen 18,00, Helge Andersen 18,00, Social-Demokratens Pers. (5. B.) 3020,00, Anonymus X 55,10, Børsens Pers. (4. B.) 367,00, Kruckow-Waldorff (5. B.) 68,95, Johnsen & Co. (5. B.) 52,10, Krigsministeriet (5. B.) 32,90, Hohlenberg (5. B.) 55,40, Vilh. Hansen (5. B.) 143,40, Dansk Bogtrykkeri (5. B.) 54,00, Ugens Nyheder (5. B.) 68,60, Martin (5. B.) 88,65, Dansk Andelstrykkeri (3.-4.-5. B.) 932,56, Kjellin & Petersen (5. B.) 30,00, Københavns Trykkeri (4. -5. B.) 39,20, Emil Jacobsens Pers. (4.-5. B.) 145,20, Langmark (1.-5. B.) 75,00, Nørrebros Centraltrykkeri 145,60; tilsammen Kr. 16.292,40. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 69.649,01*.

København, 21. Marts 1922.

Anton Jensen.

PROVINSERNE

Aarhus 4127,20, Haderslev 485,50, Hillerød 759,21, Holstebro 400,90, Kalundborg 288,00, Løgstør 34,20, Odder 122,10, Ribe 147,00, Roskilde 598,95, Struer 47,20, Thisted 331,95, Vejle 950,00, Assens 117,40, Grenaa 63,00, Haslev 67,80, Nykøbing F. 708,65, Nykøbing M. 213,20, Tønder 261,20, Rønne 541,00, Brønderslev 79,80, Ringsted 387,32, Ringkøbing 413,01, Aabenraa 400,00, Nyborg 217,90, Randers 1700,00, Sønderborg 226,60, Horsens 800,00; tilsammen Kr. 14.489,09. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 51.646,66*.

København, 21. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Viola Johansen, udl. 15. 3. 22 hos Emil Kristensen. Paal. Merry Margrethe Ketty Tvenstrup, udl. 15. 3. 22 i »Absalon«. 3146 Hansens Hustru Anna Christine. 3307 Sørensens Hustru Ellen Merry Henriette.

Kolding (Vejen): Paal. Kirsten Jacobsen, Paal. Anna Jensen og Paal. Frida Mikkelsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Nyborg: 6553 Otto W. Nielsen (arbl.). Tønder: 7139 Paul Emil Damgaard (Tønder Amts Tidende). Varde: 6946 Sigfred Mortensen (Vestj. Folkeblad).

FRATRAADTE

København: 3492 Bernhard Hansen til Holstebro i Pl.

Esbjerg: 4912 Nanna Kjærgaard (overfl. til Ægpakkernes Fagf.). Fredericia: 3675 Kai Schousbo til Graasten i Pl. Kolding: 4467 Karlo Mortensen til Randers i Pl. og 2599 Chr. Schmidt paa Rejse. Odense: 6154 Viktor Jensen paa Rejse og 4283 Robert Pedersen til Faaborg i Pl. Tønder: 7091 Wilhelm Sprenger til Sønderborg i Pl. Varde: 3380 Knud Petersen til Roskilde (arbl.).

UDMELDTE

København: 1393 Hj.arb. Otto Hansen (Aller). Horsens: 4863 Sørine Pedersen (fratr. Faget).

DØDE

København: 1615 Lauritz Jensen (Kasserer). Odense: 6513 Marinus Olsen.

TELEFON CENTRAL 14823
Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS

KØBENHAVN B
Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET
A/S GENZSCH & HEYSE
HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGSLOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

T. S. **Ordinær Generalforsamling** afholdes Tirsdag den 28. Marts Kl. 8 i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.
(2a) *Styrelsen.*

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

afholder
ordinær Generalforsamling
Søndag den 2. April Kl. 10½.
Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.
Dagsorden: 1) Protokol og Beretning. 2) Regnskabet. 3) Valg. 4) Eventuelt.
Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Typograf
(24 Aar) *søger* Plads ved Akcidens eller Avis *snarest.* Tilbud i Billet mrkt. »49« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

En Typograf (Sætter-Trykker),
der kan lede et Akcidenstrykkeri i mindre Provinsby, kan faa varig Plads straks. Billet med Anbefalinger mrkt. »50« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, flink
Sætter-Trykker,
der har Lyst og Interesse for sit Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.
I en af Sjællands største Provinsbyer kan en ung Mand med gode Forkundskaber og Lyst og Interesse for Faget faa videre Uddannelse saavel i Sætning som Trykning. Gode Betingelser. Antages fra April eller Maj. Billet mrkt. »54« modtager Ekspeditionskontoret.

Chr. Thomsen
Lille Blegdamsvej Nr. 1
Telefon Nora 5241
leverer vaskede kulørte og hvide Pudseklude til Dagens billigste Priser.
Ordre til Byen saavel som Provinsen ekspederes omgaaende (25)

GUTENBERG-KORET
AFHOLDER
KONCERT OG BAL
SØNDAG DEN 9. APRIL 1922 KL. 6
I STUDENTERFORENINGEN
VESTRE BOULEVARD

PROGRAM:
Gutenberg-Koret under Ledelse af Hr. *Knud Haase*, synger bl. a. Serenade af »Der var engang —« med Tenorsolo af Hr. *Alf. Olsen.*
Koncertsanger Hr. **E. Fossing.**
Violinvirtuos Hr. **Knud Dalgaard.**
Cabaretkunstneren Hr. **R. Storm-Petersen.**
Billetter kun
= 1 Krone. =
Derefter et festligt og livligt Bal, hvortil Baltegn kan løses for kun Kr. 1.50.
Billetter faas hos Korets Medlemmer og hos *Carl Langsted*, Tagensvej 3. (4c)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 31. MARTS 1922 XLIX AARGANG

DEN TVUNGNE VOLDGIFT

—

Spørgsmaalet om tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder er blevet aktuelt. Man har længe haft Anelser om, at der var en Del ærede Medborgere, som ønskede dette »Kulturfremskridt« overført paa vort Samfund. Og nu ligger der et Forslag paa Rigsdagens Bord.

Man kan saa godt forstaa, at alle dem, der paa en Maade staar uden for de stridende Parter, er Tilhængere af, at der sættes en Stopper for de stadig tilbagevendende samfundsoprivende Kampe mellem Kapital og Arbejde. Men det turde dog være yderst tvivlsomt, om dette bør ske ved et Magtbud fra Lovgivningsmyndighedernes Side.

Hvorledes Arbejdernes Repræsentanter stiller sig til Spørgsmaalet, har naturligvis vor særlige Interesse. Thi selv om der ikke *i Øjeblikket* synes at være Stemning i Højre- og Venstrepartierne for Indførelse af den tvungne Voldgift — vel nærmest fordi Arbejdsgiverne føler sig stærke nok til at klare Situationen — kan den Dag meget godt komme, hvor man fra den Side ser anderledes paa Sagen. Derfor gælder det om, at Arbejderne tager et klart Standpunkt, som ikke senere kan fortolkes. Hr. Staunings Udtalelser i Rigsdagen er ikke ganske klare.

Jeg synes, Arbejder-Repræsentanternes Stilling maa være den selvfølgelige, at de afviser enhver Tale om tvungen Voldgift.

Gaar de med hertil, kan det kun opfattes som et Tegn paa Træthed — som en Slags Selvopgivelse, en Falliterklæring i Lighed med den, Afholdsmændene udstedte, da de opgav ad Frivillighedens Vej at indføre Ædrueligheden i vort Folk, men krævede *Forbud.*

Gennem mange Aar har man fortalt Arbejderne, at det var deres *Frigørelse* — politisk som økonomisk — hvorom Kampen drejede sig. Men hvad vil tvungen Voldgift sige? Er det Frigørelse? For mig staar det saadan, at det er det sidste Led i den Slavelænke, der er lagt om de organiserede Arbejdere.

Med den tvungne Voldgifts Indførelse er Værket fuldbragt — Slavens Kaar er indført! Staten har da i sin Magt at sige til den organiserede Arbejder: *Der* skal du arbejde, *saa meget* skal du have at leve af, og *saa længe* skal du slide derfor.

Men der er én Ting, man ikke gør — og derved bliver Nutidens Slave egenlig daarligere stillet end Fortidens — man siger ikke: *Der* skal du bo! Nej, Tag over Hovedet maa han selv skaffe sig. Enhver véd, hvor vanskeligt dette er. Og naar nu Minister Kragh faar »afviklet« Huslejeloven og udleveret os til Grundejernes og Jordspekulanternes fri Behandling — ja, saa kan vi med Rette sige: Vi er vel rejst!

Fr. N.

NOGLE INDLÆG IMOD FORSLAGET

I

SKAL VI BØJE NAKKEN?

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« er Hr. Fr. Nielsen ude med en smuk Formaning til de københavnske Typografer om at foretage en ny Afstemning og vedtage det sidst fremkomne Tarifforslag, der blev forkastet med et stort Flertal. Og som alt andet, der fremkommer imod Arbejderne, er det straks med Graadighed blevet optaget i Kapitalist-Pressen. Jeg kunde have den største Lyst til at bruge meget stærke Ord om en saadan Optræden.

Vi har saamænd ellers nok af forhenværende Radikalere i vor Ledelse her i København, det var slet ikke nødvendigt, at Hr. Fr. N. ogsaa viste sin forhenværende Radikalisme i det Selskab.

Jeg har hidtil været af den Anskuelse, at naar der er et Flertal for eller imod en Sag (og endda i dette Tilfælde et stort Flertal), saa var det Mindretallets — ogsaa Ledelsens — Pligt at bøje sig og saa kæmpe videre i Enighed. Men lad os blot selv — *med Ledelsen i Spidsen* — lave saa megen Splittelse og Forvirring som muligt, saa kan Arbejdsgiverne jo hurtigere opnaa deres Hensigt og faa bøjet Nakken paa Arbejderne.

Men om dette kan kaldes Sammenhold, vil jeg lade Kollegerne bedømme.

H. C. Jørgensen.

II

Til Redaktøren af »Typ.-Tid.«!

Sidste Nr. af »Typ.-Tid.« bringer en Opsats af Dem, hvori der raades os til at afslutte Kampen; det skal jeg lade være uimodsagt. Men, naar De i samme Artikel fortæller, at den maskerede 8-Timers Dag ikke eksisterer i det forkastede Forligsforslag, saa maa jeg protestere. Der staar i det nedstemte Tarifforslag, at Hjælpearbejderne skal være paa Arbejdspladsen 1 Time før og 1 Time efter de faglærtes Arbejdstid uden Godtgørelse, det vil altsaa sige, at vi skal opholde os 10 Timer paa Trykkeriet, og selv om man kan tage hjem et Par Timer, føles Dagen som en 10-Timers Arbejdsdag; kommer dertil et Par Overtimer til 50 pCt., ja saa er det Kulturgode, som 8-Timers Dagen faktisk er, en saga blott for vort Vedkommende. Selv Typografer, der nærer ringe Interesse for Hjælpearbejderne, kalder den maskerede 10-Timers Dag for det mørke Punkt i Tarifen. Nej, lad os faa strøget den infame Paragraf; 8½ Time inkl. Spisetid med Skift Morgen og Eftermiddag, som hidtil har været gældende, bør og maa ikke forandres; det er uværdigt for et saa knippelstærkt Forbund at lade en vis Procentdel af sine Medlemmer arbejde under den Slaveparagraf, tilsvarende Forhold er endnu ikke budt andre Brancher, og vi er mange, der ikke kan forstaa, at Typografforbundets Ledelse tør bryde med hævdvundne Principer af den Art.

Med Tak for Optagelsen *G. N.*

III

Hr. Redaktør! Af Deres Stykke i »Typ.-Tid.« Nr. 12 kunde det synes, som om De ikke rigtig har fattet Pointet i det sidste Forslag; jeg tror nemlig, at det ikke er en Kamp om et Par Kroner, men en Kamp om en maskeret 10-Timers Arbejdsdag. Det vigtigste Punkt for mig var: *Senere Forhandling om 50 pCt.s Overtidsbetaling.*

Med Tydelighed lod det anbefalende Forhandlingsudvalg skinne igennem, at dette Punkt var udskudt for senere at blive vedtaget med 50 pCt.s Overtidsbetaling, naar Danmarks andre Arbejderes Forhold var ordnet, med andre Ord: Vi maatte ikke være de første, der fik 50 pCt., og saaledes et Eksempel for de andre kæmpende Organisationer. Naar de har faaet, skal vi sige 25—35 pCt., saa skal Typograferne nok faa 50 pCt. Vilde De, Hr. Red. synes, at dette var fair play? Oo hvorfra véd man, at vi saa faar 50 pCt.? I Diskussionen blev der sagt (Frk. Crone): »over dette Spørgsmaal kan der ikke erklæres Lockout eller Strejke«, men naar der ikke kan det, maa det jo indankes for den faste Voldgift, og tror De saa ikke, at denne vil diktere noget i Retning af: »Da danske Arbejdere i Almindelighed faar (25—35?) pCt.s Overtidsbetaling, skal Typograferne have det samme« — og dette vil omtrent være den *de*maskerede 10-Timers Arbejdsdag.

Og saa til Slut: hvis det gaar saadan, hvordan vil det saa ikke gaa til Sommer i Provinsen? *K. N.*

IV

Til Fr. Nielsen!

Verden er fuld af større og mindre Overraskelser, og en af de mindre forekom i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, hvor man ser vor gamle, kampglade Fr. N. optræde som Forsigtigper og mane til Opgivelse af Kampen, hvis Fortsættelse han betegner som en Leg med Ild.

Har du brændt dig, Frederik?

— — —

Jeg tror ikke, vor ærede Redaktør skønner *rigtig*, naar han mener, at Kampen nu kun drejer sig om at »opnaa et Par Kroner

mere om Ugen eller ikke«. Thi ganske vist foreligger der et Tarifforslag, som er fremgaaet af Forhandling mellem Bogtrykkerforeningen og vor Tarifkommission, men dette Forslag har jo ikke været udsat for selvstændig Afstemning blandt de københavnske Typografer. Jeg opfatter det saaledes, at de ca. 600 Ja-Stemmer var Udtryk for en vis Tilfredshed med de økonomiske Bestemmelser, medens de over 1500 Kolleger, der stemte Nej, netop har skønnet, at Kampen staar om mere end et Par Kroner, nemlig ogsaa i Særdeleshed om de forringede Tarifbestemmelser og om den uldne Overarbejdsparagraf.

Jeg skal ikke komme ind paa Tarifforslagets almindelige Bestemmelser, men kun gøre opmærksom paa Maskinsætterafsnittet. Dettes Bestemmelser i den forrige Tarif var af den Art, at ingen mig bekendt Virksomhed nogensinde har forsøgt at lade sine Maskinsættere arbejde efter disse. Naar nu — hvad Redaktøren ogsaa maa vide — disse Bestemmelser er gjort endnu mere umulige, baade m. H. t. Præstation og Godtgørelser, saa synes det *ikke* indlysende, at Forkastelsen for Maskinsætternes Vedkommende kun skulde være dikteret af økonomiske Motiver. Og det samme gælder formodentlig de øvrige Brancher.

Naar der engang foreligger et nyt og bedre Forslag, saa tager vi atter Standpunkt. Indtil da — skyd Hjertet op i Livet, Frederik Nielsen!

F. Traugott Nielsen.

V

BØR VI SLUTTE NU?

Hvis Fr. N. har Ret i, at Kampen kun drejer sig om et Par Kroner mere eller mindre om Ugen, saa bør vi slutte den odelæggende Kamp.

Men saa lige til er Situationen ikke. Kampen drejer sig jo dels om Lønspørgsmaal, dels om Arbejdsvilkaar.

Typograferne er villige til at følge Pristallet, hvad Dyrtidstillæg angaar; men Principalerne vil jo ogsaa reducere de personlige Lønninger i Forhold til Pristallet. Kan vi gaa ind paa det? Vor Tarif er en Minimaltarif. Hvad vi kan præstere mere ved intensivt Arbejde eller ved særlig Dygtighed, maa vi have betalt. Ellers bliver Resultatet jo en mindre Arbejdsydelse. En anden Ting maa vi slaa fast: De personlige Tillæg er allerede gaaet ned. Paa de fleste Trykkerier har der været sagt en hel Del Folk op, og Antagelseslønnen har i saa godt som alle Tilfælde været mindre end den Løn, vedkommende Typografer tidligere oppebar. Og man kan ikke vente, at de nuværende arbejdsløse kommer i Arbejde til Lønninger, der ligger stort over Minimallønnen.

Det er Typografernes Livsstandard, Kampen drejer sig om. Det sidste Forslag krævede Nedgang i Lønnen ud over Prisfaldet. Sænkes Livsstandarden i denne Omgang, vil det kun være et Tidsspørgsmaal, naar Typograferne maa strejke for at hæve den igen. Men det usunde i det Forhold, at Principalerne lukker Fabrikkerne i de daarlige Tider for at presse Lønnen ned, og Arbejderne nødsages til at strejke i de gode Tider for at hæve den igen, det kan jo enhver se.

Hvad iøvrigt Tarifforslaget angaar, vil man forgæves lede efter noget Lyspunkt. Man vil derimod falde over adskillige mørke Punkter. Og det skyldes sikkert ikke mindst disse, at Tariffen forkastedes. Man kan ikke tro, at f. Eks. Paragrafen om, at Frokostpavsen kan udskydes — hvor Arbejdets Natur kræver det(!) — er saa vigtig for Principalerne, at det er nødvendigt at tarifere den. Typograferne opfatter en saadan Paragraf som Chikaneri. For det er da vel ikke Principalernes Mening at forbyde Arbejderne at forlade Arbejdsstedet i Frokostpavsen.

Det vil føre for vidt at omtale alt, hvad der med Rette kan ankes over. Enhver kan jo sammenligne Forslaget og den sidste Tarif. Forskellen er saa stor, at man maa beundre den Grundighed, hvormed Tariffen er barberet.

Hvad Overarbejde angaar, saa nytter det vist ikke stort, at vi har Paataleret overfor eventuelt Misbrug. Angaaende Betalingen for de 2 første Timer, saa tror jeg ikke, Forhandlingerne vil føre til andet Resultat, end at Spørgsmaalet henvises til Voldgift. Og hvordan Resultatet saa vil blive, det kan ingen vide.

Maa jeg lige nævne, at der i Forslagets Paragraf 70 (Maskinsættertariffen) staar: »Sætteren . . . hæfter for de ved Uagtsomhed opstaaede Beskadigelser«. I den gamle Tarif stod: »ved *grov* Uagtsomhed«. Enhver vil forstaa, hvordan den nye Paragraf kan fortolkes. I det store og hele kan det siges, at de omredigerede Paragrafer kun er forandrede til Fordel for Principalerne. Men selvfølgelig tror jeg, at vore Forhandlere har gjort *deres bedste* for at naa et *godt Resultat*.

Til Slut et Par Ord til Fr. N., der skriver, at vi bør tage Forslaget under alvorlig og nøgtern Overvejelse. Det er rigtigt! Men maa vi saa bede om lidt Tid til Overvejelserne næste Gang, vi skal stemme. Det var et uanstændigt Jageri sidst, hvor vi fik Forslaget om Søndagen og skulde stemme om Mandagen.

Det var at haabe, at Kampen snart var slut; men bør vi slutte nu?

Elof Burman.

EN REPLIK

—

Jeg var ganske klar over, da jeg skrev min lille Henstilling i sidste Numer af »Typ.-Tid.«, at der vilde blive skudt med skarpt imod min Person. Det rører mig da heller ikke. Kun beklager jeg, at visse Hensyn forhindrer mig i at argumentere saa grundigt, som jeg kunde ønske. Men et Par Bemærkninger maa jeg have Lov til at gøre i Anledning af de fremkomne Indlæg.

Til *H. C Jørgensens* Hentydning til min *forhenværende* Radikalisme skal jeg blot sige, at han kan være ganske rolig. Naar det tjener Typografernes Interesser at anslaa radikale Strenge, skal han ikke savne mig, men Livet har lært mig, at det er uklogt altid at stille en Sag paa Spidsen — blot for at synes radikal. Den Radikalisme kalder jeg *forloren*. Vil man undgaa Bagslagets Følger, bøjer man af, naar det rette Tidspunkt er inde. Og i det Tilfælde, hvorom her er Tale, har Tarifkommissionens Flertal og Ledelsen netop slaaet til paa rette Tid og Sted. Det er i hvert Fald min Overbevisning. Og den plejer jeg at følge, uanset hvilket Selskab jeg derved kommer i.

Hr. Jørgensen skriver, at Mindretallet bør bøje sig for Flertallet. Javel. Men dette skulde vel ikke hindre Mindretallet i at arbejde hen til at blive Flertal, særlig naar man har den Tro, at Flertallet er skabt paa fejle Forudsætninger, hvad jeg nedenfor skal søge at bevise. Forøvrigt maa jeg, hvad Flertallet angaar, gøre opmærksom paa, at Dansk Typograf-Forbund tæller fem Tusinde Medlemmer, hvis samlede Mening ikke er uden Betydning i en saa alvorlig Situation som den foreliggende.

— — K. N. mener, at jeg ikke har fattet Pointet i det forkastede Forslag. Jeg tror imidlertid at være paa den rigtige Side i saa Henseende, og jeg hælder til den Anskuelse, at det er K. N. og mange andre, der nærer en ugrundet Frygt for, at Brodden ikke skulde være taget af den maskerede 10-Timers Arbejdsdag, og desaarsag har stemt Nej til Forslaget.

Forholdet er jo det, at det nye Forslag, hvad Overtidsbetalingen for de meget omtalte *to første* Timer angaar, forbliver uforandret som i den gamle Overenskomst og betales med 50 pCt.s Tillæg, indtil Parterne enes om noget andet. Dette vil naturligvis i Praksis betyde, *at de 50 pCt. bliver staaende Tarifperioden ud.* Der kræves dog begge Parters Tilslutning for at foretage en Forandring, og naturligvis kan der ikke og vil der ikke blive lavet ny Lockout paa det Spørgsmaal. Her maa vi give Frøken Crone Ret. Heller ikke kan der blive Tale om nogen Voldgifts Indblanding, thi noget saadant forudsættes jo slet ikke i Forslaget. Al Frygt for, at der her skulde ligge en »Rævekage«, er derfor ganske ubegrundet.

K. N. spørger mig, og jeg synes, det er fair over for de andre Organisationer at opnaa de 50 pCt. paa denne Maade. Dette Spørgsmaal forstaar jeg ærlig talt ikke. Jeg kunde bedre forstaa, at der var Grund til Bebrejdelse, hvis vi gik ind paa noget, der var daarligere end det, der bydes de andre Fag. Det kan dog i ingen Henseende skade de andre Fag, at vi hævder Stillingen.

Til Slutning kun dette: I et Øjeblik, hvor De samvirkende Fagforbund har maattet give op og anbefalet de enkelte Organisationer selv at klare Skærene, gælder det selvfølgelig om, at vi sørger for at faa saa meget ud af det som mulig, og da kan der ikke tages de ridderlige Hensyn, som K. N. peger paa. Og jeg er tilbøjelig til at tro, at vi er inde paa den rigtige Vej, naar vi søger at komme bort fra de af Arbejdsgiverforeningen ønskede generelle Overenskomster og over til fagvis Forhandling. Nogle enkelte Mænd kan nu en Gang ikke sidde og lave tilfredsstillende Overenskomster eller Arbejdsvilkaar for samtlige Arbejdere i Landet. Har f. Eks. Smedene nogen Forudsætning for at kunne lave Overenskomst for Typograferne? Og vil nogen paastaa, at vi er inde i Smedenes særlige Forhold?

Nu er Bogtrykfagets Arbejdere kommet ud af den »generelle« Sæk. Der er budt os et Forslag, der baade hvad Løn og Arbejdstid angaar er bedre end det, de øvrige Fag er stillet over for. Spørgsmaalet er da: Skal vi tage dette Tilbud, eller skal vi fortsætte Kampen og derved løbe den Risiko at blive puttet ned i Sækken igen?

Den Mulighed er nemlig ikke udelukket.

Fr. Nielsen.

LAUR. JENSENS JORDEFÆRD

—

Et mægtigt Følge havde længe før Tiden belejret Indgangen til Kapellet derude paa Vestre. Indenfor stod Kisten smukt og enkelt dekoreret, medens Kransene laa i Midten i omtrent hele Midtergangens Længde. Det var umuligt at overskue fra hvor mange og fra hvem, der var sendt Kranse. Men vi nævner i Flæng: fra *Forbundet* og *Afdelingen* selvfølgelig, fra

Svenska Typograf-Förbundet, Norsk Centralforening for Bogtrykkere, Norsk Trykkerforbund, fra *Bladudgiverforeningen i Provinserne,* fra *Københavns Bogtrykkerforening,* fra en Mængde Personaler og fra Provinsafdelinger og fra mange, mange flere. Ved Kisten paraderede Københavns Afdelingers Bannere med den smukke gamle Gutenberg i Spidsen og nok et Gutenberg-Banner fra Hillerød og en socialdemokratisk Fane. Og i Følget saas en Mængde gamle, kendte og nu graanede Personligheder indenfor Typografiens Verden. Der var Repræsentanter fra De samvirkende Fagforbund, fra Arbejdernes Landsbank, fra Privatbanken og fra Arbejdernes Boligforening. Efter Talen bar Styrelsesmedlemmerne deres afdøde Kammerat de sidste Skridt ud af Kapellet, medens Gutenberg-Korets Formand oppe ved Orgelet sang: Jeg lever og véd, hvor længe fuldtrøst. Og under Korets Sang sænkedes Kisten i Graven, ved hvilken Præsten bad Fadervor. Derefter traadte Forbundets Formand op og holdt en jævn, men gribende Tale om Lauritz Jensen, saaledes som vi alle kender ham, og tog sluttelig paa Typografernes Vegne Afsked med ham med et Hvil i Fred paa fuldendt Gerning som den flittige Arbejder og gode Kammerat.

Typografernes Sangforening.

Aarsfesten finder Sted Onsdag den 12. April Kl. 7¼ i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 90.

De tidligere udstedte Billetter er gyldige. (1 c)

IN MEMORIAM
(LAUR. JENSEN)

Det var med dyb Vemod, at Typografernes Stiftelse i Søndags for sidste Gang tog Afsked med sin Kasserer, Laur. Jensen. Efter i 22 Aar at have arbejdet sammen i Stiftelsens Interesse, er det vel ikke underligt, at man dybt føler Savnet af en Mand, der var i Besiddelse af stor Ordenssans, Punktlighed, Paalidelighed og ikke mindst hans hurtige og klare Forstaaelse af Øjeblikkets Krav. L. J. har hos os — hans Medbestyrere — sat sig et uudsletteligt Minde som en virkelig god, ærlig og myreflittig Mand. — Den udførlige, *sande* Nekrolog, der fandtes i forrige Nr. af Bladet (V. P.), i Forbindelse med de varmtfølende Ord, der i Søndags ude paa Kirkegaarden udtaltes fra Hr. Jul. Schrøder, giver mig ikke Anledning til Gentagelser. Typografernes Stiftelse kan ganske slutte sig hertil. — Men det er mig en kær Pligt paa de gamles Vegne at sige Laur. Jensen Tak for alt, hvad han fik udrettet til Gavn for Stiftelsen og derigennem for de gamle. Vi vil alle bevare det smukkeste og bedste Minde om den Mand, der ikke kendte Svig. Ære være Laur. Jensens Minde til sene Tider.

Den 27. Marts 1922.

H. C. Nielsen,
p. t. Formand for Typ. Stiftelse.

DOMMEN

Som det var at vente, gik Voldgiftskendelsen Københavns Bogtrykkerforening imod, idet Dommen fastslaar, at den bebudede Ophævelse af den løbende Overenskomst fra 1. April er ulovlig i Henhold til Septemberforliget.

Arbejdsgiverforeningen har derefter udsendt 1. Lockout-Varsel overfor Typografferne i de københavnske Dagblade.

I næste Numer skal vi bringe Voldgiftsdommens Præmisser.

Gutenberg-Koret
KONCERT OG BAL
Søndag den 9. April 1922 Kl. 6
Studenterforeningen
Vestre Boulevard

Billetter á 1 Krone faas hos Korets Medlemmer og hos Carl Langsted, Tagensvej 3, St.

NÆR OG FJÆRN

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB afholder sin aarlige Fest i Morgen, Lørdag, den 1. April Kl. 8 i Harmoniens store Sal med Assistance af nogle af vore bedste Kabaret-Kunstnere. Der er endnu nogle Billetter til Rest, som kan faas hos vor Kasserer, A. Hansen, Nansensgade 50, St., Fredag Aften fra 5—8, og hos alle Klubbens Medlemmer.

TYPOGRAF L. CHR. NIELSENS JUBILÆUM blev for ham en mindeværdig Festdag. Fra Jubilarens mange bekendte i Byen og Landet over indløb en Mængde Telegrammer og Blomster. Fra Sydfyns Soc.-Dem.s Trykkeripersonale blev der overrakt Jubilaren et Sølvskrivetøj og fra Lokalafdelingen en smuk Sølv-Frugtskaal.

ET SJÆLDENT JUBILÆUM kan den 1. April fejres af Typograf *David Holm* i Lemvig, idet det nemlig denne Dag er 50 Aar siden, Jubilaren begyndte som Lærling i det samme Trykkeri, hvori han arbejder den Dag i Dag. — Han startede den 1. April 1872 hos Hr. Redaktør Hestbech, »Lemvig Avis«, og efter Redaktørens Død, og senere Avisens Overgang til at blive trykt udenbys, har han stadig bestyret Trykkeriet, først for Enkefru Hestbech og nu for en Søn af den afdøde Redaktør.

David Holm er kendt i Lemvig for sin elskværdige, noble Karakter, og hans bramfri Væsen skal nok have holdt Kunder til Huse.

DAMEPORTEMONÆ med Indhold, bl. a. en Del af de smaa 25-Øres Mærker til *Kvindernes Fanefond,* et Dameportræt o. s. v. fundet paa Gaden i Yderkresene. Afhentes hos Formanden.

EN PARAPLY, glemt ved Begravelsen i Søndags, kan afhentes hos Formanden.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

P. Hansens Pers. (5. B.) 551,85, Frelsens Hærs Pers. (5. B.) 100,80, Kandrup & Wunschs Pers. 171,70, J. P. Jensens Pers. (5. B.) 2,60, Bøhms Pers. (5. B.) 70,30, Schmidt & Magnussens Pers. (5. B.) 48,20, Rasmussen & Rughs Pers. (5. B.) 270,06, Industritrykkeriets Pers. (5. B.) 67,90, Løvgreens Pers. (5. B.) 131,50, Bordings Pers. (5. B.) 467,89, Heydes Pers. (5. B.) 36,00, Hansons Stempelf.s Pers. (5. B.) 80,56, Brd. Markers Pers. (5. B.) 18,22, Spuhr & Siebuhrs Pers. (5. B.) 82,40, Hafnias Pers. (5. B.) 130,50, Arlings Pers. (5.-6. B.) 30,00, Normaltrykkeriets Pers. (5. B.) 100,10, Oscar Johansen (5.-6. B.) 42,00, Ritzaus Pers. (5. B.) 71,87, Matzens Pers. (5. B.) 38,00, Hamburger & Langes Pers. (5. B.) 155,40, Furø & Haagensens Pers. (5. B.) 32,60, Provinsbl. Andelsselskabs Pers. (5. B.) 103,16, Roms Pers. (6. B.) 2,40, Andreasen & Lachmanns Pers. (6. B.) 10,00, Celludans Pers. (2.-6. B.) 26,10, Athenes Pers. (5.-6. B.) 24,50, Chr. Jørgensens Pers. (5.-6. B.) 96,70, Berg & Co.s Pers. (6. B.) 5,00, Aage Hansens Pers. (5.-6. B.) 214,20, Furø & Haagensens Pers. (6. B.) 32,60, Chr. E. Jensen, Bogt. (5.-6. B.) 20,00, Kruckow-Waldorffs Pers. (6. B.) 54,35, Johnsen & Co.s Pers. (6. B.) 52,10, Krigsministeriets Pers. (6. B.) 32,90, Hohlenbergs Pers. (6. B.) 55,40, Paritas Pers. (5.-6. B.) 47,00, Vilh. Hansens Personale (6. B.) 137,05, Dansk Bogtrykkeris Pers. (6. B.) 54,00, Ebrechts Pers. (5.-6. B.) 70,40, Ugens Nyheders Pers. (6. B.) 58,00, Hoffs Pers. (5.-6. B.) 58,80, Industritrykkeriets Pers. (6. B.) 73,20, Bordings Pers. (6. B.) 481,51, Catos Pers. (5.-6. B.) 15,30, Rasmussen & Rughs Pers. (6. B.) 232,60, Schmidt & Magnussens Pers. (6. B.) 48,20, Hamburger & Langes Pers. (6. B.) 155,40, Politikens Pers. (5. B.) 1722,96, Fru Ingerslev 12,00, Forbundskontorets Pers. 169,00, Anna Christensen 5,20, Karen Hansen 6,60, Peter Jensen 9,40, Axel Hansen 9,40, Agnes Johansen 2,60, Katrine Uholt 5,20, Ella Arnesen 2,35, Oda Olsen 4,70, Kaj Sørensen 12,60, Johan Kryger 10,00, Klara Møller 2,60, Carl Nielsen 6,00, Benny Berg 7,80, Svend Nielsson 13,40, Kaj Bjerregaard 30,00, Henry Rasmussen 40,00, Nørrebros Centraltrykkeri (6. B.) 258,60, Børsens Pers. (5. B.) 373,00, Faktor Viggo Hansen 25,00, Peter Birch 8,60, Lilly Hansen 2,60, Chr. Klein 8,10, Nationaltidendes Pers. (6. B.) 3313,46, Asta Gustafson 7,05, Valborg Holm 15,60, Social-Demokratens Pers. (6. B.) 3088,00, Københavns Pers. (5. B.) 678,00, Berlingske Tidendes Pers. (6. B.) 2652,44, Politikens Pers. (6. B.) 1705,15, Bærentzens Pers. (6. B.) 478,18; tilsammen Kr. 19.546,91. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 89.195,92.*

København, 28. Marts 1922.

Anton Jensen.

PROVINSERNE

Frederikshavn 177,60, Marstal 49,00, Helsingør 250,00, Stubbekøbing 78,60, Aalborg 1500,00, Lyngby 14,60, Faaborg 126,20, Fredericia 409,80, Hillerød 784,14, Hobro 112,50, Holbæk 625,90, Korsør 94,60, Køge 246,90, Maribo 199,00, Middelfart 185,90, Nykøbing M. 198,60, Næstved 846,83, Rudkøbing 212,90, Silkeborg 534,30, Skanderborg 157,40, Skive 400,00, Stege 95,60, Tønder 263,70, Viborg 396,00, Esbjerg 553,66, Odense 2763,35; tilsammen Kr. 11.277,08. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 62.923,74.*

København, 28. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

TAK

En hjertelig Tak bringer jeg herved Kolleger, fjern og nær, som viste mig Opmærksomhed paa min 40-aarige Jubilæumsdag i Gaar.

Margrethebo, Svendborg, 24. Marts 1922.

L. Chr. Nielsen.

Hjertelig Tak for den Venlighed og Deltagelse, der er vist os under vor kære Mand og Fader, Marinus Olsens Sygdom, Død og Begravelse.

Hansine Olsen og Børn,
Odense.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 16. Marts: København 10.000,00. 17. Marts: Køge 300,00. 18. Marts: Ringsted 387,32. 21. Marts:

Horsens 800,00. 22. Marts: København 60.000,00; Lyngby 300,00. 23. Marts: Helsingør 500,00. 24. Marts: Faaborg 200,00. 25. Marts: Brønderslev 400,00. 27. Marts: Aalborg 1000,00.

København, 28. Marts 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætterlærl. Otto Peter Laur. Nielsen (Bryrup), (Syge- og Begravelseskassen). 1211 Frantz Chr. Rudolf Bruun (Syge- og Begravelseskassen).

Næstved: Sætter Christian Viggo Nielsen, udl. 1. 4. 22 i Næstved Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Faaborg: 4283 Robert Laurits J. Pedersen (Faaborg Avis). Fredericia: 1463 A. P. Andersen (arbl.). Næstved: 6619 Svend G. Thomsen (arbl.). Odense: 7027 Harry Chr. Jensen (arbl.). Stege: 3378 Karl Styrbech Jensen (Tommerup). Sønderborg: 7091 Wilhelm Sprenger (Dybbøl-Posten) og 3830 Friedrich Hess (arbl.). Viborg: 6981 Peter Stick (arbl.).

FRATRAADTE

København: 564 Klingenberg-Jensen paa Rejse. Odense: 6372 Carsten Jensen til Skanderborg i Pl. og 7102 Ewald Elsner til Aabenraa (arbl.). Stege: 6544 Hans Egholm til Helsingør (arbl.). Thisted: 6285 Richardt Petersen til Udlandet paa Rejse. Tønder: 3477 Aage Sørensen til Silkeborg (arbl.).

UDMELDT

Horsens: 4863 Sørine Pedersen (fratr. Faget).

DØD

København: 492 Alex Hansen (Kandrup & Wunsch).

Trykkeriarbejdernes Klub.

Medlemmerne bedes opgøre Regnskabet for solgte Billetter Fredag den 31. Marts Kl. 5—8 hos Kassereren, A. Hansen, Nansensgade 50, St.

Agitér for Tilslutning. *Styrelsen.*

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 2. April Kl. 10½.

Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Forhandlingsbogen. 2) Beretning om Virksomheden (Klubben og Landssekretariatet). 3) Regnskabet. 4) Valg: a) af Styrelsesrepræsentanter, b) Repr. til Landssekretariatet. 5) Opstilling af Kandidat til Styrelsesvalget i Københavns Afdeling. 6) Eventuelt. *Styrelsen.*

Ordinær Generalforsamling i Nørre-Central-Café Søndag den 23. April Kl. 11 Form. *Bestyrelsen.* (3c)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Annoncesætter,

der for Tiden staar i Plads i større sydjydsk Dagblad, ønsker Plads som saadan, eventuelt som Ombryder, paa Sjælland eller i København. *Kendt med Duplex-Presse.* — Billet mrkt. »62« med Løntilbud tilsendes Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Sætter-Trykker.

I en Æskefabrik kan en Sætter-Trykker faa en varig Plads, naar han, der skal kunne arbejde fuldstændig paa egen Haand, vil varetage Forretningen og dens Materiel. Billet mrkt. »L 107« modtager *Weber & Sørensens Annonce-Bureau, Aarhus.* (59)

Linotype-Sætter,

der har været 2 Maaneder ved Maskinen, **søger Plads,** hvor videre Uddannelse kan opnaas. Gode Anbefalinger fra nuværende og tidligere Pladser. — Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerlærling.

Til en opvakt Dreng, som konfirmeres i Foraaret, ønskes en god Lære. Bill. mrkt. »56« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker,

vant til alt i et mellemstort københavnsk Bogtrykkeri forefaldende Arbejde, ogsaa Illustrations- og Farvetryk, og er flink og villig til at være den førende, kan straks eller senere faa en absolut god og vellønnet Stilling som Førstemand. — Billet mrkt. »60« med Referencer til Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri søges.

Et mindre Trykkeri søges til Købs. Billet mrkt. »57« modt. Ekspeditionskontoret.

God, brugt Hurtigpresse,

maa godt være Johannisberg eller anden ældre Model, ønskes til Købs.

V. Thomsen, Grønnegade 21, (61) *Vejgaard, Aalborg.*

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6432 x

Genzsch-Antikva

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 7. APRIL 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Opkrævning af Lockoutbidrag saavel i København som i Provinsen er sluttet Fredag den 31. Marts d. A. Der skal være indbetalt ialt 7 Uger.

København, 4. April 1922.

Forretningsudvalget.

EDV. MEYERS EMBALLAGE-FABRIK, HESSELAGER,

er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft paa Grund af manglende Betaling af Arbejdsløn.

København, 4. April 1922.

Forretningsudvalget.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

afholder

ordinær Kvartalsgeneralforsamling

Søndag d. 23. April 1922 Kl. 10 præc.

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Kasserer.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Derefter afholder samtlige

Underafdelinger

ord. aarlige Generalforsamlinger

samme Sted (1. og 2. Sal i Forhuset og i Festsalen).

Dagsorden for hver Underafdeling vil fremkomme i næste Nr. af »Typ.-Tid.«

Lokalstyrelsen.

EFTER —

Da Typograferne vedtog Tarif- og Forligsforslaget af 10. Marts, gjorde de sig selv en god Tjeneste. Denne kunde maaske være gjort noget før. Men fordi der siden forrige Afstemning maatte gaa nogle Uger, bliver den ikke derfor mindre god. Thi nogle flere Ugers Nølen endnu kunde være blevet i høj Grad skæbnesvanger. Vi erindrer under »Tarifforhandlingerne«, naar Principalerne stillede et eller andet kategorisk Forlangende, at vi ligesom lod os rive med af Hjertets Følelser og svarede: Det bliver ikke paa denne Side Paaske! Der var dengang en halv Snes Uger til Paaske. Da Forslaget vedtoges, var der kun en halv Snes Dage til Paaske. — — — — — —

Der kunde siges meget Efter. Bagefter er man jo altid klog. Men Forhandlingerne om Tarifen af 10. Marts har nu alligevel været noget for sig. Og vi erindrer bl. a., at et Tarifforslag altid, naar endelig Ledelsen fandt det forsvarligt, blev anbefalet Spalte op og Spalte ned i »Typograf-Tidende«. Det blev belyst og kommenteret, men endelig anbefalet som sig baade hør og bør. Som det hele formede sig denne Gang, har denne Procedure, om man saa kan sige, ikke kunnet finde Sted. Kun Frederik Nielsen skrev en lille Artikel — den bedste, han nogensinde har skrevet. Det er ikke min Sag at skulle forsvare vor Redaktør. Men midt i Skandalen var denne Artikel naturligvis *gefundenes Fressen* for en af vore professionelle Bolsjeviker. Og vore egne smaa Piphøns kaglede med.

Men Frederik Nielsen skrev, som han skrev. Og maaske vil Anerkendelsen af hans hensynsløse og kloge Artikel engang blive ham ydet.

Paa Generalforsamlingen i Koncertpalæet var der ogsaa en Bolsjevik. Trods bedre Viden om Tingene stod han frem og fremstillede Tarifforslaget fuldkommen i Strid med de faktiske Forhold — og river Forsamlingen med sig.

Til Gavn for Typograferne?

Nej. Til Skade, Skade og kun Skade. En vældig Kapital har dette Eksperiment kostet. Den samme Kollega, der ikke har arbejdet ved Faget i flere Aar, er sandelig bleven os en dyr Herre.

Men denne fik Applaus'en, og Frederik Nielsen fik sin Misbilligelse.

Det er menneskeligt at fejle. Og vi er alle Mennesker. Men tilsidst sejrer Fornuften. Saaledes gik det ogsaa hos Typograferne, endnu medens det var Tid, endnu inden det var for sent. Derfor skal vi være glade. Og kan vi lære noget deraf, bør vi ogsaa gøre dette.

Men en god Tjeneste har Typograferne gjort sig selv. Den Taktik, som den første Generalforsamling énstemmig godkendte, har baaret sin Frugt. Vor Organisation har vist sin Styrke til at modstaa det Anslag, Principalerne rettede mod os. Vor Organisation har været sund nok til at opfatte Situationen som en naturlig Afvikling og ikke som vore bolsjevikiske Drømmere for Øjeblikket egnet til Revolution.

Hermed maa vi være tilfredse og som Bier bygge og udbedre til den Tid, der kommer, men om hvilken vi intet véd.

***

DEN NYE TARIF

Til Orientering skal vi i det kommende Nr. af »Typograf-Tidende« fremføre Forskellen paa visse Punkter i den nye og den gamle Tarif.

Med Hensyn til Udregning af Lønnen skal her gives et Par Eksempler.

En Haandsætter, der f. Eks. før havde 112 Kr. om Ugen, udregner sin Løn paa denne Maade: I personligt Tillæg (hvad der er over Minimallønnen 96 Kr. (62+34)) haves her 16 Kr. 20 pCt. af de 16 Kr. udgør 3 Kr. 20 Øre, som fradrages de 16 Kr, hvilket giver 12 Kr. 80 Øre. Dette Beløb lagt til den nye Minimalløn 73 Kr. (62+11) bliver den endelige Løn, nemlig 85 Kr. 80 Øre.

En Haandsætter, der har 126 Kr. i Løn, faar saaledes 97 Kr. i ny Løn.

En Maskinsætter, der har f. Eks. 123 Kr. i Løn, har i personligt Tillæg 15 Kr. Dette Beløb minus 20 pCt. = 12 Kr. lagt til den nye Minimalløn 85 Kr. (74+11) giver 97 Kr. i fremtidig Løn.

En Trykker udregner sin Løn paa samme Maade som en Haandsætter. Men Tillæg for Specialmaskiner tages først ud, hvorefter det personlige Tillæg bearbejdes og Godtgørelsestillæget atter paaføres sammen med den ny Minimalløn: 73 Kr. (62+11).

Stereotypører, Galvanoplastikere og *Skriftstøbere* regner paa samme Maade som Haandsæteren.

Rotationstrykkere (Minimalløn 108 Kr. (74+34) regner paa samme Maade, men med en ny Minimalløn for udelukkende *Dagarbejdere* paa 82 Kr. (71+11) og for *Natarbejde* eller paa Skift en ny Minimalløn paa 79 Kr. (68+11). Men dernæst maa Natarbejderen fradrage sit gamle Nattillæg = 17 Kr., førend han bearbejder sit personlige Tillæg med de 20 pCt., og dernæst tillægge Lønnen Godtgørelse efter Forlægningparagraffen. Godtgørelsesprocenten beregnes af 68 Kr.

Mandlige Hjælpearbejdere, hvis Minimalløn var 81 Kr. (50+31) regner ligeledes med sit personlige Tillæg ÷ 20 pCt. + den nye Minimalløn 61 Kr. (50+11).

Kvindelige Hjælpearbejdere, hvis Minimalløn var 61 Kr. (37+24) ligeledes og + den nye Minimalløn 44 Kr. (37+7).

I sidste Halvdel af Ugen omsendes den nye Tarif.

KORT BEMÆRKNING

Foranlediget ved Jul. Schrøders Udtalelser paa Generalforsamlingen den 29. Marts (»er Erwig Vikar for Hellberg«, »en Mand, vi ikke har set i 3 Aar«) ønsker jeg her — da Debattens Afslutning hindrede mig i det paa Mødet — at gøre følgende Bemærkninger:

Selv om Hellberg var bortrejst, har min Del-

tagelse i Debatten selvfølgelig ingen som helst Forbindelse dermed, men var fuldt og helt for egen Regning. Jeg plejer selv at kunne svare til og for, hvad jeg siger. — Jeg har i $2^1/_2$ Aar været udenfor Faget og har i den Tid betalt mit fulde Kontingent uden — trods min juridiske Ret — at blande mig i Ting, som det rettelig tilkom Fagets Udøvere at bestemme om. Nu, da jeg for ca. 2 Maaneder siden er vendt tilbage til Faget (ganske vist som Arbejdsløs), er det selvfølgelig baade min juridiske og moralske Ret at deltage i Organisationens Virksomhed ganske som ethvert andet »normalt« Medlem.

Johs. Erwig.

50-AARS JUBILÆUM

I denne Maaned har et af Horsens Lokalafdelings ældste Medlemmer, *Th. Lassen*, været ansat ved »Horsens Avis« i 50 Aar, idet han den 11. April 1872 kom i Lære samme-steds og siden uafbrudt har arbejdet der. — Th. Lassen har altid været stærkt interesseret i Organisationslivet, han deltog saaledes i de første forberedende Møder i Jylland for Stiftelsen af Jysk Typ. Forening og var i Aarene 1890 til 98 Horsens Lokalafdelings Formand og derefter mangeaarig Styrelsesmedlem. Th. Lassen, der er en elskværdig Personlighed og god Kollega, vil sikkert paa Dagen blive mindet af Kolleger og Venner fra fjærn og nær.

F.

OMVENDELSE

Bogtrykkernes københavnske Medlemsblad »De grafiske Fag« bebrejder mig i sit sidste Numer, at jeg ikke paa et tidligere Tidspunkt »kastede mig i Breschen for den gode Sag«, og Bladet føjer til, at Desorienteringen hidtil har været den fremherskende i »Typ.-Tid.«

Disse Bebrejdelser er ganske uberettigede. Lad os f. Eks. se lidt paa Stridens Oprindelse. Vi husker alle, hvorledes Bogtrykkerforeningens ledende Mænd i deres Presse førte en Ophidselseskampagne imod Typograferne i Slutningen af det gamle Aar og stadig slog paa Sværdet og truede os med, at naar Nytaar kom, saa skulde Piben faa en anden Lyd. Denne stadige Henvisning til, at hvis vi ikke vilde makke ret, skulde de nok sige, hvor Skabet skulde staa, har naturligvis øvet sin Indflydelse paa de typografiske Arbejdere, men ganske vist i modsat Retning af den tilsigtede. Ansvaret for, at vi kom i Kamp, kan Bogtrykkerforeningens Ledelse derfor ikke ryste af sig.

»De grafiske Fag« har vel ikke allerede glemt, at det var paa Forligsmændenes Forslag, Bogtrykkerne stod, da de lockoutede Typograferne, og at de første tre Ugers Kamp drejede sig om dette Forslag, som vi aldrig vilde have godkendt. Alle Bestræbelser i »Typ.-Tid.« gik derfor ud paa at slaa dette Forslag ned. I en Artikel i dette Blads Nr. 8 skrev jeg med Henblik paa dette Forslag: »Provinskollegernes Stilling overfor den nuværende Situation er da lige til og klar: De vil aldrig kunne tilraade Københavnerne at underskrive en Tarif, der byder disse en lavere Løn, end Provinsianerne faar. Og de vil heller ikke kunne anbefale at gaa med til en Overenskomst, der indeholder en maskeret 10-Timers Arbejdsdag.«

I Forslaget af 10. Marts — det, der nu er vedtaget — har Bogtrykkerne imødekommet de i ovenstaaende indeholdte Krav. De har forhøjet Lønnen med 5 Kr. pr. Uge, hvorved Minimallønnen i København og Provinsen er bleven ens, og den »maskerede« er forsvundet.

Fra det Øjeblik, dette Forslag forelaa, var min Stilling forandret. Og siden da har »Typ.-Tid.« ikke indeholdt nogen »desorienterende« Artikler fra min Side.

Det er altsaa ikke mig, der under Kampen har haft Omvendelse behov — hvad Bladet antyder — men derimod Københavns Bogtrykkerforenings Ledelse, hvad Kendsgerningerne til Overflod beviser.

Fr. N.

TILLIDSMÆND I KØBENHAVN

for Personaler, der har været i Lockout, bedes udfærdige en Liste over Understøttelse for Lørdag med henholdsvis 5 Kr., 4 Kr. og 2 Kr. for henholdsvis Gifte, Ugifte og Kvinder. Der opføres intet for Børn. Listen indløses paa Kassererkontoret Fredag Aften, Lørdag Form. og Mandag Aften.

Formanden.

SNIGLØBERE

Undskyld min Forstokkethed. Men jeg er ganske ude af Stand til at føle nogen som helst Anger, fordi jeg har taget Ordet for at slutte Kampen. Jeg maa her gøre Pilatus' Ord til mine og sige: Hvad jeg skrev, det skrev jeg!

De Herrer Mistillids-Resolutionsmagere kunde saamænd godt have sparet de Anstrengelser, de gjorde sig i Idrætshuset forleden for at kaste Skidt paa undertegnede. Thi der er ikke smurt Beg paa min Redaktørstol, og den Dag — ja, maaske før — da jeg blot har den mindste Anelse om, at Flertallet af mine Kolleger ønsker mig fjernet, er jeg villig til at træde tilbage.

Imidlertid føler jeg mig ikke særlig imponeret, naar der i Referatet fra Generalforsamlingen staar, at Resolutionen vedtoges »enstemmigt eller saa godt som enstemmigt«. Det havde maaske haft mere Virkning, hvis man havde anvendt den mere moderne Formel: — med alle Stemmer mod én! Heller ikke har jeg synderlig Respekt for de Herrer, der gav Gæsteroller for Kollegerne ved den nævnte Lejlighed. Folk, der kommer og gaar og gaar og kommer, alt efter som der vejres Bytte, hører ikke til dem, der bærer vort Forbund fremad. Jeg er tilbøjelig til at mene, at Betegnelsen *Snigløbere* er mere paa sin Plads over for disse Godtfolk.

Jeg føler mig fremdeles overbevist om, at det var klogt af de københavnske Kolleger at slutte Kampen og tage imod det tilbudte Forslag. Principalerne har jo dog heri gjort saa store Indrømmelser paa de to Hovedpunkter — Løn og Overarbejdsbetaling — at der i Godkendelsen af Overenskomsten ikke ligger noget som helst Nederlag for os. Og jeg tror, det var et forfængeligt Haab, som næredes af en Del Kolleger, at det skulde kunne lykkes os at knuse vore Modstandere og diktere dem Fredsbetingelserne. Langt snarere havde de kæmpende Parter lidt samme Skæbne som de to berømte Løver, der aad hinanden med Hud og Haar, saa kun Halerne blev tilbage!

Hvis ikke der var hændet os noget værre.

Fr. Nielsen.

PROVINSTARIFEN OPSAGT

Dansk Typograf-Forbund modtog 29. Marts d. A. følgende Skrivelse:

Til

Dansk Typograf-Forbund, København.

Herved opsiges den med den ærede Organisation af undertegnede Foreninger afsluttede Overenskomst om Minimaltarif for Arbejderne i Bogtrykkerierne i Danmarks Provinser til Ophør med Udgangen af Juni Maaned dette Aar.

Idet man udbeder sig Anerkendelse af denne Skrivelses Modtagelse, udtaler man det Haab, at det ved gensidige Bestræbelser vil lykkes at tilvejebringe en for begge Parter tilfredsstillende ny Tarif-Overenskomst.

Odense, den 27. Marts 1922.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.
Poul Søndergaard,
Formand.

København, den 28. Marts 1922.

Organisationen af Bladudgivere i Provinserne.
J. Wreschner,
Formand.

Herpaa afsendte Forbundet 30. Marts d. A. følgende Svar til de to Organisationer:

Hermed kvitteres for Modtagelsen af Opsigelse af Provinstarifen.

Samtidig skal vi udtale, at vi ganske deler det i Deres ærede Skrivelse udtalte Haab om, at det maa lykkes at tilvejebringe en for begge Parter tilfredsstillende ny Tarifoverenskomst.

Med Højagtelse *Jul. Schroder,*
Fmd.

LANGFREDAG

afholder Typografernes Sportsklub sin aarlige Paaskefest i Citys hyggelige Selskabslokaler. Hvis Kollegerne og deres Venner og Bekendte vil have en morsom Aften i en af Helligdagene, garanterer vi for, at de kan faa det ved at købe en Billet til Sportsklubbens Fest Langfredag. Som det vil ses af omstaaende Annonce, er det et absolut første Klasses Program, der bydes: Hr. Skuespiller *Valdemar Maes* (bl. a. »Kan Mænd undværes«, Parodi paa Thit-Jensen), Kabaretsangerinden *Poula Andersen* og Karabetsangeren *Chr. Gottschalck* samt en hel Afdeling med levende Billeder af Paladsteatrets Repertoire (bl. a. Tegnefilm). Efter Underholdningen Bal til Kl. 1.

Der bliver kun solgt et begrænset Antal Billetter, og disse kan erholdes hos Medlemmerne samt hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 I.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE afholdt sin aarlige Generalforsamling Søndag den 5. Marts. Dirigent: *Martin Jensen*. Sekretær: *Georg Andersen*.

Formanden, *C. E. Christoffersen*, aflagde Beretning. Det forløbne Aar havde vist nogen Fremgang i Medlemstal. Trods den store Arbejdsloshed havde Udslettelserne holdt sig omkring det normale. Juletræet havde man ventet skulde give Underskud paa Grund af de større Udgifter til Lokale, Musik etc., men forskellige Prisfald i Forbindelse med heldige Indkøb og den store Deltagelse havde skaffet et Overskud paa ca. 800 Kr.

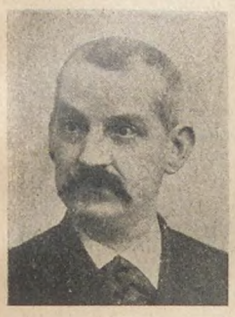
Kassereren, *A. Andreasen*, oplyste til Regnskabet, at Sygekassen havde haft en Formuefremgang af over 5000 Kr. Desværre begyndte indeværende Aar ikke gunstigt, idet Kassen i de forløbne Maaneder mødte med et Sygetal af ca. 60 pr. Uge, hvilket sig sige, at Kassen til Dato

stod med et Underskud paa ca. 4000 Kr. Der var dog ingen Grund til Frygt, da Kassen tidligere havde været udsat for endnu værre Storme.

Til Formand genvalgtes *C. E. Christoffersen*, til Styrelsen *Alb. Hansen* og til Revisor *Martin Jensen*. Til Styrelsessuppleant valgtes *C. Petersen* og til Revisorsuppleant *Sofus Andersen*.

80-AARS FØDSELSDAG

I Dag kan en af vor Organisations Pionérer, forhv. Faktor *Chr. Ewald*, fejre sin 80aarige Fødselsdag, idet han er født den 7. April 1842.

Ewald lærte Typografien hos Luno, arbejdede senere en kortere Tid hos I. Cohen, hvor han maatte bringe Orden i Sætteriet efter nogle tyske »Samfundshjælpere«, som arbejdede der under Strejken i 1876, og hvor Hjælpen havde medfort, at det hele var revet i »Fisk«. — Senere kom han til Knudtzons Bogtrykkeri, hvor han var Faktor i henved 40 Aar, indtil han for en Del Aar siden trak sig tilbage for at nyde sin Alderdom i Ro.

Fra sin Ungdom havde Ewald et aabent Blik for Nødvendigheden af sine Klasse- og Fagfællers Rejsning, og i de betydningsfulde Aar først i Halvfjerserne, da Arbejderbevægelsen slog Rod i Danmark, arbejdede han ivrigt for Organiseringen af Typograferne paa et andet Grundlag end det hidtilværende. Han er da ogsaa imellem de faa nulevende, som deltog i den første danske Bogtrykkerdag i 1876, ligesom han var Medlem af Tarifudvalget under Strejken samme Aar. — Ved Organisationens 50-Aars Jubilæum i 1919 havde vi derfor ogsaa den Glæde at se Ewald imellem os som vor Æresgæst.

I mange Aar har Ewald hørt til de stille i Landet og er vel lidet kendt af den yngre Slægt og vel saa godt som ukendt af de unge.

Ewald har alle Dage kunnet glæde sig ved et godt Helbred og er endnu fuldstændig aandsfrisk og fortæller med meget Humor om sine Erindringer fra Organisationens første Tid, ligesom han som ægte Københavnerbarn fortæller pudsige Smaatræk om sin By fra sin Barndoms- og Ungdomstid. For alle, der interesserer sig for Organisationens Historie og for Arbejderklassens Emancipationsbestræbelser fra de første famlende Skridt paa Vejen, vil en Samtale med gamle Chr. Ewald være baade fornøjelig og rig paa Udbytte.

Vi bringer herved vor gamle Veteran og Pionér vore bedste Ønsker om en lys og lykkelig Livsaften og om, at han endnu i mange Aar maa beholde sit Helbred og sit glade Sind.

Ewald bor Odensegade 9 I, Ø.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde forstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE. Det meddeles herved, at *Chr. Østergaard*, boende Holger Danskesvej 92 2, af Styrelsen er konstitueret som Kasserer for Resten af Aaret i Stedet for afdøde Laur. Jensen. Hr. Østergaard træffes hver Mandag Aften fra 7—9.

Den 3. April 1922.

P. B. V.
H. C. Nielsen,
p. t. Formand.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB er nu parat til at begynde den nye Sæson. Kontrakt er indgaaet med P. Hansen, Østerbrogade 138, om Levering af de forskellige anerkendte Mærker (BSA, Hamlet, Tyler, Göricke og Titanic) til betydelig nedsatte Priser. Prislister udleveres af Klubbens Kasserer, Johs. Uhrbrand, Ægirsgade 18 3, L. Paa det foreløbige Udkast til Sommerens Ture findes, foruden flere større Heldagsture, ogsaa en 2-Dages Pinsetur til Helsingborg med Udflugter i denne Bys smukke Omegn. Dette Program saavel som flere andre betydningsfulde Sager vil blive underkastet en nærmere Behandling paa Klubbens Generalforsamling, som afholdes i Nørre Central-Café Søndag den 23. April Kl. 11 Form.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Maskinsætter Jacob Kristjansson.

NORDISK BOKTRYCKARE-KONSTS Marts-Hæfte indeholder bl. a. en længere Artikel af *L. Chr. Nielsen*, Svendborg, om »Bibliofile Bøger og Bogtryk i Danmark«.

BLADJUBILÆUM. »Løgstør Avis« havde den 1. April bestaaet i 40 Aar, i hvilken Anledning Bladets Redaktør og Udgiver, Hr. *Edv. Jørgensen*, uddelte Pengegaver til hele Personalet. Endvidere inviteredes Personalet til Chokolade og Kaffe sammen med Redaktøren og Familie i dennes Hjem.

PARAPLYEN, som i sidste Nr. fremlystes, er bleven efterspurgt af Ejeren; men nu er Finderen bleven borte og bedes derfor snarest melde sig igen.

DE SAMV. FAGFORBUND afholder sin ordinære Generalforsamling i Dagene 16., 17. og eventuelt 18. Maj. Dagen forud, den 15. Maj, afholdes Repræsentantskabsmøde.

Paa de ordinære Generalforsamlinger skal der afgives Beretning om Virksomheden for den treaarige Periode, Regnskaberne for de tre sidste Aar skal forelægges til Godkendelse, og der skal endvidere foretages Valg af Medlemmer til Forretningsudvalget (Formand, Næstformand, Kasserer, 3 Sekretærer og 8 Medlemmer) samt vælges en Revisionskomité paa 3 Medlemmer og et Grænseudvalg paa 5 Medlemmer.

Gutenberg-Koret
KONCERT OG BAL
Søndag den 9. April 1922 Kl. 6
Studenterforeningen
Vestre Boulevard

Billetter á 1 Kr. faas i Aften fra Kl. 8½ i Kafé du Park, Gyldenløvesgade 4, og kan Lørdag Aften og Søndag Formiddag faas hos Carl Langsted, Tagensvej 3, samt hos Korets Medlemmer. (4c)

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Martins Forlags Pers. (6. B.) 88,65, P. Hansens Pers. (6. B.) 436,80, Frelsens Hærs Pers. (6. B.) 97,90, Københavns Papirvaref.s Pers. (5.-6. B.) 45,40, Kjellins Pers. (6. B.) 30,00, Københavns Bogtrykkeris Pers. (6. B.) 19,60, Emil Jacobsens Pers. (6. B.) 67,60, Frk. Danielsen (5.-6. B.) 12,84, Bogt. Rolff (6.-7. B.) 18,00, Dansk Andelstrykkeris Pers. (6. B.) 300,20, Langmack (6. B.) 15,00, Ingeborg Jensen (5.-6. B.) 13,20, Normaltrykkeriets Pers. (6. B.) 91,00, Gunna Møller (6. B.) 2,60, Kandrup & Wunschs Pers. (6. B.) 164,25, Bøhms Pers. (6. B.) 78,30, Jarmers Pers. (6. B.) 19,44, Oluffa Jørgensen (5.-6. B.) 10,20, Heydes Pers. (6. B.) 36,00, Ritzaus Pers. (6. B.) 72,55, Hansons Stempelf.s Pers. (6. B.) 80,56, Brd. Markers Pers. (6. B.) 18,22, Spuhr & Siebuhrs Pers. (6. B.) 82,40, Hafnias Pers. (6. B.) 150,00, G. Rasmussens Pers. (5.-6. B.) 34,40, Andreasen & Lachmanns Pers. (7. B.) 10,00, Ingeborg Jacobsen (7. B.) 2,40, Christine Nielsen (7. B.) 5,00, Berg & Co. (7. B.) 5,00, Matzens Pers. (7. B.) 37,80, Kruckow-Waldorffs Pers. (7. B.) 54,35, Johnsen & Co.s Pers. (7. B.) 52,10, Krigsministeriets Pers. (7. B.) 32,90, Hohlenbergs Pers. (7. B.) 55,40, Paritas Pers. (7. B.) 23,50, Ugens Nyheders Pers. (7. B.) 58,00, Oskar Johansen (7. B.) 21,00, Ekstras Pers. (6. B.) 12,00, Martins Pers. (7. B.) 74,55, Industritrykkeriets Pers. (7. B.) 80,80, Catos Pers. (7. B.) 7,65, Hoffs Pers. (7. B.) 29,40, Rasmussen & Rughs Pers. (7. B.) 249,19, Bogt. Chr. E. Jensen (7. B.) 10,00, Furø & Haagensens Pers. (7. B.) 38,10, Jul. Petersen 12,20, Helge Andersen 36,00, Kaj Hansen 36,00, Provinsbl. Andelsselsk. Pers. 88,72, Forbundskontorets Pers. 209,40, Karen Hansen 6,60, Agnes Johansen 2,60, Fru Uhlott 5,70, Lilly Hansen 2,60, Viola Holm 10,00, Ida Mouritzen 10,00, Alma Jans 12,20, Axel Hansen 9,40, Ingeborg Sørensen 2,45, Maggi Lauridsen 9,80, Dagmar Nissen 4,90, Karla Hansen 4,90, Wm. Jessen 51,20, Kaj Christiansen 22,00, C. J. Christoffersen 44,00, Albert Nielsen 36,00, Klara Møller 2,60, Esther Vejdiksen 5,20, Vilh. Rath 46,00, Karl Lassen 10,60, Johan Kryger 10,00, Carla Christensen 12,25, Victor Mønster 30,00, Vald. Sørensen 7,00, Svend Nielsson 11,00, Faktor Hansen (Fyrtaarnet) 25,00, »Københavns« Pers. 672,00, Irma Johansen 5,20, Edith Jensen 5,20, Olivia Petersen 6,10, Jernbanens Billettryk. (Alex. Nielsen og Sv. Pedersen) 92,75, Oscar Johansen 14,60, Chr. Klein 8,10, Oluffa Ardén 12,00, Nationaltidendes Pers. 1514,89, Kaj Sørensen 12,60; tilsammen Kr. 5964,01. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 95.159,93.*

I »Typ.-Tid.« Nr. 12 var indløbet en Fejl, idet der stod »Elektra«, skal være »Ekstra«.

København, 4. April 1922.

Jul. Samuelsen.

PROVINSERNE

Aarhus 4141,15, Grenaa 63,00, Kalundborg 296,00, Nakskov 439,30, Nykøbing F. 700,00, Odder 154,00, Roskilde 512,67, Slagelse 808,40, Varde 211,50, Herning 353,00, Hjørring 342,70, Brønderslev 159,60, Kolding 1135,20, Horsens 800,00, Svendborg 500,00, Assens 124,90, Haderslev 423,30, Nyborg 215,75, Rønne 567,00, Sønderborg 118,50; tilsammen Kr. 12.065,97. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 74.989,71.*

København, 4. April 1922.

Forretningsudvalget.

TAK

For de utallige Beviser paa hjertelig Deltagelse ved min kære Mand, Lauritz Jensens Død og Begravelse bedes man herved modtage min bedste og hjerteligste Tak.

Sophie Jensen.

Tak til enhver af mine Kolleger, som mindedes min 70-aarige Fødselsdag og 56-aarige Mindedag, henholdsvis den 25. og 26. Marts.

Med koll. Hilsen *Chr. Nielsen.*

Typografernes Sangforening.

Aarsfesten finder Sted Onsdag den 12. April Kl. 7¼ i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 90.

De tidligere udstedte Billetter er gyldige. (1c)

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 28. Marts: Tønder 110,00. 30. Marts: Helsingør 200,00; Slagelse 400,00; København 35.000,00. 31. Marts: Herning 300,00.

København, 4. April 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: 1791 Trykker Sigfred Jørgensen, udl. 1. 4. 22 hos Chr. Jørgensen (arb. s. St.). Sætter Reinhold Arvid Dupont, udl. 2. 4. 22 hos C. L. Nielsen (arb. s. St.). Sætter Einar Herman Jørgensen, udl. 1. 4. 22 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). 2527 Charles Rudolf Winther (Syge- og Begravelseskassen). Sætter Tage Hjorth, udl. 31. 3. 22 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). 670 Leo

Jørgensen, udl. 1. 4. 22 hos B. Nielsen & Co. (arb. s. St.). Trykker Svend Louis Jacobsen, udl. 31. 3. 22 hos Birch (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Henry Ørby Jensen, udl. 1. 4. 22 hos Chr. Møller. Esbjerg: Sætter Kaj Ove Christian Olsen, udl. 1. 4. 22 hos Harder Mikkelsen. Odense: Sætter Frederik Hansen, udl. 1. 5. 22 i Fyns Stiftsbogtr., og Sætter Harry Lehd-Petersen, udl. 5. 4. 22 i Andelsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2996 Siegfred Petersen fra Udl. (arbl.). 4394 Marius Kirkegaard fra Vejle i Pl. 564 Klingenberg Jensen fra Rejse i Pl.

Aarhus: 6378 J. K. Bergstrøm (Stiftsbogtr.), 127 M. N. Andersen (Stiftsbogtr.) og 4489 N. P. Jensen (arbl.). Odense: 7023 Aage Roe (arbl.). Silkeborg: 6097 Valdemar Sejrer (arbl.). Tønder: 3477 Aage Sørensen (Vestslesvigs Tidende).

FRATRAADTE

København: 127 Michael Andersen til Aarhus i Pl. 6378 Kr. Bergstrøm til Aarhus i Pl.

Aarhus: 7010 H. T. Krøyer til Kbhvn. (arbl.). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen til Vejle (arbl.). Fredericia: 4489 N. P. Jensen paa Rejse. Haderslev: 226 Peter Bøttker til Kbhvn. i Pl. og 3238 Jens Hansen Knudsen til Marstal (arbl.). Køge: 6713 Alf. Hansen til Næstved (arbl.). Odense: 6097 K. V. Sejrer til Silkeborg og 5080 Stefana Jørgensen til Kbhvn. Randers: 4402 Ch. L. W. Andersen til Kolding i Pl., 3710 Bendix Merkel til Ebeltoft i Pl., 4275 Svend Svane til Ebeltoft i Pl., 6099 Magnus Sørensen til Ebeltoft i Pl. og 7139 P. Damgaard til Tønder i Pl. Silkeborg: 6498 Fr. Chr. Madsen til Randers i Pl. Tønder: 7023 Aage Roe til Odense (arbl.).

UDMELDTE

København: 3118 Karl Frederik Sørensen (anden Livsstilling). 2409 Stella Rasmussen (fratr. Faget).

Køge: 4338 H. Gornitzka (fratr. Faget). Ringsted: 3495 Gudmund R. Krog (Bogtrykker).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag d. 30. April 1922 Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabets Godkendelse, 2. Beretning fra Legatfonden, 3. Forslag til Ændring af Lovenes § 12, 4. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Kasserer og 1 Revisor, 5. Eventuelt.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende, ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 21. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent samt Regnskab over Festen finder Sted Fredag d. 7. April fra 5—8 hos Kassereren, Alfred Hansen, Nansensgade 50, St.

NB. Billetter, som ikke bliver opgjort denne Aften, betragtes som solgte.

Styrelsen.

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

afholder

Møde for alle Maskinsættere

Skærtorsdag (d. 13. April) Kl. 11 i Rømersgade 22, 2. S. t. G. til Drøftelse og Klarlæggelse af Tarifen. Enhver Kollega bedes møde. *Styrelsen.*

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

I næste Uge træffes Kassereren Langfredag Kl. 11—12.

Alle Restancer bedes snarest indbetalt af Hensyn til Kvartalsopgørelsen. (13d)

Typografernes Sangforening.

Ordin. Generalforsamling afholdes Fredag den 28. April. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1d)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Sætter.

Plads søges, hvor videre Uddannelse kan opnaas, eventuelt nogle Timer om Dagen ved Maskinen. Har været nogen Tid ved Maskinen. Villig til at deltage i alt andet forefaldende Arbejde. 26 Aar. Billet mrkt. »64« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

26 Aar, kendt med saavel Avis som Akcidens, søger Plads straks eller senere. Er vant til at arbejde selvstændigt. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »63« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

der har været 2 Maaneder ved Maskinen, **søger Plads,** hvor videre Uddannelse kan opnaas. Gode Anbefalinger fra nuværende og tidligere Pladser. — Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Illustrations- og Akcidens-Trykker

søger Plads straks. Nærmere ved Billet mrkt. »65« til Ekspeditionskontoret.

Typografernes Sportsklub

afholder

Langfredag den 14. April 1922 Kl. 7

PAASKEFEST

i City Selskabslokaler.

PROGRAM

Skuespiller Valdemar Maes
Humoristiske og parodiske Foredrag af vore bedste humoristiske Forfattere,
bl. a. „Kan Mænd undværes“ (Parodi paa Thit-Jensen).

Kabaretsangerinde Poula Andersen
Sangforedrag
til eget Cello-Akkompagnement.

Kabaretsanger Chr. Gottschalck
Nye Kabaretviser og Kupletter af eget originale Repertoire.

Biograf-Forestilling
Fremvisning af levende Billeder af Paladsteatrets Repertoire,
bl. a. **Tegnefilm.**

BAL til Kl. 1.

Musiken under Ledelse af Hr. **Chr. Petersen.**

Billetter à Kr. 1,50 faas hos Foreningens Medlemmer og Kassereren *A. Andreasen,* Vølundsg. 3⁴. (2b)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikelde, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 14. APRIL 1922 XLIX AARGANG

TIL LOKALKASSERERNE

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at *hvide* Legitimationer ikke mere maa benyttes, da den »frivillige« Understøttelse jo forlængst er ophævet.

Hvis rejsende Medlemmer skulde være i Besiddelse af saadanne *hvide* Legitimationer, bedes disse annullerede.

København, 6. April 1922.

Forretningsudvalget.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

afholder

ordinær Kvartalsgeneralforsamling

Søndag d. 23. April 1922 Kl. 10 præc.

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2 Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Kasserer (Forslag om Emner til denne Post bedes skriftlig indsendt til Styrelsen inden Fredag den 21. ds.).

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Derefter afholder samtlige

Underafdelinger

ord. aarl. Generalforsamlinger.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mandl. Hjælpearbejdere)

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Meddelelse. 2. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 3. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. 4. Eventuelle Beretninger fra de forskellige kooperative Foretagender. 5. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 6. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 8. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring. 9. Valg af Stemmetællere. 10. Bevilling til Fagskolen. 11. Eventuelt.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkernes Underafdeling

i Rømersgade 22 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahenten i Soc.-Dem., fra Repræsentanten i Brændselsforretningen og fra Bryggeriet »Stjernen«. 4. Forslag. 5. Bevillinger. 6. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, samt Valg af 1 Kontrahent, 1 Repræsentant til Brændselsforretningen og 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, bedes inden d. 15. April indsendte til Styrelsen. Formandens Adr.: P. Aug. Pedersen, Lollandsvej 38⁴ th. F.

NB. Kontrahent og Repræsentanterne til »Stjernen« og Brændselsforretningen bedes venligst at erindre Generalforsamlingen.

Styrelsen.

FORVIRRING, OPLØSNING OG ØDELÆGGELSE

Af *Sophus J. Nielsen.*

I.

Det kan nok være, der er Travlhed for Tiden hos vore Kommunister, Bolscheviker, Føderalister og hvilke andre Navne, de nu mener, det er formaalstjenligt at skjule sig under.

Enten skyldes Travlheden den Aarsag, at man ønsker at smede, mens Jernet er varmt, eller ogsaa fordi det er saa nemt — aa, saa nemt — at fiske i rørte Vande.

Og nu for Tiden — som saa ofte før — er det *De samvirkende Fagforbund*, det er galt med. Thi det er ikke nok, at Arbejderklassen i Randers har ladet sig provokere frem til at erklære den lokale Generalstrejke og derfor nu pines under Militarismens Jernhæl. Det er ikke nok, at Horsens og andre Byer er ved at blive provokeret paa det samme Grundlag; nej, siger man, for at naa vort Maal, for at rejse vor Klasse, skal vi alle følge d'Hrr. Kommunister, kastes ud i den dybeste Nød og Elendighed, eller som man udtrykker det: Drage vort eneste Vaaben *Generalstrejken.*

Da nu dette ikke lader sig realisere saa hurtigt som ønskeligt er, set med d'Hrr.s Øjne, finder man atter paa at overfalde den gamle »Prügelknabe« De samv. Fagforbund, *som saa faar Skyld for alt mellem Himmel og Jord.*

Hvis man saa endda vilde benytte sig af Fremgangsmaader, som dog *indeholdt en Anelse af Logik*, fik det være; men just her er det, jeg mener, det helt og aldeles skorter.

Vorherre maa vide, hvor mange Aar man nu fra vor Klasses Side har protesteret imod De samv. Fagforbund og deres »Ledertyranni«.

Mægtige Agitationsbølger har Tid efter anden overskyllet det ganske Land, og de fleste af os har sikkert hørt disse eller lignende Argumenter: *Hvorfor skal Skrædder og Skomager bestemme over Typografernes Lønninger?* Eller: *Hvorfor skal De samv. Fagforbund »diktatorisk« afslutte generelle Overenskomster?*

Ja, *hvorfor* dette, og *hvorfor* hint?

Jeg erkender, at én Taabe kan spørge om mere, end 10 Vismænd kan svare paa; men Svaret maa selvfølgelig være dette: Fordi det nu en Gang er en meget lang Vej — for ikke at sige: umuligt— at lade Fagforbundenes godt og vel 300.000 Medlemmer *enkeltvis* tage Stilling til og stemme om de Mængder af Spørgsmaal og Enkeltheder, som selvsagt altid findes i de forskellige Overenskomster.

Men — lad nu gaa, at vi tager Myndigheden fra De samv. Fagforbund, saaledes at vi *enkeltvis* for hvert Forbund *raader over vor egen Skæbne.* For at bruge d'Hrr.s Agitationsbetegnelse: Trækker Gifttænderne ud! Naar saa De samv. Fagforbund — som gjort i denne Situation — siger: »Nu er vi blevet bebrejdet saa mange Ting, og specielt at vi ordner Sagerne generelt — nu nøjes vi med at *anbefale* de forskellige Fagforbund dette eller hint Forligsmandsforslag, saaledes at *hvert enkelt Medlem* tager sit *personlige Ansvar selv,*« saa ser vi dette mærkværdige Udslag af Mangel paa Logik, at de selv samme Folk, som f. Eks. i Fjor agiterede for, at De samv. Fagforbund *ingen som helst Myndighed maatte* have, at de nu møder frem paa Arenaen — ikke for at udtrykke deres Glæde over, at De samv. Fagforbund nu ingen Myndighed har — men for med falske, bekymrede Miner at spørge os Arbejdere: *»Er det ikke skandaløst?* Se selv! De samv. Fagforbund, som er Arbejderklassens mægtige Centralorganisation, *tør ikke tage Ansvaret for de derunder hørende Fagforbund.«*

Og mangen ubefæstet Arbejder duperes saa af dette.

Diabolsk spekulerer man i Arbejderklassens Glemsomhed. Og Vorherre maa vide, at der er meget i vore Dage at hitte Rede i. Thi ellers vilde de ikke turde præstere det i Sandhed enestaaende Kunststykke, at man først igennem flere Aars hidsig Agitation bevidst *svækker* De samv. Fagforbund med Hensyn til disses *Myndighed* og *Autoritet*, for saa, *naar Svækkelsen er fuldbyrdet*, at bebrejde De samv. Fagforbund, at de *ikke* ordner det hele »diktatorisk«, naar *man* selv bevidst har gjort alt, hvad der stod i ens Magt, for netop at *svække og mistænkeliggøre vor Centralorganisation.*

Paa dette Felt maa man kunne forlange et Enten — Eller. Thi *man kan ikke* først stikke Øjnene ud af Hovedet paa ens Næste, og saa, naar dette er gjort, *bebrejde ham, at han ikke kan se!*

Det maa selv et Barn med Lethed kunne fatte.

VOLDGIFTSDOMMEN

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Marts 1922 i Sag Nr. 564: De samvirkende Fagforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening og Københavns Bogtrykkerforening.

Den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling gældende Overenskomst blev i 1921 rettidig opsagt til Ophør den 31. December 1921. Ved de førte Forhandlinger lykkedes det ikke at opnaa Enighed om den fremtidige Ordning af Løn- og Arbejdsvilkaar.

Dansk Arbejdsgiverforening afgav henholdsvis den 13. og den 25. Januar 1922 Lockoutvarsler, omfattende alle Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, der beskæftigedes hos Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening.

Efter Henstilling fra Forligsinstitutionen udsattes Lockouten, medens Afstemningen om Institutionens Mæglingsforslag af 3. Februar 1922 fandt Sted. Efter at dette og et Tillægsforslag af 8. s. M. var forkastet af Arbejderne, meddelte Arbejdsgiverforeningen i Skrivelse af 11. Februar De samvirkende Fagforbund, at Lockouten vilde blive iværksat den 14. s. M. i det i Varslet af 25. Januar omhandlede Omfang, dog med Undtagelse af de ved Fremstillingen af Dagbladene, herunder »Statstidende« og Danske Politiefterretninger beskæftigede Arbejdere, hvilket derefter skete.

Efter at Organisationslederne den 10. Marts var enedes om et Forlig, blev dette forkastet af Forbundets Medlemmer med ca. 1500 Stemmer mod ca. 900.

Derpaa fremsendte Arbejdsgiverforeningen til De samvirkende Fagforbund følgende den 16. Marts 1922 daterede Varsel:

»Efter at den mellem Styrelserne for Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund under 10. ds. vedtagne Overenskomst af nævnte Forbunds Medlemmer er blevet forkastet, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at forsaavidt der ikke forinden maatte være opnaaet Enighed om en almindelig Ordning af Fagets Løn- og Arbejdsvilkaar, vil de ved de københavnske Dagblade beskæftigede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund fra og med Fredag den 31. Marts være at aflønne i Henhold til Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 3. og 8. Februar.«

Mod dette Varsel, der senere er efterfulgt af tilsvarende 2. Varsel, har De samvirkende Fagforbund paa egne og Typograf-Forbundets Vegne protesteret ved under nærværende Sag at indklage Dansk Arbejdsgiverforening og Københavns Bogtrykkerforening og paastaa Varslet kendt ugyldigt som stridende mod Septemberforligets Punkt 2, idet man ved Varsler dikterer bestaaende Lønninger afløst af andre i Stedet for at varsle klar Lockout, hvilket efter Klagernes Mening er den Vej, som af Septemberforliget og den derpaa hvilende Praksis anvises Arbejdsgiverforeningen og Bogtrykkerforeningen, naar sidstnævnte vil frigøre sig for de hidtil gældende Løn- og Arbejdsvilkaar mellem Bladtrykkerierne og disses Typografer.

Klagerne har tilføjet, at hvis den af Arbejdsgiverforeningen valgte Form for Varsling maatte anses lovlig, vilde det deraf være en Følge, at Medlemmerne af Typograf-Forbundet vilde være berettiget til uden Varsel at nægte — enkeltvis eller kollektivt — at arbejde efter de dikterede Lønnings- og Arbejdsvilkaar, ligesom Forbundet vilde være berettiget til uden Varsel at blokere Bladtrykkerierne.

De Indklagede har paa deres Side paastaaet det paaklagede Varsel, som de benævner »Frigørelsesvarsel«, kendt lovligt, og endvidere paastaaet statueret, at de enkelte Typografer, der rammes af den varslede Lønnedsættelse, vel maa være frit stillet med Hensyn til, om de vil arbejde efter de nedsatte Lønninger, men at det vil være ulovligt, dersom Dansk Typograf-Forbund uden behørigt Strejkevarsel paavirker sine Medlemmer til at nedlægge Arbejdet og blokere Bladtrykkerierne, eller dersom Arbejdsnedlæggelser i det hele taget sker kollektivt, selv uden Forbundspaavirkning.

Arbejdsgiverforeningen har anført, at den ikke har ønsket at iværksætte en Arbejdsstandsning overfor Typograferne i Bladtrykkerierne, da den »ikke vil binde det frie Ord gennem en Standsning af Pressen«, men at den, da det er nødvendigt, at Bladtrykkerierne frigøres for de hidtidige Lønninger, har valgt den benyttede Fremgangsmaade ud fra den Betragtning, at medens Organisationerne efter en Overenskomstperiodes Udløb vel har Pligt til at varsle Ændringer i de bestaaende Arbejdsforhold og eventuelle kollektive Arbejdsstandsninger (jfr. Rettens Kendelse Nr. 111, 172 og 229), haves der intet Krav paa, at den hidtil gældende Tarif skal bibeholdes.

Arbejdsgiverforeningen anser det derfor som lovligt, at den uden at dekretere effektiv Arbejdsstandsning, men med Varsler efter Septemberforliget meddeler den modstaaende Organisation, at der fra en bestemt Dato vil blive betalt efter nøjere betegnede Lønsatser, og Foreningen har ogsaa henvist til, at der i Aaret 1921 forskellige Gange er anvendt saadanne Frigørelsesvarsler uden Protest fra Modpartens Side.

Efter Proceduren drejer Tvisten mellem Parterne sig altsaa i første Række alene om, hvorvidt et Varsel som det paaklagede efter Form og Indhold fyldestgør den af Septemberforliget flydende Varselspligt, som ogsaa efter en Overenskomsts Udløb paahviler Organisationerne.

Selv forudsat nu, at Arbejdsgiverforeningen maatte have haft Grunde til at tro, at Benyttelsen af det paaklagede Varsel fremfor sædvanligt Lockoutvarsel virkelig vilde kunne afværge effektiv Arbejdsstandsning, kan dette ikke give Hjemmel til Benyttelsen, hvis denne strider mod Septemberforligets Regler eller Forudsætninger, saaledes som disse i Aarenes Løb har fæstnet sig gennem Praksis.

I Septemberforligets Pkt. 2 tales kun om Ret til Arbejdsstandsning, og til dette Begreb knytter Bestemmelsen sine Varselsregler. Der forudsættes de to Muligheder: *at* Arbejdet gaar sin Gang, *eller at det* — efter behørigt Varsel — standses. Andre Muligheder kendes ikke, navnlig heller ikke den, at en Hovedorganisation gennem et Varsel kan fastsætte Arbejdsvilkaar m. m., som Modparten ikke er indgaaet paa og mulig har organisationsmæssig Interesse i at undgaa, at dens Medlemmer indlader sig i. Et saadant Varsel maa betegnes som en Nydannelse, og Retten kan ikke tillægge Arbejdsgiverforeningens Henvisning til de ovennævnte Fortilfælde nogen Betydning i modsat Retning.

Allerede den Modstrid, som i Parternes ovenfor gengivne Standpunkter fremtræder med Hensyn til, hvorledes det indbyrdes Retsforhold maatte være, hvis den paaklagede Varselsform anerkendtes, og da særlig den Retsstilling for den varslede Organisation og dens Medlemmer, som Arbejdsgiverforeningen selv anfører som Konsekvens af Anerkendelsen, maa gøre Retten betænkelig ved — saalænge der ikke foreligger udtrykkelig Vedtagelse paa et saadant Punkt mellem Hovedorganisationerne — at anerkende Nydannelsen som lovlig. Særlig skal fremhæves, at i den Tid, der maatte hengaa, indtil Strejkevarsel fra Typografernes Side kunde hjemle Arbejdsstandsning, vilde de eventuelt arbejdende Medlemmer af Typograf-Forbundet være unddraget deres Organisations Beskyttelse, medens Arbejdsgivernes organisationsmæssige Forhold vilde være som sædvanligt.

Retten maa herefter give Klagerne Medhold i, at det paaklagede Varsel er stridende mod Septemberforliget og som saadant ugyldigt.

Sagens Omkostninger vil efter Sagens Beskaffenhed være at betale af De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening hver med Halvdelen.

Kendelse:

Det paaklagede Varsel er ugyldigt.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening hver med Halvdelen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 29. Marts Kl. 12 i Idrætshuset. Til Dirigent valgtes *Emil Frederiksen*, til Sekretær *O. Lundin*.

Formanden, *Jul. Samuelsen*, vilde indskrænke sig til at meddele, hvad der var sket siden sidste Generalforsamling, da Forbundsformanden vilde forelægge og begrunde den Beslutning, der skulde tages. Omtalte Forbundsstyrelsens Møde, hvor Forretningsudvalget havde faaet Bemyndigelse til at foretage det fornødne i den foreliggende Situation. Fra K. B. havde Forbundet modtaget en Skrivelse, hvori man bebudede Lockout overfor den københavnske Dagspresse og overfor Provinsens Medlemmer. Der havde i den Anledning været et Møde i K. B., der dog endte resultatløst. Da Arbejdsgiverforeningen ikke havde villet medvirke til disse Modforholdsregler, var man gaaet til det usædvanlige Skridt uden videre at ville aflønne Dagbladsarbejderne efter Forligsmændenes Forslag af 3. Februar. Da det var af stor Betydning for hele den øvrige Arbejderklasse at faa Lovligheden af dette Skridt afgjort, var Spørgsmaalet indanket for Voldgiftsretten. Her gik Dommen K. B. imod, og vi fik da endelig Lockoutvarslet for de københavnske Dagblade. Saaledes laa Situationen, og Forretningsudvalget havde da opfordret den københavnske Styrelse til at indkalde til Generalforsamling for endnu en Gang at høre Medlemmernes Mening.

Jul. Schrøder: Spørgsmaalet er i Dag, om vi skal fortsætte eller standse. Beklagede, at 700 Medlemmer i en saa alvorlig Sag ikke havde stemt. Udtalte sin Mening om de Motiveringer, de enkelte Medlemmer havde givet for deres Forkastelse af det sidste Forslag. Omtalte Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmers Stilling. Arbejdsgiverforeningen havde selv udgivet deres Blad, fordi man ikke var tilfreds med den konservative Presse, det var ikke kønt, men dog læseligt. Siden vi sidst havde stemt, var der kommet et politisk Moment ind i Situationen, nemlig Indenrigsministerens nye Afgørelse med Hensyn til Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Der var Folk, der mente, vi skulde henvise vore arbejdsløse til Fattigvæsenet. Kunde dog ikke gøre sig til Talsmand for en saadan Tankegang, vi maa understøtte dem af vor Reservefond. Fremkom med Meddelelse om hele vor finansielle Stilling. Fra K. B. forelaa en Erklæring om, at Bestemmelsen om Overarbejdsbetalingen skulde forstaas saaledes, at den skulde være Genstand for fri Forhandling, og intet var gældende, før begge Organisationers Generalforsamlinger havde godkendt Resultatet af disse Forhandlinger. Selv om vi sluttede, overlod vi ikke de øvrige Fag til deres Skæbne, tværtimod kunde vi give dem en højst fornøden økonomisk Hjælp. Som Forholdene nu laa, maatte han atter anbefale at vedtage det foreliggende Forslag ved en fornyet Afstemning.

Aage Jensen omtalte nogle Samtaler, han havde haft med nogle Provinskolleger, og som havde givet ham Indtrykket af, at man derude fremdeles saa med Sympati paa og vilde støtte os i en fortsat Kamp. Efter Indenrigsministerens nye Afgørelse maatte Medlemmerne have Lejlighed til at stemme om Generalstrejke. — *Kjær Jensen* troede ikke paa Skruebrækkere i vort Fag. Vi kunde nøjes med mindre Understøttelse. Forslaget gav os større Nedgang end Pristallet. Fremkom med forskellige Betragtninger over Statistisk Departements Udregningsmetode. Troede ikke Højfinansen vilde finde sig i en langvarig Kamp. — *Sonnenborg* mente, Situationen nu havde forandret sig saa meget, at han maatte stemme for Forslaget. — *Lundin* mente, man fra første Færd skulde have valgt en Kamptaktik i Stedet for en Forhalingstaktik. Paaviste, hvorledes de Resultater, man havde ventet sig af den valgte Taktik, ganske var udeblevne. Det Resultat, der forelaa, var ikke en Følge af *vor* Kamp, men faldt nøje sammen med, hvad der var budt de øvrige Arbejdere. Kunde ikke gaa med til at benytte Generalstrejke for at forhindre en Nedgang paa 3—4 Kr. Mulig vilde den komme alligevel, hvis Regeringen fortsatte ad den Vej, paa hvilken den nu var slaaet ind. Men som Kampen førtes, og som den fremdeles vilde blive ført, hvad De samv. Fagforbunds Generalforsamling tilstrækkeligt havde bevist, vilde han ikke længere være med i denne Heksedans. — *Erwig:* Vi maa ikke betragte vor Kamp som en isoleret Kamp. Hvis vi slutter nu, vil det overfor den øvrige Arbejderklasse se ud, som om det er os, der begynder Tilbagetoget. Det er rigtigt, at det er umuligt at føre Kampen med økonomiske Midler, derfor maa vi ogsaa gaa til Gene-

ralstrejken. Omtalte Konferencen paa Jagtvejen. Hvis vore nuværende Ledere ikke vil stille sig i Spidsen for Generalstrejken, maatte der andre til. Men vi maa tage vor Beslutning efter moden Overvejelse. — *Berendt* protesterede mod den Fremstilling af Forbundsstyrelsens Stilling, som Schrøder havde givet. Der var andre Hensyn at tage end vore egne. Vi maatte høre Meningerne fra de, der havde gaaet arbejdsløse gennem flere Maaneder. — Frk. *Crone* paapegede Forskellen paa en politisk og faglig Generalstrejke. Advarede stærkt mod at benytte dette revolutionære Skridt under den nuværende Situation. — Der førtes endnu en lang Diskussion, der væsentlig drejede sig om Generalstrejken. I denne deltog *Michaelsen, N. C. Hansen, Tverskow, C. F. Hansen, Aage Jensen, Emil Svensson, Erwig, Lundin, K. M. Nielsen, Vald. Christoffersen* og *Axel Frederiksen*, hvorefter *Schrøder* replicerede til de forskellige Talere.

Paa Generalforsamlingen blev flere og bl. a. følgende Resolutioner foreslaaet og vedtaget enstemmigt eller saa godt som enstemmigt.

»Saafremt den af Arbejdsgiverne etablerede Lockout overfor de københavnske Typografer skulde blive forsat, vedtager Generalforsamlingen, at det nuværende frivillige 20 pCt.s Bidrag forhøjes til 33⅓ pCt., dog saaledes, at der af alt Overarbejde betales 50 pCt.

Disse Bidrag er obligatoriske og betales fra og med Fredag den 31. Marts af alle arbejdende københavnske Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund.« *O. Grove Veilstrup.*

»Generalforsamlingen i Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling den 29. Marts 1922 misbilliger paa det skarpeste Redaktør Fr. Nielsens Artikel »Bør vi slutte nu« i »Typ.-Tid.«s Nr. 12. Hver og en, der var med til at stemme det sidste Tarif-Forslag ned, maa føle Fr. Nielsens Artikel som et Snigløb, og Standen som Helhed kan ikke være tjent med, at »Typograf-Tidende«s Redaktør under en Situation som den foreliggende giver Modstandernes Presse kærkomment Stof.« *F. Fendrich.*

Herefter sluttedes Generalforsamlingen.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt den 31. Marts ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af den foreliggende Situation. — Efter at Formanden, *Magnus Hansen*, havde budt velkommen og med Forsamlingens Tilslutning udtalt nogle Mindeord om vor afdøde Kollega Marinus Olsen, valgtes Jul. Nielsen til Dirigent, hvorefter Formanden i korte Træk gennemgik den seneste Udvikling i Situationen i Almindelighed og for vort eget Fag i Særdeleshed. Haabede, at Medlemmerne nu vilde benytte Lejligheden til at udtale sig om deres Syn paa Situationen i Øjeblikket og de Rørelser, der var fremme.

Der udviklede sig derefter en til Tider livlig Forhandling, hvor man selvfølgelig ogsaa kom ind paa Kravet om Generalstrejke, den af de københavnske Typografer anvendte Taktik under Konflikten, Red. Fr. Nielsens Artikel o. s. v. — Der blev til Slut af *Engelbreckt Petersen* stillet Forslag om, at den af det saakaldte »Konference-Udvalg« udsendte Resolution blev sat under Afstemning, medens *W. Johansson* stillede Forslag om, at der ingen Afstemning burde foretages. Sidstnævntes Forslag vedtoges med 22 St. mod 9; mange stemte dog ikke.

Under Eventuelt oplæste *Formanden* en fra Randers Fællesorganisation udsendt Henvendelse om Støtte til Klassefællernes Kamp i Randers og anbefalede at yde den forlangte Hjælp. Flere Talere udtalte sig i samme Retning, og det vedtoges paa Forslag af *C. O. Madsen* at bevilge 400 Kr. — Samtidig bemyndigedes Bestyrelsen til af Lokalkassen at yde de Kolleger, der som Følge af det berygtede indenrigsministerielle Cirkulære er unddraget Understøttelse, fuld Erstatning derfor. —*n.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Kassereren træffes Langfredag Kl. 11—12.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Ingen Gymnastik fra 12.—17. April inkl.

KONTINGENTET I KØBENHAVN. Grundet paa adskillige Forespørgsler hidsættes de forskellige Kontingenter: Ugifte faglærte Kr. 6,75, gifte faglærte Kr. 7,45, mandlige Hjælpearbejdere Kr. 5,30 og kvindelige Hjælpearbejdere Kr. 2,65. Kun de faglærte er og kan blive Medlemmer af Sygekasse og Invalidefond.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK har udsendt sin Aarsberetning. Interesserede, som kunde ønske et Eksemplar af denne, bedes henvende sig paa Forbundskontoret, for Provinsernes Vedkommende skriftligt.

CYKLEKLUBBENS GENERALFORSAMLING er udsat til Søndag den 30. April.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

FORLIGET

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling Fredag den 7. April vedtog altsaa det af de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg opstillede Forslag til en Afslutning af den store Konflikt. Paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling mærkede man straks, at der raadede en forsonlig Stemning, og Forligsforslaget blev da ogsaa vedtaget med en temmelig anselig Majoritet — 385 Ja mod 122 Nej, medens 59 Stemmesedler var blanke.

Om Kampens Afslutning vil medføre, at de arbejdsløses Tal fra før Lockouten vil formindskes, tør vel ingen sige, men dette Spørgsmaal hører nu til dem, der interesserer mest.

For Typograferne har Forliget jo ingen direkte Betydning, idet de — meget fornuftigt — havde faaet ordnet deres Forhold en Uges Tid forinden.

Typografernes Sangforening.

Aarsfesten finder Sted i Aften Onsdag Kl. 7¼ i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 90.

De tidligere udstedte Billetter er gyldige. (1c)

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

Den 13. December 1921.

— Ved den blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer foretagne Afstemning over 3 Medlemmer til den københavnske Tarifkommission er valgt: Jul. Schrøder, Karl Sørensen og Jul. Samuelsen.

— Et Forbundsstyrelsesmedlem indsender Protest imod den af Forretningsudvalget foretagne Kontingentnedsættelse og bestrider Lovligheden af samme. — Til Efterretning.

— Gennem det internationale Sekretariat meddeler det franske Bogarbejderforbund, at det har opsagt de hidtil gældende Gensidighedsoverenskomster til Udløb 30. Juni 1922 for at faa Lejlighed til at bringe disse i Overensstemmelse med dets Forbundslove. — Til Efterretning.

Den 20. December 1921.

— Til Juleuddelingen er indgaaet eller meddelt som indsamlet, men endnu ikke indgaaet:

Fra Københavns	ca. Kr.	13.600,00
Fra Provinserne	»	11.200,00
I Beholdning fra forr. Aar	»	8.568,83
	Kr.	33.368,83

Fra Københavns er indkommet ca. 600 Ansøgninger og fra Provinserne 400. Portionernes Størrelse fastsættes til et Gennemsnitsbeløb af 33 Kr. — Det overlodes som sædvanligt Kontoret at foretage Fordelingen.

Den 14. Januar 1922.

— Fra det internationale Sekretariat forelaa forskellige Meddelelser:

Der var i Henhold til Beslutning paa den internationale Kongres udskrevet et Bidrag paa 48 Øre pr. heltbetalende Medlem, ialt 2136 Kr., som man anmodede om hurtigst at faa tilsendt. — Beløbet tilsendes.

Tilgang til Jugoslavien frabedes. Lønbevægelsen i Siebenbürgen er tilendebragt med godt Resultat. — Til Efterretning.

— Cirkulære fra De samvirkende Fagforbund angaaende den norske Landsorganisations Stilling til Amsterdam- og Moskva-Internationale forelaa. — Til Efterretning.

— Meddelelse sendes til Norge, Sverige og det internationale Sekretariat angaaende Lukning for Tilgang til Københavns.

— Et Faktorforhold i et københavnsk Bogtrykkeri behandledes.

— En formentlig Fordring i Dødsboet efter en Kollega drøftedes. — Fordringen kunde ikke imødekommes.

— Fra Litografisk Principalforening forelaa Forslag til en ny Overenskomst for Paalæggerne i Stentrykkerier med Anmodning om Forhandling. — Frk. Crone og Jul. Samuelsen forhandler.

HUSK **Sportsklubbens Paaskefest i City Langfredag Kl. 7—1. Se Programmet i forrige Numer af Typ.-Tid. — Billetter faas hos A. Andreasen, Vølundsgade 3⁴.**

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 27. Februar 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden refererede en afholdt Mægling angaaende Betaling af Broncerpenge i Henhold til Overenskomsten med Litografisk Principalforening. Sagen var dernæst udsat til de forestaaende Tarifforhandlinger. Til Efterretning. — Det vedtoges at udsætte Kvartalsgeneralforsamlingen og eventuelt de aarlige Underafdelingsgeneralforsamlinger af Hensyn til den foreliggende Konflikt. — En Optagelsessag forelaa. Vedkommende anbefales at henvende sig til Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening. — Understøttelsessag forelaa. Beslutning toges. — Bladklubberne har afholdt Fællesmøde og vedtaget en Opfordring om at yde 33⅓ pCt. af Fortjenesten over de 90 Kroner og anmoder om Støtte hertil. Styrelsen anerkender og anbefaler Opfordringen. — Tvende Personaler anmoder om Tilskud til Lokaleleje under Lockouten. Et mindre Beløb bevilgedes. — En Række Anmodninger om Hjælp og Hvilende Ret-Sager behandledes. — Derefter afholdt Lockout-Kommissionen Møde.

11. Marts 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Anmodning om Refusion for Betaling for et Hospitalsophold forelaa. Undersøges nærmere. — Et Medlems Hustru var undersøgt af Kassens Læge for Tuberkulose og fundet fri, men ved en derefter følgende Undersøgelse hos Speciallæge var Sygdommen konstateret. Anmoder om Refusion for Undersøgelsen. Bevilgedes. — En Række Anmodninger om Hjælp behandledes — dels afsloges, dels indrømmedes. — En lockoutet formodes at gøre sit Firma visse Tjenester. Vedkommende indkaldes. — Formanden refererede et paa given Foranledning afholdt Møde med Styrelsen for Arbejdslederforeningen. Man havde imidlertid ikke været til at formaa til at tage sine Medlemmer ud under Konflikten, men vilde paabyde dem ikke at udføre andet Arbejde, end hvad de sædvanligvis udførte. Da netop dette er det ved Sagen uheldige, havde Dansk Typograf-Forbund maattet nøjes med at konstatere, at Ar-

bejdslederforeningen efter vor Opfattelse er en mod Arbejderne fjendtlig rettet Organisation. — Laur. Jensen var blevet alvorlig syg. Det vedtoges at anmode Anton Jensen om foreløbig at overtage Kassererens Arbejde. — Efter et Forhandlingsmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvortil Tarifkommissionen var indbudt af De samvirkende Fagforbund, var det lykkedes at komme til Enighed om et Forslag til Tarif. Dette forelagdes, og det besluttedes at anbefale det til Generalforsamlingens Vedtagelse den 12. Marts. — Mødet hævet.

20. Marts 1922.

Der afholdtes Møde sammen med Lockout-Kommissionen, under hvilket de foreliggende Sager behandledes og Beslutninger toges. — Fra Boserups Minde forelaa Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — En Række Anmodninger om Hjælp behandledes. — Lærlingenes Landsforbund anmoder om Støtte. Henlagdes. — Beslutning toges angaaende et Forslag om Fordelingen af Overskudet fra det lille Karneval. — Mødet hævet.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

PROVINSERNE

Ringsted 380,50, Frederikshavn 177,60, Ribe 209,00, Vejle 958,30, Thisted 377,70, Næstved 418,47; tilsammen Kr. 2521,57. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 77.511,28*.

København, 10. April 1922.

Forretningsudvalget.

TAK

Hjertelig Tak til enhver af mine Kolleger, som mindedes mit 50-Aars Jubilæum, og ligeledes Tak til Aabenraa Lokalafdeling for den pæne, smukke Gave.

Carl Elsner,
Aabenraa, Lavgade 13.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. April: Tønder 500,00, København 25.000,00.

København, 10. April 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALKASSERER

Randers: Typograf Andrew Jensen, Hobrovej 23 2 .Træffes 6—7 Aften. Besøg paa Trykkeriet frabedes.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Hans Kristian Aurelius Petersen, udl. 1. 4. hos Hamburger & Lange (arb. s. St.). 1367 Marius Anton Christian Gercke (Syge- og Begravelseskassen). 1367 Gerckes Hustru Benthine Sofie (Syge- og Begravelseskassen). 1084 Petersens Hustru Olga Othilia. 3946 Nielsens Hustru Carla Sofie. Hj.arb. Paul Christian Ludvig Erlandsen (Kruckow-Waldorff).

Haderslev: Christian Hultgreen, udl. 1. 4. 22 hos W. Schütze. Nakskov: Paal. Marie Frederiksen. Skive: Sætter Aage W. Christensen, udl. 1. 4. 22 i Skive Folkeblad. Svendborg: Paal. Erna Mathiasen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4329 Ove Holger Pehrsson fra Roskilde (arbl.).

Grenaa: 6319 Viggo Andersen (arbl.). og 6555 Karl Sørensen (Djurslands Venstreblad). Holbæk: 6882 H. Røder (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6882 Holger Frederiksen Røder til Holbæk (arbl.).

Hobro: 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Nakskov: 4326 Alfr. Th. Nielsen til Kolding (arbl.). Slagelse: 6939 Poul Jørgensen Kloster til Korsør (arbl.).

UDMELDT

København: 2996 Siegfred Petersen (anden Livsstilling).

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

20-Aars Stiftelsesfest

afholdes
Søndag den 23. April Kl. 1
i **Søpavillonen,** Gyldenløvesgade.

Der serveres koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Prisen er 8 Kr. pr. Kuvert, og der ydes et samlet Tilskud fra Klubben af 500 Kr. — Anmeldelse om Deltagelse bedes sendt senest Torsdag den 20. April til Formanden, N. Th. Svendsen, Lyngade 20 4 S.

Husk Maskinsættermødet,
Skærtorsdag Kl. 11 i Rømersgade 22, 2. Sal t. G., hvortil enhver Kollega har Adgang. (18)
Styrelsen.

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. Mødested: Tuborg Kl. 9. Frokost medbr. (1f)

Paa Grund af Forbundsgeneralforsamlingen den 23. ds. er Cykleklubbens Generalforsamling *udsat* til Søndag den 30. April Kl. 11 pr. i Nørre Central Café.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung dygtig Bogtrykker,
kendt med Bogholderi, kan faa en god Stilling som Forretningsfører ved et sjællandsk Blad. Aktieselskab. Bill. mrkt. *U. 195* til **Wolffs Box,** Østergade 57. K. (66)

Illustrations- og Akcidens-Trykker
søger Plads straks. Nærmere ved Billet mrkt. »65« til Ekspeditionskontoret.

Et mindre Bogtrykkeri
søger en dygtig, intelligent Sætter-Trykker til at deltage i og have Opsyn med det daglige Arbejde i Trykkeriet. Billet mrkt. 5224 modtager **Sylvester Hvid,** Nygade 7. København K. (67)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4 2.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.
Modarbejd Arbejdsløsheden
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 21. APRIL 1922 XLIX AARGANG

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

—

Som Følge af Formanden Laur. Jensens Død har Arbejdsløshedskassens Repræsentantskab vedtaget foreløbig at konstituere Forbundets Formand Jul. Schrøder til Formand for Arbejdsløshedskassen indtil Delegeretmødet.

Denne Ordning betragtes som tiltraadt af Forbundets Medlemmer, saafremt ingen Afdeling gør Indsigelse senest den 12. Maj.

København, 18. April 1922.

Hovedbestyrelsen.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

afholder

ordinær Kvartalsgeneralforsamling

Søndag d. 23. April 1922 Kl. 10 præc.

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Kasserer.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Derefter afholder samtlige

Underafdelinger

ord. aarl. Generalforsamlinger.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mandl. Hjælpearbejdere)

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Meddelelse. 2. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 3. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. 4. Eventuelle Beretninger fra de forskellige kooperative Foretagender. 5. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 6. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 8. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring. 9. Valg af Stemmetællere. 10. Bevilling til Fagskolen. 11. Eventuelt. *Styrelsen.*

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkernes Underafdeling

(Den typografiske Trykkerforening)

i Rømersgade 22 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahenten i Soc.-Dem., fra Repræsentanten i Brændselsforretningen og fra Bryggeriet »Stjernen«. 4. Forslag. 5. Bevillinger. 6. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, samt Valg af 1 Kontrahent, 1 Repræsentant til Brændselsforretningen og 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Eventuelt. *Styrelsen.*

MASKINSÆTTER-PRÆSTATION

TIL VEJLEDNING FOR TYPOGRAFER OG BOGTRYKKERE

—

Denne Artikel bliver desværre noget lang. Til Gengæld er den ikke uden Interesse for dem, den angaar. Jeg beder derfor de af Fagets Udøvere, som den vedrører mindre, vise mig det Hensyn at springe den over.

Den københavnske Tarifs Maskinsætterafsnit er jo ved den nu foretagne Revision undergaaet en Del Ændringer. *Tilsyneladende* ret vidtgaaende, idet den fastslaar, at til Minimalpræstation svarer kun Minimalløn. Samtidig er Minimalpræstationen paa 6000 Bogstaver pr. Time for Linotype forhøjet med henholdsvis 150 og 300 Bogstaver for trykt Manuskript. I *Praksis* vil Ændringerne dog næppe være af den Rækkevidde, mange Bogtrykkere forestiller sig. Det er Menneskenes Fejl, at de ofte møder med Forventninger, som Livet aldrig kan opfylde. Det er vel lykkedes de københavnske Bogtrykkere at ændre Maskinsættertarifen i deres Favør; men de har ikke af den Grund været i Stand til at lave Maskinsætterne om. De er de samme *efter* Tarifen som *før* denne. Maskinsætterne har hidtil nyttet deres Arbejdsevne fuldtud. Det tør formodes, at de trods Lønnedslag og Chikanerier ogsaa vil gøre det efter den ny Tarifs Gennemførelse.

Den i Tarifen angivne Minimalpræstation kan ikke siges at være højere, end at alle udlærte Maskinsættere kan præstere denne og mere, *naar dens Forudsætninger er til Stede.*

Præstationens Forudsætninger er klart optrukne i Tarifen. Det vil være af Vigtighed, at Maskinsætterne ikke overser disse, og at Bogtrykkerne bliver fortrolige med dem, hvilket forhaabentlig saa meget lettere lader sig gøre, som Bogtrykkerforeningen opfordrer dens Medlemmer til at staa med Tarifen i Haanden.

Forudsætningerne er:

1. Let læseligt eller trykt Manuskript paa et Format med over 47 Bogstaver i Linjen uden Godtgørelser af nogen Art. Ingen Kursiv-Ord, ingen Spatieringer, ingen Haandmatricer, ingen Brøktal, ingen Kapitæler, ingen Opstillinger, ingen Ord udsluttet paa Midten eller bagud.

2. Maskinens regelmæssige Gang uden nogen som helst Forhindringer i glat Sætning. Ingen Mangel paa Matricer. Ingen Faldevanskeligheder, ingen Standsninger ved Spindelen o. s. v.

Hvor disse Forudsætninger er til Stede, kan Minimalpræstationen som sagt ikke falde vanskelig. Men enhver Maskinsætter, ogsaa enhver Bogtrykker, som er kendt med Sættemaskiner, véd, at de næsten aldrig eller overhovedet aldrig er til Stede.

Godtgørelserne til Minimalpræstationen bliver derefter at beregne efter de i Tarifen opførte Satser. Format- og Magasinskiftninger, Knivstilling og Matriceskiftninger, Haandmatricer, Ind- og Udrykninger af Elevatorskinnen o. s. v. beregnes med et nærmere betegnet Antal Bogstaver.

For at disse Godtgørelser kan være effektive *gælder imidlertid ogsaa visse Forudsætninger.*

Skal Maskinsætteren bruge Haandmatricer, som han ikke kan naa fra sin Plads, *beregnes det efter Tid.* Skal han efter foretagen Formatforandring stille skæve Knive, beregnes det efter Tid. Matriceskiftninger, hvor der ikke renses Magasiner regelmæssigt, beregnes efter Tid. Ligeledes naturligvis alle forekommende Smaastandsninger ved Maskinens Gang.

Saafremt Bogtrykkere virkelig ønsker, at der trods Fastlønssystemet skal arbejdes paa Beregning i Maskinsætterier, vil et større Bogføringsarbejde blive nødvendigt. I mange Tilfælde vil Sætteren vel ikke kunne skrive sin Arbejdsseddel og beregne Godtgørelserne, forinden han har faaet et Aftryk af sin Sats.

Dog vil Bogføringsarbejdet næppe berede en hurtig Sætter større Vanskelighed, naar han faar den fornødne Tid til det.

Men det bør til alvorlig Overvejelse for Bogtrykkerne gøres opmærksom paa, at denne Beregning af Maskinsætternes Arbejde paa Tarifens Grund, saa langt jeg kender Forholdene, ikke vil betyde nogen Fordel for Bogtrykkerne. Den vil ikke medføre større Præstation, men mindre. Den vil kun foranledige visse Omposteringer. En Del Tidsspilde og en Del Skuffelser.

De uproduktive Timer ved Sættemaskinen, som Bogtrykkere let forstaaeligt ikke holder af, vil betydeligt forøges ved at bogføres. Ingen ordentlig Sætter nærer Ønske om uproduktive Timer. Det letter i høj Grad Sætteren Arbejdet, naar han uantastet kan sidde ved Maskinen Dagen lang.

Men Bogtrykkere maa forstaa, at de selv, fraregnet Maskinens Gang og til en vis Grad ogsaa her, er Herrer over de uproduktive Timer ved Tilrettelæggelsen af Arbejdet, som ofte foregaar overordentlig

skødesløst. Jeg skal nævne et Eksempel paa Uproduktivitet — ikke en Barnlighed om en løs Skrue, heller ikke et enestaaende Eksempel, thi i saa Fald var det uden Værdi — men et Eksempel, som giver den almindelige, daglige Arbejdsmetode paa de store københavnske Bogsætterier:

Der begyndes fra Morgenstunden med Sætning paa *Etatsraad Petersens Erindringer*, gotisk Antikva, 22 Cicero 12 Punkt. Efter $1^1/_2$ Times Forløb skal der sættes Prøvevers til *Havdrup Sørensens* Digtsamling, Korpus Fransk paa Kursiv. Petit Fransk Magasinet sættes ned, Korpus-Magasinet tages op. De fire Vers sættes. — Derefter tages for 2. Gang fat paa *Etatsraadens Erindringer*. Der sættes et Kvarter. En 1. Kor. paa *Landbrugsbogen* skal rettes med det samme. Der stilles om til 26 Cicero 10 Punkt. Korpus-Magasinet lægges ned. Bourgois-Magasinet op. Korrekturen rettes. — Der stilles om paany og begyndes paa *Etatsraaden* for 3. Gang. — Saa skal der sættes 2 Smaasange til *Skipperforeningen Havørnen*. Der stilles om til 18 Cicero 11 Punkt. Petit-Magasinet lægges op for 2. Gang. Bourgois-Magasinet ned. — Efter endt Sætning stilles der for 4. Gang om til *Etatsraad Petersen*. Der sættes 2 Linjer, hvorefter en Revision paa *Rytters samlede Værker* skal rettes, $19^1/_2$ Cicero 13 Punkt. Denne rettes. — Paany Omstilling og for 5. Gang fortsættes paa *Etatsraad Petersens Erindringer*.

Paa denne Maade bliver Uproduktiviteten jo til, og Maskinsætteren faar under saadanne Forhold yderst vanskeligt ved at klare sin Præstation.

Bogtrykkere maa ogsaa forstaa, at Læsningen af vanskeligt Manuskript spiller en ganske anden Rolle ved Maskinsætning end ved Haandsætning. Den almindelige Haandsats-Godtgørelse vil altid være ganske utilstrækkelig. Et Eksempel vil vise dette: Ved en Manuskript-Godtgørelse paa 25 pCt. vil Haandsætteren paa en Times Arbejde faa tilskrevet et Kvarter. Arbejdet kræver, at han paa denne Time gennemlæser f. Eks. 4 Sider Manuskript. Maskinsætteren maa paa den samme Time og for det samme Kvarters Godtgørelse *gennemlæse 12 Sider daarligt Manuskript*. — Bogtrykkere, som ellers har Sans for videnskabelige Beregninger, overser alt for ofte dette Forhold, som Tarifen i Haanden ikke kan løse. —

Vort Fag har afgjort Interesse i, at der ved Sættemaskinerne arbejdes godt og forsvarligt. Den bedste Form for Arbejdsordningen i Maskinsætterier vil utvivlsomt være en fornuftig og rimelig fastsat *Gennemsnitspræstation*, som naturligt maa ligge forskelligt efter Arbejdets Art paa de forskellige Trykkerier. Som hidtil er Maskinsætterne sikkert villige til at medvirke hertil.

— — —

Det sidste Numer af »De grafiske Fag« indeholdt en 3-spaltet, svævende, ordrig og ukyndig Artikel om »Minimalpræstation — Minimalløn«. Den er ingen Imødegaaelse værd. Kun skal anføres, at Artiklens reelle Indhold maa formodes at være:

1. Maskinsætterne skal tvinges til at yde det mest mulige Arbejde for den mindst mulige Løn.

2. De Maskinsættere, som ikke er villige hertil, skal gøres arbejdsløse. De egner sig ikke for Faget.

3. Ved Opsigelse og Sult, ved Brug af de sorte Lister og Omflytning af Arbejdskraften mener man at kunne faa Maskinsætterne til at overgaa hverandre i indbyrdes Konkurrence. —

Maskinsætterne gør klogest i at se Forholdene, som de kan komme til at foreligge. Dog er der ingen Grund til Nervøsitet. Bogtrykkerne vil næppe naa ret langt ad den Vej. Har de Raad til det, vil de formodentlig forsøge at opsige samtlige Maskinsættere og oplære nye. Vort Fag som Helhed vil den Udvikling ikke skade. Der sker kun en Omflytning af Brikkerne. Og naar Eksperimentet er ført til Ende, vil Bogtrykkerne staa nøjagtigt dér, hvor de stod, da de begyndte. *Harald Jensen.*

BERIGTIGELSE TIL PAASTANDE AF MANDEN I FORMANDSSTOLEN

I Anledning af Jul. Samuelsens Artikel »Efter —« i »Typ.-Tid.«s Nr. 14, i hvilken han paa et Par Punkter — med Renegatens hele karakteristiske Ivrighed for at udviske Sporene af sin Fortid — vender sig mod undertegnede og bl. a. fremsætter Paastanden om, at jeg paa Generalforsamlingen i Koncertpalæet »mod bedre Viden stod frem og fremstillede Tarifforslaget fuldkommen i Strid med de faktiske Forhold«, ønsker jeg én Gang for alle at erklære, at jeg havde fuldkommen Ret i min Paavisning af, at de 50 pCt.s Tillæg for Overarbejde *ikke* var sikret i det da foreliggende, af Jul. Samuelsen anbefalede, Forslag. Om de 50 pCt. er sikret ved den *bagefter* af Jul. Schrøder fremskaffede Erklæring fra Bogtr. Levison, fremgaar ikke helt klart af nævnte Erklærings Ordlyd, men *hvis* de 50 pCt. er sikret derved, er denne Sikring da i hvert Fald *udelukkende* en Følge af og et Resultat af, at Typograferne forkastede Forslaget, *forinden* nævnte Erklæring forelaa. Og Erklæringen blev jo da ogsaa netop brugt til at faa Typograferne til at gaa i Arbejde paa de ellers iøvrigt forkastede Betingelser.

For at opnaa dette har Jul. Sam. ikke været kræsen i Valg af Midler. Var det ikke ham, f. Eks. som Dagen efter, at Medlemmerne med 1500 St. mod 900 havde forkastet Forslaget, til Højrebladet »B. T.« udtalte sin Indignation over Forkastelsen og derved bidrog til at nære og vedligeholde Arbejdsgivernes Haab om, at de dog til syvende og sidst med saadanne »fremragende« Lederes Hjælp nok skulde faa de »menige« tvunget eller narret til Forliget? Jeg spørger: Var det ikke Jul. Samuelsen? Eller hvilken »fremragende« Leder for Typograferne var det? (I Højrebladene kunde man i Lockoutdagene ret let erhverve sig Betegnelsen »fremragende«, naar man blot anbefalede Arbejderne at sluge Forliget.)

Til Jul. Samuelsens Bemærkning om, at jeg ikke i flere Aar har arbejdet ved Faget, ønsker jeg blot at sige, at jeg fra Sommeren 1919 til Sommeren 1921 ikke har staaet ved Kassen, men paa anden Maade efter min Overbevisning og efter Evne tjent Arbejdernes Interesser. At jeg derefter nu paa 9. Maaned ved Arbejdsløshed er holdt borte fra Kassen, skal altsaa af Jul. Sam. nu yderligere benyttes til at søge mig gjort mindre værdig og egnet til at tale med om Fagets Forhold. Her aabner sig jo i det hele et ret interessant Perspektiv for de Kolleger, som i tilstrækkelig lang Tid har været eller vil blive gjort arbejdsløse; de løber Risikoen efterhaanden at blive udstødt i det store Intet — — d. v. s. naar de har en anden Mening end Manden i Formandsstolen. Thi overfor f. Eks. Frk. Crone, der jo siden længe ikke mere hverken som Paalæggerske eller som Kontorfunktionær tilhører Faget, har Jul. Sam. jo ingen Indsigelse haft at gøre, men har tværtimod ved flere Lejligheder støttet sig til hendes stærke Skuldre. Logiken taler her for sig selv!

Iøvrigt ønsker jeg i næste Nr. af »Typ.-Tid.« ved en mere udførlig Behandling af selve den nu overstaaede Lockoutperiode at komme nærmere ind paa Spørgsmaalet om, *hvilke* Herrer der i denne Periode har været Arbejderne de dyreste. Jeg er nemlig ikke sikker paa, at Jul. Samuelsens Domsafsigelse paa dette Punkt ikke har været (jeg ser bort fra det subjektive!) en Smule forhastet — maaske afgivet under Rusen fra den Sejr, som de 50 Stemmers Majoritet ved den af Ledelsen iværksatte og *tvivlsomt lovlige* Paany-Afstemning bragte ham.

København, 10. April 1922.

Sigv. Hellberg.

— — —

Man forstaar saa godt, at det er Sigv. Hellberg magtpaaliggende at faa slaaet fast, at hans Syn paa Overarbejds-Paragrafen var den rigtige. Thi kan det lykkes ham at faa Kollegerne til at tro herpaa, har han dermed retfærdiggjort sin Handlemaade — ja, efter ovenstaaende Indlæg vil han jo endog komme til at staa som den, der reddede de 50 pCt. ved at anbefale Forkastelsen, hvorved Bogtrykkernes Erklæring fremkom.

Det var unægtelig en smuk Fjer at vandre rundt med i sin Hat! Men Sigv. H. har ingen Ret til at bære den. Med den Intelligens, som Hellberg er i Besiddelse af, har man Lov til at forlange, at han skal kunne læse og forstaa Dansk: I det Forslag, som forkastedes, men senere er vedtaget, staar der:

»Betalingen for Overarbejde i de første to Timer efter den normale Arbejdstids Ophør afgøres ved senere Forhandling mellem Parterne. Indtil der foreligger Resultat af disse Forhandlinger, *betales efter de hidtil gældende Satser, 50 pCt.*«

Det staar jo her med saa rene og klare Ord, at Overarbejdet som hidtil skal betales men 50 pCt. Bogtrykkerforeningens Erklæring var derfor ganske overflødig. Og hvad den bebudede Forhandling angaar, da er denne jo dog ikke ensbetydende med et Forlig. Der staar jo ingen Steder skrevet, at den *skal* føre til et Resultat. Vi har altsaa selv fat i den ene Ende af Tovet, og det er heldigvis i dette Tilfælde *den lange*. Frygten for, at Overarbejdsbetalingen skal kunne nedsættes, er derfor kunstig fremkaldt og aldeles ugrundet.

Sigv. Hellberg betegner »Paany-Afstemningen« som *tvivlsomt lovlig*. Heller ikke her har han Ret. Der forelaa forskellige nye Momenter, som berettigede en saadan Afstemning. Alene den Omstændighed, at en stor Del af Medlemmerne fejlagtigt var bleven bibragt den Opfattelse, at Forslaget indeholdt den maskerede 10-Timers Arbejdsdag og desaarsag stømte imod, var egenlig tilstrækkelig Grund for Ledelsen til at lade foretage en ny Afstemning. Men der var ogsaa andre vægtige Grunde. Der var Ministeriets nye Fortolkning af Arbejdsløshedsloven, hvorved vore arbejdsløse havde mistet Understøttelsen, der var den kommende Lockout i Dagbladene, og der var endelig Udsigten til ved det tilstundende Forlig mellem Hovedorganisationerne at blive puttet i »den store Sæk« igen. Der kunde nævnes flere Grunde, men Hellberg føler sig sikkert nu overbevist!

Hvad det personlige angaar kun dette: Hellberg bebrejder Samuelsen, at han nærer andre Anskuelser nu end tidligere, hvad Sam. rimeligvis heller ikke vil benægte. Men kan det samme ikke siges om Hellberg? De to har bare byttet Roller. Og hvem vil sværge paa, at den Dag ikke kommer, hvor de mødes som gode *socialdemokratiske* Partifæller?

Et Menneske er jo da heldigvis modtagelig for Udvikling! *Red.*

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Lørdag den 8. April holdt Forbundsstyrelsen Møde paa Forbundskontoret i København. Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingerne, og *P. Aug. Petersen* valgtes til Sekretær.

Formanden aflagde en kort Beretning og

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1921

Lokalafdelingerne.

	Indtægt														Udgift														Kassebeholdning 31. Decbr. 1921	
	Kassebeholdn. 1. Januar 1921		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Underst. paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Friv. Understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	»	»	6933	85	1214	50	»	»	3960	»	12108	35	122	»	3528	»	4024	»	3346	25	311	»	200	»	60	»	490	»	12081	25	27	10
Aalborg	32	64	26998	50	4742	50	20	»	18000	»	49793	64	312	50	14048	50	15735	»	13352	80	3352	»	200	»	257	»	2460	»	49717	80	75	84
Aarhus	»	»	67323	35	1804	»	10	»	5745	79	84883	14	512	50	20387	»	20406	»	5774	55	9701	»	1200	»	566	»	26336	09	84883	14	»	»
Assens	25	»	2200	95	391	»	»	»	200	»	2816	95	57	»	452	»	504	»	228	25	»	»	»	»	16	»	1534	70	2791	95	25	»
Brønderslev	15	»	1674	35	302	50	»	»	3404	65	5396	50	101	»	1942	»	1730	50	629	75	86	»	»	»	20	»	872	25	5381	50	15	»
Esbjerg	»	»	10197	55	1777	50	66	65	4023	35	16065	05	203	25	4210	»	4617	»	1835	86	785	»	»	»	20	»	2216	05	3326	55	36	»
Faaborg	35	»	2612	05	459	»	»	»	256	50	3362	55	136	»	223	»	337	»	394	50	»	»	»	»	20	»	1338	35	5567	10	58	36
Fredericia	35	60	7209	70	1244	»	»	»	1331	20	9820	50	160	90	1858	»	2276	»	1736	»	2051	50	»	»	108	»	1595	10	9785	50	35	»
Frederikshavn	9	41	2628	55	455	50	32	»	2500	»	5625	46	203	75	759	»	1128	»	1572	»	546	»	»	»	20	»	1338	35	5567	10	58	36
Grenaa	15	»	1713	10	308	»	»	»	3708	60	5744	70	37	75	1550	50	1413	»	427	50	654	»	»	»	12	»	1634	95	5729	70	15	»
Haderslev	35	»	8503	95	1536	»	»	»	3965	20	14040	15	53	50	4588	»	4836	»	2516	25	1708	»	»	»	84	»	254	40	14040	15	»	»
Høslev	30	75	1234	15	223	»	»	»	»	»	1487	90	13	»	»	»	16	»	118	50	246	»	»	»	4	25	1075	»	1472	75	15	15
Helsingør	35	»	5159	85	914	»	»	»	9430	85	15539	70	266	50	5971	50	5726	»	442	25	1402	»	»	»	69	55	1661	90	15539	70	»	»
Herning	30	86	4614	15	810	50	»	»	3775	»	9230	51	167	25	2324	»	2292	»	2866	75	388	»	»	»	40	»	1145	»	9223	»	7	51
Hillerød	11	05	10363	30	1760	50	»	»	1350	»	13484	85	208	50	2185	50	2172	»	1479	25	1186	»	500	»	60	»	5647	40	13438	65	46	20
Hjørring	34	16	6696	85	1182	»	»	»	4889	»	12802	01	163	50	2963	»	3292	»	2538	»	852	»	»	»	60	»	2910	»	12778	50	23	51
Hobro	35	»	1905	15	338	»	4	»	430	65	2712	80	266	50	511	»	840	»	374	»	«	»	»	»	12	»	674	30	2677	80	35	»
Holbæk	35	»	11800	95	2087	50	»	»	550	»	14473	45	160	25	2948	»	2510	»	1948	25	633	»	»	»	91	»	6147	95	14438	45	35	»
Holstebro	39	25	7466	50	1330	»	33	60	583	60	9452	95	146	25	2488	50	3003	25	1067	»	1686	»	»	»	59	50	1002	45	9452	95	»	»
Horsens	32	95	14704	05	2553	»	»	»	4702	10	21992	10	119	25	6058	50	4851	»	1381	50	2334	»	100	»	132	»	7015	85	21992	10	»	»
Kalundborg	35	»	5813	55	975	»	»	»	»	»	6823	55	160	75	520	50	788	»	209	50	798	»	»	»	40	»	4271	80	6788	55	35	»
Kolding	35	»	19434	10	3409	»	762	»	»	»	23640	10	262	»	5598	50	5262	»	1961	50	1652	»	»	»	133	50	8735	60	23605	10	35	»
Korsør	15	»	2110	95	371	»	»	»	»	»	2496	95	186	75	»	»	116	»	190	75	120	»	»	»	46	»	1822	45	2481	95	15	»
Køge	15	»	4685	80	873	»	10	»	2366	95	7950	75	74	25	1784	»	1968	»	2208	50	596	»	»	»	38	»	1267	»	7935	75	15	»
Lyngby	17	42	740	25	137	»	»	»	9075	»	9969	67	250	25	3936	50	4668	»	885	75	»	»	»	»	14	»	195	»	9949	50	20	17
Løgstør	10	35	784	80	143	»	»	»	791	35	1729	50	35	75	464	»	588	»	136	25	»	»	»	»	6	»	464	50	1694	50	35	»
Maribo	35	»	3395	75	596	50	75	»	»	»	4102	25	31	»	105	»	144	»	384	50	508	»	»	»	20	50	2874	25	4067	25	35	»
Marstal	16	85	907	90	172	»	»	»	1440	»	2536	75	»	»	294	»	336	»	1328	»	4	»	»	»	4	»	500	»	2466	»	70	75
Middelfart	34	69	2543	05	530	80	»	»	4093	»	7201	54	139	25	1964	»	2203	»	713	07	782	»	»	»	58	»	1308	»	7167	32	34	22
Nakskov	35	»	8955	85	1599	50	»	»	637	45	11227	80	145	25	2478	»	2668	»	572	»	1449	»	»	»	60	»	3820	55	11192	80	35	»
Nyborg	4	31	4179	75	722	»	»	»	5359	»	10256	06	253	75	3515	»	3767	75	830	80	772	»	»	»	40	»	1050	»	10231	30	24	76
Nykøbing F	35	»	12908	40	2282	50	»	»	1200	»	16425	90	129	60	3843	»	3335	»	1247	31	306	»	»	»	105	50	7423	63	16390	04	35	86
Nykøbing M.	50	»	3236	30	570	»	»	»	1200	»	5056	30	50	»	1432	»	1620	»	382	50	124	»	»	»	29	»	1368	80	5006	30	50	»
Næstved	30	»	13532	25	2429	»	42	»	2557	50	18590	75	158	25	4684	50	5288	»	1127	»	1478	»	»	»	120	»	5700	»	18555	75	35	»
Odder	33	95	2461	95	422	»	»	»	2404	»	5321	90	29	75	1585	»	1692	»	402	25	324	»	»	»	22	50	1233	»	5288	50	33	40
Odense	»	»	49512	05	8528	50	10	»	11082	15	69132	70	303	»	16805	50	17198	»	7916	25	5537	15	500	»	408	25	20464	55	69132	70	»	»
Randers	46	56	20933	15	3639	»	5	»	2300	»	26923	71	280	»	6929	75	7778	»	3805	25	1235	»	»	»	162	»	6700	»	26890	»	33	71
Ribe	15	»	2556	75	449	»	»	»	250	»	3270	75	98	25	549	»	1838	25	159	»	»	»	»	»	20	»	572	25	3236	75	34	»
Ringkøbing	35	»	7427	90	1322	»	»	»	550	»	9334	90	126	50	1003	»	627	»	1705	50	1606	»	»	»	56	»	4175	90	9299	90	35	»
Ringsted	32	15	6891	70	1170	»	»	»	1320	»	9413	85	109	75	3055	50	3103	»	1819	75	203	»	»	»	49	»	1050	»	9390	»	23	85
Roskilde	»	»	9529	80	1655	50	»	»	2952	60	14137	90	309	50	2537	50	3056	»	2424	50	1103	»	200	»	84	»	4423	40	14137	90	»	»
Rudkøbing	15	»	3893	75	681	»	»	»	150	»	4739	75	167	75	803	50	705	50	613	50	234	»	»	»	48	»	2152	50	4724	75	15	»
Rønne	4	61	9790	45	1736	»	126	»	4361	»	160.8	06	»	»	4390	50	4968	»	2730	50	2437	»	»	»	80	»	1391	»	15997	»	21	06
Silkeborg	34	75	8697	20	1530	»	»	»	4086	»	14347	95	194	»	3585	»	4204	»	2651	75	792	»	450	»	72	»	2285	»	14313	75	34	20
Skanderborg	20	99	1934	20	335	»	»	»	3225	»	5515	19	191	»	1281	50	1891	»	914	25	514	»	»	»	16	»	690	»	5497	75	17	44
Skive	35	»	8315	75	1456	»	»	»	6687	»	16493	75	132	»	5116	50	5712	»	967	25	1200	»	»	»	65	50	3265	50	16458	75	35	»
Slagelse	27	95	13824	80	2423	»	»	»	2300	»	18575	75	114	»	4932	»	5670	»	973	25	2237	»	»	»	102	»	4540	»	18568	25	7	50
Stege	8	35	1254	70	224	»	»	»	193	»	1680	05	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1669	»	1669	»	11	05
Struer	36	26	931	»	158	»	»	»	340	»	1465	26	76	50	165	»	257	»	106	25	»	»	»	»	3	25	825	»	1433	»	32	26
Stubbekøbing	19	17	1275	65	221	»	»	»	»	»	1515	82	100	»	»	»	80	»	205	50	»	»	»	»	8	»	1090	»	1482	50	32	32
Svendborg	34	18	10967	60	1931	»	»	»	6650	»	19582	78	174	»	5983	50	6657	»	2109	25	603	»	»	»	56	»	3970	»	19552	75	30	03
Sønderborg	4	90	4942	65	888	»	28	50	»	»	5864	05	146	75	1141	»	982	»	165	25	269	»	»	»	»	»	3100	»	5804	»	60	05
Thisted	8	27	6579	70	1145	»	»	»	1675	»	9407	97	71	25	1159	50	1492	»	1006	25	2748	»	150	»	53	»	2700	»	9380	»	27	97
Tønder	35	»	4971	55	878	50	»	85	1536	90	7422	80	120	25	1652	»	1970	»	973	25	1103	»	»	»	44	»	1550	»	7412	50	10	30
Varde	12	28	3524	20	611	»	»	»	65	»	4212	48	87	50	712	»	918	»	650	25	450	»	»	»	18	»	1365	»	4200	75	11	73
Vejle	17	02	16416	45	2888	50	»	»	200	»	19521	97	181	75	4395	50	4619	»	2795	05	1542	»	200	»	100	»	5676	»	19509	30	12	67
Viborg	35	»	7688	90	1358	»	»	»	5371	95	14453	85	200	50	3938	»	4704	50	1965	50	1479	»	»	»	62	»	2069	35	14418	85	35	»
	1366	68	489491	40	85893	30	1225	60	159217	34	737194	32	8504	»	181335	75	194662	75	93266	19	62126	65	3700	»	3997	30	188122	71	735715	35	1478	97
København	»	»	645470	82	118021	35	26632	»	132920	42	923044	59	904	50	381869	25	330686	52	42467	35	81475	86	11320	»	9872	40	64448	71	923044	59	»	»
	1366	68	1134962	22	203914	65	27857	60	292137	76	1660238	91	9408	50	563205	»	525349	27	135733	54	143602	51	15020	»	13869	70	252571	42	1658759	94	1478	97

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1921		Kr. 316983.44
Kontingent af heltbetalende	Kr. 223553.85	
— - halvtbetalende	- 21035.30	
		- 244589.15
Kontingent af Lærlinge		- 2088.00
— - bidragydende		- 4516.20
Indskud		- 165.00
Ref. Understøttelse		- 136 00
Renter		- 7990.71
Statstilskud		- 67609.80
Kommunetilskud		- 27036.17
Balance		Kr. 671114.47

Udgift.

Overført til Fond til fortsat Hjælp			Kr. 12229.44
Rejseunderstøttelse: 191 Dage à 3.75		Kr. 716.25	
2063 — à 3.25		- 6704.75	
489 — à 2.75		- 1344.75	
Overfartspenge i 216 Tilfælde		- 610.75	
Overfartsbilletter i 63 do.		- 547.00	
Rejsebeløb i 2 do.		- 32.00	
			- 9955.50
Understøttelse paa Stedet: 46875 Dage à 4.00		Kr. 187500.00	
— 70409 - à 3.50		- 246431.50	
— 12906 - à 3.00		- 38718.00	
— 1276 - à 3.25		- 4147.00	
— 2556 - à 3.00		- 7668 00	
— 6664 - à 2.75		- 18326.00	
— 23925 - à 2.50		- 59812.50	
17 Omflytningsbidrag		- 602.00	
			- 563205.00
Administrationstilskud til Afdelingerne		Kr. 7095.23	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring		- 1093.65	
Lønninger og Honorarer		- 13558.00	
Diæter ved Aarsmøde		- 98.50	
Tryksager		- 1654.03	
Kontorartikler		- 113.42	
Porto		- 670.17	
Telegram og Telefon		- 444.62	
Bogbinder		- 59.25	
Forskellige Udgifter		- 168.23	
			- 24955.10
Ialt Udgift			Kr. 610345.04
Beholdning den 31. Decbr. 1921			- 60769.43
Balance			Kr. 671114.47

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1921	Kr.	357289.11
Renter	-	16803.17
46258 Ugebidrag à 155 Øre	Kr.	71699.90
141217 — à 185 -	-	261251.45
8731 — à 80 -	-	6984.80
24959 — à 95 -	-	23711.10
	-	363647.25
Kontingent til Hjælpekassen	-	581830.17
— - Lærlingeafdelingen	-	1816.60
Ekstrakontingent	-	203923.65
Indskud	-	165.00
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid	-	2551.71
Salg af Organisations-Historien	-	72.00
Refunderet Understøttelse	-	126.00
Bod fra K. B.	-	500.00
Balance	Kr.	1528724.66

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen	Kr.	249105.35
Bidrag til Strejker i andre Fag	-	42204.75
Understøttelse af Hjælpekassen	-	525873.52
Frivillig Understøttelse	-	135209.29
Voldgiftsretten i København	-	1061.35
Sagførersalær	-	204.30
Sagsomkostninger ved Den faste Voldgiftsret	-	185.00
Tarifforhandlinger	-	6381.90
Bidrag til Fagskolen	-	950.00
Gave til Laur, Jensen	-	120.00
Typograf-Tidendes Trykning	Kr.	21655.31
Distribution	-	3250.61
Redaktionshonorar	-	800.00
Ekspeditionshonorar	-	250.00
	-	25955.92
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund	Kr.	2876.70
— - Det internat. Sekretariat	-	2136.00
Kontingent til forskellige Institutioner	-	45.30
	-	5058.00
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr.	2365.07
Lønninger og Honorarer	-	9187.20
Husleje	-	500.00
Brændsel	-	54.54
Belysning	-	62.12
Rengøring	-	477.00
Kontorartikler	-	113.42
Rejseudgifter og Diæter	-	11473.84
Repræsentationsudgifter	-	113.00
Tryksager	-	2934.34
Porto	-	670.17
Telegram og Telefon	-	443.38
Flytteudgifter	-	861.86
Bladhold	-	11.97
Bogbinder	-	218.75
Forskellige Udgifter	-	170.61
	-	29657.27
Ialt Udgift	Kr.	1021966.65
Beholdning den 31. December 1921	-	506758.01
Balance	Kr.	1528724.66

Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1921	Kr.	27087.54
Renter	-	1375.73
Overført fra Arbejdsløshedskassen	-	12229.44
Balance	Kr.	40692.71

Udgift.

Beholdning den 31. December 1921	Kr.	40692.71
Balance	Kr.	40692.71

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1921: I Afdelingerne	Kr.	1366.68	
I Hovedkassen	-	42979.66	
	Kr.		44346.34
83238 Ugebidrag à 80 Øre	Kr.	66590.40	
10363 — à 40 -	-	4145.20	
	-		70735.60
Renter	-		1988.10
Andre Indtægter i Afdelingerne	-		254.35
Tilbagebetalt Understøttelse	-		750.00
Balance	Kr.		118074.39

Udgift.

Understøttelse à 6 Kr. pr. Dag	Kr.	55218.00
— à 3 - - -	-	5496.00
— af Hovedkassen	-	204.00
322 Stkr. Lægeattester	-	665.00
Understøttelse til Medl. paa Sygehus	-	747.65
	Kr.	62330.65
Beholdning den 31. December 1921: I Afdelingerne	Kr.	1478.97
I Hovedkassen	-	54264.77
	-	55743.74
Balance	Kr.	118074.39

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1921	Kr.	136020.12
Renter	-	5923.09
83238 Ugebidrag à 20 Øre	Kr.	16647.60
10363 — à 10 -	-	1036.30
	-	17683.90
Balance	Kr.	159627.11

Begravelseshjælp: 1 à 500, 1 à 450 og 3 à 400 Kr.	Kr.	2150.00
Do. ved Hustruers Død: 6 à 200, 1 à 150 og 2 à 100 Kr.	-	1550.00
	Kr.	3700.00
Beholdning den 31. December 1921	-	155927.11
Balance	Kr.	159627.11

Grundfonden.

Beholdning den 1. Januar 1921	Kr.	5511.88
Renter	-	263.06
Balance	Kr.	5774.94

Bidrag til Fagskolen	Kr.	100.00
Beholdning den 31. December 1921	-	5674.94
Balance	Kr.	5774.94

Legatfonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1921:			
Rolfs Legat	Kr.	8000.00	
Berlings —	-	6000.00	
Cortnums —	-	6000.00	
Eibeschütz' —	-	1000.00	
Schlesingers —	-	15.40	
Victor Petersens Mindelegat	-	13600.00	
	Kr.		34615.40
Renter i Aaret:			
Rolfs Legat	Kr.	280.00	
Berlings —	-	210.00	
Cortnums —	-	210.00	
Eibeschütz' —	-	35.00	
Schlesingers —	-	15.40	
Victor Petersens Mindelegat	-	551.11	
			1301.51
Balance	Kr.		35916.91

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen	Kr.	105.00
— - Legatarer	-	175.00
Berlings — - —	-	210.00
Cortnums — - —	-	210.00
Eibeschütz' — - —	-	35.00
Schlesingers — - —	-	15.40
	Kr.	750.40
Beholdning den 31. Decbr. 1921:		
Rolfs Legat	Kr.	8000.00
Berlings —	-	6000.00
Cortnums —	-	6000.00
Eibeschütz' —	-	1000.00
Schlesingers —	-	15.40
Victor Petersens Mindelegat	-	13600.00
do. do. Kontant	-	551.11
	Kr.	35166.51
Balance	Kr.	35916.91

Statsanerkendt Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1921	....	..	37164	88
Renter	....	..	1702	83
Kontingent	....	..	53239	75
Statstilskud for 1920	....	..	20773	»
Ekstra Statstilskud	....	..	3209	»
Refunderet Dyrtidstillæg	....	..	2079	»
Balance Kr.	....	..	118168	46

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 415 Mænd i 7868 Dage à 2.00	15736	»		
— — - 21 — i 505 — à 0.75	378	75		
— — - 168 Kvinder i 6052 — à 0.75	4539	»		
			20653	75
— p. Hospital til 84 Mænd i 3293 Dage à 1.40	4610	20		
— — - 1 Mand i 45 — à 0.75	33	75		
— — - 1 — i 35 — à 0.15	5	25		
— — - 32 Kvinder i 1430 — à 0.75	1072	50		
			5721	70
Betalt Hospital for 141 Mænd i 4043 Dage à 0.60	2425	80		
— — - 2 — i 70 — à 1.00	70	»		
— — - 6 — i 287 — à 1.50	430	50		
— — - 1 Mand i 15 — à 2.00	30	»		
— — - 12 Mænd i 650 — à 0.50	325	»		
— — - 61 Kvinder i 1303 — à 0.60	781	80		
— — - 1 Kvinde i 30 — à 1.00	30	»		
— — - 4 Kvinder i 86 — à 1.50	129	»		
— — - 2 — i 135 — à 0.50	67	50		
— — - 1 Barn i 90 — à 1.00	90	»		
— — - 9 Børn i 606 — à 0.50	303	»		
— — - 47 — i 1983 — à 0.30	594	90		
			5277	50
Lægehonorar og ekstra Lægehjælp	25450	56		
Speciallæge	9934	67		
			35385	23
Vagthold etc.	210	98		
Medicin til Arbejdsløse	101	»		
Barselhjælp	765	»		
			1076	98
Dyrtidstillæg til Syge	....	..	1861	70
Andre Udgifter:				
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	641	80		
Budløn	50	»		
Porto	129	10		
Tryksager	38	50		
Radiumsfonden	300	»		
Administration	2250	»		
			3409	40
Ialt Udgift	....	..	73386	26
Beholdning den 31. December 1921	....	..	44782	20
Balance Kr.	....	..	118168	46

Hjælpekassen i København.

Indtægt.		Udgift.	
Beholdning den 1. Januar 1921	Kr. 7093.17	Pengehjælp	Kr. 11499.00
Renter	- 309.79		
Kontingent	- 16698.15		
Andre Indtægter	- 105.00	Beholdning den 31. Decbr. 1921	- 12707.11
Balance	Kr. 24206.11	Balance	Kr. 24206.11

Begravelseskassen i København.

Indtægt.		Udgift.	
Beholdning den 1. Januar 1921	Kr. 154521.87	Begravelseshjælp	Kr. 11320.00
Renter	- 5683.67	Administration	- 1000.00
Kontingent	- 27275.45	Beholdning den 31. December 1921	- 175160.99
Balance	Kr. 187480.99	Balance	Kr. 187480.99

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1921: I Afdelingerne Kr. 1366.68		
I Hovedkassen - 1119267.07		
	1120633	75
Renter	43341	66
Kontingent	1135014	87
Ekstrakontingent	203923	65
Indskud	330	»
Statstilskud til B. A.	67609	80
— - Sygekassen	20773	»
Ekstraordinært Tilskud til Sygekassen	3209	»
Kommunetilskud til B. A.	27036	17
Refunderet Dyrtidstillæg (Sygekassen)	2079	»
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.	2551	71
Refunderede Understøttelser	1012	»
Andre Indtægter i Afdelingerne	359	35
Salg af Organisations-Historien	72	»
Bod fra K. B.	500	»
Balance Kr.	2628445	96

Udgift.	Kr.	Ø.
Bidrag til Strejker i andre Fag	42204	75
Understøttelse paa Stedet Kr. 563205.00		
Rejseunderstøttelse - 9955.50		
Understøttelse af Hjælpekassen - 525873.52		
Fortsat Understøttelse - 135209.29		
	1234243	31
Sygeunderstøttelse: Provinserne Kr. 62330.65		
— København - 69976.86		
— Hjælpekassen - 11499.00		
	143806	51
Begravelseshjælp: Provinserne Kr. 3700.00		
— København - 11320.00		
	15020	»
Legatunderstøttelser	750	40
Voldgiftsretten i København	1061	35
Sagførersalær	204	30
Sagsomkostninger ved den faste Voldgiftsret	185	»
Tarifforhandlinger	6381	90
Bidrag til Fagskolen	1050	»
Gave til Laur. Jensen	120	»
Typograf-Tidendes Udgivelse	25955	92
Forskellige Kontingenter	5699	80
Bidrag til Radiumsfonden	300	»
Administrationstilskud til Afdelingerne Kr. 12760.30		
Lønninger og Honorarer - 22745.20		
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring - 2187.31		
Kontorartikler - 226.84		
Rejseudgifter og Diæter - 11572.34		
Repræsentationsudgifter - 113.00		
Tryksager - 4626.87		
Porto - 1469.44		
Telegram og Telefon - 888.00		
Bladhold - 11.97		
Bogbinder - 278.00		
Flytteudgifter - 861.86		
Forsk. Udgifter - 338.84		
	58079	97
Beholdning den 31. Decbr. 1921: I Afdelingerne Kr. 1478.97		
I Hovedkassen - 1091903.78		
	1093382	75
Balance Kr.	2628445	96

Ejendommen, Vestergade 5.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1921	Kr.	6404.84
Renter	-	332.34
Husleje	-	12425.00
Balance	Kr.	19162.18

Udgift.

Renter til Østifterne	Kr.	2290.00	
— - Frbg. Bank	-	3045.06	
— - Forbundet	-	5000.00	
— af Bankhæftelse	-	125.76	
			- 10460.82
Skatter og Afgifter			- 1101.48
Reparationer			- 1965.37
Tilsyn med Ejendommen			- 250.00
Trappevask			- 420.00
Belysning			- 57.50
Forsk. Udgifter			- 94.88
Ialt Udgift	Kr.		14350.05
Beholdning den 31. Decbr. 1921			- 4812.13
Balance	Kr.		19162.18

Samlet Status pr. 31. December 1921.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden: I Sparekassen	Kr.	261926.01	
Prioriteter	-	105000.00	
Obligationer	-	139832.00	
			Kr. 506758.01
Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen			- 60769.43
Fond til fortsat Hjælp: I Sparekassen			- 40692.71
Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne	Kr.	1478.97	
- Hovedkassen	-	54264.77	
			- 55743.74
Begravelsesk. i Prov.: I Sparekassen	Kr.	73427.11	
Prioriteter	-	45500.00	
Obligationer	-	21000.00	
Aktier	-	16000.00	
			- 155927.11
Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen			- 5674.94
Sygeks. i Københ.: I Sparekassen	Kr.	44282.20	
Aktier	-	500.00	
			- 44782.20
Hjælpekassen i Københavns: I Sparekassen			- 12707.11
Begravelsesk. i Københavns: I Sparekassen	Kr.	43160.99	
Prioriteter	-	12000.00	
Statsgældsbeviser	-	102000.00	
Obligationer	-	18000.00	
			- 175160.99
Legatfonden: Kreditforenings-Obligationer	Kr.	34600 00	
I Sparekassen	-	551.11	
Kontant	-	15.40	
			- 35166.51
Annoncer i Typ.-Tid	-	414.21	
Statstilskud for 1921 til Sygekassen	-	26832.75	
do. - 1/4—31/12 1921 til B. A.	-	98540.25	
Kommunetilskud til B. A. 1/4—31/12 1921 ca.	-	30000.00	
Rest paa Laanet til Finland	-	10557.98	
Renter af do. for Aarene 1914—21	-	3869.97	
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for	-	4000.00	
			- 174215.16
Balance	Kr.		1267597.91

Passiver.

Sygekassen i Københ.: Hospitalsophold Oktbr. Kvartal	Kr.	904.40	
— Lægehonorar —	-	9727.44	
			Kr. 10631.84
Formue den 31. Decbr. 1921			- 1256966.07
Balance	Kr.		1267597.91

Københavns, den 25. Februar 1922.

KARL SØRENSEN.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

Københavns, den 3. April 1922. JUL. SAMUELSEN. H. CRONE. P. AUG. PEDERSEN. JUL. SCHRØDER.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Lokalafdelingernes Indtægter og Udgifter i foranstaaende Regnskabsoversigt er sammen med Indtægter og Udgifter i Hovedkassen fordelte paa Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udviser hver enkelt Kasses Forhold i Aaret 1921, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Den derpaa følgende Hovedoversigt er en Sammendragning af samtlige Special-Regnskaber, hvorved der gives et samlet Overblik over hele Forbundets financielle Virksomhed i Aaret. Endelig udviser Status Forbundets Formueforhold ved Aarets Udgang.

Arbejdsløshedskassen har haft et langt større Underskud end tidligere Aar, nemlig Kr. 256,214 01 mod Underskud Kr. 79,559 61 i 1920, og dette store Beløb er jo selvfølgelig fremkommen paa Grund af den store Arbejdsløshed; i Rejsehjælp er udbetalt Kr. 8,955.50 mod Kr. 7,776.55 i 1920; til Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 563,205.00 mod Kr. 266,850.00 i 1920, altsaa en Merudgift af Kr. 296,355.00, i 1920 var Merudgiften Kr. 226,036.00.

Reservefonden har haft en Indtægt af Kr. 1,171,435.55 og en Udgift af Kr. 1,021,966.65, hvilket giver et Overskud af Kr. 149,468.90, mod et Underskud i 1920 af Kr. 166,873.25. Denne store Forskel hidrører fra, at Hjælpekassen har haft en Kontingentindtægt af Kr. 581,830.12 og Ekstrakontingentet andrager Kr. 203,923.65, hvorimod Udgiften til Understøttelse af Hjælpekassen andrager Kr. 525,873.52 og til frivillig Understøttelse er udredet Kr. 135,209.29. Kontingentet til Arbejdsløshedskassen betales gennem Reservefonden.

Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed. Fondens Formue er vokset fra Kr. 27,087.54, til Kr. 40,692.71, nemlig Renter Kr. 1,375.73 og overført fra Arbejdsløshedskassen Kr. 12,229.44.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassen har haft en Formuefremgang af Kr. 11,387.40 mod i 1920 Kr. 7,996.39. Sygeunderstøttelsen har udgjort Kr. 62,330.65 mod Kr. 29,803.00 i 1920, altsaa en Merudgift af Kr. 32,527.65. — Begravelseskassens Formuefremgang er Kr. 19,906.99 mod Kr. 10,650.97 i 1920. — Grundfonden har haft en Formuefremgang af Kr. 163.00.

Legatfonden har givet i Rente-Indtægt Kr. 1,301.51 og udbetalt Kr. 750.40; Formuen er i Aarets Løb vokset fra Kr. 34,615.40 til Kr. 35,166.51, altsaa en Fremgang af Kr. 551.11.

Den statsanerkendte Sygekasse i Københavns har givet et Overskud af Kr. 7,617.32 mod Kr. 1,288.35 i 1920. Udgiften har været Kr. 73,386.26, hvoraf Pengehjælp i Hjem og paa Hospital udgør Kr. 26,375.45 (i 1920: Kr. 34,495.25), Lægehonorarer Kr. 35,385.23 (i 1920: Kr. 33,068.99). I Dyrtidstillæg er udbetalt Kr. 1,861.70, som er refunderet af Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Hjælpekassen i Københavns har haft et Overskud af Kr. 5,613.94 mod Overskud Kr. 2,975,40 i 1920. I Pengehjælp er udredet Kr. 11,499.00 mod Kr. 14,375.00 i 1920.

Begravelseskassen i Københavns har haft et Overskud af Kr. 20,639.12 mod Kr. 15,283.01 i 1920. I Begravelseshjælp er udbetalt Kr. 11,320.00 mod Kr. 7,660.00 i 1920.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed afspejles bedst ved Sammenligning af Status ved Aarets Begyndelse og Slutning. Den 31. December 1921 var Understøttelseskassernes samlede Formue *Kr. 1,256,966.07* mod *Kr. 1,214,717.25* ved Aarets Begyndelse, hvilket giver en Formuefremgang af Kr. 42,248.82.

Københavns, den 29. Marts 1922. CARL J. CHRISTOFFERSEN. ALB. MICHELSEN. CARL SCHNOOR. CHR. ØSTERGAARD.

F. E. BORDING. KØBENHAVN

meddelte bl. a., at der ved Arbejdets Genoptagelse var 63 Mand af de lockoutede, som ikke var indtraadt i deres gamle Pladser, fordi der ikke var tilstrækkeligt Arbejde i de paagældende Trykkerier. Til Gengæld var der gaaet ca. 160 arbejdsløse i Arbejde. Han haabede, der vilde blive mere Beskæftigelse i Bogtrykfaget, naar Lockouten i de øvrige Fag var sluttet. *Jul. Samuelsen* gjorde Rede for Lockoutens Forløb og omtale særlig Forholdene ved dens Slutning. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Til Næstformand valgtes *Karl Sørensen.*

Formanden meddelte, at Provinstarifen var opsagt af Principalerne, og at der i den Anledning skulde udpeges tre Medlemmer af Forbundsstyrelsen til at tiltræde Tarifkommissionen. Hertil valgtes: *Karl Sørensen, Jul. Schrøder* og *Jul. Samuelsen. Marthin Pedersen,* Aarhus, og *Vald. Petersen,* Kolding, blev Suppleanter.

Formanden redegjorde for Randers-Affæren og oplæste de i Anledning deraf vekslede Skrivelser med Afdelingen. Han havde gjort Kollegerne i Randers opmærksom paa, at alt, hvad de foretog sig under Strejken, blev paa egen Regning og Risiko. Bogtrykkerne havde protesteret mod Strejken og gjorde Typograferne ansvarlig for, at Lærlingene havde sluttet sig til denne. Der forelaa Anmodning fra Randers-Afdelingen om et øjeblikkeligt Laan paa 4000 Kr. Dette nægtedes.

Formanden omtalte derefter den skandinaviske Konference, som var afholdt i København, og de nærmere Aftaler, der var trufne om gensidig Støtte under Konflikts-Situationer. Denne Overenskomst havde allerede givet sig et smukt Udslag under Lockouten i vort Fag, idet vi havde modtaget værdifuld økonomisk Støtte baade fra Sverige og Norge.

Lønningerne til Forbundets Funktionærer nedsattes.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDS-KASSE

holdt derefter Repræsentantskabsmøde.

I Stedet for Laur. Jensen konstitueredes Jul. Schrøder som Formand indtil Delegeretmødet.

Det vedtoges at bemyndige Hovedbestyrelsen til ved Forhøjelse af Kontingentet til Arbejdsløshedskassen at tilvejebringe Balance i denne. — Dette kunde foreløbig lade sig gøre ved en Omlægning af Kontingentet til Hjælpekassen.

FORVIRRING, OPLØSNING OG ØDELÆGGELSE

Af *Sophus J. Nielsen.*

II.

(Slutning.)

Uden paa nogen Maade at ville komme ind paa den Situation, som forelaa, da De samv. Fagforbund i Paasken 1920 erklærede Generalstrejken og *blot ved Truslen derom fik gennemført* ikke alene det Krav, som man nu i 1922 fra kommunistisk Side vil opstille som den bebudede Generalstrejkes Program: *Lockoutens Ophævelse;* men der gennemførtes derudover en *Augustregulering,* som satte os i Stand til *uden Tab af en eneste Arbejdsdag* at opnaa de saa spydigt omtalte *6 Kr. 24 Øre om Uegn* foruden forskellige andre betydelige Punkter, saa husker vi dog, at man *fra kommunistesk Side* kaldte det hele for General-Fiasko.

Nu ønsker sikkert mange af os en lignende »General-Fiasko«.

Og den Gang (1920) spekulerede man ogsaa i Glemsomheden. Nemlig dette, at Kommunisterne i Aarene forud havde erklæret 3 — tre — Generalstrejker *uden* at opnaa blot det lille Krav, som stod til Slut paa Paaske-Generalstrejkens Manifest: *Amnesti for politiske Forbrydelser.*

Men trods alt dette farer man nu atter Landet rundt; med blodskudte Øjne og svingende med Arme og Ben udspredes atter de mest naive og meningsløse Usandheder, akkurat som Blæksprutten, naar den forfølges , udspredende Fordummelsens og Naivetetens sorte Vædske, saaledes at *hverken de selv eller vi andre skulde kunne se, hvor vi er henne, eller hvad det er, Sagen drejer sig om.*

Men det skal ikke lykkes for d'Hrr.

Enhver maa dog kunne indrømme, at *ingen* af de mange *for os heldige* Betingelser, som var til Stede for 2 Aar siden, nu ligger paa samme Maade.

Og naar *det* maa ligge klart for alle, saa vilde det være selvmorderisk, om vi, *samtidig* med at erkende vor svage Stilling — ikke mindst under Henvisning til Ministeriets Nægtelse af Laan til Arbejdsløshedskasser for Fag, som er i Lockout — yderligere vilde pine og svække os selv og vore arbejdsløse Kammerater. Medens vore fælles Modstandere med Skadefryd gnider sig i Hænderne.

Thi medens vi slaas indbyrdes, hugger de de Fordele, som betyder saa uendelig meget for os som Klasse. Man maa blot tænke paa, hvor let hele denne Lockout-Situation havde ligget, saafremt Arbejdsgiverforeningen havde været afskaaret fra at kunne fastholde *Kravet om 25 pCt.s Tillæget for Overarbejde* som et Kardinalpunkt for de øvrige Fags Vedkommende.

Dog findes der ogsaa i Kommunisternes forskellige Argumentationer Episoder, som kan være oplivende og komiske.

Lyngsie f. Eks. har alle Dage fra den Kant været paahæftet Prædikatet: *den største Idiot.* Nu derimod er han pludselig blevet detroniseret og ophøjet som en anden Helgen; thi »han er den eneste, der ser logisk paa Tingene«.

Ser man det!

Og dog ser han i denne Situation med akkurat de selvsamme Øjne som paa de tidligere. Undre mig skulde det ikke, om Turen næste Gang kommer til C. F. Madsen; thi Afveksling fryder som bekendt.

Men det, det gælder om, baade for Lyngsie og vi menige Medlemmer, er dette, at vi holder Hovedet klart og ikke glemmer, at de Folk, som indenfor vor Fagkreds bliver borte fra vor Kreds ligesaa længe, der er kødfulde Forretningsfører- og Redaktør-»Ben« at gnave andre Steder, at de Folk er *alt smuldret for,* som de har givet sig af med: *Parti — Presse — Penge* — saavel inden- som udenlandske, — kort sagt: *alt.*

Kun tænkende paa at udvikle sig i egen Magtfuldkommenhed, ladende haant om de danske Arbejderes sunde og logiske Sans, mener de, at den fuldkomment latterlige og selvødelæggende *Affære fra Møntergade 8* skulde være glemt!

— Paa vor sidste Generalforsamling kom jeg i Samtale med en gammel, graanet Kollega.

Han havde haft Anledning til — ligesom jeg — at høre vore egne Bolscheviker, og han udtalte: *»Disse Folk skulde for al Fremtid være tvunget til at holde deres Fingre fra vore Interesser.* Den Skade, de allerede har udrettet, er sandelig stor nok!«

Saaledes faldt hans Ord, og jeg maatte give ham Ret.

Thi ogsaa jeg véd, at *paa Frugterne kender man Træet.* Og Frugterne fra den Kant har kun været og vil altid kun være: *Forvirring, Opløsning og Ødelæggelse.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde i Aften i Vestergade 5. *Næstformanden.*

DEN ORDINÆRE GENERALFORSAMLING I DE SAMV. FAGFORBUND, som var indvarslet til den 15. Maj og følgende Dage, er udsat til den 30. og 31. Maj, eventuelt ogsaa 1. Juni (Repræsentantskabsmøde den 29. Maj).

20-AARS STIFTELSESFEST. Københavns Maskinsætterklub afholder 20-Aars Stiftelsesfest paa Søndag den 23. i Søpavillonen. Der serveres Bøf og koldt Bord med Øl og Kaffe. Af Hensyn til Generalforsamlingen begynder Festen først Kl. 1.

BOG- & AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. Husk Mødet i »Tre Hjorter« i Aften. Se Annoncen.

KOMMUNENS BADEPRISER I KØBENHAVN er fra 1. April: Brusebade 15 Øre, Karbade 60 Øre, Dampbade (inkl. Sæbe) 85 Øre, Leje af Haandklæde 15 Øre og Sæbe 5 Øre pr. Stk.

TAK

Enhver af mine Kolleger Landet over, som viste mig Opmærksomhed paa min 50-aarige Jubilæumsdag den 11. April, bringes herved min hjerteligste Tak.

Med koll. Hilsen *Th. Lassen,* Horsens.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Politikens Pers. (7. B.) 883,30, Fru Winther 12,00, Kai Zülling 54,00, Carl Nielsen 8,00, Børsens Pers. 168,00, Anna Larsen 5,00, Løvgreens Pers. (7. B.) 81,30, Soc.-Dem.s Pers. (7. B.) 1484,55, Søllegaard-Petersen 12,00, Berl. Tid.s Pers. (7. B.) 1577,00, Emil Jacobsens Pers. (7. B.) 90,70, Adam Hansen 12,00, Bærentzens Pers. (7. B.) 317,65, Caroline Larsen 2,50, Anonymus 77,80, Frelsens Hærs Pers. (7. B.) 97,90, Date (7. B.) 12,00, Københavns Papirvaref.s Pers. (7. B.) 28,00, Kandrup & Wunschs Pers. (7. B.) 195,25, Gunna Møller (7. B.) 2,60, Normaltrykkeriets Pers. (7. B.) 70,80, Bøhms Pers. (7. B.) 78,30, Schmidt & Magnussens Pers. (7. B.) 33,00, Ritzaus Pers. (7. B.) 56,68, Heydes Pers. (7. B.) 30,00, Spuhr & Siebuhrs Pers. (7. B.) 82,40, Brd. Markers Pers. (7. B.) 24,03, Hafnias Pers. (7. B.) 157,32, P. Hansens Pers. (7. B.) 275,70, Kjellins Pers. (7. B.) 30,00, Københavns Bogtr.s Pers. (7. B.) 19,60, Jarmers Pers. (7. B.) 19,40, Provinsbladenes Stereotyperingsanst.s Pers. (7. B.) 68,30, H. Jensens Pers. (5.-6.-7. B.) 36,00, P. Birch (7. B.) 8,60, Chr. Jørgensens Pers. (7. B.) 59,54, Berg & Co.s Pers. (7. B.) 5,00, Langmark (7. B.) 15,00, Ehbrechts Pers. (7. B.) 31,30, Dansk Bogtrykkeris Pers. (7. B.) 54,00, Københavns Pers. (7. B.) 335,00, Oda Olsen 12,20, A. Kanstrup 22,00; tilsammen Kr. 6635,82. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 101.795,75.*

København, 18. April 1922.

Jul. Samuelsen.

PROVINSERNE

Maribo 108,30, Skanderborg 59,70, Stubbekøbing 49,30, Holstebro 427,95, Randers 1227,55, Fredericia 200,20, Lyngby 22,60, Varde 106,20, Aarhus 2167,45, Odense 1409,06, Haslev 67,80, Hobro 56,25, Køge 150,30, Løgstør 51,30, Tønder 192,40, Esbjerg 283,80, Haderslev 50,00, Korsør 47,30, Skive 152,40, Hillerød 349,52, Rudkøbing 103,90, Assens 62,10, Faaborg 76,50, Horsens 446,30, Ringkøbing 321,50, Sønderborg 126,70, Nykøbing F. 406,25, Svendborg 380,41; tilsammen Kr. 9103,04. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 86.614,32.*

København, 18. April 1922.

Forretningsudvalget.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 10. April: Brønderslev 538,95; Holstebro 2083,10; Viborg 1425,65; Randers 3150,00. 11. April: Fredericia 1404,80; Kalundborg 1538,75; Nyborg 1102,85; Næstved 2586,23; Rønne 2225,00. 12. April: Haslev 535,60; Hobro 632,15; Tønder 786,75; Slagelse 2518,40. 15. April: Esbjerg 2444,54; Haderslev 1356,50; Hillerød 3505,00; Korsør 497,90; Nakskov 2472,15; Skive 1409,00; Sønderborg 1114,00; Skanderborg 777,80; Rudkøbing 969,65. 18. April: Assens 690,00; Maribo 637,45; Roskilde 2233,42; Varde 1100,00; Svendborg 2450,00; Vejle 4242,50.

København, 18. April 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. April: Brønderslev i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 299,55; Viborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 228,00; Helsingør 200,00. 11. April: Nyborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 100,00; Næstved i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 131,55; Lyngby 500,00. 12. April: Slagelse i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 240,00; København 55.276,14. 15. April: Esbjerg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 400,00; Skive i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 209,00; Skanderborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 400,00; Rudkøbing i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 100,00; Haderslev 500,00. 18. April: Svendborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 500,00; Randers i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 800,00; Nyborg 400,00.

København, 18. April 1922.

Forretningsudvalget.

FLYTTET LOKALFORMAND

Holbæk: Lokalformanden er flyttet til Henriettevej Nr. 27. Træffes som Regel fra Kl. 6 til 7 Aften.

NY LOKALFORMAND

Sønderborg: Typograf W. Sprenger (Dybbøl-Posten).

NY LOKALKASSERER

Sønderborg: Typograf Aage Petersen (Dybbøl-Posten).

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Ernst Willy Nielsen, udl. 1. 4. 22 i Eksprestr. (arb. s. St.). Paal. Betty Eleonara Jensen, udl. 18. 2. 22 hos Appel *(arbejdsløs).* Hj.arb. Peter Otto Heinerich Niehls (Jensen & Rønager). 791 Hansens Hustru Hedvig Emilie.

Aalborg: Sætter Holger Emanuel Nielsen, udl. 18. 4. 22 hos W. Burmester. Aarhus: Trykker Aage Nielsen, udl. 19. 4. 22 i De foren. Bogtr. Faaborg: Sætter Rasmus Juel Jensen, udl. 8. 4. 22 i Faaborg Avis. Ringsted: Sætter Laurits Christiansen, udl. 10. 4. 22 i Venstres Folkebl., Sorø.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7037 Jens Juul Nielsen fra Horsens i Pl. 7010 Holger Krøyer fra Aarhus i Pl. 6175 Wiggo Jensen fra Randers (arbl.). 3180 Victor Pettersson fra Rejse i Pl. 2711 Peter Bøttker fra Haderslev i Pl. 6861 Bruno Petersen fra Svendborg i Pl. 1115 Kr. Behrmann Nielsen fra Roskilde i Pl. 3444 Chr. Adolf Nielsen fra Køge (arbl.). 6949 Willy Nielsen fra Rønne i Pl.

Aalborg: 6352 Aage E. Jensen (Aalborg Venstreblad). Aarhus: 3710 Bendix Merkel (Ebeltoft), 4275 S. A. Svane (Ebeltoft), 6088 Magnus Sørensen (Ebeltoft), 6997 Bernhardt Jensen (arbl.) og 3676 Harald A. Andreasen (arbl.). Esbjerg: 3270 Henry Nendel (arbl.). Kolding: 4326 Alfr. Th. Nielsen (arbl.). Næstved: 6713 Alfr. Fr. Hansen (arbl.). Randers: 6498 Fr. Chr. Madsen (Soc.-Dem.). Tønder: 4349 Albert Møller (Neue Tondernsche Zeitung).

FRATRAADTE

København: 6968 Thorvald Petersen paa Rejse. 1429 Frants Persson paa Rejse. 6449 Søren Knudsen til Sæby i Pl.

Aalborg: 6130 Th. Kassow paa Rejse. Aarhus: 6303 Alb. Christiansen til Grenaa (Bogtrykker) og 3933 H. O. Christiansen til Grenaa (Bogtrykker). Haderslev: 3270 Henry Nendel til Esbjerg (arbl.). Kolding: 2639 Sofus Sørensen paa Rejse og 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Køge: 3444 Ad. C. A. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Ringkøbing: 3816 Sigfred Hansen til Varde (arbl.). Ringsted: 3327 Sv. R. Rasmussen til Kbhvn. i Pl. Roskilde: 3429 Ove Pehrsson paa Rejse og 1115 C. Bihrmann Nielsen til Kbhvn. i Pl. Svendborg: 6861 Bruno O. Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 6569 Ejner Bech-Petersen til Kbhvn. (Militær).

UDMELDTE

Aalborg: 6914 Alfred Sørensen (Bogtrykker), 6380 William Riis (Bestyrer) og 6022 J. P. Toft (fratr. Faget).

UDSLETTET

Aalborg: 4934 Anna Christensen (forsvunden).

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 21. April Kl. 8 præcis. i Kafé »Baltzer«, Frederiksborggade.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Styrelsen.

B&A-K

Medlemsmøde afholdes Fredag Aften d. 21. April Kl. 9 i »Tre Hjorter«, Vestergade 12. Dagsorden: 1. Opstilling af Kandidater til Afdelingens Styrelse. 2. Den nye Tarif. 3. Fagbiblioteket og Klublokalet. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 30. April 1922 Kl. 10½ i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Eventuelt.

For at kunne afslutte Regnskabet bedes Kontingent indbetalt til Kassereren, Søren Christensen, Ahornsgade 13⁴, Fredagene den 21. og 28. April mellem Kl. 12—2.

Bestyrelsen.

Københavns Trykkerklub

afholder Medlemsmøde Fredag d. 21. ds. Kl. 8, Blegdamsvejen 26, St. til Gaden.

H. Nygaard taler om: Den nye Arbejdsløshedslov.

Valg af Repræsentanter til Landsmødet foregaar samme Dag. *Styrelsen.*

(15 c)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

ANNONCER

Trykkerforbundter,
som har staaet 3 Aar i Lære, søger Plads. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,
Linotype (Ideal), hurtig og paalidelig og som fuldtud kan passe Maskinen, kan faa Plads 29. April eller senere paa
»Nordsjælland«,
(69) *Helsingør.*

Typografias Foraarskoncert
i Citys Selskabslokaler
Fredag d. 28. April Kl. 6—1.
Fortrinlig Assistance. (70)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8, Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 28. APRIL 1922 XLIX AARGANG

VALG AF TARIFKOMMISSION I PROVINSEN

Til samtlige Lokalafdelinger udenfor Københavns.

Fra Principalorganisationerne har Forbundet som tidligere meddelt modtaget Opsigelse af Provinstarifen til Udløb 1. Juli d. A.

Forbundsstyrelsen har paa sit Møde den 8. April vedtaget, at der i Henhold til Lovenes § 45 skal udskrives

VALG AF TARIFKOMMISSION

Tarifkommissionen skal bestaa af 15 Medlemmer. Deraf har Forbundsstyrelsen valgt 3 Medlemmer (Karl Sørensen, Jul. Samuelsen og Jul. Schrøder), og der vil saaledes være at vælge 12 Medlemmer, som skal repræsentere de forskellige Brancher indenfor Faget. I Forhold til Medlemsantallet vil de enkelte Brancher faa følgende Repræsentation:

5 Haandsættere,
2 Maskinsættere,
2 Trykkere,
2 kvindelige Hjælpearbejdere,
1 mandlig Hjælpearbejder.

Vi anmoder herved Lokalformændene om at foranledige, at der bringes Kolleger i Forslag til disse Hverv. Forslagene maa for at komme i Betragtning være Forretningsudvalget i Hænde senest *Torsdag Aften den 11. Maj*. Der vil derefter straks blive foretaget almindelig Afstemning.

København, 25. April 1922.

Forretningsudvalget.

OGSAA EN BERIGTIGELSE

I forrige Numer af »Typograf-Tidende« tillægger Hr. Sigv. Hellberg undertegnede Æren for en Artikel, underskrevet med tre Stjerner.

Hr. Hellberg citerer fra nævnte Artikel, at han (Hellberg) »mod bedre Viden stod frem og fremstillede Tarifforslaget fuldkommen i Strid med de faktiske Forhold« og afgiver derpaa en noget luftig Erklæring.

Citatet er rigtigt, maa jeg erkende. Desværre! Paa Generalforsamlingen i Koncertpalæet stod Hellberg op og erklærede, at Tarifforslaget af 10. Marts var ikke væsentlig forskellig fra det Nytaarsnat foreliggende. Men Sandheden er — og her kan jeg tage den øvrige Tarifkommission til Vidne — at der var himmelvid Forskel paa Tarifforslaget af 10. Marts og det af Nytaarsnat. Sandheden er, at i Forslaget af 10. Marts (som forøvrigt var det samme som af 2. Februar, hvad Partsforhandlingerne angik) havde Principalerne maattet bide i Græsset med Hensyn til alle deres Forlangender i Ultimatum'et af Nytaarsnat. Mens dette Ultimatum var aldeles uantageligt, saa var Forslaget af 10. Marts saa meget nær den gamle Tarif, at vort Udvalg havde kunnet akceptere det.

Hellberg fremførte derpaa for Generalforsamlingen, at Dyrtidstillægget kun var forbedret med 68 Øre paa Tilbudet af Nytaarsnat. Det er ligesaa sandt, at Forslaget af 10. Marts var en Forbedring paa 5 Kr. ugenlig paa Forligsforslaget af 8. Februar. Men Hellberg udelod, at i Ultimataet af Nytaarsnat skulde det personlige Tillæg nedsættes med Halvdelen, medens det kun blev med Femtedelen i Forslaget af 10. Marts. Dette er jo dog ogsaa en Forskel og en væsentlig Forskel.

Endelig fremstillede Hr. Hellberg Bestemmelsen om de famøse 2 Førstetimer paa en aldeles uforsvarlig Maade — men her har Redaktøren jo svaret.

Det øvrige i Hr. Hellbergs Artikel er mig ligegyldigt. Og akkurat det samme er mig Hellbergs politiske Standpunkt og hans Mening om mit. Jeg erkender, at min Opfattelse ikke er nøjagtig den samme som for en tyve-tredive Aar siden. Men paa *min* Plads vilde det være til liden Baade, at jeg hengav mig til Drømmerier. Og i min Egenskab af Formand udtaler jeg det som i højeste Grad forkasteligt, at Hellberg som Udvalgsmedlem fremfører urigtige Paastande, der kan virke skæbnesvangre og til ubodelig Skade for de Medlemmer, som han bejler til. *Jul. Samuelsen.*

LOCKOUTEN OG DENS LÆRE

Af *Sigvald Hellberg.*

I.

I Erkendelse af den store Betydning, det vil have for Arbejderne snarest og mest realistisk at naa til Overblik over den nylig stedfundne Storkonflikt for deraf at kunne drage Lære med Hensyn til fremtidig Taktik m. m., fremkommer nærværende og efterfølgende Indlæg. De vil mulig give Anledning til en Meningsudveksling, der yderligere kan anspore til Indtrængen i og Forsøg paa at faa Klarhed over dette for Arbejderklassen i den nu saa stærkt tilspidsede økonomiske og politiske Periode livsvigtige Spørgsmaal. Først vedrørende vort eget Fag.

Som man erindrer, førte de i sidste Halvdel af December paabegyndte Tarifforhandlinger først den 2. Februar til det Resultat, at man enedes om Tarifens almindelige og dens Specialbestemmelser — med Undtagelse af selve Dyrtidstillægets Størrelse samt Betingelserne for Overarbejde, Natarbejde og Helligdagsarbejde. Vedrørende disse Undtagelser afventedes Forligsinstitutionens Forslag. Da det fremkom, blev det praktisk talt enstemmigt forkastet.

Forligsmændenes Forslag af 3. og 8. Februar bød Københavns Typografer et Dyrtidstillæg af 14 Kr. pr. Uge (Kvinder 10 Kr.), Overarbejdstillægget sattes til 25 pCt. for de første to Timer, Dagbladssættere skulde for Overarbejde efter Kl. 11 Nat have et Tillæg paa 100 pCt., for at møde paa Helligdage 3 Kr. inkluderet i en garanteret Mindstefortjeneste paa 20 Kr. (kvindelige Arbejdere 10 Kr.).

Dette Forslag anbefalede *hele* Tarifkommissionen at forkaste; Jul. Schrøder udtalte, at saa længe Typograferne havde en Trevl paa Kroppen, skulde dette Forslag ikke blive vedtaget; og ved den paafølgende skriftlige Afstemning forkastedes Forslaget praktisk taget enstemmigt. Ledelsen foreslog og fik med 2000 St. mod 500*) gennemført sin »Udholdenhedstaktik«, Bogtrykkernes Sprængning om ikke bebudedes, saa dog antydedes i alt andet end vage Formler; Lockouten gik sin Gang, og de stærke Mænds sikre Hænder havde fast Tag om Typograf-Skudens Ror; Leveraab for Sammenhold, Udholdenhed og Sejr, Tusinder Hænders »Vingesus« o. s. v., o. s. v.

Den 12. Marts møder saa Tarifkommissionen (med Undtagelse af mig) frem paa Generalforsamlingen i Odd Fellow-Palæet og anbefaler et nyt Forslag, der imidlertid er fremskaffet. Dette gaar ud paa følgende (Februarreguleringen stadig bibeholdt):

18 Kr. i Dyrtidstillæg (Kvinder 11 Kr.); Betalingen for de to første Overtimer skulde afgøres ved senere Forhandling mellem Parterne; Dagbladssættere skulde for Overarbejde efter Kl. 11 have et Tillæg af 1 Kr. pr. $^1/_1$ Time og efter Kl. 12 paa 1 Kr. pr. $^1/_2$ Time, for at møde paa Helligdage 3 Kr. samt foruden den ordinære Betaling 2 Kr. pr. $^1/_2$ Time.

Det vil ses, at Hovedforskellen ligger i de 4 Kr.**) paa Dyrtidstillægget; hvor stor eller ringe Dagbladssætternes Fordel af Ændringen vil være, er ikke saa let at se; Overtidstillægget var henvist til Afgørelse ved senere Forhandling.

Dette Forslag fik nu Samuelsens, Schrøders, Crones m. fleres varme Anbefaling. Men naar disse Kolleger nu kunde anbefale *dette* Forslag saa varmt, hvad havde da været Aarsagen til, at man saa stærkt var gaaet *mod* det forrige? For Resten af Tarifperioden vil disse 4 Kr. om Ugen betyde ca. 180 Kr. Hver af de lockoutede mistede vel i den Maaned, der ligger mellem de to Forslag, ca. 70 Kr. om Ugen eller ca. 280 Kr., hvortil kommer, hvad denne Maaned kostede Forbundskassen, og hvad den kostede de arbejdende Kolleger Landet over i Ekstrakontingent.

Det har saaledes været en dyr Præmie for at opnaa denne 4 Kroners Gevinst.

Der kunde vel derfor være Anledning til at spørge Kollegerne Schrøder, Samuelsen, Crone m. fl., af hvilken Grunde de, naar det kun var en *saa* ringe Forbedring, de var ude efter, anbefalede Forkastelse af det første Forslag. Hvorfor sagde de ikke lige ud til Medlemmerne, at de var parate til Forlig om nogle faa Kroner mere. Ved den enstemmige Afvisning af første Forslag maatte Medlemmerne dog faa den Tro, at de kæmpede om langt mere end disse faa Kr. og en Anvisning paa senere Afgørelse af Overtidsbetalingen. Naa, det kan jo være, at om de ærede Kolleger saadan straks aabent havde sagt, hvad Kampen for *dem* drejede sig om, da vilde

*) Taktiken godkendtes efter indhentede Oplysninger saa godt som enstemmigt. *Red.*

**) Hellberg maa her huske fejl. Forslaget indeholdt et Dyrtidstillæg paa 11 Kr. til mandlige og 7 Kr. til kvindelige Arbejdere og *ingen* Februar-Regulering, hvilket betyder en Forbedring af 5 Kr. og ikke 4. *Red.*

Tilslutningen til »Udholdenhedstaktiken«, da vilde Kraften i »Vingesusene« ikke være bleven saa stor, som den blev; da er det muligt, at Medlemmerne havde valgt en anden Taktik, og da er det muligt, at denne ogsaa havde kommet til at øve Indflydelse paa de andre i Kamp værende Arbejdergrupper.

Jeg vil ligeud sige, at havde *mine* Krav til den nye Tarif ikke gaaet højere, vilde jeg ikke have anbefalet en Maaneds Kamp for dem. Jeg skal gerne sige, hvortil mine Krav gik. Jeg havde under Tarifforhandlingerne udarbejdet en Beregning over, hvad en Familje paa 2 voksne og 2 Børn nødvendigvis *maatte* have for at kunne leve i Storbyen København og svare enhver sit og undgaa en systematisk Forringelse af Bohave, Klæder m. v. Der fordredes hertil *mindst 90 Kr. om Ugen.* Alle Kollegerne i Tarifkommissionen havde bekræftet, at min Beregning ikke var overdreven, ja, enkelte (f. Eks. Frk. Crone husker jeg) mente endog, at den var for beskeden. Denne *Mindsteindtægt* maatte jeg altsaa fordre *garanteret* i Tarifen. Som bekendt garanteres der i den af Ledelsen anbefalede og nu gennemførte Tarif en Mindsteløn paa — *73 Kr.* Desuden fordrede jeg *8-Timers Dagen reelt respekteret* derigennem, at det hidtidige Overtidstillæg *sikredes.* Jeg er ikke i Stand til at kunne se, at Sætningen »Betalingen for Overarbejde i de første to Timer efter den normale Arbejdstids Ophør afgøres ved senere Forhandling mellem Parterne« byder nogen *Sikkerhed.* Tværtimod laa der jo i den citerede Ordlyd en umiskendelig Henskyden Spørgsmaalet, til man saa, hvad den generelle Overenskomst, der arbejdedes paa, vilde byde paa dette Omraade. Og vel kunde Jul. Samuelsen med en vis Sandsynlighed for at have Ret sige, at »Bogtrykkerne tager vel ikke en ny Lockout for det«, men hvem siger vel, at de havde behøvet at tage en Lockout for det? Hvis nu disse Forhandlinger var bristede uden at have ført til noget »Resultat«? Tror nogen, at Jul. Samuelsen da havde foreslaaet *en Strejke* for dette Spørgsmaal? Jeg, der nu gennem flere Aar har deltaget i Forhandlinger sammen med Jul. S., tror det i hvert Fald ikke! Hvad saa? Jo, saa var Sagen vel havnet i den faste Voldgiftsret. Og mon ikke denne havde fældet den vise Dom, at Typografernes Overarbejde skulde betales som andre Fags, d. v. s. 25 og 33$^1/_3$ pCt.?

Nej, hverken de 4 Kr. eller Overtidsspørgsmaalets »Løsning« var tilfredsstillende, og derfor forkastede Kollegerne — trods Ledelsens ihærdige Anstrengelser — Forslaget med 1500 Stemmer mod 900. Og efter denne Afstemning skrev Jul. Samuelsen ikke noget om »Vingesuset«, men der var en »fremragende Leder« (hvem var han?), som til Højrebladet »B. T.« beklagede sig over, at Medlemmerne havde stemt, som de havde, og Arbejdsgiverne fik altsaa herigennem at vide, at selv efter, at Medlemmerne havde talt, skulde det ikke mangle paa i hvert Fald denne »fremragende Leder«s Hjælp til alligevel at faa Kamelen slugt, om der blot gaves en Tot Græs til Hjælp ved Nedsvælgningen.

Totten kom (saavidt jeg forstaar efter Opfordring af Jul. Schrøder) i Form af en Erklæring fra Bogtrykkerforeningens Formand, en Erklæring, som *maaske* betyder, at Bogtrykkerne hellere vilde gaa ind paa Kravet fra de 1500 om Fastholdelse af de 50 pCt. Tillæg end have Konflikten løbende længere. Jeg siger *maaske,* thi Erklæringen er formet som et Orakelsvar, og et saadant er som bekendt ikke helt let at blive klog paa. Men i hvert Fald fortolkede Ledelsen Erklæringen som en *Garanti* for de 50 pCt., og muligt er det, at Bogtrykkerne *nu* vil finde det klogt at affinde sig med de 50 pCt. Men ingen skal kunne overbevise *mig* om, at vi havde faaet Lov at beholde de 50 pCt., hvis Kollegerne ikke efter Odd Fellow-Generalforsamlingen havde forkastet Forslaget. Hvis altsaa efter Erklæringen den reelle 8-Timers Dag dermed er sikret, har dette Princips Fastholden fuldt vel været disse 14 Dages ekstra Kamp værd. (Fortsættes.)

TVUNGEN VOLDGIFT

—

Med Mellemrum dukker Spørgsmaalet om tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder op i den offenlige Debat. Anledningen er i Reglen Ønsket om at undgaa eller afslutte en omfattende Konflikt. Den store Arbejdsstrid, vi i Øjeblikket gennemlever, har da ogsaa bevirket, at Spørgsmaalet paany er rejst, denne Gang endog ved Indbringelse af et Lovforslag i Rigsdagen. Da det, der er Tanken i tvungen Voldgift, at indføre Retstilstande i sociale Interessestridigheder, er et Spørgsmaal, vi sikkert i Fremtiden kommer til at beskæftige os med, finder jeg Anledning til at fremkomme med nogle Betragtninger.

Det er en i og for sig prisværdig Bestræbelse at søge en Retsafgørelse i Stedet for en Magtafgørelse, da den sidste altid er den dyreste, og det beror paa en Tilfældighed, om man opnaar det retfærdige. Men forinden vi som Arbejdere gaar med til at underkaste os en Retsafgørelse om vore Levevilkaar, maa vi først gøre os klart:

Er der større Mulighed for en *retfærdig* Løsning ved en Voldgiftskendelse?

Kan en saadan gennemføres, saafremt ikke begge Parter bøjer sig derfor?

Og har Samfundet nogen Ret til at gribe *afgørende* ind i en Kamp mellem Arbejdere og Arbejdsgivere?

Hvad det første Spørgsmaal angaar, turde det være tvivlsomt, om en Voldgiftsdomstol vilde gennemføre eller blot tilstræbe en retfærdig Løsning. Flertallet af Dommere vilde blive Repræsentanter for det nuværende Samfund, mere eller mindre direkte interesserede i Opretholdelse af de nugældende Tilstande. Denne Domstol vilde ikke søge efter Motiver og Aarsager til Striden og ud fra en saadan Undersøgelse træffe sin Afgørelse. Nej, den vilde kun blive en Tvangsmæglingsinstitution, der sørgte at finde et passende Balancepunkt mellem to Magtgrupper, og at dette Punkt vilde komme til at ligge nærmest den Part, der organisatorisk og ifølge de herskende Konjunkturer stod i den stærkeste *Magt*stilling, er sikkert givet. Der er derfor ikke nogen Grund til at tro, at vi ad denne Vej skulde opnaa en retfærdig Løsning. Men der opnaas en billigere. Javel, men samtidig har man rigtignok ogsaa borttaget det fremaddrivende i Fagbevægelsen, nemlig Muligheden for bestandig at forbedre vore Levevilkaar for tilsidst at erobre Magten paa Fabrikkerne.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, hævdes og haabes det jo af Tilhængere af Voldgift, at den herskende Retsbevidsthed skulde bevirke, at Parterne bøjede sig for Domstolens Afgørelse. Men dette er ingenlunde givet, thi det drejer sig jo ikke om Fortolkning af en gældende Lov, men en *Afgørelse* i en Interessekonflikt. Det kan meget vel tænkes at blive en saadan Tvangsløsning, at den ene af Parterne ikke vil eller kan bøje sig derfor. De Straffebestemmelser, man da skulde bringe i Anvendelse, vilde i langt højere Grad ramme Arbejderne end Arbejdsgiverne. De sidste vilde meget lettere kunne taale en Bødestraf, og desuden kunde Staten ved Nægtelse af al Understøttelse tvinge Arbejderne til at bøje sig. Arbejdsgiverne kunde ligeledes ved Forhøjelse af Varepriser og omfattende Afskedigelser kaste Byrderne ved en for dem ugunstig Løsning over paa Arbejderne. Samfundets Tvangsmidler er langt mere effektive overfor os end overfor vore Modstandere.

Med Hensyn til det sidste Spørgsmaal maa vi jo erkende, at Arbejdet i Øjeblikket er en Vare, der, som enhver anden, gøres til Genstand for Køb og Salg. Konsekvensen af, at Samfundet fastsatte Prisen, maatte være, at det ogsaa greb regulerende og afgørende ind paa alle andre Omraader, at en Voldgiftslov efterfulgtes af en Avance-, Trust- og Aktielovgivning, at Arbejderne gennem Bedriftsraad blev medbestemmende om Arbejdsledernes Løn o. s. fr. Dertil kommer, at en Voldgiftsdomstol i Stedet for at lette Løsningen af en Konflikt vilde vanskeliggøre den, idet Parterne ikke havde stor Interesse af at naa til Forlig for at *undgaa* Konflikten, da det alligevel blev Domstolen, der traf den endelige Afgørelse.

Af alle de anførte Grunde maa Arbejderne modsætte sig tvungen Voldgift. Alligevel maa vi ønske og tilstræbe Retsafgørelse indadtil, som vi kæmper for det udadtil mellem Staterne. Men saa længe Ret ikke betyder Retfærdighed, maa vi lade Organisationernes *Magt* afgøre Stridighederne enten direkte gennem Kamp eller indirekte gennem deres Eksistens.

O. A. Lundin.

Der finder ingen Kontrol Sted 1. Maj-Dagen, paa hvilken Afdelingskontoret er lukket. *Jul. Samuelsen.*

KASSERER-VALGET

—

Vi Underskrivere anbefaler Kollegerne at stemme paa

Trykker Carl Christoffersen,
Medl. Nr. 1796,

som Kasserer for den københavnske Afdeling. Christoffersen har i flere Aar været Revisor for samme og kender en Del til Arbejdet.

Vi mener alle:

Christoffersen er Manden!

Den 18. April 1922.

M. E. Mortensen. E. Thinesen. N. S. Nielsen. E. Jensen. Harald Larsen. H. Feddersen. Oskar Rasmussen. S. G. Nyberg. Vald. Madsen. A. Madsen. C. H. Christiansen. Otto Petersen. Alb. H. Jensen. V. Sørensen. Alma Andersen. V. Rossing. Bertha Schrei. A. Carstensen. R. Mogensen. Chr. Petersen. Karna Jensen. E. Petersen. H. Reidt.

Alle hos O. C. Olsen & Co.

Einar Jensen. J. E. Skaarup. C. Houritzen. Einer Rasmussen. Simon Jørgensen. Aage Pedersen. Daniel Nielsen.

Alle hos Fjeldsøe.

UFINE MIDLER

—

Paa Generalforsamlingen i Idrætshuset den 29. Marts fremsatte jeg et Forslag, hvorefter der skulde gives Københavns Typografer Lejlighed til at tage Stilling til eventuel Deltagelse i en *Generalstrejke* som Middel til Storkonfliktens Afslutning i Arbejdernes Favør.

Da Spørgsmaalet for mig var Alvor, og da jeg erkendte, at et saa vigtigt Spørgsmaal ikke gerne skulde afgøres ved Haandsoprækning paa en stemningsbevæget Generalforsamling, undlod jeg at kræve Forslaget til Afstemning dèr og henviste det til skriftlig Afstemning sammen med den nye Afstemning om Tarifforslaget, der da stod for. Dette erklærede man ikke kunde lade sig gøre, da Ledelsen havde været saa forsynlig at lade trykke og udsende Stemmesedler endnu *før* Generalforsamlingens Afholdelse. Jeg erklærede da, at man saa maatte arrangere en senere Afstemning, og hermed syntes man, i alt Fald fra Dirigentens Side, ogsaa at være indforstaaet.

Imidlertid har det ikke behaget Styrelsen (eller er det Jul. Sam.?) at iværksætte denne Afstem-

ning. Man har ganske rolig saboteret Forslaget, indtil det ikke længer havde nogen praktisk Betydning.

Mod denne Fremgangsmaade maa jeg nedlægge den skarpeste Protest. Der kan fornuftigvis ikke være Tvivl om, at mit Forslag havde en overordenlig Tilslutning paa Generalforsamlingen (om Flertal eller Mindretal skal jeg lade være usagt), og Styrelsens Behandling af det er da en Haan ikke blot mod Forslagsstilleren, men mod alle dem, der var Tilhængere af det. Dette bør tilbagevises, og Styrelsen bør forstaa, at den med en slig Handlemaade hverken gavner sig selv eller Organisationen, men tværtimod nedbryder Respekten for begge — ganske bortset fra, at den undergraver den *Loyalitet*, som Styrelsen dog ellers nok sætter Pris paa, og lærer Medlemmerne i Fremtiden ikke at forlade sig paa denne Egenskab hos Styrelsen.

Man kan nemlig respektere dem, der ud fra en ærlig Overbevisning bekæmper et Forslag, men ikke dem, der *med ufine Midler* søger at hindre dets Vedtagelse. *Johs. Erwig.*

25-AARS TYPOGRAF-JUBILÆUM

kan 1. Maj fejres af *H. J. J. Hansen*, Venstrebladet, Nykøbing F. Jubilaren lærte Typografien i Aalborg, men har siden 1905 haft sit Virkefelt i Nykøbing F., hvor man indenfor Afdelingen i udstrakt Grad har draget Nytte af hans Pertentlighed i Pengesager. I mange Aar har »H. J.« fungeret som Afdelingens Kasserer, er selvsagt derved kommen paa Hat med de fleste rejsende og vil sikkert endnu i lange Tider faa Lejlighed til at prente sit Navnetræk i deres Bøger. *N. V.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

Den 25. Januar 1922.

— Fra det internationale Bogtrykkersekretariat foreligger en Rundskrivelse om, at Tilgangen til Danmark er spærret i Anledning af, at der er varslet Lockout overfor de københavnske Typografer.

— I en anden Skrivelse meddeles, at Verband der Deutschen Buchdrucker afholder sin 11te ordinære Generalforsamling den 3. Juli og følgende Dage i Leipzig. Dansk Typograf-Forbund indbydes til at lade sig repræsentere. — Til Efterretning.

— Det meddeles fremdeles, at man i Schweiz har en overordentlig stor Arbejdsløshed, hvorfor Centralkomitéen for det derværende Forbund frabeder sig Tilgang til Landet. — Til Efterretning.

— Tillige meddeles, at Sekretariatet har tilsendt samtlige tilsluttede Forbund ovennævnte Meddelelse om den varslede Lockout overfor Københavns Typografer.

Den 3. Februar 1922.

— Den nye Tarif i Forbindelse med Forligsmandsforslaget forelaa og drøftedes. — Sagen gaar videre til Forbundsstyrelsen.

— Kontingenter og Understøttelser under den forestaaende Konflikt drøftedes og Indstilling til Forbundsstyrelsen vedtoges.

— Det vedtoges at tilstille Forbundsstyrelsen et Forslag angaaende Nedsættelse af Hjælpekasseunderstøttelsen og Ophævelse af den Frivillige Understøttelse samt Ophævelse af Kontingentet til samme.

— Et Understøttelsesforhold behandledes.

17. Februar 1922.

— Et Medlem af Aarhus Afdeling, 73 Aar gl., fuldstændig arbejdsudygtig, søger med Afdelingens Anbefaling Kontingentfrihed. — Bevilgedes.

— Understøttelserne i København i Anledning af Lockouten fastsattes i Overensstemmelse med Lovene. Hjælpekasseunderstøttelsen bortfalder for Københavns Vedkommende.

— Efter modtaget ministerielt Cirkulære af 11. Februar vedrørende Forsat Hjælp til arbejdsløse bortfalder ifølge tidligere af Forbundsstyrelsen tagen Beslutning den frivillige Understøttelse, og det frivillige Kontingent — 1 Kr. pr. heltbetalende og 50 Øre pr. halvtbetalende — betales sidste Gang Fredag den 24. Februar.

— Et gammelt Medlems Understøttelsesforhold drøftedes. Det undersøges, om han kan erholde Invalideunderstøttelse.

NÆR OG FJÆRN

STEMMESEDLER til Valg af Kasserer og Styrelser i Københavns Afdeling er udsendt i disse Dage og maa være indleveret paa Forbundskontoret senest førskommende Tirsdag Kl. 6, til hvilken Tid Optælling finder Sted.

Tillidsmændene anmodes om at opfordre *alle* til at afgive Stemme.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Typograf G. Gøtke fra Amerika.

1 STOR MUFFE er glemt paa Kontoret og bedes afhentet samme Sted.

JUBILÆUM. Fredag den 5. Maj kan Faktor *Emil Mebus* fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse hos Fabrikant Charles Hindborg i Vejle. Mebus udlærtes den 17. Marts 1892 i »Vejle Avis«s Bogtrykkeri. Han har arbejdet i Holbæk, Kolding, Helsingør og Aarhus, hvorefter han fik sin nuværende Plads hos Fabrikant Hindborg. Til Lykke! *X.*

— Den 1. Maj 1922 kan *E. Kann*, »Næstved Tidende«, fejre 25-Aars Jubilæum som Typograf. Jubilaren har i dette Tidsrum uafbrudt arbejdet paa »Næstved Tidende«s Trykkeri, i de sidste ca. 10 Aar som Maskinsætter. K. har altid næret stor Interesse for sin Fagforening og har i et Par Aar haft Sæde i sammes Bestyrelse. Men foruden dette har K. mange andre gode Egenskaber, der har gjort ham afholdt af Kollegerne i den By, hvor han har færdedes i de sidste ca. 30 Aar. Vi føjer vor Lykønskning til de mange, der sikkert vil indløbe paa Jubilæumsdagen.

SKIVE AFDELING fejrede Lørdag den 8. April sit 15-aarige Jubilæum ved en Selskabelighed, der afholdtes i Haandværkerforeningens lille Sal. Efter Programmet begyndtes der med et fælles Kaffebord. Herunder redegjorde Formanden, Typ. *Chr. Mortensen*, for den nuværende Forenings Virksomhed gennem de 15 Aar og gav en kort Skildring af de Begivenheder, der fandt Sted før Foreningens Stiftelse. Ved Kaffebordet udkom en Festavis, der gjorde megen og fortjent Lykke, og 4—5 Sange blev sunget. Derefter fortsattes med Dans til Kl. 12, og Aftenen sluttede med et Frokostbord, ved hvilken herskede en glimrende Stemning, og hvor atter blev sunget et Par Sange samt udbragt et kraftigt besvaret Leve for Foreningens Fremtid.

MAN BEGYNDER FOR SIG SELV. Som rundt om i Landet kan ogsaa Aalborg opvise Kolleger, som vil prøve Lykken og »begynde for sig selv« — selv om Tiden just ikke synes at være til den megen »Selvstændighed«. — Forlængst er begyndt Alfr. Sørensen, der i en Aarrække var paa Tobaksfabriken C. W. Obels Trykkeri. — Om en Maanedstid begynder V. Thomsen, der staar i Arbejde paa »Nordjylland«. Han vil prøve i Vejgaard; han har i Forvejen Hundestutteri og driver Svineavl — saa han har ikke langt til Svinestegen! — I Dronninglund vil Isacksen forsøge at konkurrere med Alfr. Christensens Trykkeri, hvad vist ikke bliver let. I. har arbejdet dèr indtil for 5 Fjerdingaar siden og gaaet arbejdsløs i den Tid.

Ja, saa er der ikke flere — foreløbig.

FRA FÆRØERNE TIL AALBORG. For en Maanedstid siden modtog Kassereren i Aalborg Telegram med betalt Svar fra Thorshavn, om Plads maatte modtages o. s. v. Et Eksempel til Efterfølgenlse. Kolleger, der bor ikke saa lidt nærmere, har ofte vanskeligt ved at spørge sig for. Det var Aage Jensen, som før har været i Aalborg og nu er havnet paa Venstrebladet — han er nemlig Bornholmer!

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Bordings Pers. (7. B.) 396,83, »Athene«s Pers. (7. B.) 12,24, G. Rasmussens Pers. (7. B.) 16,00, Celludans Pers. (7. B.) 7,75, Aage Jensen (Thorshavn) 67,50, Marie Jensen 4,70, Ellen Nielsen 12,50, Ella Jensen 4,70; tilsammen Kr. 522,22. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 102.317,97.*

København, 26. April 1922.

Jul. Samuelsen.

PROVINSERNE

Aalborg 1785,35, Nyborg 121,05, Thisted 178,20, Grenaa 35,10, Silkeborg 268,35, Holbæk 303,60, Kolding 141,60, Middelfart 93,40, Nykøbing M. 99,30, Marstal 24,50; tilsammen Kr. 3050,45. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 89.664,77.*

København, 25. April 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 20. April: Thisted 1486,45; Køge 999,32. 21. April: Nykøbing F. 3781,35; Faaborg 580,10. 24. April: Frederikshavn 1300,00; Holbæk 1975,13; Kolding 4859,93; Middelfart 1237,00; Silkeborg 2999,70. 25. April: Horsens 3505,00; Stege 748,80; Nykøbing M. 1193,45; Marstal 397,50.

København, 25. April 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 19. April: Næstved 300,00; Aalborg 1000,00. 20. April: Thisted i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 250,00; Helsingør 250,00; Køge i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 274,12. 21. April: Nykøbing F. i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00. 22. April: Faaborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 175,50. 24. April: Middelfart i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 150,00; Silkeborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 380,00; Frederikshavn i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 50,00. 25. April: Horsens i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 1095,30; Marstal i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 275,00.

København, 25. April 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Faaborg: Typograf Johs. Pedersen, Prioritetsgade 25. Ekspedition af rejsende finder Sted fra 12½—1 Middag og 6¼—7 Aften.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Knud Petersen, udl. 14. 4. 22 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Sætter Ove Thørnblad, udl. 7. 4. 22 i Hellerup Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Kaj Georg Jakobsen, udl. 17. 4. 22 hos H. Meyer (arb. s. St.). Paal. Ellen Elinor Marie Eriksen, udl. 16. 4. 22 hos Ihrich (arb. s. St.). Paal. Sofie Boline Elisabeth Petersen, udl. 20. 4. 22 hos Larsen, Fredensgade (arb. s. St.). Paal. Vera Karla Julie Muchardt, udl. 16. 4. 22 hos B. Nielsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Marie Elisabeth Westerdahl, udl. 9. 4. 22 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Vilhelmine Oline Alfrida Frost, udl. 5. 4. 22 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Valborg Margrethe Jakobsen, udl. 18. 4. 22 hos Kruckow-Waldorf (arb. s. St.). Paal. Emma Valborg Svendsen, udl. 7. 4. 22 hos Fraenckel (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Eberlin Brissing, udl. 26. 6. 20 i Aarhus Stiftsbogtr. (tidl. Medlem) og Sætter Edgar Sørensen, udl. 1. 5. 22 hos Magn. Frederiksen. Herning: Sætter Aage Winther Laursen,

udl. 15. 4. 22 i Herning Folkeblad. Hobro: Sætter Knud Marinus Nielsen Knudsen, udl. 20. 4. 22 i »Himmerland«. Middelfart: Sætter Ejnar Hoffmann Jensen, udl. 30. 4. 22 i Middelfart Venstreblad, og Sætter Chr. Fr. R. Jørgensen, udl. 1. 5. 22 i Middelfart Avis. Nykøbing F.: Sætter Axel Aage Thorvald Jochumsen, udl. 1. 5. 22 i Loll.-Falst. Stiftstid. Næstved: Sætter Henry Ludvig Nielsen, udl. 1. 5. 22 i A/S Sydsjællands Venstreblad. Odense: Sætter Johannes Carl Søgaard, udl. 1. 5. 22 hos Poul Søndergaard. Roskilde: Sætter Eigil Andersen, udl. 15. 4. 22 i Roskilde Tidende.

TILTRAADTE

København: 3401 Laur. Andersen fra Lyngby i Pl. 3103 Walther Nymann fra Udl. (arbl.). 3327 Svend Rich. Rasmussen fra Ringsted i Pl. 6247 Olaf Jensen fra Roskilde i Pl. Hj.arb. Peter Martinus Pedersen fra Metalarb. Forb. (Ferslew & Co.). Hj.arb. Aksel M. Wolmer fra Metalarb. Forb. (Jørgensen & Co.).

Esbjerg: 4303 Jens Mathiasen (Rosendahl & Co.). Fredericia: 3758 Tage Thomsen (Rich. Sørensen). Frederikshavn: 6449 Søren Knudsen (Sæby Folkeblad). Nyborg: 2639 Sofus Vald. Sørensen (syg). Randers: 3727 Aug. Chr. Hugger (Eksprestr.), 6710 Jens Peter Faaborg (arbl.), 7043 Hugo Strand (Chr. Nielsen) og 3677 N. V. Andreasen (arbl.). Silkeborg: 3664 Harald Jensen (Ry Bogtr.).

FRATRAADTE

Aarhus: 3676 Har. L. Andreasen til Randers i Pl. og 4471 L. J. Jacobsen til Kbhvn. (arbl.). Horsens: 7037 Jens Juel Nielsen til Kbhvn. i Pl. Lyngby: 3401 Laur. Vilh. Andersen til Kbhvn. i Pl. Maribo: 6609 E. E. Petersen til Næstved (Militær). Randers: 3664 Harald Jensen paa Rejse, 6980 Ejvind Jensen til Kbhvn. (Militær) og 4284 Ejner Schiødt til Kbhvn. (Militær). Roskilde: 6247 Olaf Jensen til Kbhvn. i Pl. Rønne: 6949 Villy Nyeland-Nielsen til Kbhvn. i Pl. Herning: 6310 Alfred Michaelsen til Silkeborg (arbl.).

UDMELDTE

Nykøbing F.: 5082 Gerda Boesen Nielsen (fratr. Faget). Vejle: 5228 Karen Andersen (fratr. Faget).

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 30. April 1922 Kl. 10½ i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Eventuelt.

For at kunne afslutte Regnskabet bedes Kontingent indbetalt til Kassereren, Søren Christensen, Ahornsgade 13⁴, Fredagene den 21. og 28. April mellem Kl. 12—2.

Bestyrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 30. April 1922 Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabets Godkendelse. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Forslag til Ændring af Lovenes § 12. 4. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Kasserer og 1 Revisor. 5. Eventuelt.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8 Generalforsamling i »Danas Have«, Nørrebrogade 21. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Næstformand og Kasserer. 4. Eventuelt. (1g)

Typografernes Cykleklub afholder ordin. Generalforsamling Søndag den 30. ds. Kl. 11 i Nørre Central Café med følgende Dagsorden:

1. Protokollen. 2. Beretningen. 3. Regnskabet. 4. Valg. 5. Sommerens Ture. 6. Eventuelt.

Styrelsen. (3e)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typograf

(Akcidens-, Avis- eller Annoncesætter), energisk og pligtopfyldende, søger Plads straks eller senere. Et Sted, hvor Maskinsætning kan læres, foretrækkes. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Galvanoplastiker

eller Stereotypør søger Plads snarest. Billet mrkt. »71« modt. Ekspeditionskont.

Ung Typograf

(Provinsianer), søger Plads snarest (helst i København). Kendt med Trykning paa Diegelpresse. Billet mrkt. »76« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Faktor.

Rutineret og energisk Faktor med 1. Kl.s Uddannelse kan faa Stilling paa større københavnsk Bogtrykkeri straks eller senere. Uden gode Referencer nytter Henvendelse ikke. Billet mrkt. »74« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerfaktor.

Til at lede Arbejdet paa et større Bogtrykkeri forbundet med Stentrykkeri og Bogbinderi, væsentligt anlagt paa Merkantilarbejde, søges en dygtig og erfaren Trykker, som har beklædt lignende Stilling før og har fornøden administrativ Indsigt. Billet mrkt. *B. 994* med Oplysninger om tidligere Pladser og Gagekrav til **Wolffs Box**, København K.

Typograf (Sætter),

25 Aar, søger Plads straks. Fineste Referencer. Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykker

kan optages som Kompagnon i en Fagforretning, som har Forbindelser med gode leverings- og konkurrencedygtige Firmaer. Nogen Kapital nødvendig. Bill. mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

øvet og paalidelig, kan fra 6. Maj faa Plads paa **Roskilde Tidendes Bogtrykkeri.** (77)

En opvakt Dreng, med lidt Kendskab til Typografi, søger Lære snarest. Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Salg eller Bytte.

En ny Hurtigpresse med Universal Arkpaalægger, Papirformat 65×100, 3 Formvalser, event. større eller mindre Maskine, ønskes paa Grund af Pladsmangel solgt eller byttet med en god Stentrykshurtigpresse, Format ca. 65×95. I Tilfælde af Salg lempelige Betalingsvilkaar, kan event. ogsaa betales med Arbejde.

Dyva & Jeppesen,
(75) *Sølvgade 10.*

Typografias Foraarskoncert

i Citys Selskabslokaler

Fredag d. 28. April Kl. 7—1.

Fortrinlig Assistance. (70)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 5. MAJ 1922 XLIX AARGANG

CHR. DIDERIKSENS BOGTRYKKERI, NÆSTVED,

er blokeret for Arbejdskraft, da han ikke har betalt Arbejdsløn i længere Tid til et Medlem af vort Forbund.

Forretningsudvalget.

ERKLÆRINGEN
VEDRØRENDE
DE TO FØRSTE OVERARBEJDSTIMER

Københavns Bogtrykkerforening,
Badstuestræde 17 ², København K.
Telf. 6867 & 13975. Kontortid 9—5.

27. Marts 1922.

Dansk Typograf-Forbund,
Vestergade 5.

Da det overfor Københavns Bogtrykkerforening er gjort gældende, at der fra enkelt Side indenfor Dansk Typograf-Forbund er rejst Tvivl med Hensyn til Forstaaelsen af Overenskomsten af 10. Marts 1922 mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund, skal Københavns Bogtrykkerforening herved paa given Anledning erklære, at Paragraf 2 i nævnte Overenskomst vedrørende Ekstratimer, hvori det hedder: »Betalingen for Overarbejde i de første 2 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør afgøres ved senere Forhandling mellem Parterne. Indtil der foreligger Resultat af disse Forhandlinger, betales efter de hidtil gældende Satser, 50 pCt.,« skal forstaas derhen, at Ordlyden betyder fri Forhandling om disse 2 første Overarbejdstimer, og at det eventuelle Resultat af disse Forhandlinger ikke er bindende for nogen af Parterne, før begge Organisationers Generalforsamlinger har godkendt det.

Ærbødigst

P. F. V.
E. Levison,
Formand.

VALG AF TARIFKOMMISSION I PROVINSEN

Til samtlige Lokalafdelinger udenfor Københavns.

Fra Principalorganisationerne har Forbundet som tidligere meddelt modtaget Opsigelse af Provinstarifen til Udløb 1. Juli d. A.

Forbundsstyrelsen har paa sit Møde den 8. April vedtaget, at der i Henhold til Lovenes § 45 skal udskrives

VALG AF TARIFKOMMISSION

Tarifkommissionen skal bestaa af 15 Medlemmer. Deraf har Forbundsstyrelsen valgt 3 Medlemmer (Karl Sørensen, Jul. Samuelsen og Jul. Schrøder), og der vil saaledes være at vælge 12 Medlemmer, som skal repræsentere de forskellige Brancher indenfor Faget. I Forhold til Medlemsantallet vil de enkelte Brancher faa følgende Repræsentation:

5 Haandsættere,
2 Maskinsættere,
2 Trykkere,
2 kvindelige Hjælpearbejdere,
1 mandlig Hjælpearbejder.

Vi anmoder herved Lokalformændene om at foranledige, at der bringes Kolleger i Forslag til disse Hverv. Forslagene maa for at komme i Betragtning være Forretningsudvalget i Hænde senest *Torsdag Aften den 11. Maj.* Der vil derefter straks blive foretaget almindelig Afstemning.

København, 25. April 1922.

Forretningsudvalget.

MINIMALLØN — MINIMALPRÆSTATION

Desværre er det vel kun et Mindretal af Typograferne, der læser Bogtrykkernes Organ »De grafiske Fag«. Hvad dette Blad i de sidste Numre har præsteret i Retning af Nedrakning af Typograferne, burde kendes af alle Fagets Udøvere; noget Sidestykke findes næppe i andre Principalorganer — men det skal maaske være et Led i Bestræbelserne for at fremme det gode Samarbejde mellem Principal og Arbejder, som nævnte Organ ogsaa af og til gør sig til Talerør for.

I en Artikel i »De grafiske Fag« (Nr. 28) tales der om, »at den gyldne Tid, da man uden at gøre sig synderlig Anstrengelse derfor kunde hæve sin mere end rundelige Ugeløn, er forbi«. Hermed menes formodentlig, at Arbejderne har oppebaaret svimlende Lønninger uden at præstere en tilsvarende Arbejdsmængde. Det hedder da ogsaa længere henne i Artiklen: »der skal arbejdes« . . . »der skal leveres Arbejde for den Løn, der ydes« . . . »Tiden er ikke mere til Foræringer«. Vel — udmærket, det holder jeg ogsaa paa.

I Organets Nr. 29 findes en Artikel med Overskrift: »Minimalløn — Minimalpræstation«, hvori det med Spigre fastslaas, at »disse to Begreber er saa nøje forbundne, at deres Adskillelse er en Abnormitet; de hører sammen som en Handske, der passer til en Haand«. Bravo! Jeg citerer videre: »For Arbejderne blev i mangfoldige Tilfælde Løsenet: Minimalpræstation — og knap nok det — for Maksimalløn!« o. s. v. Digt og Postulat, hvorover Argumentation er overflødig. Den omhandlede Artikel tager Sigte paa Maskinsætterne. Men der er andre Brancher indenfor Faget, f. Eks. Bog- og Akcidenssættere. Lad os se lidt nærmere paa deres Forhold. Det er jo saaledes, at langt den største Del af denne Kategoris Udøvere er paa fast Løn; men hvorledes er disse Lønninger? For Tiden er det saaledes, at alle Steder er de personlige Tillæg nedsat med 20 pCt. — ja, det er meningsløst, men det er tarifmæssigt. Af og til kommer der jo saa en ny Mand, og han antages til en vel ikke altid »svimlende Løn — den Tid er forbi!

Nu er det, jeg gerne vil sige til mine Kolleger, som Principalerne siger til os: Minimalpræstation — Minimalløn; jeg vil blot have Lov til at bytte de to Ord om. I faar den eller den Løn, den skal I tjene; men hvorledes konstatere, at I har tjent den, eller I ikke har snydt Jer noget til i Ugens Løb? Det er grimt at have en daarlig Samvittighed — Tiden er ikke til at modtage Foræringer af Principalerne. Derfor: *Regn jert Arbejde ud!* overbevis Jer med Tarifen i Haand om, at I har tjent Ugelønnen. Husk paa, at nu skal der arbejdes! nu skal der præsteres for den Løn, I faar — *men heller ikke mere!* Den Tid vil maaske da komme, hvor Principalerne indser, at det med Foræringerne er noget Snak, som ingen Steder hører hjemme. Skal der opnaas gode Forhold mellem Arbejdsgiver og Arbejder indenfor vort Fag, sker det ikke ved at give Sultelønninger, men ved at yde Løn efter Arbejdet og omvendt. Derfor siger jeg endnu en Gang til alle fastlønnede Sættere: *regn jert Arbejde ud paa forsvarlig Maade.* Grundlaget for vor Tarif er et saadant, at man med den som Støtte kan tjene til at føre en menneskelig Tilværelse.

Og saa vil jeg forøvrigt anbefale Kollegerne at læse »De grafiske Fag«; det er et udmærket Blad til Fremme af et daarligt Forhold mellem Principal og Arbejder. Nej! maa jeg saa bede om en Gang »Dansk Bogtrykkertidende«! *Emil Frederiksen.*

ET SPØRGSMAAL

Hr. Redaktør! Tillad mig et Spørgsmaal: I den nye Tarif, som vi har faaet tilsendt, staar:

»Parterne er enige om, at de Steder, hvor Arbejdets Natur kræver det, bør der være Adgang

for Virksomheden til under Frokostpavsen at komme i Forbindelse med Arbejderne for at faa nødvendigt Hastværksarbejde udført.«

Hvorledes skal denne meget uheldige Bestemmelse forstaas? — Er vi Typografer saa langt nede, som Mennesker betragtet, at vi ikke maa holde vor halve Time Frokost uden Forstyrrelse? Skal vi, naar vi har spist et Par Stykker Mad, og der saa kommer noget »Hastværk«, skyndsomst pakke de resterende sammen og saa senere paa Dagen, hvis Tiden tillader det, fortsætte? — Hvorledes kan i det hele taget nogen gaa med til den Slags ydmygende Bestemmelser, som aldrig burde taales i en Tarif.

Den halve Times Ophold maa være vor egen. I den maa vi have Lov til at gaa eller spise, eller hvad vi vil. Det kan saamænd være lidt nok i Forvejen. Det er den Slags Bestemmelser, som kan blive farlige, og de burde altid afvises. Retten til at spise sin fattige Mad uforstyrret maa Typograferne vel nok kunne hævde. — Vi er vel Mennesker! — Mon? — Ikke?

Svar udbedes. X.

— — —

Jo, jeg har altid betragtet Typograferne som hørende til Menneskeslægten, og jeg har den Tro, at de ogsaa fremtidig — trods ovennævnte Bestemmelse — vil kunne hævde deres Menneskerettigheder og skaffe sig Madro. Da jeg ikke har staaet Fadder til Paragrafen, kunde Forespørgeren sikkert med mere Udbytte have henvendt sig andre Steder med sit Spørgsmaal. Meningen med Bestemmelsen er vel nærmest den, at Typograferne ikke maa gaa i Byen og spise Frokost. En saadan »Slavebestemmelse« har f. Eks. undertegnede været underkastet i mange Aar, uden at det generede mig i synderlig Grad.

Redaktøren.

TRYKKERNE I KØBENHAVN

—

LÆS DETTE

Det kom saa pludseligt for os alle, at vor gamle, brave, gode og velmenende *Lauritz Jensen* blev syg og døde. Vi havde sikkert næsten alle troet og ventet, at han endnu i mange Aar fra sin Stol paa Kontoret vilde modtage os med sin glade Hilsen og sine gode Raad, i hvilken Anledning vi saa end søgte ham.

Han kendte alle os Trykkere, baade de gamle og de unge, og vi søgte ham sjældent forgæves. Vor gamle Ven naaede ikke før sin Død at faa sat nogen saadan ind i Trykkernes specielle Forhold vedrørende vor Begravelseskasse, at den uden videre Besværlighed kan fungere helt tilfredsstillende, men nu, da han ikke er mere, maa vi jo alle se, om vi kan faa saadan Rede paa vore Forhold, at vi kan være tjente med dem.

Jeg tænker her nærmest kun paa *Trykkernes Begravelseskasse* og paa den gamle *Ekstrakasse*.

Det har taget lang Tid for mig at finde ud af Sagerne, og alt er vist ikke i rigtig Orden endnu. Der er en Del Medlemmer af Begravelseskassen, som staar ikke saa lidt til Restance med Kontingentet. En Del Medlemmer er udslettede af Medlemsprotokollen, og blandt disse er flere ældre Kolleger, som jeg er temmelig sikker paa ikke er klare over dette, og som sikkert alle gerne fortsat vil bevare deres Medlemsret. Det er nu min Agt at skrive til hver enkelt af disse udslettede Kolleger, men det er ikke muligt gennem Protokollen — hverken Privatadresse eller Trykkeriadresse er her ført à jour — at finde en paalidelig Adresse, saa det vilde være heldigt, om alle Kolleger, som véd, at de ikke er afkrævet Kontingent til Kassen i de sidste Aar, vil henvende sig personligt paa Kontoret, Vestergade 5[1]. Jeg vil være at træffe foreløbig hver *Tirsdag og Torsdag Aften fra Kl. 5—6½*. Paa Trykkerier, hvor der findes særlig Inkassator for Trykkerne, anmodes denne om at komme paa Kollegernes Vegne. Medlemmer, der er *arbejdsløse*, kan paa de Dage, hvor de møder til Kontrol, træffe mig i *Kontroltiden*. — Det er Døren *til venstre* paa Trappen.

Saasnart det er muligt at faa Ekstrakassens Midler udskilte fra Afdelingskassen, hvilket forhaabentlig kan ske snarest, efter at den nye Afdelingskasserer har paabegyndt sin Virksomhed, er der Mulighed for, at *arbejdsløse Medlemmer af denne Kasse* kan faa udbetalt den dem ifølge Lovene hjemlede Ekstrahjælp, hvorfor saadanne Medlemmer ogsaa *snarest bedes henvende sig herom*. Tid og Sted som ovenfor.

For de københavnske Trykkeres
Ekstra- og Begravelseskasse
P. Aug. Pedersen.

TARIFKOMMISSIONEN

—

Paa en af Vejle Lokalafdeling afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 29. April 1922 vedtoges det enstemmigt at opstille Formanden, *Just Rasmussen*, som Kandidat til Tarifkommissionen.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

—

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme af unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændig Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader.

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændig Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i Juni Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B., i Hænde *inden 1. Juni d. A.*

København, 3. Maj 1922.

Bestyrelsen.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

—

6. Marts 1922.

— Fra Kollegerne i den tschechoslovakiske Republik forelaa Meddelelse om, at de den 26. Marts paabegyndte en konstituerende Kongres i Prag og hertil indbød Repræsentanter for gensidige Forbund. — Til Efterretning.

— Fra en Afdeling andrages om Fritagelse for Ekstrakontingent for et gammel Medlem. — Bevilgedes.

— Et Medlem ansøger om hvilende Ret. — Bevilgedes.

— Skrivelse fra det internationale Sekretariat, i hvilken man godkender saavel den Stilling, vi har taget til Principalernes Krav, som den Taktik, vi har valgt med Hensyn til at begrænse Konflikten saa meget som muligt, endvidere tilsiges der os økonomisk Støtte, saavidt man formaar. — Til Efterretning.

— Esbjerg Afdeling fremsender en Resolution, vedtaget paa denne Afdelings Generalforsamling, hvori det anbefales at opsige Provinstarifen. — Spørgsmaalet udsendes til Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer.

— Fra det internationale Sekretariat sendes forskellige Meddelelser: Det norske Forbund forespørger om Sekretariatets Stilling, hvis det norske Landsforbund slutter sig til Moskva-Internationale. Sekretariatet maa henholde sig til Wiener-Kongressens Beslutning. — Sekretæren er delegeret til den internationale Fagkongres i Rom i Slutningen af April. — Dansk Typograf-Forbunds Konflikt behandledes, og den ovenfor refererede Beslutning toges. — Jugoslavien har afsluttet Konflikt med heldigt Resultat. — De polske Typografer har tilsluttet sig Internationale. — Norge og Holland melder om opsagte Priskuranter. — Samtlige Meddelelser toges til Efterretning.

— Der var af Principalerne begæret Mægling i Anledning af en Sag i Esbjerg. — Formanden tager derover.

— Et Lærlingeforhold i Viborg refereredes. — Paatale var sket.

—Et Understøttelsesforhold i Vejle drøftedes, og Beslutning toges.

— I Anledning af forskellige Forhold i Skanderborg havde Formanden anmodet vort Forbundsstyrelsesmedlem i Silkeborg om at tage Affære.

— Formanden afgav Beretning fra et Møde i Næstved og Formandsmøde i De samv. Fagforbund. — Til Efterretning.

— Kolding Afdeling meddeler, at Forholdene paa Vejen Bogtrykkeri er ordnede samt paataler forskellige uheldige Elevforhold. — Til Efterretning.

— Et Spørgsmaal fra Slagelse om en Forbundter, der skal udlæres til Maj, maa staa i Lære et halvt Aar til, besvares benægtende.

— Lærlingenes Landsforbund anmoder om Støtte. — Henlægges.

— Et Medlem, som har hvilende Ret, anmoder om kun at skulle staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen. — Bevilgedes.

— Norsk Centralforening for Bogtrykkere sender en Sympatiskrivelse samt et Pengebeløb.

—De samv. Fagforbund fremsender Meddelelse om, at der ifølge foretagen Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer er udskrevet et Ekstrabidrag af 3 Kr. pr. heltbetalende og 1,50 pr. halvtbetalende arbejdende Medlem. — Til Efterretning.

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKER-FORENING

—

Den ordinære Generalforsamling fortsættes Onsdag den 10. Maj Kl. 7½ i Rømersgade 22, *første* Sal t. G., med Behandling af de fra den 23. April udsatte Punkter af Dagsordenen. Endvidere Valg af 2 Stemmeoptællere. *Styrelsen.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt Generalforsamling Søndag den 23. April 1922. Dirigent *E. Frederiksen*. Sekretær *H. Nygaard*. Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskabet, 3. Opstilling til Valg af Kasserer.

Formanden mindedes i en varmtfølt Tale de to afdøde Kolleger, Dahlquist og Lauritz Jensen, som jo saa brat havde forladt vore Rækker; Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig.

1. Beretning. *Formanden* omtalte forskellige Sager, som havde foreligget i den forløbne Tid. Et enkelt Firma havde under den gamle Tarif gjort Forsøg paa at reducere Lønningerne ved at opsige og derefter genantage de samme Folk til en mindre Løn. Forbundet havde ved Voldgiftsretten faaet erkendt dette for ulovligt. Der havde været ført Forhandlinger angaaende Lønningerne ved Amerikabaadene, og man var enedes om, at de hidtilværende Lønninger skulde gælde Aaret

ud. Ved Nytaarstid nedsatte Selskabet uden nogen Forhandling Lønningerne fra 450 til 250 Kr. Forbundet havde derefter indbragt Sagen for Arbejdsgiverforeningen. For vore kvindelige Medlemmer i Litograffaget var der opnaaet Overenskomst om en ny Tarif. Spørgsmaalet om Arbejdsløshedsunderstøttelserne vilde komme til Behandling paa det kommende Forbundsstyrelsesmøde i Maj. Lockouten havde selvfølgelig været det alt beherskende i de svundne Uger. Efter Afslutningen havde det knirket paa forskellige Punkter, bl. a. med Genantagelserne af det gamle Personale. Dette var dog blevet løst paa en tilfredsstillende Maade, og der var nu det glædelige, at der kunde konstateres en ikke ringe Afgang i de arbejdsløses Rækker. I Anledning af den nye Tarif havde K. B. krævet Forhandling om de første 2 Timers Overarbejde, men dette maatte betragtes som en Formsag.

C. F. Hansen omtalte de arbejdsløses Stilling efter Lockouten, mange oppebar nu kun en Understøttelse af 10—12 Kr., hvilket det var umuligt at eksistere for. De arbejdsløse havde derfor kun en Udvej, nemlig at henvende sig til de arbejdende Kolleger om Hjælp, stillede følgende Resolution:

»Københavns Afdelings Generalforsamling henstiller til de arbejdende Kolleger fra førstkommende Fredag atter at yde et Bidrag af 1 Kr. ugenlig til de arbejdsløse Kolleger, der er uden vedtægtsmæssig Understøttelse.«

E. Frederiksen, C. Schmidt og *Nilson* anbefalede at vedtage denne, sidstnævnte maatte dog gøre opmærksom paa, at Trykkeriarbejderne med deres lave Løn daarligt kunde yde noget. — *Christoffersen* henledte Styrelsens Opmærksomhed paa de kvindelige Medhjælpere. — *Hellberg* mente, Generalforsamlingen burde drøfte, hvorvidt den under Lockouten anvendte Taktik havde været rigtig, for derigennem at komme til Klarhed om, hvilken Taktik man fremtidig skulde føre. Mente, De samv. Fagforbund skulde rekonstrueres for at blive til en samlet Enhed. Forespurgte, hvad Lockouten havde kostet Organisationen. Mente, Arbejdsgiverne havde Pligt til at antage alle før Lockouten arbejdende Kolleger, Styrelsen havde ikke optraadt energisk nok paa dette Punkt. Spørgsmaalet Den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse maatte tages op til grundig Undersøgelse for at faa konstateret, hvorvidt vi havde Fordel af Statstilskud. — *P. Berendt* vilde ikke modsætte sig, at Medlemmerne fik Lov til at yde frivillige Bidrag til de arbejdsløse, men dette kunde ikke blive obligatorisk. Frygtede, De samv. Fagforbund vilde opkaste sig til Diktator angaaende Overenskomster, og kunde ikke paa dette Punkt følge Hellberg. — *Halberg* kunde støtte den stillede Resolution, mente iøvrigt, Forbundet havde Midler til at højne Understøttelserne. — *L. M. Nielsen* ankede over Arbejdsanvisningen, mente ikke, man var pligtig til at tage Arbejde til Minimalløn. — *Aage Jensen* gav nogle Oplysninger angaaende en gift Mands Levevis, maatte opfordre Kollegerne til at yde saa meget som muligt til de arbejdsløse, da det var dem umuligt at eksistere. — *Formanden* svarede paa de forskellige Forespørgsler. Der havde været et Par enkelte Tilfælde, hvor Kolleger var gaaet i Arbejde til Minimalløn, men det var blevet paalagt dem at faa deres Løn højnet i Forhold til deres Præstation. Troede ikke paa en Rekonstruktion af De samv. Fagforbund. Tendensen i de store Forbund gik i modsat Retning. Arbejdet havde ikke givet Tid til at beskæftige sig med Statistik angaaende Statsanerkendelse af Arbejdsløshedskassen, men kunde dog sige, at uden Stats- og det dermed følgende Kommunetilskud havde vi ikke kunnet klare Understøttelserne til vore arbejdsløse saa godt, som Tilfældet havde været. Efter yderligere Udtalelser af *Møller, Hellberg, Aage Jensen, C. Schmidt, L. M. Nielsen, Berendt* og *H. C. Jørgensen* blev den af C. F. Hansen stillede Resolution enstemmig vedtaget. — Beretningen godkendtes.

2. Regnskabet. *Formaeden* aflagde Regnskabet og indstillede det paa Revisorernes Vegne til Godkendelse, hvilket skete.

2. Opstilling til Valg af Kasserer. *Formanden* meddelte, der var indkommet Forslag om følgende: *Th. Dams, Helsted, Andreasen, Lundin, C. F. Hansen, Nygaard, Christoffersen* og *Alb. Hansen*. — Det var alle Kolleger, hvorom der kun kunde siges godt, og Styrelsen havde derfor ikke ment at kunne anbefale en enkelt af dem, men foreslog, at man lod alle 8 gaa ud til Afstemning. Dog skulde den valgte have kvalificeret Majoritet. Hertil sluttede Generalforsamlingen sig. — Generalforsamlingen hævet.

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 8. April ordinær Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«. Kun ca. 15 Medlemmer havde givet Møde. Formanden, *C. Jensen-Petersen*, valgtes til Dirigent, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes; det samme var Tilfældet med samtlige Regnskaber. — »De Unges Idræt« hersteds bevilgedes et Tilskud, stort 50 Kr., af Lokalkassen. — Under »Eventuelt« drøftedes den ny Arbejdsløshedslov og dens særlige uheldige Bestemmelser, bl. a. Indførelsen af »Hundetegn«, der atter vilde give Lokalformændene et forøget Arbejde; endvidere Skærpelsen af Understøttelsesparagrafen. *M. P.*

SVENDBORG LOKALAFDELING

havde ordinær Generalforsamling den 12. April paa »Royal«. *C. W. Jensen* valgtes til Dirigent. Formanden, *Carfitz Madsen*, gav en Oversigt over Januar Kvartals Virksomhed, og i denne Anledning udspandt der sig nogen Diskussion, særlig om et Par Understøttelsessager. — Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 7439,06, Tilskud fra Hovedkassen Kr. 3000,00. Indkommet i Lockout-Bidrag Kr. 1600,23. Lokalforeningens Regnskaber balancerede med Kr. 409,71, og der var en Kassebeholdning paa Kr. 70,60. Til de generalstrejkende i Randers var indsamlet Kr. 18,00. Samtlige Regnskaber godkendtes. — Om Arbejdsløshedsunderstøttelses-Spørgsmaalet, der indlededes af *Formanden*, udspandt der sig en kort Diskussion, som afsluttedes med Vedtagelsen af følgende Resolution, stillet af *A. Christensen:*

»Dansk Typograf-Forbunds Svendborg-Afdelings Generalforsamling den 12. April 1922 opfordrer Hovedbestyrelsen til straks at træffe saadanne Forholdsregler, at de arbejdsløse Medlemmer, der ikke kan faa Hjælpekasseunderstøttelse eller har opbrugt denne, faar et tilsvarende Beløb udbetalt af Forbundet.«

Det besluttedes at deltage i 1. Maj-Festen. Endelig besluttedes det at søge en Teaterforestilling (ved Hjælp af Dilettanter) arrangeret i denne Maaned for at komme en syg Paalæggerske (som altid har været et interesseret Medlem), der er bleven lam i Underkroppen, til Hjælp, saa at der kan anskaffes en passende Sygevogn. — *Thorkild Andersen* valgtes til Fanebærer med *Otto Sørensen* som Suppleant.

—*n.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Kvartalsopgørelse bedes alle Restancer betalt i Dag, Fredag, Kl. 7—9.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder Fredag den 12. Maj (Store Bededag) Kl. 1 i Skolen, Forchhammersvej 18, sin aarlige Konkurrence om Mesterskabet i Gymnastik for Damer og Herrer. — Der er for første Gang i Klubbens 35-aarige Bestaaen i Aar af en Velynder udsat en Præmie for Herre-Holdet til Vinderen af Mesterskabet, og foruden denne Præmie er der 2 Mesterskabs-Præmier samt 3 Sølvbægre. Det er givet, at med alt dette Sølvtøj for Øje vil det blive spændende Kampe, der den Dag vil blive præsteret i T. S.

Billetter à 75 Øre kan erholdes hos Medlemmerne samt hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 I.

— Om Aftenen vil der i St. Andreas-Ordenens Lokaler fra Kl. 8—1 blive afholdt en selskabelig Sammenkomst med sluttet Kaffebord à 2,00 pro persona, hvortil Billetter faas hos Kassereren.

SØLVBRYLLUP. Vor Kollega *P. Albr. Hansen*, som i en Aarrække har arbejdet paa »Lolland-Falsters Soc.-Dem.« i Nakskov, kan den 15. Maj fejre sit Sølvbryllup. Til Lykke! *n.*

AFSTEMNINGSRESULTATER

DEN 2. MAJ 1922

Til Valg af *Afdelingskasserer* i København var afgivet ialt 1741 St. Deraf havde *Lundin* 447 St., *Carl Christoffersen* 376, *A. Andreasen* 318, *Carl F. Hansen* 150, *Nygaard* 141, *Alb. Hansen* 109, *Hellsted* 99 og *Dahms* 88 St. 13 Stemmer var blanke.

Søren Christensen. Oscar Thomas. Carl Jensen.

Til Valg af *Afdelingsstyrelse:*

Til *Trykkerafdelingen*

valgtes *Nygaard* med 209 St. og *Lundin* med 192 St. Derefter havde Carl Schmidt 180 St. og Hugo Knudsen 34 St. Ialt var afgivet 336 St.

Oscar Thomas. Carl Jensen.

Til *Sætterafdelingen*

valgtes *E. Frederiksen* med 867 St., *P. Berendt* med 763, *Rundberg* med 684, *C. F. Hansen* med 679 og *Holmen* med 660 St. Derefter havde Hellberg 499 St., E. Nilsson 204, Sofus J. Nielsen 197, Aage Jensen 183 og Th. Svendsen 175 St. — Til Kontrahenter valgtes *E. Frederiksen* med 596 St., *Har. Jensen* med 500, *Holmen* med 434 og *Karl Sørensen* med 427 St. Derefter havde Søndergaard 329 St. og Nilsson 304 St. — Ialt var afgivet 1026 St., hvoraf 3 var blanke.

Gundorph Sørensen. Chr. Johannesen. U. Hansen. Axel Petersen. Th. Dahms. Wendelboe.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Aage Hansens Pers. (7. B.) 100,60, Frk. I. Jensen (7. B.) 5,00, Nørrebros Centraltr. (7. B.) 86,40, P. R. Pedersen (7. B.) 11,15; tilsammen Kr. 203,15. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 102.521,12.*

København, 3. Maj 1922. *Jul. Samuelsen.*

PROVINSERNE

Nakskov 219,65, Roskilde 446,50, Aabenraa 572,64, Ringkøbing 363,07, Rønne 286,00, Slagelse 403,30, Marstal 24,50.

København, 2. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

TAK

Hjertelig Tak for Opmærksomheden ved mit Jubilæum.

Kolding, 2. Maj 1922.

H. C. Christensen, Maskinsætter.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 27. April: Ribe 502,00. 28. April: Aabenraa 1552,64. 29. April: Odense 11.097,49. 1. Maj: Stubbekøbing 386,05; Aalborg 5485,35; Lyngby 239,40. 2. Maj: Ringkøbing 1738,07; Aarhus 14.579,65; København intet at indsende. 3. Maj: Ringsted 1201,75.

I Dag mangler Grenaa, Helsingør, Herning, Hjørring, Løgstør, Odder og Struer.

København, 2. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 27. April: Helsingør 300,00. 28. April: Aabenraa i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 180,00. 29. April: Odense i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 1600,00. 1. Maj: Aalborg 1000,00 (deraf 200,00 i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud); Lyngby i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud

125,00. 2. Maj: Aarhus i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 1000,00; Tønder 500,00.

København, 2. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Orla Vald. Poulsen, udl. 1. 4. 22 hos Søeborgs Eftfl. (arb. s. St.). Trykker Robert Anton Godtfred Nebelung, udl. 20. 4. 22 hos Bagge (arb. s. St.). Paal. Dagmar Ragnhild Møller, udl. 23. 4. 22 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.). Paal. Rigmor Birgitta Petersen, udl. 16. 4. 22 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Paal. Harriet Karen Kathrine Nielsen, udl. 13. 4. 22 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). Paal. Ebba Axelline Johannesen, udl. 22. 4. 22 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). Sætterlærl. Niels Aage Rasmussen (Ferslew & Co., Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Henry Sigfred Markussen (Hasselbalch).

Aarhus: Sætter Laurits Axel Aaris Petersen, udl. 1. 5. 22 i De foren. Bogtr., Trykker Jens Eiler Kirkegaard Jensen, udl. 1. 5. 22 i Reklametrykkeriet, Sætter Otto Marius Møller, udl. 1. 5. 22 hos S. Jensen Sort, Sætter Carl Marius Christensen, udl. 3. 5. 22 i Demokraten, og Sætter Knud Simonsen, udl. 1. 5. 22 i V. Simonsens Bogtr. Hillerød: Sætter Peter Oluf Jensen, udl. 1. 5. 22 i A. I. Andersens Bogtr. Kolding: Sætter Pauli Jensen, udl. 1. 5. 22 i Sjodt & Weiss' Bogtr. Korsør: Sætter Svend Aage Jacobsen, udl. 19. 4. 22 i Korsør Avis (overg. fra Lærlingeafd.). Nakskov: Sætter Anthon Alexander Andresen, udl. 1. 5. 22 i Vestl. Avis. Randers: Sætter Svend Aage Sørensen, udl. 1. 5. 22 hos I. M. Elmenhoff & Søn. Ringsted: Sætter Niels Kr. Wöldicke Andersen, udl. 1. 5. 22 i Venstr. Folkebl., og Sætter Johannes Abraham Madsen, udl. 1. 5. 22 i Ringsted Folketid. Roskilde: Sætter Johannes Peter Hansen, udl. 15. 4. 22 i Roskilde Dagbl. Skive: Sætter Paul Hartvig Meyer, udl. 1. 5. 22 i Skive Avis *(arbl.)*.

TILTRAADTE

København: 4326 Alfred Th. Nielsen fra Kolding (arbl.). 3747 Alfred Faxedahl fra Lyngby i Pl. 2512 Carlo Sørensen fra Jernbanearb. Forb. (arbl.). Hj.arb. Svend Aage Jensen fra Metalarb. Forb. (Berl. Tid.).

Nakskov: 4341 Chr. Lykke (Centraltr.). Næstved: 6609 Edvin Pedersen (Militær), 3241 Aage Petersen (Militær), 6344 Carl Fr. Jensen (Militær) og 3090 Joh. M. Jensen (Militær). Odense: 7102 Ewald Elsner (Andelstr.). Randers: 3884 Henrik Nielsen (arbl.) og 3676 H. L. Andreasen (Amtsavisen).

FRATRAADTE

København: 934 Victor Herman Petersen (Barberforb.).

Aarhus: 4303 Jens Mathiasen til Esbjerg i Pl. Faaborg: 3090 Johs. M. Jensen til Næstved (Militær). Lyngby: 3747 Alfr. Faxedahl til Kbhvn. i Pl. Nakskov: 3241 Aage Petersen til Næstved (Militær) og 5084 Ellen Petersen til Kbhvn. Nyborg: 2639 S. Vald. Sørensen paa Rejse. Randers: 4304 Anders B. Andreasen paa Rejse, 6138 Aage H. Sørensen paa Rejse og 7138 Vilh. Nielsen (overfl. til Arbejdsmændene). Skive: 7025 Chr. Juul Jensen til Hobro (arbl.). Tønder: 7113 Martin Lehmann paa Rejse.

UDMELDTE

København: 312 Georg Andersen (Faktor). 2914 Christian Lind (Bogtrykker). 4008 Gustav Lind (Bogtrykker). 2181 Dora Henriksen (fratr. Faget).

Aarhus: 5057 Elna Voigt (fratr. Faget) og 5220 Sofie Nielsen (fratr. Faget).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommen i Betragtning, vil erholde Underretning herom i indeværende Uge.

Kassereren træffes hver Mandag Aften fra Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139.

(21 g) *Bestyrelsen.*

Søndag den 7. Maj: Herløv. St. Hans Torv Kl. 10. (3 j)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug ikke det første det bedste.

Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse betalt i Dag Fredag Kl. 7—9.

(13 e) *Kassereren.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig Sætter-Trykker

med Kendskab til Stereotypi kan faa fast Plads i jydsk Trykkeri for Special-Artikler. Billet mrkt. »86« bedes indsendt til Ekspeditionskontoret.

Typograf

(Akcidens-, Avis- eller Annoncesætter), energisk og pligtopfyldende, søger Plads straks eller senere. Et Sted, hvor Maskinsætning kan læres, foretrækkes. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf (Sætter),

25 Aar, søger Plads straks. Fineste Referencer. Billet mrkt. »80» modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

flink og paapasselig, med godt Kendskab til Maskinen, søger varig (fast) Plads i København. Staar i Arbejde, men ønsker Forandring. Billet mrkt. »83« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

(Avis- eller Annoncesætter eller Ombryder), energisk og pligtopfyldende, ønsker Plads straks eller senere. Et Sted, hvor Maskinsætning kan læres, foretrækkes. Bill. mrkt. »81« til Ekspeditionskontoret.

En som **ganske ny Diegeltrykpresse** er paa Grund af særlige Forhold meget billigt til Salg. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes.

Et pænt og godt vedligeholdt mindre Bogtrykkeri ønskes til Købs straks.

Alle Oplysninger og Tilbud bedes sendt under Billet mrkt. »85« til Ekspeditionskontoret.

Rotationstrykker.

En dygtig Trykker, der har indgaaende Kendskab til Maskinen og som vil og kan tage Del i Stereotyperingen, kan faa en selvstændig Plads i Løbet af Sommeren. Trykningen *foregaar om Natten.* Billet mrkt. »82« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Til Salg eller Bytte.

En ny Hurtigpresse med Universal Arkpaalægger, Papirformat 65 × 100, 3 Formvalser, event. større eller mindre Maskine, ønskes paa Grund af Pladsmangel solgt eller byttet med en god Stentrykshurtigpresse, Format ca. 65 × 95. I Tilfælde af Salg lempelige Betalingsvilkaar, kan event. ogsaa betales med Arbejde.

Dyva & Jeppesen,

(75) *Sølvgade 10.*

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 12. MAJ 1922 XLIX AARGANG

STEMMESEDLER TIL VALG AF TARIFKOMMISSION FOR PROVINSERNE

udsendes i Begyndelsen af den kommende Uge. De skal være afleveret til Lokalformanden senest Mandag den 22. Maj og være Forretningsudvalget i Hænde senest Onsdag den 24. Maj.

København, 9. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

ET HAAB

»De grafiske Fag« gør i sit sidste Numer O. A. Lundins Artikel i »Typ.-Tid.« om tvungen Voldgift til Genstand for en velvillig Omtale og udtaler i denne Forbindelse Haabet om, at det maa lykkes at finde en Løsning paa det sociale Spørgsmaal. Bladet skriver derefter bl. a.:

»Den Kamp, vort Fag har overstaaet, var meningsløs. Det er vor Opfattelse, at den kunde været undgaaet, hvis Typograferne havde vist mere Forhandlingsvilje. Den særlige Mission, Bogtrykkerkunsten har, burde gøre Arbejdsstandsninger umulige i Fremtiden for vort Vedkommende. Man kan ikke paatage sig at være Kulturspreder og Tjener for Oplysningen samtidig med, at man standser Muligheden for dens Virke. Det var derfor ogsaa tøvende og med megen Modvilje, at Bogtrykkerne begærede Lockout. Vi haaber aldrig mere at skulle blive tvungne dertil. Tiden er ikke til saadanne Skridt.«

Det nytter naturligvis lidet nu, da Slaget er endt og begge Parter sidder med Smerten, at søge at vælte Skylden for Kampens Udbrud over paa Modstanderen. Men der maa nu alligevel protesteres imod »De grafiske Fag«s Forsøg paa at fralægge Bogtrykkerne Ansvaret for Lockouten overfor Typograferne.

Ser vi tilbage paa Begivenhedernes Udvikling, standser vi særlig ved et Tidspunkt, hvor Bogtrykkerforeningen udviste manglende Forstaaelse af Situationens Alvor, og hvor man ved en Smule Imødekommenhed fra den Side vilde have opnaaet omtrent det samme Resultat, som Kampen bragte.

Det var, da Forligsmandens første Forslag forelaa i Begyndelsen af Februar. Da dette Forslag var affattet saaledes, at der var Tvivl om, hvorvidt Februar-Reguleringens ca. 8 Kr. var indbefattet, blev der fra Typografernes Ledelses Side rettet Forespørgsel til Bogtrykkernes dito om, hvorledes de forstod Forslaget. Svaret gik ud paa, at Februar-Reguleringen *ikke* var medregnet, hvilket betød, at Dyrtidstillægget kom ned paa 6 Kr. Forligsmanden bekræftede denne Opfattelses Rigtighed. Og saa kom Lockouten. Denne *kunde* imidlertid været undgaaet, hvis Bogtrykkerne havde »forstaaet« Forslaget paa en anden Maade og firet paa Overtidsparagrafen. Som vi alle véd, kom denne »Forstaaelse« først efter halvanden Maaneds Kamp.

Men som alt sagt nytter det ikke at fordybe sig i Skyldspørgsmaalet. Det kan kun glæde os, hvis Lockouten har bibragt Bogtrykkerne den Opfattelse, at slige Opgør indenfor vort Fag i Fremtiden bør undgaas. Og naar Bogtrykkerforeningens Medlemsblad i formentlig velmente Ord udtrykker Haabet om, at Bogtrykkerne ikke oftere skal komme til at etablere Lockout, da deles dette Haab sikkert af alle de typografiske Arbejdere.

Men en af Betingelserne for, at Arbejdsfreden skal kunne bevares indenfor vort Fag, er den, *at Kravet om yderligere Forringelse af Typografernes Kaar ikke oftere fremsættes.*

Forhaabentlig vil de kommende Forhandlinger om Provinstarifen blive præget af Forstaaelsen heraf. *Fr. N.*

LOCKOUTEN OG DENS LÆRE

Af *Sigvald Hellberg.*

II.

Maa jeg, inden jeg fortsætter, blot sige, at skønt mit Indlæg i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« ganske vist er fri for den iøvrigt ikke længere usædvanlige redaktionelle »Hale«, er Indlægget dog blevet forsynet med et Par »Vorter« i Form af Fodnoter; da jeg afskyr saadanne Gevækster, vil jeg hellere snitte lidt ved dem med det samme.

Redaktøren meddeler, at »efter indhentede Oplysninger godkendtes Taktiken saa godt som enstemmigt«. Det er en Kendsgerning, at ca. 500 stemte for, ca. 2000 imod de af mig foreslaaede Ændringer til Ledelsens Taktik; at de fleste af disse ca. 500, *efter* at mine Forslag saaledes var forkastede, tilsidst (af Hensyn til Enhedsindtrykket) undlod at stemme imod Ledelsens Taktik, kan jo dog ikke rokke ved den Kendsgerning, at de faktisk ved at stemme for mine Forslag havde vist sig at være imod Ledelsens Taktik, der for dem maatte staa som uheldig; jeg havde altsaa Ret, naar jeg skrev, at Ledelsen fik sin Taktik godkendt med 2000 St. mod 500 — i hvert Fald *reelt*, om maaske ikke formelt — og det er dog *Realiteterne*, det nu gælder om at faa fat paa.

Note Nr. 2 siger, at jeg husker fejl, naar jeg skriver, at det af Ledelsen paa Odd Fellow-Generalforsamlingen anbefalede Forslag indeholdt en Forbedring fra 14 til 18 Kr. af Dyrtidstillægget, og Noten oplyser, at det indeholdt *11* Kr. i Dyrtidstillæg og ingen Februar-Regulering. Forslaget fremkom saaledes: Der bødes 18 Kr. i Dyrtidstillæg, men da det syntes praktisk at faa fastslaaet Februar-Reguleringen i Tal, trak man dette Tal (Kr. 7,68) fra med det samme, hvilket gav 18 ÷ 7,68 = 10,32, og det var disse 10,32, der rundedes op til Kr. 11,00; det var altsaa en Forbedring paa ikke 4 og ikke 5, men paa 4,68, naar det skal være nøjagtigt; jeg er ikke i Stand til at se, at disse 68 Øre har *saa* stor Værdi, at de skulde gøre Forslaget antageligt, det drejer sig om den kolossale Sum af 35 Kr. 36 Øre paa *et helt Aar* eller det samme omtrent, som man mister *hver Uge*. Men da Redaktøren forstaaeligt nok er af den Opfattelse, at der af det af Ledelsen gennemførte Forslag ikke er Raad til at glemme noget, har jeg altsaa nu rettet Fejlen, idet jeg iøvrigt kan være enig med ham i, at selv den *mindste* Fjer har Ledelsen behov for at skjule sit Forslags Nøgenhed.

Vi kommer saa til en Betragtning af den Maade, hvorpaa Ledelsen gennemførte Forliget. Det eneste nye i selve Sagen var den af Bogtrykkerforeningens Formand afgivne Erklæring. Den var — som paavist — næppe alene overbevisende nok for Medlemmerne. Naar derfor Fr. Nielsen peger paa Arbejdsløshedsunderstøttelsens Nedsættelse, han har Fingeren paa et af de Steder, der havde Betydning. Dette, at man, samtidig med at byde Typograferne et betydeligt Lønnedslag kunde konstatere Understøttelsernes Nedsættelse til det latterlige, maatte nødvendigvis øve et Pres paa en Del Medlemmer til da hellere at sluge Forliget, saa daarligt det end var, end sulte.

Men hvordan var det? Var det ikke om denne Arbejdsløshedslov, at Frk. Crone i »Typ.-Tid.« Nr. 1 d. A. skrev, at det »ved et Forlig i den ellevte eller snarere tolvte Time var lykkedes at give Loven en saadan Karakter, at den *alt i alt maa siges at være vel anvendelig for organiserede Arbejdere*«?

Herren hjælpe os for Velanvendelighed! Loven viste sig tværtimod at være særdeles velanvendelig for *Arbejdsgiverne*.

Forliget om Arbejdsløshedsloven blev i Fjor udskreget som en ny socialdemokratisk Sejr. Lockoutperioden viste os, af hvilken Art »Sejren« var.

Den af Ledelsen iværksatte Paany-Afstemning om det en Gang forkastede Forslag bragte trods alt kun et Flertal paa et halvt Hundrede Stemmer. Og paa Generalforsamlingen i Københavns Afdeling forleden blev Formanden, Jul. Samuelsen, spurgt, om det var rigtigt, at han Dagen for Indleveringen af Stemmesedler paa Kontoret havde aabnet Konvoluter med Stemmesedler og sorteret disse i Ja- og Nej-Bunker. Samuelsen erklærede, at medens han vel kunde erindre at have aabnet Konvoluter under en tidligere Afstemning (»men da var Resultatet givet«), erindrede han ikke at have gjort det ved den sidste Afstemning. Forespørgeren kunde — uimodsagt — konstatere, at Sam. altsaa ikke heller erindrede *ikke* at have gjort det, og Forespørgeren pegede paa det lidet betryggende i, at Funktionærerne saaledes, inden Stemmeoptællerne kommer til Stede, »forbereder« Optællingen, thi, som han sagde, »hvor let kan ikke nogle Stemmesedler *tilfældigt* falde i en Papirkurv, og naar Forskellen er *saa* lille som her, skal der jo ikke falde ret mange væk, før det betyder noget«. Og hvordan *bagefter* konstatere, om alle de indleverede Stemmesedler var til Stede ved Optællingen?

Baade *formelt* og *reelt* betragter jeg altsaa denne Paany-Afstemning som *meget tvivlsom.*

Og dog fik denne Afslutning en overordentlig

Betydning, ikke alene for Typograferne, men ogsaa for de øvrige i Kamp værende Fag. Thi det Faktum, at Typograferne — Landets maaske stærkest sammentømrede Organisation — faldt fra og gik paa Forlig, maatte nødvendigvis øve en betydelig Indflydelse paa de øvrige Fag og kom ganske sikkert til at medvirke stærkt til, at den Opfattelse bredte sig, at Slaget var tabt, og at en Fortsættelse af Kampen, end sige en Udvidelse af den, var umulig. Og da saavel De samvirkende Fagforbunds Ledelse som de enkelte Fagforbunds Ledelser af al deres Evne benyttede sig af hele den Magt, det giver at have Organisationsapparatet i Hænde, bestræbte sig for at faa de menige Arbejdere til at tage Forliget, ja endog (som Tilfældet var med den stadig anonyme »fremragende Leder« af de københavnske Typografer) gav den borgerlige Presse Stof til Anvendelse *mod* den Arbejdervilje, der gav sig Udtryk i Forkastelsen, maatte Typografernes Frafald fra den fælles Kampfront faa end større deprimerende Betydning. Se, sagde den borgerlige Presse, nu har Typograferne vedtaget Forliget, vil I andre da ikke ogsaa snart give op? Den borgerlige Presse blæste Forligene i selv nok saa smaa Fag op til noget af Betydning og skrev, at nu har *det* og nu har *det* Fag sluttet Forlig — hvornaar falder I andre tilføje? Den borgerlige Presse arbejdede og virkede for at nedslaa Modet hos Arbejderne, for at splitte dem, saa Mismod og Tvivl blandt dem.

Og det var *Typograferne*, som daglig fremstillede den borgerlige Presse. Det var *Typografernes Ledelse*, som havde betegnet det som noget overmaade gunstigt, at Dagbladstypograferne stadig skulde have Lov at fremstille *den* Presse, som *netop Arbejdsgiverforeningen* forlangte opretholdt til at paavirke den offentlige Mening til Arbejdernes Skade. Med *den* Taktik skulde vi kunne holde Kampen ud meget længe! Der skulde kunne blive Balance i Kassebeholdningen paa den Maade. Ja, den københavnske Formand roste sig endog paa en Generalforsamling af, at han havde hjulpet til at faa et af de enkelte borgerlige Dagblade, der paa Grund af Lockouten ikke kunde trykkes det sædvanlige Sted, trykt paa et Trykkeri udenfor Bogtrykkerforeningen!

Saadan ser Klassekamp ud under den nuværende Fagforeningsledelse i Danmark.

Det har efter min Mening saare liden Betydning, om nogle Hundrede flere eller færre Typografer har Arbejde under en Kamp, naar Arbejder*klassen* ved disses Strejke kunde opnaa det umaadelige Gode, at *Modstanderne*, Arbejdsgiverne, herved kunde berøves et af sine *allerfarligste* Vaaben mod Arbejderklassen, berøves Midlet til daglig, stærk Paavirkning af Flertallet af Befolkningen *imod* Arbejderne.

Men i Stedet for at anlægge denne *klasse*mæssige Betragtningsmaade — skønt netop denne Kamp spændte over et saa stort Omraade af hele Arbejderklassen —, dividerede og multiplicerede vor Ledelse for at regne ud, paa hvilken Maade det bedst kunde undgaas at pille ved alle de rare Obligationer og »Papirer«, i hvilke Typograf-Forbundets Pengemidler for en stor Del er »sat fast«. (Fortsættes.)

TARIFKOMMISSIONEN

I.

Til Tarifkommissionen har Odense Lokalafdeling som Repræsentant for Haandsætterne opstillet

Laur. Larsen, Odense,

og opfordrer Haandsætterne Landet over til at stemme paa ham ved de forestaaende Valg.

Laur. Larsen har altid vist sig forstaaende overfor og i høj Grad interesseret i alle Tarif- og Organisationsforhold, hvorfor Haandsætterne i egen Interesse bør give ham deres Stemme.

Tillige har Afdelingen som Repræsentanter for Maskinsætterne indstillet: *P. Alb. Jensen*, Aarhus, og *Chr. Petersen*, Esbjerg, og for Trykkerne: *Ernst Petersen*, Aarhus, og *Johs. Ibsen*, Kolding.

Odense Lokalafdeling.

II.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Slagelse Lokalafdeling Lørdag den 6. Maj vedtoges det enstemmigt at opstille Forbundsstyrelsesmedlem *H. A. Hansen* som Kandidat til Tarifkommissionen. Det anbefales Medlemmerne Landet over at stemme paa *H. A. Hansen*, idet vi formener, at han fuldt ud vil varetage alle Branchers berettigede Interesser. Hvad det gælder om, er at faa valgt Mænd til Tarifkommissionen, der har Forstaaelsen af, at Tilbageskridtet ikke bliver for stort, og der tror vi, at H. A. Hansen er den rette Mand. Derfor, ærede Kolleger, anbefaler vi eder at stemme paa

H. A. Hansen, Slagelse;

det vil I ikke komme til at fortryde.

Slagelse Lokalafdeling.

III.

Aalborg Lokalafdeling har paa en ekstraordinær Generalforsamling enstemmig vedtaget at opstille

H. C. Andersen

(Haandsætter) som Kandidat til Tarifkommissionen.

Endvidere vedtoges det at afholde et nordjysk Fagmøde i Aalborg, saa snart Tarifforslaget foreligger. Forhaabentlig kan der blive en Søndag til Drøftelsen. Kolleger i de nordjyske Byer, som ønsker at deltage, bør være forberedt paa, at Mødet maa arrangeres med meget kort Varsel.

IV.

Aarhus Lokalafdeling har ved en ekstra Generalforsamling Mandag den 8. Maj vedtaget at indstille til Tarifkommissionen følgende Medlemmer:

For Haandsætterne: *P. Christiansen* og *J. Chr. Hansen.*

For Maskinsætterne: *H. P. Albert Jensen*, Aarhus, og *Chr. Petersen*, Esbjerg.

For Trykkerne: *Ernst Pedersen*, Aarhus, og *Joh. Ibsen*, Kolding.

For mandlige Hjælpearbejdere: *Carl Schultz.* —*n.*

V.

Paa en af *Esbjerg Lokalafdeling* afholdt ekstraordinær Generalforsamling vedtoges det enstemmigt at opstille

J. Chr. Petersen

som Kandidat til Tarifkommissionen.

VI.

Kolding Lokalafdeling har paa en den 9. ds. afholdt ekstraordinær Generalforsamling enstemmigt vedtaget at opstille

Trykker Johs. Ibsen, Kolding,

som Kandidat til Tarifkommissionen.

Afdelingen anbefaler paa det varmeste Trykkerne at give Johs. Ibsen deres Stemme, saa meget mere som Ibsen er opstillet af Trykkernes Landssammenslutning. *Kolding Lokalafdeling.*

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

—

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme af unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændig Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader.

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændig Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i Juni Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B., i Hænde *inden 1. Juni d. A.*

København, 3. Maj 1922.

Bestyrelsen.

Opmærksomheden henledes paa den Resolution, der vedtoges paa Københavns Afdelings Generalforsamling, og som opfordrede til frivillig Ydelse af 1 Krone om Ugen til de uheldigst stillede mellem vore mange arbejdsløse. Inkassatorerne modtager Bidrag, og Regnskab aflægges i »Typ.-Tid.«

FORBUNDSSTYRELSENS REPRÆSENTANTER

—

Med stor Forbavselse har Provinskollegerne set Resultatet af Hovedstyrelsens Valg af Repræsentanter til Provinsernes Tarifkommission, og Kollegerne herude finder, at det havde været paa sin Plads, at Valget var faldet paa 3 Provinsianere i Stedet for 2 Københavnere og 1 Provinsianer. Da Hovedstyrelsen valgte Repræsentanter til Københavns Tarifkommission, blev Jul. Schrøder, Jul. Samuelsen og Karl Sørensen valgt med Fr. Nielsen som Suppleant, men da Karl Sørensen var syg og ikke kunde deltage i Forhandlingerne, burde selvfølgelig Suppleanten, Fr. Nielsen, have været indkaldt, men det skete ikke, idet Forretningsudvalget derimod indkaldte en Kollega fra København. Forretningsudvalget har her begaaet et Brud paa Hovedstyrelsens Afgørelse og en Tilsidesættelse af Fr. Nielsen.

Mange Kolleger vil maaske mene, at Forbundets Formand burde være selvskreven Medlem til Tarifkommissionerne! — Javel! — Men saafremt et Forbund virkelig har en Dygtighed paa Toppen, saa vilde det have været taktisk klogt, at denne Dygtighed — under Forhandlingerne — sad bag Kulisserne og trak i Traadene; bristede Forhandlingerne, saa var der jo altid Dygtigheden at falde tilbage paa. Havde vort Forbunds Formand indtaget et saadant Standpunkt, saa Hatten af for Manden!

De Kolleger, der repræsenterede Tarifkommissionen sidste Aar, kom jo ikke hjem med det allerdaarligste Resultat, saa af den Grund er det jo ikke nødvendigt at skifte, særlig ikke naar vi kører ned ad Bakken! At Forandringen kan bremse Vognen bedre, den er der vist ikke mange Provinskolleger, der tror paa!

Men er virkelig Tarifforhandlingerne for København udført saa glimrende, at det berettiger Hovedstyrelsen til at vælge Københavns Afdelings Formand til Medlem af Provinsens Tarifkommission?

Er det ikke at sætte den Mand temmelig højt?

Samuelsen burde have nægtet at modtage Valg til Provinsens Tarifkommission. Men Samuelsen kan selvfølgelig endnu naa at trække sig tilbage.

Kolding, i Maj. *Peder Pedersen.*

— — —

Gjort bekendt med P. Pedersens Indlæg skal jeg blot bemærke, at der paa Forbundsstyrelsesmødet gjorde sig de modsatte Synspunkter gældende med Hensyn til min Kandidatur, end de P. Pedersen fremfører. Jeg foreslog ikke mig selv, stemte ikke paa mig selv, men fik et Stemmetal, der viser, at ogsaa de fleste Provinsrepræsentanter mente, at Forbundsformanden burde deltage i Forhandlingerne.

Imidlertid skal jeg, naar Forbundsstyrelsen næste Gang kommer herind — i Slutningen af denne Maaned — undersøge, om P. Pedersens Anskuelser deles af Provinskollegernes *valgte* Repræsentanter. Hvis dette er Tilfældet, skal jeg *med største Glæde* lade andre komme til.

Jul. Schroder.

MANDEN FRA TALERSTOLEN — SIGV. HELLBERG

Hr. *Hellberg* mener sikkert, at han nu har faaet et saa godt Tag i vor Afdelings Formand, efter at han (S. H.) havde faaet Vinden paa Ryggen fra Mødet i Koncertpalæet, at han synes, det vilde være Synd at slippe Taget, før han har faaet klemt Hr. Samuelsen flad som en Pandekage. Men i den Henseende tror jeg, at S. H. vil komme til at vente længe, da S. jo tidligere har staaet Skive for skarpere Skud — og klaret sig med Glans — og vundet Medlemmernes Sympati, og jeg tror og haaber, at Hr. Samuelsen ogsaa denne Gang har Medlemmerne med sig i den staaende Strid med Sigv. Hellberg.

Og hvad er det i Grunden, de strides om? Ja, vi véd det vel alle: *God Løn og gode Levevilkaar.* Men det er jo netop det, vor Afdelings-Formand har og har haft paa sit Program hele Vejen; det kan jo bevises ved hans Artikler i »Typ-Tid.« lige fra den Dag, han kastede sig ind i de faglige Arbejdsforhold, som ogsaa ved at erindre sig hans Artikler »Den sorte Bog«. Takken har jo ikke altid smagt af Honning; men Slidet og Slæbet — for saaledes har man vel Lov til at kalde hans organisatoriske Arbejde — resulterede dog tilsidst i, at han først blev valgt til Styrelsesmedlem, og efter nogen Tids Forløb indtog han ved et meget stort Stemmetal Formandspladsen, som jeg mener, han har beklædt med Ære og til Flertallets Tilfredshed. Men til Formandsposten fulgte ikke alene Titlen: Afdelings-Formand. Nej, der fulgte en Tid fyldt med saa vanskelige Opgaver, som den typografiske Historie ikke har noget Sidestykke at opvise.

Hr. Samuelsen har aldrig været Bengraver eller Spækhugger eller af den Slags, der ikke kan faa skrabet nok til sig, og bliver det vist næppe, saa længe han kan føre en Pen eller løfte et Bogstav. Han har altid bevæget sig iblandt os som en Elitearbejder og en god Kammerat, der arbejdede — og arbejder for det endnu — saaledes, at Arbejdet kan give det Udbytte, som der skal til for at kunne leve menneskeligt. Iøvrigt har han mere end en Gang ofret sin Plads paa Arbejdsstedet, naar det gjaldt om at gøre noget godt for sine Arbejdskammerater.

Hvor Hr. Sigv. Hellbergs Taktik vilde have ført hen, dersom han havde haft den Ære at beklæde Formandsposten under den nu overstaaede Tarifperiode, skal jeg ikke komme ind paa, men dog tillade mig at bemærke, at vi maa huske paa, at vor Afdelings-Formand jo ogsaa er et Menneske, og han bør støttes under Angreb, naar det personlige bliver for nærgaaende, og det er i den Ende af Tampen, det brænder for Hr. Hellberg, intet andet.

København, 29. April 1922. *H.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LÆRLINGEFORENING

afholdt Søndag den 2. April Møde paa Hotel »Kong Frederik«. Formanden, *Richard Mathiasen,* aflagde Beretning for Aaret, oplyste, at der nu var 23 Medlemmer i Foreningen, og udtalte endvidere, at da der endnu er nogle enkelte Lærlinge, som ikke er Medlemmer, maa der jo arbejdes stærkt for at faa disse med.

Til Formand og Sekretær valgtes *Peter Jensen,* Kasserer *Kaj Jacobsen,* Bestyrelsesmedlemmer *Johannes Povlsen* og *Svend Løcke,* Revisorer *Kaj Johansen* og *Henry Blauenfeldt.*

Under Eventuelt fremkom der Forslag om, at der i April Kvartal blev ydet et Ekstrakontingent paa 15 Øre til en Udflugt til Sommer. *R. M.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 8. April ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. Formanden, *P. Lunding,* bød Velkommen. *Fuglsang* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen godkendtes. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 3699 Kr. 10 Øre. Lokalkassens Beholdning er 381 Kr. 97 Øre. Sygehjælpekassens 370 Kr. 10 Øre. Regnskaberne godkendtes. — Andragende fra et ugift Medlem om ekstra Understøttelse, Paategningsliste udsendes. — De rejsende Kollegers Understøttelse drøftedes. — Et Forslag om Genindmeldelse i Fællesorganisationen forkastedes. — Det vedtoges at foretage en Sommerudflugt; i Udvalget kom: *Lunding, Nielsen* og Frk. *Christensen.* *sg.*

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 11. April ordinær Generalforsamling. *Formanden* bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Hans Rasmussen.* Protokollen fra sidste Bestyrelsesmøde oplæstes og gav Anledning til nogen Diskussion angaaende Lærlingenes Arbejdstid. Protokollen godkendtes. En Skrivelse fra Randers om Støtte i deres Kamp oplæstes. Generalforsamlingen sluttede sig til Bestyrelsens Forslag om ikke at yde noget Bidrag. Forbundsregnskabet balancerede med 8354 Kr. 85 Øre. Kassebeholdning 8 Kr. 45 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 363 Kr. 50 Øre. Kassebeholdning 218 Kr. 75 Øre. Godkendtes.

Under Eventuelt aflagde *H. A. Hansen* en Beretning fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling og omtalte kort de sidst afholdte Hovedbestyrelsesmøder.

Derefter gik man over til ekstraordinær Generalforsamling i Hjælpesygekassen for at drøfte et af et Flertal i Bestyrelsen fremsat Forslag om Nedsættelse af Sygepengene. Generalforsamlingen vedtog efter en kort Diskussion at bibeholde de nugældende Sygepenge mod at forhøje Kontingentet med 50 pCt. *O. A.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. April paa »Grand«. 17 Medlemmer var mødt. — *Formanden* gav Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal. — Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 3441,37 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 35,42. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 170,51 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 136,47. Begge Regnskaber godkendtes. — *P. Sørensen* aflagde under Eventuelt Beretning fra »Soc.-Dem.«s Repræsentantskabsmøde. — Den godt besøgte Generalforsamling sluttede med et Par Timers hyggeligt Samvær. *W. H. P.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

17. Marts 1922.

— Fra De samv. Fagforbund forelaa Meddelelse om, at Arbejdsgiverforeningen paa Københavns Bogtrykkerforenings Vegne havde fremsendt et saakaldt Frigørelsesvarsel, hvori de meddelte, at de fra 31. ds. vilde lønne Dagbladsarbejderne efter Forligsforslaget af 3. Februar. — Det vedtoges at lade dette Varsel prøve ved Den faste Voldgiftsret.

— Forskellige Andragender om hvilende Ret bevilgedes.

— Et Medlem af Provinsens Sygekasse, som har opbrugt sin Sygeunderstøttelse, ansøger om 4 Ugers Ekstrahjælp efter § 136. — Bevilges.

— Et Medlem andrager om forskudsvis at faa udbetalt Dagpenge for derved at kunne rejse til Leipzig, hvor han mente at kunne faa Arbejde. — Kan ikke bevilges, men det overlades til Afdelingen at finde en Udvej, hvis det er nogenlunde sikkert, at han kan faa Arbejde i Tyskland.

— Næstved Lokalafdeling meddeler, at Bogtrykker Dideriksen skylder for Arbejdsløn, og at hans Lærlingeforhold er i Strid med Tarifen. — Det paalægges Afdelingen, saafremt det ikke lykkes at tilvejebringe en Ordning, at blokere Firmaet samt sagsøge dette for det skyldige Beløb.

— Lockoutkomitéen i København meddeler, at den ønsker afholdt et Møde med Dagsorden: Ekstraunderstøttelse og de forte Tarifforhandlinger. — Til Efterretning.

— Fra De samv. Sygekasser i København foreligger forskellige Meddelelser. Som Følge af det af Statistisk Departement i Februar d. A. offentliggjorte Pristal vil Lægehonoraret fra 1. April d. A. være at nedsætte med 12 pCt. af det samlede Beløb. For Januar Kvartal andrager Nedsættelsen 4 pCt. — Til Efterretning.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. I denne Uge træffes Kassereren Lørdag Aften Kl. 7—8.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Ingen Gymnastik paa Søndag. Fra og med 15. Maj Gymnastik hver Mandag og Torsdag Aften Kl. 8—9.

JUBILÆET i Nykøbing F., der 1. Maj fejredes af Typograf *H. J. J. Hansen,* fik et særdeles festligt Forløb. I Dagens Løb strømmede det ind med Telegrammer, Lykønskninger og Blomster, og om Aftenen var Jubilaren af Afdelingen indbudt til en Festlighed, hvor man i Tale og Sang fejrede Hædersgæsten og overrakte ham et Guldur med Kæde, skænket af Afdelingens Medlemmer.

NAVNEFORANDRING. Vor Kollega Lauritz Nielsen har faaet forandret sit Navn til *Karlebo.*

AFSTEMNINGSRESULTAT

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler ved Omvalg af Kasserer til Københavns Afdeling valgtes *Lundin* med 1015 Stemmer, derefter havde Carl Christoffersen 432 og A. Andreasen 319 St. Der var ialt afgivet 1778 St., deraf 6 ugyldige og 6 blanke.

København, 8. Maj 1922.

Søren Christensen. Oscar Thomas. Carl Jensen.

KVITTERING FOR MODTAGNE LOCKOUT-BIDRAG

KØBENHAVN

Caroline Larsen 10,00, Jørgen Andersen 28,80, Wilh. Hansens Pers. 84,60; tilsammen Kr. 123,40. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 102.644,52.*

København, 9. Maj 1922. *O. A. Lundin.*

PROVINSERNE

Helsingør 250,00, Hjørring 552,83, Odder 84,40.

København, 9. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 4. Maj: Helsingør 1320,15; Hjørring 1840,00. 6. Maj: Løgstør 229,00. 8. Maj: Grenaa 623,80; Odder 829,90.

Herning og *Struer* mangler fremdeles.

København, 9. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 3. Maj: Ringsted i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 30,00. 4. Maj: Helsingør 250,00; Helsingør i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 578,25; Hjørring i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 1162,70; Esbjerg 400,00; Helsingør 250,00. 8. Maj: Grenaa i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 134,80; Odder 430,00.

København, 9. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Valdemar Christiansen, udl. 1. 5. 22 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Sætter Johannes Andersen, udl. 1. 5. 22 hos Appel (arb. s. St.). Sætter Carl Herman Eilenberg, udl. 1. 5. 22 hos Chr. Larsen (arb. s. St.). Sætter Kaj Aage Caspersen, udl. 21. 4. 22 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Lærl. Carl Marius Christoffersen (Syge- og Begravelseskassen). 546 Bøe's Hustru Harriet Marie. 3112 Hansens Hustru Ella. 1804 Kaabers Hustru Anna Marie. Paal. Thyra Kirsten Cecilie Bevensen, udl. 23. 4. 22 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Mathea Nielsen, udl. 1. 5. 22 hos Rich. Steenbech (arb. s. St.). Sætter Harald Henning Jensen, udl. 1. 5. 22 hos Gudmundsen (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Richardt Daniel Mathiasen, udl. 1. 5. 22 i Aalborg Venstrebl. Esbjerg: Trykker Ejner Olsen, udl. 1. 5. 22 i Louws Bogtr., Slagelse. Haderslev: Sætter Hans Peter Ludvig Bryld, udl. 1. 5. 22 i »Modersmaalet«, og Sætter Niels Petersen, udl. 1. 5. 22 i »Modersmaalet«. Hobro: Sætter-Trykker Christian Vilhelm Nielsen, udl. 1. 5. 22 i Hobro Eksprestr. Horsens: Sætter Laurits Hansen, udl. 1. 5. 22 i Andr. Hansens Bogtr. Kolding: Sætter Charles Enevoldsen, udl. 1. 5. 22 i Kolding Folkebl. Nykøbing F.: Trykker Frederik Walther, udl. 1. 5. 22 i Loll.-Falst. Stiftstid. Odense: Sætter Helmer Larsen, udl. 1. 5. 22 i Odense Avis. Rønne: Sætter Carl Johan Christensen, udl. 1. 5. 22 i Møllers Bogtr., og Sætter Hans Georg Kure, udl. 1. 5. 22 i Bornholms Tidende. Silkeborg: Trykker Herman Petersen, udl. 1. 5. 22 i Silkeborg Avis. Slagelse: Sætter Arthur Ammelund, udl. 1. 5. 22 hos Wm. Larsen & Teilmann Ibsen, Sætter Jørgen Olsen, udl. 30. 4. 22 i Sorø Amtstid., og Sætter Henry Sørensen, udl. 30. 4. 22 i Arbejderpartiets Bogtr. Viborg: Sætter Henry Fledelius, udl. 1. 5. 22 i Frederik Møllers Bogtr.

TILTRAADTE

København: 6378 Kr. Bergstrøm fra Aarhus (arbl.). Paal. Dagmar Olsen fra Bogbinder-Forb. (Chr. Jørgensen).

Aarhus: 5007 Camilla Taarnborg (arbl.). Hobro: 7025 Chr. Juul Jensen (arbl.). Køge: 3423 Svend Frantzen (arbl.). Nyborg: 4300 Bruno Petersen (C. Schønemann). Silkeborg: 6285 Richard Petersen (arbl.) og 6310 Alfred Michaelsen (arbl.). Slagelse: 3792 Niels Oluf Hansen (Sorø Amtstid.).

FRATRAADTE

København: 1447 Jacob Jensen paa Rejse.

Aarhus: 4466 Einer Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 6378 J. K. Bergstrøm til Kbhvn. (arbl.). Faaborg: 3423 Svend Frantzen til Køge (arbl.). Hobro: 3998 Gustav Petersen til Randers (arbl.). Kalundborg: 6908 L. P. Rasmussen til Helsingør i Pl. Kolding: 4327 Evald Larsen paa Rejse. Odense: 4300 Bruno Petersen til Nyborg i Pl. Silkeborg: 3900 Svend Madsen til Randers (arbl.). Viborg: 6981 Peter Stick paa Rejse og 5007 C. Taarnborg til Aarhus (arbl.).

UDMELDTE

København: 1961 Karl Olsen (Faktor).
Viborg: 6743 C. C. Gottschalk (Faktor).

DØD

København: 1434 H. Zaugger (Soc.-Dem.).

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Ind- og Udbetaling sker i denne Uge Lørdag Aften Kl. 7—8. *Kassereren.* (13j)

T. S. Ingen Gymnastik paa Søndag. — Fra og med 15. Maj Gymnastik hver Mandag og Torsdag Aften Kl. 8—9 i Skolen, Forchhammersvej 18. Indmeldelser modtages i Øvelseslokalet. (2d) *Styrelsen.*

Fredag den 12. (Bededag): Høsterkøb. St. Hans Torv Kl. 10.
Søndag den 14.: Strandholm—Vallensbæk—Vridsløse. Allégade-Krydset Kl. 9. (3g)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Typograf
søger Plads som Akcidens- eller Avissætter i København eller Provinsen. Billet mrkt. »91« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Solid, dygtig Sætter
— gerne med Kendskab til Trykning — søges som Førstemand til et københavnsk Trykkeri. Billet mrkt »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf
(Avis- eller Annoncesætter eller Ombryder), energisk og pligtopfyldende, ønsker Plads straks eller senere. Et Sted, hvor Maskinsætning kan læres, foretrækkes. Bill. mrkt. »81« til Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

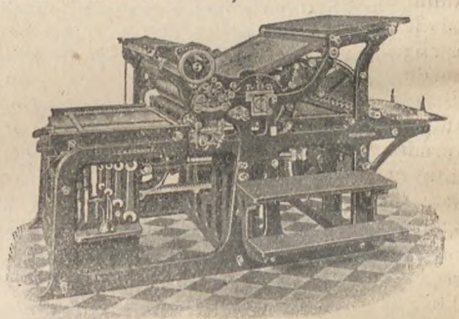
DRUBIN
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Lurmærket for grafiske Farver. (14)

En dygtig Linotype-Maskinsætter
kan straks faa fast Plads paa
(90) Silkeborg Avis.

Sætterforbundter,
staaet 4 Aar ved Faget, ønsker Arbejde i København eller Provinserne. Billet mrkt. »89« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 19. MAJ 1922 XLIX AARGANG

STORE MÆND MED KORT SYN

—

Udviklingen har medført Haandværkets Industrialisering og dermed en Ændring i Arbejdsforholdenes Struktur. Medens før den ypperste *Mester,* udad- og indadtil, var Fagets Repræsentant, saa er Mesternavnet nu omtrent forsvundet, og i Spidsen for de forskellige Fag og Virksomheder sidder ofte de største Vindbeutler og smykker sig med Titler som Arbejdsgiver, Principal etc. Dette maa man erindre, forinden man lader sig forbavse af Emil Frederiksens Citater fra »Bogtrykkernes« Fagblad, eller før man undres over de efter Lockouten fremkomne Udslag af vore Principalers Opfindsomhed.

I den Blanding af Fagfolk, afdankede Militærpersoner og fhv. Værtshusholdere, som staar i Spidsen for de grafiske Etablissementer i København, findes mange forskelligt nuancerede Elementer, baade med Henblik paa Fagkundskab og almindelige menneskelige Egenskaber. Men i én Henseende er Fagets nuværende Koryfæer ens: de er alle *Forretningsfolk.*

Gutenbergs gamle Kunst er som andre Industrier bleven en Forretning, hvor det gælder om at rage mest muligt til sig med mindst mulig Anstrengelse — hvad enten det saa er Kunderne eller Fagets Udøvere, der maa undgælde. De faglige Vanskeligheder overlades til dygtige Arbejdere, medens Chefens Kunst bestaar i at lokke eller stjæle Kunderne fra »Konkurrenterne«, og Fagets største Driftsomkostninger turde maaske medgaa til dette gennemførte »Tyvehaandværk«.

I dette Forhold ligger en af vort Fags Kræftskader; thi det er indlysende, at jo større Udgifter, der medgaar til at »skaffe« Arbejde, des mindre vil der blive til Betaling for dets Udførelse. Det viste sig ogsaa efter Lockouten, at et større Firma, som ellers gennem flere motorkørende Agenter suger Kunder til sig, for at spare Paaskehelligdagsbetalingen maatte udskyde Genantagelsen af en Del af Arbejderne.

Medens dette Eksempel altsaa skyldtes Fattigdom, foraarsaget ved for store ekstraordinære Driftsomkostninger, kunde andre Hændelser efter Lockouten tyde paa, at Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsmoral overfor Arbejderne skal ledes efter Romernes kendte Sentens: *vae victis* — vé de overvundne. I hvert Fald synes flere af d'Hrr. Forretningsmænd ikke at være klare over, at f. Eks. Ændringerne i Tarifens Maskinsættertarif kun kan betragtes som Fjer, der pynter, men ikke gavner, i Bogtrykkernes Krigshjelm.

Til disse nidkære Udbyttere maa det anbefales at opfinde andre, hastigt omløbende Maskiner, som bedre egner sig til Vidundersætning. Opfindsomheden er jo ellers stor nok indenfor Bogtrykkerforeningen. Den viste sig i Bestemmelsen om ved Nyantagelser ikke at give højere Løn end sidste Arbejdssted. Og der synes nu af K. B. at være opfundet et System, hvorefter Arbejderne bliver ligesaa nagelfast Inventar som de tekniske Produktionsmidler, idet det ikke mere tillades at antage Folk, som staar i Arbejde andetsteds.

Overfor saadanne Udslag af Bogtrykkernes Forretningsdygtighed er der jo ikke stort at gøre. Udbyttet af Geschæften vil snart vise, hvorvidt Fremgangsmaaderne er heldige eller ikke, og dette bliver selvfølgelig afgørende for Geschæftsmanden.

Disse Linier fremkommer ikke for at forklejne vore Bedriftsledere. Der er, menneskeligt set, humane Folk imellem, og Erfaringen lærer os desuden, at de af vore egne, der starter Forretning, ikke bliver væsensforskellige fra andre Udbyttere. Nej, Hensigten er at vise, at det er *Systemet,* der er galt. Det System, hvor Spekulanter staar i Spidsen for Foretagender, som burde ledes og ejes af dem, der arbejder. Det bedrer kun i ringe Grad Forholdene, at en Tarifændring hæver Lønningerne en Smule, endnu mindre at de sænkes! Det er *Medbestemmelsesretten,* vi maa kræve. Paa enhver Maade maa vi søge at omforme dette System, hvor ethvert ærligt Arbejde gøres til Genstand for Handel og Sjakren. Kun derved kan Arbejdet højnes og noget af den gamle Arbejdsglæde genskabes, naar Arbejdskraft og Arbejdsledelse atter forenes i en højere Harmoni i Stedet for at staa i vor Tids unaturlige Modsætningsforhold.

Imod vore »store« Mænds Snæversyn, som kun rækker fra Produktionsmidlerne til Pengekassen, sætter vi de smaas Fremsyn, som øjner Mulighederne for en menneskeværdig Tilværelse. Og derfor støtter vi vedblivende af al Kraft vor politiske og faglige Bevægelse. Derfor støtter vi vor Kooperation, selv om ikke enhver er tilfreds med alle Enkeltheder. Mottoet maa være: Ikke en Trævl fra Privatgeschæften, naar vore egne Virksomheder kan fremskaffe den. Om den end var daarlig og dyr, var den dog at foretrække. Thi *Systemet* for dens Frembringelse er et andet.

F. T.

PROVINSTARIFEN

—

I Afdelingerne er nu endelig fundet de Kapaciteter, som i alt Fald selv har det forfængelige Haab, at de er i Besiddelse af de Alsidigheder og den Indsigt, som er noget af en Betingelse for at makke en Arbejdsoverenskomst sammen. Og naar saa de obligate 3—400 Kr. er ofret paa de Herrers mere eller mindre behagelige Ophold og Samvær i København, kommer de Herrer tilbage, højtidelige og gravalvorlige, med et Resultat, udover hvilket ikke kan opnaas en Tøddel mere, som vi, paa Trods af de Herrers Forsikringer om tilbragte søvnløse Nætter, alligevel *forkaster,* for at de atter kan begynde forfra for at komme med det *samme* paa en lidt anden Facon.

Saadan var i alt Fald Sæd og Skik indenfor Lønforhandlingerne i gamle Danmark gennem mange Aar.

Tiden staar i Tilbageslagets og Nedgangens Tegn. Denne Gang skal Bestræbelserne antageligt koncentreres om Modstanden mod yderligere Forringelser af vore Lønvilkaar. Og dog skulde man vel kunne gaa ud fra som absolut givet, at der nu, da den københavnske Minimalløn ligger omkring 73 Kr., altsaa omtrent det samme som nu er gældende i Provinserne, ikke kan og ikke bør være Tale om yderligere Nedgang for os udover, hvad det absurde Pristal er lunefuld nok til at byde os.

Det Offer, de københavnske Kolleger bragte til Arbejdsgivernes Kassekonto, forekom unægtelig lidt overraskende. Tidens Tryk krævede maaske nok noget Afslag, men de, der fulgte Situationen lidt paa Afstand, havde dog ikke tænkt sig saa stor en Reduktion, saa meget mere, som det hurtig overset stod for Bevidstheden, at Kollegerne havde gode Kort paa Haanden, idet man kunde forudse en Krise indenfor Bladudgiverne og Bogtrykkerne.

Selv et Skarn kan stundom have Ret, og *Sigv. Hellberg* er ikke helt ved Siden af, naar han stiller Sammenligning mellem de store og »susende« Armsving fra den første og til den sidste Afstemning. Et Resultat var det naturligvis: Gudbevares! Men det forekommer dog saa ubetydeligt overfor alle de Muskelsprængninger, de kraftige Armsving har foraarsaget.

Men det bekræfter kun det teatralske i alle vore Lønforhandlinger. Første Gang: *enstemmig* ned med Gøgemøjet. Næste Gang: en anden Sauce tilsat og *enstemmig* vedtaget. Thi da foreligger der en anden Situation, og man har faaet det i en mere pikant Indpakning.

Jeg tvivler ikke om, at »Historien« nu ogsaa vil gentage sig for Provinsens Vedkommende. Men jeg vil dog paa Forhaand protestere og stemme imod en Nedsættelse

af *Grundlønnen*. Vi skulde ogsaa nødigt lide den Forsmædelse at faa vort *personlige* Tillæg nedsat. At de personlige Kvalifikationer skulde være *mindre* i Aar end i Fjor, skal der vist en mere psykologisk Maalestok til at afgøre, end den, der har været anvendt i de københavnske Lønforhandlinger.

Vi har alt ofret 18 Kr. pr. Uge af vor opnaaede Løn, uden at hverken *Skatter, Gaspriser, Elektricitetsbelysning*, for ikke at tale om *Huslejen*, der stadig er i Stigning, *er falden* en Smule i Pris de sidste Par Aar.

Der er saaledes utallige Familiefædre, der døjer med at faa den nuværende Løn til at udrede de daglige Fornødenheder. Og enhver Forringelse af de nuværende Lønninger kan regne med en kraftig Modstand, en Modstand, som Provinsianerne maaske ikke tidligere har udvist.

Den 14. Maj 1922.

Sørensen-Kjeld.

LOCKOUTEN OG DENS LÆRE

Af *Sigvald Hellberg.*

III.

I Forbundets Reservefond befandt sig ved 1921's Slutning en halv Million Kroner; af disse var dog Halvdelen (1/4 Million) anlagt i Prioriteter og Obligationer og var vel næppe disponible for Konflikten. Vi havde altsaa 1/4 Million at falde tilbage paa eller godt 80 Kr. pr. københavnsk Medlem. Ikke noget overdrevent! Det var vel derfor ikke helt ved Siden af, naar jeg havde den Opfattelse, at Typograferne saavel som de øvrige Fag (der vel næppe har været bedre stillede) maatte være interesserede i at undgaa en langvarig Udholdenhedskonkurrence.

Naturligvis saa Ledelsen ogsaa straks, at med disse 80 Kr. alene kom man ikke langt. Den søgte derfor at begrænse Konfliktens Omfang for fra de arbejdende Kolleger at kunne faa det størst mulige Lockoutbidrag og dermed formindske Reservefondens Risiko. Derfor gik Ledelsen imod at etablere Strejke i Dagbladene, derfor gik Ledelsen imod Kravet om et altomfattende Modangreb fra Arbejderklassen mod Arbejdsgiverne. Ledelsen modtog Meddelelsen fra Arbejdsgiverne om, hvor mange Folk det behagede disse at smide ud, og den lod saa vort Forbunds øvrige Medlemmer betale Gildet. 200.000 Kr. har vore Medlemmer maattet bløde i Ekstrabidrag for en Kamp, som Ledelsen tvang til Afslutning med en Lønreduktion paa ca. 25 pCt. Ledelsen *vilde ikke* en Udvidelse af Kampen, den *vilde ikke* det omfattende Modangreb. *Vor* Ledelse saalidt som De samvirkende Fagforbunds Ledelse.

Trods tusindstemmige Opfordringer fra Arbejderforsamlinger Landet over, trods talrige Deputationer og Krav fra den ene Fællesorganisation efter den anden, fra den ene Fagforening efter den anden, nægtede D. s. F. at tage Førerskabet i en effektiv Modkamp. Man begyndte med at fortælle, at Arbejderne havde ikke Kampmod eller Kampvilje. Da Kendsgerningerne gjorde denne Paastand til Skamme, sagde man, at en Generalstrejke jo vilde vende sig mod Samfundet, og man var jo dog ikke i Kamp med Samfundet, men »kun« med Arbejdsgiverne. Og da endelig »Samfundet« kastede Masken og gennem Inddragelse af Tilskudene til Arbejdsløshedskasserne, gennem Politibeskyttelse af Skruebrækkerne, gennem Militærdiktaturet i Randers, gennem Massearrestationer af Arbejdere (Kommunister og Socialdemokrater i Flæng) viste sin »Neutralitet« — ja, da skyndte D. s. F.s Ledelse sig at *slutte Forlig paa i alt væsentligt Forligsmændenes Februarforslag* og *gennemtvinge* dette Forlig. *Bagefter* — da Forliget *var* sluttet — maatte Formanden for D. s. F., Hr. C. F. Madsen, paa et Fællesorganisationsmøde i København indrømme, at *han havde taget fejl* i sin Vurdering af Arbejdernes Kampvilje!

Men det er ikke alene Hovedlederne for D. s. F., hvem denne vage, saboterende Holdning under hele Konflikten skal bebrejdes. Det er ogsaa *de enkelte Forbunds Ledelser* — deriblandt Typograf-Forbundets Ledelse —, som af al deres Evne arbejdede for at afholde Arbejderne fra en Modkamp, og som til Slut slugte og gennemtvang det Nederlag, som Kampen faktisk betød for Arbejderklassen.

Fagforbundene er i alt for høj Grad præget af Fagegoisme. »Naar blot *vi* hytter os, gi'r vi Fanden i de andre«, synes at være en Betragtning, der i alt for høj Grad deles af baade Ledelse og Medlemmer i de enkelte Fag. Men Tiden er ikke til Fag- eller Gruppe-Egoisme. Tiden er fremfor nogen til Klassesolidaritet og til Klassesammenhold. Tiden er ikke til Sprængning af eller Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund (de fleste, der i vort Fag har stemt for Udmeldelse af D. s. F., har gjort det, fordi de mente, at *vort Fag* da vilde klare sig bedre, ikke egentlig fordi de var klare over den reformistiske Taktiks Utilstrækkelighed). Tiden er til Samling af alle organiserede Arbejdere i en kraftig Centralisation for derved at faa den størst mulige Slagkraft.

Rammen bør naturligt være D. s. F. Men *Indholdet* — Taktiken, Aanden, Ledelsen, Myndigheden — bør ændres. *Taktiken* bør ikke fortsat være veg, definitiv, forligsvenlig, kampsky. Den bør blive offensiv, principfast, kampglad. *Aanden* bør ikke fortsat være reformistisk, gennemtrængt af Hensynsfuldhed mod »Samfundet«, evolutionær. Den bør blive revolutionær, hensynsløs mod det raadne kapitalistiske Samfund. *Ledelsen* bør ikke fortsat være indirekte, bureaukratisk, snu og, skønt formelt myndighedsbegrænset, dog med ved Anvendelse af sin Snuhed og sin Haven Organisationsapparatet i Hænde meget magtfuld. Den bør blive direkte, demokratisk, aaben overfor Arbejderne og kun ved Arbejdernes direkte Billigelse blive i Stand til i hver større Situation at udøve Magt, men da udøve denne aabent og heltud. *Myndigheden* bør ikke fortsat ligge i en Generalforsamling, aldeles overvejende bestaaende af Fagforeningsfunktionærer, en Generalforsamling, der vel formelt er begrænset i sin Myndighed, men reelt dog gennem netop Fagforeningsfunktionærerne gennemtvinger sin Vilje. Myndigheden bør lægges i en Forsamling, der hver Gang og paa det givne Grundlag og den givne Anledning vælges af Arbejderne direkte. Havde Arbejderne under den nylig stedfundne Storkonflikt haft Adgang til direkte at vælge deres Generalforsamlingsrepræsentanter, vilde Konflikten ikke have faaet det Forløb, den fik.

Jeg ser altsaa Nødvendigheden af *den stærkest mulige Centralisation af Arbejdernes Kræfter* i Forbindelse med *den mest direkte Adgang til for de bredest mulige Arbejdermasser selv at træffe Bestemmelse om* Løn- og Arbejdsvilkaar, Organisations- og Taktikspørgsmaal, økonomiske og politiske Interessers Behandlingsmaade.

En altomfattende Centralisation, ledet paa demokratisk Basis, med Adgang for Arbejderne selv til ved hver større Sag ved direkte Behandling og direkte valgte Repræsentanter at udøve sin Vilje og med klassedisciplinarisk Indordnen sig under *paa saadant Grundlag* trufne Beslutninger.

Med en *saadan* Centralisation vilde Arbejderne kunne gennemføre den Taktik, som *de* vil, selv om Lederne vilde en anden. Det maatte da blive de forskellige Retningers og Opfattelsers Sag overfor Arbejderne at fremføre Argumenter og Synspunkter. Arbejderne selv traf da deres Valg.

Den skærpede Klassekamp over hele den kapitalistiske Verden er det, der har bibragt mig Overbevisningen om den faste, demokratiske Centralisations og den revolutionære, kampberedte Taktiks Nødvendighed.

Man vil derfor undskylde mig, at jeg med en saadan Opfattelse ikke finder det fornødent at ofre en Imødegaaelse paa de to pjattede Artikler af den lakajtjenestegørende unge Socialdemokrat Soph. J. Nielsen. Han synes at ville gøre Afbigt for sin Gæsteoptræden i Socialdemokratisk Arbejderparti i sin Tid. Naa, han fandt jo hurtig tilbage til den store socialdemokratiske »Patte« igen — og den slider han, som man ser, trolig i. Lad os haabe, han maa blive belønnet for sit Slid!

Ej heller gider jeg ofre Ord paa den *Anonymus*, som i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« pudser Støvler for Jul. Samuelsen. Jeg plejer ikke at diskutere med Folk, som ikke tør vise Ansigtet frem.

Ud fra min ovenfor skitserede Opfattelse arbejdede jeg under Konflikten baade indenfor Typografernes Organisation og indenfor de større Kredse af Arbejdere, der var Adgang til at faa i Tale. Kampen stod i Virkeligheden mellem mit og mine Meningsfællers Krav: *Samling og Kamp*, og den hele reformistiske Fagforeningsledelses Taktik: *Splittelse i Særgrupper og Forlig*. Den sidste sejrede som bekendt.

(Sluttes.)

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

FALSKE PROFETER*)

Af *Carl G. Schnoor.*

I »Typ.-Tid.«s sidste Numre har Hr. Sigv. Hellberg paabegyndt den af ham bebudede Renselsesfest under Overskriften »Lockouten og dens Lære«. Efter en refererende Fremstilling af Forhandlingernes forskellige Faser, som han fremstiller saaledes i sin Favør, at Red. maa nappe ham i Benene for at faa ham ned til Virkeligheden igen, kommer han til det Afsnit, da Ledelsen paa Generalforsamlingen i Odd Fellow-Palæet anbefalede at stemme for det da foreliggende Tarifforslag. Og saa spørger han, for at føre Krigen over i Fjendens Lejr, om den Forbedring af Tarifen paa 5 Kr. om Ugen da virkelig var de 4 Ugers Kamp værd. Nu er dette jo en ganske jesuitisk Fremgangsmaade, thi Hr. Hellberg arbejdede jo ihærdigt for at faa ogsaa *dette* Forslag forkastet, hvilket ogsaa lykkedes, skønt han maa være blind som en Muldvarp, hvis han ikke selv var klar over, at de Forbedringer, vi i heldigste Fald kunde opnaa ved at fortsætte Kampen, ikke nær kunde staa Maal med det lille Fremskridt paa 5 Kr., som da forelaa. Hr. Hellberg fraraadede Forlig, fik Flertallet med sig, og Kampen løb videre med det eneste sikre Resultat, at de lockoutede hver Uge satte ca. 80 Kr. til. Jeg spørger Hr. Hellberg, som med ydelberaad Hu førte sin Kampagne for Kampens Fortsættelse, om han mente, at det tvivlsomme Fremskridt, vi mulig kunde naa, lad os blot sige 3 Kr. mere om Ugen, var 3, 4 eller flere Ugers Kamp værd. Det samme har sikkert de fleste Kolleger spurgt sig selv, da de stemte anden Gang, thi ellers var Svingningen ikke blevet saa stor. Naar man først bliver klar over, at selv et saa ringe og i høj Grad i Skyerne svævende Resultat som en Forhøjelse af 3 Kr. for Resten af Tarifperioden vil være spist op ved 1 1/2 Uges Spadseren, saa hjælper det svært paa Omtanken.

Nej, det var heller ikke dette, Hr. Hellberg stærkest førte i Marken til Understøttelse af sin Kamp-for-enhver-Pris-Taktik; han tog fat paa Spørgsmaalet om Overtidsbetalingen, hvilket han ogsaa gør i sin Artikel i »Typ.-Tid.«. Naar der stod i Forslaget, at Overarbejdet skulde betales som hidtil, men Spørgsmaalet skulde efter Arbejdets Genoptagelse tages op til Forhandling Organisationerne imellem, saa var dette jo en Bestemmelse, som saa ret ulden ud ved første

*) Jeg havde villet afvente Slutningen paa Hr. Hellbergs Artikelserie, før jeg fremsatte disse Modbemærkninger, men da han som sædvanlig ikke kender Begrænsningens Kunst, og jeg ikke kan vide, hvornaar han bliver helt færdig, fremsætter jeg dem nu. *C. S.*

Øjekast, og som den kloge General, Hr. Hellberg er, satte han da ogsaa Hovedangrebet ind her. Han paastod, at 8-Timers Dagen var snigløbet, og udmalede paa samme Maade som nu i »Typ.-Tid.«, hvorledes denne Forhandling vilde forløbe. Han siger, at Jul. Samuelsen kunde have Ret i, at Bogtrykkerne næppe vilde tage en Lockout paa dette Spørgsmaal, men siger samtidig, at han ikke tror, Jul. Samuelsen vilde tage en Strejke som Følge deraf. Nej, det tror jeg sandelig heller ikke, thi hvordan skulde der kunne blive Strejke, fordi Bogtrykkerne ingen Vegne kunde komme med os under en Forhandling om et Krav, som *de* stiller til *os*? Vil Bogtrykkerne have gennemført en anden Overarbejdsbetaling, og vi under Forhandlingerne stiller os afvisende, saa *er* der ingen anden Udvej for dem end at tage en Lockout; Hellberg vil dog vel ikke have os til at tro, at dette kunde afføde en *Strejke*-Situation. Saa siger Hr. Hellberg: »Hvad saa? Jo, saa var Sagen vel havnet i Den faste Voldgiftsret«. Nej, selvfølgelig var den ikke det, og Hellberg, som selv siger, at han har deltaget i mange Forhandlinger, taler da ogsaa imod bedre Vidende, naar han slynger en saadan Paastand ud, thi til Den faste Voldgiftsret henviser man Sager angaaende Brud paa Tarifspørgsmaal eller lign. Uoverensstemmelser, men man er dog ikke kommet dertil, hvilket ligger i selve Sagens Natur, at man lader Den faste Voldgiftsret være Mægler i Tarif-*Forhandlinger*, det var jo fuldstændig den tvungne Voldgifts Indførelse, som vi med Hænder og Fødder maa sætte os imod, og som Arbejdsgiverne sikkert ogsaa giver en god Dag.

Nej, denne Bestemmelse om Forhandlingen angaaende Overarbejdsbetalingen har jeg aldrig betragtet som andet end en Fjer i Hatten, som Bogtrykkerne maatte have med hjem, for at de ikke kunde bebrejdes fuldstændig at have svigtet dette Arbejdsgivernes Principspørgsmaal, og det var og er min Overbevisning, at det aldrig bliver til mere, thi Københavns Typografer har vist deres ubrydelige Vilje til at staa fast paa 8-Timers Dagen; det bedste Bevis paa denne Overbevisnings Rigtighed er dette, at den blotte Nærværelse af denne Forhandlings-Bestemmelse medførte en saa eklatant Forkastelse af Forligsforslaget, medens det samme Forslag, da det senere kom til Afstemning, ledsaget af en retledende Erklæring af Hr. Levison (hvilken man kan tillægge den Værdi, man selv synes om), blev vedtaget med en ganske vist ringe Majoritet, altsaa en ganske betydelig Strømkæntring.

— I Nr. 19 af »Typ.-Tid.« breder Hr. Hellberg sig en Del over, hvad en Forespørger »uimodsagt« har bragt til Torvs om Afdelingens Formand paa den nys afholdte Generalforsamling. Forespørgere kan undertiden »uimodsagt« komme med en artig Bunke Sladder, og Københavns Afdelings Generalforsamling danner ingen Undtagelse fra denne Regel, ser man.

Men forøvrigt, da vi er ved den sidste Generalforsamling: Den samme »Forespørger« (naturligvis Hr. Hellberg) talte som sædvanligt vidt og bredt om alt muligt; bl. a. foreslog han i ramme Alvor, at vi burde reformere De samv. Fagforbund derhen, at de øverste Ledere fik Ret til at slutte Overenskomst paa samtlige Arbejderes Vegne, saaledes at vi menige Medlemmer skulde frasige os den sidste og vigtigste Rest af Selvbestemmelsesretten, nemlig Retten til at forkaste en daarlig Overenskomst. Dette er jo lige netop Arbejdsgivernes Krav; hvor har de borgerlige Blade ikke stillet bekymrede Miner op, fordi De samv. Fagforbunds Ledere ikke havde Ret til at underskrive en Overenskomst med bindende Virkning for alle Fag, idet de henviste til, at Arbejdsgiverforeningen havde givet sin Hovedbestyrelse Hals- og Haandsret over alle Medlemmerne. Det er opløftende at se Arbejdere i deres magtesløse Anfald paa Hovedorganisationen slaa Følge med vore Modstandere for maaske ad den Vej at naa deres Hensigter. Men Hr. Hellberg og Meningsfæller kan tro nej, vi lever ikke i Rusland, og her i Danmark vil det ikke lykkes at faa hele Arbejderklassens Vé og Vel lagt i nogle enkelte Mænds Hænder; de danske Arbejdere har nok ofret meget af deres Selvstændighed for det heles Vel, men give slip paa Retten til at sige nej, naar vi bliver misbudt, det gør vi ikke.

— — —

Hr. Hellbergs Artikler beherskes helt igennem af hans Angreb paa de ledende Mænd, hvem det gælder for ham om at stille i et saa lidet flatterende Lys som muligt. Sligt er man jo saa vant til fra de Arbejderes Side, som regner sig for hans Meningsfæller; Taktiken er jo saa gammelkendt: Nedrakning af de Mænd, der staar som Ledere af de faglige Organisationer, samtidig med, at man søger at faa Foden indenfor i Bestyrelserne for der at fortsætte sit golde Nedbrydningsarbejde. Og saa ved enhver Lejlighed, i Tide og Utide, at mane til Kamp, Kamp, Kamp. Kamp for Kampens Skyld, ikke for Resultaternes, idet man som oftest, som ogsaa Hr. Hellberg, erklærer det rimeligt, at vi vil tabe den. Lad os faa Generalstrejke, lad os erklære hele Samfundet Krig paa Kniven, ganske vist kan vi næppe vinde den, thi Samfundet er nu saa godt modorganiseret, at vi ikke længere kan lamme dets Funktioner, men »vi har *en Chance* for at vinde«, som Hr. Hellberg udtalte, og for denne »Chance«, maaske en mod ni og halvfems, søger man saa at opvigle Arbejderklassen til at styrte sig ud i sin egen Fordærvelse. Og jeg tør ikke tro, at Eksemplet »Randers« har bragt Generalstrejke-Mændene til Fornuft. Opviglerne derfra dukker blot Hovedet og holder sig musestille en Tid, men kommer der saa paany en Lejlighed til at fiske i rørte Vande, saa er de der igen.

I Tiden mellem Hr. Hellbergs to første Artikler har han faaet Vished for, at han tog fejl, naar han troede, Københavns Typografer var tilgængelige for tvivlsomme Eksperimenter; Kollegernes Flertal kan nok paa en stor Generalforsamling give en dygtig, oppositionel Taler sin Tilslutning, thi Opposition skal der til, om ikke vi skal komme ind i Dødvande, Opposition skal være det Salt, som bringer vor gamle Organisation Friskhed og Livskraft, men vel at mærke en Opposition, som stiller sig paa Realiteternes Grundlag og derudfra vil arbejde for Arbejderklassens Fremgang, og ikke en Opposition, der i blind Fanatisme styrter sig imod alt og alle, blot for at rive ned og lægge øde uden Tanke for, hvem der skal bygge op igen.

Den danske Arbejderklasse lader sig heller ikke forføre af Sirenetonerne fra Moskva, dertil har den for megen Realitetssans. Den nu afsluttede Konflikt har vist, at i det store og hele følger den sunde Opportunismes Princip; den tager Fremskridtet, naar den kan faa det, og kommer der en Tid som nu, hvor den tilsyneladende maa bøje af paa Grund af den dybe Dal, Konjunktursvingningen har ført os ned i, saa tager den det Stød med i Erkendelse af, at efter Regn kommer Solskin, efter Nedgang kommer der en Opgangsperiode, hvor vi kan vinde det ind igen, vi nu maa give slip paa, thi vi har vore gode, prøvede Organisationer i Behold, vi har ikke ladet os lokke ud paa tvivlsomme Eventyr, som naar Hr. Erwig staar med besnærende Veltalenhed og søger at faa Generalforsamlingen til at indse det eneste rigtige i at etablere Generalstrejke, samtidig med, at man ser vore Kammerater i Randers føre en fortvivlet Kamp for at klare sig ud af det, de havde rodet sig ind i.

Og derfor, lad det være Kampens Lære: Slut jer sammen om vore gamle, prøvede Organisationer, byg dem om, hvor det gøres nødig, vær vaagen og lydhør for hver lødig Kritik, der rettes mod et System, der aldrig kan blive fuldkomment nok, men riv ikke blindt ned, saa vi flyder for Vind og Vove. Og med Glæde kan jeg konstatere, at lige saa enige som vi gik ud i Kampen og førte den til Ende, lige saa enige gik vi ind til Arbejdet igen, da Afstemningen viste os, hvad Flertallet ønskede. Og saadan skal det være.

København, 13. Maj 1922.

FORBUNDSSTYRELSENS REPRÆSENTANTER

I.

Min bedste Tak til Jul. Schrøder for det klare Svar paa min lille Kritik angaaende Forbundsstyrelsens Valg af Repræsentanter til Tarifkommissionen, kun skal jeg bemærke, at jeg har aldrig mistænkt Jul. Schrøder for at have foreslaaet eller stemt paa sig selv.

Under Tarifforhandlingerne kan der jo fremkomme Situationer, hvor det var ønskeligt, at den eller hin ikke havde været Medlem, og dette mit Synspunkt véd jeg, at mange Provinskolleger deler, men af Hensyn til de kommende Tarifforhandlinger vil jeg ikke nærmere motivere dette her i »Typ.-Tid.«

Jul. Samuelsens Syn paa min lille Kritik finder jeg vel i dette Nr. af »Typ.-Tid.«

Peder Pedersen.

II.

Hr. Peder Pedersen, Kolding, skriver i sidste Numer af vort Blad, at den undertegnede burde have nægtet at modtage Valg til Provinsens Tarifkommission.

Jeg skal hertil bemærke, at Motiverne til mit Valg som en af de tre, som det er Dansk Typograf-Forbunds øverste Ledelse beskaaret at vælge, formentlig vil kunne søges i det fuldkommen korrekte, at de to Mænd, hvoraf jeg er den ene, der Dag ud og Dag ind lever i alle Tarifens Kroge, kender alle Voldgiftsretsdomme, Afgørelser og Aftaler o. s. v. — at disse to Mænd bør være med dér, hvor Tarifens Bogstav skrives. Rent organisatorisk kan det ogsaa kun være rigtigt. Med vore to Tarifer kan man befrugte den ene med den anden. Under en Afviklingsperiode, som vi lever i, gælder det ogsaa Forsvaret og Taktik i langt højere Grad end ellers. Her maa Dansk Typograf-Forbunds *Ledelse* være med. Enten er vi denne Ledelse, eller ogsaa vil jeg hellere helt forsvinde. Vi har fornylig set, hvad det *koster*, naar Tilfældigheder faar Overtaget. Ud fra disse og lignende Betragtninger har jeg modtaget Valget. Uden at jeg eventuelt behøver at være enig med Provinsernes Forretningsfører i alt, noterer jeg da ogsaa med Glæde, at vi i Aarenes Løb har siddet Side om Side og arbejdet i den Kæde af Forhandlinger, der har været ført for Hovedstadens Kollegers Vedkommende. Thi Interesserne *bør* føje os sammen og ikke afsondre os.

Hr. P. Pedersen har i sit Indlæg ikke argumenteret eller overbevist mig om, at jeg — ligesaa lidt som vor Forbundsformand — bør nægte at modtage Valget.

Jul. Samuelsen.

III.

Først ved de i Dag modtagne Stemmesedler er jeg kommen til Kundskab om, at Køge Afdeling har indstillet undertegnede som Kandidat til Valg af Tarifkommission. Jeg takker Køge for den viste Tillid; men da jeg er Tilhænger af, at Brancherepræsentanterne udpeges af Brancheklubberne,

og da jeg yderligere — gennem den herværende Maskinsætterkreds' Repræsentant — har været medvirkende til, at Maskinsætter-Sammenslutningen har udpeget *H. P. Albert Jensen,* Aarhus, og *J. Chr. Petersen,* Esbjerg, som Maskinsætternes Kandidater, beder jeg Provinsens Maskinsættere samle deres Stemmer paa disse to Kolleger. — Jeg véd af Erfaring, at de er udmærkede Repræsentanter for den typografiske Stand i sin Helhed og for Maskinsætterne i Særdeleshed.

Kolding, 16. Maj 1922.

Vald. Petersen.

TARIFKOMMISSIONEN

I.

Som tidligere meddelt er Formanden for Vejle Lokalafdeling, *Just Rasmussen,* opstillet til Tarifkommissionen.

Just Rasmussen er Haandsætter, men har givet Tilsagn om i videste Betydning at virke for Typografernes Kaar. Han vil sætte sin Personlighed og Evne ind paa at standse den Lønnedgang, der hænger saa truende over os.

Ved en Sammenkomst forleden i Fredericia, hvor Formændene fra Esbjerg, Kolding, Fredericia, Horsens og Vejle var til Stede, lovede de at agitere i de respektive Afdelinger for Just Rasmussens Valg.

Stem paa

Just Rasmussen.

Vejle Lokalafdeling.

II.

Svendborg Lokalafdeling har paa en den 8. Maj afholdt Generalforsamling enstemmig vedtaget at opstille Haandsætter

Lauritz Larsen, Odense,

ved Valget af Tarifkommission.

DANSK PAASKE

—

»Paaske« o: *Forbigang.«*

Siden »Paaskeforliget« af 1920 — højlovlig Ihukommelse! — synes det, som om *»Forlig«* og *»Paaske«* er uløseligt sammenknyttede; i det mindste i de *»administrative«* Bevidstheder her i Landet.

Og dertil er jo intet at sige; thi *Optakten* til »Paaskeforligene« *var* pragtfuld og særdeles velegnet til at sætte sig fast, selv paa mindre fremtrædende Steder end de her nævnte. *Men* — Grundlaget for en »Generalstrejke« var saa, til Gengæld, lovlig tyndt; ja, der er dem, der mener, at det — altsaa Grundlaget — i væsenlig Grad var mere *tyndt* end egenlig *lovligt.* . . . Sagtens derfor blev der heller ingen »Generalstrejke« af det følgende Aar, da Grundlaget just var saa meget *bedre.* Og i Aar blev det til det rene ingenting —!

Derimod fik vi ikke blot — som ventelig — et *tredje,* men tillige et forsmædeligere »Paaskeforlig« end noget andet, vi hidtil har været udsatte for i den Branche.

Om noget *virkeligt* Forlig er der givetvis ikke Tale, saa lidt som om et *»hæderligt«!* Alt andet!

Og *den eneste Mand* ved Forhandlingerne, der havde Mod og (maaske) Æresfølelse nok til at se Sandheden i Øjnene, fik *hele* Kliken imod sig, under livligt Akkompagnement fra Dagspressen. Ja, man *stenede* formelig denne Mand, der — *alene* — havde Mod og Mands Hjerte til at være baade *fornuftig* og *brav;* thi han *var* jo en irriterende Oplevelse, ikke mindst paa *slige* Steder.

Og alligevel kom han og lagde sig ganske roligt paa tværs af alle Forligsmagerne! —

Ikke underligt, om de Herrer maaske kom en Smle »i Hopla« . . . .

Og dog kan det saamænd gerne være, at de samme Herrer *nu* er ved at faa Øjnene op for, at *Lyngsies* Syn paa Mennesker og Forhold var nok saa sundt og praktisk, som deres eget . . .?

— — —

Imidlertid — »Forliget« fik vi jo, selv om det er mere tyndslidt end noget af de foregaaende. Ja, der er ligefrem *Huller* i det. Og hvad Lyngsie paa et tidligere Tidspunkt har udtalt om dette Aars »Forlig«, det gælder i endnu højere Grad om det foreliggende »Resultat«, nemlig at det er *»en Stabilisering af Konflikten«.*

Ja, man er næsten fristet til den Formodning, at der i Virkeligheden slet ikke foreligger noget *nyt* »Forlig«, men at det baade i Aar og i Fjor kun har drejet sig om det oprindelige do. af 1920, som för tillfället har været fremme til Udluftning, og som (ved Brugen) nu »resulterer« i de omtalte Huller.

»Forliget« er et sørgeligt Bevis for, at »D. s. F.« er en saare blodfattig Tingest, som kun af *Navn* repræsenterer de danske Arbejdere, men som i *Virkeligheden* slet ikke har Føling med dem!

Mod til at tage Konsekvenserne af en virkelig Kamp har ingen af Parterne haft *(Lyngsie* stadigvæk hæderligt undtaget!); den Uforfærdethed, som Bevidstheden om *den gode Sag* giver, den ejede de ikke.

De havde bare den *Frækhed,* der skal til for paa et saadant Tidspunkt at sløse mindst 100 Millioner Kroner bort, *sløse dem bort* — til ingen Verdens Nytte!!

— Havde *de* Penge endda gaaet i Statskassen!

»De store Resultaters Mænd« kaldte et Blad af Dagspressen disse Herrer; *»de store Dumhheders Mænd«* vilde være et adskilligt mere *rammende* Udtryk. . . .

Og — som sagt — *den eneste Mand, der virkelig duer, han skal pibes ud!*

— — —

Men der turde være grundet Haab om, at det tre Gange gentagne »Forlig« ikke orker at staa endnu en »Paaske« igennem. Hullerne bliver tilsidst saamange, at det bliver til Hul altsammen. Og *da* bør danske Arbejdere mindes, at *Lyngsie* mere end mangen anden har været med til skyde Huller i det! *Viggo Nielsen.*

FRA FYNS STIFTSBOGTRYKKERIS VIRKSOMHED

—

Den 3. Januar i Aar var en sjælden Mindedag for »Fyns Stiftstidende«, idet at det denne Dag var 150 Aar siden, at dens første — i Formatet meget beskedne Forløber — begyndte at udkomme i Odense. I Slutningen af 1771 erhvervede nemlig *Christian Gormsen Biering* Privilegium paa Udgivelsen af »Odense Adresse-Contors Efterretninger«, og siden er Bladet fortsat. Formatet var fra først af 8° og 4 Sider. Men allerede den 8. Februar 1771 havde Biering erhvervet Privilegium paa Oprettelsen af et Bogtrykkeri (det andet af 2 samtidige Bogtrykkerier) i Odense.

Det er ikke Meningen her at skrive hverken »Fyns Stiftstidende«s eller Fyns Stiftsbogtrykkeris Historie. De, som ønsker Bladets og Bogtrykkeriets Historie, henvises i Stedet til dels mit Værk »Fra Johan Snell til vore Dage« (Odense 1908, Milo'ske Forlag) og dels til de efternævnte Festskrifter. Det, som her nærmere skal omtales, er nogle Festskrifter, som i de senere Aar er udgaaede fra dette ansete Bogtrykkeri.

Igennem alle disse mange Aar er selvfølgelig udgaaet en stor Del godt udført Bogtryk fra Fyns Stiftsbogtrykkeri. Men blot tilnærmelsesvis at omtale alt dette — selv det bedste i Almindelighed — vilde tage for megen Plads her. Jeg vil derfor nøjes med, at med et Par Ord omtale en særlig Kategori af Bogtryk, men rigtignok en, som der i vore Dage nedlægges meget Arbejde paa, nemlig *Festskrifter.* Herved har jeg da den Fordel samtidig at omtale nogle Skrifter, der tilhører Fagets Historie, men hvis Eksistens næppe er kendt af Fagets Udøveres store Flertal.

Først skal da nævnes *J. Lauritsens: Tilbageblik paa Fyens Stiftstidendes første Aarhundrede (1772—1872),* der udkom i Anledning af 100-Aars Jubilæet i 2-spaltet 4°, 30 Sider. Papiret var daarligt (nærmest Avispapir), men Indholdet giver en historisk Skildring af Bladets Tilværelse i den da forløbne Tid. Der var selvfølgelig stor Fest i Dagens Anledning, og Sangene fra denne var samlede i et særligt Hæfte.

Firmaets næste store Jubilæumsfest faldt altsaa i Aar paa Bladets 150-aarige Udkomstdag, nemlig den 3. Januar. I Dagens Anledning udkom »Stiftstidende« med et meget flot og stort Ekstranumer (32 Sider Folio, rigt illustreret, godt Papir og interessant Indhold). Ved samme Lejlighed udsendtes et Festskrift af *H. St. Holbeck: Fyens Stiftstidende gennem halvandet Aarhundrede. Et historisk Tilbageblik.* (32 Sider, 4°). Indholdet er godt og interessant, men Papiret giver ikke det rette festlige Indtryk, — det er noget for tyndt, men forøvrigt godt. Værket er illustreret og Omslaget trykt i brunt. Traditionen tro var der ogsaa til denne vellykkede Fest trykt et nydeligt Hæfte med Sange, der udmærker sig for smuk Tekst (maaske særlig den af vor Kollega, Pseudonymet *ch,* skrevne Sang til »Odenses Pris«). 32 Sider, 8°.

Denne Artikel — tilsyneladende noget *post festum* — var egentlig tænkt skrevet til 3. Januar, — men underhaanden fik jeg Meddelelse om, at der var mere (og bedre) i Vente. Siden den Tid er der da ogsaa kommet et andet Festskrift, der fuldtud viser, at Bogtrykkeriet fremdeles hævder sit gamle Ry for godt Arbejde. Det er et Mindeskrift, skrevet af Bogtrykkeriets Faktor *Carl G. Fich: Fyens Stiftsbogtrykkeri gennem 150 Aar.* Indholdet er godt, velskrevet og interessant. Faktor Fich har, som nævnt, skrevet Værket, med Undtagelse af et lille, stemningsfuldt Afsnit »Gamle Minder, Klokkeklang —«, der er skrevet af vor Kollega *Lauritz Schou,* som tidligere har været mangeaarig Arbejder paa Trykkeriet. I dette Skrift skildres, foruden Fortiden, den nye Tid med dens vældige Udvikling med Sættemaskiner og Rotationspresse. 78 Sider, 4°, trykt paa dejligt Papir og med et smukt Omslag (lysegraat, trykt i blaat og Guld), samt et smukt Forsatspapir. Der er virkelig Feststemning over dette smukke Arbejde!

— — —

Blandt andre Fest- og Mindeskrifter, som er trykte i Fyens Stiftsbogtrykkeri, maa her nævnes nogle, idet jeg dog gør opmærksom paa, at Listen selvfølgelig ikke er komplet. Men de har alle faglig Interesse ved den omsorgsfulde Udstyrelse af Bogtrykarbejdet, som er nedlagt i dem:

De borgerlige Korps i Odense i det nittende Aarhundrede. Erindringsskrift i Anledning af Odense Brandkorps' 25-aarige Jubilæum, af Løjtnant *F. M. Andersen* m. fl., 1898, 138 Sider, stor 8°, rigt illustreret, godt Papir. Omslaget i 2 Farver.

Lahns Stiftelse gennem Hundrede Aar, 1804—1904. Af *S. Hempel.* 1904, 112 Sider, stor 8°, rigt illustreret, godt Papir, Omslag i 2 Farver, samt Stifterens Portræt i Farvetryk.

Odense Bys Bog om H. C. Andersen. Udgivet af *Sophie Breum.* 92 Sider, stort 8°, 1905. Titeltegning af *Valdemar Nielsen.* Smukt, blaat Omslag, trykt i Guld og Sort, med Tegning af *Anna E. Munch.* Godt, hvidt Papir. (Udkommet paa *Hempelske Boghandels Forlag,* Odense).

Fyns Telefonvæsen gennem 25 Aar, 1884—1909. Udgivet af Fyns kommunale Telefonselskab, 1910. 52 Sider, 4°. Teksten trykt i sort og helt igennem omgivet af dobbelt Stregeramme, trykt i

grønt. Udmærket Papir. Omslag trykt i Guld og med Prægetryk. Rigt illustreret.

Odense tekniske Skole gennem 75 Aar, 1844—1894—1919. 1. Del af Overlærer *M. Rasmussen* og 2. Del af cand. polyt. *O. Windinge.* 108 Sider, stort 8°. Rigt illustreret, godt Papir (1919).

Odense Vin Kompagni, 1895—1920. Af Overlærer *Karl Schmidt.* 56 Sider, 4°. Udmærket Papir. Hele Værket trykt i 2 Farver og rigt illustreret. Omslag brunt Papir med Titelen i Sølv- og Prægetryk. Smukt Forsatspapir.

Fyens Disconto Kasse 1846—1921. Et Mindeskrift af *Jul. Schovelin.* 122 Sider (foruden Bilag), 4°. Et dejligt Bogtrykarbejde, udført paa godt Papir. Rigt illustreret og med Vignetter af *Johs. Nielsen.* Omslaget graat med Guld- og Prægetryk. Til den udmærkede Udstyrelse kommer en Tekst saa feststemningsagtigt skrevet, at man læser Værket som en interessant Fortælling, grebet ud af Livet.

— — — Der er Feststemning over disse Arbejder baade hvad Udstyrelse og Indhold angaar. Udstyrelsen veksler med Tiden, — men Forskellen fra det første til det sidst nævnte er iøjnefaldende, og den viser et mægtigt Spring i Udviklingen.

Margrethebo, Svendborg, i Marts 1922.

L. Chr. Nielsen.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

SOMMERKURSUS

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig inden Udgangen af Juni Maaned, afholdes der Sommerkursus fra Mandag den 17. Juli til Lørdag den 26. August. Betalingen er 40 Kr. (for Udlændinge 80 Kr.). Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5; og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m.; for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk, samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning (med Fagtegning), Presseforgyldning, Snitforgyldning og Marmorering.

Anmeldelse om Deltagelse sendes til Fagskolen for Boghaandværk, Teknologisk Institut, Hagemannsgade 2, B.

Statsunderstøttelse søges henholdvis gennem Dansk Provinsbogtrykkerforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne; medens Ansøgning om Friplads tilstilles Skolen.

FRA ISLAND

Den 4. April kunde Det islandske Bogtrykkerforbund fejre sin 25-Aarsdag. Da det i Aaret 1897 blev stiftet, udgjorde Medlemstallet i det hele 9 Personer. Efter en ugelang Strejke i Aaret 1919—20 lykkedes det Svendene den 18. Januar 1920 at afslutte en Løn- og Arbejdskontrakt med Principalforeningen, som da havde 10 Medlemmer (2 Trykkerier stod den Gang stille), som i det væsentlige er lig vore Tarifer og opviser en for Svendene ikke ugunstig Lærlingeskala, i hvilken ogsaa Lærlingenes Kostpenge er fastsat. Bogarbejderne har Fordring paa 1 Uges Ferie med fuld Løn og i Sygdomstilfælde for 12 Dage i Aaret, hvis Sygdommen varer mindst 6 Dage. Den daglige Arbejdstid fastsattes til 9 Timer, som den var siden 1. Januar 1911. men blev ifølge en særlig Overenskomst fra 1. Januar 1921 8 Timer. I Spidsen for Forbundet, som for Tiden tæller over 90 Medlemmer, staar den meget dygtige Kollega *Hallbjørn Halldorsson,* som allerede flere Gange har haft Formandspladsen. Nylig var han ogsaa Redaktør af den socialistiske Dagblad »Alpydubladid« (Folkebladet), mens den egentlige Redaktør sad i Arrest. Han er anden Søn af en Bonde ved Navn Halldor og er født 3. Juli 1889 paa den lille Bondegaard Vilborgarkot i Kommunen Mossellsveit i Nærheden af Hovedstaden. Han kom i Høsten 1903 til Reykjavik for at lære Gutenbergs ædle Kunst i Trykkeriet »Félagsprentsmidjan«. Der stod han til 1. Marts 1905, hvorefter han afsluttede sin Læretid paa Trykkeriet »Gutenberg«, som er Landets største Trykkeri og samtidig et Aktieselskab af dets Arbejdere. I Aarene 1913—15 besøgte han Forelæsningerne over gammel- og nyislandske Sprog og Literatur hos Professor, Dr. phil. Bjørn Magnusson Olsen ved Universitetet i Reykjavik og lærte ogsaa fuldstændig det tyske Sprog hos Dr. Alexander Johannesson, den tyske Konsul for Island. I Aaret 1914 besøgte han ogsaa den internationale grafiske Udstilling i Leipzig. Det desværre kun sparsomt og uregelmæssigt udkommende Forbundsorgan fører Titlen »Prentarinn« (Bogtrykkeren).

(»Typ. Meddelelser«.)

EN KLUBAFTEN

Bog- og Akcidenssætterklubben har besluttet i Forbindelse med Sætternes øvrige Brancheklubber at oprette en ugentlig fælles Klubaften. Formaalet skulde være at samle Kollegerne, saaledes at vi lærte hinanden nærmere at kende og derved styrkede Kammeratskabet uden Hensyn til, hvilken Branche man tilhører. Paa disse Møder vil der blive Anledning til Diskussion, hvor vort Fags mange organisatoriske Interesserede kan drøfte de Spørgsmaal, der daglig opstaar indenfor vor Organisation, ligesom man vil dyrke selskabelig Adspredelse ved al Slags Spil og lignende.

Møderne vil foreløbig blive afholdt i Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade, hvor vi har faaet gode Lokaler, i hvilke de Fagskrifter, vi kan fremskaffe, vil være til Disposition. Den første Klubaften bliver *Mandag den 22. Maj* Kl. 7½; de fremtidige Møder vil blive afholdt *hver Tirsdag.*

Paa Klubbens Vegne

Carl Fr. Hansen.

FORLÆNGET UNDERSTØTTELSE

I Norge har man ogsaa ydet Ekstrakontingent til udvidet og lorlænget Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Nu rejser der sig Røster mod denne; saaledes skriver en Indsender fra Trondhjem i »Typ. Medd.«, »at det overstiger vore økonomiske Kræfter. Og hvorfor skal *vi alene* overtage Omsorgen for de arbejdsløse. Det er jo ikke os, der er Skyld i Arbejdsløsheden. Som Forholdene er, understøtter vi jo mange, *som maaske aldrig kommer til Faget mere.* . . . Betal Understøttelse efter Lovene og lad Medlemmerne ved fortsat Arbejdsløshed henvende sig til de offenlige Institutioner, som er oprettet i dette Øjemed. Det er maaske haarde Ord, men skal vi bevare vor Forening som Kamporganisation, kan man umulig fortsætte i det Spor, vor Administration er slaaet ind paa. Derfor stemmer jeg imod Forslaget om yderligere Ekstrakontingent . . .«

— Man begynder altsaa at reagere i Norge — ligesom her i Landet. *G.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

3. April 1922.

— Jugoslaviens Typografer indbyder til Kongres den 7. Maj. — Til Efterretning.

— Fra Aabenraa spørges, hvorledes Forbundet vil stille sig overfor 3 fra det tyske Forbund overgaaede Invalidekolleger. — Nærmere Oplysninger indhentes.

— Odense Afdeling henstiller til Forbundet at søge Overenskomsten med Lægerne fornyet. — Sagen udsættes.

— Et Par Andragender om hvilende Ret bevilges.

— En Kollega maa af særlige Grunde forlade sit Arbejde under Hustruens Sygdom. Han anmoder om Arbejdsløshedsunderstøttelse eller Kontingentfrihed. — Kontingentfrihed gives.

— Klage over samlede Opsigelser hos et Firma i Aalborg behandledes.

— Et Provinsmedlem ansøger om Forlængelse af Sygehjælpen. — Henvises til § 63.

— Der forelaa Meddelelse fra Odense om Mulighed for Ophævelse af Blokaden ved »Kerteminde Avis«. — Nærmere Underretning afventes.

— Formanden gav forskellige Meddelelser vedrørende Generalstrejken i Randers.

— Forskellige Klager vedrørende Antagelseslønninger i Esbjerg behandledes. — Der begæres Mægling i Sagen.

— Aarhus Afdeling klager over Afskedigelse uden Opsigelse af en Maskinsætter. — Klage sendes til Provinsbogtrykkerforeningen.

— Københavns Afdeling meddeler, at Tarifforslaget er vedtaget med 1364 mod 1309 St. — Til Efterretning.

— Sidste Lockoutbidrag er indbetalt Fredag den 31. Marts. Der udbetales Lockoutunderstøttelse sidste Dag for Lørdag den 1. April. De 2 Kr. pr. Dag i Hjælpekasseunderstøttelse træder paany i Kraft for Københavns Vedkommende Fredag den 7. April.

— Det meddeles, at Principalerne har opsagt Provinstarifen til Udløb 1. Juli. — Sagen sættes paa Dagsordenen paa førstk. Forbundsstyrelsesmøde.

— Nogle Sygekassesager fra København behandledes, og Beslutning toges.

— Hovedkassereren havde fremsendt det reviderede Regnskab for Aaret 1921 samt Regnskaberne for samme Aar til Sygekasseinspektoratet for den københavnske Sygekasse samt den københavnske og Provinsernes Begravelseskasse.

Beholdningen den 31. Dec. 1921 var		1.091.903,78
I den forløbne Del af 1922 overstiger Udgiften Indtægten med		223.874,41
hvorefter Beholdningen i Kassebogen den 3. April 1922 bliver		868.029,37
Hertil kommer Beholdningen i Ejendommen		7.116,32
samt Beholdningen i Juleuddelingen		6.465,03
Bidrag til Russerne		801,00
Lockoutbidrag		72.240,26
Pr. 3. April 1922 Kr.		954.651,98

hvilket Beløb fandtes til Stede saaledes:

I Sparekasserne:		
Arbejdsløshedskassen	60.769,43	
Fond til fortsat Hjælp	40.692,71	
De øvrige Kasser	355.523,36	
		456.985,50
I Prioriteter		162.500,00
I Obligationer		315.432,00
I Aktier og Depositum (D. F. D. S.)		17.000,00
Kontant		2.734,48
Kr.		954.651,98

Udenfor Beholdningerne forefindes:

Gældsbevis fra Finska Typograf-Förbundet til de tre skandinaviske Typograf-Organisationer:

Status pr. 31. Dec. 1921 udviser i		
Aktiva	Kr.	1.267.597,91
Passiva	»	10.631,84
hvorefter Formuen udgør	Kr.	1.256.966,07

3. Maj 1922.

— Formanden gav Beretning fra Mæglingsmøder i Esbjerg og Odense. I Esbjerg havde Mæglingen været resultatløs. I Odense var ved Forhandling med Provinsbogtrykkerforeningens Formand ordnet Lærlingesagen hos Davidsen Ekstrand i Viborg, angaaende en Afskedigelse i Aarhus var der stillet Forslag til Parterne, endvidere var Blokaden af »Kerteminde Avis« hævet, efter at Forholdene var ordnet. — Til Efterretning.

— Formanden gav Beretning fra et Møde samt Forhandling med Fællesorganisationen i Holstebro.

— Mellemværendet mellem Forbundet og De samv. Fagforbund var nu opgjort og udviste en Indtægt paa 62.265 Kr. og Udgift paa 55.960,50, hvilket giver en Difference i Forbundets Favør paa 6304 Kr. 50 Øre. Beløbet var udbetalt. — Til Efterretning.

— Det norske Forbund fremsender ny Tarif for Avistrykkerierne. For Værktrykkerierne er Forhandlingerne endnu ikke tilendebragt. — Til Efterretning.

— Norge indbyder til Skandinavisk Konference den 15. Maj. — Indbydelsen modtages.

— Bladudgiverne i Provinserne anmoder om Dispensation for »Apenrader Tageblatt« til at maatte nedsætte Læretiden til 4 Aar. — Kan ikke tiltrædes.

— Fra Aabenraa meddeles, at der kun findes de paa forrige Møde nævnte 3 Invalide-Kolleger, hvorfor Andragendet til disse fornyes. — Der bevilges et Beløb.

— En Afdeling protesterer imod Optagelsen af et nyt Medlem, som kun han staaet 4 Aar i Lære. — Optagelsen annulleres.

— En Klage over et Medlems Privatvirksomhed behandledes.

— Det internationale Sekretariat meddeler, at det tscheckoslovakiske Typografforbund har paabegyndt sine Funktioner, samt at man i Grækenland er i Færd med Dannelsen af et Enhedsforbund.

— En Ansættelse ved den københavnske Sygekasse som Speciallæge behandledes.

— Danmarks socialdemokratiske Ungdom fremsender en Resolution fra deres Kongres vedrørende Lærlingeforhold. — Til Efterretning.

— Forskellige Andragender om hvilende Ret bevilgedes.

— En Understøttelsessag behandledes.

— Hos et Firma, hvor Personalet hidtil efter Overenskomst havde haft Paaskelørdag fri, var denne pludselig inddraget. — Der klages til Provinsbogtrykkerforeningen.

— Til Bestyrelse for Victor Petersens Mindelegat valgtes: Victor Petersen, Karl Sørensen og Jul. Samuelsen.

— Huslejen i den nye Lejlighed i Vestergade 5 ansattes for Forbundet til 1500 Kr. og for Afdelingen til 2500 Kr. aarlig.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SÆTTERNES UNDERAFDELING I KØBENHAVN

afholdt ordinær Generalforsamling den 21. April 1922. — Dirigent: *Emil Frederiksen.* Sekretær: *Carl Fr. Hansen.*

1. *Formanden* havde ventet at kunne bringe nogle fyldigere Oplysninger med Hensyn til Regnskabet, men det var paa Grund af Forholdene ikke lykkedes at fremskaffe et færdigt Regnskab. Vi maatte derfor komme tilbage dertil paa et senere Møde. — Til Efterretning.

2. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. *Th. Holmen, P. Berendt, O. Rundberg, Emil Frederiksen* og *Carl Fr. Hansen* genopstilledes. Endvidere foresloges: *E. Nilsson, N. Th. Svendsen, Aage G. Jensen, Sigvald Hellberg* og *Sofus J. Nielsen.* — De gaar alle til skriftlig Afstemning.

3. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. *Karl Sørensen, Th. Holmen, Emil Frederiksen* og *Harald Jensen* genopstilledes. Endvidere foresloges *E. Nilsson* og *Magnus Søndergaard.* — De gaar til skriftlig Afstemning.

4. Beretning fra de kooperative Foretagender. *Gundorph Sørensen* aflagde Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«, der havde givet et stort Overskud. Man vilde snart paabegynde Brygning af Hvidtøl og derved afhjælpe et stort Savn i Befolkningen. Kunde endvidere oplyse, at »Stjernen« aldrig havde faaet trykt sine Etiketter i Udlandet. — Til Efterrenting.

5. Som Repræsentant til Arbejdernes Landsbank valgtes efter nogen Diskussion *Aage G. Jensen.*

6. Som Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen« valgtes *Gundorph Sørensen* og *Sofus J. Nielsen.*

7. Som Repræsentanter til Brændselsforretningen valgtes *P. Berendt, J. C. Christiansen, Chr. Jacobsen* og *Sigv. Hellberg.*

8. Som Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring genvalgtes *N. P. Andersen, V. Berschke, Anton Jensen, Martin Jensen, Jul. Rasmussen, Acton Møller* og *E. Nilsson.*

9. Til Stemmetællere genvalgtes *Søren Christensen, Nic. Møller, Gundorph Sørensen, Søby, Ulr. Hansen, Wendelboe, Dahms, Axel Petersen, Ole Rasmussen* og *Chr. Johannesen.*

10. Til Fagskolen bevilgedes 100 Kr.

Generalforsamlingen hævet.

TRYKKERNES UNDERAFDELING I KØBENHAVN

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 23. April i Romersgade 22, umiddelbart efter Hovedafdelingens Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *Carl Schmidt,* til Sekretær *Lundin.*

Pkt. 1. *Beretning.* Formanden, *P. Aug. Petersen,* indledede med nogle smukke og anerkendende Ord om vore i Aarets Løb afdøde Kolleger, blandt hvilke var Foreningens tidligere Formænd Dalquist og Lauritz Jensen. Vilde ikke aflægge nogen større Beretning, da alle vigtige Ting var behandlet paa de store Generalforsamlinger. Omtalte ganske kort Tarifforhandlingerne. Resultatet var ikke straalende, men vi maatte lade Fortiden hvile og tænke paa Fremtiden. *Carl Schmidt* beklagede, at Formanden ikke havde omtalt Tarifforhandlingerne mere udførligt, særlig med Hensyn til, hvad der var sket siden den sidst afholdte Generalforsamling. *Røder* beklagede, at en af ham stillet Resolution ikke var optaget i »Typ.-Tid.« *Nygaard* meddelte, at han havde ikke medtaget den i Referatet, fordi han fandt det ukorrekt at angribe en Mand, i dete Tilfælde Samuelsen, naar vedkommende ikke var til Stede. *Axel Jensen* mente, denne Tarifforhandling havde vist, at vi maatte have større Suverænitet. Vi maatte have Forbundslovene ændrede saaledes, at vi fik større Repræsentation. *P. Aug. Petersen* hævdede, der var gjort alt for at varetage Trykkernes Interesser, men et var at ønske, et andet at gennemføre disse Ønsker. Vilde rette en Bebrejdelse til de københavnske Kolleger for deres Optræden overfor Tverskou. *Nygaard:* Efter de faldne Udtalelser maatte der gøres noget gennemgribende for Trykkerne. *Tverskou* omtalte Tarifforhandlingernes Forløb og den Stilling, han havde indtaget under disse. — Endnu havde *Viggo Petersen, Hans Olsen, Alb. Sørensen, Lundin, Carl Schmidt* og *Formanden* Ordet, hvorefter Beretningen godkendtes.

Paa Grund af den fremrykkede Tid blev de øvrige Punkter, med Undtagelse af nogle, udsat til en senere Generalforsamling.

Pkt. 5. *Bevillinger.* De sædvanlige 60 Kr. til Aug. Hansens Enke bevilgedes.

Pkt. 6. *Opstilling til Styrelsen.* Da Tverskou ikke ønskede Genvalg, opstilledes: *Nygaard, Carl Schmidt, Lundin* og *Hugo Knudsen.*

Derefter hævedes Generalforsamlingen.

KVINDEAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ordinær Generalforsamling den 23. April 1922. Dirigent: *Elna Bendixen,* Sekretær: *Augusta Holmbech.*

1. Beretning. *A. Gram-Petersen,* der under H. Crones Bortrejse fungerede som Formand, gjorde nogle faa Bemærkninger angaaende Forholdene indenfor Afdelingen. Henstillede iøvrigt, hvis Forsamlingen maatte ønske en mere udførlig Beretning, da at vente til senere, hvor Crone kunde være til Stede.

2. Regnskabet. Paa Grund af Laur. Jensens Sygdom og Død forelaa Regnskabet ikke færdigt og offentliggjort, hvorfor dette Punkt maatte udgaa af Dagsordenen.

3. Opstilling, eventuelt Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. *A Gram-Petersen* genvalgtes. Elna Bendixen ønskede ikke Genvalg. I hendes Sted valgtes *Elna Nielsen.*

4. Valg af 2 Repræsentanter til Arbejdernes Brændselsforretning og Landsbanken. *H. Crone* og *A. Gram-Petersen* genvalgtes.

RØNNE LOKALAFDELING

holdt ordinær Generalforsamling Mandag den 10. April i »Industrien«s Lokaler. *Formanden* (H. Kürstein) bød Velkommen. Sekretæren oplæste Protokollen og samtlige Regnskaber. Hovedregnskabet udviste følgende større Poster: Indtægt: Ord. Kontingent 2430 Kr., Ekstra 251 Kr., Lockoutbidrag 1675 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 805 Kr. Udgifter: Underst. p. St. 1239 Kr., Hjælpekassen 1008 Kr., Reservefonden 242 Kr., Sygeunderstøttelse 431 Kr. — *Blomberg* gav derefter forskellige Meddelelser fra det sidste Forbundsstyrelsesmøde den 8. April, hvilke *Formanden* supplerede med nogle Oplysninger angaaende den fremtidige Arbejdsløshedsunderstøttelse. — *Andr. H. Jensen* og *Sigfr. Parksø* genvalges til Bestyrelsen, og *C. Rasch* valgtes til Revisorsuppleant.

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 12. April 1922 i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Der var mødt 21 Medlemmer. Dirigenthvervet overlodes *Formanden.* Sekretærens Forhandlingsprotokol og Formandens Beretning godkendtes. *Kassereren* oplæste og fremlagde de forskellige Regnskaber. Forbundsregnskabet havde en Indtægt paa 8806 Kr. 47 Øre og en Udgift paa 8717 Kr. 75 Øre, deraf indsendt til Hovedkassen 4242 Kr. 50 Øre; Beholdning 88 Kr. 72 Øre. Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt paa 305 Kr. 30 Øre og en Udgift paa 329 Kr. 65 Øre. Beholdning 179 Kr. 12 Øre. — Det vedtoges at yde de lockoutede 50 Kr. af Lokalkassens Midler.

Ærenlund-Madsen.

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt Mandag den 24. April ordinær Generalforsamling paa »Skipperhus«. Dirigent: *Emil Nielsen.* — 1. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes enstemmigt. — 2. Beretning. Formanden, *C. Christoffersen,* indledede med at omtale Th. Lassens 50-Aars Jubilæum den 11. April og meddelte, at han paa Afdelingens Vegne havde overrakt Jubilaren et Sølvskrivetøj. Omtalte derpaa den nu sluttede Lockout i København. Beretningen godkendtes enstemmigt. Derpaa bragte *Th. Lassen* Afdelingens Medlemmer en Tak for den viste Opmærksomhed paa hans Jubilæumsdag. — 3. Regnskaberne. Afdelings-Regnskabet balancerede med Kr. 8819,75, og Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 365,92. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt, hvilket ogsaa var Tilfældet med Hjælpekassens Regnskab. — 4. Eventuelt. *Formanden* meddelte, at Afdelingen kunde vælge et Medlem mere til Fællesorganisationens Repræsentantskab. *Robert Larsen* valgtes. *Juliussen* spurgte, om Afdelingens Medlemmer som Tilhørere kunde overvære Trykkernes Delegeretmøde, som afholdes her i Byen i indeværende Maaned. *Fischer:* Formanden er indbudt, og dermed vil man nøjes. *Juliussen* beklagede, at Afdelingens Medlemmer ikke kunde overvære Mødet.

Formanden aflagde Beretning fra Kontrahentmødet samt mindede om den forestaaende Tarifrevision. Anmodede Medlemmerne om at indsende enventuelle Ændringsforslag. *Chr.—N.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt en vel besøgt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 28. April. Som Dirigent valgtes *Søren Petersen* og som Sekretær *P. Christiansen.* Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Kassereren, *Chr. Rostgaard,* oplæste de reviderede Regnskaber for Januar Kvartal. Forbundsregnskabets Balancesum var Kr. 32.816,80 og Lokalkassens Kr. 4572,64. Ligeledes oplæste Kassereren Hovedsummen af hvert enkelt Trykkeris Lockout-Bidrag. Det fra Aarhus indsendte Beløb var ialt Kr. 14.523,65. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Der opfordredes til meget talrig Deltagelse i 1. Maj-Festen i »Vennelyst«.

Spørgsmaalet om Afholdelse af en Sommerudflugt diskuteredes. Det vedtoges at arrangere en Udflugt og paa Forslag af *A. Erlandsen* at en saadan bliver en Halvdagstur for at faa det størst mulige Antal Deltagere. Iøvrigt overdroges det til Styrelsen at fremkomme med nærmere udarbejdet Program.

Derefter foretoges forskellige Valg. Som Bannerbærer genvalgtes *Holger Hansen* og som Fanejunker genvalgtes *Carl Bigum* og nyvalgtes *Peter Nielsen*. Som Repræsentant til Arb. Brugsforen. genvalgtes *Aage Andersen*. Til Arb. Produktionsforen. genvalgtes *Chr. Lehmann* og nyvalgtes *Aksel Andersen*. Til »Demokraten«s Kontrahentforsamling genvalgtes *Marthin Pedersen* og *Søren Petersen*.

— — —

Hjælpekassen afholdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbog og Regnskab godkendtes. Regnskabets Balancesum var Kr. 7500,40.

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling den 28. April. Formanden, *Magn. Christensen*, bød velkommen og aflagde en kortfattet Beretning over Virksomheden. Kassereren, *Joh. Gerdt*, oplæste de reviderede Regnskaber. I Lockout-Bidrag var indkommet 5285 Kr. Lokalkassens Beholdning var paa 751 Kr. I Sygeunderstøttelse var i Kvartalets Løb udbetalt 3200 Kr. I Afdelingen var 21 arbejdsledige. Beretning og Regnskab godkendtes. — »De Unges Idræt« bevilgedes 10 Kr. Skrivelse fra »De samvirkende« om Majdemonstration henlagdes. Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at indkalde til nordjysk Fagmøde, naar Tarifforslag forelaa. — Generalforsamlingen var ikke godt besøgt. *C. C.*

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholdt Fredag den 28. April sin ordinære halvaarlige Generalforsamling under Ledelse af *Jul. Andersen*. *Formanden* aflagde Beretning og meddelte bl. a., at Sangerne havde vist udmærket Interesse, idet det gennemsnitlige Mødeantal nu var ca. 30. De forskellige Sammenkomster i Aarets Løb: Gaasegilde, Nytaarsfesten o. s. v. havde alle mødt god Tilslutning. Vor Aarsfest, som paa Grund af Epidemi og Politiforbud maatte aflyses i Januar, fandt endelig Sted i April. Trods de daarlige Tider var Tilslutningen ret god, men Formanden anmodede Sangerne om at arbejde for endnu bedre Besøg ved vore Koncerter. Sangforeningen havde endvidere medvirket ved Underholdning for arbejdsløse. Der var aflagt Besøg i Rigsdagens Lokaler, og Sangerne havde foretaget to vellykkede Fodture under Lockouten. Medlemstallet var i glædelig Stigning.

Derefter oplæste *Kassereren* Regnskabet med tilhørende Bemærkninger. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes enstemmigt.

Saa skred man til Styrelsesvalg. Kassereren, *N. Juel Jensen*, genvalgtes med Akklamation, medens Næstformanden, *Soph. Andersen*, der af Grunde, som han klarlagde for Medlemmerne, ikke ønskede Genvalg, erstattedes med *Rudolf Jensen*.

Endelig behandlede man under Eventuelt Planlæggelsen af den til Sommer stedfindende Sanger-Tur. Inden Mødet sluttede, bragte Formanden Sophus Andersen en varm Tak for hans mangeaarige, værdifulde Arbejde i Foreningens Tjeneste, en Tak, som Medlemmerne gav deres enstemmige Tilslutning. *L. J.*

HJØRRING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 29. April paa »du Nord«. Formanden, *Hans Fr. Bjørn* aflagde Beretning. Han omtalte de mange forskellige Cirkulærer angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelserne, der var indløbet i Kvartalets Løb og Sager af lokal Art, hvoraf fremgik, at Hjælpekassen i flere Tilfælde »skønnede«, at Indtægten var for høj. Sluttelig omtalte Formanden Lockouten, vore Kolleger i København havde været ude for. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Hovedkassens Regnskab udviste en Indtægt paa Kr. 5194,54 og en Udgift paa Kr. 5172,50. Kassebeholdning 22,04. Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt paa Kr. 384,00. Udgift Kr. 103,00. Kassebeholdning 280,00. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Formanden forelagde Spørgsmaalet om en Sommerudflugt. Efter nogen Diskussion overlodes til Bestyrelsen at arrangere Udflugt til Tversted Strand, ligesom denne bemyndigedes til at tilskyde et Beløb af Privatkassen. — Under Eventuelt drøftedes de kommende Tarifforhandlinger og Valget af Tarifkommission. Det vedtoges at søge Samarbejde med Aalborg for om muligt at opnaa en Fællesopstilling til nævnte Kommission.

Bastholm valgtes til Revisor i Stedet for Elbert Hansen, der er udtraadt af Forbundet. Suppleant blev Alfred Hansen.

— Lokalkassens 25-Aars Jubilæum fejredes ved en lille Sammenkomst umiddelbart efter Generalforsamlingen. *C. S.*

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

afholdt halvaarlig Generalforsamling Søndag den 30. April i Nørre Central Kafé. Formanden, *V. Madsen*, aabnede Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes *Jul Sørensen* og til Sekretær *S. Meltoft*. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* aflagde Beretning for Vinterhalvaaret. Kassereren, *Uhrbrand*, oplæste Regnskabet, der balancerede med 784 Kr. 65 Øre og udviste en Kassebeholdning paa 669 Kr. 78 Øre. Medlemsantallet er i Øjeblikket 220. *Formanden* genvalgtes. Til Styrelsesmedlem genvalgtes *W. Zimmerdahl*. Til Suppleant valgtes *Vejrsøe*.

Pinseturen gaar til Helsingør, Hornbæk og Dronningmølle. Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord.

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

afholdt Søndag den 30. April ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22. Dirigent: *P. Nordlunde*. Sekretær: *Carl O. Petersen*.

Formanden, *Anthon Larsen*, aflagde Beretning, af hvilke det fremgik, at Aaret i sin Helhed havde været godt. Kassen sluttede Aaret med en Formue paa ca. 73.000 Kr. Medlemsantallet var gaaet frem med 28 og sluttede med 862. Gav sluttelig Oplysning om de stedfundne Legatuddelinger. — Kassereren, *Carl Christoffersen*, oplæste det reviderede Regnskab samt Regnskabet for Legatfonden. Beretning og Regnskab godkendtes.

Følgende Forslag til Forandring af Lovenes § 12: »Kontingentfrihed indtræder, naar et Medlem har betalt til Kassen i 32 Aar« eller »efter 30 Aars Medlemskab ophører et Medlem at betale Kontingent, hvorimod det resterende ved Dødsfald fradrages Policesummen«, *forkastedes*. Styrelsen foreslog følgende Tilføjelse til § 12: »Har et Medlem betalt til Kassen i 30 Aar, og vedkommende er ældre og svagelig og derfor ikke ser sig i Stand til at udrede Kontingent, kan Medlemmet andrage Styrelsen om Kontingentfrihed«; denne Tilføjelse vedtoges.

Carl Christoffersen, *Carl Chr. Hansen* og *N. Chr. Christensen* genvalgtes, og til Revisor valgtes i Stedet for C. V. Nielsen *Carl O. Petersen*, Suppleant *Niels Nielsen*.

Kassereren bad Medlemmerne rundt om paa Trykkerierne virke for, at Restancerne fra Lockouten blev betalt samt virke for Tilgang af nye Medlemmer. *C. O. P.*

TYPOGRAFERNES UNDERAFDELING
(Roskilde Afdeling)

holdt Generalforsamling Tirsdag den 9. Maj paa »Fjordvilla«. Til Formand valgtes *Heinrik Andersen*, til Kasserer genvalgtes *Marius Hansen*, Sekretær blev *Waldemar Petersen*, Suppleant *Bernt Nielsen* og Revisor *Hans Andersen*.

Foreningen tæller 12 Medlemmer. *W. P.*

SLAGELSE LÆRLINGEFORENING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 4. Maj 1922. Formanden, *Henry Sørensen*, bød de mødte velkommen. *Emil Andersen* valgtes til Dirigent. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Til Formand og Kasserer (i Stedet for Henry Sørensen, der har udlært) valgtes *Svend Rasmussen*. Til Bestyrelsen valgtes: *Louis Hansen* (Sekretær), *Johs. Rasmussen* og *Alfred Madsen*. Revisorer blev: *Poul Hansen* og *Marius Petersen*. — Det vedtoges atter at indbetale 10 Øre pr. Uge til Ekstrakassen. — Et Forslag om at afholde Bal forkastedes. — Lærlingenes Arbejdstid paa de forskellige Trykkerier drøftedes, og det henstilledes at søge at faa Forholdene ordnede saaledes, at Lærlingene ikke arbejder mere end de lovbefalede 8½ Time. — Der forelagdes og vedtoges en Resolution til Lokalafdelingen, hvori Lærlingene henstiller at faa Lov til at deltage i Typografernes Fester. *L. H.*

SVENDBORG LOKALAFDELING

havde ekstra Generalforsamling den 8. Maj. *Formanden* fremlagde Regnskab over den Velgørenhedsfest, der den 24. April var arrangeret med Teaterforestilling paa Teatret (Dilettanter) og Bal i Borgerforeningen. Der var et samlet Overskud paa 385 Kr. 12 Øre, som bliver anvendt til Indkøb af en Sygevogn til Paalæggerske Vilhelmine Jensen, dels overgivet Familien (Manden har været arbejdsløs i 1½ Aar).

Derefter behandledes Spørgsmaalet om Kandidatopstilling til Tarifkommissionen. Det vedtoges enstemmigt at opstille Haandsætter *Lauritz P. Larsen* i Odense. *—n.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

MASKINSÆTTERNE PAA FYN holder Kredsmøde i Odense Søndag den 21. Maj. Der indledes med et Instruktions-Møde Kl. 10 Form. i »Fyns Stiftstidende«s Bogtrykkeri.

KVINDELIG TRYKKERIARBEJDER har i Marts tabt en lille Pengepung med Indhold og en Del Fanefondsmærker, formentlig paa en Cykletur. Pungen kan afhentes hos Formanden i Løbet af 8 Dage, forinden den afgives til evig Glemsel paa Hittegodskontoret.

PARAPLYEN. Den Paraply, der blev fundet ved Laur. Jensens Begravelse, bedes nu *snarest* afleveret paa Forbundskontoret af Finderen eller Meddelelse om, *hvor* den kan hentes.

DØDSFALD. En yngre Kollega fra Qvist & Komp., *Helge Hansen*, er afgaaet ved Døden nogle Dage efter at have haft det Uheld at saare sin Fod ved at træde paa et Søm. Hansen, der kun havde været udlært siden Oktober f. A., havde lært hos Firmaet. Begravelsen finder Sted i Dag, Fredag, fra Nathanaelskirken i Holmbladsgade Kl. 2.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 27. Marts 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden mindedes vor afdøde Kammerat Laur. Jensen. Det vedtoges at begrave ham paa Forbundets Regning. — Anmodning om Refusion af et Hospitalsophold. De almindelige Hospitalsdagpenge bevilgedes plus et Beløb af Det særlige Fond. — En Del Anmodninger og Hjælp bevilgedes. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes. — Overskudet fra det lille Karneval havde været 8—900 Kr. Det tillodes de fire Smaaklubber at dele dette. — Et Manifest angaaende Generalstrejke behandledes. — Der forelaa Lockoutvarsel til Bladene, og da samtidig Arbejdsløshedsunderstøttelsen Landet over var inddraget, vedtoges det at indkalde til Generalforsamling, og da der forelaa en Erklæring fra K. B.s Formand angaaende de 2 første Overarbejdstimer, vedtoges det at udsende Tarifforslaget af 10. Marts 1922 til ny Afstemning. — Mødet hævet.

Den 10. April 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden meddelte, at Anth. Jensen var bleven syg, hvorfor han (Formanden) havde maattet overtage Kassen, indtil en ny Kasserer var blevet valgt, og konstitueret Næstformanden som Formand. Godkendtes. — Formanden gav en Del Meddelelser fra Hovedbestyrelsesmødet. — En Strid i et herværende Bladpersonale behandledes. Parterne var mødt. Det vedtoges at afsende en misbilligende Skrivelse til den udæskende Part. — Der forelaa Meddelelse om en ny Overenskomst med Dansk litografisk Principalforening og Forbundet angaaende Stentrykpaalæggerskernes Lønningsforhold. Godkendtes. — Fra Dansk Arbejdsgiverforening forelaa gennem De samv. Fagforbund Meddelelse om, at Lockouten af 14. Februar d. A. overfor Dagbladene i København

var hævet fra og med 3. April d. A. Til Efterretning. — En Del Ansøgninger om Hjælp og hvilende Ret bevilgedes. — Mødet hævet.

21. April 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — 8 Indstillinger til den ledige Kassererpost forelaa. Til Generalforsamlingen. — En Del løbende Sager med K. B. diskuteredes. — Forhandlingerne med Det foren. Dampskibsselskab var endt resultatløst og gik nu til Det samv. Fagforbund. — Nægtelse af Holdskifte i Dagbladsstereotypi behandledes og misbilligedes. — Det vedtoges at sende Banneret til Fællesorg. Majfest. — En Del Ansøgninger om Hjælp og en Del Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Da det var sidste Møde før Nyvalg, takkede Formanden Styrelsen for godt Samarbejde, og Næstformanden kvitterede med en Tak til Formanden. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. Maj: Helsingør 300,00; Rønne 600,00. 13. Maj: Brønderslev 300,00. 15. Maj: Nykøbing M. 200,00.

Københavns, 16. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Struer: Typograf Peter Larsen, Nørregade 26.

NYE MEDLEMMER

Københavns: Paal. Ella Mary Nielsen, udl. 7. 5. 22 hos Chr. Johansen (arb. s. St.). 275 Reckendorffs Hustru Ella. 935 Jensens Hustru Louise Margrethe.

Brønderslev: Sætter Anton Karl Larsen, udl. 1. 5. 22 i Vends. Folkebl. Kolding: Paal. Maja Adsbøll (tidl. Medlem). Randers: Sætter Harald Beck, udl. 1. 5. 22 hos Bogtr. Nielsen, Hadsten. Thisted: Sætter Ernst Reinhardt Jensen, udl. 25. 5. 22 i Thisted Amts Tid. Vejle: Paal. Maren Buhl og Paal. Anna Else Davidsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Københavns: 4466 Einar Petersen fra Aarhus (arbl.). 1159 Allan Andersson fra Rejse i Pl. 633 Chr. Andersen fra Fabriksarb. Forb. (Berl. Tid.). 6053 Johannes Berthelsen fra Rejse (arbl.). 3331 Svend Aage Jensen fra Odense i Pl.

Aarhus: 4471 L. J. Jacobsen (arbl.). Randers: 3900 Svend G. Madsen (arbl.), 4284 Ejnar Schiødt (arbl.), 3676 H. L. Andreasen (arbl.) og 3998 N. Gustav Petersen (arbl.). Roskilde: 7167 Hartvig Meyer (Tidende).

FRATRAADTE

Københavns: 4466 Einar Petersen til Aarhus (arbl.). 4423 Einar Sørensen til Udlandet (arbl.). 2632 Bjørnvad til Udlandet (arbl.). 2521 Chr. Nielsen paa Rejse. 3008 Aksel Rasmussen paa Rejse.

Aarhus: 6836 Vald. Sørensen til Helsingør (Militær). Fredericia: 6428 Robert Ottesen til Leipzig i Pl. Frederikshavn: 6449 Søren Knudsen til Løgstør (arbl.). Hjørring: 3295 Bernhard Pedersen paa Rejse. Kolding: 3752 Joh. Nielsen til Varde i Pl. Nyborg: 4300 Bruno Petersen til Odense (arbl.). Nykøbing F.: 6270 Herman Persson til Nakskov i Pl. Odense: 3331 Sv. Aage B. Jensen til Kbhvn. i Pl. Randers: 3676 H. L. Andreasen til Roskilde i Pl. og 3795 Chr. Christensen paa Rejse. Roskilde: 6053 Johs. Berthelsen paa Rejse. Slagelse: 3381 Carl. Nic. Georg Olsen paa Rejse og 3470 Karl Frede Hansen paa Rejse. Skive: 7167 Hartvig Meyer til Roskilde i Pl.

UDMELDT

Københavns: 1834 Marius Toft (anden Livsstilling).

UDSLETTET

Kolding: 5263 Agnes Andersson (forsvundet).

DØDE

Københavns: 1313 Helge Hansen (Qvist & Co.). Rønne: 3474 Ernst G. A. Larsen.

Søndag den 21. (Klubb.s Fødselsdag): Nærum Skovløberhus. St. Hans Torv Kl. 9. (3 h)

Gutenberg-Koret.

Torsdag den 25. (Kristi Himmelfartsdag) Herretur for Aktive og Passive. Fra Hovedbanen 9,30 med Kystbanen til Skodsborg. Frokost i Nærum Skovløberhus, derefter til Nærumgaard, over Raadvad til Springforbi. (4 j)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(Typograph) kan faa Plads for Sommeren. Henvendelse til Faktor *Klixböll*, »Odense Avis«. (93)

Ung Typograf

søger Plads som Akcidens- eller Avissætter i København eller Provinsen. Billet mrkt. »91« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

En yngre Maskinsætter til Linotype kan faa Plads snarest.

Lolland-Falsters Venstreblad,
(94) Nykøbing F.

En dygtig Linotype-Maskinsætter

kan straks faa fast Plads paa
(90) **Silkeborg Avis.**

Erik Levison
TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 38.
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som ufornikede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 42.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 26. MAJ 1922 XLIX AARGANG

DE SAMV. FAGFORBUNDS MYNDIGHED

Om faa Dage holder De samvirkende Fagforbund ordinær Generalforsamling. Af de Sager, som staar paa Dagsordenen, samler Interessen sig særlig om Spørgsmaalet: »De samvirkende Fagforbunds Stilling under Lønbevægelser«.

Dette Spørgsmaal har jo været fremme til Behandling i Repræsentantskabets Møde i Fjor, men da det viste sig umuligt at komme til Enighed, blev det overladt til en snævrere Kreds af udvalgte nærmere at overveje det og fremkomme med en Indstilling til Generalforsamlingen. Det er formentlig Frugten af dette Udvalgs Arbejde, der skal tages Stilling til i næste Uge.

Det er ikke alene Fagforbundenes Medlemmer, der imødeser Afgørelsen af dette Spørgsmaal med Spænding. Ogsaa Arbejdsgiverforeningen er i høj Grad interesseret i Afgørelsen.

Hvad Udvalget eller dets Flertal vil foreslaa, kender vi ikke i Øjeblikket, men vi vil til det sidste vægre os ved at tro, at Indstillingen gaar ud paa at give De samv. Fagforbunds Generalforsamling Myndighed til at slutte *bindende* Lønoverenskomster. Dette er jo netop Arbejdsgiverforeningens Ledelses højeste Ønske. Og vi kan dog hurtig blive enige om, at det ikke er for at gavne Arbejderne, naar Arbejdsgiverforeningens ledende Mænd nærer dette Ønske.

Det er ikke Hensigten med disse Linier at rette noget Angreb paa De samv. Fagforbund for deres Stilling under den nu afsluttede Kamp. Det er jo en let og taknemmelig Opgave at kritisere *bagefter*. Men man har Ret — for ikke at sige Pligt — til at betragte Begivenhederne under Kampen og tage Lære af, hvad der er sket.

Hvad var der hændet os, hvis De samv. Fagforbunds Generalforsamling havde haft den omtalte Myndighed? Der var sket det, at vi havde maattet tage imod Forligsinstitutionens Forslag.

Og hvad dette vilde have betydet for Københavns Typografers Vedkommende, er let at paavise. *De vilde efter dette Forslag nu have haft ca. 5 Kroner mindre i Ugeløn, og de vilde faktisk have mistet 8-Timers Dagen.* Dette blev kun undgaaet derved, at Typograferne havde Ret og Magt til at forkaste Forligsforslaget. Og trods alle Angreb paa Typografernes forhadte Ledelse bliver det nu alligevel denne Ledelses Fortjeneste, at den ved Forliget med Bogtrykkerne af 10. Marts reddede de 5 Kr. og 8-Timers Dagen ubeskaaret.

Naar De samv. Fagforbunds Generalforsamlinger under Lockouten tog det Standpunkt kun at være vejledende og raadgivende over for Underorganisationerne, da var dette utvivlsomt et klogt Standpunkt, og det var i Virkeligheden det eneste gennemførlige, hvis man vilde undgaa at sprænge det hele i Stumper og Stykker. Men var dette klogt under Lockouten, vil det ikke være mindre klogt i den Tid, som kommer. Det er derfor at haabe, at den kommende Generalforsamling vil stille sig afvisende overfor Kravet om den udvidede Myndighed. Thi tager man Retten fra Arbejderne til selv at stemme om deres Arbejdsvilkaar, dødes den sidste Rest af Interesse for Fagorganisationerne, og disses Dage vil da være talte.

Fr. N.

MASKINSÆTTERNE OG TARIFEN

De sværeste Fødselsvéer giver ofte den daarligste Barsel, og denne Regel er heller ikke blevet afkræftet nu i Vinter, da vor nye, nuværende Tarif kom til Verden.

Vi havde vel nok, de fleste af os Typografer, gennem vort Liv og vort Virke faaet en Del Respekt for vore Principaler, Bogtrykkerne. Vi anerkendte deres Dygtighed som Fagmænd eller Forretningsdrivende, vi ærede dem som gode Borgere, der forvaltede det Pund vel, der var betroet dem, og vi tiltroede dem den Menneskelighed og Humanitet, den Karakterretfærdighed, som Folk, der prætenderer at være Samfundsstøtter, maa forudsættes at være i Besiddelse af.

Indtil de en skønne Dag tilkastede os en Brand, der med ét Slag fik alle vore Illusioner, al vor gode Tro til deres Retsind til at briste.

Den kom i Form af noget, man kaldte Forslag til Tarif — et svimmelt Papirprodukt, der ikke dannede et Grundlag, man gennem Forhandling kunde bygge en Overenskomst op paa, men kun indeholdt en Dynge pagineret Haan mod Fagets Udøvere i Almindelighed og en enkelt Branche, Maskinsætterne, i Særdeleshed; for disse sidstes Vedkommende tilmed parret med en Mangel paa Fagkendskab til Branchen, som man ikke vil kunne finde tilsvarende hos andre Fags Arbejdsgivere. Det var et Had til os Maskinsættere, der flammede ud fra deres opstyltede Paragrafer, og som havde ført dem ud paa Ukyndighedens farlige, gyngende Grund.

Og medens man raillerede over Typografernes Uvillighed til under den forrige Tarifperiode at indgaa paa en frivillig Nedgang i Dyrtidstillæg, trak man bevidst Forhandlingerne i Langdrag ved først at paabegynde dem i sidste Øjeblik og dernæst ved mellem hver af de forskellige Faser, som det store Organisationsmaskineri førte Forhandlingerne ind i, at lade hengaa længere Tid end nødvendigt for endelig at faa os med i den store Sæk.

Nu havde det intet Jag.

Den kedsomme Vinter gik sin Gang, og imens fik man blandt Bogtrykkerne rigelig Lejlighed til at demonstrere sit Sindelag overfor Sættemaskinernes Arbejdere. Jeg véd ikke, om det er mig, det har skortet paa med Hensyn til psykologisk Dømmeevne, men jeg har aldrig naaet til rigtig at kunne analysere dette Kværketag hos vore Principaler.

Det virker aldrig animerende hverken paa Arbejdslyst eller paa et godt Forhold at se sin gode Vilje og sin gode Evne miskendt; og jeg vil stille mig op foran alle Djævle i Worms og paastaa, at Maskinsætterne i Almindelighed hidtil har arbejdet trofast og ærligt paa deres Pladser under Udfoldelse af al deres Arbejdsevne og derved hidbragt det gode Resultat, som Maskinerne gennem Aarene har givet (jfr. kendte Bogtrykkeres egne Udtalelser), paa Trods af Maskinsætteriernes uheldige Indretning og undertiden ogsaa uheldige Ledelse — Forhold, hvor man aldrig har spurgt os til Raads, der kendte Faget.

Og saa fik man pludselig noget i den gale Hals: man vilde have Præstationen sat op og Lønnen ned samtidig med, at man vilde have Arbejdstiden forlænget og iøvrigt have gjort det daglige Liv saa trælsomt for os som vel muligt. Man vilde ikke vide, hvorledes Forholdene paa disse Punkter er i vore Nabolande eller iøvrigt Verden over. Man vilde ikke vide, at man intet Steds har en højere Gennemsnitspræstation end hos os, og at selv i Amerika, Arbejdets Land, Personfrihedens Eldorado, naar man ikke højere end til mellem 5—6000 Bogstaver i Timeydelse, skønt Arbejdet ved Maskinerne dèr ligger bekvemmere end hos os.

Men der er et andet, mere praktisk Moment, der griber ind her og faar en afgørende Indflydelse paa vore Arbejdsforhold.

Naar de Herrer Bogtrykkere, i Troen paa, at de ikke faar, hvad de tilkommer af os, staar med Tarifen i Haanden og pe-

ger paa Minimalløn og Minimalpræstation og forlanger en større Ydelse til en lavere Løn, saa overser de ganske det, der staar over alle Papirbestemmelser, den rene, nøgterne Virkelighed, det praktiske Liv. Hvis en Tarif indeholder Bestemmelser af en saadan Art, at de udkræver en Energimængde udover det almindelige eller udover, hvad Fagets andre Udøvere maa udfolde, da bliver en saadan Bestemmelse betydningsløs, thi ingen gaar mod sin Natur. De Tider, der svandt, har fortalt os, at naar en Vares Pris ikke svarer til dens Værdi eller dens Fremstillingsomkostninger, da kommer den ikke frem. Vore Principaler, der ikke blot er Haandværkere, men tillige Købmænd — ja, maaske ikke mindst det sidste — de véd dette.

Og saaledes vil det altid blive. Det er da ligegyldigt, om Personen er den ene eller den anden, om man skifter atter og atter, om man tager sin flinkeste Haandsætter og uddanner, ja selv om man henter sin villige Mand inde fra Kontoret. Derfor hjælper ikke nok saa mange Artikler i »De grafiske Fag« eller nok saa mange Udfordringer til Maskinsætterne eller deres Repræsentanter; de vil prelle af som Sten mod Fjældet.

Og saa vil jeg dog paastaa, at hvis vi Maskinsættere skulde skrive en Regning efter vor nuværende Tarif, saa vilde vor Fortjeneste blive større end den Ugeløn, vi faar.

Nu fortsætter man altsaa i »De grafiske Fag« — fortsætter det Nedrakningsarbejde, der paabegyndtes med Tarifforhandlingerne. Det er ikke let at forstaa, hvad man tilsigter med denne desperate Fremfærd, noget godt kan det aldrig blive. Klogt kan det vist heller ikke kaldes. Man tilbereder ingen Jord ved at kaste Ukrudt i den. Og man har før set en Ager spire med Korn, men blomstre med Tidsler.

Mon ikke det vilde være klogt at holde op? Striden har dog varet en Stund. Jeg tror ikke, Bogtrykkernes store Flok har Lyst til at leve i forsat Ufred med deres Arbejdere. Jeg tror ogsaa, de fleste indser, at det Træk mod Maskinsætterne var ubesindigt og urimeligt. Vi er blevet haardt behandlede, og selv om vi vel ikke saa snart kan glemme, saa vil ingen Slags Hævntanker gro hos os, og jeg véd, at Maskinsætteren fremtidig som fortidigt vil gøre sin Fyldest paa sin Plads med alle de Evner, han er i Besiddelse af.

— — —

Om nogle Uger, maaske før, gaar Provinsens Bogtrykkere og Typografer i Forhandling om Arbejdsvilkaarene dér. Og jeg tror ikke, Provinsens Bogtrykkere vil gøre den Dumhed om igen, som deres Kolleger i Hovedstaden gjorde. Hvor Københavnsbogtrykkeren væsentlig er Principalen, dér er Provinsbogtrykkeren i de fleste Tilfælde Mennesket, Kammeraten, der gerne ogsaa ser socialt paa Tingene og ikke tager saadanne Ord i sin Mund som, at »hvad Typograferne kan leve for, vedkommer ikke Bogtrykkerne i mindste Maade«. Bogtrykkeren i Provinsen tilbringer som Leder eller Redaktør ofte mange af Døgnets Timer paa Trykkeriet i intimt Samarbejde med sine Typografer, og han kender og forstaar sin Medarbejder.

— Og mens der forhandles, og mens Tiden gaar, løber Hjulene rundt, ikke alle lige godt, nogle gør det endda forbandet nødigt, men det gaar alligevel, og naar det gaar saa godt, som det gør, saa er det fordi, Manden paa Stolen forstaar sit Kram; han er ikke saa dyr at holde, men han kan blive dyr at erstatte.

København, Maj 1922.

N. Th. Svendsen.

FORBUNDSSTYRELSENS REPRÆSENTANTER

Jul. Samuelsen mener i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, at hans Kendskab til Tarifens Kroge, Voldgiftsdomme o. s. v. berettiger ham til at være med dér, hvor Tarifens Bogstav skrives, men den Opfattelse har Provinskollegerne nu engang ikke. Det er en ganske almindelig Mening blandt Typograferne i Provinsen, at Jul. Samuelsen ikke egner sig til at varetage Provinsens Interesser, og han har ikke Provinskollegernes Tillid, og naar man ser Resultatet fra København — ja, saa skader det ikke, at Sam. forsvinder fra Provinsens Tarifkommission. Provinstypograferne ønsker ikke deres Tarif »befrugtet« af den Slags Særbestemmelser, som findes i Sam.s sidste Københavner-Tarif. Og kommer der for Provinsen til at foreligge et Forslag med saadanne Særbestemmelser, saa bliver det stemt ned! Sam. kan være ganske rolig, herude faar »Tilfældigheder« ikke Overtaget, selv om han ikke er Medlem af Tarifkommissionen.

Jeg forstaar ikke, at Sam. taler om at gaa, hvis ikke han faar Sæde i Provinsens Tarifkommission. For to Aar siden var Hr. Sam. heller ikke Medlem af Provinsens Tarifkommission, og han sidder da endnu. Og Provinsen fik en Tarif, som blev vedtaget i *første* Omgang, og jeg tror ikke, Sam. tør paastaa, at den paa noget Punkt har gjort Skade under Forhandlingerne om Københavns Tarif. Tværtimod!

Sam. har unægtelig Ret, naar han mener, at det under denne Periode gælder Forsvaret og Taktik i langt højere Grad end ellers, men jeg er af den Mening, at det vilde være bedst, at Sam. trak sig tilbage fra Provinsens Tarifkommission, saa blev denne ikke saa lidt stærkere.

Peder Pedersen.

DEN OVERLEGNE

Sørensen-Kjeld har atter begaaet en af sine »overlegne« Artikler. I sidste Numer af »Typ.-Tid.« udgyder han al den Foragt, det er ham muligt at presse ud gennem et Penneskaft, over de Kolleger, der endnu har Mod til at lade sig vælge til Tillidsmænd for sine Kammerater.

Det er ingen Overdrivelse at sige, der skal Mod til. Og ganske særlig gælder dette, naar Talen er om at lade sig vælge til Medlem af en Tarifkommission i disse Nedgangens Tider. Det er omtrent det samme som at begaa Selvmord.

Til Undskyldning for Sørensen-Kjelds »Menneskeforagt« tjener dog, at Kollegerne gennem Tiderne har beredt ham forskellige Skuffelser, hvorved han er bleven forment at deltage i de »behagelige Ophold og Samvær«, som er forbundet med Tillidsposterne. Den Side af »Sagen« kan vi derfor lade temmelig upaaagtet.

Han er derimod inde paa det mere alvorlige, naar han i sin Artikel forudsætter som en Selvfølge, at det første Resultat af den valgte Tarifkommissions Arbejde *skal* forkastes. Enhver vil kunne forstaa, at skal dette slaas fast som en Selvfølge, da vil det blive ganske umuligt for vore Repræsentanter at fremskaffe et rimeligt og akceptabelt Forslag. Thi naar Principalerne har den Opfattelse, at en Tarif bliver stemt ned, ligegyldigt hvad den indeholder, maatte de dog være mere end naive, hvis de under saadanne Forhold stillede sig særlig imødekommende.

Overfor en saadan Betragtning maa der protesteres. Og den mest virkningsfulde Maade at imødegaa dette — lad os sige — Uvæsen paa, er at de Kolleger, der bliver valgt ind i Kommissionen, ikke indlader sig i *nye* Forhandlinger, hvis et Forslag, som *de* mener at kunne anbefale, forkastes.

Men Sørensen-Kjelds Betragtninger over, hvad der skete mellem den første og sidste Afstemning over den københavnske Tarif, er ganske ved Siden af de virkelige Forhold. Det Forslag, som Københavns Kolleger i første Omgang enstemmigt forkastede, var ikke et Produkt af Forhandlingerne mellem Bogtrykkerne og Typografernes Ledelse, men Forligsmændenes Værk, og det blev *ikke* anbefalet af Typografernes Tarifkommission eller Ledelse. S.-K. kan derfor ikke sige, at det Forslag, som endelig vedtoges, kun var tilsat en anden Sauce og en mere pikant Indpakning. Thi som omtalt andet Steds i Bladet indeholdt dette Forslag en Forbedring af 5 Kr. ugenlig foruden en »Bagatel« som 8-Timers Dagen.

Selv om dette ikke regnes for ret meget af saa store Aander som Sørensen-Kjeld, vil det dog næppe lykkes at reducere disse Fordele til det rene intet — særlig naar vi drager en Sammenligning med, hvad de andre Fags Arbejdere maatte tage imod.

Der var for øvrigt en Gang — og det er ikke saa længe siden — da Sørensen-Kjeld regnede med Smaapenge, der var mindre end dem, hvorom her er Tale. Det var, da han med rullende Øjne og »susende« Vingeslag slyngede sin Protest ud over Landet imod en Kontingentforhøjelse til Fordel for de mange arbejdsløse Kolleger.

Da var to Kroner mange Penge!

FRA NORGE

Det norske Typograf-Forbund holder sit ottende Landsmøde i Dagene 24.—26. Juli.

Et af de Spørgsmaal, som staar paa Mødets Dagsorden, og hvis Løsning imødeses med størst Interesse, er Forslaget om Organisationernes Omlægning. Som tidligere omtalt gaar dette Forslag ud paa at omdanne de nuværende Fagorganisationer til lokale Sammenslutninger. Dette vil betyde en fuldstændig Revolution af de bestaaende Organisationsformer, og det er forstaaeligt, at dette Forslags Fremkomst har affødt en meget indgaaende Diskussion i vore norske Kollegers Medlemsblad i de sidste Maaneder, og denne fortsættes fremdeles med uformindsket Styrke.

Hvorledes Landsmødets Stilling til Spørgsmaalet vil blive, kan der naturligvis ikke siges noget om nu. Men det sandsynligste er vel nok, at Norges Typografers Kærlighed til deres gamle Organisation vil blive den stærkeste.

Ved Nytaarstid opsagde Principalerne den gældende Tarif. Men naar undtages et enkelt Møde har der endnu ikke været ført Forhandlinger om en ny Overenskomst.

Derimod er der opnaaet Overenskomst med Kristiania-Avisernes Forening, som staar udenfor Arbejdsgiverforeningen. Den

ny Overenskomst, som gælder til 1. April 1923, indeholder i alt væsenligt de samme Bestemmelser som Tarifen for Bogtrykkerier, naar undtages Lønningerne, som skal undergaa to Reduktioner i det nævnte Tidsrum.

ESPERANTO

Typografernes Esperantogruppe i Leipzig har udsendt følgende Opraab til Typograferne:

Kære Kolleger! Typograferne var de første, som dannede en faglig Internationale, og var saaledes Arbejderklassens Pionerer paa dette Omraade.

Lad os ifølge denne Tradition ogsaa sørge for at blive Pionerer med Hensyn til Esperanto-Bevægelsen.

Vi foreslaar derfor, at alle Typografer over hele Verden, som interesserer sig for Esperanto, skal gøre Henvendelse til sit Forbund og faa dette til at foreslaa for Typografernes internationale Sekretariat, at dette maa bruge Esperanto i Korrespondance og agitere for Udbredelsen af dette Sprog.

Som Konsekvens af et saadant Forslag maa de af vore Kolleger, som kan Esperanto, tilbyde sin Tjeneste ved Oversættelser for sine respektive Forbund. Vi maa have Mod til paa alle Kanter at modarbejde og slaa den Opfattelse ned, at Esperantisterne kun er en lille Sekt.

ADRESSER

paa de Det internationale Bogtrykker-Sekretariat (Sæde i Bern, Sekretær P. Verdan, Mattenhofstrasse 4) tilsluttede Organisationer og deres Forbundsorganer:

Vorstand des Zentralvereins der Buchdrucker- und Schriftgiessergehilfen Böhmens »Typografica Besera«, Smeckagasse 599—II, Prag.

Vorstand des Bulgarischen Typographenverbandes, Nischka 15, Sofia.

Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B.

Vorstand des Verbandes der Deutschen Buchdrucker, Chamissoplatz 5, Berlin SW. 29.

Finska Bokarbetarförbundet, Fabriksgatan 8, Helsingfors.

Comité central de la Fédération Française des Travailleurs du Livre, rue Saint-Antoine 62, Paris IVe.

Vorstand des Allgemeinen Niederländischen Typographenbundes, Leliegracht 47, Amsterdam.

Hio islenska prentarafèlag (Islandske typografforbund), Bergsstaöastræte 51, Reykjavik, Island.

Comitato centrale della Federazione Italiana fra i Lavoratori del Libro, Piazza Umberto I, N. 7, Bologna.

Vorstand des Verbandes der Graphischen Arbeiter Jugoslaviens, Primorska ulica 2, Zagreb (Agram).

Vorstand des Luxemburger Buchdruckervereins, Nordstrasse 50, Bonneweg bei Luxemburg.

Vorstand des Vereins der Buchdrucker und Schriftgriesser Mährens, Talgasse 9, Brünn.

Verein der Graphischen Arbeter in Slovensko, Bratislava, Donaugasse 55.

Vorstand des Verbandes der Vereine der Buchdrucker und Schriftgiesser und verwandter Berufe Oesterreichs, Seidengasse 15, Wien VII/1.

Comité de la Société typographique »Gutenberg«, Hotel Londra, Bucarest.

Svenska Typografförbundet, Jakobsgatan 22 A, Stockholm.

Zentralkomitee des Schweizerischen Typographenbundes, Monbijoustrasse 33, Bern.

Vorstand des Verbandes der Siebenbürger und Banater graphischen Arbeiter, Cluj-Koloszvàr.

Vorstand des Ungarischen Buchdruckereiarbeiter-Verbandes, Fhg. Sandor-tér 4, Budapest VIII.

National Society of Operative Printers and Assistants, »Caxton House«, Blackfriars Road 26, London S. E. 1.

Vorstand des Professionellen Buchgewerbeverbands in Lettland, Grosse Newa-Strasse 28, W. 3, Riga.

Redaktion der »Helvetischen Typographia«, R. Goldemann, Oetlingerstrasse 18, Basel.

Rédaction du »Gutenberg«, M. J. Della-Negra, Louve 2, Lausanne.

Redaktion des »Korrespondent«, Salomonstrasse 8, Leipzig.

Redaktion des »Vorwärts!«, Hernalser Gürtel 20 (Genossenschafts-Buchdruckerei), Wien VIII.

Redaktion des »Gutenberg«, Smecky 27 neu, Prag II.

Redaktion des »Veleslavin«, Smeckagasse 599/II, Prag.

Redaktion der »Typhographia«, Bérkocsis utca 1, Budapest VIII.

Redaktion des »Graficki Raðnik«, Primorska ulica 2, Zagreb.

Redazione del Giornale »Il Lavoratore del Libro«, Piazza Umberto I, N. 7. Bologna.

Rédaction de »L'Imprimerie Française«, 62, rue St. Antoine, Paris IV.

Redaktion des »Grafisch Weekblad«, Leliegracht 47, Amsterdam.

»Typograf-Tidende«s Redaktion, Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge.

»Svensk Typograf-Tidning«s Redaktion, Nils Wessel, Kv. Drivbänken 18, Äppelviken, Stockholm.

»Kirjatyö«s Redaktion, K. F. Hellgren, Helsingfors.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 21. April. Dirigent: *P. Møller Jensen.*

Formanden, *Vald. Petersen,* aflagde Beretning. Kom herunder ind paa Arbejdsløsheden indenfor Faget for Kolding Afdelings Vedkommende, som heldigvis havde faaet en lille Nedgang.

Kassereren, *Peder Pedersen,* aflagde de forskellige rividerede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med 10.726 Kr. 75 Øre, Ekstrakassen med 3348 Kr. 03 Øre. Kassebeholdning 497 Kr. 83 Øre. Lokalsygekassens Regnskab havde en Balance paa 2649 Kr. 99 Øre og en Kassebeholdning paa 2385 Kr. 74 Øre.

Det overlodes til Bestyrelsen at vælge Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisation. — Til Kontrahenter til »Kolding Social-Demokrat« valgtes *Vald. Petersen* og *Jørgen Andersen.*

Efter en lang Debat vedtoges det at tage et Laan paa 500 Kr. af Lokalsygekassen til Oprettelse af et Trykkeri paa Teknisk Skole. Med de paa andre Maader fremskaffede Beløb er den Sum, som Kolding Afdeling sætter ind i Trykkeriet, ialt 1000 Kr. Bl. a. har Lærlinge-Afdelingen indskudt 100 Kr. Trykkeriet kan maaske tages i Brug ved Skoleaarets Begyndelse. Læreren for Typografiærlingene paa Teknisk Skole, *Vald. Petersen,* pointerede stærkt Betydningen af et saadant Trykkeri. Det skortede alt for meget med Uddannelsen paa Avistrykkerierne. Man haabede derfor ogsaa, at Bogtrykkerne, som ikke mindst maatte være interesserede i Planen, ogsaa vilde gøre ihærdige Bestræbelser for at faa denne realiseret.

— Den 9. Maj holdtes ekstraordinær Generalforsamling. Dirigent: *Fr. Skov.* I en meget lang Forhandling drøftede man Provinstarifen. Man opstillede Trykker *Johs. Ibsen* som Branche-repræsentant.

Et Forslag fra Lærlinge-Afdelingen om, at sidste Aars Lærlinge fik Adgang til Kolding Afdelings Generalforsamlinger uden Stemmeret vedtoges. Man drøftede til Slut en Maskinsættersag, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes af Dirigenten. —*n.*

DE FYNSKE MASKINSÆTTERE

afholdt Søndag den 21. Maj Kredsmøde i Odense, ved hvilket man vedtog følgende Udtalelse:

»Maskinsætterne paa Fyn, samlede til Kredsmøde i Odense Søndag den 21. Maj 1922, anmoder Repræsentanterne i Tarifkommissionen om energisk at arbejde for, at Provinstypografernes Løn- og Arbejdsvilkaar ved den forestaaende Tarifrevision ikke berøres ud over Pristallet.«

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES STIFTELSE. Kassereren træffes Mandag Aften Kl. 7—8 Holger Danskesvej 92[2].

VELKOMMEN TILBAGE. Vi kan i Dag bringe vore Læsere den glædelige Meddelelse, at Provinsernes Forretningsfører *Karl Sørensen* efter længere Tids Sygdom i denne Uge paany har overtaget sine Funktioner.

DØDSFALD. En af vore ældre Kolleger, *H. J. Petersen* i Stubbekøbing, er blevet kaldt bort ved en brat Død efter kun faa Dages Sygeleje, 52 Aar gl. Afdøde, der kom i Lære i »Stubbekøbing Avis« i 1883, har saa godt som hele den svundne Tid arbejdet samme Sted og har i en lang Aarrække været Afdelingens Formand. Han begravedes i Mandags under meget stor Deltagelse.

JUBILÆUM. Den 1. Juni kan Faktor *Em. Petersen* ved »Næstved Avis« fejre 25-Aars Jubilæum som Typograf. Em. Petersen udlærtes 1. Juni 1897 som Trykker i P. Hansens Bogtrykkeri i Aalborg. Efter at have arbejdet nogen Tid paa Lærestedet kom P. til Mammen i Aarhus og arbejdede der ca. 1 Aars Tid, hvorefter han saa rejste til Næstved og har arbejdet der siden. Petersen vil sikkert være kendt af mange, da han har været Lokalformand her i Afdelingen. —*n.*

EN BERIGTIGELSE. Da undertegnede Maskinsætter i Dagbladet »Politiken« blandt Kollegerne er kendt under Navnet Viggo Nielsen og som Følge deraf har modtaget adskillige Forespørgsler angaaende Forfatterskabet til to i »Typ.-Tid.« i den sidste Tid fremkomne Artikler med dette Navns Underskrift, finder jeg Anledning til at meddele, at jeg *ikke* har skrevet nævnte Artikler, og at jeg i givet Tilfælde vilde undertegne mig

Viggo O. Nielsen.

Vi troede ikke, nogen Kollega var i Tvivl om, at det er Viggo Nielsen, Aarhus, der er Forfatter til de nævnte Artikler. *Red.*

ENGLAND. Arbejderne i det engelske Bogtrykfag staar for Tiden over for en ny Lønkrise. Principalerne er meget angrebslystne og vil gerne trykke Lønnen ned paa et lavere Niveau end før Krigen. De mener nu, Tidspunktet er inde til at paatvinge Typograferne en lavere Livsstandard. Saadanne Fordringer foreligger allerede, og samtlige Organisationer i Faget bliver stærkt berørt deraf. Den 10. April traadte Repræsentanter for Arbejdernes og Principalernes Oganisationer sammen for at drøfte Lønspørgsmaalet. Principalerne kræver en Lønnedsættelse af 15 Shilling ugenlig. Efter en lang Forhandling blev Spørgsmaalet udsat nogen Tid. Men der er ingen Udsigt til en snarlig Overenskomst.

FRANKRIG. Foranlediget af den kommunistiske Agitation er der opstaaet en Splittelse indenfor det franske Bogarbejderforbund. 15 Afdelinger har meldt sig ud af Forbundet og delvis sluttet sig til Kommunisterne. De udtraadte Afdelinger er: Trykkerne, Litograferne, Stereotypørerne og Kemigraferne i Paris, Litograferne i Lyon og Grenoble, Linotypesætterne i Paris m. fl.

Minoriteterne i de udtraadte Afdelinger har organiseret nye Afdelinger med fortsat Tilslutning til Forbundet.

Ialt er der 3500 grafiske Arbejdere, som paa denne Maade har forladt Bogarbejderforbundet. I Paris har de udtraadte Trykkere og Litografer gjort Forberedelser til Oprettelse af et nyt Bogarbejderforbund under Navn af »De franske Bogarbejderes Enhedsforbund«.

TYSKLAND. Til »Typ. Meddelelser« skrives fra Tyskland bl. a.:

Den 26. April traadte vort Tarifparlament — eller rettere sagt Lønkommission — atter sammen for at fastsætte Lønbetingelserne for Maj Maaned i vort Fag. Som Forholdene nu en Gang er her i Landet — Prisstigning fra Dag til Dag paa alt, som hører til Livsopholdet — staar vi med vore Lønfordringer saa at sige i permanent Forhandling fra Maaned til Maaned. Denne Gang opnaaedes ingen Enighed, da Principalerne erklærede sig ude af Stand til at bevilge noget af Betydning. Efter en haard Kamp fra begge Sider blev Forhandlingerne afbrudt, og saa var vore Repræsentanter nødt til — for at undgaa Strejke — at tage Arbejdsministeriet som Mæglingsinstans til Hjælp. Dette kendte for Ret, at vi skulde have det samme Tillæg, som vi fik i April Maaned, nemlig i Gennemsnit 145 Mark pr. Uge, og denne Bestemmelse blev da ogsaa vedtaget af begge Parter. At vi ikke kunde faa det forlangte (400 Mark) paa en Gang, var jo alle klar over, men vi havde dog ventet et bedre Resultat, da Dyrtiden tvinger os til Indskrænkninger paa alle Omraader.

Men det er ikke blot i vort Fag, at der hersker Nød og Utilfredshed. Alle Brancher sætter for Tiden alt ind paa at hæve sine Vilkaar.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 17. Maj: Struer 485,00. 19. Maj: Herning 1122,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 23. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 17. Maj: Struer i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 75,00. 18. Maj: Helsingør 500,00. 19. Maj: Herning i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 450,00. 20. Maj: Stubbekøbing 300,00. 23. Maj: Assens 200,00.

København, den 23. Maj 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter August Cederlund, udl. 12. 5. 22 i Bagges Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Knud Vald. Rich. Eichert (tidl. Medlem), Kihl. Paal. Gudrine Olga Møller, udl. 7. 5. 22 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Lilli Esther Sørensen, udl. 14. 5. 22 hos Justesen (arb. s. St.). Paal. Ellen Hansen, udl. 17. 5. 22 i Fyrtaarnets Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Else Betty Tofte Sørensen, udl. 20. 5. 22 hos Kruckow-Waldorf (arb. s. St.). 2758 Christensens Hustru Magda Johanne. 524 Paulsens Hustru Ella.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Aabenraa: Sætter Carl G. Bogdahn, udl. 27. 7. 22 i Tageblatt.

TILTRAADTE

København: 6449 Søren Knudsen fra Løgstør (arbl.). 253 Knud Jensen fra Udlandet (arbl.). 6263 Kai Viggo Nielsen fra Slagelse (arbl.). 4543 Lilly Petersen fra Tekstilarb. Forb. (Bording).

Aarhus: 4466 Ejnar Pedersen (arbl.). Haderslev: Walther Voss i Pl. Haslev: 3334 A. C. G. Nielsen (C. Bagger) og 4344 O. Sieglev (C. Bagger). Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.). Odense: 4300 Bruno Petersen (arbl.). Randers: 4304 A. B. Andreasen (arbl.). Silkeborg: 3799 Alfr. B. Schou (Avisen). Stubbekøbing: 6627 Svend Aage Jensen (Stubbekøbing Avis) og 6229 Carl A. Müller (Stubbekøbing Avis). Varde: 3752 Johan E. H. Nielsen (Varde Folkebl.).

FRATRAADTE

Aarhus: 7175 K. Simonsen til Vejle i Pl. og 3799 A. Skou til Silkeborg i Pl. Kalundborg: 3334 A. Chr. G. Nielsen til Haslev i Pl. og 4344 Oscar Sieglev til Haslev i Pl. Middelfart: 7168 Chr. Fr. Reinh. Jørgensen paa Rejse. Nykøbing F.: 6229 Carl Albert Müller til Stubbekøbing i Pl. Odense: 7023 Aage Roe til Tønder i Pl. Rudkøbing: 3660 Antonie Smith Jeppesen til Holstebro (arbl.). Silkeborg: 6285 Richard Petersen paa Rejse og 3943 O. C. Olsen til Udl. Skive: 6936 Arthur Madsen (overfl. til Skand. Sadelmager- og Tapetsererforb.). Slagelse: 6263 Kai Viggo Nielsen til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDT

København: 4811 Ellen Petersen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Odense: 5252 Martha Petersen (forsvundet).

DØD

Stubbekøbing: 6020 Hans Jørgen Petersen.

Søndag den 28.: Lyngby—Lundtofte. Sct. Hans Torv Kl. 9.

Til Pinseturen: Lindenborg—Ourø—Frederikssund maa man tegne sig hos Styrelsen senest Søndag den 28. ds. (31)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksompaa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Annoncesætter

(ugift) søger Plads straks. Eventuelt som Avissætter. Bill. mrkt. »97« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker

kan faa Plads i **Centraltrykkeriet,** Skive. (96)

Ung Trykker

til Avis og almindelig Akcidens, kendt med »Universal«-Paalæggerapparat, søger Plads straks eller senere. Staar for Tiden i Arbejde, men ønsker Forandring. Bill. mrkt. »98« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Salg!

En god, brugt **Hurtigpresse** (Johannesberger) med Jernbanebevægelse (indvendig Ramme 58 × 88 cm) samt en saa god som ny Victoria Merkur **Diegelpresse** med Elektromotor (indvendig Ramme 30 × 40 cm) sælges billigt. **Centraltrykkeriet,** *Haderslev. Telefon 803.* (95)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 2. JUNI 1922 XLIX AARGANG

ET FORSVAR

—

Mange Penne har været sat i Bevægelse, og der er anvendt ikke saa lidt Papir og Tryksværte paa at bevise, hvor daarlig den Tarif er, som Københavns Kolleger for et Par Maaneder siden gik med til. Vi kan alle samles i Ønsket om, at denne Tarif havde været noget bedre, og at navnlig Lønnedslaget ikke var blevet saa kraftigt. Derimod hører Enigheden op, naar Talen bliver om, hvorvidt det kunde være lykkedes for Typograferne gennem en fortsat Kamp at bringe en bedre Overenskomst hjem.

Der findes jo blandt os en Del Kolleger, som ikke vil slippe den Tro, at vi ved at holde Pinen ud en kort Tid endnu havde staaet som absolute Sejrherrer, der kunde diktere »Fjenden« Fredsbetingelserne. Og denne Tro støtter man paa den Paastand, at Bogtrykkerforeningen stod over for en Krise, idet Bladene vilde have meldt sig fra, hvis Lokouten for disses Vedkommende var blevet en Kendsgerning.

Det er naturligvis vanskeligt eller umuligt at føre Bevis for, *hvad der vilde være sket.* Men Troen om en Sprængning af Bogtrykkernes Organisation vilde uden Tvivl bragt en dyb Skuffelse. Thi det er jo dog lidet sandsynligt, at Bogtrykkerforeningens Ledelse eller Arbejdsgiverforeningen vilde have erklæret Lockout i Bladene, *hvis de ikke forinden havde sikret sig eller var vidende om, at en saadan Sprængning ikke vilde finde Sted.*

Eksperimentet var dog for farligt at foretage uden en saadan Garanti.

Vi kan derfor uden synderlig Overvindelse slippe den Tro og betragte den som den Illusion, den var.

Imidlertid er det forstaaeligt, at det store Nedslag i Lønnen *paa én Gang* har vakt Modstand og Misfornøjelse. Det havde naturligvis været at foretrække, og det havde været mindre mærkbart, om Nedgangen — ligesom i Provinsen — var foregaaet i flere Tempi. Men Københavns Kolleger maa her ikke glemme, at det dog har været en Fordel, at de *saa* længe har staaet paa »Krigslønningerne«, medens Provinskollegerne alt for lang Tid siden har maattet begynde paa Nedgangen.

Der findes sikkert ingen Kollega indenfor vort Forbund, der selv i sin vildeste Fantasi har drømt om, at det skulde kunne lykkes de typografiske Arbejdere at opretholde de Lønninger, som Krigens Højkonjunkturer havde bragt dem, naar alle andre Arbejderes Løn blev tvunget ned som Følge af Prisfaldet.

Selv om den Løn, vi fik, ikke var for høj, naar vi skulde kunne føre en nogenlunde økonomisk sorgfri Tilværelse, saa er det jo ikke Hensynet hertil, der er det bestemmende. Der er visse Magtfaktorer, som det er vanskeligt at komme uden om, men som griber ind og øver sin Indflydelse paa, hvad der skal tilflyde os af materielle Goder. Saa længe disse Magter bestaar, vil vi komme til at finde os i, at Tiden veksler med onde og gode Dage — med Op- og Nedgangstider.

Typograferne har nu bragt *deres* Offer til de onde Tiders Gud, og lad os haabe, at dette Offer ikke er større, end at vi med nogenlunde Sindsro kan se de kommende Tider i Møde.

Ser vi hen til, hvad de andre Fags Arbejdere har maattet ofre, er vi heldigvis ikke mest at beklage, hvilket bl. a. fremgaar af følgende Tal, som for øvrigt er fremdraget for Kollegerne ved en tidligere Lejlighed af vort Forbunds Formand: Prisfaldet androg pr. Februar ca. 20 pCt. Det almindelige Lønnedslag ifølge Forliget mellem Hovedorganisationerne udgør ca. 30 pCt, medens Nedgangen efter det af Københavns Typografer vedtagne Forslag beløber sig til ca. 23 pCt. Dette vil altsaa sige, at vi er gaaet 3 pCt. mere ned, end Prisfaldet andrager. Men dette vil dog ingenlunde betyde, at vi nu er de tre Procent daarligere stillet end *før* Prisopgangen.

Vi har jo nemlig ogsaa haft *vor Opgangstid.* Og selv om man ikke bryder sig om at blive mindet derom, skal det alligevel siges nu, da der udfoldes saa store Anstrengelser for at umuliggøre eller forkætre de Kolleger, der har staaet i Spidsen for vore Organisationer i de senere Aar: *Vi havde et godt Aar i 1919!* Hvad vi da gik frem i Forbedring af vore økonomiske Kaar, *opvejer rigeligt det Lønnedslag, vi nu har maattet tage imod.*

Dette synes man nu at have glemt.

Vi skal slutte dette *Forsvars*-Indlæg med en Udtalelse af en af Bogtrykkerne paa K. B.s sidste Generalforsamling, hvor den afsluttede Overenskomst var til Behandling. I »De grafiske Fag« refereres vedkommende Bogtrykkers Ord saaledes:

Prior havde den Opfattelse, at K. B.s Forhandlere var gaaet for vidt i deres Imødekommen overfor Typograferne. Saa gerne der blev Fred i Faget, *men ikke paa saa dyre Betingelser, som det her var Tilfældet, vi kan ikke saaledes blankt opfylde alle Krav; vi har slugt alt for mange bitre Piller.**) Vilde ikke henstille at forkaste Forslaget, men kun udtale, at man ikke til enhver Tid kunde gaa med til alle Krav.

Disse Ord er ikke uden Interesse og Betydning ved Bedømmelsen af det opnaaede Resultat.

LOCKOUTEN OG DENS LÆRE

Af *Sigvald Hellberg.*

(Sluttet.)

—

Splittelsestaktiken sejrede. Gruppe for Gruppe blev Arbejderne af deres egne betalte Ledere skilt ud, isoleret fra hverandre, lokket og truet til at sluge Forligene, afstaa fra den videre og udvidede Kamp.

For *Typografernes* Vedkommende skete det paa en Maade, der lader en tvivle om, hvorvidt der overhovedet har været afgivet et Flertal af Stemmer for Vedtagelsen.

Og medens Fr. Nielsen i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« lovpriser Ledelsen, fordi den »ved Forliget med Bogtrykkerne af 10. Marts reddede de 5 Kr. og 8-Timers Dagen ubeskaaret« (det er jo intet Under, at netop Fr. Nielsen maa anstrenge sig for at pynte paa Ledelsen og Forliget, idet han jo i det skæbnesvangre Øjeblik gik hen og skrev den Opfordring til at vedtage samme, som indbragte ham et *enstemmigt Mistillidsvotum* fra de københavnske Kolleger, der jo dog udgør Flertallet af Forbundets Medlemmer), betragter jeg det som denne Ledelses Skam, at den ved at gennemliste og gennemtvinge Forliget *brød Arbejdernes Kampfront*, trak et stort og betydningsfuldt Fag ud af de kæmpendes Rækker og derved modnede Jordbunden for det store Tvangsforlig, som Arbejderne derefter maatte indgaa paa.

Jeg har tidligere paavist, hvor *dyr* denne Kamp har været for Kollegerne. Forbundskassen er vistnok ikke stærkt berørt — Aktierne og de andre »Papirer« ligger vist endnu velbevarede i Pengeskabet. Men dyr var Kampen for *Kollegerne.* Og dette gjorde endda intet, om Udbyttet havde staaet i Forhold dertil. For et *Princip* (som 8-Timers Dagen) vil jeg gerne ofre meget, men ofre 300 Kr. for at vinde 200 ser jeg ikke megen Fornuft i. Derfor finder jeg fortsat, at naar Ledelsen kun anvendte sine Kraftudtryk og sine Armsving for at redde nogle faa Kroner, burde den hellere have anbefalet Kampens Afslutning noget tidligere. Men da var den formodentlig bange for at komme i Mindretal. Den stillede sig derfor i Kamppositur og tænkte: kommer Tid, kommer Raad! De (Kollegerne) gi'r sig nok! Og der *kom* jo Raad! Og de gav sig jo (selv om det kneb, og selv om man maatte lukke næsten helt af for Understøttelsen, inden det skete).

Og saa hører man nu alle de ledende Aander fra Vestergade til Køge fortælle os, hvor *klogt*

*) Udhævelserne af os. *Red.*

det var, hvor *fortjenstfuldt* det var, hvor *indsigtsfuldt* det var, at den fik Kollegerne til at falde fra de øvrige Arbejdere lige før den store Afgørelse, og hvor *heldigt* det var, at den gennemtvang en Tarif, hvorefter man nu rask væk antager Typografer i København til nogle og halvfjerds Kroner om Ugen, medens de selv har indrømmet, at *Minimumsbehovet* for en Arbejderfamilie i København udgør — 90 Kroner.

De gennemtvang en Reduktion paa ca. 25 pCt. paa Lønninger af ca. 114 Kr., men deres egne Lønninger paa *160 Kr.* reducerede de med *12½ pCt.* ned til 140 Kr., som Tillidsmandslønningerne nu udgør. Der er skam System i alting!

Allerede fra Aarets Begyndelse talte den københavnske Afdelings Formand vidt og bredt og med en Mine af umaadelig hemmelig Viden om Bogtrykkerforeningens snarlige Sprængning. Hvad er der blevet af den?

Jo, der er blevet *en ny Sammenslutning af de hidtil uorganiserede Bogtrykkere*, der har dannet Organisationen »Københavns Bogtrykkerlaug«. Denne nye og allerede særdeles talrige Organisation taler vel endnu en hel Del om »Forretningsfrihed«, »rent faglige Interesser« m. v. Men det første Numer af Organisationens nye Medlemsblad (»Bogtrykkeren«) taler ogsaa om »rimelige Kollegapligter«, »fælles Interesser«, »Prisorientering«, og Bladet siger med Henblik paa Forholdet til Københavns Bogtrykkerforening, at »vi ønsker i givet Tilfælde et Samarbejde paa loyalt Grundlag«.

Som man ser: en ny Sammenslutning af Arbejdsgivere i Stedet for dens Sprængning. En ny Magtfaktor *paa den anden Side* ved næste Tarifforhandlinger.

Maa jeg i denne Forbindelse gøre et Par Bemærkninger om de Modsætninger, der under Konflikten opstod mellem K. B. og Arbejdsgiverforeningen. K. B. vilde have Bladenes Arbejdere lockoutet, men Arbejdsgiverforeningen nægtede dette, fordi den saa ud over den enkelte Faggruppes mulige øjeblikkelige Fordele og indordnede disse under *Klassens* Interesser. *Klassen* — Overklassen — havde Brug for den borgerlige Presse til Paavirkning af Befolkningen, derfor maatte K. B.s mulige Gruppeinteresse i at faa Lockout her vige.

Akkurat paa samme Maade mener jeg, at *Arbejderne* skulde lære sig til at se bort fra den enkelte Gruppes mulige Øjebliksinteresser og lade disse vige for *Klassens* Interesser. De enkelte Fags Ledere maa i Stedet for at regne udelukkende med deres egen Gruppes Tab eller Gevinst, indordne sig under og samarbejde i *hele Klassens* Interesse. Og det maa blive de menige Arbejdere selv, der lærer deres nuværende eller fremtidige Ledere til dette.

Den gode Kollega *Schnoor* gør sig i sit Indlæg i Nr. 20 skyldig i at polemisere mod mig for Ting, som jeg ikke har sagt eller skrevet. Havde han haft lidt mere Taalmodighed og afventet mine Indlægs Afslutning, kunde han have undgaaet dette. Dette gælder — for at tage det groveste Eksempel paa hans (jeg tør vel nok gaa ud fra ubevidste) Forvanskning —, naar han siger, at jeg paa Generalforsamlingen i ramme Alvor foreslog, at vi menige Medlemmer skulde frasige os Retten til at forkaste en daarlig Overenskomst!

Saafremt Schnoor — hvad jeg vel tør gaa ud fra — har læst mit Indlæg III, vil han nu være klar over, at han her (og paa andre Punkter) har polemiseret mod mig ud fra en helt gal Opfattelse af, hvad jeg sagde paa Generalforsamlingen. Hvad Schnoors Omtale af Erfaringerne fra »Randers« angaar, gælder det, at jeg aldrig har anbefalet eller anset for formaalstjenligt en *lokal* Generalstrejke. Men overfor Schnoors Forfærdelse over de »skrækkelige« Randersarbejdere synes jeg, det er paa sin Plads at minde om, at den lokale Strejke i Randers udbrød spontant som en Protest imod Politi- og Militærmagtens Fremgangsmaade og Tagen-Parti for de organiserede Skruebrækkere. Men forladt af den faglige Hovedledelse, misforstaaet og haanet af uforstaaende Klassefæller som Schnoor og mange, mange med ham *skulde* de Randers-Arbejdere tabe.

Og for Schnoor og de Tusinder menige Arbejdere med ham lærer, at vi lever i Klasse*kampens* Tid, lærer, at det ikke er nok, at vore Organisationer er *gamle* og prøvede, men at det er nødvendigt at gøre dem *unge* og *kampduelige* — før bliver det ikke paany Fremstødets og Sejrens Tid.

Men maaske vil den ubarmhjertige Virkelighed lære os allesammen dette inden længe. Lære os det store Udsyn, den store, samlede Kampens Taktik — Forsvarskampens og derpaa Angrebskampens Taktik.

Centralisering af Arbejderklassen i Forsvar og i Angreb. *Demokratisering* af Arbejderhærens Ledelse. Magten flyttet fra Ledertoppen ned i Arbejdermassernes brede Dyb. Bort fra Faggruppetaktiken over til Klassetaktiken. Bort fra Troen paa Forsoning og Samarbejde med Overklassen.

Opmarsch til Underklassens store Frigørelseskamp. Samling af Kampkræfterne til Besejring af Overklassen.

TVUNGEN VOLDGIFT I NORGE

Den norske Lov af 19. Juni 1916 om tvungen Voldgift blev vedtaget under en stor Arbejdsstandsning og skulde kun gælde for Arbejdskonflikter, som maatte opstaa under den europæiske Krig, for saavidt de udsatte betydelige Samfundsinteresser for Fare. Da Arbejds- og Levevilkaarene efter Krigen vedvarende var usikre, blev der vedtaget en ny Lov (af 4. April 1919) gældende for Aaret 1. April 1919 til 1. April 1920, og ved Lov af 29. Marts 1920 forlængedes denne Lovs Gyldighed endnu et Aar, til 1. April 1921. I Henhold til Socialdepartementets Indstilling af 22. Februar 1921 gav den norske Regering Odelstinget Meddelelse om, at Regeringen ikke vilde fremsætte Forslag om Forlængelse af Lovens Gyldighed udover 1. April 1921. Der blev saa den 10. April 1921 af Gunnar Knudsen fremsat Forslag — hvis Indhold var i Overensstemmelse med Loven af 4. April 1921 — til Lov om tvungen Voldgift som varig Institution, men ved Sagens Behandling i Odelstinget blev det med 45 Stemmer mod 40 besluttet at nægte Forslaget Fremme.

Voldgiftsloven har været bragt i Anvendelse først i 1916 overfor en Række af de Arbejdskonflikter, der gav Stødet til dens Vedtagelse, og senere 2 Gange i 1920; den sidste Gang omfattede Konflikterne ca. 60.000 Mand. De Krav fra Arbejdernes Side, der gav Anledning til denne sidste Konflikt, drejede sig, foruden om Løntillæg og forandrede Feriebestemmelser, tillige om Anerkendelse af Arbejdernes Ret til Andel i Bedriftsledelsen, hvilket sidste Spørgsmaal imidlertid blev undtaget fra Voldgiftsrettens Behandling.

De ved Voldgiftsdommene i 1920 fastsatte Tarifer udløb alle i Marts og April 1922 og er opsagte af Norsk Arbejdsgiverforening tilligemed en Række andre Tarifer; det samlede Antal af Arbejdere, for hvem Overenskomster udløber i 1922, udgør op imod 100.000 Mand.

Under Hensyn til, at saa omfattende Arbejdskonflikter, som heraf kunne opstaa, vil kunne medføre Fare for Samfundet, blev der efter Socialdepartementets Indstilling fremsat Forslag til en midlertidig Lov om tvungen Voldgift i Arbejdskonflikter. Forslaget blev den 18. Marts d. A. vedtaget af Odelstinget.

Hvad Arbejdernes Stilling til Voldgiftsloven angaar, kan anføres, at Landsorganisationens Repræsentantskab har udtalt, at Fagorganisationerne aldrig kan anerkende tvungen Voldgift som et Middel til at trykke Arbejderklassens Kaar og skabe social Fred, og at Landsorganisationen, saa længe den privat-kapitalistiske Produktionsordning bestaar, ikke vil kunne anerkende tvungen Voldgift som en varig Ordning. Ud fra en taktisk Bedømmelse af Situationen har Repræsentantskabet imidlertid henstillet til Arbejderrepræsentanterne i Stortinget ikke at stemme imod en betinget midlertidig Voldgiftslov.

Den første Sag, som kom til Behandling i Retten, var Jernindustriens Overenskomstforhold, hvorom der er blevet holdt en lang Række Retsmøder, paa hvilke Parterne har kæmpet for aabent Tæppe, Arbejdernes Repræsentanter for at bevare en saa stor Del som muligt af de høje Krigslønninger, de fik ved Voldgiftsdommene i 1920, Arbejdsgiverne for at komme saa langt som muligt ned med Løn.

Dommen i Jernindustrien var imødeset med den mest levende Interesse, ikke alene fordi Jernindustrien er et saa stort økonomisk set vigtigt Fag, men ogsaa og fornemmeligst, fordi man gik ud fra, at den første Dom i ret stor Udstrækning vilde skabe Præcedens for de følgende Domme og dermed for de Arbejdsvilkaar, hele det norske Bedriftsliv i det kommende Aars Tid vil faa at virke under.

Den 4. Maj faldt Dommen. Den fastslaar, at de pr. 1. April gældende individuelle Timelønninger nedsættes med 55 Øre for Fagarbejdere, 50 Øre for Hjælpearbejdere og 30 Øre for Kvinder. Arbejdsgivernes Paastand gik ud paa en Nedsættelse af 90 Øre for Fagarbejdere, Arbejdernes paa 30 Øre. Dommen blev altsaa staaende ved 5 Øre under Middeltallet.

Timelønnen var efter Voldgiftsdommen af 1920 for voksne mandlige Arbejdere 210 Øre. Lønreduktionen bliver da 26 pCt.

Mindstelønnen er fastsat til 125 Øre pr. Time for Fagarbejdere og 110 Øre for Hjælpearbejdere. Hidtil var den 150 og 130 Øre. Arbejdsgivernes Paastand gik her ud paa Fastsættelsen af Tallene 80 og 70 Øre, Arbejderne krævede 140 og 120 Øre.

For Elektrikere udenfor Værkstederne er Mindstelønnen 10 Øre højere.

For Kvinder er Lønnen sat til 70 Øre, naar de er under, og 85 Øre, naar de er over 18 Aar, med en yderligere Stigning af 5 Øre for hvert Tjenestehalvaar indtil 105 Øre pr. Time.

Overtidsbetalingen er for de to første Timer paa Ugens 5 første Arbejdsdage nedsat til 25 pCt. Flertallet har gennemført denne Nedsættelse under Henvisning til Forholdet i andre Lande, med hvilke den norske Jernindustri konkurrerer.

De ved Dommen fastsatte Lønninger kan af hver af Parterne forlanges optaget til Revision, hvis det statistiske Centralbureaus Indekstal for Leveomkostningerne for Oktober Md. d. A. er steget eller faldet med mere end 6 Points sammenlignet med Apriltallet.

Et stort Spørgsmaal var Arbejdernes Ferie, som de ved Voldgiftsdommen i 1920 fik fastsat til 12 Arbejdsdage. Under Hensyn til Tidens Depression krævede Arbejds-

giverne Ferieretten afskaffet, medens Arbejderne krævede de 12 Feriedage bibeholdt. Dommen gaar ud paa, at Arbejderne skal have 8 Arbejdsdages Ferie efter 12 Ugers Tjenestetid hos samme Arbejdsgiver.

Arbejdes der paa indskrænket Tid, reduceres Lønnen i Ferietiden forholdsmæssigt. Man gaar ud fra, at Ferien som Regel vil kunne lægges saaledes, at den falder i Forbindelse med 2 Søndage, hvorved Arbejderne vil faa en samlet Hviletid af 10 Dage.

Dommen har Gyldighed til 31. Marts 1923. Arbejdsgiverne forlangte, at den kun skulde gælde til Nytaar.

UNDERSTØTTELSER TIL UNDERVISNING PAA FAGSKOLEN

Under Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til unge Typografers og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Typografer, saavel Sættere som Trykkere og Lærlinge i det sidste Læreaar til inden 20. Juni at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvor længe Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Det bedes oplyst, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der varer 6 Uger.

Selve Kursuset koster 40 Kr., der fradrages den tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelse i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m.; for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk.

Saafremt der melder sig et tilstrækkeligt Antal Ansøgere, vil Kursuset blive afholdt i Tiden fra 17. Juli til 26. August.

København og Odense, i Maj 1922.

J. Wreschner. *Poul Søndergaard.*

DE FIRE HARALD'ER

Bogtrykker Harald Jensen har i »Dansk Bogtrykker-Tidende« skrevet en Artikel, »Interieurs fra Typografernes Liv«, hvori han bl. a. kommer ind paa en Omtale af Typograf Harald Jensens Artikel her i »Typ.-Tid.« om »Maskinsætter-Præstation«. Vi tillader os at gengive følgende lille Afsnit:

. . . Den er et Bevis baade paa normal Temperatur, paa Evnen til at udtrykke sig helt klart og til objektivt at holde sig til den Sag, der skrives om. Det er fornøjeligt at læse den, og den er værd at læse. Den er skrevet af vor Navne, Harald Jensen, om hvem vi fra tidligere Dyrtids- og Tarifforhandlinger har det bedste Minde. At han nær var bleven Skyld i, at vor Søn som Typograf Harald Jensen ikke kunde faa Pas udstedt til England for et Par Aar siden, fordi han antoges at staa i for nær Forbindelse med Farimagsgade, kan Skribenten — den virkelige Typograf med de rigtige Forbindelser — jo ikke gøre ved. Navnet har engang tidligere foraarsaget Kludder. Det var, da Landstingsmanden af samme Navn, der kom fra en Kongres i Paris, besøgte Bogtrykker Harald Jensen i Bern og sammen med dennes Søn rejste til Grindelwald. Da Hotelportièren i Fremmedbogen saa det samme Navn tre Gange under hinanden, satte han et vantro Portiersmil op. Selv om det havde været et Falsum, gjorde det dangang ikke noget. Det var længe før Krign. Men det var ikke noget Falsum, selv om Skinnet var imod.

Men tilbage til Typografen, der kan skrive. Artiklen skulde næsten gengives helt, for det er den værd. Der er jo noget galt i, at en Typograf skriver for Bogtrykkerne i et Blad, som Bogtrykkerne ikke læser, og en Bogtrykker skriver for Typograferne i et Blad, som Typograferne ikke læser. Det maa være en Følge af Tidens Specialisering. . . .

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING

Onsdag den 10. Maj fortsattes Generalforsamlingen med de tilbageværende Punkter. Til Dirigent valgtes *Carl Schmidt.*

Formanden bød den ikke særlig talrige Forsamling velkommen og greb Lejligheden til at ønske vor Kollega *O. Lundin* Held og Lykke med sin Gerning som Kasserer, hvilket Forsamlingen tilsluttede sig.

Da Kontrahenten for »Soc.-Dem.«, *C. J. Christensen,* var forhindret i at møde paa Grund af Natarbejde, aflagde *Formanden* C. J. C.s fyldige Beretning. Beretningen godkendtes enstemmig.

Kontrahenten fra Bryggeriet »Stjernen«, *Chr. Sørensen,* var sygemeldt, og *P. Aug. Petersen* paatog sig derfor at aflægge Beretningen, der enstemmig godkendtes.

Et Forslag om en fast Fanebærer blev diskuteret og vedtaget og *Alfr. Meyer* valgt til Fanebærer.

Til Kontrahent ved Arbejdernes Brændselsforretning valgtes *P. Aug. Petersen* og til Bryggeriet »Stjernen« genvalgtes *Chr. Sørensen.* Til »Social-Demokraten« genopstilledes *C. J. Christensen* som Kontrahent og foresloges *Axel Jensen;* disse udgaar til skriftlig Afstemning. Til Stemmetællere genvalgtes *Carl Jensen* og *O. Thomas.*

Under Eventuelt fremkom forskellige Forespørgsler, der blev besvaret af *Formanden* og *O. Lundin.* *O. T.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Fredag den 9. Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

BOG- & AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. Husk Klubmødet hver Tirsdag Aften i Hotel »Tre Hjorter«. Enhver Kollega, uden Hensyn til hvilken Branche, indbydes.

ITALIEN. Roms 4000 Medlemmer danner kun en Afdeling af Det italienske Bogarbejderforbund, mens Centralen befinder sig i Bologna, da denne By ligger i Landets Centrum. Skønt Bologna har 200.000 Indbyggere, arbejder der kun 60 Typografer. Forbundsorganet, »Il Laveratore del Libro«, udkommer en Gang om Maaneden, derimod udkommer i de større Trykkeribyer lokale Blade, saaledes i »den evige By« »Roma Grafica« to Gange om Maaneden. En Landstarif findes ikke i Italien, kun Regional-(Kreds-)Tarifer. Og deraf kommer det, at Bologna og Rom har samme Minimumsløn, nemlig 180 Lire pr. Uge. I Mailand, Knudepunktet for den italienske Industri, betales 220 Lire. Det italienske Forbund tæller 18.000 Medlemmer; det grafiske Fag omfatter 60.000 Personer. Af arbejdsledige Typografer er der faa. Foreningens Lokaler i Bologna er en Seværdighed. De er praktisk indrettet og højst komfortable.

HOLLAND. Arbejdsløsheden i Bogtrykfaget i Holland er stadig stor. Omtrent 13 pCt. af Fagets Udøvere er uden Beskæftigelse, og mange andre arbejder kun i et mindre Antal Timer om Ugen. Den tyske og østerrigske Valutakurs føles fremdeles i høj Grad. Lønnedsættelse staar paa Dagsordenen i samtlige hollandske Erhverv. Hidtil er det lykkedes Typograferne at afvise Principalernes Krav om Lønreduktion, men det er lidet sandsynligt, at de ret længe vil kunne hævde Stillingen.

Den 31. December 1921 talte det hollandske Typograf-Forbund 10.946 Medlemmer mod 11.576 i 1920. Tilbagegangen skyldes den store Krise, det grafiske Erhverv har gennemgaaet. 1951 Medlemmer er bleven strøget af Listen. En stor Del af disse har søgt anden Beskæftigelse, og andre er sporløst forsvundet.

AFSTEMNINGSRESULTATER

Ved den foretagne skriftlige Afstemning over Medlemmer til Tarifkommissionen for Provinserne er afgivet ialt 1075 St. — Helsingør, Hillerød, Lyngby, Marstal og Stege havde ikke indsedt Stemmesedler.

Valgets Resultat er følgende:

Haandsættere: Fr. Nielsen, Køge, 404 St., *P. Christiansen,* Aarhus, 379 St., *Rs. Bindslev,* Silkeborg, 344 St., *Just Rasmussen,* Vejle, 244 St. og *C. Bolt,* Aabenraa, 234 St. — Derefter havde H. A. Hansen, Slagelse, 227 St., Laur. Larsen, Odense, 221 St., H. C. Andersen, Aalborg, 206 St.. og J. Chr. Hansen, Aarhus, 137 St.

Maskinsættere: Chr. Petersen, Esbjerg, 200 St. og *H. P. Alb. Jensen,* Aarhus, 182 St. — Derefter havde Vald. Petersen, Kolding, 66 St.

Trykkere: Johs. Ibsen, Kolding, 133 St. og *Ernst Petersen,* Aarhus, 132 St.

Mandlig Hjælpearbejder: C. Schultz, Aarhus, 24 St.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler angaaende Valg af Kontrahent til »Social-Demokraten« for Trykkernes Underafdeling afgaves ialt 250 St. — Valgt blev *Carl Johan Christensen* med 122 St. Axel Jensen fik 117 St. 11 Stemmesedler var blanke.

København, 24. Maj 1922.

Oscar Thomas. *Carl Jensen.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Næstformanden bød de genvalgte og nyvalgte Styrelsesmedlemmer velkommen og haabede paa et godt og loyalt Samarbejde. Meddelte endvidere, at vi igen havde faaet Afdelingens Kasserer i Styrelsen, idet O. A. Lundin tillige var valgt til Kasserer med den af Styrelsen og Generalforsamlingen krævede Majoritet. Udtalte Ønsket om, at den Livsstilling, Lundin havde ønsket og opnaaet, vilde blive til Gavn og Lykke for vor Organisation og for ham selv. — Næstformanden refererede en Del mislykkede Mæglingssager og fælles Forretningsudvalgssager, som nu efter Behandling i vort Forretningsudvalg vilde gaa til Voldgiftsretten. Diskuteredes og toges til Efterretning. — Til Festudvalg genvalgtes de afgaaende, og i Stedet for Tverskou valgtes Lundin. — Et Medlem søger om Kontingentfrihed ifølge Forbundslovenes § 27. Anbefales til Forretningsudvalget. — En lang Række Anmodninger om Hjælp behandledes, dels imødekomme-

des, dels nægtedes. — Endvidere behandledes en Række Hvilende Ret-Sager. — Klublove forelaa for et Personale. Indstilledes til Forretningsudvalgets Godkendelse. — Regnskaber og Beretninger fra Fællesorganisationen og fra Soc. Forbund forelaa. Til Efterretning. — Det vedtoges at forny Opfordringen om frivillig Indsamling til Støtte for de daarligst stillede Kolleger, saaledes som den var vedtaget paa Generalforsamlingen. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Soc.-Dem.s Pers. (1. B.) 80,00, Dansk Bogtrykkeris Pers. 8,00, Græbes Pers. 19,00, Jensen & Rønagers Pers. 11,00, Lunos Pers. 12,00, Egm. H. Petersens Pers. 21,00, Schultz' Pers. 100,00, Soc.-Dem.s Pers. (2. B.) 83,00, Berl. Tid.s Pers. 8,00, Politikens Pers. ÷ 17 Medl. 45,50, Politikens Pers. (2. B.) ÷ 21 Medl. 39,50, Soc.-Dem.s Pers. (3. B.) 82,00, Københavns Pers. (1.-2. B.) 52,00, Græbes Pers. (2. B.) 20,00, Lunos Trykkeripers. 16,50, Birchs Pers. 9,00, Henningsens Pers. 5,00, Kristensen & Mikkelsens Pers. 3,50, P. Andr. Andersens Pers. 10,00, O. C. Olsen & Co.s Pers. 6,00, Rosenbergs Pers. 10,50, Dyva & Jeppesens Pers., Sølvgade, 20,00, Fraenckels Pers. 41,00, Dansk Bogtrykkeri 8,00, Jensen & Rønagers Pers. (2.-3. B.) 22,00, Ferslews Pers. 42,50, Bordings Pers. 15,00, Græbes Pers. 15,00, Appels Pers. 9,00, Thieles Pers. (1.-2. B.) 57,50, C. C. Petersens Pers. (1.-3. B.) 40,50, Egm. H. Petersens Pers. 21,00, Brockmann & Svendsens Pers. 7,00, Jernbanens Billettrykkeris Pers. 42,00, Lunos Trykkeripers. 14,50, Missionstrykkeriets Pers. 35,00, Kihls Pers. 27,00; tilsammen *Kr. 1058,50.*

København, 30. Maj 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Leon Aksel Hansen, udl. 1. 5. 22 i Frederiksb. Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Louis Vilhelm Frederik Carl August Julius Paulsen, udl. 26. 5. 22 i Kbhvn.s Papirvarefabrik *(arbejdsløs).* Sætter Radith Svend Hansen, udl. 21. 5. 22 hos Ihrich (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Jens Enghusen, udl. 1. 1. 16 hos Randbøll & Eichert, København (tidl. Medl.). Trykker Jens Eilersen, udl. 1. 6. 22 i Aarhus Stiftsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3213 Willy Andersen fra Lyngby (arbl.). Ansgar Vilh. Frederiksen fra Dansk Arb. Forb. (Chr. Andersen). 3461 Richard Johannesen fra Rejse (udenfor Faget). 2725 Bjarne Hansen fra Nakskov (arbl.).

Køge: 6219 Poul Frantzen (arbl.). Nykøbing F.: 6903 Johan Hansen (Loll.-Falst. Venstrebl.). Odense: 6285 Richard Petersen i Pl. Tønder: 7023 Aage Roe (Vestslesvigs Tid.).

FRATRAADTE

København: 217 Ejler Petersen (Sukker- og Chokoladearb. Forb.). Dagmar Olsen (Bogbinderforb.). 1273 Ejnar Jensen (Snedkerforb.). 6449 Søren Knudsen til Frederikshavn (arbl.). 795 Schandel (Fabriksarb. Forb.).

Holbæk: 5011 Poula Nielsen til Kbhvn. i Pl. Horsens: 3831 Tage Andersen til Toftlund i Pl. Lyngby: 3213 Willy W. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Nakskov: 2725 Bjarne Hansen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted: 6050 V. A. Larsen paa Rejse. Rønne: 3791 Ejner Spietz paa Rejse.

UDSLETTET MED RESTANCE

København: 4036 Aksel Braarring (Bogtrykker).

UDMELDTE

Aarhus: 4946 Marie Nielsen (til Amerika). Grenaa: 3933 Harald Christiansen (Bogtrykker) og 6303 Albert Christiansen (Bogtrykker).

DØD

København: 1259 Poul Winther (Justesen).

Typografernes Sangforening.

Sangøvelsen sluttet for i Aar. — Søndag d. 18. Juni Udflugt til Skodsborg. Afgangstid i næste Nr. af Typ.-Tid. (1h)

4.—5. Juni (Pinse): Lindenborg—Ourø—Frederikssund. Allégade-Krydset Kl. 7. — Husk Lygten. (3j)

TELEFON CENTRAL 14823
Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B
Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Trykker
til Avis og almindelig Akcidens, kendt med »Universal«-Paalæggerapparat, søger Plads straks eller senere. Staar for Tiden i Arbejde, men ønsker Forandring. Bill mrkt. »98« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf
søger Plads som Akcidens- eller Avissætter; hvor Maskinsætning kan læres foretrækkes. Billet mrkt. »103« til Ekspeditionskontoret.

Yngre Trykker for Værk- og Akcidens, grundig kendt med Paalægningsapparater, søger Arbejde. — Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf-Forbundter
kan paa Grund af indtrufne Omstændigheder faa Plads straks i **Mohr & Co.s Bogtrykkeri,** *L. Strandstræde 22.* (99)

Sætterforbundter,
staaet 4 Aar ved Faget, ønsker Arbejde i København eller Provinsen. Billet mrkt. »104« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, dygtig
Akcidenstrykker
kan faa en god Plads snarest.
Sorø Amtstidendes Bogtrykkeri
(101) *Slagelse.*

Moderne Akcidenstrykkeri
i Provinsen (Omsætning i 1921 22,000 Kr) ønskes solgt straks. Nogen Kapital nødvendig. — Billet mrkt. »102« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikle, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 9. JUNI 1922 XLIX AARGANG

NAIVITET

»Bogtrykkerbladet«, Dansk Provinsbogtrykkerforenings Medlemsblad, beskæftiger sig i sit sidste Numer med det sociale Spørgsmaal, med særligt Henblik paa Typografernes Kaar. Anledningen hertil er en Bemærkning i »Typ.-Tid.« om, at en af Betingelserne for, at der kan herske Fred i vort Fag, er den, at Kravet om yderligere Forringelse af Typografernes Kaar ikke fremsættes,

Denne Bemærkning er faldet »Bogtrykkerbladet« meget haardt for Brystet. Bladet betegner det som »Overintelligens eller Naivitet« at nære saadanne Forhaabninger i Forbindelse med de kommende Forhandlinger om Provinstarifen.

Det er os ikke muligt at se noget som helst naivt i dette Haab, og naar Bladet synes at mene, at det kun er »Typ.-Tid.«s Redaktør, der nærer det, vil den kommende Tid sikkert bringe ham paa andre Tanker.

Den almindelige Opfattelse af Situationen er blandt Provins-Typograferne den, at Reduktion af Lønnen ud over, hvad Pristallet bringer, gaar de ikke med til uden ved Tvangsmidler, fordi de finder et saadant Krav uretfærdigt og uberettiget, ikke mindst af den Grund, at Provins-Typograferne allerede fik deres første Lønreduktion i August 1921 og den anden i Februar i Aar. De har uden at mukke troligt fulgt Pristallets nedadgaaende Bevægelse, og hvis Bogtrykkerne derfor nu vil møde med Krav om større Lønforringelse, vil det blive følt som en blodig Uret.

Naar Bladet vil slaa fast, at den eneste Maade at komme til billigere Fremstillingsomkostninger af Tryksager paa, er den at sætte *Arbejdslønningerne* ned, er det ikke ganske korrekt, thi der findes tillige en anden: *Bogtrykkernes Forringelse af deres Avance.* Vi har tidligere hentydet til, at det ikke er nogen ringe Del af Fremstillingsomkostningerne, der gaar i Principalernes Lommer. Vi skal gerne — hvis det bliver nødvendigt — tage denne Side af det »sociale Spørgsmaal« under nærmere Behandling.

Men naar »Bogtrykkerbladet« har den Opfattelse, at det sociale Spørgsmaals Løsning er betinget af en Lønreduktion, der skaber en forarmet Arbejderklasse, trænger denne Opfattelse i høj Grad til Revision.

Derimod er det saa klart som Nat følger Dag, at den vil bringe forøget Uro og Misfornøjelse ind i Forholdet mellem Principal og Arbejder.

EN REPLIK

Naar jeg i »Typ.-Tid.«s Nr. 20 skrev, at Hr. Hellberg ønskede Organisationsformerne ændrede derhen, at Hovedorganisationernes Ledere skulde have Ret til at slutte Overenskomst for alle Fag, hvilken disse saa skulde have Pligt til at indordne sig under, at vi Typografer f. Eks. med andre skulde fraskrive os Retten til at forkaste en daarlig Overenskomst, saa var det naturligvis ikke nogen Fejltagelse, hverken bevidst eller ubevidst, thi saaledes udtrykte Hr. Hellberg sig paa Generalforsamlingen, og i den Artikel, hvortil han henviser mig for at rette min Fejltagelse, siger han netop det samme. Han ønsker . . . . . »En altomfattende Centralisation, ledet paa demokratisk Basis, med Adgang for Arbejderne selv til ved hver større Sag ved direkte Behandling og direkte valgte Repræsentanter at udøve sin Vilje *og med klassedisciplinarisk Indordnen sig under saadant Grundlag trufne Beslutninger.*«

Altsaa en Repræsentation af nogle faa Mennesker, som skal have Ret til at føre Forhandlingerne under en ny Storkamp og træffe Beslutninger, hvorefter alle sig haver at rette. Jeg tænker, enhver kan se, at det netop var dette, jeg i min Artikel argumenterede imod. Hr. Hellberg sagde paa Generalforsamlingen *netop det,* som jeg lagde ham i Munden i min Artikel; at han ønsker De samv. Fagforbunds *Ledere* ombyttet med nogle andre Ledere og give disse den omtalte Ret til at raade over den samlede Arbejderklasses Ve og Vel, bliver dog Hip som Håp. Thi ligesaa lidt som jeg ønsker Retten til Enebestemmelse om mine Arbejdsvilkaar i en »reformistisk evolutionær« Ledelses Haand, ligesaa lidt ønsker jeg den naturligvis anbragt hos en »revolutionær, hensynsløs« Førerklike. Jeg, og dem, der tænker som jeg, ønsker ikke at underkaste os et Faamandsvælde, saa kan dette kalde sig, hvad det vil; vi ønsker ikke at betragtes som Brikker paa et Brædt, der kan flyttes med efter Behag.

Hr. Hellberg taler om at udvikle vort Klassesyn, skærpe Klassekampen, være kampglad o. s. v. Javel, vi erkender fuldt og helt vor Klasse-Solidaritet, vi har aldrig svigtet den og vil aldrig gøre det; men fordi vi er Arbejdere, er vi dog ogsaa Mennesker, og hvert Menneske har Ret og Pligt til indenfor sit Omraade at hævde sin Personlighed, sætte sit eget Livssyn ind paa de Opgaver, han stilles overfor, udvikle sin Ansvarsbevidsthed og ikke lægge Hænderne i Skødet og lade fem være lige, »Tillidsmændene« ordner det hele, vi skal bare parere Ordre.

— Der er i Hr. Hellbergs Bemærkninger til mig et Ord, jeg ønsker at anholde. Han siger, jeg er forarget over de »skrækkelige« Randers-Arbejdere; intet andet Menneske kunde faa noget saadant ud af det, jeg skrev, og hvis Hr. Hellberg læser det en Gang til, maa han sikkert indrømme, at han er gaaet for let derhen over. Jeg har ingen Forargelse overfor Randers-Arbejderne, men jeg talte om Opviglerne derfra, hele det bekendte Bolshevik-Kleresi herindefra med de gammelkendte Navne, der lusker om og snuser op, hvor der kan være Chance for »Sjov i Gaden«, og saa, naar det gaar galt, saa forsvinder de lige saa stille igen, overladende deres Klassefæller Ansvaret og Smerterne. Jo, det er nogle søde Sjæle. Lave Ballade, opagitere en Forsamling, der i Forvejen er tirret ved Myndighedernes Udæskning, til at fatte ubesindige Beslutninger, det kan de, men hjælpe Arbejderklassen en Tomme fremad mod dens Maal, det hverken kan eller vil de.

København, 3. Juni 1922.

Carl J. Schnoor.

PROVINSTARIFEN

Den Tarifkommission, der skal deltage i de kommende Forhandlinger med vore Arbejdsgivere om den nye Provinstarif, er nu valgt, og forhaabentlig vil det lykkes den at naa til et saadant Resultat, at vi kan stemme derfor.

Hvorledes det endelige Forslag til ny Tarif vil blive, kan jeg — lige saa lidt som nogen anden — paa Forhaand have nogen Anelse om; men at vore Repræsentanter i Tarifkommissionen vil gøre deres yderste for at fremskaffe en Tarif, som Provinstypograferne kan være tjent med, nærer jeg ingen Tvivl om, selv om min ærede Aalborg-Kollega, Sørensen-Kjeld, mener, at det kun bliver Fornøjelsesrejser for de valgte Repræsentanter.

At der fra vore Arbejdsgivere vil blive stillet Krav til os, som vi ikke kan gaa ind paa, baade med Hensyn til Løn- og Arbejdsforhold, er givet, ligesom der ogsaa fra vor Side vil blive rejst Krav, som det ikke lykkes at gennemføre.

Jeg skal ikke fordybe mig i alle de Spørgsmaal, der antagelig vil komme frem i disse Forhandlinger, men der er tre Ting, som jeg betragter som Hovedspørgsmaal, nemlig *Lønnen, Arbejdstiden* og *Lærlingenes Antal.*

Vi saa jo nu i Foraaret, hvilke Krav de københavnske Bogtrykkere stillede til de københavnske Typografer, og derfor gælder det om, hvis Provinsens Arbejdsgivere tager Munden lige saa fuld, at vore Repræsentanter straks afviser al Forhandling herom, *thi en saadan Nedsættelse af vor Løn kan Provinsens Typografer ikke taale,* hvis vi skal leve under blot nogenlunde menneskelige Forhold.

At vore Repræsentanter kan forhandle

paa Basis af Pristallet, finder jeg ret og rimeligt; *men heller ikke mere.*

At der muligvis ogsaa vil fremkomme Krav om en Forlængelse af Arbejdstiden, tænker jeg; men heller ikke her kan vi gaa med til nogen Forandring.

Med Hensyn til Spørgsmaalene om Betaling for Overarbejde og de personlige Løntillæg — som vel ogsaa vil blive rejst — vil jeg ikke udtale mig paa nærværende Tidspunkt, det kan vente til senere.

Det tredje Punkt, *Lærlingenes Antal*, vil jeg særlig opholde mig ved, da det ser ud til, at det i Fremtiden vil blive af afgørende Betydning for Typograferne.

Jeg skal villig indrømme, at jeg ikke hidtil har været en af dem, der har lagt saa stor Vægt paa, hvor stort et Antal Lærlinge en Bogtrykker maatte antage; vi havde vor Lærlingeskala, og saa var alt saare godt.

Men Forholdene har dog i de sidste Par Aar forandret min — og jeg tror ogsaa mange andres — Anskuelse i saa Henseende, og faar vi ikke en Forandring i vor Lærlingeskala denne Gang, vil Følgen efter min Mening i de kommende Aar — og maaske i Fremtiden — blive en Arbejdsløshed, der fuldstændig vil ødelægge vort Fag.

Vi har nu i et Aar eller mere haft en Arbejdsløshed af op til 25 pCt. Grunden hertil kan være af forskellig Aarsag. Vor Ledelse mener, at Arbejdsløsheden skyldes Indskrænkningerne i de sidste Par Aar, og i en Diskussion her i Aalborg for et Aars Tid siden mellem Karl Sørensen og undertegnede hævdede Karl Sørensen, at Arbejdsløsheden i vort Fag kun var af forbigaaende Natur. Nu er der gaaet et Aar siden da, men Arbejdsløsheden er ikke bleven væsentlig mindre.

Selvfølgelig er jeg ikke blind for, at Krigstidens Indskrænkninger og de nedadgaaende Konjunkturer har foraarsaget megen Arbejdsløshed ogsaa indenfor vort Fag, men der er alligevel flere Grunde hertil.

Hvis der ikke her i Landet var opstaaet et radikalt Parti for 17 Aar siden og som Følge deraf i de sidste 15 Aar oprettet saa mange radikale Blade samtidig med, at den socialdemokratiske Provinspresse i samme Tidsrum har været under rivende Udvikling, vilde vi have haft Arbejdsløsheden længe før; thi den Mængde Typografer, som bl. a. Sættemaskinerne i dette Tidsrum har overflødiggjort, har heldigvis faaet Beskæftigelse paa disse Blade.

Nu er denne Udvikling med Oprettelsen af nye Blade standset. Derfor ser det efter min Mening ud til, at Arbejdsløsheden er ved at blive konstant.

At tro, at denne store Arbejdsløshedsprocent skulde kunne faa Beskæftigelse ved vort Fag, er vist tvivlsomt, selv om noget af det, som Krigen og dens Følger har slaaet i Stykker, skulde opstaa igen. At alt bliver som før, er der vist ingen, der tror.

Derfor maa vi have en Forandring i vor Lærlingeskala, det er nødvendigt, hvis ikke vi skal naa dertil, at vore Lærlinge, efterhaanden som de udlæres, maa forlade Faget; thi Beskæftigelse til dem bliver der ikke. Og forlange, at de arbejdende tre Fjerdedele i Fremtiden skal forsørge den overflødige Fjerdedel, kan man nu en Gang ikke, selv om Offerviljen indenfor Typograferne og deres Organisation i de sidste Par Aar har været stor.

Aalborg, i Juni 1922.

H. P. Pedersen.

FAGMØDE I AARHUS

I Henhold til Beslutning ved en ekstra Generalforsamling her D. D. indbydes Repræsentanter fra de forskellige jyske Byer til at deltage i et Fagmøde i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade,

SØNDAGEN UMIDDELBART EFTER, AT TARIFFORSLAGET ER UDSENDT TIL AFSTEMNING.

Mødet paabegyndes Kl. 10, og talrig Deltagelse af saavel indenbys som udenbys Kolleger forventes.

Aarhus, 2. Juni 1922.

Med kollegial Hilsen

Lokalstyrelsen.

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

I Tilslutning til Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund afholdtes der Forbundsstyrelsesmøde Fredag den 2. Juni. *Jul. Schrøder* ledede Mødet, og *Magnus Hansen* valgtes til Sekretær.

Formanden aflagde en Beretning og kom derunder ind paa en nærmere Omtale af den Diskussion, som der har været ført i »Typ.-Tid.« angaaende Forbundsstyrelsens Valg af Tarifkommissionsmedlemmer. — Forbundsstyrelsen vedtog enstemmigt at lade det stedfundne Valg staa ved Magt.

Formanden omtalte ligeledes nogle dels optagne og dels indsendte Artikler, som udviste en organisationsfjendtlig Tendens, og man var enig om, at Redaktøren for Fremtiden bør nægte saadanne Artikler Optagelse i Bladet.

Der aflagdes ogsaa Beretning fra den sidst afholdte skandinaviske Konference, og den udarbejdede Protokol henvistes til det kommende Delegeretmøde. Fra det finske Typograf-Forbund forelaa et Forslag til Afvikling af det af de skandinaviske Lande i 1911 ydede Laan. — Forslaget tiltraadtes.

Paa Forslag af *P. Berendt* drøftedes Faktorernes Stilling indenfor Forbundet, og Beslutning toges.

Forbundsstyrelsen drøftede derefter Forbundets Stilling overfor de arbejdsløse uden Understøttelse. Efter at Hovedkassereren havde givet en Oversigt over Arbejdsløshedskassens og Hjælpekassens økonomiske Stilling, udspandt der sig en meget indgaaende Diskussion angaaende Understøttelsesspørgsmaalene, men da Forbundet under de forhaandenværende Forhold ikke kan paatage sig yderligere Understøttelsespligter, medmindre der samtidig blev foretaget en ny Kontingentforhøjelse, vedtog Forbundsstyrelsen, at der fra Forbundets Side ikke kan ydes nogen Slags fortsat Understøttelse. — Et Beløb paa 10.000 Kr., som er tilsendt fra De samvirkende Fagforbund, vil blive uddelt til særlig haardt ramte arbejdsløse Medlemmer efter nærmere fastsatte Regler.

Under Eventuelt drøftedes et Lærlingespørgsmaal.

DE SAMV. FAGFORBUND

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, som strakte sig over tre Dage, bragte ingen Løsning paa Spørgsmaalet om, hvor Myndigheden til at afslutte Overenskomster skulde lægges i Fremtiden. Som bekendt er Stillingen i Øjeblikket saaledes, at nogle mener, De samv. *har* denne Myndighed ifølge de gamle Love, andre, at dette yderligere skal slaas fast ved en Lovændring, og atter andre holder paa, at Samvirksomheden hverken har eller bør have en saadan Myndighed.

Forhandlingerne paa Generalforsamlingen drejede sig i det væsentlige om den svundne Tid, idet Beretningen diskuteredes i to Dage. Først i det allersidste Møde kom Spørgsmaalet om Myndigheden under Debat, og denne var ikke af lang Varighed.

Forretningsudvalget med Undtagelse af Lyngsie havde stillet følgende Forslag til Vedtagelse:

Generalforsamlingen fastslaar de enkelte Forbunds Ret til, paa hvilken Maade de ønsker, at tage Stilling til faglige Overenskomster i deres eget Fag, undtagen i Tilfælde, der afgøres i Henhold til De samvirkende Fagforbunds Loves §§ 10, 33, 37 og 38.

I disse Tilfælde kan Forbundene ikke træffe separate Beslutninger, men maa, af Hensyn til hele Arbejderklassens Vel, underordne sig Repræsentantskabets eller Generalforsingens Beslutninger.

Nægtelse af at efterkomme saadanne Beslutninger har Bortfald af al økonomisk og moralsk Støtte til Følge, og Spørgsmaalet om saadanne Organisationers Forbliven i De samvirkende Fagforbund skal tages op til Behandling paa førstkommende Repræsentantskabsmøde.

Der nedsættes et Udvalg til at gennemgaa De samvirkende Fagforbunds Love og eventuelt stille Ændringer til disse. Naar Generalforsamlingens øvrige Arbejde er tilendebragt, betragtes den som udsat og skal fortsættes, naar det nedsatte Udvalgs Arbejde er afsluttet.

Heroverfor stillede Lyngsie følgende Forslag:

Generalforsamlingen fastslaar de enkelte Forbunds Ret til selv at bestemme, hvilke Løn- og Arbejdsvilkaar deres Fag skal være underkastet, og paalægges det derfor De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg ved alle Forhandlinger med Arbejdsgiverforeningen udtrykkelig at forbeholde de vedkommende Fags Tiltrædelse af de eventuelle Forligsgrundlag.

Iøvrigt tiltrædes sidste Stykke i Forretningsudvalgets Forslag om Nedsættelse af Udvalg.

Resultatet af den kortvarige Diskussion blev, at man enedes om at henvise Spørgsmaalet til fornyet Overvejelse i Forretningsudvalget, som saa fremkommer med en Indstilling til Generalforsamlingen inden tre Maaneders Forløb. Det er Meningen først at forelægge Spørgsmaalet til Besvarelse for Underorganisationerne.

Det paa Generalforsamlingen foretagne Valg til Forretningsudvalg gav følgende Resultat:

C. F. Madsen (Formand), *Alfr. Christiansen* (Næstformand og Sekretær), *Vilh. Nygaard* og *Hans Jacobsen* (Sekretærer), *Vill. P. Arup, J. A. Hansen, Lyngsie, Oscar Levinsen, V. S. Petersen, Martin Petersen, Chr. Jensen* og *Sofie Rasmussen.*

Endvidere vælges to Medlemmer af Socialdemokratisk Forbund. De hidtidige er: Folketingsmændene *Th. Stauning* og *J. P. Nielsen.*

Til faglig Medarbejder valgtes *Peder Hedebol.*

Revisionskomitéen kom til at bestaa af: *Hans Hansen, Niels Lundby* og *Karl Sørensen.*

Det er i det væsentlige Genvalg af det gamle Forretningsudvalg. Nyvalgte er kun: Oscar Levinsen (Landarbejderforbundet), V. S. Petersen (Træindustrien) og Chr. Jensen (Tobaksforbundet) samt som Revisor Karl Sørensen (Typografforbundet).

KONTINGENTET I KØBENHAVN

I Anledning af adskillige Forespørgsler bringes nedenstaaende Fortegnelse, over hvorledes de ordinære Kontingenter fordeler sig paa de forskellige Kasser.

	Øre	Øre	Øre	Øre
Invalidefond	10	20	»	»
Arbejdsløshedskasse	205	205	205	105
Hjælpekasse	200	200	200	100
Reservefond	80	80	80	40
Sygekasse	75	120	»	»
Hjælpekasse	15	15	»	»
Begravelseskasse	20	30	»	»
Lokalkasse	50	55	45	20
Særlige Fond	20	20	»	»
Tilsammen	675	745	530	265

O. A. Lundin.

FÆLLESINDKØB AF BRÆNDSEL

Fra Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning har vi modtaget en Skrivelse, af hvilken vi citerer følgende:

Da Brændselsforretningen startedes i 1916, var Opgaven at skaffe Arbejderne billigt Brændsel ved, at Forretningen kunde virke som en kraftig Regulator paa Markedet.

Forholdene medførte imidlertid, at Forretningen et langt Stykke Tid ikke direkte i nævneværdig Grad kom til at levere Arbejderne Brændsel, idet de knappe Tilførsler medførte Rationering, og de høje Priser foranledigede Kommunen til delvis at overtage Brændslesforsyningen til Befolkningen til nedsatte Priser.

De normale Forhold paa Brændselsomraadet er nu ved at vende tilbage, og Brændselsforretningen er derfor ogsaa vendt tilbage til sit naturlige Leje, hvorfor Fremtidens Løsen nu er: *Københavnske Arbejdere køber deres Forbrug af Brændsel i deres egen Forretning.*

Det er naturligt, at private Kulleverandører vil benytte mange Kneb for at bevæge Arbejderne til ikke at gøre Indkøb hos vor Forretning. Til enhver Tid vil vi være rede til at give Oplysninger om alle de Spørgsmaal, der kan komme til at staa i Forbindelse hermed, hvorfor vi stoler paa, at de organiserede Arbejdere ikke vil lade sig vildlede af Lokketoner.

Hvad Arbejdernes Fællesbageri har været for Københavns Arbejderbefolkning for Brødets Vedkommende, er det vor Forretnings Opgave at blive for Brændslets Vedkommende.

Allerede nu begynder *Indkøbets Tid.* Vel vil økonomiske Omstændigheder sikkert forhindre mange Arbejdere i at tage deres Forbrug hjem i Sommermaanederne, om ikke der etableres lempelige Betalingsvilkaar.

Vor Forretning har sikret sig Tilførsler af prima Kvaliteter Kul og Koks og vil stedse være i Stand til at notere fuldt ud konkurrencedygtige Priser.

I de foregaaende Aar har der været etableret Fællesindkøb gennem Klubber og Fagforeninger. Herved er opnaaet, dels en noget billigere Pris, og dels at Betalingen har kunnet udstrækkes over et Tidsrum af 7—8 Uger, idet de paagældende Klubber og Fagforeninger, som har forestaaet Indkasseringen, overfor Brændselforretningen har garanteret for, at det samlede Beløb bliver indbetalt rettidigt.

Denne Vej bør fremtidig benyttes i endnu højere Grad, og *vi opfordrer derfor indstændigt Organisationerne til allerede nu at tage denne Sag op.* Alle Oplysninger staar til enhver Tid til Raadighed herfra.

— — —

Idet vi anbefaler alle de større Trykkeriklubber at tage Sagen op, skal vi meddele A/S Arbejdernes Fællesogranisations Brændselsforretnings Adresse: Frederiksberggade 16, Telf. 6068.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt den 27. April ordinær Grneralforsamling. Dirigent *C. O. Madsen.* — Formanden, *Magnus Hansen,* aflagde Beretning og Aarsstatistik. Begge Dele godkendtes enstemmig. — *Jens Petersen* oplæste de forskellige Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 23.375 Kr. 77 Øre, indsendt 11.097 Kr. 49 Øre. Lokalkassens Regnskab udviste en Balance paa 2638 Kr. 92 Øre. Begge Regnskaber vedtoges enstemmig. Til Samaritanen var indsamlet 153 Kr. 50 Øre. — Ekstraunderstøttelsen til de arbejdsløse vedtoges det paa Bestyrelsens Anbefaling at fortsætte. — En Række Repræsentantvalg viste Genvalg over hele Linjen. — Vaarturen gaar atter i Aar til Stige Kro. — Under Eventuelt stillede *Ferd. Poulsen* Forslag om Bannerets Deltagelse ved Medlemmers Hustruers Begravelse. Vedtoges.

— Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 7. Maj, hvor de tidligere meddelte Opstillinger af Repræsentanter til Tarifkommissionen vedtoges. —*n.*

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1921

HOVEDKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1921		5.060,17
Renter af Aktier i Brændselsforretningen	6,00	
do. Sparekassen	159,71	
do. »Stjernen«	20,00	
		185,71
Overført fra Lokalkassen		1.381,15
Balance Kr.		6.627,03

Udgift:

Fællesorganisationens Ejendomsfond	575,00	
Folkeuniversitetsforeningen	9,00	
Gaver og Blomster	78,95	
Krans	10,00	
Bidrag til »Trykkeren«	100,00	
		772,95
Pengehjælp	65,00	
Fast Understøttelse	60,00	
Formandshonorar	200,00	
Banneret	75,00	
Lokaleleje og Møder	60,70	
Fagskolen	50,00	
Tryksager	25,00	
Fællesorganisationen og Læsestuen	172,50	
		708,20
Saldo den 31. December 1921		5.145,88
Balance Kr.		6.627,03

EKSTRAKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1921	1.832,55
Renter af Sparekassen	69,39
Balance Kr.	1.901,94

Udgift:

Saldo den 31. December 1921	1.901,94
Balance Kr.	1.901,94

BEGRAVELSESKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1921		5.383,91
Kontingent	160,00	
Restancer	2,80	
Renter af Sparekassen	188,06	
		350,86
Balance Kr.		5.734,77

Udgift:

Begravelseshjælp	200,00
Saldo den 31. December 1921	5.534,77
Balance Kr.	5.734,77

STATUS DEN 31. DECEMBER 1921

HOVEDKASSEN

Aktiver:

I Sparekassen	4.545,88	
En Aktie i Bryggeriet Stjernen	500,00	
En Aktie i Brændselsforretn.	100,00	
		5.145,88
Balance Kr.		5.145,88

Passiver:

Formue den 31. December 1921	5.145,88
Balance Kr.	5.145,88

EKSTRAKASSEN

Aktiver:

I Sparekassen	1.901,94
Balance Kr.	1.901,94

Passiver:

Formue den 31. December 1921	1.901,94
Balance Kr.	1.901,94

BEGRAVELSESKASSEN

Aktiver:

I Sparekassen	5.419,37	
Udestaaende Restancer	115,40	
		5.534,77
Balance Kr.		5.534,77

Passiver:

Formue den 31. December 1921	5.534,77
Balance Kr.	5.534,77

København, 20. Februar 1922.

Jul. Samuelsen.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud af 185,71, Ekstrakassen et Overskud af 69,39 og Begravelseskassen et Overskud af 150,86.

København, den 1. Juni 1922.

Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
C. Schnoor. *Chr. Østergaard.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde i Aften, Fredag, Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

LAURITZ JENSEN. Ved De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde forleden mindedes Dirigenten, J. A. Hansen, i smukke Ord vor afdøde Kollega, Laur. Jensen, der var mangeaarig Revisor i De samvirkende Fagforbund. Han var — udtalte Dirigenten — en af de gode gamle Fagforeningsmænd, som efterlader et Savn, og hvis Minde vil leve længe iblandt os.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Typograf K. Møller.

SOMMERFERIE. Firmaet Dyva & Jeppesen har ligesom tidligere Aar tilstaaet sit Personale Sommerferie.

ET KRIGSFOND. Paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling stillede Forretningsudvalget Forslag om af de indkomne Lockout-Bidrag at henlægge en halv Million til Reservefond eller Krigsfond, hvis Midler skulde anvendes ved fremtidige Konflikter. Det var altid — sagde Forslagsstillerne — følt som en Mangel ved de faglige Kampes Udbrud, at De samv. Fagforbund ikke havde en saadan Forskudsfond, men først skulde gaa til Underorganisationerne for at skaffe Midler. Forslaget vedtoges med stort Flertal.

JUBILÆUM. Onsdag den 14. Juni fejrer vor Kollega *Ferd. Ludvigsen* 70 Aars Fødselsdag, og samtidig er det 50 Aar siden, han blev udlært hos Rosenstand i Rudkøbing. Her i København har L. arbejdet i »Nationaltidende« og »Dagbl.«, men i de sidste 33 Aar i »Politiken«, hvor vi skatter ham som en jævn og bramfri Kollega, lige afholdt af gamle som unge. L. har i omtrent samme Tidsrum virket som Personalets Inkassator. Fødselsdagsbarnet fejrer Dagen i Lohals, Langeland, hvor han tilbringer Sommerferien.

O. H.

SØLVBRYLLUP. Medindehaver af Firmaet Carl Aller, Illustreret Familiejournal, Hr. *Axel*

Aller og Hustru fejrede forleden Sølvbryllup. Dagen formede sig for Personalet paa den smukke Maade, at Hr. Aller til hele Etablissementets Personale lod udbetale en ekstra Ugeløn. At Hr. Aller som sædvanlig har tilstaaet Personalet 9 Arbejdsdages Ferie, noterer vi kun som en Selvfølge. Udover dette er der givet Personalet Tilsagn om en Fridag til Skovtur, hvortil der fra Firmaets Side er bevilget et rundeligt Tilskud.

DØDSFALD. Efter ca. 13 Aars tiltagende Lidelser, Koldbrand i Hænder og Fødder, er Typograf *H. C. Hansen*, Hillerød, død den 31. Maj. H. C. Hansen var født 28. Januar 1873, udlært paa »Frederiksborg Amts Avis« 1. August 1891, Formand for Hillerød Lokalafdeling fra Juli 1900 til Januar 1907 og har været Medlem af Forbundet i 29 Aar til sin Død. »H. C.«, som afdøde altid nævntes blandt Kolleger, var et sjældent godt Menneske, dygtig Fagmand og trofast Medlem af Organisationen, altid rede med Raad og Støtte for enhver, der søgte hans Bistand, og efterlader sig kun Venner.

Under stor Deltagelse begravedes H. C. Hansen Grundlovsdagen fra Hillerød Kapel, og Afdelingens Banner sænkedes over vor afdøde Ven og Kollega. *Jul. C.*

UNGARN. Den lovlige Søndagshvile i Bogtrykfaget blev ved Krigens Udbrud ophævet af Handelsministeriet, saa at alle Aviser kunde udkomme Mandag Morgen. Efter Krigen indstillede Dagsaviserne sine Mandagmorgen-Udgaver, men paa de saakaldte Mandagmorgen-Blade, som udkommer kun en Gang om Ugen, arbejdes om Natten fra Søndag til Mandag. Organisationen taalte denne Tilstand en Tid, men maatte tilslut tage Stilling, da det førte til Misbrug og truede med at gøre hele Søndagshvilen illusorisk. Efter Raadslagning af de interesserede Parter kom et Kompromis i Stand, hvorefter Handelsministeriet indtil videre tillader omtalte Blade at arbejde om Søndagene, men paa Betingelse af, at de ved dette Arbejde beskæftigede erholder en fri Ugedag, uden at denne kan fradrages i Lønnen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 30. Maj: Randers 500,00; Tønder 400,00. 31. Maj: Haderslev 400,00. 1. Juni: Helsingør 500,00. 3. Juni: Hillerød 500,00.

København, 6. Juni 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Neumanns Bortrejse indtil 2. Juli besørges Praksis af Dr. Riis, Nørrebrogade 40, tr. Hverdage fra 11—12 samt Fredag fra 6—7.

NY LOKALFORMAND

Stubbekøbing: Typograf R. Rasmussen, Nykøbingvej 46.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Valdemar Djurhus, udl. 1. 6. 22 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Lærl. Theodor Otto Wiegandt (Syge- og Begravelseskassen). 1055 Søndergaards Hustru Ella Kristine. Vejle: Paal. Mary Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6619 Svend Thomsen fra Næstved i Pl.

Aarhus: 3287 Chr. Larsen (arbl.). Haderslev: 3831 Tage Andersen (Toftlund). Slagelse: 3381 Georg Olsen (arbl.) og 3470 Frede Hansen (arbl.).

FRATRAADTE

Haderslev: 2531 Walter Voss til Odder i Pl. Holbæk: 7045 Vilh. Larsen (til Landarbejderforb.) og 3464 Wiggo Christensen til Flensborg i Pl. Kalundborg: 3527 Chr. Alb. Jensen til Slagelse i Pl. Slagelse: 6903 Johan Emil Chr. Andersen til Nykøbing F. i Pl. og 6765 Karl Johan Andersen til Bornholm i Pl.

UDMELDTE

København: 999 Kaj Christiansen (Bogtrykker). Slagelse: 4913 Helga Christensen (fratr. Faget).

DØD

Hillerød: 6401 Hans Christian Hansen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 18. Juni Kl. 12

i Pileallé 16 (Petersen).

Efter Generalforsamlingen Frokost som sædvanlig. P. S. V.

Sigvald Kristensen.

Typografernes Sangforening.

Søndag d. 18. Juni: Familietur til Skodsborg og Omegn. Afgang fra Hovedbanegaarden 12^{40}. Madkurv medbringes. (1 i)

Søndag den 11. Juni: Dronninggaard —Jægerhuset. Allégade-Krydset Kl. 9. (3 k)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Trykker-Forbundter
kan paa Grund af indtrufne Omstændigheder faa Plads straks i **Mohr & Co.s Bogtrykkeri**, *L. Strandstræde 22.* (99)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Yngre Trykker for Værk- og Akcidens, grundig kendt med Paalægningsapparater, søger Arbejde. — Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Hurtigpresse,
Augsburg (Papirformat 65×98), brugt, men i god Stand, med nyt Dux-Paalæggerapparat og alt Tilbehør, er til Salg straks paa Grund af Pladsmangel for Kr. 6,700. Kan ses i Virksomhed. Meget lempelige Betalingsvilkaar.
Dyva & Jeppesen,
Frederiksborggade 1.
105) Central 5501.

Haandmaskine,
saa god som ny, $29^1/_2 \times 19$ cm, 2 Sæt Valser, Kr. 100.
Albert Christensen,
(106) *Hveensvej 9³.*

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—$3^1/_2$ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 16. JUNI 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere).

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Tirsdag den 20. Juni Kl. 7¾ præc.

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: Aarsregnskaberne for Underafdelingerne samt Kvartalsregnskabet for Januar Kvartal. 2. Valg af Næstformand. 3. Beretning fra Kontrahentforsamlingen. 4. Forslag om Bemyndigelse for Styrelsen til event. Køb af et Sommerpensionat ved Sejrøbugten. 5. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

NYE VEJE?

Fra alle Sider gøres der store Anstrengelser for atter at sammenknytte de internationale Forbindelser, som Verdenskrigen saa brat gjorde en Ende paa. Statsmændene holder lange Konferencer for at søge at raade Bod paa den store Ødelæggelse, Arbejdernes Repræsentanter samles for at drøfte den evige Freds Indførelse mellem Menneskene, og imens stikker Arbejdsgiverne Hovederne sammen for at udpønske de bedste Metoder, hvormed de kan trykke Arbejdernes Løn ned. Man kan for saa vidt sige om disse, at de gør ingen Røverkule af deres Hjerte.

Forleden har »Nordisk Bogtrykkerraad« holdt Møde i København. Dette Raad bestaar af Repræsentanter for de fire nordiske Landes Bogtrykkerorganisationer. Og efter Referaterne at dømme er Mødet, der sluttede med en bedre Middag paa Langelinje-Pavillonen, forløbet programmæssigt.

En af Repræsentanetrne fra Sverige oplyste, at Bogtrykkerne dèr ønsker en almindelig Nedgang i Lønnen paa 30 pCt. i Minimallønnen og 40 pCt. af hele den individuelle Løn. Overtidsbetalingen skal sættes ned fra 35 til 25 pCt. for de første tre Timer, og Familietillæget skal falde bort.

Som man ser, er Svenskerne et lille Hestehoved forud for os med Hensyn til Krav om Reduktioner. Men et er jo at ønske, et andet at gennemføre sine Ønsker, og forhaabenlig vil det ikke lykkes de svenske Bogtrykkere at faa deres smukke Ønsker opfyldte. Forhandlingerne herom har staaet paa siden 12. Maj.

Repræsentanten for Norge, som aflagde Beretning om Forholdene deroppe, meddelte, at Bogtrykkernes Krav overfor Typograferne ved Tarifrevisionen i Aar gaar ud paa en større Lønreduktion, en Regulering af Overtidsprocenten, en Forøgelse af Maskinsætternes Arbejdstid samt forskellige andre Ændringer, der tilstræber en Forringelse af Typografernes Kaar. Men — sagde han — man har forsøgt at komme til Enighed, dette lykkedes ikke, hvorfor den tvungne Voldgift nu skal sige det forløsende Ord.

Hvad de svenske og norske Bogtrykkere har fremsat, er jo gamle kendte Ting, som ikke overrasker nogen. Derimod skete der noget paa Mødet, som peger i Retning af nye Impulser. »De grafiske Fag« refererer saaledes:

Bogtrykker *Levison* gav en Fremstilling af Aarsagerne til, at den store Lønkamp kom til Udbrud, og derefter kom han ind paa nogle Betragtninger over Mulighederne for at finde nye Veje for Bogtrykfaget til Udjævning af Meningsforskel vedrørende Lønningerne. Det var hans Opfattelse, at hvis nye Veje ikke kan findes, er der kun én Mulighed for Gennemførelse af ny Lockout, nemlig den, at Bogtrykkerne ikke alene kan tilfredsstille de nødtørftigste Krav om Udførelse af de vigtigste Tryksager for Samfundsmaskineriets uhindrede Gang, men ogsaa kan fremstille Bladene i nogenlunde sædvanligt Omfang. Bogtrykker Levisons fortsatte Betragtninger over den Vej, han mente, man burde se at komme ind paa for at naa til et vist Interessefællesskab mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, foraarsagede en længere Diskussion, hvorunder det viste sig, at det af Indlederen hævdede Standpunkt ikke havde Tilslutning blandt de øvrige Delegerede.

Bogtrykker *Levison* afsluttede Diskussionen med en Tak for den Velvilje, der havde præget Kritiken af de af ham fremsatte Betragtninger. Han troede ikke, at Uenigheden i Virkeligheden var saa stor, man havde blot lagt lidt vel moderne Synspunkter til Grund for hans Udtalelser om Interessefællesskab. Men det var hans bestemte Mening, at man maatte til at finde Veje til at stimulere Arbejderne gennem at interessere dem i Bedrifterne.

Det vilde sikkert interessere mange at høre lidt nærmere om de Veje og Midler, Hr. Levison har anvist for at undgaa fremtidige Lønkonflikter.

Forøvrigt vedtog Mødet bl. a. at nedsætte et Udvalg til Udarbejdelse af en fælles Maskinsættertarif for alle fire Lande.

»ORGANISATIONSFJENDTLIG TENDENS«

I Referatet fra sidste Forbundsstyrelsesmøde (»Typ.-Tid.« Nr. 23) findes en Sætning om »nogle dels optagne, dels indsendte Artikler, som udviste en *organisationsfjendtlig Tendens*«, og det tilføjes, at »man var enig om, at Redaktøren fremtidig bør nægte saadanne Artikler Optagelse«.

Da det sikkert vil være af Interesse ikke blot for Forfatteren (eller Forfatterne?) af de paagældende Artikler, men ogsaa for Medlemmerne i Almindelighed, at blive klar over, *hvilke* Artikler der sigtes til, beder jeg gerne dette oplyst. Adressen for Karakteristik af saa alvorlig Art bør ikke forblive anonym, men fremsættes aabent og direkte. *Johs. Erwig.*

— — —

Til ovenstaaende skal kun siges, at jeg deler ikke den Opfattelse, at der i »Typ.-Tid.« har været optaget Artikler, der kan betegnes som *organisationsfjendtlige.* *Fr. N.*

NOGLE TAL

Ifølge Formandens Beretning paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling var ved Udgangen af 1919 55 Forbund med 2390 Afdelinger og 5 enkeltstaaende Fagforeninger med tilsammen 277.392 Medlemmer tilsluttet De samvirkende Fagforbund.

Deraf var de 228.858 mandlige og 48.534 kvindelige Medlemmer.

Den 22 Marts 1920 blev Dansk Plejerforbund optaget i De samvirkende Fagforbund, medens 3 Forbund i 1921 er udmeldt af Centralorganisationen, nemlig Dansk Elektrikerforbund, Glarmestersvendenes Forbund og Dansk Slagteriarbejderforbund.

Dansk Hvidgarverforbund og Lohgarverforbundet i Danmark har sluttet sig sammen til et Forbund under Navn af Dansk Læder- og Skindarbejderforbund. Tillige har Privatbanefunktionærernes fire Afdelinger: Baneafdelingen, Depotafdelingen, Lokomotivmandsforbundet og Trafikafdelingen, som før var tilsluttet De samvirkende Fagforbund som enkeltstaaende Foreninger, sluttet sig sammen til ét Forbund, der er anmeldt som Privatbanefunktionærernes Forbund. Den 17. Februar 1920 blev Fajanceovnbyggernes Fagforening slettet af De samvirkende Fagforbund.

I 1921 var der 52 Forbund med 2260 Afdelinger og med 200.304 mandlige, 44.068 kvindelige eller tilsammen 244.372 Medlemmer.

Der er en Tilbagegang af 3 Forbund og 130 Afdelinger, 28.554 mandlige og 4466 kvindelige Medlemmer. Ialt 33.020.

Tilbagegangen var ventet efter den unormale Tilgang til Organisationerne de sidste

Aar. Tilvæksten før skyldes dels Beskæftigelserne indenfor de krigsindustrielle Virksomheder, dels Højkonjunkturerne indenfor Erhverslivet. Ved de førstnævntes Ophør og ved Tilbagegang i Bedrifterne vidste man, at der maatte komme et Bagslag, hvorved Organisationerne vilde miste en Del Medlemmer. En stor Del af denne Afgang er sikkert blandt de Arbejdere, der paa Grund af forskellige Forhold midlertidigt har søgt Optagelse indenfor de organiserede Arbejderes Rækker; men som ved første Lejlighed søgte tilbage, hvor de kom fra. Tallene giver sikkert et Fingerpeg i den Retning.

KVINDEAFDELINGEN

Kolleger, som endnu har Fanemærker, for hvilke der ikke foreligger Opgørelse, anmodes om inden Udgangen af indeværende Maaned at aflægge Regnskab for disse. *Udvalget.*

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JANUAR KVARTAL 1922

A. Afdelingerne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922	1.478,97
Ordin. Kontingent	248.802,15
Ekstrakontingent	29.093,50
Andre Indtægter	667,50
Lockout-Bidrag	172.646,01
Tilskud fra Hovedkassen	341.662,18
Balance Kr.	794.350,31

Udgift.

Rejseunderstøttelse	828,15
Understøttelse paa Stedet	168.713,25
Understøttelse af Hjælpekassen	144.572,31
Fortsat Understøttelse	12.151,30
Reservefondsunderstøttelse	257.532,00
Sygeunderstøttelse	86.347,67
Begravelseshjælp	5.660,00
Andre Udgifter	2.357,32
Indsendt til Hovedkassen	114.724,12
Beholdning den 31. Marts 1922	1.464,19
Balance Kr.	794.350,31

B. Hovedkassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922	1.091.903,78
Renter	5.260,32
Indsendt fra Afdelingerne	114.724,12
Kommunetilskud til B. A.	31.049,85
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	111,45
Lockout-Bidrag fra D. s. F.	62.265,00
do. fra Sverrig	58.068,00
do. fra Norge	30.486,00
Balance Kr.	1.393.868,52

Udgift.

Tilskud til Afdelingerne	341.662,18
Overfartsbilletter	43,00
Typograf-Tidende	5.959,41
Lockout-Bidrag til D. s. F.	55.960,50
Tarifforhandlinger	1.595,92
Voldgiftsretten i København	160,00
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.328,82
Brændsel, Belysning og Rengøring	296,96
Kontorartikler	111.95
Lønninger og Honorarer	6.691,80
Rejseudgifter og Diæter	5.826,60
Porto	480,80
Telegram og Telefon	266,25
Tryksager	53,50
Forsk. Kontingenter	20,30
Bladhold	5,86
Bogbinder	112,50
Nytaarsdusører	44,00
Beholdning den 31. Marts 1922	972.248,17
Balance Kr.	1.393.868,52

København, 26. Maj 1922.
Karl Sørensen.

Køge-Vallø-Turen
Søndag den 9. Juli.
Medbragt Frokost i Køge.
Besøg paa Musæet.
Fællesspisning i Vallø Strandhotel
(Lammesteg og Jordbær à 5.00).
Sangforeningen deltager i Udflugten.
Udførligt Program i næste Numer.
Man bedes tegne sig hos Formanden.

SÆTTERAFDELINGEN I KØBENHAVN
REGNSKAB FOR AARET 1921

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1921		45.024,77
Renter af Obligationer	1.060,00	
do. Aktier	224,00	
do. Sparekassen	602,48	
do. »Stjernen«	40,00	
		1.926,48
Overført fra Lokalkassen		3.130,90
Balance Kr.		50.082,15

Udgift:

Teknisk Skole	20,00	
Folkeuniversitetsforeningen	25,00	
Fællesorganisationens Ejendomsfond	1.854,00	
Boxleje	3,75	
		1.902,75
Formandshonorar	200,00	
Banneret	266,95	
Lokaleleje og Møder	105,00	
Fællesorganisationen og Læsestuen	556,20	
Fagskolen	100,00	
		1.228,15
Saldo den 31. December 1921		46.951,25
Balance Kr.		50.082,15

STATUS DEN 31. DECEMBER 1921

Aktiver:

Obligationer à 3½ %	6.000,00	
Obligationer à 4 %	20.000,00	
Obligationer i Soc.-Dem.	1.000,00	
		27.000,00
Aktie i Landsbanken	4.000,00	
Aktie i Stjernen	1.000,00	
Aktier i Arb. Brændselsforr.	400,00	
Aktie i Arb. Livsforsikring	462,00	
		5.862,00
16 Andele i Soc.-Dem.	192,00	
Tilgodehavende Renter i Arb. Livsforsikring for 1920—21	36,96	
		228,96
Sparekasseindskud		14.089,25
Balance Kr.		47.180,21

Passiver:

Formue den 31. December 1921	47.180,21
Balance Kr.	47.180,21

København, 20. Februar 1922.
Jul. Samuelsen.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 1.926,48.

København, 1. Juni 1922.
Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
C. Schnoor. *Chr. Østergaard.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS KVINDEAFDELING
REGNSKAB FOR AARET 1921

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1921		1.042,32
Renter af Sparekassen	39,23	
do. af Aktier i Brændselsforretningen	12,00	
		51,23
Overført fra Lokalkassen		898,10
Balance Kr.		1.991,65

Udgift:

Gave til Socialdemokratisk Forbund	25,00	
Kvindernes Sølvklokke	25,00	
Jubilæumsmærker	70,00	
		120,00
Fællesorganisationens Ejendomsfond	322,00	
Formandshonorar	200,00	
Banneret	72,00	
Lokaleleje og Møder	74,00	
Fællesorganisationen	96,60	
Tryksager	13,50	
		778,10
Saldo den 31. December 1921		1.093,55
Balance Kr.		1.991,65

København, 20. Februar 1922.
Jul. Samuelsen.

København, 1. Juni 1922.
Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
C. Schnoor. *Chr. Østergaard.*

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN
Ekstrakt af Regnskabet for Januar Kvartal 1922.

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Januar 1922:		
Sætternes Privatkasse	46.951,25	
Trykkernes do.	5.145,88	
do. Ekstrakasse	1.901,94	
do. Begravelseskasse	5.534,77	
Kvindernes Privatkasse	1.093,55	
Lokalkassen	35.395,78	
Det særlige Fond	35.773,65	
		131.796,82
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent, Indskud m. m.	89.829,00	
Tilskud fra Hovedkassen	275.641,77	
Refunderet fortsat Hjælp	55.992,49	
Ekstrakontingent	16.351,50	
Refunderet Understøttelse	100,00	
Lockout-Kontingent	89.426,46	
		527.341,22
Sygekassen:		
Kontingent	22.189,35	
Tilskud fra Hovedkassen	14.764,99	
Underskud i Kvartalet	8.208,98	
Provision fra Invalidefonden	426,85	
		45.590,17
Hjælpekassen:		
Kontingent	3.656,95	
Tilskud fra Hovedkassen	3.017,05	
		6.674,00
Invalidefonden:		
Overført fra forrige Kvartal	3.215,70	
do. fra Lokalkassen	40	
Kontingent	5.321,35	
		8.537,45
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.063,30
Lokalkassen i København:		
Kontingent for heltbetalende	8.870,55	
Kontingent for halvtbetalende	444,25	
Renter af Sparekassen	94	
Tilskud fra Begravelseskassen	200,00	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
Renter i Boligforeningen	31,85	
Administrationstilskud fra Frederiksberg Kommune	211,32	
Administrationstilskud fra Københavns Kommune	1.135,65	
Refunderet	30,00	
		11.374,56
Sætternes Privatkasse		730,22
Trykkernes do.		202,50
do. Ekstrakasse		0,00
do. Begravelseskasse		9,60
Kvindernes Privatkasse		182,00
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.609,30	
Juleuddelingen	35,50	
Novemberfesten	584,03	
Arbejdsløn	22,00	
Administrationstilskud	821,55	
		7.072,38
Balance Kr.		745.574,22

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderstøttelse:		
i 14 Dage à 3,25	45,50	
i 11 Dage à 2,75	30,25	
Rejsebeløb	21,25	
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	43.520,00	
à 3,50	40.022,50	
à 3,25	1.231,75	
à 3,00	8.655,00	
à 2,75	5.747,50	
à 2,50	12.507,50	
Hjælpekasseunderstøttelse	67.186,97	
Fortsat Hjælp	90.841,00	
Lockoutunderstøttelse	257.532,00	
		527.341,22
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem til 450 Md. og 141 Kv. og paa Hospt. til 42 Md. og 20 Kv.	33.036,30	
Betalt paa Hospital	904,40	
Lægehonorar	7.946,94	
Ekstra Lægehjælp	316,57	
Speciallæge	1.971,20	
Vagthold etc.	45,56	
Barselhjælp	285,00	
Medicin til arbejdsløse	45,20	
Budløn	45,00	
Tryksager	944,00	
Medhjælp	50,00	
		45.590,17
Hjælpekassen:		
Pengehjælp		6.674,00
Invalidefonden:		
Invalideforsikringskontingent	3.215,70	
Provision til Sygekassen af Invalidefonden	266,07	
Beholdning 31. Marts	5.055,68	
		8.537,45
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.700,00	
do. for Børn	210,00	
Indsendt	3.153,30	
		6.063,30
Lokalkassen i København:		
Lønninger	3.221,75	
Porto	211,64	
Tryksager	592,25	
Kontingentopkr. og Budløn	888,25	
Møder, Lokale- og Husleje	2.013,40	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	479,04	
Telefon og Telegram	345,23	
Overført til Privatkasserne	580,00	
do. til Invalidefonden	40	
Forskellige Udgifter	1.185,68	
		9.517,64
Sætternes Privatkasse		195,50
Trykkernes do.		202,50
do. Ekstrakasse		0,00
do. Begravelseskasse		261,00
Kvindernes Privatkasse		182,00
Det særlige Fond:		
Refunderet Kontingent	2,40	
Møde	10,00	
Udlaant	50,00	
Juleuddeling	55,00	
Tryksager	12,00	
Sygehjælp	6.925,00	
Lønninger	3.808,75	
Budløn	625,00	
Ekstra Hjælp	1.303,78	
		12.791,93
Beholdning 31. Marts 1922:		
Sætternes Privatkasse	47.485,97	
Trykkernes do.	5.145,88	
do. Ekstrakasse	1.901,94	
do. Begravelseskasse	5.283,37	
Kvindernes Privatkasse	1.093,55	
Lokalkassen	37.252,70	
Det særlige Fond	30.054,10	
		128.217,51
	Balance Kr.	745.574,22

København, 10. Juni 1922. *O. A. Lundin.*

FRA SANGENS BY

Typograferne har alle Dage været kendt for at kunne levere gode Lejlighedssange, naar de kaldtes til Fest, og utallige er de Digtere, som Faget har fostret i Tidens Løb. Vi tror ikke at træde nogen for nær, naar vi siger, at paa dette Omraader indtager Kollegerne i Odense en særlig fremskudt Plads. De har igen været paa deres elskede Stige-Tur, i hvilken Anledning de — naturligvis — har skrevet en Mængde Sange, stemningsulde og gemytlige, originale og flot udstyrede. Vi bringer nedenfor en af disse. Foruden at være en Lovsang til Vaarens Pris indeholder den fornemmelig en smuk Hyldest til en af vore ældre Odense-Kolleger:

Aar for Aar Sol og Vaar
prises højt paa Tonestrenge,
som kan klinge dybt og længe,
og hvis Klang til Hjertet naar.
Naar det bryder i Naturen,
svulmer Hjertet i Hvert Bryst;
Stigeturen
kalder os med Liv og Lyst.

Hvem formaar Aar for Aar
at faa Vaaren frem i Sindet?
Hvem forstaar at dyrke Mindet,
saa det klart for Øje staar?
Hvem er ung hver Vaar trods Haaret,
der for længst er blevet graat?
Hvem har baaret
Vaaren frem i stort og smaat?

Lauritz Schou! Vaaren sov,
indtil Poesien bragte
os til ret paa den at agte;
det blev lyst paa Mark, i Skov.
Stemningsfulde Hyldestsange
tændte i vort Sind en Glød,
lærte mange
først hvad Sol og Vaar betød.

Tak derfor! det er vor
største Lyst at maatte synge
Vaarens Pris og om den slynge
Poesi, der fødtes for
at fremtrylle for den »blinde«,
hvad man i den danske Vaar
let kan finde,
naar man Øjet opladt faar.

Lauritz Schou! i vor Skov
fejrest Træ blandt mange ranke,
altid ung i Sind og Tanke;
gid vi mange Aar faar Lov
at bevæges af den Skønhed,
der udstraaler fra hans Ord.
Hør vor Bøn ved
Vaarens fagre Blomsterbord!

FAGMØDE I ESBJERG

Paa Hotel »Børsen« i Esbjerg afholdes Fagmøde den første eller anden Søndag efter, at det nye Tarifforslag foreligger.

Dagsorden:
Tarifforslaget.

Nærmere Meddelelse vil udgaa senere.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde i Rømersgade 22[1] o. G. førstkommende Tirsdag Kl. 7. *Formanden.*

PROVINSTARIFEN. Forhandlingerne vedrørende den opsagte Provinstarif paabegyndes Onsdag den 21. ds. i København. Tarifkommissionen afholder forberedende Møde Tirsdag den 20. ds.

DØDSFALD. Torsdag den 8. Juni afgik et af Rønne-Afdelingens yngre Medlemmer, *Charles Eriksen*, ved Døden efter et langt Sygeleje, 28 Aar gl. Afdøde udlærte paa »Bornh. Avis«, hvor han arbejdede, indtil han blev indkaldt til Militærtjeneste. Derefter arbejdede han et Par Aar i Kalundborg, og her blev han haardt angrebet af spansk Syge og senere af Lungebetændelse. Saa tog han hjem til Rønne og gik som Rekonvalescent nogle Maaneder. Senere har han med Mellemrum arbejdet paa »Bornh. Avis«, indtil han i September i Fjor igen blev syg, og siden har han til Stadighed maattet holde Sengen, indtil Døden nu tog ham.

Charles Eriksen var en udmærket Kollega og god Kammerat, som de, han arbejdede sammen med, lærte at sætte Pris paa. Han nærede altid stor Interesse for Organisationen, og ogsaa paa andre Omraader forfægtede han sine Idéer efter sin bedste Overbevisning. I Søndags stedtes han til Hvile paa Rønne Kirkegaard under stor Deltagelse, og Gutenbergbanneret sænkedes over hans Grav. *S. P.*

BELGIEN. Det belgiske Typograf-Forbunds Tarif udløber til 1. Juli. De nye Fordringer, som et Landsmøde har vedtaget at opstille, er overrakt Principalerne. Hvad Lønspørgsmaalet angaar, ligger de Satser, som forlanges i den nye Tarif, 27—32 Francs højere pr. Uge end efter den nugældende. De nye Løn- og Arbejdsbetingelser, som Forbundet har opstillet, bliver livligt drøftede i begge Lejre. Medens Principalerne finder dem altfor vidtgaaende, mener Typograferne ikke at kunne affinde sig dermed. Imidlertid haaber man at kunne finde en Middelvej, som fører til en Forstaaelse. Dog er man forberedt paa, at der fra Principalernes Side vil blive rejst en heftig Modstand imod Indførelsen af 44-Timers Arbejdsugen.

LEDIGE LEGATER

Af Berlings Legat er en Portion ledig. Legatet udbetales med 17 Kr. 50 Øre halvaarligt.

Af Eibeschütz Legat er en Portion ledig. Legatet udbetales med 17 Kr. 50 Øre helaarligt.

Begge Legaterne kan søges af ældre, trængende Typografer eller Enker.

Ansøgninger maa indsendes til Forretningsudvalget senest 24. Juni d. A.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	54.000,00
I Sparekassebeholdning	14.298,03
Kontant	617,68
Ialt	68.915,71

Endvidere forefandtes i Legatfonden 4134,34, hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 10. Juni 1922.

E. Hammer. C. O. Petersen.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Social-Dem.s Pers. (4. B.) 83,00, B. Otto 2,00, Politikens Pers. (3.-4. B.) 66,00, Herdahls Pers. 5,00, Schultz' Pers. (2. B.) 100,00, Schultz' Pers. (3. B.) 51,00, Edith Andersen 6,00, Julie Sørensen 5,00, Græbes Pers. (4. B.) 12,00, Dansk Andelstrykkeris Pers. 6,50, Fraenkels Pers. (2. B.) 17,00, Jensen & Rønagers Pers. (4. B.) 22,00, Ferslews Pers. (2. B.) 29,00, Lunos Trykkeripers. (3. B.) 30,50, Bording (2. B.) 8,00, R. A. 2,00, S. L Møller 9,00, Græbes Pers. (4. B.) 5,00, Jernbanens Billettrykkeri (2. B.) 22,00, C. C. Petersens Pers. 27,00, Centraltrykkeriets Pers. 52,00, Egm. H. Petersen (2. B.) 38,00, Søborg 17,00, Dyva & Jeppesen 28,00, Thieles Pers. 59,00, C. Johansens Pers. 29,00; tilsammen Kr. 731,00. — Med tidligere indkomne Bidrag ialt *Kr. 1789,50.*

København, 13. Juni 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. Juni: Struer 70,00. 13. Juni: Kalundborg 500,00.

København, 13. Juni 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Peter Morten Jensen (Qvist & Co.) tidl. Medl. Sætter Jensens Hustru Ane Cathrine. Trykker Eli Urban Sørensen, udl. 1. 6. 22 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Jørgensen, udl. 1. 6. 22 hos Mortensen (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Jensen, udl. 1. 6. 22 hos Th. Gudmundsen (arb. s. St.). 1573 Møllers Hustru Gudrun Anna Kirstine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: Paal. Ellen Jørgensen fra Bogbinderforb. (I. P. Jensen). Hj.arb. Johannes Schandel fra Fabriksarb. Forb. (arbl.). Paal. Ragnhild Gunver Erikka Eriksen fra Tekstilarb. Forb. (Nielsen & Lydiche). 3167 Kaj Johnsen fra Udlandet (arbl.).

Fredericia: 3478 Chr. A. Andersen (arbl.). Frederikshavn: 6449 Søren Knudsen (arbl.). Kalundborg: 3334 A. Chr. G. Nielsen (arbl.) og 3527 Chr. Alb. Jensen (arbl.). Nakskov: 1429 Frantz Persson (Vestl. Avis). Randers: 3795 Chr. Christensen (arbl.), 6138 Aage H. Sørensen (arbl.), 4275 Svend Aage Syane (arbl.) og 3819 Ove Edm. Jensen (Hadsund Bogtr.). Silkeborg: 3943 O. C. Olsen (Bernh. Larsen). Skive: 3299 Ejnar Christensen (Centraltr.), 6620 K. E. Fischer (arbl.) og 7051 Paulus Nielsen (Centraltr.). Slagelse: 3527 Chr. Albert Jensen (Sorø Amts Dagbl.) og 4343 Kaj Fenger Lassen (Sorø Amts Dagbl.).

FRATRAADTE

Aarhus: 4343 Kaj Fenger Lassen til Slagelse i Pl. Fredericia: 1463 A. P. Andersen paa Rejse. Haderslev: 3039 P. A. William Pedersen til Holsted. Nykøbing M.: 7051 Paulus Nielsen til Skive i Pl. Odense: 5300 Kathrine Ludvigsen (overfl. til Kvdl. Arbejderforb.). Randers: 3884 Henrik Nielsen til Vejle (arbl.). Silkeborg: 3287 Chr. Larsen til Aarhus (arbl.). Skive: 3478 Chr. Andersen til Fredericia (arbl.). Slagelse: 3527 Chr. Alb. Jensen til Kalundborg (arbl.). Tønder: 7113 Martin Lehmann til Udlandet. Viborg: 6620 K. E. Fischer til Skive (arbl.).

UDMELDTE

København: 1297 Henning Jensen (anden Livsstilling).

Esbjerg: 5181 Oda Nielsen (fratr. Faget). Nykøbing F.: 3005 Edv. Magnus Hansen (fratr. Faget). Randers: 3711 Ansgar Nielsen (Bogtrykker).

UDSLETTET MED RESTANCE

København: 1153 Karl Hansen (Krohn).

DØDE

København: 691 Aksel Arentzen (O. C. Olsen). 504 Carl Bjørnhof.

Københavns Trykkerklub.

Husk Medlemsmødet i Aften Fredag **Pileallé 18.**

Dagsorden: 1. Beretning fra Landsmødet. 2. Opstilling af 2 Styrere til Landssammenslutningen. 3. Skovtur og Efteraarsfesten. 4. Eventuelt.

(15e) *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

Søndag: Tur til Skodsborg. Afg. Hovedbanegaarden 12,40 Madkurv medbr. (1j)

Søndag den 18. Juni: Jægerkroen. Allégade-Krydset Kl 9. (31)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 38.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE: FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 18. Juni Kl. 12

i Pileallé 16 (Petersen).

Efter Generalforsamlingen Frokost som sædvanlig.

P. S. V.
Sigvald Kristensen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

Alsidig uddannet Typograf, der er vant til at arbejde selvstændigt, søger Plads paa mindre Akcidenstrykkeri. Prima Referencer. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Akcidenssætter

med lidt *Uddannelse i Trykning* søger Plads til 1. Juli. Billet mrkt. »110« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, rask Typograf,

med Lyst og Interesse for sit Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »108« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Pige

ønskes i Lære som Paalæggerske. Billet mrkt. »107« modt. Ekspeditionskontoret.

Brugt Diegelpresse ønskes

til Købs straks. Alle Oplysninger og Betingelser bedes sendt til Ekspeditionskontoret under Billet mrkt. »109«.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 p Ct.s Moderation. — Telefon 6125.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikelde, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

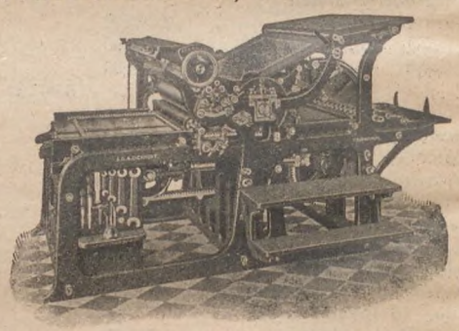
PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

ADOLPH WULFF

føre alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Livsforsikring med eller uden Ubetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,

(22) Sundbyøster Boulevard 42.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 23. JUNI 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 19. Juni 1922.

Forretningsudvalget.

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

—

DANSK TYPOGRAF-FORBUND MOD KØBENHAVNS BOGTRYKKERFORENING PAA A/S »POLITIKEN«S VEGNE

(Afsagt den 17. Juni 1922).

Under denne Sag paastaar Dansk Typograf-Forbund A/S »Politiken« tilpligtet — fra 18. April d. A. at regne — at yde de Akkordsættere, der arbejder paa forlagt Hold og udfører Overarbejde, Vederlag saaledes, at de, foruden Overarbejdstillægget efter den gældende Tarif af 31. Marts 1922 § 2, 2det Stk., erholder Satspris samt Godtgørelse for Arbejde paa forlagt Hold efter de nærmere givne Regler i Tarifens § 1, 6te Stk., sammenholdt med 7de Stk., hvor der staar: »Ved . . . Overarbejde paa saadanne Hold beregnes Overarbejdstillægget paa den forhøjede Løn.«

Forbundet henviser *dels* til denne sidste udtrykkelige og undtagelsesfri Regel, *dels* til det uomtvistede Faktum, at Fastlønssætterne, ogsaa hos A/S »Politiken«, i tilsvarende Situationer vederlægges med, foruden Overarbejdstillægget efter § 2, 2det Stk., Satsprisens Værdi, beregnet med Forlægningsgodtgørelsen efter § 1, 6te Stk., tillagt eller indbefattet.

De Indklagede procederer til Frifindelse og paastaar derhos i al Almindelighed fastslaaet af Retten, »at Tarifens § 2, 2det Stk., under alle Forhold er afgørende for, hvorledes Overarbejde i Dagbladene skal betales, hvad enten det angaar fastlønnede eller akkordlønnede Sættere.«

Københavns Bogtrykkerforening hævder nemlig, at den ovennævnte Praksis med Hensyn til de fastlønnede Sættere er urigtig og er kommet ind ved en Fejl eller Misforstaaelse, der, skønt den erkendes at strække sig Aar tilbage, ikke formenes at kunne være bindende overfor den formentlig rigtige Forstaaelse af Tarifens herhenhørende Bestemmelse, nemlig den, at hverken de fastlønnede eller de akkordlønnede Dagbladssættere har Krav paa særligt Forlægningstillæg, naar de yder Overarbejde. Københavns Bogtrykkerforening opfatter Forholdet saaledes, at § 1, 7de Stk., overhovedet ikke omfatter Dagbladssættere, men *at* der for disse, som netop plejer at arbejde paa forlagt Arbejdstid, er tariferet særskilt og udtømmende i § 2, 2det Stk., og *at* det der benyttede Udtryk: »foruden Satspris eller dennes Værdi« betegner alene henholdsvis den Løn, som en Akkordsætters Præstation berettiger ham til, og den almindelige Fastløn, som en Sætter paa Grund af sine Kvalifikationer har opnaaet, men ikke giver Plads for i »Satspris eller dennes Værdi« at optage nogen Forøgelse med Forlægningstillæg efter § 1, hvad ogsaa formenes at være uforeneligt med, at der i § 2, 2det Stk., staar bestemte Beløb, saasom: 1 Kr. pr. Time, 1 Kr. pr. $^1/_2$ Time.

Dansk Typograf-Forbund har fremført, at naar der saaledes i § 2, 2det Stk., regnes med Kroner og Øre, medens der andre Steder, saaledes i § 2, 1ste Stk., der handler om Overarbejde af andre Sættere end dem ved Dagbladene, regnes med Procenter, er Grunden kun den, at Bladene altid af Nemhedshensyn har regnet med bestemte Beløb, og at man i sidste Tarifkommission kun har undladt at ændre disse til Procentbeløb, fordi man ikke kunde enes om, *hvorledes* Satserne da skulde være.

Efter Rettens Opfattelse bestaar den virkelige Tvist mellem Parterne deri, hvad der skal forstaas ved »Satspris eller dennes Værdi«.

Den naturlige Løsning af disse Udtryk skønnes at maatte være den, at en Akkordsætter faar den Satspris, en Fastlønssætter den Satsprisværdi, som følger af de ellers i Tarifen givne Regler, derunder altsaa ogsaa de Regler, der er givet om Forlægningstillæg, hvorved bemærkes, at det ingenlunde er *alle* Dagbladssættere, der arbejder paa forlagt Arbejdstid, og der altsaa kan blive Spørgsmaal om Overarbejde baade for en Dagbladssætter med almindelig Arbejdstid og for en Dagbladssætter med forlagt Arbejdstid.

Københavns Bogtrykkerforening erkender, at § 1, bortset fra dens 7de Stk., helt igennem gælder for alle Sættere, altsaa og Dagbladssættere, men har intet afgørende Moment fremført til Støtte for, at Dagbladssættere da nødvendigvis skulde være undtaget i 7de Stk.

Naar nu endelig henses til, at Fagets Praksis for Fastlønssættere som oven anført ogsaa rent umiddelbart har sluttet sig til den Forstaaelse af Tarifen, at der i denne savnes enhver Støtte for at statuere Forskel i den heromhandlede Henseende mellem Fastlønssættere og Akkordsættere, skønnes Dansk Typograf-Forbunds Paastand at maatte tages til Følge.

Herefter dømmer Retten:

Ved den i Sagen omhandlede Betaling for Overarbejde ydes fra 18. April 1922 at regne efter Tarifens § 2, 2det Stk,, Satspris, saaledes som denne bliver, naar Hensyn tages til, at vedkommende Akkordsætter maatte have arbejdet paa forlagt Hold. (Jfr. § 1, 6te og 7de Stk.).

(sign.) *Poul Hansen.*

/(sign.) Jarris.

HVOR BLIVER SOMMER-FERIEN AF?

—

Det forekommer mig at gaa lidt smaat med de officielle Meddelelser om Sommerferie i Aar. Medens vi tidligere har kunnet glæde os ved en lang Række Meddelelser, der fortalte, at en væsentlig Del af de københavnske Bogtrykkere nu var naaet saa langt i social Forstaaelse og forretningsmæssig Finsans, at de ikke forholdt deres Arbejdere en Uges Ophold i den Oase i Aarets Arbejdsørken, som de selv glædede sig ved en Maaned eller to, saa synes disse omtalte Egenskaber i Aar at være betydelig aftaget.

Hvorfor? Er det virkelig gaaet tilbage med d'Hrr. Bogtrykkeres af dem selv ofte nok fremhævede »sociale Forstaaelse«? Er det muligt, at Udviklingen paa dette Omraade kan gaa Krebsegang?

Eller skulde det være sandt, hvad »onde Tunger« vil paastaa, at Inddragningen af Sommerferien er en *Hævn* fra vore Principalers Side overfor vi »formastelige«, som ikke vilde akceptere deres Tilbud og derfor »tvang« dem til Lockout?

Hævn!

Til min Sjæls Inderste vægrer jeg mig ved at tro det. *Saa* smaalige, *saa* snæversynede og lavpandede kan Intelligensen blandt Arbejdskøberne ikke være. Hævn! — efter en ærlig Kamp — aldrig i Livet!

Men hvad da? for *noget* maa jo være Aarsag. Har Bogtrykkerne ikke Raad, har Lockouten kostet dem saa meget, at de nu maa indhente noget af det tabte ved at stryge Personalets Sommerferie?

Bortset fra, at dette vilde være for Smed at rette Bager (det var jo ikke Typograferne, men Bogtrykkerne, der erklærede Lockout), saa synes denne Form for Sparsommelighed mig saare tvivlsom, og hvis Aarsagen virkelig er denne, vidner det om, at det ogsaa er gaaet tilbage med det, jeg før tillod mig at kalde Bogtrykkernes »forretningsmæssige Finsans«.

Naar saaledes større københavnske Firmaer, der i Aar har inddraget Ferien, har

angivet »manglende Raad«, er dette en tro Kopi af Manden, der bandt Mulen paa sin Okse, som tærskede. Den blev ond, satte sig paa Hammelen, og Resultatet blev kummerligt; Tærskningen tog dobbelt saa lang Tid som ellers, indtil han undte den et ordenligt Foder.

Mon det er anderledes med Menneskene? Mon denne Inddragning af en for mange Virksomheders Vedkommende *aarelang* hævdvunden Rettighed fremmer Arbejdslysten, skaber intensivt Samarbejde, Energi, Godvilje, Arbejdsro? Tror man? Er der for Alvor nogen, der tror det? Men hvor i Alverden kan man da tro, at der vil kunne spares ved en saadan Fremgangsmaade. Det bliver bare den gamle Historie med Skillingen og Daleren.

— Det vilde være fristende — men jeg vil af Pladshensyn undlade det — at fremmale alle de moralsk berettigede Krav, ikke blot vort, men *alle* Fags Arbejdere har paa Del i Sommerferien. Men det er ogsaa unødvendigt, i det mindste for Arbejdskøberne. De behøver bare at tænke paa, hvor velfortjent deres *egen* Ferie er, og hvilket *nødvendigt* Pusterum den er for dem i Aarets travle Liv — saa vil de øjeblikkelig have Forstaaelsen af Feriens Nødvendighed ogsaa for Arbejderne.

Thi der er selvfølgelig ingen, der vil paastaa, at Bogtrykkerne nu er kommet *saa* langt ned i Evnen til social Forstaaelse, at de ikke længer regner med andet Velbefindende end deres eget og ikke mere er i Stand til at tænke sig i andres Sted.

Sligt vilde være en Fornærmelse mod Gutenbergs Arvtagere.

— Men alligevel! Selv uden at ville fornærme d'Hrr. tror jeg, Typograferne vil gøre klogt i fremtidig ikke at regne med den »sociale Forstaaelse« og »forretningsmæssige Finsans« fra den Side. Snarere bør de belave sig paa Grovfilen og indrette sig derefter: d. v. s. hurtigst muligt følge Provinskollegernes Eksempel og faa Sommerferien *tariferet*. Vi har jo set, at baade »Forstaaelsen« og »Finsansen« kan glippe (selv om der jo endnu kan indhentes adskilligt inden Sommerens Udgang!), og vi gør derfor sikkert bedst i at regne uden disse luftige Begreber og som ellers udelukkende forlade os paa, hvad de sorte Bogstaver i den lille Bog fastslaar som vor Ret.

Guderne (og Tarifkommissionen) maa forresten vide, hvorfor vi ikke forlængst har søgt denne Vej. Maaske har man haft Tro til de luftige Begrebers Holdbarhed. I saa Fald er man vel nu blevet kureret, og for saavidt har den overstandne Konflikt heller ikke i denne Henseende været uden Nytte.

Selv om den snyder os for Sommerferien i Aar. *Ergo.*

SCHNOOR'S MISFORSTAAELSER

Den gode Kollega Schnoor synes at høre til de Debattører, som, naar de én Gang har tillagt Modparten i en Debat Udtalelser eller Meninger, som denne Modpart høfligt afviser som ikke værende sine, med sammenbidt Energi bestræber sig for *ikke* at finde ud af, hvad Modpartens Mening da var, men bestræber sig for *alligevel* at bevise, at Modpartens Mening er den, den netop *ikke* er.

Bleven klar over dette — skal vi sige *psykologiske* — Træk hos Kollega Schnoor, maa jeg søge at *dokumentere* Urigtigheden i hans Paastande og Vildledelsen i hans Citat af mine Bemærkninger om Spørgsmaalet Centralisation.

S. fastholder, at jeg ønsker, at *Ledere* skal kunne slutte Overenskomsterne, og at *Arbejderne* dermed skulde fraskrive sig »Retten til at forkaste en daarlig Overenskomst«.

Jeg har udtrykkelig baade sagt og skrevet, at der i Forbindelse med fastere Centralisation maa skabes Adgang til *for Arbejderne selv* og *forud* at træffe Bestemmelse og træffe den ved *direkte* Valg af Repræsentanter *paa det givne Grundlag*.

S. citerer en Udtalelse fra mine Artikler, men han citerer illoyalt, idet han fremhæver en Del Ord, som jeg *ikke* havde fremhævet. Og han undlader fuldstændig at citere *Fortsættelsen* af mine Udtalelser, der lød saaledes (»Typ.-Tid.« Nr. 20, 2. Side, 2. Spalte):

»Med en *saadan* Centralisation vilde Arbejderne kunne gennemføre den Taktik, som *de* vil, selv om Lederne vilde en anden. . . . . Arbejderne selv traf da deres Valg.«

Dette er en saa tydelig Understregning af Hensigten med den af mig skitserede Centralisationsform, nemlig at lægge Afgørelsen, Myndigheden i *Arbejdernes egne Hænder*, at kun Erkendelsen af det før nævnte psykologiske Træk hos S. som Debattør hjælper en til at forstaa hans fortsatte Paastand om, at min Hensigt er den modsatte.

Jeg vil noget *positivt*, en Afgørelse, en Myndighed, truffet af, hvilende paa Arbejderne selv.

Schnoor synes at ville forfægte noget *negativt*, nemlig »Retten til at forkaste en daarlig Overenskomst«. Dette er ganske negativt, naar man ikke samtidig anviser Vejen til at opnaa en bedre. Og jeg har ikke i Schnoor's Indlæg kunnet finde blot Antydning af saadan Anvisning.

Gennem den af mig skitserede Fremgangsmaade har Arbejderne jo nemlig ikke alene Adgang til at forhindre en daarlig Overenskomsts Vedtagelse, men ogsaa til at angive, paa hvilket Grundlag de vil en Overenskomst, og til direkte at vælge hvem de vil til at udøve deres Vilje. Dette er noget positivt. Og det er ikke mere indviklet, end at enhver jævn Arbejder straks forstaar det.

Derimod er det ikke saa lige til at forstaa, hvorfor Kollega Schnoor nu pludselig faar en saa heftig Kærlighed til »Retten til at forkaste en daarlig Overenskomst«, thi S. hørte jo dog til de Kolleger, som i Vinter under Konflikten anbefalede Ledelsens Taktik, der gik ud paa, at Typografernes Generalforsamling *ikke* skulde afvise Forligsforslaget og *ikke* skulde opfordre D. s. F. til at forkaste Forligsforslaget, men blot *afvente* D. s. F.'s Generalforsamlings Mening. Schnoor vilde altsaa ikke *da* afvise »en daarlig Overenskomst« (Forligsmandsforslaget), men *afvente*, hvad netop *Lederne* (D. s. F.'s Generalforsamling) mente derom. Logiken i *det* Standpunkt og i Schnoors senere Indlæg i »Typ.-Tid.« synes altsaa ikke at være umiddelbar!

Men se, kære Kollega Schnoor, *Logik* er nu en om ikke absolut nødvendig, saa i hvert Fald overmaade nyttig Ting i en Debat. Og en vis Loyalitet i Citering er heller ikke af Vejen, naar man vil gøre et vederheftigt Indtryk.

Til Schnoors Bemærkninger om »Opviglerne« fra Randers ønsker jeg at gentage mine Udtalelser, at Kommunistisk Parti saalidt som dets Enkeltmedlemmer ikke har opfordret til denne Strejke. Og jeg skal lade Schnoors Partifælle, den socialdemokratiske Folketingsmand Lundberg fra Randers, bekræfte mine Ord. Han udtalte under Behandlingen af Tillægsbevillingsloven følgende:

». . . Det var Arbejdernes Fællesorganisation, som havde Indflydelsen og bærer Ansvaret. Kommunisternes Organisation havde intet med disse Begivenheder at gøre, det var Fagorganisationerne. At der kan være en enkelt Syndikalist imellem, det véd vi alle, men det var Fællesorganisationen, som havde Ledelsen.«

Og senere under Debatten siger Hr. Lundberg:

». . . Det er ogsaa uimodsagt, at Politiassistenten selv har dementeret Dagbladets Udtalelser om, at det var Kommunisterne, der havde organiseret Spektaklerne, og Politimesteren i Randers har offenligt dementeret, at det var Kommunisterne, der stod bag ved Spektaklerne . . .«

Hr. Lundbergs Ord i Folketinget bekræfter, hvad jeg skrev om Strejken i Randers, at den var et spontant Udbrud af Arbejdernes Harme over Skruebrækkernes, Politiets og Militærets Optræden.

Det forekommer mig derfor, at Kollega Schnoor's ubeherskede Udtryk om Kommunisterne burde være sparet. Thi Schnoor fremkalder ved sine Udtryk Mindet om Tyren, der bliver rasende paa Kluden, ikke fordi Kluden generer den eller gør den Fortræd, men blot fordi Kluden er rød.

Og dette Tyrens Raseri opfattes jo i Almindelighed ikke som noget udpræget Tegn paa Intelligens.

18. Juni 1922. *Sigvald Hellberg.*

FAGMØDE I AALBORG

SØNDAGEN EFTER TARIFFORSLAGETS UDSENDELSE TIL AFSTEMNING

afholdes det før bebudede Fagmøde i Aalborg. Vi betragter det som en Selvfølge, at alle nordjyske Kolleger kommer til Stede, men forøvrigt indbydes samtlige Kolleger fra Skagen til Gedser til at deltage.

Forbundets Formand, Hr. *Jul. Schrøder*, har lovet at komme til Stede.

Deltagerne samles *Kl. 9* Morgen paa Hotel »Kong Frederik«, Kongensgade, hvor Morgenkaffen er serveret, og Kl. 9½ begynder Mødet.

Indbydelsen sker ikke paa anden Maade.

Aalborg, 16. Juni 1922.

Med kollegial Hilsen

Lokalstyrelsen.

TIL KØGE

Københavns Afdelings Styrelse har truffet den bemærkelsesværdige Beslutning, at de københavnske Kollegers Stiftelsesfest i Aar skal gaa til *Køge og Omegn*.

Selv om ikke det lille Køge med Opland endnu har vundet det Skønhedsry, som det nordlige Sjælland med Øresunds Kyster, hvor Københavnerne ellers plejer at »rulle sig op« paa Sommer-Søndage, vil dog ingen bestride, at ogsaa det østlige Sjælland med Køge Bugts blaa Vande, der vugger sig ind mod Kystens lune Skove, ogsaa ejer sin Skønhed. Og der er den Fordel ved Kysten her, at den er tilgængelig for alle. Den er ikke spærret af »Ejendomsretten«s brutale Lovbestemmelser.

Udflugten til finde Sted Søndag den 9. Juli med Tog fra København Kl. 7,52 og med Ankomst til Køge Kl. 9,14. Frokosten af de medbragte Madkurve finder Sted i Teater- og Forsamlingsbygningens Have eller i Tilfælde af daarligt Vejr, hvad Gud forbyde, i Salen. Derefter beses Byens Museum og de gamle »forhistoriske« Huse.

Kl. ca. 1 tager Selskabet med det hurtiggaaende »Eksprestog« til *Vallø* for at tage Torben Okses gamle Borg med dens smukke Have i Øjesyn. Det bemærkes, at der er kun et lille Kvarters Gang fra Stationen til Slottet, men til Beroligelse for de mødige Vandrere oplyses, at der tæt ved de adelige Jomfruers Bur findes en lille Kro for tørstende Sjæle.

Naar man har mættet Øjet i den skønne Park og slukket sin Tørst i den lille Kro, begiver man sig atter med Apostlenes

REGNSKAB FOR JANUAR KVARTAL 1922

	Indtægt						Udgift									Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal	Ordinært Kontingent	Ekstra-Kontingent	Andre Indtægter	Tilskud fra Hovedkassen	Ialt	Rejseunderstøttelse	Understøttelse paa Stedet	Hjælpekasse-understøttelse	Frtv. Understøttelse	Reservefonds-understøttelse	Sygeunderstøttelse	Begravelseshjælp	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Ialt	
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aabenraa	27 10	1592 65	165 50	1372 64	630 »	3787 89	6 50	791 »	573 90	476 05	» »	362 »	» »	15 »	1552 64	3777 09	10 80
Aalborg	75 84	6593 35	687 50	5285 35	4500 »	17142 04	25 »	3778 50	2502 »	1893 25	» »	3362 »	» »	63 50	5485 35	17109 60	32 44
Aarhus	» »	16701 10	1759 50	12356 20	2000 »	32816 80	23 75	7753 »	5123 90	985 »	» »	4206 »	» »	145 50	14579 65	32816 80	» »
Assens	25 »	608 40	65 »	381 10	100 »	1179 50	7 50	199 »	164 »	» »	» »	90 »	» »	4 »	690 »	1154 50	25 »
Brønderslev	15 »	386 10	41 »	239 40	1320 90	2002 40	9 75	807 »	549 70	77 »	» »	» »	» »	5 »	538 95	1987 40	15 »
Esbjerg	» »	2426 05	256 »	1656 14	600 »	4938 19	17 75	1156 »	833 40	131 50	» »	340 »	» »	15 «	2444 54	4938 19	» »
Faaborg	36 »	690 90	73 »	404 60	400 »	1604 50	» »	488 »	426 »	» »	» »	70 »	» »	5 »	580 10	1564 10	35 40
Fredericia	35 »	1810 90	183 »	1222 30	958 40	4209 60	13 05	1073 50	840 »	155 25	» »	662 »	» »	26 »	1401 80	4174 60	35 »
Frederikshavn	58 36	905 20	97 »	532 80	100 »	1693 36	13 »	132 »	164 »	» »	» »	48 »	» »	11 »	1300 »	1668 »	25 36
Grenaa	15 »	333 45	36 »	189 »	676 60	1250 05	» »	189 »	212 »	205 25	» »	» »	» »	3 »	623 80	1233 05	17 »
Hadersleve	» »	1957 10	204 »	1406 50	754 40	4322 »	2 75	1029 50	462 60	342 »	» »	1104 »	» »	21 »	1356 50	4318 35	3 65
Haslev	15 15	304 20	32 »	203 40	» »	554 75	» »	» »	» »	» »	» »	» »	» »	4 »	535 60	539 60	15 15
Helsingør	» »	1192 80	122 »	741 90	2991 90	5048 60	19 25	2092 »	1467 »	» »	» »	98 »	» »	18 »	1320 15	5014 40	34 20
Herning	7 51	1185 85	126 »	672 »	950 »	2941 36	19 »	595 »	524 »	27 75	» »	616 »	» »	10 »	1122 »	2913 75	27 61
Hillerød	46 20	2839 70	291 »	2154 35	» »	5331 25	14 75	613 50	390 »	257 »	» »	504 »	» »	15 »	3505 »	5299 25	32 «
Hjørring	23 51	1566 80	159 »	1045 23	2400 »	5194 54	61 25	695 50	640 »	383 75	» »	1538 »	» »	14 »	1810 »	5172 50	22 04
Hobro	35 »	494 65	52 »	337 50	100 »	1019 15	17 25	150 50	160 »	21 25	» »	» »	» »	3 »	632 15	984 15	35 »
Holbæk	35 »	2854 30	303 50	1761 58	» »	4954 38	29 50	1115 50	756 »	209 25	» »	811 »	» »	23 »	1975 13	4919 38	35 »
Holstebro	» »	1936 30	205 »	1222 55	335 25	3699 10	15 75	733 »	598 »	68 25	» »	186 »	» »	15 »	2083 10	3699 10	» »
Horsens	» »	3454 05	356 »	2409 70	2600 »	8819 75	35 75	2529 »	1735 »	250 »	» »	734 »	» »	31 »	3505 »	8819 75	» »
Kallundborg	35 »	1394 25	138 »	879 »	» »	2446 25	15 75	239 50	208 »	29 25	» »	340 »	» »	40 »	1538 75	2411 25	35 »
Kolding	35 »	4861 50	499 50	3530 75	1800 »	10726 75	9 25	2375 »	1903 12	924 95	» »	586 50	» »	33 »	4859 93	10691 75	35 »
Korsør	15 »	456 95	43 »	269 20	» »	784 15	21 »	» »	» »	14 75	» »	220 »	» »	15 50	497 90	769 15	15 »
Køge	15 »	1039 35	122 »	725 20	300 »	2201 55	8 25	397 »	234 »	292 48	» »	246 »	» »	9 50	999 32	2186 55	15 »
Lyngby	20 17	216 45	26 »	114 40	1975 «	2352 02	13 »	1071 »	807 79	185 50	» »	» »	» »	3 50	239 40	2320 19	31 83
Løgstør	35 »	198 90	24 »	117 20	59 90	435 »	» »	» »	» »	169 50	» »	» »	» »	1 50	229 »	400 »	35 »
Maribo	35 »	854 40	88 50	582 30	» »	1560 20	3 25	90 »	46 »	8 50	» »	734 »	» »	6 »	637 45	1525 20	35 »
Marstal	70 75	228 15	24 »	147 »	» »	469 90	» »	24 50	14 »	» »	» »	» »	» »	1 »	397 50	437 »	32 90
Middelfart	34 22	756 60	86 »	555 90	200 »	1632 72	6 50	» »	2 »	92 25	» »	46 »	200 »	14 50	1237 »	1598 25	34 47
Nakskov	35 »	2083 »	228 50	1367 30	» »	3713 80	6 85	287 »	193 »	310 80	» »	391 »	» »	15 »	2472 15	3675 80	38 »
Nyborg	24 76	1088 90	113 50	662 85	300 »	2190 01	5 75	428 »	270 »	72 80	» »	283 »	» »	10 »	1102 85	2172 40	17 61
Nykøbing F.	35 86	3331 80	355 50	2164 35	600 »	6487 51	9 25	1025 50	819 61	167 48	» »	622 »	» »	27 »	3781 35	6452 19	35 32
Nykøbing M.	50 »	949 05	97 »	610 40	» »	1706 45	» »	176 »	132 »	60 »	» »	88 »	» »	7 »	1193 45	1656 45	50 »
Næstved	35 »	3391 80	367 »	2467 68	1000 »	7261 48	11 75	2015 50	1654 »	41 50	» »	888 »	» »	30 »	2586 23	7226 98	34 50
Odder	33 40	637 85	62 50	404 90	1040 »	2178 65	» »	441 »	386 »	» »	» »	484 »	» »	5 50	829 90	2146 40	32 25
Odense	» »	12509 90	1326 »	8539 87	1000 »	23375 77	15 25	4576 50	2965 18	452 35	» »	3267 »	900 »	102 »	11097 49	23375 77	» »
Randers	33 71	5221 80	540 »	2927 55	1300 »	10023 06	23 75	1878 »	1649 »	520 »	» »	2549 »	200 »	40 50	3150 »	10010 25	12 81
Ribe	34 »	644 65	64 »	433 »	258 25	1433 90	» »	246 »	411 »	8 50	» »	228 »	» »	5 »	502 »	1400 50	33 40
Ringkøbing	35 »	1825 20	188 »	1132 16	» »	3180 36	21 75	172 »	20 »	140 54	» »	740 »	300 »	13 »	1738 07	3145 36	35 »
Ringsted	23 85	1727 95	178 »	1171 75	887 32	3988 87	6 »	1287 50	1011 »	170 25	» »	274 »	» »	12 50	1201 75	3963 »	25 87
Roskilde	» »	2386 75	242 50	1499 57	1000 »	5128 82	11 »	880 »	780 »	342 40	» »	882 »	» »	» »	2233 42	5128 82	» »
Rudkøbing	15 »	1012 05	108 »	635 10	200 »	1970 15	8 50	287 »	263 50	100 50	» »	314 »	» »	12 »	969 65	1955 15	15 «
Rønne	21 06	2430 80	257 »	1675 »	805 »	5188 86	» »	1239 50	1008 »	242 »	» »	431 »	» »	20 »	2225 »	5165 50	23 36
Silkeborg	34 20	2247 70	232 »	1619 70	1514 »	5647 60	35 25	997 50	912 »	161 50	» »	498 »	» »	18 »	2999 70	5621 95	25 65
Skanderborg	17 44	529 10	57 50	377 80	875 »	1856 84	30 75	157 50	165 50	196 25	» »	» »	450 »	4 »	777 80	1781 80	75 04
Skive	35 »	2128 40	221 50	1352 40	632 20	4369 50	12 50	1360 »	876 50	225 »	» »	434 »	» »	17 50	1409 »	4334 50	35 »
Slagelse	7 50	3323 95	345 »	2278 40	2400 »	8354 85	18 »	2023 50	1443 70	91 80	» »	2222 »	» »	29 »	2518 40	8346 40	8 45
Stege	11 05	479 70	36 »	286 80	» »	813 55	» »	10 50	12 93	» »	» »	38 »	» »	» »	748 80	810 23	3 32
Struer	32 26	222 30	23 »	169 20	205 »	651 76	6 50	10 50	20 »	57 »	» »	38 »	» »	» 75	485 »	617 75	34 01
Stubbekøbing	32 32	362 70	37 »	206 05	» »	638 07	5 75	» »	» »	» »	» »	210 »	» »	2 50	386 05	604 30	33 77
Svendborg	30 03	2546 30	262 50	1600 23	3000 »	7439 06	» »	2087 »	1846 »	539 »	» »	489 »	» »	13 50	2450 »	7424 50	14 56
Sønderborg	60 05	1103 »	117 «	682 50	500 »	2462 55	13 75	128 »	60 50	» »	» »	672 »	400 »	40 »	1114 »	2428 25	34 30
Thisted	27 97	1675 95	176 »	1036 45	525 »	3441 37	» »	883 50	790 »	117 »	» »	129 »	» »	» »	1486 45	3405 95	35 42
Tønder	10 30	1152 45	129 »	786 75	1085 »	3163 50	» »	1227 50	824 »	171 40	» »	134 »	» »	11 »	786 75	3154 65	8 85
Varde	11 73	898 30	91 »	628 60	400 »	2029 63	5 50	330 »	350 »	8 50	» »	222 »	» »	4 50	1100 »	2020 50	9 13
Vejle	12 67	4274 80	441 »	2878 »	1200 »	8806 47	29 75	1317 »	1073 »	333 50	» »	1397 »	300 »	25 »	4242 50	8717 75	88 72
Viborg	35 »	1768 25	181 »	1197 65	1759 25	4941 15	45 »	1439 50	1264 »	421 50	» »	295 »	» »	15 50	1425 65	4906 15	35 »
	1478 97	121794 80	12742 »	83307 20	48238 37	267561 34	731 15	57029 »	42536 83	12151 30	» »	35122 50	2750 »	1052 25	114724 12	266097 15	1464 19
København	» »	127007 35	16351 50	90006 31	293423 81	526788 97	97 »	111684 25	102035 48	» »	257532 »	51225 17	2910 »	1305 07	» »	526788 97	» »
	1478 97	248802 15	29093 50	173313 51	341662 18	794340 31	828 15	168713 25	144572 31	12151 30	257532 »	86347 67	5660 »	2357 32	114724 12	792886 12	1464 19

Befordring af Sted ind gennem den smukke Park, gennem Skoven til *Vallø Strandhotel*, hvor Middagen indtages for dem, der har tegnet sig paa den dertil indrettede Liste. Her ude i Bugten er der rig Lejlighed til at faa sig et foryngende Bad, og de, der har Vandskræk, kan boltre sig i den bag ved Hotellet liggende Skov. Kl. præcis 4½ serveres Lammesteg og Jordbær. (Drikkevarer maa betales ekstra).

Vor gamle Sangforening deltager i Turen og skal nok vide at kvikke op. Klokken seks begynder Dansen i Pavillonen til Tonerne af det i Dagens Anledning engagerede ægte indfødte Køge-Orkester.

Hjemturen til Køge om Aftenen foregaar efter Behag pr. Bil, pr. Motorbaad eller — hvis nogen skulde føle Trang til yderligere at røre Benene — til Fods langs Strandbredden. Men det skal dog siges forud, at der er en Times Gang til Køge. Der gaar Tog fra Køge Kl. 7,57 og 10,22. De Rejsendes Antal vil blive anmeldt, men man maa selv klare sig hjem, da der ikke findes Tur og Returbilletter paa denne Strækning. Billetprisen til Køge er endnu ikke fastsat (den skal nedsættes efter 1. Juli). Men et let overskueligt Program og Priser skal komme i et af de første Numre.

MORALSK NEDBRYDENDE

I »De grafiske Fag«s sidste Numer finder vi et indsendt Stykke om de lønnede Sommerferier, som »Haandværksfagene« har anmodet Bladet om at optage.

Man fortæller heri først med Tilfredshed, at det er lykkedes Barber- og Frisørfaget ved den sidst afsluttede Overenskomst for Faget at faa »udryddet denne moralsk nedbrydende Ferieaflønning«. Og man slutter med at udtale Haabet om, at flere Fag vil følge Barberernes Eksempel.

Man maa lade Barererne, at de er tapre Folk. De gør næsten deres store Forbillede i Holbergs Komedie til Skamme. Ved et Pennestrøg og et rask Slag i Bordet afskaffer de et af »Tidens moralske Onder«. At de derved berøver deres Medhjælpere et Lyspunkt i Tilværelsen er naturligvis en underordnet Sag.

»De grafiske Fag» tager dog Afstand fra de raske Foregangsmænd paa dette Omraade, og for saa vidt synes deres Eksempel ikke at have smittet for vort Fags Vedkommende. Bladet bemærker, at »et intensivt Arbejde et helt Aar igennem kan gøre det betimeligt, at Arbejderen samler nye Kræfter ved en vel anvendt Ferie«.

Vi tager disse Ord som et Tegn paa en voksende Forstaaelse blandt Københavns Bogtrykkere af Sommerferiens Berettigelse og Betydning for deres tekniske Medarbejdere, og forhaabenlig er den Dag ikke fjern, da *alle* har Del i dette Gode — lige som i Provinsernes Bogtrykkerier.

Men lad os mindes Barberernes »banebrydende« Arbejde, naar de »tager os ved Næsen«.

NÆR OG FJÆRN

BOG- & AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. Paa Grund af indtrufne Omstændigheder kan vore Klubmøder ikke afholdes om Tirsdagen, men vil herefter blive hver *Fredag*. Den første Klubaften bliver da efter den nye Ordning Fredag den 30. Juni i Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade. Enhver Kollega, ligegyldig hvilken Branche, indbydes.

Styrelsen.

SOMMERFERIE. Bogtrykkeriet »Absalon« i København har, i Lighed med sidste Aar, tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

EN DYR REPRÆSENTATION. Til de norske Kollegers Landmøde, som afholdes i næste Maaned, har en Afdeling bl. a. stillet Forslag om Indskrænkning af de delegeredes Antal til nogle og tredive. I Forslagets Begrundelse fremsætter Forslagsstillerne følgende:

Efter de nugældende Repræsentantregler har for Eksempel Vadsø med 9 Medlemmer Ret til 1 Repræsentant. Rejsepengene fra Vadsø til Kristiania udgør ikke noget lille Beløb, og Rejse-

dagenes Antal frem og tilbage er vel ca. 14 Dage. Forudsat at Landsmødet varer 6 Dage, bliver det for Forbundet at udbetale Diæter for 20 Dage. Efter 40 Kroner pr. Dag bliver det 800 Kroner + Rejsepenge. Alt ialt skulde da Udgifterne for Repræsentanten fra Vadsø andrage ca. 1000 Kroner. Forudsat, at Afdelingens samtlige 9 Medlemmer er heltbetalende, indkommer der i Kontingent til Administrationskassen Kr. 2,70 pr. Uge eller Kr. 140,40 pr. Aar eller i Løbet af 3 Aar Kr. 421,40. Altsaa har Afdelingen et Underskud paa sin Repræsentant af ca. 600 Kroner, som maa udlignes paa Kontingent, indkommet fra de øvrige Afdelinger. Man maa ogsaa herunder tage i Betragtning, at vedkommende Afdeling i disse 3 Aar intet har betalt til Forbundets øvrige Administration.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Københavns Pers. (3.-4.-5. B.) 81,00, Græbes Pers. 4,00, Lunos Trykkeripers. 11,00, S. L. Møllers Pers. 8,00, Birchs Pers. 12,00, P. Andr. Andersens Pers. 26,00, Kristensen & Mikkelsens Pers. 14,00, Henningsens Pers. 19,00, Marie Thomsen 4,00, Evald Nielsen 3,00, Dyva & Jeppesen, Sølvgade, 31,00, Rosenbergs Pers. 15,00, Appels Pers. 8,00; tilsammen 236,00. — Med tidligere indkomne Bidrag ialt *Kr. 2025,50.*

København, 20. Juni 1922.

O. A. Lundin.

TAK

En hjertelig Tak bringes alle for udvist Opmærksomhed i Anledning af min Dobbelt-Festdag den 14. Juni. *O. F. Ludvigsen.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

FORENINGSMEDDELELSER

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Karen Vogelius, udl. 16. 6. 22 hos Stender (arb. s. St.). Paal. Guldborg Adelaide Madsen, udl. 10. 6. 22 hos Axel Hoff (arb. s. St.). 3177 Karl Lassens Hustru Harriet Isabella. 6931 Kjergaards Hustru Maren.

Slagelse: Paal. Ingeborg Marie Christiansen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.).

TILTRAADTE

København: 1349 Benny Berg fra Dansk Arbm. Forb. (arbl.). 6522 Gustav Thygesen fra Slagelse i Pl.

Roskilde: 3884 Henrik Nielsen (arbl.) og 3717 Vid. Sørensen (arbl.). Rønne: 6765 Karl Johan Andersen i Pl.

FRATRAADTE

København: 6195 Johannes Collatz til Udlandet (arbl.). 1353 William til Aarhus (arbl.). 651 Orla Reimer Hansen paa Rejse. 423 Ernst Schlegel til Udlandet (arbl.).

Aarhus: 1825 (tysk) M. Zänker til Tyskland i Pl., 4466 Ejner Pedersen til Randers i Pl. og 4275 S. A. Svane til Randers (arbl.). Haslev: 3334 A. C. G. Nielsen til Kalundborg (arbl.). Kolding: 6797 Pagh Jensen paa Rejse. Skive: 6620 K. E. Fischer paa Rejse. Slagelse: 6522 Gustav Thygesen til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 4694 Inga Hansen (fratr. Faget). Randers: 1201 Poul Johs. Petersen (Faktor).

DØD

Rønne: 3942 Charles E. Eriksen.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Stiftelser.

Kassereren træffes ikke Mandag den 26. Juni og Mandag den 3. Juli paa Grund af Ferie.

Søndag den 25. Juni: Lejre—Herthadalen. Allégade-Krydset Kl. 8. (3 m)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

Alsidig uddannet Typograf, der er vant til at arbejde selvstændigt, søger Plads paa mindre Akcidenstrykkeri. Prima Referencer. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søger Plads snarest. Anbefalinger haves. Billet mrkt. »113« modtager Ekspeditionskontoret.

1. Kl.s Diplomer

(Fortryk til Tekstindtrykning) til Brug ved Jubilæum, Svendeprøve og lign., leveres til moderate Priser af

Aabenraa Lokalafdeling.

Prøveeksempl. tilsendes efter Ønske. (112)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6482 x

Genzsch-Antikva

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 30. JUNI 1922 XLIX AARGANG

ARBEJDSLØSHEDEN

Gennem Arbejdsanvisningskontorerne lader man i denne Tid foretage Indsamling af statistisk Materiale til Belysning af den herskende Arbejdsløshed. Ministeriet vil ved Hjælp af dette Materiale søge at komme til Klarhed over, om der kan siges at herske *ekstraordinær* Arbejdsløshed her i Landet for Tiden.

Man forstaar ikke, hvorledes der kan opstaa Tvivl om den ekstraordinære Arbejdsløsheds Tilstedeværelse, naar den sidste Uges Opgørelse viser, at Tallet paa de arbejdsløse er oppe over 40.000.

Selv om man efterhaanden er bleven Vidne til mange mærkelige og forrykte og mod al menneskelig Fornuft stridende Foreteelser i et Nutids-Samfund, vægrer man sig dog endnu ved at tro, at nogen vil finde det i sin Orden eller betegne det som *normale* Tilstande, naar en saa stor Procentdel af Landets Befolkning er uden Beskæftigelse.

Det vilde ganske vist være en nem og billig Maade at komme udenom den herskende Arbejdsløshedskrise paa, hvis man kunde sige: Den Arbejdsløshed, der findes nu, er ikke større, end hvad der hører til i vort moderne kapitalistiske Samfund, og der kræves derfor ikke mere ekstraordinære Foranstaltninger fra Statens Side.

Saa let kommer man da heller ikke fra et af Tidens største Onder, der med Rette betegnes som Kapitalistsamfundets onde Samvittighed — som dets Skygge, der følger det overalt.

Overalt — ja. Thi det er jo ingen lokal Sygdom. Den findes alle Vegne, i alle Lande. Fra at være en lille gnavende Orm er den vokset til en uhyre Midgaardsorm, der omspænder hele Jorden. At sende de arbejdsløse ud af Landet, duer altsaa ikke. Man har da kun Valget imellem at anvise dem Beskæftigelse eller yde dem Understøttelse — hvis man da ikke vil lade dem sulte ihjel.

Det skal indrømmes, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet *i Længden* ikke kan løses gennem Understøttelse, hverken ved Statens Støtte eller ved Arbejdernes egne Midler. Heller ikke ved »Nødhjælpsarbejder«. Thi ingen af disse Midler fjerner *Aarsagen*, som stammer fra den bitre Kendsgerning, at *Jorden* ejes af et Faatal af dets Individer.

Der ofres Masser af Penge paa Opdyrkelsen af den jyske Hede — hvorved man berøver Landet en af dets ejendommeligste Naturskønheder — i Stedet for at sætte Fart i Udstykningen af Landets Herregaardsjorder, en Foranstaltning, der i høj Grad vilde bidrage til at modarbejde Tilstrømningen af Arbejdere til Byerne. Man *véd*, hvad der er *Aarsagen* til hele Elendigheden: Spekulationen i Landets Jord. Og man *kender Midlet* derimod, men man benytter det ikke, fordi dets Anvendelse vilde forhindre Overklassen i at snylte videre paa det arbejdende Folks Bekostning, Man véd, man styrer mod Undergangen, men ejer ikke Vilje og Kraft til at standse.

Og saa klamrer man sig til saa intetsigende Foranstaltninger som Nødhjælpsarbejder og Sparekommissioner, eller hvad de nu hedder alle de Molbohistorier, vi oplever i vor hypermoderne Tid.

Men Arbejdsløshedens Spøgelse staar stadig for os og stirrer os i Møde med sine brændende Øjne. Og det fjernes ikke, selv om vore nuværende Magthavere skulde driste sig til at erklære, at der findes ikke længer nogen *ekstraordinær* Arbejdsløshed her i Landet.

VOLDGIFTSDOMMEN I BOGTRYKFAGET I NORGE

Forleden afsagde den norske Voldgiftsret sin Kendelse om Arbejdsforholdene i Bogtrykfaget. Den gaar ud paa følgende:

Den ordinære Arbejdstid ved regelmæssig Natarbejde blev forhøjet fra 36 til 39 Timer om Ugen. Regelmæssig Natarbejde for Maskinsættere blev forhøjet fra 33 til 36 Timer om Ugen. For fuldt udlærte Arbejdere var der fastsat et Lønnedslag paa 20 Kr., for øvrige 12 Kr. Ferien blev som før 2 Arbejdsuger, men efter 3 Maaneders Tjenestetid i Stedet for som før 6 Maaneder.

Mindsteløn for Sættere, Trykkere etc. blev fastsat fra 82 til 72 Kr. for Dagarbejde og fra 95 til 85 Kr. for Natarbejde. For Maskinsættere og Rotationstrykkere blev Mindstelønnen fra 97 til 87 Kr. for Dagarbejde, fra 110—100 Kr. for Natarbejde, for Assistenter ved Ronationspresser fra 44 til 35 Kr. stigende efter 3 Aar til 71—62 Kr. Minimum for Paalæggersker blev efter 1 Aar fra 35—28 Kr., efter 2 Aar fra 39—32 Kr., efter 3 Aar fra 43—36 Kr. og efter 4 Aar fra 48—41 Kr.

Lønskala for Lærlinge blev sløjfet.

Dommen gælder til 31. Marts 1923 med Adgang til Revision af Lønningerne til Høsten ifølge Pristallet.

»Social-Demokraten« i Kristiania skriver følgende om den afsagte Dom:

Den Voldgiftsdom, som blev afsagt for Bogtrykfaget, er i lige høj Grad som de tidligere Domme egnet til at vække Opmærksomhed og mane Arbejderne til Eftertanke.

I Lønspørgsmaalet er Voldgiftsretten gaaet til forholdsvis samme Nedslag som for de øvrige Fag, nemlig ca. 25 pCt. Det ser ud, som om Retten i dette Spørgsmaal ikke har taget det ringeste Hensyn til et meget vigtigt Forhold, som gør sig gældende for Bogtrykfaget, det nemlig at kun godt og vel en Tredjedel af Typograferne i Landet kommer ind under Dommen. For Størsteparten af de øvrige Arbejdere er der oprettet andre og bedre Overenskomster.

Voldgiftsdommen kommer derfor til at skabe to Slags Kategorier i Faget — de Bogtrykkere, som har truffet en mindelig Overenskomst med sine Arbejdere, og de, som har faaet sine Arbejdere dømt til slettere Vilkaar. At dette kan afstedkomme vanskelige Forhold og Misfornøjelse i Faget, er selvsagt.

Et andet Punkt i Dommen, som vi maa sætte Fingeren paa, er Udvidelsen af Arbejdstiden. Voldgiftsretten har her berøvet Arbejderne en Fordel, som de gennem Aar har kæmpet for og indvundet paa Grund af det enerverende Arbejde, som Maskinteknikens Udvikling har medført i Faget. Ved denne Forandring har Arbejdsgiverne faaet en dobbelt Fordel, idet de kan presse saa meget mere ud af den enkelte Arbejder, og Arbejderne er sat tilbage til omtrent de Forhold, som eksisterede i 1913.

Det eneste Lyspunkt i Dommen er Ferien. Retten har her gjort Bestemmelserne i tidligere Domme gældende uden at forkorte Ferietiden. Tidligere havde Typograferne 14 Dages Ferie efter 6 Maaneders Tjenestetid. Nu faar de 14 Dages Ferie efter 12 Ugers Tjenestetid og har saaledes her opnaaet en Fordel. Det er jo noget, men det overskygger ikke Angrebet paa Arbejdstiden og Lønningerne og det uensartede Forhold, som Dommen forøvrigt vil skabe i Bogtrykfaget.

DET GAAR NOK

»Bogtrykkerbladet« synes at misforstaa os. Der er ikke Tale om fra vor Side at sætte os paa »den høje Hest« og afvise enhver Forhandling. Men det bliver efterhaanden trivielt at høre det evindelige Raab om Lønnedsættelse, og da Bladet skrev, at Nedsættelse af Arbejdernes Løn var det eneste, der kunde løse det sociale Spørgsmaal, tillod vi os at protestere, thi vi tror ikke paa dette »Dogme«. Vi siger med Grev Holstein: »Et Land kan ikke leve af Lønnedsættelse alene«. Og vi føjer til, at det kan Typograferne heller ikke.

Naar vi tillod os at pege paa Bogtrykkernes Avance, var Grunden ogsaa den stadige Henvisning til de høje Arbejdslønninger. Vi ønsker ganske naturligt ikke, at Bogtrykkerne skal sætte deres Priser ned, saa deres Virksomhed bliver af filantropisk Natur. Vi forlanger kun, at der ydes os et Vederlag for *vort* Arbejde, saa ogsaa *vi* kan leve.

Og vi tvivler ikke om, at det ogsaa denne Gang skal lykkes os at komme til Enighed herom.

FORHANDLINGERNE OM PROVINSTARIFEN,

som paabegyndtes i København Onsdag den 21. Juni, blev efter Principalernes Ønske afbrudt for at genoptages Onsdag den 28. Juni. Grunden til denne Udsættelse var, at flere af Bogtrykkernes Bestyrelsesmedlemmer deltog i Pressemødet i Finland.

50 AAR PAA SAMME ARBEJDSPLADS

A. C. Larsen, Aalborg.

For de ældre af Aalborg Lokalafdelings Medlemmer er A. C. Larsen Indbegrebet af det gode, gammeldags solide — og saaledes *er* han ogsaa, hvilket bl. a. bevises derved, at »gamle Larsen«, der for Resten »kun« er 64 Aar, der 9. Juli har arbedet 50 Aar paa samme Plads. Det var paa Højrebladet »Nordjyllands Folkeblad«, som det den Gang kaldtes, at Larsen kom i Lære, og hvor han nu som Satsmontør passer sit Arbejde pligtopfyldende som altid.

Det er jo ikke helt almindeligt at kunne fejre et saadant Jubilæum, og derfor vil der selvfølgelig ogsaa »ske noget« paa denne Dag.

Der kunde skrives en lang Jubilæumsartikel om »gamle Larsen«; men det skal vente, til han 3. August 1927 kan fejre 50 Aars Svendejubilæum, thi da er det Aalborg Typografer, der skal og *vil* hylde den gamle Kollega. Denne Dag tror vi ikke, A. C. Larsen bliver snydt for, thi han »holder sig« godt, og hans Arbejdsmod er ikke svækket. Han vil sikkert naa et godt Stykke paa den anden Side af de 7×10 — uden for store Besværligheder af nogen Art.

Dette ønsker vi for A. C. Larsen!

J. G.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 20. Juni i Rømersgade. Dirigent: *Holmen.* Sekretær: *Carl Fr. Hansen.*

1. Regnskabet. Kassereren, *O. Lundin,* begyndte med en Tak til Medlemmerne for den Tillid, de havde udvist ved at vælge ham til Kasserer. Vilde haabe, han med Tiden skulde erstatte Lauritz Jensens regnskabsmæssige og rent menneskelige Egenskaber. Det var ikke Kotume, at man paa Generalforsamlingen oplæste Regnskabet, og han vilde derfor henvise til det trykte Regnskab i »Typ.-Tid.«. Vilde dog gøre nogle supplerende Bemærkninger. Det, der prægede Regnskabet i Aar, var Lockouten og den store Arbejdsløshed. Til Lockouten medgik der store Summer, men man vil dog se, at Udgifter og Indtægter nogenlunde dækkede hinanden. I Arbejdsløshedskassen var hele Reservebeholdningen brugt, og vi havde endda maattet optage et Laan. Den særlige Fond har ogsaa et Underskud, der er brugt til at hjælpe særligt trængende arbejdsløse Kolleger. — *Martin Jensen* fandt det mærkeligt, at Lockouten ifølge Regnskabet ikke havde kostet Forbundet mere. Det viser sig nu, at Indtægter og Udgifter balancerer — ja, der er endda ved at være Overskud trods det, at Ledelsen ved tidligere Lejlighed har hævdet, at der var Underskud. Det var da ikke Meningen, at Forbundet skulde tjene paa Konflikten og lade det gaa ud over Medlemmerne. Vilde foreslaa, at de under Konflikten arbejdende Kolleger fik den første Uges Lockout-Bidrag tilbagebetalt, samt at de lockoutede fik den første Uges Understøttelse og de Søndage, som Ledelsen i Strid med Forbundets Love fratog os, efterbetalt. Der var kommet saa mange Penge ind under Konflikten, at det var meningsløst, det kun skulde gaa ud over Medlemmerne. — *Dirigenten* gjorde opmærksom paa, at et saadant Forslag ikke kunde fremmes, da det ikke stod paa Dagsordenen. Hele Spørgsmaalet drejer sig om Forbundets Midler, noget, Københavns Afdeling ingen Kompetence har til at afgøre. — *Harald Jensen* mente heller ikke, det nyttede stort at diskutere dette Spørgsmaal. — *Formanden* fandt, at Diskussionen laa noget ved Siden af Dagsordenen. Vi kunde naturligvis ikke her disponere over Forbundets Midler. Fandt ingen Grund til at tage Penge ud af Kassen nu, da vi ikke kunde vide, hvad der vil ske i Provinsen, ligesom vi maaske selv snart skal ud i den samme Historie igen. Vilde om den særlige Fond sige, at det havde mangfoldige Opgaver til Støtte og Hjælp, navnlig i disse Tider. Det har dog visse Forpligtelser, som ekstra Hjælp og lignende til Sygekassen, saa det maa være vor Opgave at holde lidt igen, at Underskudet ikke bliver for stort. — *Kassereren* besvarede nogle Spørgsmaal angaaende Regnskabet. — Efter nogle Bemærkninger af *Joh. Berthelsen* og *N. M. Nielsen* godkendtes Regnskabet.

2. Valg af Næstformand. *Formanden* vilde paa Styrelsens Vegne foreslaa at genvælge Holmen, der i den sidste Tid havde vikarieret for Formanden til vor fulde Tilfredshed. *Holmen* genvalgtes.

3. Kontrahentberetning fra »Social-Demokraten«. *Harald Jensen* vilde paa Sætterafdelingens Kontrahenters Vegne aflægge Beretning. Var glad for at aflægge denne paa en Fællesgeneralforsamling, da ikke alle Underafdelinger havde Lejlighed til at sende Kontrahenter, tænkte særlig her paa Kvinderne. Havde sidste Aar givet et Overblik over Pressens Organisation og Virksomhed og vilde derfor i Aar nøjes med at komme ind paa de indre Forhold. Den vigtigste Begivenhed for Pressen var, da den i Maj Maaned havde bestaaet i 50 Aar. Naar man ser tilbage over denne lange Tid, vil man se, at der er ingen af vore Virksomheder, det er gaaet saa godt for, som for Pressen. Fandt, at 50-Aarsdagen var en Mindedag, som Arbejderne med Stolthed kunde fejre. Der blev dog ikke holdt nogen større Fest, man mindedes Dagen blot ved et stort Numer af Bladet. Der har i Aarets Løb været god Fremgang i Oplaget, ligesom Regnskabet nu balancerer med ca. 30 Millioner Kr., i København med ca. 7½ Million. Der var blevet anket over, at Forligsmandsforslaget i Foraaret ikke var blevet optaget i »Soc.-Dem.«. Aarsagen var den, at det paa det daværende Tidspunkt ikke fik nogen praktisk Betydning, da Arbejderne jo ikke vilde vedtage det, ligesom det var affattet paa en saadan Maade, at det for de fleste var vanskeligt at forstaa, og derfor vilde kræve spaltelange Kommentarer. Man rejste Spørgsmaalet, om ikke Bladets Pris kunde nedsættes. Naar det første Kvartalsregnskab var afsluttet, vilde man overveje Muligheden for en Nedsættelse i Abonnementet; men man maatte huske paa, at en nok saa lille Nedsættelse vilde samlet betyde en mægtig Sum paa Aarsregnskabet. Indtægterne for Bladet var jo mindre end før, da Annoncer og lignende var betydeligt indskrænket. Andre havde den Opfattelse, at man skulde bibeholde den nuværende Pris og gøre Bladet større og bedre. Man fandt, at en lille Nedsættelse ikke var nær saa vigtig som at faa noget mere ind i Bladet, der kunde interessere Hjemmene. Man maatte konkurrere med de andre Blade, der lavede Søndagstillæg med underholdende Stof og skrev mere om det daglige Liv. Man havde ogsaa savnet det saakaldte Listestof, hvortil hører Torvepriser, Skibslister, Børsliste og lign. Mente, det kunde have nogen Betydning, og Redaktionen havde lovet at tage dette under Overvejelse. Der var nogen Misfornøjelse med nogle Artikler i »Soc.-Dem.« under Lockouten. Man maatte huske paa, at Bladet var vanskeligt stillet under Konflikten. Arbejderne var jo ikke enige om de forskellige Forligsforslag, og man kunde ikke godt tage Parti for den ene Del mod den anden og maatte derfor søge at afbalancere Forholdet. Med Hensyn til Bladets Udbredelse mellem Arbejderne kunde han ønske at foretage en Statistik over de københavnske Trykkerier, og man vilde da se, hvor forbavsende faa, der holdt Bladet. Det er et uhyggeligt Tidens Tegn, at kun faa holder Bladet, som jo dog er Arbejderklassens eneste Talerør. — *Martin Jensen* mente, at Bladet var blevet meget bedre de sidste Aar. Vilde anbefale enhver Arbejder at holde »Soc.-Dem.« Forespurgte, hvor stort Overskudet havde været i Aar. — *Sofus Henriksen* betvivlede i høj Grad, at »Soc.-Dem.« var Arbejdernes eneste Talerør. Vilde ikke bedømme de 50 Aars Virksomhed udelukkende paa Abonnementsmængden, men paa Indholdet, der har undergaaet store Forandringer i den forløbne Tid. Bladet har saa mange andre Interesser end netop Arbejdernes. — *Harald Jensen* meddelte, at »Soc.-Dem.« i Aar ikke har givet noget Overskud, men derimod et mindre Underskud, der var gaaet til at ophjælpe Provinspressen. Vilde udtale som sin personlige Mening, at hvad enten man var tilfreds med den socialdemokratiske Presse eller ikke, havde den dog været en Løftestang for Arbejdernes Udvikling i Tidernes Løb. — Efter nogle Bemærkninger af *Joh. Berthelsen, Chr. Petersen* (Esbjerg), *Svend Johansen, Alb. Jensen* (Aarhus) og *P. Berendt* toges Beretningen til Efterretning.

4. Forslag om Bemyndigelse til Styrelsen til at afslutte eventuelt Køb af Sommerpensionat ved Sejrøbugten. *Formanden:* Som man vil erindre, havde vi forrige Aar Lejlighed til at meddele, at vi havde faaet en Grund foræret, hvorpaa det var Meningen, at der skulde opføres et Sommerhus eller lign. til Brug for Medlemmerne. Vi saa paa denne og aflagde paa en Generalforsamling Beretning om Sagen, hvor man da vedtog, at Styrelsen skulde arbejde videre paa dette og senere fremlægge et udarbejdet Forslag. Vi nedsatte da indenfor Styrelsen et Udvalg, det saakaldte Byggeudvalg, der da har beskæftiget sig med dette. Men nu er vi ved en ren Tilfældighed bleven tilbudt et Sommerpensionat ved Sejrøbugten paa meget billige Vilkaar. Vi har faaet Tilbud om at købe dette, Udbetalingen er man ikke helt enige om, men den er meget ringe. Taleren gjorde derefter Rede for Prioritetsforholdene, Brandassurance og Skyldværdi. Pensionatet, der er fuldt monteret, ligger nede ved Stranden, der er glimrende Badestrand, og der hører ca. 1½ Td. Land til. Det nedbrændte for nogle Aar siden, men er blevet genopbygget, saa det er ganske nyt og moderne. Dog tiltrænges der lidt Planering om Huset, ligesom en Veranda ogsaa kunde være ønskelig. Der findes 12 Gæsteværelser med 26 opredte Senge. Vi har regnet ud, at 2000 Liggedage, hvilket strækker sig over tre Maaneder, skulde svare alle Udgifter. En Økonoma der fra Egnen har tilbudt os at give fuld Kost og Forplejning for 3½ Kr. pr. Dag. Vi skulde da have 4½ Kr., saaledes at Renter og lign. blev dækket. Vi har forespurgt andre Foreninger om dette, og det viste sig, at mange af dem havde eget Sommerhjem rundt om i Landet. Det er i det hele taget en Tanke, der vinder mere og mere Indpas rundt omkring. Der vil jo være mange af Kollegerne, som vil være glade for at have et billigt Sted at tage hen i Ferien, fremfor at gaa her i Byen. Styrelsen har ment, at vi burde benytte os af denne Lejlighed til at erhverve os et billigt Sommerhus, en Lejlighed, som maaske ikke mere kommer igen. Vilde derfor anbefale at give Styrelsen Bemyndigelse til eventuelt at købe. — *Martin Jensen* anbefalede Forslaget. Forespurgte, hvorledes man kunde faa Plads; om man skulde indsende Ansøgning eller lignende til Ledelsen. — *Formanden:* Det var Styrelsens Mening, at der senere skulde dannes en Forening, der kunde overtage og lede dette Sommerhjem. Man skal

ikke sende Ansøgning, men blot give Meddelelse om, hvornaar man vil derned, og man vil da faa Plads i den Orden, disse Meddelelser indkommer. — *Sofus Henriksen* vilde erindre om, at der i sin Tid blev nedsat et Udvalg til Oprettelse af et Arbejdernes Trykkeri. Der var indenfor dette udrettet et stort Arbejde, der senere overgik til Forretningsudvalget. Det saa ud, som om det hele skulde syltes hen, da man ikke senere har hørt noget om dette. Den Sum, som man nu vil bruge til Sommerhus, kunde man magelig have købt Trykkeri for.(?) Finder, at denne Sag er sideordnet og har ikke den Betydning, som hvis vi erhvervede os et Trykkeri. Vilde ud fra denne Opfattelse stemme imod. — *Sigv. Hellberg* fandt ikke, der var nogen større Risiko ved at prøve paa dette. Det vil sikkert blive til Gavn og Glæde for mange Kolleger. Vilde derfor anbefale at give Styrelsen Bemyndigelse til at erhverve dette Sommerhus. — *Carl Hansen* syntes ikke, at Tiderne indbød til den Slags Ting. Det var jo ogsaa kun et Faatal af Kollegerne, der kunde faa Gavn af dette. Vilde minde om et tidligere Forsøg i den Retning, nemlig et Rekonvalescenthjem, som Typograferne havde for en Del Aar siden. Det blev os en meget dyr Historie. Mente ikke, at en Vedtagelse i Aften kunde være den afgørende, men at det maatte gaa ud til skriftlig Afstemning, da det jo drejede sig om mange Penge. — *Formanden:* Da saa meget af Sommeren i Aar allerede er gaaet, vilde skriftlig Afstemning ikke være at anbefale. Der vil gaa for megen Tid, inden Spørgsmaalet da blev ordnet. Meningen er, at Huset skulde købes hurtigst muligt. Var man ikke enig med Styrelsen, saa han hellere, at man stemte imod, end at man gik til skriftlig Afstemning. — Efter nogle Bemærkninger af *Joh. Berthelsen, Holmen* og *Wendt* forkastedes Styrelsens Forslag med 30 Stemmer mod 26.

5. Eventuelt. *O. Rundberg* vilde benytte Lejligheden til nu, da Henriksen var kommet ind derpaa, at give nogle Oplysninger om Arbejdernes Trykkeri. Mente, at Afdelingen havde Ret til at faa en Beretning om Sagen. Vilde søge at faa Tilladelse til paa en senere Generalforsamling at aflægge en saadan Beretning. — *Martin Jensen* forespurgte, om det var muligt at faa nogen Meddelelse om de Forhandlinger, der ifølge Dagspressen skulde være afholdt med Bogtrykkerne. — *Formanden* vilde til Rundberg sige, at Spørgsmaalet om Trykkeri var en Forbundssag og skulde behandles paa Delegeretmødet. Fandt dog ikke, der var noget i Vejen for, at der aflagdes Beretning paa et senere Møde. Vi har haft Forhandlinger med Bogtrykkerne ifølge vor Overenskomst om Overarbejdsbetalingen. Man var dog gaaet fra hinanden uden Resultat.

Generalforsamlingen hævet.

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning Lørdag den 17. Juni 1922. Der var mødt 24 Medlemmer. — Dirigent: *Johs Schmidt.* — Forhandlingsprotokollen samt Formandsberetningen godkendtes. — Ifølge en Generalforsamlingsbeslutning af 14. Januar 1922 afgaar Kassereren og 2 Styrelsesmedlemmer med April Kvartals Udgang. Kassereren, *C. Lind,* genvalgtes med Akklamation, og samme Skæbne overgik de ved Lodtrækning afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, nemlig *Carl Hansen* (Næstformand) og *Ærenlund-Madsen* (Sekretær). — Til at deltage i et Fagmøde i Esbjerg, som afholdes umiddelbart efter Tarifforslagets Udsendelse, stillede Bestyrelsen Forslag om af Lokalkassens Midler at yde 10 Kr. pr. Deltager. Forslaget vedtoges med 14 Stemmer.

Ærenlund-Madsen.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

HUSK FAGMØDET I AALBORG,

som afholdes *Søndagen efter Tarifforslagets Udsendelse.* Kl. 9 samles Kollegerne om Koffebordene paa Hotel »Kong Frederik«, og Mødet tager sin Begyndelse Kl. 9½.

Forbundets Formand, Hr. *Jul. Schrøder,* kommer til Stede.

Aalborg Lokalafdeling.

Køge-Vallø-Turen

Søndag den 9. Juli.

Medbragt Frokost i Køge Teaters Have.

Kl. 11—12 Besøg paa Musæet.

Kl. ca. 1 med Toget til Vallø.

(Besøg i Parken og Skoven.)

Kl. præcis 4½

Fællesspisning i Vallø Strandhotel.

(Lammesteg og Jordbær à 5.00, Drikkevarer betales ekstra.)

Kl. ca. 6 Dans i Pavillonen.

Sangforeningen deltager i Udflugten.

Afgang fra København Kl. 7,52.
Ankomst til Køge Kl. 9,14.
Afgang til Vallø Kl. ca. 1.
Pris for Nedturen (København—Vallø), *billig Selskabstur:* **Kr. 1.50.**
Reserverede Vogne.

Man tegner sig hos Formanden saavel til Fællesspisning som til Nedturen (eller én af Delene, i Aften Kl. 5—6½, Lørdag Form. Kl. 11—1 og Mandag Aften førstk. Kl. 5—6½, hvorefter Tegningen sluttes.

Med Toget hjem om Aftenen (Kl. 7,57 og 10,22) maa man klare sig selv (Køge—København Kr. ca. 2,75).

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7. i Vestergade 5.

Formanden.

BOG- & AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. Husk Mødet i Aften og de følgende Fredage i Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade. Enhver Kollega er velkommen.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. I Maanederne Juli og August henlægges Gymnastiken til »Hermes«s Lokaler, Svanholmsvej 15. (Se omstaaende Annonce).

RETTELSE. I Medlemsfortegnelsen for 1922 er for Viborgs vedkommende Medlem *Nr. 6059, Rasmussen, Johs., S.-T.,* gledet ud, hvilket herved berigtiges.

DØDSFALD. Søndag den 25. ds. afgik vor kendte Kollega Trykker *Alfred Hansen* ved Døden, falden som Offer for Tuberkulosen. Afdøde har gentagne Gange været indlagt paa Øresundshospitalet og Sanatorie og har maattet kæmpe en haard Kamp med denne vort Fags haarde Fjende, der nu endelig vandt Sejr. Kun sjældent maa et Menneske lide saa aarelangt som A. H., og Lidelsen har for ham været dobbelt, fordi han saa, hvorledes hans Sygdom bragte Sorg og Savn i Hjemmet, hvor der var mange Børn. Kollegerne har i sin Tid lyst lidt op i de triste Tanker, der maa fødes under slige Forhold. Nu vil sikkert mange sende Alfred Hansen en venlig sidste Hilsen og følge hans Baare til Graven. Trykkerafdelingen, af hvis Styrelse afdøde en Gang var Medlem, sender Foreningens Fane til Ligfærden. Begravelsen finder Sted i Dag Kl. 2 fra Philipskirken, Sundby.

SOMMERFERIE. Nationaltrykkeriet har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— Egm. H. Petersens Bogtrykkeri giver i Lighed med tidligere Aar 8 Dages Ferie til de, der har været ansat i Forretningen 1 Aar, og 3 Dage til de, der har været ansat ½ Aar.

— Firmaet H. H. Thiele har som sædvanlig tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Hertz' Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale en Uges Ferie, nyantagne tre Dage, med fuld Løn.

— A/S L. Ihrich giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Løn.

A/S C. Mayland har i Aar givet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Løn. Ferien er begyndt.

— Personalet i Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri, som i en Aarrække har erholdt Sommerferie, har i Aar, *uden Opfordring,* faaet tilstillet 8 Dages Sommerferie, som paabegyndtes 16. Juni.

— I Lighed med tidligere Aar har Bogtrykker P. Hansen, Gasværksvej 9, Kbhvn., uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Ritzaus Bureau har i Aar som tidligere givet sit Trykkeri-Personale en Uges Ferie med fuld Løn.

— F. Rannjes Bogtrykkeri giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

KRAKS VEJVISER har i de senere Aartier gennemgaaet en betydelig Udvikling. Af den lille Bopælsfortegnelse er der blevet en mangeartet Haandbog, bestemt til at give Svar paa den Vrimmel af Spørgsmaal, der stilles i Nutidens Forretningsliv. Af et lille Hæfte, som Udgiveren har udsendt, fremgaar, at en Række Skoler rundt i Landet har begyndt at undervise Eleverne i Brugen af Vejviseren.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

22. Maj 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Det vedtoges at rette en Tak til Tverskou for Samarbejdet i de forløbne Aar. — Formanden berettede Gangen i den mærkelige Maskinsatssag, som K. B. havde rejst. Til Efterretning. — Tvende af vore Medlemmer var ikke antaget i deres Pladser igen efter Lockouten, medens andre nu var indtraadt i deres Sted. Der kræves Løn for de første 2 Uger. — Med Det forenede Dampskibsselskab havde der samme Dag været afholdt Forhandling om Betalingen ombord paa Amerikabaadene. Forhandlingerne var imidlertid sprængte grundet paa Uenighed om et enkelt Punkt. Forskellige Beslutninger toges, bl. a. om Afgivelse af Strejkevarsel. — Formanden refererede visse foretagne Opsigelser overfor vore Medlemmer. Et Personale var repræsenteret paa Mødet, og der forhandles med vedkommende Firma. — I et Trykkeri havde man ikke villet betale Overarbejde paa forlagt Hold med Forlægningsgodtgørelse tillige. Ved Forhandling var det imidlertid lykkedes at faa Sagen bragt i Orden efter Tarifens klare Bestemmelser. Til Efterretning. — Et Personale fremsender Meddelelse om Nyvalg af Tillidsmænd og Ændringer i de gældende Klublove. Til Efterretning. — Et Par Halvfaktorer fremsender Udmeldelse af Forbundet. Da de ikke er Arbejdsledere i Septemberforligets Forstand, og deres Firma har en Finger med i Spillet, tages Udmeldelserne ikke til Følge. — Angaaende den frivillige Indsamling til de daarligst stillede Kolleger diskuteredes en Del og Beslutning toges. — Københavns Kommunelærerforenings Feriekolonier anmoder om Hjælp. Sædvanlig Bevilling gaves. — En ung Kollega var kommen ulykkelig af Dage, men var ikke berettiget til Begravelseshjælp. Et Forslag om Tredeling af Begravelsesomkostningerne mellem Arbejdskammerater, Firmaet og Afdelingen tiltraadtes. — I Anledning af et Tilbud om Overtagelse af et Sommerpensionat vedtoges det at undersøge Sagen nærmere. — Angaaende Stiftelsesfesten vedtoges det at lade Festudvalget forsøge at arrangere en Tur til Køge. — En Række Anmodninger om Hjælp dels imødekommedes dels afsloges. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 20. Juni: Randers 500,00. 21. Juni: Lyngby 100,00; Holbæk 300,00. 22. Juni: Helsingør 300,00; Skanderborg 200,00.

København, 27. Juni 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Eschrichts Bortrejse fra 27. Juni—25. Juli besørges Praksis af Dr. Bierring, Nørrebrogade 220 3. Konsultation fra 12½—2, Fredag 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Karl Karlsson, udl. 3. 6. 22 hos Hohlenberg (arb. s. St.). 1195 Nielsens Hustru Karla Sofie Marie, Syge- og Begravelseskassen. 3123 Jensens Hustru Erna Emilie, Syge- og Begravelseskassen. Hj.arb. Fritz Reye (Egm. H. Petersen).

Roskilde: Sætter-Trykker Axel Sørensen, udl. 1. 5. 22 i Glostrup Bogtr. Skanderborg: Sætter Ricard Enevold Andersen, udl. 1. 7. 22 i Skanderborg Amts Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7052 J. Foli-Andersen fra Slagelse (arbl.). 7168 Chr. Jørgensen fra Middelfart (Provinsbl. Stereotyperingsanst.). Hj.arb. Svend Carlsen fra Metalarb. Forb. (Berl. Tid.). Kamma Jeppesen fra Tobaksarb. Forb., tidl. Medlem (Bording). Hj.arb. Aksel Reinholdt fra Dansk Arb. Forb. (Politiken).

Lyngby: 1463 Anders P. Andersen (arbl.). Randers: 4466 Ejner Pedersen (Eksprestr.). Slagelse: 4330 August Juul Sørensen (Sorø Amtstid.).

FRATRAADTE

København: 173 Hans Peter Magnussen til Hjørring (arbl.). 7050 Herluf Damm til Kolding (arbl.). 1207 Vald. Trier til Holstebro (arbl.).

Haderslev: 7073 Chr. Staack til Udlandet. Haslev: 4344 Oscar Sieglev til Kalundborg (arbl.). Køge: 6219 Poul Frantzen til Roskilde i Pl. Middelfart: 7168 Chr. Fr. R. Jørgensen til Kbhvn. i Pl. Odense: 4330 Aug. Sørensen til Slagelse i Pl. Randers: 3819 Ove E. Jensen paa Rejse. Slagelse: 3111 Jens Peter Nielsen paa Rejse, 3383 Sigfred Nielsen paa Rejse, 6465 Svend Didriksen til Næstved (arbl.) og 7052 Foli-Andersen til Kbhvn. (arbl.).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1681 Lauritz Hansen (P. Hansen).

UDMELDTE

København: 4635 Yrsa Rasmussen (fratr. Faget). Nykøbing F.: 4962 Oline Olesen (fratr. Faget). Slagelse: 4904 Kathrine Jensen (fratr. Faget).

DØD

København: 1927 Martin Alfred Hansen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Kassereren træffes ikke Mandag den 3. og Mandag den 10. Juli paa Grund af Ferie.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X. TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

T. S. Gymnastiken henlægges fra 1. Juli til »Hermes« Lokaler, Svanholmsvej 15: Mandag og Torsdag Kl. 7½—8½ (Herrer) og Kl. 8½—9½ (Damer).

Indmeldelser modtages i Lokalet samt hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 4. *Styrelsen.* (2e)

Lørdag d. 1. Juli: Bakketur. St. Hans Torv Kl. 7 Aften.

Søndag den 2. Juli: Dragør. Glyptoteket Kl. 9. (3n)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter.

En dygtig Linotype-maskinsætter, nøktern og godt fortrolig med maskinen faar straks fast plass. Lønsforlangende.
(115) **»Vestopland«, Gjøvik, Norge.**

Sætter-Trykker,

dygtig til Trykning af al Slags Arbejde, kan faa Plads i København. Billet mrkt. 2904 modt. *De Forenede Annoncebureauer, Frederiksberggade 25. København.* (116)

Trykker,

kendt med Paalæggerapparat, vant og villig til alt forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Henvendelse til
Sv. Aa. Fielsøe Christensen,
(120) *Kongensgade 5. Ringsted.*

Forbundter

(Trykker) søger Plads straks, har staaet 4 Aar i Lære. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

som er kendt med og kan paatage sig Pasning af Maskinen (Dobbelt-Ideal), kan *straks* faa Plads.
(118) **Vestl. Avis, Nakskov.**

Diegel ønskes til Købs,

stor Rammevidde, til Fod- eller elektrisk Kraft. Tilbud med Pris mrkt. »117« tilsendes Ekspeditionskontoret.

= Gunstig Tilbud =

for Nybegyndere!

Paa Grund af særlige Omstændigheder er en **fuldstændig ny, endnu ikke brugt,** praktisk sammenstillet (114)

Trykkeri-Indretning

med moderne Skrifter, Reol med 32 Kasser, Indfatninger, Messinglinier, Udslutningsmateriale, Bostonpresse, Slutplade, Utensilier, Papirskæremaskine, Stereotypiapparat og meget mere, *spotbillig at sælge* for 3500—4000 Kr., yderst Pris pr. kontant. Solvente Købere bedes at forlange Skriftaftryk og Fortegnelse hos Typograf *Chr. Heinsen*, Haderslev, Christiansfeldvej 1.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
føre alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 7. JULI 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

PROVINSERNE

I denne Uge er der til samtlige Afdelinger og Filialer udsendt Stemmesedler og Forslag vedrørende Provinstarifen.

Stemmesedlerne skal være Forbundskontoret i Hænde *senest Fredag den 14. Juli d. A.*

København, 5. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

KØBENHAVNS AFDELING

Paa given Foranledning indskærpes det herved, at ifølge den gældende Tarif maa ingen kvindelig Elev ansættes nogetsteds, undtagen der i Forvejen findes udlært kvindelig Arbejdskraft, alt ifølge Tarifens § 110, sidste Stykke. *Lokalstyrelsen.*

TIL PROVINSKOLLEGERNE!

—

Efter to Gange tre Dages Forhandlinger er det altsaa lykkedes vor Tarifkommission at komme til Enighed med Principalernes Repræsentanter om en Overenskomst for Provinskollegerne for det kommende Aar.

Da Forslaget eller rettere Ændringsforslagene vil blive udsendt til hvert enkelt Medlem forinden Afstemningen, skal vi ikke her komme ind paa nogen egenlig Gennemgang af disse, men kun nævne enkelte af Hovedpunkterne.

Vi er gaaet med til, *at* de personlige Tillæg nedsættes med 20 pCt., *at* Forlægningsgodtgørelsen for den første Time (6—7 Aften) nedsættes fra 50 til 33⅓ pCt., *at* Overarbejdsbetalingen nedsættes fra 75 pCt. til 50 pCt. i Tiden indtil Kl. 10 Aften, *at* Læretiden for Maskinsættere kan udstrækkes til 26 halve Uger i Stedet for som hidtil 13 hele Uger, *at* Lærlingene *lejlighedsvis* maa benyttes ved Montering af Maskinsats, og — ja, saa er der heldigvis kun nogle mindre væsenlige Forandringer tilbage.

Vi har faaet mildnet Prisnedgangs-Paragrafen saaledes, at Hjælpearbejdernes Nedsættelse ikke vil blive saa mærkbar som hidtil, idet de mandlige Hjælpearbejdere fremtidig kun skal yde 25 Øre og de kvindelige 20 Øre for hver Points, Prisnedgangen andrager.

Dette er Hovedforandringerne i det ny Tarifforslag, som nu forelægges til Medlemmernes Afgørelse.

Det er selvsagt ikke morsomt for en Tarifkommission at komme og byde paa Forringelser af de Kaar, hvorunder vi har levet nogen Tid — Kaar, som var fremstaaet eller frembragt af Højkonjunkturernes Bølgeslag. Men der findes sikkert ingen Kollega, som havde ventet *Forbedringer*. Ja, vi tror at turde sige, at der næppe findes nogen iblandt os, som ikke havde ventet paa at maatte tage mod et Nedslag i den ene eller den anden Retning nu, da Ebbetiden er indtraadt og Strømmen gaar den modsatte Vej, rivende mangt og meget med sig.

Vi tror, at Kollegerne har Forstaaelsen af, at Tiden er ikke inde til at stille Krav, men at det gælder om at holde igen saa godt, vi formaar. Og ud fra denne Betragtningsmaade vil de se paa det foreliggende Forslag til Overenskomst.

Det er ikke Hensigten med disse Linier at strø Virak for Fødderne af de Mænd, som har fremskaffet det foreliggende Resultat. Kun skal det siges, at Indholdet af den afsluttede Overenskomst er betydelig bedre end det, de fleste andre Fag har maattet gaa ind paa, og den taaler godt en Sammenligning med vore københavnske Kollegers.

Med Tilfredshed konstaterer vi, at der ikke er rørt ved *Minimallønnen, Tusindbetalingen* og *Arbejdstiden*, skønt det ikke har skortet paa Krav om Forringelser fra Bogtrykkernes Side ogsaa paa disse Omraader. Det mørkeste Punkt i Forslaget er de 20 pCt.s Nedslag paa de personlige Lønninger. Men har man Valget mellem dette Krav og en Nedsættelse af Minimallønnen, vil de fleste vel nok give os Ret i, *at saa vælger man det første.*

Og kan vi ved dette *forholdsvis* ringe Offer yde vort Bidrag til, at nogle af vore mange arbejdsløse faar Beskæftigelse, kan man vel nok sige, at en Del af Pengene kommer igen paa anden Maade.

Vi opfordrer da Kollegerne til alvorligt og nøgternt at tage det foreliggende Forslag under Overvejelse, forinden de afgiver deres Veto, idet vi siger til dem, *at det er vor Overbevisning, at de vil gavne deres Sag bedst ved at vedtage det.* En Forkastelse vil medføre, at Hovedorganisationerne faar vore Sager til Behandling, og vi kan vel let blive enige om, at af Arbejdsgiverforeningen har vi ingen Grund til at vente os noget godt. *Da vil det blive vanskeligt at bevare Minimallønnen ubeskaaret.*

Stem derfor Ja!

HR. HELLBERG FOR SIDSTE GANG

—

Gode Kollega Hellberg! Det viser sig altsaa, at De har det akkurat som visse andre: De *vil* have Ret, hvadenten De har det eller ej, og kniber det med Argumentationen, saa tager De Deres Tilflugt til forloren Overlegenhed og Grovheder. Naa, jeg kan jo trøste mig med, at De ikke ligefrem var *simpel* overfor mig, som De nylig var overfor en anden Kollega.

Men hele Deres overbærende Belæring om Logik som nødvendigt Grundlag for en Diskussion er ilde anvendt paa mig, eftersom det ikke er min logiske Sans, der har svigtet. Ligesaa Deres Paastand om Citatforvanskning; thi de af mig citerede Linier bliver ikke et Haar bedre, selv om vi tager de næste 4 Linier med, hvilket enhver, der kan kan læse, vil kunne overbevise sig om. Deres Selvovervurdering bevirker nemlig, at De bliver blind paa det ene Øje og kan ikke se med det andet, thi som jeg sagde i min sidste Artikel, og som jeg gentager det her: Kærnepunktet i hele Sagen er, at De vil have (i Stedet for »Lederne«, som De nu ikke kan fordrage) valgt »paa bredest mulige Basis« en Repræsentation til at varetage vore Tarv under en event. ny Storkamp, De vil have tillagt denne Repræsentation Ret til at føre Forhandlingerne med Modparten, og De vil ogsaa have, at denne Repræsentation, naar den finder Tidspunktet inde, træffer sine Beslutninger, hvilke vi da har »klassedisciplinarisk at indordne os under«. I Deres sidste Artikel antyder De endog, at denne Repræsentation skulde møde til Forhandlingerne med bundet Mandat. Jeg har gentagne Gange sagt, og siger det igen, at enten det bliver »Lederne« eller andre af os dertil valgte Mænd, der faar Hals- og Haandsret over os, det bliver Hip som Hap, og det gaar vi forhaabentlig aldrig

med til. Naar et Overenskomstforslag foreligger, saa maa det ud til Medlemmernes personlige Afgørelse, det bliver »den bredest mulige Basis« at hvile paa.

De brugte sidst Udtrykket: »gøre et vederhæftigt Indtryk«. Det skulde De ikke have gjort efter i Udgangen ovenfor at have fortalt en hel Del om mig, som er absolut uoverensstemmende med Sandheden. Alt det, De der skyder mig i Skoene, maa De putte i Lommen igen, thi jeg har under Konflikten kun paa den første store Generalforsamling udtalt min Tilslutning til Styrelsens Taktik, d. v. s. det var Kamptaktiken, om vi skulde føre Kampen paa den af Styrelsen foreslaaede Maade med at lade alle ikke udelukkede arbejde, eller om vi skulde lukke hele Butiken og stille Sagen paa Spidsen straks; Generalforsamlingen vedtog som bekendt næsten enstemmig det første. Alt det andet, De disker op med og hæfter mit Navn paa, er fri Fantasi.

— — —

Det vilde være undskyldeligt, tror jeg, om jeg gav Dem lidt af Deres Grovheder igen, thi De maa jo vide, at De i den Henseende bor i et Glashus; men jeg holder ikke af at blive grov, for saa bliver man let Uvenner, og jeg ønsker ikke at lægge mig ud med en Kollega, fordi jeg er kommen op at diskutere med ham. Desuden har jeg en Fornemmelse af, at Kollegerne snart er bleven trætte af at læse vore Udgydelser, thi Gentagelser virker trættende, og De har jo villet, at jeg maatte gentage mig et Par Gange.

Deres *Carl J. Schnoor.*

AANDELIGE STRØMNINGER I FAGBEVÆELSEN

Den moderne Fagforeningsbevægelse er en af de betydeligste økonomisk-politiske Fremtoninger i Nutiden. Hovedmotivet til dens Fremkomst var den kapitalistiske Produktionsmaade, som altid trænger til større Koncentration. Denne skabte mægtige Industrier og dermed Proletariatets mægtige Armé. Proletarerne erkendte snart, at de gennem en tættere Sammenslutning til Landsorganisationer kunde byde Arbejdsgivernes Magt en stærk Modstand, og saaledes udviklede sig lidt efter lidt vore Fagforbund under stadige Kampe. Disse befriede sig Fod for Fod fra Arbejdsgivernes absolutistiske økonomiske Herredømme, saa at Fagforbundene i Dag mere og mere anerkendes som ligeberettigede Faktorer ved Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsbetingelser.

Hvorledes disse Resultater blev mulige, af hvilken Art de store personlige og materielle Ofre af Fagforeningsbevægelsens Pionerer var, hvorledes der altid paa ny blev gaaet frem med større Mod og Iver, indtil Arbejdernes nuværende Positioner var erobret — det skal ikke omtales i denne Artikel. Her vil vi udtale os om Forskellen i Opfattelsen af Arbejderklassens Befrielseskamp blandt Fagforeningsmedlemmerne, om de forskellige Strømninger og Aandsretninger indenfor Bevægelsen, som paatrykker denne mere eller mindre deres Stempel og udøver en gunstig eller ugunstig Indflydelse paa denne store Massebevægelse.

Alle Arbejdere eller Arbejdersker har en fælles Trang efter *bedre Livsbetingelser* og ud over dette efter Arbejdets Befrielse af dets trykkende økonomiske Elendighed. Denne Fællestrang, om vi saa maa sige, er det aandelige Baand, som sammenkitter Bevægelsen, og som har bragt Fagforeningernes Magtudvikling med sig. Desværre maa det siges, at hos mange er denne Længsel efter mere Menneskeværdighed, efter økonomisk og politisk Frihed, en mere passiv, en mere taalende Længsel, som mindre tror paa en grundig Forandring af Forholdene, og bare deltager i Bevægelsen, fordi dens Maal indeholder noget godt og ønskeligt. Dette er konservative Naturer, som — bevidst eller ubevidst — endnu sidder inde med den gamle Overlevering om Tingenes Uforanderlighed som en arvet Fordom i Hjernen, og som gennem denne arvede Belastning lader sig forlede til dump Fortumlethed. De er med i Kampen, men uden fast Tro paa Arbejdernes endelige Befrielse af kapitalistisk Lønslaveri og aandelig Underkuelse. De lader sig vel forbigaaende begejstre, men den vakte Tillid forsvinder altid hurtigt, naar der indtræffer forbigaaende Tilbageslag. De mangler den dybe Overbevisning om Idéens sejrende Kraft.

I Modsætning til dem staar de Arbejdere, der beherskes af blind Partifanatisme. For dem gaar alt ikke hurtigt nok. De mest radikale Lægemidler er for dem ofte ikke radikale nok; de kaster sin politisk-radikale Partianskuelse ivrigt og selvsikkert ind i den taalmodige Fagforeningsgryde og brygger ofte af godt og ondt en aldeles uspiselig Ragout, som ved sin Anvendelse oftest vilde virke skadelig, sjælden uskadelig. Ethvert Forslag prøver de fra sin snævre Parti-Skabelons Perspektiv, og de bekæmper enhver, som tilhører et andet politisk Parti paa det hæftigste. Lige overfor de internationale Spørgsmaal indtager de for det meste et Standpunkt, som er overfladisk og forvirret. De forveksler Fagorganisationens Grund med den politiske, ja, de ser saagar i Fagforenings-Kollegaen, i Arbejderen med den barkede Haand, en Fjende, hvis han ikke hylder samme politiske Anskuelse som han selv. Denne Fanatikers Forblændelse gaar ofte saa vidt, at han kærlig rækker Haanden til enhver Skomager- eller Skrædermester og kalder ham for sin Ven og Meningsfælle, hvis han bare bekender sig til hans Parti, skønt det maatte være indlysende for ham, at han egenlig saavel politisk som økonomisk hører til det om end politisk noget andet orienteret Proletariat, og at hin Mester til trods for, at han gebærder sig politisk ret radikal, for længe siden har sluttet sin naturlige Fred med det af ham saa varmt bekæmpede borgerlige Selskab, og at han af rent prosaisk-nøgterne *Forretningshensyn* hylder den radikale Idé. Men saadan

FORTEGNELSE OVER DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS LOKALFORMÆND

Aabenraa: Typ. C. Boldt, Forstallé 6.
Aalborg: Fmd. Typ. Magnus Christensen, Danmarksgade 84. Kasserer: Typ. Joh. Gerdt, Rosenlundsgade 4.
Aarhus: Fmd. Typ. Marthin Pedersen, Strandvejen 30 A ². Kasserer: Typ. Chr. P. Rostgaard, Bülowsgade 52 ³.
Assens: Typ. A. S. Kjergaard, Kindhestegade 6.
Brønderslev: Typ. Alfred Sørensen, Vends. Folkeblad.
Esbjerg: Fmd. Typ. Vald. Nielsen, Nørregade 67. Kasserer: Typ. Edv. Munch, Soc.-Dem.
Faaborg: Typ. Johs. Pedersen, Priorensgade 25.
Fredericia: Typ. W. Berggreen, Egeskovvej 1.
Frederikshavn: Typ. M. Olesen, Skagensvej.
Grenaa: Typ. R. M. Borg, Lillegade 2.
Haderslev: Fmd. Typ. Aug. Riedel, Jomfrustien. Kasserer: Typ. Hans Møller. Buegade 10.
Haslev: Typ. H. Nielsen, Nygade.
Helsingør: Typ. J. C. Schou, Villa »Taarnbo«, Hamletsvej.
Herning: Typ. Anton Jensen, Bryggergade 17.
Hillerød: Typ. Sophus Poulsen, »Hjortholm«.
Hjørring: Typ. Hans Fr. Bjørn, Fredensgade 1.
Hobro: Typ. S. Chr. Jensen, Ankerhus.
Holbæk: Borgmester Alfred Hansen, Henriettevej 27.
Holstebro: Typ. P. Lunding, Dagbladet.
Horsens: Typ. C. Christoffersen, Fælledvej 5.
Kalundborg: Typ. Sofus Andersen, Cordilgade 14.
Kolding: Fmd. Typ. Vald. Petersen, Højskolebladet. Kasserer: Typ. P. Pedersen, Rendebanen 2 ².
Korsør: Typ. O. E. Rasmussen, Sylowsvej 75 ¹.
København: Fmd. Jul. Samuelsen, Vestergade 5. Telefon 13,331. Kasserer: O. A. Lundin, Vestergade 5. Telefon 4331.
Køge: Fmd. Typ. Vald. Jensen, Jens Johansensvej 4 ¹. Kasserer: Typ. Chr. Pedersen, Vestergade 44 ¹.
Lyngby: Typ. Vilh. Andersen, Hovedgaden 47 ¹.
Løgstør: Typ. S. Chr. Petersen, Elmevej.
Maribo: Fmd. Typ. A. Th. Madsen, Refshalevej 10. Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. M. Chr. Marcussen, Fiolstræde 10.
Middelfart: Fmd. Typ. Carl Petersen, Algade 31 ¹. Kasserer: Typ. J. P. Jacobsen, Algade 66 ².
Nakskov: Typ. C. Poulsen Due, Hammerichsgade 5.
Nyborg: Typ. C. Pelch, Vestervoldgade 17 ¹.
Nykøbing F.: Fmd. Typ. John Nilsson, Sdr. Boulevard 2. Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Munkegade 35.
Næstved: Typ. Chr. Jensen Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd. Typ. Magnus Hansen, Lahnsgade 66 ². Kasserer: Typ. J. Th. Petersen, Roarsvej 13 ³.
Randers: Fmd. Typ. Alfred Andersen, Mariagervej 26. Kasserer: Typ. Andrew Jensen, Hobrovej 23 ².
Ribe: Typ. H. J. H. Larsen, Sønderportsgade.
Ringkøbing: Typ. H. A. Hoffmann, Reberbanen 24.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Typ. W. Villumsen, Ringstedgade 70.
Rudkøbing: Typ. Mads Frederiksen, Reberbanen.
Rønne: Typ. H. Kürstein, L. Madsegade 139.
Silkeborg: Typ. R. Bindslev, Soc.-Dem.
Skanderborg: Typ. Edw. Jensen, Villa »Herta«.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Nordbanevej 26 ².
Slagelse: Typ. C. Jacobsen, Tordenskjoldsgade 5 ¹.
Stege: Typ. Fr. Jørgensen, Storegade 104.
Struer: Typ. Peter Larsen, Nørregade 26.
Stubbekøbing: Typ. R. Rasmussen, Nykøbingvej 46.
Svendborg: Fmd. Typ. Corfitz Madsen, Møllergade 81. Kasserer: Typ. Søren Jensen, Willemoesvej 16.
Sønderborg: Fmd. Typ. W. Sprenger, Dybbøl-Posten. Kasserer: Typ. Aage Petersen, Blomstergade 4—6.
Thisted: Typ. H. Hansen, Møllevej 16.
Tønder: Typ. Herbert Lange, Slotsgade 13.
Varde: Typ. P. J. Kjær, Ribe Amtstidende.
Vejle: Fmd. Typ. Just Rasmussen, Rolighedsvej 10. Kasserer: Typ. Carl Lund, Nørrebrogade 28 ¹.
Viborg: Typ. P. Jørgensen, Trekronersvej 9.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: Jul. Schrøder, Kong Oscarsgade 9 ³, Str.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: Karl Sørensen, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

ANVISNINGSKONTORET

For København og Provinserne: O. A. Lundin, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge.
Ekspedition: Karl Sørensen, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Indsigt har Partifanatikeren ikke, og saaledes taber han Arbejdernes Fællesmaal af Sigte, han glemmer helt, at Arbejderklassens Befrielse af Kapitalismens Lænker ene kan være Arbejdernes eget Værk, og at den første Betingelse for Opnaaelsen af dette er *Proletariatets Enighed.*

Mellem begge de her nævnte Kategorier staar hine, som danner den opbyggende og fremadstræbende Del af det fagorganiserede Proletariat. Det er disse, som med fuld Tro og Haab hænger ved Idéens fremtidige Virkeliggørelse: Arbejderklassens Befrielse og højere Udvikling til sand Menneskeværdighed. De, som ikke alene har den sejrrige Tro, men som ogsaa med sin sunde uformindskede Arbejderforstand søger at begribe Aarsagernes Virkninger og Maalet for Kampen. De, for hvem ethvert Middel er det rette, hvis det bringer Bevægelsen fremad. Som altid vejer enhver Chance for en Aktion og prøver den paa dens Gennemførlighed. Som uforstyrret gaar sin Vej uden at agte paa Pøbelagtighederne fra højre og venstre, som altid betoner og stræber efter det samlende og bekæmper det adskillende, for hvem Fagorganisationens Enighed staar over alt, som kun har det Maal for Øje og understøtter alt, som er fordelagtigt for deres Klassefæller og *fremmer deres Interesser.*

Disse er Fagorganisationens ægte Pionerer. De er Arbejderklassens sande Banebrydere, og i Kraft af deres rolige Beslutsomhed er de Kapitalismens farligste Fjender. Denne søger snart i den førstnævnte og snart i den anden Gruppe af Fagforeningsmedlemmer sine Forbundsfæller. Den søger paa samme Maade at tage den indifferente Fatalisme som Splittelsens radikale Frase i sin Tjeneste for sine Formaal. Til dette Behov lader den springe alle Miner, det være ved Løfter, Bagvaskelser og Udspredelse af Mistillid mod Fagforeningsfunktionærer eller ogsaa — som det allerede er sket i Tyskland — ved betalte radikalt-talende Spioner. Den tredje Kategori af Fagforeningsmænd kommer den ikke nærmere trods al sin Snuhed og Kneb. Disse forstaar at gennemskue dens Planer og bliver trods alt Kapitalismens gamle ubøjelige Modstandere.

(Helvetische Typographia.)

FORNYET SPØRGSMAAL

Paa mit Spørgsmaal om, hvilke Artikler med »organisationsfjendtlig Tendens«, der sigtedes til i Referatet fra Forbundsstyrelsesmødet, svarer Red. Fr. Nielsen, at efter *hans* Opfattelse har der ingen saadanne Artikler været optagne.

Meget vel! Jeg takker baade for Svaret og dets Indhold — *men:* det gav mig bare ikke Svar paa det, jeg spurgte om, og det har desuden en dobbeltbundet Form, idet det i Referatet hedder »dels optagne, dels indsendte Artikler«. Man vil se, at Fr. N.s Svar kun dækker *optagne,* ikke *indsendte,* men jeg har vel Ret, naar jeg mener, at denne Dobbeltbundethed ikke er *villet,* og at Fr. N.s Opfattelse altsaa er den, at der *hverken* har været optaget eller indsendt (altsaa nægtet Optagelse) nogen Artikel med organisationsfjendtlig Tendens?

Det er altsaa andre i Forbundsstyrelsen, der har den »organisationsfjendtlige« Opfattelse, og jeg nødsages til — da disse jo ikke har ladet høre fra sig — da at lade mit Spørgsmaal gaa videre til dem: Hvilke Artikler er det, der sigtes til? — og jeg gentager som Begrundelse for Spørgsmaalet, at en saa alvorlig Beskyldning ikke bør stikkes under Stolen, men gives direkte Adresse.

Johs. Erwig.

FAGMØDER

Søndag den 9. Juli afholdes Fagmøder følgende Steder:

I *Aalborg* Kl. 9 Formiddag paa Hotel »Kong Frederik«. Forbundets Formand, *Jul. Schrøder,* kommer til Stede.

I *Aarhus* Kl. 10 Fmd. i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade, hvor Tarifkommissionens Aarhusmedlemmer vil forelægge Tarifforslaget.

I *Esbjerg* paa Hotel »Børsen«. Kommissionens sydjyske Medlemmer kommer til Stede.

KØGE—VALLØ-TUREN

Billetter kan endnu faas og allersenest *i Aften* reserveres gennem Telefon 13,331, men med Forbindende.

Paa Søndag Morgen mødes ved halvotte-Tiden og allersenest 10 Minutter over halvotte ved Nedgangen til Perron 3 paa Hovedbanegaarden, hvor den lille røde Kupon ombyttes med Billet til Køge + Kontrolbillet (billig Selskabstur) hos *Anton Jensen.* Reserverede Vogne. I Køge vil der blive givet nærmere Meddelelse om Rejselegitimation til Vallø, ogsaa af Anton Jensen.

Sangerne bedes møde paa Hovedbanegaarden Kl. 7½ *prc.* Hvid Hue bæres.

Efter Ankomsten til Køge samles man i Teatrets Have lige til venstre ved Jernbanestationen. (Medbragt Frokost).

Tog afgaar fra Køge til København 7,57 og 10,22.

ET FORSLAG

Lektor *Jakob Alsted,* Vejle, har udarbejdet og offenliggjort et Forslag til Løsning af Modsætningen mellem Kapital og Arbejde i Industrien. Forslaget ser saaledes ud:

Der fastsættes ved Overenskomst en fast Løn for hvert Fag, en Mindsteløn. Ved hver Lønudbetaling i Aarets Løb modtager Arbejderen en Andelsseddel, som giver ham Ret til Andel i en vis Del af Virksomhedens Overskud ved Aarets Slutning. Ved Aarsopgørelsen skal Overskuddet (efter Fradrag af Afskrivninger, Fornyelser, Reservefond m. m.) deles efter faste Regler mellem de tre i Virksomheden interesserede Parter: Aktionærer (eller andre Kapitalindskydere), Arbejdsledere og Arbejdere. Hver af de tre Parter (eller alle i Forening) har Ret til at fordre, at en statsanerkendt, edfæstet Revisor under Ansvar for Domstolene gennemgaar Regnskabet og kontrollerer, at de hver af de tre Grupper tillagte Overskudsbeløb er i Overensstemmelse med de gældende Regler; der gives en af Arbejderne valgt Repræsentant, som selv er Arbejder i Virksomheden, Meddelelse om det Arbejderne tilkommende Overskud og Regnskab for dets Fordeling. Eventuelle Tab for Virksomheden er Arbejderne for saa vidt uvedkommende, som de under alle Omstændigheder oppebærer deres Minimalløn; dette hviler paa den Betragtning, 1) at de ved deres Arbejde har gjort, hvad der er dem muligt for at hindre Tab, 2) at selve det, at de ikke faar Andel i noget Overskud, i sig selv — set i Forhold til andre Arbejderes Udbytte af andre Virksomheders Overskud — er en Andel i Tabet.

Virksomhedens Styrelse er Arbejderne uvedkommende. Er de sikrede mod Andel i Tabet ud over det ikke at faa noget Overskud, kan de heller ikke gøre Krav paa Andel i Styrelsen, og lige saa fortrinligt og naturligt som det er, at Lederen tager mod Raad af sine erfarne, kloge og dygtige Arbejdere, lige saa unaturligt er det, at Arbejderen baade skal arbejde og styre. I gamle Dage var det vistnok god Skik paa Skibe, der gik paa Langfart, at alle ombord efter et heldigt Togt fik Andel i Overskuddet (saa vidt vides, er det endnu saaledes med de norske Hvalfangere); men dette medførte ikke, at Kaptajnen opgav noget af sin absolute Myndighed, men det gav hver Mand af Besætningen mere Lyst til Arbejdet. I Rusland har vi Tanken om Bedriftsraad gennemført; mon egenlig Arbejderne (jeg tænker ikke her paa de blindt dogmetroende socialpolitiserende Arbejdere, men paa den praktiske, selvtænkende Mand) ønsker at gøre Prøven herhjemme? I Rusland er efter 4 Aars Forløb Resultatet, at Landet, som i 1913 havde en Overskudsudførsel af 278 Mill. Kr., er ruineret og sulter tildøde.

Det er Andelsprincippet, dette Princip, som ikke mindst her i Landet netop i de producerende Virksomheder har fejret store Triumfer, som søges indført i Industrien i sin Helhed ud fra det Synspunkt, at den, som giver en Virksomhed sit Arbejde, til en vis Grad bør betragtes som Andelshaver. Nu er det saaledes, at et stort Overskud i en Virksomhed ved at glide Arbejderne forbi og gaa i Lommen paa Ledere og Aktionærer nærmest irriterer Arbejderne, medens den foreslaaede Ordning vilde gøre Arbejderne lige saa interesserede som de andre Parter i at naa det størst mulige Overskud. Det behøver næppe nogen Paavisning, at dette vilde modarbejde 1) Lyst til Strejker, 2) Tilbøjelighed til Driveri paa Arbejdspladsen.

Naar vi har gengivet ovenstaaende Forslag, er det fordi, vi mener, at ethvert ærligt Forsøg paa en Løsning af det sociale Spørgsmaal bør paaagtes. Om Hr. Alsteds Tanker bringer os denne Løsning nærmere, hvis de realiseres, véd vi ikke, men vi kan stadig ikke frigøre os for det Spørgsmaal: Vil de arbejdsløses Tal ikke forøges under en saadan Ordning af Industriens Arbejdsforhold? Og hvad skal vi saa gøre ved dem?

KVINDEAFDELINGEN

Da der endnu er en Del Fanemærker udestaaende, for hvilke der ikke foreligger Opgørelse, anmodes Kollegerne indstændigt om i indeværende Uge at aflægge Regnskab.

Udvalget.

NÆR OG FJÆRN

BOG- & AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. Husk Møderne hver Fredag i Hotel »Tre Hjorter«, Vestergade. Tillidsmændene bedes hurtigst muligt indsende Medlemslisterne til Klubbens Kasserer, *Aage Jensen.*

SOMMERFERIE. Det Hoffensbergske Personale har i Lighed med foregaaende Aar faaet 1 Uges Sommerferie.

— Bianco Lunos Bogtrykkeri giver i Aar som sædvanlig 1 Uges Ferie til de, som har været ansat i Forretningen mindst 1 Aar, og 3 Dage til de, som har været ansat ½ Aar.

— Efter Anmodning har Fyrtaarnets Bogtrykkeri i Lighed med tidligere Aar tilstillet sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn + ½ Uges Løn i Gratiale.

— Firmaet Spuhr & Siebuhr har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

— Jarmers Bogtrykkeri (L. D. Hansen) har i Lighed med tidligere Aar givet Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Typograf Johan Mortensen fra det norske Generalkonsulat.

KONTORCHEF W. ANDREASEN har sagt Farvel til Københavns Bogtrykkerforening. Han skal nu lede det gamle Milo'ske Bogtrykkeri i Odense, som han har købt sammen med Bogtrykker P. Hansen.

EN SANGER-TUR. Lørdag Morgen den 1. Juli startede 25 Mand fra *Typografernes Sangforening* en 3 Dages Tur til Lolland-Falster. Samme Dags Aften holdtes en meget vellykket Koncert i Svingelen ved Nakskov, hvor op imod 2000 Til-

hørere var mødt og lønnede Korets Præstationer med stærkt Bifald. Et muntert Samvær med Nakskov Sangforenings Medlemmer og mange af Byens Kolleger sluttede Aftenen. Søndag Formiddag underholdt Sangerne Beboerne paa Byens Stiftelse og paa Alderdomshjemmet, og om Eftermiddagen gik Turen til Nykøbing, hvor der blev sunget paa den store Dyrskueplads. Ogsaa Nykøbing Alderdomshjem fik Sangerne at høre Mandag Formiddag, og Kursen sattes nu hjemad efter en vellykket og indholdsrig Tur, hvor der var ydet Sangerne Paaskønnelse, Gæstfrihed og Hjælpsomhed i stort Maal, og som var en af de bedste Sanger-Udflugter i Foreningens Historie. *Bas.*

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Københavns Pers. 59,00, Georg Eriksen 2,00, Schultz's Pers. 117,00, Fraenkels Pers. 40,00, Jensen & Rønager 22,00, Dansk Bogtrykkeri 16,00, Ferslews Pers. 27,50, Græbes Pers. 8,00, S. L. Møller 8,00, R. A. 2,00, Forbundskontoret 50,00, Bordings Pers. 12,00, C. C. Petersens Pers. 15,50, Romøes Pers. 17,25, Maylands Pers. 46,50, Rigsdagstrykkeriet 50,00, Københavns Papirvaref. 12,00, Thieles Pers. 59,00, Egm. H. Petersens Pers. 38,00, Nørrebros Centraltrykkeri 22,00, Græbes Pers. 7,00, S. L. Møllers Pers. 6,00, Triers Pers. 4,00; tilsammen Kr. 640,75. — Med tidligere indkomne Bidrag ialt *Kr. 2666,25.*

København, 4. Juli 1922. *O. A. Lundin.*

TAK

Herved rettes en hjertelig Tak til min afdøde Mands, Alfred Hansens, Kolleger og til Afdelingen for den Hjælp, der har været ydet os, hans Hustru og Børn, under hans langvarige Sygdom og Begravelse. *Eleonora Hansen.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

FORENINGSMEDDELELSER

LÆGERNE

Under Dr. K. A. Heibergs Bortrejse besørges hans Praksis af Dr. Honorè, Rosengaarden 12², hver Dag fra 1—2 (Onsdag 6—7).

Efter Dr. Harald Triers Død har Dr. Kattrup Larsen, St. Kongensgade 83, foreløbig overtaget Dr. Triers Praksis.

Under Dr. Brehms Bortrejse fra 1. Juli til 23. Juli passes Doktorens Praksis af Dr. d'Auchamp, Falkonerallé 36, træffes fra 12—1 (Fredag 6—7).

I Dr. Brandts Ferie fra 1. Juli til 12. August besørges Doktorens Praksis af Dr. Verning fra Dr. Brandts Bopæl.

Under Dr. Hall's Bortrejse besørges Praksis af Dr. Licht fra Dr. Hall's Bopæl.

NYE MEDLEMMER

Aarhus: Paal. Mariane Christensen og Hj.arb. Edvard Mazanti Jensen (tidl. Medl.).

TILTRAADTE

Københavns: 1447 Hans Jakob Jensen fra Rejse (arbl.). 7154 Lester Jørgensen fra Aarhus (arbl.). 2452 Elly Schmidt fra Roskilde i Pl. Hj.arb. 310 L. P. Hansen fra Dansk Arb. Forb. (arbl.). Hj.arb. 217 Ejler Petersen fra Sukker- og Chokoladearb. (arbl.). Hj.arb. Herslep Petersen fra Dansk Arb. Forb. (H. Meyer).

Aarhus: August Zilm (Stiftsbogtr.), 1463 A. P. Andersen (arbl.) og 7175 Knud Simonsen (V. Simonsen). Esbjerg: 3039 Poul Pedersen (arbl.). Hjørring: 173 H. P. Magnussen (arbl.). Kalundborg: 4344 Oskar Sieglev (arbl.) og 3393 Vill. Th. Bruun (arbl.). Kolding: 3846 Georg Larsen (Vejen Centraltr.) og 7050 Herluf Damm (arbl.). Nakskov: 3418 Oluf Magn. Pedersen (Vestl. Avis). Odense: 7023 Aage Roe (arbl.). Randers: Paal. Johanne Hansen (overfl. fra Bogbinderforb.). Ringkøbing: 2639 Sophus V. Sørensen (arbl.). Roskilde: 6219 Paul Frantzen (Roskilde Tid.). Skanderborg: 6797 Carl Pagh Jensen (arbl.). Skive: 3727 Aug. Chr. Hugger (Folkebl.).

FRATRAADTE

Københavns: 6716 Søren Hammerbøl til Udl. (arbl.).

Aarhus: 7154 Lester Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 3846 Georg Larsen til Vejen i Pl. Holbæk: 3493 Johs. Mortensen paa Rejse. Nakskov: 1429 Frantz Persson til Kbhvn. (arbl.). Randers: 3727 Aug. Chr. Hugger til Skive i Pl. Roskilde: 3884 Henrik Nielsen paa Rejse, 6219 Paul Frantzen til Køge (arbl.) og 2452 Elly Schmidt til Kbhvn. i Pl. Skive: 6994 Leonhard Sørensen til Nykøbing M. i Pl. Struer: 6379 H. N. Christensen paa Rejse. Svendborg: 3393 William Th. Bruun til Kalundborg (arbl.). Tønder: 7023 Aage Roe til Odense (arbl.).

ANNULERET UDSLETTELSE

Københavns: 1681 L. Hansen (P. Hansen). Restancen betalt indenfor den i Loven fastsatte Tidsfrist.

UDMELDTE

Københavns: 4965 Karen Nielsen (fratr. Faget). 2823 E. L. Clausen (Faktor).

Odense: 5112 Esther Petersen (fratr. Faget).

DØD

Københavns: 1106 Wilhelm Tømmerup.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder *ordinær Generalforsamling* Fredag den 14. Juli i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. — Dagsordenen bekendtgøres i næste Numer. *Styrelsen.*

Søndag d. 9. Juli: Nivaa (Malerisamlingen). St. Hans Torv Kl. 8. (30)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i Københavns til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forbundter

(Trykker) søger Plads straks, har staaet 4 Aar i Lære. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

DRUBIN

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

Ung Rotations-Trykker

til Special-Maskiner antages. Billet mrkt. *3177* med Anbefalinger fra tidligere Pladser modtager **Bergenholz, Centralpavillonen. B.** (122)

Sætter-Trykker-Forbundter,

der har været 3¾ Aar i Lære, ønsker Plads, helst i Provinsen. Løntilbud bedes opgivet. Billet mrkt. »123« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt Hurtigpresse ønskes til Købs paa lempelige Betingelser. Billet mrkt. »121« modt. Ekspeditionskontoret.

I. Kl.s Diplomer

(Fortryk til Tekstindtrykning) til Brug ved Jubilæum, Svendeprøve og lign., leveres til moderate Priser af

Aabenraa Lokalafdeling.

Prøveeksempl. tilsendes efter Ønske. (112)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 14. JULI 1922 XLIX AARGANG

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

SOMMERFERIEN

I Tilslutning til Artiklen af »Ergo« med Overskriften »Hvor bliver Sommerferien af?« kunde det være passende at faa oplyst, om Bogtrykkerne ved Beregningen af Trykarbejde indkluderer Betaling for Ferier, givet deres Personale. Ifølge Ingeniør *Marstrands* og Direktør *Vilh. C. Bergs* udgivne Bog til Vejledning for Bogtrykkere ved Beregning af Trykarbejde kunde det se saaledes ud, i Fald da Bogtrykkerne benytter denne Vejledning. Men i saa Tilfælde er d'Hrr. uberettiget til at nægte Ferie, da det forbrugende Publikum ved Købet af Produkterne har ydet deres Bidrag til, at Typograferne kan faa 1 Uges haardt tiltrængt Ferie.

Et Svar fra Bogtrykkerne kunde maaske ikke være af Vejen. *P. H.*

— — —

Hvis Bogtrykkere, som foran antydet, tager sig Ferien betalt uden at give sit Personale fri, er det naturligvis ganske forkasteligt. Dog vil vi nødig tro, at noget saadant finder Sted. At dømme efter de smaa Meddelelser i de sidste Numre af »Typ.-Tid.« synes der da ogsaa at være kommet mere Fart i Ferierne i de senere Uger. Og mon ikke en Del Principaler i al Stilhed — uden at »Typ.-Tid.« faar nogen Meddelelse derom — lader deres Arbejdere faa Del i Feriens Goder? Vi vil i hvert Fald helst leve i den Tro, at dette er Tilfældet.

Og hvorfor skulde Københavns Typografer ikke have Del i Sommerferiens Glæder? Hvorfor skal ikke ogsaa de for en kort Tid kunne trække Vejret i den fri Natur — borte fra støvede Sætterkasser og klaprende Maskiner?

I Provinserne er en Uges Sommerferie forlængst fastsat i Tarifen. Og i Norge har Voldgiftsretten nylig bestemt, at Typograferne skal have to Ugers Ferie. Det er da simpelthen en Meningsløshed, at en Del af Københavns Typografer formenes dette Gode.

Lad os derfor haabe, at den Dag ikke er fjern, da vore københavnske Kolleger ogsaa staar med en tariferet Sommerferie.

Principalernes Modstand mod en saadan kan ikke i Længden opretholdes — ganske simpelt fordi Kravet om Sommerferie er et Retfærdighedskrav og i Pagt med Tiden.

Red.

SØLVBRYLLUP

Frederik Nielsen og Hustru fejrer Mandag den 17. Juli deres Sølvbryllup.

Skønt Frederik altsaa maa have fejret sit Svendejubilæum — det første almindelige Jubilæum paa Livets Keglebane — og skønt han jo ogsaa i sin Tid blev valgt til Redaktør, er hans Billede endnu aldrig blevet præsenteret for Medlemmerne af Dansk Typograf-Forbund.

Derfor turde der være Anledning til at gøre dette nu.

Ganske vist lever vi med Frederik Nielsen i Aanden hver Uge — som Regel da. Følelserne, hvormed vi gør det, kan maaske være lidt forskellige. Redaktionen af det Blad, der gennem Tiderne sætter Lidenskaberne i Kog, er en udsat Post, den har været det gennem Historien, og mon den fornægter sig saaledes overfor dens nuværende Indehaver?

Vel næppe!

Hvor meget Had og hvor megen Kærlighed, Frederik har naaet at sanke om sin usnobbede Person, véd vi ikke. Vi ønsker ham mest af det sidste, som man altid ønsker en god Ven ved en Højtid. Vi gør det, fordi vi véd, at han deraf ikke tager Skade. Tværtimod. Vi véd ogsaa, at han selv flere Gange har været omtrent paa Nippet til at give op. Har han mon da følt noget af det gamle Ord: ét er Søkort at forstaa, ét andet Skib at føre?

Men i næste Øjeblik spytter han i Næverne og tager fat igen — akkurat som visse Mennesker kan have det og dermed netop *være* noget.

Frederik Nielsen er født udi en liden Landsby ved Køge den 7. Maj 1872. Med Undtagelse af et femaarigt Fravær, hvori han bl. a. gjorde et lille Trip i det tyske, har han vist kun opholdt sig indenfor den Stad Køge Bys Porte. Han kom i Lære paa »Østsjællands Folkeblad« i 1886 — og dér er han saamænd den Dag i Dag.

Sammen med sin Hustru har han opdraget fem Børn, hvoraf flere nu er større end ham selv.

Til denne Frederik Nielsens og hans Hustrus 25-aarige Bryllupsdag gratulerer vi, forener os i gode Ønsker for Fremtiden for baade ham og hans og sender dem en Hilsen fra alle Landets Kroge. ***

ÆNDRINGERNE TIL PROVINSTARIFEN

§ 1.

I første Linje rettes Dyrtidstillægget til 11 Kr.

§ 3.

I første Stykke, sidste Linje rettes Dyrtidstillægget til 11 Kr.

I tredje Stykke, sidste Linje rettes »3 Øre« til »2 Øre«.

§ 18.

I andet Stykke, 4. Linje rettes »1 Kr.« til »2 Kr.«.

§ 19.

I sidste Stykke, sidste Linje rettes Dyrtidstillægget til 11 Kr.

§ 20.

I andet Stykke, 4. Linje ændres Forlægningsgodtgørelserne saaledes: 6—7 Aften betales et Tillæg af 33⅓ pCt., fra 7—10 Aften 50 pCt., efter Kl. 10 75 pCt.

I sidste Stykke, 3. Linje rettes »pr. Time« til »pr. halve Time«.

§ 21.

Paragrafens første og andet Stykke affattes saaledes:

Overarbejde godtgøres før Kl. 10 Aften med 50 pCt., fra Kl. 10—12 med 75 pCt. og efter Kl. 12 til den for det paagældende Trykkeri fastsatte ordinære Arbejdstids Begyndelse med 100 pCt.

Forlanges Arbejde paabegyndt før den ordinære Arbejdstid, godtgøres dette med 100 pCt indtil Kl. 6 Morgen, med 75 pCt. fra Kl. 6—7 og med 50 pCt. fra Kl. 7 til den ordinære Arbejdstids Begyndelse.

Overarbejdet betales af Minimalløn plus personligt Tillæg.

§ 22.

I femte Linje rettes »150 pCt.« til »100 pCt.«.

§ 26.

I første Linje indsættes efter »13 Uger«: »ved halve Dages Læretid 26 Uger«.

§ 28.

I første Stykke, 4. Linje rettes »Kl. 2 Nat« til »Kl. 3 Nat«.

§ 29.

I første Stykke, 3. Linje rettes Dyrtidstillægget til 11 Kr.

§ 30.

Andet Stykke tilføjes: Denne Bestemmelse skal forstaas saaledes, at Lærlinge ikke regelmæssigt maa beskæftiges ved Montering af Maskinsats, dog kan der ikke nedlægges Indsigelse imod, at dette sker lejlighedsvis.

§ 40.

I første Stykke rettes »25 Bogstaver« til »20«, »35« til »30« og »40« til »35«.

§ 47.

Dyrtidstillægget rettes til 11 Kr.

§ 48.

I første Stykke rettes Dyrtidstillægget til 11 Kr.

Fjerde Stykke affattes saaledes:

								Dyrtidstillæg
For	7	Tim.	dagl.	Kr.	25	ugenl.	+ Kr.	10
-	6	—	—	-	23	—	+ -	9
-	5	—	—	-	21	—	+ -	8
-	4	—	—	-	19	—	+ -	7
-	3	—	—	-	17	—	+ -	7

§ 60.

I første Stykke, 4. Linje rettes »1. April« til »1. Maj«.

Slutningsbestemmelserne affattes saaledes:

Nærværende Tarif træder i Kraft 1. Juli 1922 og kan kun opsiges til Ophør til en 1. Juli med 3 Maaneders Varsel.

Paa Grundlag af de af Det statistiske Departement i August og Februar udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Typografernes samlede Løn, saaledes at for hver 3 Points, Pristallet stiger eller falder, vil den samlede Løn være at forhøje eller formindske med 1 Kr. pr. Uge.

Mandlige Trykkeriarbejderes samlede Løn forhøjes eller formindskes med 25 Øre pr. Uge for hvert Point.

Kvindelige Trykkeriarbejderes samlede Løn forhøjes eller formindskes med 20 Øre pr. Uge for hvert Point.

For ikke fuldtbeskæftigede Trykkeriarbejderes Vedkommende foretages Reguleringen tillige i Forhold til Beskæftigelsestiden.

Samtlige Reguleringer regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber, efter at Pristallet er offentliggjort.

Alle nuværende personlige Tillæg nedsættes med 20 pCt.

Det betragtes som en Selvfølge, at ud over de vedtagne Ændringer skal Arbejdernes Løn- og Arbejdsforhold ikke blive ugunstigere end hidtil.

SLUTREPLIK TIL SCHNOOR

—

Det har formentlig ikke Værdi at fortsætte Debatten om, hvad mine Tanker og mine Forslag om Centralisation og Demokratisering gaar ud paa; enhver Kollega, der har læst mine Indlæg derom, forstaar sikkert de deri optrukne Hovedlinjer. Videre Trætte derom er derfor, efter min Mening, upaakrævet. Man kan betragte de nævnte Hovedlinjer som rigtige eller som urigtige, formaalstjenlige eller ikke formaalstjenlige — *hvad* de gaar ud paa, kan næppe mange andre end Schnoor være i Tvivl om.

Til S.s Beklagelser i sidste Nr. over at være behandlet overlegent og med Grovheder vil jeg gerne sige, at jeg føler mig overbevist om, at enhver Kollega, der har fulgt Diskussionen mellem S. og mig, vil erkende, at det *ikke* er i *mine* Indlæg, at *Grovhederne* har været fremtrædende.

I hvis Indlæg *Overlegenheden* har være til Stede, og hvorvidt en mulig Overlegenhed har været forloren eller reel, bør vist de to kæmpende rettest overlade til det forum typographicum, der har fulgt Striden, at dømme om.

Iøvrigt konstaterer jeg med Glæde, at Schnoors sidste Indlæg — i hvert Fald delvis — indeholder hæderlige Bestræbelser paa at anslaa en mere urban og kollegial Tone end de tidligere Indlæg. Hvis disse Bestræbelser faar Lov at udvikle sig, vil der jo være Haab om fremtidige frugtbringende Meningsudvekslinger mellem Schnoor og mig.

7. Juli 1922. *Sigv. Hellberg.*

NY OVERENSKOMST I SVERIGE

—

Mellem Svensk Typograf-Forbund og Bogtrykkernes Organisation har der i den sidste Tid været ført Forhandlinger om en ny Tarif. Disse Forhandlinger er nu afsluttede, og Enighed er opnaaet om en ny Overenskomst, som gælder fra 1. Juli. For de Kollegers Vedkommende, som arbejder i Bladene, er Overenskomsten endelig afsluttet, hvorimod Arbejderne paa de øvrige Trykkerier skal tage Stilling til den ved almindelig Afstemning.

Lønnen for Bladsættere og -Trykkere sænkes med 10—11 pCt. fra 1. Juli og den 1. Oktober med yderligere 10—11 pCt.

Foruden ovennævnte Afdrag skal de personlige Tillæg ud over Minimallønnen nedsættes med 1/3 (dog mindst 2 Kr. og højst 5 Kr.).

Overarbejdsbetalingen for Aften-, Nat- og Søndagsarbejde nedsættes med 25 Øre pr. Time.

Arbejderne i Bog- og Akcidens-Trykkerierne faar et Nedslag i Lønnen af 10 pCt. fra 1. Juli og 5 pCt. den 1. Oktober.

Tusindbetalingen fastsættes til 1 Kr. 3 Øre fra 1. Juli, men nedsættes den 1. Oktober til 97 Øre.

BRÆNDSELSFORRETNINGEN

—

Arbejdernes Brændselsforretning i København, som oprettedes under Verdenskrigen, har i Tidsrummet 1916—1921 importeret ca. to Millioner Tons til en Værdi af omkring 153 Millioner Kr. Omsat i Hektoliter vil det sige, at der ialt er indført 30 Millioner Hektoliter Kul, Koks og Briketter.

Uden Tvivl hører Brændselsforretningen til de af vore kooperative Foretagender, som har den største Betydning for Arbejderklassen. Med de Forbindelser, de Pladsforhold, de Erfaringer og den Uafhængighed, som Brændselsforretningen er i Besiddelse af, vil den til enhver Tid være i Stand til at modvirke, at de danske Kulgrosserere flaar den danske Befolkning. Den svundne Tid har allerede vist, hvorledes Brændselsforretningen blot ved sin Tilstedeværelse virker som en kraftig Prisregulator. Under Arbejdskampe vil det være af uvurderlig Betydning, at Arbejderklassen ikke paa Grund af Kulmangel maa lukke de Virksomheder, som den under saadanne vanskelige Situationer ønsker skal være i Gang.

At Brændselsforretningen samarbejder med andre kooperative Foretagender, er en Selvfølge. Saaledes leverer Forretningen Brændsel til de af Hovedstadens Brugsforenings-Medlemmer, som køber deres Forbrug i deres egen Brugsforening.

Brændselsforretningen har øvet en meget omfattende Virksomhed i dens Levetid, men Forholdene har imidlertid medført, at Forretningen et langt Stykke Tid ikke i nævneværdig Grad kom til direkte at levere Arbejderne Brændsel, idet de knappe Tilførsler medførte Rationering, og de høje Priser foranledigede Kommunerne til delvis at overtage Brændselsforsyningen til Befolkningen til nedsatte Priser.

De normale Forhold paa Brændselsomraadet er nu ved at komme tilbage, og Brændselsforretningen er derfor ogsaa vendt tilbage til sit naturlige Leje, hvorfor Fremtidens Løsen nu er: *Københavnske Arbejdere køber deres Forbrug af Brændsel i deres egen Forretning.*

Her ligger da hovedsagelig Brændselsforretningens fremtidige Virkeomraade. Hvad Arbejdernes Fællesbageri har været for Københavns Arbejderbefolkning for Brødets Vedkommende, maa det være Brændselsforretningens Opgave at blive for Brændslet.

Modstanden overfor Brændselsforretningen er stor, navnlig er den kommet stærkt til Udbrud efter Lockout-Situationen i Foraaret. Der er jo heller ingen Tvivl om, at det vilde glæde Konkurrenterne, de private Kulhandlere, om de paa den ene eller den anden Maade rigtig kunde komme Brændselsforretningen til Livs. De kan imidlertid spare dem deres Anstrengelser. Brændselsforretningen staar efter 6 Aars Arbejde paa et solidt Fundament med et stort Virkeomraade, og det maa glædeligvis konstateres, at de københavnske Arbejdere i stort Tal forstaar, at Forretningen styrkes ved, at de køber deres Brændsel i Brændselsforretningen. I jo højere Grad Arbejderne slutter Kreds om dette deres eget Foretagende, des lettere vil alle Angrebene, baade de aabenlyse og de maskerede, kunne tages.

SOM I CZARENS TID

—

Fra absolut sikker Kilde meddeles følgende, som giver et forfærdeligt Indblik i den russiske Sovjetregerings Undertrykkelse af Aands- og Ytringsfriheden. Det giver ogsaa et godt Bevis for, hvordan Bolsjevikstyret ser paa en selvstændig Fagbevægelse.

Typograferne i Moskva har som den bedst organiserede og mest oplyste Del af Arbejderklassen under hele Revolutionen taget bestemt Afstand fra Kommunisternes Taktik, og Typografforbundet har altid staaet under Mensjevikernes (Socialdemokraternes) afgjorte Indflydelse. Sommeren 1920 arrangerede Forbundet for at hylde den engelske Arbejderdelegation, som paa den Tid befandt sig i Moskva, en Sammenkomst med Moskva-Typograferne, i hvilken flere Tusind Typografer deltog, og ved hvilken Lejlighed de engelske Delegerede erholdt Oplysninger om Ruslands indre Forhold, i Særdeleshed da om Arbejdernes Forhold og Stemningen blandt disse.

Straks efter den engelske Delegations Afrejse sprængtes Typografforbundet i Moskva med Vold af det bolsjevikiske Politi og Militær, og Styret arresteredes.

Om en af de arresterede Styrelsesmedlemmer, Typograf *Subakov*, skrives nu til »Sozialistitjeskij Vestnik«, Organ for Udenlandsdelegationen af Ruslands socialdemokratiske Arbejderparti, fra Moskva:

Typografen Subakov, Styrelsesmedlem i Moskva Typografforbund og Ordfører i Bedriftsraadet ved Transportkommissariatets Trykkeri, arresteredes i Sommeren 1920. I Modsætning til de øvrige Styrelsesmedlemmer i Forbundet, som blev dømt »administrativt«, blev Subakov, da han arbejdede i et Jernbanetrykkeri, stillet for den højeste Militærdomstol for Jernbanerne.

Anklagen, saaledes som den var formet i Anklageskriftet, lød: Medborgeren Subakov søger, støttet paa sin samfundsmæssige Stilling og paa Arbejdermassens Tillid og paa Grund af sine Sympatier for Mensjevikernes Sag at tillempe Forbundsstyrelsens Politik i Transportkommissariatets Trykkeri. I Oktober gik han over fra Bolsjevikerne til Mensjevikerne. Hans mensjevikiske Agitation tiltog i Særdeleshed før de engelske Arbejderrepræsentanters Ankomst. Samt til Slut: Under Moskva-Typografernes Sammenkomst i Konservatoriesalen i Nærværelse af den engelske Delegation, og hvor saa godt som samtlige Medlemmer af den mensjevikiske Centralkomité var til Stede, blev det understreget, at kun Typografforbundet forsvarede Ytringsfriheden og forøvrigt ingen, i Særdeleshed ikke Sovjetmagten, og at der overhovedet ikke fandtes nogen Sovjetmagt, men kun et kommunistisk Partis Diktatur. Desuden leveredes ved samme Lejlighed Oplysninger om Forfølgelsen af Fagforeningerne, som paa de engelske Delegerede gjorde det stærkeste Indtryk. Og der gaves Oplysninger om Massernes Utilfredshed med Sovjetmagten. Hvad Subakov angaar, saa vidste han, hvad der skulde foregaa ved Sammenkomsten, og havde ivrigt forberedt dette.

(Af dette kan man se, bemærker Redaktionen i »Soz. Vestnik«, hvor løgnagtig Krassins Paastand var, naar han i sit Svar forrige Aar til det engelske Parti skriver, at Forfølgelsen af Moskva-Typograferne ikke stod i Forbindelse med den engelske Delegations Besøg.)

Under det præliminære Forhør blev Subakov tilbudt Friheden paa Betingelse af, at han vilde afstaa fra al politisk Virksomhed (fraskrive sig sin politiske Opfattelse altsaa!). men Subakov nægtede selvfølgelig dette. I Oktober 1920 anordnedes en offentlig Rettergang, men man nægtede Forsvarsadvokaterne Adgang(!!), ligesaa nægtede man at afhøre de af Medborgeren Subakov indkaldte Vidner.

»Fængsel med Strafarbejde, indtil Borgerkrigen er Slut.« Men allerede i November Maaned blev Subakov delagtig i den »allerhøjeste Naade«. Fængselstiden indskrænkedes til — *fem Aar!*

Medborgeren Subakov sidder for Tiden paa en af disse Sovjetretfærdighedens Afstrafningspladser, som benævnes Ivanovski Konsentrationslejr, lidende af Hunger, Kulde og Smuds. En snart toaarig Fængselstid har fuldstændig undergravet hans Helbred. Han lider af Tuberkulose og en Øjensygdom, som truer med at gøre ham fuldstændig blind.

Trods dette har alle Forsøg paa at faa ham frigivet hidtil været forgæves.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 26. Juni. Dirigent: *Aksel Andersen*, Sekretær: *P. Christiansen*. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen*, gav forskellige Meddelelser, som toges til Efterretning uden Diskussion.

Formandens Gratiale fastsattes som hidtil med 200 Kr. aarlig.

Derefter foretoges de forskellige Valg. Som Formand genvalgtes *Marthin Pedersen* med Akklamation og som Styrelsesmedlemmer genvalgtes, ligeledes med Akklamation, *Aage Andersen, Ernst Pedersen* og *Thomas Pedersen* samt som Revisor *Edv. Christensen*.

Da Marthin Pedersen i Aar kunde fejre sit 10 Aars Jubilæum som Afdelingens Formand, udtalte Dirigenten nogle anerkendende Ord og en Tak for den hidtil førte Virksomhed, og hertil sluttede Forsamlingen sig staaende.

Efter Generalforsamlingens Slutning hyldedes ved »en Genstand« Formanden og Dansk Typograf-Forbund med klingende Hurra.

RØNNE LOKALAFDELINGS

Bestyrelse havde Fredag den 30. Juni indbudt Byens Typografl ærlinge til et Møde i »Industriens« Lokaler. Formanden, *H. Kürstein*, bød dem Velkommen og forklarede derefter Hensigten med Mødet, som var at søge dannet en Underafdeling for Lærlingene. Det vedtoges at danne en saadan, og efter at Forslag til Love i Overensstemmelse med Mønstervedtægten var oplæst, vedtoges disse. Til Formand for Underafdelingen valgtes *Eli Kamper*, til Kasserer *N. C. Nielsen* og til Bestyrelsesmedlem *Leo Fartoft*. Til Revisorer valgtes *Anker Mogensen* og *Gunnar Ibsen*. Samtlige Lærlinge, ialt 10, er indmeldt i Ungdomsafdelingen. Afdelingen vil paa sin nærforestaaende Generalforsamling vælge et Medlem til at tiltræde Ungdomsafdelingens Bestyrelse.

C. B.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Kvartalsopgørelse bedes alle Restancer indbetalt senest Fredag den 21. ds.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder Udflugt Søndag den 6. August pr. Turistbil; 8 Kr. pro persona. Tegningen hertil, som er bindende, slutter Torsdag den 27. ds. hos Kassereren. — Køreturen, som kommer til at strække sig over ca. 100 km, vil senere blive bekendtgjort.

KØBENHAVNS TRYKKER-KLUB afholder Søndag den 23. Juli Skovtur for Medlemmer med Familie. Turen, der gaar til Klampenborg, Taarbæk, Fortunen m. m., en planlagt saaledes, at den er overkommelig for enhver Kollega, idet man selv medbringer »Proviant« for hele Dagen. Da det er Hensigten at gøre Turen saa tvangfri som muligt, er der ikke andet »obligatorisk« end fælles Kaffebord om Eftermiddagen. Der mødes Kl. 9 ved Axeltorvet (Linje 14), og Deltagerne sørger selv for Befordring til Sporvejs-Endestationen i Klampenborg, hvor nærmere Oplysninger da vil blive givet af Festudvalget og Styrelsen.

SOMMERFERIE. Personalet hos Holger Meyer har — i Lighed med tidligere Aar — erholdt 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Bogtrykker Emil Kristensen har ligesom tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale Ferie i 7 Søgnedage med Udbetaling af fuld Løn.

— H. H. Thiele har tilstaaet en Uges Ferie til den Del af Personalet, der har arbejdet i Forretningen i 1 Aar.

KØGE—VALLØ-TUREN forløb i alle Henseender programmæssig og var yderst vellykket. Der var mødt cirka et Hundrede, hvilket jo ikke var saa mange som f. Eks. forrige Aar. Efter Frokosten besaas Køge Musæum med megen Interesse. Paa Turen til Vallø kvikkede Sangforeningen svært op med sine muntre Sange. Og henad Eftermiddagen samledes Deltagerne i Vallø Strandhotel, hvor de lod sig Værtens gode Mad smage. Stemningen var yderst animeret med en Masse Talere. Frederik Nielsen talte for Damerne, hvorefter Kapelmester Petersen lod intonere »Sparsomt i Norden«. En i Dagens Anledning forfattet Sang blev ikke afsunget, fordi Postvæsnet ikke havde leveret den til den officielle Ombæringstid. Derefter dansedes der til Aftenens Skumring, og Deltagerne morede sig overordentlig godt, som de gjorde det paa hele Turen overhovedet, og som sent vil glemmes.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

9. Juni 1922.

Protokollen oplæst og godkendt. — Der havde været afholdt Forbundsstyrelsesmøde, fra hvilket Formanden bl. a. berettede, at man ikke havde kunnet gaa med til nogen fortsat eller udvidet Understøttelse, undtagen en saadan absolut ledsagedes af en Kontingentforhøjelse, hvilket maatte antages at være Forbundets Medlemmer imod. Til Efterretning. — Der havde intet været at udrette i en fra forrige Møde foreliggende Opsigelsessag. Til Efterretning. — Atter sender to andre Halvfaktorer deres Udmeldelse. Kan ikke modtages. Eventuelt anlægges Sag. — Paa given Foranledning optages nye Forhandlinger med Det forenede Dampskibsselskab, 2det Strejkevarsel og Voldgiftssagen holdes foreløbig tilbage. — Statens Sygekasseinspektorat meddeler nu, at det har indanket en lang Række aargamle Sygekassenævnsafgørelser til Indenrigsministeriets Bedømmelse. Meddelelse om vore ændrede Indtægtsforhold er allerede for nogen Tid siden afgivet af os. Til Efterretning. — En Del Tarif-Sager behandledes. — Boghandler og Bogtrykker O. havde tarifstridige Personaleforhold. En Trykkerlærling og en kvdl. Elev kræves fjernet. — Udvalget i Anledning af et Sommerferiehjem aflagde Beretning. Det besluttedes enstemmigt at anbefale den kommende Generalforsamling at bemyndige Styrelsen til et eventuelt Køb af et saadant. — Den ekstraordinære Generalforsamling fastsattes til den 20. Juni og Dagsordenen udarbejdedes. — Det vedtoges at lade den foreslaaede Udflugt til Køge-Vallø arrangere. — Anmodning om Landophold indrømmedes. — En Række Anmodninger om Hjælp af den frivillige Indsamling behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Folkebørnehaverne anmoder om Hjælp. 25 Kr. bevilgedes. — Kalvebod Bastion anmoder om Hjælp. Ekstraordinært (udover det gennem De samvirkende Sygekasser ydede Bidrag) bevilgedes 100 Kr. — Mødet hævet.

20. Juni 1922 i Rømersgade 22.

Efter Forhandlinger med Det forenede Dampskibsselskab var Lønforholdene nu gaaet i endelig og tilfredsstillende Orden, hvilket godkendtes. — Sag Nr. 1/1922 var modtaget fra Voldgiftsretten, som havde givet Dansk Typ.-Forbund Medhold. Til Efterretning. — Feriespørgsmaal forelaa. Beslutning toges. — En Kvartfaktor sender Udmeldelse. Tages grundet paa Omstændighederne ikke til Følge, eventuelt anlægges Sag mod Firmaet. Personalet underrettes. — Klublove forelaa til Godkendelse. Gaar videre til Forretningsudvalget. — Kvindelig Hj.arbejder, der skulde være udlært, var krævet 5 Ugers forlænget Læretid paa Grund af Sygdomsforfald i Læretiden. Ved Organisationernes Mellemkomst var Kravet frafaldet. Til Efterretning. — En Række Anmodninger om Hjælp dels indrømmedes, dels nægtedes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Københavns Pers. (8. B.) 30,00, G. C. 1,00, Centraltrykkeriets Pers. 21,00, Ferslews Pers. 22,00, Jensen & Rønager 22,00, Dansk Bogtrykkeri 8,00, R. A. 2,00, S. L. Møllers Pers. 6,00, Søborgs Pers. 20,00, Græbes Pers. 8,00, C. C. Petersens Pers. 4,50, Egm. H. Petersen 41,00, Dyva & Jeppesen, Sølvgade, 33,00, Thieles Pers. 55,50; tilsammen Kr. 274,00. — Med tidligere indkomne Bidrag ialt *Kr.* 2940,25.

København, 11. Juli 1922. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 10. Juli: Svendborg 950,00; Holstebro 868,30; Skive 259,85; Stubbe-

køb ing 175,00; Kalundborg 295,55. 11. Juli: Køge 874,22; Viborg 545,95; Silkeborg 1715,00.

København, 11. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. Juli: Skive i St. f. April Kv. Overskud 259,85; Kalundborg i St. f. April Kv. Overskud 295,55. 11. Juli: Køge i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Viborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00; Silkeborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 400,00.

København, 11. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Harsløfs Bortrejse besørges Praksis fra Dr. Harsløfs Bopæl til sædvanlig Tid af Kommunelæge Hindsberg.

NY LOKALFORMAND

Lyngby: Typograf Svend Nielsen, Frem 12.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Leopold Andersen, udl. 1. 7. 22 hos Nielsen & Lydicke (arb. s. St.). Trykker Svend Aage Christensen, udl. 16. 6. 22 hos Møller & Landschultz (arb. s. St.). Trykker Elmer Paulli Siversen, udl. 18. 6. 22 i Frbg. Bogtr. (arb. s. St.).

Herning: Sætter Niels Christian Hauge Fonnesbæk Rasmussen, udl. 1. 7. 22 hos Boye & Pagh. Silkeborg: Sætter Ernst Christensen, udl. 1. 7. 22 i Social-Demokraten.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3196 Ejner Madsen fra Løgstør i Pl.

Aalborg: 6319 Viggo Andersen (arbl.). Herning: 3791 Ejner Spietz (arbl.) og 6379 Hans Nikolaj Christensen (udenfor Faget). Hillerød: 6078 Gunnar Petersen (Frb. Amtstid.) og 6417 Gerhardt Sørensen (arbl.). Køge: 6219 Poul Frantzen (arbl.). Nyborg: 6604 Hans P. Hansen (Bogtrykker). Nykøbing M.: 6994 Leonhard Sørensen (Georg Nielsen). Næstved: 6465 Sv. O. B. Dideriksen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7154 Lester Jørgensen til Aarhus (arbl.). 1130 Aksel Christoffersen paa Rejse. 1166 Chr. Mikkelsen til Odense (arbl.).

Aalborg: 5054 Magn. Nielsen (overfl. til Arb. Forb.). Aarhus: 3614 Hans Joh. Poulsen til Horsens i Pl. Esbjerg: 6125 Marius Olesen paa Rejse. Lyngby: 1463 A. P. Andersen paa Rejse. Løgstør: 3196 Ejnar Madsen til Kbhvn. i Pl. Middelfart: 6848 P. Johs. Thornberg til Udl. paa Skole. Rønne: 6705 Karl Johan Andersen til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDTE

Aalborg: 6557 H. Isaksen (Bogtrykker). Køge: 6224 Niels Peter Hansen (Bogtrykker). Viborg: 6058 Emil Næser (Bogtrykker).

UDSLETTET

Aalborg: 5170 Astrid Christensen (Pligtforsømmelse).

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder *ordinær Generalforsamling* Fredag den 14 Juli Kl. 8 præc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden med følgende Dagsorden:

Pkt. 1. Protokollen. Pkt. 2 Beretning. Pkt. 3. Bevilling af Midler. Pkt. 4. Festen. Pkt. 5. Valg af Formand, en Repræsentant og en Revisor. Pkt. 6. Eventuelt.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde og Restancer bedes indbetalt.

Styrelsen.

Gutenbergkoret.

Lørdag d. 15. Juli Kl. 8: Sammenkomst i Pileallé 18. Passive er velkomne. (4g)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt senest Fredag den 21. ds. *Kassereren.* (13g)

Københavns Trykkerklub.

Søndag den 23. Juli: Skovtur til Klampenborg, Taarbæk, Fortunen m. m.

Mødested: Axeltorvet (Linie 14) Kl. 9.

Se iøvrigt »Trykkeren« for 15. Juli.

(15f) *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

I Aften **Fredag** Pilealléen 16. (1k)

Søndag d. 16. Juli: Bloustrød—Tokkekøb Hegn. St. Hans Torv Kl 9. (3p)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Maskinsætter,

saavel Avis som Akcidens, gift, mange Aars Erfaring, fuldt fortrolig med al Montage, kan paatage sig Oplæring, ønsker Pladsforandring. Billet mrkt. »124« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker-Forbundter,

der har været 3¾ Aar i Lære, ønsker Plads, helst i Provinsen. Løntilbud bedes opgivet. Billet mrkt. »123« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

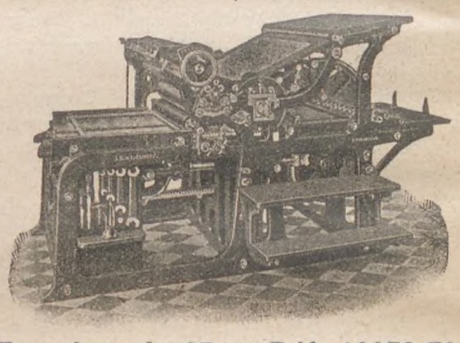
Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(24) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 21. JULI 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

PROVINSERNE

Ved den foretagne Afstemning over Forslaget til Ændringer i Provinstarifen er der afgivet ialt 1461 Stemmer. Forslaget er vedtaget med 990 Ja mod 448 Nej.

Forslaget er ligeledes vedtaget af Principalorganisationerne.

Betalingen efter den ændrede Tarif sker første Gang for Lønugen 15.—21. ds.

København, 18. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

MINISTERENS BUDSKAB

—

Indenrigsministeren har altsaa meddelt, at der ikke findes nogen ekstraordinær Arbejdsløshed i Bogtrykfaget.

Det er jo en glædelig Meddelelse at faa, efter at vi flere Aar har været hjemsøgt af en Arbejdsløshed, hvortil der intet Sidestykke findes i vort Fags Historie. Der er bare den kedelige Fejl ved den højtærede Ministers Budskab, at det næppe er i Overensstemmelse med Sandheden.

De faktiske Forhold og de tørre Tal siger os nemlig noget helt andet. De fortæller os, at der endnu findes henved 800 arbejdsledige — Mænd og Kvinder — i vort Fag. Centralarbejdsanvisningskontorets sidste Opgørelse (7. Juni) angiver Tallet til 689, men vi skal huske paa, at der for Øjeblikket gaar en Del Kolleger rundt paa Landevejen, hvad vore Lokalkasser allerbedst kan oplyse om, og disse rejsende Kolleger er ikke indbefattet i den nævnte Opgørelse.

Man har ondt ved at forstaa, at det skulde kunne betegnes som normale Tilstande, naar mindst hver sjette Arbejder i et Fag er uden Beskæftigelse. Der hører en vis Kynisme til for at fremsætte en saadan Paastand.

Det bliver da ogsaa mere og mere klart, at vore nuværende politiske Magthavere har sat sig den Opgave at ødelægge Arbejdernes faglige Organisationer eller i hvert Fald at gøre dem magtesløse. Ved saa vidt muligt at overlade de arbejdsløse til vor egen Forsorg, svækker man vor økonomiske Stilling og dermed vor Evne til at modstaa de stadig tilbagevendende Krav om Lønreduktioner. Men *det* kan vi vel alle blive enige om, at nu maa Talen om yderligere Forringelser af Arbejdernes Kaar høre op. Lad os derfor samles i Arbejdet for at forhindre, at vore Modstanderes Bestræbelser for at trykke os ned til ingen Ting lykkes.

Gør Ministeriets Anslag mod Arbejdsløshedskasserne ikke andet Gavn, vil de i hvert Fald bidrage mægtigt til at samle Arbejderne til enig og kraftig Modstand imod Reaktionen.

FAGMØDET I AALBORG

var besøgt af ca. 50 Medlemmer, hvoraf 1 Repræsentant fra Hjørring og 2 fra Brønderslev.

Lokalformanden, *Magn. Christensen*, bød Forsamlingen, særlig vort Forbunds Formand velkommen.

Jul. Schrøder takkede og omtalte Forskellen mellem provinsielle og københavnske Forhold; Provinsens Bogtrykkere var Fagmænd og ikke »Direktører« at forhandle med. Efter en Omtale af de københavnske Tarifforhandlinger, gik Taleren over til at omtale de Krav, Provinsbogtrykkerne til en Begyndelse havde stillet, og gennemgik derefter Ændringerne, idet han bl. a. oplyste, at Kravet om Nedgang af de personlige Tillæg oprindelig var meget større, ligesom Principalerne ogsaa krævede Nedgang af Minimallønnen. Forlægningsgodtgørelsen var større her end andre Steder, hvorfor man firede, da den kun fik Betydning for et Faatal. De personlige Løntillæg var ingen »Helligdom«, og det vilde være det retfærdigste at tage Nedgangen her; desuden vilde en humanttænkende Principal, der var tilfreds med sit Personale, atter yde Tillæg. Mødepengene var ikke bortfaldet, hvad Udkastet misvisende kunde tyde paa. Det er beklageligt at gaa nedad; men man bør se paa de faglige Forhold i det hele taget. Den ringe Tilslutning til dette Møde kunde tyde paa Tilfredshed, men man bør ikke undlade at stemme af den Grund.

H. P. Pedersen vilde stemme for, bl. a. fordi han havde frygtet en større Nedgang. Den forlængede Maskinsætterlæretid vilde forhale Tiden for Indtrædelse af Maskinsætterløn, hvilket var en Forringelse. Der burde være rørt ved Lærlingeskalaen af Hensyn til de mange arbejdsløse.

Sørensen-Kjeld kunde ikke stemme for. Den ringe Tilslutning til Mødet kunde ogsaa være Tegn paa Slaphed og ikke Tilfredshed. Vi har allerede mistet 17 Kr. Alt Bogtrykmateriel var faldet, saa Grundlaget er svagt for Krav ud over Pristallet. De personlige Tillægs Grundlag var faldet bort ved, at Københavnerne havde krævet dette Tillæg kollektivt. Mente, at Principalerne tjente ved ikke at faa Nedgangen paa Minimallønnen. Overarbejdsbetalingens Nedsættelse vilde maaske medføre mere Overarbejde uden Merbetaling, og der burde være skelnet mellem personlige Tillæg før og efter 1915. Jeg vil ikke paavirke nogen, og Henvisningen til, hvorledes man har det i andre Fag, burde ikke paavirke os.

Martin Sørensen: Man bør ikke angribe, lige meget hvad der kommer. Det var lempelige Vilkaar, der her bødes, og demokratisk. Bødebestemmelsen var uheldig. Der burde ikke være Uklarheder i de udsendte Forslag. Vi maa ikke sætte kunstige Mure om vort Fag og skærpe Lærlingeskalaen. Ved at forkaste kunde vi maaske faa noget daarligere.

William Andersen fandt ikke Forslaget saa daarligt, som han havde ventet. Den væsentlige Del angaar Maskinsætterne, og Ændringerne kan blive skæbnesvangre for hele Faget. Det var meningsløst at tage af de personlige Tillæg og senere forlange det hos sin Principal. De bedst funderede Foretagender tjener mest ved den foreslaaede Ordning. Vilde ikke tilraade at forkaste.

Bjørn, Hjørring: Vi kan ikke isolere os. Karakteren af det personlige Tillæg var ændret, og nu kom Bagslaget. Den mindre Annoncemængde var et Barometer for Nedgangen. Arbejdsløsheden havde virket trykkende paa Resultatet. Man burde se paa Forslaget som en Helhed. Dogmet om Pristallet burde med Tiden falde bort. Han vilde stemme Ja — ogsaa som en Honnør til Tarifkommissionen.

N. C. Andersen: Man skal se ud over sin egen personlige Kreds. Der har været Forstaaelse fra Principalernes Side, og der var ikke begaaet Fejltrin ved at gaa med til Ændringerne. Vi har i Provinsen en ligefrem Lærlingeopdrætning, der var meget uheldig, og vi burde have Opmærksomheden henledt herpaa.

H. P. Pedersen: Blev Nedgangen taget paa Minimallønnen, ramtes vi alle lige haardt. Vi kan ikke paatage os Forpligtelserne over for alle vore arbejdsløse. Forslagene kommer altid for sent ud til Medlemmerne.

Martin Sørensen, Will. Andersen og *Bjørn* uddybede atter forskellige Spørgsmaal.

Sørensen-Kjeld var ikke Modstander af ethvert Forslag. Forslaget var ikke »grufuldt«, men personligt kunde han ikke stemme for det. Til næste Gang vilde man sikkert røre ved Minimallønnen.

Jul. Schrøder takkede for den elskværdige Maade, Forslaget og han var blevet modtaget paa. Den længere Læretid ved Maskinerne var ikke saa slem; man fik jo kun den højere Løn for det ubehagelige Arbejde; Medlemmernes Mening var ikke altid klar paa dette Omraade. Vi kan ikke sætte en kinesisk Mur om vort Fag med Lærlingeskala. Staar man over for en Tarifrevision, bør man være forsigtig med Artikler i »Typ.-Tid.«. — Vore Penge er sikkert anbragt og kan hurtigt faas. — Har man anvendt den »videnskabelige« Metode (Statistiken) opad, maatte man ogsaa benytte den nu. — Lærlingenes Montering af Maskinsats bør Kollegerne have Øje med. Maskinsætterne gaar det ikke ud over som paastaaet. »Bedriftsraad« betød ikke, at man marscherede ind i det »hellige Land«. Efter at have repliceret til forskellige Talere, hævdede Taleren, at vi var sluppet billig fra det og anbefalede at stemme for Tarifen.

H. P. Pedersen lyste efter en Kontingentnedsættelse. — *Kjeld* hævdede, at man ikke kunde betale det høje Kontingent og takkede Formanden for den Maade, hvorpaa han mødte Kritiken. — *Martin Sørensen* ironiserede over fhv. »Radikale«. — *Schrøder* replicerede. Skal man »sprælle«, maa det være, mens man er ung. Kontingentet er det svært at røre ved. Der er sidste Aar indenfor vort Fag udbetalt i Arbejdsløshedshjælp 1.300.000 Kr.

Lokalformanden takkede de mødte og særlig Hr. Schrøder, som han haabede havde faaet det Indtryk, at han her havde gode og loyale »Undersaatter«.

Med et Leve for Jul. Schrøder og Forbundet sluttede det rolige og interessante Møde ved 2-Tiden.

J. G.

40-AARS SVENDE-JUBILÆUM

Den 1. August kan Medlem af Forbundsstyrelsen *C. M. Blomberg*, Rønne, fejre sit 40-Aars Jubilæum som udlært Typograf. Blomberg er født i Grenaa 1862 den 8. Juni. Kom i Lære i »Grenaa Folketidende«s Trykkeri (Th. Rosenbergs Enke) den 1. August 1882. Arbejdede derefter i Rudkøbing 1 Aar. Var Militær 14 Maaneder. Var atter i Rudkøbing 1/2 Aar. Havde saa nogle Rejseaar med kortvarigt Arbejde forskellige Steder, bl. a. i Helsingør og Malmø. Kom derefter atter tilbage til Grenaa. Arbejdede her til 1902. Kom saa til Rønne paa Bornholm ved »Bornh. Soc.-Dem.«s Start og har saaledes tilbragt over Halvdelen af Svendetiden paa Bornholm.

Jubilaren har taget ivrig Del baade i den faglige og politiske Virksomhed indenfor Arbejderklassen og har i Tidens Løb siddet inde med forskellige Tillidshverv. I 1909 blev Blomberg af Socialdemokratiet i Rønne valgt ind i Ligningskommissionen, hvor han havde Sæde i 8 Aar. Endvidere kan nævnes, at han har været Formand for Arbejdernes Fællesorganisation paa Bornholm fra 1903 til 1912.

Indenfor Dansk Typograf-Forbund er Blomberg en kendt Mand. Han har været Medlem af Forbundets Hovedbestyrelse siden 1909 med Undtagelse af Treaaret 1917—1920, ligesom han gennem Aarene af og til har taget livlig Del i Diskussionen i vort Fagblad.

Blomberg har nu passeret de 60. Men de mange Aar synes ikke i synderlig Grad at tynge paa hans Skuldre, og han lader sig ikke afskrække af Vejr eller Vind paa sine Ture fra Bornholm til København. Naar Forbundsstyrelsens Medlemmer kaldes til Møde, kommer han, selv om alle Sunde er lukkede, som Tilfældet var sidste Vinter.

Vi vil slutte disse Linjer med Ønsket om, at vor »gamle« Kollega derude paa den ensomme Ø endnu i mange Aar maa holde sig munter og bevare sin Interesse for Arbejdernes Anliggender.

FAGMØDET I AARHUS

Fagmødet i Aarhus den 9. Juli havde samlet Repræsentanter fra Horsens, Skanderborg, Viborg, Randers og Thisted.

Formanden for Aarhus Afdeling, *Marthin Pedersen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent. Til Sekretær valgtes *H. P. Alb. Jensen*, Aarhus.

P. Christiansen, Aarhus, gennemgik Forslaget, idet han omtalte de enkelte Paragrafer og de Krav, som Principalerne havde stillet. Principalerne krævede en Nedgang i Minimallønnen paa 4 Kr. for Haandsættere, 5 Kr. for Trykkere og Maskinsættere og 2 Kr. for Hjælpearbejderne, længere Arbejdstid ved Natarbejde, samt at de forskellige Tillæg til Trykkere ikke skulde ydes, naar disse var dækkede ved personlige Tillæg. Som Følge af Minimallønnens Nedgang skulde Tusindprisen nedsættes med 8 og 9 Øre. Med Hensyn til Arbejdstiden krævedes den lagt indenfor Tidsrummet 7—7, og Forskydningen skulde betales med 25 pCt. for Tiden 7—9 og 33 1/3 for Tiden 7—10. Betalingen for Overarbejde forlangtes nedsat fra 75 til 50 pCt. i Tiden før 10, fra 100 til 75 pCt. i Tiden 10—12 og Søndagsarbejde fra 150 til 100 pCt.

Ved Læretiden for Maskinsættere fordredes denne udvidet til 26 Uger, naar Oplæringen sker i halve Dage. Stykket om Sættemaskin-Medhjælpere fordredes strøget, og dette maa i den ny Affattelse forstaas saaledes, at Lærlingene ikke regelmæssig maa benyttes ved Montering af Avissats, men i Tilfælde, hvor Maskinsats er en Del af et Satsarbejde, maa Arbejdet herved betragtes som hørende til Uddannelsen, og der foreligger den Aftale med Principalerne, at andet eller mere ikke maa lægges i Forstaaelsen heraf, og eventuelle Misbrug ogsaa vil blive gjort til Genstand for Paatale fra deres Side. Ved indtrædende større Standsninger ved Maskinen lød Fordringen paa, at Maskinsætteren straks skulde være pligtig til at overgaa til Haandsætning med Haandsætterens Arbejdstid og Løn. Normalpræstationen skulde forhøjes ved, at Normallinjen nedsattes fra 53 til 47 Bogstaver og ved Avissats fra 34 til 32, medens Godtgørelsen ved Haandmatricer nedsattes med 10 Bogstaver. Naar hertil kommer, at de personlige Tillæg skulde nedskrives med 15 pCt. for Tillægene indtil 5 Kr., med 25 pCt. for den Del af Tillæget, der ligger mellem 5 og 10 Kr. og 33 1/3 pCt. af Resten, var det i det hele taget en kon Buket, Tarifkommissionen blev præsenteret. Dog var det ikke altsammen Forringelser, thi med Hensyn til Forsinkelse af Maskiner og Bødebestemmelsen forhøjedes Beløbet fra 1 til 2 Kr. pr. Time. For Lærlinge med Realeksamen kunde man tænke sig at nedsætte Læretiden til 4 Aar, og man kunde ogsaa tænke sig 1 Lærling mere for hver 5 Typografer over 15. Kun overfor de bestaaende Bestemmelser i Lærlingeparagrafen havde vi stillet Ændringsforslag, som betød en Indskrænkning i Lærlingeantallet, samt Fastsættelse af Lærlingeløn. Vi havde tænkt os at følge Pristallet, og vi mente ved Tusindprisens Nedsættelse i Fjor at have ofret saa meget, som der med Rimelighed kunde fordres af os som Bidrag til de nedadgaaende Tider, selv med Hensyn til den forbedrede Tarif af 1919.

H. P. Alb. Jensen, Aarhus, omtalte de mere betydende Afsnit og udtalte, at denne Tarifs Forandringer vil blive meget følelig for Maskinsætterne.

Th. Pedersen, Aarhus: Det er godt, at dette Forslag ikke som ellers betegnes som en Sejr for Arbejderne. Var glad for, at der ikke var sket Forandring i Grundløn og Arbejdstid, thi noget saadant kunde vi ikke tage imod, da Nedgangen i Priserne nu er standset, hvortil kommer, at Skatter o. a. stiger. Lad os huske, at forkaster vi dette Forslag, maa der sættes haardt mod haardt.

Hans Madsen, Aarhus: Maskinsætterne faar denne Gang et ekstra Hug, men det er kun Optakten, næste Gang bliver det os andre. Stem Forslaget ned.

Edv. Jensen, Skanderborg: Den almindelige Opfattelse i de smaa Byer er vel nok, at Forslaget kan vedtages, da vi ikke har de store personlige Tillæg. Lærlingeparagrafen burde der dog have været rørt ved, thi det er forkasteligt, at man kan omgaa den paa den Maade, at man i Skanderborg holder 5 Lærlinge til 7 Typografer. Man kunde takke de unge for de personlige Tillæg, da de havde sat deres Pladser ind derpaa.

Marthin Pedersen, Aarhus: Det er ikke rigtigt, at det er de unge, der hæver Lønnen, og det er og skal være de paa Arbejdspladsen staaende, der skal hæve Lønnen.

Erlandsen, Aarhus: Det er dog de ældre, der har hævet Lønnen gennem Aarene paa Arbejdspladserne, og selv om de unge har forlangt Gennemsnitslønnen, er denne dog en Følge af de ældres Arbejde. Fradraget paa de personlige Tillæg rammer retfærdigt. Vi faar næppe noget bedre Forslag i Arbejdsgiverforeningen.

Hansen, Thisted: Vi er ikke begejstrede, men vi maa tage Forholdene i Betragtning. Det var lidt mærkeligt, at nogle Kandidater altid forud for Valget til Tarifkommissionen fortalte om deres Standpunkt, at de ikke gik med til at fire. Lærlingeskalaen burde dog have været forbedret.

Christiansen, Aarhus: Vi har dog en Lærlingeskala, selv om Forholdene er ugunstige. Vi har gjort alle de almindelige Udtalelser gældende. Enhver maa nu tage sit Standpunkt ud fra det foreliggende.

Krüger, Aarhus: Det er kedeligt at staa overfor en Nedgangsperiode, men vi bør dog sige Kommissionen Tak, thi de har sikkert gjort, hvad der stod i deres Magt for at faa det bedste Resultat.

E. Stecher-Christensen, Aarhus: Fagpolitik er en Handel, og Tarifkommissionen har vel gjort sit bedste, men derfor er det ikke sikkert, at Medlemmerne er tilfreds, og selv om de andre Fag har lidt Nederlag, er det ikke nødvendigt, at vi ogsaa skal slaas ned. Stem Forslaget ned.

Efter endnu nogle Bemærkninger sluttede Dirigenten Fagmødet med et Leve for »Dansk Typ.-Forb.«, og man samledes til et gemytligt Samvær ved et fælles Kaffebord. *H. P. Alb. Jensen.*

»ORGANISATIONSFJENDTLIG TENDENS«

Johs. Erwig har et Par Gange spurgt om, hvad der sigtedes til med denne Betegnelse af nogle dels optagne og dels indsendte Artikler i »Typ.-Tid.«.

Jeg tror, Erwig kan faa Lov at spørge et Par Gange til, hvis han venter Svar fra Forbundets øverste Ledelse. Thi Ordet »organisationsfjendtlig« burde rettelig have været »for den nuværende Ledelses Politik fjendtlig«, og dette ønsker man næppe at svare paa.

Da jeg er en af disse »organisations . . .« eller rettere »ledelsesfjendtlige«, hvis Artikler er nægtet Optagelse, kunde jeg have Lyst til at gøre opmærksom paa, at min Artikel omhandlede det paa en Generalforsamling her i København vedtagne Ekstrakontingent til de arbejdsløse, og jeg maa indrømme, at den indeholdt et Angreb paa den københavnske Styrelses passive og interesseløse Holdning til dette Spørgsmaal. Resultatet af denne Holdning ses tydeligt i de latterlige smaa Indsamlingslister, som har været offenliggjort. Og saavidt mig bekendt, er Indsamlingen allerede sluttet flere Steder.

Endvidere rettede jeg en Forespørgsel til den øverste Ledelse, om det, der hver Uge betaltes i Kontingent udover Kontingenterne til de lovfæstede Kasser, var de eneste Midler, Forbundet havde til at betale Arbejdsløshedsunderstøttelse med. Den Opfattelse maatte man uvilkaarlig faa efter de store Nedsættelser, der var foretaget paa de arbejdsløses Understøttelse.

Langt om længe fik jeg efter Anmodning den Besked, at Grunden til, at Artiklen ikke havde fundet Optagelse, ikke skyldtes Redaktøren, men Forbundets øverste Ledelse, som hævdede, at Forbundets *Pengesager* ikke maatte drøftes for aabent Tæppe.

Jeg véd ikke, hvem der i dette Tilfælde er Forbundets øverste Ledelse, thi jeg har bragt i Erfaring, at hverken Forbundsstyrelsens eller den københavnske Styrelses Medlemmer har haft Lejlighed til at *læse* Artiklens Indhold; den har blot været *omtalt* begge Steder. Det kunde i Parantes bemærket interesse mig at vide, hvorfor den københavnske Styrelse i dette Tilfælde har spillet en Overredaktørs Rolle. Men da altsaa Medlemmerne af de to Styrelser ikke ved Gennemlæsning har stiftet Bekendtskab med Artiklens Indhold, har man jo Lov at tro, hvad man vil om, hvorledes Indholdet er blevet fremstillet.

Hvem har saa afgjort, at Artiklen er »organisationsfjendtlige«?

Jeg vægrer mig ved at tro, at den københavnske Afdelings Formand, Jul. Samuelsen, har paataget sig denne selvbestaltede Myndighed, men nogle Udtalelser, han selv skal være fremkommet med, da Artiklen omtaltes paa Styrelsesmødet, kunde friste til at faa denne Opfattelse.

Samme Skæbne har antagelig de øvrige »organisationsfjendtlige« Artikler faaet.

Om en saadan Taktik fra Ledelsens Side er til Gavn for Organisationen i sin Helhed, betvivler jeg i høj Grad; man faar nærmest det Indtryk, at alt, som ikke passer i Ledelsens Kram, ikke maa komme til Orde, og dette opvækker næppe forøget Interesse for Organisationens Anliggender.

Snarere det modsatte. *Erik Holm.*

— — —

Til ovenstaaende, der synes at være bygget lidt for meget paa, hvad »man har hørt«, skal kun

siges, at hverken den københavnske Afdelings Styrelse eller dens Formand som saadan har Ansvaret for, at de omtalte Artikler ikke er kommet i Bladet. Det var Forbundsstyrelsen, der paa sit Møde i Juni Maaned bestemte, at man ikke vilde have rejst en Diskussion i »Typ.-Tid.« om Forbundets Pengesager, særlig lige foran en Tarifrevision. Om Udtrykket »organisationsfjendtlig« er det rette, kan der naturligvis strides om.

Red.

FAGMØDET I ESBJERG

Søndag den 9. Juli forløb i alle Maader gunstigt og satte sit Præg paa den Tid, der kommer. — Der var mødt Repræsentanter fra følgende Byer: Vejle, Kolding, Fredericia, Haderslev, Ribe, Varde, Ringkøbing, Holstebro og Herning.

Formanden for Esbjerg Afdeling, V. *Nielsen*, bød velkommen, hvorefter *Vald. Petersen*, Kolding, valgtes til Dirigent.

Chr. Petersen, Esbjerg, fik derefter Ordet og gav en Oversigt over de førte Forhandlinger, der til Tider havde været ret vanskelige at arbejde sig igennem, saa »Fornøjelsesrejse« daarligt kunde anvendes i dette Tilfælde. Omtalte derefter de enkelte Ændringer i Tarifen og dvælede særlig ved Forskydningen af Arbejdstiden, de 20 pCt. og Lærlingespørgsmaalet, der selvfølgelig ikke var, som de burde være. Man havde krævet et betydeligt Nedslag i Minimallønnen, som han mente, man ikke kunde gaa med til, og man var saa enedes om at tage Nedslaget fra oven. I faa og velvalgte Ord anbefalede han derefter Medlemmerne at stemme for Forslaget.

Dirigenten takkede Petersen for den klare Maade, hvorpaa han havde fremlagt de førte Forhandlinger.

Ibsen, Kolding, omtalte det foreliggende Forslag som meget uheldigt. Mente, man burde holde paa det bestaaende ÷ Augustreguleringen, og dette kunde opnaas ved at give Knappen endnu en Omdrejning.

Just Rasmussen, Vejle, sluttede sig til Chr. Petersens Udtalelser og mente ikke som Ibsen, at man kunde forsvare at komme ud i en Kamp, da der sikkert ikke kunde opnaas mere denne Gang.

I den derpaa følgende Diskussion, som var meget lærerig, deltog: *P. Petersen*, Kolding, *Ibsen*, Kolding, *Schultz*, Ringkøbing, *Vald. Petersen*, Kolding, *Chr. Petersen*, Esbjerg, *Jens Kjær*, Varde, *Just Rasmussen*, Vejle, *Jensen*, Herning, *Eickhardt*, Esbjerg, *Berggreen*, Fredericia. Af disse talte P. Petersen, Kolding, Ibsen, Kolding, og Berggreen, Fredericia, imod Vedtagelse, de øvrige anbefalede alle med nogle kritiske Bemærkninger.

Diskussionen resulterede i følgende Resolution, som vedtoges med alle St. mod 1:

»Fagmødet i Esbjerg tiltræder det af Tarifkommissionen udsendte Forslag, dog ønsker man at udtale, at der i Fremtiden maa lægges mere Vægt paa, at Lærlingeskalaen ændres derhen, at Lærlingenes Antal nedsættes ganske betydeligt.«

Forhandlingerne var dermed Slut, og V. *Nielsen*, Esbjerg, inviterede paa Afdelingens Vegne Selskabet til en Kop Kaffe, som indtoges under Spog og godt Humør.

Vald. Petersen, Kolding, gav derefter nogle orienterende Oplysninger om Hovedforbundets finansielle Stilling, som paahørtes med megen Interesse, og som gav Anledning til en yderligere Diskussion om Foreningens Maal i Fremtiden. — Alt i alt et Fagmøde, der vidnede om, at man arbejdede i Kontakt — lad os faa flere af den Slags Møder i denne lyse Sommertid — udover det ganske Land. De vækker til Eftertanke og skaber det kammeratlige, som i høj Grad mangler.

En gl. Svend.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KALUNDBORG LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 8. Juli 1922 ord. Generalforsamling paa Højskolehjemmet. 11 Medlemmer var mødt.

Formanden aflagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1836,55, Lokalkassens Regnskab med Kr. 104,15. Underskud Kr. 9,60. Regnskaberne godkendtes.

Til Dækning af Privatkassens Underskud vedtoges det paa *Rosenkvists* og *Olesens* Forslag at opkræve 2 Kr. én Gang for alle hos de arbejdende Medlemmer.

Det nye Tarifforslag blev gennemgaaet og diskuteret, og der var almindelig Stemning for at stemme for Forslaget.

Det vedtoges for sidste Gang at betale fhv. Købm. Preuss' Kontingent til Syge- og Begravelseskassen.

Under Eventuelt anbefalede *Olesen* Medlemmerne at indmelde sig i Fællesorganisationens Brændselsforsyning. Om dette Spørgsmaal rejste der sig en Del Diskussion, hvori *Olesen*, *Rosenkvist*, *Formanden* og flere deltog.

A. M.

RØNNE LOKALAFDELING

holdt sin ordinære Generalforsamling i »Industrien« Tirsdag den 11. Juli. Formanden, *H. Kürstein*, bød Medlemmerne velkommen og særlig det nye Medlem Kuhre. Han mindede om de to unge Kammerater, Ernst Larsen og Charles Eriksen, der siden sidste Generalforsamling var afgaaet ved Døden. — *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — *Formanden* oplæste de forskellige Regnskaber, der i revideret Stand godkendtes. Hovedregnskabet balancerede med 3422 Kr. 86 Øre, og der fandtes bl. a. følgende Hovedposter: Indtægt: Ord. Kontingent 2090 Kr. 50 Øre, Ekstrakontingent 423 Kr., andre Indtægter (Lockoutbidrag) 286 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 600 Kr. Udgifter: Underst. p. St. 822 Kr., Hjælpek.-Underst. 452 Kr., Sygeunderst. 773 Kr., Begravelseshjælp 800 Kr., indsendt Lockoutbidrag 286 Kr., indsendt til Hovedkassen 250 Kr.

Formanden gennemgik det tilsendte Forslag til Ændringer til Tarifen. Særlig beklagede han Nedsættelsen af de personlige Tillæg; men anbefalede dog at stemme Ja til Forslaget. — *Blomberg* sluttede sig til denne Formandens Anbefaling og fremsatte nogle yderligere Udtalelser vedrørende Situationen.

Sluttelig gav *Formanden* nogle Oplysninger om den nylig oprettede Underafdeling af Lærlinge. Toges til Efterretning.

— »Den Selskabelige« holdt derefter Generalforsamling. Formanden, *A. C. C. Hansen*, anbefalede paa Bestyrelsens Vegne at foretage en Sommerudflugt Søndag den 20. August. Turen skulde gaa til Rø med Biler. Hjemtur over Gudhjem og Almindingen. Medlemmerne gav denne Plan sin Tilslutning. Madkurve og godt Humør medbringes.

C. B.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Kvartalsopgørelsen bedes alle Restancer indbetalt i Dag Fredag.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder Udflugt for Medlemmer Søndag den 6. August pr. Turistbil. Turen gaar over Bagsværd, Fiskebæk, Farum, Slangerup til Frederikssund, og efter Frokosten Tur til Jægerspris. Afslutning paa Hotel »Kalvøen« i Frederikssund. Middag à la Carte og Smør og Ost à ca. 4 Kr. — Køreturen 8 Kr. pro persona. Tegningen, som er bindende, slutter Torsdag den 27. ds. hos Kassereren. Derefter disponeres over Resten af Pladserne.

MASKINSÆTTERNE I SYDJYLLAND afholder Søndag den 30. Juli Instruktionsmøde paa »Hejmdal«s Maskinsætteri i Aabenraa. Efter Mødet er der Udflugt med Damer. Anmeldelse om Deltagelse modtager P. Pedersen, Rendebanen 2, Kolding, senest 25. Juli.

SOMMERFERIE. Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer) giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale Sommerferie, henholdsvis 1 Uge eller 3 Dage, med Udbetaling af Løn.

— Søeborgs Personale har i Lighed med tidligere Aar faaet 8 Dages Ferie.

— Fjeldsøes Bogtrykkeri har tilstaaet sit Personale de sædvanlige 8 Dages Sommerferie.

ÆRE DEN, SOM ÆRES BØR! I det i øvrigt vellykkede Referat i sidste Numer af »Typ.-Tid.« fra Københavns Afdelings Udflugt til Køge-Vallø har den fantasirige Referent ladet Frederik Nielsen udbringe en Skaal for Damerne. Da dette er en ganske ufortjent Ære, skal vi oplyse, at det vanskelige Hverv at tale for det smukke Køn udførtes af Frederik(sen), Københavns. Frederik N. sagde — som sædvanlig — ingen Ting.

Red.

TAK

Min Hustrus og min bedste Tak for udvist Venlighed den 17. Juli.

Fr. Nielsen.

For enhver Opmærksomhed, som fra mine Kollegers Side er bleven mig tildelt paa 50-Aars Jubilæumsdagen den 9. ds., og som har gjort mig denne uforglemmelig, takkes herved paa det hjerteligste.

Aalborg, 10. Juli 1922.

A. C. Larsen.

AFSTEMNINGSRESULTAT

over Forslaget til Ændringer i Provinstarifen.

Afdeling	Ja	Nej	Bl. St.	Ialt afg. St.
Aabenraa	19	»	»	19
Aalborg	59	24	1	84
Aarhus	99	106	»	205
Assens	8	1	»	9
Brønderslev	5	2	»	7
Esbjerg	17	3	»	20
Faaborg	10	»	»	10
Fredericia	10	9	»	19
Frederikshavn	7	»	1	8
Grenaa	6	»	»	6
Haderslev	19	3	»	22
Haslev	4	»	»	4
Helsingør	5	13	1	19
Herning	14	2	»	16
Hillerød	20	10	»	30
Hjørring	23	»	»	23
Hobro	8	»	»	8
Holbæk	24	3	1	28
Holstebro	15	6	1	22
Horsens	20	13	3	36
Kalundborg	14	2	»	16
Kolding	38	21	1	60
Korsør	7	»	»	7
Køge	12	2	»	14
Lyngby	»	1	1	2
Løgstør	»	»	1	1
Maribo	6	4	»	10
Marstal	3	»	»	3
Middelfart	10	»	»	10
Nakskov	27	1	1	29
Nyborg	18	3	»	21
Nykøbing F.	16	22	1	39
Nykøbing M.	6	3	»	9
Næstved	36	6	1	43
Odder	2	8	»	10
Odense	99	51	2	152
Randers	46	6	2	54
Ribe	6	3	»	9
Ringkøbing	15	1	»	16
Ringsted	12	9	»	21
Roskilde	10	13	1	24
Rudkøbing	8	5	»	13
Rønne	17	7	1	25
Silkeborg	27	2	»	29
Skanderborg	5	1	»	6
Skive	1	24	»	25
Slagelse	37	5	»	42
Stege	6	»	»	6
Struer	»	2	1	3
Stubbekøbing	5	»	»	5
Svendborg	22	5	1	28
Sønderborg	13	»	»	13
Thisted	12	8	»	20
Tønder	9	3	1	13
Varde	9	1	»	10
Vejle	37	16	»	53
Viborg	7	18	»	25
Ialt	990	448	23	1461

København, den 14. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 12. Juli: Rønne 536,00; Nakskov 1791,80; Kolding 1560,90; Slagelse 1380,30. 13. Juli: Assens 115,50; Nykøbing F. 2057,96. 14. Juli: Fredericia 1032,25; Skanderborg 100,00; Løgstør 133,85; Roskilde 2456,70. 15. Juli: Rudkøbing 444,90; Haslev 350,00. 17. Juli: Haderslev 279,60; Thisted 1278,20; Odense 6988,70. 18. Juli: Hillerød 2249,22; Horsens 2977,70; Holbæk 826,30; Næstved 455,45.

København, 18. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 12. Juli: Slagelse i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00. 13. Juli: Assens i St. f. en Del af April Kv. Overskud 53,40; Helsingør 300,00; Nykøbing F. i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00. 14. Juli: Skanderborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 100,00. 17. Juli: Haderslev i St. f. en Del af April Kv. Overskud 279,60; Thisted i St. f. en Del af April Kv. Overskud 100,00. 18. Juli: Hillerød i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Horsens i St. f. en Del af April Kv. Overskud 531,40; Kalundborg 500,00.

København, 18. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Dr. Wandalls Praksis besørges til Midten af August af Dr. Gerdt Jørgensen, Købmagergade 28, hver Dag mellem 12—1, Fredag 6—7.

Under Dr. d'Auchamps Bortrejse fra 23. Juli til 15. August besørges Praksis af Dr. Brehm, Kong Georgsvej 52.

Under Dr. Kattrup Larsens Bortrejse fra 15. Juli—2. August passes Praksis saavelsom afdøde Dr. Triers Praksis af Dr. H. Fiehn, Kongens Nytorv 18 2. Træffes fra 12—1. Telf. 12.110.

NYE MEDLEMMER

København: 2630 Ovesens Hustru Astrid Louise. Aarhus: Trykker Chr. F. V. Olsen (tidl. Medl.), udl. 1. 11. 16 i Aarhus Stiftsbogtr. Vejle: Paal. Elna Gudrun Andriasen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6968 Thorvald Petersen fra Rejse (arbl.). 695 Ejner Christensen fra Hillerød i Pl. 4423 Ejner Sørensen fra Udlandet i Pl. 4340 Ejner Jørgensen fra Viborg (Fagskolen). 127 Michael Andersen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus: 4466 Ejnar Petersen (arbl.) og 7154 Lester Jørgensen (arbl.). Fredericia: 3675 Kai Schousbo (arbl.). Holbæk: 7045 Vilh. Larsen (arbl.). Horsens: 3614 Hans Johs. Poulsen i Pl. Kolding: 651 O. Reimer Hansen (arbl.). Nyborg: 4277 H. E. Hansen (Schønemann). Nykøbing F.: 6152 Martin Pedersen (Centraltr.). Slagelse: 3111 Jens P. Nielsen (arbl.), 3383 Sigfred J. Nielsen (arbl.) og 6765 Karl Johan Andersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1199 Peter H. Petersen paa Rejse. 4329 Ove Pehrsson til Hillerød i Pl.

Aalborg: 3845 A. Nic. Jensen paa Rejse, 3154 Johs. Knudsen paa Rejse og 3155 Holger Petersen paa Rejse. Aarhus: 127 M. N. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Assens: 7145 Karla Hansen til Kbhvn. Fredericia: 7041 Johs. Petersen til Leipzig i Pl. Odense: 4277 Einer Hansen til Nyborg i Pl. Randers: 4466 Ejner Pedersen til Aarhus (arbl.). Tønder: 4349 Albert Müller til Sønderborg (arbl.).

UDMELDTE

København: 2456 Kirsten Nielsen (fratr. Faget). Rønne: 6355 Oskar S. Johansen (til Amerika). Vejle: 4979 Clara Hansen (fratr. Faget).

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelsen indbetalt i **Dag Fredag Kl. 7—9.** *Kassereren.* (13h)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8 Pilealléen 16. (11)

Søndag den 23. Juli: Kildebrønde—Solrød-Strand. Allégade-Krydset Kl. 8. (3q)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Rotationstrykker.

Yngre, gift Trykker, som i 6 Aar har arbejdet selvstændigt ved 16-sidet Rotationsmaskine i Udlandet, søger Arbejde i Danmark. Er godt kendt med Stereotypi. Billet mrkt. »128« til Ekspeditionskontoret.

Typograf (Sætter-Trykker),

der kan lede et Akcidenstrykkeri i mindre Provinsby, kan faa varig Plads straks. — Billet mrkt. 2291 med Anbefalinger til (125) **F. S. Central, Odense.**

Sætter-Trykker.

Dygtig og energisk Fagmand, som til Dels paa egen Haand kan paatage sig alt i et moderne Akcidenstrykkeri (lille Hurtigpresse og 2 Diegler) forefaldende Arbejde, kan faa Plads hos

W. Schæffer,
Bogtrykkeri-, Bog- og Papirhandel.
(131) *Jærnbanegade 6. Kolding.*

Plads søges.

Maskinsætter (Intertype, Linotype, Linograph, alle Modeller), 15 Aars Praksis, ønsker Pladsforandring før eller senere. — Prima Anbefalinger. — Billet mrkt. »130« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Sætter-Trykker,

26 Aar, kendt med saavel Avis- som Akcidens, søger Plads straks eller senere. — Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »127« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagniskab.

Energisk Fagmand, der kan indskyde Kapital i herværende Bogtrykkeri til Udvidelse, kan optages som Kompagnon. Billet mrkt. 2029 modtager Ekspeditionskontoret. (126)

En ung Sætter

(Provinsianer) søger Plads straks. Billet mrkt. »129« modt. Ekspeditionskontoret.

1. Kl.s Diplomer

(Fortryk til Tekstindtrykning) til Brug ved Jubilæum, Svendeprøve og lign., leveres til moderate Priser af

Aabenraa Lokalafdeling.

Prøveeksempl. tilsendes efter Ønske. (112)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 28. JULI 1922 XLIX AARGANG

VÆR PAA VAGT!

—

Med Provinstarifens Vedtagelse er vore Overenskomstforhold med Principalorganisationerne bragt i Orden for dette og en Del af det kommende Aar, og vi kan atter aande lettere en liden Stund.

Dermed være dog ikke sagt, at vi nu kan lægge os til at sove og lade fem og syv være lige. Vor Stilling er jo ikke saadan, at vi kan slaa os til Ro og leve af Sejrens Frugter, thi vore sidste Overenskomster kan ikke betegnes som Sejre i den Forstand, som Ordet Sejr almindeligvis opfattes. Men vi har Lov og Ret til at sige, at Dansk Typograf-Forbund hører til de Afdelinger indenfor Arbejderhæren, der har klaret Tilbagetoget bedst.

Men netop i den Omstændighed, at vi hører til de mest fremskudte Poster, *kan* der ligge en Fare, vi ikke har Lov til at overse. Selv om vi ikke med Billighed kan sige, at vore Principaler hører hjemme blandt de mest glubske indenfor Arbejdsgivernes Kreds, har vi dog ingen Garanti for, at ikke de mere »radikale« kan faa Overtaget i de kommende Tider, og saa véd vi ikke, hvilke Overraskelser vi kan komme til at staa overfor ad Aare.

Vi maa derfor ikke lægge os til Hvile i den Tro, at nu er Kampens og Modgangens Tid forbi. Der er nemlig Tegn, der tyder paa, at man fra Principalernes Side vil søge at forringe vore Kaar *under* Tarifperioden ved enkeltvis at angribe de personlige Tillæg.

Det var efter nøje Overvejelse og med stor Overvindelse, at vi gik med til at reducere de personlige Tillæg med 20 pCt. Men naar vi gjorde det, var vel Grunden ikke mindst den, at man ansaa det for bedre, at vor Organisation var med til at bestemme, hvor meget disse personlige Lønninger skulde beskæres, end at overlade dette til Principalerne ved Afskedigelser og Nyantagelser. Heller ikke kunde vi benægte Rigtigheden i den Paastand, at Krigens Højkonjunktur havde bragt de personlige Tillæg en Del i Vejret.

Med de 20 pCt.s Nedslag er vi imidlertid overbevist om, at dette Forhold er udjævnet. Og vi maa da kræve, at der fra Principalernes Side ikke gøres yderligere Attentat imod de personlige Tillæg, idet vi henviser til Bestemmelsen i Tarifen om, at *»det betragtes som en Selvfølge, at ud over de vedtagne Ændringer skal Arbejdernes Løn- og Arbejdsforhold ikke blive ugunstigere end hidtil«.*

Overfor mulige Bestræbelser i Retning af yderligere Beskæring eller Forringelser i den ovenfor nævnte Retning maa Kollegerne være paa Vagt. Man har for øvrigt ondt ved at forstaa, at de personlige Kvalifikationer skulde være blevne mindre nu end i tidligere Tid. Og ud fra denne Betragtning finder vi Principalernes Bestræbelser for at trykke os alle ned mod Minimallønnen mindre vel begrundet.

FAGMØDE I ODENSE

—

I største Hast og i sidste Øjeblik lykkedes det Odense Lokalafdeling at faa arrangeret et Fagmøde, hvortil Indbydelse udgik til de øvrige fynske Afdelinger. Der var til Mødet mødt Repræsentanter fra Svendborg, Marstal, Middelfart og Nyborg foruden selvfølgelig fra Odense.

Forretningsfører *Karl Sørensen* var kommen til Stede som Taler, og efter at Dirigenthvervet var overladt Odense-Afdelingens Formand, *Magnus Hansen*, gennemgik *Forretningsføreren* det udsendte Tarifforslag og sluttede med — Tiden og Forholdene taget i Betragtning — at anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Under den efterfølgende Diskussion blev der rettet en Del Forespørgsler om Forstaaelsen af forskellige Punkter i Forslaget, som Karl Sørensen besvarede, ligesom der selvfølgelig ogsaa kom en Del Kritik til Orde mod Forslagets enkelte Afsnit. Desuden kritiseredes den sene Udsendelse af Forslaget. Ibsens manglende Underskrift var ogsaa Genstand for Debat.

Uden Fællesudtalelse af nogen Art kunde Dirigenten ved 1-Tiden afslutte Mødet med Tak til Talerne.

Om Eftermiddagen var der Kaffebord.

—*n.*

KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERIERS SKRIFTPRØVEBØGER

—

I.

Skriftprøvebøger er af gammel Dato, idet man allerede for Aarhundreder siden har udarbejdet saadanne af forskellige Grunde. Først og fremmest vel nok for praktisk Brug i vedkommende Bogtrykkeri, og dernæst har man vel ogsaa, hvor Lejlighed gaves, benyttet dem som et Reklamemiddel for Bogtrykkeriet. Ganske vist havde man for 100 eller flere Aar siden ingen nævneværdige Akcidensarbejder, jævnført med Nutidens store Forbrug af disse. Men man havde Bøger at trykke, og det gjaldt naturligvis da, som nu, om at hverve Kunder for Trykningen af disse.

Her i Danmark, hvor »de gode gamle Dages« Bogtrykkerier egentlig var smaa — i Jævnførelse med mange af Udlandets — kom vi, som Følge af vore smaa Forhold, der ganske sikkert yderligere forhindredes i Udviklingen ved det i lange Tider herskende Privilegiums-System, først noget sent med paa Skriftprøvebøgernes Omraade. Men varede det en god Tid, saa kan det med Sandhed siges, at vi i Løbet af de sidste ca. 50 Aar er kommet ganske godt med, — ja, i Nutiden staar vi, i det mindste for visse Bogtrykkeriers Vedkommende, sikkert paa Højde med, hvad der i denne Retning præsteres i Udlandet, maaske endda i Almindelighed, men ogsaa naar man regner kvalitativt. Men selvfølgelig: man bør aldrig undlade at regne med vore noget mindre Forhold.

Af ældre københavnske Skriftprøvebøger skal jeg her kun nævne: *Prøver af Skrifter i J. F. Schultz's Officin,* der udsendtes i Aaret 1805.

I mine Samlinger af faglig grafisk Literatur har jeg saavel fra Danmarks Provinser som fra København adskillige dels ordinære, dels udmærket udførte Skriftprøvebøger — et Par af disse er endogsaa rene Pragtværker. For at begrænse Emnet, skal jeg her kun nævne nogle københavnske Skriftprøvebøger fra den nyeste Tid. (Jeg benytter dog Lejligheden til her at meddele, at jeg fremdeles med Tak modtager Skriftprøvebøger og Reklametryk for Bogtrykkerierne; de skal nok ved Lejlighed blive omtalt et eller andet Sted).

Af mine Samlinger fremhæver jeg særlig følgende:

Skriftprøver fra Harald Jensens Bogtrykkeri (indbundet i grønligt Helshirtingsbind med Firmamærket i mat Presning). 116 Tryksider, lille 4°, trykt paa godt, glittet, hvidt Papir. Helt igennem trykt i to Farver (Sort og Rødt), enkelte Sider desuden i grøn Farve. Hertil slutter sig et Tillæg A (fra i Vinter) paa 18 Sider, i samme Format og Udstyrelse. Skriftvalgets Ordning er udmærket. Trykkeriet er forsynet med russiske og græske Typer samt de nødvendige Akcentbogstaver for Sætning af Esperanto. I Værket findes en »Korrektursides til Hjælp for Kunder.

Prøver af Bogskrifter fra Krohns Bogtrykkeri. 160 Sider, 8°. Helt igennem trykt i to Farver (Sort og Rødt) dels paa glittet, dels paa uglittet, godt, hvidt Papir. Skriftprøverne er fortrinligt valgte. Værket slutter — meget praktisk og efterfølgelsesværdigt — med en Vejledning i Manuskript og Korrektur, nærmest beregnet for Forfattere og Kunder.

J. Jørgensen & Co.s (Ivar Jantzen) Bogtrykkeris Skriftprøvebog, afsluttet Juni 1921, er 143 Sider i lille 4°. Titlen trykt i Blaat og Sort, ellers er hele Værket trykt i sort Farve paa udmærket hvidt Papir. Det er en ligesaa smuk som praktisk Opstilling af Skriftvalget her er foretaget. Som Tekst er anvendt Læsestykker, hentede fra noget af det bedste i den faglige Literatur, hvilket selvfølgelig forhøjer det gode Indtryk af Værket, thi derved faar det i noget højere Grad Præget af at være et Fagskrift. Indbundet i graabrunt Bind.

Hertz' Bogtrykkeris Skriftprøver. 2 Bind. Bind I: 84 Sider og Bind II: 71 Sider, lille 8°. Bind I indeholder et godt Udvalg af moderne Skrifter og Bind II: Initialer m. m. Bind II delvis trykt i Blaat, ellers er hele Værket trykt i Sort paa udmærket glittet Papir. Skrifternes Opstilling er praktisk. Trykkeriet er forsynet med hebraiske og russiske Typer i godt Udvalg. Omslag graat med Firmatryk i lys Farve.

De her nævnte 4 Skriftprøvebøger er alle udmærket Bogtryk. De gør sikkert ikke Krav paa at regnes mellem bibliofile Pragtværker — men rent haandværksmæssigt set er de en Pryd for enhver Samling af grafisk Literatur, ligesom de alle viser, at vedkommende Bogtrykkerier, som de saa godt repræsenterer, er Herrer over deres respektive Materiale, og at der ogsaa kan udføres andre Bog- og Akcidensarbejder paa en udmærket Maade. Skriftvalget godtgør dette, og Sats og Tryk er meget omsorgsfuldt udført.

I Forbindelse hermed, men dog som noget, der i væsenlig Grad afviger fra de her iøvrigt nævnte Skriftbøger, maa nævnes ganske kort *William Simmelkiærs Skriftstøberis Skriftprøvebøger* (der er flere). Skrifterne er gode, Legeringen god, og Opstillingen i Prøvebøgerne er ligesaa god. Men Skriftudvalget er ikke stort nok. Dette er maaske i nogen Grad danske Bogtrykkeres egen Skyld, idet de, som Forholdene er, er tvungne til, for at faa et tilstrækkeligt stort Skriftudvalg, at vende sig til Udlandet og i ganske særlig Grad til Tyskland. Men ligesom de tyske Skriftstøberier ikke tager Hensyn til hverken *dansk* eller *nordisk* Stil, saaledes maa det siges, at det Simmelkiær'ske Skriftstøberis Skrifter og Udsmykningsmateriale i altfor høj Grad bærer Præget af den seneste tyske Stil. Hvis Skriftstøberiet gaar bort fra den tyske Stil og over til dansk og nordisk, da vil det sikkert vise sig, at det bliver til Gavn for det danske Skriftstøberi og dermed for dansk Bogtryk.

Margrethebo, Svendborg, 1922.

L. Chr. Nielsen.

DYRTIDSTILLÆG I TYSKLAND

—

Strejken blandt Typograferne i Tyskland sluttede med, at Dyrtidstillæget forhøjedes med 250—300 Mark pr. Uge. I Overensstemmelse med en Kongresbeslutning havde Kollegerne krævet en Forhøjelse paa 450 Mark. Dette Krav maatte altsaa frafaldes. Kongressen, som endnu var samlet ved Konfliktens Slutning, behandlede Forligsforslaget, og »Korrespondent« meddeler herom følgende:

Vort Forbunds Generalforsamling tog Stilling til Lønforslaget i et delvis stormende og bevæget Møde i »Schlosskeller«. I den flere Timer lange Debat blev alle Synspunkter, som kunde føre til Maalet, prøvet, indtil sluttelig kort før Midnat følgende Resolution blev vedtaget:

»Generalforsamlingen er ikke tilfreds med den foreslaaede Lønoverenskomst, men erklærer sig dog indforstaaet med det under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder.

Det ventes bestemt, at Tarifkommissionen ikke igen vil berede Vanskeligheder ved en senere hurtig Stigning af Levnedsmiddelpriserne under Paaberaabelse af en tidligere Tarifforhøjelse.«

LANDSORGANISATIONEN I TYSKLAND

—

I Juni Maaned holdt den tyske faglige Landsorganisation Kongres i Leipzig. I »Arbejderen« findes et sammentrængt Referat fra Mødet. Nedenstaaende gengiver vi et enkelt Afsnit af Referatet, som vi mener har Interesse herhjemme:

Spørgsmaalet om *Bedriftsraadene* indlededes af *Nörpel*, der hævdede, at selve Loven var god nok, Besværlighederne fremkommer derved, at Arbejderne ikke er dygtige nok til at føre den ud i Livet, men efterhaanden som denne indtræder, vil Opgaverne ganske automatisk blive større og flere. Fagforeningerne maa stadig vedblive at være Grundlaget for Arbejderbevægelsen, og det maa være disse, der opretter Overenskomsterne om Arbejdsbetingelserne med Arbejdsgiverne, og Bedriftsraadene, der overvaager disses Overholdelse. Taleren stillede en Resolution, der udførligt fastlægger disse Grundregler og opfordrer Arbejderne til at dygtiggøre sig i videst mulig Udstrækning. Institutioner, der tjener dette Formaal, oprettes og støttes af Fagorganisationerne.

I Tilslutning hertil stillede *Brey* (Fabriksarbejder) en Resolution, der i Hovedsagen angik Fremgangsmaaden ved Valgene af Bedriftsraadsmedlemmer, der ikke bør paavirkes af politiske Anskuelser, men der bør kun tages Hensyn til Dygtigheden. Selvfølgelig er det dog, at Medlemmer af Bedriftsraadene skal være Medlemmer af Fagorganisatoinerne.

Disse Resolutioner vedtoges efter nogen Diskussion, medens Resolutioner fra de uafhængige og Kommunisterne, der for de sidstes Vedkommende gik i Retning af at tildele Bedriftsraadene Opgaver, der nu røgtes af Organisationerne, forkastedes.

Endelig vedtoges en af *Jacob Schnitz*, Jernbaneforbundet, m. fl. stillet Resolution, der paalægger Hovedledelsen at arbejde for, »at Arbejdernes Medbestemmelsesret i Bedrifterne udvides, særlig udvidet Kontrolret og Adgang til at faa udleveret alle Oplysninger«, »at alle Særbestemmelser for Rigs-, Stats- og Kommunebedrifter ophæves«, at »at Omkostningerne for Uddannelsen af Bedriftsraadsmedlemmer overtages af Rigskassen«.

Spørgsmaalet *»Organisationsformer og Metoder i Fagbevægelsen«* forelagdes paa Ledelsens Vegne af Formanden for Træindustriarbejderforbundet *Fritz Tarnow*, der i et timelangt Foredrag udviklede sit Syn paa den foreliggende Sag og i Tilslutning hertil forelagde en udførlig Resolution, der i Korthed fortalt gik ud paa en Anerkendelse af, at Organisationernes Udvikling gaar fra Fag- til Industriorganisationer, men at denne Udvikling maa ske i Frihed og ikke taaler en pludselig og vilkaarlig Omdannelse, fremtvungen ved Tvangsmidler af nogen Art. Til samme Sag var af Ledelsen forelagt et Forslag til Regler for Lønforhandlinger, Strejker o. s. v. i Bedrifter, hvor der beskæftiges flere Fag.

Diskussionen viste i høj Grad, at Indlederens Betragtninger var rigtige, idet der fra mange Forbund rejstes Indsigelse imod at blive tvungne ind paa Organisationsformer, de ikke selv finder formaalstjenlige. Fra Kommunisterne stilledes en Resolution, der gik ud paa, at der skulde nedsættes et Udvalg paa 15 Mand, der i Løbet af to Maaneder skulde udarbejde et Forslag til Industriforbund; dette skulde saa, efter i 3 Maaneder at have været til Behandling i Organisationerne, til Urafstemning i alle Organisationer, og for saa vidt det vedtoges af et Flertal af de afgivne Stemmer, skulde det være bindende for alle Organisationer. Resolutionen forkastedes med stor Majoritet.

Derimod vedtoges en af *Diszmann* forelagt Resolution. Denne paalægger Ledelsen hurtigst muligt at udarbejde et Forslag, der gaar ud paa Oprettelsen af 15—16 Industriforbund, f. Eks. for Bjergværker, Metalindustrien, Byggeindustrien, de grafiske Fag, Transportvæsen, offentlige Bedrifter, Tekstilindustrien (fremstillende og forarbejdende), Træindustrien, Levneds- og Nydelsesmiddelindustrien, Land- og Skovbrug o. s. v. Dette skal ske gennem Sammenslutning af de bestaaende Fagforbund.

Inden Afstemningen fandt Sted, erklærede Forslagsstilleren, at han heller ikke ønskede, at der skulde udøves Tvang. Man maatte se, hvor langt man kunde komme ad Frivillighedens Vej og ved Forhandling, og den næste Kongres om 3 Aar maatte saa tage Sagen op igen og eventuelt forsøge at føre den videre. Resolutionen vedtoges med 4.854.125 Stemmer imod 1.925.972. Landarbejderne, der repræsenterede 628.712 Mdl., stemte ikke, og 14 Delegerede, repræsenterende 158.236 Mdl., var fraværende. Efter denne Vedtagelse vistes de af Ledelsen forelagte Regler om Lønforhandlinger o. s. v. tilbage til Overvejelse sammen med Industriforbundstanken.

Til Punktet *»Arbejdsfællesskabet og Økonomiraadene«* skal vi oplyse, at disse Institutioner hviler paa en Beslutning af Kongressen i Nürnberg i 1919, men fra kommunistisk og uafhængig Side er Arbejdernes Deltagelse heri blevet stærkt angrebet, og som Følge heraf er Institutionerne ret upopulære blandt Arbejderne i Almindelighed. Ledelsen mener derimod, at det er nødvendigt at fortsætte dette Samarbejde med Arbejdsgiverne, og stillede en Resolution herom, der i et dygtigt Foredrag motiveredes af Medlem af Forbundsledelsen *Wissel*. Efter en indgaaende Diskussion vedtoges Resolutionen af 327 delegerede med 3.803.238 Stemmer, medens 345 delegerede med 3.582.429 St. stemte for Udtrædelse af Arbejdsfællesskabet.

Da denne Beslutning er af meget stor taktisk Betydning, og den ringe Majoritet for Ledelsens Standpunkt nærmest maatte udlægges som et Ønske om en Forandring af den hidtidige Taktik og som et Mistillidsvotum, erklærede Ledelsen efter et Samraad, at den ikke kunde modtage Genvalg og forelagde en Udtalelse herom. Da denne kom til Behandling, var imidlertid Meddelelsen om Mordet paa Udenrigsminister Rathenau naaet Kongressen, og Stemningen var nu saadan, at Ledelsen indgik paa at stille sig til Valg igen in pleno og vilde saa afvente Resultatet heraf. Valget fik et for Ledelsen tilfredsstillende Resultat, idet der kun afgaves ca. 150 blanke Stemmesedler, og Genvalget fandt Sted med op imod 500 Stemmer.

Kongressen havde til Tider et ret bevæget Forløb, men formede sig dog i det hele taget paa en saadan Maade, at den bar Vidne om en høj Kultur og Interesse og Kærlighed til Arbejdernes store Sag: Socialismens Gennemførelse. Og det kan glædeligvis konstateres, at den tyske Fagbevægelse stadig har forstaaet i saa stor Udstrækning, som det nu en Gang er muligt, at holde den Splittelse, der er paa det politiske Omraade, borte fra Fagbevægelsen, saaledes at denne marscherer enig og sluttet fremad efter de hidtidige Retningslinjer, i Tilslutning til Amsterdam Internationalen.

FABRIKSTILSYNET I FUNKTION

—

Under denne Overskrift retter en Indsender i »De grafiske Fag« et Angreb paa den Maade, hvorpaa det nuværende Tilsyn med Bogtrykkerierne foregaar. I Artiklen drager Indsenderen en Sammenligning mellem Tilsynet før og nu i følgende Vendinger:

Tidligere kom nemlig Inspektøren altid ind her paa Kontoret først, lagde sin Hat fra sig og bad om Arbejdsregistret. Naar dette var efterset og de ønskede Oplysninger afgivet, sagde han almindeligvis: skal vi saa gaa ind i Trykkeriet og se, hvorledes der ser ud. Ved disse Rundgange rettede han da sine eventuelle Spørgsmaal om dette eller hint enten til mig eller i min Fraværelse til en af Funktionærerne, hvorefter han gik tilbage til Kontoret, sagde venskabeligt Farvel og forlod Forretningen.

Nu derimod former et saadant Besøg sig paa en ganske anden Maade. En skønne Dag træffer man inde i sine Arbejdslokaler en civilklædt Herre gaaende, som — naar man gaar hen og præsenterer sig — stikker et Par Fingre op i Nærheden af Hatteskyggen og siger: »Fabrikstilsynet«! Og saa fortsætter han sine afbrudte, interessante Undersøgelser, medens man selv staar eller gaar ved Siden og har paa Følelsen at være fuldstændig »Luft« for nævnte Herre, dog kun indtil det Øjeblik, hvor han — tilsyneladende for at demonstrere *sin* Myndighed — paabyder en eller anden Forandring. Fremkommer man med en beskeden Bemærkning om, at det paaklagede Forhold altid har været til Stede, uden at det ved tidligere Eftersyn har været paatalt som ureglementeret, ja — saa faar man at vide, at det kender han ikke og kan ikke gøre ved, saadan og saadan *skal* det være. — Punktum!

Vi er tilbøjelig til at foretrække den Maade, hvorpaa det nuværende Fabrikstilsyn udfører sine Funktioner, fremfor det tidligere. Der er ingen Tvivl om, at det virker mere efter sin Hensigt. Det er jo ikke alle Bogtrykkerier, der retter sig efter Lovens Forskrifter, særlig hvad angaar det hygiejniske.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

Den 1. September fortsættes Undervisningen paa Vinterskolen. Der oprettes nye Klasser for Sættere, Trykkere og Bogbindere. Ansøgningsblanketter til Optagelse paa de nye Hold udleveres paa Fagskolen hver Dag Kl. 8—5, og de maa indleveres i udfyldt Stand samme Sted inden Fredag den 25. August.

Optagelsesprøven for nye Elever finder Sted Fredag den 1. September Kl. 7 Aften. Samme Aften Kl. 8 maa de Elever møde, som skal fortsætte i de ældste Klasser, for at faa udleveret Timeplan m. m.

Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at Lærlinge, som vil søge Optagelse paa Fagskolen 1923, maa have gennemgaaet teknisk Skoles forberedende Undervisning (1. Halvaar).

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 11. Juli Generalforsamling paa Hotel »Slagelse«. *Formanden* oplæste Regnskaberne, der godkendtes. Derefter drøftede man forskellige lokale Sager, der uden nogen bestemt Stilling fra Medlemmernes Side overlodes til Bestyrelsen at ordne paa bedste Maade. Ligeledes overlodes det Bestyrelsen at søge arrangeret en Strandtur og til denne at benytte indtil 100 Kr. af Lokalkassen.

Man gik derefter over til Generalforsamling i Hjælpekassen. Regnskabet balancerede med 1848 Kr. 82 Øre. Der blev fra Bestyrelsen foreslaaet at nedsætte Dagpengene, der nu er 2 og 4 Kr., til 1 og 2 Kr. og Bibeholdelse af det nuværende Kontingent, idet Kassen paa Generalforsamlingsdagen udviste et Underskud paa 30 Kr. Medlemmerne mente, at man i dette Kvartal skulde søge at holde Dagpengene som hidtil mod, at man forhøjer Kontingentet med 20 Øre ugentlig. Dette vedtoges. *O. A.*

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »København« Søndag den 16. Juli.

Formanden, *Sofus Poulsen*, aabnede Generalforsamlingen, bød de mødte velkommen og oplæste Hovedkasseregnskabet, der balancerede med 3720 Kr. 37 Øre. Regnskabet godkendtes.

Det vedtoges at yde »De Unges Idræt« i Hillerød 35 Kr. som første Rate og søge kommende Generalforsamlingers Bemyndigelse til yderligere Bidrag til Foreningen.

Ligeledes vedtoges det at yde rejsende Kolleger, der kommer til Hillerød uden Understøttelse, 7 Kr.

Sluttelig vedtoges det at sende et Telegram fra Hillerød Lokalforening til »Typograf-Tidende«s Redaktør i Anledning af hans Sølvbryllup.

Generalforsamlingen var besøgt af 11 Medlemmer.

— — —

Paa given Foranledning indskærpes Paabudet om, at Plads ikke maa tiltrædes, før Henvendelse er sket til Formanden, *Sofus Poulsen*, Hjortholm, Hillerød. *J. C.*

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 7. Juli. Til Dirigent valgtes *N. P. Jensen.*

Kassereren, *Søren Jensen*, forelagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balanerede med Kr. 3154,56. Tilskud fra Hovedkassen Kr. 500. Indsendt til Hovedkassen Kr. 950. Kassebeholdning Kr. 17,81. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 318,35, Kassebeholdning Kr. 14,70. Regnskaberne godkendtes.

Derefter behandledes Forslaget til den ny Tarif. *Corfitz Madsen* gennemgik Forslaget; men hvorvidt dette var akceptabelt, havde Taleren endnu ikke kunnet danne sig noget sikkert Skøn over. Omtalte Fagmødet i Odense og opfordrede til god Tilslutning. *L. Chr. Nielsen* kritiserede Forslagets Bestemmelse om Fradrag af de 20 pCt. fra de personlige Tillæg. Tvivlede om, at det var juridisk holdbart at tarifere kollektivt paa dette Omraade. *Formanden* delte Nielsens Syn paa Sagen. *Dirigenten* omtalte Lærlingeskalaen.

Da der ingen Penge var i Lokalkassen, vedtoges Styrelsens Forslag om at gaa op til Maksimum med Kontingentet, gældende fra første Uge i Juli. Styrelsen foreslog endnu et Aar at fortsætte med det ugentlige ekstra Tilskud paa 1 Kr. til de arbejdsløse. Vedtoges.

Valg: Til Formand genvalgtes *Corfitz Madsen* med Akklamation. Til Næstformand valgtes *Hans Nielsen.* Til Sekretær foresloges Genvalg, men den afgaaende, *L. Chr. Nielsen*, meddelte, at det var ham umuligt at modtage Genvalg og takkede for den udviste Tillid gennem Aarene. *Formanden* takkede Nielsen for mangeaarigt Arbejde, ligeledes den afgaaede Næstformand Aksel Christensen, og udbragte et Hurra for dem begge. Derefter valgtes *N. P. Jensen* til Sekretær og *A. Christensen* til Suppleant til Styrelsen. Til Revisor genvalgtes *Svend Hansen* og nyvalgtes *Bernhard Hansen.* Til Repræsentant i Fællesbageriet valgtes *Søren Jensen.* *N. P. J.*

HAANDSÆTTERKLUBBEN I SVENDBORG

havde Generalforsamling den 15. Juli. Den var kun svagt besøgt, men det besluttedes dog, at Styrelsen til Efteraaret skulde forsøge at faa et Foredrag afholdt. Forøvrigt fik Styrelsen frie Hænder med Hensyn til den nærmeste Tids Arrangementer.

Tilsyneladende er Interessen ikke stærk — her som andre Steder — og dog er Brancheklubberne ikke helt uden Betydning, selv om de naturligvis har deres bedste Arbejdsfelter i de store Afdelinger. Maaske vilde det være heldigt, om der blev noget mere Samarbejde mellem disse Klubber, i det mindste ved Tarifkommissionsvalgene. *—n.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt den 23. Juni ekstra Generalforsamling for at foretage Valg af Repræsentanter til et Fagmøde. Maskinsætter *Nielsen* og *H. Fuglsang* valgtes med *Gullander* som Suppleant til Fagmødet i Esbjerg.

Den 7. Juli afholdtes ordinær Generalforsamling. Protokollen oplæstes og godkendtes. Formanden, *P. Lunding*, fremlagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 2097 Kr. 80 Øre, Lokalkassen med 471 Kr. 27 Øre, Sygehjælpekassen med 404 Kr. 10 Øre. Regnskaberne godkendtes. — Tarifforslaget blev gennemgaaet Punkt for Punkt. Et Par Tvivlsspørgsmaal blev overladt Repræsentanterne at faa rede paa ved Fagmødet.

Den 11. Juli afholdtes ekstra Generalforsamling, hvor Repræsentanterne afgav en udførlig Beretning fra Fagmødet i Esbjerg den 9. Juli. Der havde Stemningen været baade for og imod det foreliggende Tarifforslag. Efter en Diskussion anbefaledes det Medlemmerne at stemme hver især efter deres Overbevisning. *sg.*

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 11. Juli ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. *Formanden, Chr. Jensen-Petersen*, valgtes til Dirigent, hvorefter han beklagede, at ikke flere Medlemmer havde givet Møde, da der var Tarifforslag paa Dagsordenen. *Sekretæren* oplæste derefter Forhandlingsprotokollen og *Formanden* Regnskaberne; alt godkendtes.

Derefter udspandt der sig en Forhandling om det foreliggende Tarifforslag; man beklagede, at der ikke var rørt ved Lærlingeskalaen, men iøvrigt mente man dog at kunne stemme Ja for Forslaget, da det stod paa Højde med den københavnske Tarif.

Efter at et Par lokale Spørgsmaal var drøftet, sluttede Generalforsamlingen, der kun var besøgt af ca. 15 Medlemmer. *M. P.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 11. Juli Generalforsamling paa »Grand«. 13 Medlemmer var mødt. Formanden, *H. Hansen*, gav Oversigt over Virksomheden i det forløbne Kvartal og aflagde Beretning fra Fagmødet i Aarhus. Derefter skredes til Afstemning. Hovedkassens Regnskab fremlagdes derefter. Det balancerede med Kr. 2148,22 og en Kassebeholdning paa Kr. 39,02. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 278,52 og en Kassebeholdning paa Kr. 227,37. Begge Regnskaber godkendtes. Det vedtoges paa Forslag af Bestyrelsen at nedsætte Lokalkassens Understøttelse til rejsende fra 3 Kr. til 2 Kr. pr. Dag, ikke under 2 Dage. Endvidere vedtoges at foretage en Sommerudflugt til Klitmøller. Festudvalget kom til at bestaa af *Birkemose, R. Paulsen* og *Wilh. Pedersen.* *W. H. F.*

NÆR OG FJÆRN

ANTON JENSEN har Ferie fra 30. Juli til 7. August. — Inkassatorerne bedes velvilligst opbevare Kontingentet til den kommende Uge.

Styrelsen.

25-AARS JUBILÆUM. Den 1. August kan Typograf *Johs. Schmidt*, Vejle, fejre sit 25-Aars Jubilæum som Typograf, idet han i 1897 udlærtes i »Vejle Amts Dagblad«.

Johs. Schmidt er et skattet og interesseret Medlem af Vejle Lokalafdeling, og faa er de Møder og Generalforsamlinger, hvor han ikke har været til Stede. Ved Festerne er det hans Sange, som gør Lykke og sætter sit Præg, hvad enten Sangen er for Faget eller Damerne. Efter Læretiden har S. arbejdet i Aarhus og Kolding, men kom derefter atter til Vejle, hvor han en Tid arbejdede hos Bogtrykker Udbye; derpaa fik han Plads paa »Vejle Amts Folkeblad«, hvor han nu har arbejdet i en længere Aarrække.

SOMMERFERIE. Personalet hos A/S J. H. Schultz har erholdt 1 Uges Ferie; de, som ikke har været ansat et helt Aar, men ansat før 1. April i Aar, har erholdt 3 Dages Ferie.

— J. Jørgensen & Co.s Bogtr. (Ivar Jantzen) giver ligesom tidligere Aar 1 Uges Sommerferie med Ugeløn til den Del af Personalet, der har været 1 Aar i Forretningen.

— Personalet hos Ch. Johansen, Willemoesgade 4, har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Valentin & Lunds Personale har i Lighed med tidligere Aar erholdt Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Industri-Trykkeriet har i Lighed med tidligere Aar tilstillet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— E. Bruun & Co.s Bogtrykkeri har i Lighed med de foregaaende Aar givet Personalet en Uges Sommerferie med fuld Løn.

VORE ARBEJDSLØSE. Den 14. Juli stod der ved de offenlige Arbejdsanvisningskontorer rundt i Landet anmeldt 687 arbejdsledige i Bogtrykfaget. De fordeler sig saaledes paa de forskellige Landsdele: København 421, Københavns Amt 10, Frederiksborg Amt 17, Holbæk Amt 17, Sorø Amt 8, Præstø Amt 8, Bornholm 3, Maribo Amt 8, Fyn 32, Vejle Amt 19, Skanderborg Amt 14, Aarhus Amt 38, Randers Amt 15, Aalborg og Hjørring Amter 26, Thisted Amt 2, Viborg Amt 16, Ringkøbing Amt 9, Ribe Amt 8, Hadersley Amt 9, Aabenraa Amt 4, Sønderborg Amt 1 og Tønder Amt 2.

DOBRA er et Vaskemiddel, som fremstilles paa Ottzen & Hansens kemisk-tekniske Fabrik i København. En enkelt Afvaskning fjerner alt Snavs — ja, selv de sorteste Sortekunstner-Hænder bliver rene ved Brugen af dette Vaskemiddel.

SOMMERFEST. Søndag den 6. August afholder Typografernes Sangforening Sommerfest i Carlsberg-Pavillonen paa Strandvejen. Der er Musik og Sang i Haven og gratis Underholdning i Salen, endvidere Brevdue-Gættekonkurrence med Præmie, samt desuden Skydning, Kegle- og Billardspil om flotte Præmier, og der sluttes med Sommerbal. Madkurve kan medbringes i Haven, og alle Kolleger med Familie indbydes.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

3. Juli 1922.

De to forrige Protokoller oplæstes og godkendtes. — Formanden afgav Meddelelse om Forhandlinger om forskellige Sager i Arbejdsgiverforeningen, bl. a. K. B.s Anmodning om Nedsættelse af Overarbejdsbetalingen i de to første Timer. Dansk Typ.-Forbunds Ledelse havde ikke

kunnet tiltræde K. B.s Argumenter for en saadan. Til Efterretning. — Angaaende Forhandlingerne om Provinstarifen gav Formanden et kort Referat. Til Efterretning. — Angaaende det i forrige Møde behandlede utarifmæssige Personaleforhold var en Aftale truffet om Sagens eventuelle Ordning pr. 1. September dette Aar. Godkendtes foreløbig. — Paa given Foranledning vedtoges det at kundgøre i »Typ.-Tid.« angaaende Utilladeligheden af at beskæftige kvindelige Elever„ naar der ingen udlært Arbejdskraft forefindes paa Stedet. — Et Lærlingeforhold debateredes. Beslutning toges. — Beretning og Regnskab for Arb.s Fællesorg.s Brændselsforretning forelaa. Til Efterretning. — Kvindelig Hjælpearbejder havde unddraget sig Pladstiltrædelse. Understøttelsen suspenderes. — Et Tarifspørgsmaal forelaa og mødt var Repræsentanter fra vedkommende Personale. Efter en længere Debat besluttedes Sagen foretaget igen efter en nærmere Undersøgelse. — En Kollega, hvis Børn havde været klinikbehandlede og af Speciallæge, anmodede om delvis Refusion af Betalingen. Sagen sendes videre til Forretningsudvalget. — En Portion af Eibeschütz's Legat og en do. af Berlings Legat er ledig og efter Indkaldelse foreligger Ansøgninger. Indstilling til Forretningsudvalget foretoges. — Et Medlem anmoder efter Sygdom og Lægens Anbefaling om Landophold. Sygeunderstøttelse bevilgedes. — Anmodning om Refusion for Bandage. Bevilgedes. — Kollega, der ikke var Medlem af Begravelseskassen, var død efter langvarig Sygdom. Efter Anmodning fra Kolleger bevilgedes en Hjælp til Begravelsesomkostninger. — En længere Række Anmodninger om Hjælp behandledes, dels bevilgedes, dels nægtedes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Politikens Pers. (5.-8. B.) 113,00, G. E. 2,00, Københavns Pers. (9. B.) 29,00, Bernhard Otto 2,00, C. C. Petersens Pers. ÷ 7 24,00; tilsammen 170,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 3110,25.*

København, 26. Juli 1922. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKAB. 19. Juli: Nyborg 621,05; Struer 200,00. 20. Juli: Sønderborg 326,70; Faaborg 765,50. 21. Juli: Esbjerg 1422,00. 22. Juli: Ribe 382,00. 10. Juli: Tønder 192,40. 25. Juli: Nykøbing M. 533,60; Randers 1140,00; Ringsted 360,00.

København, 25. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 19. Juli: Nyborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Struer i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00. 20. Juli: Sønderborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00. 25. Juli: Svendborg 500,00; Randers i St. f. April Kv. Overskud 1140,00.

København, 25. Juli 1922.

Forretningsudvalget.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE: FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

LÆGERNE

Dr. Heiberg har atter overtaget sin Praksis.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Else Adser, udl. 17. 7. 22 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Helga Petersen, udl. 9. 7. 22 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Else Henriette Møller, udl. 21. 7. 22 hos C. L. Nielsen (arb. s. St.).

TILTRAADTE

København: 7145 Karen Hansen fra Assens (arbl.). 3266 Einer Vald. Hansen fra Udl. (arbl.). Sætterlærling Frode Theodor Petersen fra Odense (Dansk Bogtrykkeri).

Aarhus: 6836 Valdemar Sørensen (arbl.). Esbjerg: 1207 Vald. Trier (arbl.).

FRATRAADTE

København: 98 Hermann Larsson paa Rejse. 6161 Charles Moegreen til Udlandet. 6385 Grundall Hallberg paa Rejse.

Aarhus: 1463 A. P. Andersen paa Rejse. Odense: 5601 Jenny Christensen (overfl. til Kvdl. Arbejderforb.). Ringkøbing: 2639 Sophus V. Sørensen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 4079 Peter Buch. 4690 Rosa Nielsen.

SLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4094 S. Chr. Clarlund (Strandberg).

Gutenberg-Koret.

Lørdag d. 29. ds. Kl. 8. Sammenkomst for Sangerne hos Formanden. Øster Allé 2, Valby. (4 h)

Søndag den 30. Juli: Strandmøllen. St. Hans Torv Kl. 9.

Sommerfesten afholdes **13.** August (ikke 6. August som Programmet angiver) i Gentofte Hotels store nye Lokaler. Man bedes snarest tegne sig hos Styrelsen. (3 t)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8 Pilealleen 16. (1 m)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Akcidenstrykker

søger fast Plads hvorsomhelst i Provinserne. Billet mrkt. »133« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter.

Undertegnede, der i 19 Aar har arbejdet i samme Forretning og de sidste 12 som Første-Maskinsætter, kunde ønske Pladsforandring.

Niels Chr Hansen,
(134) *Fredensgade 37, Viborg.*

Typograf (Sætter-Trykker),

der kan lede et Akcidenstrykkeri i mindre Provinsby, kan faa varig Plads straks. — Billet mrkt. 2291 med Anbefalinger til
(125) **F. S. Central, Odense.**

Plads søges.

Maskinsætter (Intertype, Linotype, Linograph, alle Modeller), 15 Aars Praksis, ønsker Pladsforandring. — Prima Anbefalinger. — Billet mrkt. »130« modtager Ekspeditionskontoret.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 4. AUGUST 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I den forløbne Uge er der udbragt Ændringer til Arbejdsløshedsloven. Trykkerier, der ikke har modtaget disse, bedes rekvirere dem paa Kontoret.

NU MAA DER SIGES STOP!

Mon ikke det Tidspunkt nu er naaet, hvor Talen om yderligere Forringelser i Arbejdernes Kaar maa forstumme?

I de sidste to Aar har maa saa godt som ikke hørt andet end dette: Arbejdernes Løn er for høj, vi kan ikke konkurrere med Udlandet, og dette er Aarsagen til hele vor økonomiske Elendighed. Denne letkøbte nationaløkonomiske Teori lød overalt, i Bladene, i Rigsdagen, paa Møder, i Krostuerne og — tilgiv, hvis det er for meget sagt — fra Prædikestole.

Overalt, ja — i vore Nabolande, i Sverige, Norge, England, Frankrig, benyttede man det samme Skræmmebillede: Udlandets Konkurrence. Og i Tyskland, hvor man formentlig ikke med Virkning kunde benytte Talen om Konkurrencen, var den frygtelige Versailles-Traktat den store Løntrykker. Her er Arbejdslønnen mindst, Elendigheden størst og Borgerkrigen nærmest.

Og hvad har saa alle disse Lønreduktioner gavnet? Er Samfundene af den Grund blevet rigere? Vi véd, at Stats- og Kommunekasserne fremdeles er gabende tomme. Men hvor er da de uhyre Summer, som de sidste Aars Lønbesparelser repræsenterer, gaaet hen?

Mon ikke vi kommer Sandheden nærmest, naar vi siger: De er havnet i Lommerne paa de private Kapitalister, som havde nok i Forvejen. Det store forbrugende Publikum har ikke mærket synderligt til Lønreduktionernes Velsignelser. Avanceslugerne lever stadig højt og faar uhindret Lov til at fortsætte deres Udplyndring. Saa længe dette er Tilfældet, har man Ret til at betegne Løntrykkeriet mod Arbejderne som en Forbrydelse og Henvisningen til, at det er en Samfunds-Nødvendighed for falsk Argumentation.

Hvad der sker, er simpelt hen dette, at man tager Pengene fra Arbejderne og lægger dem over i Arbejdsgivernes Lommer. Men det er dog vist ingen samfundsmæssig Nødvendighed!

Med 1922 maa den Trafik høre op. Thi der er nu ikke mere at presse ud af den Citron. Vi er saa langt nede, som vi kan taale at komme, hvis vort Arbejde skal betales nogenlunde anstændigt.

Forholdet indenfor Bogtrykfaget er nu det, at Minimallønnen f. Eks. for Haandsættere og Trykkere er 73 Kr. Sammenlignet med Priserne i 1914 vil dette svare til en Minimalløn af 36 Kr. Naar derfra drages det forhøjede Kontingent i Anledning af den store Arbejdsløshed, vil man se, at vi nærmer os stærkt den Sulteløn, vi maatte leve for før Krigen.

»De grafiske Fag« opruller ganske vist et noget lysere Billede, idet Bladet møder med en Statistik, beregnet efter Gennemsnitslønnen i Oktober 1921! Det vilde unægtelig have mere Interesse, hvis Bladet bragte en Statistik over, hvad Lønnen er for Tiden.

Et andet af Bogtrykkerorganisationernes Organer skrev forleden med Henblik paa den sidste Tarifrevision, at »nogle af de værste Udvækster fra Gullaschtiden jo nu er bleven kappet af, og saa naas der vel noget mere ad Aare«.

Denne Udtalelse kunde jo tyde paa, at man indenfor Bogtrykkernes Kreds omgaas med skumle Planer om yderligere at forringe vore Arbejdsvilkaar til næste Aar. Og det er da ikke for tidligt allerede nu at gøre de Herrer opmærksom paa, at det gaar ikke. *Nu maa der siges Stop!*

Vi mindes med et vist Vemod en Udtalelse, som en af Bladudgiver-Organisationens Medlemmer fremkom med for et Aars Tid siden. Han sagde nemlig: *Vi er indenfor vor Organisation enige om, at Typograferne ikke mere skal trykkes ned paa de gamle lave Lønninger.*

Hvis disse smukke Ord ikke skal gøres til Skamme, maa vore Principaler gøre sig fortrolige med den Tanke, at de Lønvilkaar, vi arbejder under nu, *ingenlunde er for gunstige*, og vi vil derfor haabe, at enhver Tale om yderligere Reduktioner nu hører op.

I modsat Fald gaar vi bevægede Tider i Møde indenfor Bogtrykfaget i Danmark.

DET DAGLIGE BRØD!

— — — Fra 15. Juli eksisterer ikke ekstraordinær Arbejdsløshed indenfor Typograf-Faget i Danmark, og altsaa udbetales der heller ikke ekstraordinær Arbejdsløshedshjælp til dette Fags Udøvere, der paa Trods af dette er ledige. — — Saaledes besluttet af den danske Storbonderegering!

— — —

Det er altsaa 3 Uger siden, vore arbejdsløse, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, har faaet udbetalt Hjælp gennem vort Forbund — 21 lange Dage uden en eneste rød Øre til dem eller deres Familie. — — Beskeden, de fik paa Kontoret, var kort og let forstaaelig: »De kan komme igen den 18. November« eller »Kom igen den 13. Januar næste Aar, saa træder Deres vedtægtsmæssige Understøttelse i Kraft igen«. — Saa mange var Ordene. En eller anden med Mod i Brystet vovede spagfærdig det Spørgsmaal, om man maatte hente »Typ.-Tid.« om Fredagen, og det gav man *rundhaandet* Lov til. Det var alt, hvad man havde tilovers til dem, der uden egen Skyld har gaaet ledige saa længe, at de har opbrugt deres lovmæssige Understøttelse. Det var Lønnen for taalmodigt at have hutlet sig igennem Maaneder med 14 eller 18 Kr. om Ugen. — — Ud med Jer! Ned i Ørkenen og lad os ikke høre fra Jer førend i November, December eller Januar, — — hvis da ikke I skal have Begravelseshjælpen udbetalt før.

— — — Er det Meningen? Kan Forbundet og de arbejdende Typografer roligt se til, at en temmelig stor Procentdel af Fagets Udøvere kynisk stødes bort og overlades til deres egen Elendighed. — — Jeg hører allerede Raabet: Det er ikke vor Pligt vedblivende at understøtte de arbejdsløse, det paahviler Staten, eventuelt Kommunen at forsørge disse! — Det er rigtigt! Men naar nu Staten *ikke vil*, og vi ikke har Midler til at tvinge den (eller ogsaa vi ikke bruger dem), hvad saa? Har vi saa gjort vor Menneske- og Kollegialitetspligt ved blot at raabe: Staten! til de arbejdsløse? — Bliver blot en eneste sulten Mund mættet ved det? Nej! Ord gør det saa sandelig ikke her. Det er Realiteter, det er Brød og Husly, der er Brug for, og det saa hurtigt, som det er gørligt. — Her hjælper hverken Anvisninger paa Staten eller gyldne Løfter om en Lykketilstand, naar blot vi faar politisk Valg. Saa langmodige er hverken Husværter eller Spækhøkere.

Ganske vist, intet Fag har været saa rundhaandet overfor sine arbejdsløse som netop Typograffaget; men det kan vi vist let blive enige om, at Understøttelsen aldrig har været saa høj, at der kunde blive Henlægninger til Imødegaaelse af den nuværende Krise. — Og dette her er da heller ikke saa meget ment som en Appel til de arbejdende Kolleger (de kan vist døje nok med at faa den nuværende Løn til at slaa til til eget Forbrug) som til selve Forbundet som saadan. — Thi der *maa* kunne stilles Midler til Disposition til dette alvorlige Øjemed. — Man kan ikke den ene Dag raabe op om kynisk Brutalitet, naar det gælder Stat og Kommune, for den næste Dag at praktisere det samme indenfor sine egne snævre Rammer. Der *findes* Midler der kan tages af.

Der vil vel nok fra administrativ Side blive sagt at det for Forbundet som saadan vil være umuligt at yde nogen som helst Hjælp paa Grund af snærende Baand fra Statsmagtens Side, men lad os være enige om, at hvor den *gode* Vilje findes, dèr kan ogsaa skaffes Udvej i et saadant Tilfælde.

Og hvis ikke alt for meget skal slaas i Stykker for den enkelte og for Forbundet i sin Helhed, saa *maa* der gøres noget og det med det samme!

Det er — bogstavelig talt — *det daglige Brød*, det drejer sig om for mange af vore Kolleger.

København, i Juli 1922.

Harald Jensen,
Nr. 6423.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I KRISTIANIA

—

Søndag den 23. Juli fejrede Kristiania-Kollegerne 50-Aars Dagen for deres Fagforenings Bestaaen.

Det var efter Opfordring af Typograferne *Ernst Jensen* og *Herm. Jacobsen*, skriver norsk »Social-Demokraten«, at et stort Antal af Kristiania Typografer den 23. Juli 1872 satte hinanden Stævne i Kristiania Arbejdersamfunds store Sal for at danne Forening. Forslaget herom blev vedtaget med stor Begejstring.

Den direkte Foranledning til, at Foreningen blev dannet, var den Kampsituation, som allerede paa det Tidspunkt var til Stede mellem Arbejder og Arbejdsgiver. Nogle Dage før 17. Maj samme Aar havde nemlig daværende Typograf *Karl Møller* udsendt et Cirkulære til sine Kolleger om at stille Krav om Forhøjelse af Tarifens Tusindpris. Dette fik Møllers Chef snappet op, og Møller maatte gaa med det samme. Typograferne kom imidlertid sammen til et Møde og søgte at faa en Forhandling i Stand med Principalerne. Det gik ikke. Principalernes Stivsind den Gang lærte Typograferne i den Grad at forstaa Sammenslutningens Betydning, at det ikke tog mere end to Maaneder, før de havde stiftet Foreningen.

Allerede samme Aar, som Foreningen blev stiftet, tog den Arbejdet op for faa en ny Tarif i Stand. Typograferne arbejdede den Gang efter en Tarif, som var oprettet i 1855. Alligevel maatte der 8 Maaneders Forhandlinger til, før man kunde faa nogle smaa Forbedringer i Stand. Det gik trevent, men Typograferne holdt ud og fik til Slut en Tarif, som blev staaende til 1889.

Den typografiske Forening havde ned gennem Aarene en lang Række Konflikter og Tvister, men sin egentlige Daab som Klassekamporganisation fik den under Tarifrevisionen i 1888—89 — den bekendte store Typografstrejke, en af de mest bemærkelsesværdige Konflikter i den norske Arbejderbevægelses første Tid. Strejken varede i 18 Uger og krævede store Ofre, men efter den blev Typografernes Organisation den kraftigt sammensvejsede Organisation, den er i Dag.

Foreningen tæller i Dag 1825 Medlemmer eller saa godt som samtlige Fagets Udøvere i Kristiania. Den indtager en stærk Stilling overfor Arbejdsgiverne og har tilkæmpet sine Medlemmer Fordele, som næppe nogen anden Fagforening i denne By. Den har oparbejdet sig store Resourser og har et prægtigt Feriehjem oppe paa Hadeland.

Foreningens Formænd gennem Aarene har været: *Herman Jacobsen, Chr. H. Knudsen, Alf Hansen* og *Johs. Hulthin.*

I Anledning af Jubilæet er udkommet et Værk paa henimod 400 Sider. Værket er udarbejdet af Typograf *N. Jul-Larsen.*

KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERIERS SKRIFTPRØVEBØGER

(Sidste Artikel.)

I Aaret 1903 udsendte *Carl Allers Etablissement* en *Skriftprøvebog* (81 Sider, stort 8°). Hvert Blad er kun trykt paa den ene Side. Opsætningen er jævnt ordinær, men til Trods for dette er der dog ofret meget — og godt! — Arbejde paa det ikke lille Værk, idet samtlige Sider er omgivne af en enkel, men derfor ikke mindre virkningsfuld i rød Farve trykt dobbelt Stregramme, medens Teksten iøvrigt er trykt i Sort (Annoncer og Akcidenser dog i flere Farver). Titelens Hovedord (»Skriftprøver«) er trykt i Rødt med sort Ramme. 8 Undertitler er ligeledes trykt i Rødt med sort Ramme og Forsiringsmateriale. Skriftudvalget er godt og righoldigt, og adskillige af disse Skrifter er fremdeles moderne. Godt, hvidt Papir. Det graa Omslag er helt trykt i Sort. — Dette Værk har maaske sin største Interesse ved, at det er en Repræsentant netop for den Tid, hvor Brydningen i dansk Bogtryk var stærkest. Der er Spor i Sætningen (maaske særligt i Undertitlen og de medfølgende Annonce- og Akcidensprøver) fra den nu saa godt som forsvundne tyske Stil (i Skriftprøvebøger), og der er Spor fra 1890'ernes udprægede saakaldte »frie Retning«, men der er ogsaa Prøver imellem, som kunde være opsatte i vore Dage. Alt i alt er det et saare interessant Værk, baade hvad Sats og Tryk angaar, og det hævder sin Plads som en værdig Repræsentant for den Tids danske Bogtryk paa visse særlige Omraader.

Efter disse forholdsvis mindre Skriftprøvebøger skal her nævnes et Par, som begge er blevne færdige i Vinter, hvilket viser, at disse to Bogtrykkerier, som de er Repræsentanter for, — ligesom nogle af de foran nævnte — har benyttet den store Uvirksomhed i de senere Aar til at udføre noget Arbejde for sig selv — og derved i nogen Grad skabe Arbejde for Personale og Maskiner af forskellig Art, hvad der maa siges at være overordenlig praktisk. I travle Tider bliver den Slags Arbejder sjælden udført. Men at lade dem udføre i de paa andet Arbejde sløje Tider kræver jo rigtignok et vist Herredømme over den nødvendige Kapital.

Den første er: *Gengivelse af Skriftprøver fra Bianco Lunos Bogtrykkeri.* Værket er fuldført den 1. November 1921 og er paa 114 Tryksider (hvert Blad er kun trykt paa en Side), Folio. Trykkeriets Atelier for Tegning og Xylografi har besørget den dekorative Udstyrelse. Reproduktionerne er leverede af *Bernh. Middelboe* og *Wendt & Jensen.* Bogen er ialt trykt i 150 Eksemplarer; heraf 50 paa uglittet og Resten paa glittet Papir, som er udmærket. Det er overordentlig dejlige Tegninger, der findes som Ramme om Titlen (ogsaa paa Bindet og som Forsatspapir), Friser og Finaler. Titlen er trykt i Sort og Rødt, Undertitler, Rubriker og Initialer for hver Afdeling i Rødt. Samtlige Sider er omgivne af en — ligesom Teksten — i sort Farve trykt halvfed Stregeramme, der her er af udmærket Virkning, netop ved sin ukunstlede Enkelhed. Paa Bogens første Titelblad (vendt imod Hovedtitlen) findes et smukt Portræt af Bogtrykkeriets Stifter, *Cristian Peter Bianco Luno* (født 24. Juni 1795, † 14. August 1852), — det gengiver Trækkene af en af Danmarks mest intelligente og dygtige »Kunstens Sønner«. Bogtrykkeriet grundlagde han 1832. Værket indledes med en interessant, men meget kortfattet historisk Oversigt over Bogtrykkeriets Virksomhed, hvilket maa siges at være meget anbefalelsesværdigt. Det kunde være fristende at gengive noget heraf, men dels tillader Pladsen det ikke, og dels ligger det noget udenfor Rammen af denne lille Artikel. Derefter følger en meget praktisk og letfattelig Vejledning til at finde de forskellige Skrifter (med tilhørende Kursiv og Kapitæler). Nu følger Brødskrifterne, inddelte i 2 Spalter og i hver Spalte deles Skrifternes Gengivelse i 2 Afdelinger, saaledes at der dannes et virkningsfuldt hvidt Kors paa hver Side (Kursiv og Kapitæler faar dog mindre Plads). Paa Side 61 begynder den meget righoldige Samling Akcidensskrifter, smukt og praktisk ordnet. At det Luno'ske Bogtrykkeri er forberedt paa at udføre Bogtrykarbejder ogsaa i andre Sprog og med andre Typer end de, der bruges de almindelige Typer til, viser den righoldige Samling af russiske Skrifter, hvortil kommer yderligere: hebraiske, græske, tyrkiske og arabiske Typer. Bindet er meget smukt: lysebrunt med Ramme trykt i en noget mørkere brun og Teksten i en sortbrun Farve, — disse Farvers Sammenspil er meget smukt.

Bianco Lunos Skriftprøvebog er et særdeles monumentalt Værk. Det er saa langtfra, at det kunstneriske Indtryk formindskes ved Enkelheden i hele Værkets Udstyrelse, at man tværtimod med fuld Ret kan sige, at den netop forhøjes herved. Det er et af de Værker, som Fremtiden vil regne med, naar Talen er om at bedømme Nutidens danske Bogtrykkerkunst. Det vil i kommende Tider staa som et smukt og fyldigt Bogarbejde for den Tid, vi lever i. Og enhver, der har haft med Arbejdets Udførelse at gøre — ligefra de, som har planlagt det, til Sættere og Trykkere, enhver Aandens eller Haandens Arbejder, — kan med faglig Stolthed se tilbage paa det Arbejde, de her har udført — og jeg haaber, at de ogsaa med Glæde maa kunne det. Vist er det, at dette Arbejde vil glæde enhver faglig-interesseret.

I Forbindelse hermed maa nævnes, at Lunos Bogtrykkeri i 1921 udgav: *Bianco Lunos Mappe* — et paa sit Omraade nydeligt og enestaaende dansk Arbejde. Der kan *læres* af dette, hvorfor enhver Typograf, der er eller kan vente at blive Akcidenssætter, burde søge at anskaffe sig dette. Prisen (5 Kr.) er ikke dyr — i de Tider, vi lever i. Med dette Arbejde, der giver Prøver af det daglige Livs Praksis fra en Akcidenssætters Omraader, og som tænkes fortsat ad Aare, er der her hjemme taget et Skridt imod noget, som Udlandet længe har haft, f. Eks. Sverige, hvor Bogtrykker *Oscar I. Ilacson* i Göteborg allerede for nogle Aar siden udgav 3 saadanne Bind, eller maaske rettere Mapper (nemlig 1908, 1909—10 og 1911—12). — Jeg kan kun udtale Haabet om, at Firmaet maa faa Lejlighed — og eventuelt at andre af vore bedste Firmaer følger Eksemplet — til at fortsætte. Men herfor kræves selvfølgelig, at der findes Købere af Værket.

I Aar (1922) har et af Danmarks største og bedste Bogtrykkerier udsendt en Skriftprøvebog, nemlig: *Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri, Gutenberghus: Skriftmateriel.* 308 Sider, lille 4°. Det pragtfulde Bogtrykarbejde er nydeligt indbundet i helt mørkebrunt Skindbind med Firmamærket i Guld paa Ryggen, med Guldsnit og et til Værket tegnet nydeligt Forsatspapir. Saa snart man slaar op i Bogen, faar man Indtrykket af, at det er fuldgod faglig Bogtrykkerkunst her gives paa dette — for dette Firma — noget begrænsede Omraade. Et smukt, klart trykt Billede af »Gutenberghus« indleder Bogen, hvorefter Titlen — trykt i 3 Farver — følger. Bag paa Titlen findes Bogtrykkeriets udmærkede Motto: »Intet Arbejde er for simpelt til ikke at udføres smukt« og »Ingen Kunde er for lille til ikke at behandles vel« — Ord, der i Praksis burde være Motto for hvert eneste dansk Bogtrykkeri. Derefter følger korte Meddelelser om Skrifter, Maskiner etc., omgivne af en i flere Farver trykt, smuk og original Ramme. Efter Indholdsfortegnelsen følger Akcidensskrifter, Brødskrifter for Haand- og Maskinsats, og, spredt rundt om i Bogen, findes 37 forskellige farvetrykte Satsprøver (mest Akcidenser). Skriftvalget og Skrifternes Opstilling er udmærket. Ogsaa

dette Bogtrykkeri er beregnet paa at levere Bog- og Akcidenstryk for slaviske Sprog. Der er Skriftprøver af lithauisk og russisk (særlig de sidste er fyldigt repræsenterede). Hele Værket er forøvrigt trykt i to Farver: Teksten i sort og den Teksten omgivende Ramme i en lys gulbrun Farve.

Det er et omsorgsfuldt udarbejdet, sat og trykt Værk, udført paa godt, hvidt Papir, der her foreligger — ogsaa dette er et af de Bogarbejder, som paa sit Omraade vil staa som en smuk og værdig Repræsentant for Nutidens Bogtryk i Danmark. Men medens man i f. Eks. Lunos Skriftprøvebog har lagt an paa — og fuldt ud naaet Hensigten — ved enkle Midler at skabe noget smukt og stort, saa har man i Egmont H. Petersens Skriftprøvebog i nogen Grad taget Farven til Hjælp — og ogsaa her er Resultatet fuldtud tilfredsstillende. Det er en udmærket Idé, Firmaet har haft ved at gengive en stor Del Sats- og Trykprøver af meget forskellig Art. For det første giver det Ikke-Fagmanden et haandgribeligt Bevis paa, hvad Bogtrykkeriet kan præstere; for det andet giver det en behagelig Afveksling, idet Trykprøverne nærmest virker som Illustrationer.

Ogsaa i dette Tilfælde som ved de foran nævnte lignende Værker maa det siges, at det tjener de, der har udført Arbejdet, til Ære, — lige fra Firmaets Ledere og ned til Sættere og Trykkere.

Det er denne Slags Arbejder, der hæver dansk Bogtryk op i Kunstindustriens forreste Række.

Margrethebo, Svendborg, 1922.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 14. Juli. Dirigent *Møller-Madsen.* Formanden, *Magnus Hansen,* aflagde Beretning, der uden Omtale godkendtes. — Kassereren, *Jens Petersen,* oplæste Regnskaberne, hvoraf Hovedkassens balancerede med 16.032 Kr. 61 Øre; indsendt 6988 Kr. 70 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 2813 Kr. 45 Øre og »Vaarturen«s med 268 Kr. 75 Øre. Alle Regnskaber godkendtes.

Efter at *Formanden* var genvalgt med Akklamation, nyvalgtes *C. G. Møller* og *Alfr. Rasmussen.* Som Suppleant valgtes *S. Glandrup.*

Det vedtoges endnu et Kvartal at yde de arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse 5 Kr. pr. Uge samt et lille »Sommerferietillæg« paa 10 Kr.

Derefter vedtoges det usædvanlige, at Lokalkassen yder et Tilskud til en Sommerudflugt, som det overlodes Bestyrelsen at arrangere.

Efter at der var rettet en Tak til de afgaaede Beslyrelsesmedlemmer, sluttede Generalforsamlingen. —*n.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 17. Juli paa »Skipperhus«. Dirigent: *A. E. Christensen.*

1. Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

2. Beretning. Formanden, *C. Christoffersen,* meddelte, at naar der ikke var afholdt ekstra Generalforsamling i Anledning af den nye Tarif, var Grunden den, at Forslaget var kommet saa sent. Havde forsøgt at engagere en Omnibus til at køre Afdelingens Medlemmer til Fagmødet i Aarhus, hvilket dog maatte opgives paa Grund af den ringe Tilslutning, der viste sig at være til Mødet. Formanden aflagde nu en udmærket og udførlig Beretning fra Fagmødet og oplyste sluttelig, at Forslaget her i Byen var vedtaget med 20 »Ja«, 13 havde stemt »Nej« og 3 Stemmesedler var blanke. Meddelte, at Afdelingens Tilgodehavende i et herværende Bogtrykkeri var overgivet til Sagfører, og haabede paa snarlig Afslutning af Sagen. Beretningen godkendtes enstemmigt.

3. Regnskaberne. Afdelingens Regnskab balancerede med 5121 Kr. 70 Øre, og Lokalkassens Regnskab balancerede med 355 Kr. 97 Øre og slutter med en Kassebeholdning af 161 Kr. 38 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt, hvilket ogsaa var Tilfældet med Lokalsygekassens Regnskab.

4. Paa Forslag af Formanden bevilgedes »De Unges Idræt« 20 Kr. til en Sommerlejr i Juelsminde. Deltagerne i Fagmødet i Aarhus bevilgedes 5 Kr. hver i Rejsepenge.

5. Eventuelt. Formanden oplæste en Skrivelse fra Forretningsudvalget om Fortolkningen af Paragrafen om Arbejdstiden for Fagets Lærlinge ifølge den nye Lærlingelov. Til Efterretning.

Chr—n.

LÆRLINGE-AFDELINGERNE

i Vejle, Kolding og Fredericia havde Søndag den 30. Juli sat hverandre Stævne paa Munkebjerg. Her beværtede Vejle-Afdelingen med Øl og Kaffe, og en til Stævnet skrevet Sang blev sunget. Kammerater fra Vejle og Kolding havde Ordet, og William Berggreen, Fredericia, talte om Lærlinge-Afdelingernes Formaal og Opgaver. Hen paa Eftermiddagen sejlede de unge Gutenberg-Sønner over Vejle Fjord til Tirsbæk og fortsatte senere til Vejle, hvor man skiltes efter den vellykkede Dag.

Kolding og Fredericia takker Vejle-Kammeraterne for den gode Modtagelse. Ogsaa Typograferne, der har »spædt« til Turen, fortjener Tak. *Deltager.*

HAANDSÆTTERKLUBBEN I ODENSE

har holdt konstituerende Generalforsamling og valgte Typ. *Alfr. Rasmussen,* Vindegade 105, til Formand. Af Afdelingens 96 Haandsættere har 69 straks meldt sig til Klubben. Ved forberedende Sammenkomster blev der fra Haandsættere hævdet, at man ikke satte Pris paa Separatsammenslutninger, men Eksemplet fra andre Sider beviser, at naar man ensidigt holder paa sit eget, saa naar man noget; og hvis Forbundets Flertal, Haandsætterne, blot gør det samme, kommer de maaske ikke til at faa den værste »Smøre«, som de fik den i den ny Tarif. Kan der opnaas større Paapasselighed fra Haandsætternes Side, og kan man gøre vore egne Repræsentanter opmærksom paa, hvad der ikke atter kan bydes, saa er Klubben ikke helt overflødig. *B.*

Husk Typografernes Sangforenings Sommerfest paa Søndag i Carlsberg-Pavillonen. Gratis Adgang. (1 n)

NÆR OG FJÆRN

—

STYRELSESMØDE afholdes Mandag Kl. 7 paa Forbundskontoret.

DE NORSKE TYPOGRAFERS LANDSMØDE har med stort Flertal vedtaget at bibeholde den nuværende Organisationsform og med 56 Stemmer mod 20 udtalt sig for fortsat Tilslutning til Amsterdam-Internationalen.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Knud Møller.

GUTENBERG-KORET rejser Søndag den 13. August til Sorø og holder i Etablissementet »Parnas« en stor, offentlig Koncert med et righoldigt og vellykket Program. Koret dirigeres af Hr. Knud Haase og synger i 3 Afdelinger 12 Sange, hvoraf de 3 synges med Barytonsolo af Hr. Erh. Fossing. Foruden Koret medvirker Hr. Alf. Olsen i Tenorsange og d'Hrr. Adolf Samuelsen og Chr. Frederiksen i Gluntarsange. Kolleger i Sorø og Omegn vil ikke fortryde, hvis de sikrer sig Billet hos Boghandler Clausen i Sorø til denne enestaaende Lejlighed, de faar til at høre dette Elitekor og dets fortræffelige Solister.

SOMMERFERIE. Fabrikant Charles Hindborg, Vejle, har som sædvanlig tilstaaet hele sit Personale, saavel i Trykkeriet som i Posefabrikken og Lageret, 1½ Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn. Typograferne (4 Mand) erholder hver 14 Dage.

— Firmaet Jensen & Rønager har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet den Del af Personalet, der har været ansat et Aar, 8 Dages Sommerferie med fuld Løn.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT er for indeværende Aar tilstaaet Sætter Frederik Nielsen, København, til en Studierejse i Tyskland.

PAPIRPRISERNE I TYSKLAND. Før Krigen kostede 1 Kilo Avispapir i Tyskland 0,20 Mark, i December 1921 4,20, i Januar 1922 7,00, i Februar 1922 8,25, i April 1922 12,80 og i Maj 1922 16 Mark. Man forstaar, at det er vanskelige Forhold for Bladene i Tyskland at arbejde under. Der er da ogsaa i Tidsrummet fra 25. Marts til 25. April gaaet 43 Dagblade og 117 Fagblade ind.

SVERIGE. Principalerne har udarbejdet et Præmiesystem for Merydelse af Maskinsats og forelagt det de svenske Kolleger til Udtalelse. Stockholms Kolleger har ved et stort Møde udtalt sig imod Forslagets Vedtagelse.

Ved Juli Maaneds Begyndelse regner man med et Pristal paa Livsfornødenhederne af 90 pCt. over 1914.

ØSTRIG. Det østrigske Typograf-Forbund afholdt den 17. Juni en ekstraordinær Kongres, hvor det efter tre Dages Forhandlinger vedtoges at danne »De typografiske Arbejderes Rigsforbund i Østrig«. Dette Forbund skal omfatte saavel de egenlige Typografer som samtlige Hjælpearbejdere. Allerede for 18 Aar siden, paa Forbundskongressen i 1904, stod Spørgsmaalet om en Sammenslutning af Typograf- og Hjælpearbejderorganisationerne paa Dagsordenen, men Planen er først bleven virkeliggjort nu.

I UNGARN, hvor Levnedsmidlerne er for Opadgaaende ligesom i Tyskland, har Typograferne faaet et Løntillæg paa 11½ Procent. Deres Organisation kunde den 29. Maj fejre 60-Aars Jubilæum.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

—

4. Juli 1922.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra et Møde i Odense med Repræsentanter for det tekniske Personale ved den socialdemokratiske Provinspresse. — Til Efterretning.

2. To københavnske Sygekassesager med Anmodning om ekstra Tilskud bevilgedes.

3. Et Medlem i Nykøbing F. fil Tilladelse til at udtræde af faglig Afdeling.

4. To Medlemmer i Odense fik tilstaaet hvilende Ret henholdsvis fra 27. Maj og 1. Juni d. A. at regne.

5. Forskellige Meddelelser fra det internationale Sekretariat toges til Efterretning.

6. De samvirkende Fagforbund retter i Anledning af de paatænkte Ændringer i Lovene nogle Spørgsmaal, der besvaredes.

7. Et Medlem i Maribo fik Tilladelse til at udtræde af faglig Afdeling.

8. Et Medlem i Silkeborg fik bevilget hvilende Ret fra 1. Juni d. A. at regne.

9. Frederiksberg Bank opsiger en Prioritet i Ejendommen, Vestergade 5, til Indfrielse i Decbr. Termin d. A. — Til Efterretning.

10. En Skrivelse fra Randers Lokalafdeling behandledes og henvistes til Forbundsstyrelsens Afgørelse.

11. Norsk Centralforening for Bogtrykkere fremsender Indbydelse til Deltagelse i Landsmødet og Kristiania Afdelings 50 Aars Jubilæum i Dagene 23.—28. Juli d. A. — Frk. Crone og Jul Samuelsen delegeredes.

12. Personalet hos C. C. Petersen havde fremsendt Klublove til Godkendelse. — Godkendtes.

13. Et Medlem i Aarhus fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 1. Juli d. A. at regne.

14. Forretningsføreren refererede de stedfundne Forhandlinger angaaende Provinstarifen. — Til Efterretning.

15. Til de ledige Portioner af Berlings og Eibeschütz's Legater indstillede den københavnske Afdelingsstyrelse henholdsvis Enke Anna Nielsen og Emil Petersens Enke. — Indstillingen tiltraadtes.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Krohns Bogtrykkeri 21,00, G. E. 1,00, Græbes Pers. 7,00, S. L. Møllers Pers. 4,00, Birchs Pers. 12,00, Triers Pers. 8,00, Georg Rasmussen 5,00, Henningsens Pers. 16,00, P. Andr. Andersen 16,00, Fraenckels Pers. 34,00, Triers Pers. 23,50, Ferslews Pers. 29,50, Appels Pers. 4,00, Græbes Pers. 14,00, Rosenberg 8,00, S. L. Møllers Pers. 4,00, Bordings Pers. 19,00, C. C. Petersen 4,00, Thieles Pers. 59,00, Egm. H. Petersen 41,00, C. Johansen 17,50, Nørrebros Centraltrykkeri 21,00, Københavns Papirvaref. 10,00, S. L. Møllers Pers. 3,00, Græbe 16,00, Triers Pers. 7,00; tilsammen 403,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 3513,75.*

København, 29. Juli 1922. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 26. Juli: Varde 350,00; Middelfart 947,90; Frederikshavn 800,00; Brønderslev 189,30; Marstal 304,50; Ringkøbing 1192,17; Vejle 2339,29; Grenaa 542,60. 29. Juli: Aabenraa 280,00. 31. Juli: Aarhus 8989,30. 1. August: Hjørring 1760,00; Korsør 516,65; Maribo 777,90; Stege 500,00.

København, 1. August 1922.
Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 26. Juli: Frederikshavn i St. f. en Del af April Kv. Overskud 100,00; Brønderslev 400,00; Marstal i St. f. en Del af April Kv. Overskud 280,00; Middelfart i St. f. en Del af April Kv. Overskud 250,00; Ringkøbing i St. f. en Del af April Kv. Overskud 125,00; Grenaa i St. f. en Del af April Kv. Overskud 507,50. 29. Juli: Aabenraa i St. f. April Kv. Overskud 280,00. 1. August: Frederikshavn 100,00; Hjørring i St. f. en Del af April Kv. Overskud 1000,00; Maribo i St. f. en Del af April Kv. Overskud 100,00.

København, 1. August 1922.
Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Valdemar Bernhard Samsøe (tidl. Medl.). 4055 Rasmussens Hustru Juliane. 886 Paulsens Hustru Klara.

Nykøbing M.: Sætter Marius Nielsen Refsgaard, udl. 1. 8. 22 i Morsø Avis.

TILTRAADTE

København: 7047 Jens Thomsen fra Aalborg (arbl.). 2632 Herman Bjørnvad fra Udlandet i Pl. 4849 Elly Galberg fra Bryggeriarb. Forb. (arbl.).

Esbjerg: 3846 Georg Larsen (arbl.). Frederikshavn: 1463 Anders P. Andersen (arbl.). Hadersley: Peter Bøttker (arbl.) og 3238 Jens Knudsen (Bogtrykker). Nykøbing F.: 4476 Carl Aage Hansen (A/S Centraltr.). Viborg: 6351 Chr. Christiansen (Thomsen).

FRATRAADTE

København: 1950 Johan A. P. Nielsen til Hillerød i Pl. 4476 Aage Hansen paa Rejse. 177 Erhardt Greiss til Udl. 186 Martin Rasmussen paa Rejse. 7010 Holger Krøyer paa Rejse. 2018 Margit Åkerstrøm til Kv. Arb. Forb.

Aalborg: 7047 J. M. Thomsen til Kbhvn. (arbl.). Hadersley: 4276 Niels Mikkelsen til Udlandet. Kolding: 651 Orla R. Hansen paa Rejse. Skive: 6351 Chr. Christiansen til Viborg i Pl.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

UDMELDTE

København: 952 Anton Andersen (fratr. Faget). 4509 Elna Kisbye (fratr. Faget).

Nyborg: 4941 Mary Petersen (fratr. Faget).

Søndag. Hillerød (Fantasiøen). Sct. Hans Torv Kl. 8. Husk Lygten.

Til Sommerfesten i Gentofte den 13. Aug. Kl. 4 modtages Tegning af Styrelsen. (3 u)

Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 4. August hos Kassereren, Alfred Hansen, Nansensgade 50 St. mellem 5—7 Aften. Alle Restancer bedes betalt.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Sætter.

Undertegnede, der i 19 Aar har arbejdet i samme Forretning og de sidste 12 som Første-Maskinsætter, kunde ønske Pladsforandring.

Niels Chr Hansen,
(134) *Fredensgade 37, Viborg.*

En dygtig Trykker

til Akcidens og Avis, helst en, der er kendt med »Duplex«, kan straks faa vellønnet Plads ved **Horsens Avis.** (141)

Maskinsætter

(Linotype, Intertype,) 13 Aars Praksis, søger Plads. Prima Anbefalinger og Referencer. Bill. mrkt. »137« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

søger Plads som Avis-, Akcidenssætter eller Ombryder straks eller senere. Gode Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »136« modt. Eksp.

Maskinsætter søges.

En Maskinsætter eller en Typograf, som er villig til at lære Maskinsætning, søges. Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til »Dannevirke«, LBox 126, Cedar Falls, Ia., U. S. A. (139)

Repræsentant!

En ung Trykker med indgaaende Kendskab til Maskiner og Evner som Sælger kan straks faa Ansættelse. Bill. mrkt. »135« modtager Ekspeditionskontoret.

Avis- eller Akcidens!

Fast Plads søges til Avis- eller Akcidensarbejde af en ung, gift Typograf med gode Anbefalinger. Billet mrkt. »140« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes

til Købs. Udførlige Oplysninger bedes opgivet i Billet mrkt. »138« til Ekspeditionskontoret.

1. Kl.s Diplomer

(Fortryk til Tekstindtrykning) til Brug ved Jubilæum, Svendeprøve og lign., leveres til moderate Priser af

Aabenraa Lokalafdeling.

Prøveeksempl. tilsendes efter Ønske. (112)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 11. AUGUST 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere).

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 20. August Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Udvalget ang. et Forbundstrykkeri.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I indeværende Uge er der til samtlige Afdelinger og Filialer udsendt nye Tarifer samt Ændringer til Vedtægt for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

København, 9. August 1922.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Ifølge Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 3. August d. A. er der fra og med den 15. Juli d. A. givet Tilladelse til at yde ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse til vort Fags arbejdsløse. I den Anledning opfordres Afdelingsstyrelserne til at søge nævnte Dispensation udnyttet i saa stort et Omfang som vel muligt.

Samtidig med, at denne Dispensation træder i Kraft, er der ogsaa dispenseret fra Vedtægtens § 8, 5. Stk. Denne Bestemmelse er altsaa ude af Kraft, indtil anden Kundgørelse derom foreligger.

København, 9. August 1922.

Hovedbestyrelsen.

MAGTER VI OPGAVEN?

Harald Jensen har i sidste Numer af »Typ.-Tid.« skrevet en Artikel om Hjælp til de arbejdsløse, som har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse.

Siden H. J. skrev sin Artikel, er der jo sket det, at Bogtrykfaget atter er blevet optaget blandt de Fag, hvori der findes ekstraordinær Arbejdsløshed og som Følge deraf igen kan udbetale fortsat Hjælp til dem, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse. Dermed har Harald Jensens Artikel jo tabt noget af sin Aktualitet. Men da Spørgsmaalet før eller senere atter kan blive brændende, skal der alligevel knyttes et Par Bemærkninger til den nævnte Artikel.

Harald Jensen begynder med et lidt umotiveret Angreb paa de Folk, der har med Udbetalingen at gøre, fordi de har meddelt de arbejdsløse, naar deres Understøttelse atter kunde begynde. Hvad andet skulde disse Mennesker vel gøre? De har deres lovmæssige Regler at følge og har naturligvis ingen som helst Bemyndigelse til at udbetale andet og mere — eller mindre — end disse Regler foreskriver. Denne Bebrejdelse kunde derfor uden Skade været udeladt, thi den har intet med selve Spørgsmaalet at gøre.

Vi er vist allesammen enige om, at alt, hvad vi formaar at gøre for de arbejdesløse, som uden egen Skyld er berøvet deres Erhverv, det bør gøres, og H. J. indrømmer da ogsaa, at intet andet Fag har været saa rundhaandet som Typograffaget. Derimod hører Enigheden op, naar vi kommer til Spørgsmaalet om, hvorfra Midlerne til Understøttelserne skal tages eller fremskaffes.

Harald Jensen skriver, at Midlerne findes, men da han samtidig udtaler som sin Mening, at de arbejdende Kolleger ikke kan yde mere, end de alt gør, er det vel hans Tanke, at Pengene skal tages af Forbundets Kasser.

Hvis det kun drejede sig om at klare sig i en snæver Vending eller i et kortere Tidsrum, var dette maaske en forsvarlig Vej at gaa. Men der er desværre ingen Udsigt til, at de 700—800 arbejdsløse, der findes i vort Fag, i nogen nær Fremtid vil finde Beskæftigelse ved Faget. Og hvad vil der saa ske? Vil vi da ikke — hvis vi følger den af Harald Jensen anviste Vej — inden ret længe have naaet Bunden paa vore forskellige Kasser? Og vil Følgen heraf ikke blive den, at vi til Foraaret, naar vore Overenskomster ophører, vil være fuldstændig prisgivet Principalernes Forgodtbefindende?

Naar »De grafiske Fag« forleden udtrykte sin Tilfredshed med, at Indenrigsministeren havde taget Understøttelsen fra Bogtrykfaget, har denne Tilfredshedstilkendegivelse uden Tvivl en vis Forbindelse med Udsigten til, at vi skulde komme til at vende Bunden paa vort Forbunds Kasser, og derved paadrage os en Svækkelse, som vor Modpart ikke vilde undlade at udnytte.

Vi vilde med andre Ord ved at følge den anviste Vej gøre netop det, som vor Modpart ønskede.

Dette maa ikke ske.

Men hvorledes skal vi da hjælpe vore arbejdsløse?

Forinden dette Spørgsmaal besvares, maa vi have klaret et andet, og det er egenlig Kærnepunktet i Sagen: *Formaar* Dansk Typograf-Forbund at løse den Opgave at yde sine arbejdsløse Medlemmer *vedvarende* Understøttelse?

Svaret maa desværre blive benægtende, hvis vi da ikke vil berøve vort Forbund Evnen som *Kamporganisation* og lade det synke ned til en slet og ret *Understøttelsesforening.* Thi at komme med yderligere Krav om Kontingentforhøjelse nu, da Lønnen er nedadgaaende, lader sig slet ikke gøre. Det staaende Spørgsmaal blandt Medlemmerne er jo netop det: Bliver Kontingentet dog ikke snart nedsat?

Og de mange Udmeldelser, der har fundet Sted i de sidste Par Aar, er ogsaa et Memento.

Dette er Kendsgerninger, som vi ikke slipper uden om. Og hvor trist det end kan være, er der næppe andet at gøre end at henvise til *Staten,* naar vor egen Evne brister.

FRA NORGE

JUBILÆUMSFESTEN — LANDSMØDET

Som Forløber for de norske Typografers Landsmøde dannede Jubilæumsfestlighederne i Kristiania, og hvis Motiver berørtes i forrige Numer af Bladet, en smuk og værdig Indledning. Under de talende Zifre 1872—1922 havde Den typografiske Forening arrangeret en Matiné i Tivoli Sommerteater, der i mangt og meget mindede om Typografernes Jubilæumsfest i København 1919. Der var Musik, Taler og Sang føjet ind i hinanden og som gav den rette Stemning og Indtryk paa de mange Tilhørere. En Jubilæumskantate fik en god Udførelse af Typografkoret. Endvidere var mødt Stockholms typ. förenings sångkör, og som det nu engang ligger til svensk Sangkunst, erobrede Koret Tilhørerne helt og holdent ved dets smukke Sang og gode Solister. Hilsener i Dagens Anledning blev overbragt de norske Kolleger af Gæsterne fra Danmark og Sverig og fra det internationale Sekretariat. Det interessante ved Festen og Programmets mange Afdelinger var, at saa godt som alt udførtes alene af Typografer, hvorved Jubilæumsfesten fik det strengt faglig-organisatoriske Præg, som tilkom den.

Om Aftenen fandt derpaa en særskilt Sammenkomst Sted i Mayol med Fællesspisning og hvad dertil hører. Festen var overordentlig vellykket, og Taler holdtes bl. a. af Cruse (Sverig) og Frøken Crone. Af Bergensafdelingen overraktes Kristianiaafdelingen i Dagens Anledning en Gave paa 5000 Kr. til Feriehjemmet. Samværet var paa samme Tid stilfuldt og animeret. Hertil bidrog de mange Sange og endelig de svenske Typografsangeres Deltagelse.

— — —

Dagen efter — den 24. Juli — aabnede *O. Ruud* Centralforeningen af norske Bogtrykkeres Landsmøde i Folkets Hus og ønskede Repræsentanter og Gæster velkommen. Af disse sidste var mødt *Verdan,* international Sekretær, Bern, *Cruse* og *Söderström,* Sverig, *Samuelsen* og *Crone,* Dan-

mark, *Halvard Olsen* fra den norske Landsorganisation, *Kopp* fra det litografiske Forbund og *Hans Aas* fra Bogbinderforbundet. *Ruud* mindede i smukke Ord *Pierre Stautner*, den afdøde internationale Sekretær, hvilke Ord paahørtes staaende. Den nyvalgte Sekretær *F. Verdan* bragte vor Internationales Hilsen, *Sigv. Cruse* hilste fra Sverigs og *Jul. Samuelsen* fra Danmarks Typografer.

Dirigenter var *Johs. Hulthin*, Kristiania Afdelingens Formand, og *Bernh. Børntsen*, Bergen.

Dagsordenen var lang og omfangsrig, og af ganske særlig Interesse var et Par Punkter, hvis Afgørelse var af vidtrækkende Betydning, nemlig: Organisationsformernes Omlægning og dernæst De internationale Forbindelser, hvilket sidste Punkt indeholdt Spørgsmaalet om vedblivende Tilslutning til Amsterdam-Internationale eller ikke, og i sidste Fald maatte en Overgang til Moskwa blive Følgen. Endvidere var der Forslag fra Hovedstyret om Ophævelse af Sygekassen, men desuden mange mere eller mindre interessante Ting paa Dagsordenen.

Efter at Beretningerne for de forløbne Aar 1919—1922 var godkendt, toges fat paa Spørgsmaalet om Organisationsformernes Omlægning. Paa sidste Landsmøde i 1919 nedsattes en Komité, som fik den Opgave til det nuværende Landsmøde at udforme en Indstilling angaaende Organisationsformerne. Denne Komité havde delt sig i et Flertal og et Mindretal, og Flertallet var for en Omlægning, der ophævede Forbundet og i Stedet for indførte lokal Samorganisation, der atter samles i Landsorganisationen. Formanden, *O. Ruud*, imødegik i et længere Foredrag Forslagets Ordfører, *Mørk*. En lang Række af Talere havde Ordet, bl. a. *Verdan* og Frk. *Crone*, og ved Afstemningen fik Flertallets Forslag den Skæbne, at kun 5 stemte *for*, medens 71 stemte *imod*. Hermed var den med adskillig Spænding imødesete Afgørelse truffet, og Flertalsindstillingen havde faaet et afgørende Nederlag.

Derefter behandledes en Række Indstillinger fra de allerede Dagen i Forvejen nedsatte Komitéer. Der var f. Eks. Spørgsmaalet om Sygekassens Ophævelse, der vakte en langvarig og skarp Debat. Komitéen havde ogsaa her delt sig i 6 mod 5, som foreslog Kassen ophævet grundet paa, at den ikke kunde bære sig uden en større Forhøjelse af Kontingentet. Resultatet af Afstemningen blev imidlertid, at 43 stemte for Ophævelse og 31 imod.

Ved Behandlingen af de internationale Forbindelser sattes Sindene atter i Bevægelse, idet den nedsatte Komités Mindretal foreslog Udmeldelse af Amsterdam-Internationale og en noget tilsløret Udtalelse om Tilslutning til Den røde faglige Internationale (Moskwa). Et stort Antal Repræsentanter og saa godt som alle de udenlandske Gæster samt Landsorganisationens Repræsentant havde Ordet. Fra dansk Side gjordes gældende, at der overfor en Udvidelse af Samarbejdet gennem den skandinaviske Overenskomst maatte tages Forbehold. Vilde man opføre en fælles Bygning, maatte dette ske paa fælles Grund. Noget lignende gjorde *Verdan* gældende. Man kunde ikke udmelde sig af Amsterdam og samtidig blive staaende i Amsterdam gennem Bogtrykkernes Internationale. En Udmeldelse af den første maatte ogsaa føre ud af den sidste. Ved Afstemningen vedtoges det at forblive i Amsterdam med 56 Stemmer mod 20, der stemte for Udmeldelse.

Derefter behandledes den skandinaviske Overenskomst, som ogsaa kommer til Behandling hos os paa det kommende Delegeretmøde. Det besluttedes enstemmigt at tiltræde det foreliggende Forslag.

Adskillige andre Ting fik sin Afgørelse. Vi skal her referere Trondhjems-Afdelingens Forslag om et »Medlemmernes eget Garantifond« samt Oprettelse af et Bogtrykkeri, der var foreslaaet af Bogbinderforbundet, og som henvistes til nærmere Undersøgelse og Behandling af Hovedstyret.

Først Fredag Aften sluttede den helt igennem interessante Kongres, der da havde varet i hele fem Dage.

EN SPROGBOMMERT

I et Par Artikler har vor kendte Svendborgkollega *L. Chr. Nielsen* paa interessant Maade omtalt en Række Skriftprøvebøger fra forskellige københavnske Trykkerier. Under Omtalen af Skriftprøvebogen fra Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri citeres Bogtrykkeriets — L. Chr. Nielsen siger: *udmærkede* — Motto saaledes: »Intet Arbejde er for simpelt til ikke at udføres smukt«.

Hvis Mottoet er rigtigt citeret, har Trykkeriet kedeligt nok fastslaaet det modsatte af, hvad der aabenbart har været dets Hensigt, idet det siger, at intet Arbejde er for simpelt til i k k e at udføres smukt, medens det aabenbart har været dets Hensigt at sige, at »intet Arbejde er *for simpelt* til at udføres smukt«, ligesom det maa være Meningen, at »ingen Kunde er *for* lille til at behandles vel«. Ogsaa her giver Anvendelsen af Ordet *»ikke«* noget nær den modsatte Mening.

Vilde Trykkeriet endelig anvende Ordet »ikke«, burde Mottoet have lydt f. Eks.: »Intet Arbejde er saa simpelt, at det ikke bør (kan) udføres smukt«, eller maaske: »Ingen Kunde er lille nok til ikke at behandles vel«.

Jeg adresserer denne lille »Sprogbommert« til Anmelderen, L. Chr. Nielsen, til det kgl. Hof-Bogtrykkeri og til de Sættere, der har udført Sætningen, i det Haab, at de uden al Fortrydelse vil give mig Ret.

Vort Sprog bliver saa ofte mishandlet. Kedeligt især, naar det sker i monumentale Værker.

København, 7. August 1922.

Sigv. Hellberg.

HVORFOR VIL DU VÆRE MASKINSÆTTER?

Der er en Del Sættere, der saa forfærdelig gerne vil uddannes ved Sættemaskinerne. De vil det næppe for at blive mere alsidige — i saa Fald vilde det være lige saa naturligt, om de ogsaa lærte at trykke og stereotypere —, de vil det, fordi de tror, der er Guld at hente derinde i det hellige Rum. De fleste af os, der allerede er Maskinsættere, har en Gang til Skam og Skade troet det samme.

Bogtrykkerne har, siden den ny Tarif fødtes, været ivrige i Talen for Uddannelse af nye Maskinsættere, ikke fordi de har Beskæftigelse til flere end dem, der allerede er — tværtimod! — men fordi de haaber paa ved Hjælp af en Flok Rekrutter at kunne tvinge Lønnen ned.

Nu er det, jeg spørger: Hvorfor vil du være Maskinsætter? Bliver Svaret: for at tjene noget mere! da vil jeg blot sige: ja, der var en Gang, da der var økonomisk Fordel ved at være Maskinsætter; det var i Maskinernes Morgen, da Lønnen laa 30—40 pCt. over Haandsætternes. Men saaledes er det ikke mere; de 10—15 pCt., der nu ydes mere, er surt fortjente.

Eller hvis du svarer: jeg vil lære at sætte paa Maskine for at have en større Chance ved Arbejdsledighed! — da vil Oplæring af en Flok Sættere, som der ikke er Brug for, jo straks medføre en større Mangel paa Beskæftigelse ogsaa der, og Erfaringen viser jo, at det i første Række er de yngste, der maa undgælde. Ræsonnerer man saa videre, at man da kan gaa tilbage til Kassen igen, saa har man ved sin Uddannelse kun været med til at fremme Bogtrykkernes Politik.

Men der er én Ting, du maaske ikke véd eller ikke tror, og det er, at Arbejdet ved Maskinerne for de fleste bliver et lille Helvede — ikke blot eller mest ved Arbejdets sundhedsfarlige og deprimerende Natur — derpaa kan Tid og Forhold bøde meget — men fordi, at du fra den Dag, du har givet dig Jernkollegaen i Vold, har solgt din Sjæl (d. e. dit personlige Skønvirke, din Bevægelighed) til den sorte og er blevet et Led i og lig med et Hjul i Mekanismen.

Og hvis Faget har været din Stolthed og Arbejdet dèr din Glæde, saa har du mistet noget, som du aldrig vinder igen, saalænge du tjener under det Tag. Kun den enkelte imellem, der har særlig mekanisk Snille og Interesse, vil gennem Udnyttelsen af dette kunne finde noget af den Tilfredsstillelse, der gaar tabt paa andre Maader.

De mørke Tider, vi nu har, skulde dog ikke vare ved. Den Tid skulde vel komme igen, da der bliver normal Beskæftigelse, og da maa vi ogsaa kræve, at Lønnen bliver saadan, at enhver, ogsaa en Haandsætter, kan leve af sit Arbejde uden at behøve at tænke paa af den Grund at gaa ind i Buret. Og Sættemaskinerne har ikke endnu manglet Betjening — skulde det ved en enkelt Lejlighed knibe, kan der vel nok være et Par Stykker mere i Haandsætteriet endnu.

Hensigten med disse Ord er ikke at skræmme nogen bort fra den Gerning, han mener at have Lyst og Evne til. Faget skal selvfølgelig rekrutteres paa naturlig Maade — vi er ikke den sunde Udviklings Demagoger —, og hvis du tror, du har Interesse og Anlæg derfor, saa er denne Stilling ikke værre end saa mange andre; men du skal tænke dig to Gange om, før du gør det, og du skal vide lidt om, hvad du gaar ind til, — det er nemlig det, de fleste ikke véd.

København, 4. August 1922.

N. Th. Svendsen.

SOMMERFERIE

Stranden ved Køge, Juli.

Sommerferie! I dette Ord er der en egen Klang, der lyder i ens Øre som sød Musik. Som et Barn kan man glæde sig til den Dag, da Ferien indtræder, og man kan ryste Dagliglivets graa ensformige Tilværelse af sig — selv om det kun er for otte Dage.

Naar man har staaet i over tre Hundrede af Aarets Arbejdsdage ved den samme Kasse og tumlet med de kolde Blystempler, eller man har siddet paa den samme Stol og stirret skiftevis paa Manuskriptet og Tangenterne, medens Fingrene ustandselig løber hen over disse sidste, eller man har tilbragt de tre Hundrede Dage i Selskab med en rumlende Hurtigpresse eller »traadt Vande« ved en Diegel — er det saa ikke tilgiveligt, hvis man føler sig glad ved for en liden Stund at kunne vende alt dette Ryggen?

For at samle Kræfter til næste Aars Slid.

Ja, undskyld, at jeg betegner Arbejdet som Slid. Men en Lønarbejders Kaar er ikke oplivende. Hans Løn og Arbejdsudbytte er afmaalt. Hvad enten han slider lidt eller meget, kommer han lige vidt. Og er hans Udbytte trykket ned paa et Lavmaal, saa Næringssorgen er hans daglige Gæst — og stærke Kræfter har jo særlig i den senere Tid været i Bevægelse for, at saa mange som muligt kan stifte Bekendtskab med denne Livets bitre Følgesvend — da bliver hans Kaar ikke stort bedre end Trællens i fordums Dage — thi denne havde dog ingen Sorg for Udkommet.

— — — Jeg ligger ude ved Stranden mellem Marehalm og vilde Roser, der snart har afblomstret. Her vil jeg hvile mine Nerver og lade Sommerens Vind fylde mine Lunger. Og jeg vil fremfor alt have Fred — Fred til at finde mig selv.

Fred! Hvad er Fred? Hvem har Fred? Er det overhovedet muligt at sætte Ordet Fred i Forbindelse med Livet? Er Liv og Fred ikke to hinanden modsatte Begreber — i hvert Fald hos den nulevende Slægt?

At *søge* Fred er ét, at *opnaa* den, er imidlertid noget andet. Efterhaanden som Menneskene mere og mere faar Øjet opladt for Friluftslivets helbredende Virkninger, er det vanskeligt at finde en fredelig Plet, særlig dér, hvor Skov og Strand forener sig og skaber Idealet for et Friluftsophold.

Vel har Pengemagten endnu ikke formaaet helt at forhindre Solen i at skinne paa den fattige eller at lade Vinden blæse frisk hen over ham, men der findes dog Steder — f. Eks. ved Øresundet — hvor *Stranden* er forbeholdt Velhaverne.

Selv om man ikke her ved Køge Bugt har spærret Adgangen til Stranden for det »gemene« Folk, saa føler jeg mig alligevel som en Slags Snyltegæst her mellem de »bedre stillede«, hvis Sommerhuse titter frem i Skovbrynet langs hele Strandbredden. Og skønt jeg véd, at jeg har samme Ret som hine til at nyde den friske Havluft, har jeg alligevel paa Fornemmelsen, at man betragter mig med skæve Øjne.

Og min Tanke søger op til Norge. Her har Typograferne formaaet at rejse to Feriehjem, hvor Kollegerne kan nyde Friluftslivets Glæder.

Skulde vi ikke her hjemme kunne løse denne Opgave? Jeg véd, det er forsøgt at gøre Begyndelsen. Københavns Afdelings Styrelse havde gjort et godt Stykke Arbejde for at erhverve et saadant Feriehjem. Alt var i Orden. Der manglede kun en Generalforsamlings Sanktion af Købet. Styrelsens Forslag blev ubarmhjertigt stemt ned paa Afdelingens sidste Generalforsamling. Dette Forsøg paa at løse en god Sag havde unægtelig fortjent en bedre Skæbne.

Men med denne Afstemning bør Spørgsmaalet om Feriehjem ikke lægges ad acta. Efterhaanden som Sommerferien indgaar som et fast Led i Typografernes Tilværelse — den har jo alt et Par Aar været det for Provinsernes Vedkommende, og naturligvis kan den Tid ikke være fjern, da Kollegerne i København vil vederfares Retfærdighed paa dette Omraade, saaledes at *alle* Bogtrykfagets Arbejdere faar en tariferet Ferie — da bør vi ikke savne et Sted, hvor vi i Fred og Ro kan samle Kræfter og Sundhed.

— — — Ovre fra Landevejen, der løber gennem Strandskoven, lyder Motorcyklernes Spjætten og Bilernes Susen, medens Støvet hvirvles rundt og forsvinder som en Taage mellem Skovens Træer.

Men ude over Søen samler sig de blaagraa Skyer.

Om lidt vil det regne.

Den fredløse.

KLIPPEFAAR

Med Tilslutning og — paa en enkelt Undtagelse nær — med Begejstring fra alle Rigsdagens Partier har man altsaa vedtaget at forbyde Indførsel af Fodtøj og Cigarer her til Landet, hvilket paa godt Dansk vil sige, at vi yderligere skal »klippes«, hvis vi fremdeles vil tillade os den »Luksus« at gaa rundt i Støvler og ryge Cigar.

Industriraadets Formand har takket Ministeriet for den ædle Gave til — Fabrikanterne. Saadan udtrykte Hr. Prior sig imidlertid ikke. Nej, Takken skyldes naturligvis Glæde over Afhjælpningen af Arbejdsløsheden i de paagældende Fag! Men Industriraadets Formand var dog ikke tilfreds med, at Forbudet mod Indførsel kun gælder de to Industrier. Han ønskede mere Beskyttelse. Og det samme gjorde Hr. Stauning forleden paa et Møde. Han nævnte flere andre Fag, som var lige saa daarligt stillede som de to lykkelige. Mærkeligt nok var det betrængte Bogtrykfag ikke blandt dem, der omfattes af Hr. Staunings Omsorg, skønt der findes omtrent det samme Antal ledige Bogtrykarbejdere som Skotøjsarbejdere.

Imidlertid — der er ingen som helst Udsigt til, at vi kommer ind under de beskyttende Foranstaltninger. Og vi maa da trøste os med, at vi faar til Lidelsesfæller en hel Række andre nødstedte Fag, sammen med hvilke vi kan sige:

Vi er mange Klippefaar i Danmark!

KVINDEAFDELINGEN

Samtlige Medlemmer af Faneudvalget indbydes til Møde paa Forbundskontoret Mandag den 14. August Kl. 7½.

Formanden.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 22. Juli 1922 i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Der var kun mødt 11 Medlemmer. Formanden, *Just Rasmussen,* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Kassereren, *C. Lund,* oplæste og fremlagde de reviderede Regnskaber, som enstemmigt godkendtes. Forbundsregnskabet udviste en Indtægt paa 4944 Kr. 56 Øre og en Udgift paa 4919 Kr. 4 Øre (deraf indsendt til Hovedkassen 2339 Kr. 29 Øre); Beholdning ved Kvartalets Slutning 25 Kr. 52 Øre. Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt paa 404 Kr. 40 Øre og en Udgift paa 144 Kr. 17 Øre; Beholdning 260 Kr. 23 Øre.

Ærenlund-Madsen.

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 28. Juli paa Hotel »Kronprinsen«, hvortil 8(!) Kolleger havde givet Møde. Formanden, *Magn. Christensen,* redegjorde for Virksomheden i Kvartalets Løb, hvilken Beretning toges til Efterretning. Der var i Øjeblikket 13 ledige i Afdelingen. Kassereren, *Joh. Gerdt,* oplæste de reviderede Kvartalsregnskaber. Disse godkendtes. Der var i Lokalkassen 800 Kr. Under Hensyn hertil foreslog Bestyrelsen fra 1. Oktober at nedsætte Kontingentet til samme fra henholdsvis 25 og 10 Øre til henholdsvis 15 og 5 Øre ugenlig, hvilket tiltraadtes enstemmigt. Af Bestyrelsen afgik efter Tur *C. F. Christensen* og *Axel Nielsen;* sidstnævnte genvalgtes, medens *H. C. Andersen* nyvalgtes i Stedet for Christensen, der blev Suppleant. Under Eventuelt diskuteredes Spørgsmaalet om Mødelokale, uden at Beslutning toges.

C. C.

NÆR OG FJÆRN

TILGANG FRABEDES. Det bulgarske Typograf-Forbund frabeder sig gennem det internationale Bogtrykker-Sekretariat al Tilgang til Bulgarien af Arbejdere i den kemigrafiske Industri paa Grund af Tarifforhandlinger.

Ligeledes er al Tilgang af grafiske Arbejdere til Jugoslavien forbudt.

JUBILÆUM. Faktor *Axel Lund* fejrer den 15. August 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i Valentin & Lunds Bogtrykkeri. Jubilaren vil være kendt af de, der har arbejdet i Forretningen, som en Kollega i Ordets gode Betydning, og giver vi herved vor Lykønskning.

70 AAR. Torsdag den 17. August kan fhv. Faktor i Græbes Bogtrykkeri *Carl Wehage* fejre sin 70aarige Fødselsdag. Enhver Typograf, der under Wehages Ledelse har arbejdet hos Græbe, vil om ham bevare Mindet om en sjælden forstaaende og velmenende Mand, der bidrog sit til at hævde den aarhundredgamle Tradition, at Græbes Bogtrykkeri var godt anskrevet blandt Typografer. For ca. 15 Aar siden opgav Wehage paa Grund af svigtende Helbred sin ledende Stilling og tog atter fat ved Sætterkassen. Hans glimrende tekniske Kundskaber er ved aldrig svigtende Redebonhed kommet mange Kolleger tilgode. Vi siger gamle Wehage Tak og ønsker ham en blid Livsaften. *E. Fr.*

ET FORMANDSSKIFTE. Dansk Provinsbogtrykkerforening har paa sin nylig afholdte Generalforsamling i Aarhus valgt Bogtrykker *P. Busch,* Aarhus, til Formand i Stedet for *Poul Søndergaard,* der ikke ønskede Genvalg.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB afholder førstkommende Søndag den 13. August sin aarlige Sommerfest i Gentofte Hotels store, nye Lokaler. Paa Grund af Forberedelserne til forskellige Overraskelser ved denne Fest har Styrelsen ment det rigtigst at stryge Cykleturen om Formiddagen, saa at Medlemmerne først mødes til Festen Kl. 4 om Eftermiddagen.

Naturligvis har denne Sommers regnfulde Søndagsvejr adskillige Gange grebet forstyrrende ind i Klubbens Program, saa at Turene har maattet opgives, men nogle smukke og vellykkede har der alligevel været i Sæsonens Løb. Særlig et Par af de sidste Udflugter kan fremhæves som meget vellykkede, ogsaa fordi de var begunstigede af pænt Sommervejr. Den første var Turen til Solrød Strand ved Køge Bugt; her er et temmelig stort Stykke Hedelandskab med ægte jysk Lyng, og saa er her tillige ogsaa den fineste Badestrand. Den anden var Turen til Hillerød sidste Søndag; efter Kaffebordet ved Traktørstedet »Skovlyst« spadserede man først en Tur til Fantasiøen i Præstevangen, derefter cykledes rundt langs Slotsparken, som nu er iklædt sin fineste Blomsterpragt, og tilsidst besaas Slottets Malerisamling. — Der er jo endnu nogle Ture paa Klubbens Program, og det kan være, at den sidste Del af Sæsonen bliver den bedste.

PAA UDFLUGT. Andelsselskabet Morsø Folkeblad, Nykøbing M., havde til Søndag den 6. ds. indbudt hele sit Personale til en Biltur til Havet. Efter Ankomsten til Bulbjerg indtoges den medbragte Frokost. Derefter bød Andelsselskabet paa fælles Kaffebord, under hvilket en Sang — forfattet af en Typ. — gjorde velfortjent Lykke. Efter 6 Timers Ophold ved Havet kørtes til Thisted, hvor Andelsselskabet atter optraadte som Vært ved en udmærket Fællesspisning, under hvilken der herskede den bedste Stemning.

Turen, der var begunstiget af det herligste Sommervejr, bar helt igennem Præget af det gode Forhold, der hersker mellem Forretning og Personale. *hy.*

TO MÆRKEDAGE. Aar 1922 opviser to vigtige Mærkedage i den sorte Kunst. For Hundrede Aar siden opfandt Ingeniør William Church i Birmingham den første brugbare Sættemaskine. Denne Maskine blev senere forbedret og skal ogsaa have dannet Grundlaget for den første i Aaret 1844 konstruerede Linotype af Urmager Otto Mergenthaler.

Den første Rotationshurtigpresse, som man paa Kontinentet kunde se til Trykning af Rullepapir, stod i »Wiener Freie Presse«s Trykkeri paa Verdensudstillingen i 1873. Den var bygget i 1872 i Maskinfabrikken Augsburg og bliver almindelig anset som den første tyske Rotationsmaskine, hvis System senere er blevet mere og mere forbedret. Nu har som bekendt mange Produkter af forskellige Rotationsmaskinfabrikker opnaaet Dimensioner, om hvilke Opfinderen sikkert ikke har drømt, skriver »Korrespondent«.

VERDENS STØRSTE TRYKKERI er efter den nylig fuldendte Ombygning »Curtis Publishing Compani« i Filadelfia. Det trykker tre af Amerikas mest udbredte Tidsskrifter. »Saturday Evening Post« har en Størrelse af 27×30 cm og et Omfang af 116 Sider og udkommer ugenlig i 2—2½ Million Eksemplarer. Det andet Tidsskrift er et Kvindeorgan, »Ladies Home Journal«, som har samme Størrelse som ovennævnte Tidsskrift, men har et Omfang af 136 Sider. Det ugenlige

Oplag beløber sig til 2—2,2 Millioner. Det tredje Tidsskrift er af landøkonomisk Art. »Country Gentleman« har et Omfang af 50 Sider og et ugenlig Oplag af 850.000. Trykkeriet befinder sig i en Skyskraber, som omfatter en Flade af 59.000 m². 170 Rotationsmaskiner besørger disse Millionoplag. Trykkeriet beskæftiger 4500 Arbejdere, som arbejder i 2 Skift. Den gennemsnitlige Dagsydelse er 750.000 Eksemplarer. Om det uhyre Materialforbrug kan man gøre sig en Forestilling, naar man hører, at det daglig forarbejder 280.000 kg Papir, til hvis Befordring behøves 30 Jernbanevogne. Det daglige Behov af Trykfarve beløber sig til 4733 kg.

TAK

Alle, der viste mig Opmærksomhed paa min 40-Aars Jubilæumsdag, bedes modtage min hjerteligste Tak.

Rønne, 2. August 1922. *C. M. Blomberg.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331*.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon *4331*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 13. Juli: Hobro 166,45. 3. August: Aalborg 900,00. 7. August: Odder 611,00.

Helsingør, Herning og *Lyngby* mangler.

København, 8. August 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 2. August: Esbjerg 400,00. 3. August: Aalborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 600,00. 19. Juli: Hobro 100,00. 4. August: Helsingør 200,00; Struer 150,00.

København, 8. August 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Kuhns Bortrejse fra 5. til 19. August besørges Praksis af Hr. Dr. Paulli, Margrethevej 6. Konsultation 12—1.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kaj Georg Hebert Michaelsen, udl. 24. 7. 22 hos Aage Hansen (arb. s. St.). Kolding: Paal. Kamilla Jørgensen. Randers: Sætter Kristian Otto Gabrielsen, udl. 1. 8. 22 hos Chr. Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (arbl.). 6248 Holger Rasmussen fra Maribo (arbl.). 6031 Hans Ubbe fra Odense i Pl. 7010 Holger Krøjer fra Rejse (arbl.). 3074 Viggo Hansen fra Svendborg (arbl.).

Hillerød: 1950 Johan Ad. Nielsen (Frbg. Amts Avis) og 4329 Ove Holger Pehrson (Pallesen). Skive: 6351 Chr. Christiansen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6416 Laur. Rasmussen til Hillerød i Pl. 1241 Erik Poulsen paa Rejse. 1159 Allan Andersson paa Rejse.

Esbjerg: 1207 Vald. Trier til Kbhvn. (arbl.). Fredericia: 3675 Kai Schousbo til Kolding i Pl. Maribo: 6248 H. R. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Marstal: 3238 J. H. Knudsen til Hadersley (arbl.). Nakskov: 4341 Chr. S. Lykke til Kolding (arbl.). Slagelse: 3111 Jens Peder Nielsen til Næstved i Pl. Svendborg: 3074 Viggo C. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Sønderborg: 3830 Frd. Hess til Udl. Tønder: 7124 Ernst Schrøder til Udl. Viborg: 6351 Chr. Christiansen til Skive (arbl.).

UDMELDTE

København: 779 Axel Stancke (fratr. Faget). Aarhus: 5105 Emma Nielsen (fratr. Faget). Hillerød: 3446 Svend Aage Olsen (Bogtrykker). Thisted: 6292 H. Andersen (fratr. Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 2632 Karl Petersen (Stender).

Københavns Trykkerklub

afholder Medlemsmøde Fredag d. 18. ds. Kl. 7½, Pileallé 18.

Da det er afsluttende Møde i Sommersæsonen, opfordres Medlemmerne til at møde talrigt.

Stemmesedler til Styrelsesvalget i Landssammenslutn. vil blive fremlagte samme Aften. *Styrelsen.* (15 g)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8: Pilealléen 16.

Ved Sommerfesten vandtes Draisinen paa Nr. 544, Dukken paa Nr. 554. Afhentes Fælledvej 22 B⁴ (Hverd. 5—7). (1 o)

Søndag den 13. August: Sommerfest. Gentofte Hotel **Kl. 4** Efterm. (3 v)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typograf,
Sætter, 23 Aar, søger Plads, helst hvor Maskinsætning kan læres. Bill. mrkt. »143« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf
søger Plads som Avis-, Akcidenssætter eller Ombryder straks eller senere. Gode Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »136« modt. Eksp.

Maskinsætter søges.
En Maskinsætter eller en Typograf, som er villig til at lære Maskinsætning, søges. Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til »Dannevirke«, LBox 126, Cedar Falls, Ia., U. S. A. (139)

Et mindre Trykkeri
til Salg. Billet mrkt. »142« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

ADOLPH WULFF
forer alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 38.
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE: FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er Ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 18. AUGUST 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere).

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 20. August Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Udvalget ang. et Forbundstrykkeri.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

KØBENHAVN

I Henhold til Tarifens Slutningsbestemmelse angaaende Regulering af Lønnen efter det pr. August konstaterede Pristal bekendtgøres herved, at Lønningerne fra og med den 18. August vil være at nedsætte

for faglærte Arbejdere Kr. 3,84 pr. Uge ved 8 Timers daglig Arbejde og Kr. 3,18 pr. Uge ved 7 Timers daglig Arbejde eller 8 Øre pr. Time;

for mandlige Hjælpearbejdere bliver Nedsættelsen Kr. 3,72 pr. Uge og for Arbejdere under 21 Aar Kr. 3,54 pr. Uge;

for kvindelige Hjælpearbejdere bliver Nedsættelsen Kr. 2,68 pr. Uge og for de to øvrige Kategorier henholdsvis Kr. 2,62 og Kr. 2,56 pr. Uge.

Kvindelige Elevers Lønninger nedsættes ikke.

PROVINSERNE

I Henhold til det af Statistisk Departement offentliggjorte Pristal, som udviser en Nedgang fra 112 til 99, nedsættes Dyrtidstillægget i Provinserne med 4 Kr. pr. Uge for Typograferne, 3 Kr. 25 Øre for mandlige Hjælpearbejdere og 2 Kr. 60 Øre for kvindelige Hjælpearbejdere. For ikkefuldtbeskæftigede kvindelige Hjælpearbejdere bliver den samlede ugentlige Løn: 7 Timer 32 Kr. 90 Øre, 6 Timer 30 Kr. 20 Øre, 5 Timer 27 Kr. 50 Øre, 4 Timer 24 Kr. 80 Øre og 3 Timer 23 Kr. 10 Øre.

Samtlige Nedsættelser gælder fra og med Fredag den 18. ds.

København, 16. August 1922.

Forretningsudvalget.

FAGORGANISATIONEN

Den norske faglige Landsorganisations Meddelelsesblad bringer følgende Artikel, der ogsaa har Bud til danske Arbejdere:

Fagorganisationen er ingen teoretiserende Bevægelse. Der er nok mange, som har forsøgt at skrive teoretiske Afhandlinger om den. Og der er mange, som har forsøgt at skabe en vis Fagforeningsteori. Men det er aldrig lykkedes helt. Og det kommer deraf, at Fagorganisationen er selve Livet. Den er *Handling* — ikke Teori. Fagorganisationen gror frem sammen med selve Arbejdslivet. Og den maa tage Form efter dette og ikke efter Teorier. Den, som vil finde Fagorganisationens Teori, maa derfor først og fremmest finde Fagorganisationens Arbejdsvilkaar i hvert Land. Fagorganisationen kan nemlig ikke slæbe omkring med et helt Læs af Principer og Dogmer. Som den handlende og villende Bevægelse den er, vilde disse Dogmer komme i Strid med dens Ret og Pligt til at indrette sig frit i hvert Tilfælde, og der vilde opstaa ustandselige Rivninger. Men alligevel hviler Fagorganisationen trygt i den store Opgaves Formaal, at den skal føre Arbejderklassen frem til Selvhævdelse og Befrielse fra den økonomiske Undertrykkelse. Og hele dens Kamp former sig naturlig efter dette. Fagorganisationen vækker Solidariteten hos Arbejderne. Denne slumrende Følelse, som til sine Tider kan være saa svag og hæmmet af en Række andre Følelser. Den tager Fagorganisationen fat i, udvikler den, stimulerer den og bygger hele sin mægtige Kamp og sit Arbejde paa den. Solidariteten springer naturlig frem hos dem, som arbejder paa samme Værksted, i samme Bedrift. Og den gaar videre paa samme Bane, som Arbejdslivet har skabt, saaledes at den vokser frem til at omfatte alle Fagets Udøvere, ikke alene paa det ene Værksted, men paa alle Værksteder i Landet — ja alle Statens Arbejdere og Funktionærer. Og Solidariteten er som det lille Frø, der vokser til det mægtigste Træ. Er den først vaagnet og kommet i Vækst, saa standser den ikke. Den gaar Jorden rundt og omfatter alle Standens Folk paa hele Kloden. Ja, den gaar videre paa andre Veje. Den omfatter ikke blot Standens Folk. Men den møder i Solidaritetens Navn alle de organiserede Arbejdere i Landet i andre Fag, i andre Industrier, og omslutter ogsaa dem med Solidaritetens Baand. Og dermed er Vejen aaben for den største Vækst, den største Udfoldelse af Solidariteten, den, som omfatter alle Arbejdere i alle Lande. Saaledes har Fagorganisationen paa sin enkle Maade, uden Teorier og lærde Afhandlinger naaet frem til det samme Løsen, som var Resultatet af Videnskabsmandens lange Forskninger: *Arbejdere i alle Lande forener eder!* Og Fagorganisationen naar frem til dette paa en saa tryg og sund Basis. Den vinder det ved selve Solidaritetsevnens Udfoldelse. Fagorganisationsarbejdet er nemlig ingen Filosoferen over fjerne Problemer. Det er at gribe midt ind i Dagens og Livets alvorligste Kampe, og ved dette Arbejde at udvikle den Evne, som skal skabe Solidaritetssamfundet. Derfor er Fagorganisationen saa tryg og prunkløs. Den er ikke født paa Højderne og bragt ned som en Gave til Dalens Folk. Den er skabt af Arbejderne, ved Arbejderne, for Arbejderne. Fagorganisationen er den første Betingelse for, at der skal kunne skabes et Samfund med solidariske Muligheder. En uorganiseret Arbejderklasse skaber aldrig Socialismen. Heller ikke en Arbejderklasse, som mangler Træning og Udholdenhed i Fagorganisationsarbejdet. Og denne Træning og Udholdenhed bestaar ikke alene deri, at man har Mod til at kæmpe de faglige Kampe, etablere Strejker og stille Krav. Den bestaar endnu mere deri, at man forstaar at holde oppe et levende Fagforeningsarbejde fra Dag til Dag, med en Organisation, som fører alle Arbejdere ind i Rækkerne, ikke som Nummer i en Protokol, men som levende *Fagforeningsmedlemmer*, som er med i det aktive Arbejde og fyldes af Fagorganisationens Opgaver og Væsen. Uden dette intet solidarisk Samfund. For dette kræver en vaagen, solidariseret Arbejderklasse helt fra Bunden af. Og den kræver det i den evige Genfødelse og Fornyelse, som kun et rigt pulserende og stærkt udviklende Fagforeningsliv kan give.

Lad os derfor forstaa, at Fagforeningen paa denne Maade bliver *Moderforeningen* for vore sociale Instinkter, for vor Solidaritets Vækst og Udfoldelse, for vor sociale Personlighed. Og lad os derfor vogte den og værne om den og altid være villig til at yde den hele vor Personligheds Indsats, saavel i det daglige Arbejde, i Styrelser, i Komitéer, i Agitation som i Kampe og Krisetider. Nu gennemgaar den norske Fagorganisation en svær Krise. Det vilde være urigtigt at skjule det for hverandre. Vort Medlemstal er reduceret. Vor Økonomi er svækket af den frygtelige Arbejdsledighed og de mange Kampe. Mange af dem, som paa Højkonjunkturens Strøm flød ind i Fagorganisationen uden Tanke paa at yde Arbejde, men blot for at modtage Gaver af Fagorganisationerne, mange af dem er nu forsvundet, fordi Gaverne udeblev, og der blev krævet Ofre i Stedet. Det maa saa være. Altid vil Fagorganisationen miste dem, som flyder ind paa denne Maade, naar Fagorganisationen selv ikke evner at faa fat i dem og opdrage dem til levende Medarbejdere. Og det bliver saa ofte forsømt. Saa kommer de tunge Tider, hvor mangen Troskab og Solidaritet

bliver sat paa Prøve, Men den, som i nogle Aar har fulgt Fagorganisationens Udvikling fremad, han véd, at gennem Kriser og Modgang bliver dog Fagorganisationens stærke Bygning staaende. Fordi dens Grundvold er uangribelig. Den hviler paa den Solidaritet, som Aars Arbejde og Stræv, som Snese af Kampe, Nederlag og Sejre har udviklet i Tusinder Arbejderes Sind. Der tabes nogen, men de lærer, de høster bitre Erfaringer — og kommer igen. Foruden Fagorganisation kan Arbejderne ikke være i vor Tid. Den er Livsens Nødvendighed for dem. Den er deres bedste Værktøj i gode Tider og deres sikreste Anker i Nødens Stund. Lad derfor denne Følelse springe frem netop nu. Følelsen af, hvad Fagorganisationen virkelig er for Arbejderklassen, hvad vi skylder den, og hvad vi kan vinde ved den. Og lad den føre os frem til et aktivt og energisk Arbejde for atter at faa Fagforeningsarbejdet til at vokse, blive rigt og stærkt, saaledes at Arbejdsgiverne og deres Medallierede i Samfundet møder en stærk sammensvejset og uovervindelig Fagorganisation, netop som de tror, at den er svag, og at de kan knuse den.

80 AAR

Lørdag den 19. August kan Typograf *Jacob Søfeldt* paa Fyns Stiftsbogtrykkeri i Odense fejre sin 80-aarige Fødselsdag. Han havde den 1. Maj 1922 arbejdet uafbrudt i 65 Aar ved Fremstillingen af »Fyns Stiftstidende«, i hvilken Anledning han af sin nuværende Principal, Red. M. C. H. Dreyer, fik overrakt et Sølvbæger med Inskription: »Med Tak for 65 Aars trofast Arbejde ved »Fyns Stiftstidende«.« — Ved sit 50-Aars Jubilæum i 1907 blev han udnævnt til Dannebrogsmand, og i 1917 ved 60-Aars Jubilæet var hans kendte Træk foreviget her i »Typ.-Tid.«, ledsaget af nogle biografiske og historiske Oplysninger. J. Søfeldt, der endnu — saa utroligt det end lyder — rask og rørig arbejder ved Sætterkassen, har altid kunnet glæde sig ved et usædvanligt godt Helbred og et glimrende Humør, som endnu giver sig Udslag i hans store Vennekreds og ved festlige Lejligheder indenfor Kollegernes Kreds.

Vi bringer Søfeldt en hjertelig Lykønskning og ønsker ham en god Livsaften.

LÆRLINGE-SAMMENKOMST I KØGE

Køge Lokalafdeling indbyder efter Henstilling fra Lærlingeforeningen i Næstved Typograflærlingene paa Sjælland til Deltagelse i et Møde i Køge Søndag den 3. September, saafremt der viser sig fornøden Tilslutning til Tanken. Der vil blive holdt et Foredrag af en Taler fra Forbundet. Efter Mødet arrangeres en Udflugt til Omegnen.

Anmeldelse om Deltagelse bedes sendt til Maskinsætter *Vald. Jensen*, Jens Johansensvej 4 1, Køge, *senest Torsdag den 24. ds.* Formændene for de respektive Lærlingeforeninger bedes medsende Navn og Adresse, hvorefter nærmere Program tilsendes.

Det er vort Haab, at dette Møde vil vinde god Tilslutning blandt Lærlingene, og skulde det nogle Steder af økonomiske Grunde knibe for Lærlingene at komme med til Mødet, hvor der vil blive Lejlighed til at drøfte deres Interesser, er den Tanke vel ikke udelukket, at vore Kolleger i Afdelingerne vil yde dem lidt Hjælp.

Køge Lokalafdeling.

KONFLIKT I ENGLAND

Det engelske Bogtrykfag befinder sig for Tiden i den alvorligste Krise, det nogensinde har oplevet, skriver en Medarbejder til »Korrespondent«.

Det af Principalerne forlangte Nedslag i Lønnen blev forkastet af Typograferne, hvorefter Parterne enedes om at lade Stridsspørgsmaalene afgøre ved Voldgift, hvilket var tilraadet af David Schackleton, der er Sekretær i Arbejdsministeriet. Voldgiftsrettens Dom med Hensyn til Løn-Nedsættelsen blev imidlertid forkastet med stor Majoritet af Arbejderne ved en Urafstemning til Trods for, at Forbndsledelsen anbefalede Voldgiftskendelsen til foreløbig Vedtagelse. Som Følge af Principalernes Forsøg paa at sætte Løn-Nedsættelsen i Kraft straks kom det til talrige Konflikter. Derfor er nu Tusinder af Bogtrykarbejdere i England arbejdsløse. David Schackleton har ligesom Arbejdsministeriet trukket sig tilbage og angiver som Grund, at Organisationerne, der oprindelig havde lovet uvægerligt at ville bøje sig for Kendelsen, ikke har holdt Ord og dermed ignoreret Voldgiftsretten. Med Undtagelse af de store Provinsblade, som saa sig nødsaget til at skaffe Stridspørgsmaalet ud af Verden ved Forhandling, er samtlige Trykkerier i Provinserne lukkede. Der er endnu, da dette skrives, ingen Udsigt til at faa bilagt Uoverensstemmelserne, da Forbitrelsen er stor paa begge Sider.

»The Typhografical association« (Provinsforbundet) maa kæmpe Kampen alene, og Byrderne er under de nuværende Forhold tunge at bære. I en af Englands betydeligste Bogtrykkerbyer, Leeds, hvor der i mere end 115 Aar har bestaaet en Organisation af Bogtrykkerpersonalerne, er det nu for første Gang kommet til Strid mellem Principalerne og Arbejderne.

EN MASKINSÆTTERSKOLE

Brødrene *Simonsgaard*, København, har oprettet en Maskinsætterskole, som træder i Virksomhed i Slutningen af indeværende Maaned. Skolen begynder sin Virksomhed med to Maskiner.

Paa en Forespørgsel fra »De grafiske Fag« har Firmaets Indehavere udtalt, at »Formaalet med Skolens Oprettelse først og fremmest er at oplære de Typografer, der skal ombytte Kassen med Maskinen, i den rigtige Betjening af Sættemaskinen i Stedet for som hidtil, at denne Oplæring i flere Tilfælde foretages af en Maskinsætter, der aldrig selv har været helt klar over, hvorledes Maskinen skal behandles, men selv har tillagt sig nogle forkerte Teorier, som da kun bliver endnu mere skadelige ved ogsaa at blive praktiserede af de nye oplærte.«

Mon ikke der skulde være andre lige saa vægtige Grunde?

EN SPROGBOMMERT

Sigv. Hellberg forsøger i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« at fastslaa, at det Motto, der staar i Egmont H. Petersens Skriftprøvebog udtrykker det modsatte af det tilsigtede. Jeg fremfører følgende for at retlede den vildfarne.

Skal man analysere et sprogligt Udtryk, maa man først gøre sig klart, hvad hvert enkelt Begreb i Sætningen indeholder og derefter, hvad det grammatikalsk indeholder, og ikke lade sig lede af, at dette eller hint klinger bedst for Øret. S. H. har formodentlig glemt det første og blindt troet paa det sidste.

For at gøre det mere klart, skal jeg ved et Eksempel vise, hvad Udtrykket efter grammatikalske Regler indeholder. I en Sætning som denne: »Satsen er klar til at trykkes i Morgen«, er »at trykkes« for det første passivt (Lideform) og for det andet Fremtid, der, som bekendt, paa dansk kan udtrykkes ved Nutid. Det betyder altsaa »at skulle (ville) blive trykt«, hvilket ikke kan forandre Meningen ved at blive indsat i Sætningen. Da »at udføres« er samme Form og Tid, kan Mottoet altsaa lige saa godt skrives: »Intet Arbejde er for simpelt til [at det] ikke at skulle (ville) blive udført smukt«. Selv med Udeladelse af [at det], der er det underforstaaede Grundled i Eftersætningen, er Udtrykket nu fuldtud klart og korrekt. Hvis »ikke« udelades, er Udtrykket meningsløst, da den første Halvdel er negativ og altsaa fordrer en ny Benægtelse (ikke); men vil man endelig have en Mening ud af det, saa bliver det den, at intet Arbejde er simpelt nok til at blive udført smukt, eller ogsaa, idet man lader »intet Arbejde« have sin negative Betydning: *Ingenting* er for simpelt til at blive udført smukt. At ingen af disse to Løsninger er tilsigtet, kan der vel ikke være Tvivl om.

S. H.s Forslag: »Intet Arbejde er saa simpelt, at det ikke bør udføres smukt«, siger nøjagtigt det samme som det brugte Udtryk, men det klinger mere korrekt, fordi Grundledet er indsat i at-Sætningen.

Jeg haaber, S. H. hermed er beroliget med Hensyn til Mishandlingen af vort Sprog.

København, 14. August 1922.

Th. Kjær-Jensen.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for April Kvartal 1922.

INDTÆGT:

Beholdning den 1. April 1922:		
Sætternes Privatkasse	47.485,97	
Trykkernes do.	5.145,88	
do. Begravelseskasse	5.283,37	
Kvindernes Privatkasse	1.093,55	
Lokalkassen	37.252,70	
Det særlige Fond	30.054,10	
		126.315,57
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent, Indskud m. m.	133.883,30	
Tilskud fra Hovedkassen	25.000,00	
Refunderet fortsat Hjælp	47.658,45	
Ekstrakontingent	183,00	
Refunderet Understøttelse	73,50	
Lockout-Kontingent	10.696,64	
		217.494,89
Sygekassen:		
Kontingent	28.168,25	
Statstilskud	26.800,00	
		54.968,25
Hjælpekassen:		
Kontingent		4.388,50
Invalidefonden:		
Kontingent		4.129,35
Begravelseskassen:		
Kontingent		7.131,20
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende	12.486,36	
Kontingent af halvtbetalende	988,80	
Tilskud fra Sygekassen	900,00	
Tilskud fra Begravelseskassen	400,00	
Administrationstilskud fra Arbejdsløshedskassen, Frederiksberg og Københavns Kommune	3.971,96	
		18.747,12
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.602,45	
Frivillig Indsamling	2.166,50	
		7.768,95
Sætternes Privatkasse	353,40	
Trykkernes do.	238,65	
do. Begravelseskasse	0,00	
Kvindernes Privatkasse	95,23	
		687,28
	Balance Kr.	441.631,11

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderstøttelse:		
13 Dage à 3,75	48,75	
30 Dage à 3,25	97,50	
15 Dage à 2,75	41,25	
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	34.364,00	
à 3,00	30.089,50	
à 3,25	897,00	
à 3,00	4.116,00	
à 2,75	4.149,75	
à 2,50	8.940,00	
Hjælpekassen	40.806,58	
Lockoutunderstøttelse	6.271,50	
Fortsat Hjælp	49.091,89	
Administrationsudgifter	2.789,95	
Indsendt til Hovedkassen	35.791,22	
		217.494,89
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	18.282,54	
Betalt Hospital	2.250,19	
Lægehonorar	6.969,93	
Ekstra Lægehjælp	193,29	
Speciallæge	5.064,10	
Vagthold etc.	52,00	
Barselhjælp	390,00	
Medicin til arbejdsløse	16,66	
Tryksager	18,25	
Administration	900,00	
Indsendt til Hovedkassen	20.831,29	
		54.968,25
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	3.095,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.293,50	
		4.388,50
Invalidefonden:		
Indsendt til Hovedkassen		4.129,35
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.950,00	
Administration	400,00	
Indsendt til Hovedkassen	3.781,20	
		7.131,20
Lokalkassen i København:		
Lønninger	4.252,70	
Porto	240,60	
Tryksager	609,00	
Kontingentopkr. og Budløn	2.055,50	
Møder, Lokale- og Husleje	1.870,04	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	433,25	
Telefon og Telegram	308,70	
Overført til Sætterafdelingen	353,40	
do. Trykkerafdelingen	238,65	
do. Kvindeafdelingen	95,23	
Rejsehjælp	56,00	
Kontingent for Styrelsen og Inkassatorer	5.675,80	
Andre Udgifter	1.368,01	
		17.556,88
Det særlige Fond:		
Ekstra Hjælp	2.428,05	
Sygehjælp	2.984,00	
Lønninger	2.442,50	
Budløn	950,00	
Andre Udgifter	292,95	
		9.097,50
Sætternes Privatkasse	418,40	
Trykkernes do.	300,65	
do. Begravelseskasse	100,00	
Kvindernes Privatkasse	141,63	
		960,68
Beholdning 30. Juni 1922:		
Sætternes Privatkasse	47.420,97	
Trykkernes do.	5.083,88	
do. Begravelseskasse	5.183,37	
Kvindernes Privatkasse	1.047,15	
Det særlige Fond	28.725,55	
Lokalkassen	38.442,94	
		125.903,86
Balance Kr.		441.631,11

København, 14. August 1922.

O. A. Lundin.

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er indkommet følgende Bidrag:

Aamodt 25,00, Aller 9,00, P. Andr. Andersen 16,75, Axelholm 25,00, Bagge 9,60, Birch 3,25, Centraltr. 5,50, Dansk Andelstr. 5,00, Dyva & Jeppesen 33,75, Eksprestr. 4,00, Ferslew & Co. 11,00, Fjeldsøe 2,00, Forlagstr. 8,75, Frdb. Bogtr. 11,00, Fyrtaarnet 5,00, Grafisk Bureau 2,75, Hamburger & Lange 14,25, Vilh. Hansen 25,00, Hertz 6,00, Ihrich 6,00, Jarmer 20,00, Har. Jensen 7,00, I. P. Jensen 2,00, Justesen 8,75, L. A. Jørgensen 7,50, Jørgensen & Co. 23,00, Emil Kristensen 8,75, Krohn 8,50, Kruckow & Waldorff 25,00, Kandrup & Wunsch 10,00, Langkjær 3,00, Laursen 11,00, Luno 11,25, Holger Meyer 4,00, Nationaltid. 3,50, B. Nielsen 1,00, Normaltr. 2,50, O. C. Olsen 6,50, C. C. Petersen 9,50, Egm. H. Petersen 5,75, Philipsen & Co. 8,00, Rasmussen & Rugh 2,25, Rom 9,75, Schultz 50,00, Social-Demokraten 4,25, Spuhr & Siebuhr 3,00, Vilh. Søborgs Eftfl. 7,50, H. H. Thiele 50,00, C. Th. Thomsen 3,75, Trier 7,50, Elna Bendixen 5,50, Crone 25,00. — Ialt *583,60.*

H. Crone.

Da der endnu er Mærker udestaaende, for hvilke der ikke foreligger Opgørelse, anmodes Kollegerne om omgaaende at aflægge Regnskab.

Udvalget.

Telf. Nora 4628 x.

TIL KØBENHAVNS AFDELINGS MEDLEMMER

Fra *Det italienske Selskab* er der udgaaet Tilbud, gaaende ud paa, at 100 unge Arbejdere kan optages som gratis Medlemmer af Selskabet med Adgang til Foreningens Sammenkomster, Møder og Koncerter.

I denne Forbindelse oplyser man, at der i den kommende Vinter vil blive afholdt 5 à 6 Foredrag om *Italien og italiensk Kunst.* — Endvidere vil der blive givet de paagældende Adgang til Lodtrækning om en Rejse til Italien. Foreningen yder de heldige gratis Befordring frem og tilbage pr. Damper. Efter Opgivende vil 4 à 5 komme i Betragtning pr. Aar.

Formaalet med det foreliggende Tilbud er, at give Deltagerne Lejlighed til videre Uddannelse i deres Fag. Med Henblik herpaa har man angivet, hvilke Fag man formener kan have Udbytte af at deltage. Endvidere har man tilkendegivet, at det er de unge Arbejdere, ikke over 30 Aar, man ønsker som Medlemmer.

Idet man fra Selskabet oplyser, at der i Lighed hermed er tilbudt 100 unge Kunstnere og 100 unge Studenter Adgang, bemærkes dog, at der ingen Krav stilles til Deltagerne vedrørende Paaklædningen ved Foreningens Sammenkomster.

Typograferne er mellem ovennævnte Fag og vil kunne deltage i et mindre Antal. Ansøgninger indsendes skriftlig til Afdelings-Styrelsen inden førstkommende Mandag Aften til Formanden.

— — —

DEN SOC.-DEM. ARBEJDERSKOLE

Undervisningsfagene er fordelt i to paa hinanden følgende Vinterhalvaar. I det første undervises i:

Socialismens Historie og den materialistiske Historieopfattelse. Lærer: Overopsynsbetjeni H. Palbo.

Fagbevægelsens Historie, Teori og Praksis. Lærer: Sekretær Peder Hedebol.

Alm. Samfundslære. Lærer: cand. polit. Svend Nielsen.

Statistik. Lærer: cand. polit. Knud Korst.

Industriel Udvikling i Danmark. Lærer: Maskinmester Fr. Vedsø.

Dansk. Lærer: Kommunelærer *Ths. Højlund.*

Undervisningen, der varer fra Oktober til April hver Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9, finder Sted i en af Kommunens Skoler (nærmere Meddelelse til Eleverne). Eleverne maa være forberedt paa, at der kræves et ikke ringe Hjemmearbejde foruden de egentlige Undervisningstimer.

I andet Halvaar undervises i *Socialøkonomi, Jura, Studiekredsundervisning* samt *Regnskabslære.*

Afdelingsstyrelsen har vedtaget at tegne to Fripladser, hvortil Ansøgninger bedes indsendt inden førstkommende Mandag Aften til Formanden.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag i Vestergade 5.

Formanden.

DE ARBEJDSLØSE holdt forrige Onsdag den aarlige Skovtur, der som alle Typografernes Skovture delvis foregaar i Pjaskregn. Men oppe paa *Udsigten* i Skodsborg var der Humør og Løjer lige til Kl. 9 om Aftenen.

BREV henligger paa Kontoret til 810 Hamre.

FRAKKE OG PARAPLY. En Frakke er forbyttet og en Herreparaply fundet paa de arbejdsløses Skovtur. Henvendelse til Formanden.

UTROLIGT. Statistisk Departement fortæller, at Pristallet er dalet fra 212 til 199! Det lyder nærmest som en daarlig Spøg.

EN UDMELDELSE. Dansk Arbejdsmandsforbund har paa sin nylig afholdte Kongres med 226 Stemmer mod 125 vedtaget at udmelde Forbundet af De samvirkende Fagforbund.

THISTED AFDELINGS UDFLUGT TIL VESTERHAVET. Ved Henstilling til Byens tre Blade havde Typograferne i Thisted faaet det ordnet saadan, at der kunde foretages Udflugt til Klitmøller *Lørdag* den 22. Juli om Eftermiddagen. — Der startedes af 30 Deltagere fra Frederikstorv med Bil og med Humør-Barometret paa smukt. — Efter Ankomsten til Klitmøller var der fælles Kaffebord og derefter tilbragtes nogle fornøjelige Timer ved Vesterhavet, hvorefter der var Fællesspisning paa Badehotellet. Her blev der holdt flere Taler og udbragt bl. a. et Leve for Dansk Typograf-Forbund. En i Dagens Anledning forfattet Sang var meget vellykket. Efter Spisningen var der Dans til Kl. 12, og Typerne fik en Gang imellem en Omgang med »Svampen«, for at ingen skulde gaa »i Fisk« ved en saadan Festlighed, og Humøret stod endnu højt, da man ved 2-Tiden naaede Thisted. Alle var enige om at have tilbragt en meget fornøjelig Dag, og man haabede, at det ikke maatte blive den sidste Udflugt, Thisted Afdeling foretog, særlig paa en Lørdag.

W. H. P.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Dyva & Jeppesens Pers. 27,00, Københavns Pers. (10. B.) 29,00, Politikens Pers. (9.-10. B.) 51,00, Københavns Pers. (11. B.) 29,00, J. E. 1,00, Københavns Pers. (12. B.) 27,00, Politikens Pers. 43,00; tilsammen 207,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 3720,75.*

København, 15. August 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon *13,331.*

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

LÆGERNE

Fra 1. August har Dr. Kattrup-Lassen, St. Kongensgade 83, overtaget afdøde Dr. Triers Praksis. Træffetider: Hver Dag mellem 1—2 og Fredag mellem 6—7.

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 12. August: Herning 544,10. 14. August: Lyngby 72,60; Helsingør 1153,20; København 65.826,56.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 15. August 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. August: Sønderborg 200,00. 12. August: Herning i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00. 14. August: Kalundborg 800,00; Lyngby i St. f. en Del af April Kv. Overskud 50,00; Helsingør i St. f. April Kv. Overskud 1153,20. 15. August: Helsingør 400,00.

København, 15. August 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Nathalie Larsen (Bærentzen) tidl. Medl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3257 Chr. Lentz fra Rejse (arbl.). 3493 Johannes Mortensen fra Rejse i Pl. 423 Ernst Schlegel fra Udl. (arbl.). 6861 Bruno Petersen fra Rejse (arbl.). 3635 Carl Hegner fra Køge (arbl.). 3845 Nicolaj Jensen fra Ringsted (arbl.). 6385 Grundahl Hallberg fra Rejse (arbl.). 3451 Laur. Ejler Jensen fra Horsens i Pl. 1429 Frantz Persson fra Rejse (arbl.). 3393 Wm. Bruun fra Kalundborg (arbl.). 1207 Vald. Trier fra Esbjerg (arbl.). 3656 Carl Vald. Georg Hansen fra Slagelse i Pl. 3423 Svend Frantzen fra Køge i Pl. 6836 Valdemar Sørensen fra Aarhus (arbl.). Hj.arb. K. P. A. Thomsen (Frederiksberg Bogtr.) tiltr. fra Kuskenes Forb. Hj.arb. Ejner Peter Raase (Gyldendal) fra Dansk Arb. Forb. 3154 Johannes Knudsen fra Ringsted (arbl.). 3155 Holger Petersen fra Ringsted (arbl.).

Aalborg: 6830 M. Westerlind (A/S Hestbech). Esbjerg: 6125 Marius Olesen (arbl.). Hillerød: 6416 Lauritz M. Rasmussen (Frbg. Amts Tid.). Kolding: 3675 Kai Schousbo (Schæffer) og 4341 Chr. Lykke (arbl.). Næstved: 3111 Jens Peter Nielsen (fratr. Faget). Sønderborg: 3830 Fr. Hess (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3154 Johannes Knudsen til Aalborg (arbl.). 3155 Holger Petersen til Aalborg (arbl.).

Aalborg: 3153 Hj. Berthelsen paa Rejse og 3105 P. Godiksen paa Rejse. Aarhus: 6836 Valdemar Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Herning: 6959 Emil Morgenstern (overfl. til Sygekassefunktionærerne). Hillerød: 1628 Osvald Møller til Kbhvn. i Pl. Horsens: 3451 Lauritz E. Jensen til Kbhvn. i Pl. Kalundborg: 3393 Will. Th. Bruun til Kbhvn. (arbl.). Køge: 3635 Carl Hegner til Kbhvn. (arbl.) og 3423 Svend Frantzen til Kbhvn. i Pl. Næstved: 3857 Soph. Wilh. Neess til Vejle i Pl. Randers: 4275 Svend Aage Svane paa Rejse, 3795 Chr. Christensen paa Rejse, 7140 Thorv. R. Christensen paa Rejse og 6008 John W. Jørgensen til Aalborg (arbl.). Ringsted: 3168 Peter Larsen paa Rejse. Silkeborg: 2569 Niels Jensen paa Rejse. Slagelse: 3656 Carl Vald. Georg Hansen til Kbhvn. i Pl. Sønderborg: 3869 N. C. Kjærgaard Madsen til Skanderborg (arbl.).

UDMELDTE

København: 2462 Karen Petersen (anden Livsstilling).

Kalundborg: 6256 Eugenius Preuss.

UDSLETTET MED RESTANCE

Haderslev: 7080 Waldemar Poulsen.

Gutenberg-Koret.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Lørdag d. 26. August, Pilealléen 18 Kl. 8. Dagsorden: Beretning, Regnskab, Valg af Næstformand og Kasserer, Eventuelt. — Punkter, som ønskes behandlet, bedes afleveret til Formanden, E. Fossing, Edv. Griegsgade 18, Str., inden 8 Dage. (4i)

Typografernes Sangforening.

Sangerne bedes møde Søndag Kl. 3 præcis ved Typografernes Stiftelse, Viktoriagade 21. — Kl. 6 samles man med Damerne i Pilealléen 16, hvortil Madkurve medbringes. (1p)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Søndag den 20. August: Søllerød—Rudeskov. Sct. Hans Torv Kl. 9. (3x)

ANNONCER

Sætter-Trykker

kan faa varig Plads straks i mindre Akcidens-Trykkeri i Sønderjylland. Gode Anbefalinger maa haves. Billet mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-

Maskinsætter med god Kendskab til Linotype-Maskine søger Plads, helst hvor videre Uddannelse i Linotype-Maskinen kan finde Sted. Bill. mrkt. »150« til Ekspeditionskont.

Ung Typograf

søger Plads, helst hvor der gives Lejlighed til nogle Timers daglig Maskinsætning. — Staar for Tiden i Plads som Afløser ved Sættemaskinen »Typograph«.

Nærmere Oplysninger ved Billet mrkt. »145« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, *søger* Plads. Kendt med »Universal«-Paalægapparat og Fladtryksrotation »Duplex«. Gode Anbefalinger fra tidl. og nuværende Plads. — Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

En øvet »Linotypesætter« med godt kjendskab til maskinen og omhyggelig i behandlingen kan straks faa plads.

Ansøkning med nødvendige oplysninger samt lønsforlangende sendes *A/S Gjøvik Blad & Samhold, Gjøvik,* Norge. (146)

Typograf,

Akcidenssætter, men villig til at alt forefaldende Arbejde, søger Plads straks. Fine Referencer. Billet mrkt. »147« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Maskinsætter

søger Plads straks. Er villig til at deltage i Haandsætning. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype, Intertype), 13 Aars Praksis, søger Plads. Prima Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »137« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker

kan faa Ansættelse. Kendskab til »Typograph« ønskelig. — Billet mrkt. »149« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

I. Kl.s Diplomer

(Fortryk til Tekstindtrykning) til Brug ved Jubilæum, Svendeprøve og lign., leveres til moderate Priser af

Aabenraa Lokalafdeling.

Prøveeksempl. tilsendes efter Ønske. (112)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(23) ANTON JENSEN, Sundbyøster Boulevard 42.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 25. AUGUST 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

KØBENHAVN

I Forretningsudvalgets Kundgørelse i forrige Nr. var indløbet en Trykfejl, idet Fradraget paa Lønninger med 7 Timers Arbejdstid i København ikke skulde være Kr. 3,18. men *Kr. 3,36.*

København, 23. August 1922.

Forretningsudvalget.

ER PRISTALLET MISVISENDE?

Vi har tidligere her i »Typ.-Tid.« udtrykt Tvivl om, at det af Statistisk Departement udarbejdede Pristal hvilede paa et betryggende Grundlag, og at Tallet som Følge deraf var misvisende. Efter Offenliggørelsen af det sidste Pristal er Tvivlen nærmest gaaet over til Vished.

Dette maa imidlertid ikke forstaas paa den Maade, at vi vil beskylde Departementet for at drive Svindel ved Udregningen af det i økonomisk Henseende saa betydningsfulde Pristal, hvis Offenliggørelse er bleven til Aarets Hovedbegivenheder.

Nej, det ømme Punkt ved Systemet er *Indberetningerne* til Departementet. Disse hviler paa et alt for løst Grundlag. Hvad er det i det hele taget for Folk, der indsender disse Beretninger, og af hvem faar *de* Oplysningerne angaaende de forskellige Varers Priser? Opsamles disse Oplysninger ved at forhøre vor hæderlige Handelsstand, i hvis Interesse det naturligvis er, at Priserne *ved denne Lejlighed* opgives saa smaa som muligt, medens det modsatte er Tilfældet, naar de sælger Varerne?

Disse og flere andre Spørgsmaal vedrørende denne »Efterretningstjeneste« maa vi have Svar paa. Der maa skaffes Klarhed, saaledes at vi véd, med hvem vi har at gøre. Thi man kan ikke med nogen som helst Berettigelse forlange, at vi skal lægge vor økonomiske Skæbne i Hænderne paa Folk, hvortil vi hverken har Tro eller Tillid.

Da vi i sin Tid gik med til at bøje os for Pristallets Svingninger, var det naturligvis ud fra den Forudsætning og i den Tro, at Udregningerne blev foretaget paa et fuldt ud retfærdigt Grundlag. Resultatet af de sidste Udregninger viser tilfulde, at dette ikke er Tilfældet.

Det er i den Henseende betegnende, at Blade som »København« og »Nationaltidende« har udtalt deres Tvivl om Pristallets Rigtighed. Naar de har gjort det, er Grunden naturligvis den, at de nærer Frygt for, at saavel Arbejdere som Tjenestemænd skal betakke sig for at faa deres Løn fastsat af en Institution, som bygger sine Beregninger paa et altfor spinkelt og lidet betryggende Grundlag.

Hvad de nævnte Blade særlig har haft deres Opmærksomhed henvendt paa, er Skattens Medregning. Denne skal jo have spillet en afgørende Rolle ved Fastsættelsen af det sidste Pristal, idet den skal være dalet med ca. 100 Kr. Man forundres noget over denne Paastand, thi for hvem er Skatten bleven mindre? Det synes dog lidet forsvarligt at medregne en Skat, som endnu ikke er effektiv.

Men rent bortset fra Skatterne, som naturligvis — ligesom for Tjenestemændenes Vedkommende — burde været holdt uden for Beregningerne, springer Urimeligheden ved Pristallet altfor stærkt i Øjnene, idet det fastslaar, at Priserne paa Livsfornødenhederne nu kun er *det dobbelte* af 1914's Priser. Her er Sammenligningen let og ligetil for dem, der har med det daglige Indkøb at gøre, og de protesterer da ogsaa paa det kraftigste imod Rigtigheden heraf, idet de henviser til en Række Varer, som fremdeles maa betales med Priser, der ligger langt over det dobbelte — ja tredobbelte — hvorimod saa godt som ingen Ting ligger under.

Der er da næppe Tvivl om, at det sidste Pristal i høj Grad har svækket Tilliden til Statistisk Departement som Lønregulator. Om denne Tillid vil kunne genoprettes, turde være meget tvivlsomt.

Den mistænksomme.

DET FALSKE PRISTAL

Det var unægtelig en Overraskelse, Statistisk Departement dér havde Held til at berede os! Da vi i April Maaned slog os til Taals med den stærke Lønnedgang, var Prisniveauet — formentlig bl. a. grundet paa Lockoutens Depression — virkelig dalet en Del, og man havde Grund til at vente, at en yderligere Prisnedgang vilde ledsage den almindelige Lønreduktion. Paa dette Grundlag sluttede vi da Freden. Men næppe var Arbejderkampen indstillet, før Priserne tog til at stige foruroligende. En almindelig Stigning i Priserne paa saa godt som alle Livsfornødenheder — særlig Levnedsmidler — tog ganske Grundlaget bort under det saare knappe Budget, og kun Haabet — ak, et altfor naivt — om, at Prisstigningen vilde medføre en Forhøjelse af Pristallet og derigennem af Lønnen til August holdt Modet oppe.

Saa kom »Reguleringen«! Paa Trods af al Rimelighed og sund Fornuft, paa Trods af de faktiske Kendsgerninger, til Trods for, at man nu fra alle Sider, selv de mest konservative — og med fuld Ret — betegner »Pristallet« som ganske vilkaarligt og ganske uegnet til at tjene som Grundlag for Lønansættelsen, maa vi paa dette Grundlag finde os i at maatte aflevere en saa betydelig Del af vor i Forvejen i Sandhed ikke for rigelige Fortjeneste, at vi med de stadig stigende Priser maa se Vinteren i Møde med bange Anelser. Intet Under, om den københavnske Typograf — og for den Sags Skyld Provinsens med — føler sig som en Mand, der efter at være udplyndret til Skjorten indhentes af Røveren for ogsaa at blive frarøvet dette sidste Klædningsstykke.

Det er nu nemt at se, hvilken eventyrlig Dumhed vi i April begik ved over Hals og Hoved at slutte Fred udenom de andre Fag. Havde vi ventet og faaet Del i den almindelige Fredslutning, havde vi som de øvrige Fag kunnet undgaa denne skæbnesvangre og ganske umotiverede »Regulering«. Men af sine Fejl skal man lære. Og derom er vi nu sikkert ganske enige, at vi ingensinde oftere — under nogen Omstændigheder — indgaar paa nogen Lønregulering efter Statistisk Departements Pristal. Den Komedie har vi faaet nok af! Og de Penge, der her — imod al Rimelighed og Retfærdighed — berøves os, maa vi under alle Omstændigheder til Februar kræve tilbage — ganske uden Hensyn til, hvilken Morsomhed Statistisk Departement til den Tid vil overraske os med!

E. Lassen.

— — —

Der er næppe nogen Grund til at fortryde, at vi ikke ventede og fik Del i »den almindelige Fredslutning«. Saa vidt os bekendt, var der intet til Hinder for, at vi alligevel kunde være kommet ind under Bestemmelsen om, at de Fag, der kunde blive enige med Principalerne om en toaarig Overenskomst, ikke skulde have nogen Augustregulering. Men derved var vi jo ingenlunde sluppet fri for Lønnedslaget ifølge Pristallet ved den senere Februar-Regulering. Derimod havde vi opnaaet at binde os til Statistisk Departements Afgørelser i *to* Aar i Stedet for et. Nu har vi altsaa en Mulighed for at kunne springe fra allerede til Foraaret. *Red.*

VED STOPPESTEDET

»De grafiske Fag« er bleven meget forarget over, at vi har tilladt os at gøre Bogtrykkerne opmærksomme paa, at de nu maa slippe Tanken om at møde med Krav om yderligere Forringelser i Typografernes Kaar. Bladet mener, at Tidspunktet er forhastet til at drøfte dette Spørgsmaal

Vi maa hertil sige, at Anledningen til at vi kom ind paa Spørgsmaalet, var — hvad vi ogsaa skrev i den Artikel, som Bladet tager til Genmæle imod — en Udtalelse i et af Bogtrykkernes Medlemsblade, hvori antydedes, at vi skulde yderligere beklippes ad Aare. Men selv uden denne Anled-

ning kan vi ikke indrømme, at det er for tidligt allerede nu at lade Bogtrykkerne forstaa, at Lønreduktionsskruen ikke kan drejes flere Omgange uden at gaa over Gevin. Der skal jo Tid itl at afkaste gamle Vaner og indgroede Fordomme.

»De grafiske Fag« er ligeledes meget fornærmet over, at vi har skrevet, at Pengene tages fra Arbejdernes Lommer og puttes over i Arbejdsgivernes, og henviser til, at Bogtrykfagets Priser blev »reducerede samtidig med Typografernes Lønnedgang«. Dette passer maaske for Københavns Vedkommende (vi kender ikke den »videnskabelige«), men ikke for Provinserne. Her er Lønnen nu bleven reduceret *fire* Gange, medens Bogtrykpriserne, saa vidt vi har kunnet følge med, kun er nedsat *en* Gang, og det var endda ret ubetydeligt. Der er da heller ikke kommet flere Folk i Arbejde i Provinsen, skønt Typografernes Løn er 1000—1300 Kr. mindre (beregnet aarlig) end for et Aar siden. Dette turde være et Bevis paa, at Paastanden om, at det var de høje Lønninger, der alene var Skyld i Fagets Stagnation, er urigtig. Vi tillader os derfor at fastholde den Betragtning, at *den høje Avance* har haft og endnu tildels har langt mere Skyld i den store Arbejdsløshed end Arbejdernes Løn.

Det er selvsagt ikke i vor Interesse, at Bogtrykkernes Avance sættes for langt ned. Vi under dem gerne en god Fortjeneste. Men hvis de ønsker at undgaa en Diskussion om *deres* Forhold, maa de indstille deres Bestræbelser for at trykke os længere ned mod Sultegrænsen.

»De grafiske Fag« græder salte Taarer over den Maade, hvorpaa »Typ.-Tid.« argumenterer med de tørre Tal. Dette forstaar vi ikke, thi Bladet indrømmer i samme Aandedræt, at vore Tal er korrekte, naar vi skrev, at Typografernes Minimalløn nu ved en Sammenligning med Priserne i 1914 svarer til 36 Kr. Naar vi ikke samtidig nævnte, at Minimallønnen i 1914 var 27—29 Kr., var det saamænd ikke for at skjule, at dette betød et Fremstød eller en Forbedring af ca. 25 pCt. Vi har jo Gang paa Gang hævdet, at vi *vil* ikke ned paa de kummerlige Lønninger, vi den Gang maatte gaa for, og dette Standpunkt vil vi naturligvis vedblive at forsvare. Og vi har endnu et stille Haab om, at Flertallet af Bogtrykkerne vil indrømme, at vort Krav er berettiget.

Der er derfor ingen Grund for »De grafiske Fag« til at være forarget, ej heller til at spille fornærmet, saa lidt som at græde »salte Taarer«. Thi naar Bladet faar tænkt lidt nærmere over Forholdene, vil det komme til det Resultat, at Bogtrykarbejderne ingenlunde er for godt situerede, selv om ogsaa der kan peges paa, at andre har det daarligere.

BORUPS HØJSKOLE

Borups Højskole aabnes Torsdag 5. Oktober med et Møde i Grundtvigs Hus; Dagen efter begynder Undervisningen i Ny Rosenborg.

For at Folk bedre kan danne sig en Mening om Undervisningen, afholdes der nogle Uger forud Mandag den 18. September Kl. 8 Aften et offentligt Møde i Grundtvigs Hus, hvor Forstander Borup vil fremlægge Planen for det kommende Aar, forklare Arbejdsmaaden og svare paa, hvad man i den Anledning har Lyst at spørge om. Adgangen er gratis for alle.

Der er en Dagsafdeling 2—5 og en Aftenafdeling 6—10. Undervisningen omfatter: Dansk, Regning, Skrivning, Bogholderi, Matematik, fremmede Sprog. Foredragene omfatter: Samfundslære, Historie, Naturkundskab, Aandslivets Historie, Litteratur, Kunst, fremmede Lande.

Organiserede Arbejdere har Moderation, 15 Kr. maanedlig for den samlede Undervisning. For et enkelt Fag med to ugentlige Timer (Sprog, Matematik 4 Kr. maanedlig, med én ugentlig Time (alle de øvrige) $2^1/_2$ Kr. maanedlig; de efterfølgende Fag efter nedadgaaende Skala. Se herom Programmet.

Forstander Borup modtager Indmeldelse 11—1 og 6—8 i Ny Rosenborg 9, Vestre Boulevard.

Sekretæren træffes samme Steds 11—4 og 6—8. Telefon Byen 4617.

OS MED »TENDENSERNE«!

Nu, da Erik Holm har bekendt, kommer jeg vel ogsaa til det. Thi jeg er nemlig ogsaa en af dem med »Tendenserne«. Og det er maaske ikke umuligt, at der er nok en, der melder sig.

Erik Holm bør imidlertid føle sig smigret over, at han har faaet skriftlig Begrundelse for, at hans Artikel er nægtet Optagelse. Anderledes for mit Vedkommende. Jeg fik nemlig min Artikel retur, uden at der fandtes saa meget som et eneste Ord, end sige et Navn, der kunde antyde, hvorfra Artiklen kom. Den var ganske vist sendt i en Konvolut med Firma: »Typograf-Tidende«s Redaktion, men dermed Basta.

Nu forlanger jeg naturligvis ikke at blive behandlet, som andre almindelige Mennesker kan gøre Fordring paa. Og mit Humør er saamænd ikke ødelagt af den Grund, og jeg har derfor moret mig over at se den Gentagelse bekræftet: At *store Mænd* i mange Tilfælde er *smaa Mænd*.

Hvad selve den »tendensfjendtlige« Artikel angaar (ja, der er forresten to), saa har jeg den i Behold til en anden god Gang. Jeg tænkte ganske vist saa smaat paa, om jeg — ligesom nogle af vore nuværende brave, ledende Mænd i mange Tilfælde af lignende Art tidligere gjorde — at sende den til »Solidaritet« — eller maaske er det »Arbejderbladet« — med Vedtegning: Nægtet optagelse i Fagbladet. Men jeg fik Bugt med denne grimme Tanke. Hvorfor skulde jeg ogsaa efterabe disse Kolleger, som jo bitterlig har fortrudt deres Ungdomsudskejelser og heldigvis er kommen til bedre Erkendelse.

Men saa var der jo Hr. Ibsen i Kolding. Hans Blad er jo da et Fagblad.

Men ogsaa dette blev opgivet, fordi jeg kom i Tanker om, at han naturligvis ikke tænker paa andet end at faa Frederik Nielsen væk fra Redaktørstolen for selv at faa fat i det Ben paa 1100 Kr. + Kontingentfrihed.

Og saa gaar »Trykkeren« naturligvis ind — og saa hængte jeg jo alligevel paa'en.

Resultatet blev altsaa, at jeg har Artiklerne i god Behold, og at jeg er kommet paa Ledelsens sorte Tavle og er stemplet som »organisationsfjendtlig«. Derfor er det en lille Trøst, at *Erik Holm* nu deler Skæbne med mig, og vi tager saa hinanden under Armen som gode Kammerater. Hvis Hr. Holm vil opgive mig sin Adresse, skal han faa Artiklerne til Gennemlæsning, ligesom det vilde interessere mig at læse hans, for vort Forbunds hele Velvære saa organisationsfjendtlige Artikel.

At dette skulde times Hr. Holm, beklager jeg. Hvad mig selv angaar, da sover jeg desuagtet lige roligt om Natten.

Aalborg, Borgergade 26, i August.

Sørensen-Kjeld.

— — —

Skønt der næppe vilde være sket nogen Skade ved, at ovenstaaende var blevet sendt tilbage til sit Ophav for at blive indlemmet i den Sørensen-Kjeld'ske Samling, der formentlig senere vil udkomme i Særtryk, f. Eks. under Fællestitlen »En Kværulants Erindringer«, foretrækker jeg dog, at Kollegerne stifter Bekendtskab med Hr. Kjelds sidste »saglige« Indlæg, særlig da det jo nærmest har personlig Adresse til undertegnede. Men da det — naturligvis — indeholder faktiske Urigtigheder, for ikke at sige bevidste Usandheder, bliver det nødvendigt at sætte en »Hale« paa.

Sørensen-Kjeld kan stadig ikke glemme, at Redaktør-»Benet« gik hans Næse forbi. For at han imidlertid ikke skal blive helt gul af Misundelse, kan jeg trøste ham med, at »Benet« ikke er slet saa fedt, som han gaar og forestiller sig. Han kommer Sandheden nærmere, naar han reducerer det med en god Fjerdedel. Men i hvert Fald er Redaktørens Honorar i Overensstemmelse med Delegeretmødets Vedtagelse.

Man smiler ved Tanken om Sørensen-Kjeld som Medarbejder ved »Solidaritet« og »Arbejderbladet« eller ved »Ibsens Blad i Kolding«. Det er dog lidet sandsynligt, at disse Blade vilde være Afløbsrende for S.-Kjelds kasserede Aandrigheder. Og naar han bejler til Erik Holms Gunst og med kælne Blikke byder ham sin Haand, da er jeg næsten sikker paa, at han henter sig en Kurv, thi saa vidt jeg kender Erik Holm, hører han ikke hjemme i Bagstrævernes Kreds, men dér har Sørensen-Kjeld jo hidtil gjort Tjeneste.

Maa jeg saa endelig sige med Henblik paa de »Ungdoms-Udskejelser«, som visse Kolleger »saa bitterlig har fortrudt«, at disse »Udskejelser« for mit Vedkommende ingenlunde hører til mine bitreste Minder.

Fr. N.

SPROGBOMMERTEN

Th. Kjær-Jensens lille Indlæg i sidste Nr. nødvendiggør endnu et Par Bemærkninger. De grammatikalske Eksempler, Kj.-J. opstiller, synes mig hverken særlig klare eller overbevisende; i Særdeleshed gælder dette de to sidste, »Ingentings«-Eksemplerne, thi »*Intet* Arbejde« betyder jo i den givne Forbindelse (Mottoet) *grammatikalsk* det samme som »dette eller hint« Arbejde eller som en bestemt Angivelse a et Arbejde.

Det hedder f. Eks.: »Ingen er for god til at tage sin Tørn«. Dette Udtryks baade klangmæssige og grammatikalske Rigtighed vil Kj.-J. næppe bestride. Og dette Udtryk dækker helt: »Intet Arbejde er for simpelt til at udføres smukt«.

I Modsætning til Kj.-J. erkender Firmaet Egmont H. Petersens Direktør, Hr. I. C. Petersen, i et lille Indlæg i »De grafiske Fag« for 19. August uden al Smaalighed Rigtigheden i mine sproglige Betragtninger over Mottoets Ordlyd.

Og, som sagt, jeg tror ikke at have set forkert paa den paagældende Sætnings Bygning.

20. 8. 1922. *Sigv. Hellberg.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 20. August i Rømersgade 22. *Berendt* valgtes til Dirigent, *Lundin* til Sekretær.

Punkt 1, Beretning. *Formanden:* Det forløbne Kvartal, for hvilket der skulde aflægges Beretning, var det første Kvartal under den nye Tarifs Tegn. Det var naturligt, at der ved en Tarifforandring opstod en Del Spørgsmaal og Stridspunkter mellem de kontraherende Parter. Omtalte dernæst en lang Række Tarif-Sager, som alle var bragt i tilfredsstillende Orden. Af almindelig Interesse maa nævnes, at normalt Natarbejde, der løber ind paa en Helligdag efter Kl. 6 Morgen, er 100 pCt.s-Overarbejde. Endvidere maa nævnes en Voldgiftsdom angaaende Grundbetalingen for Overarbejde paa forlagt Arbejdstid, som var pure vundet for os. En Sag af særlig Interesse var rejst mod os, fordi man ønskede Maskinsætternes Præstation i Vejret, som Taleren imidlertid imødesaa med Sindsro, da Opfyldelsen af K. B.s Forlangende var umulig. Omtalte Ordningen af Typografernes Forhold ombord paa Amerikabaadene, der kun til en vis Grad var tilfredsstillende, og som sikkert vilde føre til fornyede Forhandlinger og en Nyordning. Angaaende en eventuel Forlængelse af vor Tarif paa Grundlag af Forliget af 4. April i Aar havde Styrelsen ført en længere Debat. Men baade vi og Principalerne var klare over, at vort Fag laa udenfor de i nævnte Forlig indeholdte Bestemmelser. For at vi skulde kunne undgaa Pristallets

Virkning pr. August, vilde man sikkert kræve Indrømmelser — dersom det i det hele taget lod sig gøre. Vi havde derfor undladt at søge Forhandling. Pristallets Fald var større, end vi havde tænkt os, men en Kritik af Maaden, hvorpaa Tallet udregnedes, maatte være berettiget og formentlig fremkomme paa rette Sted. Vi var fradraget 12 Points, medens den 13. var sat til Side til eventuelt senere Brug. Taleren omtalte sin Stilling under Forhandlingerne om Provinstarifen. Med Hensyn til den etablerede Maskinsætterskole var Interesserne mellem Typograferne noget delte. Man havde derfor søgt at faa Haand i Hanke med dens Drift, hvilket forsaavidt var lykkedes, som den bestaaende Tarifs Bestemmelser vil blive lagt til Grund for Elevernes Forhold, saavidt disse Bestemmelser kan forenes med Skolen som saadan. Omtalte dernæst Arbejdsmarkedet samt den frivillige Indsamlings Fordeling, der kun ydedes til de alleruheldigststillede arbejdsløse. Der har i Sommerens Løb foreligget en Del Udmeldelser fra Halv- og Kvart-Faktorer, som hverken var Fugl eller Fisk. Vi havde nægtet at modtage dem, da de samme Kolleger havde indrømmet at være opfordret dertil at deres respektive Arbejdsgivere. Det er K. B., der fortsætter med at ruste sig, ligesom man gjorde det før Lockouten. Interessant er det dog at se, at der indenfor Bogtrykkernes Lejr sker Nydannelser af Organisationer. Organisationen af Bogtrykkere i København var en Revne, der var slaaet i K. B. Andre — væsentlig Smaatrykkerier — havde dannet Københavns Bogtrykkerlaug. Vi skal imidlertid ikke glemme, at i Forholdet overfor os kan Principalerne sikkert snart blive enige. Mente, at der ulmede nogen Utilfredshed indenfor K. B. med, at man ikke ved Lockouten opnaaede mere, end hvad man faktisk naaede. Men nu maatte det være forbi med K. B.s Ønsker, forsaavidt de skal gaa ud over os. Taleren kunde i Fagets Interesse ønske en fornuftig Maskinsættertarif, som var bygget paa Gennemsnitspræstation i Modsætning til den nuværende, som kloge Hoveder troede at kunne bruge i ensidig og snæversynet Lønpolitik. Tarifens nærmere Behandling vilde komme frem paa næste Generalforsamling. Og lige som forrige Aar vilde Taleren atter i Aar bede Kollegerne være belavede — thi det er ikke godt at vide, hvad Fremtiden bar i sit Skød. —

Henriksen forespurgte, om der var sluttet Overenskomst med de nye Organisationer? — *Berendt* fremdrog, at der var sket en Nedgang i Lønningerne, og kritiserede Maaden, hvorpaa Pristallet var udregnet. — *Nilsson* omtalte det høje Kontingent og ønskede Oplysninger om vore Pengesager. — *N. Th. Svendsen* kritiserede Ledelsens Tolerance overfor Maskinsætterskolen. Uddannelsen dér maatte være paa fuldt ud tarifmæssig Maade. — Endvidere havde *Lundin, Aage G. Jensen* og *H. C. Jørgensen* Ordet. Den sidste fandt, at det var en daarlig Tarif, vi havde faaet. Vi kan ikke modsætte os Maskinsætterskolen og troede ogsaa, det vilde være uklogt, men i Tilfælde af Konflikt burde der ikke arbejdes paa Skolen. — *Karl Sørensen* maatte i Anledning af Rosterne om Kontingentnedsættelse sige, at saafremt man da ikke ogsaa kunde nedsætte Understøttelserne, kunde der ikke skaffes Balance. Og med Hensyn til Administrationsomkostningerne maatte Taleren hævde, at Dansk Typograf-Forbund var det forholdsvis billigst administrerede. — *Formanden* replicerede til de forskellige Talere. Med Hensyn til Maskinsætterskolen fandt han det klogest at tolerere den under de aftalte Forudsætninger. Vi bør ikke tvinge vor Modpart ind paa en Politik, der tager Sigte paa vore Tarifgoder. Udtalte iøvrigt Haabet om, at det maatte lykkes at aabne Principalernes Øjne for en faglig forsvarlig Maskinsættertarif. — Endnu adskillige Talere havde Ordet, saasom *Nilsson, H. C. Jørgensen, Berendt, Aage G. Jensen, Karl Sørensen* og *Formanden*, hvorpaa Beretningen énstemmigt godkendtes.

Punkt 2, Regnskabet. *Kassereren* forelagde det trykte Regnskab med nogle korte Bemærkninger. Efter et Replikskifte godkendtes Regnskabet énstemmigt.

Punkt 3, Forbundstrykkeriet. Paa Udvalgets Vegne gav *Rundberg* et Resumé over Udvalgets Arbejde. Der var paa Opfordring af Andelstrykkeriets Ledelse bleven ført Forhandlinger om et eventuelt Samarbejde med Dansk Typ.-Forb., men disse Forhandlinger var dog foreløbig stillet i Bero. Der var blevet tilstillet de forskellige Fagorganisationer i København et Cirkulære, hvori disse blev gjort bekendt med Tanken angaaende Oprettelsen af et Forbundstrykkeri samtidig med en Anmodning om Støtte i Tilfælde af, at denne Tanke blev realiseret. Der indkom ialt 22 Besvarelser, som alle tilkendegiver deres Sympati for Tanken og lover at ville støtte det eventuelle Forbundstrykkeri. De samv. Fagforbund mente derimod ikke at kunne tilsige sin Støtte. Der var indhentet Oplysninger om, hvorledes andre Arbejdervirksomheder stod sig i Konkurrencen overfor private Forretninger, hvilken Kundekreds de hovedsagelig havde, og hvorledes det økonomiske Udbytte var, hvilket gav det glædelige Resultat, at disse Virksomheder har kunnet gaa fremad i økonomisk Henseende, og at Lønnen ligger højere der end paa private Virksomheder. Der var indhentet Oplysninger om Priser paa Skriftmateriale og Maskiner, og det viser sig, at hvis Tanken var bleven realiseret for 2—3 Aar siden, vilde Anskaffelsesomkostningerne paa Grund af den billige Markkurs have været minimale. Der var ligeledes indledet Forhandlinger med en københavnsk Bogtrykker om Køb af hans Trykkeri, som vilde kunne overtages paa gunstige Vilkaar, men da Udvalget ingen Bemyndigelse havde til at slutte nogen Handel, kunde det kun blive en Forespørgsel. Flertallet af Udvalget mener, at der er Eksistensmuligheder for et saadant Trykkeri, og vilde anbefale Medlemmerne til at støtte Tanken om Oprettelsen af et Forbundstrykkeri. — En lang Række Talere havde Ordet dels *for*, dels *imod* Oprettelse af et Forbundstrykkeri, hvorefter Diskussionen sluttede, derved at Generalforsamlingen tog den aflagte Beretning til Efterretning, idet det bliver det kommende Delegeretmøde, der tager endelig Standpunkt til Sagen.

Generalforsamlingen hævet.

NYKØBING M. UNDERAFDELING

afholdt Tirsdag den 1. August sin ordinære Generalforsamling. Protokol og Regnskab godkendtes. Da den tidligere Formand, Marius Refsgaard, var »gaaet over i de ældres Rækker«, valgtes *Kai Fønss Bach* til Formand. Til Kasserer genvalgtes *Alfred Bach* og til Sekretær *Marinus Larsen*.

— Søndag den 29. Juli afholdt Underafdelingen en vellykket Udflugt til Viborg, hvor man sammen med Viborg-Kammeraterne var ude ved Bækkelund og om Eftermiddagen besaa Byens »Seværdigheder«. *ach.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 28. Juli 1922. *H. P. Alb. Jensen* valgtes til Dirigent. *E. Stecker Christensen* til Sekretær. Forhandlingsbogen udsattes. *Formanden* oplyste om Tarifens Vedtagelse og omtalte kort de arbejdsløse Kollegers Forhold og oplyste, at der var vekslet Skrivelser med Forretningsføreren desangaaende. Udflugten var aflyst paa Grund af manglende Tilslutning. Omtalte nogle ændrede Arbejdsforhold efter den nye Tarif. Godkendtes.

Kassereren, *Chr. P. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber, der for Forbundskassens Vedkommende udviste en Balancesum paa Kr. 20.762,55 og for Lokalkassen paa Kr. 4744,79. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Holger Hansen aflagde Beretning og Regnskab for Biblioteket, hvis Balancesum var Kr. 130,22. Der havde været 80 Laantagere og 563 Udlaan. Som Bibliotekarer genvalgtes *Holger Hansen* og *Willy Mortensen*.

Som Tilskud til et Gravmonument til Folketingsmand Stillings Grav bevilgedes 25 Kr.

Det vedtoges at deltage med Fanen ved Arbejdermødet i August.

— Hjælpekassen holdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbogen og Regnskabet godkendtes enstemmigt. Regnskabets Balancesum var Kr. 7719,03. *Henry Jensen* henstillede, at de Penge, der var bevilget til Sommerudflugten, overlodes til de arbejdsløse. *Formanden* mente, at saalænge hele Spørgsmaalet ikke var mere afklaret, kunde vi ikke foretage os noget. Løsningen af dette Spørgsmaal oversteg vore Kræfter. Vi maa lægge Pres paa Samfundet. *Nees* henstillede, at man ved Anvisning sendte de uden Understøttelse i Arbejde først.

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er endvidere indkommet følgende Bidrag:

Hansen & Jacobsen 2,50, Hoffensberg 7,50. — Ialt med de tidligere indkomne Bidrag *Kr. 593,60.*

NÆR OG FJÆRN

DYRTIDSTILLÆGET i København er fremtidig for Faglærte Kr. 7,16, for mandlige Hjælpearbejdere Kr. 7,28 og for kvindelige Hjælpearbejdere Kr. 4,32 pr. Uge.

Ved *Overarbejde* er Dyrtidstillæget for alle mandlige Arbejdere 23 Øre for 50 pCt.s-Timerne og 30 Øre for 100 pCt.s-Timerne. For kvindelige Hjælpearbejdere er Tillæget 14 Øre for 50 pCt.s-Timerne og 18 Øre for 100 pCt.s-Timerne.

BOG- & AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN. De ugentlige Møder om Fredagen indstilles indtil videre. *Styrelsen.*

DET ITALIENSKE SELSKAB. Af de indkomne Ansøgninger er efternævnte blevne udtagne som de heldige: Medlemmerne Nr. 3072, 3091, 1985, 3366, 242, 1034, 4078, 3133, 1959 og 704. Alle de øvrige Ansøgninger er indsendte for den Mulighed, at der skulde kunne faas flere Pladser. *Styrelsen.*

MASKINSÆTTERSKOLEN. I Anledning af den oprettede private Maskinsætterskole afholder K. M. K. et Medlemsmøde paa Søndag den 27. August Kl. 10½ i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, hvor enhver Maskinsætter meget anmodes at komme til Stede. Lokalformanden og Skolens Lærer er skriftlig indbudte.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

14. Juli 1922.

1. Afstemningsresultatet over Ændringerne til Provinstarifen forelaa. Der var ialt afgivet 1461 St.; deraf 990 Ja mod 448 Nej. 23 St. var blanke. — Til Efterretning.

8. August 1922.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Fagmødet i Odense. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i Slagelse fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 1. Juli d. A. at regne.

3. Et Medlem i Aalborg fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 1. Juli d. A. at regne.

4. Et Medlem i Viborg fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 1. Juli d. A. at regne.

5. Fra Direktøren for Fængselsvæsenet forelaa en Skrivelse angaaende Priserne for Fængselsvæsenets Trykarbejder. — Til Efterretning.

6. Et Medlem i Randers fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 10. Juni d. A. at regne.

7. Et Medlem i Roskilde fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 15. Juli d. A. at regne.

8. Et Medlem i Brønderslev fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 1. Juli d. A. at regne.

9. To Medlemmer i Haderslev fik deres hvilende Ret forlænget for et Aar.

10. Et Medlem i Holbæk fik tilstaaet hvilende Ret for et Aar fra 1. Juli d. A. at regne.

11. Rønne Lokalafdeling fremsender Love for Lærlingeafdelingen til Godkendelse. — Godkendtes.

12. Forretningsføreren refererede en Forhandling med Repræsentanter for Arbejdernes Fællesbageri i Holstebro samt Arbejdernes Landsbank angaaende Fællesbageriets Rekonstruktion og fremtidige Drift og forelagde et Forslag vedrørende Forrentning og Amortisation af den Sum,

Forbundet har indestaaende i Bageriet. — Forslaget tiltraadtes.

13. Som Kredslæge i Stedet for afdøde Dr. Trier ansattes C. Kattrup-Lassen, St. Kongensgade 83, fra 1. August d. A. at regne.

14. Fra 168 Medlemmer af den københavnske Afdeling forelaa et Forslag om Udbetaling af ekstra Lockout-Understøttelse. — Sagen udsattes.

TAK

Min hjerteligste Tak til alle, som viste mig Opmærksomhed paa min 70-aarige Fødselsdag.

C. Wehage.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbes Pers. 14,00, Græbes Pers. 14,00, Bordings Pers. 11,00, S. L. Møller 5,00, Thieles Pers. 43,00, Triers Pers. 6,00, Centraltrykkeriet 11,00, Egm. H. Petersen 82,00, Fraenckels Pers. 36,00, S. L. Møller 4,00, Søborg 13,00, Jensen & Rønager (11.-14. B.) 29,50, Ferslew (St. Kongensgade) 53,00, Henningsens Pers. 16,00, Georg Rasmussen 5,00, Græbes Pers. 16,00, Bording 4,00, Roms Pers. 32,00, Birch 12,00, Nørrebros Centraltrykkeri 25,00, Thiele 41,50, Rosenbergs Pers. 8,00, Julius Petersen 4,00, G. E. 1,00; tilsammen Kr. 486,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 4206,75.*

København, 22. August 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon **4331.**

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 16. August: Struer 100,00. 22. August: Viborg 300,00.

København, 22. August 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Eilschou-Holms Bortrejse fra 25. August passes Praksis af Hr. Dr. Osvald, I. E. Ohlsensgade 3, træffes Hverdage fra 1—2 samt Torsdag Aften fra 6—7. Telf. Øbro 4535 y.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Carly Olga Alfrida Nielsen, udl. 20. 8. 22 hos Hamburger & Lange (arb. s. St.).

Rudkøbing: Sætter-Trykker Johannes Ove Peters, udl. 1. 9. 22 i Langelands Centraltrykkeri. Varde: Paal. Anna E. M. M. Jensen.

TILTRAADTE

København: 3738 Henry Sørensen fra Horsens i Pl. 6014 Ejner Christensen fra Horsens (arbl.). 1199 P. H. Petersen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 3155 Holger G. Petersen (arbl.), 3154 Johs. Knudsen (arbl.) og 6008 Will. Jørgensen (arbl.). Middelfart: 6848 P. Johs. Thornberg (arbl.). Odense: 5601 Jenny Christensen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.) og 5300 Kathrine Ludvigsen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.). Skanderborg: 3869 Chr. K. Madsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3845 Nicolaj Jensen til Aalborg (arbl.). 5011 Paula Nielsen til Holbæk i Pl. 3360 L. Chr. Nielsen til Udl.

TELEFON CENTRAL 1483 23
Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B
Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET
A/S GENZSCH & HEYSE
HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Brønderslev: 5067 Mathilde Hoffmann til Løgstør (arbl.). Haderslev: 3831 Tage Andersen til Horsens (arbl.) og 4477 Joh. Knudsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Horsens: 3738 Henry Sørensen til Hillerød i Pl. og 6014 E. S. Lund Christensen til Kbhvn. (arbl.). Viborg: 6984 S. Norup til Sønderjylland (Militær).

UDMELDTE

København: 4515 Ellen Johansen (fratr. Faget). Haderslev: 7055 Emil Campradt (Bogtrykker).

DØD

Aarhus: 1318 Robert Davidsen.

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde

afholdes *Søndag den 27. August Kl. 10½* i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden for at drøfte og tage Stilling til

den nyoprettede Maskinsætterskole.

Enhver Maskinsætter indbydes og anmodes indtrængende om at komme til Stede. *Styrelsen.*

T. S. afholder **ordin. halvaarlig Generalforsamling** Onsdag den 6. September Kl. 7½ præc. i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

Dagsorden: 1. Beretning; 2. Regnskab; 3. Forslag til nye Love; 4. Valg af Styrelse; 5. Øvelsesplan for Aaret 1922—23; 6. Eventuelt. *Styrelsen.* (2f)

Søndag d. 27. August: Farum—Fiskebæk. Sct. Hans Torv Kl. 9. (3y)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Sætter,
paalidelig og hurtig, søger Pladsforandring straks eller senere. Tilbud under Billet mrkt. »153« modt. Ekspeditionskontoret.

Særdeles velanbefalet, alsidig uddannet, ung, gift **Sætter** (Provinsianer) søger varig Plads paa større eller mindre Bogtrykkeri, event., hvor der er Lejlighed til at lære Trykning. Billet mrkt. »155« modt. Ekspeditionskontoret.

Repræsentant søger god Stilling. En ung Trykker, som er Repræsentant i en anden Branche, søger en god Plads i Bogtrykkerbranchen, enten som Sælger for et Farvefirma eller ogsaa for en Bogtrykker. Billet mrkt. »152« modt. Ekspeditionskont.

En dygtig Maskinsætter
(Intertype) kan faa Plads paa **Skive Folkeblad.** (154)

„Typograph"-Maskinsætter
søger Plads straks. Er villig til at deltage i Haandsætning. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf
søger Plads, helst hvor der gives Lejlighed til nogle Timers daglig Maskinsætning. — Staar for Tiden i Plads som Afløser ved Sættemaskinen »Typograph«.
Nærmere Oplysninger ved Billet mrkt. »145« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 1. SEPTEMBER 1922 XLIX AARGANG

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

GRUNDSKYLDEN

Der blev i den nylig afsluttede Rigsdagssamling vedtaget en Lov, som fortjener mer end almindelig Opmærksomhed blandt det arbejdende Folk. Den blev vedtaget i den ellevte Time med Tilslutning fra alle Partier undtagen Højre og nogle enkelte Pinstruppere.

Det var Loven om *Grundskylden.*

Ganske vist er det kun en meget ringe Skat, der lægges paa Jordværdien, naar en ny Vurdering har fundet Sted. Men Begyndelsen er jo som bekendt den værste, og der er ingen Tvivl om, at denne Grundskat, der — lige som Statsskatten i sin Tid — begynder som en pro mille Skat, med Tiden vil blive en pCt. Skat.

I Almindelighed er det jo ikke i Skatteydernes Interesse, at en Skat stiger. Med Grundskylden er det imidlertid noget andet. Den er indenfor Skatteväesenets Omraade noget for sig. Den har nemlig — i Modsætning til alle andre Skatter — den Egenskab, *at den ikke kan væltes over paa andre* — over paa dem, der til syvende og sidst maa udrede *alle* Skatter — det store brede arbejdende Folk.

Vi husker en Gang for mange Aar siden, at forhv. Finansminister Edvard Brandes udtalte paa et politisk Møde, at *Skatterne kom altid fra de smaa.* Og hermed mente han sikkert, at lige meget hvilke Skatter, der af Magthaverne blev lagt paa Befolkningen, det være sig Toldskatter eller direkte Skatter som Formue- og Indkomtsskat — de var dog allesammen af den Beskaffenhed, at de blev væltet fra Samfundsklasse til Samfundsklasse, indtil de naaede ned til dem, der ingen havde at overvælte dem paa.

Anderledes med Grundskylden eller Jordværdiskatten. Og denne Skat besidder tillige den særlige Egenskab, at den Vare, den lægges paa — Jorden — ikke bliver dyrere, men derimod billigere som Handelsvare betragtet. En Grundskyld gør med andre Ord Adgangen til Jord billigere og forhindrer Jordspekulation.

Der lyder da ogsaa i disse Dage et Angstraab fra Grundejerne Landet over. De holder Møder og vedtager Protestresolutioner, hvori man kræver, at Rigsdagen ikke gaar videre ad denne farlige Vej. Thi, siger de, selv om den vedtagne Skat kun er ringe, saa vil den Fare altid være til Stede, naar Samfundet fattes Penge, da at give den en ny Omdrejning. Og med Tanken rettet paa den bebudede kommunale Grundskyld retter disse Jordmonopol-Indehavere en kraftig Henstilling til Regeringen om ikke at give de kommunale Myndigheder Ret til at opkræve en saadan Skat, der vil udsætte dem for den vildeste Vilkaarlighed og gøre Indgreb i den hellige Ejendomsret!

Som om ikke alle de mange Ikke-Jordbesiddere har været udsat for Vilkaarlighed fra Grundejernes Side lige saa længe, den private Jordejendomsret har bestaaet!

Det er værd at lægge Mærke til, at Jordmonopolisterne ikke har protesteret imod den Mangfoldighed af Skatter, vi i den sidste Menneskealder er bleven velsignet med. Da man i sin Tid ombyttede nogle andre Skatter med Ejendomsskylden, fandt de Herrer Grundejere sig deri, fordi denne Skat ganske simpelt kunde væltes over paa Lejerne i Form af højere Husleje. Men nu, da der er Tale om, at der skal skattes ogsaa af den Jord, hvorpaa der ingen Bygning staar, men som ligger og stiger i Værdi fra Dag til Dag — ja, saa er den guddommelige Ejendomsret i Fare.

Vi vil foretrække at udtrykke det saaledes, at saa er vi komne et Skridt nærmere den Samfundstilstand, hvor Jordspekulationen maa ophøre og bl. a. de høje Huslejeafgifter og Bolignøden vil være en saga blott.

Af alle Monopoler er Særrettigheden til Jorden værst. Den er nemlig Moder til alle de andre. Og det er derfra den sociale Nød stammer. Saa længe denne Særrettighed bestaar, vil alle saakaldte Fremskridt være betydningsløse og al vor Stræben mod bedre Tilstande forgæves. Thi det er saa sandt, hvad der er udtrykt i »Fremskridt og Fattigdom«:

Vor forroste Frihed bærer Trældom i sig, saa længe vi opretholder den private Jordejendomsret. Indtil denne er afskaffet, vil Uafhængighedserklæringer og Slavefrigørelsesakter være forgæves. Saa længe ét Menneske kan gøre Fordring paa udelukkende Ejendomsret til den Jord, andre Mennesker maa leve paa, vil Trældommen vedvare og maa vokse og skærpes, eftersom de materielle Fremskridt tiltager!

Det er dette, som nu gaar for sig i den civiliserede Verden. Den private Jordejendomsret er den underste Møllesten, Fremskridtet den øverste. *Mellem begge disse knuses de arbejdende Klasser under et stadigt voksende Tryk.*

»PRISFALD«!

Dette bevingede Ord er nu atter blevet tudet os i Ørene, og man har faaet konstateret et Pristal og Lønnedslag, der vækker Forargelse hos alle Lønarbejdere — ja, selv i Kapitalistpressen tvivler man paa dets Rigtighed —; thi dette betyder atter et Skridt nærmere Ruinens Rand.

Hvor længe skal dette vare ved? Er det Meningen, at Arbejdsgiverne skal blive ved med at piske løs med deres Sultepisk paa fredelige, stræbsomme Arbejdere, der gør alt for at holde deres Hjem oven Vande. Er der dog ikke Spor af Menneskekærlighed til hos d'Herrer? Er Moralen virkelig sunken saa dybt, at man ikke kan unde andre end sig selv Livets Goder? Er det det, man kalder det 20. Aarhundredes Civilisation? I saa Fald er det et sørgeligt Resultat efter saa mange Aars Kampe, at man bogstavelig talt skal lade sig flaa af disse Magthavere, der piner Sjælen ud af os; thi en Sjælekamp er det, at man arbejder hver Dag uden saa meget som at kunne øjne en Mulighed for at leve et nogenlunde økonomisk sorgløst Liv, det skal nok mærke sin Mand, der har en lille Smule Ære i Kroppen.

I lang Tid har man læst og hørt disse forblommede Ord: »Bare ned med Lønnen, saa skal det nok blive billigere!« Jovist! Humbug det hele! Lønnen har man faaet ned — og over i andre Lommer; men Priserne? Nej, det hele er kun et falsk Paaskud for selv at kunne putte noget mere i sin egen Lomme.

Se nu indenfor vore egne Rammer — Dagspressen! Lønnedslag — ret kraftige — har der været, og Fremstillingsmidlerne er for lang Tid siden dalet — det kommer man ikke uden om —; men trods alt bibeholder man Krigspriserne, og desværre er vort eget Organ enig med de andre Blade om at bevare disse, saa dér kan man jo ikke henvende sig.

Men nu maa det være Slut! Vi maa have Priserne ned, saa der kan komme et *virkeligt* Prisfald og ikke et konstrueret, saa skal der nok blive bedre Tider. Men disse opnaas ikke ved stadig at synge paa Omkvædet: Ned med Lønnen!

Nej, de virkelige Aarsager til Misèren er disse fabelagtige Direktørgager og lignende, der skal udredes af Arbejdernes trælsomme Arbejde, og det er det, man harmes over, naar man samtidig ser, hvad mange af disse mere eller mindre »hel-

dige« Topfigurer kan tillade sig at udtale. Som nu forleden i et herværende større Etablissement. Man havde i Haandsætteriet anmodet om at faa Lov at beholde Lønnen uantastet af Pristallet, men af Direktøren faaet Svaret: »Nej, der bestilles for lidt i Maskinsætteriet!«

Hvilken Aandrighed!

. . . Men vi Arbejdere har nu set nok af dette Humbug; vi maa ogsaa have Ret til at leve, vi er ikke tjent med at piskes ud i det værste Slaveri; vi har ogsaa Kone og Børn, som vi kunde ønske at glæde en lille Smule. Vi forlanger ikke Luksus, men kun at faa Lov at leve et anstændigt Liv i Kærlighed til Hjemmet; men det har vi ogsaa Ret til. Vi vil ikke længere finde os i dette Slaveri af en Klat hensynsløse Magthavere.

W.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

I.

I Bogtrykkerkunstens første Dage — og endnu i mange, mange Aar derefter — var det almindelig Skik og Brug at lønne Typograferne med Kost og Logi, samt maaske ogsaa med Klæder. I Almindelighed erholdt de vel desuden en Del af Lønnen i Kontanter, — men det var ikke meget, særlig hvis vi jævnfører det med Nutidens Forhold. Dels havde de jo ikke Brug for saa mange Penge, som nu, til Livets forskellige Fornødenheder, og dels havde Pengene den Gang en langt højere Værdi, end de nu har. Det var i ethvert Tilfælde »ikke saa meget, at det kunde gøre noget«, som man siger. Kost- og Logisystemet holdt sig vel i Almindelighed — i Særdeleshed i de mindre Byer — lige til de nu saa godt som overalt indførte Tarifer, der paa saa mange Maader har ændret Arbejds- og dermed Livsforholdene, fremkom.

I Bogtrykkerkunstens første Tider bestemte de borgerlige Myndigheder saa godt som alt vedrørende Arbejdsforholdene. Dette skete for Bogtrykkeriernes Vedkommende i en saakaldt »Ordnung«. En »Ordnung« var et Aktstykke, der for vort Fag omtrent svarede til en Lavsskraa i andre Fag. Den indeholdt omtrent alt, hvad der vedrørte Forholdet mellem Mestre paa den ene Side og Svende og Lærlinge paa den anden, ligesom vel ogsaa, i det mindste i nogen Grad, Forholdet mellem Svende og Lærlinge indbyrdes. Jeg skal dog ikke her komme ind paa en udførlig Redegørelse for disse »Ordnunger«s Indhold i Almindelighed, men udelukkende holde mig til, hvad de bestemte om *Lønforholdene* paa nogle forskellige Steder.

Allerede forholdsvis meget tidlig i vort Fags Historie kan der paavises Stridigheder imellem Bogtrykkeriernes Principaler og Arbejdere — akkurat ligesom i andre Haandværk. Den tidligste Strid, jeg i Øjeblikket kan paavise, forekom i den schweiziske By Basel i Aaret 1471. Basel var paa den Tid en af Europas — og dermed af Verdens — største Bogtrykkerbyer, idet man ved Hjælp af Skatteregistret fra den Tid har paavist, at der mellem 1470 og 1480 fandtes 26 Bogtrykkerier, mellem 1480 og 1490 12 og mellem 1490 og 1500 20 nye Bogtrykkerier; men til Gengæld fandtes der næppe flere Bogtrykkerier i Schweiz i den Tid. Vist er det imidlertid, at det af disse Tal fremgaar, at der maa have været adskillige Typografer i Basel paa den Tid. At der ogsaa i 1471 var adskillige Bogtrykkerier, fremgaar bl. a. af en retslig Kendelse eller Dom, som Byens Raad har afsagt i en Strid mellem Bogtrykkerne og deres Arbejdere. Denne Dom bilagde en udbrudt Strejke. Ifølge Dommen skulde Arbejderne gaa tilbage i Arbejdet og holde sig ordenlige i deres Tjeneste og ikke mere lave noget »Forbund« (»Bündniss«), hvormed kun kan menes, at de ikke ad Foreningsvejen maatte lave Sammenrottelser. Mestrene forpligtedes til at give Arbejderne forsvarlig Mad, Drikke og andet, hvormed de skulde holde dem. Hvis Svendene ikke var tilfredse, kunde Mestrene give dem Orlov (Afsked) efter at have udbetalt dem deres Løn, og saa skulde Svendene have deres Frihed at kræve deres Løn og rejse, hvis Mestrene forlangte noget ubilligt af dem.[1])

Foruden denne Strid i Basel kan nævnes, at der i Efteraaret 1572 var en Strejke hos den berømte Bogtrykker *Plantin* i Antwerpen. Som Regel var det nok Kost-, Logi- og lignende Forhold, der gav Anledning til disse Stridigheder.

Den ældste »Bogtrykker-Ordning«, som jeg har haft Lejlighed til at se (eller som jeg i ethvert Fald i Øjeblikket erindrer), stammer fra Frankfurt am Main og er dateret 5. Marts 1573[2]). Allerede i 1563 indgav 5 Bogtrykkeriejere *(Margareta Christian Egenolphs* efterladte Hustru, *Ludwig Lück* [i sit eget og Hr. *Petri Burbachijs* Navn], *Dauidt Zöpffel, Walpurg Johann Larchs* efterladte Hustru og *Georg Rab)* et Andragende til Raadet i den frie Stad Frankfurt a. M. Dette Andragende var holdt i en krybende Tone overfor »Raadet«, og det udmalede Typograferne som nogle af Jordens værste Udskud. Raadet havde dog intet Hastværk. Først i 1572 optog dette Sagen til Behandling, og den 5. Marts 1573 vedtog man »Ordnungen« med en Mængde Forandringer. Typograferne i Frankfurt a. M. blev dog ikke Svaret skyldige, idet de allerede den 14. April s. A. indgav et »Mod- og Klageskrift« paa 10 Foliosider til Raadet. Men dette blev dog ikke taget ad notam. Kort efter udkom »Ordnungen« (trykt hos *Peter Schmidt*). »Ordnungen«, der er et smukt Stykke Bogtrykarbejde, sat med Schwabachskrift, fylder 8 Kvartblade. Et Eksemplar af den findes endnu i Stadsarkivet i Frankfurt a. M.

Af de nævnte Bogtrykkeres Forslag til Ordning skal her blot gengives, hvad der vedrører Lønforholdene:

»Først Sætternes Dagsværk og Sold:

1) Grov Tekst (Peter Schöffer), grov Schwabacherin, grov Bibel-Skrift Hieronymi; de er alle af én Størrelse og støbte i et Instrument; af 3 gemene Forme med og uden Concordanzen (= Kvadrater) ..... fl. 1 Batzen[3]) 5.

2) Af 2 Forme Median med og uden Concordanzer ..... fl. 1 Batzen 5.

3) Af Medinanbibelen af 2 Forme .... fl. 1½.

4) Mittel Fractur, Mittel Schwabacherin, Kleinlender, Mittel Antiqua, alle i éns Størrelse og støbte i samme Instrument, af 2 Forme med og uden Concordanzer ..... fl. 1 Batzen 5.

5) Af den spaltede Bibel af 3 Columnen .... fl. 1 Batzen 4.

6) Gemen Cursiv, Strassburger, Kölner lille (og hvor der findes grov), af 1 Form fl. — Batzen 14.

7) Lille Format V Hieronymi, lille Schwabacher (og hvor de har grov) af 1 Form med og uden Concordanzer ..... fl. 1 Batzen 2.

8) Af den tyske Virgil af 1 Form fl. 1 Batzen —.

Alt andet, som ikke kan specificeres, saasom Græsk (alene) eller Græsk og Latin, eller Blanding med 2 Skrifter, overlades til Overenskommelse, og hvis Enighed ikke kan opnaas, til en Voldgiftsret (»Schiedsgericht«), bestaaende af Herrer (= Bogtrykker-Principaler) og Sættere.«

(Herefter følger Punkterne 10 og 11, som nærmere omhandler Korrektur, samt naar hver Form skal være leveret).

»Følger Trykker-Ordning og Sold:

1) 3 Forme om Dagen; hver Form med et Oplag af 1125 Eksemplarer ..... fl. 1 Batzen 2.

2) 2 Forme daglig; hver Form 1625 Ekspl. i Oplag ..... fl. 1 Batzen 1½.

3) Stort Median, 2 Forme, Oplag 1525 Ekspl. ..... fl. 1 Batzen 5.

4) Spaltet Hoch-Kronen eller Mittel-Bibel, Oplag 1625, 2 Forme .. fl. 1 Batzen 2, Kreuzer 1.

5) 2 Forme daglig med Oplag 1525 .. fl. 1 —«.

For Tryk med rød Farve — om hvilket der var megen Strid — skulde der betales Ekstra-Godtgørelse.

Efter nogle yderligere Specialbestemmelser for Trykkere fastslaas 1 Fridag hver 14. Dag — og desuden »ingen Fridag«. Af Soldet (= Lønnen) udbetaltes ugenlig 12 Batzen. Det øvrige forblev indestaaende paa Regning.

[1]) Dr. *A. v. d. Linde:* Gutenberg. Geschichte und Erdichtung. Stuttgart 1878.

[2]) *Karl Faulmann:* Ill. Geschichte der Buchdruckerkunst. Wien, Pest, Leipzig 1882.

[3]) *Batzen* var en Mønt, der havde en Værdi af 7 Kreutzer = 1,8 Øre). (Ordet betyder dog ogsaa — i en anden Betydning — et Slags Halsprydelse for Kvinder.)

SPROGBOMMERTEN

At Sigv. Hellberg var uheldig med sit første Indlæg burde ikke anspore til at skrive et nyt, der var endnu værre. Jeg skal gerne tilgive, at mine Eksempler synes S. H. »hverken klare eller overbevisende«; thi naar man — som S. H. viser i sidste Nr. — ikke engang kan læse sine *egne* Sætninger »klart«, hvordan skulde man saa kunne læse andres. Jeg maa derfor indskrænke mig til at fortælle S. H., hvad der stod i hans sidste Indlæg, og haaber saa, at han »uden al Smaalighed« vil give mig Ret.

S. H. mener, at det negative Begreb »intet Arbejde« er lig det positive »dette eller hint Arbejde«. Nej, saa flydende er Grænserne dog heller ikke. »Denne eller hin Pandekage« er dog ikke det samme som »ingen Pandekage«. Men S. H. kunde i hvert Fald have indsat det i Sætningen, saa staar der nemlig — efter S. H.s Forslag —: »Dette eller hint Arbejde er for simpelt til at udføres smukt«, og at det er værre end det første, behøver vi vel ikke at diskutere, og »en bestemt Angivelse af et Arbejde« er naturligvis lige saa umulig.

S. H. mener, at et Udtryk som »Ingen er for god til at tage sin Tørn« helt dækker hans Forslag til Mottoet. Hvorledes de to Udtryk grammatikalsk skulde dække hinanden, begriber sikkert ingen — S. H. undtagen —; men at sætte »for god« (i den Grad god) lig »for simpel« (i den Grad simpel) er i hvert Fald det samme som at sætte op lig ned.

At S. H. fremdeles tror at have set rigtigt, forandrer naturligvis intet ved Sagen; men paa Gentagelser indlader jeg mig ikke.

København, 28. August 1922.

Th. Kjær-Jensen.

EN BOGTRYKKERKONGRES

I Göteborg afholdes i Dagene 4.—6. Juni 1923 en international Bogtrykkerkongres. Den foreløbige Dagsorden ser saaledes ud:

1) De forskellige Beregnings-Systemers Prøvelse.

2) Standardisering af saavel Papir-Formater som -Kvaliteter. Indenfor Trykpapirerne skal visse Formater kunde fastslaas, visse Tykkelser og visse Kvaliteter, eventuelt 3—4 af hver. Paa samme Maade ogsaa med Skrive-, Post- og Kunsttrykpapir etc.

3) Bestemte Formater for enhver Art af Hurtigpresser, Diegeltrykpresser og Rotationsmaskiner. Disse Formater kan sandsynligvis begrænses til et Faatal, f. Eks. skulde baade Styrke og Størrelse paa Trykpresserne staa i et rimeligt Forhold til de fastsatte Papir-Formater. Ved den her nævnte Standardisering vil utvivlsomt Priserne paa baade Papir og Maskiner kunne sænkes væsentligt.

4) Nye Opfindelser indenfor de grafiske Omraader.

5) Offsetpressens fremtidige Betydning i Bogtrykfaget.

6) Hvorledes skal vi anlægge de mest hygiejniske Lokaler?

7) Ensartede Salgs-Principer for Tryksager.

8) Paa hvilken Maade skal man kunne standardisere Lønningerne, saa de bliver tilnærmelsesvis ens i alle Lande?

9) Arbejdsvilkaar og Arbejdsordning i de forskellige Lande.

10) Lærlinge-Systemet.

11) Regulering af Priserne paa Skriftstøberarbejde.

12) Dybtrykkets Betydning for Bogtrykkeren.

13) Arbejdernes Beregning i de forskellige Lande.

14) Bogtrykfagets Ledelse efter videnskabelige Principer.

15) Industrielt Demokrati for Bogtrykkerier.

16) Præmieringssystem.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND

APRIL KVARTAL 1922

A. Afdelingerne.

Indtægt.

Beholdning den 1. April 1922	1.464,19
Ordin. Kontingent	302.083,45
Ekstrakontingent	183,70
Andre Indtægter	27.174,90
Lockout-Bidrag	23.659,48
Tilskud fra Hovedkassen	49.793,77
Balance Kr.	404.359,49

Udgift.

Rejseunderstøttelse	2.572,10
Understøttelse paa Stedet	133.582,75
Understøttelse af Hjælpekassen	69.829,09
Reservefondsunderstøttelse	6.271,50
Sygeunderstøttelse	51.809,71
Begravelseshjælp	5.350,00
Andre Udgifter	5.209,70
Indsendt til Hovedkassen	128.285,62
Beholdning den 30. Juni 1922	1.449,02
Balance Kr.	404.359,49

B. Hovedkassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. April 1922	972.248,17
Renter	12.286,48
Indsendt fra Afdelingerne	128.285,62
Kommunetilskud til B. A.	8.652,52
Statslaan til B. A.	50.000,00
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	629,46
Ref. Telegrammer	2,00
Afdrag paa Prioritetslaan	3.000,00
Balance Kr.	1.175.104,25

Udgift.

Tilskud til Afdelingerne	49.793,77
Typograf-Tidende	5.478,48
Tarifforhandlinger	5.238,60
Voldgiftsretten i København	100,00
Den faste Voldgiftsret	150,00
Administrationsbidrag til D. s. F.	1.451,70
Begravelsesudgifter	470,69
Legatunderstøttelser	380,80
Bidrag til Skoletrykkeri i Kolding	200,00
Brændsel, Belysning og Rengøring	232,50
Kontorartikler	86,85
Lønninger og Honorarer	5.943,92
Rejseudgifter og Diæter	6.688,30
Porto	360,55
Telegram og Telefon	201,65
Tryksager	3.520,50
Forsikring	473,05
Bladhold	1,16
Nedskrevne Obligationer	3.000,00
Beholdning den 30. Juni 1922	1.091.331,73
Balance Kr.	1.175.104,25

København, 25. August 1922.

Karl Sørensen.

TO RESOLUTIONER

Paa Tobaksarbejderforbundets nylig afholdte Kongres var bl. a. Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund til Behandling. Et Forslag om Udmeldelse straks forkastedes med stort Flertal. Derimod vedtoges følgende Resolution med 81 Stemmer:

»Hvis De samvirkende Fagforbund ved den forestaaende Reorganisation vedtager at fratage de enkelte Forbund Selvbestemmelsesretten til at etablere eller afslutte Konflikter vedrørende Overenskomsterne mellem Forbundene og de modstaaende Arbejdsgivere, vedtager Kongressen, at Hovedbestyrelsen skal lade foretage Urafstemning om Spørgsmalet: Forbundets Forbliven eller Ikke-Forbliven i De samvirkende Fagforbund og at der sammen med Udmeldelsen følger en Kontingentforhøjelse af 2 Kr. for heltbetalende og 1 Kr. for halvtbetalende Medlemmer pr. Uge.«

Til ovenstaaende Resolution havde en delegeret stillet Forslag om følgende Tilføjelse:

»Forudsat, at det i den stillede Resolution indtræffer, vedtager Kongressen at anbefale Medlemmerne at stemme for Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund.«

Tilføjelsen forkastedes med 51 Nej mod 41 Ja, 5 stemte ikke.

Endelig vedtoges med alle Stemmer mod 3 følgende Resolution:

»Kongressen udtaler Ønsket om, at De samvirkende Fagforbund vedtager at udgive et Maanedsblad, indeholdende alle Oplysninger om Fagbevægelsen i Ind- og Udland. Det skal tillige være et Organ, der fremmer et intimere Samarbejde og bedre Forstaaelse mellem Ledelsen og Arbejdermasserne. Bladet skal kunne erholdes af alle organiserede Arbejdere.«

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er endvidere indkommet følgende Bidrag:

Jensen & Rønager 6,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 599,60.*

HVAD GJORDE POLITIKEREN?

(»Det frie Blad«.)

En god Søn underholdt sine gamle Forældre. Af det Beløb, han aarlig gav dem, maatte han betale en høj Skat, og Faderen maatte betale Skat af Gaven.

En slet Søn spillede altid Overskudet bort, men skrev Tabet paa Driftsomkostninger, saa han blev skattefri. Hans gamle Forældre maatte vandre i Fattighuset, hvor de blev underholdt af Skatten, som den gode Søn betalte, fordi han forsørgede sine Forældre.

Verden sagde om den slette Søn, at han var: »en klog Rad«, og om den anden sagde man, at han var »en skikkelig Fyr«.

Politikeren trak paa Skuldrene og sagde: »Ja, dette er dog for galt, her maa gribes regulerende ind fra Statens Side!« og saa foreslog han forhøjet Skat paa Spillekort.

BEDRIFTSRAADENE

I de sidste Par Aar, hvor Arbejderne har maattet samle alle Kræfterne til Modstand mod Løntrykkeriet, har Bedriftsraadstanken været sat i Baggrunden. Forhaabenlig er dette ikke ensbetydende med, at Arbejderne har tabt Interessen for denne betydningsfulde Sag. Paa Skotøjsarbejdernes Kongres forleden var Spørgsmaalet fremme, og følgende Udtalelse tiltraadtes:

»Kongressen vedtager, at Dansk Skotøjarbejderforbunds Hovedbestyrelse opretholder og søger Forbindelse med alle Organisationer, der praktisk vil organisere Iværksættelsen af Industriorganisationsformer; erkendende, at ingen Kræfter maa spildes, som arbejder for at styrke Arbejdernes Organisationer ved Reorganisation af disse — saaledes, at Arbejdernes Bedriftsraad kan blive Virkelighed.«

NÆR OG FJÆRN

GUTENBERG-KORET havde stor Glæde og Ære af sin Koncert i Sorø den 13. August. Den stedlige Presse var fuld af Ros og Anerkendelse, som sikkert vil glæde Korets Tilhængere. »Sorø Folketidende« skriver bl. a.: Korsang som den, »Gutenbergerne« præsterede, hører man yderst sjældent. Ikke alene var alle Stemmer godt besat, men Sammensangen var gennemgaaende hævet over al Kritik. I hver af de 3 Afdelinger, Koret sang, var der en Sang med Baryton-Solo, sunget af Hr. Erh. Fossing. Disse Sange hørtes med særlig Glæde, fordi Solisten havde en køn og tiltalende Stemme og understøttedes paa en fin og nænsom Maade af Koret. Størst Lykke gjorde dog de muntre Sange som »Roselil«, »Skarnbassen«, »Regensianeren«, »Go'awten« og »Ungmøen ved Himlens Port«. Den Slags Sange er det jo i høj Grad taknemmeligt at synge; men som Gutenberg-Koret sang dem, var det intet mindre end en hel lille dramatisk Forestilling. — »Social-Demokraten« skriver: Det er sjældent, man i Sorø har Lejlighed til at høre saa udmærket Korsang, som Tilfældet var her. — »Venstres Folkeblad«: Stemmerne var fint afvejet mod hinanden og Foredraget — husk det, Sorø-Sangere! — noget nær fuldkomment. — »Sorø Amts Tid.« slutter sin Artikel saaledes: De, der var mødt, véd nu, hvad »Gutenberg-Koret« betyder. — Denne Virak giver selvfølgelig Koret Lyst til at drage ud til nye Sejre — til Lykke!

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

17. Juli 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — En Kollega var anmodet om en Erklæring i en Sag, uden at en saadan var indgaaet. Sagen henlægges. — I et mindre Bogtrykkeri skulde der være utarifmæssige Tilstande, uden at det var muligt at komme til Bunds deri. Personlig Henvendelse til et Ikke-Medlem forsøges. — Tidligere behandlet Sag angaaende Tarifspørgsmaal forelaa og erklæredes færdig efter en kort Diskussion. — En Halvfaktor fremsender Udmeldelse. Da han staar i Gæld til Afdelingen kan vedkommende ikke udmeldes. — Kollega har daglig arbejdet i nogle Timer og samtidig hævet Understøttelse. Understøttelsen suspenderes og Tilbagebetaling kræves. — Det vedtoges at afholde den sædvanlige aarlige Skovtur for de arbejdsløse. — Angaaende Forlængelse af den gældende Tarif i Lighed med, hvad der for adskillige andre Fagforbund finder Sted i Henhold til Forliget af 4. April d. A. førtes en længere Diskussion, som dog sluttede med, at Styrelsen vedtog ikke at ville indlede Forhandlinger om Forlængelse af Tarifen for Tiden, da Typograferne alligevel som Fag laa udenfor nævnte Forlig. — Anmodning om Landophold. Sygeunderstøttelse bevilgedes. — Anmodning om do. Nægtedes. — Anmodning om Refusion for Privatlægebehandling i særlig Anledning. Halvdelen bevilgedes. — Tarifunderskrift mellem Organisationen af Bogtrykkere i København og Dansk Typograf-Forbund forelaa. Til Efterretning. — Børnenes og de forurettedes Værn anmoder om Tilskud. Nægtedes. — En Række Anmodninger om Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager bevilgedes. — Afdelingens kvartaarlige Generalforsamling fastsattes. — Kassereren fremførte en Del Oplysninger angaaende Antallet paa de arbejdsløse uden Understøttelse, naar fra forudgaaende Lørdag al Understøttelse fra Kommunen var ophørt. Der var fra Forbundet indsendt Anmodning om Dispensation i Anledning af Inddragelsen. Til Efterretning. — Mødet hævet.

Den 7. August 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden indledede en Diskussion

om Tarifen. Beslutning toges. — Styrelsen var bleven bekendt med, at der paa flere Trykkerier var foretaget saakaldte Faktorudnævnelser, uden at disse Faktorer var Arbejdsledere i Septemberforligets Forstand, og da disse tillige var sat paa Maanedsgage og formentlig ogsaa Kontrakt, vedtoges det at kræve Tarifen respekteret gennem K. B. — Forelaa Meddelelse om Dannelsen af en 3dje Bogtrykkerforening i København, nemlig Københavns Bogtrykkerlaug. Til Efterretning. — Forelaa Beretning fra samt Indbydelse til Optagelse af Elever i den socialdemokratiske Arbejderskole. Det vedtoges at tegne to Pladser som sædvanlig og opslaa dem til Ansøgning. — Forelaa Cirkulære fra Bryggeriet Stjernen og Fællesorganisationens Brændselsforretning. Til Efterretning. — Forelaa Skrivelse fra Maskinsætterklubben angaaende en Maskinsætterskole, der skal være oprettet. Sagen undersøges. — Rekonvalescent anmoder med Lægens Anbefaling om 4 Ugers Landophold. 4 Ugers Sygeunderstøttelse bevilgedes. — Do. do. 3 Uger bevilgedes. — En lang Række Anmodninger om Hjælp i Anledning af Understøttelsens Inddragning forelaa og behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Novemberfest afholdes 18. November og Karneval 17. Februar 1923. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form.. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. August: Helsingør 300,00; Tønder 150,00. 24. August: Hobro 100,00. 26. August: Esbjerg 400,00. 28. August: Frederikshavn 100,00. 29. August: Skanderborg 200,00.

København, 29. August 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Bentzons Fraværelse i 14 Dage fra 31. August passes Praksis af Dr. Polack, Værnedamsvej 13, der træffes til sædvanlig Tid.

NY LOKALFORMAND

Helsingør: Typograf Alb. D. Birn, Gl. Banegaardsvej 9 1 th. Rejsende Kolleger ekspederes Kl. 4—4½.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Helmer Jørgen Johansen, udl. 1. 8. 22 hos Krohn (arb. s. St.). 3339 Ballings Hustru Gerda Louise.

Slagelse: Paal. Ellen Kirstine Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 580 Anton Lomborg fra Udlandet (arbl.). 177 Erhardt Greiss fra Udlandet (arbl.). 7137 Kaj Jørgensen. Hj.arb. Peter Emil Larsen (Soc.-Dem.) fra Lager- og Pakhusarb. Forb.

Aalborg: 3105 Peter Godiksen (arbl.), 3327 Svend R. Rasmussen (Nørresundby) og 3845 A. Nic. Jensen (arbl.). Aarhus: 5037 Jonna Louise Nielsen (arbl.). Assens: 3484 Willy Gullberg (Amtsavisen). Holbæk: 5011 Poula Nielsen (Eksprestrykkeriet). Horsens: 3831 Tage Andersen (arbl.). Odense: 4307 Holger Emil Eriksen i Pl. Randers: 3795 Chr. Christensen (arbl.) og 7140 Thorv. R. Christensen (arbl.). Ringsted: 3168 Peter Larsen (arbl.).

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

DRUBIN
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Lurmærket for grafiske Farver. (14)

FRATRAADTE

København: 1038 Rasmus Jørgensen til Sønderborg (arbl.). 4340 Ejnar Jørgensen til Viborg (arbl.).

Aalborg: 6825 Hj. Andersen paa Rejse. Hobro: 3484 W. F. Gullberg til Assens i Pl. Randers: 5037 Jonna Nielsen til Aarhus (arbl.). Skanderborg: 7206 Ricard Enevold Andersen paa Rejse.

DØD

København: 794 Gustav Sandberg (Rigsdagen).

UDSLETTET MED RESTANCE

København: 2805 Oskar Eckberg (Ehbrecht).

T. S. afholder **ordin. halvaarlig Generalforsamling** Onsdag den 6. September Kl. 7½ præc. i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

Dagsorden: 1. Beretning; 2. Regnskab; 3. Forslag til nye Love; 4. Valg af Styrelse; 5. Øvelsesplan for Aaret 1922—23; 6. Eventuelt. *Styrelsen.* (2f)

Gutenberg-Koret.

Fredag den 1. Septbr. Kl. 8: Sangøvelserne tager sin Begyndelse i vort nye Lokale, »Café du Lac«, Hj. af Dosseringen og Baggesensgade. Passive Medlemmer er til disse Aftener i Vintersæsonen velkomne. — En god 2den Bas kan optages i Koret. Henvendelse samme Sted. (4j)

Typografernes Sangforening.

Sangerne bedes møde Lørdag Kl. 7 ved Indgangen til den hollandske Udstilling. (Til medf. Damer erholdes Billet.) Hvid Hue bæres. (1r)

Søndag den 3. September: Ørholm. St. Hans Torv Kl. 10. (3z)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Trykker
søger Pladsforandring til København; er kendt med Universalapparat og alt forefaldende Arbejde i et mellemstort Trykkeri. Billet mrkt. »156« modt. Ekspeditionskont.

Brugt Haandpresse,
Skrift og andet Trykkerimateriale købes. Billet mrkt. »158« modtager Ekspeditionskontoret.

Paa Grund af indtrufne Omstændigheder
kan en dygtig Typograf (Sætter-Trykker), der kan lede et Akcidenstrykkeri i mindre Købstad, faa god, varig Plads straks. Billet med Anbefalinger mrkt. »159« snarest til Ekspeditionskontoret.

Linotype.
Ung Typograf, 26 Aar, søger Plads som Maskinsætter den halve Dag. Ellers villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde den anden Tid af Dagen. Staar for Tiden i Plads som Afløser ved Maskinen. Billet mrkt. »157« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.
Et ældre Trykkeri i en mindre Provinsby er paa Grund af Bortrejse til Salg. Trykkeriet bestaar af 1 Hurtigpresse, 1 Diegeltryks-Trædepresse, Haandpresse, Perforérmaskine, Heftemaskine, Skæremaskine samt Reoler, Skrifter etc. Prisen for Overtagelsen er Kr. 30,000.—, hvoraf ønskes udbetalt ca. Halvdelen.
Billet mrkt. »160« modtages af Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 8. SEPTEMBER 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 5. September 1922.

Forretningsudvalget.

MYNDIGHEDEN

—

Medens Dansk Arbejdsmandsforbund har vedtaget at udmelde sig af De samvirkende Fagforbund, har Snedkerforbundets Kongres godkendt et Forslag, som gaar ud paa, at Beslutninger om nye Overenskomster og Konflikters Paabegyndelse eller Afslutning, som er vedtaget af De samvirkende Fagforbunds Generalforsamlinger, ikke skal kunne gøres til Genstand for Omstødelse ved Urafstemninger i Snedkerforbundet.

Anledningen til disse Beslutninger er Spørgsmaalet om De samvirkende Fagforbunds Myndighed, som nu stunder mod sin Løsning, idet der er indkaldt en ekstraordinær Generalforsamling den 9. Oktober til Behandling af Spørgsmaalet.

Det er jo navnlig Begivenhederne under Lønbevægelserne i Fjor og i Aar, som har givet Anledning til, at Sagen er taget op, idet man fra én Side hævder, at De samvirkende Fagforbund under visse Situationer med bindende Virkning kan underskrive Overenskomster om Løn- og Arbejdsvilkaar paa samtlige tilsluttede Forbunds Vegne, medens man fra anden Side hævder Organisationernes Frihed til, under alle Forhold og uden Hensyn til det samlede hele, selv at afgøre, om de vil tiltræde Overenskomsten eller ikke, og at Repræsentantskabet eller Generalforsamlingen derfor kun kan bestemme, om De samvirkende Fagforbund vil støtte en Konflikt eller ikke, samt kun kan give Organisationerne Raad og Vejledning under deres Konflikter med Arbejdsgiverne.

Arbejdsmandsforbundet har altsaa ikke villet vente med at tage Beslutning, indtil Spørgsmaalet har fundet sin Afgørelse, og Snedkerforbundet har da — formentlig for at danne en Slags Modvægt — umiddelbart efter manifesteret *sin* Stilling. Om Snedkerne vil kunne veje Arbejdsmændene op, er vel mere end tvivlsomt.

De to Forbunds Beslutninger trækker Linjerne klart op og angiver de to Veje, Fagorganisationerne har at vandre, hvis De samvirkendes Generalforsamling tager det Standpunkt, at Overenskomster, afsluttede af Hovedorganisationen, ikke skal kunne omstødes ved en Urafstemning blandt vedkommende Forbunds Medlemmer.

Spørgsmaalet er alvorligt, og dets Løsning i den her angivne Retning vil faa skæbnesvangre Følger for Samvirksomheden. Der er da sikkert mange, som vil følge Arbejdsmændenes Eksempel. Og er der egenlig noget at sige dertil? Hvorfor skal Retten til at stemme om de Vilkaar, Arbejderne skal arbejde under, tages fra dem? Der er dog ingen, der har bedre Betingelser for at bedomme, om der kan arbejdes og leves for de Lønvilkaar, der opstilles, end netop Arbejderne selv.

Og hvad nytter det forøvrigt, at man vedtager at udstyre De samvirkende Fagforbund med den antydede Myndighed? Det vil jo kun blive *paa Papiret*, at man faar denne Magt. De sidste to Aars Begivenheder har jo tilfulde vist, at Arbejderne ikke lader sig diktere fra oven. Og saa kan saadanne Lovparagrafer, der formentlig skulde indeholde visse Straffebestemmelser, kun sætte Splid imellem Arbejderne.

Det er saavist heller ikke mere Centralisation, mere Magtfuldkommenhed i den øverste Ledelse, der skal bringe Arbejderbevægelsen fremad. Det er naturligvis lettere for Lederne at komme igennem en vanskelig Situation, naar Magten er koncentreret paa et enkelt Sted. Men er det altid heldigt, at dette er saa let? Havde Arbejdernes Flertal i Foraaret fulgt Samvirksomhedens Forretningsudvalg og uden Sværdslag gaaet med til Reduktionerne, vilde det uden Tvivl haft til Følge, at Arbejdsgiverne til næste Aar med større Frejdighed vilde møde med nye Krav. Dette, at Arbejderne med et vis Held optog Kampen, vil virke dæmpende paa Krigslysten i den kommende Tid.

Det er ikke uden Spænding, man imødeser Generalforsamlingen den 8. Oktober. Vedtager man dèr at tage Urafstemningsretten fra Fagforbundene, vil det betyde Splittelse — derom er der slet ingen Tvivl. Men maaske vedtager man at *udsætte* Spørgsmaalets Afgørelse igen.

Gaa udenom, — sa'e Bøjgen.

ET ØMT PUNKT

—

Det har vakt megen forloren Indignation i et Par af Bogtrykkernes Fagblade, at vi her i »Typ.-Tid.« har tilladt os at henstille til Bogtrykkerne at tænke lidt over, *hvad de selv fortjener*, i Stedet for *vedblivende* at have deres Opmærksomhed henvendt paa Typografernes »høje Lønninger«.

At dømme efter de stærke Ord, der er kommet frem — først i »De grafiske Fag« og nu i Provinsbogtrykkerforeningens Medlemsblad, »Bogtrykkerbladet« — har vi faaet sat Fingeren paa et meget ømt Punkt.

Pressen har nu i de sidste Aar systematisk lagt Arbejderne for Had i den offenlige Mening som dem, der ene bar Skylden for den økonomiske Krise, medens Sandheden er den, at de andre Samfundsklasser — Bogtrykkerne ikke undtagne — har inkasseret ganske anderledes Summer. Og Bogtrykkernes faglige Organer har efter Evne og med god Vilje deltaget i dette Arbejde for *vort* Fags Vedkommende. Men saa snart Talen er om deres egen Urtegaard, hvor Ukrudtet vokser frodigt, farer de op som stukket af en Gedehams.

Særlig er »Bogtrykkerbladet« højt oppe i sin Indignation og bruger Ord, som altfor tydeligt røber, at vi har ramt Plet. Bladet har aabenbart ikke Forstaaelsen af, at det er dumt at kaste med Sten, naar man selv bor i Glashus. Dets Argumentation har da heller ikke rokket vor Overbevisning om, at Bogtrykkernes Avance har været og tildels endnu er for høj, og at dette Forhold i høj Grad er medvirkende til den store Arbejdsløshed, der fremdeles er til Stede i vort Fag. Bladet kan heller ikke bortforklare den Kendsgerning, som vi fremdrog forleden, at der saa godt som ikke er kommet en eneste Mand i Arbejde i Provinsen efter Lønnedslaget, som tog sin Begyndelse allerede for et Aar siden.

Vi kan betro »Bogtrykkerbladet«, at vi har haft Lejlighed til at gøre os bekendt med et interessant Værk, som hedder »Minimums-Prisliste for Trykarbejde *uden* Tillæg af Papir«, gældende for Bogtrykkerier i Provinsen fra 1. Marts 1922, altsaa paa det Tidspunkt, hvor vi skrev den Artikel, der har vakt Bladets Harme. Skønt det kunde være fristende i endnu større Udstrækning end sket er i en indsendt Artikel andet Steds i Bladet at gøre vore Læsere bekendt med Indholdet af denne ret omfattende Beregning, skal vi dog undlade

dette. Vi vilde foretrække, at Bladet *selv* gjorde det. Det vilde sikkert virke mere overbevisende end dets *impertinente* Udfald — for at benytte et af Bladets egne Ord.

Vi haaber, at »Bogtrykkerbladet« vil kunne forstaa, at det beror paa en Vildfarelse, naar det mener at have stoppet Munden paa os ved sine grove Ord. Bladets Henvisning til, at Bogtrykpriserne er nedsat med saa og saa mange Procent i det sidste Aar, og at dette er mere, »end Løn-Nedsættelserne kunde berettige til«, er intet Bevis for, at Avancen fremdeles ikke er for høj. Der er jo nemlig andre Ting, der hører med til Fremstilling af Bogtrykarbejde, end Lønningerne til Arbejderne. Ifølge Bladets egen Opgivelse i sit Nr. af 1. August faldt Papirpriserne *ved Aarets Begyndelse* fra 3 Kr. til 1 Kr. 10 Øre pr. kg. Det er dog ogsaa en Post.

Vi vil ikke slutte disse Linier uden at gøre opmærksom paa, at naar vi i det hele taget har beskæftiget os med Bogtrykkernes Fortjeneste, saa er Skylden deres egen. Vi har længe nok fundet os i, at *vore* Forhold er krænget frem for Offenligheden. At dømme efter Udtalelser i Bogtrykkernes Organer, hviler deres Øjne fremdeles paa Typografernes »høje Lønninger«. Vi tror imidlertid, det er i deres egen Interesse, naar vi siger:

Tag de Øjne væk!

POSITIVT — NEGATIVT

Det var paa Mødet i Koncertpalæet i København hin Marts-Søndag. I rolige Ord fortalte *Julius Samuelsen* os, hvorledes Stillingen var. Klar og værdig var hans Tale, ingen Fraser og ingen vilde Fagter. Det var ganske aabenbart, at her stod en Mand, hvis Følelse og Forstand var præget af Livets Virkelighed; han stod her og søgte at gøre det Muliges Kunst forstaaelig for de mange Mennesker; samtidig en tro Tjener af den Gerning, han havde paataget sig, og en fast Leder af Organisationens Kræfter.

En Vismand har en Gang sagt, at Verden burde styres af Filosofer. Om Sam. er *Philosoph*, skal ikke undersøges her, men han har i hvert Fald tittet ind i Problemernes endeløse Urtegaard; det viser hans Forstaaelse af Mennesker og Forhold.

Den Dag stod han overfor Medlemmerne med den Triumf, at de Levison'ske Krigere efter deres drabelige Udsmidning var tvunget af Forholdene til at komme med nye Tilbud i Løn og Overarbejde.

Men Sam. var ikke overmodig. Det hele var dyb Alvor for ham. Det var, som saa han bag denne mangehovede Forsamling de Tusinde Hjem, hvis økonomiske Interesser det var hans Gernings Maal at varetage, men hvis Velfærd det ogsaa var hans Pligt ikke at spille Hasard med.

Rigtigheden af hans Raad hin Dag til Medlemmerne viste de følgende Ugers Begivenheder.

Efter Samuelsen kom bl. a. *Sigv. Hellberg*, som med »Ord, der flød, som om de kom fra Hjertet lige hid« [H. Ibsen: En Bror i Nød], søgte at føre den store Forsamling ud i det Umuliges Tornekrat.

Nu er det maaske for megen Ære at tillægge Hr. H. Ansvaret for Forkastelsen Dagen efter. Medlemmernes Misopfattelse af Betydningen af Overarbejdsparagrafens Form gjorde vist mest.

— — —

Stødet til, at ovenstaaende Betragtninger kommer paa Prent, er givet af Hr. Hellberg gennem hans nye Virksomhed som Sprogrenser. Det vil sikkert ikke mangle paa Opfordringer til Hr. Hellberg om at fortsætte denne Gerning. For Folk, der har vanskelig ved at forstaa Tingenes Sammenhæng, er filologisk Granskning en udmærket Skole.

Hvad selve det Korn (Misbrug af Nægtelsen *ikke*), som Hr. H. har fundet, angaar, da er det jo et Felt, de fleste Mennesker forsynder sig paa (Har du *ikke* nogle store A? — Vil du *ikke* skyde 6. Ark ud? — . . . har vi dog ingen Garanti for, at *ikke* de mere radikale [Bogtrykkere] kan faa Overtaget . . . o. s. v., o. s. v.), men den rette Mening forstaas dog saa godt som altid.

Om Hr. H. er befaren nok til at være Vejleder, er der maaske dem, der vil have deres Tvivl om efter de Prøver, Hr. H. bringer i Forslag i Stedet for det angrebne Motto. For en jævn Betragtning synes det — rent fraset om det grammatikalske er i Orden, hvad det maaske ikke er — opstyltet at foreslaa en Form som: »Intet Arbejde er saa simpelt, at det ikke bør (kan) udføres smukt« og »Ingen Kunde er lille nok til ikke at behandles vel«, naar man direkte og klart kan sige: Ethvert Arbejde fortjener at udføres smukt og Enhver Kunde bør behandles vel.

At Hr. H. fra Direktør I. C. Petersen har modtaget en Tak, der i et secunda Sprog bedyrer om Direktørens primære Stræben *ogsaa* paa det sproglige, bør ikke gaa Hr. H. til Hovedet. Hr. Direktøren har før (f. Eks. om Prisberegning) vist, at han begreb ikke et Muk af det hele.

22. August 1922. *Hans Petersen.*

ARBEJDERHØJSKOLERNE

Arbejderhøjskolerne i København er nu overtaget af Arbejdernes Fællesorganisation, der har valgt en Bestyrelse med Folketingsmand Vilhelm Rasmussen som Formand. — Skolen paabegynder sin Virksomhed først i Oktober Maaned. Hovedemnet for Vinteren bliver Udviklingslæren. Den fuldstændige Plan for Undervisningen bliver tilstillet Fagforeningerne til Ophængning paa Kontorerne.

Da Arbejderhøjskolerne giver Adgang til en Række meget belærende og interessante Foredrag, tillader vi os at anmode Organisationernes Ledelse om at agitere for Tilslutning til Skolerne.

Adgangskort à Kr. 5,00 for hele Vinterens 88 Foredrag i hver Højskole kan fra den 20. September erholdes ved Henvendelse paa Arbejdernes Fællesorganisations Kontor, Frederiksborggade 41 2. Ligesom Fagforeninger, der ønsker det, kan faa Kort til Forhandling blandt Medlemmerne.

Bestyrelsen for Arbejderhøjskolerne.

PRISLISTE OG PRISTAL

I sit Numer af 1. September er »Bogtrykkerbladet« i en Artikel med ovennævnte Overskrift ilet »De grafiske Fag« til Hjælp, idet det fortæller, at Artiklen »Ved Stoppestedet« i »Typ.-Tid.« af 25. August er et Overfald paa Provins-Bogtrykkerne. Bladet, der i det hele taget er højt oppe, benytter sig af Udtryk som »grov Uvederhæftighed«, »Uhyrligheder«, »mod bedre Vidende« o. s. v. Da jeg, siden Provinsbogtrykkerne udsendte deres sidste Prisliste, forgæves har spekuleret paa, hvorfor Bogtrykkerne ikke fulgte Pristallet nedad — opad gik det dog ret hurtigt — blev jeg unægtelig noget forbavset ved at læse, at det *har* de gjort. »Bogtrykkerbladet« skriver nemlig:

»Efter August-Reguleringen i Fjor, som var den første med faldende Pristal, reducerede vi vore Priser med 10 pCt. og udsendte Prisliste herom den 15. August 1921. Februar-Reguleringen 1922 fulgtes af en Prisliste 1. Marts med 7 *pCt.**) Nedgang.

Endelig har vort Prisliste-Udvalg denne Gang forceret Arbejdet frem og under 25. August udsendt en med *11 pCt.* reduceret Prisliste. Vi maa tilføje, at Provins-Prislisten i H. t. den ofte omtalte Løn stadig ligger nogle Procent lavere end i København.«

Efter dette er Bogtrykpriserne i Provinsen altsaa siden 15. August i Fjor faldet *18 pCt.* For der er vel ingen, der tror, at »Bogtrykkerbladet« er »uvederhæftigt« eller skriver »mod bedre Vidende«. Men jeg vil lade Bogtrykkernes egne Tal »bevise«, hvorledes det forholder sig med Nedgangen af *Avancen*. Jeg er i Besiddelse af den for Provinsen gældende »Minimums-Prisliste for alm. Trykarbejde *uden* Tillæg af Papir« af 15. August 1921 og 25. August 1922, og ved at tage nogle Priser i Flæng, kan Kollegerne jo prøve, om de kan finde en Nedgang paa 18 pCt. F. Eks. er Regningsblanketter 1/4 Bikube pr. 1000 Stk. faldet fra 13,50 til 12,40, Fakturaer 1/4 Foliopost 1 Side Tryk m. Tværform viser en Nedgang fra 24,75 til 23,00 for det første Tusind, men er *steget* fra 6,00 til 6,50 for de efterfølgende, Meddelelsesblanketter 1/4 Bikube er gaaet ned fra 13,50 til 12,40, Fragtbreves Paatrykning pr. 1000 er faldet fra 11,75 til 10,75, 150 Begravelsessalmer fra 20,00 til 18,00, 100 Visitkort fra 2,45 til 2,30, derimod viser Hatteposer en *Stigning* fra 7,00 til 10,00 for det første Tusind og 7,00 for de følgende imod tidligere 5,75.

Og saa videre. Men dette er sikkert tilstrækkeligt til at vise, at Bogtrykkerne med deres Priser *ikke har fulgt Pristallets Nedgang*. Vi maa jo heller ikke glemme, at vi foruden Reguleringen efter Pristallet havde en *ekstra* Regulering pr. 1. Juli i Aar.

Naar »Bogtrykkerbladet« derfor taler om, at »Prisnedsættelserne er større, end Lønnedsættelserne berettiger til«, og at den høje Avance *»bevislig ikke eksisterer«*, ja saa bør Bladet virkelig komme med *Beviserne*. I modsat Fald maa Bladet stemme Tonen lidt ned og iøvrigt gøre sig klart, at vi *er ved Stoppestedet*. — Denne Opfattelse har sikkert mange foruden *Jacob.*

*) Alle Udhævelser af *Jacob*.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 171.117,86, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	34.462,00
Sparekassen	135.047,03
Kassebilag	503,24
Kontant	1.105,59
Ialt Kr.	171.117,86

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.086.290,86, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen.		68.472,97
De øvrige Kasser:		
Obligationer	315.432,00	
Prioriteter	159.500,00	
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	17.000,00	
Sparekassen	522.962,89	
Kassebilag	1.400,00	
Kontant	1.523,00	
		1.017.817,89
Ialt Kr.		1.086.290,86

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Sparekassebøger og Obligationer eftersete. Rentetilskrivningen besørget af Revisionen.

København, 31. August 1922.

Carl Schnoor. Chr. Østergaard.
Carl J. Christoffersen. Alb. Michelsen.

REGNSKAB FOR APRIL KVARTAL 1922

	Indtægt												Udgift																Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasseunderstøttelse		Reservefondsunderstøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.		
Aabenraa	10	80	1695	20	»	»	12	»	180	»	1898	»	175	»	954	»	359	»	»	»	98	»	»	»	14	50	280	»	1880	50	17	50
Aalborg	32	44	6632	15	»	»	»	»	2000	»	8664	59	63	»	4291	»	1995	»	»	»	1284	»	»	»	62	50	900	»	8595	50	69	09
Aarhus	»	»	17545	10	»	»	2217	45	1000	»	20762	55	185	75	5742	»	3124	»	»	»	2576	»	»	»	145	50	8989	30	20762	55	»	»
Assens	25	»	579	15	»	»	62	10	200	»	866	25	12	75	231	»	142	»	»	»	336	»	»	»	4	»	115	50	841	25	25	»
Brønderslev	15	»	435	85	»	»	39	90	599	55	1090	30	36	50	546	»	298	»	»	»	»	»	»	»	5	»	189	30	1074	80	15	50
Esbjerg	»	»	2273	20	»	»	283	80	800	»	3357	»	25	»	1027	50	567	»	»	»	100	»	200	»	15	50	1422	»	3357	»	»	»
Faaborg	35	40	830	10	»	»	76	50	175	50	1117	50	31	75	171	50	108	»	»	»	»	»	»	»	5	»	765	50	1081	75	35	75
Fredericia	35	»	1822	60	»	»	200	20	»	»	2057	80	52	55	494	»	314	»	»	»	104	»	»	»	26	»	1032	25	2022	80	35	»
Frederikshavn	25	36	854	10	»	»	88	80	50	»	1018	26	89	»	»	»	62	»	»	»	»	»	»	»	15	»	800	»	966	»	52	26
Grenaa	17	»	421	20	»	»	35	10	134	80	608	10	34	»	»	»	18	»	»	»	»	»	»	»	3	»	542	60	597	60	10	50
Hadersle v	3	65	1905	»	»	»	238	85	900	»	3047	50	15	»	1830	50	745	90	»	»	158	»	»	»	18	50	279	60	3047	50	»	»
Haslev	15	15	356	85	»	»	33	90	»	»	405	90	6	50	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	350	»	360	50	45	40
Helsingør	34	20	1199	25	»	»	125	»	3178	25	4536	70	25	50	2001	»	1177	»	»	»	124	»	»	»	21	»	1153	20	4501	70	35	»
Herning	27	61	1154	05	»	»	119	10	450	»	1750	76	26	»	616	»	364	»	»	»	182	»	»	»	10	»	544	10	1742	10	8	66
Hillerød	32	«	2838	85	»	»	349	52	500	»	3720	37	40	75	378	»	176	»	»	»	324	»	500	»	22	»	2249	52	3690	27	30	10
Hjørring	22	04	1709	80	»	»	192	»	1162	70	3086	54	24	50	559	50	322	50	«	»	372	»	»	»	14	»	1760	»	3052	50	34	04
Hobro	35	»	570	70	»	»	76	25	»	»	681	95	106	»	199	50	172	»	»	»	»	»	»	»	3	»	166	45	646	95	35	»
Holbæk	35	»	2816	45	»	»	303	60	300	»	3455	05	39	25	1455	50	808	»	»	»	268	»	»	»	23	»	826	30	3420	05	35	»
Holstebro	»	»	1875	90	«	»	221	90	»	»	2097	80	63	50	501	»	314	»	»	»	336	»	»	»	15	»	868	30	2097	80	»	»
Horsens	»	»	3580	10	»	»	446	30	1095	30	5121	70	37	»	1251	50	710	50	»	»	114	»	»	»	31	»	2977	70	5121	70	»	»
Kallundborg	35	»	1148	55	»	»	153	»	500	»	1836	55	33	»	933	»	540	»	»	»	»	»	»	»	»	»	295	55	1801	55	35	»
Kolding	35	»	5013	05	»	»	601	60	»	»	5649	65	57	»	2002	50	1123	25	»	»	838	»	»	»	33	»	1560	90	5614	65	35	»
Korsør	15	»	555	60	»	»	47	30	»	»	617	90	34	75	»	»	12	»	»	»	32	»	»	»	7	50	516	65	602	90	15	»
Køge	15	»	950	30	»	»	150	30	274	12	1389	72	19	50	253	50	158	»	»	»	60	»	»	»	9	50	874	22	1374	72	15	»
Lyngby	31	83	216	45	»	»	22	60	725	»	995	88	101	50	465	50	318	»	»	»	»	»	»	»	4	50	72	60	962	10	33	78
Løgstør	35	»	152	10	»	»	17	10	»	»	204	20	10	75	»	»	6	»	»	»	»	»	»	»	1	50	150	95	169	20	35	»
Maribo	35	»	859	35	»	»	108	30	»	»	1002	65	9	75	48	»	38	»	»	»	88	»	»	»	6	»	777	90	967	65	35	»
Marstal	32	90	234	»	»	»	24	50	275	»	566	40	»	»	161	»	92	»	»	»	»	»	»	»	1	»	304	50	558	50	7	90
Middelfart	34	47	856	65	»	»	92	50	150	»	1133	62	53	»	57	»	28	»	»	»	»	»	»	»	14	50	947	90	1100	40	33	22
Nakskov	38	»	2142	35	»	»	219	65	»	»	2400	»	20	70	45	50	30	»	»	»	462	»	»	»	15	»	1791	80	2365	»	35	»
Nyborg	17	61	1162	30	»	»	121	05	500	»	1800	96	39	50	610	50	357	»	»	»	159	»	»	»	10	»	621	05	1797	05	3	91
Nykøbing F.	35	32	3411	95	»	»	362	55	200	»	4009	82	16	95	1175	50	469	41	»	»	226	»	»	»	29	»	2057	96	3974	82	35	»
Nykøbing M.	50	»	872	30	»	»	99	30	200	»	1221	60	12	50	394	50	224	»	»	»	»	»	»	»	7	»	533	60	1171	60	50	»
Næstved	34	50	3471	90	»	»	431	47	431	55	4369	42	35	»	1864	50	1066	»	»	»	465	»	»	»	30	»	873	92	4334	42	35	»
Odder	32	25	687	70	»	»	84	40	430	»	1234	35	13	»	312	»	174	»	»	»	»	»	»	»	5	25	695	40	1199	65	34	70
Odense	»	»	12847	05	»	»	1585	56	1600	»	16032	61	73	50	4324	»	2255	16	»	»	2092	»	200	»	99	25	6988	70	16032	61	»	»
Randers	12	81	4741	»	»	»	»	»	1800	»	6553	81	58	50	2569	25	1351	»	»	»	1182	»	200	»	44	50	1140	»	6545	25	8	56
Ribe	33	40	615	55	»	»	59	»	»	»	707	95	20	75	144	»	102	»	»	»	20	»	»	»	5	»	382	»	673	75	34	20
Ringkøbing	35	»	1760	85	»	»	363	07	»	»	2158	92	46	75	488	»	266	»	»	»	118	»	»	»	13	»	1192	17	2123	92	35	»
Ringsted	25	87	1948	30	»	»	185	90	30	»	2190	07	18	»	1111	»	600	»	»	»	54	»	»	»	14	50	360	»	2157	50	32	57
Roskilde	»	»	2677	70	»	»	446	50	»	»	3124	20	81	50	168	»	117	»	»	»	213	»	»	»	88	»	2456	70	3124	20	»	»
Rudkøbing	15	«	988	65	»	»	103	90	100	»	1207	55	61	65	269	»	180	»	»	»	224	»	»	»	13	»	444	90	1192	55	15	»
Rønne	23	36	2513	50	»	»	286	»	600	»	3422	86	»	»	822	»	452	»	»	»	773	»	800	»	20	»	536	»	3403	»	19	86
Silkeborg	25	65	2317	30	»	»	268	35	380	»	2991	30	39	25	688	50	420	»	»	»	»	»	»	»	18	»	1794	20	2959	95	31	35
Skanderborg	75	04	523	55	»	»	»	»	600	»	1198	59	51	»	623	»	384	75	»	»	»	»	»	»	4	»	100	»	1162	75	35	84
Skive	35	»	2141	45	»	»	226	40	209	»	2611	85	19	»	1533	»	709	»	»	»	38	»	»	»	18	»	259	85	2576	85	35	»
Slagelse	8	45	3599	70	»	»	403	30	240	»	4251	45	30	50	1302	»	677	60	»	»	830	»	»	»	28	»	1380	30	4248	40	3	05
Stege	3	32	456	30	»	»	47	80	»	»	507	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	500	»	500	»	7	42
Struer	34	01	263	25	«	»	»	»	145	»	442	26	14	75	129	50	78	»	»	»	»	»	»	»	1	»	200	»	423	25	19	01
Stubbekøbing	33	77	415	35	»	»	39	30	300	»	788	42	13	»	»	»	8	»	»	»	60	»	500	»	2	50	175	»	758	50	29	92
Svendborg	14	56	2640	»	»	»	280	18	500	»	3434	74	14	50	1261	75	673	»	»	»	224	»	»	»	13	50	1230	18	3416	93	17	81
Sønderborg	34	30	1056	25	»	»	126	70	»	»	1217	25	49	»	287	50	186	»	»	»	302	»	»	»	9	»	326	70	1160	20	57	05
Thisted	35	42	1684	60	»	»	178	20	250	»	2148	22	20	»	410	»	230	»	»	»	144	»	»	»	27	»	1278	20	2109	20	39	02
Tønder	8	85	1210	95	»	»	192	40	1400	»	2812	20	31	25	1386	»	716	»	»	»	440	»	»	»	11	»	192	40	2776	65	35	55
Varde	9	13	962	65	»	»	106	20	»	»	1077	98	25	»	430	50	258	»	»	»	»	»	»	»	4	50	350	»	1068	»	9	98
Vejle	88	72	4376	55	»	»	479	29	»	»	4944	56	72	75	1554	»	928	»	»	»	»	»	»	»	25	»	2339	29	4919	04	25	52
Viborg	35	»	1842	90	»	»	198	30	228	»	2304	20	97	75	953	»	581	»	»	»	76	»	»	»	15	50	545	95	2269	20	35	»
	1464	19	124413	55	»	»	13234	24	24793	77	163905	75	2384	60	51026	50	27589	07	»	»	15496	»	2400	»	1101	50	62459	06	162456	73	1449	02
København	»	»	177669	90	183	70	37600	14	25000	»	240453	74	187	50	82556	25	42240	02	6271	»	36313	71	2950	»	4108	20	65826	56	240453	74	»	»
	1464	19	302083	45	183	70	50834	38	49793	77	404359	49	2572	10	133582	75	69829	09	6271	»	51809	71	5350	»	5209	70	128285	62	402910	47	1449	02

SANGERNES VINTERSÆSON BEGYNDER

»Typografernes Sangforening« aabner sin Vintersæson i Aften, Fredag den 8. September, Kl. 8 i de ny istandsatte Lokaler i »Danas Have«, Nørrebrogade 21. Enhver sanginteresseret Kollega kan blive optaget som Medlem af Foreningen. Og der er i Aar to Grunde, der særlig bør animere Typograferne til at slutte sig til Sangforeningens Kor.

For det første vil det ved den forestaaende Aarsfest være 40de Gang, at Hr. *Axel Guldbrandsen* leder Sangen; men det bliver tillige den sidste Gang, idet han nu efter saa mange Aars Virksomhed ønsker at træde tilbage fra sin Post ved Sæsonens Slutning. Aarsfesten vil da forme sig som en Afskedsfest for Dirigenten, og der vil sikkert hos mange ældre Sangere opstaa Ønske om at være med til at gøre denne Fest saa højtidelig som muligt og derigennem sige Axel Guldbrandsen en Tak for den store Indsats, han har ydet paa Sangens Omraade blandt Københavns Typografer.

For det andet vil der i Sommeren 1923 blive afholdt en stor Sangfest i Svendborg, i hvilken Typografernes Sangforening skal deltage. Ved at indtræde som Medlem nu kan man altsaa faa Adgang til at synge med ved dette Sangstævne, og der er ingen Tvivl om, at de Dage, der tilbringes her sammen med fynske og jyske Sangere og i naturskønne Omgivelser, vil være en festlig Oplevelse, som bør tages i Betragtning baade af ældre og yngre Kolleger.

Tag altsaa en rask Beslutning og begynd i Aften. Og vel mødt i Sangernes Lag! *N. N.*

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er endvidere indkommet følgende Bidrag:

Forbundskontoret 14,00, Cato 11,25. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 624,85.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

AL TILGANG af Bogtrykarbejdere til *Østrig* frabedes, da samtlige grafiske Arbejdere dèr er i Strejke.

HERREPARAPLY glemt paa Kontoret. Kan afhentes hos Formanden.

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE. I Henhold til Fundats for Dyrtidsfonden vil der i Begyndelsen af Oktober blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kroner. Motiverede Ansøgninger fra trængende, ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 1. Oktober af Formanden, *Anthon Larsen,* Dronningensgade 48 [2].

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.*

LOVENS AAND. Under denne Titel korser »De grafiske Fag« sig over, at »en Trykker ikke har villet arbejde for Minimalløn, men hellere hæve Arbejdsløshedsunderstøttelse«. Artiklen er et Led i en Agitation fra visse K. B.-Medlemmers Side om at benytte sig af Tiderne og kun antage til Minimalløn. Det er forlængst fastslaaet, at Minimallønnen er Betalingen for den *daarligste* Arbejdskraft, altsaa derfor ogsaa er den *daarligste* Betaling. Det vil derfor falde disse K. B.-Medlemmer svært at faa denne Betalingsform sat i System, Modstanden vil blive lige stærk baade fra Mestre og Svende. — I Forbindelse med denne Artikel »Lovens Aand« kommer vi i Hu, at der fra K. B.s Kontors Side fortsat — trods Dom og Bøde — finder Paavirkning Sted ved Ansættelsen af Lønnen for Nyantagne. Vi gør Principalerne opmærksomme paa, at den Bøde, som K. B. i visse Tilfælde idømmer sine Medlemmer, er *ulovlig,* forsaavidt som Parternes Overenskomst af 1908 og Den faste Voldgiftsretsdom af 1. September 1921 skal efterleves. Men dernæst er der kun nogle faa Maaneder til, at vi atter skal tales ved med hinanden om de kollektive Forhold — og »Lovens Aand« ihukommende. ***

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbes Pers. 12,00, S. L. Møller 1,00, C. C. Petersen 4,50, Jensen & Rønager 10,00, Græbes Pers. 15,00, Bording 7,00, Egm. H. Petersen 36,00, G. E. 2,00, Thieles Pers. 33,50, Politikens Pers. 37,50; tilsammen 158,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag Kr. 4364,75.

København, 5. September 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

31. August: Randers 500,00; Ringsted 250,00; Struer 200,00. 1. September: Helsingør 200,00. 5. September: Faaborg 200,00; Helsingør 300,00.

København, 5. September 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Brehms Bortrejse fra 3. Septbr. til 1. Oktbr. besørges Praksis af Dr. d'Auchamp, Falkonerallé 36. Konsultation 12—1 og Fredag 6—7. Telf. 9291.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Poul Thomas Jensen, udl. 15. 8. 22 hos Emil Kristensen (arb. s. St.). Paal. Ruth Solveigh Syversen, udl. 26. 4. 22 hos Siems. (arb. s. St.). Hj.arb. Jens Albert Jensen-Thomsen (Nationaltid.), tidl. Medlem.

Aarhus: Paal. Metha Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3900 Svend G. Madsen fra Randers (Maskinsætterskolen). 6785 Thorvald Nielsen fra Ribe (Maskinsætterskolen). 1389 Elof Pettersen fra Rejse (arbl.). 1241 Erik Poulsen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 6848 Peter Johs. Thornberg (Kongsvang Bogtr.). Fredericia: 6428 Robert Ottesen (Ottesen). Holbæk: 3055 Aksel Petersen (arbl.). Nykøbing F.: 6627 Svend Aage Jensen (arbl.). Odense: 4277 Hans E. Hansen (arbl.). Randers: 3727 A. Chr. Hugger (arbl.) og 4295 Svend Aage Svane (arbl.). Viborg: 4340 Ejner Jørgensen (arbl.) og 4466 Ejner Petersen (Davidsen).

FRATRAADTE

København: 3055 Aksel Petersen til Holbæk (arbl.).

Aarhus: 1163 Ove Thornblad paa Rejse og 4466 Ejner Petersen til Viborg i Pl. Kolding: 4327 Evald Larsen til Udlandet. Odense: 5601 Jenny Christensen (overfl. til Kvdl. Arbejderforb.) og 5008 Rigmor Hein til Svendborg i Pl. Randers: 3900 Svend G. Madsen til Kbhvn. paa Skole. Middelfart: 6848 P. Johs Thornberg til Aarhus i Pl. Skive: 3727 A. Chr. Hugger til Randers (arbl.).

UDMELDTE

Odense: 5300 Kathrine Ludvigsen. Viborg: 6983 Herm. Horn (Bogtrykker).

UDSLETTET MED RESTANCE

Randers: 6393 Axel Grønborg Sørensen.

Søndag d. 10. September: Bøndernes Hegn. St. Hans Torv Kl. 10. (3æ)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET
A/S GENZSCH & HEYSE
HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14).

B&A-K

Diskussionsmøde afholdes Onsdag den 13. Septbr. Kl. 7½ i Rømersg. 22, 1. Sal til Gaden. Bogtrykker *Charles Petersen* indleder om »Vort eget Trykkeri«. Enhver Kollega er velkommen. Særlig indbydes det nedsatte Udvalg, der har behandlet dette Spørgsmaal. *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 8: Sangøvelse i »Danas Have«, Nørrebrogade 21. Nye Medlemmer sættes paa Stemme.

I Morgen Lørdag Kl. 7: Ved Indg. til den holl. Udstilling. Damer kan medfølge.

Ordin. Generalforsamling afholdes Fredag den 29. September. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1s)

ANNONCER

STORT UDVALG
af brugte og meget velholdte
DIEGLER
af udelukkende 1ste Kl. Fabrikata. Leveres med Motor til meget billige Priser.
Erik Levison, (161)
grafiske Artikler en gros.
Vestre Boulevard 36, København B.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi
Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München
Agentur og Lager:
Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.
Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6482 x
Genzsch-Antikva

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 15. SEPTEMBER 1922 XLIX AARGANG

FORMAALET

—

»Medlemsblad for Organisationen af Bladudgivere i Provinsen« aftrykker en Del af »Bogtrykkerbladet«s her i Bladet tidligere imødegaaede Artikel og føjer til, at det ikke forstaar, hvilket Formaal »Typ.-Tid.« forfølger ved at »fremsætte den ene urigtige Paastand efter den anden til Skade for de Forretninger, i hvis Trivsel og gode Omdømme i Publikum dog ogsaa Typograferne er en Smule interesserede«.

Med Hensyn til Interessen og det gode Omdømme kan vi give Bladet Ret. Men vi maa dog tilføje, at vi i lige saa høj Grad er interesseret i, *hvorledes* det Udbytte, de nævnte Forretninger indbringer, fordeles mellem Principal og Arbejder. Derimod kan vi ingenlunde erkende, at vi har fremsat urigtige Paastande, og vi henviser i denne Henseende til »Typ.-Tid.«s sidste Numer.

Hvad *Formaalet* angaar, da skulde det synes overflødigt at fremkomme med yderligere Forklaring, i hvert Fald overfor dem, der *vil* forstaa. Vi skal imidlertid af Hensyn til de mere tungnemme endnu en Gang søge at klargøre vor Stilling.

Typograferne har i Løbet af det sidste Aar taget imod saa kraftige Lønreduktioner, at vi nu er naaet til det Punkt, som vi med Rette har betegnet for *Stoppestedet*. Foranlediget af Udtalelser i Bogtrykkernes Organer, der bebudede yderligere Krav om Forringelser, har vi hentydet til, at disse Krav var uberettigede i Henhold til Bogtrykkernes Avance. Og vi har gjort det allerede paa nærværende Tidspunkt, for at de Herrer Principaler kan gøre sig fortrolige med Tilstandene, som de i Virkeligheden er, og indrette sig derpaa, hvis de ønsker rolige Forhold i Faget. Det er nemlig vor faste Overbevisning — fremgaaet af vort Kendskab til den Aand, der raader blandt Bogtrykfagets Arbejdere — at vor Organisations Ledere ikke mere kan gaa til Forhandling paa Grundlaget: *yderligere Reduktioner*.

At gøre dette indlysende for vor Modpart, har været og er vort eneste Formaal i denne Sag.

ER PRISTALLET MISVISENDE?

—

I de sidste Nr. af »Typ.-Tid.« har forskellige Indsendere angrebet det af Statistisk Departement fremskaffede Pristal, hvorefter det store Flertal af Arbejdernes Lønninger fastsættes, og har paastaaet, at det var i høj Grad misvisende. Man har selvfølgelig ikke dermed villet sige, at Departementet er omgaaedes letsindigt med Tallene, snarere har man haft den Opfattelse, at det var Grundlaget for Departementets Arbejde, der var noget i Vejen med, og efter hvad der kommer frem, er der en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at det her i høj Grad skorter paa Paalidelighed.

Jeg skal tillade mig at anføre nogle Priser fra det af Statistisk Departement udgivne Tabelværk her ovre fra Bornholm, der viser, at de Oplysninger, som indkommer herfra, *ikke alle kan være rigtige*.

F. Eks. Fersk Sild, en Vare, som her paa Bornholm spiller en ret stor Rolle, den er i omhandlede Tabelværk opført til følgende Priser: Aakirkeby 70 Øre pr. kg, Allinge 60 Øre pr. kg, Nexø 40 Øre pr. kg, Svaneke 64 Øre pr. kg, Rønne 34 Øre pr. kg og Hasle kun 18 Øre pr. kg, og naar saa Forholdet er det, at Fiskerne har ens Pris over hele Øen, da er disse Priser ret uforstaaelige. En Vare som Kaffe koster i de andre Byer omkring paa Øen 6 Kr. pr. kg, men i Nexø kan denne Vare købes for 3 Kr. 90 Øre, og naar Kartofler i Svaneke koster 11 Øre pr. kg, maa der betales 32 pr. kg i Allinge. Gulerødder kan f. Eks. i *Aakirkeby* købes for 20 Øre pr. kg, i Rønne for 60 Øre pr. kg, *men i Nexø maa der betales 2 Kr. pr. kg*.

Naar Pristals-Systemet virker saa upaalideligt, at en Vare kan variere saa stærkt i Pris som fra 20 Øre til 2 Kr. og det mellem 2 Byer med en Afstand af 12 km, da kan man med god Grund kræve en Revision af dette System, idet man vel nok kan gaa ud fra, at de opgivne Priser *intet har med de virkelige Forhold at gøre*, men er fastsat efter Skøn.

Det samme gælder Departementets Skøn, at »Udgifterne til Skatter, Kontingenter o. s. v. er gaaet ned med *omtrent* 100 Kr.« Jeg, der i 1914 havde en Indtægt paa ca. 1900 Kr., svarede i Fjor 562 Kr. 82 Øre i Kommuneskat; men i Aar er den samme Udgift steget til 618 Kr. 55 Øre, saa selv om de nye Fradragsregler giver en mindre Nedsættelse paa Statsskatten, saa vil der dog blive en ret kraftig Forhøjelse af den samlede Skat tilbage i Stedet for en Nedsættelse paa 100 Kr. Og som det er gaaet mig, er det sikkert gaaet de allerfleste Byarbejdere med deres Skat, de har faaet *Forhøjelse* i Stedet for *Nedgang*. Men saa er det da ganske urimeligt, naar Departementet *skønner* paa den Maade.

Man kunde nævne andet og mere fra dette Tabelværk, som synes ligesaa urimeligt som ovennævnte, og man kan ikke undgaa at faa den Tanke, at hvis noget lignende finder Sted andre Steder, og det er meget vel tænkeligt, da hviler denne Pristals-Beregning paa et meget usikkert Grundlag *og kan kun afføde Mistro og Utilfredshed med hele Systemet*.

At Arbejdere og Tjenestemænd aldrig har næret nogen overdreven Tiltro til Pristals-Systemets Paalidelighed, er ingen Hemmelighed, og som Tiden gaar, og Kampen for Tilværelsen bliver skarpere for de arbejdende Klasser, reagerer disse ogsaa stærkere imod et Pristals-System, der aldeles aabenbart ikke er nogen Rettesnor for Fastsættelse af Lønninger, idet Manglerne ved Systemet fremtræder i saa stort Tal og i en saadan Størrelse, at de kan ses endog med blotte Øjne.

Jeg tror derfor, at man ved de kommende Forhandlinger om nye Overenskomster kommer til at søge disse affattede paa et andet Grundlag end det officielle Pristal. Det fremgaar jo tydeligt af foranstaaende, at d'Hrr., der indsamler Oplysninger til Det statistiske Departement, ikke tager sig Opgaven videre alvorlig — skønt mange Tusinders Vé og Vel er afhængig deraf —, og man kan derfor ikke fortænke Arbejderne i, at de reagerer overfor Pristallet og siger, at de bedst selv føler og véd, hvor meget deres Arbejde er værd, og hvor meget de behøver for at leve paa en menneskeværdig Maade.

Rønne, 2. September 1922.

C. M. Blomberg.

BEDRIFTSAVISER I INDUSTRIEN

—

»Bulletin of the Federation of British industries« henleder Bedriftsindehavernes Opmærksomhed paa Spørgsmaalet om at oprette Bedriftsaviser som et Led i Bestræbelserne for at skabe Forstaaelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere indenfor Industrien. Bladet anfører, at denne Institution er meget almindelig kendt i De forenede Stater og Kanada, og at der af saadanne Blade i Storbritannien for Tiden findes over 200 i de forskellige Industrigrene.

Bedriftsavisen skulde være Midlet til at skabe en almindelig Grund, hvorpaa Arbejdsgiverne og Arbejderne kunde mødes i saadanne Bedrifter, hvor Arbejdsgiverne paa Grund af det store Arbejderantal ikke personlig kan komme i direkte Kontakt med Arbejderne. Den skulde have til Formaal at give Arbejderne et videre Indblik i den Bedrift, hvori han arbejder, ved at sætte ham ind i dens Mekanisme, gøre ham interesseret i dens Trivsel og tillade ham at følge dens daglige Udvikling. Derved vil han ogsaa kunne faa Følelsen af, at han ikke er nogen betydningsløs Brik i Maskineriet, men at han haandgribelig medvirker til Bedriftens Fremgang. Bedriftsavisen kan saaledes blive et nyttigt Middel til at modvirke den Uvidenhed og Sløvhed,

som i Almindelighed følger med den moderne Industris Specialisering og Masseproduktion.

Foruden Meddelelser om det sociale Arbejde, som drives af Bedrifterne, bør et saadant Tidsskrift indeholde Bidrag fra Arbejderne i Form af originale Artikler, Breve og Karikaturtegninger. Enkelte Bedriftsaviser fungerer nu som officielle Organer for Arbejderudvalgene, andre har egne Redaktører, som ofrer hele sin Tid paa dem. Heller ikke er de udelukkende af teknisk Karakter, men de behandler alle sociale Forhold i Bedrifterne.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af *L. Chr. Nielsen.*

II.

Vanskelighederne ved at følge Lønforholdene — og maaske ogsaa Lønfluktuationerne — konsekvent igennem Tiderne er store, for ikke at sige umulige. Det letteste var maaske at gengive Bogtrykker-Takster, d. v. s. Takster, som d'Hrr. Bogtrykkere indgik paa og skulde holde overfor visse Myndigheder — i Almindelighed Universiteterne (eller »Højskoler«, som de da almindelig kaldtes med et fælles Navn). Og i Virkeligheden var det meget naturligt, at Datidens »Højskoler« havde — eller vel rettere tog sig — en vis kontrollerende Magt over Bogtrykkerierne, saavel over hvad der tryktes, hvorledes dette udførtes, som over Priserne. Højskolerne var nemlig i Reglen Bogtrykkernes vigtigste Kunder.

Den 31. Maj 1639 afsluttedes der saaledes en Kontrakt mellem Bogtrykkeren *Johann Reuszner* og Universitets-Rektoren *Reinhold Derschau* om Bogtrykpriserne paa det Trykkeri, som førstnævnte skulde oprette i Königsberg i Prøjsen, og som paa en Maade stadfæstedes af Kurfyrsten den 8. Juni 1639. Følgende Takst for Bogtrykarbejdernes Beregning (at gælde for hele Ark) antoges:

»Secunda Skrift	2 fl. 20 gl.
Tertia og Mittel	3 fl.
Antiqua, Cursiv, Fractur samt Schwabacher med Cicero Skrift	3 fl. 10 gl.
Antiqua, Cursiv, Fractur og Schwabacher med Korpus Skrift	4 fl. 15 gl.
Græsk	4 fl. 15 gl.
Hebræisk, uden Punkter	5 fl.
Hebræisk, med Punkter	6 fl.
Noter, for hvert Ark	4 fl. «

For denne Pris skulde Reuszner levere 100 Eksemplarer trykte paa godt Papir. For hvert følgende 100 forhøjedes Trykkerlønnen med 15 gl.

Hvis man jævnfører disse Priser med Priser, der endnu var gældende i forrige Aarhundrede — og forøvrigt regner med Forholdene i det 16. og det 19. Aarhundrede — vil man finde, at Forskellen ikke er saa overvældende stor, hvilket ogsaa hævdes af den tyske Forfatter, hvorfra disse nærmest efterfølgende Tal er laant[1]).

Johann Reuszners Søn, *Friedrich Reuszner*, overtog den 30. April 1666 Faderens Bogtrykkeri i Königsberg. I denne Anledning fornyedes og forandredes Kontrakten (»Taxa«) med Universitetet. Som et Slags »Smørelse« maa det vel betragtes, at denne Bogtrykker tilbød *gratis* at trykke d'Hrr. Professorers Disputationer (halvaarligt hver Professor 2 Ark). Senere tilbød han — ligeledes *gratis* — at trykke »en Imitation eller et Digt« (paa 1 Ark) ved en Professors, dennes Hustrus eller Børns Død(!). I begge de her nævnte Tilfælde skulde dog Modtageren levere Papiret. Priskuranten kom nu til at se saaledes ud:

I det latinske eller tyske Sprog for hvert Ark i Folio eller Quarto, med enhver Art af Typer	3 fl.
For hvert Ark i Duodez eller Sedez, uden Skydning af Typerne	3 fl. 15 gl.
For hvert Ark Græsk	4 fl. 15 gl.
For hvert Ark Hebræisk, med Vokaler og Accenter	6 fl.
For hvert Ark Hebræisk, med Vokaler alene	5 fl.
For hvert Ark Hebræisk, med Accenter men uden Vokaler	5 fl.
For hvert Ark Noter	4 fl.

Alle øvrige Bestemmelser i den gamle Priskurant forblev uforandrede.

Ligesom Faderen var Sønnen i høj Grad efterladende med sine Forpligtelser overfor Universitetet. I 1671 klagede Universitetets Senat til Kurfyrsten over, at Reuszner manglede nye Typer, samt over, at han rent vilkaarlig forhøjede Priserne. For et Ark, som andre Bogtrykkere toge 1 Thaler for, forlangte han det firedobbelte.

I Aaret 1718 beskæftigede dette Trykkeri 7 »Gesellen«; sandsynligvis indgaar baade Sættere og Trykkere i dette Tal. Men man faar dog alligevel en Forestilling om Trykkeriets Størrelse. Det hørte ikke til de mindste — efter den Tids Forhold, saa lidt som efter Nutidens.

— — —

Skønt disse »Taxter« for Universitets-Bogtrykkerne selvfølgelig ikke giver noget bestemt eller klart Udtryk for, hvad Datidens *Svende* tjente, mener jeg dog, at de er et meget vigtigt Materiale for overhovedet at forstaa og bedømme Fortidens Lønforhold og Arbejdsforhold i det hele taget. Af denne Grund vil jeg ikke indskrænke mig til de allerede nævnte.

Tübingens Bogtrykkere fik en saadan »Taxt« i Aaret 1653. I et mere moderne Sprog lød denne saaledes:

»Da *Amplissimus Senatus* har faaet Oplysning om, at herværende Bogtrykkere, foruden Arbejdslønnen, fordrer en betydelig Gevinst, og da Studiosi synes at være de, som nærmest maa punge ud, og da dette ikke mere kan skjules for vort Embede, saa fastsætter vi hermed en Taxt, grundet paa Rimelighed og Billighed, nemlig:

For hvert Ark:	
Parangon	18 Batzen
Cicero	26 »
Text- og Romonskrift	1 fl. — kr.
Mittelskrift	1 fl. 30 kr.
Garmond	2 fl. 30 kr.
Petit	3 fl. 30 kr.
Arabisk, Græsk og Hebræisk	4 fl. 30 kr.
For hvert 100 Eksemplarer at levere og derefter for hvert Ark at eftertrykke	6 kr.

Vi have dette offentlig- og kundgjort for at enhver — i Særdeleshed samtlige Bogtrykkere — kunne rette sig derefter.

Tübingen, den 22. April 1653.

Ex decreto Amplissimi Senatus Academici.

Denne Takst er fastsat for akademisk Arbejde, som i Almindelighed ikke overstiger Oplag paa 2—300 Eksemplarer, i det højeste 500.«

III.

Om det mere eller mindre formaalstjenlige i en saadan »Taxt« — og med Anledning af disse »Taxter« — skrev Bogtrykker *Gessner* i Aaret 1740[1]) følgende træffende Ord, der endnu den Dag i Dag staar ved Magt:

»Naar man vil foreskrive en vis bestemt Takst, saa vil man se de elendigste Skrifter i Verden fremkomme. Man vil bruge de gamle Bogstaver saalænge, de kan give et Skin af Bogstaver fra sig, skønt man meget godt kan skaffe sig nye. Man vil ikke anvende Zirater, og tusinde Fejl vil forekomme, som det ikke kan betale sig at rette. Et sobert og akkurat Arbejde koster mere Møje og Flid, end mange tror. . . . Lovgiv I for eders Arbejde, der er nok andre, som kan bevare eders Lovs Billighed og bevare eders Videnskab.«

Man behøver ikke altid at give den paa saa mange Omraader fortjenstfulde grafiske Historiker, Prof. *Karl Faulmann* Ret. Det er rigtigt, at Begyndelsen af dette Citat er godt og træffende for Datiden. Men Slutningen er — for *den* Tid! — fuldstændigt revolutionært, idet at det nemlig forudsætter *Frikonkurrencen.* Universiteternes Arbejde var nemlig den Gang *priviligeret*, ligesom Bogtrykkeri-Næringen i alle Lande var priviligeret. Det var derfor intet Under, at de øvrige Bogtrykkere — de, som ikke var Universitets-Bogtrykkere — traktede efter dette Arbejde. Se til Eksempel hvilken Storm det vakte blandt Tysklands Bogtrykkere, da Rigstrykkeriet oprettedes i sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede: *Staten* være Bogtrykker! — det gaar *aldrig*, — hed det den Gang. Den samme Argumentation har senere lydt i Sverige og Danmark i en nyere Tid. Argumentationen gik den Gang og senere nærmest ud paa, at det vilde ødelægge saavel Bogtrykkere som Typografer og vel ikke mindst Typografien. Men det gik i Tyskland — og det gik godt. Rigstrykkeriet blev et af Tysklands fineste — og dets største — grafiske Kunstanstalt[1]), der ikke konkurrerer med Privatbogtrykkerierne. Karl Faulmann manglede den sociale Forstaaelse, — de faglig-historiske Kundskaber og Forudsætninger havde han, — for at blive en i alle Forhold fuldt paalidelig Historiker. Korrekt overfor Datiden er Faulmann dog, naar han i sin »Ill. Geschichte der Buchdruckerkunst« i Anledning af foranstaaende Citat skriver:

»De, som vil klage over, at Bogtrykkerkunsten daler, eller over det daarlige Tryk i det 17. Aarhundrede, maa i det mindste hertil finde en væsentlig Grund i Datidens Takstbestemmelser, som fandtes overalt. Boghandlerne havde ogsaa en stor Del af Fejlen paa deres Side. De købte Bøger i Baller. Messehandelen (et Slags Markedshandel en gros, der eksisterer endnu) var et Slags Tuskhandel. Den ene Forfatter vurderedes ligesaa højt som den anden, — det ene Tryk ligesaa meget som det andet. Det var ikke det gode Arbejde, nej, det var Mængden af Ark, som beregnedes. Blot de store blandt Bøgerne — eller hvis de var orientalske — forandrede Priserne.«

For at følge Udviklingen kan det jo være interessant at se, hvorledes en Bogtrykkerregning fra Aaret 1694 saa ud[2]). Faulmann gengiver den, men han oplyser ikke noget som helst om, hvor eller hvem den stammer fra. Regningen lyder saaledes:

	Thaler	Groschen	Pfennig
En Lægeseddel, 1 Ris	1	18	—
3 Ark Vers af Hr. *Otto Rückern*	2	18	—
1 Ark Vers af Hr. Borgmester *Steger*	1	—	—
Atter 1 Ark Vers af Hr. *D. Ottleben.*	1	12	—
4 Ark Vers fra Hr. *Rudolphen;* Oplag 800 Eksemplarer af hvert Ark	5	23	8
De øvrige 3 Ark ialt	17	23	—
Pr. Censur	1	8	—
Fra Hr. *Weisens* Arvinger har jeg at fordre for et Oplag paa 600 af 5 Ark Vers	22	23	8
Hr. *Tröllichs* Ligprædiken, 14 Ark; Oplag 200	23	17	4

[1]) *m-n-n:* »Die Geschichte der Buchdruckereien in Königsberg i. Pr. 1523—1840« (»Allgemeiner Anzeiger für Druckereien«. Frankfurt a. M. 1903).

[1]) *Gessner:* So nöthigen als nützlichen Buchdruckerkunst. Leipzig 1740.

[1]) Se bl. a.: *L. Chr. Nielsen: Boktryckerikonstens uppfinning og dess utveckling i Tyskland.* Pag. 285—290. Malmö—København 1898—1900.

[2]) Archiv für Buchdruckerkunst. VI.

For at vise Fremgangen i Priser skal her yderligere anføres en Priskurant og en Regning, hvoraf den ene er fra Tübingen og er en Overenskomst imellem derværende Bogtrykkere og Universitetet, — men rigtignok ca. 85 Aar efter den allerede citerede. Denne lyder saaledes:

»Paa Grund af naadigst erholdt Befaling(!) er samtlige Bogtrykkere i Tübingen overenskommet om følgende Priser for alle større Oplag:

For Text- og Tertiaskrift betales for et Oplag paa 1000 Ark	2 fl. 10 kr.
For det samme, men en hel Balle paa 5000 Ark	8 fl. — kr.
For saakaldet Mittelskrift pr. 1000..	2 fl. 30 kr.
do. pr. Balle	9 fl. — kr.
Ciceroskrift pr. 1000 Eks.	2 fl. 40 kr.
do pr. Balle	9 fl. 30 kr.
Garmondskrift pr. 1000 Eks.	3 fl. 15 kr.
do. pr. Balle	10 fl. 30 kr.
Petitskrift pr. 1000 Eks.	4 fl. 30 kr.
do. pr. Balle	11 fl. 30 kr.

Efter denne Prisliste betales alle ordinære Formater. Større Formater bliver dog forholdsvis billigere.

Mense (Midten) af Maj 1748. Tübingen.

Samtlige Bogtrykkere i Tübingen.«

En Regning fra den berømte Bogtrykker *B. Chr. Breitkopf* sen. i Leipzig[1]) lyder saaledes:

»31. Juli 1760. For den ærede *Weidemann'ske* Boghandel er trykt:

Esprit du Chevalier Folard, i Med. 8. 20 Ark paa Skrivepapir:

Trykkerløn à 4½	Rthlr.	90 Gr. —
for den røde Titel	Rthlr.	2 Gr. —
til Hr. Censor	Rthlr.	1 Gr. 16
for 85 Ris Papir, à Bog 4½ Ris, à 3½	Rthlr.	281 Gr. 16
for 31 Ris, som jeg har leveret til Kobbertrykkeren	Rthlr.	103 Gr. 8
For det heles Færdiggørelse ..	Rthlr.	2 Gr. —
Summa	Rthlr.	480 Gr. 16

Og er jeg den 7. Aug. skyldig Dem Tak for at faa hele Summen betalt.

Bernh. Christoph Breitkopf.«

Til Forstaaelse af saavel denne Regning som andre lignende har Gessner i sit forud citerede Værk fra 1740 givet følgende interessante Oplysninger:

»Til et Oplag paa 1000 Ekspl. skal der sættes 5 Ark, naar jeg skal trykke 1 Balle, som indeholder 5000 Ark. For at sætte 5 Ark har jeg en Udgift paa 2 Reichsthaler og 12 Groschen, og Trykkeren skal have 2 Reichsthaler 2 Groschen for at trykke 5000, altsaa ialt 4 Reichsthaler 14 Groschen[2]). Ved et Oplag paa 2000 skal Sætteren for 5 Ark have 2 Reichsthaler 12 Groschen og Trykkeren for 1000 Ark 4 Thaler og 4 Groschen, eller begge tilsammen 6 Reichsthaler 16 Groschen. Bøger, hvor Oplaget er flere Tusinde, eksisterer ikke, naar man fraregner Kalendere, Bøger med et Oplag af 1000 er i Almindelighed A-B-C-Bøger, Evangelier, Salmebøger, Katekismus. Hvis en Trykker nøje iagttager Tiden, kan han, med en Trykkerlærlings Hjælp, trykke 1 Balle paa 3 Dage (10 Ris) eller paa 6 Dage 2 Baller.«

[1]) Archiv für den deutschen Buchhandel. II. Pag. 253.

[2]) 1 Reichsthaler = 24 Groschen.

ET GRAFISK FORBUND

Bestyrelserne for det schweiziske Typograf-Forbund, det schweiziske Litograf-Forbund, det schweiziske Bogbinder-Forbund og Forbundet for Papirarbejdere har paa et samlet Møde forhandlet om og enstemmigt vedtaget Dannelsen af et »Grafisk Forbund«. Denne Sammenslutning er derefter bleven forelagt de fire Forbund til almindelig Afstemning blandt Medlemmerne.

Formaalet med det grafiske Forbund er at opnaa saa stor Ensartethed i de tilsluttede Forbund som muligt og gensidig Vejledning og Hjælpsomhed i Varetagelsen af de faglige og økonomiske Interesser. Dette Maal skal naas gennem en fuldstændig Sammenslutning af alle grafiske Arbejdere og Arbejdersker i de respektive Organisationer og ved Indførelse af en Landstarif. Endvidere forudsættes det ved Sammenslutningen, at hvert Forbund er forpligtet til at tilstille Ledelsen af det grafiske Forbund Beretning om alle planlagte Aktioner. Intet Forbund maa handle paa egen Haand. Ved vigtige Lejligheder, særlig før Iværksættelsen af større Lønkampagner, Strejker eller Lockouter og ved centrale eller lokale Uoverensstemmelser mellem de tilsluttede Forbund træder Centralbestyrelsen sammen. De Beslutninger, som træffes ved en saadan Konference, er bindende for alle Organisationer, der slutter sig til det grafiske Forbund, naar de er vedtaget med tre Fjerdedels Majoritet. Hver Organisation har én Stemme. I Fald en Organisation vægrer sig ved at efterkomme en saadan Beslutning, kan den udelukkes. Det er uden for al Tvivl — skriver »Korrespondent« — at et saadant grafisk Forbund vil virke til stor Gavn, og der er vel heller ingen Tvivl om, at Sammenslutningen vil blive godkendt ved Urafstemningerne.

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er der endvidere indkommet følgende Bidrag:

Andreasen & Lachmann 12,50, P. 3,25. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 640,60.*

H. Crone.

Da der endnu er Mærker udestaaende, for hvilke der ikke er aflagt Regnskab, anmodes Kollegerne om hurtigst at indsende Opgørelse.

EN BERIGTIGELSE

Redaktør Fr. Nielsen protesterer imod min Opgivelse af hans Løn. Og han har *delvis* Ret i sin Protest, idet hans *ordinære* Løn er opført paa Regnskabet med 800 Kr.

Men da han desforuden er kontingentfri, har jeg anslaaet denne Del af hans Løn til 300 Kr. aarlig eller ca. 6 Kr. ugenlig. Og denne Del af Lønnen er sikkert ikke for højt ansat.

Der skulde altsaa have staaet: 1100 Kr., *omtrent* alt iberegnet.

4. September 1922. *Sørensen-Kjeld.*

— — —

Nej, Fr. Nielsen har ikke *delvis,* men *fuldtud* Ret, naar han tillod sig at anholde Sørensen-Kjelds Krønike om, at Redaktørens Løn var 1100 Kr. + Kontingentfrihed. Det havde unægtelig set bedre ud, om S.-K. havde indrømmet sin »Fejltagelse« med rene Ord i Stedet for at søge at bortforklare den ved ovenstaaende Væv.

Red.

SPROGBOMMERTEN

Som Afslutning for mit Vedkommende paa den lille Diskussion om den sproglige Side af Egmont H. Petersens Motto maa jeg have Lov at henlede Opmærksomheden paa, at jeg i »Typ.-Tid.«s Nr. 34 skrev: »*Intet Arbejde*« betyder jo i den givne Forbindelse (Mottoet) *grammatikalsk* det samme som »dette eller hint« Arbejde . . .«. Her pegedes altsaa bestemt paa, at Mottoets »intet Arbejde« *grammatikalsk* havde samme Betydning som »dette eller hint«, d. v. s. denne eller hin bestemte Angivelse af Arbejdets Natur. Det afgørende for Meningen med ovenciterede Sætning var det fremhævede Ord: *grammatikalsk.* Dette maa Th. Kjær-Jensen have overset eller ikke forstaaet, thi ellers kunde han dog ikke — om hans Bidrag til Spørgsmaalets Belysning da skal tages alvorligt — uden videre se bort fra dette det afgørende Ord i Sætningen. Jongleringen med »Pandekagen« mangler saaledes enhver Begrundelse og tør vel nærmest opfattes som et galgenhumoristisk Forsøg paa at dække et Tilbagetog i »Taage«.

København, 4. September 1922.

Sigv. Hellberg.

NÆR OG FJÆRN

ODENSE LOKALAFDELING foretog efter flere Aars Pavse den 20. August en Udflugt til Otterup Kro. Udflugten fik et helt igennem vellykket Forløb, og saavel ved Kaffebordet som ved Fællesspisningen herskede den fornøjeligste Stemning. Taler og Sange vekslede med Musik. Men heller ikke Højtidelighed manglede. Det var nemlig samme Dag 35 Aar siden, Afdelingens smukke Banner blev indviet ved en Fest i Fruens Bøge, hvad selvsagt gav sig Udtryk paa forskellig Maade. En munter Dans satte Punktum for Dagen, der af mange ønskes gentaget ad Aare.

—n.

EN VELLYKKET UDFLUGT. Den bebudede Lærlingesammenkomst i Køge den 3. September blev ikke til noget paa Grund af manglende Tilslutning. Lærlingene i Næstved vilde dog ikke opgive Turen og ankom pr. Bil Søndag Middag med Lokalformanden i Spidsen til Køge efter først at have været i Ringsted. Sammen med Kolleger fra Køge foretoges Udflugt til Vallø Slot og Strandhotellet. Og da de unge Næstveder om Aftenen vendte Kursen hjemefter, var alle enige om at have tilbragt en god og behagelig Dag.

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERNE har paa en fornylig afholdt Kongres drøftet Forbundets Stilling til De samvirkende Fagforbund og med stort Flertal vedtaget følgende Resolution:

»Kongressen bemyndiger Repræsentantskabet til at udsende Forslag om Centralorganisationens Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund til Urafstemning, for saa vidt de Ændringer, der forestaar i De samvirkende Fagforbunds Organisationssystem vedblivende gør det ønskeligt, eller saafremt Forholdene i Faget, derunder Dansk Principalforenings eventuelle Genindtrædelse i Dansk Arbejdsgiverforening, skulde nødvendiggøre det.«

ENGLAND. Strejken indenfor Bogtrykfaget i England er endt med, at Typograferne er gaaet ind paa en ugenlig Lønnedsættelse paa 12 sh. 6 p. Nedsættelsen foregaar sukcessivt indtil 1. Maj næste Aar.

BELGIEN. Det belgiske Bogtrykarbejderforbund afholder Kongres den 1. og 2. Oktober i Bryssel. Paa Dagsordenen staar bl. a. et Forslag om atter at tilslutte sig det internationale Bogtrykkersekretariat, hvoraf Forbundet var Medlem før Verdenskrigen.

FRA TYSKLAND. Af det tyske Typograf-Forbunds Beretning for 1921 fremgaar det, at Forbundet, som den 1. Januar 1921 havde et Medlemstal af 72.808, i Aarets Løb har forøget dette til 75.547. I Lærlingeafdelingen fandtes ved Aarets Slutning 10.600 Medlemmer, hvilket betyder en Nedgang i Aarets Løb af 900.

Arbejdsløsheden har været omtrent 50 pCt. mindre end i 1920, hvilket skyldes den lave Valutakurs. I 1921 havde Forbundet 639.619 Arbejdsløshedsdage mod 1.267.303 i 1920. I Gennemsnit har Arbejdsløsheden udgjort 2,35 pCt., men den viser en stadig nedadgaaende Tendens mod Aarets Slutning, ja, paa visse Omraader er der ligefrem Mangel paa Arbejdskraft.

Strejkedagenes Antal har været 21.795 for 1224 Medlemmer, men desuden har Forbundet haft et stort Antal saakaldte »ulovlige« Strejker, d. v. s.

Strejker, der er erklæret uden Forbundsledelsens Sanktion. Disse udgør 64.000 Dage, omfatter 7300 Medlemmer og har kostet de respektive Afdelinger 1.162.000 Mark.

Forbundets Formue var ved Aarets Begyndelse 16.522.028 Mark og ved dets Slutning 27.735.772 Mark, for en stor Del anbragt i Obligationer og Værdipapirer.

AFSTEMNINGSRESULTAT

Paa Brancheklubben for *Stereo- og Elektrotypørernes* Generalforsamling i Juni Maaned opstilledes Hr. Sigv. Kristensen og Frantz Dupont til Formandsposten, og det vedtoges at udsende Afgørelsen til skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer.

Resultatet foreligger hermed: *Frantz Dupont*, Politiken, fik 36 Stemmer og er hermed valgt; derefter havde Sigv. Kristensen 22 Stemmer, 2 Stemmesedler var blanke.

København, Septbr. 1922. *Carl Lauritzen.*

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASESN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. September: Assens 300,00; Lyngby 150,00; Randers 500,00.

København, 12. September 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Herman Hasløv, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen). 3203 Nielsens Hustru Laurantza Johanne.

TILTRAADTE

København: 3466 Vilhelm Hansen fra Aarhus (arbl.). Hj.arb. Jens Viggo Andersen fra Dansk Smede- og Maskinarb.-Forb. (Chr. Andersen).

Assens: 7051 Paulus Nielsen (Amtsavisen). Nyborg: 3774 Max Kaj Jørgensen (Nyborg Avis). Ribe: 3354 Hans Nissen (arbl.). Svendborg: 5008 Rigmor Hein (Meyer). Sønderborg: 1038 Rasmus Jørgensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1767 Ejnar Christensen paa Rejse.

Aalborg: 3327 Sv. Rich. Rasmussen til Sorø (arbl.). Aarhus: 3466 Vilh. Juul Hansen paa Rejse. Kolding: 6480 Ejner Petersen paa Rejse og 7186 Pauli Jensen paa Rejse. Maribo: 3805 J. H. R. Bredo til Kbhvn. (arbl.). Nyborg: 4277 Hans Einer Hansen til Odense (arbl.). Odense: 3774 Max Jørgensen til Nyborg i Pl. Ribe: 6785 Thorvald Nielsen til Kbhvn. paa Skole. Skanderborg: 3869 Chr. Kjærgaard Madsen paa Rejse. Skive: 7051 Paulus Nielsen til Assens i Pl. Struer: 3775 Henry Sørensen til Tønder i Pl. Sønderborg: 3830 Friedrich Hess paa Rejse.

UDMELDTE

København: 2992 Ivar Nielsen (anden Livsst.). 165 Sophus Andersen (Faktor).

DØD

København: 2685 Jens Jefsen Jagd (Luno).

Søndag d. 17. Septbr.: Trepilelaagen. St. Hans Torv Kl. 10. (3ø)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 15. September fra 5—7 hos Kassereren, Alfred Hansen, Nansensgade 50, Stuen.

Agitér for Salget af Lodsedler.

Københavns Trykkerklub afholder sin *ordinære Generalforsamling* Fredag den 22. September 1922 Kl. 7½, Blegdamsvej 26, St., med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. a) Valg af Kasserer, b) Valg af 2 Styrere, c) Valg af Revisorer. 4. Klubbens Arbejde i Fremtiden. 5 Eventuelt.

Mød talrigt. *Styrelsen.* (15h)

Typografernes Sangforening.

Hver Fredag Kl. 8 Sangøvelse i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

29. Septbr. Generalforsamling og Pokaluddeling. Liste til Tegning freml. i Lokalet. (1t)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker,
velkendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, søges. Billet mrkt. »162« sendes til Ekspeditionskontoret.

Monoline.
Yngre Sætter kan **straks** faa Plads som Maskinsætter den halve Dag. Den øvrige Tid af Dagen deltages i alt i Sætteriet forefaldende Arbejde.
(163) **Tidende,** Nakskov.

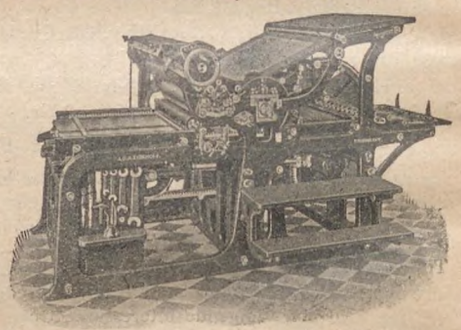
Kompagnon.
I et københavnsk middelstort Bogtrykkeri kan optages en Kompagnon, helst Maskinsætter. 12,000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »164« modt. Ekspeditionskontoret.

Svensk Tryckar,
som innehar fast plats i provinsen, önskor ombyte, helst till København, som akcidenstryckar. Gott känd med Påläggningsapp. Dux. Biljett mrkt. »166« mott. Ekspeditionskontoret.

Illustrations-Akcidens-Trykker søger Plads. — Nærmere ved Billet mrkt. »165« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 22. SEPTEMBER 1922 XLIX AARGANG

DEN SUNDE FORNUFT

—

»De grafiske Fag« raillerer over, at »Typ.-Tid.« viser forskellige Spørgsmaal sin Interesse, og Bladet er blevet særlig ilde berørt over Artiklen om *Grundskylden*, der har faaet »den sunde Fornuft til at vride Hænderne«. Samtidig minder Bladet om, at Alsidighed rummer visse Farer. Vi skal hertil svare, at Ensidighed ogsaa er forbunden med Farer og kan slaa sin Mand. »De grafiske Fag« er et Eksempel herpaa. Det har kun haft én Streng at spille paa — den »videnskabelige« eller guddommelige Minimalberegning — og den synes jo ifølge Bladets egne Ord nu at være ved at briste!

At Grundskylden har mødt en ubetinget Modstander i »De grafiske Fag«, forbavser os ikke. Denne Skattereform har mange og større Modstandere at kæmpe imod, saaledes som det er enhver Sandheds Lod her i Livet. Heller ikke forbavser det, at Bladet i Stedet for at imødegaa Grundskyldsidéen kun søger *at skabe Forvirring*. Dette har alle Dage været Bogstrævernes fineste Vaaben, og det har ikke været anvendt mindst overfor netop denne Reform. Men trods alt er den dog naaet til i Princippet at blive godkendt af den danske Rigsdag. Maaske er dette ikke sket af Kærlighed til Reformen, men fordi man ser, at det i Virkeligheden er den eneste Vej til at skaffe de Penge til Veje, der er nødvendige for Samfundets fortsatte Bestaaen, fordi alle andre Skattekilder snart er udtømte.

»De grafiske Fag«s Jonglør-Artikel, der giver sig ud for at repræsentere »den sunde Fornuft«, har intet Krav paa en alvorlig Imødegaaelse. Trods dette skal vi dog knytte et Par Bemærkninger til den.

Hvad der særlig er faldet »den sunde Fornuft«s Forsvarer for Brystet, er vor Bemærkning om, at Grundskylden eller Grundværdien ikke af Grundejerne kan væltes over paa det arbejdende Folk. Her naar »Fornuften« højest paa Grinets Omraade. Og vi forstaar. Thi det er her, Tampen brænder for de Herrer Monopolindehavere. Men det staar nu alligevel fast, at en Skat paa den nøgne Jords Værdi ikke *kan* væltes over paa andre, men maa udredes af dem, der er i Besiddelse af *Brugsretten* til Jorden, og anden Ejendomsret bliver der jo ikke Tale om, eftersom *Samfundet* under et saadant Skattesystem faktisk vil blive Ejer af Jorden.

»De grafiske Fag« alias »den sunde Fornuft« kommer imod sin Vilje til at sige en Sandhed, naar Bladet ironisk skriver: »Jo højere Grundskyld, des mindre Skat!« Vi vilde nemlig kunne fritages for en betydelig Del af de tunge Skatter, som nu lægges baade paa *Arbejde* og *Forbrug*, hvis Staten ved en klækkelig Grundskyld inddrog Jordrenten i sin Kasse i Stedet for som nu at lade alle disse Millioner gaa i Jordspekulanternes og Kuponklippernes rummelige Lommer.

Det kan derimod ikke henregnes til den højere Visdom, naar Bladet derefter skriver: ». . . hvis Staten skal bruge eller vil bruge Pengene, saa er det Skatteyderne, der skal betale dem, fordi de er de eneste, der *kan* betale dem; det er os Skatteydere, det gælder i Morgen, som det er os, det gælder i Dag, det er os og bestandig os under et hvilket som helst Skattesystem, vore Penge, der skal udredes, og vort Arbejde, der skal skaffe dem til Veje«.

Ja, saaledes staar der virkelig i »De grafiske Fag«s Artikel. Og det udgives for sund Fornuft! Det er unægtelig en meget lefkøbt Samfundslære, der ikke vidner om, at den, der har skrevet det, har *tænkt*, før han skrev.

Thi hvem er os? Som om man uden videre kunde tage alle Landets Skatteydere under ét og sige: Dèr staar de, der betaler. Nej, der er en himmelvid Forskel paa os, naar Talen er om at betale Skat.

»Den sunde Fornuft«s Forsvarer er sikkert ikke uvidende om, at der findes en Mængde ærede Medborgere, som faktisk ingen Skat betaler. Der er f. Eks. Forretningsfolk, handlende, kort sagt de større næringsdrivende — de inkluderer ganske simpelt det Beløb, *de* skal betale i Skat, i deres Avance og vælter paa den Maade Skatten over paa Forbrugerne. De mærker med andre Ord ikke til Skattens Byrde. Og saaledes væltes Skattebyrden fra Samfundsklasse til Samfundsklasse, indtil den naar til dem, der ikke formaar at afkaste den — dem, der kun er tilmaalt en Minimums-Eksistens. De er i Virkeligheden de eneste, der har Grund til at klage over de høje Skatter, thi hos dem gør det ondt hver Gang, Skattens Mønt skal klinge. For dem betyder det noget at skulle betale Kommunens Skatteopkræver 400—600 Kr., Statens do. 100—200 Kr., Grundejeren eller Prioritetshaveren i Form af Husleje 400—600 Kr. Dertil kommer Kirkeskatten, som stiger sammen med Menighedsraadenes Magt, og endelig er der Forbrugs- eller Toldskatterne, som andrager mindst 300 Kr. pr. Familie.

Men hvad mærker Millionæren selv om han skal betale et Par Hundrede Tusinde Kr. i Skat, eller at Skatteyderen med de hundrede Tusinde skal afgive de tyve? For dem bliver der alligevel rigeligt til det daglige Brød.

Vi véd ikke, om »De grafiske Fag« vil paastaa, at disse Summer er indtjent ved *eget Arbejde*? Men hvor kommer de da fra? Vi vover at gentage — og vi ser i Tanken »den sunde Fornuft« vride sine Hænder paany — at disse Penge kommer fra dem, *der berøves Udbyttet af deres Arbejde* — fra det store brede arbejdende Folk!

Se, kære »grafiske Fornuft«, at sætte en Stopper for denne Uretfærdighed, er Grundværdiskattens fornemste Maal. Vi tror, at en saadan Skat vilde virke i høj Grad gavnligt paa adskillige Omraader.

Gaa, Tvivler, i denne Tid ud paa Landet og tag Lære af, hvad du ser. Medens saa godt som alle Husmænd og Parcellister har bjerget *deres* Afgrøde hjem, fordi de ikke havde mere, end de selv kunde overkomme, saa ligger paa de store Bøndergaarde og navnlig Herregaardene al Sæden ude endnu og vil blive ødelagt. Er det ikke en Forbrydelse paa en Tid, hvor Arbejdsløsheden hersker baade i By og paa Land, at saa store Dele af Danmarks Jord skal indehaves af et Faatal af Mennesker, som slet ikke formaar at drive den?

Og føler du dig endnu ikke overbevist, gaa da hen og spørg, hvad en Byggegrund koster i og ved de store Byer. Og du vil forstaa, hvorfor Menneskene maa leve i usle Kaserner eller i Bræddehytter derude i Havekolonien.

En Skat paa Jorden vilde lede Strømmen fra Byerne ud paa Landet, fordi en saadan Skat *har* den Evne at gøre *Adgangen* til Jorden billigere. Trykket i Byerne vilde blive aflastet og dermed Arbejdsløsheden mindre At dette vilde have Betydning — ogsaa for Typografer — er der slet ingen Tvivl om.

Vi føler os derfor fremdeles tilfreds med, at vor Rigsdag har taget *det første Skridt* ad denne Vej ved den lille Lov om Grundskylden.

Og forhaabenlig bliver denne Lov staaende og med Tiden forbedret trods Grinet i »De grafiske Fag«.

HAR TYPOGRAFERNE FORHINDRET EN STORSTREJKE?

—

I »Klassekampen«, der udgives af »Danmarks kommunistiske Parti«, findes i Nummeret for 1. September et Referat fra Snedkerforbundets Kongres. I dette hedder det om Debatten angaaende De samv. Fagforbunds Stilling til Foraarets Konflikt, hvori deltog Repræsentanten for D. s. F., Sekretær Hans Jakobsen:

»Mest opsigtvækkende var Jakobsens Udtalelser om Situationen 1921, hvor man varslede Storstrejke. Det var efter Talerens Mening et meget effektivt Skridt, og naar det ikke bragtes til Udførelse, var det *ikke* Ledelsen for D. s. F., der bar Skylden. Da første Varsel var udsendt, sammenkaldtes *Forbundsformændene* til et Møde, hvor der herskede alt andet end Kampstemning, og flere rejste Spørgsmaalet om D. s. F.s Kompetence til at foretage et saadant Skridt. Men man udsendte 2. Varsel. Og saa skete der det, at Dansk Arbejdsmandsforbund meddelte, at det nu

holdt Kongres, og der vilde de bestemme, hvad Arbejdsmændene skulde foretage sig, uden Hensyn til, hvad D. s. F. vilde. *Men allerede før den Tid,* udtalte Hr. Jakobsen, *havde et andet Fag, som det er absolut nødvendigt at have med, nemlig* Typografforbundet, meddelt, at naar der kunde rejses Tvivl om D. s. F.s Myndighed til at erklære Strejke, saa meldte det sig paa Forhaand fra. Saa var der ikke andet at gøre end at afblæse Storstrejken.«

Dette forekommer mig at være ret opsigtvækkende Oplysninger, og forudsat deres Rigtighed maa man nok spørge, ud fra hvilke Motiver og med hvilken Bemyndigelse Forbundets Ledelse (eller Formand?) saaledes paa Forhaand »melder Organisationen fra«, hvor det drejer sig om Arbejderklassens samlede Aktion til Afværgelse af alt for kraftige Lønreduktioner. Det giver ikke noget flatterende Billede af den Organisation, vi ellers er saa stolte af, eller af de »Arbejdets Studenter«, hvis Opgave i Arbejderbevægelsen dog fornemmeligt skulde være fremmende og ikke hæmmende.

I hvert Tilfælde synes det mig, at vor Organisation daarlig kan være tjent med paa de forskellige Fagkongresser at blive brugt som *Skærmbrædt for,* ja ligefrem *Aarsag til* D. s. F.s uudfoldede Taktik, og jeg afventer derfor med Interesse, hvad Forbundsledelsen har at sige til ovenstaaende Referat. *Johs. Erwig.*

— — —

Forevist ovenstaaende skal jeg bemærke følgende:

Under Konfliktsituationen 1921 vedtog De samv. Fagforbunds Generalforsamling at erklære Storstrejke overfor samtlige Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen.

Dansk Typograf-Forbunds Ledelse bøjede sig loyalt for denne Beslutning, og alle Forberedelser blev trufne til Strejkens Effektuering indenfor vort Fag. Alt under den Forudsætning, at Hovedorganisationens Generalforsamling var Forbundenes øverste Myndighed og havde Kompetence saavel til at *dekretere* som til at *afslutte* Konflikter.

Under Situationens videre Udvikling blev der imidlertid fra flere store Forbund — deriblandt Arbejdsmandsforbundet — protesteret imod denne Kompetence, som man hævdede skulde ligge hos de enkelte Fagforbund.

Jeg maatte da erklære paa Dansk Typograf-Forbunds Vegne, at naar Forbund, repræsenterende op imod Halvdelen af De samv. Fagforbunds Medlemmer, nægtede at respektere Hovedorganisationens Generalforsamlings Kompetence, saa maatte ogsaa Dansk Typograf-Forbunds Ledelse overholde vort eget Forbunds Love, og disses § 54 foreskriver almindelig Afstemning blandt Forbundets Medlemmer for at erklære Strejke. Der blev imidlertid ikke rettet nogen Opfordring til os om at foretage en saadan Afstemning, og vort Forbund har saaledes, paa *intet* Tidspunkt »meldt sig fra«.

Det er, hvad jeg kender til ovenstaaende Historie, jeg kender derimod intet til, hvad der er foregaaet paa andre Fagforbunds Kongresser, eller hvor og hvorledes »Klassekampen«s »Referater« forfattes, og det interesserer mig heller ikke.

Mere interessant synes mig derimod Hr. Erwigs pludselige Spørgelyst. Der blev paa det givne Tidspunkt — for 1½ Aar siden — overalt, hvor man ønskede det, nøje gjort rede for vort Forbunds Stilling til Situationen, og mit ovenanførte Standpunkt blev godkendt af saavel Forretningsudvalg som Forbundsstyrelse, og der havde været nem Adgang for Hr. Erwig paa sin Afdelings Generalforsamling at faa Besked herpaa.

— Jeg giver iøvrigt Hr. Erwig Ret i, at ovenstaaende Referat i »Klassekampen« er lidet flatterende; men her er der dog endelig en Udvej: *Man kunde have ladet være med at skrive det!* *Jul. Schrøder.*

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

Til Optagelsesprøven for nye Elever til Vinterskolen var anmeldt ialt 55 Lærlinge. Heraf blev optaget 15 Sættere, 6 Trykkere og 7 Bogbindere.

Det samlede Antal Elever er ved Skoleaarets Begyndelse, i Sætterafdelingen 24, i Trykkerafdelingen 12 og i Bogbinderafdelingen 20; ialt 56 Elever.

De planlagte Kursus for Bogbindere i Presse- og Snitforgyldning samt Marmorering har Skolen desværre set sig nødsaget til at aflyse af Mangel paa fornøden Tilslutning.

I Henhold til Lærlingeloven af 1921 § 11, Stk. 2 er Undervisningstiden paa Vinterskolen fra dette Skoleaars Begyndelse ændret saaledes, at Undervisningen slutter Kl. 9. Der begyndes Kl. 6½.

OPLYSNINGEN

Nedenstaaende er et Uddrag af en Artikel i »Social-Demokraten«. Det er gode og sande Ord, som enhver Arbejder burde læse og lægge sig paa Sinde:

Kundskab er Magt. Uden Kundskab vil Arbejderklassen aldrig blive den styrende. Socialdemokratiet rykker med Kæmpeskridt frem mod Erobringen af Flertallet i Samfundet. Men dermed har vi ikke naaet vort Maal; nej, saa er det først for Alvor, at vort Partis Gerning begynder. Men saa staar og falder vort Partis Evne til at virkeliggøre sine Idealer ogsaa med, om det raader over tilstrækkelige Antal af dygtige Kvinder og Mænd til at beklæde de Poster, som er af afgørende Betydning for Samfundsudviklingen. I modsat Fald vil vi komme til at arbejde under et Mindretalsdiktatur, udøvet af en Overklasse, hvis Monopol paa Kundskab og Indsigt gør den stærk nok til at trodse Flertallets Vilje og sabottere Flertallets Beslutninger.

Mange Steder i Verden ser man Eksempler paa, at Socialdemokratiets Indflydelse paa Samfundets Styre ikke svarer til dets fremskudte Plads i det politiske Liv. Forklaringen er den simple, at Embedsmaskineriet lægger sig paatværs, fordi de ledende Mænd i Administrationen udelukkende maa hentes i Overklassen.

. . . . Tidligere Tiders døgnlange Slid er afløst af Normalarbejdsdagen, der er skabt Fritid. Et stærkt forbedret Skolevæsen har givet et godt Grundlag at arbejde videre paa. De ældre kan for det meste se tilbage paa en Barndom, der opslugtes af Arbejde for fremmede, og mange gik kun i en nødtørftig Skole 2 à 3 Dage om Ugen. Ungdommen har en langt bedre Start.

Den bør da baade for sin egen Skyld og for hele sin Klasses Skyld dygtiggøre sig. Vi kaster ikke Vrag paa Sport og legemlig Opdragelse, men alt med Maade. Det bør ikke gaa, som Aakjær fornylig sagde, at hele Hjernen flyttes ned i Fodboldstøvlerne.

Tiden er nu inde til at planlægge Anvendelsen af den kommende Vinters lange Aftener. Alle Døre staar de unge aabne: Fortsættelseskursus'ene for de helt unge, Arbejderhøjskolerne for Resten af Ungdommen og socialdemokratiske Arbejderskoler for dem, der i særlig Grad vil fordybe sig i de Problemer, som Socialdemokratiet tumler med.

Lad da Skolerne blive fyldte af videlysten Ungdom.

Thi det ædleste Maal for al vor Kamp var ikke blot bedre materielle Kaar, men netop gennem forbedrede økonomiske Kaar at naa frem til den Dag, da vi kunde slaa Portene op til Aandens rige, uendelige Verden, hvor Mennesket først føler sit sande Værd og finder sin rene Lykke.

Altsaa frem, I unge, paa Kundskabens lyse Bane.

OGSAA EN »SPAREKASSE«

»De grafiske Fag« for 26. August indeholder et Referat af en Generalforsamling i »K. B.«. I dette hedder det om Augustreguleringen, at »Tallet 13 desværre ikke var deleligt med 3«, men ved Forhandling med Dansk Typograf-Forbund var opnaaet *skriftlig* Overenskomst om, at det ene overskydende Point skulde »opspares« til Januar og altsaa anvendes ved en kommende yderligere Reduktion.

Maa det i den Anledning være mig tilladt at spørge:

1) Hvorfor har »Typ.-Tid.« ikke indeholdt Meddelelse om denne Forhandling og Overenskomst?

2) Var det, medens Reguleringen var *opadgaaende,* Kotume at »opspare« overskydende Points til senere Anvendelse?

3) Er der andre Fagforbund, der er indgaaet paa dette »Sparesystem«?

— Jeg tager næppe fejl, naar jeg antager, at adskillige Kolleger foruden jeg er interesseret i denne »Sparekasse«s Tilblivelse.

Johs. Erwig.

— — —

Ad 1, 2 og 3: Nej.

Det trettende Points-Afdrag, som androg yderligere 32 Øre, blev efter mundtlig Aftale mellem Hr. Levison og Undertegnede sat til Side til eventuelt senere Brug. Om dets eventuelle senere Brug kommer Kollegerne selv til sin Tid til at tage Bestemmelse, idet den gældende Tarif intet indeholder om yderligere Reguleringer. Om denne Sag blev der under Beretningen paa sidste ordinære Generalforsamling gjort Rede og Beretningen énstemmigt godkendt.

Jul. Samuelsen.

INDUSTRIELT DEMOKRATI

Statsminister *Hjalmar Branting* udtalte forleden ved et Møde, at Spørgsmaalet om industrielt Demokrati nu maatte bringes i Forgrunden. Man maatte nu bort fra den Opfattelse, at *Ejerens* Interesse er Produktionens eneste Drivkraft. Ogsaa de manges Erfaringer indenfor Produktionen udgør en Kraft, som det er værd at tage Hensyn til. Ligesom Arbejderne politisk erkendes som Medborgere, bør de ogsaa indenfor deres Arbejdsomraader erkendes som myndige og ikke blot betragtes som pligtige til at lyde under den nuværende Kommando-Ordning.

Denne store Tanke, det industrielle Demokrati, har Fremtiden for sig, og man slaar den ikke ihjel. Den trænger sig frem som det politiske Demokrati. Demokratiet

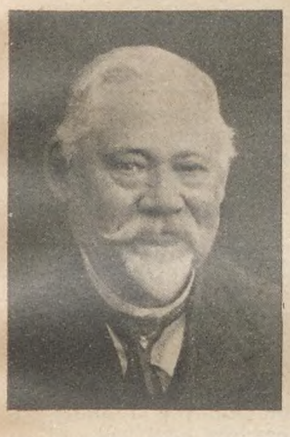
betragtes ikke af os som en fuldt færdig Vækst. Den udvikles og uddybes og skal under denne sin Udvikling formaa at berede Plads for Arbejderne og indvirke paa Produktionens Ledelse og paa Arbejdets Organisation og Udformning.

FAKTOR H. P. WARBERG, ODENSE

50-AARIGT TYPOGRAF-JUBILÆUM

—

Det er jo ikke noget rent dagligdags, at Typograferne opnaar at fejre deres 50-aarige Jubilæum som udlærte Svende. Men det hænder jo.

Torsdag den 28. September er det saaledes 50 Aar siden, at Faktor *H. P. Warberg*, Odense, blev udlært i »Fyns Stiftstidende«s Bogtrykkeri i samme By efter at have staaet de reglementerede 5 Aar i Lære. I ca. 3 Aar derefter arbejdede Warberg som Sætter i Trykkeriets Bog- og Akcidenssætteri, hvorefter han »paa Grund af Arbejdsmangel«, som det officielt hed — Skumlere vilde rigtignok vide, at det var paa Grund af hans store Interesse og ivrige Deltagelse i Typografernes Organisationsarbejde, at han blev afskediget. *R. P. Jensen* foretog nemlig da sin store Agitationsrejse gennem Danmarks Provinsbyer for at skabe Tilslutning til det nye Typograf-Forbund, og i Odense deltog W. i Arbejdet.

W. rejste nu til København, hvor han arbejdede nogen Tid, hvorefter han havde Arbejde i forskellige Provinsbyer, bl. a. Svendborg, hvis Afdeling han repræsenterede paa Bogtrykkerdagen i København 1876. I Juli 1885 overtog han Pladsen som Driftsleder af »Højskolebladet«s Trykkeri i Kolding og 1902 Stillingen som Faktor paa det Milo'ske Bogtrykkeri i Odense. Paa dette Bogtrykkeri har W. siden været og arbejder der fremdeles som Faktor.

Som vi allerede har set, deltog Warberg med stor Interesse i Organisationslivet i sin Ungdom. Først i 1880'erne var han en Tid Lokalformand i Odense under Repræsentantmødet dèr (han var dog ikke Delegeret paa dette). Forud for dette Møde gik der en hvas Polemik i »Typ.-Tid.« imellem ham og *Har. Jensen* i Aarhus, som allerede den Gang ønskede, at Dansk typografisk Forening, som da var en ren Understøttelsesforening, skulde optage Arbejdet for Arbejdsvilkaarenes Forbedring som Foreningens Hovedformaal. W. var ikke principiel Modstander heraf, hvad hans senere Virksomhed viste, men med Sprængningen i 1876 i Minde frygtede han for, at Tidspunktet endnu ikke var kommet, og vilde for ingen Pris risikere en Katastrofe af lignende Art.

Da Hovedbestyrelsen i 1887 maatte flytte fra Aarhus til Kolding, stod der atter Gny om hans Navn. En stor Del af Foreningens Medlemmer ønskede ham til Formand. Den radikale Del af Foreningen ønskede derimod *H. F. Rasmussen* til Formand. W. ønskede personlig ikke Formandsstillingen, da han frygtede for, at han ikke kunde ofre den fornødne Tid eller Kræfter dertil, men han blev skudt frem af en stor Del af Foreningens Medlemmer. Imidlertid sejrede Rasmussen ved Valget. Warberg fik Sæde i Dansk typ. Forenings Hovedbestyrelse og sad der i 14 Aar. Efter Rasmussens Død, da *P. Hvidtfeldt* overtog Formandsstillingen, var W. Næstformand.

I 1891 — da de stærke Brydninger var i Skandinavien for Oprettelsen af et skandinavisk Typografforbund — repræsenterede W. Dansk typ. Forening paa den tyske Bogtrykkerdag i Berlin, hvor han bl. a. havde det ingenlunde behagelige Hverv at undskylde sin Forenings Behandling af de rejsende tyske Kolleger, som ifølge Gensidighedskontrakten skulde behandles lige med »D. t. F.«s egne Medlemmer, hvilket Loven imidlertid endnu ikke tillod. Dette blev først rettet ved det følgende Repræsentantmøde.

I det meget vanskelige Arbejde for Organisationen med en Samling af samtlige typografiske Foreninger i ét Forbund har W. gjort betydelige Indsatser og har desuden været med i den vanskelige første Tid at lave og revidere Tarifer adskillige Gange.

Endnu staar W. som Medlem af Dansk Typograf-Forbund; men i den sidste Snes Aar har han ikke taget aktiv Del i Arbejdet. Men Warbergs store Virksomhedstrang har faaet et andet Felt at udløses paa. Gennem mange Aar har han været Lærer ved Odense tekniske Skoles Fagklasse for Typografer. Og her har han udført et godt Arbejde, der sikkert ogsaa paaskønnes af alle interesserede.

Sikkert vil det langt overvejende Antal af de Kolleger, der har arbejdet sammen med Warberg, mindes ham som den udmærkede Fagmand, med mange gode Sider, rent menneskeligt set.

Svendborg, Margrethebo, September 1922.

L. Chr. Nielsen.

SVENDEPRØVE I NORGE

—

Nedenfor gengiver vi, hvad der i Norge kræves af en Sætterlærling, der skal aflægge Svendeprøve for offenlig Kommission. Opgaven er betydelig mere omfattende, end hvad der forlanges her hjemme.

a. Værk- og Akcidenssats.
   1. En Titelside med mindst 8 Linjer inklusive Foden.
   2. To Sider Tekst med Haandsats med Over- og Undertitel samt levende Kolumnetitel og Note, eller to Sider Maskinsats med samme Udstyr.
   3. En Tabel.
   4. Udskydning eller Skitsering af Udskydningsskema for 16 Sider 8vo og for et Halvark og to Kvartark 8vo i én Form.
   5. Et Cirkulære eller en Priskurantside.
   6. Et Anbefalingskort eller et andet foreliggende Arbejde, som Prøvenævnet finder passende, for at vise Kyndighed i Skriftvalg og Arrangement.

   NB. Alt sættes efter skrevet, fortløbende Manuskript, hvoraf den ene Side Tekst dikteres Aspiranten til Afskrift.

b. Mundtlig Prøve i faglige Spørgsmaal.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

GUTENBERG-KORET

afholdt ord. Generalforsamling Lørdag den 26. August i Pileallé 18. — Dirigent *Georg Kirschner*. — Formanden *(E. Fossing)* aflagde Beretning for Halvaaret. Han omtalte bl. a. Koncerten, som Koret havde arrangeret for vore lockoutede Kolleger, og som havde vundet stærkt Bifald. Den aarlige Koncert blev denne Gang afholdt i Studenterforeningens Festsal og havde vist sig at svare til Forventningen med stor Tilslutning. Mindede om, at vi havde mistet en god Ven ved Laur. Jensens Død, Koret havde bragt ham det sidste Farvel, dels i Kapellet og dels ved Graven. — Kassereren *(Langsted)* fremlagde det reviderede Regnskab, som efter Anbefaling af Revisor enstemmigt godkendtes. — Til Næstformand og Kasserer genvalgtes henholdsvis *Nic. Møller* og *C. Langsted* med Akklamation. — Under Eventuelt fremkom fra flere Medlemmer Ønske om en Gentagelse af den lige afholdte Sorø-Tur, som man mente var saa vellykket, at den godt kunne gentages endnu i Aar. Det henstilledes derfor til Styrelsen at undersøge, om der var Betingelser til Stede for Gentagelse af en saadan, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Nic. M.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

NÆR OG FJÆRN

—

JUBILÆUM. Den 25. September er det 25 Aar siden, at Maskintrykker *Viggo Andersen* udlærte hos Carl Aller. Jubilaren har i alle 25 Aar arbejdet hos Aller og vist sig som en god og hjælpsom Kollega og Kammerat; han vil derfor paa Jubilæumsdagen blive hædret saavel af Firmaet som Personalet. Andersen er godt kendt af Kolleger i København, særlig fra sin mangeaarige Virksomhed i Gutenberg-Koret. *A. J.*

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUBS sidste Tur i denne Sæson bliver til Gentofte paa Søndag, og man agter da, med Værtens Tilladelse, at plyndre de to store Valnøddetræer. Tillige er der flere andre Overraskelser i Vente.

ARBEJDSLØSHEDEN i vort Fag udgjorde ifølge Centralarbejdsanvisningskontorets Opgørelse i sidste Uge 726. Deraf 429 i Københavns.

STYRELSESMØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 21. August 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden refererede en længere Række Tarifsager, der var bragt i Orden, og som en for en godkendtes eller toges til Efterretning. — Der oplystes, at Bogtrykker Strandberg, der udelukkende beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft, i ethvert Fald i ét Tilfælde ikke betalte tarifmæssig Løn. Mægling begæres. — Gennem Afdelingens OR.-Sagfører forelaa Tilbud fra en mindre Bogtrykker, der skylder os ca. 800 Kr. i Arbejdsløn, om Betaling af Halvdelen mod Saldokvittering. Da vi en Gang før har været med til en lignende Ordning, kunde Tilbudet ikke modtages. — Efter endte Forhandlinger med Brødrene Simonsgaard var man enedes med disse om, at Oplæring af Typografer til Maskinsættere skulde finde Sted i saa nøje Overensstemmelse med den gældende Tarif, som denne lod sig forene med Skolen som saadan. Da Sagen er en Sag, der angaar hele Forbundet, gaar den videre til Forretningsudvalget. — Angaaende det 13. Points i det foreliggende Dyrtidstal meddeler K. B., at dette er sat til Side til eventuelt senere Brug efter Samtale med Afdelingsformanden. Til Efterretning. — Organisationen af Bogtrykkere i København fremsender Medlemsfortegnelse. Til Efterretning. — Optagelsessag behandledes. — Anmodning om Landophold. Efter Lægens Anbefaling bevilgedes 2 Ugers Understøttelse. — Til de to Fripladser i Socialdemokratisk Arbejderskole forelaa Ansøgninger, som bevilgedes. — Til »Det italienske Selskab« var

indkommet en Del Ansøgninger. Indstillinger foretoges. — Anmodning om Refusion for Narkose under Specialbehandling forelaa. Halvdelen = 15 Kr. bevilgedes. — En Række Anmodninger om Hjælp behandledes, ligesaa Hvilende Ret-Sager. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Søeborgs Pers. 4,50, G. E. 2,00, Græbes Pers. 12,00, Dansk Bogtrykkeri 16,00, Jensen & Rønager 12,00, Birchs Pers. 12,00, Bordings Pers. 3,00, Græbes Pers. 10,00, C. Johansens Pers. 13,00, Egm. H. Petersen 35,00, Politikens Pers. 32,00, Thiele 33,00, Ove Krogh 2,00; tilsammen 186,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 4551,25.*

København, 19. September 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

19. September: Helsingør 400,00; Sønderborg 200,00.

København, 19. September 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Sønderborg: B. Helmke, Skolegade.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Einar Peter Ove Helsinge Bergenholz, udl. 1. 9. 22 hos Johs. Hansens Enke *(arbl.)*. 3889 Hjelmbjergs Hustru Marie Louise Antonette.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3869 Niels Chr. Kjærgaard Madsen fra Rejse (arbl.). 6285 Richardt Petersen fra Rejse (arbl.). 4110 Jens Eilersen fra Aarhus (Militær). 1976 Ingemann Hansen fra Lyngby i Pl. 7022 Harald Jørgensen fra Rudkøbing (arbl.). 186 Martin Rasmussen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6825 Hj. Andersen (arbl.), 3453 J. N. Vissing (arbl.). og 3153 Hj. Berthelsen (arbl.). Aarhus: 4300 Bruno Petersen (Stiftsbogtr.). Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.). Svendborg: Hj.arb. Axel Thorv. Christensen (overfl. fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.). Sønderborg: 3830 Friedrich Hess (»Dybbøl-Posten«). Tønder: 3775 Henry Sørensen (Vestslesvigs Tid.).

FRATRAADTE

København: 6385 Grundahl Hallberg paa Rejse. 6899 Vilhelm Pheiffer til Hillerød (arbl.).

Aarhus: 4110 Jens Eilersen til Kbhvn. (arbl.). Assens: 6719 Gunnar Sørensen paa Rejse. Lyngby: 1976 Ingemann Hansen til Kbhvn. i Pl. Odense: 4300 Bruno Petersen til Aarhus i Pl. og 6285 Richard Petersen til Kbhvn. (arbl.). Ringkøbing: 6003 Johs. L. Hansen paa Rejse. Rudkøbing: 7022 Harald Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Sønderborg: 7071 H. P. Rossau til Haderslev i Pl. Tønder: 3453 Jens Nic. Vissing til Aalborg (arbl.).

UDMELDTE

København: 375 Sophus Nielsen (Faktor). 1772 O. H. Nielsen (anden Livsst.). 881 Arthur Christensen (Bogtrykker). 1818 Richard Fischer (Faktor). 2518 Johannes Butty (Faktor). 2498 Petra Butty (anden Livsst.).

Kolding: 4884 Johanne Sørensen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Odense: 3563 P. Rosengaard Rasmussen (forsvundet).

DØD

København: 347 Carl Poulsen.

Søndag: Gentofte. Nedrystning af Valnødder og flere andre Forlystelser, efter Aftale med Værten. — Styrelsesmøde. — St. Hans Torv Kl. 10. I Tilfælde af Regnvejr, Sporvogn til Maltegaardsvej. (3A)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Maskinsætter søger Plads.

Ung, ugift Maskinsætter (Jyde) søger Plads til 1. Oktober. Billet mrkt. »167« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Maskinsætter

kan faa Plads **straks** eller senere ved engelsk Linotype. — Uden virkelig Dygtighed nytter det ikke at søge Pladsen. Billet mrkt. »171« med Oplysninger, Anbefalinger og Lønfordring til Ekspeditionskontoret.

Illustrations-Akcidens-Trykker søger Plads. — Nærmere ved Billet mrkt. »165« til Ekspeditionskontoret.

Foreningsfaner og Bannere,

saavel haand- som maskinbroderede.
Overslag og Skitser gratis. Forlang Tilbud.
Jydsk Broderi-Fabrik,
Randers. (170)

Nogle Ekspl. af A. Walter:

»Die Abnutzung der Matricen an der Linotype« (udg. af Zentralkomm. d. Maschinensetzer Deutschlands) sælges á 1.50 portofrit. *E. Kjellberg*, Marstalgade 33, København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (169)

Skibe, Vinkelhager, Jernstege, Sluttetøj, Kilespatier, Numeratører (fransk Højde), **Arktællere, Pinzetter** etc. (Rejseprøver) sælges billigt for tysk Fabrik. Opgiv Behov i Billet mrkt. »168« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, (22) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 29. SEPTEMBER 1922 XLIX AARGANG

ENTEN — ELLER

»Bogtrykkerbladet« er fremdeles ilde berørt over vor Henvisning til Bogtrykkernes høje Avance som en medvirkende Aarsag til den store Arbejdsløshed i vort Fag.

Bladet mener, at det er et ganske urimeligt Forlangende, at Bogtrykkerne skal »fravriste Kunderne Arbejde, for at de ledige Typografer kan komme til at virke« paa en Tid, hvor »hele vor Handel og Industri kører med halv Kraft«.

Det er det naturligvis ogsaa. Ingen har da heller forlangt noget saadant. Men Bladet erindrer nok, at et af de mest brugte Argumenter fra Principalernes Side for at fremtvinge Lønreduktionerne netop var dette, at naar blot Typografernes Løn kom ned, vilde det hjælpe paa Arbejdsløsheden. Typografernes Lønninger *er* bragt ned — endda ret kraftigt — men Arbejdsløsheden er der fremdeles.

Vi tillader os da at mene, at enten var Principalernes Argumentation mod de høje Lønninger *urigtig* eller ogsaa maa Grunden til, at der ikke er kommet flere Folk i Arbejde, søges i den Omstændighed, at Principalerne ikke har bragt *deres* Offer. Enten — eller. En tredie Forklaring findes ikke.

Bogtrykkerbladets Henvisning til »de stadig raadende store personlige Tillæg« kan vi ikke tage alvorligt. Efter at disse Tillæg er nedsat med 20 pCt., maa Talen herom høre op. Thi der har jo alle Dage været ydet Typograferne personlige Tillæg efter Kvalifikationer og Anciennitet. Skulde disse nu pludselig ikke være til Stede? Man kan da heller ikke opfatte den stadige Pukken paa de personlige Tillæg som andet end Bestræbelser fra de Herrer Principalers Side paa at lave vor Tarif om fra en Minimaltarif til en Maksimal dito.

Og naar Bladet endelig nævner Ferien som en af de Ting, der nok skal forhindre en for høj Avance, maa det maaske være tilladt at rette et beskedent Spørgsmaal: Er der ikke ydet Dækning for Ferierne ved Beregningerne i Minimums-Prislisten?

Der foresvæver os noget i den Retning.

Bogtrykkerbladets Skældsord generer os ikke. De overbeviser ingen, men er karakteristiske for deres Ophav.

DAGBLADENE OG PRISFALDET

Med Held har der her i Bladet været rørt ved Bogtrykkernes Avance og Prisforhold, set i Belysning af vore Lønreduktioner.

Men det er vist i den Forbindelse heller ingen Skade til ogsaa at pille lidt ved d'Hrr. Bladudgivere angaaende det samme Forhold.

Vi kender forud tilstrækkeligt Dagbladenes Stilling overfor Arbedernes Lønforhold. Parolen fra den Side er altid: Ned med Lønnen, Vi véd ogsaa, hvorledes de samme Dagblade overfor andre Forretningsfolk raaber paa Prisnedgang og skriver forherligende Artikler, saasnart en Købmand eller et Grossererfirma møder med Konkurrencepriser i nedadgaaende Retning.

Mange Forretningsfolk har overfor Typograferne udtalt sig om det Forhold, at Bladene stadig raaber paa Prisfald, altfor høje Priser, for stor Avance o. s. v. Men, spørger de samme Forretningsfolk: Har Typograferne ikke faaet Lønreduktioner, og er der endnu ikke sket Prisfald paa de Ting, Bladene benytter ved Fremstillingen? Men naar det er Tilfældet, hvor bliver da Prisnedgangen af hos de selvsamme Blade, saavel hvad Annoncer som Abonnementspriser angaar. Naar Typograferne endelig oplyser om Prisfaldet paa Papir, Farve, Kul, Metal o. s. v., da staar de samme Forretningsfolks Ansigter i Forbavselsens Tegn, og de ønsker at skrive Artikler derom for Offentligheden, hvis de kunde faa dem optaget i Dagbladene.

Det er derfor Synd, at Bogtrykkerne skal være alene om Æren, naar det drejer sig om at belyse, hvorledes de meler deres egen Kage paa andres Bekostning. Ifølge Forholdenes Natur er saa godt som alle Mennesker tvungne til at være Dagbladenes Kunder, hvorimod det samme ikke kan siges at være Tilfældet overfor Bogtrykkerne.

Det kan derfor være interessant at se lidt nærmere paa, hvilke Fordele, for blot at nævne nogle enkelte, Dagbladene har gjort sig tilgode med.

Og lad os først nævne Lønreduktionerne. Vi skal ikke være nærgaaende, men kun holde os til den Nedgang, som *alene* Dyrtidstillæget har givet os.

Et Dagblad med Personale paa 12 Mand har da her haft en *aarlig* Gevinst paa *13.104 Kr.*

Papirpriserne fra De forenede Papirfabrikker er falden ca. 50 Øre pr. Kilo, fra 1 Kr. 4 Øre. Bruger det samme Blad daglig til sit Oplag to Ruller Papir og udsender 300 Numre aarlig, er der her opnaaet en Fordel paa ca. *66.000 Kr. aarlig* paa Papirprisernes Fald.

Bruger det samme Blad daglig ca. 5 Kilo Farve, giver det en Besparelse paa ca. *3000 Kr. aarlig*, idet Prisen paa Farve er faldet ca. et Par Kr. Kiloet.

Lad os saa nævne, at Priserne paa Stereotypi- og Sættemaskinemetal er falden fra ca. 6—6,50 Kr. Kiloet til ca. 80—90 Øre, at Kul og Koks til Fyring i Stereotypi og Lokaler er falden fra henholdsvis 25—30 Kr. og 17—18 Kr. pr. Hektoliter til henholdsvis 4 Kr. 25 Øre og 3 Kr. 25 Øre.

Dertil kommer saa Prisfaldet paa Utensilier til Sættemaskinerne, som tilnærmelsesvis, gennem Konkurrence paa dette Omraade, er lige ved Priserne omkring 1914, samt Prisfaldet paa Olie, Stereotypimatricer, Klude, Tvist o. s. v.

Da Dagbladene begyndte Forhøjelsen paa Abonnements- og Annoncepriserne, erindrer sikkert alle de detaillerede Fortegnelser paa Prisstigningen paa alt det, som her er nævnt, som Bladene den Gang indeholdt, og særlig glemte de ikke at udbasunere Lønstigningen.

Men har mon nogen til Dato set noget som helst i de samme Dagblade i Retning af, at Lønningerne er falden saa og saa meget, og at de øvrige her nævnte Ting ligeledes er gaaet stærkt nedad.

Næppe? Og hvorfor ikke? Vi tillader os høfligst at spørge derom.

Den lille Nedgang i Abonnements- og Annoncepriserne er saa ubetydelig og svarer absolut ikke til den Nedgang, de selv har nydt godt af.

Under de trykkende Forhold for hele Forretningsverdenen kan man ikke undre sig over, at Forretningsfolk trykker sig for de nuværende Annoncepriser og sparer det mest mulige paa denne Konti, ligesom Abonnementsprisen tvinger den brede Befolkning til at slaa sig to og to sammen om en Avis.

Og vi er jo heller ikke blinde for, at forøget Annoncemængde bidrager til at formindske vore arbejdsløses Tal.

Men Dagbladene synes altsaa rørende enige med Bogtrykkerne om ikke at slaa af paa egen Avance. Den ene Part er ikke et Haar bedre end den anden. Og vi er ogsaa Vidne til, at de lige saa rørende er enige om at præparere Publikum med, at bare de kan faa Typografernes Lønninger meget, meget længere ned endnu, saa kan Bladene faas 5 Øre billigere pr. Uge og Bogtrykarbejde for lige den Smule Avance, Bogtrykkeren maa have for at være Indehaver af Titlen.

a—b—c.

— — —

De benyttede Tal i ovenstaaende maa gaa paa Indsenderens eget Ansvar. *Red.*

DEN TABTE »PERLE«

Københavns Bogtrykkerforening holdt den 15. September Generalforsamling, hvor man efter en lang Debat vedtog at ophæve den videnskabelige Minimalberegning. Forslaget om Ophævelsen var stillet af selve K. B.s Styrelse — dog ikke fordi denne var imod Minimalberegningen, men efter Hr. Levisons Ord paa Generalforsamlingen fordi, »den obligatoriske Minimalberegning, der i sig selv er et Gode, avler Lovbrydere, og derved bliver et Onde«.

Forholdet var vistnok det, at Minimalberegningen i det sidste Aars Tid nærmest kun har eksisteret i K. B.s Love, idet — hvad ogsaa fremgaar af Hr. Levisons Ord — en Række Firmaer ikke har respekteret den.

Skrinlæggelsen af den afdøde foregik naturligvis ikke uden Taarer. Særlig rørt syntes Hr. Levison, da han til Slutning udtalte, at »han var ked af, at man maatte skride til Ophævelse af den lille »Perle«, som Minimalberegningen havde været for K. B.«

Han faar trøste sig med den kendte Strofe af H. C. Andersen: En Perle bliver dog hver lille Taare —

Og vi andre haaber, at »Minimalen«s Ophævelse, der genindfører den frie Konkurrence, vil betyde, at der bliver mere Beskæftigelse i Faget.

40 AARS JUBILÆUM

Atter kan en af »Aarhus Amtstidende«s gamle Svende fejre Jubilæum; Onsdag den 4. Oktober er det nemlig 40 Aar siden, *O. C. Bech* traadte i Arbejde hos Bjørnbak, i hvis Trykkeri Bladet den Gang blev trykt. Da »Amtstid.« senere overtog Trykkeriet, fulgte Bech med og har siden i de mange Aar støt og roligt staaet ved Kassen og passet sin daglige Dont. B. har lært i »Randers Dagblad«, senere arbejdet bl. a. hos gamle Assam i Svendborg, og kom efter endt Militærtjeneste, som nævnt, til »Amtstidende«. Han var i sin Tid, da Dansk typ. Forening havde sit Hovedsæde i Aarhus, Medlem af Hovedbestyrelsen. Bech, der snart fylder 65, har stedse været i Besiddelse af et uopslideligt Humør og er en brillant Arbejdskammerat og Kollega og vil sikkert paa sin Jubilæumsdag blive mindet af alle de mange, han gennem Aarene er kommen i Berøring med. *E.*

FOR 65 ØRE

I al denne Graavejrets og Trivialitetens Tid, som kun afbrydes af Ulykker, kommer det som et yndigt Budskab, hvad Festudvalget har fundet paa.

Hold Dem fast og hør:

Til Novemberfesten i Aar kan man faa Adgang til at nyde den fineste ophøjede Kunst for kun femogtredsindstyve Øre!

Hvad kan Grunden være til denne vældige Prisnedsættelse?

Jo, se: Forrige Aar stod 800 Pladser tomme ude i det vældige Idrætshus. Der var solgt halvandet Tusind Billetter. Men der er Pladser til smaa halvtredje Tusind. Man har derfor gjort det ganske simple Regnestykke: *med fuldt Hus* maa der kunne skaffes den samme Indtægt som i Fjor, da Billetterne kostede omtrent det dobbelte.

Dette Ræsonnement maa anerkendes. Men der maa gøres mere end dette.

Nu, da man med Hensyn til Assistancen kan tumle Opgaven, véd man paa en Prik, hvilke Kræfter det er nødvendigt at engagere og bekoste, for at *alle* i det store Rum kan høre og høre med Fornøjelse. Denne Side af Sagen var smukt løst sidste Aar (kun et enkelt Nummer manglede lidt). Dernæst er Temperaturen i Idrætshuset nu upaaklagelig — en himmelvid Forskel paa saaledes som den var ved vore første Fester derude. Men endelig begynder vi i Aar først Kl. 8, dog præcis, og saa paa en Lørdag Aften, saaledes at alle kan naa at komme med.

Vi skal ikke i Dag røbe Programmets Enkeltheder. Men vi vil blot anføre, at hver af de optrædende koster Hundredvis af Kroner for deres Assistance. Salen koster et lille Tusind, Garderoben ogsaa og Musikken naturligvis med.

Det er her de mange Bække smaa, der skal blive til den store Aa! Og om Overskuddet véd man, at det gaar til Fagets arbejdsløse, Enker og trængende ved Juletid!

Derfor retter vi en Bøn til alle vore mange Venner: *Hjælp os at sikre det fulde Hus!* Lad ikke vor radikale og dristige Beslutning føre Novemberfesten til Skibbrud. Men agitér paa Værkstedet, i Familiens Kreds og i alle vore Klubber og Foreninger. Enhver maa købe én Billet mindst. Til Provinsen sendes Billetter mod Indsendelse af Frimærker. Prisen er for de bedste Pladser Kr. 1,15 + 35 Øre for Garderobe (forudbetales) og for alle øvrige Pladser 65 Øre + 35 Øre samt gratis Tekstprogram til alle.

Hvad kan man forlange mere?

Dernæst er der Bal til Kl. 4 om Morgenen for en morderlig billig Penge. Programmet følger i næste Nummer.

Men enhver af Fagets Udøvere noterer sig Lørdag den 18. November optaget af Typografernes Efteraarsfest.

KONTINGENTNEDSÆTTELSE

Paa sidste Generalforsamling stilledes Forespørgsel om, hvornaar vort Kontingent bliver nedsat, og Svaret, som blev givet herpaa — vistnok af vor Kasserer — var, at Styrelsen nu med det første skulde undersøge Muligheden af en Nedsættelse. Endnu har vi ikke hørt noget om Nedsættelsen, som er ganske paakrævet, og som af flere Kolleger ventes med den største Utaalmodighed; thi det er jo en stor Urimelighed, naar man er sat saa eftertrykkeligt ned i Løn, som vi Typografer er — for de flestes Vedkommende ca. 30 Kr. ugenlig — stadig at give et Kontingent, som stærkt nærmer sig 8 Kr.

En meget væsenlig Udgift, som maaske berettigede det store Kontingent, Arbejdsløshedsunderstøttelsen, har jo allerede i længere Tid været nedsat endog ret kraftigt, og Funktionærlønningerne paa Kontoret er jo dog ogsaa gaaet *noget* ned — saa alt i alt maa dog de nedsatte Udgifter berettige en Nedsættelse af vort Kontingent.

Enhver maa kunne indse, at med Ugelønninger paa 75—80 Kr. kan man umuligt afse en Tiendedel til Kontingent.

Paa flere Kollegers Vegne *J.*

— — —

Det er rigtigt, at Kassereren paa den sidste Generalforsamling udtalte, at Spørgsmaalet om Kontingentnedsættelse vilde blive taget under Overvejelse og komme til Behandling paa det første Forbundsstyrelsesmøde. Forbundsstyrelsen samles til Møde om en halv Snes Dage, og dèr vil Spørgsmaalet rimeligvis finde sin Løsning.

Red.

HVORFOR SKAL JEG DYRKE GYMNASTIK?

— Jeg faar Gymnastik nok hver Dag! — Disse Ord har jeg hørt af mange Kolleger, naar jeg har forsøgt at faa dem til at melde sig ind i »Typografernes Sportsklub«; ja, jeg har faaet dette Svar saa mange Gange, naar jeg har opfordret jer til at dyrke Gymnastik, at jeg næsten burde opgive denne min nye Opfordring; men Kærligheden og Begejstringen for denne sunde Sport faar mig atter til at sige et Par Ord om Gymnastik, før vi tager fat paa Vintersæsonen.

Forenings-Gymnastiken har nu været dyrket i mere end én Menneskealder her i Landet, og til at begynde med var det udelukkende den danske Gymnastik, der blev dyrket, uden at være iblandet Akrobatik. Da det efterhaanden naaede op til, at et Gymnastikhold kunde sidestilles med en Akrobat-Trup, afskrækkede det mange fra at melde sig ind i en Gymnastikforening. — Saa indførtes det svenske System — det Ling'ske — som Motionsgymnastik, for at alle kunde deltage. Dette System gik saa sin trevne Gang uden at vinde nogen rigtig Tilslutning, og der blev atter Dødvande i Foreningerne, indtil vor Landsmand Niels Bukh kom frem med sit glimrende System, som nu gaar sin Sejrsgang over hele Landet og inden ret længe, over hele Verden. Bukh's primitive Gymnastik er saaledes, at den baade er gavnlig og fornøjelig at deltage i, og tillige saadan, at enhver straks kan være Deltager uden Hensyn til Alder.

Hvorfor skal jeg dyrke Gymnastik? Fordi det daglige Arbejde ikke er Gymnastik! Vort Arbejde er saa ensidigt, at adskillige Muskler fuldstændig bliver lagt i Dvale; de bliver tilsidst ubrugelige. Dette kan der kun raades Bod paa ved at dyrke Gymnastik; den eneste Sport, som sætter hver eneste Muskelfiber i Funktion, faar Blodet til at rulle stærkt i Aarerne, helt ud til det yderste Hudlag.

Da Pladsen her i Bladet ikke tillader en større Uddybning om Virkningen af Niels Bukh's System, og da man ved at se det i Praksis bedre faar Forstaaelsen af det, indbyder vi herved Fagets Udøvere (ogsaa Lærlingene) til at overvære en Øvelsesaften, enten Søndag Form. Kl. 1 eller Onsdag Aften Kl. 8 i Lokalet, Forchhammersvej 18, hvor Indmeldelse ogsaa modtages. Kontingentet er 2 Kr. mdl. (Lærlinge 1 Kr.).

Gymnast.

ARBEJDERHØJSKOLERNE

I hver Højskole undervises der 2 Aftener om Ugen, Kl. 8—10, Undervisningen begynder i første Uge af Oktober og varer til April.

Hovedemnet er

UDVIKLINGSHYPOTESEN,

der belyses i dens Anvendelse paa mange forskellige Videnskaber. Undervisningen er naturligvis ganske objektiv, og Eleverne faar Adgang til i Spørgetimer at diskutere Emnerne med Lærerne.

Undervisningen finder Sted i Niels Ebbesensvejs Skole, Værneskolen, Fælledvej 12, Ny Carlsbergvejs Skole, Øresundsvejs Skole og Randersgades Skole.

Lærere og Emner: Se Programmet paa Kassererkontoret.

Endvidere afholdes *Fællesmøder* med Oplæsning, Sang og Musik i Rømersgades Festsal adskillige Gange i Løbet af Vinteren.

Adgangskort til hver Højskoles 88 Foredrag koster kun 5 Kr. og faas ved Henvendelse paa Arbejdernes Fællesorganisations Kontor, Frederiksborggade 41 ², eller hos Formanden, Vestergade 5.

ET FREMSTØD

Vi har modtaget følgende Artikel fra Socialdemokratisk Forbund med Anmodning om Optagelse:

Den nuærende Regering har ikke ladet nogen i Tvivl om, hvad dens Politik overfor Arbejderne og Arbejdsforholdene skulde gaa ud paa. Her skulde den ret vise sine Kræfter, thi her haabede den, at Modstan-

den var mindst. Her mente den, at Gærdet var lavest — her skulde der derfor sættes over.

»Sparsommelighed i Statens Husholdning« skulde være det neutrale Springbræt for Regeringen. Men dette Program har for længst afsløret sig selv. Op ad, paa *Hofbevillinger* og *Militærbevillinger*, flotter man sig, som de konservative Partier altid har gjort, men samtidig kræver man med endnu større Strenghed Sparsommelighed *ned ad* i Samfundet. Derfor har man *forringet Arbejdsløshedsunderstøttelsen*, ja frataget Tusinder af arbejdsløse *al* Understøttelse. Derfor maa *Enkerne med de faderløse Børn* stadig vente paa en Bedring af deres usle Kaar. Derfor spinkes og spares der paa den *sociale Lovgivning*, f. Eks. ved en *Forringelse af de alderdomsunderstøttedes saa trange Livsforhold.*

Arbejderne og deres Hjem har da kun *én* Ting at takke de nuværende Regeringspartier for, dette nemlig, at de skærende klart har vist *alle*, der *vil* se, *hvilken mægtig Betydning den politiske Magt* har for de økonomiske Forhold i Samfundet.

Der kan derfor *ingen Tvivl* være om Stillingen ved *næste Valg*, der kan komme, før vi aner det. Her maa *alle* Arbejdere og deres Hustruer deltage med fuld Kraft for at *styrte Regeringen og dens arbejderfjendtlige Klassepolitik.* Og derfor maa vi allerede nu gøre os klar til dette vigtige Valg.

Alle fagorganiserede Arbejdere hilser derfor med Glæde, at det socialdemokratiske Parti i organisationsmæssig Henseende staar stærkere end nogen Sinde før. Men vi maa ogsaa være klar over, at hvis vi ikke efter næste Valg skal føle Skuffelsens Bitterhed, maa vi alle *nu* føle det som en *Pligt overfor os selv* at slutte op om Socialdemokratiets *Organisationer* og *Presse.*

Disse to Vaaben er det, som *alene* kan bringe os Sejr ved næste Valg. Og naar derfor i dette Efteraar Partiets Agitatorer banker paa vor Dør, skal de være *velkomne.* Lad Parolen gaa fra Kammerat til Kammerat, fra Hjem til Hjem, fra Arbejdsplads til Arbejdsplads:

Meld jer ind i de socialdemokratiske Foreninger. Abonner paa »Social-Demokraten«. Lad os paa denne Maade svejse alle Arbejdere sammen i *en* mægtig Enhedsfront.

Lad os vise, at *Kammeratskab* og *Offervilje* blandt Arbejderne er i Stand til at gøre vore politiske Organisationer og vor Presse *uovervindelige*, naar Valgets Kampdag paany kalder paa os.

KAPSÆTNINGEN I AARHUS

For nogen Tid siden forespurgte en Indsender i »Typ.-Tid.« (vistnok Chr. Nielsen, Svendborg) om en Kapsætning, som en Gang var afholdt i Aarhus. Jeg skal nedenstaaende meddele, hvad jeg har faaet oplyst om denne, som afholdtes i Maj 1886, og hvor O. C. Bech, som 4. Oktober har 40 Aars Jubilæum, blev Nr. 1.

Til Konkurrencen havde der meldt sig 6 Deltagere. Der skulde sættes 100 Linier Korpus à 59 Alfabetbogstaver, og ved Bedømmelsen blev der taget nøje Hensyn til, at alle Regler for smuk Bogsats var fulgt. Bedømmelseskomitéen bestod af nuværende Bogtrykker M. Geertsen, Faktor P. Christensen og Typograf L. A. Svendsen. Der var fordelt Kontrolmedlemmer paa de forskellige Trykkerier, hvor der fandtes Deltagere i Konkurrencen. Daværende Bogtrykker Alfred Bjørnbak havde stillet sit Kontor til Disposition for Bedømmelseskomitéen. Søndag Morgen 8½ uddeltes ensartet trykt Manuskript, som nøje skulde følges, og Kontrolmedlemmerne stillede deres Ure efter det paa Kontoret hængende Kontrolur, som derefter blev forseglet. Kl. 9 pr. begyndte Sætningen paa »Aarhus Amtstid.«s, »Demokraten«s, »Aarhus Folkebl.«s Sætterier, paa »Jyllandsposten« først Kl. 10 af Hensyn til, at Deltagerne der havde haft Natarbejde.

Resultatet af Konkurrencen blev følgende:

	Sats	Korrektur	Ialt
	Min.	Min.	Min.
O. C. Bech, Amtstid.	107	13	120
Christiansen, Folkebl.	125	4	129
R. Therkildsen, Jyllandsp.	125	6	131
P. Iversen, Jyllandsp.	132	7	139
Risom, Demokr.	132	8	140
Mikael Jensen, Amtstid.	127	15	142

Nr. 1, Bech, fik en Præmie paa 20 Kr. og en Medaille med Inskription, Nr. 2 15 Kr., Nr. 3 10 Kr., Nr. 4 5 Kr.

Beløbet til Præmierne var indkommet ved frivillige Bidrag, hvoraf Bogtrykker Bjørnbak havde ydet Hovedparten.

De opnaaede Resultater vakte den Gang megen Anerkendelse, og man kan sikkert ogsaa være enig om, det var fine Præstationer.

Aarhus, i September. *A. Erlandsen.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

JUBILÆUM. Vor Kollega *N. F. Hansen* fejrer den 1. Oktober 25 Aarsdagen for sin Ansættelse i Missionstrykkeriet.

TIL DE ANONYME. Vi gør opmærksom paa, at Artikler, der indeholder personlige Angreb, skal være underskrevne med Navn. I modsat Fald vil det personlige blive strøget.

RETTELSE. I Artiklen »Den sunde Fornuft« i sidste Numer staar der i første Spalte, 22. Linie fra neden: Grundværdien. Skal være: Grundværdi*skatten*. Paa samme Spalte forekommer en anden Fejl, idet der staar Bogstræverne i Stedet for Bagstræverne.

FOR MASKINSÆTTERE. Norsk Maskinsætterforbund har sendt os et Eksemplar af en Brochure »Sættemaskiners Behandling«, som er udgivet af Kristiania Maskinsætterklub. Bogen er paa 80 Sider med talrige Illustrationer og indeholder mange praktiske Vink saa vel for »Linotype« som »Linograph« og »Intertype«. Vi anbefaler Maskinsættere at anskaffe sig et Eksemplar. Bogen koster kun Kr. 2,50 (norsk Mønt) og bliver portofrit tilsendt, naar man indsender Beløbet pr. Postanvisning til Formanden for Norsk Maskinsætterforbund *Oskar L. Ottersen, Jens Bjælkesgt. 9 2, Kristiania, Norge.*

EN TIKRONESEDDEL er fundet paa Trappen Fredag den 22. September. Henvendelse paa Kontoret.

DØDSFALD. Torsdag den 21. September er vor Kollega, Frk. Astrid Jørgensen, Nakskov, afgaaet ved Døden af Tuberkulose i en Alder af 27 Aar. Frk. Jørgensen fik udlært paa »Nakskov Tidende« 1915, hvor hun med en kortere Afbrydelse arbejdede til for godt et Aars Tid siden, da hun paa Grund af Sygdom maatte indlægges paa et Sanatorium paa Fyn. Under Opholdet her blev Frk. Jørgensen ramt af et apoplektisk Tilfælde, som forværrede hendes Tilstand, og i den Anledning blev hun overflyttet fra Sanatoriet til Svendborg Sygehus. Frk. Jørgensen døde hos sine Forældre i Nakskov, hvortil hun faa Dage forinden var hentet hjem fra Svendborg Sygehus.

— Trykkeriarbejder *Lars Petersen*, der i 48 Aar har arbejdet hos I. H. Schultz, er efter ca. 1 Aars Sygdom afgaaet ved Døden. Angaaende Begravelsen se Dagspressen.

ENGLAND. De engelske Kolleger har holdt Kongres i September Maaned. Kongressen har hovedsagelig beskæftiget sig med Arbejdsløshedsproblemet og Løntrykkeri-Systemet. Spørgsmaalet om Fagforeningernes Sammenslutning i store Industriforbund, som beskæftigede Fagforeningerne i Leipzig saa overordentlig stærkt, foranledigede ikke væsentlig Debat, da dette Spørgsmaal i England egentlig allerede er afgjort til Fordel for Industriforbund og endda mere gennem Praksis end ved Kongresbeslutninger.

Ogsaa Spørgsmaalet om Arbejdernes Medbestemmelsesret i Bedrifterne beskæftiger de engelske Fagforeninger, og netop om denne Medbestemmelsesret, som Driftsejerne vil søge at udelukke, føres heftige Kampe.

Løntrykkeri, Arbejdsløshed, Arbejdernes Medbestemmelsesret og Opnaaelsen af en afgørende politisk Indflydelse, det er de Problemer, som beskæftiger de engelske Fagforeninger i Øjeblikket. Naar disse har opgivet sin insulære Partikularisme og stedse stiller de verdensøkonomiske Sammenhæng i Forgrunden, saa er Aarsagen Versaillestraktaten, som har ramt de engelske Arbejdere særlig haardt.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

9. September 1922.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Møder i Aarhus og Randers. — Til Efterretning.

2. Forretningsføreren meddelte, at der hos den tidligere Lokalformand i Helsingør var konstateret en Kassemangel, og efter Samraad med Afdelingen forelaa et Forslag til Ordning af Sagen. — Forslaget forelægges Forbundsstyrelsen.

3. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at der indtil tidere er lukket for Tilgang til Schweiz, Østrig, Bulgarien og Jugoslavien. — Til Efterretning.

4. Et Medlem i Herning fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Juli d. A. at regne.

5. Et Medlem i Hobro fik sin hvilende Medlemsret forlænget i et Aar.

6. Fra Københavns Maskinsætterklub forelaa en Resolution angaaende den nyoprettede Maskinsætterskole. — Til Efterretning.

7. Det tschechoslowakischen Bogtrykkerforbund forespørger, om Forbundet er villig til at oprette et Gensidighedsforhold paa Understøttelsesomraaderne. — Der svares bekræftende og Kontrakt udbedes gennem det internationale Sekretariat.

8. Et Medlem i Næstved fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar, fra 10. August d. A. at regne.

9. Et Medlem i Thisted fik i Henhold til Lovenes §§ 142 og 150 Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

10. Et Medlem i København ansøger om Kontingentfrihed under Skoleophold. — Tilstodes.

11. Et Medlem i København ansøger om Kontingentfrihed under et 3 Ugers Studieophold i Udlandet. Tilstodes.

12. Trykkeriarbejdernes Klub i København havde nedlagt Protest imod en Trykkeriarbejders Overflytning til vort Forbund. — Protesten kan ikke tages til Følge.

13. Jul. Samuelsen og Karl Sørensen aflagde Beretning fra en Konference med Firmaet Brødrene Simonsgaard i Anledning af den af Firmaet oprettede Maskinsætterskole. — Til Efterretning.

14. Et Medlem i Næstved fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. September d. A. at regne.

15. Et Medlem i Nyborg fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar, fra 2. September d. A. at regne.

16. Det vedtoges at optage den ordinære Lønstatistik i Lønugen fra 11.—17. November d. A.

17. Andragendet fra 168 Medlemmer af den københavnske Afdeling om Udbetaling af ekstra Lockoutunderstøttelse forelaa til fornyet Behandling. — Det vedtoges at svare Ansøgerne, at Andragendet ikke kunde bevilges.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 23. September: Esbjerg 200,00. 26. September: Kalundborg 300,00.

København, 26. September 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: 2589 Hansens Hustru Anne Kjerstine, Syge- og Begravelseskassen. 144 Holms Søn Eigil Antonius, Syge- og Begravelseskassen. Paal. Ellen Dorthea Madsen Juhl, udl. 17. 9. 22 hos Hertz (arb. s. St.). Hj.arb. Bernhard Louis Lyngbye (Egm. H. Petersen).

Ringkøbing: Sætter-Trykker Aksel Olesen, udl. 14. 9. 22 hos L. Høier.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3055 Aksel Petersen fra Holbæk (arbl.). 7022 Harald Jørgensen fra Rudkøbing (arbl.). 186 Martin Rasmussen fra Rejse (arbl.). Hj.arb. Ejner Hans Peter Møller (tiltraadt fra Metalarb. Forb. (Berl. Tid.). Hj.arb. Johannes Christensen fra Fabriksarb. Forb. (i Pl.). Hj.arb. Vilhelm Creutzburg fra Elektrikernes Forb. (Bording).

Haderslev: 7071 Hans Rossan i Pl. Holbæk: 6719 Gunnar Sørensen (arbl.). Nakskov: 7126 Paul Christiansen (Nakskov Tidende). Odense: 5008 Rigmor Hein (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7038 Ejner Jensen til Norge (arbl.). 7024 Herløv Rasmussen paa Rejse. 3055 Aksel Petersen til Udlandet.

Holbæk: 3055 A. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Nyborg: 3774 Max Jørgensen til Odense (arbl.). Svendborg: 5008 Rigmor Hein til Odense (arbl.). Tønder: 7126 Paul Christiansen til Nakskov i Pl.

UDMELDTE

København: 1923 Erik Eriksen (Faktor). 507 Otto Andresen (Faktor). 6709 Vilhelm Date (Bogtrykker).

Slagelse: 4977 Agnes Else M. Larsen (fratraadt Faget). Vejle: 4967 Jensine Fugl.

DØDE

København: 1635 Ludvig Hansen (Nielsen & Lydiche). 1315 Lars Petersen.

Nakskov: 3463 Astrid Jørgensen.

T. S. **Vintersæsonen** begynder Søndag den 1. Oktober, Forchhammersvej 18. Øvelsestiderne er foreløbig: *Dameholdet* Søndag Form. Kl. 9—10, Onsdag Aften Kl. 7—8; *Herreholdet* Søndag Form. Kl. 10—11½, Onsdag Aften Kl. 8—9½. Indmeldelser modtages i Lokalet.

(2g) *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 6¾ Generalforsamling i »Danas Have«, Nørrebrogade 21. — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand. 3. Valg af 2 Styrere. 4. Valg af Revisorer. 5. Eventuelt. — Derefter Pokaluddelingsfest. Spisningen begynder Kl. 8¼.

(1 u)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(1

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Maskinsætter

kan faa Plads **straks** eller senere ved engelsk Linotype. — Uden virkelig Dygtighed nytter det ikke at søge Pladsen. Billet mrkt. »171« med Oplysninger, Anbefalinger og Lønfordring til Ekspeditionskontoret.

Sætter.

En yngre, dygtig Bog- og Akcidenssætter søger Plads snarest. — Billet mrkt. »174« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter søger Plads.

Ung, ugift Maskinsætter (Jyde) søger Plads til 1. Oktober. Billet mrkt. »167« modtager Ekspeditionskontoret.

Enestaaende gunstig Tilbud for Nybegyndere.

Udnyt Valutaen.

Til hurtige og resolute Købere kan jeg endnu sælge konkurrenceløs billig imod gunstige Betingelser:

1 omtrent ny og kun lidt brugt Propatria-Hurtigpresse, indvendig Rammevidde ca. 35 × 50 cm, med 2 Sæt Valser, 2 Sluttrammer, alt Tilbehør, med Garanti, inkl. ½ HK Ligestrøm-Elektromotor. 1 Bostonpresse, godt vedligeholdt, indvendig Rammevidde ca. 25 × 35 cm, med alt Tilbehør. 1 Original-Liberty-Diegeltrykpresse (Colts-Amory-System), til Kraft og Foddrift, indvendig Rammevidde ca. 41 × 55 cm, 2 Sluttrammer, 2 Sæt Valser, alt Tilbehør, meget godt. 1 Papirskæremaskine. 9 Reoler med Skrift og Titelskriftkasser. 3 store og 3 smaa Kasser. 1 Formreol med 5 Brædder. 1 Blystegreol. 20 Kilo Messinglinjer. Diverse Farver, Sluttøj, Skibe, Vinkelhager, saavel som alt andet Tilbehør. 500 Kilo fuldstændig nye Skrifter, Indfatninger, Fyld- og Udslutningsmateriale, efter dansk Støbeseddel, endnu ikke brugt, i Original-Skriftstøberi-Indpakning. Desuden mange andre Ting.

Materialet sælges enkelt eller i det hele. Kolleger, som vil udnytte Chancen, bedes forlange nøjagtige Oplysninger. Levering af Materialet kan ske omgaaende.

Typograf *Chr. Heinsen*, Haderslev, Christiansfeldvej 1 (Kasernen Stue 13). (172)

Tak.

Hjertelig Tak til mine Kolleger i Nakskov for udvist Opmærksomhed ved vor Bryllup.

Thora og Hans Hansen.

(176) Stormarks Allé.

Et lille Bogtrykkeri

til Salg, 4000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »175« modtager Ekspeditionskontoret.

En Hurtigpresse

i god Stand, Størrelse 48 × 62 cm, er billig til Salg, naar Handel kan ske straks. Billet mrkt. »173« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28 København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 6. OKTOBER 1922 XLIX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 22. Oktober Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer og 3 Suppleanter. 4. Tarifen.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

Den typ. Trykkerforening

afholder

ekstraordin. Generalforsamling

Søndag d. 15. Oktbr 1922 Kl. 9½ Fm.

i Blegdammens Selskabslokaler, Blegdamsvejen 26.

Dagsorden: 1. Det kommende Delegeretmøde. 2. Nedsættelse af Udvalg til Behandling og Gennemgang af Forbundslovene. 3. Eventuelt.

Kollegerne bedes give talrigt Møde.

Styrelsen.

DAGBLADENE OG PRISFALDET

Med forventet Tilladelse af Dem, Hr. Redaktør, vilde jeg gerne fremsætte et Par Bemærkninger i Anledning af Hr. a—b—c's Artikel i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« under ovenstaaende Overskrift.

Den ærede Forfatter har sat sig som Maal at belyse, hvorledes Dagbladene meler deres egen Kage paa andres — altsaa paa Abonnenternes og de Averterendes — Bekostning, og formentlig for at modvirke dette retter han den indirekte Opfordring til Publikum at nedsætte Reklamekontoen og slaa sig sammen to og to om en Avis. Hvis dette Raad følges, vil det uden Tvivl bidrage til at forøge Arbejdsløsheden indenfor Faget, og det maa derfor siges, at Hr. a—b—c's Raad er baade ideelt og uegennyttigt.

Den ærede Indsender opregner en Del Poster, hvortil Udgifterne er faldet ret betydeligt, og han gør det for at paavise, at den Nedgang, der har fundet Sted i Abonnements- og Annoncepriserne, er saa ubetydelig, at den absolut ikke svarer hertil. Endvidere erindrer han slet ikke til Dato at have set noget som helst i Dagbladene om, at Lønningerne er faldet saa og saa meget.

Hvad det sidste angaar, maa Hr. a—b—c have en daarlig Hukommelse, thi enhver vil jo dog vide, at Bladene, hver Gang Pristallet har foreligget, har fortalt, hvilken Indflydelse dets Fald vilde faa paa de bestaaende Lønninger, og ingen kan være uvidende herom. Men iøvrigt ligger Sagen saaledes, at den Omstændighed, at mange af Dagbladene havde en 4-aarig Kontrakt med Papirfabrikkerne, som først udløb i 1917, nød Publikum den fulde Fordel af, idet Bladene ingen Forhøjelser foretog, før Nøden tvang dem dertil. Da saa de mægtige Prisstigninger kom — da Papiret kostede omtrent 5—6 Gange saa meget, og Lønningerne var over 3 Gange saa høje som før Krigen — forhøjede Bladene langt fra deres Priser i Forhold hertil. Konjunkturerne var dengang gunstige, Averteringen var meget stor, og dette lod Bladene komme deres Kunder til gode. Tager vi en almindelig Provinsavis paa 35 gr, kostede Papiret før Krigen 58 Øre pr. Kvartal, og Portoen var 48 Øre pr. Abonnent. Hertil svarede almindeligvis en Abonnementspris paa 2 Kr. 50 Øre eller Porto+Papir 2⅓ Gang. Da Priserne var paa deres højeste, kostede Papiret til den samme Avis 2 Kr. 76 Øre Kvartalet, og Portoen — som iøvrigt *ikke* senere er nedsat — var 1 Kr. 19 Øre, ialt 3 Kr. 95 Øre. Skulde man nu beregne den samme procentvise Fortjeneste som tidligere, og det var jo den Fremgangsmaade, alle andre Forretninger brugte, og som Loven tillod, skulde man have haft en Abonnementspris af over 9 Kr., men den Pris, der blev betalt, var kun 5, 5½, 6 Kr., idet man lod Annonceindtægten dække, hvad der manglede i Abonnementet. Enhver vil da heraf kunne forstaa, at fordi Papirprisen nu er faldet — den er stadig over 100 pCt. større end i 1914 — kan Abonnementsprisen ikke nedsættes i samme Forhold; men baade Abonnements- og Annoncepriser er jo væsentlig nedsat. Endnu koster Papir og Porto til en Avis, som her omtalt, 2 Kr. 85 Øre Kvartalet, saa med en Nedsættelse af 50 pCt. til 2,75 Kr. eller 3 Kr., vilde man være daarligt stillet.

Hvad Lønningerne angaar, er det rigtigt, at de er faldet med ca. 1100 Kr. pr. Mand, men de er jo dog endnu ca. et Par Hundrede Procent højere end før Krigen, hvilket hverken er Tilfældet med vore Abonnements- eller Annoncepriser.

Der kunde skrives meget mere om Hr. a—b—c's Tal, men Forudsætningen for, at jeg faar dette optaget i »Typ.-Tid.«, er vel nok, at jeg begrænser mig, og jeg skal derfor slutte med at stille Dem, Hr. a—b—c, et Forslag. De kender sikkert flere Typografer, der er Medlemmer af »Social-Demokraten«s Kontrahentforsamling. Da nu de socialdemokratiske Provinsblade paa ingen Maade er billigere end de Blade, der staar indenfor Bladudgiverforeningen, saa spørg Deres Kolleger i Kontrahentforsamlingen om Grunden hertil. Og hvis De faar det Svar, at de socialdemokratiske Blade ikke kan nedsætte deres Priser, fordi deres Status paa ingen Maade taaler at forringes, saa vær overbevist om, at mange af vore Blade er stillet akkurat paa samme Maade, og lad saa være med at skrive flere Artikler, der kun kan gøre Forholdene for os alle vanskeligere, end de er i Øjeblikket, og virke vildledende overfor det store Publikum.

København, 30. September 1922.

J. Wreschner,
Form. f. Org. af Bladudg. i Provinserne.

»SPAREKASSEN«

Der var vist flere end mig, der efter at have læst Jul. Samuelsen Svar paa mine tre Spørgsmaal i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« tog sig til Hovedet og spurgte sig selv, om Sam. var rigtig vel forvaret.

Paa Spørgsmaal 1: *hvorfor* »Typ.-Tid.« ikke har indeholdt noget om Sagen, svarer han: Nej. Goddag, Mand! — Økseskaft!

— — Men lad gaa, at dette Svar er afgivet i et Øjebliks Distraktion; Realiteterne, som aabenbarer sig i det samme »Nej« til Spørgsmaal 2 og 3, er af mere uhyggelig Art og berettiger ligefuldt til ovenstaaende spøgefulde Forespørgsel til Sam.s Helbredstilstand. Det fremgaar nemlig heraf klart og utvetydigt, at det utrolige virkelig er blevet troligt, at vi, som i Opgangstiderne gik Glip af alle overskydende Points, nu i Nedgangstider er indgaaede paa at lade disse *komme vore Principaler til gode*, og at vi — skal man le eller græde? — heldigvis desværre er *det eneste* Fagforbund, der har vist sig saa generøs at oprette Sparekasse for vore Arbejdskøbere.

Jul. Samuelsen mtiverer ikke, hvorfor dette er sket, hans eneste »Forsvar« er, at Sagen blev omtalt paa sidste Generalforsamling og Beretningen godkendt.

Jeg var ikke til Stede paa denne Generalforsamling (man *kan* jo have gyldigt Forfald), og jeg véd derfor ikke, *hvad* Samuelsen har sagt om denne Sag. Men jeg gaar dristig ud fra, at dette med »Sparekassen« i hvert Fald ikke er sagt paa nogen særlig tydelig Maade, thi det synes dog utroligt, om ingen af de tilstedeværende da skulde have bemærket og paatalt det. Men ganske bortset fra, om en Sag sammen med en halv Snes andre er omtalt under Beretningen paa en Generalforsamling (hvor det, grundet paa mange forskellige Forhold, som bekendt ofte er vanskeligt at fastholde de enkelte Detailler) og derefter er godkendt »en bloc«, saa kan dette selvfølgelig ikke forhindre, at der senere her i Fagbladet fremsættes kritiske Bemærkninger.

Og hvad specielt den foreliggende Sag angaar, da føler jeg mig overbevist om, at det store Flertal af Københavns Typografer ikke har været à jour med denne, og at Oplysningen derom har været dem en ligesaa stor som ubehagelig Overraskelse.

Jeg tror derfor at tale paa adskillige Kollegers

Vegne, naar jeg spørger Jul. Samuelsen: *Hvorfor er denne Aftale truffet?* Hvilke tvingende Omstændigheder har der været til at indgaa paa denne, mod al Retfærdighed og Fornuft stridende Ordning, som ikke et eneste andet Forbund har set sig nødsaget til at indgaa? Og med hvilken Bemyndigelse har Jul. Sam. indgaaet den, er det med Styrelsens Billigelse eller fuldstændig paa egen Haand?

Og her nytter det jo ikke noget, som Sam. gør, at henvise til, at det bliver Kollegerne selv, der til sin Tid skal tage Bestemmelse om det overskydende Points »eventuelle« Brug. For det første er det jo ikke givet, at Tarifen opsiges til Februar, for det andet vil vi selvfølgelig, uanset Tarifens Bestemmelser, til næste Regulering eller Tarifrevision møde den trufne Aftale om de 32 Øre som en *Forhaandsindrømmelse*, Fagforeningen hæfter for gennem sin Formand.

Hensigten, Nytten, Nødvendigheden af at indgaa denne kræver derfor ubetinget en nærmere Motivering.

Og saa én Ting til: Jul. Sam. siger i sit Svar (og det samme fremgaar af Referatet fra Styrelsesmødet 21. Aug.), at det er en mundtlig Aftale mellem ham og Hr. Levison. Men i »De grafiske Fag« for 26. Aug. hedder det i Referatet af K. B.s Generalforsamling, der fandt Sted 16. Aug., i Omtalen af den stedfundne Regulering:

»Tallet 13 var desværre ikke deleligt med 3. Ved en Forhandling med Dansk Typograf-Forbund blev man enig om at opspare det ene Point nu og *lade det virke til Februar*, hvorom skriftlig Aftale forelaa.«

Det er Hr. Levison, der i *sin* Beretning fortæller d'Hrr. Bogtrykkere dette. *Hvem har Ret?* Levison eller Samuelsen? Hvem fører deres Kolleger bag Lyset? Thi begge kan jo ikke have Ret, og *vi* maa vel have Lov til at tro, at det er *vor* Formand, der har det, og Spørgsmaalet bliver saa bare, hvor meget Bogtrykkerne anser en *mundtlig* Aftale værd. At de vel skal vide at benytte sig af en *skriftlig*, er der jo ingen Tvivl om.

Men ogsaa paa dette Punkt vilde en Opklaring derfor være ønskelig.

23. September 1922. *Johs. Erwig.*

LIDT OM »SPAREKASSEN«

I »Typ.-Tid.« Nr. 38 fremsætter Johs. Erwig bl. a. følgende Spørgsmaal:

»Var det, medens Reguleringen var *opadgaaende*, Kotume at »opspare« overskydende Points til senere Anvendelse?«

Spørgsmaalet kan ikke besvares med et Ja eller et Nej. Sagen er jo nemlig den, at medens den bekendte og meget omtalte 3 Points Paragraf i 1919 blev indsat i Provinstarifen, har den ikke været gældende for København før ved Tarifrevisionen i Foraaret 1922.

Under Opgangsperioden har Provinsens Kolleger *to* Gange nydt godt af den af Johs. Erwig omtalte »Sparekasse«, hvilket fremgaar af følgende Tal: I Februar 1920 var Dyrtidstallet steget med 42 Points fra Tarifens Ikrafttræden i Juli 1919, hvad der gav et Løntillæg paa *10 Kr.* Der blev altsaa den Gang »indsat« to Points i »Sparekassen«. I August 1920 viste Dyrtidstallet en Stigning paa 20 Points, og der blev da ydet et Løntillæg af 7 Kr. I Februar 1921 udgjorde Dyrtidsstigningen 2 Points, og Lønnen steg med *1 Kr.* Heraf fremgaar det, at de to overskydende Points fra den første Regulering kom Provinstypograferne til gode ved de to følgende.

Man vil af ovenstaaende se, at »Sparekassen« allerede var i Virksomhed ved Reguleringerne i Opgangstiden og ikke — som af Erwig antaget — først er bleven stiftet ved en Sammenkomst nu mellem Jul. Samuelsen og Levison. Men naar den ikke virkede for Københavns Vedkommende, er Grunden den, at de københavnske Kolleger ikke *den Gang* var blandt Kassens »Indskydere«.

Hvis Københavns Kolleger til næste Regulering kommer til at kvittere for det ene overskydende Points — og det véd vi jo endnu ikke, eftersom Tarifen udløber forinden — kan det maaske trøste Johs. Erwig, at Provinsianerne vil blive præsenterede for *to*, som indestaar i den famøse Sparekasse.

Der er næppe Grund til at gøre saa stort Væsen ud af denne »Sparekasse«, og Erwig er kommen lidt for langt op, naar han i foranstaaende Artikel skriver, at »det utrolige er bleven troligt« og at »vi, som i Opgangsperioden gik Glip af alle overskydende Points, nu i Nedgangstider er indgaaede paa at lade disse komme vore Principaler til gode«.

Thi det er vanskeligt at se, hvorledes en Regulering af Lønnen skulde foregaa ifølge Pristallet, naar man saadan uden videre kunde stryge de overskydende Points. Det vilde være lige meningsløst, hvad enten Pristallet gaar op eller ned.

KONTINGENTNEDSÆTTELSE M. M.

Endelig kom det! — Kravet om Kontingentets Nedsættelse rejses nu højlydt og i temmelig bestemte Udtryk gennem en indsendt Artikel i sidste Nummer af »Typ.-Tid.«. Indsenderen optræder ganske vist anonymt, og det havde naturligvis været mere mandigt, om Vedkommende havde sat sit Navn under, men naar man erindrer sig, at det hidtil har været anset for næsten halsløs Gerning at skrive slige »organisationsfjendtlige« Indlæg i »Typ.-Tid«., tilgiver man let Indsenderen denne lille Svaghed. Meningen i Artiklen er iøvrigt ikke til at tage fejl af, og jeg tror, at Ledelsen, der f. T. har Haands- og Halsret over Medlemmerne med Hensyn til Kontingentets Fastsættelse, bør lægge Øret til Jorden og lytte. Medlemmerne er nu endelig ved at blive »trætte« af at betale »Tiende« af alt, hvad de tjener, og hvoraf mindst de Totredjedele forsvinder i Arbejdsløshedens store, umættelige Gab. Det er helt velgørende endelig en Gang at se den Anskuelse fremsat paa Tryk i »Typ.-Tid«, at der dog ogsaa er et vist Hensyn at tage til dem, der arbejder og tilvejebringer Værdierne. Efter flere tidligere Indlæg at dømme, dels fra arbejdsløse Medlemmer og enkelte andre, der gerne vil vigte sig som Velgørere — med andre Folks Penge vel at mærke — skulde man virkelig tro, at det var Forbundets *Elitearbejdere*, der spadserede, medens det modsat var alt *Skravlet*, der nød den store Lykke at slide fra Morgen til Aften. Det er ganske sandt, at det er en Ulykke at være uden Beskæftigelse, men det er lige saa sandt, at det dog ikke er nær den *største Ulykke*, der kan times et Menneske. Ældre Organisationsfolk, der har prøvet at være »arbejdsløse« kortere eller længere Tid *uden nogen som helst Understøttelse*, kan tale med herom uden at forfalde til den herskende moderne Sentimentalitet, der kendetegner Organisationens *Flaskebørn* i Nutiden. Sandheden tro maa vi vist alle indrømme, at *vore* arbejdsløse Medlemmer er bleven humant behandlet, men efter at Lønningerne nu er nedsat med 11—1200 Kr. aarlig, *maa og skal Kontingentet nedsættes i passende Forhold dertil.* Jeg gør mig aldeles ikke til Talsmand for et særlig *lavt* Kontingent, men dette skal ligge paa et Punkt, som er overkommeligt for de *lavest* lønnede inden for Forbundet, og disse har, som bekendt, hverken 70 eller 80 Kr. om Ugen, men nærmere 60 Kr. I Forhold til denne Ugeløn vil et Bidrag af 4 Kroner være passende, og Balance vil kunne opnaas, naar *Nydelserne*, Arbejdsløshedsunderstøttelser og Sygehjælp, bringes i Forhold til *Ydelserne*. De arbejdsløse har Krav paa Understøttelse, men de har intet som helst Krav paa at blive standsmæssigt forsørgede af deres Fagforening, efter som denne har andre Opgaver, der ganske naturligt forsømmes i samme Grad, som Foreningen omdannes til en mild Stiftelse.

Køge, 1. Oktober 1922.

Jørgen Larsen,
Trykkeriarbejder.

— — —

Man har ingen Ret til at sige, at »Ledelsen har Haands- og Halsret over Medlemmerne med Hensyn til Kontingentets Fastsættelse«, naar Forholdet er det, at Medlemmerne ved en almindelig Afstemning i sin Tid forkastede et af Forbundsstyrelsen fremsat Forslag om en Nedsættelse af Understøttelserne og derved forhindrede, at Kontingentet blev sat ned. *Red.*

TIL OPKLARING

Efter Dyrtidstallets Konstatering havde den Undertegnede en Samtale med Hr. Levison, under hvilken vi raadførte os med hinanden om, hvorledes vi skulde forholde os med det 13. Point, der udregnet vilde andrage 32 Øre. Vi enedes da om at sætte dette Point til Side til eventuelt senere Brug, idet jeg for mit Vedkommende maatte interessere mig for et mindre Afdrag og ikke for et større.

Den 16. August erholdt jeg uventet følgende Brev fra Københavns Bogtrykkerforening:

Dansk Typograf-Forbund,
Vestergade Nr. 5.

Ved nærværende bekræfter vi en Aftale, der Dags Dato er truffet med Formanden for den københavnske Afdeling, gaaende ud paa, at det 13. Point, som Dyrtidstallet er faldet, og som ikke kommer til at virke paa den nu stedfundne tarifmæssige Lønnedgang for Sættere, Trykkere, Stereotypører og Galvanoplastikeres Vedkommende, medregnes i en eventuel senere Regulering, saaledes at dette ene Point fradrages en eventuel Stigning i Pristallet og tillægges en eventuel yderligere Nedgang.

Ærbødigst
P. S. V.
(sign.) *E. Levison.*
Formand.

Dette Brev var jo noget mere udformet end den mundtlige Samtale. Men paa den anden Side er det bare Eventualiteter, der er Tale om, som ikke er andet end Luft. Enten vor Tarif bliver sagt op eller ikke, skal vi først enes om en senere Regulering og denne behandles og vedtages af Kollegerne selv. *Hvad* vi til sin Tid vil enes om, véd foreløbig ingen Mors Sjæl.

Men nu har Hr. Levison i K. B. berettet og i »De grafiske Fag« refereret:

»Tallet 13 var desværre ikke deleligt med 3. Ved en Forhandling med Dansk Typograf-Forbund blev man enig om at opspare det ene Point nu og lade det virke til Februar, hvorom skriftlig Aftale forelaa.«

Se, her er Hr. Levison sikkert for langt ude. Da jeg læste det, skrev jeg mig det bag Øret for ved Lejlighed og til rette Tid at korrigere hans Udtalelser. Polemiseren om alle de Uhyrligheder, der staar i »De grafiske Fag«, tror jeg i al Almindelighed ikke har meget med Typografernes Interesser at gøre — det fylder i hvert Fald ikke meget i Lommen.

En skriftlig Aftale om at lade det ene Point virke til Februar foreligger altsaa ikke. Og en mundtlig Aftale om noget eventuelt andet, beror

atter paa Eventualiteter, hvorom Svendene først skal tale med.

Det sidste er det, jeg tillader mig at hævde paa Svendenes Vegne og i Svendenes Interesser.

Jul. Samuelsen.

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er endvidere indkommet følgende Bidrag:

Kristeligt Dagblad 8,00, Spuhr & Siebuhr 2,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 651,10.*

H. Crone.

»LIDET FLATTERENDE . . .«

Hvorfor saa irriteret, naar Samvittigheden er saa god, som det efter Schrøders Fremstilling synes! — Det, jeg i min Artikel betegnede som »lidet flatterende«, var ikke Referatet i »Klassekampen«, men *Indholdet* deraf: det nemlig, at D. s. F.s Repræsentant paa et Fagforbunds Kongres kunde benytte *vort* Forbunds Holdning ved en given Lejlighed som Undskyldning for D. s. F.s undfaldende (ikke: uudfoldede) Taktik. — Forstaar Schrøder virkelig ikke, at det er *dette*, der er lidet flatterende?

Der er imidlertid en uløselig Modsætning mellem Hans Jacobsens Fremstilling og Schrøders. H. J. udtalte ifølge »Klassekampen«s Referat (og jeg kan godt betro Schrøder, at dette Referat er fra absolut »første Haand«), at Typografforbundet meldte sig *paa Forhaand* fra, endnu *før* Arbejdsmandsforbundet havde taget Affære.

Dette benægter Schrøder, idet han hævder, at man var beredt at følge Strejkeordren, da en Række andre Fag havde protesteret — ikke mod Strejken, men mod D. s. F.s Kompetence til at erklære denne.

Nuvel, jeg maa da gaa ud fra, at Schrøders Oplysning er rigtig, og er tilfreds med, at han hermed har afvasket den grimme Beskyldning mod vort Forbund.

Som Resultat af min »Spørgelyst« kan vi altsaa konstatere, at en af D. s. F.s Repræsentanter i sin Iver for at forsvare disses Eftergivenhedstaktik fremsætter urigtige Oplysninger om Typografforbundet, der absolut maa nedsætte dette i de paahørende Organisationsfolks Øjne.

Og det er i hvert Fald lidet flatterende for samme Repræsentant.

23. Septbr. 1922. *Johs. Erwig.*

— — —

Der kunde jo tænkes den Mulighed, at »Klassekampen«s Referent har *misforstaaet* Hans Jacobsens Udtalelser. Til Belysning heraf giver vi gerne Plads for en Erklæring fra H. J.

Red.

TÆNK ET ØJEBLIK

I.

Et Stykke Manuskript skal deles mellem Haandsættere og Maskinsættere. Ved en Forhandling med Haandsætterne godtgøres dette Manuskript med 10 pCt. Naar Haandsætterne faar denne Godtgørelse, er det jo lige til, at ogsaa Maskinsætterne faar den samme.

Men! Omsat i Tid faar Haandsætteren med 6 Timers Sættetid 36 Minutters Godtgørelse, Maskinsætteren faar med 7¼ Times Sættetid ca. 44 Minutters Godtgørelse. Forskellen er altsaa ikke en Gang 8 Minutter. Lad os sætte Haandsætterens Præstation til 10.000 Bogst., Maskinsætterens til 30.000. Resultatet af denne Ligestilling er, at Maskinsætteren maa læse mindst 15.000 Bogstaver mere Manuskript end Haandsætteren uden Godtgørelse. Er Præstationerne større, blive Forskellen jo ogsaa større.

Alexis.

TYPOGRAFERNES NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR ARBEJDSLØSE VED JULETID

DEN 18. NOVEMBER 1922 Kl. 8

I IDRÆTSHUSET

PROGRAM:

Koncert af stort Orkester under Hr. Vald. Nielsen:

F. Mendelssohn-Bartholdy: Bryllupsmarsch af »En Skærsommernatsdrøm«.

A. Sasche: Koncert for Tenorhorn. Solist: Hr. Emil Poulsen.

Hof-Operasanger Hr. Poul Hansen:

Richard Wagner: Siegfreds Elskovssang af Op. »Valkyrien«.

Edv. Grieg: En Svane.

Fini Henriques: To maa man være.

Kgl. Balletdanserinde Fru Margrethe Brock-Nielsen

Kgl. Solodanser Hr. Richard Jensen

(med forventet Tilladelse fra Det kgl. Teater)

Czardas og Balletten »Coppelia«.

Typografernes Sangforening:

Dirigent: Kgl. Kapelmusikus *Axel Guldbrandsen.*

Mendelssohn-Bartholdy: Morgen Skovsang.

O. Heise: Zigeunernes Sang ved deres Dronnings Grav.

Aug. Södermann: Og jeg vil ha' mig en Hjertenskær.

Edv. Grieg: Landkending (Solo, Kor og Orkester).

(Solist: Hr. Koncertsanger *Alfred Petersen*).

Kgl. Kammersangerinde Fru Lilli Lamprecht:

Dupuiy: Vilhelmines Arie af Op. »Ungdom og Galskab«.

Puccini: Valsarie af Op. »Bohême«.

Skuespiller Hr. Victor Wulff:

»Dagen derpaa«. Monolog med Viser og Brandere.

Kgl. Balletdanserinde Fru Margrethe Brock-Nielsen

Kgl. Solodanser Hr. Richard Jensen

Zouawgaloppen af Balletten »Drømmebilleder«.

Orkestret:

J. Fucik: Florentiner Marche.

Ved Flygelet: Fru *Martha Berendt.*

Derefter

BAL TIL KLOKKEN 4.

Billetter til Novemberfesten koster 1 Kr. og 1 Kr. 50 Øre (iberegnet Garderobe og Tekst-Program) og faas hos Inkassatorerne. *Balbilletter* ved Indgangene til Balsalen à 2 Kr.

FESTUDVALGET.

»TILBAGE TIL NATUREN«

En af de Samfundsklasser i Tyskland, der lider størst Nød, er de fastlønnede Tjenestemænd, særlig af Mellemgraderne. Blandt dem er der opstaaet en kraftig Bevægelse for at faa eget Hus og Jord for dèr at kunne vende i nogen Grad tilbage til Naturen og dyrke lidt til Livets Ophold. De er samlede i et vidt udbredt Forbund, der kræver af Staten en Jordlod som Del af Embedslønnen, langt værdifuldere end stadige Løntillæg af Papirmark. Formand for dette Forbund er Johannes Lubahn, der virker efter Adolph Damasckes Tanker om »Bodenreform«. I Nærheden af Berlin har Forbundet faaet indrettet en hel Haveby ved Navnet »Siedlung Eichkamp«. Ved Forbundets egen Kraft er der i Løbet af forrige Aar oprettet i Tyskland ikke mindre end 16.000 Haveboliger for Tjenestemænd. Lubahn var i Foraaret i Amerika for at agitere blandt Tysk-Amerikanerne for Dollars-Støtte. Det synes dog ikke, som om han havde synderlig Held med sig. I Anledning af denne Rejse udstedte Forbundet et gribende Opraab til de udvandrede Landsmænd, hvori den store Nød i Tyskland skildres. Det hedder her bl. a.: »Tilbage til Jorden er det Raab, der nu gaar gennem hele Tyskland. Tidligere saa vore Børn, der maatte leve i Byerne, intet eller kun lidt af det skønne tyske Land. Foraaret kom og gik, og de mærkede intet til Skaberens Kraft. De manglede Naturluften. Blege, blodfattige blev de indenfor Storstadsmurene. Derfor er det nu den store Længsel i vort Fædreland at komme tilbage til Naturen. Et lille Stykke af Fædrelandets Jord vil vi besidde, og i egen Have, hvor Blomsten udfolder sig og Frugten modnes, vil vi haabe paa nyt Liv. Ganske vist kan vi ikke forvandle Lejekasernerne til Hjemsteder; men de nye Boliger skal bygges som Hjemsteder; det gaar vor Stræben hen imod. Ganske beskedne skal Hjemstederne være, men en Have skal der høre til. Dog kan de manglende Boliger kun langsomt skaffes.«

TIL TRYKKERNE

I Anledning af det forestaaende Delegeretmøde har Styrelserne for Københavns Trykkerklub og Den typ. Trykkerforening været samlede til Møde, hvor nedenstaaende Udtalelse blev vedtaget.

»Repræsentanter for Den typografiske Trykkerforening og Styrelsen for Trykkerklubben erkender, at Forbundslovene trænger til en Revision — specielt med Hensyn til Trykkernes forholdsmæssige Ret — og beslutter at indkalde til Generalforsamling i Den typ. Trykkerforening med Nedsættelse af Udvalg til Behandling og Gennemgang af Forbundslovene som Punkt paa Dagsordenen.«

Desaarsag henvises til den i dette Nr. værende Indkaldelse til Generalforsamling.

NÆR OG FJÆRN

FORBUNDSSTYRELSESMØDE afholdes umiddelbart efter De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling. Her vil bl. a. Spørgsmaalet om Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse komme til Behandling.

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB. Fredag den 13. Oktober afholder Trykkeriarbejdernes Klub en selskabelig Sammenkomst i Rømersgade 22, den lille Sal, Kl. 8 pr., hvor Numrene til Fanelotteriet vil blive udtrukne; desuden vil der blive afholdt et fælles Kaffebord med Foredrag af Hr. Charles Petersen og derefter Bal.

Alle Klubbens Medlemmer med Damer samt Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund har gratis Adgang.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder Lørdag den 21. Oktober Kl. 8—1 selskabelig Sammenkomst i St. Andreas-Ordenens Lokaler, Frederiksberg Allé 11. — Billetter à Kr. 1,00 for Medlemmer og Kr. 1,50 for Ikke-Medlemmer faas hos Kassereren.

DE SAMV. FAGFORBUND. Dagsordenen ved Generalforsamlingen den 9. og eventuelt den 10.

Oktober er følgende: 1. Forslag til Ændringer i Lovene. 2. Forslag fra Internationalt Fagforeningsforbund om Oprettelse af et Fond til Brug i Kampen mod Reaktion og Krig.

DEN NYE BOGTRYKKERFORENING, som er stiftet i København og som har valgt Bogtrykker *Poul Hertz* til Formand, tæller ca. 35 Medlemmer og staar udenfor Arbejdsgiverforeningen. Den nye Forenings Medlemsblad har faaet Navnet »Bogtrykkeren« og redigeres af Foreningens Næstformand, Bogtrykker *Vald. Petersen.*

70 AAR. Den 15. i f. M. fejrede Trykker *Viggo Hansen* sin 70aarige Fødselsdag, som fra Organisationens Side tilfældig er løbet af i Stilhed. Viggo Hansen, der bor i Stiftelserne, har i 50 Aar været Medlem af Organisationen og i sin Tid siddet i Trykkerafdelingens Styrelse.

DØDSFALD. Efter længere Tids Sygdom jordedes Faktor *Ludvig Hansen* forrige Fredag paa Holmens Kirkegaard, hvor Trykkernes Banner var til Stede. Afdøde, der i mange Aar arbejdede hos Nielsen & Lydiche, var kendt som en nobel Personlighed, der efterlader sig et smukt og et godt Minde.

TRYKFEJL! I den i sidste Nr. optagne Artikel »Hvorfor skal jeg dyrke Gymnastik« havde Sætternissen været paa Spil og inviteret Kollegerne til at overvære Øvelserne Søndag Form. Kl. 1, det skulde være Kl 10.

Da vi har erfaret, at mange Kolleger er gaaet forgæves, anmoder vi Kollegerne om at overvære Øvelserne paa Søndag Form. Kl. 10, Forchhammersvej 18. *Styrelsen for »T. S.«*

DET STØRSTE OPLAG af alle Bøger paa Jorden har den kinesiske Almanak, som trykkes i Statstrykkeriet i Peking i ca. 8 Millioner Eksemplarer aarlig. Alt, hvad der staar i denne Bog, bliver troet af det »himmelske« Riges Indbyggere som uomstødelig Sandhed, og Almanaken nyder en saadan Anseelse, at den altid bliver udsolgt.

TAK

Til alle de mange Kolleger og Venner, nære og fjerne, som hædrede og glædede mig paa Jubilæumsdagen d. 28. September, bringer jeg hermed min hjerteligste Tak.

Odense, d. 2. Oktbr. 1922. *H. P. Warberg.*

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbes Pers. 10,00, Nørrebros Centraltrykkeri 19,00, C. C. Petersens Pers. 2,00, Petersen og Fru Bredahl 6,00, G. E. 1,00; tilsammen Kr. 38,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 4589,25.*

København, 3. Oktober 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Oktober: Helsingør 400,00.

København, 3. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

TELEFON CENTRAL 14823
Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B
Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET
A/S GENZSCH & HEYSE
HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER.
ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

LÆGERNE

Under Dr. Kattrup Lassens Bortrejse fra 4. Oktober og ca. 8 Dage passes Praksis af Dr. H. Fiehn, Kongens Nytorv 18. Tr. 12—1. Telf. 12110.

Under Dr. Jahnssons Sygdom passes Praksis af Dr. Mundt, Gl. Kongevej 100. Tr. 11—12, Tirsdag mellem 6—7. Telf. Vester 7088.

—

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Børge Leonhard Rasmussen, udl. 25. 9. 22 i Hafnia (arb. s. St.). Sætter Louis Peter Petersen, udl. 1. 10. 22 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.). Paal. Mary Lykjær (Brockmann & Svendsen), tidl. Medl. 688 Brandrups Hustru Alma Aline (Syge- og Begravelseskassen). 1277 Vilh. Olsens Hustru Paula (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Adolf Emil Chr. Petersen (Egm. H. Petersen).

Holbæk: Sætter Poul Edvard Jensen, udl. 16. 9. 22 i A/S Holbæk Amts Avis. Næstved: Sætter Kai Emil Christensen, udl. 6. 10. 22 i Arbejderpartiets Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1628 Osvald Møller fra Hillerød i Pl. 7150 Karl Pedersen fra Aarhus (arbl.). 6719 Gunnar Sørensen fra Holbæk (Maskinsætterskolen). 7206 Richard Andersen fra Aarhus (Maskinsætterskolen).

Aarhus: 1281 Jens Chr. Jørgensen (arbl.). Esbjerg: 3477 Aage Sørensen (arbl.)

FRATRAADTE

København: 4326 Alfr. Nielsen paa Rejse. 1115 Kr. Bihrmann Nielsen paa Rejse.

Aarhus: 7150 Karl S. Chr. Pedersen til Kbhvn. (arbl.). Holbæk: 6719 Gunnar Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F.: 6270 M. Herman Persson til Nakskov i Pl. Næstved: 6818 Fr. Wollander paa Rejse. Roskilde: 6641 Sv. Fischer Olsen til Kbhvn. (paa Skole) og 3218 Aage C. Jensen til Køge (arbl.). Tønder: 3477 Aage Sørensen til Esbjerg (arbl.).

UDMELDTE

København: 2602 Johannes Jensen (Bogtrykker). 2947 P. Hansen (Forlagstrykkeriet). 108 F. O. Hansen (Forlagstrykkeriet).

Nykøbing F.: 6255 M. Nissen Pedersen (Bogtrykker).

T. S. **Vintersæsonen** begynder Søndag den 1. Oktober, Forchhammersvej 18. Øvelsestiderne er foreløbig: *Dameholdet* Søndag Form. Kl. 9—10, Onsdag Aften Kl. 7—8; *Herreholdet* Søndag Form. Kl. 10—11½, Onsdag Aften Kl. 8—9½. Indmeldelser modtages i Lokalet.
(2g) *Styrelsen.*

Generalforsamling Søndag d. 29. Oktober Kl. 11 pr. i Nørre Central-Café. (3B)

ANNONCER

Maskinsætter,
23 Aar, ønsker Plads til ca. 15. Oktober ved Intertype eller Linotype. Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbindelse ønskes
med en dygtig Fagmand, for — hvis gensidig Interesse er til Stede — sammen med Kollega at udfinde den rigtige Plads for Start af Bogtrykkeri. Maskiner og Skrift haves. Billet med alle Oplysninger mrkt. »178« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikkede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte A. E.s Rabatkort. Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 13. OKTOBER 1922 XLIX AARGANG

Den typ. Trykkerforening
afholder
ekstraordin. Generalforsamling
Søndag d. 15. Oktbr 1922 Kl. 9½ Fm.
i Blegdammens Selskabslokaler, Blegdamsvejen 26.

Dagsorden: 1. Det kommende Delegeretmøde. 2. Nedsættelse af Udvalg til Behandling og Gennemgang af Forbundslovene. 3. Eventuelt.

Kollegerne bedes give talrigt Møde.

Styrelsen.

LÆRLINGE-TILGANGEN

—

Mere end nogensinde tidligere gøres der nu fra Bogtrykker-Organisationernes Side, hvad der gøres kan, for at forøge Tilgangen af Lærlinge til Faget.

Hvad der med Hensyn til Antallet af Lærlinge ifølge Tarifen før betragtedes som en *Ret*, gaar nu mere og mere over til at blive en *Pligt*, og i denne Retning opmuntres Principalerne stadig ved smaa Henvendelser eller Vejledninger i »De grafiske Fag«. Gennem staaende Meddelelser gøres Bogtrykkerne opmærksomme paa, at de ved Henvendelse paa Foreningens Kontor kan faa opgivet Navn og Adresse paa unge, haabefulde Mennesker, der ønskes anbragt i Sætter- eller Trykkerlære. Man behøver blot at »slaa paa Traaden«, saa springer der straks en ny Dyrker af den sorte Kunst frem.

Og i Dagbladene møder man stadig Annoncer med Opfordring til de unge Mennesker om at træde i Bogtrykkerlære, og hvori man fortæller om den svimlede Løn, der ydes dem i de fem Aar, den »faste Plads« varer. Ja, vi har endog set et Tilfælde, hvor man reklamerede med, at Lærlingen kunde tjene en hel Del ved *Overarbejde!*

Hvad er det saa for en Uddannelse, der i mangfoldige Tilfælde bliver disse unge til Del? Ja, de, der kommer i Lære i Bog- og Akcidens-Sætterier, er vel ikke at beklage. Men der er jo desværre en hel Del Dagblads-Trykkerier, der saa godt som ingen Akcidenser udfører, men som alligevel staar med en Stab af Lærlinge. For mange af disse Lærlinge kan det siges, at de har spildt fem Aar af deres bedste Livstid.

Man vil muligvis henvise til, at ingen forlader Læren uden at have aflagt den obligate Svendeprøve. Og dette er vel rigtigt. Men Verden er som bekendt fuld af Humbug, og dette fornægter sig sandelig heller ikke ved Aflæggelsen af Svendeprøver i Bogtrykfaget.

Vi har kendt Lærlinge, som i de fem Aar udelukkende har staaet og stavlet Avissats op, men naar Dagen nærmede sig, da den frygtede Svendeprøve skulde aflægges, blev der forelagt vedkommende et Skemahoved og en Annonce, der svarede til, hvad man vidste (af gammel Erfaring) vilde blive Opgaven til Svendeprøven. Under Faktorens Vejledning fik den unge Mand saa Lov at udføre denne »Generalprøve«. Saa havde *han* lært at sætte Akcidenser! Og kneb det alligevel — trods denne omhyggelige Uddannelse — paa selve Dagen med at komme igennem, var Skuemestrene ikke uvillige til at yde en lille Haandsrækning — vi er jo dog alle Mennesker!

Overfor de ivrige Bestræbelser for at skaffe Faget ny Tilgang kan der være god Grund til fra vor Side at gøre de unge Mennesker eller rettere deres Forældre eller Værger opmærksomme paa, at de, forinden et Lærlingeforhold etableres, nøje undersøger, hvad de gaar ind til, om vedkommende Lærested er af den Beskaffenhed, at det er forsvarligt at ofre frem uerstattelige Aar af sit Liv paa. I denne Retning kan der gøres noget fra Kollegernes Side ved hver i sin Omgangskreds at belyse Forholdene, som de er.

Og man bør heller ikke glemme at minde om, *at der fremdeles gaar 700—800 arbejdsløse Bogtrykarbejdere*, af hvilke en stor Del maaske aldrig vil komme i Arbejde ved Faget mere.

Med denne sørgelige Kendsgerning som Baggrund ser det unægtelig lidt mærkeligt ud, at man er saa emsige efter at tilføre Faget ny Arbejdskraft gennem forøget Lærlingeantagelse, saa vel hvad Haandsom Maskinsættere angaar.

Det vidner just ikke om, at de Beklagelser over Arbejdsløsheden, der af og til er kommen frem fra Principal-Organers Side, er ægte. Men ikke Forholdet tværtimod er det, at man føler sig tilfreds med, at der staar en Hær af arbejdsløse, som higer efter at faa Beskæftigelse, og at man nødig ser dette Forhold forandret?

Den stærke Anglen efter Lærlinge bestyrker os i Troen herpaa.

DER ER FORSKEL

—

Det er haabløst og derfor ogsaa spildt Arbejde at diskutere socialøkonomiske Problemer med Folk, hvis Tanker kun kredser omkring Nuet, og som synes at mangle alle Betingelser for at *ville* forstaa, at en Omlægning af Skatteforholdene ogsaa vil medføre en Forandring i de bestaaende Samfundsforhold.

»De grafiske Fag« *vil* ikke forstaa, at *der er Forskel paa Skat.* Nej, Skat *er* Skat, siger Bladet, og saa er det ligegyldigt, hvor denne Skat kommer fra, eller hvem der betaler den.

Men Forholdet er dog det, at lige saa vel som der findes gode og slette Mennesker eller — for at blive ved den Materie, der har dannet Grundlaget for denne Diskussion — god og daarlig Jord, findes der ogsaa retfærdige og uretfærdige Skatter.

At blive helt fri for Skat, var naturligvis Idealet, men det er vi vel enige om ikke lader sig gøre i et »velordnet« Samfund. Man har derfor ikke Lov til at betragte *al* Skat som værende af det onde. Hvad det gælder om, er at finde det mest retfærdige Grundlag, paa hvilket denne Afgift kan hvile.

Trods det velmente Forsøg fra »De grafiske Fag« paa at forvirre Begreberne, er vi fremdeles af den Overbevisning, at de, der ejer Jorden, er i Besiddelse af en »Skat«, som — hvis den blev inddraget i Samfundets Kasse — var stor nok til at dække Udgifterne ved Samfundsmaskineriets Gang. Thi disse Jordejere har i Virkeligheden Haands- og Halsret over alle deres Medmennesker, eftersom Menneskene hører til Landdyrene, der kun kan leve af og paa Jorden. Uden Adgang til Jorden kan ingen Værdier skabes. Som Følge deraf er det disse Jordindehavere, der bestemmer, hvilke Forhold vi alle skal leve under, og det er dem, der tager *først* af de samfundsskabte Værdier. Og Udbyttet for disse priviligerede stiger i samme Forhold som Menneskenes Antal forøges. Derfor vilde den Mand, der »er Købmand paa Østergade og ejer et Forretningshus dèr«, ganske naturligt under en Jordværdibeskatning komme til at svare en klækkelig Skat af den Plet Jord, hvorpaa hans Forretning staar. Men det er Nonsens, naar vor Modpart i Forbindelse hermed nævner Typografen, der ejer »et lille Hus med Have i Udkanten af Byen«, og som »ogsaa faar en Omgang Grundskyld«, thi den Skat, der vilde komme til at hvile paa »det lille Hus«, vilde blive ganske minimal og langt mindre end den Byrde, det lille Hus' Ejer nu maa bære gennem den Syndflod af direkte og indirekte Skatter, som det nuværende System lægger paa hans Skuldre. Forholdet er jo efterhaanden blevet det, at der klæber Skat ved alt, hvad han Dagen igennem kommer i Berøring med — lige fra om Morgenen, naar han tager sin Strømpe paa, til han om Aftenen lægger sit Hoved til Hvile paa Puden.

Er dette maaske ikke Galimathias?

Naturligvis har det aldrig været Meningen med Kravet om Grundskyldens Indførelse, at den kun skulde blive en *ny* Skat, men derimod en retfærdig *Afløser* af den ganske vilkaarlige Skatteafpresning, som nu finder Sted.

Og »De grafiske Fag« vil vel desuden ikke gaa i Borgen for, at vi — hvis Grundskylden ikke var bleven vedtaget — havde undgaaet at blive præsenteret for en anden og endnu mere idiotisk Skat end dem, der i de senere Aar har plaget Folket?

Det glæder os for øvrigt, at Bladet erkender, at *Arbejdet* er Kilden til al Rigdom og dermed ogsaa til al Skat. Men hvorfor vil Bladet da modarbejde Indførelsen af en Reform, der vil hindre, at den ene Borger snylter paa den andens Arbejde gennem en usund og ødelæggende Spekulation i den Jord, uden hvis Tilstedeværelse intet Arbejde kan finde Sted?

Med dette Spørgsmaal tager vi Afsked fra »De grafiske Fag«.

Trykkernes Begravelseskasse.

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Mandag den 30. Oktbr. Kl. 7½ Aften

i Rømersgade 22 (Lille Sal).

Dagsorden: 1. De af Inspektoratet nu godkendte Forslag til nye Love forelægges til Vedtagelse. 2. Valg af Styrelse og Revisorer. 3. Eventuelt. *Formanden.*

INKASSATOR I 25 AAR

Det er ikke noget helt almindeligt, at en Kollega holder ud paa denne Uriaspost saa længe. Det er dog sket med *Bernhard Nielsen*, »Soc.-Dem.«, Aalborg, den 1. Oktober, og han (som i al sin Færd) har haft sine Sager i en mønsterværdig Orden. Hvor mange Injurier, Bernhard (med Taalmodighed) har maattet sluge i de mange Aar, kan Statistisk Departement passende regne ud — Tallet vil sikkert blive lige saa korrekt som Pristallet. Det gælder jo ikke saa nøje med et Par Stykker mer eller mindre — »gammel Blodsuger« er et af de mildeste.

Jubilæet var sikkert ikke kommet for en Dag, hvis det ikke samme Dag kunde konstateres, at to Kolleger paa »Nordj. Soc.-Dem.«, *N. C. Tobiesen* og *Bernhard Nielsen*, i 25 Aar havde »sat paa« Bladet, først i Leander Nielsens Bogtrykkeri og siden Oktober 1913 i Bladets eget Trykkeri. I den Anledning kom de til at dele Skæbne med Bankdirektører og andre, der ernærer sig hæderligt ved Rov — deres Billede kom i Avisen. — Ellers forløb »Jubilæerne« i Stilhed.

J. G.

HVOR GLIDER VI HEN?

Rundt omkring i Provinsen — og for Resten vel København med — har man i lang Tid hørt Udtalelser fra Kolleger om, at de var utilfredse med det høje Kontingent og krævede det nedsat.

Dette har været saare naturligt; thi man kan ikke i Længden regne med, at vi Typografer skulde være anderledes end andre Mennesker. Det kan ikke lade sig gøre at have de samme Udgifter, naar Indtægten er dalet med ca. en Fjerdedel.

Da Forbundet i sin Tid vedtog at forhøje Kontingentet, saa at vi kunde yde vore arbejdsløse en saadan Understøttelse, at de var i Stand til at leve deraf, skete det med en Begejstring og Offervillighed, som er Typografernes Organisation til megen Hæder; men — ja, der er et men — mon det var gaaet saa glat, hvis man den Gang havde tænkt sig, at Arbejdsløsheden skulde blive saa stor og langvarig indenfor vort Fag, og at Lønnen vilde falde saa hurtigt og saa meget, som sket er.

Jeg tvivler!

Nu har vi i et Par Aar haft en Arbejdsledighed af op til 20 pCt., maaske i Øjeblikket lidt under; men selv om baade Forretningsfører Karl Sørensen og vor ærede Formand nærer god Tro til, at saaledes vil det ikke vedblive, er jeg af den Opfattelse, at adskillige af vore arbejdsløse *aldrig* mere »kommer til Kassen« — ikke at tale om mange af vore kvindelige Medlemmer.

Jeg har tidligere her i Bladet beskæftiget mig med dette Spørgsmaal og skal ikke komme nærmere ind herpaa; men efter min Mening bør vor Ledelse ikke vække Forhaabninger blandt vore arbejdsløse, som det ser ud til, at de aldrig bliver i Stand til at indfri.

At der er adskillige, der vil mene, at jeg ser »for sort« paa Forholdet, tvivler jeg ikke om; men at mange deler min Opfattelse, er lige saa sikkert.

Tiden vil vise, hvem der faar Ret, og det skulde glæde mig, hvis det bliver mig, der har taget fejl.

— — —

I sidste Nummer af »Typ.-Tid.« stod en Notits om, at Hovedbestyrelsen i en nær Fremtid skulde drøfte Spørgsmaalet om en eventuel Kontingentnedsættelse.

Denne Notits er der sikkert mange foruden mig, der har glædet sig over; thi jeg har den Opfattelse, at bliver det ved at gaa som hidtil, vil det gaa vort Forbund ilde.

En af de Ting, man i lang Tid har lagt Mærke til, naar man har læst »Typ.-Tid.«, er de mange Udmeldelser af vor Organisation. I Tidsrummet fra 1. Januar til 1. Oktober er der udmeldt 22 Bogtrykkere, 18 Faktorer og 14 mandlige Kolleger, som er gaaet over i andre Livsstillinger. Men hertil kommer, at man samtidig har set, at der i samme Tidsrum til Forretningsudvalget har været Andragender i et Antal som aldrig før om hvilende Medlemsret.

Grunden til alle disse Udmeldelser og Ansøgninger kan være forskellig, men for en stor Dels Vedkommende kan man vistnok regne med, at det høje Kontingent spiller en væsentlig Rolle.

Dette betyder ikke alene en Mindreindtægt for Forbundet af mange Tusinde Kroner, men samtidig mistes netop de Medlemmer, som sjælden eller aldrig nyder Understøttelse. Tabet er altsaa dobbelt. Men desuden maa man ogsaa være klar over, at vi Tid efter anden faar en Stab *udenfor* Forbundet, som vi i Tilfælde af Konflikt ikke mere kan regne med.

Spørgsmaalet er alvorligt, og der er al Grund til for vor Ledelse at beskæftige sig hermed. Kun Skade, at man ikke før har haft Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold.

Før jeg slutter denne Artikel, vil jeg fremdrage en Udtalelse, som en af mine Arbejdskammerater forleden fremkom med, og som mere end noget andet viser, at alt ikke er, som det skal være. Han udtalte nemlig, at Tidspunktet nu var inde til at danne de *arbejdendes Organisation*.

Forhaabentlig kommer det ikke dertil.

Aalborg, i Oktober 1922.

H. P. Pedersen.

LORENTZ JUBILERER

I den typografiske Verden er der vist to Lorentz Jensen; der er i alt Fald ikke forekommet flere i min Praksis.

Naar der kun staar Lorentz over disse Linjer, saa er det for at slaa fast, at der kun er *en* rigtig Lorentz, og det er ham, der fødtes i Aalborg den 17. Oktober 1879 og i Daaben fik det sjældne Navn *Lorentz F. Jensen*. Der blev vist ikke sunget ved hans Vugge, at han kun skulde blive en almindelig Sortebroder; men det blev han, idet han den 17. Oktober 1897 havde staaet 5 Aar i Lære paa »Aalborg Amtstidende«. Altsaa baade 25 Aars Svendejubilæum og Fødselsdag.

Der behøves intet Billede af Hr. Jensen. Hele Provinsen kender den lille, men dog flotte Skikkelse med de intelligente Øjne, martialske Overskæg og den altid ulastelig rene Flip. Lorentz møder aldrig i ny Plads uden at være vel soigneret. Han har arbejdet i mange Byer og noterer med berettiget Stolthed at have haft mellem 50—75 Pladser; han er altsaa ikke helt almindelig. Lorentz er ingen Hjemmefødning, der ikke har udvidet sin Horisont; hans Hoved rummer uhyre megen Viden baade om Personer og Forhold i de mange Byer, hvorfor han er meget underholdende, tilmed da absolut intet Emne er Lorentz Jensen fremmed — thi han fordyber sig ogsaa i de højere Materier; alt behandler han med oratorisk Færdighed. Der kunde sikkert blive en ypperlig Foredragsholder ud af Hr. Jensen.

Lorentz har vist ikke en eneste Uven; thi han har aldrig fornærmet nogen, tror jeg at kunne sige, og det er en Lykke for et Menneske. — De eneste, Jensen injurerer, er det borgerlige Flertal i Aalborg Byraad og Hjælpekasse, som har nægtet Hjælp til de ugifte arbejdsløse, og som behandler *ham* paa samme Maade som de 19—20aarige. Lorentz er jo heldigvis ikke gift!

Lorentz vil gerne arbejde, men har gaaet arbejdsløs over 2 Aar, og Understøttelsen er udløben — det ser altsaa sort ud for Lorentz! Han kunde maaske nok ved at skrive til en af sine tidligere Pladser faa Arbejde; men han vil ikke risikere, at en anden af den Grund eventuelt bliver afskediget. Det er en overordentlig smuk Tankegang, som vidner om hans gode Hjerte — og gør ham fortjent til en »Jubilæumsplads« — han er jo godt kendt.

Der bliver sikkert ikke Plads til alle vore arbejdsløse — nogle maa slaa over i noget andet. Hvorledes det vil gaa Lorentz, ligger jo skjult for vore Øjne.

Men paa Jubilæums- og Fødselsdagen vil vi ønske alt godt for Lorentz Jensens Fremtid!

J. G.

TÆNK ET ØJEBLIK

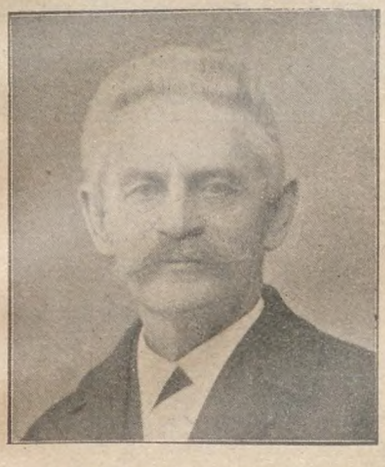
II.

Fjerdelen af den samlede Arbejdstid regnes for Aflægningstid. — Pudsetiden ved Linotype andrager højst ¾ Time. Nu er det vel en almindelig Opfattelse, at Aflægning ikke i den Grad anspænder Hjernen som Sætning. Resultatet bliver altsaa, at, fraset det større Hjernearbejde, som Maskinsætteren bevislig udfører inden for det samme Tidsrum, er dette af længere Udstrækning i Tid, idet Maskinsætterens Sættetid er 7¼ Time, medens Haandsætterens er 6. Arbejdstiden er derfor ikke, som man maaske flygtigt set antager, ens for Haandsættere og Maskinsættere. Før 1912 kunde den med Haandsætterens 9 Timer være nogenlunde ens, men det faktiske er, at alle de Haandsættere, som de sidste 10 Aar er overgaaet fra Haandsætning til Maskinsætning, ikke har høstet Gavn af den Time, hvormed Arbejdstiden er nedsat.

Alexis.

GULDBRYLLUP

kan Fredag den 13. Oktober fejres af Typograf *Ferdinand Vilhelm Lund* og Hustru. Guldbrudgommen, der udlærtes 1865 hos Græbe, har i den forløbne Tid arbejdet hos Oettinger, Sivertsen (31 Aar), hvor han som Paaskønnelse for sit

Arbejde ved 25 Aars Jubilæet modtog et Guldur fra Principalen samt flere smukke Gaver fra Personalet. Endvidere har han arbejdet i Missionstrykkeriet, hos Qvist & Co. (8 Aar) og dernæst hos L. A. Jørgensen (siden 1912), hvor han endnu trods sine 76 Aar til alles Tilfredshed passer sit Arbejde. Guldbrudeparret, der i deres Ægteskab har 4 Sønner og 1 Datter, hvoraf 2 Sønner er Typografer, har alle Dage kunnet glæde sig ved et godt Helbred og bor nu paa deres gamle Dage hos en af Sønnerne paa Saxtorphsvej 26, Vigerslev, hvor de sikkert paa deres ret sjældne Højtidsdag vil modtage mange Hilsener og Lykønskninger fra Venner og Bekendte. Dagen vil af Børn og Børnebørn blive fejret ved en Fest i Nørrebros Central Café, og ligeledes vil Personalet paa Arbejdsstedet ved en lille Opmærksomhed føje deres Lykønskning til de mange.

Hjertelig til Lykke! —*n.*

STOR BEGIVENHED

—

Det Program, som Festudvalget i sidste Nummer har opstillet til Novemberfesten, er noget af det flotteste, der endnu er præsenteret.

Ja, det er virkeligt festligt — man fornemmer det tydeligt, naar man gennemlæser Programmet i alle dets Enkeltheder.

Operasanger Poul Hansen har ikke været hørt herhjemme i en halv Snes Aar eller mere. Men han er en decideret Kraft. Og Fru Lilli Lamprecht, som vi vist har hørt en Gang før, er det ikke mindre. Alene disse to udmærkede Kunstnere gør Programmet indbydende. Men dette er jo langt større anlagt. Den kongelige Ballets Primaer, Fru Margrethe Brock-Nielsen og Hr. Richard Jensen er noget splinternyt udenfor Scenen, og som ikke kan undgaa at vække Opsigt.

Hr. Victor Wulff skal prøve paa at faa hele Idrætshuset til at revne af Grin.

Men saa er der Sangforeningen. Blandt andet skal Sangforeningen udføre Grieg: Landkending med Solo, Kor og Orkester. Flot Nummer! For sidste Gang svinger Axel Guldbrandsen sin Taktstok ved Typografernes Novemberfest. Snart i fyrretyve Aar har den gamle *Mester* været vort Fags Sangeres Dirigent. Ved den største og en af hans sidste Ydelser maa alle Mand ud og kvittere for hans lange Virke.

Hr. Vald. Nielsen sørger for den instrumentale Underholdning. Han har nu spillet for os i snart 25 Aar.

Men som Tiden er gaaet, er Novemberfesten vokset og vokset, baade i Ydelse og Størrelse, der nu savner sit Sidestykke. Novemberfesten, der i Krigsaarene og derefter har maattet slaas med Restriktioner og Forordninger baade af den ene og den anden Slags, udfolder sig i Aar i sin fulde Vælde og varer hele Natten ligesom i gamle Dage. Men dernæst har den i Aar den rette Feststemning med Première og ligesom Jubilæumsluft over sig.

Men for at Sagen skal kunne lykkes, maa vi bede alle — alle Kolleger, om at købe en Billet. Prisen er sat saa billig, saa billig, at vi kun med fuldt udsolgt Hus kan faa den til at snurre rundt. Men til Gengæld lover vi en Aften, der skal sikre os det fulde Hus i alle kommende Tider.

Derfor: køb Billetter og køb dem straks!

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere).

Til Fordel for Fagets Trængende og Arbejdsløse ved Juletid bedes alle Kolleger købe en Billet til Novemberfesten.

Saaledes enstemmig vedtaget i

Festudvalget.

NÆR OG FJÆRN

—

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

TIL TRYKKERNE. Alle københavnske Trykkere erindres om Generalforsamlingen *Søndag Fmd. Kl. 9½ i Selskabslokalerne Blegdamsvejen 26 o. G.*

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE. Enhver Trykker, der er Medlem af Trykkernes Begravelseskasse, anmodes indtrængende om at indbetale Kontingentet 1 Kr. 60 Øre for Aaret 1922 samt eventuelle Restancer snarest muligt paa Forbundskontoret til Kasserer *Lundin.* Da kun et ringe Antal Medlemmer hidtil har efterkommet den tidligere fremsatte Anmodning om ved personlig Henvendelse at faa Klarhed over sit Forhold til Kassen, hvilket kan være af største Vigtighed for hvert enkelt Medlem, bedes alle Medlemmer, der endnu ikke har givet Møde, om at efterkomme denne paany fremsatte Anmodning.

Formanden.

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB. Kollegerne erindres om vor Sammenkomst i Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, den lille Sal, hvor Lotteriet til Fordel for Fanen trækkes. Tiloversblevne Lodsedler skal afleveres; ikke afleverede Lodsedler bliver betragtet som solgte. Kassereren vil være i Lokalet fra Kl. 7.

Mød alle og tag Damerne med. Medlemmer af Dansk Typ.-Forbund indbydes. Gratis Bal.

SØLVBRYLLUP. Vor Kollega *Karl Henriksen* og Hustru, Howitzvej 53, St., fejrer Tirsdag den 17. Oktober deres Sølvbryllup. Karl Henriksen, der tidligere har arbejdet hos Bagge og Græbe, har nu i en halv Snes Aar arbejdet hos Holger Meyer.

ESTLAND. Paa Grund af Lønstrid er der lukket for Tilgang af fremmed Arbejdskraft til Estland.

MERE TRYKFEJL. I Artiklen i sidste Nr. »Lidt om Sparekassen« staar der fejlagtigt i 4. Stykke 5. Linie: 42 Points — skal være 32 Points.

EN FIKS REKLAME. Bogforlaget »Fremad« har i disse Dage udsendt et 16-sidigt Prospekt med en Mængde Billedprøver fra »Det danske Socialdemokratis Historie« og Uddrag af Pressens Anmeldelser om Værket.

Vi kan kun paa det bedste anbefale at købe dette Værk, hvis Anskaffelse nu er lettet ved Ratebetalingens lempelige Vilkaar: 4 Kr. pr. Maaned, og ganske slutte os til Forlagets Udtalelse om Værkets ypperlige Anvendelse til Fest- og Julegave.

Prospektet vil kunne faas gratis paa de fleste Fagforening- og socialdemokratiske Bladkontorer, ligesom naturligvis fra Forlaget, hvorhen Kolportører, der med dette Agitationsmateriale sikkert kan afsætte en Mængde Eksemplarer, bør henvende sig.

SCHWEIZ. Den 24. September foretoges i Schweiz en Folkeafstemning over en Lov — den saakaldte Lex Häberlin — som kunde sammenlignes med Bismarcks berygtede Socialistlov. Til denne Lov satte de Reaktionære store Forhaabninger, idet de troede ved dens Hjælp at kunne forhindre Strejker. Efter de nye Lovbestemmelser kunde man nemlig arrestere saa at sige enhver Strejkefører, Bestyrelsesmedlemmer o. s. v. Men det schweiziske Folk havde saa megen sund Sans, at det forkastede denne skammelige Lov med ca. 100.000 Stemmers Overvægt. Naar man betragter de schweiziske Principalers Taktik, kan man ikke frigøre sig for den Mistanke, at de ventede paa denne Lov for lettere at kunne underkue Arbejderne.

— Afstemningen indenfor Schweiz. Typographenbund angaaende Oprettelse af grafisk Kartel viser, at Forslaget er vedtaget med 2690 mod 417 St.

KONTROL MED PRODUKTIONEN. 8000 Bedriftsraad i Berlin har krævet en Rigs-Bedriftsraads-Kongres afholdt senest den 22. Oktober for at indlede Kampen om Kontrollen med Produktionen. Arbejdernes Hovedorganisation nægter imidlertid at sammenkalde en saadan Kongres, men saafremt Nægtelsen fastholdes, truer Bedriftsraadene med selv at tage Affære og sørge for, at Sagen fremmes.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 9. Oktober: Holstebro 578,15; Stubbekøbing 400,00; Tønder 230,00. 10. Oktober: Næstved 1517,45; Skive 794,25.

København, 10. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. Oktober: Skive i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 94,25; Assens 500,00; Lyngby 200,00.

København, 10. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Halls Bortrejse besørges Praksis af Hr. Dr. Skovmand, Valby Langgade 49 ².

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Harry Niels Oluf Olsen, udl. 1. 10. 22 i Nationaltr. (arb. s. St.). Sætter Louis Pio Petersen, udl. 29. 9. 22 hos Ludv. Pe-

tersen (arb. s. St.). Trykker Erik Karl Kristian Nielsen, udl. 10. 10. 22 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.). Trykker Aksel Ryberg, udl. 7. 10. 22 i Hamburger & Langes Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Aage Evald Grumstrup, udl. 6. 10. 22 hos Ferslew & Co. (arb. s. St.). Paal. Inger Amalie Sørensen, udl. 3. 10. 22 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Paal. Esther Margrethe Jenny Gøbel, udl. 9. 10. 22 hos Chr. Cato (arb. s. St.). Paal. Elly Valborg Louise Vang, udl. 1. 10. 22 i Schultz' Bogtr. (arb. s. St.). Hj.arb. Gustav Marius Bruun Fischer (Hoffensberg). 7047 Thomsens Hustru Anna Ottilie (Syge- og Begravelseskassen). 6031 Ubbes Hustru Hedvig (Syge- og Begravelseskassen). 6861 Petersens Hustru Albertine (Syge- og Begravelseskassen).

Brønderslev: Emilie Ottilie Christensen, udl. 1. 10. 22 i Vends. Folkebl. Hjørring: Sætter Valborg Magdalene Pedersen, udl. 1. 10. 22 i Nordj. Dagbl. Horsens: Sætter Oluf Paarup Christensen, udl. 1. 10. 22 i Horsens Folkebl. Kolding: Trykker Johannes Sørensen, udl. 1. 10. 22 i Sjødt & Weiss' Bogtr. Odense: Sætter Jens Arnold Jensen, udl. 1. 10. 22 i Kr. E. Petersens Bogtr. Sætter Einar Warberg-Rasmussen, udl. 1. 10. 22 i Midtfyns Dagbl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 5054 Magnus Nielsen fra Aalborg i Pl. 3805 Julius Bredo fra Rejse (arbl.). 6641 Svend Aage Olsen (Maskinsætterskolen). 3360 L. Chr. Frederik Nielsen fra Udl. (arbl.). Hj.arb. Eigil Anton Andersen fra Metalarb. Forb. (Trier). 4553 Lilly Nielsen fra Helsingør i Pl.

Esbjerg: 3900 Svend G. Madsen (Vestkysten). Faaborg: 3090 Johs. M. Jensen (Militær). Fredericia: 7041 Johs. Petersen (arbl.). og 3169 Mar. Rasmussen (arbl.). Haderslev: 3831 Tage Arman Andersen (Toftlund). Kolding: 3295 Bernh. Pedersen (Højskolebl.) og 6480 Ejner Petersen (arbl.). Middelfart: 6848 P. Johs. Thornberg (arbl.). Nakskov: 6270 Herman Persson (Centraltr.) og 6765 Karl Johan Andersen (Nakskov Tid.). Næstved: 6818 Fr. Wollander (arbl.). Randers: 3453 Jens Nikolai Vissing (arbl.). Tønder: 3477 Aage Sørensen (Tønder Amts Tid.). Viborg: 6351 Chr. Christiansen (Thomsen).

FRATRAADTE

København: 1130 Aksel Christoffersen paa Rejse. 3420 Laur. Nielsen til Aarhus (arbl.). 3169 Vald. Rasmussen til Fredericia (arbl.).

Aalborg: 5054 Magnus Nielsen til Kbhvn. i Pl. Aarhus: 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse, 4489 N. P. Jensen paa Rejse, 6848 P. Johs. Thornberg til Middelfart (arbl.), 6127 Ejnar Laursen til Esbjerg i Pl. og 873 Kristian Gam til Esbjerg i Pl. Esbjerg: 3477 Aage Sørensen til Tønder i Pl. Hjørring: 5136 Ninna Melsen (overfl. til Bogbinderforb.). Horsens: 3831 Tage Andersen til Toftlund i Pl. Kolding: 5010 Yelva Lander (overfl. til Sukker- og Chokoladearb.). Næstved: 3090 Joh. M. Jensen til Faaborg (arbl.), 3241 Aage Pedersen til Nakskov (arbl.) og 6609 Edvin Ekstrøm Pedersen til Maribo (arbl.). Odense: 4122 Hans Aage Andersen paa Rejse. Skive: 6351 Chr. Christiansen til Viborg i Pl. Slagelse: 6765 Karl Johan Andersen til Nakskov i Pl.

UDMELDTE

København: 407 Sophus Nielsen (Schultz). 3587 Marius Møller (Hasselbalch). 2132 Carla Jørgensen (fratr. Faget).

Aalborg: 6918 Valdemar Thomsen (Bogtrykker).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommen i Betragtning, vil erholde Underretning herom i indeværende Uge.

Kassereren træffes hver Mandag Aften fra Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139.

(21h) *Bestyrelsen.*

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes,
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Generalforsamling Søndag d. 29. Oktober Kl. 11 pr. i Nørre Central-Café. (3C)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter søger Plads.

Ung, ugift Maskinsætter (kendt med Linotype og Intertype) søger Plads straks.

Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, **søger** Plads straks. Gode Anbefalinger fra tidligere Pladser. Billet mrkt. »179« modt. Ekspeditionskontoret.

Haandsætter

(26 Aar, Provinsianer) søger Plads ved Avis, Annonce, Ombrydning eller Akcidens. Bill. mrkt. »182« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkeri-Kompagnon.

Mod Indskud af 3—5000 Kr. kan en dygtig, energisk Bogtrykker optages som Kompagnon i et Provins-Trykkeri, der har Forbindelse med Boghandel og godt Virkefelt. Sikkerhed gives for Indskudet. Eventuelt billigt Salg af Maskiner, Skrift o. s. v.

Billet mrkt. 836 modtager *Sylvester Hvid, Nygade 7. København K.* (180)

Maskinsætter,

23 Aar, ønsker Plads til ca. 15. Oktober ved Intertype eller Linotype. Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbindelse ønskes

med en dygtig Fagmand, for — hvis gensidig Interesse er til Stede — sammen med Kollega at udfinde den rigtige Plads for Start af Bogtrykkeri. Maskiner og Skrift haves. Billet med alle Oplysninger mrkt. »178« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

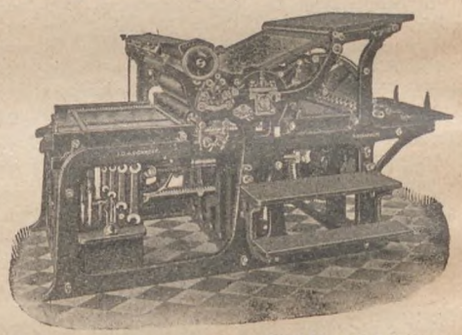
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 20. OKTOBER 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I indeværende Uge udsendes til samtlige Afdelinger og Filialer Stemmesedler angaaende Forslag om Nedsættelse af Kontingentet og Understøttelsen for Hjælpekassen.

Stemmesedlerne skal være Forretningsudvalget i Hænde *senest Tirsdag den 31. Oktober d. A.*

København, 18. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører. mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 22. Oktober Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer og 3 Suppleanter. 4. Tarifen. 5. a) Bevilling i Anledning af De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings 25-Aars Jubilæum, b) Bevilling til vor afdøde Kasserers Enke.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

»TYPOGRAF-TIDENDE«S REDAKTION

Paa Grund af svigtende Helbred er undertegnede — som det vil ses af Referatet fra Forbundsstyrelsesmødet — *efter eget Ønske* indtil videre traadt tilbage som Redaktør af »Typ.-Tid.«.

Manuskript til vort Fagblad bedes fremtidig sendt til den konstituerede Redaktør: *Harald Jensen, Tycho Brahes Allé 33, København S.*

Køge, 15. Oktober 1922.

Fr. Nielsen.

DE SAMV. FAGFORBUNDS GENERALFORSAMLING

I de sidste to Aar har De samv. Fagforbunds Kompetence under Lønforhandlinger staaet paa Dagsordenen.

Først i Praksis: i 1921, da Hovedorganisationen traf Beslutninger, som enkelte store Organisationer undlod at efterkomme, og i 1922, da Hovedorganisationen kun optraadte raadgivende og overlod de enkelte Forbund selv at træffe Afgørelserne.

Siden teoretisk paa Repræsentantskabsmøder og Generalforsamlinger, hvor det gjaldt at forme det Grundlag, Hovedorganisationen kunde staa paa i Fremtiden. Allerede i September 1921 var Spørgsmaalet fremme paa et Repræsentantskabsmøde, senere igen i December, hvor det dog kun vedtoges at henvise Sagen til fornyet Behandling i Forretningsudvalget. Paany forelaa den til Behandling paa Generalforsamlingen i Maj, men vistes atter tilbage, indtil den nu endelig fandt sin foreløbige Afgørelse paa Generalforsamlingen 9.—10. Oktober.

Disse gentagne Henvisninger til fornyede, grundige Undersøgelser viser Spørgsmaalets særegne og vanskelige Karakter. Vanskeligheden bestaar deri, at Striden om Kompetencen er født af Forhold, Arbejderklassen ikke selv behersker. Den er opstaaet af Arbejdskøbernes sammenkoblende Taktik, af Lønnedgangen og den store økonomiske Krise, Verden over. Kunde Arbejderklassen ophæve disse Ting, vilde Kompetencespørgsmaalet være løst af sig selv.

Nu blev det paa Generalforsamlingen vedtaget, at Hovedorganisationen *»ikke kan afslutte Overenskomster, der angaar Løn og Arbejdsvilkaar paa de tilsluttede Organisationers Vegne eller mod deres Vilje, og at Forretningsudvalget ikke kan deltage i Forhandlinger om Overenskomster, uden at det paagældende Fag er repræsenteret«.*

En Del Kolleger vil mene, at det er godt og heldigt, at Hovedorganisationen er vist hen paa sin rette Plads. Andre vil med Bekymring ane de haardhændede Kamaliteter, som kan fremkomme af det Forhold, at Hovedorganisationen er uden Myndighed i Spørgsmaal af vital Interesse for Arbejderklassen.

Og som der hos os er delte Meninger om dette Spørgsmaal, var der det ogsaa paa Generalforsamlingen. 287 stemte for ovenstaaende Beslutning, 235 imod. Men det faar være en Trøst, at Arbejderklassen er naaet saa langt i organisatorisk Modenhed og Kultur, at Uenighed af den Art ikke svækker Organisationens indre Styrke eller forrykker Forholdet mellem Hovedorganisationen og tilsluttede Forbund. Det, som hører sammen, bliver sammen og arbejder i Fællesskab paa det givne Grundlag.

Om det Grundlag, Hovedorganisationen nu skal arbejde paa, er godt eller mindre godt, vil Fremtiden belære Arbejderne om. Og den Erfaring vil blive bestemmende for senere Beslutninger om De samv. Fagforbunds Myndighed og Ikke-Myndighed.

I det store og hele vil Forholdet under Lønkonflikter vel blive som hidtil. Hovedorganisationen vil principielt, som den altid har gjort det, kræve overfor Arbejdskøberne, at Forbundene afgør deres egne Lønsager. Men dermed er ikke udelukket, at der kan komme Situationer, hvor Forbundene og den menige Arbejder paa Værkstedet i dybeste Selv-Interesse kræver, at Hovedorganisationen træffer Afgørelse.

Formelt vil Beslutningen vel medføre, at Hovedorganisationen ikke længer kan opstilles som den store Bussemand. Og at vi holder op med at skælde den ud. Den Erkendelse vil vokse, at Hovedorganisationen aldrig er andet og mere, end vi selv gør den til.

Er den svag, er det fordi, vi selv er svage. Er den stærk og kan optræde med Kraft og Myndighed overfor Arbejdskøberne, er det fordi, vore egne Organisationer ejer den Styrke, paa hvilken den kan bygge.

H. J.

FORBUNDSSTYRELSENS MØDE 11. OKTOBER 1922

Samtlige Medlemmer mødt. — Formanden ledede Mødet. — Harald Jensen valgtes til Sekretær.

— Formanden redegjorde for en af 168 Medlemmer i København fremsendt Anmodning om Efterbetaling af Understøttelse for de første 6 Dage under Lockouten og med Krav om Urafstemning om Spørgsmaalet, saafremt Forbundsstyrelsen ikke kunde give det sin Tilslutning. Formanden havde i Overensstemmelse med Forbundsstyrelsens Beslutning svaret, at Kravet ikke kunde imødekommes. — Tiltraadtes.

— Forretningsføreren oplyste om de Forhandlinger, der i Anledning af den oprettede Maskinsætterskole var ført med Brødrene Simonsgaard, at Tarifens Bestemmelser om Oplæring af Maskinsættere skulde blive overholdt. Skolen vilde kun oplære udlærte Typografer, og ingen skulde blive dimitteret som udlærte Maskinsættere, med mindre de havde gennemgaaet den i Tarifen foreskrevne Læretid. — Toges til Efterretning.

— Fra Afdelingen i Randers var fremsendt Anmodning om Fritagelse for at betale Kontingent i de 4 Uger, Medlemmerne

havde generalstrejket. Kunde Forbundsstyrelsen ikke tiltræde denne, krævedes Urafstemning. — Forretningsføreren henstillede i Henhold til Forbundsstyrelsens tidligere Beslutninger ikke at imødekomme Kravet. Forbundsstyrelsen sluttede sig enstemmigt hertil.

— Angaaende den tidligere refererede Kassemangel i Helsingør var der nu truffet en Ordning med den paagældende om ugentlige Afdrag. — Forbundsstyrelsen tiltraadte Ordningen.

— Overfor Kravene om Nedsættelse af Kontingentet havde Forretningsføreren foretaget en Undersøgelse om Muligheden herfor. Ophævedes Hjælpekasseunderstøttelsen helt, vilde Kontingentet kunde nedsættes med 2 Kr. ugentlig for heltbetalende og 1 Kr. for halvtbetalende. — Forbundsstyrelsen vedtog at udsende til skriftlig Afstemning Forslag om, at Kontingentet til Hjælpekassen nedsættes med 1 Kr. for heltbetalende og 50 Øre for halvtbetalende. Understøttelsen nedsættes med tilsvarende Beløb pr. Dag.

— Forbundsstyrelsen sluttede sig til den københavnske Afdelings Styrelses Indstilling om, at Tarifen opsiges til Udløb 1. Februar 1923. Det vedtoges, at Tarifkommissionen skal bestaa af 18 Medlemmer, hvoraf Forbundsstyrelsen vælger de 4. Valgt blev: Karl Sørensen, Schrøder, P. Aug. Petersen og Samuelsen.

— Frederik Nielsen ønskede af Helbredshensyn at fratræde som Redaktør af »Typograf-Tidende«. — Berendt opfordrede til at fortsætte. — Fr. Nielsen fastholdt sit Ønske trods fleres Opfordring. — Det vedtoges under Fr. Nielsens Sygdom at konstituere Harald Jensen som Redaktør.

— Til Medlemmer af De samvirkende Fagforbunds nye Repræsentantskab valgtes Karl Sørensen, Schrøder og Martin Petersen, Aarhus.

— Forretningsudvalget bemyndigedes til at give et Tilskud til Kvindeafdelingens Jubilæumsfest.

— Vald. Petersen, Kolding, efterlyste Arbejdet for Nedsættelsen af en fast Landskommission til ensartet Bedømmelse af Svendeprøver. — Forretningsføreren og flere Medlemmer gav en Række Oplysninger herom.

— Det kommende Delegeretmøde afholdes i Aarhus.

DEN FAMØSE . . .

Blot et Par Ord endnu.

At Provinskollegerne har gjort »Indskud« i »Sparekassen« og faaet det tilbage igen, kan dog ikke hjælpe Københavnerne det allermindste. Om disse har været blandt »Indskyderne« eller ej, lader sig først med Sikkerhed afgøre ved en Opgørelse over de forskellige Lønreguleringer.

At »Sparekassen« først træder i Kraft nu ved de nedadgaaende Pristal, er ikke *min* »Antagelse«, men Jul. Sam.s *Svar* paa mit Spørgsmaal derom.

Jeg er taknemmelig for Sam.s »Til Opklaring«, men savner bestandig en virkelig *Motivering* for Aftalens Indgaaelse. Derom siger Opklaringen ikke et levende Muk. Hvorfor har vor Formand indgaaet paa en Aftale, som — ifølge hans eget Svar — ikke noget andet Forbund kan præstere Magen til? Hvilke tvingende Grunde har der været hertil?

Det synes umuligt at faa Svar herpaa, og der staar da blot tilbage at haabe, at det maa blive lige saa let at slippe af med Aftalen, som det aabenbart har været at indgaa den.

Tiden vil vise det.

8. Oktober 1922. *Johs. Erwig.*

— — —

En fortsat Diskussion om de 32 Øre, som Typograferne *ikke* kom af med, vil sikkert med størst Udbytte kunne føres paa en Generalforsamling i den københavnske Afdeling. Hertil maa en eventuel videre Diskussion derfor henvises.

EKSTRAORDINÆR ARBEJDSLØSHEDSUNDERSTØTTELSE

I Henhold til en Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet vil der indtil 31. December 1922 stadig kunne udbetales fortsat Hjælp og Tillægshjælp til vort Fags arbejdsløse, selv om det fastsatte Dageantal af 90 Dage indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder overskrides.

Samtidig forlænges Dispensationen for Vedtægtens § 8, 5. Stk. Denne Bestemmelse er altsaa ude af Kraft, indtil anden Kundgørelse derom foreligger.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Juli Kvartal 1922.

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Juli 1922:		
Sætternes Privatkasse	47.420,97	
Trykkernes do.	5.083,88	
do. Begravelseskasse	5.183,37	
Kvindernes Privatkasse	1.047,15	
Lokalkassen	38.442,94	
Det særlige Fond	28.725,55	
		125.903,86
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent og Indskud	133.538,80	
Refunderet fortsat Hjælp	34.055,71	
Ekstrakontingent	171,50	
Refunderet Understøttelse	82,00	
Lockout-Kontingent	1.900,00	
		169.748,01
Sygekassen:		
Kontingent	25.231,55	
Underskud i Kvartalet	1.652,19	
		26.883,74
Hjælpekassen:		
Kontingent		3.898,85
Invalidefonden:		
Kontingent		3.581,60
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.443,70
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende	12.800,28	
Kontingent af halvtbetalende	1.077,65	
Tilskud fra Sygekassen	450.00	
Tilskud fra Begravelseskassen	200,00	
Renter af Sparekassen	480,55	
Administrationstilskud fra de kommunale Hjælpekasser	655,46	
		15.663,94
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.134,05	
Refunderet Understøttelse	5.148,50	
Bidrag fra De samv. Fagfb.	6.000,00	
Indsamlingen til de arbejdsløse	2.637,75	
		18.920,30
Sætternes Privatkasse	928,99	
Trykkernes do.	200,75	
do. Begravelseskasse	244,89	
Kvindernes Privatkasse	97,48	
		1.472,11
Balance Kr.		372.516,11

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderstøttelse:		
10 Dage à 3,75	37,50	
48 Dage à 3,25	156,00	
80 Dage à 2,75	220,00	
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	30.392,00	
à 3,50	28.189,00	
à 3,25	273,00	
à 3,00	4.512,00	
à 2,75	2.139,50	
à 2,50	4.352,50	
Fortsat Hjælp	41.004,87	
Hjælpekasseunderstøttelse	35.729,70	
Indsendt til Hovedkassen	22.741,94	
		169.748,01
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	15.827,60	
Betalt Hospital	1.375,88	
Lægehonorar	6.994,66	
Ekstra Lægehjælp	394,38	
Speciallæge	1.423,12	
Barselhjælp	330,00	
Medicin til arbejdsløse	42,65	
Tryksager	23,00	
Refunderet Lægepenge	22,45	
Administration	450,00	
		26.883,74
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	2.818,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.080,85	
		3.898,85
Invalidefonden:		
Saldo den 30. Septbr. 1922		3.581,60
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	1.750,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	4.493,70	
		6.443,70
Lokalkassen i København:		
Lønninger	2.907,50	
Porto	181,20	
Tryksager	216,75	
Budløn	660,00	
Møder, Lokale- og Husleje	467,40	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	303,35	
Telefon og Telegram	280,16	
Rejsehjælp	255,00	
Betalt Bøde	10.000,00	
Skovturen for de arbejdsløse	3.686,96	
Andre Udgifter	643,28	
Overført til Sætterafdelingen	85,00	
do. Trykkerafdelingen	112,80	
do. Kvindeafdelingen	65,00	
		19.864,40
Det særlige Fond:		
Ekstra Hjælp	3.475,41	
Sygehjælp	2.711,00	
Lønninger	2.342,00	
Budløn	715,00	
Betalt Bøde	9.000,00	
Andre Udgifter	377,30	
		18.620,71
Sætternes Privatkasse	85,00	
Trykkernes do.	112,80	
do. Begravelseskasse	108,00	
Kvindernes Privatkasse	65,00	
		370,80
Beholdning 30. Septbr. 1922:		
Sætternes Privatkasse	48.264,96	
Trykkernes do.	5.171,83	
do. Begravelseskasse	5.320,26	
Kvindernes Privatkasse	1.079,63	
Lokalkassen	34.242,48	
Det særlige Fond	29.025,14	
		123.104,30
Balance Kr.		372.516,11

København, 12. Oktober 1922.

O. A. Lundin.

KVINDEAFDELINGEN

Til Jubilæumsfanen er der endvidere indkommet følgende Bidrag: Kihl 5,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 656,10.* *H. Crone.*

ET JUBILÆUM

Søndag den 22. Oktober kan Faktor *Georg Christensen* fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse ved »Frederiksborg Amtstidende« i Hillerød. Sine typografiske Sporer tjente C. hos Fr. Oppfer i Køge (Køge Avis), hvor han udlærte i Maj 1897. Længe blev den unge Svend dog ikke paa Lærestedet; thi allerede i Oktober samme Aar rystede han det Køge-Støv af sine Fødder for at tiltræde Plads ved »Frederiksborg Amtstidende«, hvis daværende Redaktør var Overretssagfører Hansson, og her har C. da siden haft sit Virkefelt, deraf den sidste halve Snes Aar som Faktor. Gennem de 25 Aar er Jubilaren kommen i Berøring med en Mængde af Danmarks Typografer, og mangen Kollega vil paa Jubilæumsdagen sende C. en venlig Tanke; thi det gælder om ham, at han har kun Venner. Faa ejer som C. Evnen til at kunne omgaas og samarbejde et Personale, og ved sit ligefremme og kammeratlige Væsen har han gennem de mange Aar vist sig som en god Kollega, hvis Retsind og Loyalitet man aldrig regner forgæves med.

Personalet paa »Frederiksborg Amtstidende« vil paa selve Jubilæumsdagen fejre deres afholdte Kollega ved en Festlighed.

18. NOVEMBER

I Typografernes Omsorg for arbejdsløse og syge er ogsaa Novemberfesten indgaaet som et fast Led, — aarligt tilbagevendende, kunstnerisk formet, en Nydelse for Sind og Følelse.

Den har altid tidligere givet et pænt Overskud til Støtte for de allerdaarligststillede: de arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse, de bekymrede, som gaar Julen i Møde uden Glæde og uden Fest.

Overskudet skulde i Aar ikke blive mindre. Det burde blive dobbelt saa stort som tidligere. Tre Gange saa stort! Thi ingensinde har Novemberfesten skulle honoreret saa store Krav som i Aar.

Vi opfordrer københavnske Typografer til ikke at glemme 18. November. Der er i Idrætshuset (det Lokale, Typograferne først af alle Organisationer fandt paa at benytte) Plads til alle Byens Typografer med Familie og Paarørende. Og som det vil erindres, koster Billetterne kun 1 Kr. og 1 Kr. 50 Øre, iberegnet Garderobe og Tekstprogram.

FOLKELIG UNIVERSITETS-FORENING

Efteraarssemester 1922. 4 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime.

1. »Svensk Ungdomsliv« (med Lysbilleder) af Forfatterinden Fru Marie Annholm, Stockholm. (Rækken holdes paa svensk). — Tirsdag den 31. Oktober og følgende 5 Tirsdage.
2. Det gamle Ægyptens Billedkunst og Arkitektur« (med Lysbilleder) af Dr. phil. Frederik Poulsen. — Onsdag den 1. November og følgende 5 Onsdage.
3. »Moderne Havforskning« (med Lysbilleder) af Aman. v. Zoologisk Museum mag. scient. R. G. Spärck. — Torsdag den 2. November og følgende 5 Torsdage.
4. »Sociale Nydannelser indenfor Erhvervslivet efter Krigen« af Sekretær cand. polit. Knud Korst. — Fredag den 3. November og følgende 5 Fredage.

Alle Foredragene holdes paa Universitetsannekset, Studiestræde 6, Kl. 8½—10 Aften.

Adgangskort faas hos Formanden.

NÆR OG FJÆRN

INKASSATORERNE bedes venligst lade det tilsendte Program for Novemberfesten cirkulere og gøre deres bedste Umage for Salget af Billetter.

Billetter kan ogsaa reserveres i Telefon 13.331.

Jul. Samuelsen.

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB. Følgende Nr. er udtrukne ved Festen Fredagen den 13. Oktober 1922: 680, 2630, 2835, 2646, 153, 3704, 2821, 1796, 131, 2781, 2580, 2593. — Gevinsterne kan afhentes hos *E. Nilsson*, Aarhusgade 72 I tv., inden 1. November.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder selskabelig Sammenkomst med Bal i Morgen, Lørdag, Kl. 8—1 i St. Andreas-Ordenens Lokaler, Frederiksberg Allé 11. Billetter à 1,50 (Medl. 1,00) faas i Dag, Fredag, hos Kassereren A. Andreasen, Vølundsgade 3 I, og i Morgen, Lørdag, ved Indgangen.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. I Henhold til Lovens § 5 bedes alle Restancer indbetalt senest Fredag den 27. ds.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Hr. Thor. Nielsen og til Typograf Hans Eegholm.

SØLVBRYLLUP. Tirsdag den 24. Oktober kan Typograf *Rud. Møller* og Hustru, Falstersgade 6, Aarhus, fejre deres Sølvbryllup.

JUBILÆUM. Mandag den 16. Oktober var det 25 Aar siden, at Faktor *Johannes E. Hansen*, »Nordsjællands Venstreblad«, Hillerød, udlærtes i Svendborg og indmeldte sig i Forbundet.

Typograferne i Hillerød Bog- og Avistrykkerier overrakte paa Højtidsdagen Jubilaren forskellige Sølvgenstande og lykønskede Hansen hjerteligt i Dagens Anledning samt bad ham være deres Hædersgæst ved en Festlighed paa et af Byens Hoteller førstkommende Søndag den 22. Oktober.

J. C.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 11. September 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Fra Direktør Bergenholz forelaa en Tak for en lille udvist Opmærksomhed i Anledning af hans 60-aarige Fødselsdag. Til Efterretning. — Angaaende et irregulært Personaleforhold i tidligere behandlet Sag paa et mindre Bogtrykkeri var dette nu ved at gaa i Orden. Personalet tilskrives og instrueres for Fremtiden. — Hos Bogtrykker Strandberg, der ikke beskæftiger organiseret Arbejdskraft, havde der været afholdt Mægling i Anledning af for lidt udbetalt Arbejdsløn i et Antal Uger til en Paalæggerske. Mæglingen forblev resultatløs. Sagen forfølges videre. — Formanden refererede Ordningen af et Forlægningsspørgsmaal med Krav om Efterbetaling. Godkendtes. Kvindelig Hjælpearbejder havde opsagt og forladt sin Plads. Efter de foreliggende Omstændigheder kan Understøttelse ikke erholdes. — I et Bogtrykkeri havde Lærlingeforholdet været ulovligt lige fra den sidste Lærlings Ansættelse. Paa given Foranledning svarer K. B. nu, at vedkommende Lærling, der kun har været et Aar i Lære, er at betragte som Svend med betydeligt udover Svendeløn. Der tages Forbehold. — Et Par Tarifsager, hvoraf den ene, der angik Maskinsatspræstationen hos et større Firma og var bragt i Orden, refereredes. — I herværende Blikvarefabrik udførtes hos os tariferet Arbejde, men til en mindre Løn. Henvendelse foretages til vedkommende Organisation. — Et Par Opsigelsessager refereredes. — Arbejdernes Fællesorganisation forespørger i en længere Skrivelse om vor Stilling til at yde Hjælp til et eventuelt Svendehjem. Besvares saaledes, at vi sympatiserer med Tanken og vil være villig til at behandle et eventuelt Forslag i saa Henseende. — Angaaende Kvart- og Halvfaktorer med utarifmæssig Betalingsmaade refereredes Anklageskriftet til Den faste Voldgiftsret. Til Efterretning. — Borups Højskole fremsender Cirkulære. Henlægges. — Generalforsamling afholdes den 22. Oktober med Tarifen paa Dagsordenen, eventuelt med den kvartaarlige Generalforsamlings Dagsorden. — En Række Anmodninger om Hjælp og hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Fru H. 50,00, G. E. 2,00, Jensen & Rønager 12,00, Politikens Pers. 20,00, Græbes Pers. 11,00, Egm. H. Petersen 32,00, Thieles Pers. 35,00, Jensen & Rønager 12,00, Dansk Bogtrykkeri 16,00, Græbes Pers. 10,00, Egm. H. Petersen 33,00, Thieles Pers. 30,00, Politikens Pers. 39,00, Nørrebros Centraltrykkeri 26,00; tilsammen 328,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 4917,25.*

København, 17. Oktober 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 12. Oktober: Vejle 1720,00; Nykøbing M. pr. Bl. 80,10. 13. Oktober: København 30.245,90; Roskilde 355,70; Sønderborg 100,00; Viborg pr. Bl. 615,80. 14. Oktober: Fredericia pr. Bl. 200,00, Kt. 288,40, ialt 488,40; Hobro pr. Bl. 259,25; Kalundborg pr. Bl. 99,45. 16. Oktober: Assens pr. Bl. 150,00; Haderslev pr. Bl. 255,40, Kt. 200,00, ialt 455,40; Holbæk 625,60; Kolding 731,65; Nakskov 1112,80; Nykøbing F. pr. Bl. 200,00, Kt. 1170,85, ialt 1370,85; Skanderborg 175,00; Slagelse pr. Bl. 200,00, Kt. 1400,00, ialt 1600,00. 17. Oktober: Esbjerg pr. Bl. 601,85; Køge pr. Bl. 256,75; Ringkøbing pr. Bl. 200,00, Kt. 872,75, ialt 1072,75; Rudkøbing pr. Bl. 100,00, Kt. 278,85, ialt 378,85; Rønne 852,00; Varde 60,00.

København, 17. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 11. Oktober: Aalborg 500,00. 12. Oktober: Nykøbing M. 300,00. 13. Oktober: Viborg i St. f. Juli Kv. Overskud 615,80. 14. Oktober: Fredericia i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Hobro i St. f. Juli Kv. Overskud 259,25; Kalundborg i St. f. Juli Kv. Overskud 99,45. 16. Oktober: Assens i St. f. Juli Kv. Overskud 150,00; Haderslev i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 255,40; Nykøbing F. i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Slagelse i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00. 17. Oktober: Esbjerg i St. f. Juli Kv. Overskud 601,85; Køge i St. f. Juli Kv. Overskud 256,75; Ringkøbing i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Rudkøbing i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 100,00; Helsingør 300,00; Ringsted 125,00.

København, 17. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Skanderborg: Typograf Tuborgh, Adelgade.

NYE MEDLEMMER

Københavns: Sætter Hugo Paul Stenbeck, udl. 1. 10. 22 hos Chr. Andersen (arb. s. St.) Sætter Knud Aage Cawner Nielsen, udl. 1. 10. 22 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.). Sætter Willy Louis Hansen, udl. 13. 10. 22 hos Paul Frederiksen (arb. s. St.). Trykker Knud Magnus Andersen, udl. 3. 10. 22 hos Bording (arb. s. St.). Trykker Andreas Emil Andersen, udl. 1. 10. 22 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Paal. Lilly Hulda Viola Bjørklund, udl. 12. 10. 22 hos Chr. Cato (arb. s. St.). Hj.arb. Emil Schilling (Rich. Steenbeck).

Kolding: Paal. Magda Jacobsen. Næstved: Trykker Jens Peter Alfred Larsen, udl. 1. 11. 22 i A/S Næstved Tid. Odense: Sætter Christian Nielsen, udl. 13. 10. 22 hos C. K. Thillerup, og Sætter Ove Linding Poulsen, udl. 1. 11. 22 hos C. F. Clausen. Slagelse: Paal. Margrethe Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Københavns: 3287 Chr. Larsen fra Aarhus (arbl.). 2808 Alfr. Jensen fra Norge (arbl.). 6161 Charles Moegreen fra Udlandet (arbl.). 1743 Carl Rich. Christiansen fra Rejse (arbl.). 4489 N. P. Jensen fra Rejse (arbl.). 1159 Allan Andersson fra Norge (arbl.). 2521 Chr. Nielsen fra Rejse (arbl.). 3008 Aksel Rasmussen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 3420 Lauritz P. Nielsen (udenfor Faget). Esbjerg: 873 Kr. Gam (Rosendahl & Co.) og 6127 Ejner Laursen (Rosendahl & Co.). Maribo: 6609 E. E. Petersen (Rødby Avis). Nakskov: 3241 Aage Petersen (arbl.). Randers: 2569 Niels Jensen (arbl.). Struer: 3473 A. V. T. Jensen Thisted (Christensens Bogtr.).

FRATRAADTE

Københavns: 6785 Thorvald Nielsen til Helsingør (arbl.).

Aarhus: 3287 Chr. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 3317 Carl Andersen til Odense (arbl.) og 3416 Gertrud Andersen til Odense (arbl.). Næstved: 6344 Carl Fr. Jensen til Svendborg (arbl.). Randers: 4304 Anders B. Andreasen til Kbhvn. (Militær). Vejle: 3248 Henry Petersen til Amerika. Viborg: 3473 A. Thisted til Struer i Pl.

UDMELDTE

Københavns: 1937 Henry Janstrup (Krohn). 1517 Aksel Dahl (Forlagstr.). 1558 Carl Hansen (Bogtrykker).

Aarhus: 3350 Richardt Christensen (fratr. Fagen). Nyborg: 6604 Hans P. Hansen (Bogtrykker). Slagelse: 5138 Elisabeth Larsen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Odense: 5091 Eleonora Kocken (forsvundet).

UDSLETTET MED RESTANCE

Svendborg: 6311 Fritz Røbke.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes i Henhold til Lovenes § 5 indbetalt senest Fredag den 27. ds. Kl. 7—9. *Kassereren.* (13 i)

Københavns Trykkerklub.

Medlemmerne bedes erindre Mødet i Aften paa Blegdamsvejen 26. (15 i)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Haandsætter

(26 Aar, Provinsianer) søger Plads ved Avis, Annonce, Ombrydning eller Akcidens. Bill. mrkt. »182« modt. Ekspeditionskontoret.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug Ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Maskinsætter søger Plads.

Ung, ugift Maskinsætter (kendt med Linotype og Intertype) søger Plads straks. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker,

kendt med Dobbelt-Presse og bedre Akcidenstrykkeri, kan *snarest* faa Plads i Provinsen. Henvendelse i Billet mrkt. »M. 23« med Opgivelse af Lønkrav til **Weber & Sørensens Annonce-Bureau, Aarhus.** (185)

Ung Maskinsætter,

23 Aar, ønsker Plads ved Intertype eller Linotype snarest. Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Til mindre københavnsk Trykkeri

søges alsidig, arbejdsdygtig og intelligent Typograf, der tillige kan paatage sig Ledelsen af Sætning og Trykning samt Korrekturlæsning. Ordenssans og Dygtighed forlanges. Referencer bedes opgivet. Billet mrkt. 3323 til **De Foren. Annoncebureauer,** *Frederiksberggade 25. København B.* (183)

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, **søger** Plads straks. Gode Anbefalinger fra tidligere Pladser. Billet mrkt. »179« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

23 Aar, ønsker Plads til ca. 15. Oktober ved Intertype eller Linotype. Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Lejlighedskøb af Bogtrykkeri.

Komplet Bogtrykkeri med **Hurtigpresser, Diegeltrykpresse** og stort Skriftmateriel er **meget billigt til Salg,** hvis Handel kan ske hurtigt. Henvendelse til **Sagfører Clausen, Næstved.** *Telefon 713.* (184)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(24) Sundbyøster Boulevard 4².

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 27. OKTOBER 1922 XLIX AARGANG

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den ualmindelig store Arbejdsløshed, som hærger vort Fag, gør Juleindsamlingen endnu mere nødvendig end nogen Sinde tidligere.

Vi opfordrer derfor indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen, og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND

—

ANNULEREDE MEDLEMSBØGER

Medlemsbog Nr. 4122 tilhørende H. A. C. Andersen og Medlemsbog Nr. 3395 tilhørende Oluf Christoffersen angives at være bortkommet, hvorfor de herved annuleres.

København, 19. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

DER er visse Afgørelser, som det er personligt ubehageligt at træffe. Visse Spørgsmaal, som man helst vilde vise fra sig og lade andre om, men som det dog er nødvendigt at tage Stilling til.

Jeg tænker paa den Stemmeseddel, som vort Forbund har udsendt om en Nedsættelse af Kontingentet og deraf følgende Nedsættelse af Hjælpekasseunderstøttelsen. Det er en kedelig Stemmeseddel at staa med i Haanden. Og man vægrer sig ved at forsyne den et Ja. Og dog vil det, som Forholdene ligger, være baade heldigst og rigtigst at gøre det.

Kravet om en Nedsættelse af Kontingentet har efter de store Lønnedsættelser meldt sig med berettiget Styrke. Mange af vore lavest lønnede arbejdende Kolleger sidder for Udgifter, som det kræver mere end almindelig Økonomi at kunne klare. Vi maa vogte os for, at Ydelserne til Forbundet overskrider en Størrelse, som ikke *kan* betales. Vi er paa Vej til at overskride Grænsen. Vi nødes til et Skridt i modgaaende Retning.

Nu er dette Skridt kædet sammen med en Nedsættelse af Understøttelsen. Men selv uden denne Sammenkædning vilde Spørgsmaalet om en Nedsættelse have meldt sig, idet Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser foreskriver, at Understøttelsen højst maa andrage $^2/_3$ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste. —

Vort Forbund har udnyttet den statsanerkendte Lov fuldtud. Og vi har ved Siden af oprettet Hjælpekassen. Vort Forbund er ogsaa det af alle Fag, som udbetaler den største Understøttelse. Selv i de Organisationer, som kommer højst, ydes kun omkring Halvdelen af det, vi giver.

Det er godt, at vi har været i Stand dertil. Og at vi har haft Vilje til det. I Den typografiske Forenings Festskrift fra 1894 nævner Forfatteren med Stolthed, at fra 1869—93 har Organisationen udbetalt til arbejdsløse 41.000 Kr. Et efter den Tids Forhold stort Beløb gennem 24 Aar; men dog meget, meget mindre end det vi senere har ydet *et enkelt Aar*. I 1921 udbetalte vort Forbund saaledes til arbejdsløse 1.234.243 Kr.

Vort Forbunds i Forhold til Arbejdsfortjenesten — og i Forhold til Understøttelsen i andre Fag — høje vedtægtsmæssige Understøttelse har naturligvis visse Skyggesider, som intet Medlem med Hjertelag har Lov til at overse. De egner sig ikke til Uddybning her, men det kan dog siges rent ud, at der er Forældre, som bevisligt sætter deres Børn i Typograflære, ikke af Hensyn til den Løn, de udlærte tjener, men med Henvisning til den gode Understøttelse, Typograferne yder deres arbejdsløse. —

Der er al Grund til at gennemtænke Spørgsmaalet, sagligt og uden Fordom.

H. J.

BOGTRYKKERNES PRISBEREGNINGER

—

Fra Hr. *Carl Genius Fich* i Odense har »Typograf-Tidende« modtaget et Indlæg, som fra et Bogtrykkersynspunkt imødegaar de her i Bladet optagne Artikler om Bogtrykpriser. Da vi ikke i den Anledning har set os beføjet til at udsende et Ekstra-Numer, har Artiklen maattet vente lidt. I Mellemtiden har Artiklen i sin Helhed været trykt baade i »Bogtrykkerbladet« og i »De grafiske Fag«. Vi vil derfor her kunne nøjes med et Uddrag. Hr. Fich skriver:

Der er endda foretaget *en betydelig større Reduktion* af Priserne paa Bogtrykarbejde, end den Pristallets Fald ellers vilde berettige.

I April 1920 udregnede »Dansk Provinsbogtrykkerforening«s Prislisteudvalg den Prisliste, der for Bogtrykkerne betegner Højkonjunkturens Top. Denne Prisliste hviler altsaa paa *Februar*-Pristallet 1920.

August-Reguleringen 1920 og *Februar*-Reguleringen 1921, der gav hver typografisk Arbejder 7 Kr. og 1 Kr. højere Løn ugentlig, blev *ikke* fulgt af en tilsvarende Forhøjelse af Bogtrykkernes Prisliste, fordi Bogtrykkerne allerede før August 1920 bemærkede, at Arbejdsmængden svigtede. Allerede da havde Bogtrykkerne en sikker Fornemmelse af, hvad der vilde komme, og man begyndte derfor at forberede sig paa Nedgangen ved *ikke* at forhøje Prislisten.

Jeg *konstaterer* og kan *dokumentere*, at Bogtrykkerne har baaret denne Forhøjelse af 7, senere 8 Kr. ugentlig pr. beskæftiget Arbejder *uden at forhøje Prislistens Satser*.

Derefter beder jeg Dem se paa Hr. »Jacob«s Tal. Tal er altid kedelige. Derfor er det maaske, at der er anført saa faa, men da de er saa *talende*, vil jeg gerne anføre nogle flere end dem, »Jacob« benyttede, for at man kan se, om Bogtrykkerne har forskaffet sig uretmæssig Fordel af Pristallets Fald.

I April 1920, da Prislisten altsaa viste de højeste Satser, kostede Sætning og Trykning af 1000 $^1/_2$ Bikube Regninger 16,25 (nu 12,40), 2000: 23,00 (nu 16,40), 3000: 29,75 (nu 20,40), 4000: 36,50 (nu 24,50), 5000: 43,25 (nu 28,40).

I April 1920 kostede 1000 Faktura med Tværform 28,75 (nu 23,00), 2000: 36,50 (nu 29,50), 3000: 44,25 (nu 36,00), 4000: 52,00 (nu 42,50), 5000: 56,00 (nu 49,00).

I April 1920 kostede 1000 4tò Bikube Meddelelser 16,25 (nu 12,40), 2000: 23,00 (nu 16,40), 3000: 29,75 (nu 20,40), 4000: 36,50 (nu 24,40), 5000: 43,25 (nu 28,40).

I April 1920 kostede Fragtbreves Paatrykning pr. 1000: 11,75 (nu 10,75), 2000: 16,00 (nu 14,75), 3000: 20,25 (nu 18,75), 4000: 24,50 (nu 22,75), 5000: 28,75 (nu 26,75).

I April 1920 kostede 150 Begravelsessalmer 22,00 (nu 18,00). 100 Visitkort 2,55 (nu 2,30). Hatteposer 9,00 (nu 10,00) for første Tusind, efterfølgende 6,75 (nu 7,00).

Med Hensyn til Hatteposerne vil jeg gerne sige, at denne Pris ikke er fastsat af Prislisteudvalget, men faas fra Papirhandlerne, da Bogtrykkerne, saa vidt mig bekendt, yderst sjældent har den Slags Arbejde.

Da Pristallets første Nedgang kom i August 1921, blev Priserne, *for at standse Fagets Tilbagegang*, sat meget eftertrykkeligt ned — saa eftertrykkeligt, at man nu søger at lægge Dansk Dansk Provinsbogtrykkerforenings Medlemmer for Had alene af den Grund, at de har været de første til at gaa ned med Priserne, og straks har

sat dem ned i et saadant Omfang, at de efterfølgende Prisfald nødvendigvis maatte blive mindre.

Naar alle 3 Prisfald sammenregnes til et reelt Procenttal og det samme gøres for »Dansk Provinsbogtrykkerforening«s Prislistes Tal, vil enhver kunne konstatere, at Bogtrykkerne har taget deres rigelige Part af Nedgangen. Det er saavist ikke Bogtrykkernes Skyld, at vort Fags Ulykke er blevet saa stor, som den unægtelig er.

Da jeg betragter Bogtrykkeren som Formidleren mellem Kunde og Arbejder, anerkender jeg fuldtud, at Typograferne har en vis Interesse af at vide, hvorledes Kunderne bliver behandlet, idet Arbejderen er i allerhøjeste Grad interesseret i, at Arbejdsmængden opretholdes, men *jeg fastholder og kan dokumentere,* at Bogtrykkerne har handlet overmaade reelt i Prisspørgsmaalet.

De sidste Bemærkninger i denne Artikel giver Anledning til at føre Diskussionen om Bogtrykpriser ind i et nyt og forhaabentlig frugtbart Spor. Det er sandt, at Typograferne har betydelig Interesse i at vide, hvorledes Kunderne bliver behandlet af Bogtrykkerne. Og det vilde derfor være gavnligt for Faget og betryggende for Kunderne, om der *indførtes offentlig Kontrol med Bogtrykkernes Prisberegninger.* Al Mistænkeliggørelse vilde dermed forsvinde. Typograferne vilde ikke komme til at gøre Bogtrykkerne Uret, og Kunderne vilde opnaa en Sikkerhed, som de nu ikke har — alle Erklæringer tiltrods.

Er Bogtrykkerne ikke Tilhængere af offentlig Priskontrol, kan denne indtil videre udføres af et Udvalg, bestaaende af Arbejdere og Arbejdskøbere indenfor Bogtrykfaget, eventuelt tiltraadt af Repræsentanter for Forbrugerne.

Bogtrykkerne har nu gentagne forsikret, at de ikke beregner for høje Priser. Med denne sikre Bevidsthed vil det formodentlig ikke være vanskeligt for dem at gaa ind paa Tanken.

ANTALLET AF ARBEJDSLØSE

Ifølge Beretning fra Centralarbejdsanvisningskontoret var Arbejdsløsheden i Bogtrykfaget den 17. Oktober:

249 Haandsættere.
16 Maskinsættere.
46 Trykkere.
34 mandlige Trykkeriarbejdere.
78 kvindelige Trykkeriarbejdere.

Ialt 423.

— Det er en lille Nedgang fra September, da Tallet var 442, og en Opgang fra August, da Tallet var 418.

DET UTROLIGE . . .

Ja, det er ikke »Sparekassen«, dennegang, men derimod *Gymnastiken.* Det er utroligt, at der blandt Københavns mere end 2000 Typografer virkelig ikke findes mere end et halvt hundrede Stykker, der to Gange om Ugen gider gaa ud paa Forchhammersvej og blive et nyt og bedre Menneske ved først at muntre sig en Timestid og derefter tage et dejligt Styrtebad.

Det er ofte det første Skridt, der koster. Mange af de halvtredje Tusind har sikkert adskillige Gange *tænkt* paa at ville være med, men har ikke kunnet bekvemme sig dertil, medens de har undskyldt sig selv ikke at have Dragt, Tid o. s. v.

Til disse »Tænkere« vil jeg raabe et *Handl!* Gør Alvor af Tanken! I aner ikke, hvor herligt det er, før I faar prøvet det. Det forfrisker baade Legeme og Sjæl — og det kan vi saamænd allesammen trænge til.

Kom altsaa! —*g.*

ERFARING

»Erfaren Mand er god at gæste«, siger et gammelt Ordsprog.

Hvilke Erfaringer har den københavnske Tarif bragt?

Naar man undtager ganske smaa Grupper, er Erfaringen sikkert den, at det er en *Umulighed* at eksistere af *de Lønninger,* der er bleven en Følge af dennes Vedtagelse.

For at bevise Rigtigheden heraf fremsættes nedenstaaende Oversigt over de *nødvendigste Udgifter* for en Familie med to Børn.

Gennemsnitslønnen for de samme Aar var ca.	1890	1905	1910	1921	1922
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kost	11,00	13,00	16,00	45,00	42,00
Belysning og Brændsel (heri Gas)	1,30	1,50	1,55	6,50	5,00
Husleje	3,50	5,00	6,00	11,00	11,00
Klæder (heri indbefattet Fodtøj, Under- og Yderbeklædning) samt Anskaffelser til Hjemmets Vedligeholdelse	4,00	4,00	4,00	14,00	10,00
Kontingent til Forbundet, Stiftelsen og Enkek.	1,50	1,70	1,85	10,00	10,00
Andet Kontingent (Sygeforsikring) o. s. v.	30	30	30	2,00	2,00
Bladhold	30	30	30	1,40	1,40
Øl eller Mælk paa Arbejdsstedet	1,00	1,00	1,00	2,00	2,00
Brandassurance og Skat	30	40	75	10,00	10,00
Barbering og Klipning	30	30	30	1,00	1,00
Ialt	23,50	27,50	32,05	102,90	94,40
	22,00	27,00	29,00	112,00	82,00

Naar hele Oversigten er medtaget, er det for at faa et Overblik over, hvorledes Typograferne har været stillet gennem en lang Aarrække. Det fremgaar af Opgørelsen for 1922 med al Tydelighed, at Medlemmerne maa »tage Penge med hjemme fra« for at faa Lov til at arbejde en hel Uge.

Ved at sammenligne Udgifter og Løn for de forløbne Aar siden 1890 vil man ogsaa se, at Typograferne *aldrig har været saa daarligt stillet som nu i 1922.*

Hvis er Skylden? Her er jo ingen Tvivl mulig. Den maa *udelukkende* lægges paa det *Flertal* indenfor *K. B.s Medlemmer,* der stejlt fastholdt alle de *Urimeligheder* og *umulige Forslag,* der paa Grund af Dumhed og manglende *faglig Forstaaelse* nu en Gang var fremsat.

Et saa fornuftigt og humant Forslag som en *gradvis Nedgang pr. Kvartal* (paa samme Maade, som vi var gaaet op), der blev fremsat i Tarif-Kommissionen af en Repræsentant for et af Københavns største Firmaer, blev naturligvis afvist med stor Overlegenhed af de andre Arbejdsgiver-Repræsentanter.

Paa Fastholdelse fra vor Side af, at det vilde være en Umulighed at eksistere med de Lønninger, som man kom til at arbejde under efter det foreliggende Tarif-Forslag, var Svaret fra Bogtrykkernes Side: At det *vedkom ikke dem,* det maatte blive Arbejdernes egen Sag.

Det er at haabe, at Medlemmerne efter de *Erfaringer,* der har indhøstet, ikke i Fremtiden *stemmer for en Tarif,* der ikke indeholder Lønninger, der er *Mulighed at eksistere for.*

Naar saa Bogtrykkerne har gjort den *Erfaring,* at det er Typografernes *faste Beslutning,* saa maa man jo haabe, at Bogtrykkerne indretter sig derefter, saa vi atter kan komme tilbage til den *gamle Forhandlingsmaade,* hvor man ved gensidig Forstaaelse af Fagets Interesser *forhandlede* sig en ny Overenskomst til og ikke, som det nu synes at være blevet moderne, først skal have en *Lockout* eller eventuelt en Strejke. *P. Berendt.*

25 AARS JUBILÆUM

Onsdag den 1. November kan Kalundborg Lokalafdelings Formand, Trykker *Sophus Andersen,* fejre 25 Aars Jubilæum som Typograf, idet han 1. November 1897 udlærtes i Kalundborg Dagblads Bogtrykkeri.

Efter Læretidens Udløb var Sophus Andersen nogle Aar i »Udlændighed«, bl. a. i Frederikshavn, Nyborg, Slagelse, Næstved og Nykøbing S. Andersen kom dog tilbage til Kalundborg Dagblad, hvor man altid har sat Pris paa hans støtte og solide Arbejde. Han var i nogle Aar Maskinsætter, men i den sidste halve Snes Aar har han været Trykker. Sophus Andersen er en i Kalundborg særdeles velkendt Mand. Det offentlige Arbejde har han ikke taget større Del i, men han har dog en Overgang været Formand for Fællesorganisationen. Indenfor Kollegernes Kreds har han derimod gjort et stort Arbejde. Han har flere Overgange været Formand, sidste Gang i 5 Aar. Andersen er i Besiddelse af en udpræget Retfærdighedssans, som alle bøjer sig for.

Kollegerne i Kalundborg vil paa Jubilæumsdagen sige ham Tak for de svundne Aar med Ønsket om, at vi i mange Aar maa beholde ham i vor Midte.

Til Lykke, *Sophus!* —*n.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholdt Fredag den 29. September sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Dirigent *Jul. Andersen.* — *Formanden* indledede Mødet med at udtale nogle smukke Mindeord over 3 afdøde Medlemmer: Vilh. Tømmerup, L. Petersen og Vald. Carlsen. Medlemmerne sluttede sig til Udtalelserne ved at rejse sig. Derefter aflagde Formanden den sædvanlige Halvaarsberetning og redegjorde for de forskellige Begivenheder indenfor Foreningens Rammer. Af disse dvælede han særlig ved Sangerturen til Provinserne, som Sangerne havde haft megen Ære og Glæde af. Tilhørernes udelte Tilfredshed og den stedlige Presses anerkendende Omtale af vore Præstationer gav os Grund til at tro paa et godt Resultat, naar vi ved Lejlighed foretog en lignende Tur. Efter en Omtale af Foreningens Tilværelse i den øvrige Del af Sæsonen, sluttede Formanden Beretningen, som affødte en livlig Diskussion mellem Bernh. Møller, Soph. Andersen, Vald. Hansen og Formanden, hvorefter den enstemmig godkendtes.

Derefter skred man til Valg af Styrere. Em. Larsen genvalgtes enstemmigt, og i Stedet for Vald. Rasmussen, der ikke ønskede at fort-

sætte, valgtes Ottenius Larsen. De afgaaende Revisorer genvalgtes ligeledes, og efter at der havde været nogen Diskussion under Eventuelt, sluttede den velbesøgte Generalforsamling, der efterfulgtes af et fornøjeligt »Pokalgilde«, som under Sang og Klang genopfriskede glade Minder fra den gamle, stadig unge Sangforenings begivenhedsrige Liv. *L. J.*

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 15. Oktober, Blegdamsvejen 26. — Dirigent *Carl Christoffersen*. Sekretær *Carl Johan Christensen*.

Formanden aabnede Mødet, og paa Forslag af Carl Schmidt oplæste Nygaard Referatet af et Møde, der var afholdt den 29. September mellem Styrelsen for Trykkerafdelingen og et Par Styrelsesmedlemmer fra Københavns Trykkerklub; det fremgik deraf, at Mødet i Dag var Resultatet af disse Forhandlinger, der gik ud paa at faa nedsat et Udvalg til at gennemgaa og stille Ændringer til Forbundslovene Trykkerne vedrørende, med det kommende Delegeretmøde for Øje. — *Formanden* udtalte, at Tanken nærmest var at faa rettet nogle Skavanker overfor Trykkernes Repræsentationsret, som ikke var fyldestgørende nok, og mente, at der sikkert vilde blive taget Hensyn til disse Krav. — *Sofus Andersen* udtalte sin Skepsis overfor et saadant Stykke Arbejde, paaviste hvor lidt Hensyn der var taget til det Udvalgs Arbejde vedrørende Tarifen, der i sin Tid blev nedsat. Havde ikke stor Tiltro til, at det var bedre nu. — *Nygaard* pegede paa sidste Tarifforhandlinger, hvor *én* Trykker ikke formaaede at bære Kravene frem, Udviklingen gaar i Retning af Industriraad, vi maa have Føling med Kollegerne ude i Landet, der bør optages et Samarbejde med Provinserne. — *Carl Schmidt* sluttede sig til Nygaard, der er alt et Samarbejde mellem København og Provinsen. Alle Byer har Trykkerklubber. Henstillede, at Trykkerforeningen her i København lod sig repræsentere ved et Landssammenslutningsmøde og dèr være med til at arbejde for en stærkere Repræsentation af Trykkere. — Diskussionen drejede sig nærmest om § 45, som fra alle Sider betragtedes som ganske umulig, og for dens Omregulering talte *Formanden, Lundin, Carl Schmidt, Nygaard, Axel Jensen* og flere, ligesom flere Talere anbefalede Samarbejde med Provinserne samt Gennemførelsen af en Landstarif. Diskussionen sluttede med enstemmig Vedtagelse af en af *Nygaard* stillet Resolution saalydende:

Idet Generalforsamlingen giver sin Tilslutning til Nedsættelse af et Udvalg, som skal udarbejde Ændringer til Tarifen, maa Generalforsamlingen paalægge det nedsatte Udvalg følgende Opgaver:

1) Trykkernes Tarifforhandlinger skal føres af et Udvalg af Trykkere, som repræsenterer de forskellige Specialiteter.
2) Der indledes et Samarbejde med Provinsens Trykkere (Landssammenslutningen af Trykkere) med særligt Henblik paa Tarifforhold og Trykkernes Repræsentation indenfor Dansk Typ.-Forbund.

Eventuelle Forslag skal godkendes af en Generalforsamling.

Der foresloges 7 Medlemmer til dette Udvalg og valgte blev: *Carl Schmidt, Nygaard, Lundin, P. Aug. Petersen, Thomas, H. Christoffersen* og *Axel Jensen*.

Under Eventuelt omtaltes forskellige Smaating, hvorefter Mødet hævedes.

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 6. Oktober ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. Der var kun mødt ca. 15 af Afdelingens Medlemmer. Formanden, *Chr. Jensen-Petersen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent, hvorefter han oplæste samtlige Regnskaber, der alle godkendtes. Man vedtog at forhøje Kontingentet til Lokalkassen og at uddele Forhøjelsen til de lokale arbejdsløse. Ligeledes vedtog man for Fremtiden at give de rejsende med Understøttelse et Nattekort, gældende for Logis, og de rejsende uden Understøttelse et Nattekort + 3 Kr. Under »Eventuelt« drøftedes foruden andre Sager Afholdelsen af et Andespil, hvilket imidlertid opgaves. Generalforsamlingen hævet. *M. P.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Oktober. 15 Medlemmer var mødt.

Formanden, *H. Hansen*, gav en Oversigt over Virksomheden i det forløbne Kvartal. — Grundet paa, at der havde været saa mange rejsende paa Lokalkassen i sidste Kvartal (19 rejsende, deraf de 15 paa Lokalkassen), vedtoges det — for at der ikke skal blive Underskud — at nedsætte. Lokalkassens Understøttelse, og samtidig vedtoges det at *forhøje* Kontingentet fra 25 til 40 Øre pr. Uge. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 1779,72 Kr. og en Kassebeholdning paa 39,22, og Lokalkassens Regnskab balancerede med 267,28 og sluttede med en Kassebeholdning paa 50,99. Begge Regnskaber godkendtes. — Til at arrangere et Karneval Fastelavnssøndag (eventuelt Overskud gaar til Lokalkassen) nedsattes et Udvalg, bestaaende af *P. Sørensen, P. Kjær, R. Poulsen* og *Wilh. Pedersen* med *Formanden* som kontrollerende Medlem. — Da Lokalkassen ikke ævnede at give noget til de arbejdsløses Jul i Aar, opfordrede *Formanden* Medlemmerne til at »spytte lidt ekstra i Bøssen«. *W. H. P.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

4. Oktober 1922.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Mæglingsmøder i Kolding og Nykøbing M. — Til Efterretning.
2. Det estniske Typografforbund meddeler, at der er lukket for Tilgang paa Grund af Lønstrid. — Til Efterretning.
3. Fra Landsforeningen Dansk Arbejde forelaa en Skrivelse med Indbydelse til et nærmere Samarbejde. — Til Efterretning.
4. Et Medlem i København ansøger om Kontingent frihed for 4 Uger. — Tilstodes for faglig Afdeling.
5. Et Medlem i Odense tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 27. September d. A. at regne.
6. Et Medlem i København ansøger om Kontingentfrihed under Rekreationsrejse. — Tilstodes for faglig Afdeling.
7. Et Medlem i Skanderborg ansøger om Kontingentfrihed under Skoleophold. — Tilstodes.
8. Et Medlem i Haderslev tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Oktober d. A. at regne.
9. Randers Lokalafdeling indstiller et Medlem til 4 Ugers ekstra Sygeunderstøttelse. — Tilstodes.
10. Et Medlem i Randers anmoder paa Grund af Alderdom om Tilladelse til at udtræde af faglig Afdeling, men bevare sit Medlemskab i Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.

NÆR OG FJÆRN

TIL TRYKKERNE. Alle Medlemmer af Trykkernes Begravelseskasse erindres om Generalforsamlingen Mandag den 30., Kl. 7½ Aften, i Rømersgade 22 (lille Sal). — Paa Grund af den vigtige Dagsorden anmodes Medlemmerne om at give meget talrigt Møde. *Formanden.*

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB afholder Gaasegilde og Pakkefest Lørdag den 4. Novbr. 1922 Kl. 7½. Der serveres Gaasesteg, Smør, Ost, Øl og Kaffe à 5 Kr. Kuverten. Medlemmer, der kunne ønske at deltage, bedes tegne sig hos *C. Schmidt*, Rolfsvej 9 2, eller *O. Thomas*, Griffenfeldtsgade 28 5, senest Tirsdag den 31. ds. Man bedes erindre, at hver Deltager medbringer en eller anden lille Ting til Pakkefesten.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. I Henhold til Lovenes § 5 bedes alle Restancer indbetalt i Dag, Fredag, Kl. 7—9.

25 AARS JUBILÆUM som Svend kan den 1. November fejres af Maskinsætter *Jul. Nielsen*, »Fyns Tidende«, Odense. Jubilaren er et stærkt interesseret Foreningsmedlem, og foruden at have Sæde i Bestyrelsen beklæder han forskellige andre Tillidshverv indenfor Lokalafdelingen, som ogsaa gentagende har givet ham Delegeret-hvervet. Ved personlig Elskværdighed og en aldrig svigtende Offervillighed har Jubilaren skabt sig en Popularitet, som nok skal give sig til Kende paa Jubilæumsdagen. *—n.*

GRAFISK SAMMENSLUTNING I SCHWEIZ. I det schweiziske Typografforbund er der blevet stemt om, hvorvidt Forbundet skulde tilslutte sig et eventuelt grafisk Kartel. Med 2690 Stemmer for og 417 imod har Medlemmerne udtalt sig for Oprettelsen af et grafisk Kartel i Schweiz.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 2. Oktober 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Københavns Bogtrykkerlaug fremsender Tarifunderskrift og Medlemsfortegnelse. Til Efterretning. — Det forenede Dampskibsselskab fremsender Spørgsmaal, om vi er villige til at forlænge vor Overenskomst 1-Aar i Henhold til Forliget af 4. April 1922. Stilles i Bero til nærmere Overvejelse og mulig Samtale med vore Medlemmer ombord. — En Stereotypør anmoder om Dispensation fra Tarifens nærmere Bestemmelser om delt Arbejdstid. Af Hensyn til de deraf flydende Konsekvenser kan Styrelsen ikke gaa med til Anbefaling af en saadan Dispensation. — Kvindeligt Arbejderforbund meddeler i Anledning af en til dette i forrige Møde henvist Sag, at man lige netop har forlænget Overenskomsten for de betræffende Arbejdere og henstiller, at vi stiller os afventende til de til sin Tid kommende Forhandlinger. Af ganske særlig foreliggende Grunde indvilger vi i, at Sagen foreløbig henlægges. — En Bortvisning, Forlig, men derefter omgaaende Opsigelse paa et Trykkeri refereredes. Til Efterretning. — Atter forelaa en Del Smaating fra et Bladsætteri, som dog efter Forhandling var bragt i Orden. Til Efterretning. — Mæglingssag angaaende Trykkerlønningerne i et københavnsk Trykkeri refereredes. Godkendtes. — Protest mod en Typografs Optagelse i Forbundet forelaa. Kunde ikke tages til Følge. — En Del Landophold for Rekonvalescenter ydedes. — En Række Anmodninger om Hjælp behandledes. — Ligeledes hvilende Ret-Sager. — Mødet hævet.

TAK

En hjertelig Tak til alle, som udviste os Opmærksomhed paa vor Guldbryllupsdag.

Vilh. Lund og Hustru.

Modtag vor bedste Tak for de mange gode Ønsker i Anledning af vort Sølvbryllup.

Carl Henriksen og Hustru.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 18. Oktober: Løgstør 88,60; Ribe 540,00; Svendborg pr. Bl. 500,00. 19. Oktober: Haslev 300,00; Thisted pr. Bl. 120,00, Kt. 600,00, ialt 720,00. 21. Oktober: Faaborg pr. Bl. 86,00; Horsens pr. Bl. 887,85; Korsør 400,70. 23. Oktober: Aabenraa pr. Bl. 225,00, Kt. 600,00, ialt 825,00; Frederikshavn pr. Bl. 400,00, Kt. 400,00, ialt 800,00; Hillerød pr. Bl. 200,00, Kt.

1800,00, ialt 2000,00; Silkeborg pr. Bl. 375,00, Kt. 1000,00, ialt 1375,00; Struer pr. Bl. 175,00. 24. Oktober: Lyngby pr. Bl. 75,00; Maribo 183,25; Nyborg pr. Bl. 500,00, Kt. 400,00, ialt 900,00; Odense 7426,10; Randers pr. Bl. 225,00; Ringsted intet at indsende.

København, 24. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 18. Oktober: Svendborg i St. f. Juli Kv. Overskud 500,00. 19. Oktober: Thisted i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 120,00. 21. Oktober: Faaborg i St. f. Juli Kv. Overskud 86,00; Horsens i St. f. Juli Kv. Overskud 887,85. 23. Oktober: Aabenraa i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 225,00; Frederikshavn i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 400,00; Hillerød i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Silkeborg i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 375,00; Struer i St. f. Juli Kv. Overskud 175,00. 24. Oktober: Lyngby i St. f. Juli Kv. Overskud 75,00; Nyborg i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 500,00; Randers i St. f. Juli Kv. Overskud 225,00; Randers 500,00.

København, 24. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Hr. Dr. Jahnsson er flyttet fra Værnedamsvej 15 til Gl. Kongevej 84 ² (Apoteket), Hj. af Forhaabningsholms Allé. Konsultation og Telf. uforandret.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Anton Hans Peter Marius Thomsen, udl. 15. 10. 22 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Sætter Ivan Christian Pfeiffer, udl. 12. 10. 22 hos Charles Johansen (arb. s. St.). Sætter Archibald Frantz Andersen, udl. 7. 10. 22 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). 1931 Lunds Hustru Maria (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Anna Kirstine Larsen (Generalstaben).

Middelfart: Sætter Thorvald Nielsen, udl. 31. 10. 22 i Middelfart Venstrebl. Odense: Sætter Hjalmar Richard Larsen, udl. 6. 10. 22 i Fyns Tidende. Silkeborg: Sætter-Trykker Jens Chr. Nielsen, udl. 1. 10. 22 hos Bernh. Larsen. Svendborg: Trykker Herman Rasmussen, udl. 1. 10. 22 hos Arnberg, og Sætter Verner Evanus Hagemann Carstensen, udl. 15. 10. 22 i Svendborg Avis. Thisted: Sætter Gunnar Søren Peter Hansen, udl. 1. 11. 22 i Thisted Amtsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4304 Anders Andreasen fra Randers (Militær). 7142 Thorvald Petersen fra Silkeborg (arbl.). 3907 Viggo Refsgaard fra Skive (arbl.). 98 Hermann Larsson fra Rejse (arbl.).

Horsens: 6014 Ejner Lund Christensen (arbl.). Odense: 3317 Carl Chr. Andersen (arbl.) og 3416 Gertrud Andersen (arbl.). Randers: 6130 Thorvald Kassow (arbl.). Roskilde: 6247 Oluf O. Jensen (Glostrup) og 7024 P. Herløv Rasmussen (arbl.). Silkeborg: 2873 Edvin Jørgensen (Venstrebladet) og 3791 Ejner Spietz (arbl.). Skive: 6351 Chr. Christiansen (arbl.). Slagelse: 3656 Carl Vald. Georg Hansen (arbl.). Svendborg: 6344 Carl Fr. Jensen (arbl.). Sønderborg: 61191 (tysk) Karl Wulff (Nønken).

FRATRAADTE

København: 7039 Peder Kristensen til Thisted (arbl.). 3327 Svend Rasmussen til Aalborg (arbl.). 3656 Carl Hansen til Slagelse (arbl.). 6247 Olaf Jensen til Roskilde i Pl. 1098 Richard Peitersen paa Rejse. 6285 Richard Petersen til Silkeborg (arbl.). Hj.arb. 310 L. P. Hansen (overgaaet til Fabriksarb. Forb.).

Aalborg: 3154 Johs. Knudsen (overfl. til Savværksarb. og Maskinsnedkerne). Aarhus: 6997 Bernhardt Jensen til Randers (arbl.). Frederikshavn: 1463 Anders P. Andersen paa Rejse og 6449 Søren Knudsen til Løgstør (arbl.). Silkeborg: 7142 Thorvald Petersen til Kbhvn. (arbl.). Skive: 3967 Viggo Refsgaard til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 6048 Edvin Petersen til Odense i Pl. Viborg: 6351 Chr. Christiansen til Skive (arbl.).

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Telefon 9090 — DRUBIN — Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

UDMELDTE

København: 79 Hans Jessen (Bagge). 611 Olaf Møller (Stenbeck).

UDSLETTET

Aarhus: 3850 Axel Chr. Jensen (forsvundet).

DØD

København: 872 Chr. Kleins Hustru Johanne.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Regnskabet for Lodsedlerne bedes opgjort Fredag og Lørdag den 27.—28. ds. fra 5—7 Aften hos Kassereren, A. Hansen, Nansensgade 50, St. Indbetaling af Kontingent finder Sted samtidig. Indmeldelser modtages. *Styrelsen.*

Bladsætterklubben.

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 5. November Kl. 10½ præc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. *Styrelsen.*

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes i Henhold til Lovenes § 5 indbetalt **i Dag Fredag Kl. 7—9.** (13j) *Kassereren.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling Søndag den 29. Oktober Kl. 11 i Nørre Central-Café med følgende Dagsorden: 1. Protokollen. 2 Beretningen. 3. Regnskabet. 4. Valg. 5. Eventuelt. (3D) *Bestyrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter søger Plads.

Ung, ugift Maskinsætter (kendt med Linotype og Intertype) søger Plads straks. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, **søger** Plads straks. Gode Anbefalinger fra tidligere Pladser. Billet mrkt. »179« modt. Ekspeditionskontoret.

Stereotypør

eller Galvanoplastiker søger Plads snarest. Billet mrkt. »187« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri

ønskes til Købs. Eventuelt søges Optagelse i Firma som Kompagnon (Trykker). Billet mrkt. »188« modt. Ekspeditionskontoret.

Foreningsfaner og Bannere,

saavel haand- som maskinbroderede.

Overslag og Skitser gratis. Forlang Tilbud.

Jydsk Broderi-Fabrik,

Randers. (170)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 3. NOVEMBER 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Ved den foretagne skriftlige Afstemning over Forslaget om Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse for Hjælpekassen er Forslaget *forkastet* med 2117 Nej mod 1045 Ja, 39 St. var blanke. Der er ialt afgivet 3198 St.

Kontingent og Understøttelse forbliver herefter i Henhold til Afstemningen uforandret.

København, 1. November 1922.

Forretningsudvalget.

FAKTORERNE OG VOR ORGANISATION

I Arbejderbevægelsens Barndom, da Organisationerne endnu var smaa og svage, var det almindeligt, at Arbejdskøberen forbød sine Arbejdere at være Medlem af en Fagforening.

Senere hen, da saadanne Forbud tabte deres Betydning, var det ikke faa Arbejdskøbere, som bragte andre, mere beregnende Metoder til Anvendelse. De forsøgte at hindre Tilslutning til Organisationerne ved at lokke med Gratialer, fast Stilling, til Tider ogsaa højere Løn, mens de underhaanden bekæmpede Fagforeningen ved at fortælle deres Arbejdere, at de slet ingen Interesse havde i at staa dèr.

Ogsaa disse Metoder slog som Helhed fejl, — prellede af paa den sunde Fornuft og den jernhaarde Nødvendighed, som tvang Arbejderne til at skaffe sig Forsvarsvaaben i den økonomiske Kamp.

Og dog har vi det sidste Par Aar været Vidne til, at Bogtrykkerne paany er tyet til de gammelkendte Tricks, — ikke for at hindre Tilgang til Organisationen, dèr er de magtesløse, men for at udvirke Frafald i vore Rækker.

Mange af vore Medlemmer, der indtager den saare vanskelige Stilling som Faktorer, har mere eller mindre aabenlyst været udsat for saadant Pres. Og ikke saa faa, som gennem mange Aar har været trofaste og solide Fagforeningsfolk, har fulgt Lokketonerne og er vandret ud i de vildsomme Skove med de dybe Moser.

Det maa de naturligvis selv om; men der synes dog god Grund til for de af vore Medlemmer, som indtager ledende Stillinger, at overveje Spørgsmaalet mindst to Gange, før de træffer Beslutning om at gaa fra den Organisation, som hidtil har været deres eneste Støtte som Lønarbejdere.

Naar Bogtrykkerne nu er ivrige for at faa Faktorerne udmeldte, kan ingen fornuftig Mand mene, at denne Ivrighed *skyldes Hensynet til Faktorerne*. Det er Bogtrykkernes *egne* Interesser, som derved skal fremmes. Og dette gør straks mistænksom. Bogtrykkerne ønsker at sikre sig en mobil Arbejdsstyrke, som under vanskelige Situationer kan *anvendes i Lønkampen mod deres egne Fagfæller.*

Herom er der ingen Tvivl. Det er Formaalet fra Bogtrykkernes Side. Det kan selv den blinde se.

Men det turde være meget tvivlsomt, om en Faktor, hvis Skæbne jo dog ogsaa *efter* en Lønkamp er knyttet til det typografiske Fag, nogensinde har Interesse i at lade sig bruge dertil. Hertil kommer, at enhver Forringelse af Typografernes Kaar ogsaa vil have Indflydelse paa Faktorernes Lønforhold. Enhver Svækkelse af Typografernes Position vil ramme dem selv, haardt og ubønhørligt.

Selv bortset fra Faktorens Stilling under en Lønkamp, det ligger jo ikke for i Øjeblikket, vil det næppe være klogt for nogen typografisk Arbejder at frigøre sig for Forholdet til sin Organisation.

Den Mand, som i Dag er Bogtrykkerens højtbetroede Medhjælper, kan i Morgen blive vraget og kastet paa Gaden. Der findes mangfoldige Eksempler herpaa. En 3 Maaneders Kontrakt er et ringe Stykke Papir til at sikre en Mands Fremtid.

Netop i vort Fag, hvor der til Faktorstillingen som Regel ikke kræves særlig Uddannelse, men hvor enhver Kollega paa Grundlag af sit pæne Væsen og sine blaa Øjne kan risikere at blive ophøjet til Faktor, er Afskedigelser almindelige.

Det ligger derfor i Sagens Natur, at Faktorers Stilling i Virkeligheden er som enhver anden Lønarbejders. De arbejder under samme økonomiske Love, samme personlige Usikkerhed, Bogtrykkeren køber deres Arbejdskraft, saa længe han ser sin Fordel derved og ikke en Dag længere. —

Mange af de Faktorer, som i den senere Tid har meldt sig ud, vil sikkert engang senere faa Brug for deres gamle Organisation. Men de har desværre, inden de meldte sig ud, overset, at Dansk Typograf-Forbund ikke er et Hotel med en aaben Dør, hvor man kan komme og gaa, som man vil.

H. J.

DEN NYE TARIF

Tiden nærmer sig, hvor vi skal afslutte Overenskomst, og jeg finder det paakrævet, at der denne Gang bliver lagt mere Vægt paa Lærlingeskalaen. De sidste $2^1/_2$ Aars Arbejdsløshed viser tydeligt, at der er Overproduktion af Typografer, selv med Henblik paa den ekstraordinære Krise; men dog bliver der ikke gjort noget effektivt for at bremse den. Det er særlig i Provinsen, det er galt. Et lille Regnestykke skulde belyse Forholdene der:

I en Provinsby med ca. 70 arbejdende Kolleger er der 20—25 Lærlinge, i Løbet af 30 Aar vil det betyde en Tilgang til Faget paa 120 Medlemmer, lægger man Antallet af de gamle Medlemmer dertil, som maaske er svundet ind til 30, bliver Resultatet 150 eller mere end det dobbelte. — Hvor bærer det hen. Som yderligere Oplysning tjener, at der paa et Avistrykkeri med 2 Akcidenssættere og et Par Haandsættere til Avisen er — eller har fornylig været — 5—6 Lærlinge. (Eks.: »Aalborg Venstreblad«).

Kunde en Storvask af Lærlingeskalaen mon ikke gavne Typograferne i Almindelighed mere end et Par Kr.s Løntillæg.

Tønsberg, 22. Oktober 1922.

Einar Jensen.

HR. WRESCHNER OG PRISFALDET

Hr. *a—b—c*, som rejste Spørgsmaalet om Dagbladene og Prisfaldet, sender Redaktør Wreschner følgende Afskedsord:

Hvis vi vilde anmode Hr. Wreschner om at faa Dagbladene til at lade være med at skrive Artikler som Agitation for at faa Arbejdernes Lønninger trykket det mest mulige nedad, saa vilde han sikkert smile ad os, selv om vi aldrig saa mange Gange henviste til, at disse Artikler kun gør Forholdene værre for os.

Den faderlige, velmenende Formaning, som Hr Wreschner slutter sin Artikel med, vil vi derfor bede ham selv have i Erindring hver Gang, vore Dagblade energisk søger at vildlede Publikum m. H. t. Arbejdernes Lønforhold.

Som Bladmand er det lige til — maaske naturligt, — at han straks forsøger sig i Behændighedskunsten med at lave Sort til Hvidt og omvendt. Og det kommer aldeles ikke overraskende, at Hr. Wreschner maa konstruere og tillægge os noget andet, end der skrevet stod i vor Artikel, for i det hele taget at faa Grundlag for sin Imødegaaelse.

Thi der stod nemlig ingen som helst Opfordring, hverken til det ene eller det andet af det, som Bladudgivernes primus motor snildelig mener at kunne tilluske os. Nej, vi pegede paa, hvad der er sket som en naturlig Følge af, at Bladudgiverne selv endnu beholder Krigsavancen, medens de af al Magt har arbejdet for at faa Lønningerne trykket ned og stadig raaber paa, at de skal længere ned endnu, nemlig dette,

at Folk har slaaet sig sammen to om *et* Blad, og de, der før holdt to, nu nøjes med et. Med Lønningernes stærke Fald er dette Bladforhold nemlig bleven en økonomisk tvingende Nødvendighed. Og for Forretningsfolks Vedkommende er Omsætningen jo dalet, fordi de lave Lønninger har slappet Købeevnen, hvorfor Forretningsmanden sparer paa Annoncekontoen.

Det falder selvsagt ikke Hr. Wreschner ind at bestride de store Prisfald, Bladudgiverne til Dato har nydt godt af, hvorimod han beskæftiger sig med nogle andre i denne Forbindelse ret ligegyldige Tal. Derimod glemmer han — Traditionen tro — naturligvis ikke at fremhæve vore *endnu for høje* Lønninger.

Men lad os dog et Øjeblik standse ved Papiret, idet Hr. Wreschner her henviser til, at mange af Dagbladene havde 4aarige Kontrakter. Men det havde her været nok saa orienterende, om Hr. Wreschner havde oplyst, at langt den største Del af Dagbladene, i hvert Fald dem, der hører under Fællesindkøbsforeningen, kun har faaet ca. 1/4 af deres Forbrug fra de *danske* Papirfabrikker, men ca. 3/4 fra Udlandet og til Priser, der laa langt under de danske Priser. Endvidere véd Hr. Wreschner sikkert ogsaa, at der er store Blade, som i Øjeblikket trykkes paa tysk Papir, som de har hjemme til tilnærmelsesvis 30 Øre pr. Kilo eller derunder. Og saa skal vi i Betragtning heraf endda ganske overse den Morsomhed, at netop de samme Blade reklamerer kraftigt for at købe dansk Arbejde og støtte dansk Industri og Foretagsomhed.

Hermed har vi sikkert ogsaa afkræftet Hr. Wreschners Antydning om, at vi har en daarlig Hukommelse. Men derimod paastaar vi endnu, at medens vi, som vi tidligere hævdede, under Prisstigningen i Dagbladene saa Specifikationer over, hvor meget *Stigningen* androg paa *Papir, Farve, Metal, Reservedele, Brændsel* m. m. og naturligvis Lønninger, saa har vi til Dato endnu ikke set Specifikationer over det *store Prisfald* paa netop de samme Artikler.

Hr. Wreschners Behændighed med at fremføre, at Bladene har bragt Pristallet hver Gang, det har foreligget, og samtidig fremhævet dets Indflydelse paa Lønningerne, forekommer os ærlig talt ikke at have nogen som helst Forbindelse med vort Forlangende om, som i Opgangsperioden, at meddele Publikum, at nu er Prisen falden, f. Eks. paa Metallet fra ca. 6 Kr. til ca. 80—90 Øre pr. Kilo o. s. v. Og Hr. Wreschner vil sikkert ogsaa ved nærmere Eftertanke erkende, at hans Genialitet m. H. t. at dokumentere vor daarlige Hukommelse, ikke just er for viderekomne.

Men da han sikkert nu forstaar, hvad det er, vi mener, og hvad det var, vi skrev, faar vi uden Tvivl snart de ønskede Specifikationer at se i Dagspressen, ligesom det blev os forundt, da Publikum skulde præpareres til Prisstigingen.

Hvilket Samarbejde de socialdemokratiske Blade har med de øvrige Blade paa det forretningsmæssige Omraade, og hvad der iøvrigt foregaar paa Kontrahentforsamlingerne, som Hr. Wreschner undskyldende henviser til, aner vi ikke, og det interesserer os i denne Forbindelse ogsaa saa uhyre lidt. Dog tror vi med Bestemthed at vide, at de socialdemokratiske Blade *udelukkende* benytter dansk Papir, som hele Tiden har været langt dyrere end det *udenlandske*, som den øvrige Presse i alt væsentlig benytter, af Hensyn til de danske Arbejdere.

Men alt dette rokker som sagt ikke Kendsgerningerne om de *store* Prisfald for alt, hvad Dagbladene bruger ved Fremstillingen. Og disse Kendsgerninger har Hr. Wreschner da heller ikke kunnet afkræfte. *a—b—c.*

HR. FICH OG PRISFALDET

NEMESIS

—

Uden at nære noget Ønske om at fortsætte Diskussionen om Bogtrykpriserne føler jeg dog Trang til endnu at fremkomme med et Par Bemærkninger.

Der har jo nu fra Principalernes Side været fremført en Række Tal, der skal bevise, at Bogtrykkerne ikke alene har fulgt Prisnedgangen, men endog er gaaet længere ned med deres Priser, end Prisfaldet berettiget kan kræve.

Jeg skal ikke forsøge at omstyrte disse Tal ved at fremsætte andre. Det er ingen Nytte til. Kun kunde jeg have ønsket, at Tallene var fremkomne i Forbindelse med Priserne fra 1914. De vilde sikkert da have virket mere overbevisende. Naar Principalerne gennem deres Blade skal fortælle Publikum om Typografernes høje Lønninger, glemmer de jo aldrig at henvise til 1914.

Hvad var det for øvrigt, som foranledigede, at en Diskussion om Bogtryk-Avancen i det hele taget blev rejst? Var det ikke netop den evindelige Henvisning til Typografernes høje Løn i Forhold til tidligere? Og da vi fra vor Side tog os over at luske Pelsen lidt paa vor Modpart — ja, saa var det naturligvis intet mindre end en Uforskammethed. De stærke Ord og de ubeherskede Angreb er ikke — hvad Faktor Fich skriver — fremsat i »Typograf-Tidende«, men derimod i »Bogtrykkerbladet«, der alene har Skylden for Tendensen i den førte Diskussion og dens Omfang.

Nu har Principalerne imidlertid mærket lidt til hvad det vil sige at faa sine Forhold belyst for aabent Tæppe. Vi har længe maattet døje denne Tort. Det er kun Gengældelse eller Nemesis, der er kommet over dem. Vi har ved at føre »Kampen« over i *deres* Lejr ladet dem forstaa, at de havde overskredet Grænsen for det rimelige i deres Krav om Lønreduktioner.

Forhaabentlig vil den lille Meningsudveksling bidrage til, at vi ikke oftere stilles overfor dette Krav. Thi vore Lønforhold er ingenlunde *for gunstige*, selv om de ikke er slet saa fortvivlede, som min gode Ven P. Berendt har fremstillet dem i sidste Numer af »Typ.-Tid.«.

Fr. Nielsen.

TIL TRYKKERNE

I Henhold til en paa Generalforsamlingen i Trykkernes Begravelseskasse den 30. Oktober tagen Beslutning, vil der blive aabnet Adgang for Trykkere, som hidtil ikke har været Medlemmer af Kassen, til at blive det *uden at betale det i Lovene fastsatte Indskud*, der ellers er 1 Kr. for hvert paabegyndt Aar efter Læretidens Udløb. *Betingelserne er blot, at man indmelder sig inden dette Aars Udgang*, og at man til samme Dato *ikke er over 30 Aar.*

Denne Beslutning blev taget, fordi der forelaa Oplysninger om, at mange Trykkere ikke anede vor Begravelseskasses Eksistens, og at mange andre, der var naaet lidt op i Aarene, kviede sig ved at betale det ovenfor omtalte Indskud.

Naar nu disse Hindringer er bortryddede, haaber Styrelsen, at alle Trykkere, der opfylder de nævnte Betingelser, vil skynde sig at blive Medlemmer. Kassen yder for et Aarskontingent paa 1 Kr. 60 Øre 100 Kr. i Begravelseshjælp efter 1 Aars Medlemsskab.

De københavnske Trykkeres Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen den 13. November Kl. 7 1/2 Aften, hvor der skal vælges 2 Medlemmer til Tarifkommissionen. Særlig bedes Rotationstrykkerne møde op. *Styrelsen.*

KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERIERS SKRIFTPRØVEBØGER

III.

Foruden de i Artiklerne I og II[1]) nævnte Skriftprøvebøger er der endnu et Par, som jeg gerne vil nævne, — idet jeg gaar ud fra det velkendte gamle Ord: at hvor der er Hjerterum, er der ogsaa Husrum.

Der er dog den Mærkelighed ved disse Arbejder, at skønt der er en Snes Aar imellem deres Udgivelse, og skønt det repræsenterer to vidt forskellige Bogtrykkerier, — hvoraf det ene dog nu er ophørt som selvstændigt Bogtrykkeri, nemlig *Martius Truelsens*, der er indkøbt af *Aller* og forenet med *Bianco Lunos* Bogtrykkeri — saa fremtræder de dog overfor Offentligheden under samme Hovedtitel, nemlig *»Typer og Tryk«*. Aarsagen hertil kender jeg ikke, og den har heller ingen Interesse for det efterfølgende.

Martius Truelsens: Typer og Tryk, Nr. 3, Tekstskrifter for Bøger, er et Kunktværk, der, ligesom en væsentlig Del af dette Bogtrykkeris øvrige Arbejder, viser, til hvilken eminent Højde Faget her var drevet op. Med et aldrig svigtende Blik for det kunstneriske ledede Martius Truelsen sin mangeartede og store Virksomhed. Det foreliggende Arbejde, der er paa 170 Sider 8°, trykt paa fint, hvidt Papir, er indbundet i et dejligt, blødt, grønt Skindbind med Titel paa Forside og Ryg i Blindtryk; Snit rødligt. Originalt tegnet og i to Farver trykt Forsatspapir. Hver Skrift vises i to Bogsider, hvoraf den første med Frise og Initialer trykte i forskellige Farver. Paa hver Side er paa Foden Firmaets Mærke trykt i gul Farve. Friserne er vistnok alle originale Tegninger for Bogtrykkeriet. Den overordentlig smukke Samling af Skrifter slutter med en Samling engelske Skrifter, først Caxton- og til Slut William Morris-Skrifter med nogle Prøver af Morris' Tegninger. Værket paabegyndtes i 1901 og blev først færdigtrykt i 1903. Trykt i 1500 nummererede Eksemplarer. Det er i sin Branche et af de skønneste Bogtryk vi har i Danmark, og man kan med fuld Ret sige, at har det taget Tid at udføre dette Arbejde, saa svarer Resultatet ogsaa til Arbejdet. At i Detaillen beskrive dette Værk vilde tage altfor megen Plads, thi hvert Opslag skulde da beskrives. Der er ingen Tvivl om, at Museer og Samlinger har søgt at forskaffe sig et Eksemplar heraf — medens Tid var.

L. Laursens Bogtrykkeri, Nørregade 36, har for nylig (1922) udgivet en Skriftprøvebog under Titlen: *Typer og Tryk*. Det er et stort Værk paa 164 Sider, 4°, (kun trykt paa en Side). Efter Skriftprøverne findes en Afdeling af Prøver paa Bog- og Akcidenssats af forskellig Art. Omslaget, dybt mørkeblaat, trykt i Prægetryk (Guld, Sort og Rødt), er meget virkningsfuldt. Værket er trykt paa godt, hvidt Papir. Titelen er trykt paa graa Tone med sort Farve og omgiven af en flerdobbelt Stregeramme (i Sort og Rødt). Det udmærkede Skriftudvalg er praktisk og let overskueligt. Skriften i sort, omgiven af en 3-dobbelt Stregeramme trykt i graa Farve. Et Par Initialer i Rødt og Sort. Til Trykprøverne er der for

[1]) Se »Typograf-Tidende« Nr. 30 og 31 (1922).

Bogsidernes Vedkommende valgt forskellig, interessant Tekst (bl. a. findes et Afsnit: »Lidt om Korrekturlæsningens Teknik«). Disse Bogsider er omgivne af en enkelt rød Ramme. Akcidensprøverne er paa forskelligartet Papir, der svarer til Prøven, og alle er godt udførte. Alt i alt er det et Arbejde, som gør L. Laursens Bogtrykkeri Ære, thi saavel Sats som Tryk er omsorgsfuldt Arbejde, og Farvevalget er godt. Der er Harmoni i Arbejdet.

Margrethebo, Svendborg, i Septbr. 1922.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 7. Oktober 1922 i Arbejdernes Forsamlingsbygning. 15 Medlemmer havde givet Møde. Dirigenthvervet overlodes *Formanden*. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* meddelte, at Bestyrelsen havde valgt *Ærenlund-Madsen* til Lærer for Fagskolen i Stedet for Ths. Udbye, som ikke ønskede at fortsætte. — Kassereren, *C. Lund*, oplæste og fremlagde de reviderede Regnskaber, som godkendtes. Forbundsregnskabet havde en Indtægt paa 4513 Kr. 82 Øre og en Udgift paa 4492 Kr. 50 Øre (deraf indsendt til Hovedkassen 1720 Kr.). Beholdning ved Kvartalets Slutning 21 Kr. 32 Øre. — Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt paa 581 Kr. 23 Øre og en Udgift paa 378 Kr. 7 Øre; Beholdning 203 Kr. 16 Øre. *Ærenlund-Madsen.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt den 7. Oktober ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. Formanden, *P. Lunding*, bød velkommen, og Frk. *E. Christensen* valgtes til Dirigent. — Protokollen godkendtes.

Regnskaberne udviste følgende Balance: Hovedkassen 1814 Kr. 40 Øre. Lokalkassen 526 Kr. 42 Øre. Sygehjælpekassen 388 Kr. — Godkendtes.

Under Eventuelt drøftedes Lokalkassens daarlige økonomiske Stilling. Det vedtoges, at Formanden udlægger det eventuelle Underskud og saa fremkommer med Forslag om Kontingentforhøjelse. *sg.*

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 14. Oktober paa Hotel »Slagelse«. Dirigent: *Chr. Nielsen.*

Formanden aflagde Beretning, hvorefter han oplæste Regnskaberne. Disse godkendtes.

Under Eventuelt gav *H. A. Hansen* nogle Meddelelser fra sidst afholdte Hovedbestyrelsesmøde.

Man gik derefter over til Drøftelse af Hjælpesygekassens Midler, hvorunder oplystes, at Bestyrelsen til næste Generalforsamling møder med Forslag om Sygekassens fremtidige Virksomhed.

O. A.

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »Børsen« Lørdag den 14. Oktober. — Formanden, *V. Nielsen*, aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen. Til Dirigent valgtes *Formanden*. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Kassereren, *Edv. Munch*, oplæste Regnskaberne for Forbunds- og Lokalkassen. Regnskaberne godkendtes. — Derefter aflagde Hovedbestyrelsesmedlem *J. Chr. Petersen* Beretning fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling samt fra Forbundsstyrelsesmødet. — Lærlingeafdelingen fik bevilget 10 Kr. for det kommende Kvartal. Biblioteket bevilgedes 20 Kr. for et Aar, mod at Biblioteket skulde skaffe Fagliteratur; til at bistaa Biblioteket hermed valgtes *V. Lange*. — *Formanden* meddelte herefter, at Afdelingen sammen med Bogtrykkerne og Boghandlerne i Ribe Amt vilde afholde en Bogudstilling Lørdag den 28. og Søndag den 29. Oktober i Paladshotellets Selskabslokaler, og hvor vor Kollega L. Chr. Nielsen, Svendborg, vilde komme til Stede og holde Foredrag Lørdag Aften. Meddelte endvidere, at der vilde blive sendt Indbydelse ud til Kolleger i de nærmeste Byer. Afdelingen skulde betale en Trediedel af Udgifterne; det fornødne Beløb bevilgedes. — Næste Punkt paa Dagsordenen var et Forslag fra Bestyrelsen om en Omordning af Understøttelsen for de rejsende Kolleger uden Understøttelse; det fremkaldte en lang Diskussion, og ved Afstemningen vedtoges Forslaget med 7 Stemmer, Resten undlod at stemme. — Til Revisor genvalgtes *Thorup*. C. M. Christensen ønskede ikke Genvalg. Valgt blev *M. Olsen*. Suppleanter: *V. Lange* og *J. E. H. Nielsen*. Til Fanebærer valgtes *V. Lange*, Suppleant *Chr. Frandsen*. Det vedtoges enstemmigt at slaa Formands- og Kassererposten sammen. Til Formand og Kasserer valgtes *J. Chr. Petersen* med Akklamation. — Under Eventuelt bragte *Thorup* den afgaaende Kasserer Edv. Munch en Tak for hans dygtige Arbejde som Kasserer, hvortil Forsamlingen tilkendegav sin Tilslutning ved at rejse sig. — Derefter sluttede *Formanden* den velbesøgte Generalforsamling med en Tak til de mødte.

M. P. M.

NÆR OG FJÆRN

Referater fra Generalforsamlinger og Møder har sin naturlige Berettigelse i »Typ.-Tid.«. Men de fylder en Del — til Tider mere end nødvendigt. Det henstilles derfor til Sekretærerne at skrive kort og knapt. Til Gengæld lover Bladet, at netop dette Stof samt Referaterne fra Forretningsudvalgets og den københavnske Styrelses Møder skal komme hurtigt frem.

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

BILLETTER til Novemberfesten, som ikke ønskes benyttet, bedes tilbageleveret Anton Jensen paa Forbundskontoret *i Aften*, i modsat Fald betragtes de som solgte og maa betales.

Bestilte Billetter paa Kontoret bedes ligeledes afhentet *i Aften*, i modsat Fald disponeres der over dem.

Billetter à 1,00 kan endnu købes paa Forbundskontoret. *Jul. Samuelsen.*

BLADSÆTTERKLUBBEN. Generalforsamlingen paa Søndag er udsat til Kl. 11. Bladsættere, som ikke er Medlem af Klubben, kan deltage, da der skal foretages Valg af Repræsentanter til Tarifkommissionen. Se omstaaende Annonce.

ANTALLET AF ARBEJDSLØSE. De i forrige Numer opførte Tal gjaldt kun København. For hele Landet var Tallet af arbejdsløse i vort Fag den 20. Oktober 743.

TYPOGRAFLØNNINGERNE I TYSKLAND. Den 5. Oktober traadte Tarifudvalget i den tyske Bogtrykindustri sammen for at forhandle om nyt Dyrtidstillæg. Da Enighed ikke kunde opnaas, lod Regeringen Spørgsmaalet afgøre ved Voldgift. Domstolen bestemte, at de hidtidige Ugelønninger i Tiden 8.—21. Oktober skulde forhøjes med 800—1000 Mark og fra 22. Oktober til 4. November yderligere med 300—400 Mark pr. Uge.

Lønnen i Berlin og Hamborg stiller sig derefter saaledes:

	1914	Før 8. Okt.	8.—21. Okt.	Efter 22. Okt.
Gifte:	34,38	3453	4452	4853
Ugifte:	34,38	3324	4284	4669

I det øvrige Tyskland er Lønningerne indtil 25 pCt. lavere.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

G. E. 1,00, Nordisk Bogtrykkeri 12,00, Græbes Pers. 8,00, C. Johansen 4,00, Jensen & Rønager 12,00, Københavns Papirvarefabrik 6,00, Politikens Pers. 36,00, Græbes Pers. 10,00, Egm. H. Petersen 28,00; tilsammen 117,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5034,25*.

København, 30. Oktober 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEINDSAMLINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Social-Demokratens Pers. (1.-2. B.) 200 Kr.

København, 30. Oktober 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 26. Oktober: Marstal 500,00. 28. Oktober: Helsingør pr. Bl. 1369,35; Middelfart pr. Bl. 325,00, Kt. 500,00, ialt 825,00. 30. Oktober: Aalborg pr. Bl. 200,00; Aarhus 8110,65; Hjørring pr. Bl. 600,00, Kt. 1200,00, ialt 1800,00. 31. Oktober: Stege 457,00.

Brønderslev, Grenaa, Herning og *Odder* mangler.

København, 31. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 27. Oktober: Løgstør 200,00. 28. Oktober: Helsingør i St. f. Juli Kv. Overskud 1369,35; Middelfart i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 325,00; Helsingør 500,00. 30. Oktober: Aalborg 1000,00; Hjørring i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 600,00; Hobro 200,00. 31. Oktober: Fredericia 300,00; Svendborg 500,00.

København, 31. Oktober 1922.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Marstal: Typograf A. Kromand, Tværgade 9.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Georg Emil Boysen, udl. 1. 10. 22 hos Vilh. Søborgs Eftfl. (arb. s. St.). Sætter Børge Carl Hagemann, udl. 20. 10. 22 hos C. C. Petersen (arb. s. St.). Sætterlærl. Gunnar Axel Heinerich Kruse (Syge- og Begravelseskassen). 3170 Richard Kjeldsens Hustru (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Sætter Thomas Bjørn Spliid Jensen, udl. 23. 10. 22 i Aalborg Amtstid. Aarhus: Sætter Svend Anker Johansen, udl. 1. 11. 22 i Jysk Centraltr. Viborg: Sætter Alfred Stensen, udl. 15. 10. 22 i Viborg Stiftstid.

TILTRAADTE

København: 651 Orla Reimer Hansen fra Rejse i Pl. 1098 Richard Peitersen fra Rejse i Pl. 1083 Vilhelm Lindberg fra Lyngby i Pl. Hj.arb. Torben Bech fra Bogbinderforb. (Berl. Tid.).

Brønderslev: 7009 Adolf Andersen (Brønderslev Bogtr.). Fredericia: 3888 Harald Thomsen (Militær). Hobro: 2592 N. P. Gudum (arbl.). Løgstør: 6449 Søren Knudsen (arbl.). Odense: 6048 Edvin Petersen (Johs. Simonsen). Randers: 6997 Bernhard Jensen (arbl.). Roskilde: 2591 Barth Hansen (arbl.). Silkeborg: 6528 Eli Petersen (arbl.) og 6285 Richardt Petersen (arbl.). Sønderborg: 3311 Oluf Peder Pedersen (Fædrelandet), 6005 Knud Eyrich (Fædrelandet), 7123 Heinrich Hansen (Fædrelandet) og 2475 (tysk) Wilhelm Kranel (Fædrelandet). Viborg: 6984 S. Norup (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1976 Ingemann Hansen til Lyngby (arbl.). 3747 Alfr. Faxedahl til Lyngby i Pl. 1199 P. H. Petersen paa Rejse. 2591 Barth Hansen til Roskilde (arbl.). 6836 Vald. Sørensen til Aarhus (arbl.).

Aarhus: 3296 Sigurd Nørdgaard til Kbhvn. (arbl.). Assens: 6005 Knud Eyrich til Sønderborg i Pl. Hobro: 3888 Harald Thomsen til Fredericia (Militær). Holbæk: 3311 N. P. Pedersen til Sønderborg i Pl. Lyngby: 1083 V. Lindberg til Kbhvn. i Pl. Nykøbing M.: 6994 Leonhard Sørensen til Hillerød i Pl. Ringkøbing: 6691 Ove Jepsen til Viborg (Militær). Skive: 6608 J. S. Madsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Tønder: 7123 Heinr. Clausen til Sønderborg i Pl., 7116 Peter Kirkeby til Sønderborg i Pl. og 3477 Aage Sørensen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 1999 Leo Hansen (Bogtrykker).
Rønne: 4873 Dagmar M. Jørgensen (fratr. Faget).

UDSLETTEDE FOR RESTANCE

København: 1144 Johannes Jonassen. 3578 Hans Langmarck.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder Møde for samtlige Trykkeriarbejdere under Dansk Typograf-Forbund Fredag den 10. November Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Tarifen og Valg af en Repræsentant til Tarifkommissionen.

Det er enhver Trykkeriarbejders Pligt at give Møde. *Styrelsen.*

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 5. November Kl. 11 præc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Bladsættere, som ikke er Medlem af Klubben, kan deltage, da der skal foretages Valg af Repræsentant til Tarifkommissionen.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,

ung, paalidelig, søger Plads snarest. Billet mrkt. »189« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

(26 Aar, Provinsianer), Avis-, Annonce-, Akcidenssætter, Ombryder, kendt med Diegel og Hurtigpresse, søger Plads straks. Billet mrkt. »192« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.

Illustrations- og Akcidenstrykker søger Plads. Gerne midlertidigt. Nærmere ved Billet mrkt. »190« til Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

28 Aar, absolut dygtig, søger, paa Grund af Bladtrykkeris Ophør, Plads straks. Gode Anbefalinger haves. Eventuelt som **Ombryder** eller **Akcidenssætter.** (Sports- og Musikanmelder i tidligere Pladser.) Billet mrkt. »195« modt. Ekspeditionskontoret.

Stor Hurtigpresse

med Paalægge-Apparat sælges billig.

Hurtigpresse,

König & Bauer, Kredsbevægelse, indv. Rammev. ca. 62 × 96 cm, 2 Formvalser, sælges billig.

Diegeltrykpresse,

System Freiheit, Model Liberty, for elektr. Kraft, kan ogsaa trædes, indv. Rammev. 27 × 39 cm, 3 Formvalser, stor selvarbejdende Farveværk, sælges billig.

Diegeltrykpresse,

Official II, Fabrikat Kamenzer Maskinfabrik, indv. Rammev. ca. 26 × 37 cm, Tallerkenfarvning, 3 Formvalser, stor selvarbejdende Farveværk, 1 Lækvalse, for elektr. Kraft, kan ogsaa trædes, sælges billig.

Samtlige Maskiner er gode og sælges med Garanti. Skriv omgaaende i Billet mrkt. »193« til Ekspeditionskontoret.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGSLOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Maskinsætter søger Plads.

Ung, ugift Maskinsætter (kendt med Linotype og Intertype) søger Plads straks.

Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeriarbejder

søger Beskæftigelse. — Billet mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, **søger** Plads straks. Gode Anbefalinger fra tidligere Pladser. Billet mrkt. »179« modt. Ekspeditionskontoret.

= Spotbillig. =

1 Propatria-Bogtrykhurtigpresse, Fabrikat Hamm, Frankental, saa god som ny, garanteret brud- og fejlfri, indvendig Rammevidde ca. 36 × 47 cm, med 2 Sæt nye Valser, 2 Slutterammer, alt Tilbehør, Indretning for Kraft- og Foddrift, inkl. ½ Hestekraft Elektro-Ligestrømmotor 220 Volt med Regulerindretning, Pris kontant 1200 Kr. Maskinen kan med det samme leveres og tages i Øjesyn.

En Del godt vedligeholdte Skrifter, fransk System (Normalsystem, Normalhøjde og -Linje). Pris Kr. 2.25 pr. Kilo.

Udslutningsmateriale, Blystege, Regletter, Kvadrater, Skydelinjer osv. Pris pr. Kilo 1 Kr.

Nye Skrifter: Bred mager klassisk Grotesk fra Nonp. til Dobbelmittel, bred halvfed klassisk Grotesk fra Nonp. til Dobbelmittel, fed klassisk Grotesk fra Nonp. til 6 Cicero, smal Imperator-Grotesk fra Cicero til 8 Cicero, i original Skriftstøberi-Indpakning, fransk System (Normalsystem, Normalhøjde og -Linje), Pris pr. Kilo 4 Kr.

Nye Indfatninger, Pris pr. Kilo 4 Kr.

Brugte Messinglinjer, godt vedligeholdt, fine, halvfede, fede, punkterede, dobbelfine osv., Pris pr. Kilo 4 Kr.

Reoler, Utensilier og meget mere, meget billig.

Alt kan straks leveres. Solide Købere bedes henvende sig til Typograf *Chr. Heinsen*, Haderslev, Christiansfeldvej 1 (Kasernen Stue 22).

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Bogtrykkeri

ønskes til Købs. Eventuelt søges Optagelse i Firma som Kompagnon (Trykker). Billet mrkt. »188« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter-Landsmøde

afholdes Søndag den 19. November i København, hvor man vil diskutere og tage Stilling til de Spørgsmaal, der har Interesse for Branchen. Enhver Maskinsætter har Adgang, og vi haaber paa stor Tilslutning.

Tid og Sted samt udførligt Program meddeles i næste Numer.

(18b) **Lands-Sekretariatet.**

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikelede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 10. NOVEMBER 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

Til samtlige Afdelinger er i denne Uge udsendt **Skema til Lønstatistik.**

Da det er af yderste Vigtighed at faa fuldt korrekte Oplysninger om Fagets Lønninger, er det ganske nødvendigt, at **alle Medlemmer** bidrager deres til, at Statistiken bliver saa oplysende som muligt. Materialet vil blive bearbejdet til Beretningen for 1920—22.

Medlemmerne anmodes om at holde Løn- og Dyrtidstillæg ude fra hinanden. **Løn** maa opgives for sig og **Dyrtidstillæg** for sig i hver sin Rubrik.

Skemaet bedes indsendt til Forretningsudvalget, Vestergade 5, B, *senest d. 25. November d. A.*

København, d. 8. November 1922.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
KØBENHAVNS AFDELING

—

VALG AF TARIFKOMMISSION

Der skal vælges Tarifkommission, saaledes som Forbundslovene foreskriver. Styrelsen har i den Anledning vedtaget at lade vælge samme Antal som sidste Gang. I Henhold hertil indkalder Branche- og Klubformænd til Branchemøder i de respektive Brancher. Paa disse Møder debatteres eventuelt Tarifen og foretages Valg af Brancherepræsentanter, og til Møderne har enhver Udøver i vedkommende Branche Adgang, er stemme- og valgberettiget, alt forsaavidt Vedkommende er Medlem af Dansk Typograf-Forbund, men uden Hensyn til Medlemsskab af Brancheklubberne.

Lokalstyrelsen.

I Henhold til ovenstaaende indkaldes til Møde for:

Bog- og Akcidenssætterne

Fredag den 10. November Kl. 8 Aften (altsaa i Dag) i Blegdammens Selskabslokaler (Arbejderlogen), Blegdamsvej 26, St. o. G.

Carl F. Hansen,
Fmd. for Bog- og Akcidenssætterklubben.

Maskinsætterne

Søndag den 19. November Kl. 11½ i Søpavillonen.

N. Th. Svendsen,
Fmd. for Maskinsætterklubben.

Trykkerne

Mandag den 13. November Kl. 7½ i Blegdammens Selskabslokaler, Blegdamsvej 26, 1. Sal o. G.

P. Aug. Pedersen,
Fmd. for Den typografiske Trykkerforening.

De mandlige Trykkeriarbejdere

Fredag den 10. November Kl. 8 (altsaa i Aften) i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Ejnar E. Nilsson,
Fmd. for Trykkeriarbejdernes Klub.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

Onsdag den 15. November Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. *Dagsorden:* 1. Valg af Repræsentanter. 2 Bevillinger i Anledning af Jubilæet.

H. Crone,
Fmd. for De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

Bladsætterne og *Stereotypørerne* har holdt Møde.

DEN TARIFMÆSSIGE FERIE

—

Nu da vi staar foran en Revision af den københavnske Tarif, kan det maaske være paa sin Plads at minde om, at vi endnu ikke har en tarifmæssig, langt mindre lovmæssig Ret til Ferie. Det er endnu overladt til Bogtrykkerens Forgodtbefindende, hvorvidt hans Personale skal nyde godt af en velfortjent Ferie eller ikke.

Nedenstaaende tillader jeg mig at aftrykke den tyske Tarifs Feriebestemmelser i Haab om, at det vil virke belærende paa rette Vedkommende:

Hvert Aar i Maanederne Maj—Oktober har enhver Typograf Krav paa Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Feriens Længde retter sig efter den Tid, Vedkommende har været ansat i Forretningen.

1. Maj er Fridag.

Normallønnen udbetales som Løn, ogsaa i saadanne Tilfælde, hvor Lønnen ligger højere paa Grund af midlertidig forlagt Arbejdstid. Er Arbejdstiden derimod for længere Tid eller til Stadighed om Natten, eller hvis der ved Overenskomst er fastsat en Løn for skiftevis Dag- og Natarbejde, saa er denne Løn at udbetale Vedkommende i Ferietiden.

For Beregningssættere udbetales Gennemsnitslønnen.

Er den ugentlige Arbejdstid forkortet til 30 Timer og derunder, udbetales der den tarifmæssige Minimalløn i Ferien.

Feriens Længde beregnes saaledes: Efter 9 Maaneders Beskæftigelse i samme Forretning 5 Arbejdsdage, for hvert følgende Aar 1 Dag mere indtil 15 Dage.

Militærtjeneste medregnes som Beskæftigelsestid, naar Vedkommende før denne Tjenestetid arbejdede i Forretningen.

Har en Lærling udlært i April og vedbliver at arbejde i Forretningen efter 1. Maj, har han Krav paa 6 Feriedage.

Fratræder en Arbejder efter eget Ønske, beregnes ved Genantagelse den forud liggende Beskæftigelsestid ikke med ved Ferieudmaalingen.

Fratræder en Arbejder paa Grund af Arbejdsmangel, skal ved Genantagelse den forud liggende Beskæftigelsestid beregnes med ved Ferieudmaalingen, naar denne ikke overstiger 8 Uger.

Ved uberettiget Opsigelse før Feriens Begyndelse afgør Voldgiftsretten Feriegodtgørelsens Størrelse.

Sker Opsigelse 3 Uger før Feriens Begyndelse, har Vedkommende Krav paa Feriepenge, naar han har arbejdet i Forretningen mindst 1 Aar.

Forretningens Ledelse bestemmer Rækkefølgen for Ferien; ved Meningsuoverensstemmelse skal der søges Forhandling med Arbejder-Repræsentanterne. Den enkelte Arbejders Ønske bør saa vidt muligt efterkommes. Lodtrækning er tilladt.

— — —

Disse Bestemmelser gælder for faglærte Arbejdere. Hjælpearbejderne har deres særlige Afsnit, hvor Feriebestemmelserne i alt væsentlig er de samme som foranført

Otto Rundberg.

DE SAMV. FAGFORBUNDS KOMPETENCE

—

Magt og Mynndighed er to udmærkede Redskaber, og overalt i vor Tilværelse staar Kampen for og imod disse to Begreber. Der fordres af de Personer, der skal udstyres hermed, megen Intelligens og et omfattende fordomsfrit Udsyn. Og faa er de, der taaler at udstyres med disse to efterstræbte Klenodier, i Særdeleshed da, hvor det gælder at afgøre de Vilkaar, hvorunder Tusinder af organiserede Arbejdere skal leve og arbejde.

Paa den ene Side Talen om Demokrati, hvor det var de enkelte Organisationer, hver for sig, som forhandlede sig Overenskomst til, paa den anden Side Tendensen til Autokrati, hvor nogle enkelte skulde træffe Afgørelsen for det omfattende hele. Om disse to skarpe Modsætninger er det, man indenfor De samvirkende Fagforbunds kompetente Forsamlinger har trukket Tov, uden at overdrive, vistnok i flere Aar, men i Særdeleshed siden Generalstrejken og fra de seneste Dage nu under Foraarets omfattende Krisesituation.

Det er utvivlsomt rigtigt, at mange, ogsaa indenfor vor Lejr, har draget et Lettelsens Suk over den Afgørelse, som det nu sidst lykkedes Arbejdsmandsforbundet at faa vedtaget. I Foraarets Kamp knyttedes Interessen uvilkaarligt til

Arbejdsmandsforbundet. Thi Lønstandarden for dettes Medlemmer var Pegepinden for, hvor langt de tekniske Fag kunde trykkes ned. Arbejdsmandsforbundet gik forholdsvis rask og godt i Vejret med Lønningerne og trak de tekniske Fag med sig. Og de fleste var da sikkert ogsaa fremsynet nok til at se, at det omvendte Forhold ogsaa vilde indtræde, hvis det skulde gaa nedad. Hvilket desværre ogsaa i en alt for uhyggelig Grad kom til at slaa til.

Allerede paa dette Tidspunkt kunde man mærke Varmen fra Gnidningerne i det store Hovedkvarter, idet Kompetencespørgsmaalet da var blevet et Stridens Æble. Intet anende om det endelige formelle Udfald var vi dog og maatte være klar over, at De samvirkende Fagforbund uden Arbejdsmandsforbundet var saa godt som ingen Samvirksomhed af organiserede Arbejdere og betød i saa Fald ikke saa forfærdelig meget.

Med en vis Spænding imødesaa derfor mange af os den, som vi mener eneste rigtige og for Organisationernes Forbliven under Samvirksomheden, heldigste Beslutning, som nu paa Arbejdsmandsforbundets Foranledning er vedtaget. Thi det er ikke klogt eller godt at lægge en saa omfattende Myndighed i Hovedorganisationens eller dennes Forretningsudvalgs Hænder. Gør man det, kommer vi altfor let ind under Forhold, hvor andre Hensyn bliver de afgørende for det enkelte Fags Lønniveau, end netop de, som det respektive Fag selv bruger som Bevæggrund for sine Krav.

Smaatskaarenhed og en vis Grad af misforstaaet Misundelse er endnu ikke fortrængt af Sindene paa de forskellige Fags Medlemmer og Tillidsmænd. Og den viser sig desværre under saadanne Forhandlingsstadier paa den bagvendte Maade, idet der ræsonneres, at f. Eks. Snedkerne nu er nede paa en saa og saa lav Løn, og Typograferne stiller nu Forlangende om saa og saa meget mere end dette Fag. Det er der jo ingen Mening i, og det skal de ikke have Sanktion til.

Det er denne Tendens, som flere og flere er ved at faa Øjnene op for har været ved at faa Tilbøjelighed i Hovedkvarteret, og jeg tager heller næppe fejl i, at netop denne Tilbøjelighed har dikteret Arbejdsmandsforbundet dets Stilling i Foraaret og nu sidst paa Generalforsamlingen.

Thi er vi først kommet dertil, og man hører det hver Dag fra andre Organisationers Tillidsmænd, saa er det temmelig givet, at Magt og Myndighed, som tilstræbt af de 235 St., som stemte herfor, vil komme til at betyde et Nivelleringsforhold i nedadgaaende Retning, som ingen Organisation kan være tjent med og ej heller bør være med til at skrive under paa.

Vedtagelsen angaaende dette Forhold derfor baade glæder mig og forekommer mig betryggende for vort Fags fremtidige Forbliven under Samvirksomheden. Det modsatte var derimod vel egnet til stor Betænkelighed. De forskellige Organisationers Medlemmer er sikkert bedst tjent med, at deres Løn- og Arbejdsforhold ikke af nogle faa afgøres rent matematisk. Dette, tror jeg, vilde føre til, at vi slæber hverandre det længst mulige nedad paa et ensartet lavt Trin. Og det er jo ikke Meningen. Men Meningen er tværtimod, at vi fagvis trækker hinanden opad ved stadig at pege mod Toppen og ikke imod Roden.

27. Oktober 1922. *Sørensen-Kjeld.*

TIL MASKINSÆTTERNE

Vi har modtaget følgende:

Maskinsætterskolen hos Brdr. Simonsgaard er allerede ved at sprede sine Frugter ud blandt Hovedstadens Maskinsættere, idet flere af de *»udlærte«*, med eller uden Norland'sk Fingersætning, har holdt deres Indtog ved Maskinerne. At deres Optræden ikke er bleven nogen Sukces, siger sig selv. Og de Bogtrykkere, der gør Regning paa, at de gamle Maskinsættere paa de respektive Arbejdssteder ydmygt skal gaa ind paa at fortsætte Skolens Undervisning, vil forhaabentlig blive skuffede.

Og saaledes bør det ogsaa være! Der er ingen Paragraf i Tarifen, der kan tvinge en Maskinsætter til at lære sin Viden fra sig.

Nu er der maaske dem, der vil raabe: Ukollegialitet efter os. Men dertil maa vi svare, at i disse Tider, hvor alles Haand er imod os, hvor det stadig er Maskinsætterne, der ved alle Midler skal presses *op* i Præstation og *ned* i Løn; i Tider, hvor der gaar ca. 20 rutinerede og dygtige Maskinsættere paa Gaden, da er det ikke os, der er ukollegiale ved vor Passivitet; men Betegnelsen passer bedre paa de Haandsættere, der paa et for os kritisk Tidspunkt gaar til Maskinerne for at hjælpe Bogtrykkerne med at trykke vor Løn ned; thi der *er* ikke og har aldrig været Mangel paa Maskinsættere.

Derfor, Maskinsættere, forhold jeg passive, lad være med at optræde som »Fødselshjælpere« for d'Hrr. Bogtrykkere og Simonsgaard og pas nøje paa de Lønforhold etc., som de nyansatte skal arbejde under.

Og I, der har tænkt paa at kaste eders Penge bort til Maskinsætterkursus paa Skolen, spar eders Penge og afvent bedre Tider; thi f. T. er det en daarlig Pengeanbringelse. Uden Kollegernes Hjælp bliver I dog aldrig Maskinsættere.

Den erfarne.

MASKINSÆTTERMØDE I KØBENHAVN

Søndag den 19. November afholdes i København et Landsmøde for Maskinsættere, paa hvilket de for Branchen vigtigste Spørgsmaal (derunder Tariferne) vil blive diskuteret og taget Stilling til. Alle Kolleger blandt Maskinsætterne har Adgang og indbydes venligst til at komme til Stede. Mødet begynder Kl. 11½ pr. paa Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

Under Mødet vil Københavns Maskinsættere foretage Valg af Repræsentant til Tarifkommissionen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt Søndag den 22. Oktober 1922 ordinær kvartaarlig Generalforsamling i Rømersgade 22. Dirigent: *Emil Frederiksen*, Sekretær: *P. Aug. Pedersen.*

1. Beretning. *Formanden:* Tiden for Generalforsamlingens Afholdelse var lagt noget frem af Hensyn til Tarifen, der var opført som særligt Punkt paa Dagsordenen, hvorved denne Beretning kun strakte sig over 2 Maaneder. De sidste Uger havde staaet i de officielle Begivenheders Tegn: Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund og Forbundsstyrelsesmødet. Begivenhederne disse Steder havde imidlertid været refereret i »Typ.-Tid.«. Iøvrigt havde en vis Stilhed præget noget af den forløbne Tid. Det vigtigste Spørgsmaal havde været Faktorudmeldelserne, der havde taget Fart. Men dertil kom visse Udmeldelser af Faktorer, der ikke var Formænd i Septemberforligets Forstand. Det var nu oplyst, at deres betræffende Principaler havde opfordret disse til at udmelde sig, i hvilken Anledning Afdelingen havde nægtet at modtage deres Udmeldelser. Men dernæst var de sat paa Maanedsgage. Dette var et Tarifbrud, som nu var indanket for Den faste Voldgiftsret, der vel saa maatte afgøre Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Halvfaktorer var Formænd i Septemberforligets Forstand eller ikke. Herpaa maatte Sagen staa eller falde. Beklagede Udmeldelserne, hvoraf de fleste gik over til Arbejdslederforeningen. Taleren kunde ikke omtale denne Forening med den Respekt, som kunde være ønskelig, og som han gerne vilde. Thi det var netop det gale ved det, at denne Forening tillod sine Medlemmer at udføre teknisk Arbejde under Konflikter, alt forsaavidt disse deltog i saadant i Forvejen. Forbundets kloge Taktik om at lade saadanne blive staaende under Konflikter, der ikke udførte teknisk Arhejde, maatte nu være dens Modstandere klar. Saa forøvrigt var der intet andet at gøre end at lægge sig hindrende i Vejen for Bogtrykkernes systematiske Forsøg paa at svække Typograferne, medens de for dem selv forbeholder sig ganske andre haardhændede Midler for deres Organisering. Omtalte derpaa en Række Tilfælde i Strid med Lærlingeskalaen, som var bragt i tilfredsstillende Orden, saa godt det lod sig gøre. En Række Mæglinger angaaende forskellige Sager havde været afholdt. En af disse angik Bogtrykker Strandberg, som udelukkende beskæftigede uorganiseret Arbejdskraft, men om hvem det i et Tilfælde var konstateret, at han ikke betalte tarifmæssig Løn. K. B. havde ikke villet være os følgagtig i Kravet om Efterbetaling, og sandsynligvis skulde denne Sag nu procederes ved Voldgiftsretten. Redegjorde dernæst for en Række andre Sager af vidt forskellig Karakter og af almindelig Interesse. Opfordrede til Slut de tilstedeværende Kolleger at agitere for Novemberfesten.

Carl Schmidt mente, at der maatte kunne findes en Maade, hvorpaa Kontingentet kan nedsættes, uden at der samtidig skal tages 7 Kr. pr. Uge fra de arbejdsløse. Naar det gælder enkelte Personer, der undertiden endog er velsituerede, viser man sig ikke smaalig, heller ikke naar det drejer sig om Administrationens Lønning. Har vor Ledelse sin Opmærksomhed tilstrækkelig henvendt paa Lærlingeforholdene? Kan der mon ikke gøres noget for at bremse de mange »Fyrtøjer«s Antagelse af Lærlinge? — *Svendsen* var meget utilfreds med Ordningen af Forholdene paa den af Brd. Simonsgaard oprettede Maskinsætterskole. Det er meget urigtigt, at der optages Annonce i »Typ.-Tid.« fra Skolen, saadan som Forholdene nu ligger. Naar saa mange Faktorer, som nu sket er, har meldt sig ud af vort Forbund, behøver man ikke at tvivle om Formaalet. Ved given Lejlighed skal det vise sig, at de vil falde os i Ryggen. Der tages ikke tilstrækkeligt haandfast paa disse Forhold. Hvis det er Septemberforliget, der er Skyld heri, maa vi se at faa omstødt dette. — *P. Berendt* hævdede som sin Opfattelse, at vi stod os bedst ved at beholde Faktorer indenfor vort Forbund. Hovedledelsen har taget det Standpunkt, at vi vil betragte de saakaldte Arbejdsledere som Skruebrækkere, saafremt de under en Konflikt beskæftigede sig med teknisk Arbejde. Et Standpunkt, som Taleren fuldt ud anerkender. Administrationen har lovet at ændre Kontingent og Understøttelsessatser, hvis Balancen bedres. — *Carl Johan Christensen* saa med Beklagelse de mange Udmeldelser af Faktorer. Underligt nok var en Del af de udmeldte kendt for deres store Radikalisme eller som ivrige Organisationsfolk. Henstillede til Medlemmerne at stemme Nej angaaende Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse. — *Dirigenten* gjorde opmærksom paa de stadige og tiltagende Forespørgsler om, hvornaar Kontingentet bliver sat ned. Med de forringede Indtægter tynger vort høje Kontingent svært paa Budgettet, og er ganske sikkert medvirkende Aarsag til nogle af de mange Udmeldelser. Bebudede at han vilde udarbejde og stille Forslag til Delegeretmødet 1923 om et Kontingent efter progressiv Skala. — *Carl Schmidt* glemte, da han før havde Ordet at tale om Faktorudmeldelserne. Hans Opfattelse var den, at ikke faa vilde spare de 7 Kr., som Kontingentet andrager. Han vilde ligesom C. J. Christensen opfordre til at stemme Nej for Forslaget angaaende Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse. — *Jul. Schrøder:* Stod det til mig, og jeg tør sige, at det gælder for hvert af Forbundsstyrelsens Medlemmer, skulde Arbejdsløshedsunderstøttelsen ikke nedsættes, men ingen af os kan forsvare at sidde Kravene fra Kollegernes Side overhørig. Talen om, at det høje Kontingent er medvirkende Aarsag til Faktorernes Udmeldelse, er ikke grebet helt ud i Luften. Vi har i Forbundsstyrelsen rigtigt indset, hvor slemt det vilde være for de arbejdsløse at miste 1 Kr. pr. Dag, men kræves Kontingentet nedsat, maa man gøre sig klar, hvad Følgen maa blive. Ved at studere Aarsregnskabet for 1921 vil man se, at

vort Forbund har udbetalt 1¼ Million Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse. Hertil kommer 350.000 Kr., som vi har modtaget i Tilskud fra Københavns Kommune. Disse Tal taler deres sørgelige Sprog. Taleren vilde dog ikke undlade at gøre opmærksom paa, at selv med den nu foreslaaede Nedsættelse af Understøttelsen vil vore Medlemmer ikke faa mindre, end andre Fag yder til deres, ligesom man ikke bør glemme, at Forbundet her betaler deres Kontingent, hvorimod det i andre Fag er Reglen, at Kontingentet skal betales af Medlemmerne selv. Administrationens Lønninger er fastsatte af Delegeretmødet for et Tidsrum af 3 Aar, men der er alligevel en Gang i Perioden foretaget Nedsættelse af disse Lønninger. Angaaende de første 6 Lockoutdage uden Understøttelse erindrede Schrøder om, at det var saavel Forbunds- som Afdelingsstyrelsen, der havde taget Beslutning herom. — *Sigv. Hellberg:* Efter Nedgangen i Lønnen er der ikke sket Nedgang i de arbejdsløses Antal, hvad Ledelsen forudsaa vilde ske, hvis man vedtog den nugældende Tarif.. Ved kommende Tarifforhandlinger maa man tage Hensyn hertil. Taleren opfordrede den københavnske Styrelse til at tage Spørgsmaalet om at organisere Faktorer som en særlig Brancheafdeling under Forbundet op, og saa ved given Lejlighed søge tariferet for dem. Omtalte Randers Lokalafdelings Forhold samt Forslaget angaaende Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse. — *E. Nilsson:* I 1914 ønskede Trykkeriarbejderne selv at blive heltbetalende Medlemmer, idet vi mente, at det var rigtigt, at vi opfyldte Betingelserne for at nyde de samme Rettigheder som Forbundets øvrige Medlemmer, og i hele Krigsperioden og indtil nu bar vi Byrden med et Kontingent paa indtil 8 Kr. pr. Uge. Ingen Trykkeriarbejder er i dette Tidsrum blevet slettet for Restance. Nu, da vor Løn er gaaet saa langt ned, maa vi kræve et mindre Kontingent. — *Chr. Andersen* slog til Lyd for, at Forbundets Penge anbragtes til almindelig Bankrente og ikke i Obligationer og Aktier, hvilket gav *Jul. Schrøder* Anledning til at fremsætte nogle Oplysninger om Anbringelsen af Forbundets Midler. — *Martin Jensen* sluttede sig til den udkastede Tanke om, at Faktorer organiseres i en Brancheafdeling under Forbundet. Han var ikke tilfreds med den trufne Afgørelse angaaende Udbetalingen af de første 6 Dages Lockoutunderstøttelse, men vi maa vente med en endelig Afgørelse til det kommende Delegeretmøde. Bad Kollegerne agitere for, at der stemmes Nej til Forslaget om Nedsættelse af Kontingent- og Understøttelsessatser, og forespurgte, om ikke Revisionen kunde tænke sig at optræde som en Slags Sparekommission. Det er jo næsten blevet moderne med den Slags for Tiden. — *Lundin:* Hvis man her i Forbundet vil nedsætte en Sparekommission, ønsker jeg gerne Martin Jensen som Medlem deraf. Ved at sætte sig ind i Sagerne vilde han nok faa et ændret Syn paa dem. Med Arbejdslederforeningen synes jeg ikke, vi bør indlede noget Samarbejde. Dens Formaal ufortalt, vil den dog altid til syvende og sidst modarbejde de organiserede Arbejdere. — *Formanden* vilde til Hellbergs Udtalelse desangaaende sige, at ingen af Tarifkommissionens Medlemmer har haft Troen paa, at vi fik færre arbejdsløse, naar vi vedtog vor nye Tarif, men der er dog nu færre end tidligere. Arbejdslederne har vi haft en enkelt Forhandling med, men da de krævede at fortsætte med at udføre teknisk Arbejde ogsaa under Kamp, kan vi ikke forhandle videre med dem. Omtalte Tillidsmændenes Lønninger, som han synes bør ligge paa Højde med de bedst lønnede af Fagets Arbejdere. — *Jul. Schrøder* fandt, at Revisionen allerede nu virker godt nok som Sparekommission, og fandt ligesom Lundin Anledning til at ønske, at Medlemmerne vilde søge at sætte sig ind i de udsendte Regnskaber, saa vilde saadanne Tanker som den om en Sparekommission ikke fødes til Verden. Vi har her i København 34 Trykkeriarbejdere gaaende ledige, som vi aldrig vil naa at faa i Arbejde. Søg at modarbejde den Tendens, der er til Stede rundt paa Trykkerierne til, at de ledende dèr anbringer paarørende eller Venner som Hjælpearbejdere. Saa længe vi har ledig Arbejdskraft, burde den naturligvis antages, men det bliver vist vanskeligt at gennemføre.

Hermed sluttede Diskussionen om Pkt. 1, og Beretningen godkendtes.

2. Regnskabet. Efter at *Lundin* havde forelagt Regnskabet og besvaret et Par af *Jørgensen* og *Spetzler* rettede Forespørgsler, blev dette enstemmig godkendt.

3. Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. *Formanden* rettede en Tak til de nuværende Voldgiftsretsmedlemmer for vel udført Arbejde og anbefalede dem alle til Genvalg, men da der skal være 3 Suppleanter, maa der foreslaas mindst 6 Kandidater. De foreslaaede er: *Julius Schrøder, Rundberg, Carl Christoffersen, Emil Frederiksen, Helge Nygaard* og *Sigv. Hellberg*, der alle gaar ud til skriftlig Afstemning. — *Carl Schmidt* fandt Anledning itl at anbefale alle Sættere at stemme paa en Trykker; thi enhver maatte finde det naturligt, at Trykkerne bliver repræsenteret i Voldgiftsretten.

4. Tarifen. *Formanden* indledede dette Punkt og sluttede med paa Styrelsens Vegne at foreslaa at opsige den gældende Tarif. — Efter at forskellige Talere: *Carl Schmidt, Martin Jensen, H. C. Jørgensen, N. Th. Svendsen, P. Berendt* og *Sigv. Hellberg* havde haft Ordet og bl. a. sluttet sig til Forslaget, vedtoges dette enstemmigt.

5 a. I Anledning af den forestaaende Jubilæumsfest i Kvindeafdelingen har man anmodet om et Tilskud, og *Formanden* motiverede dette og stillede paa Styrelsens Vegne følgende Resolution:

»Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til at udrede et Tilskud til de kvindelige Trykkeriarbejderes Jubilæumsfest.«

Resolutionen blev enstemmig vedtaget, hvorefter Frk. *Crone* paa Kvindeafdelingens Vegne takkede for den udviste Velvilje.

5 b. *Formanden* foreslog efter en kort Redegørelse paa Styrelsens Vegne følgende Resolution:

»Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til at udrede til Laur. Jensens Enke 25 Kr. maanedlig, indtil hun kan erholde Aldersrente.«

Efter at forskellige Talere havde haft Ordet, vedtoges ved Afstemningen Resolutionen med 53 St. mod 17.

Generalforsamlingen hævet.

NÆR OG FJÆRN

SØLVBRYLLUP. Vor Kollega *Emil Jensen* og Hustru, Wesselsgade 14 E, fejrer Tirsdag den 14. November deres Sølvbryllup. Emil Jensen har i den sidste halve Snes Aar arbejdet hos Carl Aller. *G. B.*

AVISPAPIR AF SIV OG VANDRØR. Der har længe været gjort Forsøg paa at fremstille Avispapir af andet end Træ. Nu synes Problemet at være løst, idet en Fabrik i Sachsen har begyndt at bruge Siv og anden Vandvegetation. Fabrikken mener at kunne levere 60.000 kg pr. Dag.

KINESISK PAA LINOTYPE. Det mægtige kinesiske Rige er for Tiden i stærk politisk, social og økonomisk Udvikling. Saaledes er gennemført en moderne Skolereform, og efter denne skal der i Statsskolen benyttes et nyt Alfabet, det saakaldte nationalt fonetiske.

Denne Omstændighed har medført, at engelske Linotypefabrikker har begyndt at fremstille kinesiske Matricer til Sættemaskiner. Da det nye Alfabet kun omfatter 39—43 Bogstaver, kan Maskinen nemlig nu anvendes ved Sætningen. Dette var umuligt, saa længe der behøvedes ca. 40.000 forskellige Ordbilleder for skriftligt at gøre sig forstaaelig paa kinesisk.

TAK

Min bedste og hjerteligste Tak til Aalborg Amtstidendes Trykkeri og Personale, Aalborg Afdeling, J. G. og alle andre, som viste mig Opmærksomhed i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum.

Aalborg, Holbergsgade 2. *L. F. Jensen.*

Kolleger og Venner, der mindedes min Jubilæumsdag, bringer jeg herved min hjerteligste Tak.

Odense, 6. Novbr. 1922. *Julius Nielsen.*

TIL JULEINDSAMLINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Johannes Unger 10,00, Social-Demokratens Pers. (3. B.) 100,00, J. H. Schultz' Pers. (1. B.) 110,00, J. Jørgensen & Co. (1. B.) 57,00; tilsammen 277,00. — Med tidligere indkomne Bidrag ialt *Kr. 477,00.*

København, 7. November 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 2. November: Brønderslev pr. Bl. 438,30; Herning pr. Bl. 200,00, Kl. 500,00, ialt 700,00.

Grenaa og *Odder* mangler fremdeles.

København, 7. November 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 2. November: Brønderslev i St. f. Juli Kv. Overskud 438,30; Herning i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Esbjerg 300,00. 3. November: Randers 1000,00.

København, 7. November 1922.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Efter Dr. Duurlos Død besørges Praksis *midlertidig* af Hr. Dr. Bagger, Valby Langgade 15, St. Konsultation 12—1½. Fredag 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Aage Vantzin, udl. 23. 10. 22 hos Poul Hertz (arb. s. St.). Sætter 992 Kai Hugo Sørensen, udl. 22. 10. 22 hos Luno (arb. s. St.). Trykker Peter Shige Jørgensen, udl. 26. 10. 22 hos Laursen (arb. s. St.). Trykker Kristian Hesselholdt, udl. 22. 10. 22 hos Prior (arb. s. St.). Hj.arb. Hjalmar Thomsen (Bryrup). Paal. Johanne Jensen (Rohrberg) tidl. Medl. Paal. Meta Johanne Christiansen, udl. 27. 10. 22 hos Furø & Haagensen (arb. s. St.). 3750 Nielsens Hustru Valborg Esther Edith (Syge- og Begravelseskassen). 3193 Magnussens Hustru Karen Sofie Margrethe (Syge- og Begravelseskassen). 3898 Christoffersens Hustru Karen Marie (Syge- og Begravelseskassen). 3876 Nielsens Hustru Agnes (Syge- og Begravelseskassen).

Løgstør: Sætter Aage Chlemmensen, udl. 1. 11. 22 i Løgstør Avis, og Trykker Niels Edvard Andersen, udl. 1. 11. 22 hos Rafaelsen, Aars. Skive: Sætter-Trykker Ivar Aage Eriksen, udl. 1. 11 22 i M. A. Larsens Bogtr. Slagelse: Sætter Karl Alfred Madsen, udl. 1. 11. 22 i Sorø Amts Dagbl. Viborg: Sætter Niels Chr. Nielsen, udl. 1. 11. 22 i Viborg Stifts Folkebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6312 Ejnar Hansen fra Rønne (arbl.). 3296 Sigurd Nørdgaard fra Aarhus (Maskinsætterskolen). 6475 Harald Knud Offersen fra Norge (Brdr. Hjorth). 1767 Ejnar Christensen fra Rejse (arbl.). 2873 Edvin Jørgensen fra Silkeborg (arbl.). 1397 Hans Nic. Hansen fra Aalborg (arbl.). 6939 Paul Kloster fra Rejse (Krohn). Hj.arb. Otto Lysgaard fra Metalarb. Forb. (Ferslew & Co.). Hj.arb. Paul Chr. Vognstrup Olsen fra Smede- og Maskinarb. Forb. (Berl. Tid.).

Aalborg: 3154 Johs. Knudsen (overfl. fra Savværks- og Maskinsnedkerne). Aarhus: 4466 Ejnar Pedersen (arbl.). Esbjerg: 3795 Chr. Christensen paa Skole og 3370 William Frandsen (arbl.).

Kolding: 3669 Emil Andreas Petersen (Askov Højskole). Køge: 3008 Aksel Viggo Rasmussen (arbl.). Lyngby: 3747 Alfr. Faxedahl (Eksprestr.). Odense: 4283 Robert Pedersen (syg). Roskilde: 6641 Sv. Fischer Olsen (arbl.). Sønderborg: 7116 Peter Kirkeby (Fædrelandet) og 3477 Aage Sørensen (Fædrelandet). Viborg: 6691 Ove Jepsen (Militær).

FRATRAADTE

Københavns: 1669 Oskar Christensen til Hillerød i Pl. 3290 Marius Jensen til Aalborg (arbl.). 3008 Aksel Rasmussen til Køge (arbl.). 7206 Richard Andersen til Skanderborg (arbl.). 6641 Svend Aage Fischer Olsen til Roskilde (arbl.).

Aalborg: 3418 Oluf M. Pedersen til Sønderborg (arbl.), 1397 H. Nic. Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 6319 Viggo Andersen til Grenaa (arbl.). Faaborg: 4283 Robert L. J. Pedersen til Odense (syg). Haderslev: 7059 Heinrich Hansen til Sønderborg i Pl. Horsens: 3243 Jacob Sehested Grove til Esbjerg (Højskole). Korsør: 6939 Poul Jørgensen til Kbhvn. i Pl. Randers: 3795 Chr. Christensen til Esbjerg (Højskole). Roskilde: 3370 Wm. Frandsen til Esbjerg (arbl.). Rønne: 3669 Emil Andr. Petersen til Kolding (paa Skole) og 6312 Ejner Th. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg: 2873 Edvin Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Viborg: 4666 Ejner Pedersen til Aarhus (arbl.) og 3460 Bruno Frederiksen til Haslev.

ANNULLERET UDSLETTELSE

Københavns: 3578 Hans Langmarck. Restancen betalt indenfor den af Loven fasatte Tidsfrist.

UDMELDTE

Fredericia: 4971 Mary Frandsen (fratr. Faget). Randers: 6336 Otto Møller Sørensen (forsvundet).

DØD

Københavns: 4138 Edvard Petersen (Berl. Tid.).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

afholder Medlemsmøde med Adgang for alle Maskinsættere Søndag den 19. Novbr. i Søpavillonen med Dagsorden:

Tarifen og Valg af Repræsentant til Tarifkommissionen. *Styrelsen.*

Maskinsættermødet i København

afholdes Søndag den 19. Novbr. Kl. 11½ i Søpavillonen, Gyldenløvesgade (Linjerne 2 og 13 fra Raadhuspladsen).

Foreløbig Dagsorden: Maskinsætterskolen, Tarifen (Provins- og Københavns-) og de tekniske Spørgsmaal.

Alle Maskinsættere har Adgang.

(18c) *Lands-Sekretariatet.*

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder Møde for samtlige Trykkeriarbejdere under Dansk Typograf-Forbund Fredag den 10. November Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Tarifen og Valg af en Repræsentant til Tarifkommissionen.

Det er enhver Trykkeriarbejders Pligt at give Møde. *Styrelsen.*

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

Kursus i grafisk Fornikling.

De Stereotypører, som ønsker at deltage i Kursus'et, bedes møde Søndag den 12. ds. Kl. 12, Rømersgade 22.

Sigvald Kristensen.

Gutenberg-Koret.

Torskegilde afholdes Lørdag d. 25. November Kl. 7 i Café »du Lac«, Hj. af Dosseringen og Baggesensgade. Der serveres: Torsk, Smør og Ost, Øl, én Snaps og Kaffe for 5 Kroner. Passive Medlemmer bedes tegne sig hos Formanden, Erh. Fossing, Edv. Griegsgade 18, Str. (4k)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

Ung Akcidenstrykker

søger Plads straks. Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »197« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkeriarbejder

søger Beskæftigelse. — Billet mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

28 Aar, absolut dygtig, søger, paa Grund af Bladtrykkeris Ophør, Plads straks. Gode Anbefalinger haves. Eventuelt som **Ombryder** eller **Akcidenssætter.** (Sports- og Musikanmelder i tidligere Pladser.) Billet mrkt. »195« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.

Illustrations- og Akcidenstrykker søger Plads. Gerne midlertidigt. Nærmere ved Billet mrkt. »190« til Ekspeditionskontoret.

Plads søges. En ung Typograf, 19 Aar, søger Plads straks i København eller Provinsen. Er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »196« modtager Ekspeditionskontoret.

2—3 Sættere

med en god Uddannelse som Annoncesættere, og særlig kendt med Sætning af stilfulde Smaa-Annoncer til Ugeblade, kan faa varig Arbejde hos *Dyva & Jeppesen.* Henvendelse Sølvgade 10. (199)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Mindre Bogtrykkeri,

beliggende i København eller større Provinsby, **ønskes til Købs.** Billet mrkt. »198« modtager Ekspeditionskontoret.

Enestaaende gunstig Tilbud i Bogtrykmaskiner.

8-sidigt Rotationsmaskine, indv. Rammev. 50 × 72 cm, 2, 4 og 8 Sider, komplet med alt Tilbehør.

Hurtigpresse, Johannisberger, Jernbanebevægelse, løber paa 6 Hjul, indv. Rammev. ca. 71 × 102 cm, 2 Formvalser, Cylinderfarveværk, med Anlægge-Apparat, Fabrikat Kleim & Ungerer, helt moderne Konstruktion med liggende Luftpumpe, garanteret brud- og fejlfri, 2 Sæt støbte Valser, 2 Slutrammer og 1 Formindhævebrædt, alt Tilbehør.

Hurtigpresse, Rullebevægelse, indv. Rammev. 60 × 93 cm, garanteret brud- og fejlfri, 2 Formvalser, 2 Slutrammer, alt Tilbehør.

Diegeltrykpresse. Diamant, Fabr. Hogenfurst, indv. Rammev. 32 × 44 cm, 3 Formvalser, 2 Slutrammer, 2 Sæt Valser, alt Tilbehør. Elektr. Kraft, ogsaa til at træde.

Perforermaskine, Foddrift, ca. 50 cm, i god Stand.

Samtlige Maskiner sælges med Garanti og til konkurrenceløs billige Priser, naar resolute Købere melder sig straks. Betalingen efter Overenskomst.

Sønderjysk Grafisk Import,

(200) **Haderslev, Torvet 14.**

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.

(186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 17. NOVEMBER 1922 XLIX AARGANG

TIL MEDLEMMERNE!

—

Da vi har bragt i Erfaring, at man forsøger at faa Trykarbejdet ved forskellige Tryksager, til hvilke Satsen er leveret fra Arbejdsgiverforeningens Trykkeri, udført paa andre Trykkerier, gøres vore Medlemmer opmærksom paa, at vi intet Tariffællesskab har med nævnte Virksomhed, og Færdiggørelse af Arbejde derfra er forbudt.

Vore Medlemmer bedes nøje paase, at Sats, der ønskes trykt og ikke er udført i selve Virksomheden, ikke stammer fra Arbejdsgiverforeningens Trykkeri, og i givet Tilfælde straks at underrette Organisationen herom.

København, 14. November 1922.

Forretningsudvalget.

DYRTIDSTILLÆGET

i København. Til Vejledning for Udfyldning af de tilsendte Skemaer hidføres, at Dyrtidstillæget i København er: for faglærte Kr. 7,16, for mandlige Hjælpearbejdere Kr. 7,28 og for kvindelige Hjælpearbejdere Kr. 4,32 — alt pr. Uge.

MENNESKENE OG PRISERNE

—

Bebrejder man en Bager, at hans Brød er for smaat og hans Priser for høje, vil han straks med Tal og Eksempler dokumentere, at dette slet ikke er Tilfældet. Hans Fortjeneste er absolut minimal. Derimod er det muligt, at Slagterne smører noget for tykt paa.

Men ogsaa Slagteren kan svare for sig. Vel koster levende Kreaturer omtrent det samme som før Krigen, mens Kødet er mere end dobbelt saa dyrt i Butikkerne, men det er ikke Slagteren, som tager Gevinsten. Omkostningerne er blevet saa forfærdelig store. Nej, gaa til Haandværksmestrene, Murerne, Snedkerne, Bogtrykkerne, saa skal I se Priser!

Haandværksmestrene ryster dog omgaaende en saa grundløs Beskyldning af sig. Hva'beha'r! Er vort Arbejde for dyrt. Her er Prislister fra 1920 og 22, værsgo', regn selv efter. Grundlaget er i Orden, — det videnskabelige Grundlag.

Trods indbyrdes Uenighed mellem Bagerne, Slagterne, Apotekerne og Bogtrykkerne om, hvem der har de største Fortjenester, er der dog én Ting, som de alle er enige om: *Arbejdslønnen er for stor, Arbejderne tjener for meget.*

I dette Spørgsmaal kan enhver patriotisk Handlende, enhver nøjsom Haandværksmester, enhver ærlig Bondemand mødes. Og dog vilde deres Hustruer blegne, om de en Fredag Aften skulde nøjes med det Beløb, som en Arbejder har til Raadighed til sin Husholdning. De vilde efter nøjere Eftertanke ikke kunne forstaa, hvorledes en Arbejderfamilie overhovedet er i Stand til at klare sig igennem med saa lidt, som Tilfældet er.

Hvad Arbejdskøberne tjener her i Landet, véd vi ikke. Deres Indkomster offentliggøres ikke og bearbejdes ikke statistisk. De modsætter sig en saadan Behandling, ikke fordi de tjener mindre end Arbejderne, men fordi de tjener mere, mange Gange mere.

Arbejdernes Indkomster ligger derimod klart oplyste. Hvert Kvartal udsender Statistisk Departement Redegørelse over Arbejdslønnen i Industrien, bygget paa Arbejdsgiverforeningens Indberetninger. Det fremgaar af den sidste Oversigt, at Timefortjenesten for samtlige Arbejdere under ét i April Kvartal har været 142 Øre eller 68 Kr. om Ugen, — forudsat at Arbejderen er fuldt beskæftiget, hvad mange Friluftsarbejdere jo ikke er.

For dette Beløb skal altsaa en Arbejderfamilie afholde Husholdning, betale Bolig, Skatter, Gas, Lys, Kontingenter, Beklædning o. s. v. Og dog rettes der stadig nye Angreb paa Arbejdernes Lønninger, og Bestræbelserne fortsættes for at trykke dem længere ned.

Ikke alle Arbejdskøbere er Tyranner. De fleste er jævnt skikkelige Mennesker, som forsikrer, at de ønsker Arbejderne det allerbedste. Men deres Fremfærd er bestemt af Systemet, af Samfundsøkonomien, som kræver Prisnedgang, og dèr, hvor Gærdet er lavest, springer de over under Feltraabet: Ned med Arbejdslønnen.

Er Samfundsøkonomien og Produktionens Vilkaar saa slette, at de ikke paa anstændig Vis kan brødføde Landets Arbejdere, vil det være paa Tide at undersøge, om ikke Økonomiens Grundlag bør ændres, med en anden Stilling for Kapitalen og med større produktiv Indflydelse, Ejendomsret og Ansvar fra Arbejdernes Side.

Indtil dette sker, er der ikke andet for Arbejderne at gøre end i Enighed at styrke Gærdet og at udbygge det. *H. J.*

DEN FASTE VOLDGIFTSRETS KENDELSE

af 7. November 1922 i Sag Nr. 621: De samvirkende Fagforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bogtrykkerforenings Vegne og denne igen paa Firmaerne J. H. Schultz' og Egmont H. Petersens Vegne.

Dansk Typograf-Forbund har overfor Københavns Bogtrykkerforening ført Klage over, at der i nogen Tid hos en Del af dennes Medlemmer har vist sig en Tilbøjelighed til at overføre visse af Forbundets Medlemmer paa Enkeltmandskontrakter med Maanedsgage og langt Opsigelsesvarsel, hvilken Overførelse regelmæssig har haft til Følge, at de paagældende udmeldte sig af Forbundet. Efter at det imidlertid paa et Fællesmøde fra Arbejdsgivernes Side var erklæret, at hverken Organisaitonerne eller Firmaerne forbød disse Arbejdere at være Medlemmer af Forbundet, har De samvirkende Fagforbund paa Forbundets Vegne under nærværende Sag kun rejst Klage forsaavidt angaar de to under Bogtrykkerforeningen hørende Firmaer J. H. Schultz og Egmont H. Petersen, og alene rettet Klagen derpaa, at disse Firmaer ved at ansætte henholdsvis 3 og 1 saakaldte Underfaktorer med 3 Maaneders gensidig Opsigelse og Maanedsgage er kommet i Strid med den i Faget gældende Overenskomst af 31. Marts 1922, nemlig dels med dens § 6, der bestemmer den gensidige Opsigelsesfrist til en Uge, regnet fra en Fredag, dels med dens § 7, hvorefter Udbetaling af Arbejdsløn sker ugentlig, dels endelig forsaavidt Firmaet Egmont H. Petersen angaar, ogsaa med Bestemmelserne om Betaling for Overarbejde i § 2. Dette Firma, der i Modsætning til Firmaet J. H. Schultz har bragt det her paaklagede Kontraktsforhold i skriftlig Form, har nemlig i Kontrakten fastsat den maanedlige Gage til et bestemt Beløb, 550 Kr. »inkl. Overarbejde«.

Klagerne har under Henvisning til det her anførte paastaaet Foreningen paa de to Firmaers Vegne paalagt Bod og kendt pligtig til fremtidig at aflønne efter Tarifen.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse og har anført, at en Frifindelse allerede maa følge deraf, at de 4 kontraktbundne Underfaktorer i Virkeligheden indtager en saadan arbejdsledende Stilling, at det vilde være berettiget at betragte dem som Formænd i Septemberforligets Forstand og som saadanne holde dem uden for Or-

ganisationen og Tarifen. Men iøvrigt har de Indklagede gjort gældende, at § 6 maa forstaas som kun fastslaaende, at Opsigelsesfristen skal være mindst en Uge, *at* det er Meningen, at lovlig iværksat Strejke eller Lockout suspenderer Opsigelsesfristen, *at* en Maanedsløn som den ydede er langt fordelagtigere for Arbejderen end en ugentlig Løn efter Minimalsats, samt *at* den Løn, der ydes Underfaktoren hos Egmont H. Petersen, ligger saa langt over Minimallønnen, at den mere end dækker al den Overtidsbetaling, der i Henhold til § 2 faktisk kunde blive Tale om for hans Vedkommende.

Retten kan ikke efter det under Sagen oplyste gaa ud fra, at de 4 Underfaktorer eller nogen af dem indtager en saadan Stilling, at de kan betragtes som Arbejdsledere i Septemberforligets Forstand, og Spørgsmaalet bliver herefter, hvorvidt de foreliggende Enkeltmandskontrakter er i Strid med Fagets Overenskomst. Herom skal først i Almindelighed bemærkes, at den kollektive Overenskomst jo er bestemt til at træde i Stedet for Enkeltmandskontrakter, og at en udstrakt Benyttelse af Enkeltmandskontrakter, der efter deres Indhold ikke har Karakter af nødvendige eller naturlige Supplementer til den kollektive Overenskomst, men ligefrem fortrænger Hovedbestemmelser i denne, kan virke undergravende paa den kollektive Overenskomst, og det selv om, ja, vel endog i særlig Grad netop, naar de indeholder Bestemmelser, der er gunstigere for de paagældende Arbejdere end den kollektive Overenskomst. Det maatte derfor, hvis det oplystes, at saadanne Kontrakter tilvejebragtes i et Omfang og paa en Maade, der viste en bevidst Bestræbelse fra vedkommende Arbejdsgiver-Organisations Side for at svække Arbejdernes Organisation ved at fremkalde Udmeldelser af eller dog Utilfredshed med denne, statueres, at saadan Adfærd er organisationsfjendtlig og overenskomststridig.

I nærværende Sag, der kun drejer sig om 4 Tilfælde vedrørende mere betroede Arbejdere, kan det dog ikke paa Grundlag af det for Retten oplyste statueres, at nogen saadan Bestræbelse foreligger, og Spørgsmaalet maa herefter rettes paa, hvorvidt de Retten til Bedømmelse forelagte Kontrakter — saavel de mundtlige som den skriftlige — indeholder nogen Forringelse af Arbejdernes Retsstilling ifølge Tarifen.

Dette maa nu til en vis Grad antages at være Tilfældet.

Hvad for det første Maanedslønnen angaar, er det oplyst, at den hos J. H. Schultz er udbetalt forud, men hos Egmont H. Petersen hidtil er udbetalt bagud, idet det dog er tilføjet, at man er rede til at gaa over til Forudbetaling. Derom maa da bemærkes, at medens en Maanedsløn, der betales forud, ikke kan betragtes som medførende en Forringelse af vedkommende Arbejders tarifmæssige Stilling, maa derimod en Maanedsleøn, der betales bagud, betragtes som en Forringelse, uanset Lønnens Størrelse.

Hvad dernæst Opsigelsesfristen angaar, kan der intet indvendes mod, at et Firma forpligter sig til at give 3 Maaneders Opsigelse, hvorimod det maa betragtes som en Forringelse af en Arbejders tarifmæssige Stilling, at han forpligtes til at give 3 Maaneders Opsigelse i Stedet for en Uge.

Hvad endelig Betalingen for Overarbejde angaar, kan det ikke anses foreneligt med Tarifens § 2 og dens Bestemmelser om personligt Tillæg for kvalificerede Arbejdere, at al Adgang til særlig Betaling for Overarbejde afskæres ved Fastsættelse af en bestemt Maanedsløn, selv om denne for Tiden er sat saaledes, at den rimeligvis dækker det sandsynlige Overarbejde.

I det her angive Omfang maa altsaa de omstridte Enkeltmandskontrakter erklæres for overenskomststridige.

Efter Sagens Beskaffenhed og Udfald findes Sagens Omkostninger at burde paalægges hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse.

De paaklagede, af Firmaerne J. H. Schultz og Egmont H. Petersen indgaaede Kontrakter med Underfaktorer er i det ovenangivne Omfang overenskomststridige.

Sagens Omkostninger betaler De samvirkende Fagforbund paa Dansk Typograf-Forbunds Vegne med 150 Kr. og Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bogtrykkerforenings Vegne med 150 Kr.

SVENDEPRØVERNE I NORGE

Den Svendeprøve, som en Sætterlærling i Norge skal aflægge for en offentlig Kommission, inden han kan erklæres for udlært, omfatter følgende:

a. Værk- og Akcidenssats:

1. En Titelside, omfattende mindst 8 Linier eksklusive Foden.
2. To Sider Tekst med Haandsats, omfattende Over- og Undertitel samt ledende Kolumnetitel og Note eller to Sider Maskinsats med samme Udstyrelse.
3. Udskydning eller Skitsering af Udskydning af 16 Sider Oktav og for et Halvark og to Kvartark i en Form.
4. Et Cirkulære eller en Priskurantside.
5. Et Adressekort eller andet merkantilt Arbejde, som Tilsynsføreren finder passende for at vise Skriftvalg og Arrangement.

NB. Alt sættes efter skrevet, fortsatløbende Manuskript, hvoraf en Del dikteres Lærlingen.

b. Mundtlig Prøve i faglige Spørgsmaal.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt den 13. Oktober ordinær Generalforsamling. Formanden, *Valdemar Petersen*, bød de ca. 40—50 mødte Medlemmer velkommen. — Til Dirigent valgtes *Fr. Skov*.

Formanden aflagde en udførlig Beretning over Virksomheden i det forløbne Kvartal, hvorunder han særlig omtalte et Mæglingsmøde i en Maskinsættersag samt Starten af et Skoletrykkeri paa Teknisk Sole. Det var nu lykkedes at faa Trykkeriet i Orden, saaledes at Undervisningen om kort Tid kan paabegyndes. Ligeledes aflagde Formanden Beretning fra De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling. — Beretningen godkendtes.

Kassereren, *P. Petersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens balancerede med 5067 Kr. 90 Øre, Ekstrakassens med 1985 Kr. 14 Øre, Lokalsygekassens med 2946 Kr. 62 Øre. — Regnskaberne godkendtes.

Man drøftede Kontingentets og Understøttelsens Nedsættelse; der faldt Udtalelser baade for og imod Nedsættelsen.

Det vedtoges at forhandle med vor Kollega L. Chr. Nielsen, Svendborg, om en Bogtrykudstilling med Foredrag.

Efter Fastsættelse af Tillidsmændenes Lønninger gik man over til de forskellige Valg. Til Formand genvalgtes *Vald. Petersen* med Akklamation og til Kasserer genvalgtes *P. Petersen*, ligeledes med Akklamation. Som Afdelingens Repræsentant i Lærlingeafdelingen genvalgtes *Hans Jensen*. Til Skuemestre valgtes *Hollbaum* og *Johs. Ibsen* med *Vald. Petersen* og *H. C. Petersen* som Suppleanter.

Det blev overdraget til Bestyrelsen at arrangere et Andespil.

Dagsordenen var dermed udtømt, og Dirigenten hævde Generalforsamlingen med en Tak til de mødte. *H. J.*

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Oktober i »Industriens« Lokaler. — Formanden, *Kürstein*, bød velkommen. I Sekretærens Fraværelse paa Grund af Sygdom oplæste *Rasmussen* Protokollen, der godkendtes.

Formanden oplæste Regnskaberne, der alle godkendtes. De vigtigste Poster paa Hovedregnskabet var: Indtægt: Ord. Kontingent 2089 Kr. 5 Øre, ekstra 425 Kr., ialt Indtægt 2533 Kr. 91 Øre. Udgift: Underst. p. St. 792 Kr. 25 Øre, Hjælpekassen 402 Kr., Administrationstilskud 20 Kr., indsendt til Hovedkassen 852 Kr., ialt 2499 Kr. 25 Øre. — Lokalkassen: Kontingent og Administrationstilskud 127 Kr. Udgift 103 Kr. 62 Øre. — »Den Selskabelige« havde en Kassebeholdning paa 131 Kr. 89 Øre.

Der foretoges derefter Valg af Formand, 2 Bestyrelsesmedlemmer og Repræsentanter til »Soc.-Dem.«. Alle genvalgtes.

Formanden gav til Slut nogle Meddelelser fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling.

H. P. Nielsen ankede over, at den eventuelle Nedsættelse af Kontingentet med 1 Kr. medførte, at Understøttelsen til de arbejdsløse skulde nedsættes med 7 Kr. om Ugen, hvilket kan fandt var et meningsløst Forhold. — Derefter hævedes Generalforsamlingen. *C. B.*

— Lørdag den 14. Oktober 1922 afholdt *Lærlingeafdelingen* Generalforsamling samme Sted. Formanden, *Eli Kamper*, aabnede Generalforsamlingen, til hvilken alle Medlemmerne paa en nær var mødt. Derefter aflagde Kassereren, *Niels Chr. Nielsen*, Regnskabet, som balancerede med 26 Kr., og som enstemmigt godkendtes. Til Medlem af Bestyrelsen valgtes *Gunnar Ipsen* med en Majoritet af $^2/_3$ af de afgivne Stemmer. Til Revisorer valgtes enstemmigt *Ancher Mogensen* og *Henry Højegaard*. Under Eventuelt vedtoges det at tildele Kassereren Posten som Sekretær. Desuden diskuteredes nogle Uoverensstemmelser med Lærekontrakt og Lærlingelov paa et Par Trykkerier. *N. Chr. N.*

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt den 16. Oktober ordinær Generalforsamling, som var godt besøgt, men med kun faa Sager paa Dagsordenen. Efter at Formanden, *Corfitz Madsen*, havde budt velkommen, valgtes *C. V. Jensen* til Dirigent. Kassereren, *Søren Jensen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3000,21. Tilskud fra Hovedkassen Kr. 500. Kassebeholdning Kr. 32,71. Lokalkassen balancerede med Kr. 337,25, Kassebeholdning Kr. 35,19. Regnskaberne godkendtes. Kassereren oplyste, at der af den Sum, som De samvirkende havde tilstillet D. T.-F., til 7 Medlemmer i Afdelingen, som havde opbrugt Understøttelsen, var udbetalt 405 Kr. Til Efterretning. Styrelsens Forslag om, at de arbejdsløse selv henter og afleverer Kontrolsedlerne til Hjælpekassen, vedtoges efter nogen Forhandling. Ligeledes vedtoges Styrelsens Forslag om, at arbejdsløse Medlemmer, som af Lokalkassen oppebærer 1 Kr. i ugentlig Understøttelse, skal afhente Beløbet Fredag Aften, i modsat Fald bortfalder Kravet. *M. P. Nielsen* afgav Beretning fra Kontrahentforsamlingen i »Soc.-Dem.«. Taleren anbefalede, med Bladets Udvidelse for Øje, at Afdelingen støttede Anmodningen om gennem en 10-aarig Periode aarlig at yde 35 Øre pr. Medlem. *Kassereren* oplyste, at Beløbet for Øjeblik-

ket vilde udgøre 12 Kr. 25 Øre. Vedtoges enstemmigt. *M. P. Nielsen* henstillede til Styrelsen gennem Haandværkerforeningen at udvirke, at Typograferne blev stillet paa lige Fod med Arbejdsgiverne som Skuemestre ved Svendeprøver. *Formanden* tog Henstillingen til Følge, skønt man ved en tidligere Lejlighed havde faaet pure Afslag. — *Dirigenten* hævede derpaa Mødet, efter at *Formanden* havde budt et nyudlært Medlem velkommen indenfor Foreningens Rammer.

N. P. J.

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 20. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Skipperhus«. Dirigent: *A. E. Christensen.*

Punkt 1. Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2. Beretning. *Formanden* meddelte, at Loven om fortsat Understøttelse var forlænget til 31. December. Henstillede til Kollegerne at indbetale Kontingentet rettidigt, samt omtalte forskellige Ting af lokal Interesse. — Til Efterretning.

Punkt 3. Regnskaberne. *Formanden* oplæste Afdelingens, Lokalkassens og Hjælpekassens Regnskaber, som alle godkendtes enstemmigt.

Punkt 4. Indsamling af Materiale med Henblik paa det kommende Pristal. *Formanden* indledede Spørgsmaalet, og følgende Resolution vedtoges det at tilstille Hovedbestyrelsen:

»Horsens Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling den 20. Oktober, udtaler sin Misfornøjelse med den Maade, hvorpaa Pristallet udregnes, da man formener, at det sidste Pristal ikke er i Overensstemmelse med Virkeligheden, og opfordrer Hovedbestyrelsen til at drage Omsorg for, at det næste Pristal bliver udregnet paa et for Medlemmerne mere retfærdigt Grundlag.«

Punkt 8. Paa Forslag af *Emil Nielsen* vedtoges det at søge L. Chr. Nielsens Bogudstilling arrangeret i Horsens.

Chr—N.

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »København« Søndag den 22. Oktober.

Formanden, *Sofus Poulsen,* oplæste Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med 3326 Kr., Lokalregnskabet med 592 Kr.

Det vedtoges at dele Formands- og Kassererposten. Ved Lodtrækning valgtes til Formand *Folmer Hansen* og til Kasserer *Ludvig Jensen.* Til Medlemmer af Bestyrelsen valgte: Trykker *Rasmussen* (Næstformand), *Julius Christensen* (Sekretær), *Ejvind Jensen.* Til Revisorer valgtes *Chr. Nielsen* og *Gunnar Petersen.* Til Repræsentanter i Fællesorganisationen: *Ejner Petersen* og *Jul. Christensen.* Til Fanebærer valgtes *Peter Sørensen.*

Hjælpekasseregnskabet oplæstes af *Ernst Christensen* og godkendtes.

Generalforsamlingen var besøgt af 15 Medlemmer.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 22. Oktober ordinær Generalforsamling under meget ringe Tilslutning. — *Jul. Nielsen* valgtes til Dirigent.

Efter at Formanden, *Magnus Hansen,* havde udtalt nogle Mindeord om Stephana Jørgensen, aflagde han en kort Beretning. En Sag om Overarbejdsbetaling paa et herværende Blad gav Anledning til en lille Ordveksling mellem *Bondesen* og *Formanden.* — Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *Jens Th. Petersen,* oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 13.309 Kr. 10 Øre, indsendt 7426 Kr. 10 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 3469 Kr. 07 Øre. Disse Regnskaber foruden Regnskabet for Udflugten godkendtes enstemmigt.

Til Revisorer genvalgtes *C. O. Madsen* og *P. Olsen.* Samme Skæbne overgik Suppleanten *J. P. Løfqvist* og Bannerbæreren *Carl Hansen,* ligesom *Formanden* genvalgtes til Medlem af Lærlingeafdelingens Bestyrelse.

Det vedtoges at akceptere Bestyrelsens Forslag om at fortsætte uforandret med Understøttelsen til rejsende Kolleger, ligesom der i de kommende 3 Maaneder ydes Hjælp til arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse.

Bestyrelsen foreslog at yde et Bidrag paa 25 Kr. til Arbejdernes Aftenskole, og samme Beløb bevilgedes Svendehjemmet.

Angaaende et Forslag fra Bestyrelsen om Tegning af 3 Aktier i Arbejdernes Brændselsforsyning førtes nogen Debat. *Formanden* anbefalede at slaa Kreds om dette Foretagende, der havde Krav paa alle Arbejderes Interesse. Omtalte og advarede mod den letbenede Kritik, som særlig Arbejderne er saa villige til at rette mod deres egne Foretagender. — Efter nogen Diskussion vedtoges Bestyrelsens Forslag.

Det vedtoges at afholde en Bier-Abend og senere stille Forslag om en Vinterfest.

Under Eventuelt aflagde *Formanden* Beretning fra det sidste Hovedbestyrelsesmøde og kom herunder særlig ind paa den forestaaende Afstemning om Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse. Anbefalede under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder at stemme Ja for Forslaget. *Ferd. Poulsen* og *Glandrup* vilde stemme Nej.

Efter at en Takkeskrivelse fra Faktor Warberg var oplæst, sluttede Generalforsamlingen.

—n.

NOVEMBERFESTEN

Alt udsolgt!

Indgangen aabnes Kl. 7½, og Aftenunderholdningen begynder præcis Kl. 8. Vi beder alle møde i god Tid for ikke at forstyrre under Koncerten.

Der kan absolut ingen tilstedes Adgang uden Billet, da alt er udsolgt og Staapladser ikke er tilladt af Brandvæsenet. Kontoret er derfor *lukket.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

31. Oktober 1922.

1. Det internationale Bogtrykkersekretariat meddeler, at Administrationsbidraget for vort Forbunds Vedkommende andrager 1628 Kr. 74 Øre for 1922. — Beløbet afsendes.

2. Et Medlem i Sønderborg anmoder paa Grund af Sygdom om Kontingentfrihed til faglig Afdeling. — Tilstodes.

3. Et Medlem i Esbjerg anmoder i Henhold til Lovenes §§ 142 og 150 om Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.

4. Et Medlem tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

5. Et Medlem i Kolding tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Oktober d. A. at regne.

6. Det internationale Bureau i Amsterdam indbyder gennem De samvirkende Fagforbund til Deltagelse i en international Fredskongres i Haag i Dagene 10.—15. December. — Til Efterretning.

7. Et Medlem i Randers tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 7. Oktober d. A. at regne.

8. Et Medlem i Rønne tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. November d. A. at regne.

9. Der bevilgedes Laur. Jensens Enke en Understøttelse af 25 Kr. maanedlig.

11. Randers Lokalafdeling indstiller 2 ældre Medlemmer til Kontingentfrihed i samtlige Kasser. — Tilstodes.

12. Randers Lokalafdeling anmoder om et Laan paa 1000 Kr. til Oprettelse af et Skoletrykkeri i den stedlige tekniske Skole. — Bevilgedes paa nærmere fastsatte Vilkaar.

13. En Resolution fra Horsens Lokalafdeling toges til Efterretning.

14. Et Medlem i Rønne fik sin hvilende Medlemsret forlænget for et Aar, fra 1. November d. A. at regne.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS AFDELING afholder Styrelsesmøde forstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

TIL ALLE MASKINSÆTTERE! Husk Mødet paa Søndag Kl. 11½ i Søpavillonen, hvor der er Adgang for alle Kolleger. Provinsdeltagerne bedes møde samme Sted Kl. 9½.

JUBILÆUM. Martha Larsen holdt Mandag den 13. November 25 Aars Jubilæum i Græbes Bogtrykkeri. Ved en lille Festlighed overrakte Personalet hende Blomster og Gaver, ligesom Principalen overrakte Jubilaren en Pengesum.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

tilmeldt Centralanvisningskontoret i København.

Branche	1. November		
	1922	1921	1920
Haandsættere	239	281	174
Maskinsættere	21	21	22
Sætter-Trykkere	»	1	3
Trykkere	44	99	28
Stereotypører o. a. ...	2	6	5
Mandl. Hjælpearb. ...	33	44	14
Kvindel. — ...	81	210	77
Ialt...	420	662	323

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 16. Oktober 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden aflagde en kort Beretning fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling og fra Forbundsstyrelsens Møde, som efter nogen Diskussion toges til Efterretning. — Angaaende Tarifen vedtoges det at indstille til den kommende Generalforsamling, at denne opsiges til den 1. Februar. Det vedtoges endvidere til Tarifkommission at vælge det samme Antal Brancherepræsentanter som forrige Aar. — Fra Maskinsætterskolen forelaa et Spørgsmaal, der besvaredes i Overensstemmelse med den gældende Tarif. — Hos et K. B.-Medlem var foretaget en ulovlig Lærlingeansættelse. Paa Forlangende var Lærlingen fjernet. Personalet instrueres. — Et Bogbinderspørgsmaal hos et K. B.-Medlem forelaa. Overgives til Bogbinderforbundet. — Paa given Foranledning vedtoges det ikke at forlænge Overenskomsten med Det forenede Dampskibsselskab i Henhold til Forliget af 4. April i Aar, men iøvrigt at se Tiden an med Hensyn til Opsigelse. — Cirkulære forelaa fra Fællesrepræsentationens Haandværkerkonsultation. Til Efterretning. — Forespørgsel om Merbetaling for lejlighedsvis Pasning af mere end i Tarifens § 96 angivet. Paabydes at ophøre hermed. — Understøttelsesspørgsmaal ordnedes. — Et do. Indstilling foretages til Forretningsudvalg og Generalforsamling. — En Klub anmoder om Betaling for Lokale i særlig Anledning. Kan ikke lade sig gøre. — Anmodning om Landophold. 4 Ugers Understøttelse bevilgedes. — Forspørgsel fra de to Sangforeninger besvaredes. En Række Anmodninger om Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

TAK

Hilsen og Tak for al Opmærksomhed, der vistes mig paa min Jubilæumsdag.

Kalundborg, i November.

Sophus Andersen.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbes Pers. 8,00, Jensen & Rønager 9,00, Græbes Pers. 8,00, Johansens Pers. 4,00, Egm. H. Petersen 29,00, Politiken 35,00, Københavns Papirvarefabrik 6,00, Thieles Pers. 20,50; tilsammen 119,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5153,75.*

København, 14. November 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Schultz' Pers. (2. B.) 75,00, J. Jørgensen & Co. (2. B.) 51,50, Social-Demokraten (4. B.) 100,00, Harald Jensens Pers. (1. B.) 9,50; tilsammen 236,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 713,00.*

København, 14. November 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 14. November: Grenaa pr. Bl. 449,95, Kt. 300,00, ialt 749,95; Odder 529,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 14. November 1922.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 9. November: Helsingør 600,00. 11. November Viborg 300,00. 14. November: Grenaa i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 449,95; Randers 500,00.

København, 14. November 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Niels Paul Nielsen, udl. 1. 11. 22 hos Schouw & Co. (arb. s. St.). Sætter Ernst Emil Fangel Vorbeck, udl. 3. 11. 22 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Sætter Henry Thomas Christian Thomsen, udl. 20. 10. 22 hos Hertz (arb. s. St.). Sætter Aksel Vilhelm Conrad Danielsen, udl. 3. 11. 22 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Trykker Herholdt Hartmann-Hansen, udl. 30. 10. 22 hos Jørgensen & Co. *(arbl.)*. Sætterlærl. Eigil Aage Einer Hansen (Palfeldt & Christiansen). Paal. Gerda Vedel Jørgensen, udl. 10. 11. 22 hos Palfeldt & Christiansen (arb. s. St.). 3800 Thygesens Hustru Mary Lilly (Syge- og Begravelseskassen). 4090 Lundbye Jensens Hustru Hilda (Syge- og Begravelseskassen). 3045 Koefoed Hansens Hustru Vera (Syge- og Begravelseskassen).

Grenaa: Sætter Max Andersen, udl. 1. 11. 22 i Lønskovs Bogtr. Nykøbing F.: Sætter Over Christensen, udl. 1. 11. 22 i Laur. Jensens Bogtr., Sakskøbing, og Sætter Hans Jørgen Cordel Nielsen, udl. 1. 11. 22 i Laur. Jensens Bogtr., Sakskøbing.

TILTRAADTE

København: 6475 Harald Offersen fra Norge i Pl. 5213 Anna Katharina Mortensen fra Fredericia i Pl. 7039 Peder Kristensen fra Thisted (udenfor Faget). 1669 Oskar Christensen fra Hillerød (arbl.). 2153 Asta Buck fra Bogbinderforb. (arbl.).

Aalborg: 3641 Vagn Grove Vejlstrup (arbl.) og 3290 Marius Jensen (arbl.). Aarhus: 6836 Valdemar Sørensen (arbl.), 6127 Ejner Chr. Laursen (arbl.) og 3709 Hans Momme (arbl.). Haslev: 3460 Regnar B. Frederiksen (paa Højskole). Holstebro: Hj.arb. M. C. Skjelmose (overfl. fra Murerforb.). Lyngby: 1976 Ingemann Hansen (arbl.). Randers: 7139 Paul Emil Damgaard (arbl.). Ribe: 6785 Thorvald Nielsen (arbl.). Sønderborg: 7059 Heinrich Hansen (Fædrelandet). Tønder: 3389 Hans Sørensen (Vestslesvigs Tid.).

FRATRAADTE

København: 1098 Richard Peitersen paa Rejse. 6719 Gunnar Sørensen til Assens (arbl.). 6475 Harald Offersen paa Rejse. 2698 Herman Hasløv til Sverige. 7022 Harald Jørgensen til Rudkøbing (arbl.). 7168 Chr. Jørgensen til Middelfart (arbl.). 2708 J. V. Andersen til Smede- og Maskinarb. Forb. (arbl.).

Aarhus: 3590 Wilh. Neess til Vejle i Pl. Nykøbing F.: 3709 Hans Momme til Aarhus (arbl.). Tønder: 7139 Paul Emil Damgaard til Randers (arbl.).

UDMELDTE

København: 3578 Hans Langmarck (Bogtrykker).

Holstebro: 5193 Kirstine Pedersen (fratr. Faget). Kolding: 7050 Herluf Damm (til Amerika). Vejle: 5093 Asta Mebus (fratr. Faget).

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 38.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 256 Oluf Thøgersen (Bogtrykker). 6455 Frederik Clausen (Fraenckel).

Københavns Trykkerklub

afholder Møde i Aften Fredag Kl. 8, Blegdamsvejen 26. — Billederne fra Festen er til Eftersyn. (15j)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Yngre Sætter-Trykker

samt en **Forbundter,** der har staaet 4 Aar i Lære, søger Plads straks. Billet mrkt. »203« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor eller Akcidenssætter,

specielt til finere Arbejder og fikse Annoncer, akkurat og hurtig (i flere Aar Leder af Akcidenssætteri), ogsaa Maskinsætter (Linotype), søger Stilling snarest i København eller paa Sjælland. Fine Anbefalinger og Referencer. — Billet mrkt. »202« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerlarbejder

søger Beskæftigelse. — Billet mrkt. »201« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenstrykker

søger Plads straks. Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »197« modt. Ekspeditionskontoret.

Plads søges. En ung Typograf, 19 Aar, søger Plads straks i København eller Provinsen. Er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »196« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Bogtrykkeri,

beliggende i København eller større Provinsby, **ønskes til Købs.** Billet mrkt. »198« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4².

(23)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 24. NOVEMBER 1922 XLIX AARGANG

FAKTORERNE

—

Den faste Voldgiftsret har i Sag Nr. 621 afsagt en klar Kendelse. Efter en Procedure, der allerede ved Mæglingsmødet stillede Københavns Bogtrykkerforening — eller rettere dens Ledelse — i en højst uheldig Belysning, har Retten talt. Og det var godt. Thi paa førnævnte Tidspunkt kunde Sagen godt paa et større Trykkeri have ført til en Arbejdsstandsning, en af disse »ulovlige«, der kan skære til begge Sider. Nu var det K. B.s Ledelse, der blev skaaret ned og skaaret ned til Slæberne, som det populært hedder.

Men der turde unægtelig være Anledning til at komme lidt nærmere ind paa Sagen, Halv- og Treottendedels-Faktorers Udmeldelse af Dansk Typograf-Forbund, hvilket jo er den egentlige Tendens.

Der er ingen Tvivl om, at der indenfor K. B. for Tiden foregaar et Slags Frimureri, som har antaget Parolen: sukcessiv Udmeldelse af, som det nu hedder, »betroede« Folk, der staar som Medlemmer af Forbundet. Man sætter dem paa Maanedsgage, stikker dem en Kvart-Faktor i Maven, og en skønne Dag kommer Udmeldelsen. Og saa fordeler de sig i Arbejdslederforeningen, hvis de ikke foretrækker K. B.s Snaps og Smørrebrød.

Se, fra et K. B.-Standpunkt kan man forstaa Hensigten. Den skulde da vel være tydelig nok. Men har disse Kvart-Faktorer da ikke forstaaet den, da de lod sig lede af Principalernes Lokketoner? Thi disse var det, der forsøgte at danne Skole med Udmeldelser af deres gamle Fagforening. Ganske vist hang der jo ogsaa nogle Restancer ved! Og ganske vist gled der hist og her en virkelig Faktor med, om hvem vi maatte studse, netop med den Respekt vi hidtil har næret for dem, men som nu gik med i *dette* Selskab. Har Selskabet altsaa ladet sig lede paa Vej, uden at det vidste, hvor det bar hen, saa har Dommen nu klaret det.

Det er *overenskomststridigt*, siger den, og sammenholdt med Præmisserne er det mere end nok! Overfor dette Ord hæver sig en Verden af Moral, som er gældende mellem os Svende, og som danner Grunden for hele den Bygning, vi har opført. Hvor mange Faktorer har ikke været med her? Engang før har de været det eller er det endnu bestandig. Nærværende Artikels Forfatter har nøje undersøgt det. Men de *allerfleste* Faktorer er heldigvis endnu Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund. Snapsen o. s. v. i K. B. har endnu ikke fristet dem, og Arbejdslederforeningens Legalisering af at udføre det Arbejde, som andre har forladt, har for gult et Skær. De *forstaar*, at Typografernes Kaar er deres Kaar, forsaavidt som disse altid vil staa i et vist Forhold til hinanden.

Dette bør den Snes vildfarne Mennesker, der foruden Nationalbankens Personale har begivet sig ud paa K. B.s Styrelses eventyrlige Veje snarest indse. K. B. maa have nok med at organisere sig selv — skulde man synes. De haardhændede Midler kan de bruge indenfor deres egen Kreds. Men indenfor *vor* siger vi med Dommen: Fingrene af Fadet!

Men dernæst skal vi ogsaa lære heraf. Vi skal lære, at vor Stilling overfor Faktorerne i kommende Tilfælde bør tage et vist Hensyn og være klog. Vi kan ikke paa samme Tid sige, at Faktorerne ikke hører hjemme hos os og samtidig foreskrive dem, hvorledes de eventuelt skal forholde sig under en Konflikt.

Forbundets Ledelse har forlængst forstaaet dette. Kan de indtrufne Begivenheder vække Forstaaelse tillige hos Størsteparten af vore Medlemmer, er disse heller ikke foregaaet uden at sætte sine gode Spor.

***

TIL »DEN ERFARNE«!

—

Med Forundring har jeg læst Deres Opraab i »Typograf-Tidende« for 10. November d. A.; men det i Artiklen, der mest af alt forbavser mig, er Paastanden om, at de Haandsættere, der paa det nuværende Tidspunkt gaar over som Maskinsættere, maa betegnes som ukollegiale. Forholdet er nemlig det: bliver en Maskinsætter arbejdsløs, saa betænker han sig ikke paa at tage Plads som Haandsætter; se blot efter i »Typograf-Tidende«s Annoncespalter, og De vil Gang paa Gang se Annoncer fra Maskinsættere, der søger Plads som Haandsættere, Annonce- eller Akcidenssættere og Ombrydere. Se, det er Forhold, som Haandsætterne har ladet passere, og derfor mener jeg ogsaa, at man har Ret til at vente, at Maskinsætterne vil tillade en arbejdsløs Haandsætter at lade sig uddanne som Maskinsætter. Naar de, der alt er Maskinsættere, ved enhver Lejlighed reklamerer med det og ret ofte faar Pladser som Haandsættere — udelukkende for at staa som Reserve, om en Maskinsætter skulde blive syg eller paa anden Maade forhindret i at varetage sit Arbejde — ja, saa kan det ikke forundre nogen, at en Haandsætter benytter Anledningen, naar den er der, og lader sig uddanne paa Maskinen.

Hvad angaar Deres Udtalelser om, hvorledes vi, der er uddannet paa Skolen, klarer os, da synes De at være daarlig underrettet; thi i det hele og store da tror jeg nok, at de Elever, der har faaet Arbejde, klarer sig godt.

Og til Slut blot dette: Skal Betegnelsen ukollegial endelig anvendes, saa skal den under ingen Omstændighed kastes over paa de Haandsættere, der har ladet og lader sig uddanne paa Maskinsætterskolen. *A.*

— — —

Hermed maa denne Diskussion betragtes for afsluttet. *Red.*

GRUNDSKYLDEN OG »DE GRAFISKE FAG«

—

Efter at have samlet Kræfter i nogle Uger, er »De grafiske Fag« naaet til at genoptage Debatten om *Grundskylden*. I en hjertelig og kammeratlig Tone, hvorunder Udtryk som »kære Typograf-Tidende« veksler med »Amen i Kirken«, tager Bladet sig omsorgsfuldt af den fornuftige Typograf med det lille Hus og den lille Have.

»De grafiske Fag« vil fremdeles hævde, »at Skat er Skat, og at Skatten maa udredes af den samme Befolkning, hvorledes man end fordeler dens Beløb paa de enkelte Hoveder«.

Dette viser, at »De grafiske Fag« end ikke *har forstaaet Grundskyldens Væsen som Skattereform*, og en fortsat Diskussion med Bladet vil derfor være frugtesløs.

Til Oplysning for Kolleger, som interesserer sig for Spørgsmaalet, fremsættes følgende:

Jordbeskatningens væsentligste Indflydelse ligger i Retning af *at sænke Jordpriserne*. Særlig vil en *Grundværdistigningsafgift* have Betydning for de store Byer og en *Grundværdiskat* for Landet til Afløsning af den nuværende Ejendomsskyld, der hviler paa en Vurdering af Ejendommens, derunder Bygningens Værdi i Handel og Vandel, medens Grundværdiskatten *(Grundskylden)* kun har den nøgne Jords Værdi som Grundlag.

Der er — som før sagt — det mærkelige ved en Grundværdiskat i Modsætning til andre Skatter, at medens disse kan væltes over paa andre og altid *fordyrer* Varen, de hviler paa, saa gør en Grundværdiskat Varen, d. v. s Jorden, billigere, nemlig saa meget, som Skattens kapitaliserede Værdi andrager. Lægges der paa et Stykke Jord til en Værdi af 10.000 Kr. en Skat af 2 pCt. eller 200 Kr., synker under normale Forhold Jordens Pris paa 25×200 eller 5000 Kr., og det bliver derved lettere for den arbejdende Jordbruger at komme i Gang.

Ved billigere Jord *formindskes* det Kapital-Udbytte, som Prioritetshaverne (Bankerne, Kreditselskaberne, Jordspekulanterne) tager af Jordbrugernes Arbejde.

Deraf »De grafiske Fag«s Frygt for Grundskylden. Bladet føler sig til enhver Tid kaldet til at forsvare Kapital-Udbytningen, selv om det modsatte Standpunkt vilde være i Haandværkets virkelige Interesse.

Det er givet, at en høj Grundværdiskat *lagt til de nuværende Byrder* vil volde Vanskeligheder og føles uretfærdigt af mange. Da Grundværdiskatten imidlertid efter sit Princip er en baade god og retfærdig Skat, bør den til en Begyndelse indføres med en lav Procent eller med et vist Fradrag, for lidt efter lidt at stige, efterhaanden som det lykkes at gennemføre en Toldreform med Bortfald af de indirekte Forbrugsskatter, som hviler tungest paa den ubemidlede Befolkning, særlig paa Familier med flere Børn.

Den i forrige Rigsdagssamling gennemførte Lov om Grundskyld, som var Udgangspunktet for Diskussionen, tilsigter ikke forøgede Skattebyrder. Den er — og det kender »De grafiske Fag« intet til — en retfærdig Omlægning af allerede bestaaende Skatter (Ejendomsskylden).

Men ved kommende Lønforhandlinger skal vi minde Bogtrykkerne om Bladets Omsorg for Typografen med det lille Hus og den lille Have.

LØNKAMP I SCHWEIZ

Det internationale Bogtrykker-Sekretariat meddeler:

Det schweiziske Typografforbund er midt i sin Tarifbevægelse. Men da den schweiziske Principalforening ikke vil indgaa paa nogen ny Overenskomst, ser Organisationen sig foranlediget til at gribe til de stærkeste Foranstaltninger for at gennemføre sine Fordringer. Som Følge deraf er Tilgang forbudt. Centralstyrelsen for alle Bogarbejderforbund i Schweiz anmoder paa det indstændigste om at overholde dette, saafremt der søges Arbejdskraft i Udlandet. Kollegerne her vil overholde streng Disciplin. Leve den internationale Solidaritet!

Bern, 16. November 1922.

F. Verdan.

JULETRÆSFEST

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder sin aarlige Juletræsfest Fredag den 29. December Kl. 7—2 i Idrætshuset.

Festen vil blive arrangeret efter samme Mønster som i Fjor, saaledes at de voksne vil kunne faa sig en Svingom allerede fra Kl. 7 og lige til Kl. 2 til Tonerne af Hr. Stabstrompeter *Hjalmar Koefoeds* store Orkester.

Hvad Billetpriserne angaar er der i Aar taget Hensyn til Kollegernes slunkne Pengepung, idet vi har nedsat Billetpriserne saa meget, som det overhovedet lader sig gøre i Forhold til Udgifterne: For Medlemmers Børn 75 Øre; for Ikke-Medlemmers Børn 1 Kr. 75 Øre og for voksne 1 Kr. (alle Priser inkl. Garderobe).

Syge-Hjælpekassens Inkassatorer anmodes om at lade Medlemmerne, der ønsker Børnebilletter, tegne sig paa en Liste, og ved Aflevering af denne udleveres Billetterne Fredagene 1., 8. og 15. December hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 [4]. — Salget af Børnebilletter slutter 15. December.

Bemærk! Da der atter i Aar sælges Børnebilletter à 1,75 for fremmede Børn, anmodes Medlemmerne om kun at tegne sig for Børnebilletter til *deres egne Børn.*

Styrelsen.

DEN TYPOGRAFISKE LÆRLINGEFORENING

I Foraaret 1923 er det 25 Aar siden, at ovennævnte Forening blev stiftet. Jeg tror, at alle, som har været Medlem af Foreningen, ønsker at være samlet til en lille Fest. Selv om Foreningen ikke eksisterer mere, tror jeg, at vi, som har været Medlem af den, med Glæde mindes de Timer, vi tilbragte sammen, det være til Fest eller til Sportsøvelser. Et Møde vil senere blive indkaldt for at nedsætte et Festudvalg.

Navn og Adresse bedes tilsendt undertegnede inden Fredag den 15. December.

W. Jacobsen,
Saxogade 89 [1]. Telf. Vester 5721 x.

NOVEMBERFESTEN

Under røde Lygters Tegn og i Overværelse af et feststemt Publikum løb den københavnske Afdelings Novemberfest i Lørdags af Stabelen.

Trods en lille Ændring i Programmet, hvor Operasanger Poul Hansen var ombyttet med Kunstnerparret *Gudrun* og *Aage Fønss*, havde Festudvalget afgjort Held med sit Arrangement. Særlig Begejstring vakte Danserne fra Det kgl. Teater, Hr. *Richard Jensen* og Fru *Margrethe Brock-Nielsen*. Ogsaa Fru *Lilli Lamprecht* med sin fint kultiverede Sang og Skuespiller *Victor Wulff* med sit barokke Humør vakte stærkt Bifald.

Til Festen medvirkede *Typografernes Sangforening*, under Jubel som altid. Efter Sangen traadte *Julius Samuelsen* frem paa Scenen med en stor Buket i Favnen og henvendte følgende Ord til Dirigenten:

Det er sidste Gang, Hr. *Guldbrandsen*, vor aldrende, hæderkronede Dirigent, medvirker til Typografernes Novemberfest. Jeg siger Dem Tak for de Festens og Glædens Timer, De i snart fyrretyve Aar har beredt københavnske Typografer og beder Dem som en ringe Paaskønnelse modtage disse Blomster. — Forsamlingen sluttede sig hertil i et stærkt besvaret Leve for Hr. Guldbrandsen.

Derefter gik Dansen — uden Tvivl med Liv og Lyst — til Klokken fire, mens nærværende Anmelder gik hjem for at sove.

ARBEJDERENS ALMANAK

Ogsaa i Aar udgiver Socialdemokratiet *Arbejderens Almanak*, der med sit Indhold og afvekslende Stof af Fortællinger, Digte, sociale Betragtninger, nyttige Oplysninger og smukke Billeder efterhaanden har faaet meget stor Udbredelse.

Almanakken indeholder foruden Kalenderen: *Aarets Biograf* af Per Rimer. *Et Digt* af Marinus Kristensen. En Artikel af Folketingsmand L. Rasmussen om *Afrustning i Belysning af Verdenskrigen*, illustreret med symbolske Billeder. En Fortælling: *Det forjættede Land* af den østrigske Forfatter W. St. Reymont, oversat af Nina Bang. En fornøjelig Skitse: *Kwong Wap Tai* om en kinesisk Handelsmand og hans Handelsmetoder, af Tom Kristensen. *Valuta-Turisten* af den i »Social-Demokraten« kendte Peter Muggen. Et Digt: *Ola Gaddis* af Jørgen Vibe og en Skildring *Søndag i Dyrehaven* med Billeder af Svend Fleuron.

Foruden mange gode Billeder bringer Almanakken et farvetrykt Billede af Landstingsmand *Martin Olsen*, efter Maleri af Oscar Matthiesen.

Prisen paa *Arbejderens Almanak* er 1 Kr. 60 Øre og kan købes i Boghandelen »Fremad« og hos alle Boghandlere.

Arbejderens Almanak staar fuldt ud paa Højde med de bedste, som udkommer.

JUBILÆUM

Over disse Linier vil man se den Kollega, der i en længere Aarrække har haft med vort Fagblad — »Typ.-Tid.« — at gøre.

Th. Christensen blev udlært 1889 i Bianco Lunos Bogtrykkeri; efter at have arbejdet forskellige Steder her i Byen, bl. a. Centraltrykkeriet og Trier, havnede han den 25. November 1897 hos F. E. Bording, hvor han i Morgen fejrer 25-Aars Dagen. C., som er meget afholdt af Kollegerne, er saa ungdommelig og rask, at de første 25 Aar er gledet ret sporløst hen over hans ydre Habitus, hvorfor vi vil ønske ham Lykke og Held i de næste 25!

C. vil af Principal og Personalet hos F. E. B. modtage Erindringsgaver og om Aftenen blive hædret ved en Fest i »Belvedere«, Sjællandsgade 2.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 25. Oktober. Formanden, *Magn. Christensen*, gav forskellige Meddelelser. »Arbejdernes Brændselforretning«s herværende Filial fremsendte Tilbud paa Brændsel til nedsat Pris. Indstilling om Uddeling af et Beløb til arbejdsledige uden Understøttelse var foretaget. — Kassereren, *Joh. Gerdt*, oplæste Regnskaberne, hvoraf fremgik, at Sygeunderstøttelsen havde andraget 1719 Kr., og at Beholdningen i Lokalkassen var 856 Kr. Han udtalte paa given Foranledning, at de rejsende blev behandlet saa godt, som Kassen og Omstændighederne tillod, og at der var sket en Protokoltilførsel om, at »rejsende, der »slaar« paa Trykkerierne, faar fremtidig ingen Understøttelse af Lokalkassen«, og at han gjorde, hvad muligt var for at forhindre denne »Rundrejse«. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. — Trods nogen Misfornøjelse med Arrangementet af Juletræsfesten vedtoges dog at afholde en saadan. — Mødet hævet.

— — —

Juletræsfesten afholdes paa »Kong Frederik« Fredag den 29. December. *C. C.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt en faatallig besøgt Kvartalsgenerelforsamling Fredag den 27. Oktober. Til Dirigent valgtes *Aksel Andersen* og til Sekretær *P. Christianlen.*

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen*, gav forskellige Meddelelser og henviste angaaende Beretninger fra De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde og Hovedbestyrelsesmødet i Dansk Typ.-Forbund til de i Forhandlingsprotokollen fra Styrelsens Møder optagne Referater. Omtalte Ordningen af en Sag, hvor Trykkere havde faaet utilstrækkeligt Maskintillæg, samt de nærmere Regler, der indenfor Styrelsen var opstillede for Indgaaelse paa Dispensation i en Lærlingesag. — Meddelelserne toges til Efterretning uden Diskussion.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber for Juli Kvartal. Forbundskassens Balancesum var Kr. 17.817,15 og Lokalkassens Kr. 5609,24. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Til Biblioteket foresloges og bevilgedes 100 Kr., til Aftenskolen for Arbejdere 15 Kr. og til Foredragsforeningen af 1901 15 Kr.

Det vedtoges, at Afdelingen i Lighed med foregaaende Aar arrangerer Karneval i Februar Maaned, og Arrangementet overlodes til Styrelsen.

Som Repræsentant i Lærlingeafdelingens Bestyrelse genvalgtes *Ernst Pedersen* med Akklamation.

15 Repræsentanter udpegedes og valgtes til Deltagelse i Partimøder for Opstilling af Kandidater til Rigsdagsvalg.

— — —

Derefter afholdt *Hjælpekassen* Generalforsamling. Forhandlingsbogen godkendtes. *Rostgaard* oplæste det reviderede Regnskab, som balancerede med Kr. 7797,48. Godkendtes enstemmigt.

Til Fordeling blandt 9 Enker bevilgedes 600 Kr.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

afholdt Generalforsamling Søndag den 29. Oktober i Nørre Central-Café. Til Dirigent valgtes *Juul Sørensen.*

Efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen, der enstemmig godkendtes, aflagde Formanden, *V. Madsen*, Beretning for den forløbne Sæson, der i høj Grad havde været præget af det uheldige Vejr. Særlig Pinseturen til Lindenborg—Ourø—Frederikssund var meget regnfuld, men denne Kalamitet lagde dog ingen Dæmper paa Deltagernes fortræffelige Humør. Der var gennemført flere smukke Ture, og Sommerfesten i Gentofte havde med de forskellige Overraskelser gjort megen Lykke.

Kassereren, *J. Uhrbrand*, oplæste Regnskabet, der udviste en Balance paa 1256,93 Kr. med en Kassebeholdning af 288,32 Kr.

De afgaaende Medlemmer af Styrelsen, *J. Uhrbrand, N. M. Nielsen* og *Faurhøj* samt Revisoren *Meltoft* genvalgtes. Til Medlemmer af Karnevalsudvalget genvalgtes *V. Madsen* og nyvalgtes *N. M. Nielsen.*

Under Eventuelt vedtoges det at afholde en Vinterfest, der, saafremt Lokaleforholdene ikke lægger Hindringer i Vejen, afholdes først i Januar. Til denne Fest, hvorom nærmere Meddelelse senere fremkommer, opfordres samtlige Medlemmer til at deltage. *P. St.*

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 30. Oktober i Rømersgade 22. Til Dirigent valgtes *Jacob Jensen* og til Sekretær *O. A. Lundin.*

Pkt. 1: Lovændringer. Efter at Formanden, *P. Aug. Petersen*, havde redegjort for de store Vanskeligheder, han havde haft med at bringe Kassen i Orden og faa Sygekasseinspektoratet til at godkende de Ændringsforslag, han havde indsendt, var han endelig naaet til at kunne forelægge de nye Love. Gennemgik derefter udførligt de enkelte Paragrafer. — Efter nogen Diskussion, under hvilken man enedes om at indsætte et Par Ændringer, godkendtes de nye Love enstemmigt.

Pkt. Valg. Til Formand valgtes *P. Aug. Petersen*, til Kasserer *O. A. Lundin* og til Medlem af Styrelsen *Axel Jensen* og *Carl Christoffersen.* Til Revisor valgtes *Alb. Michelsen*

For at faa Tilgang til Kassen vedtoges det at optage alle Trykkere under 30 Aar indskudsfrit indtil 1ste Januar 1923.

Derefter hævedes Generalforsamlingen.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JULI KVARTAL 1922

A. Afdelingerne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1922	1.449,02
Ordin. Kontingent	296.222,80
Ekstrakontingent	176,50
Andre Indtægter	2.313,85
Tilskud fra Hovedkassen	20.530,50
Balance Kr.	320.692,67

Udgift.

Rejseunderstøttelse	4.847,25
Understøttelse paa Stedet	114.867,50
Understøttelse af Hjælpekassen	68.392,86
Sygeunderstøttelse	46.448,74
Begravelseshjælp	2.950,00
Andre Udgifter	1.650,75
Indsendt til Hovedkassen	80.114,70
Beholdning den 30. Septbr. 1922	1.420,87
Balance Kr.	320.692,67

B. Hovedkassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Juli 1922	1.091.331,73
Renter	5.260,32
Indsendt fra Afdelingerne	80.114,70
Kommunetilskud til B. A.	3.977,54
Ekstraordinært Tilskud	5.925,00
Københavns Afdeling refunderet	19.000,00
Modtaget fra D. s. F.	10.040,00
Salg af Organisationshistorien	178,50
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	158,64
Udtrukken Obligation	1.000,00
Balance Kr.	1.216.986,43

Udgift.

Tilskud til Afdelingerne	20,530,50
Overfartsbilletter	150,00
Typograf-Tidende	3.781,37
Tarifforhandlinger	281,26
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	4.737,52
Legatunderstøttelse	500,00
Gave til Fr. Nielsen	129,30
Repræsentationsudgifter	271,22
Ekstraordin. Arbejdsløshedsunderst.	10.040,00
Forskellige Kontingenter	20,00
Rengøring	293,00
Kontorartikler	13,60
Lønninger og Honorarer	5.322,90
Rejseudgifter og Diæter	1.590,75
Porto	312,10
Telegram og Telefon	243,25
Tryksager	1.224,88
Bladhold	4,90
Bogbinder	23,00
Nedskrevne Obligationer	1.000,00
Beholdning den 30. Septbr. 1922	1.166.516,88
Balance Kr.	1.216.986,43

København, 18. November 1922.

Karl Sørensen.

NÆR OG FJÆRN

EFTERLYSNING. Medlem Nr. 1463 *A. P. Andersen* maa straks opgive sin Adresse til Lokalformanden i Fredericia (Egeskovvej).

KØBENHAVNS TRYKKERE, som er Medlemmer af Begravelseskassen for Medlemmer af Dansk Typ.-Forbunds Trykkerafdeling, bedes *snarest* indbetale paa Forbundskontoret til Kasserer *Lundin* eventuelle Restancer samt Kontingent for Aaret 1922 for at undgaa Udslettelse. De nye Love er nu færdige og udleveres paa Forlangende af Kassereren.

Kolleger, der den 31. December d. A. ikke er fyldt 30 Aar, kan optages som Medlemmer uden at betale det foreskrevne Indskud, saafremt de indmelder sig i Kassen inden nævnte Dato og betaler for Aaret 1922. Kontingentet er 1 Kr. 60 Øre og skal betales ved personlig Henvendelse paa Kontoret.

Unge Kolleger! Benyt dette Tilbud!

Styrelsen.

TAK

Kolleger og Venner, som mindedes vor Sølvbryllupsdag, bringes herved vor hjerteligste Tak.

København, November 1922.

E. Jensen og Hustru.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

P. L. 3,00, Matzens Clicheanstalt (1. B.) 6,00, J. Jørgensen & Co. (3. B.) 51,00, Schultz' Pers. (3. B.) 62,50, Social-Demokraten (5. B.) 100,00; tilsammen 222,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 935,50.*

København, 21. November 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 15. November: Hjørring 300,00. 20. November: Holstebro 200,00.

København, 21. November 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætterlærl. Berthold Edvard Carl Dreyer (Syge- og Begravelseskassen). Trykkerlærl. Karl Chr. Alfr. Jørgensen (Syge- og Begravelseskassen). Trykkerlærl. Henry Edvard Molberg (Syge- og Begravelseskassen). 2921 Rasmussens Hustru Rosa Hansine (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Otto Hansen (Aller), tidl. Medlem.

Vejle: Paal. Dagmar Jørgensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4312 Chr. Bertelsen fra Rejse (arbl.). 6070 Ejnar Paulsen fra Rejse (arbl.). 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 4255 N. Edv. Andersen (A/S Holst) og 3852 Georg Emil Beck (Stiftstidende). Aarhus: 6601 Rud. Simonsen (V. Simonsen). Assens: 6719 Gunnar Sørensen (arbl.). Esbjerg: 3243 J. Sehested Grove (paa Skole). Middelfart: 7168 Chr. Jørgensen (arbl.) og 6475 Harald Knub Offersen (arbl.). Ribe: 6620 Karl Emil Fischer (syg). Rudkøbing: 7022 Harald Jørgensen (arbl.). Rønne: 1098 Rich. Th. Peitersen (arbl.). Stege: 6488 Herman Gustav Wieder (L. M. Tommerup). Sønderborg: 6544 Hans Sørensen Egholm (Fædrelandet). Viborg: 6351 Chr. Christiansen (Thomsen).

FRATRAADTE

København: Richard Johannesen til Thisted (arbl.).

Esbjerg: 6127 Ejner Laursen til Aarhus (arbl.). Faaborg: 4283 Robert L. Petersen til Odense (syg). Nakskov: 6021 Hans Fr. Petersen til Faaborg i Pl. og 3776 Carl Louis Svendsen til Nykøbing F. i Pl. Næstved: 6488 Herman Wieder til Stege i Pl. Randers: 6130 Thorv. Kassow paa Rejse. Skive: 6351 Chr. Christiansen til Viborg i Pl. Tønder: 3852 Georg Beck til Aalborg i Pl.

UDMELDTE

København: Hj.arb. Hjalmar Thomsen.

Odense: Henry Larsen (Bogtrykker).

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

afholder Møde med Dagsorden: *Tarifen*, Søndag den 3. Decbr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, Kl. 11 Form.

Alle Stereotypører og Galvanoplastikere i København bedes komme til Stede.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(23 Aar, ugift, Provinsianer) søger Plads straks. Er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »204« modtager Ekspeditionskontoret.

Selvstændig arbejdende

Sætter-Trykker,

vant til alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter

søger Plads straks. Fine Anbefalinger haves. Eventuelt som **Akcidenssætter** eller **Ombryder.** Billet mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor eller Akcidenssætter,

specielt til finere Arbejder og fikse Annoncer, akkurat og hurtig (i flere Aar Leder af Akcidenssætteri), ogsaa Maskinsætter (Linotype), søger Stilling snarest i København eller paa Sjælland. Fine Anbefalinger og Referencer. — Billet mrkt. »202« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeriarbejder

søger Beskæftigelse. — Billet mrkt. »201« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(»Typograph«) søger Plads. Eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »205« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagnon søges

(Sætter) i et nyt elegant Bogtrykkeri. Nødvendig Kapital 3—4000 Kr. — Billet mrkt. »208« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Købs ønskes

En god brugt **Diegel** og en **Skæremaskine,** 60 cm Snitlængde, af godt Fabrikat, ønskes til Købs paa lempelige Betalingsvilkaar. Billet mrkt. »206« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Stiftelse

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 3. Decbr. Kl. 11 pr.

i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).

Dagsorden: 1) Aarsberetning og Regnskab for 1921—22. 2) Forslag ang. Bevilling af Midler til Anv. i Aarets Løb. 3) Opstilling til Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer og en Revisor. 4) Forslag til Oprettelse af Fribolig. 5) Eventuelt.

(207) *Styrelsen.*

Foreningsfaner og Bannere,

saavel haand- som maskinbroderede.

Overslag og Skitser gratis. Forlang Tilbud.

Jydsk Broderi-Fabrik,

Randers. (170)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.

(186)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

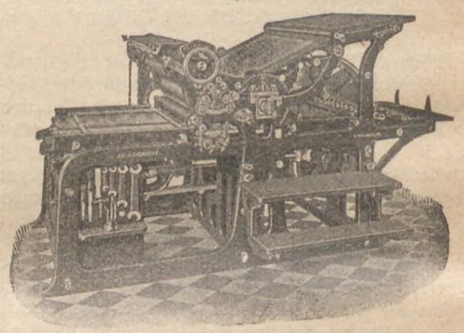
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6482 x

Genzsch-Antikva

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 1. DECEMBER 1922 XLIX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 29. November 1922.

Forretningsudvalget.

JULEUDDELINGEN

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Fredag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København B., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Fredag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 29. November 1922.

Forretningsudvalget.

ARBEJDSLØSHEDEN OG SAMFUNDET

Paa tredie Aar hærger Arbejdsløsheden Verden. De gode Arbejdsaar, som ventelig skulde følge, naar Menneskene var hørt op med at slaa hverandre ihjel, kom ikke. De gode Tider med jævn Fortjeneste og jævnt Forbrug, som det for Arbejderklassen tegnede til i Begyndelsen af 1920, blev kun et Lys, som svandt. Vi er alle blevet nogle Skuffelser og nogle Erfaringer rigere.

Tydeligt viser Følgerne sig af de kapitalistiske Samfunds mangelfuldt organiserede Produktion. I Amerika ligger Bomulden og raadner, i England staar Tekstilfabrikkerne stille, og i Rusland mangler Befolkningen Skjorte paa Kroppen. Overflod af Raavarer, et maskinteknisk Højdepunkt som ingensinde før, rigelig med Arbejdskraft, — og dog savner de to Trediedele af Menneskeheden de mest nødvendige Livsfornødenheder. Desorganisationen, den finansielle Uorden og den økonomiske Galskab, er fuldstændig.

Arbejdsløsheden i vort eget Land er naturligvis et Led i den internationale Krise. Og den lader sig ikke helt ophæve ved Landets eget Initiativ. Men i Modsætning til andre Lande har Danmark mange Betingelser for at kunne afhjælpe Arbejdsløsheden. Landets Lidenhed og stærkt udviklede Organisationsliv, som gør Forholdene let overskuelige, dets ligelige Erhvervs-Grundlag mellem Landbrug og Industri, som gør det naturligt at organisere Industriproduktionen med Hjemmeforbruget som Basis, dets Overklasses Velstillethed, som gør det muligt at skaffe Penge til Udførelse af somfundsnødvendige Arbejder, — alt kunde det bidrage til at give vort Land en bedre Stilling, om det blot udnyttedes.

Men der er ingen Vilje til det hos Landets Magthavere. Og hvor der ingen Vilje er, er der heller ingen Vej.

I et sundt Samfund vilde det være naturligt, at Kræfterne forenedes for at afhjælpe Arbejdsløsheden. Men Samfundet er ikke sundt. Det er en sammensat Blanding af opofrende maskulin Styrke og hensynsløs Egoisme, af smuk social Hjælpsomhed og topmaalt menneskelig Nederdrægtighed. Og Kræfterne forenes ikke. De bekæmper derimod hverandre, krydses og brydes, mens den Lykke og Velfærd, som det skulde være Samfundets Natur at værne og udvikle, visner hen og dør.

Til en vis Grad er Landets Arbejdskøbere interesseret i den store Arbejdsløsheds Opretholdelse. Derfor gaar de ikke med til effektive Forsøg paa at bekæmpe den. Det siges saaledes med rene Ord i et Referat fra den københavnske Bogtrykkerforenings Generalforsamling, at Betingelsen for højere Maskinsætterpræstation og lavere Løn er flere arbejdsløse Maskinsættere. Og derfor beder Formanden Medlemmerne bringe det Offer at medvirke hertil! I videre Forstand gælder Synspunktet hele Bogtrykfaget, ja hele Arbejderklassen. Og uden nærmere Forstaaelse af Tingene stiller den danske Bondestand sig paa samme Standpunkt. Og dermed synes de regerendse Stilling til Arbejderklassen og Arbejdsløsheden givet.

Saa frygtelige er Samfundstilstandene, at den Velstand, som Arbejdskøbere og Bondestand attraar, skal rinde af andres Savn og Lidelse.

Hvad regnes der med, at blandt de arbejdsløse er der mange, som knækkes for bestandig. At andre sættes saa langt tilbage i økonomisk Afsavn, i aandelig Mismod og Tvivl, at de vanskeligt rejser sig paany. At Børn vokser op, utilstrækkeligt ernærede og daarligt klædte, under et fysisk og aandeligt Tryk, som svækker deres Helbred og i kommende Aar forringer deres Arbejdskraft, — deres eneste Kapital, Navlestrengen, som knytter dem til Livet.

— Under Indtryk af Arbejdsløshedens tredie Vinter holdt Arbejdsløshedskasserne forleden deres Aarsmøde. Det vedtog enstemmigt en Henvendelse til Regeringen om paany at aabne Adgang for alle Fag til ekstraordinær Hjælp for arbejdsløse, som er udløbet med den vedtægtsmæssige Understøttelse. Det talte de ugiftes Sag, som nu i mange Kommuner helt udelukkes fra enhver Hjælp.

Aarsmødet udtalte endvidere:

Da alle Forudsætninger med Hensyn til en Afvikling af Arbejdsløsheden er bristede, maa det være Statens Pligt at stille de Midler til Raadighed, der er nødvendige for at yde de uforskyldt arbejdsløse en Understøttelse. saa at de i hvert Fald kan opretholde Livet og ikke som med de nuværende Understøttelser egentlig nedbrydes eller tvinges til at søge Fattighjælp i Stedet for Understøttelse.

Skal Kassernes Virksomhed forsat kunne staa sin Prøve under den vedvarende Krise, der nu yderligere paavirkes af Arbejdsløshedens stigende Vækst og den barske Aarstid, er det nødvendigt, at Stat og Kommune tager Affære og bøder paa Forholdene, hvorfor Aarsmødet indtrængende maa henstille, at der handles og handles hurtigt.

H. J.

OM ANNONCESÆTNING

(Efter »The Pacific Printer and Publisher« ved *C. C. Jensen.*)

Den paa Akcidens- og Annoncesætningens Omraade verdenskendte Ekspert Mr. *Frazier,* Lærer i Komposition og Satsteknik ved »The typographical school« i Chicago, holdt i forrige Maaned et af Lysbille-

der illustreret Foredrag om, hvorledes Sætteren opnaar det bedste Resultat i Fremstilling af Annoncer. Det følgende er Uddrag af Mr. *Fraziers* Tale:

Hvis en Annonce skal virke tiltrækkende, maa der være et vist »Slægtskab« mellem dens Typer, Illustration og Ornament (eller Ramme). Dette Slægtskab bestemmes ikke af et Lune eller af Fantasi, ikke af personlige Sympatier eller Antipatier, men af bestemte Love: Proportionens Lov, Balancens Lov, »Det gyldne Snit«, Formens og Kompositionens Harmoni samt Kontrastvirkningen; paa alt dette beror et godt Resultat. For at opnaa Harmoni er det nødvendigt, at det anvendte Materiale er af samme Snit (Stil) — fedt til fedt, magert til magert, rundt til rundt og kantet til kantet. Særlig Ramme og Sats maa være afstemte efter hinandens typografiske Styrke og Stil. Hensigten med en Ramme er først og fremmest at samle og afgrænse en Annonce; men en Ramme kan ogsaa have til Hensigt at forskønne Annoncen, som ved denne Prydelse bliver mere tiltrækkende. Den maa dog aldrig »overstraale« Satsen, den maa ikke være saa fremtrædende eller saa kraftig, at dens Virkning bliver som en altfor prangende og skinnende Ramme om et Maleri.

Et andet Princip, som har stor Betydning for Sætteren, er Princippet for Proportionen. Inddelingen af Pladsen i tre Enheder i den øverste Del og fem Enheder i den nederste følger den gamle græske Lov for den rette Proportion (5 : 8). Det kaldes ofte »Det gyldne Snit«, og overholdes dette Princip, vil man faa det rigtige Forhold, der tilfredsstiller Øjet, og som er en Norm for Skønhed i Størrelsesforhold. Et andet Punkt, som fortjener Opmærksomhed, er Kontrastvirkningen og dens Anvendelse i Satsen. Kontrast er Basis for al Fremhævelse. I Almindelighed forøger den Satsens Tydelighed jo mere fremtrædende den er; men Omstændighederne kan i visse Tilfælde gøre en Linie med 36 Punkts Typer mindre fremhævende end en 24 Punkts Linie. Medens ethvert muligt Middel bør udnyttes for at forøge Tiltrækningen og Klarheden i Satsen ved Kontrast og Fremhævelser, maa man paa den anden Side tage sig i Agt for, at man ikke taber mere, end man vinder, idet alt for mange Fremhævelser i en Annonce ødelægger Helhedsindtrykket og gør den uklar og forvirret. Naar en Masse fede Linier paatrænger sig Opmærksomheden, er Virkningen akkurat den samme, som naar en Mængde Mennesker prøver paa samme Tid at fortælle dig noget; du kan ikke koncentrere dig om den enkelte, hvorfor du ikke faar nogen klar Opfattelse af det, der fortælles.

HVOR MANGE BØGER ER UDKOMMET SIDEN GUTENBERGS DAGE?

Antallet af Bøger, som er udkommet, siden Gutenberg i Midten af 15. Aarh. opfandt Bogtrykkerkunsten, opgøres meget forskelligt. Nu oplyser en engelsk Bibliotekar, at han regner Antallet af Bøger, som er trykt siden da, til ca. 17 Millioner. Bøger, trykt før 1500 opgøres til 40.000. I det 16. Aarh. udkom 570.000 Bøger, i det 17. Aarh. 1.250.000 og i det 18. Aarh. 2.000.000. I det 19. Aarh. steg Antallet til 8.250.000. Indtil 1900 skal der altsaa være udsendt 12.100.000 *forskellige Bogarbejder*. Og heri er ikke medregnet periodiske Skrifter, som ansættes til ca. 15 Mill.

Siden 1900 ansættes den gennemsnitlige aarlige Bogproduktion til 200.000. Det giver 4.400.000 i de 22 Aar. Siden Gutenbergs Dage skal der altsaa være trykt 16½ Mill. Bøger.

Angaaende den aandelige Værdi af denne Bogmængde kommer den engelske Bogkender til et mistrøstigt Resultat. Han hævder, at af de 16½ Mill. Bøger vil højst 5000 kunne siges at have blivende Værd.

SOCIALDEMOKRATIETS FORLAG FREMAD

meddeler:

En Overraskelse? I Begyndelsen af December vil som sædvanlig den nye Udgave af »Lommebog for Arbejdere« foreligge paa »Fremad«s Forlag, og i Anledning af, at det er 10. Aargang, der udsendes, har Redaktionen en lille, forhaabentlig behagelig Overraskelse i Baghaanden. Prisen bliver Kr. 1,75 i det smukke, solide Helshirtingsbind. Ogsaa i Aar lader Forlaget fremstille et mindre Parti i dyrere Indbindinger til Kr. 2,50 og i fuldt Skindbind til 4,75. Sidste Aar blev disse Udgaver udsolgt meget hurtigt, og tilraades det at indsende sine Bestillinger i god Tid.

Jubilæumsskriftet: »Det danske Socialdemokratis Historie« er en meget yndet Festgave, navnlig i det smukke komponerede Bind, men Efterspørgslen op mod Jul er gerne saa stor, at det kniber med Leveringen, derfor indsend Bestilling snarest! Prisen er 20 Kr. hæftet og 30 Kr. indbundet. Værket kan ogsaa faas paa Ratebetaling gennem »Fremad«, Frederiksborggade 33, København.

Socialdemokratiets Sangbog. Nu, hvor Foreningslivet blomstrer, minder vi om den gode lille Sangbog, der omfatter alle vore gamle Kampsange isprængt en Mængde kendte Sange af saa populære Navne som *Hostrup, Bjørnson, Drachmann, Aakjær, Stuckenberg* og mange flere. Prisen er kun 35 Øre, og naar der tages mindst 20 Eksemplarer, leveres den endda for 28 Øre. (Forlaget »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K.).

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AABENRAA LOKALAFDELING

fejrede Lørdag den 4. November sin 23aarige Stiftelsesfest i »Slots-Kaféen« ved en Fællesspisning med paafølgende Bal.

Efter at Kollega *Lassen* paa Festudvalgets Vegne havde budt velkommen, dvælede Formanden, Kollega *Boldt*, i en længere Tale ved Dagens Betydning og udbragte sluttelig et med kraftige Hurraraab besvaret Leve for Dansk Typograf-Forbund. Derefter blev der sunget flere i Dagens Anledning forfattede Sange, og flere Kolleger havde Ordet.

Ved Kaffen overraktes der Diplomer til 4 Kolleger, der havde staaet henholdsvis 25 og 40 Aar som Medlem af Forbundet, hvorefter de betræffende Kolleger takkede.

Da Formanden hævede Bordet ved 11½-Tiden, tog Dansen sin Begyndelse med Liv og Lyst. Under Dansen var der Underholdning af forskellige lokale Kræfter, Revysang m. m., hvilket i høj Grad bidrog til at forhøje den i Forvejen smukke Fest.

Festen, hvori saa godt som alle Afdelingens Kolleger havde deltaget, sluttede Kl. 4½ med et Leve for D. T.-F. *Bj. J.*

ESBJERG AFDELING

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Børsen« Lørdag Aften den 11. November Kl. 8.

Formanden aabnede Mødet ved at byde Medlemmerne velkommen. — Derefter gennemgik *Kassereren* Regnskabet, som viste en Kassebeholdning paa 73,00 Kr., og som enstemmigt godkendtes tilligemed Forhandlingsprotokollen, som oplæstes af *Sekretæren*. — Derpaa optoges to nye Medlemmer *Ingemann Pedersen* og *Børge S. Christensen*. — Under Eventuelt drøftedes Spørgsmaalet: »Socialdemokratisk Ungdomsforening«, som her i Esbjerg kun bestaar af nogle ældre Medlemmer. Forsamlingen vedtog tilligemed Lokalformanden at indkalde Byens Ungdom til en stiftende Generalforsamling for at forsøge at faa mere Fart i Foreningen, hvor alle Underafdelingens Medlemmer indmeldte sig samme Aften.

Formanden takkede derefter for god Orden og Ro, hvorefter Mødet sluttede med fælles Kaffebord. *P. Gerhard J.*

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 170.388,83, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	34.462,00
Sparekassen	130.710,42
Kassebilag	625,19
Kontant	4.591,22
Ialt Kr.	170.388,83

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.149.335,70, som fordeler sig paa følgende Maade:

Obligationer	314.432,00
Prioriteter	159.500,00
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	17.000,00
Sparekassen	655.742,64
Kassebilag	1.625,00
Kontant	1.036,06
Ialt Kr.	1.149.335,70

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

København, 23. November 1922.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES STIFTELSE afholder Generalforsamling førstkommende Søndag. Se omstaaende Annonce.

»TYPOGRAFIA« I AALBORG afholdt Søndag den 19. November sin Efteraarsfest paa Hotel Kong Frederik med Aftenunderholdning, hvor vor Kollega, Redaktør *Anthon Nielsen*, Frederikshavn, underholdt Gæsterne paa bedste Maade og under fortjent Bifald. Derefter »rystede« man Damerne et Par Timer — i Dansen altsaa! Og saa gik man til et flot Frokostbord, hvor det straks konstateredes, at i alt Fald Aalborg endnu ikke er »forlagt«! Her var Taler og 4 Sange, hvoraf vi gengiver et Vers til Melodien »Jeanette« (af R. N.):

At der sker det mærkeligste paa vor Klode,
har den sidste Tid belært os om;
Freden tolkes ved, at man slaar ned for Fode,
Fyrster »arbejdsløse« vandrer om,
i Brudeseng
gaar Wilhelm, gamle Dreng!
— — Herhjemme i vort kære lille Bondeland
er der i Kongens Raad nok ved at blive Brand,
monstro at Rode-Stauning Neergaard vælte kan,
mens Birch i Landmandsbanken fnyser rødt,
saa sødt!

Stemningen blev efterhaanden meget livlig, og det var særlig de unge, der førte an; nogle optraadte som Solosangere og gjorde fænomenal Lykke. Damerne sang en af Sangene og Herrerne Omkvædet (som vor Hofpoet R. N. havde »gjort«).

Det var allerede en 3 Timer henad den forbistrede Mandag, inden man fik rejst sig fra Bordene, og Hanen gol første Gang, inden de sidste fandt hjem.

Men der var *vist* ikke flere Trykfejl i de Aalborg Aviser den Mandag end de andre Dage!

G.

REGNSKAB FOR JULI KVARTAL 1922

	Indtægt												Udgift														Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	17	50	1610	35	»	»	»	»	280	»	1907	85	105	25	552	»	366	»	»	»	26	»	»	»	14	50	825	»	1888	75	19	10
Aalborg	69	09	6611	80	»	»	»	»	1100	»	7780	89	196	»	3577	50	1988	»	»	»	1719	»	»	»	62	50	200	»	7743	»	37	89
Aarhus	»	»	17797	15	»	»	20	»	»	»	17817	15	217	50	4328	50	2202	»	»	»	2513	»	300	»	145	50	8110	65	17817	15	»	»
Assens	25	»	549	90	»	»	»	»	353	40	928	30	24	»	465	»	270	»	»	»	»	»	»	»	4	»	150	»	913	»	15	30
Brønderslev	15	50	456	30	»	»	»	»	400	»	871	80	60	50	207	»	146	»	»	»	»	»	»	»	5	»	438	30	856	80	15	»
Esbjerg	»	»	2161	60	»	»	»	»	1000	»	3161	60	64	25	1238	50	634	»	»	»	608	»	»	»	15	»	601	85	3161	60	»	»
Faaborg	35	75	677	30	»	»	»	»	200	»	913	05	46	25	112	»	78	»	»	»	550	»	»	»	5	»	86	»	877	25	35	80
Fredericia	35	»	1781	65	»	»	»	»	»	»	1816	65	97	75	401	50	278	»	»	»	490	»	»	»	26	»	488	40	1781	65	35	»
Frederikshavn	52	26	953	55	5	»	53	»	300	»	1363	81	133	25	220	50	196	»	»	»	»	»	»	»	11	»	800	»	1360	75	3	06
Grenaa	10	50	304	20	»	»	»	»	507	50	822	20	8	25	28	»	18	»	»	»	»	»	»	»	3	»	749	95	807	20	15	»
Hadersley	»	»	2009	55	»	»	»	»	279	60	2289	15	71	75	1049	50	548	»	»	»	146	»	»	»	18	50	455	40	2289	15	»	»
Haslev	45	40	304	20	»	»	»	»	»	»	349	60	13	»	»	»	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	300	»	321	»	28	60
Helsingør	35	»	1175	90	»	»	»	»	3253	20	4464	10	135	25	1844	50	1064	50	»	»	»	»	»	»	15	50	1369	35	4429	10	35	»
Hørning	8	66	1171	60	»	»	»	»	200	»	1380	26	33	25	357	»	220	»	»	»	36	»	»	»	10	»	700	»	1356	25	24	01
Hillerød	30	10	3060	85	»	»	35	10	200	»	3326	05	111	50	501	»	340	»	»	»	176	»	100	»	22	»	2000	»	3250	50	75	55
Hjørring	34	04	1759	55	»	»	»	»	1000	»	2793	59	99	»	420	»	258	»	»	»	188	»	»	»	14	»	1800	»	2779	»	14	59
Hobro	35	»	559	»	»	»	»	»	200	»	794	»	118	75	196	»	182	»	»	»	»	»	»	»	3	»	259	25	759	»	35	»
Holbæk	35	»	2704	10	»	»	»	»	»	»	2739	10	58	»	1098	50	603	»	»	»	296	»	»	»	23	»	625	60	2704	10	35	»
Holstebro	»	»	1814	40	»	»	»	»	»	»	1814	40	35	25	526	»	294	»	»	»	366	»	»	»	15	»	578	15	1814	40	»	»
Horsens	»	»	3518	45	»	»	»	»	531	40	4049	85	109	»	1748	»	1030	»	»	»	244	»	»	»	31	»	887	85	4049	85	»	»
Kallundborg	35	»	1048	65	»	»	»	»	1895	55	2979	20	72	75	1610	»	956	»	»	»	206	»	»	»	»	»	99	45	2944	20	35	»
Kolding	35	»	5025	60	»	»	7	30	»	»	5067	90	164	75	2037	50	1202	»	»	»	850	»	»	»	33	»	731	65	5018	90	49	»
Korsør	15	»	560	95	»	»	»	»	»	»	575	95	114	75	»	»	38	»	»	»	»	»	»	»	7	50	400	70	560	95	15	»
Køge	15	»	842	25	»	»	»	»	200	»	1057	25	48	50	451	50	276	»	»	»	»	»	»	»	9	50	256	75	1042	25	15	»
Lyngby	33	78	228	15	»	»	»	»	400	»	661	93	265	25	100	»	199	50	»	»	»	»	»	»	4	50	75	»	644	25	17	68
Løgstør	35	»	152	10	»	»	»	»	»	»	187	10	40	»	»	»	22	»	»	»	»	»	»	»	1	50	88	60	152	10	35	»
Maribo	35	»	659	75	»	»	»	»	100	»	794	75	18	»	346	50	206	»	»	»	»	»	»	»	6	»	183	25	759	75	35	»
Marstal	7	90	228	15	»	»	»	»	280	»	516	05	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	500	»	501	»	15	05
Middelfart	33	22	826	80	»	»	»	»	250	»	1110	02	91	»	63	»	82	»	»	»	»	»	»	»	14	50	825	»	1075	50	34	52
Nakskov	35	»	2098	20	»	»	»	»	»	»	2133	20	46	90	227	50	120	»	»	»	176	»	400	»	15	»	1112	80	2098	20	35	»
Nyborg	3	91	1343	55	»	»	»	»	200	»	1547	46	157	75	234	50	152	»	»	»	74	»	»	»	10	»	940	»	1528	25	19	21
Nykøbing F.	35	»	3473	60	»	»	»	»	200	»	3708	60	51	75	1342	»	578	»	»	»	302	»	»	»	29	»	1370	85	3673	60	35	»
Nykøbing M.	50	»	931	10	»	»	»	»	»	»	981	10	20	50	525	50	298	»	»	»	»	»	»	»	7	»	80	10	931	10	50	»
Næstved	35	»	3472	20	»	»	13	»	»	»	3520	20	83	75	942	»	560	»	»	»	352	»	»	»	30	»	1517	45	3485	20	35	»
Odder	34	70	716	95	»	»	»	»	»	»	751	65	5	50	105	»	70	»	»	»	2	»	»	»	5	75	529	»	717	25	34	40
Odense	»	»	13184	65	»	»	124	45	»	»	13309	10	118	25	2497	50	1283	»	»	»	1685	»	200	»	99	25	7426	10	13309	10	»	»
Randers	8	56	4570	10	»	»	»	»	2140	»	6718	66	186	25	3240	50	1755	»	»	»	1244	»	»	»	44	50	225	»	6695	25	23	41
Ribe	34	20	627	25	»	»	»	»	»	»	661	45	50	25	»	»	32	»	»	»	»	»	»	»	5	»	540	»	627	25	34	20
Ringkøbing	35	»	1767	»	»	»	»	»	125	»	1927	»	21	25	448	»	232	»	»	»	104	»	»	»	14	»	1072	75	1892	»	35	»
Ringsted	32	57	1748	50	»	»	»	»	375	»	2156	07	76	75	1124	»	656	»	»	»	252	»	»	»	14	50	»	»	2123	25	32	82
Roskilde	»	»	2585	70	»	»	»	»	»	»	2585	70	252	50	763	50	580	»	»	»	634	»	»	»	»	»	355	70	2585	70	»	»
Rudkøbing	15	»	1076	70	»	»	»	»	»	»	1091	70	84	35	140	50	104	»	»	»	356	»	»	»	13	»	378	85	1076	70	15	»
Rønne	19	86	2514	05	»	»	»	»	»	»	2533	91	»	»	792	25	433	»	»	»	402	»	»	»	20	»	852	»	2199	25	34	66
Silkeborg	31	35	2268	80	»	»	»	»	400	»	2700	15	70	75	563	50	358	»	»	»	280	»	»	»	18	»	1375	»	2665	25	34	90
Skanderborg	35	84	551	20	»	»	»	»	500	»	1087	04	87	»	479	50	324	»	»	»	»	»	»	»	4	»	175	»	1069	50	17	54
Skive	35	»	2119	90	»	»	»	»	259	85	2414	75	33	»	828	50	420	»	»	»	86	»	200	»	18	»	794	25	2379	75	35	»
Slagelse	3	05	3568	80	»	»	»	»	300	»	3871	85	47	»	987	50	494	»	»	»	710	»	»	»	28	»	1600	»	3866	50	5	35
Stege	7	42	456	30	»	»	»	»	»	»	463	72	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	457	»	457	»	6	72
Struer	19	01	187	20	»	»	»	»	650	»	856	21	6	50	374	50	218	»	»	»	56	»	»	»	»	75	175	»	830	75	25	46
Stubbekøbing	29	92	432	90	»	»	»	»	»	»	462	82	27	25	»	»	12	»	»	»	»	»	»	»	2	50	400	»	441	75	21	07
Svendborg	17	81	2482	40	»	»	»	»	500	»	3000	21	53	25	1479	75	861	»	»	»	60	»	»	»	13	50	500	»	2967	50	32	71
Sønderborg	57	05	1038	70	»	»	»	»	600	»	1695	75	144	50	484	»	292	»	»	»	598	»	»	»	9	»	100	»	1627	50	68	25
Thisted	39	02	1640	70	»	»	»	»	100	»	1779	72	20	50	268	»	144	»	»	»	588	»	»	»	»	»	720	»	1740	50	39	22
Tønder	35	55	1076	40	»	»	»	»	650	»	1761	95	28	75	968	50	514	»	»	»	»	»	»	»	11	»	230	»	1752	25	9	70
Varde	9	98	983	30	»	»	»	»	»	»	993	28	19	»	589	»	311	»	»	»	»	»	»	»	4	50	60	»	983	50	9	78
Vejle	25	52	4488	30	»	»	»	»	»	»	4513	82	117	50	1399	»	798	»	»	»	433	»	»	»	25	»	1720	»	4492	50	21	32
Viborg	35	»	1649	05	»	»	»	»	600	»	2284	05	70	25	725	50	410	»	»	»	412	»	»	»	15	50	615	80	2249	05	35	»
	1449	02	123607	30	5	»	252	85	20530	50	145844	67	4433	75	45009	50	25714	»	»	»	17220	»	1200	»	977	75	49868	80	144423	80	1420	87
København	»	»	172615	50	171	50	2061	»	»	»	174848	»	413	50	69858	»	42678	86	»	»	29228	74	1750	»	673		30245	90	174848	»	»	»
	1449	02	296222	80	176	50	2313	85	20530	50	320692	67	4847	25	114867	50	68392	86	»	»	46448	74	2950	»	1650	75	80114	70	319271	80	1420	87

STYRELSESMØDER

Den 6. November 1922.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et K. B.-Medlem havde haft en Lærling for meget. Paa Formandens Indgriben var Lærlingen fjernet. Personalet instrueres. — Lignende Sag i et mindre Trykkeri. En Ordning tiltrædes. Personalet instrueres. — Tarifen var nu opsagt og bekræftende Svar indgaaet fra de modstaaende Parter. Til Efterretning. — Kvindelig Hjælpearbejder var beordret i Plads til bestemt Tid, men demitteret til Dagen efter mod Tilbud om »Mødepenge«. Løn kræves af K. B. — Kvindelig Hjælpearbejder anmoder om Tilladelse til at gaa i Lære igen efter at have været 3 Aar ved Faget. Nægtedes. Der gøres Ansvar gældende mod Læremesteren. — Paa Begæring fremførtes en Uoverensstemmelse mellem et Par Medlemmer. Sagen henlægges. — Et K. B.-Medlem havde afskediget et af vore Medlemmer. Forlig opnaaet. Til Efterretning. — Et K. B.-Medlem havde betalt en Hjælpearbejder for lidt i Løn. Sagen ordnet. Til Efterretning. — Hos en Bogbinder beskæftiges en Kvinde med Sætning for utarifmæssig Løn. Henvendelse til Bogbinderforbundet. — De unges Idræt anmoder om en almindelig Indsamling. Gaar videre til »Typ.-Tid.«. — Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning anmoder om Hjælp. 25 Kr. bevilgedes. — Arbejdernes Læseselskab anmoder om Tegning af Aktie i dets Byggefond. Henlagdes. — Anmodning om Refusion for Specialbehandling. Anbefales til Forretningsudvalgets Velvilje. — En Række Anmodninger om Hjælp og Hvilende Ret-Sager behandledes. — En Del Spørgsmaal besvaredes. — Mødet hævet.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	60.000,00
I Sparekassebeholdning	9.367,61
Kontant	135,53
Ialt	69.503,14

Endvidere i:

Legatfonden	4.000,00
Sparekassen	136,67
Ialt	4.136,67

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 20. November 1922.

E. Hammer. *C. O. Petersen.*

TAK

Hjertelig Tak for den udviste Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag. *Th. Christensen.*

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbes Pers. 8,00, Jensen & Rønager 8,00, Politiken 33,00, Græbes Pers. 9,00, Egm. H. Petersen 25,00; tilsammen 83,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5236,75.*

København, 28. November 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

L. A. Jørgensens Pers. 47,00, Hertz' Pers. 15,00, Schultz' Pers. (4. B.) 82,50, J. Jørgensen & Co. (4. B.) 56,00, S. L. Møllers Pers. 61,00, Forlagstrykkeriets Sætteri 30,00, Oscar Johansen 10,00, Jensen & Rønagers Pers. 18,00, S. L. Møller 16,00, Forlagstrykkeriets Sætteri 30,00, Centraltrykkeriet (1. B.) 29,50; tilsammen 395,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 1330,50.*

København, 28. November 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Sønderborg Afdeling 111,00.

København, 28. November 1922.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 22. November: Lyngby 200,00. 23. November: Hobro 300,00. 25. November: Rudkøbing 200,00. 28. November: Helsingør 600,00.

København, 28. November 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kurt August Witt, udl. 15. 10. 22 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Trykker Georg Frantz Jakobsen, udl. 27. 10. 22 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Trykker Poul Victor Raun Hansen, udl. 1. 11. 22 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Lærling Heinrich Godthardt Jensen (Palfeldt). 3741 Møllers Hustru Doris Agathe (Syge- og Begravelseskassen). 2715 Vildts Hustru Helene Sofie (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Trykker Tage Kjærsgaard, udl. 1. 12. 22 i Stiftsbogtrykkeriet. Svendborg: Hj.arb. Johanne Elsine Petersen.

TILTRAADTE

København: 4327 Evald Larsen fra Kolding (Calberg). 3008 Aksel Rasmussen fra Køge (arbl.). 3710 Bendix Merkel fra Aarhus (arbl.). 873 Kristian Gamm fra Esbjerg (arbl.). Galvanoplastiker Richard Fabrowsky fra Berlin (Bording).

Aalborg: 6319 Viggo Andersen (arbl.) og 3285 Søholm Larsen (arbl.). Aarhus: 4481 N. C. Nielsen (Stiftsbogtrykkeriet). Faaborg: 6021 Hans Fr. Pedersen (Faaborg Ekspresstrykkeri). Haderslev: 4276 Niels Mikkelsen (Modersmaalet). Herning: 6310 Alfred Michaelsen (arbl.). Horsens: 3300 Paul Berg (Journalist). Lyngby: 3418 Oluf Petersen (arbl.). Maribo: 3805 J. H. R. Bredo (Lollands-Posten). Nykøbing F.: 3776 Carl Svendsen (Journalist). Randers: 3418 Oluf M. Pedersen (arbl.). Thisted: 3461 Richard Johannessen (arbl.). Svendborg: 6344 Carl Fr. Jensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4481 Niels Carl Nielsen til Aarhus i Pl. 3805 Jul. Bredo til Maribo i Pl. 3196 Einar Madsen til Løgstør (arbl.).

Aalborg: 3410 Regnar Vestergaard til Kbhvn. (arbl.). Aarhus: 3710 Bendix Merkel til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 873 Kr. Gamm til Kbhvn. (arbl.). Grenaa: 6319 Viggo Andersen til Aalborg (arbl.). Herning: 7209 Niels Rasmussen til Skanderborg i Pl. Horsens: 6670 Peter Østergaard til Skanderborg i Pl. Kolding: 4327 Evald Larsen til Kbhvn. i Pl. og 4341 Chr. Lykke til Vejle i Pl. Køge: 3008 Aksel Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Lyngby: 3418 Oluf Petersen til Aalborg (arbl.). Løgstør: 7232 Aage Chlemmensen til Nakskov i Pl., 4255 Niels Edv. Andersen til Aalborg i Pl. og 6449 Søren Knudsen til Aalborg (Nibe) i Pl. Middelfart: 6475 Harald Knub Offersen til Udlandet. Randers: 3418 Oluf M. Pedersen til Aalborg (arbl.). Ribe: 6620 Carl Emil Fischer paa Rejse. Silkeborg: 6310 Alfred Michaelsen til Herning (arbl.).

UDMELDT

København: 4676 Theodora Viborg (fratraadt Faget).

DØD

Kolding: 4492 Svend Høgsbro Behrens.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

afholder Møde med Dagsorden: *Tarifen*, Søndag den 3. Decbr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, **Kl. 11** Form.

Alle Stereotypører og Galvanoplastikere i København bedes komme til Stede.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

Haandsætter,

(20 Aar, ugift, Provinsianer), søger Plads straks. Er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde. Bill. mrkt. »212» modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En yngre, dygtig Akcidenstrykker kan faa Plads i Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. *U. 602* til **Wolffs Box,** Østerg. 57, K. (211)

Maskinsætter

(»Typograph«) søger Plads. Eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »205« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagnon søges

(Sætter) i et nyt elegant Bogtrykkeri. Nødvendig Kapital 3—4000 Kr. — Billet mrkt. »208« modtager Ekspeditionskontoret.

1 Linotype-Sættemaskine

(Ideal), ca. 10 Aar gl., 3 Sæt Matricer, Fraktur og Antikva, i god Stand, skal straks sælges. Pris 6800 Kr. eksklusive Fragt.

3 Typograph B,

2 Maskiner har Bourgeois Fraktur-Matricer, 1 Maskine har Petit Fraktur Matricer, i god Stand, er straks til Salg for 1600 Kr. Stykket, eksklusive Typograph-Special-Motor og Fragt.

Ny Hurtigpresse „Terno",

Fabr. Augsburg-Nürnberg, 3 Formvalser, Rullebevægelse, indv. Rammev. 64 × 96 cm, alt Tilbehør. Pris 4700 Kr.

Flere Hurtigpresser, indv. Rammev. 72 × 104 cm, Pris 2600 Kr., do., indv. Rammev. ca. 58 × 92 cm, Pris 1800 Kr., do., indv. Rammev. ca. 54 × 82 cm, Pris 1700 Kr.

Flere Diegeltrykpresser, indv. Rammev. 34 × 46 cm, Pris 800 Kr., do., indv. Rammev. 28 × 38 cm, Pris 600 Kr., do., indv. Rammev. 26 × 36 cm, 450 Kr.

Samtlige Maskiner er i god Stand og leveres med Garanti. — Uden Forbindende!

Sønderjysk Grafisk Import,
(213) **Haderslev, Torvet 14.**

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Typografernes Stiftelse

afholder
aarlig Generalforsamling
Søndag den 3. Decbr. Kl. 11 pr.
i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).

Dagsorden: 1) Aarsberetning og Regnskab for 1921—22. 2) Forslag ang. Bevilling af Midler til Anv. i Aarets Løb. 3) Opstilling til Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer og en Revisor. 4) Forslag til Oprettelse af Fribolig. 5) Eventuelt.
(207) *Styrelsen.*

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikIede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 8. DECEMBER 1922 XLIX AARGANG

JULEUDDELINGEN

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Fredag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København B., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Fredag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 29. November 1922.

Forretningsudvalget.

»GENERALSTREJKEN« I RANDERS

Den faste Voldgiftsret har den 28. November afsagt Dom i Sagen angaaende »Generalstrejken« i Randers. Vi gengiver nedenfor Dommens Præmisser samt Kendelsen for vort Fags Vedkommende:

Under den langvarige Arbejdskamp i dette Aars Foraar iværksatte Arbejdernes Fællesorganisation i Randers uden Varsel Generalstrejke i Randers i Dagene fra den 21. Marts til den 18. April d. A. I denne Strejke deltog bl. a. Medlemmer af de nedenfor nævnte, under De samvirkende Fagforbund organiserede Forbund. Disse Forbund indklages nu af Dansk Arbejdsgiverforening for Brud paa Septemberforliget og paa de gældende, faglige Overenskomster, og Klagerne paastaar de enkelte Forbund idømt Bod og Erstatning.

De Indklagede procederer til Frifindelse.

Indledningsvis bemærkes, at den paaklagede Strejke findes at have været ulovlig iværksat, og at de skyldige findes at burde idømmes Bod. Ved Fastsættelsen af Bødernes Størrelse vil der være at tage Hensyn til, at der forelaa en vanskelig Situation for de Arbejdere, der deltog i Strejken, idet der ved Siden af Strejken løb en omfattende Lockout, og idet den omtalte Fællesorganisation havde tiltaget sig Myndighed over alle Byens Arbejdsforhold. Med to i det følgende nærmere omtalte Undtagelser findes der dernæst ikke at kunne paalægges Forbundene Ansvar for det skete, da disse har taget Afstand fra Generalstrejken, og da det efter Omstændighederne ikke kan antages, at det vilde have været dem muligt at gribe virksomt ind overfor Strejken. Derimod findes Ansvaret at burde lægges paa Forbundenes stedlige Afdelinger.

Af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer deltog ca. 80 i Strejken. Den paa Afdelingen faldende Bod findes at burde fastsættes til 2000 Kr. Der findes derhos at burde paalægges Forbundet en Bod paa 400 Kr. Forbundet har ganske vist ligesom de andre indklagede Forbund taget Afstand fra Strejken og i et vist Omfang medvirket til, at Arbejdsgivere, der ramtes af Strejken, har faaet Arbejde udført andet Steds. Men et af Medlemmerne af Forbundets Hovedbestyrelse, der tillige var — og er — Formand for den over Halvdelen af Forbundets Medlemmer omfattende københavnske Afdeling, maa en Del af den Tid, Strejken varede, antages at have modsat sig, at de paagældende Arbejdsgivere fik Arbejde udført hos et Firma i København, og for dette Forhold findes Forbundet efter Omstændighederne at maatte være ansvarligt.

De idømte Bøder tillægges de paagældende Arbejdsgiverorganisationer, Organisationen af Bladudgivere i Provinsen og Dansk Provinsbogtrykkerforening paa de paagældende Arbejdsgiveres Vegne, henholdsvis med tre Fjerdele og en Fjerdedel.

Kendelse:

Dansk Typograf-Forbund bør til Organisationen af Bladudgivere i Provinsen paa de paagældende Arbejdsgiveres Vegne betale en Bod paa 300 Kr. og til Dansk Provinsbogtrykkerforening paa de paagældende Arbejdsgiveres Vegne en Bod paa 100 Kr.

Dansk Typograf-Forbunds Afdeling i Randers bør til Organisationen af Bladudgivere i Provinsen paa de paagældende Arbejdsgiveres Vegne betale en Bod paa 1500 Kr. og til Dansk Provinsbogtrykkerforening paa de paagældende Arbejdsgiveres Vegne en Bod paa 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de indklagede Forbund in solidum med 400 Kr.

BORT MED »OASERNE«!

Det var fhv. Kollega Langkjær, der engang udtalte ovenstaaende bevingede Ord i retfærdig Harme over al den Tid, der paa Værkstederne gaar med »Armbøjninger«, Konfereringer, overdaadig Afføring og anden Arbejdet hindrende Beskæftigelse. — Og vi gør hans Ord til vore.

Oaserne tilhører Fortiden, da man spyttede i Næverne, fordi man ikke havde andet at spytte i, og forøvrigt gav sig god Tid med alt.

Naturligvis har det Jag! — Maskinen venter ikke, eller den *bør* i hvert Fald ikke vente.

For at undgaa Oaserne er det imidlertid nødvendigt at gøre Ørkenvandringen kort. Og hertil kan vi nok paaregne Hr. Langkjærs Bistand.

Det tog et helt Slægtled, inden de 3 Ottetal'ers Princip blev anerkendt herhjemme, og det var knapt sket, inden man var klar over, at den doktrinære Gennemførelse af 8-Timersdagen var urealisabel og upaakrævet for mange Arbejdere med lidet anstrengende Beskæftigelse. At den ogsaa er uheldig i meget intensive og sundhedsfarlige Virksomheder er hidtil kun gaaet op for Langkjær og os andre.

Den fordrer nemlig Oaser!

I gamle Dage arbejdede man fra Solopgang til Solnedgang; men Tiden var spækket med blaa Mandage og lange, ølduftende Pavser — om Vinteren maa det have været en ren Svinesteg med den Arbejdstid!

Nutidens specialiserede Arbejde er anderledes sat i System.

Specielt gælder dette Sætterbranchen og i Særdeleshed Maskinsætteren.

I Amerika regnes en Maskinsætters Brugbarhed til 5 Aar. Naar dette Tidsrum er forløbet, afskediges Delikventen høfligt — med eller uden Pension — og en ny Mand tager fat med friske Kræfter.

Det skal lige bemærkes, at vi herhjemme — trods K. B.s og private Velgøreres Flothed — endnu ikke besidder Maskinsættere nok til, at Faget kan tillade sig en saadan Flothed. Iøvrigt skal vi ikke komme ind paa dette Specialarbejdes nedbrydende Karakter — hvilket jo er underordnet — men se Sagen fra Forretningsmandens Standpunkt:

Det er *uøkonomisk* at lade de dyre Maskiner rulle med en træt og udkørt Betjening. Allerede en overfladisk Undersøgelse vil vise, at Korrekturfejl og Standsninger er særlig fremtrædende i de tre sidste Arbejdstimer, og der er ingen Tvivl om, at en kortere Arbejdstid ved Sættemaskinen vil formindske Omkostningerne og forbedre Produktionen.

Det er derfor *uklogt* at bibeholde en Arbejdstid, som paa Grund af sin Varighed ikke tillader en uafbrudt Anspændelse af Arbejderens Evner. 2×3 Timer med ½ Times Hvil i Midten vilde maaske være Idealet.

Gennem deres intime, internationale Forbindelser vil vore Arbejdsgivere kunne erfare, at man flere Steder, bl. a. i Norge, hjælper sig med en ugentlig Arbejdstid paa 40 Timer og 36 ved Natarbejde — og at det

betaler sig; saa godt, at man endda kan give en længere Sommerferie i Tilgift.

Og naar vore Tillidsmænd til Februar skal forhandle med Bogtrykkerne, da bør de holde sig for Øje, at Lønforholdene er et Spørgsmaal om Papirspenge; men Fritiden: den er det rene Guld.

F. Traugott Nielsen.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af *L. Chr. Nielsen.*

I. Afsnit af denne Artikel fandtes i »Typ.-Tid.« Nr. 35, II. og III. i Nr. 37.

IV.

I en Skrivelse, dateret 8. Juli 1701, og Dagen efter indgivet til Byraadet i Leipzig, anmoder »Leipziger Buchdrucker-Innung« om at faa Raadets Stadfæstelse paa en »Bogtrykker-Ordning«, der indeholdt alt fornødent angaaende Forholdet imellem Principaler og Svende m. m.[1]). I denne Ordning bestemmes ogsaa Lønforholdene for Leipzigs Bogtrykkerier. Artiklerne 7 og 8 lyder nemlig saaledes:

»Art. 7.

Om Kost og Kostpenge samt Svendenes Betaling har der ofte været ført *Disputat*. For at i Fremtiden undgaa dette og for overhovedet at vide, hvad en Principal eller en Principals Stedfortræder maa traktere sine Svende med, foruden med Dagløn eller Ugeløn, en Sætter ogsaa Stykkevis eller i *proportion* til Antallet Forme eller Skrifter og en Trykker atter efter Tusinder [udført]; hvis der er to ved en Presse, betales for 1000 mindst 5 gr. 4 pf., og hvis der blot er en ved Pressen, da han er længere Tid om Arbejdet, ogsaa mindst 5 gr. 4 pf. for 1000; Sætteren atter betales paa samme Maade for

Mittelskrift i en Form	5 gr. 4 pf.
Cicero	6 gr. 6 pf.
Corpus	9 gr. » pf.
Corpus og Petit	16 gr. » pf.
For mindre ordinære Formater, saasom Ligprædikener, *disputationes* og andre Værk, som trykkes i lignende Formater: 4 gr., — 4 gr. 3 pf., — 4 gr. 6 pf. eller	4 gr. 9 pf.

og yderligere efter Papirets Størrelse og Format, saaledes at Traktementet bliver ligeligt.

Enhver skal herefter hver Lørdag gøre et Afdrag (Udbetaling) fra sin Fortjeneste paa 1 Thaler [for Kost], og videre hvert Kvartal eller hver 2., 3. eller 4. Uge, ligesom han er bunden til en Herre i 2, 3 eller 4 Uger, eller der er akkorderet om, hvor mange Forme og hvad for Skrifter disse er satte med samt hvor mange trykte, ligesom hvad der mangler; af det han derfor modtager gør han [foruden Kostpenge] et Afdrag paa 12 gr., der indestaar for hver Uge indtil følgende Messe, og skal være fornøjet med hvad han modtager. Iøvrigt skal Svenden forsørge sig selv med Kost, Logi og andre Nødvendigheder.

Art. 8.

Og endskønt enhver ærekær Svend, paa hvis Arbejde man kan stille Fordringer, igennem sit Arbejde skal være sin Principal til Nytte og med Guds Hjælp ogsaa forsøger at være det og dermed hjælper til Orden og Rigtighed, saa skal en Sætter være pligtig at holde og levere [som Dagsarbejde] i det mindste som følger:

af Corpus og Petit	2 Forme,
af Corpus	3 Forme,
af Cicero	5 Forme,
af Mittel	6 Forme,

og altsaa yderligere i Proportion til Format og Skrifter, eftersom Principalen eller Faktoren hver Gang med Sætteren selv med Billighed kan komme overens.

Hvis yderligere, hvad Trykkeriet angaar, kan leveres [mindst 2500] i alle Formater som [Dagsarbejde], naar der staar to ved en Presse mindst 15.000, og naar kun en passer Pressen mindst 7500 kan leveres ud over dette af en flittig Trykker eller Sætter [som Dagsarbejde], da er dette til deres egen Fordel. Hvis nogen uden gyldig Grund ikke leverer et Dagsarbejde, da er Herren ikke skyldig at give ham den ugentlige Thaler til Kost. . . .«

Dagsarbejdet forandredes siden til Ugearbejde. — Udtrykket »da er Herren ikke skyldig at give ham den ugentlige Thaler til Kost« skal sikkert forstaas saaledes, at Principalen (»Herren« = Bogtrykkeren) var berettiget til at fradrage af denne Thaler i Proportion til, hvad der var forsømt.

Om Forløberne for og Grunden til denne Bestemmelse skal her i Korthed oplyses følgende i Forbindelse med Forslagets yderligere Skæbne[1]):

Den ældste »Bogtrykkeri-Ordning«, jeg hidtil har fundet, og som giver nogenlunde bestemte Specifikationer om Løn- og Arbejdsforhold, stammer fra Frankfurt am Main og er dateret 5. Marts 1573. Man faar dog det Indtryk, at den ikke er den første i sit Slags. Leipzig og Wittenberg fik deres første »Bogtrykkeri-Ordninger« den 1. April 1606, udfærdiget af den sachsiske Kurfyrste *Christian II.* Det var et meget vidtløftigt Dokument, der beskæftigede sig med næsten alle de Forhold, som en Bogtrykker og hans Arbejdere kunde faa at gøre med i Faget og i det daglige Liv, — selv Bestemmelser om Begravelser savnedes ikke (det samme gjaldt forøvrigt Forslaget fra 1701). »Ordningen« fra 1606 blev revideret i 1650. Men allerede ved Aarhundredets Slutning var der saa stor Misfornøjelse med Ordningen fra 1650, at man skred til en Revision, som skete dels paa Grundlag af den hidtilværende Ordning og dels paa Grundlag af lignende Ordninger fra Frankfurt a. M. (1660) og fra Nürnberg (1673). Af disse blev dog Leipziger-Ordningen den mest frisindede, da adskillige Bestemmelser i de sidstnævnte Ordninger, der virkede hæmmende for Fagets Udvikling, ikke medtoges i Leipzig. Det maa dog — for en Fuldstændigheds Skyld — ogsaa meddeles, at man allerede i Aaret 1684 i Leipzig havde forsøgt at faa Ordningen fra 1650 revideret, men dette blev opgivet, da Principalerne paa et Møde den 24. November 1684 delte sig i to Partier.

Imidlertid gik det ikke saa let i 1701 at faa den nye »Ordning« vedtaget og godkendt af Leipzig Byraad. Ikke alene var Principalerne ikke fuldtud enige, men Typograferne forlangte og fik virkelig ogsaa et Ord med at sige — paa Trods af Tidens Skik og Brug. Og Typograferne var meget misfornøjede med saa godt som hele »Ordningen«. Efter en hel Række af Skrivelser frem og tilbage, af Møder o. s. v. endte det med Trusel om Lockout (Udelukkelse fra Trykkerierne) fra Principalernes Side. Og hertil svarede Typograferne, at de vilde træffe Modforholdsregler. En hel Del Sager blev draget ind i Striden, der ofte var meget bitter — og i mangt og meget minder om en Strid mellem Kapital og Arbejde i vore Dage. Ogsaa Forlæggerne blev inddragne i Striden. — Samtlige Tvistigheder blev imidlertid bilagte ved et Møde ind for Raadet den 31. December 1703. Striden havde varet i ca. $2^1/_2$ Aar.

Det, Typograferne tilsyneladende mest modsatte sig af »Ordningen«s forskellige Bestemmelser, var, at de frygtede for, at Kost- og Logisystemet skulde blive afskaffet. Vel ikke fordi de i og for sig var tilfredse med dette, men vel nærmest fordi det var forenet med større Vanskeligheder at faa Kost og Logi, noget som da ikke brugtes i Haandværkerkredse. Og Bogtrykkerne var, selv om de ikke tilhørte Laugs-Haandværkernes Kreds, dog i alt væsentligt underkastet de samme Livsbetingelser som disse. Siden den Tid, her er Tale om, har Forholdene udviklet sig saaledes, at Kost- og Logisystemet forlængst er afskaffet.

Naar Typograferne stod saa stærke i det her nævnte Tilfælde, som de i Virkeligheden gjorde, saa var Aarsagen hertil de uskrevne Love for Haandværkernes *Zunft*, og disse styrkedes umaadeligt bl. a. ved de underlige Bestemmelser og Ceremonier for at blive Svend. Uden at have gennemgaaet disse paa foreskrevne Maade anerkendtes ingen som Svend eller Mester. Det hele var saa uløseligt knyttet sammen, at Mesteren paa en vis Maade stod som Varetager af Svendenes Interesser — imod sig selv. Dette skete igennem *Postulatet*, der skabte et vist patriarkalsk Forhold, som forøvrigt laa i hele Datidens Laugsvæsen. Om Postulatet blev der i »Gutenberg« (1849) skrevet[1]): »Alle Kunstfæller er Medlemmer af én Familie. Enhver Principal staar i Forholdet til sine Svende og Lærlinge som en Fader til sine Sønner; til sine Medprincipaler som en Broder til sine Brødre. Svendene er i deres indbyrdes Forhold som Brødre, der er Sønner af én Familie. Lærlingene er Svendenes yngste Brødre og de mindste Sønner af Familien.« Disse Ord rammer paa Prikken det Forhold, der skabtes gennem Postuleringen og Zunften i det hele taget indenfor Bogtrykkerfaget.

[1]) Archiv für Buchdruckerkunst. Leipzig 1876.

[1]) Se yderligere om denne Sag: *L. Chr. Nielsen:* »En lönekonflikt i Leipzigs boktryckerier för över 200 år sedan« i »Svensk Typograf-Tidning« (Stockholm) Nr. 17, 21 i 1913 og Nr. 1, 3 og 7 i 1914 (samme Artikel har været optaget i »Gutenberg«, Helsingfors, 1915). — Endvidere (i kort Uddrag) i »Typ.-Tid.«, København, i 1909.

SVENDEPRØVER

Der har i mange Aar fra Typografernes Side været rettet stærke Anker mod den uheldige Maade, hvorpaa Bedømmelsen af Svendeprøver foregaar. Nu synes Erkendelsen heraf ogsaa at være voksende blandt Bogtrykkerne. Vi finder i Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Organ følgende, skrevet af Bogtrykker *N. P. Thomsen* i Holstebro:

Det kan ikke undgaas, at Skuemestrene kan komme i en kedelig Situation, naar de skal bedømme Svendeprøver, der er aflagt paa en Kollegas og Konkurrents Trykkeri, hvis disse Prøver ikke tilfredsstiller de Fordringer, der med Rette kan stilles til en *Svends* Præstationer. Ja, man vil ikke gerne kassere det, skønt det maaske var en flink ung Mand, som vel nok har gjort det rimeligste; den unge Svend kan være sit bedste, og saa — ja, saa »antager« man Arbejdet. Det er ikke saa behageligt at staa som den haardhjertede Dommer.

Kunde disse Ulemper ikke afhjælpes paa den Maade, at f. Eks. Opgaverne udarbejdedes enten af D. P. B.s Bestyrelse (og Bladudgiverforeningens) eller et af disse to Foreninger nedsat Udvalg, og at de samme Mænd foretog Bedømmelsen. Der vilde paa denne Maade komme mere Plan over Svendeprøverne og mindre Vilkaarlighed. Bogtrykfaget har jo den Fordel i Modsætning til de fleste andre Fag, at hele Svendeprøven kan sendes i en Konvolut, saa dette kan ikke medføre store Bekostninger.

Kan Tanken gennemføres, kan vi siden drøfte Enkelthederne, ogsaa hvorvidt Udvalget skal tiltrædes af Arbejdere, hvilket jeg personligt kunde finde rimeligt.

[1]) *Willi Krahl:* Der Verband der Deutschen Buchdrucker. Fünfzig Jahre deutsche gewerkschaftliche Arbeite. Mit einer Vorgeschichte. I. Berlin 1916.

Der er Bestræbelser fremme for at faa Svendeprøverne lagt ind under »Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri«, og det smager ogsaa mere af Selvstyre, end naar den lokale Borgmester og Svendeprøvekommission staar for Ordningen. Men paa Grund af de ringe Bekostninger ved den af mig foreslaaede Maade for Bogtrykfagets Vedkommende finder jeg, at vi nok selv kunde være Svendeprøvekommission. Lokale Skuemestre skulde da kun paase Arbejdets Udførelse.

Holstebro, i November 1922.

Niels P. Thomsen.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

tilmeldt Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. December		
	1922	1921	1920
Haandsættere	206	262	206
Maskinsættere	19	18	17
Sætter-Trykkere	»	»	2
Trykkere	61	89	33
Stereotypører o. a.	1	4	3
Mandl. Hjælpearb.	32	41	18
Kvindel. — ...	84	202	105
Ialt...	403	616	384

LOMMEBOG FOR ARBEJDERE 1923

Det er et lille Jubilæum, den velkendte og uundværlige Haandbog fejrer i Aar, idet Socialdemokratiets Forlag »Fremad« udsender 10. Aargang. Man mindes herom og overraskes behageligt ved paa første Blad at finde en Meddelelse fra Redaktionen vedføjet en Kupon, der gælder for 2 Kroner ved Køb af Socialdemokratiets store, smukke Jubilæumsskrift: »Det danske Socialdemokratis Historie«. Lommebogen, der kun koster 1 Kr. 75 Øre i det fra de senere Aar kendte, fikse Helshirtingsbind, faar man altsaa med andre Ord gratis, og Penge oven i Købet, hvad der maa siges at være usædvanligt. Har man i Forvejen Jubilæumsskriftet, vil Kuponen altid kunne benyttes ved Køb af dette som Gave til andre, og bedre Julegave f. Eks. kan vanskeligt tænkes enten det saa er til gamle eller unge. Selve Lommebogen bringer som sædvanligt en stor Mængde praktiske Oplysninger, der ellers maa søges mange forskellige Steder paa Biblioteker eller i Haandbøger, endvidere det almindelige Kalenderstof, Posttakster etc. og desuden en Række selvstændige Artikler, hvoraf vi skal nævne: »Loven om Aldersrente« et historisk Overblik, »Biografi af P. Knudsen« ved Th. Stauning, »Det nye Europa«, »Fagpolitik i 1922« af Harald Jensen. En Artikel om Havebrug, der vil have Interesse for alle Kolonihavedyrkere. »Socialdemokratiet i Tyskland, England og Frankrig« af H. P. Sørensen, »Værgeraadene under den nye Værgeraadslov« af Anton Jensen og endelig en Biografi af »Karl Kautsky«, der fornylig holdt Forelæsning her paa Universitetet, ved Hans Palbo. Som sædvanlig indeholder Lommebogen en Mængde Fortegnelser og Adresser, der praktisk talt har Bud til alle Medlemmer af Fagforeningerne, og kan vi kun anbefale i Tide at anskaffe den praktiske, lille Haandbog, thi der er ikke Tvivl om, at der med disse gode Kort paa Haanden vil blive stærk Rift om Bogen, som ikke kan optrykkes til den i Virkeligheden meget ringe Salgspris, naar den først er udsolgt.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN afholdt ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 13. November Kl. 7½ i Blegdamsvejens Selskabslokaler.

Til Dirigent valgtes *Carl Schmidt*, til Sekretær *O. Lundin*.

Pkt. 1: Tarifen. Formanden, *P. Aug. Pedersen*, omtalte ganske kort de Forhold, under hvilke de kommende Tarifforhandlinger skulde føres. Haabede vi maatte indvinde noget af det, vi havde tabt under de nedadgaaende Tider. Henstillede til Medlemmerne at fremkomme med de Ændringer, de kunde ønske at faa indført i den nye Tarif.

Under den paafølgende Diskussion, hvori deltog *Axel Jensen, Carl Schmidt, Chr. Andersen, Nygaard, Lundin* og *Formanden*, fremførtes forskellige Ønsker, som man henstillede til den kommende Tarifkommission at søge gennemført.

Pkt. 2: Valg af 2 Medlemmer til Tarifkommissionen. Til at indtræde i denne valgtes *Carl Schmidt* og *Axel Jensen*.

Derefter hævedes Generalforsamlingen.

MASKINSÆTTER-LANDSMØDET i København Søndag den 19. November afholdtes i Søpavillonen og var besøgt af ca. 100 Kolleger. Fra Provinsen var mødt Repræsentanter fra Aarhus, Kolding, Odense, Næstved, Holbæk, Ringsted og Roskilde, ialt 14. Efter at Formanden for Sammenslutningen, *H. P. Alb. Jensen*, Aarhus, havde budt velkommen, valgtes *Harald Jensen*, København, til Dirigent og *L. Chr. Nielsen* og *Jul. Lund* til Sekretærer.

W. Møller, København, holdt et indledende Foredrag om Maskinsætterskolen. Af den livlige Diskussion, der paafulgte, fremgik, at man ikke fandt Tidspunktet heldigt til at søge Uddannelse som Maskinsættere, og at man heller ikke mente, at den korte Uddannelse her vilde være til videre Nytte set i Relation til Tarifens Bestemmelser angaaende Uddannelsen.

Herefter behandledes Tarifspørgsmaalet, der indlededes af *H. P. Alb. Jensen*, Aarhus, for Provinsen og *N. Th. Svendsen*, København, for København. Diskussionen resulterede i Nedsættelsen af et Udvalg, bestaaende af de to Indledere og *P. Pedersen*, Kolding, der eventuelt i Forbindelse med Kolleger i vore Nabolande skal udarbejde Forslag til en ensartet Maskinsættertarif.

Efter en Kaffepavse, hvor K. M. K. var Værter, talte *P. Pedersen*, Kolding, om de tekniske Spørgsmaal og fremviste en Del Tegninger og tekniske Hjælpemidler, der vakte megen Interesse.

Det udmærkede Møde sluttede ved 6-Tiden om Aftenen med et Leve for Dansk Typograf-Forbund. *S.*

VALG TIL VOLDGIFTSRETTEN

Ved den Dags Dato foretagne Optælling valgtes til Dommere: *Jul. Schrøder* med 845 St., *O. Rundberg* med 584 St. og *Emil Frederiksen* med 532 St. Til Suppleanter valgtes: Helberg med 517 St., Carl Christoffersen med 397 St. og H. Nygaard med 185 St. — Ialt var afgivet 1036 St., deraf 1 ugyldig.

København, 28. November 1922.

O. Wendelboe. Søren Christensen. A. Søby.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

NOVEMBERFESTEN. D'Hrr. Inkassatorer bedes opgøre Billetregnskabet i Aften paa Forbundskontoret. *Styrelsen.*

BREV henligger paa Forbundskontoret til Typograf Vilhelm Nielsen.

HUSK! Tidligere Medlemmer af *»Den typ. Lærlingeforening«* bedes indsende Navn og Adresse til: *Wilh. Jacobsen*, Saxogade 89 1. Telf. Vester 5721 x.

Iøvrigt henvises til Artiklen i »Typ.-Tid.« Nr. 47.

PAA TYPOGRAFERNES STIFTELSES Generalforsamling i Søndags blev der foretaget Opstilling til Valg af Kasserer efter afdøde *Laur. Jensen*. Som bekendt har *Chr. Østergaard* været konstitueret, og Styrelsen havde haabet, at han ogsaa vilde have været villig til at modtage det endelige Valg. Det vilde Østergaard imidlertid ikke under Henvisning til, at Revisorarbejdet i Forbundet tog saa meget af hans Fritid, at han ikke ogsaa kunde passe Kassererposten i Stftelsen. I hans Sted blev *Peder Jensen* enstemmigt opstillet. Peder Jensen vil være de københavnske Typografer bekendt fra sin Virksomhed som Vikar-Inkassator for Anton Jensen under dennes Sygdom sidste Foraar.

Stemmesedler udsendes i næste Uge.

VED JULETRÆSFESTEN, Fredag den 29. December i Idrætshuset, vil *Nissefar* lege med Børnene hele Aftenen, desuden Optræden af den lille Danserinde *Viola Rose* og *Paddy and Paddy* i komisk Jonglør-Akt. 20 Mands Orkester under Ledelse af Hr. Stabstrompeter *Hjalmar Koefoed*. — Iøvrigt henvises til Artiklen i »Typ.-Tid.« af 24. November.

Billetter faas hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 4. — Salget af Børnebilletter slutter den 15. ds.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB afholder Vinterfest Søndag den 7. Januar 1923 i »Patricia«s hyggelige Selskabslokaler, Fælledvej 4. Der serveres en udmærket Middag til en billig Pris, hvorefter der bliver gratis Bal, og Festudvalget tør paa Forhaand spaa Deltagerne en fornøjelig Aften. I Forbindelse med Festen foregaar en Lodtrækning med Bortlodning af mange nyttige og værdifulde Gevinster, hvorfor det anbefales i Tide at sikre sig en Lodseddel, da der kun sælges et begrænset Antal. Angaaende Tegningen bedes man bemærke omstaaende Annonce.

»BERLINGSKE TIDENDE«. Efter Ombygning af Maskinsætteriet og Ombryderiet havde Interessentskabet »Berlingske Tidende« i Søndags indbudt det tekniske Personale samt fhv. Arbejdere, som nu er pensioneret, til at tage Lokalerne i Øjesyn. I Ombryderiet blev der ved et veldækket Smørrebrødsbord holdt en tvangfri Sammenkomst med Taler, Sang og Musik.

ET SANGHÆFTE. Vor arbejdsløse Kollega N. Chr. Nielsen har digtet nogle stemningsfulde Julesange og udgivet disse i et lille Sanghæfte under Titlen »Glade Jul«. Prisen er 25 Øre.

DØDSFALD. Onsdag den 29. November jordedes paa Kolding Kirkegaard vor unge Kollega *Svend Høgsbro Behrens*. Behrens var en dygtig Trykker og i Ordets fuldeste Betydning en god og pligtopfyldende Kollega, der altid var parat til at tale sine Kammeraters Sag, og havde Evner dertil. Dette, i Forbindelse med hans sprudlende, muntre og friske Væsen, gjorde, at han vandt sine Kollegers Venskab og hørte til de unge, vi nærede Forhaabninger til i Fremtiden. En snigende Tuberkulose hindrede imidlertid allerede for et Par Aar siden Behrens i at arbejde. De sidste Par Maaneder laa han til Sengs, og faa Dage før sin Død viedes han til Frk. Ellen Røder, København. Kollegerne bar ham til hans sidste Hvilested, og Gutenbergbanneret sænkedes til en sidste Hilsen og Farvel til vor unge Kollega. Hans Minde vil leve æret blandt hans Kammerater.

— Søndag den 3. December maatte vort Banner atter iføres Sørgefloret. Vor gamle Kollega, fhv. Hovedbestyrelsesmedlem *H. P. Raben*, havde haft den tunge Sorg at miste sin Hustru. Raben, der er omkring de 70 Aar, mødte fra alle Sider stor Deltagelse og Medfølelse. *V. P.*

PRAKTISKE RAAD VED FARVETRYK. Firmaet *Erik Levison* (Repr. for Hostmann-Steinbergske Farvefabrikker, Celle), har sendt os en lille Bog om Farvetryk og Farveblandinger. Særlig for Trykkere og Litografer vil de mange vejledende Vink have Interesse. Ved Henvendelse til Firmaet sendes Bogen gratis.

NORGES TYPOGRAFFORBUND OPHÆVER SIN SYGEKASSE. Vort Broderforbunds Sygekasse, der blev oprettet i 1885 samtidig med Forbundet og siden nøje har været knyttet til dettes Virksomhed, ophæves fra 1. Januar, idet Medlemmerne overføres til de lokale Kredssygekasser.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbes Pers. 9,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5241,75.*

København, 5. December 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Forbundskontoret 120,00, Rosbergs Trykkeri 2,00, Jernbanens Billettrykkeri 77,00, Social-Demokraten (6. B.) 100,00, G. H. 5,00, J. Jørgensen & Co. (5. B.) 48,00, Schultz' Pers. (5. B.) 81,00, Fr. Bagges Pers. (1. B.) 100,00, Fyrtaarnets Pers. 43,00, S. L. Møllers Pers. 22,00, Forlagstrykkeriets Sætteri (3. B.) 30,00, Birck 12,50, Georg Rasmussen 10,00, Centraltrykkeriets Pers. 21,00, Harald Jensen (2. B.) 21,50; tilsammen Kr. 693,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 2023,50.*

København, 5. December 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. December: Maribo 100,00. 5. December: Esbjerg 300,00.

København, 5. December 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Carl Willumsen, udl. 2. 12. 22 i Charles Petersens Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Anna Sylvia Margot Hanson-Svensson, udl. 24. 11. 22 hos Berg & Co. (arb. s. St.). Paal. Julie Elisabeth Adser, udl. 23. 11. 22 hos G. Nielsen & Co. (arb. s. St.). Sætterlærl. Lauritz Eigil Bjerremand (Syge- og Begravelseskassen). 3272 Jakobsens Hustru Agnete Ebba (Syge- og Begravelseskassen).

Silkeborg: Sætter Aage R. Randløv, udl. 1. 11. 22 hos E. Stecker. Svendborg: Hj.arb. Johanne Jensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3055 Aksel Petersen fra Udlandet i Pl. 6385 Grundall Hallberg fra Rejse (arbl.). 4326 Alfred Nielsen fra Rejse (arbl.). 7024 Herløv Rasmussen fra Roskilde (arbl.). 2711 Peter Böttcker fra Haderslev i Pl. 6055 Karl Sørensen fra Grenaa (arbl.).

Aalborg: 3410 Regnar Vestergaard (arbl.), 3418 Oluf M. Pedersen (arbl.) og 6449 Søren Knudsen (Nibe). Frederikshavn: 3418 Oluf M. Pedersen (Eksprestr.). Løgstør: 3196 Ejner Madsen (arbl.). Nakskov: 1281 Jens Chr. Jørgensen (Centraltr.), 4312 Christian Bertelsen (Centraltr.) og 7232 Aage Clemmensen (Vestl. Avis). Randers: 6130 Thorv. Kassow (arbl.). Skanderborg: 3337 Hans Axelsen, 7209 Niels C. Hauge Rasmussen, 561 Laur. Andreas Nielsen, 3738 Henry Chr. Vestergaard Sørensen, 6670 Peter Svend Østergaard (alle Skanderborg Amtsbogtr.) og 3758 Tage Thomsen (arbl.). Svendborg: 3074 Viggo Carl Hansen (arbl.). og 6048 Edvin Petersen (arbl.). Vejle: 4341 Chr. S. Lykke i Pl.

FRATRAADTE

København: 4312 Chr. Bertelsen til Nakskov i Pl. 3635 Carl Hegner til Udlandet. 3074 Viggo Hansen til Svendborg (arbl.). 6849 Bjerg Kristensen til Helsingør (Højskole). 3287 Chr. Larsen til Nakskov i Pl.

Aalborg: 3418 Oluf M. Pedersen til Frederikshavn i Pl. Fredericia: 3758 Tage Thomsen til Skanderborg (arbl.). Grenaa: 6555 Karl Sørensen paa Rejse. Haderslev: 2711 Peter Böttcker til Kbhvn. i Pl. Herning: 3337 Hans Axelsen til Skanderborg i Pl. Løgstør: 5067 Mathilde Madsen til Brønderslev (arbl.). Roskilde: 7024 Herløv Rasmussen til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDTE

København: 4478 Brenner Jensen (Bogtrykker). Frederikshavn: 3363 Hjalmar Jakobsen (Faktor). Kolding: 3675 Kai Schoubo.

UDSLETTEDE PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1007 Svend Ystrøm (Christensen & Bierring). 1002 Harry Nielsen (Asbeck).

DØD

København: 583 Carl Larsens Hustru.

afholder **Vinterfest** Søndag den 7. Januar Kl. 6 i »Patricia«s Selskabslokaler, Fælledvej 4. Menu: Suppe, Fisk, Steg, Dessert, Kaffe Kr. 7.50 (Skat iberegnet). Derefter *gratis Bal* til ubegrænset Tid. — Man bedes tegne sig hos Styrelsen eller gennem Telefon Nora 5263. (3 E)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotypesætter
søger Plads straks. Fine Anbefalinger haves. Eventuelt som **Akcidenssætter** eller **Ombryder.** Billet mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Haandsætter,
(20 Aar, ugift, Provinsianer), søger Plads straks. Er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde. Bill. mrkt. »212» modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.
En hurtig, selvstændig arbejdende Avissætter kan faa Plads ved Ebeltoft Aftenblads Trykkeri, Ebeltoft, fra 1. Januar.
Skriftlig Henvendelse til Redaktør *A. Hennings, Hornslet.* (215)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Akcidenssætter,
hurtig og akkurat, søger varig Plads snarest (Jylland). Anbefalinger haves. Billet mrkt. »216« til Ekspeditionskontoret.

Ærede Kolleger! Hvis jeg til den forestaaende Julefest maa sende Dem mit lille Sanghæfte »**Glade Jul**«, indeh. 17 stemningsfulde Julesange til gode, bekendte Melodier, da skriv til mig: *N. Chr. Nielsen, Augustagade 8, Mezz., Sundby.* Pris pr. Eksemplar **25 Øre.** 5 Eksemplarer sendes portofrit overalt. (214)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 15. DECEMBER 1922 XLIX AARGANG

Da Postvæsenet ikke modtager Ugeblade til Besørgelse i Dagene 21.—24. Decbr., trykkes »Typograf-Tidende«, Nr. 51, Onsdag den 20. ds. — Stof og Annoncer til dette Numer maa være Bladet i Hænde senest Mandag Morgen den 18. ds.

ET GENSVAR TIL »EN FARE«

Som det fremgaar af den Artikel, vi andet Steds optrykker fra »De grafiske Fag«, har Københavns Bogtrykkerforening fundet det passende at indlede de kommende Tarifforhandlinger med et stærkt personligt Angreb paa den københavnske Afdelings Formand.

Tidspunktet synes valgt med Omhu. Og Hensigten er let gennemskuelig — nemlig den at lægge Ansvaret for en mulig Situation til Februar over paa vor Organisation ved at betegne dennes Formand som »en Fare« for Forhandlingerne, endnu før der overhovedet har fundet Forhandlinger Sted.

Selv om Hensigten helliger Midlet, maa dette utilbørlige Angreb paa en Mand, som overfor Bogtrykkerne repræsenterer de typografiske Arbejdere i København, siges at ligge under den Grænse, menneskelig Velanstændighed og organisationsmæssig Tolerance sætter. Det er en ubetimelig, unyttig og derfor overflødig Indblanding i en modstaaende Organisations Anliggender.

Vi blander os ikke i, hvem Københavns Bogtrykkerforening vælger som Formand. Selv om der er stor Forskel paa Hr. Græbe og Hr. Levison, kan det dog ikke falde os ind at uddybe denne Forskel. Og selv om Konflikten forrige Vinter under en anden Ledelse end den, Bogtrykkerforeningen paa det Tidspunkt havde, muligvis kunde være undgaaet, vil det dog nu være formaalsløst at snakke herom.

Endnu er det heller ikke kommet dertil, at Bogtrykkerforeningen kan optræde vejledende med Hensyn til, hvem Typograferne skal vælge som sine Tillidsmænd. Meget tyder paa, at de nærer saadanne overmodige Ønsker. Men ogsaa de er overflødige. Det Forhold bliver de nødt til at lade Typograferne om. Dette være sagt én Gang for alle.

Og Sagen vil Angrebet aldrig kunne gavne. Den, som begynder Forhandlingerne med at skælde sin Modpart ud, viser ikke dermed nogen god Tro til sin Sags indre Styrke.

Lige saa lidt som Argumentet om, at »Priserne paa Bogtrykarbejde er nede paa et Niveau, hvor det kun i faa Tilfælde giver Avance«, er noget absolut overbevisende Argument at begynde Forhandlingerne paa. Det er ganske vist gammelt, men ikke derfor særlig godt. Saa længe der overhovedet har været ført Forhandlinger mellem Arbejdere og Arbejdsgivere om Lønforhold, har det Synspunkt været hævdet, at Faget ikke kunde bære Arbejdernes Krav. Men det har aldrig nogensinde været bevist ved andet end Ord. Vi erindrer levende en Episode under Dyrtidsforhandlingerne i sin Tid, hvor Bogtrykkerforeningens daværende Formand med overbevisende Højtidelighed erklærede, at Faget absolut ikke kunne bære mere end en Lønforhøjelse paa 2 Kr. Efter nogle Timers Forløb viste det sig dog, at Faget kunne bære 50 Øre til. Kendsgerningerne har altid slaaet denne Argumentation over Ende.

Og det »langsomt dalende Prisniveau« har jo i den seneste Tid været i Stigning. »Finanstidende«s danske Engros-Pristal er i den forløbne Maaned steget 2 Points. Det engelske Index-Tal viser ogsaa Stigning. Selv om Stigningen er ringe, er det dog en noget for letsindig Omgang med Ord paa denne Baggrund at tale om det dalende Prisniveau.

Alt tyder paa, at Prisniveauet nu ligger nogenlunde fast, om end med en stigende Tendens. Og dette maa nødvendigvis indvirke paa Lønforhandlingerne.

Men en videre Drøftelse af disse Forhold bør rettelig udsættes, til Parternes Tarifkommission træder sammen — i Hensynsfuldhed og Fordragelighed.

EN FARE

»De grafiske Fag« bringer i sit sidste Numer følgende Optakt til de kommende Tarifforhandlinger. Kollegerne bør kende dette Aktstykke i sin Helhed:

Ved Gennemlæsningen af Den faste Voldgiftsrets Kendelse vedrørende Generalstrejken i Randers vil man særlig lægge Mærke til følgende manende Ord i Rettens Kendelse: »Med to i det følgende nærmere omtalte Undtagelser findes der dernæst ikke at kunne paalægges Forbundene Ansvar for det skete, da disse har taget Afstand fra Generalstrejken . . .«, »derimod findes Ansvaret at burde lægges paa Forbundenes stedlige Afdelinger«.

Det ene af de to her omtalte Forbund er Dansk Typograf-Forbund. Kendelsen siger herom:

»Af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer deltog ca. 80 i Strejken. Den paa Afdelingen faldne Bod findes at burde fastsættes til 2000 Kr. Der findes derhos at burde paalægges Forbundet en Bod paa 400 Kr. Forbundet har ganske vist ligesom de andre indklagede Forbund taget Afstand fra Strejken og i et vist Omfang medvirket til, at Arbejdsgivere, der ramtes af Strejken, har faaet Arbejde udført andetsteds. Men et af Medlemmerne af Forbundets Hovedbestyrelse, der tillige var — og er — Formand for den over Halvdelen af Forbundets Medlemmer omfattende københavnske Afdeling, maa en Del af den Tid, Strejken varede, antages at have modsat sig, at de paagældende Arbejdsgivere fik Arbejde udført hos et Firma i København, og for dette Forhold findes Forbundet efter Omstændighederne at maatte være ansvarligt.«

Det Forhold, Kendelsen sigter til, er, at Maskinsætteren og Stereotypisten i Matzens Klichéanstalt nægtede at udføre det Arbejde, der skulde sendes til Provinsen til Erstatning for det Stof, de generalstrejkende Typografer lod ligge. Vægringen fandt Sted efter Ordre fra eller i Forstaaelse med Formanden for D. T.-F.s københavnske Afdeling, Hr. J. Samuelsen.

Da Bladudgiverorganisationens Formand henvendte sig herom til Hr. Samuelsen, erklærede denne, at han ikke vilde tvinge sine Medlemmer til at lave Skruebrækkerarbejde. Ordet »Skruebrækkerarbejde« er jo ganske misvisende i denne Forbindelse, da Generalstrejken var erklæret ulovlig baade af De samvirkende Fagforbund og af Dansk Typograf-Forbund selv.

Vi fremdrager denne Side af Hr. Samuelsens Virksomhed, fordi den er betegnende for den Linje, denne Mand følger i sin Ledelse af den københavnske Afdeling af Forbundet. Maalet for denne Fagforeningsleder er i den Grad Hovedsagen, at han selv tror eller i hvert Tilfælde hævder at tro, at et hvilket som helst Middel er tilladeligt, naar det blot fører til noget, der er til Gene for Arbejdsgiverne.

Hr. Samuelsen, der meget godt vidste, at hans Forbud mod Arbejdet i Matzens Klichéanstalt var tarifstridigt, har tillige den Opfattelse, at alt, hvad der skader Arbejdsgiverne, gavner Arbejderne. Han tror blandt andet, at jo højere Løn, der kan pumpes fra Arbejdsgivernes Lommer over i Arbejdernes, desto mere gavner han sine Medlemmer. Hans Horisont tillader ham ikke at se, at i en Depressionsperiode som den, vi lever i, dér vilde saavel Arbejdere som Arbejdsgivere have større Fordel af et rimeligt Samarbejde, under hvilket det fra Arbejdsgivernes Side ikke var nødvendigt at være paa Post overfor Faldgruber overalt, hvor saadanne kan skabes.

Arbejdernes nuværende Stilling gør det i Virkeligheden muligt for en Fagforeningsformand uden Skrupler at begaa mangen Uregelmæssighed med Hensyn til Tarifens Overholdelse, uden at det vilde være muligt at komme hver enkelt Sag til Livs; det er derfor nødvendigt, at Bogtrykkerne er paa Vagt overfor denne Mand, der ikke tager i Betænkning at gaa Køkkentrappevejen ind i Trykkerilokalerne og dér øve sit Ophidselsesarbejde.

Hvis han vilde henvende sig til Bogtrykkerforeningen, naar han tror, at der sker et eller andet, der strider mod Tarifen, vilde han dels opnaa, at eventuelle Misforhold blev bragt ud af Verden, og dels undgaa den Forbitrelse af Arbejdernes Sind, der virker til lige Skade for Arbejdere og Arbejdsgivere.

Ud fra Den faste Voldgiftsrets Kendelse, hvorigennem det paany er lykkedes at fastslaa Principperne for denne Mands Handlemaade og ud fra det foran anførte, vil det ses, at Samuelsen

er en Fare for det gode Forhold imellem Bogtrykfagets Principaler og Arbejdere. Mange, som uden nærmere Kendskab til Formanden for den københavnske Afdeling af Typograf-Forbundet deltager i Forhandlinger i Københavns Bogtrykkerforening med Dansk Typograf-Forbund, har undret sig over den meget bestemte Form, hvorunder disse Forhandlinger føres fra Bogtrykkernes Side. Da Hr. Samuelsen i Almindelighed optræder som Ordfører i københavnske Anliggender, vil det her fremdragne kunne bidrage til, at de paagældende Bogtrykkere forstaar, at »Tonen« er paakrævet som Følge af de Erfaringer, et flerårigt Samarbejde med denne Mand har givet.

Nu, da Tarifforhandlingerne staar for Døren, ønsker vi at gøre saavel Bogtrykkere som Typografer opmærksom paa denne Fare, thi alene den Omstændighed, at Tarifen er opsagt fra Arbejdernes Side, maa jo betyde, at der vil fremkomme Krav til Bogtrykkerne; det vilde ellers være formaalsløst at foretage en Opsigelse.

Det er ganske vist gentaget indtil Trivialitet, at der maa arbejdes og spares, ikke destomindre er det nødvendigt at nævne det paany.

Priserne paa Bogtrykarbejde er nede paa et Niveau, hvor det kun i faa Tilfælde giver Avance. Arbejdsmængden er knap. Mange Typografer og mange Maskiner er ledige. Hvorledes skulde det være muligt under saadanne Forhold at slutte en Tarif, der ikke imødekommer Kravet om billigere Arbejde, og som ikke imødekommer det langsomt faldende Prisniveau.

Hr. Samuelsen kan efterhaanden blive Bogtrykfaget en dyr Mand.

Typografernes Kasse har adskillige Gange maattet betale for de Volter, denne Mand har slaaet. Denne Gang er det ikke saa meget Bodens Størrelse, der er afgørende, som den Omstændighed, at Den faste Voldgiftsret finder det nødvendigt at fremdrage, at Ansvaret ikke alene maa lægges paa de forskellige anklagede Forbunds stedlige Afdelinger — i dette Tilfælde Randers — men særlig det, at Typograf-Forbundet trækkes frem som strafskyldigt til særlig Bod netop paa Grund af den københavnske Afdelingsformands bevidst tarifstridige Opførsel.

HVAD VIL EN AVISLÆSER HELST LÆSE?

(Efter »The Pacific Printer and Publisher« ved *C. C. Jensen.*)

I en Forsamling af Bladudgivere i Staten Washington diskuteredes Spørgsmaalet, om Bladenes Læsere foretrak sensationelt og kriminelt for sundt og oplysende Nyhedsstof. En Dagbladsudgiver hævdede, at det var nødvendigt for et Blad at bringe detaillerede Skildringer af sensationelle og kriminelle Begivenheder, thi det var saadant Stof, det læsende Publikum ønskede. — Udgiveren af Ugebladet »Montesano Vidette«, Mr. *Don Cloud*, mente, at Bladudgiverne snart vilde blive stillet Ansigt til Ansigt med Kravet om større Renhed og Sandhed i Bladenes Nyhedsstof, idet Publikum er begyndt at reagere mod de detaillerede Beskrivelser af Forbrydelser og Skandaler, og Forældre er begyndt at forstaa, at dette Læsestof rummer en Fare for deres Børn.

Mr. *Cloud* fik nu den Idé at udsende et Spørgeskema til Avislæsere i Montesano og Omegn for derved at faa Klarhed over, hvorledes disse stillede sig til Spørgsmaalet om Pressens Nyhedsstof. Spørgeskemaet havde følgende Indhold:

Et Emne, som blev diskuteret ved et Møde, som det sydvestlige Washingtons Bladudgivere nylig afholdt, har foranlediget Udsendelsen af dette Spørgeskema. Deres Svar vil blive behandlet med største Fortrolighed. For at forhindre, at nogen Udgiver faar Kendskab til, hvem der svarer, er hvert Skema forsynet med Nr. Det er ikke nødvendigt at underskrive med Navn; men Deres Navn vil i hvert Fald aldrig blive offentliggjort. Skemaet udsendes til 200 Hjem i Montesano, af hvilke ikke alle er »Videttes Læsere; men vi ser gerne, at alle svarer, om muligt i denne Uge.

Læser De kriminelle og sensationelle Nyheder i noget Blad? Ja — Nej —

Tror De, at Flertallet af Deres Naboer gør det? Ja — Nej —

Vilde »Vidette« vinde flere Læsere, hvis det bragte mere Stof om Forbrydelser og Skandaler i vor By og Landsdel? Ja — Nej —

Vilde det gøre Samfundet en større Tjeneste, hvis det gjorde det? Ja — Nej —

Resultatet af de første 60 Svar var, at til det første Spørgsmaal stemte 47 Ja og 13 Nej; til det andet 45 Ja, 15 Nej; til det tredje 22 Ja, 38 Nej og til det fjerde 10 Ja, 50 Nej.

Ved et senere Møde af Bladudgivere hævdede Udgiveren af et af Statens største Dagblade, idet han refererede til ovenstaaende Resultat, at for at skaffe et Blad Udbredelse — og dette var jo en Udgivers Mission — var det nødvendigt at trykke sensationelle Begivenheder og Skandaler. Det var saadanne Nyheder, de fleste Mennesker helst vilde læse, og at de fleste læst dem fremgik af Svarene paa det første Spørgsmaal, og af Svarene paa det tredje Spørgsmaal ser man, at et stort Antal Læsere har den Opfattelse, at et Blad, som bringer saadant Stof, vil vinde flere Læsere.

Udgiveren af »Vidette« gør opmærksom paa, at af Svarene til det fjerde Spørgsmaal fremgaar det, at en stor Majoritet mener, at Blad vilde gøre Samfundet en større Tjeneste ved ikke at trykke saadanne Nyheder.

Amerikanerens smartness fornægter sig ikke, idet Mr. *Cloud* slutter med følgende »cry« for sit Blad: »Videttes Ledemotiv er: »Bring intet Stof i Bladet, som en god Moder vilde betænke sig paa at læse højt for sine Piger og Drenge.« Det er en god Regel for et Hjemmenes Blad. Vi tror, det i det hele taget vilde være bedre for Samfundet, hvis alle Blade fulgte den Regel. Vi tror ikke, at de fleste Mennesker virkelig ønsker at læse saadanne Nyheder; at de alligevel læser dem, er utvivlsomt; men mange gør af Vane og Ubetænksomhed Ting, som deres sunde Sans siger dem var bedre »ikke at gøre«.

Spørgeskemaets Rubrik for Bemærkninger indeholder mange interessante Udtalelser; men Pladsen tillader ikke at bringe Uddrag af disse.

»DANSK BOGTRYK«

Bogtrykker *Poul Hertz* har udsendt første Numer af et nyt Tidsskrift: »Dansk Bogtryk, Maanedsskrift for de grafiske Fag«. Ifølge sit Program vil det stræbe efter at blive et virkeligt *Fagblad* og som saadant et Bindeled mellem alle Bogtrykkerkunstens Udøvere. Bladet vil ikke være med til partipolitisk Pindehuggeri, men vil tjene *Standen* og Faget og lære dets Udøvere at se paa Helheden.

Hvad Bladet mener med »at tjene Standen«, er ikke nærmere udformet. Men det maa formodes, at der dermed ikke blot tænkes paa Bogtrykkerne, men ogsaa paa Landets 6000 Typografer. Og det maa ligeledes formodes, at en saa praktisk og dygtig Mand som Hr. Poul Hertz ikke overser, at Standens økonomiske Kaar danner Baggrund for det tekniske og kunstneriske Højdepunkt, Faget er i Stand til at naa.

Forøvrigt er Tidsskriftet smukt og nobelt udstyret. I faglig Henseende giver det første Numer dog ikke ret meget, og den spøgefulde Sætning, at et Blad aldrig bør udsende sit *første* Numer, men begynde med sit *andet*, kan vist finde Anvendelse her.

Uden Tvivl har »Dansk Bogtryk« en Mission. I typografiske Kredse aabenbares glimtvis en betydelig fag-teknisk Interesse, og vil Bladet fra denne Side søge sig særlige kyndige Medarbejdere, er det muligt, at det kan komme til at tjene hele Faget.

»Dansk Bogtryk« koster 3 Kr. Kvartalet. Redaktion og Ekspedition: Poul Hertz, Sct. Pederstræde 19, København K.

SMAA VINK!

Kend din Tarif! Vær fortrolig med dine Pligter, men overse ikke dine Rettigheder. Bogtrykkeren kender som oftest kun den Del af Tarifen, som sikrer hans Fordele. Det er din Opgave ogsaa at kende alt det, som er til Betryggelse for dig selv, dine Kolleger, din Organisation. En god Tarif vil altid blive ringere ved ikke at blive brugt paa forstandig Maade. Undlad ikke at gøre Bogtrykkeren fortrolig med, at du kender Tarifen og dens praktiske Anvendelse paa de forskellige Arbejdsomraader. Det giver Styrke i Arbejdsforholdet. Beregn engang imellem dit Arbejde for at se, om du bestiller for lidt. Det vil glæde Bogtrykkeren og være dig selv til Vejledning.

»OPHIDSELSESARBEJDET«

Det kan undertiden være ubehageligt for Bogtrykkerne, at Typografernes valgte Tillidsmænd kræver Tarifens Bestemmelser overholdte. Men saa længe der har været kollektive Aftaler, har Bogtrykkerne maattet finde sig heri. De bliver ogsaa nødt til det i Fremtiden.

Omtalen af Jul. Samuelsens Ophidselsesarbejde ad Køkkentrappevejen sigter til et tarifstridigt Forhold hos Bogtrykker Langkjær, som det paalagdes Jul. Samuelsen paa Dansk Typograf-Forbunds Vegne at bringe i Orden. Der overførtes nemlig Sats fra det blokerede Trykkeri i Arbejdsgiverforeningen til Trykning af vore Medlemmer hos Langkjær. Efter Henstilling lovede Bogtrykkerforeningens Formand, at det paagældende Arbejde skulde blive standset. Men Hr. Langkjær hævdede, at »Levison ikke havde noget at sige her«. Saa maatte Samuelsen sige det, der skulde siges.

Og det hjalp.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 18. November 1922 i Arbejdernes Forsamlingsbygning, og hertil havde 23 Medlemmer givet Møde. Dirigent: *Johs. Schmidt*. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Derefter foretoges forskellige Valg: Til Formand genvalgtes *Just Rasmussen* med Akklamation. Til Bestyrelsesmedlem genvalgtes *Stephan Boesen*. Til Revisorer genvalgtes *Alfred Berg* og nyvalgtes *N. Th. Sørensen* i Stedet for Lisberg, som ikke var til Stede. Som Skuemestre til den offentlige Kommission for Svendeprøvers Aflæggelse genvalgtes *Ærenlund-Madsen* med 17 Stemmer, og i Stedet for Bisgaard, som ikke var til Stede, valgtes *C. Lund* med 17 St. Suppleant blev *Richard Nissen* med 12 St. Som Repræsentanter til »Teknisk Selskab« genvalgtes *Johs. Schmidt* og nyvalgtes *A. Andersen* og *C. Lund* i Stedet for Frederiksen og Formanden. som ikke ønskede Genvalg. Som Re-

præsentanter til »Vejle Social-Demokrat«s Repræsentantskab genvalgtes *Carl Hansen* og *Ærenlund-Madsen*. Som Repræsentant til Lærlingeforeningen genvalgtes *Formanden*. Det vedtoges med 8 St. mod 6 at indmelde Afdelingen i Foreningen »Dansk Arbejde«.

Ærenlund-Madsen.

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 25. November ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *A. V. Jensen*. Protokollen fra sidste Bestyrelsesmøde oplæstes. Man diskuterede derefter et lokalt Spørgsmaal. Det vedtoges at tage 400 Kr. af Lokalkassen til Juleuddelingen. Til Forplejningsstationen gav man 25 Kr., og Bibliotheksforeningen fik 10 Kr. Bestyrelsens Forslag om at forblive i det nuværende Lokale for det kommende Aar vedtoges. Derefter foretoges forskellige Valg med følgende Resultat: Formand: *Carl Jacobsen* (Genvalg), Næstformand: Rotationstrykker *Sørensen* (Genvalg), Bestyrelsesmedlemmer: *H. A. Hansen, Pilgaard, Wisman* (alle nyvalgt), Revisorer: *R. P. Jensen* (Genvalg), *L. Friis* (Nyvalg), Fanebærer: *Christensen* (Genvalg), Kontrahenter til »Vestsj. Social-Dem.«: *S. V. Nielsen* (Genvalg), *H. A. Hansen* (Nyvalg), Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Formanden, H. A. Hansen, Pilgaard*, Repræsentanter til Brugsforeningen: *H. A. Hansen*, Bestyrelsesmedlem i Lærlingeforeningen: *Formanden*, Bestyrelsessuppleanter: *P. Jensen, Hartmann*, Revisorsuppleant: *Chr. Nielsen*, Reservefanebærer: *Oluf Nielsen*.

Derefter gik man over til ekstraordinær Generalforsamling i Hjælpesygekassen. Bestyrelsen stillede Forslag om at nedsætte Kontingentet til 20 og 40 Øre med 1 og 2 Kr. i Dagpenge. Generalforsamlingen vedtog at sætte Kontingentet til 20 og 40 Øre med 1,50 og 3 Kr. i Dagpenge. (De nuværende Dagpenge er 2 og 4 Kr. med 50 og 80 Øre i Kontingent). *O. A.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

afholdt sin aarlige Generalforsamling Søndag den 3. December i Rømersgade 22 med Dagsorden: 1) Beretning og Regnskab, 2) Bevilling af Midler, 3) Opstilling til Valg af Formand, Kasserer, to Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor, 4) Oprettelse af Fribolig, 5) Eventuelt. Til Dirigent valgtes *Carl Nielsen*, til Sekretær *C. J. Schnoor*.

1) Formanden, *H. C. Nielsen*, aflagde Beretning for det forløbne Aar, idet han først mindedes Stiftelsens afdøde Kasserer, Larur. Jensen, hvis Død havde været et følelig Tab, idet hans Redebonhed, store Evner og Arbejdskraft i mange Aar havde været Stiftelsen til megen Gavn. Ære være Laur. Jensens Minde! Dernæst mindedes Formanden en anden af vore Medlemmer, Vilh. Tømmerup, som i stor Udstrækning ved sine Sange havde sat sig fast i Kollegernes Tanker. (Medl. rejste sig.) — *Formanden* aflagde derefter en ret udførlig Beretning, idet han navnlig pegede paa, at Status var i god Fremgang, hvilket var opnaaet ved en forsigtig Administration; vilde blot Kollegerne i højere Grad end nu slutte sig til Stiftelsen som Medlemmer, vilde dette i høj Grad lette os at røgte den Opgave, der var sat: at skaffe saa mange Friboliger og gøre Forholdene saa gode som muligt for de ældre, veltjente Typografer og deres Enker. — Den midlertidige Kasserer, *Chr. Østergaard*, fremlagde Regnskabet, hvilket han ledsagede med et Par Bemærkninger, idet han iøvrigt henviste til det trykte Regnskab. Han paatalte det uheldige Forhold, at nogle Medlemmer hvert Aar dumpede ud, fordi Kontingentet ikke indgik, og anmodede Inkassatorerne om at tage sig lidt varmere af denne Sag, saaledes at man til baade Stiftelsens og Medlemmernes egen Gavn kunde beholde dem staaende som Medlemmer. — Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

2) Bestyrelsen anmodede om Bevilling til i det kommende Aar at anvende det fornødne Beløb til Oprettelse af Friboliger. — Bevilling gaves.

3) Til Formand genopstilledes *H. C. Nielsen*, til Styrelsesmedlemmer *Carl Nielsen* og *Oscar Johansen*, til Revisor *Chr. Østergaard*. Da Chr. Østergaard trods gentagen Opfordring ikke kunde modtage Valg som Kasserer, opstilledes *Peter Jensen* til denne Post.

4) *Formanden* foreslog som en Hønnør til vor afdøde Kasserer Laur. Jensen at tildele hans Enke den først ledigblevne Fribolig, hvilket efter oplysende Bemærkninger fra Bestyrelsens Side angaaende et andet Medlems berettigede Krav vedtoges.

Da ingen ønskede Ordet til Punkt 5, hævede Dirigenten Generalforsamlingen. 23 Medlemmer var mødt.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
afholder
STOR JULETRÆSFEST
Fredag den 29. Decbr. 1922 Kl. 7—2
i Idrætshuset.
= Bal for Vokne Kl. 7—2 =
20 Mands Orkester
under Ledelse af
Hr. Stabstrompeter *Hj. Koefoed.*

Billetter à 75 Øre for Medlemmers Børn, Kr. 1.25 for Ikke-Medl.s Børn og Kr. 1.00 for Voksne (inkl. Garderobe) faas hos C. Christoffersen, Hillerødgade 139; Alb. Hansen, Nansensgade 76[3]; Juul Sørensen, Rigensgade 5[3] og Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3[4].

Bemærk! Børnebilletter for Medl.s Børn sælges *kun* hos Kassereren, og Salget af Børnebilletter slutter i Dag Fredag. (13h)

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

28. November 1922.

1. Forretningsføreren refererede en Mæglingssag fra Esbjerg. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i Aarhus tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. December d. A. at regne.

3. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa Opfordring om at sælge Fredsmærker til Fordel for et Fond til Brug i Kampen mod Reaktion og Krig. Mærket koster 50 Øre pr. Stk. — Gaar videre til den københavnske Afdeling.

4. Dansk Fælleskomité for Hjælp til de krigshærgede Lande anmoder med De samvirkende Fagforbunds Anbefaling om Støtte til Bespisning af tyske Børn. — Der bevilgedes 500 Kr.

5. Randers Lokalafdeling indstiller et ældre Medlem til Kontingentfrihed. — Bevilgedes.

6. Et Medlem i Viborg anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 4. November d. A. at regne. — Tilstodes.

7. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmoder om Hjælp til en Klinikbehandling. — Der bevilgedes 40 Kr.

8. Et Medlem tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

9. Roskilde Lokalafdeling indstiller et Medlem til 4 Ugers ekstra Sygeunderstøttelse. — Bevilgedes.

NÆR OG FJÆRN

TIL SAMTLIGE TRYKKERE I KØBENHAVN. Alle Kolleger, der er Medlem af Trykkernes Begravelseskasse, anmodes indtrængende om at indbetale Kontingentet for 1922 samt eventuelle Restancer paa Forbundskontoret til Kasserer *O. Lundin* inden Nytaar, da Undladelse heraf kan bevirke Udslettelse af Kassen. Kolleger, som senest 31. December d. A. fylder 30 Aar, kan optages uden Indskud, hvilket disse og yngre Trykkere bør benytte sig af. Saavel nye som nuværende Medlemmer kan faa udleveret de nye Love ved Henvendelse til Kassereren. Endvidere erindres alle Kolleger om vore Underafdelingslove § 3. *Formanden.*

AABENRAA LOKALAFDELING finder Anledning til at takke de ærede Firmaer og Kolleger for den Velvilje, Juleindsamlingen og Indsamlingen til Fordel for de trængende Kolleger syd for Grænsen har funden. Særlig nævnes her, at Firmaet Hejmdal tegnede 50 Kr., Tageblatt 30 Kr. og W. Boje 20 Kr., hvilket maa anses som Bevis paa, at der ogsaa fra den Side findes Forstaaelse, naar det gælder at give trængende Kolleger en glad Jul. Kunde de øvrige sønderjyske Principaler ikke efterligne det gode Eksempel, der her er givet.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Hr. Typograf A. Løvgreen.

SMUK GAVE. En Jubilar i Carl Allers Etablissement har i Dagens Anledning haft den smukke Tanke at yde 200 Kr. til Juleindsamlingen.

EN SMUK OPMÆRKSOMHED. I Anledning af, at det i Aar er 25 Aar siden, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne stiftedes, har dennes Bestyrelse sendt os 1000 Kr. til Juleindsamlingen for de arbejdsløse Provinstypografer. Paa vore arbejdsløse Medlemmers Vegne takker vi for det tilsendte Beløb.

TIL JULETRÆSFESTENS LOTTERI har vi modtaget følgende Gaver: H. Aschehoug & Co.s Forlag: 1 Pakke Bøger; F. L. Bie: 4 Vinkelhager, Aale, Pincetter og Tilretningsknive; L. Levison junr.: 1 Pakke Æske-Post; Poul Holm, Silkegade: 4 Par Sokker, 1 Par Sokkeholdere, 3 Bindeslips og 1 Uldtrøje; Steen Hasselbalchs Forlag: 1 Pakke Bøger. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

TYSKLAND. Den nugældende tyske Tarif, der traadte i Kraft den 1. Januar 1921, udløber den 31. December i Aar. Forhandlingerne om en ny Tarif er indledede, men synes at skulle strande paa Spørgsmaalet om Indførelse af et *Timeløns*-System, som Arbejdsgiverne vil sætte alt ind paa. Da Typograferne selvsagt ikke godvilligt giver Afkald paa det gode, *Ugeløns*-Princippet er, anses en Konflikt til Nytaar for uundgaaelig.

Minimallønnen i Berlin er i Øjeblikket — fra 2. December — for gifte Typografer 11.500 Mark pr. Uge og bliver fra 15. December 13.900 Mark.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Jensen & Rønager 7,50, Græbes Pers. 8,00, C. Johansen 7,00, Politiken (19 Medl.) 35,00, Københavns Papirvarefabrik 4,00; tilsammen 61,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5303,25.*

København, 12. December 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEINDSAMLINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Krigsministeriets Trykkeri 8,00, Krohns Pers. 194,00, Carl Allers Pers. ÷ 6 50,00, Bordings Pers. og Principal 163,00, Hertz Pers. 15,00, Schultz' Pers. (6. B.) 79,00, J. Jørgensen & Co. (6. B.) 63,00, Enkefru Bøhm og Pers. 43,00, E. B. 2,00, Frk. Crone 20,00, Social-Demokratens Pers. (7. B.) 100,00, Dansk Andelstrykkeri 96,00, Dyva & Jeppesen (Sølvgade) 83,00, Jensen & Rønager 43,00, Aamodt 33,00, Knudtzons Pers. 27,25, S. L. Møller 14,00, Chr. E. Jensen 10,00, Furø & Haagensen 10,00, Rigsdagstrykkeriet 40,00, Triers Pers. 25,00, Hafnia (Principal og Pers.) 39,00, C. Johansens Pers. 35,50, Nørrebros Centraltrykkeri 33,00, Berlingske Tidende 275,00, Thieles Pers. 50,00, Københavns Papirvarefabrik 20,00, Karl Andersen 5,00, Frk. Petersen 3,00, Hertz' Pers. 10,00; tilsammen 1588,75. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 3612,35.*

København, 12. December 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget:

Aabenraa Lokalafdeling 180,00; *Aalborg:* Aalborg Amtstidende 50,00, Aalborg Stiftstidende 50,00, Dagbladet Nordjylland 10,00, Aalborg Venstreblad 10,00, Bogtrykkerne Elbæk & Schølin (P. Hansens Eftfl.) 20,00, Wilh. Burmester 10,00, N. A. Hansen »Ekspres« 10,00, A. K. Nielsen »Central« 10,00, Carl Schølin 10,00, Oluf Olufsen 5,00, Ballermann & Jensen 10,00, Akts. Ad. Holst 10,00, Akts. Hestbech & Co. 10,00, N. Mouritzen 10,00, Red. Chr. Bigum, »Nordjylland« 10,00, Faktorerne Johan Møller 5,00, Charles Jensen 5,00, L. Andersen 2,00, W. Riis 5,00, Afdelingens Medlemmer 142,00, ialt 394,00; *Haderslev* Lokalafdeling 133,00; *Haslev* Lokalafdeling 20,00; *Helsingør* Lokalafdeling 50,00; *Holbæk:* Faktor Sundahl 5,00, Bogtrykker S. M. Olsen 10,00, Amtstidende 15,00, Faktor Tjalve 10,00, Venstrebladet 10,00, Amtsavisen 10,00, Lokalafdelingens Medlemmer 78,00, ialt 138,00; *Korsør* Lokalafdeling 30,00; *Nakskov:* Loll.-Falst. Soc.-Dem. 5,00, Red. Hansen 2,00, Red.sekr. Lerbæk Petersen 2,00,

Journalist Christensen 2,00, Forrf. Els. Nielsen 3,00, Vestl. Avis 5,00, Red. Alfr. Eriksen 3,00, Inspektør Emil Eriksen 2,00, Red.sekr. Juul Christensen 2,00, Nakskov Tidende 5,00, Bogtrykker Chr. Rasmussen 10,00, Bogtrykker Fr. Nielsen 5,00, Øbergs Bogtrykkeri 5,00, Afdelingens Medlemmer 83,00, ialt 134,00; *Randers:* Afdelingens Medlemmer 242,00, Bogtrykker P. Clausen Buch 25,00, Bogtrykker Ansgar Nielsen 5,00, Faktor Helmuth Beck 15,00, ialt 287,00; *Rudkøbing:* Langelands Avis 15,00, Folkebladet 10,00, Ølandenes Dagblad 10,00, Bogtrykker Rasmussen 5,00, Afdelingens Medlemmer 42,00, ialt 82,00; *Skive:* Skive Folkeblad 25,00, Firmaet Lauritz Pedersen 25,00, Skive Avis 5,00, Afdelingens Medlemmer 99,00, Lokalkassen 46,00, ialt 200,00; *Slagelse* Lokalafdeling 400,00, Faktor Johs. A. Petersen 5,00, Bogtrykker S. J. Nielsen 5,00, Social-Demokraten 25,00, ialt 435,00; *Varde* Lokalafdeling 51,00, A/S »Ribe Amtstidende« 10,00, A/S »Vestj. Folkeblad« 10,00, Bogtrykker J. Petersen 5,00, Faktor M. Johnsen 5,00, ialt 81,00; *Viborg:* Red. Bertelsen 5,00, Faktor Pallesen 3,00, Faktor Gottschalch 5,00, Forrf. Schmidt 5,00, Bogtrykker Fr. Møller 5,00, Bogtrykker Thomsen 5,00, Bogtrykker Næser 5,00, Boghandler N. Christensen 5,00, Afdelingens Medlemmer 49,00, Lokalkassen 50,00, ialt 137,00; Organisationen af Bladudgivere i Provinserne 1000,00. — Tilsammen Kr. 3301,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 3412,00.*

København, 12. December 1922.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. December: Hjørring 300,00. 7. December: Holstebro 300,00. 12. December: Nyborg 300,00.

København, 12. December 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Holger Louis Kørner, udl. 1. 12. 22 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Trykker Otto Hansen, tidl. Medlem (Mayland). Paal. Erna Martha Johanne Nielsen, udl. 1. 12. 22 hos Siems (arb. s. St.). Paal. Ida Sofie Gudrun Nielsen, 1. 12. 22 hos Weiss (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Søren Richardt Christensen, udl. 1. 12. 20 i Jysk Centraltrykkeri (tidl. Medl.).

TILTRAADTE

København: 1098 Richard Peitersen fra Rønne (arbl.). 4313 Knud Sørensen fra Slagelse i Pl.

Aarhus: 3781 P. Hellander Petersen (Jysk Centraltrykkeri). Nakskov: 3287 Chr. Larsen (Vestl. Avis). Odense: 6048 Edvin Petersen (A/S Steen Andersen). Randers: 7154 Lester Jørgensen (Hadsund Bogtrykkeri). Roskilde: 3218 Aage Jensen (Avisen) og 1115 Chr. Bihrmann Nielsen (arbl.). Silkeborg: 7142 Thorvald Petersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1207 Valdemar Trier til Udlandet. 7142 Thorvald Petersen til Silkeborg (arbl.). 6939 Poul Kloster til Korsør (arbl.).

Aarhus: 561 Laur. A. Nielsen til Skanderborg i Pl. og 7154 Lester Jørgensen til Randers (Hadsund) i Pl. Køge: 3218 Aage Jensen til Roskilde i Pl. Nakskov: 7232 Aage Clemmensen til Løgstør (arbl.). Odense: 6048 Edvin Petersen til Svendborg (arbl.). Randers: 6130 Thorvald Kassow paa Rejse. Slagelse: 4313 Knud Egil Sørensen til København i Pl. Svendborg: 6048 Edvin Petersen til Odense i Pl. Viborg: 3781 Hel. Petersen til Aarhus i Pl.

UDMELDT

København: 444 Chr. Harlind (Bogtrykker).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1824 Charles Andersen (O. C. Olsen). 2570 Fr. Hey (Bogtrykker).

Københavns Trykkerklub.

Opmærksomheden henledes paa Medlemsmødet i Aften Fredag Kl. 8, Blegdamsvejen 26, St. — Medlemmerne bedes indtrængende at give Møde. *Bestyrelsen.* (15 k)

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 8: Sangøvelse i Lokalet, **Haveselskabets Vej 3.** (1 v)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typograph-Maskinsætter
kan fra Nytaar faa Plads ved »Djursland« i Grenaa. Henvendelse til Red. *Klixbüll,* Lahnsgade 84, Odense. (217)

Sætter-Trykker.
En hurtig, selvstændig arbejdende Avissætter kan faa Plads ved Ebeltoft Aftenblads Trykkeri, Ebeltoft, fra 1. Januar.
Skriftlig Henvendelse til Redaktør *A. Hennings, Hornslet.* (215)

Ærede Kolleger! Hvis jeg til den forestaaende Julefest maa sende Dem mit lille Sanghæfte »**Glade Jul**«, indeh. 17 stemningsfulde Julesange til gode, bekendte Melodier, da skriv til mig: *N. Chr. Nielsen, Augustagade 8, Mezz., Sundby.* Pris pr. Eksemplar **25 Øre.** 5 Eksemplarer sendes portofrit overalt. (214)

Erik Levison
TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Graphische Industrie G.m.b.H., Berlin S.O. 36.
Maskiner og Artikler for Bogtrykkerier. (218)
Prima forniklede Pinzetter med Føringsstift.
12 Kr. Dus. — 1.25 pr. Stk. portofrit.
E. Kjellberg, N. Voldgade 25 A, Kbhvn. o Telf. Byen 260 u og Øbro 4427 x.

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 22. DECEMBER 1922 XLIX AARGANG

MOD SOLHVERV

Under Jul drejer vor Side af Jordkloden sig atter mod Solen. Dagen bliver længere, Lyset stærkere, paany fødes Vaarens Kim under Jordens Hjerte. Og Haabet genvækkes, det livsalige, styrkende Haab — Haabet om en ny Tid og en ny Sommer.

Er en Familie end aldrig saa fattig, saa trøstesløs arm og elendig, at den ingen Udveje ser, paa Bunden af Sindet ligger dog en Gnist af Haab om bedre Dage, en lille Livsfunkel, som knytter Skæbnen til fortsat Liv.

Slider en Mand Dag ud og Dag ind, Uge efter Uge, Aar efter Aar, uden nogen Sinde at komme videre trods Flid og Sparsommelighed, han kan blive tvær og bitter, men han kan dog aldrig helt slukke Haabet om, at Forholdene engang vil forme sig lysere for ham.

Saaledes med det enkelte Menneske, med en undertrykt Samfundsklasse, med et helt Folk. I Aarhundreder ventede Jødefolket paa Herrens Genkomst, paa den ny Messias til at rense og lutre Jorden. Og Messias kom. Lyset tændtes og Lyset sluktes, og Jøderne trællede videre under forsat Uro og nye Forfølgelser.

Men Haabet havde dog sin Værdi. Det knyttede religiøst et Folk sammen paa en Tid, hvor alt andet tog Sigte paa at skille det.

Der var ogsaa Haab hos de Mænd, som i Halvfjerdserne rejste den danske Arbejderklasse. Et ungt og stærkt og frygtløst Haab, som ingen Magthavere kunde dræbe. Jo tættere Mørket var, des klarere skinnede Haabets Lys. Vi synger endnu i en af de gamle Sange: Hvorfor skal jeg, som haaber og vil glemme, da ikke synge om en bedre Tid. Og et vaagent Øre vil have mærket, at ingen Linjer i den smukke Sang synges i Nutidens Arbejderforsamlinger med større Forstaaelse og større Varme end netop disse to.

Men som Solens Straaler brydes med Vandets Draaber for at blive til Regnbue, maa Haabet parres med Virkeligheden for at faa livstjenlig Værdi. Selv om de fleste Forhaabninger aldrig virkeliggøres, maa de have jordisk Mulighed for at være levende Haab. Et Haab, som skal trives oppe over Skyerne, vil dø af Mangel paa Næring.

Og bag ethvert Haab maa ligge et forstandigt Arbejde paa at faa det opfyldt. Kun derved faar det sin Nytte og skabende Styrke.

Lad Haabet gro. Lad det drikke ny Kraft. Med Solhverv vender Solen og Lyset tilbage.

H. J.

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

Kendelse i Sag Nr. 2/1922: Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening. (Afsagt den 16. December 1922).

Med Hensyn til de i Tarifens §§ 117—119 omhandlede Mæglinger er der i den senere Tid opstaaet forskellige Uoverensstemmelser om, hvem der kan overvære saadan Mægling, specielt om K. B.s Mæglingsmænd har Beføjelse til at have til Stede en Sekretær, der er Stenograf og benyttes af K. B. til at tage Referat af, hvad der passerer ved Mæglingsmøder, Bestyrelsesmøder og Generalforsamlinger.

Under denne Sag har D. T.-F. i den Anledning nedlagt Paastand om,

at Tarifens § 118 vil være at forstaa saaledes, at der under Mæglingshandlingen — selve Mæglingsmændenes indbyrdes Forhandling — skal være de to Mæglingsmænd til Stede og herudover kun den eller de, hvorom Mæglingsmændene maatte enes.

K. B. har paa sin Side modsat sig, at en saadan Forstaaelse af § 118 fastslaas af Voldgiftsretten.

§ 118 lyder saaledes: »Mæglingsudvalget skal bestaa af 2 Medlemmer, hvoraf 1 vælges af hver af de kontraherende Foreninger.« Hverken i denne Paragrafs Ordlyd eller i dens Historie — eller i andre med § 118 korresponderende Tarifbestemmelser — foreligger der noget, som giver Føje til at antage, at Fremgangsmaaden ved faglige Mæglinger i Bogtrykfaget bør være anderledes end i andre Fag. For Fagene i Almindelighed findes dernæst ingen udtrykkelig givne Regler om Fremgangsmaaden ved saadan Mægling, og hverken i Beretningen fra August-Udvalget af 1908 eller i den senere tilsvarende Beretning fra Udvalget af 1915 ses der at foreligge noget af Betydning paa dette Punkt. Mæglingsmændenes Pligt er da kun at gaa frem paa den Maade, som bedst fører til Formaalet: at tilvejebringe indenfor de overenskomstmæssige Rammer en med Billighed stemmende forligsmæssig Ordning af den foreliggende Tvist.

Det maa anses ubestridt under Proceduren — og er i alt Fald ubestrideligt — *at* hver af Mæglingsmændene kan forlange fornøden Oplysning søgt fremskaffet ved Afhøring af de stridende Parter og andre vedkommende, *at* Afhøring bør foregaa gaa en hensigtsmæssig og for de afhørte betryggende Maade — særlig naturligvis saaledes, at der lige saa vel her som ved Voldgiftsretten skabes Sikkerhed for, at intet af, hvad der passerer eller fremkommer, senere benyttes til Fortrædigelse af den ene Part overfor den anden, samt *at* det er Mæglingsmændenes Pligt at forhandle loyalt og aabent med hinanden, som Formaalet kræver det.

Med Hensyn til Referat — særlig stenografisk Referat — af Mæglingen hævder K. B., at Mæglingsmanden møder med Sekretær for at spare ham for bagefter at udarbejde efter Hukommelsen et Referat, som Foreningen fordrer af ham til Brug for dens samlede Styrelse, særlig i de Sager, hvor Mæglingen ikke fører til Forlig, i hvilke Sager der skal have vist sig Vanskelighed ved at opnaa Forbundets Mæglingsmænds Underskrift paa en fælles Udtalelse om, hvad der var passeret. Det maa dog efter Sagens Oplysninger antages, at Ønsket om Referat ogsaa i nogen Grad har Hensyn til, at »Mæglingsmændene ikke bør fremkomme med Udtalelser, som de ikke kan staa ved«; men paa den anden Side har K. B. erklæret at være paa det rene med, at et saadant af Modpartens Mæglingsmand ukontrolleret og uunderskrevet Referat ikke kan forventes under eventuelle Retssager o. lign. at blive tillagt samme Betydning og Beviskraft som et Fællesreferat.

Forbundet hævder, at Sekretærs Tilstedeværelse og Referats Optagelse vil paavirke Mæglingens Frihed og derfor maa anses tarifmæssig forbudt.

Et er nu, at der som Konsekvens af, hvad ovenfor er anført om Mæglingsmændenes Pligter, mulig kan forekomme Tilfælde, hvor Sekretær bør holdes borte, og hvor Referat ikke bør optages; et andet er, om det ganske i Almindelighed kan fastslaas som utilladeligt ved Mæglinger at benytte Sekretær og stenografisk Referat.

Til at fastslaa noget saadant savnes der Hjemmel i de gældende Regler, og eventuelle Misbrug i Enkelt-Tilfælde maa henvises til Paaklage ad de Veje, der staar aabne i Arbejdsstridigheder, om fornødent Den faste Voldgiftsret.

Som Følge heraf vil Forbundets Paastand i nærværende Sag ikke kunne tages til Følge.

Herefter dømmes:

D. T.-F.s Paastand i denne Sag kan ikke tages til Følge.

(sign.) *Poul Hansen.*

/ (sign.) Jarris.

FAKTORERNE

Faktorerne, der ellers har ført en saare ubemærket Tilværelse, er pludselig blevet aktuelle. Der føres en formelig Kamp mellem Bogtrykkernes og Typografernes Organisationer om, hvem de skal tilhøre, medens en tredie Part, Funktionærforeningen, med alle Midler forsøger at lokke dem til sig. Resultatet heraf er blevet, at hver af disse har taget saa stor en Part, de har formaaet; men mon dette ikke er til størst Skade for Faktorerne selv? Vi véd jo da, at det er en ubetinget Fordel at staa sam-

let, saa var det mon ikke paa Tide, at der — hvad *** i »Typograf-Tidende« Nr. 47 jo ogsaa bebuder vil ske — blev gjort noget for at bevare Resten samlet i Dansk Typograf-Forbund.

Ved Tarifforhandlinger og lignende Lejligheder fremsætter jo alle andre Brancher deres Ønsker gennem deres Brancheklub, og hvad var vel rimeligere, end at Faktorerne ogsaa havde deres Klub, saaledes at det ikke gaar som hidtil, at der saa godt som ikke tænkes paa dem, men at det overlades til hver især at klare sig, saa godt han kan. Hvorfor er Faktorerne ikke med et eneste Ord nævnt i Tarifen? Hvorfor er der ikke en Minimalløn for Faktorer, saavelsom for Trykkere, Sættere, Maskinsættere o. s. v.? En saadan vilde, saafremt den — hvad der er al Grund til at tro — kom til at ligge en Del over de øvrige Branchers, sikkert ogsaa betage en Del af Principalerne Lysten til at holde flere Faktorer end højst nødvendigt, thi i mangfoldige Tilfælde sker det vel nok, at den ærgerrige Typograf lader sig blænde af Titlen og glemmer at faa en passende Løn.

Men Hensigten med disse Linier var nærmest den at efterlyse en eller anden Faktor med lidt Organisationstalent til at sammenkalde sine Kolleger og faa »Klubben« gjort til Virkelighed, saaledes at Faktorerne selv ogsaa kunde faa et Ord at sige; for Øjeblikket diskuteres de jo ivrigt af de andre Parter, medens de selv tier bomstille.

Men hvem vil gøre det første Skridt? Thi allerede ved de kommende Tarifforhandlinger er der Grund til at være paa Post; der er nemlig en Ting, som Faktorerne ikke kan være tjent med, og det er den *procentvise* Nedsættelse af Lønnen, saafremt noget saadant skulde blive til Virkelighed. Da Lønnen steg, skete det altid med *ens Beløb* paa større og mindre Lønninger; skal Nedgangen nu ske procentvis, kan enhver jo regne ud, hvad Facit vil blive.

7/8.

SVENDEPRØVER

Holstebro-Bogtrykkeren *N. P. Thomsens* Artikel om Svendeprøver giver Anledning til at opfriske, at Dansk Typ.-Forbunds Delegeretmøde i 1920 tiltraadte et af de sydjyske Byer (Horsens, Vejle, Esbjerg og Kolding) stillet Forslag saalydende:

> »Det paalægges Forbundsstyrelsen at søge nedsat en fast Landskommission (hvori Dansk Typograf-Forbund faar Halvdelen af Medlemmerne) for at opnaa en ensartet Opstilling og Bedømmelse af Svendeprøverne. Kontrollen ved Udførelsen af disse Svendeprøver udøves i hver By af Repræsentanter valgt af henholdsvis Typografer og Bogtrykkere.«

Som det vil ses, er Dansk Typ.-Forbund og Hr. Thomsen enige om dette Spørgsmaal. — Den Begrundelse, Bogtr. Thomsen giver af Forslaget, kunde uddybes yderligere. Der er f. Eks. himmelvid Forskel paa de Krav, der stilles til Svendeprøverne i de forskellige Byer. Dette har Dansk Provinsbogtrykkerforening ogsaa indset, og saa vidt jeg har erfaret, har denne Organisation udarbejdet Opgaver, som det er Meningen at anvende til fremtidige Svendeprøver. Det er et Skridt i den rigtige Retning; men det rører ikke ved den vigtigste Del af Sagen, nemlig *Bedømmelsen*. Som denne nu foregaar, yder den ingen som helst Garanti; derfor har vi Bogtr. Thomsens Ord, og de kan underskrives af de Typografer, der har Kendskab til denne Sag. Adskillige Steder har man søgt at komme uden om Ulemperne ved at give Typograferne Adgang til at deltage i Bedømmelsen, men den eneste radikale Afhjælpning af Ondet er at lade en Landskommission opstille *og bedømme* Svendeprøverne. Og de lokale »Skuemestre« faar da kun til Opgave at kontrollere Udførelsen af Svendeprøverne. Det er muligt, at Gennemførelsen af denne Ordning vil medføre, at vi maa opgive de lokale Svendeprøvekommissioner, men derved er ingen Skade sket for *vort* Fag.

Kravet om, at Typograferne skal vælge Halvdelen af Medlemmerne til en saadan Kommission, vil næppe støde paa Vanskeligheder; thi allerede i 1901 udarbejdede Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typ.-Forbund *i Forening* Regler og Opstillinger for Svendeprøver for saavel Sættere som Trykkere.

Spørgsmaalet har siden 1920 flere Gange været rejst i vore Hovedbestyrelsesmøder; men de hurtigt efter hinanden følgende Tarifforhandlinger og Forretningsførerens Sygdom har indtil fornylig medført, at Sagen har hvilet. Nu tager Forretningsudvalget antagelig fat paa Spørgsmaalet, saa Delegeretmødets Vedtagelse snart kan omsættes i Virkelighed.

Kolding, 10. December 1922.

Vald. Petersen.

GENERALSTREJKEN SOM VAABEN I LØNKAMPEN

Under Foraarets store Lønkampe var mange Arbejdere optaget af Spørgsmaalet om Generalstrejkens mulige Værdi som Vaaben i Kampen. Nu, da Sindene er faldet til Ro, vil en lidenskabsløs Drøftelse af Problemet sikkert være paa sin Plads. Efterfølgende og to senere Artikler tilsigter at bidrage hertil. Eventuel Diskussion bør opsættes, til den sidste Artikel er fremkommet.

I.

Tanken paa Generalstrejken som Løsning af Foraarets Lønkamp, var den mest vildsomme af alle de taktiske Udveje, som der henvistes til. Den vandt da heller ingen Tilslutning i de kompetente Forsamlinger. Trods den stærke Spænding og Uenigheden om Fremgansmaade og Taktik, var saa godt som alle klar over, at Generalstrejken i det foreliggende Tilfælde var et værdiløst og ubrugeligt Vaaben. Mere skadeligt end formaalstjenligt, mere farligt end gavnligt.

Men det nytter naturligvis ikke at overse, at Tanken havde et betydeligt Tilhold blandt Arbejderne i Almindelighed, vistnok i højere Grad blandt Provinsens Arbejdere end i København. Og hvis Arbejdsgiverne ikke havde staaet saa svagt, at de forholdsvis hurtigt havde hjulpet Arbejderne til et hæderligt Forlig, er det nærligende, ja næsten sandsynligt, at Situationen vilde være endt med en eksplosiv Udladning med skæbnesvangre Følger for Arbejderklassen. De svenske Arbejdere kan snakke med herom. De har haft deres Storstrejke. Og den nuværende Generation ønsker ikke at gentage Eksperimentet.

Det er et tragisk, et dybt alvorligt Fænomen, at Arbejderne under visse Forhold kan arbejde sig selv op til at foretage Skridt, hvorved de vil miste Fodfæstet og opnaa det modsatte af det, de tilsigter. De mange Arbejderes umiddelbare Tilslutning til Kravet om Generalstrejke var jo ikke en Følge af ansvarsløs kommunistisk Agitation. (Ansvarsløs, fordi de Kommunister, som ikke var opfanatiserede, viljeløse Redskaber, paa Forhaand vidste, at det vilde gaa galt med Generalstrejken. Naar Skaden var sket, vilde Skylden naturligvis ikke være deres, men de tossedumme, reformistiske Arbejderes, der det længst mulige strittede imod!) Det lille Halmstraa, som Generalstrejken under en bestemt given Situation kan være, voksede for den jævne Arbejder til en Redningsplanke, som med et Slag skulde sikre 8-Timers Dagen og forhindre Nedgang i Løn. Generalstrejken skulde sætte Mad paa Bordet.

Generalstrejken, hvis Forudsætning er en retsløs og undertrykt Arbejderklasse og hvis heldige Afslutning er en Revolution med Proletariatets Diktatur, er de sidste Aar blevet trukket ned i Støvet. Den er for mange Arbejdere blevet et permanent Forsvarsvaaben, som egner sig til enhver Situation. Det kan — med en lille Overdrivelse — siges, at naar en Typograf uretmæssig afskediges fra sin Arbejdsplads, kredser hans Tanke om Generalstrejke. Og naar Maskinarbejdere nedlægger Arbejdet, fordi de er misfornøjet med en Værkfører, og til syende og sidst ikke kan klare den paa anden Maade, bliver de Tilhængere af en lille rask Generalstrejke. Og det kan — uden Overdrivelse — iagttages, at naar Skruebrækkere optager Arbejdet i en Havneby, og at de, efter at være forulempet, beskyttes af Politi og Militær, saa nøjes en hel Bys Arbejdere ikke med at tale om Generalstrejke, de iværksætter den ogsaa.

Den letfærdige Jongleren med Generalstrejke Mand og Mand imellem er blevet en Gift, som æder sig ind i Arbejdernes Sind. En til Tider ødelæggende Gift. Gift er som bekendt altid farlig. Saaret af et Bid af den lille danske Slange, Hugormen, brændes ud med Helvedessten. Det skal være en meget smertefuld Kur. Forhaabentlig lader Generalstrejkens Gift sig bekæmpe og helbrede ved sund og forstandig Argumentation.

Harald Jensen.

JULESALME

Glade Jul, dejlige Jul —
grøn er Sommer og Høst er gul,
Julen alene er tindrende hvid,
Julen er Fred efter Aarets Strid.
:,: *Julen er Hjerternes Tid.* :,:

Skønne Jul, kærlige Jul,
streng for Fattig, for Dyr og Fugl.
Menneske! Om du din Jul forstod,
gav du af Evne og Overflod,
:,: *Julen er gavmild og god.* :,:

Milde Jul, kærlige Jul,
Kind skal rundes, som før var hul,
Sorg skal mildnes og lindres Savn,
Vennerne ty til hinandens Favn,
:,: *Julen er Kærligheds Navn.* :,:

Store Jul, sælsomme Jul,
onde Tanker dèr dør i Skjul,
Hævnen dør og den dybe Harm,
Jul er det bedste i Menneskebarm,
:,: *Julen gør ædel og varm.* :,:

Glade Jul, dejlige Jul —
grøn er Sommer og Høst er gul,
Julen har Sneens tindrende Skin,
slanke Graner og barnlige Sind,
:,: *Julen — nu ringes den ind!* :,:

E. Mylius-Erichsen.

JUBILÆUM

27. December — 3. Juledag — kan *Emil Nielsen*, Horsens, fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse ved »Social-Demokraten«. E. N. er født i Odder og udlærte 1. Septbr. 1888 i Bønnelyckes Bogtrykkeri, Odder, har bl. a. arbejdet i Præstø, Esbjerg, Silkeborg, Skive, Holbæk og Aarhus, indtil han 27. December 1897 sammen med Aflæggerbladet »Østjyll. Social-Demokrat« begyndte i Horsens. Her har han pligtopfyldende og trofast igennem Aarene røgtet sin Gerning som Ombryder af saavel Horsensbladet som de mange Aflæggere.

Emil Nielsen har ved sin joviale og bramfri Færd forskaffet sig saavel Arbejdsfællers som Kollegers Agtelse og vil sikkert derfor paa Jubilæumsdagen fra mange Sider modtage Hilsen og Lykønskning. —*n.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 4. December. *H. P. Alb. Jensen* valgtes til Dirigent, *P. Christiansen* til Sekretær.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Det vedtoges enstemmigt, at Afdelingen under sædvanlige Former afholder Juletræsfest Nytaarsaften, og ligeledes vedtoges det med 18 St. mod 5 at arrangere fælles Kaffebord. For Indførelse af Billetsalg til Kaffebordet 8 Dage forud for Festen stemte 17, ingen imod.

De rejsendes Ekstraunderstøttelse for 1923 vedtoges det at forhøje- saaledes at Udlændinge udbetales 5 Kr., danske med Understøttelse 3 Kr. og danske uden Understøttelse 10 Kr. Der knytter sig dog hertil en Skærpelse af Bestemmelsen om, at Anmodning paa Arbejdspladserne om Understøttelse *forbydes*, ligesom Generalforsamlingen anmoder Kollegerne om, at Udbetaling af Trykkerikasser ophæves de 2—3 Steder, hvor saadan finder Sted.

Styrelsens hidtidige Fortæringsgratiale, 100 Kr. aarlig, og Kassererens Honorar, 400 Kr. + 100 Kr. Dyrtidstillæg, vedtoges uforandret.

Med Akklamation genvalgtes Kassereren, *Chr. Rostgaard*, Styrelsesmedlemmerne *P. Christiansen* og *E. Stecher Christensen* samt den afgaaende Revisor *S. Stegger Sørensen*.

Til Valg af 2 Repræsentanter til Brugsforeningens Ledelse havde 25 Medlemmer skriftlig indstillet Chr. Christensen og Aage Langmack. Yderligere foreslog *Hans Madsen* Formanden (Marth. Pedersen) og E. Stecher Christensen. Ved skriftlig Afstemning valgtes de to sidstnævnte med 22 St. hver, medens Chr. Christensen fik 18 og Aage Langmack 16 St.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB holder Juleferie til Onsdag den 3. Januar (første Øvelsesdag i det nye Aar).

TIL LOTTERIET ved Juletræsfesten har vi atter i Aar haft den Glæde at modtage et Par elegante Damestøvler (Hertz' Fabrikat) fra Fru Karen Hjorth, Ringstedgade 4, samt fra Carlsberg Bryggerierne 20 Kr. og De forenede Bryggerier 10 Kr. — Gaver af enhver Art modtages fremdeles med Tak.

BREV henligger paa Forbunskontoret til J. P. Dam fra Kristianssund.

EN GOD KOLLEGA, som maaske ikke er meget kendt, *A. von Reis*, beskæftiget i H. H. Thieles Officin, trækker sig ved Aarsskiftet tilbage for at nyde et velfortjent Otium efter mange Aars Arbejde i den sorte Kunsts Tjeneste. Reis, der er født 19. September 1845 og har udlært i Præstø i 60'erne, kom efter flere Aars Udenlandsrejse, der gik over Norge, Sverige, Rusland og Tyskland, til København og fik Plads hos H. H. Thiele i 1876, hvor han har arbejdet indtil nu, altsaa i ca. 47 Aar. Reis er en af de Kolleger, som man altid kunde henvende sig til, sikker paa at kunne faa de Oplysninger, man havde Brug for, det være sig Græsk, Hebraisk, fremmede Sprog eller vanskelige Manuskripter, belæst og kundskabsrig som han er. Hans Kolleger hos H. H. Thiele siger ham nu Tak for mange Aars trofast Samarbejde og ønsker ham en lykkelig Livsaften.

GULDBRYLLUP. Vor tidligere mangeaarige Kollega *S. Enevold Johansen* og Hustru, Middelfart, fejrer 1. Juledag deres Guldbryllup. Hr. Johansen lærte Faget paa »Dannevirke«s Bogtrykkeri i Haderslev og kom som 20-aarig, i 1866, til Middelfart, hvor han i næsten 40 Aar trofast stod ved Sætterkassen paa »Middelfart Avis«, over de 30 Aar hos Cl. Madsen og senere en Del Aar hos Redaktør Eilersgaard. Hr. Johansen kan glæde sig ved et udmærket Helbred og nyder nu, sammen med sin energiske Hustru, et velfortjent Otium i deres smukke Villa »Danabo« i Middelfart.

Husk! **Husk!**

Det store Julebal

i Idrætshuset

Fredag den 29. December **Kl. 7—2.**

20 Mands Orkester

under Ledelse af Hr. Stabstrompeter *Hj. Koefoed.*

Billetter à 1.00 (inkl. Garderobe) faas hos C. Christoffersen, Hillerødg. 139; Alb. Hansen, Nansensg. 76[3]; Juul Sørensen, Rigensg. 5[3] og A. Andreasen, Vølundsg. 3[4].

AFSTEMNINGSRESULTAT

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

Resultatet af Afstemningen til Bestyrelse er, at *H. C. Nielsen* genvalgtes til Formand med 172 St., til Kasserer valgtes *P. Jensen* med 212 St., til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *Oscar Johansen med* 208 St. og *Carl Nielsen* med 216 St. Til Revisor valgtes *Chr. Østergaard* med 228 St. Der var afgivet 238 St., hvoraf 7 var ugyldige.

København, 18. December 1922.

P. Nordlunde. *P. Jensen.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 20. November 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Dommen angaaende Aflønningsmaade forelaa og gav Forbundet Medhold i Paastanden. Til Efterretning. — I et Trykkeri havde man taget en fhv. Hestestald med som Arbejdslokale og opstillet en Hurtigpresse. Fabrikstilsynet, der ikke havde godkendt Lokalet, var nu sat ind i Sagen og havde taget Affære. Til Efterretning. — Hos Langkjær var man begyndt at trykke overført Sats fra det blokerede Arbejdsgiverforeningens Trykkeri. Vore Medlemmer var instruerede om at nægte Udførelsen. Arbejdet, der derpaa udførtes af Elever, havde K. B. nu lovet standset. Godkendtes. — Et Lærlingespørgsmaal afgjordes. — En Overarbejdssag, der var sluttet med en Advarsel, refereredes. Godkendtes. — Københavns Bogtrykkerlaug fremsender Skrivelse i Anledning af Tarifen. Foreløbig til Efterretning. — Et K. B.-Medlem havde uberettiget afskediget en kvindelig Hjælpearbejder. Paa Foranledning af Formanden Forlig indgaaet. Godkendtes. — En Trykker var kaldt til Arbejde hos et K. B.-Medlem, men blev demitteret. Paa Foranledning af Formanden Forlig indgaaet. Godkendtes. — Et Par Afskedigelser refereredes. Paa Grund af Omstændighederne kan Understøttelse ikke udredes. Til Efterretning. — Et Medlem fremsender en Artikel til »Typ.-Tid.« med Anmodning om en Erklæring af Styrelsen. En saadan indhentes først hos den konstituerede Redaktør. — Mellem K. B.s og Forbundets Mæglingsmænd var opstaaet en Strid af formel Natur. Sagen gaar til Voldgiftsretten. — Et Bud anmoder om Tilladelse til at modtage Hjælperplads ved Stereotypi og Galvano. Besættelsen maa ske gennem Anvisningskontoret og i Henhold til Tarifens Bestemmelser i § 105. — Paa Forslag af Formanden vedtoges det at lade den konstituerede Redaktør følge Tarifforhandlingerne. — Til de arbejdsløse forelaa Tilbud om billigt Brændsel fra Kommunens Hjælpekasse. Til Efterretning. — I en behandlet Sag angaaende utarifmæssig Sætterløn forelaa Meddelelse fra Bogbinderforbundet, ifølge hvilken Forholdet var ophørt. Til Efteretning. — Fra Dansk Fælleskomité for Hjælp til de krigshærgede Lande forelaa Anmodning om Tilskud. Mindre Bevilling ydes straks og Forslag stilles til den kommende Generalforsamling. — Der forelaa detaillerede Oplysninger om Faktorernes organisationsmæssige Stilling, hvoraf det fremgik, at det store Flertal af disse staar som Medlemmer af Forbundet. — Folkeuniversitetsforeningen fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — En Række Anmodninger om Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager ligeledes. — Det vedtoges Tirsdag den 28. at afholde Tarifmøde. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbe 8,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5311,25.*

København, 18. December 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Klubben »Royal« 700,00, Schmidt & Magnussen 50,00, Xerne 18,00, N. P. 10,00, Klubben »Politiken« 401,00, Nymann & Nielsen 10,00, Herdahls Pers. 10,00, Qvist & Co. 20,00, Martins Forlag 40,00, J. Jørgensen & Co. (7. B.) 44,00, Nielsen & Lydicke 113,00, Jørgen Andersen 5,00, Jarmers Pers. 26,00, Absalon 18,00, Elektra 5,00, Aller 35,50, Eksprestrykkeriet 25,00, K. K. 50,00, W. J. Christensen 51,00, Weiss' Pers. 56,00, C. C. Petersen 70,60, X 10,00, Rosenbergs Pers. 26,50, Dyva & Jeppesen (Frederiksborggade) 160,00, Bianco Luno (Trykkeripers.) 120,00, Bianco Luno (Sætterpers.) 256,00, Holger Meyer (Principal og Pers.) 82,00, Forlagstrykkeriet (Sætterpers.) 60,00, Bærentzens Pers. 122,50, Inger og Ruth 10,00, Hohlenbergs Pers. 14,00, Axelholms Pers. 71,00, Industritrykkeriet 22,50, P. Andr. Andersen 75,00, Fjeldsøes Pers. 76,00, X 10,00, Henningsen 12,00, Chr. Cato 10,50, Wilh, Hansen 39,00, Th. Thomsen 41,75, Græbes Pers. 74,00, Kihls Pers. 42,50, Ritzaus Pers. 36,00, Emil Christensens Pers. 35,00, Emil Christensen 10,00, Skou & Madsen 19,00, Carl Brürups Pers. 44,00, Dagbladet »København« 317,00, Roms Pers. 37,00, Justesen 22,00, Overskud fra Novemberfesten 2287,50, Berlingske Tid. (Sætteriet) ÷ 1 459,00 samt Interessentskabet Berlingske Tid. 100,00, Driftsbestyrer V. Olsen 25,00, Overfaktor Hjorth 20,00, Faktor Gust. Petersen 10,00, Redaktør Helweg-Larsen 25,00, Redaktionssekretær Barfoed 5,00, P. Hansens Pers. 63,00, »Fyrtaarnet« (2. B.) 30,00, Rigsdagens Pers. (2. B.) 60,00, Christensen & Mikkelsen 14,00, Wilh. Søeborg 18,00, Ugens Nyheder 15,00, Hamburger & Lange 62,00; tilsammen 6806,85. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 10.419,20.*

København, 18. December 1922.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Assens: Afdelingens Medlemmer 35,00, Red. Rosted 10,00, Red. Vejle 3,00, Bogtr. Ravnø 5,00, ialt 53,00; *Brønderslev:* 6 Medlemmer 30,00, Bogtr. Henriksen 5,00, ialt 35,00; *Fredericia:* Red. Joh. J. Jørgensen 10,00, Bogtr. R. Ottesen 5,00, Dagbladet 10,00, Fredericia Centraltrykkeri 10,00, Social-Demokraten 10,00, Bogtr. E. Rasmussen 5,00, Frk. M. Sørensen 2,00, Afdelingens Medlemmer 150,00, ialt 202,00; *Hillerød* Lokalafdeling 419,00; *Hobro:* Dagbl. Himmerland 15,00, Bogtr. Schrøder 10,00, Faktor Andersen 10,00, Red. Dyrehøj 5,00, Hobro Vbl. 5,00, Afdelingens Medlemmer 30,00, ialt 75,00; *Holstebro:* Afdelingens Medlemmer 107,00, Red. Haagensen 10,00, Bogtr. Thomsen 5,00, + 5,00, ialt 127,00; *Horsens:* Afdelingens Medlemmer 205,00, Horsens Soc.-Dem.

25,00, Horsens Avis 10,00, Horsens Folkebl. 10,00, Horsens Venstrebl. 5,00, I. A. Kloster 10,00, Backhausen 10,00, F. Schur & Co. 10,00, Horsens Bogtrykkeri 10,00, Handelstrykkeriet 5,00, ialt 300,00; *Køge* Lokalafdeling 33,00, Østsj. Folkebl. 10,00, Bogholder H. P. Christiansen 3,00, Red.-sekr. Vald Olsen 3,00, Faktor Nordholt 5,00, Bogtrykkerne Andersen 5,00, N. P. Hansen 3,00, Reill 10,00, Red. Chr. Hansen 5,00, Red. Axelsen 5,00, Faktor Jørgensen 3,00, ialt 85,00; *Maribo:* Lokalkassen 20,00, Afdelingens Medlemmer 8,00, Redaktørerne M. Andersen 20,00, D. Ditlevsen 5,00, C. E. Christiansen 5,00, Regnar Pedersen 5,00, N. M. Nielsen 2,00, M. Larsen 1,00, Aage Pedersen 1,00, Red.sekr. Tortzen 1,00, Faktor P. Madsen 5,00, ialt 73,00; *Middelfart:* Venstrebladets Pers. 12,00; *Nyborg:* Soc.-Dem. 5,00, Nyborg Avis 10,00, C. Schönemann 5,00, Chr. Egebjerg 2,00, Afdelingens Medlemmer 40,00, ialt 62,00; *Nykøbing F.:* Lokalkassen 125,00, Loll.-Falst. Venstrebl. 35,00, Loll.-Falst. Venstrebl.s Kontorpers. 15,00, Loll.-Falst. Venstrebl.s Pers. 22,00, Loll.-Falst. Stiftstidende 50,00, Loll.-Falst. Stiftstidendes Pers. 29,00, A/S Centraltrykkeriet 50,00, A/S Centraltrykkeriets Pers. 38,00, Social-Demokraten 10,00, Journalist C. Svendsen 2,00, Loll.-Falst. Folketidende 50,00, Red. H. Borck 10,00, Red.sekr. S. Mørch 2,00, Journalist H. E. Jørgensen 2,00, A. Jensen 1,00, Loll.-Falst. Folketidendes Pers. 26,00, Nobels Trykkeri 2,00, Bogtr. Laur. Jensen, Sakskøbing, 10,00, Pers. 6,00, ialt 485,00; *Nykøbing M.:* Afdelingens Medlemmer 47,00, A/S Morsø Folkeblad 25,00, Forrf. Poulsen 10,00, Red. Martin 10,00, Faktor Halse 5,00, Red. Haurum 5,00, Red. Kampmann 5,00, Faktor Christensen 5,00, Bogtr. H. Petersen 3,00, Nutzhorn Hansen 3,00, ialt 118,00; *Næstved:* Næstved Tidende 25,00, Forrf. V. Larsen 10,00, Red. H. P. Olsen 10,00, Red.sekr. Hansen 5,00, Sydsj. Venstrebl. 10,00, Red. Neerup 5,00, Red.sekr. N. P. Nielsen 5,00, Faktor Frandsen 5,00, Næstved Avis 10,00, Red. Porst 10,00, Red.sekr. Thureholm 5,00, Forrf. S. V. Holst 5,00, Demuths Trykkeri 10,00, Sydsj. Soc.-Dem. 15,00, Red. A. M. Kristensen 5,00, Red.sekr. I. C. Hylander 5,00, Journalist H. Jensen 5,00, Forrf. H. Birkedal 10,00, Red. Chr. E. Johansen, Præstø, 5,00, N. Th. Jensen & Søn, Præstø, 10,00, Afdelingens Medlemmer 291,00, ialt 461,00; *Odder:* Bogtr. Kjeldsen 10,00, Odder Dagblad 10,00, Bogtr. Eriksen 3,00, Bogtr. Grønning 5,00, Afdelingens Medlemmer 31,00, ialt 59,00; *Ribe:* Afdelingens Medlemmer 45,00; *Skanderborg* Lokalafdeling 35,00; *Stege* Lokalafdeling 30,00; *Stubbekøbing:* Afdelingens Medlemmer 25,00, Red. Føns 5,00, ialt 30,00; *Svendborg*: Svendborg Avis 20,00, Ernst Meyer 5,00, I. P. Johansen 3,00, Frk. Westermann 2,00, Hans P. Rasmussen 5,00, Michaelsen 5,00, Bogtr. Arnberg 5,00, Joh. Petersen 5,00, Afdelingens Medlemmer 107,00, ialt 157,00; *Thisted* Lokalafdeling 122,00; *Tønder* Lokalafdeling 80,00. Tilsammen Kr. 3095,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 6507,00.*

København, 18. December 1922.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. December: Helsingør 600,00. 18. December: Løgstør 250,00.

København, 18. December 1922.

Forretningsudvalget.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Telefon 9090 — DRUBIN — Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

NYE MEDLEMMER

København: 4051 Andersens Hustru Valborg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2479 Asta Søderlund fra Bogbinderforb. (arbl.).

Brønderslev: 5067 Mathilde Hoffmann (arbl.). Løgstør: 7232 Aage Chlemmensen (arbl.). Nykøbing M.: 6994 Leonhard Sørensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7150 Karl Petersen til Aarhus (arbl.). 6070 Ejnar Poulsen paa Rejse. 2452 Elly Schmidt til Roskilde (arbl.).

Aarhus: 3616 N. P. Rask til Randers (arbl.). Odense: 7102 Ewald Elsner til Aabenraa (syg). Tønder: 3398 Hans Sørensen til Aabenraa (arbl.).

ANNULERET UDSLETTELSE

København: 1824 Charles Andersen. (Restancen betalt indenfor den af Loven fastsatte Tidsfrist).

UDMELDTE

Aarhus: 5051 Ejner Brøchner (fratr. Faget). Fredericia: 3732 Einar Rasmussen (Bogtrykker).

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

afholder sin aarlige Fest med Aftenunderholdning og Bal Lørdag den 13. Januar 1923 i Harmoniens Selskabslokaler, Nørrevold. Billetter, som uddeles gratis til Medlemmer med Bekendte, vil blive tilsendt Trykkerierne. Efter Underholdningen Bal til Kl. 3.

Programmet vil blive offentliggjort her i Bladet. *Styrelsen.* (220)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker-Forbundter

søger Plads snarest. Har staaet 3¾ Aar i Lære. Alle Oplysninger samt Anbefalinger faas ved Indlæggelse af Billet mrkt. »219« paa Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Foreningsfaner og Bannere,

saavel haand- som maskinbroderede.

Overslag og Skitser gratis. Forlang Tilbud.

Jydsk Broderi-Fabrik,

Randers. (170)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, **København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, (22) Sundbyøster Boulevard 43.

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 29. DECEMBER 1922 XLIX AARGANG

NYTAAR

—

Det er en god, gammel Skik, at man ved Nytaarstide gør sin Status op, ser tilbage paa Aaret, som er gaaet, vurderer dets Svingninger, drager Lære af dets Begivenheder, og paa det Grundlag søger at drage Linierne for det nye Aar.

Ved det, der *er* sket, kan der ikke rokkes. Men Vurderingen kan naturligvis være forskellig. Hvad der *kommer*, véd ingen, men Formodningerne kan være mere eller mindre begrundede. Dog vil det ved saadant Overblik altid være gavnligt at tage sit Udgangspunkt i den Sandhed, som staar indhugget paa Pasteurs Monument: Intet er saa forkasteligt som at tro, at Tingene er, som man ønsker, de skal være.

*

Med *Lockouten i Foraaret* vil Aaret 1922 altid komme til at indtage én betydelig Plads i Typografernes Historie. Vel næppe noget Fag har gennem 50 Aar haft færre Konflikter end det typografiske. Saa meget stærkere brænder de enkelte sig fast i Bevidstheden.

En Trediedel af Fagets Udøvere var i 6 Uger ude i en dem paatvungen Kamp. *De vendte tilbage til deres Pladser med et bedre Lønresultat end det, der laa i Forslag, da de forlod dem.* Lad os ikke glemme det.

Det viste sig, at Typograferne med mønsterværdig Disciplin var i Stand til at tage en Kamp. Intet Frafald blandt de udelukkede. Intet Klynkeri over Vanskelighederne. Betydelig Offervilje hos de arbejdende. Det skandinaviske Understøttelsesorgan i bedste Orden. En Kamp, som forlener enhver, selv dem der ikke er fødte Optimister, med forøget Tillid til vor gamle Organisations Kampkraft og disciplinære Vilje.

Den Taktik, Typograferne anvendte, var den, som kan udtrykkes ved en almindelig Regel: Under Nedgangstider gælder det for Arbejderne at gøre Kampen *saa lidet* omfattende som muligt. Ved at indrette sig paa en langvarig Kamp paa Grundlag af de arbejdendes Understøttelser, kører man Arbejdskøberne trætte ved at lade dem selv betale Krigsomkostningerne. Det var det, som skete i Foraaret! Omvendt, under Opgangstider, ligger Arbejdernes Slagkraft i Fremstødet med store Troppemasser. —

Foraarets Kamp kan næppe have skabt Præcedens for fremtidige Tarifrevisioner. De allerfleste Tarifrevisioner har i Aarenes Løb fundet Sted uden Kamp. Det maa formodes, at Fremtiden vil forme sig paa samme Vis. Typograferne ønsker aldrig Kamp for Kampens Skyld. Det vil sikkert heller ikke være i Bogtrykkernes Interesse at søge den.

Freden er det bedste. Men som Forholdene er, maa vi gøre os klart: *Freden er den væbnede Fred!*

*

Den almindelige *Lønnedgang*, som Typograferne sammen med Landets øvrige Arbejdere har maattet tage, har sin egen Baggrund.

Det synkende Prisniveau har utvivlsomt gjort det billigere at leve. Det vilde havde været ønskeligt, ja menneskeligt set absolut rimeligt, om den Samfundsklasse, Arbejderne, som har de laveste Indtægter og udelukkende Indtægter, der er skabt ved produktivt Arbejde, kunde have beholdt disse Indkomster under nedadgaaende Priser. Det vilde have medført en beregnet Bedring af Levefoden, — efter de første vanskelige Krigsaar, hvor alt steg, kun ikke Arbejdernes Løn.

Som Samfundsøkonomien nu en Gang er, viste det sig umuligt at opretholde samme Lønningsfod, naar Varefoden var nedadgaaende. Og den Magt var ikke til, som kunde gennemføre det umulige. I det lange Løb vilde et velorganiseret Forsøg paa at opretholde Lønningsfoden kun have ført til, at Arbejdsmængden var blevet mindre og mindre. Denne Kendsgerning kan godt noteres, uden at det derfor bliver rimeligere Anledning for Arbejdskøberne til, letkøbt og demagogisk, i Tide og Utide, at anvende dette Argument.

De danske Arbejderes Lønnedgang staar ogsaa i nøje Sammenhæng med det vældige Tryk, der er øvet paa Arbejderklassen Verden over. En nøgtern Betragtning vil vise, at danske Arbejdere har haft en bedre Evne og et større Held til at modstaa dette Tryk end Arbejderne noget andetsteds.

Det maa ikke overses, at Danmark ikke er Verdens Navle. Det er blot en lille Strimmel Land, der kun kan findes paa Verdenskortet ved Hjælp af Briller. Det angiver ikke Retningen i Verdensudviklingen; men maa føje sig ind i den Ramme, som bliver til i de førende Lande.

Ved Aarets Slutning som ved Aarets Begyndelse er den danske Arbejderklasses Front ubrudt. Antallet af organiserede omtrent det samme som paa Højdepunktet; mens der i andre Lande har været en stærk Tilbagegang, i Norge ca. en Trediedel af Medlemstallet.

Dette er Sandheden. Og det giver altid Styrke at erkende Sandheden. Og det forsoner med det, der er sket. Giver det en større Baggrund end den, tavst Mismod og talende Kritiklyst skaber.

*

Arbejdsløsheden var i Aarets første Maaneder mere omfattende, end vort Fag tidligere har været ude for. Den skyldtes hovedsagelig den almindelige økonomiske Nedgang; men var for Københavns Vedkommende ogsaa under Indflydelse af Tarifens Udløb. Bogtrykkerne afskedigede al den Arbejdskraft, de paa nogen Maade kunde undvære. Og nyt Arbejde sattes ikke i Gang af Hensyn til Prisfaldet og den forventede Nedgang i Løn.

Som Helhed har Arbejdsløsheden i 1922 været noget mindre end det foregaaende Aar; i enkelte Maaneder betydeligt mindre. Nedgangen viser sig størst i København, hvilken Nedgang, i Forhold til Provinsen, dog kun er relativ, idet den skyldes, at en Del unge arbejdsløse er rejst fra København tilbage til Provinsen.

Med Kendskabet til Lovene for økonomiske Kriser, maa det antages, at Bunden nu er naaet. At den svage Bedring, som har vist sig, vil fortsættes. At det nye Aar paa dette Omraade vil vise et noget mildere Ansigt.

Den københavnske Tarifs Udløb til 1. Februar vil næppe mærkbart kunde indvirke paa Arbejdsløsheden. Thi i Modsætning til forrige Aar vil jo hverken Bogtrykkerne eller Bogtrykfagets Kunder kunde regne med Nedgang i Løn.

*

Vi venter os intet nyt og gyldent Aar. Heller intet fedt. De fede Aar skænker vi Bibelen og Vismanden i Arbejdsgiverforeningen. Men vi har dog et begrundet Haab om et bedre Aar end det sidste. Nedskæringen af de vældige Papirformuer, Overkapitaliseringen, er vel omtrent tilendebragt. Det vil give bedre Vilkaar for Produktionen. Med forøget Produktion mindskes Arbejdsløsheden. Og jo mere Brug der er for Arbejderne, des større bliver deres samfundsmæssige Betydning. Deres Magt vil vokse paany. Ikke med Kæmpeskridt, som under Revolutionsaarene 1917—20; men roligt, jævnt, følgende det økonomiske Livs opadgaaende Kurvelinie.

Det store Omslag i Arbejdernes Stilling, som det en Overgang tegnede til, vil ikke fuldbyrdes i vor Levetid. Vi maa ved trofast Arbejde bygge og bygge og derved danne Fremtidens Celler. Vi maa styrke vor

Organisation, først og fremmest ved at vise den Tillid, kende dens Væsen, forstaa dens Begrænsning.

Vi maa fremme den *kooperative Bevægelse*, søge at lede Varefordelingen og faa Haand i Produktionen. Vi maa den Vej ud, saa langt det er muligt. Ogsaa den har naturligvis sin Grænse, men der er langt, meget langt, inden den naas.

Vi maa *politisk* arbejde for et andet Styre end det, vi har haft de sidste Aar. Vi maa have Politiken op i et højere Plan. Vi maa tvinge Overklassen til at indse, at Arbejdet og den rette Fordeling af Arbejdets Udbytte er den Tap, paa hvilket Samfundets Velfærd hviler.

Vi maa i det nye Aar organisere *Oplysningsarbejdet*, blandt voksne, blandt Ungdommen. Vi maa gøre Arbejderne til en Klasse, der hverken socialt, politisk eller kulturelt kan rendes over Ende.

Det er ikke saa lidt, vi maa. Det gode er, at der i dette Arbejde er Plads og Brug for os alle. *H. J.*

TARIFBEVÆGELSER OG KONFLIKTER I UDLANDET

Tilgang af grafiske Arbejdere er forbudt i følgende Lande:

Belgien. — Anledningen til Afspærringen er, at Bogtrykkerne ikke har underskrevet den af Tarifkommissionen udarbejdede Tarif.

Frankrig. — Tarifbevægelse foregaar i de østlige og sydlige Distrikter.

Schweiz. — Strejke som Følge af, at Bogtrykkerne hensynsløst har villet nedsætte Lønnen.

Kollegerne opfordres til ikke at modtage Plads i nogle af disse Lande eller udføre Arbejde, som kan antages at stamme herfra.

Bern, 7. December 1922.

Det internationale Bogtrykker-Sekretariat.
F. Verdan.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

V.

Dr. *Strasburger* i Jena har udarbejdet en statistisk Oversigt over Sætterlønnen i Aarene 1715—1871. Denne er meget interessant og oplysende, hvorfor den gengives her[1]) i sine Hovedtræk, da den tydelig viser Stigningen i Lønnen. Beregningerne er gjort efter de i Tidsrummet 1715—1871 gældende Tarifer i Jena og Halle.

Ifølge Dr. Strasburger betaltes i Jena i Aarene 1717—1740 1000 n med $8^1/_3$ Pfennige og i Halle betaltes for samme Præstation:

i Aarene	1792—1802	$11^1/_2$—$13^1/_3$ Pf.
—	1803	$14^1/_2$ -
—	1804—1847	$15^1/_2$—18 -
—	1848—1858	21 -
—	1859—1864	24 -
—	1865—1868	27 -
	samtidig Oprømning ...	31 -
—	1869—1870	30 -
	samtidig Oprømning ...	$34^1/_2$ -
—	1871—Novbr. 1871	33 -
	samtidig Oprømning ...	38 -
—	fra Midten af Nov. 1871	36 -
	samtidig Oprømning ...	$41^1/_2$ -

Hertil bemærker »Börsenblatt für den deutschen Buchhandlung«, at dette var prøjsiske Pfennige; altsaa var den sidstnævnte Post 36 Pf. = 30 sachsiske Pf., saa at Prisen i Halle var ens med den i Leipzig gældende Tarif i Midten af November 1871.

Den ugentlige Gennemsnitsfortjeneste for en Sætter i Jena var saaledes:

1715—1740 ..... 1 Thaler 15 Silbergroschen
1741—1764 ..... 1 Thaler 13 Silbergroschen
Fastløn — eller $22^1/_2$ Sgr. og Kost om Ugen — samt 1 Thaler i aarligt Messetilskud.

I Halle var Gennemsnitslønnen:

1780—1789	1	Thaler	27	Sgr.	5	Pf.
1790—1802	1	-	24	-	4	-
1803	1	-	27	-	3	-
1804—1809	2	-	1	-	7	-
1810—1819	2	-	29	-	5	-
1820—1829	2	-	28	-	4	-
1830—1839	2	-	21	-	8	-
1840—1848	2	-	24	-	3	-
1849—1858	3	-	2	-	7	-
1871—Novbr.	5	-	15	-	»	-

Dr. Strasburger sammenligner derefter disse Lønskalaer for Sættere med Priserne paa Livsfornødenhederne i det samme Tidsrum og kommer til det Resultat, at Sætternes Lønforhold ikke er undergaaet nogen Forandring i Aarene 1717—1848, altsaa i 131 Aar. 1848 viser sig derimod at være et interessant Aar — det viser sig at være ikke alene politisk revolutionært, men ogsaa økonomisk revolutionært — i det mindste for Sætternes Vedkommende. Som Bogproduktionsaar var Aaret særdeles daarligt. Her skal blot nævnes nogle faa Tal (fra selve Aaret 1848 mangler dog Tallet). Af Bøger trykkedes der i Tyskland

i Aaret	1843	ialt 13.664
—	1846	- 4.871
—	1878	- 13.912.

Af disse faa og ufuldstændige Tal, — der er store Spring imellem dem, — fremgaar dog tydeligt, at Tiden omkring 1848 var daarlig. Alligevel kommer Dr. Strasburger til det Resultat, at i Juli 1848 steg Lønnen saaledes, at den svarede til en Værdi af 27,35—32,45 Skæpper Rug, medens den tidligere blot svarede til 23,55 Skæpper Rug.

Den 11., 12., 13. og 14. Juni 1848 fandt den første tyske Bogtrykkerdag Sted i Mainz[1]). Hertil var mødt Repræsentanter fra en Mængde tyske Byer fra saavel Principalernes som Typografernes Kredse. Ved denne nationale Bogtrykker-Forsamling fastsattes nu en Tarif, der skulde være en Normal-Tarif for hele Tyskland. At komme ind paa alle denne Tarifs enkelte Bestemmelser vilde føre for vidt, — saa meget mere, som det ligger saa nær Nutiden. Nogle af de Bestemmelser, der antoges dèr, varede det dog meget længe, før de fuldstændigt kunde gennemføres. Man har Indtrykket af, at Forsamlingen handlede under det friske Indtryk af Revolutionen. (Se forøvrigt længere frem.)

Fra 1848 er Sætterlønnen dog i stadig Stigning. Dr. Strasburger anfører saaledes, at en Arbejders Forbrug af Livsfornødenheder i Jena i Aarene 1860—1870 gennemsnitlig steg med 16—16,7 pCt., medens Sætterlønnen (i samme Tidsrum) steg med 43,7 pCt. Herefter paavises ved Sammenligning, hvorledes Lønnen var i Halle og i Leipzig 1870—1871. Den 1. December 1871 fik Typografierne i Leipzig en Forbedring i deres Løn af $16^2/_3$ pCt. og Halle fulgte snart efter.

For fuldtud at forstaa denne Lønforhøjelse, maa det nævnes, at Arbejdstiden — ifølge Waisenhus-Trykkeriets Husorden i Halle — i 1743 for Sættere og Trykkere var fra Kl. 5 om Morgenen til Kl. 7 om Aftenen. I de første 30 Aar af det 19. Aarhundrede var Arbejdstiden i Tysklands større Byer mindst 12 Timer daglig, medens den i 1873 kun var $10^1/_2$ Timer.

[1]) Efter »Archiv für Buchdruckerkunst«. 1873.

[1]) *J. Chr. Heismann:* Beschlüsse der ersten deutschen National-Buchdrucker-Versammlung zu Mainz. Flensborg 1898.

SYGEKASSEN I KØBENHAVN

Paa Grund af den store Bebyggelse, der i de senere Aar er foregaaet i Københavns Yderdistrikter, har de Læger, som praktiserer i disse Kredse, efterhaanden faaet tilmeldt saa mange Sygekassemedlemmer, at en Ændring har været lige ønskelig saavel fra Lægernes som fra Sygekassernes Side. Der er derfor paa Foranledning af De samv. Sykekasser ført Forhandlinger med Lægeforeningen om en Ordning af disse Forhold. Den nye Ordning omfatter Valby, Vigerslev, Utterslev, Brønshøj, Husum, Vanløse og Sundby. Fra 1ste Januar sker der derfor følgende Ændringer i Sygekassens Kredsinddeling og Lægeforhold:

I Stedet for afdøde Dr. Duurloo ansættes for Kvarteret mellem Pileallé, Carlsberg, Vestbanelinien, Toftegaards Allé, Søndre Fasanvej og Roskildevej: Læge *Mogens Lercke*, Carlsbergvej 4, tr. Hverdage $12^1/_2$—$1^1/_2$ samt Fredag 6—7. For yderste Vesterbro i Kvarteret mellem Vesterfælledvej, Platanvej, Frederiksberg Allé, Pileallé, Carlsberg og Vestre Kirkegaard: Læge *O. Studsgarth*, Vesterbrogade 123, tr. Hverdage 2—3 samt Torsdag 6—7.

I Valby ansættes desuden følgende Læger:

Kvarteret mellem Søndre Fasanvej, Toftegaards Allé, Vestbanelinien, Banelinien fra Valby til Frederikssund og Roskildevej: Læge *Ejnar Hall*, Valby Langgade 49, tr. Hverdage 12—2 samt Fredag 6—7.

Kvarteret mellem Vanløse, Frederiksberg Kommunegrænse, Roskildevej, Jernbanelinien fra Valby til Frederikssund, Vestbanelinien og Stadens Grænse: Læge *K. Backer*, Valby Langgade 131, tr. Hverdage $12^1/_2$—2 samt Fredag 6—7.

Kvarteret mellem Vestre Kirkegaard, Vestbanelinien, Gl. Køgevej og Stadens Grænse: Læge *Aage Hendrichsen*, Kjeldgaardsvej 26, tr. Hverdage 11—12 samt Torsdag 6—7.

Kvarteret mellem Gl. Køgevej, Vestbanelinien og Stadens Grænse: Læge *E. Garde*, Valby Langgade 73, tr. Hverdage 12—1 samt Fredag 6—7.

Som sekundært ansat Læge for Valby og Vigerslev Lægekredse: Læge Frk. *Agnes Piper*, Vigerslev Allé 62, tr. Hverdage 12—1 samt Tirsdag 6—7.

For Utterslev, Brønshøj, Husum og Vanløse ansættes følgende Læger:

Som ydre Grænse for Læge *N. F. Eschrichts* Lægekreds fastsættes Løve Allé, Frederiksborgvej og Vibevej.

Kvarteret mellem Frederiksborgvej, Vibevej, Borups Allé, Gyldenstensvej, Karolinevej, H. C. Jensens Vej: Læge *P. Peronard*, Frederikssundsvej 5, tr. Hverdage 12—1 samt Fredag 7—8.

Kvarteret mellem Slangerupbanen, Løve Allé, H. C. Jensens Vej, Carolinevej, Frederikssundsvej, Tomsgaardsvej, forlænget over Bispebjerg Kirkegaard og Utterslev Mose samt Stadens Grænse: Læge *Karl Bierring*, Frederiksborgvej 46 (indtil 1. Febr. 1923: Nørrebrogade 220), tr. Hverdage $2^1/_2$—$3^1/_2$ samt Torsdag 6—7.

Kvarteret mellem Bispebjerg Kirkegaard, Tomsgaardsvej, Frederikssundsvej, Gyldenstensvej, Borups Allé, Grøndalsaaen og en Linie Øst for Godthaabsvej og langs Vandløbet fra Degnemose til Utterslev Mose: Læge *J. Fischer-Nielsen*, Frederikssundsvej 112 (Brønshøj Apotek), tr. Hverdage 12—1 samt Onsdag 6—7.

Brønshøj og *Husum* inden for en Linie ad Vandløbet fra Degnemose til Utterslev Mose, Godthaabsvej, Vanløsehøj Allé, Højstrupvej, Kildebrøndevej til Frederikssundsbanen ad denne til Stadens Grænse: Dr. med. *Vald. Harsløf*, Kirkevej 3, tr. Hverdage 9—10 samt Fredag 6—7.

Kvarteret indenfor en Linie trukket Øst for Godthaabsvej til Brønshøj Bakkegaard, ad Godthaabsvej til Sallingvej herfra mod Syd til Grøndalsaaen og langs denne tilbage til Godthaabsvej: Læge *Svend Felding*, Godthaabsvej 90, tr. Hverdage 3—4 samt Fredag 6—7.

Kvarteret inden for en Linie trukket ad Højstrupvej, Kildebrøndevej til Frederikssundsbanen, ad denne til Stadens Grænse, langs denne til Aalekistevej, ad Aalekistevej og Nørre Allé tilbage til Højstrupvej: Læge *K. E. Spodsbjerg*, Evalds Allé 16, tr. Hverdage 1—2 samt Torsdag 6—7.

Vanløse inden for en Linie ad Aalekistevej, Nørre Allé, Højstrupvej, Vanløsehøj Allé, mod

Syd til Grøndalsaaen og langs denne til Stadens Grænse: Læge *Vilhelm Brandt*, Klingseyvej 20, tr. Hverdage 11½—12½ samt Fredag 6—7.

I *Sundby* ansættes fra 1ste Februar i Kvarteret Øst og Syd for en Linie fra Stadens Grænse ad Amagerbrogade, Højdevej, Kastrupvej og Øresundsvej til Sundet: Læge *Helge Lindholm*, Smyrnavej (overfor Skolen), tr. Hverdage 11—12 samt Torsdag 6—7.

Medlemmer, der bor i de nyoprettede Kredse, vil faa nye Medlemskort tilsendt i Løbet af Januar Maaned. De Medlemmer, der inden 1ste Februar søger de nyansatte Læger, maa have Medlemskortet ombyttet paa Kontoret.

Det er i Aften

at Syge-Hjælpekassen holder stort Julebal i Idrætshuset. Billetter kan erholdes ved Indgangen paa Kontoret.

VERDENS STØRSTE TRYKKERI

er efter nylig foretagen Udvidelse *»Curtis Publishing Company«* i Filadelfia. Fra dette Trykkeri udgaar 3 af Amerikas største Tidsskrifter, nemlig: »Saturday Evening Post« paa 116 Sider, Format 27×36 cm, i et ugentligt Oplag paa 2 à 2½ Million Eksemplarer. Dernæst Dame-Tidsskriftet »Ladies Homes Journal« i samme Format, men paa 136 Sider, med 2 à 2⅓ Million Eksemplarer pr. Uge. Som Nr. 3 kommer Landbrugsorganet »Country Gentleman« paa 50 Sider med 850.000 ugentlige Eksemplarer. Af efterfølgende Tal vil man kunne danne sig et Begreb om Trykkeriets Størrelse og Drift. Trykkeriet er indrettet i en Skyskraber, og Fladearealet udgør 56.0000 □ Meter. Den daglige Gennemsnitspræstation er 750.000 Eksemplarer. 4500 Personer er her beskæftiget paa to Hold. I Trykkerierne er installeret 170 Rotationsmaskiner, som hver Dag sluger 280.000 kg Papir og 4733 kg Trykfarve.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

19. December 1922.

1. Det internationale Sekretariat udskriver et ugentligt Bidrag til de strejkende Typografer i Schweiz. — Beløbet afsendes.

2. Fra 3 Medlemmer i Skjern forelaa Anmodning om Oprettelse af en selvstændig Afdeling i Skjern. — Tilstodes fra 1. Januar 1923.

3. Et paa Frederiksberg boende Sygekassemedlem, der har været indlagt paa Kommunehospitalet i København i 22 Dage for egen Regning, anmoder om at faa en Del af sine Hospitalsudgifter refunderet af Sygekassen. — Der refunderes 44 Kr.

4. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmoder om ekstra Hjælp til Køb af Gummistrømper og Gummibind. — Kan ikke bevilges.

5. Et Medlem i Randers søger hvilende Medlemsret for et Aar, fra 25. November d. A. at regne. — Tilstodes.

6. Fra De samvirkende Sygekasser i København foreligger Meddelelse om, at der fra 1. Januar 1923 sker nogle Forandringer af enkelte af de københavnske Lægekredses Grænser, Ansættelse af Læger i disse og Fordelingen af Sygekassernes Medlemmer mellem de ansatte Læger. Forandringen omfatter den yderste Del af Vesterbro, Valby og Vigerslev, Utterslev, Brønshøj, Husum og Vanløse samt en ny Lægekreds. Forandringen er bindende for samtlige Sygekasser. — Til Efterretning.

7. Til Juleuddelingen er indgaaet eller meddelt som indsamlet, men endnu ikke indgaaet:

Fra København	ca. Kr.	12.671,00
Fra Provinserne	»	10.000,00
I Beholdning fra forrige Aar	»	1.056,00
	Kr.	23.727,00

Fra København er indkommet ca. 565 Ansøgninger og fra Provinserne 429. Portionernes Størrelse fastsættes til et Gennemsnitsbeløb af 24 Kr. Til Ansøgerne fra Provinserne bliver endvidere at fordele et Beløb paa 1000 Kr., som er modtaget fra Organisationen af Bladudgivere i Provinserne. — Det overlodes som sædvanlig Kontoret af foretage Fordelingen.

8. Formanden for Københavns Afdeling refererede forskellige Sager, som skal behandles i et Fællesmøde med K. B.

TIL MEDLEMMERNE!

Husk i Helligdagsugerne, at der skal betales fuldt Dyrtidstillæg.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. December ekstraordinær Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«, hvor ca. 30 Medlemmer havde givet Møde, og hvor Formanden valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godtkendtes. Der udspandt sig en lille Forhandling om et uheldigt Forhold paa et Trykkeri, fremkaldt fra Formandens Beretning. Derefter foretoges Valg af Formand, og *Chr. Jensen-Petersen* genvalgtes. Til Bestyrelse valgtes: *Gullberg* (Næstformand), *Chr. Hansen* (Genvalg), *Illum*, *Lars Larsen* og *Fr. Vilh. Nielsen*. Derefter foretoges Valg af Fanebærer, Reservefanebærer o. s. v. Repræsentant til Fællesorganisationen: *J. P. Hansen*. Formanden er selvskreven. — Dagpengene i den private Sygekasse nedsættes fra 1. Januar 1923 med 1 Kr. pr. Dag. Nogle lokale Spørgsmaal drøftedes, og de unge Socialdemokrater fik bevilget 10 Kr. til deres Fanefond. Sluttelig takkede Formanden de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer. *M. P.*

TEATERBILLETTER

Ved Henvendelse paa Forbundskontoret kan Medlemmerne erholde Fællesorganisationens Rabatkuponer til Forestillingerne i Casino Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag. Man erholder et Kort med 10 Kuponer, der kan benyttes efter Behov. Kuponerne giver en betydelig Rabat, som nok er værd at benytte sig af.

NÆR OG FJÆRN

TIL INKASSATORERNE. Husk ved Aarsskiftet paa Forbundskontoret at afhente de praktiske Aarslister til Inkassatorens eget Brug.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG. Begravelseskassens udenbys Medlemmer erindres om, at Kontingentet for 1923 (5 Kr. 30 Øre for enkelt Person, 7 Kr. 95 Øre for Ægtepar) skal være indsendt til Kassereren, Typograf *B. Nielsen*, Borgergade 29 2, Aalborg, inden Udgangen af Aarets første Maaned. Har nogen taget fast Ophold paa et Sted, hvor der findes en genforsikret Begravelseskasse i Forbindelse med den statsanerkendte Sygekasse, hvoraf Vedkommende er Medlem, skal Overflytning finde Sted, og det sker uden nyt Indskud og med den samme Begravelseshjælp (300 Kr.), som den fraflyttede Kasse yder.

NÆSTVED MASKINSÆTTERKLUB afholder Instruktionsmøde i Næstved Søndag den 11. Februar med Hr. *P. Pedersen*, Kolding, som Instruktør.

Instruktionen foregaar paa »Næstved Tidende« fra Kl. 10—12 og paa »Næstved Avis« fra Kl. 2—3½ for »Monoline«, »Linotype« og »Intertype« (ældre og nyeste Modeller), hvorefter man samles til et afsluttende Møde paa »Jernbanehotellet« fra Kl. 4—6. Ved Velvilje fra ovennævnte Firmaer afholdes Udgifterne af disse.

Til Mødet indbydes alle Maskinsættere fra Sydsjælland, Møen og Falster samt iøvrigt enhver interesseret, og man forventer god Tilslutning, da disse Møder har vakt stor Interesse flere andre Steder i Landet.

Enhver Forespørgsel besvares!

Typ. *Chr. Jensen Petersen*,
Fixvej 21, Næstved.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Hr. Vilhelm Nielsen fra Kaj Sørensen.

JUBILÆUM. Vor gamle Kollega *E. G. Melberg* kan den 2. Januar 1923 fejre en ret sjælden Mindedag, idet han paa denne Dag har været ansat paa Kalundborg Dagblad i 25 Aar. Melberg, der er fra Hjørring og i sin Tid har lært »Kunsten« paa »Vends. Tid.«, gik efter nogle Aars Arbejde dèr paa Rejse og havnede tilsidst i Korsør, hvor han arbejdede i en længere Aarrække hos Adam Jensen, indtil Strejken i 1894 satte Punktum for hans Virke her. Efter at have haft Arbejde forskellige Steder, bl. a. i Roskilde, Næstved og Slagelse, fik han den 2. Januar 1898 Ansættelse ved Kalundborg Dagblad som Beregningssætter, en Stilling som han endnu — trods sine 66 Aar — røgter med Flid og Ihærdighed. Melberg har i en 6—7aarig Periode været Formand for Afdelingen i Kalundborg og varetog her sine Pligter med stor Akkuratesse og Nøjagtighed. Afholdssagen har i M. en svoren Tilhænger, og han har indenfor denne Bevægelse et stort Navn, hvilket ogsaa gav sig synligt Udtryk i en Festlighed, der for kort Tid siden afholdtes til Ære for ham paa 40-Aarsdagen for hans Indtrædelse i Logen. Han var her Genstand for megen Opmærksomhed.

Og paa 25-Aarsdagen for Melbergs Ankomst her til Byen skal der fra Kolleger lyde et: Held og Lykke ogsaa i Fremtiden.

Kalundborg, 23. Decbr. 1922. —*n.*

BLADJUBILÆUM. »Vendsyssel Tidende« i Hjørring, som i Slutningen af 1872 udsendte sine første Prøvenumre, har fejret sit 50 Aars Jubilæum ved Udsendelse af et teknisk set smukt, redaktionelt indholdsrigt, Festnumer. Bladets Stifter og Redaktør i over 40 Aar var Fredsvennen *Vilhelm Carlsen*, der i sin Ungdom skrev »Krigen, som den er«.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Esbjerg: Afdelingens Medlemmer 154,00, Esbjerg-Posten 15,00, Red. Bendtsen 10,00, Esbjerg Venstreblad 10,00, Vestj. Soc.-Dem. 10,00, K. Rosendahl & Co. 10,00, Bogtr. Schrøder 10,00, Centraltrykkeriet 10,00, Faktor Nielsen 5,00, ialt 234,00; *Faaborg:* Faktor Andersen 5,00, Alstrøm 5,00, Red. Petersen 5,00, Red. Brandt 5,00, Red.-sekr. Jensen 1,00, Afdelingens Medlemmer 44,00, ialt 65,00; *Herning:* Herning Folkeblads Pers. 36,00, Herning Avis' Pers. 23,00, C. H. 2,00, Faktor Sv. Christensen 10,00, Faktor P. Christensen 10,00, Red. Stampe 10,00, A. R. Bendixen 10,00, H. Bendixen 5,00, Herning Folkeblad 10,00, Boye & Pagh 10,00, ialt 126,00; *Hjørring* Lokalafdeling 100,00, Faktor Helmig 3,00, ialt 103,00; *Kalundborg:* Afdelingens Medlemmer 84,00, —n. 10,00, Kalundborg Dagblad 10,00, Kalundborg Folkeblad 10,00, Red.sekr. Madsen 5,00, Bogtr. Holte 2,00, ialt 121,00; *Kolding* Lokalafdeling 591,00; *Middelfart* Lokalafdeling 16,00; *Odense:* Afdelingens Medlemmer 453,70, A. P. 5,00, Fyns Venstreblad 15,00, A/S Steen Andersen 5,00, Fyns Tidende 20,00, A/S Hagen & Sievertsen 10,00, A/S Hagen & Sørensen 10,00, Fyns Social-Demokrat 10,00, Andelsbogtrykkeriet 15,00, Bogtrykkerne Povl Søndergaard 10,00, Aa. Dreyer 5,00, M. Dreyer 20,00, Red. Elmholst 5,00, Lorentz Petersen 6,00, Journalisterne Knud Larsen 2,00, Martin Petersen 5,00, Povl Sabroe 3,00, V. Jensen 5,00, Faktorerne Brixtofte 5,00, C. G. Fich 5,00, Johs. Nielsen 5,00, Hvidhjelm Petersen 5,00, Kontorbestyrer Welblund 5,00, ialt 629,70; *Ringkøbing* Lokalafdeling 44,00; *Roskilde:* Roskilde Tidende 10,00, Roskilde Avis 10,00, Ros-

kilde Dagblad 10,00, Roskilde Bogtrykkeri 10,00, Specialtrykkeriet 10,00, Faktor Bertelsen 5,00, Afdelingens Medlemmer 119,30, Lokalkassen 100,00, ialt 274,30; *Rønne:* Bh. Soc.-Dem. 10,00, Red. N. C. Nielsen 5,00, Red. Rasmussen 5,00, Forrf. Fogh 5,00, Frk. Nielsen 3,00, Bh. Tidende 12,00, Bogh. Dam 5,00, Red.sekr. H. P. Petersen 2,00, Red. Jespersen, Bh. Avis, 5,00, Journalist Eilertsen 2,00, Frk. A. Hansen 1,00, Afdelingens Medlemmer 126,50, ialt 181,50; *Silkeborg:* Red. Sofus Sørensen 10,00, Red. Jacob Christensen 5,00, Bogtr. Stecher 5,00, Bogtr. Bernh. Larsen 5,00, 29 Medlemmer 136,00, ialt 161,00. — Tilsammen Kr. 2546,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 9053,50.*

København, 23. December 1922.

Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Berlingske Tid. (2. B.) 186,00, Missionstrykkeriet 262,00, Bogtr. Fischmann 50,00, O. C. Olsen 420,00, Christtreu 74,00, Hasselbalch 110,00, S. L. Møller 40,00, Langkjær 54,00, Hertz 25,00, Laursens Pers. 24,00, Rannjes Pers. 36,00, Schultz 93,50, Thora Møller 5,00, Spuhr & Siebuhr 41,00, Egm. H. Petersen 475,50, Johnsen & Co. 25,00, Rasmussen & Rugh 56,00, Hoffensberg 91,00, Kr. Dagblad 122,00, Bagge 96,00, Social-Demokraten (8. B.) 157,00, Grafisk Bureau 27,50, Nielsen & Lydicke 65,50, Normaltrykkeriet 28,00, Schmidt & Magnussen 20,00, Forlagstrykkeriet (Sætteriet) 30,00, Gyldendalske Forlag 50,00, Bestyrer Olsen 10,00, Faktor P. Hansen 10,00, Faktor F. O. Hansen 10,00, Valentin & Lund 35,00, Københavns Pers. 13,00, Appels Pers. 18,00, N. N. 2,00, Aug. Christensen 10,00, Bergenholz 2,00, Schouw & Co. 15,00, Tellers Bogtrykkeri 10,00, Chr. Andersens Pers. 46,00, Kruckow & Waldorff 41,00, Forlagstrykkeriets Sætterpers. (7. B.) 30,00, Forlagstrykkeriets Trykkeri- og Lagerpers. 80,00, Ferslew 57,50, Jensen & Rønager 10,00, Knudtzon 10,50, Fraenckels Pers. 55,00, Det grafiske Institut (Principal og Pers.) 37,00, Har. Jensens Pers. (3. B.) 35,00, Nationaltrykkeriet 12,50, Firmaet J. Jørgensen & Co. 50,00; tilsammen Kr. 3263,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 13.682,70.*

København, 23. December 1922.

O. A. Lundin.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Jensen & Rønager 7,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5318,25.*

København, 23. December 1922.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
19. December: Assens 200,00; Hjørring 400,00.
21. December: Lyngby 300,00.

København, 23. December 1922.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Aksel A. L. Christiansen, tidl. Medl. (Jensen, Hostrupsvej). Paal. Else Karen Petersen, udl. 10. 12. 22 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Paal. Beda Jensen, udl. 15. 12. 22 hos Rannje (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 38.
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE: FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

TILTRAADTE

Næstved: 6488 Hermann Wieder (syg).

FRATRAADTE

København: 6980 Ejvind Jensen til Randers (arbl.). 3265 Emil Svensson til Udlandet (arbl.). 6555 Karl Sørensen til Grenaa (arbl.).

Esbjerg: 3846 Georg Larsen til Vejen i Pl. og 3039 P. V. Pedersen til Ringsted i Pl. Randers: 7154 Lester Jørgensen til Aarhus (arbl.).

UDSLETTET

1463 A. P. Andersen.

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Foredrag med Lysbilleder.

Søndag den 14. Januar Kl. 2 taler Formanden for den tyske Centralkommission for Maskinsættere, Hr. *Adolf Lehmpheil,* i National, Jernbanegade, om »Matricebehandling og Støbning«, med Tolk og Lysbilleder. Adgang for alle Maskinsættere.

Ordinær Generalforsamling

afholdes Søndag den 14. Januar Kl. 10½ i National, Jernbanegade.

Dagsorden: 1) Protokol og Beretning. 2) Regnskab. 3) Forskellige Valg. 4) Eventuelt.

Derefter afholdes Stiftelsesfest. Der serveres: Varm Ret og koldt Bord, Øl og Kaffe for 6 Kr. Klubben yder som sædvanlig et Tilskud. Anmeldelse om Deltagelse senest Torsdag d. 11. Januar til Fr. Traugott Nielsen, Jægersborggade 57 [3] L.

(18 d) *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Alsidig dygtig Trykker
til Akcidens- og Illustrationsarbejde kan faa varig Plads. — Billet mrkt. 4584 modtager **De forenede Annoncebureauer,** Frederiksberggade 25. (223)

Sætterfaktor
med Erfaring og Rutine kan faa Stilling hos
Dyva & Jeppesen,
(222) *Sølvgade 10.*

Dygtig Sætterlærling,
der har 2 Aar tilbage af Læretiden, søger Plads straks. Kan paatage sig alt forefaldende Arbejde. Anbefaling haves. — Billet mrkt. »221« modt. Ekspeditionskontoret.

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.